

ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΥΠΙΚΟΥ

τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν
τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ

καταρτισθέν
ἐπὶ τῇ εἰσὶ τῆς τυπικῆς παραδόσεως
τῆς Ὁρθοδόξου ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας

ὑπὸ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ
Πρωτοπρεσβυτέρου

Ἔκδοσις
ἀποστολικῆς διακονίας
τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐλλάδος

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με ιδιαίτεραν χαράν, ἀλλὰ καὶ μὲ βαθεῖαν συναίσθησιν εὐθύνης, ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δίδει εἰς τὴν δημοσιότητα τὸ ὑπὸ τοῦ αἰδευομένου πρώτοπρεσβυτέρου Κωνσταντίνου Παπαγιάννη καταρτισθὲν ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΥΠΙΚΟΥ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τοῦ ὄλου ἑνιαυτοῦ.

Ἡ διαμόρφωσις τοῦ χριστιανικοῦ ἑορτολογίου, περιλαμβάνοντος ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀκινήτους καὶ κινητὰς ἑορτάς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐτήσιον καὶ ἑβδομαδιαῖον κύκλον, ἡ μακροχρόνιος ἐξέλιξις τῆς ὀρθοδόξου λατρείας καὶ ἡ πλουσιωτάτη ὕμνογραφικὴ παραγωγή κατέστησαν ἀναγκαῖαν τὴν διατύπωσιν τῆς τάξεως, καθ' ἣν δέον τὰ τελοῦνται κατὰ περιπτώσιν αἱ ἀκολουθίαι. Τὴν ἀνάγκην ταύτην ἐξυπηρετεῖ τὸ Τυπικόν.

Εἰς τοὺς ὀρθοδόξους ἐνοριακοὺς ναοὺς κατόπιν μακρῆς ἐξελίξεως ἐπεκράτησεν ἡ μοναχικὴ τάξις τελέσεως τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, τὴν ὁποῖαν κατὰ βάσιν ἐκπροσωπεῖ τὸ Τυπικόν τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Σάββα. Ἡ εἰσαγωγή ὅμως τοῦ Τυπικοῦ τούτου εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς ἐπέφερε κατ' ἀνάγκην τροποποιήσεις καὶ συντμήσεις, προκειμένου νὰ προσαρμοσθῇ τοῦτο εἰς τὰς συνθήκας καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνοριῶν. Ἡ οὕτω διαμορφωθείσα ἐνοριακὴ τάξις τῶν ἱ. ἀκολουθιῶν ἀπετυπώθη μερίμνη τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας πρῶτον μὲν εἰς τὸ Τυπικόν τοῦ πρωτοψάλτου Κωνσταντίνου (1838), ἔπειτα δὲ πληρέστερον εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ πρωτοψάλτου Γεωργίου Βιολάκη καταρτισθὲν καὶ ὑπὸ συνοδικῆς ἐπιτροπῆς ἐγκριθὲν Τυπικόν (1888). Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι μέχρι σήμερον τὸ ἐν ἰσχύϊ Τυπικόν τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας καὶ ὄλων σχεδὸν τῶν ἑλληνοφώνων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Τὸ Τυπικόν τοῦ Βιολάκη εἶναι ἀναμφιβόλως κατὰ πολὺ πληρέστερον καὶ ἀκριβέστερον τῶν παλαιότερων. Παρὰ ταῦτα θὰ ἦτο ὑπερβολὴ νὰ θεωρηθῇ ὡς τέλειον καὶ ἀλάθητον. Τὰ παρεισφρησάμενα εἰς αὐτὸ σφάλματα ἐπεσήμαναν οἱ αἰοδιμοὶ τυπικολόγοι οἰκονόμος Γεώργιος Ρήγας καὶ Γεώργιος Μπεκατώρος. Ἐπὶ πλέον κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ὑπερεκατονταετῆς διάστημα προέκυψαν νέαι συνθήκαι τελέσεως τῆς θείας λατρείας, ἡ δὲ εἰσαγωγή τοῦ νέου ἡμερολογίου ὡς πρὸς τὰς ἀκινήτους ἑορτάς ἐδημιούργησε νέας περιπτώσεις συμπτώσεως κινητῶν μετ' ἀκινήτων ἑορτῶν, μὴ προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος Τυπικοῦ.

Πάντα ταῦτα κατέστησαν ἀπὸ μακροῦ ἐμφανῆ καὶ ἐπιτακτικὴν τὴν ἀνάγκην καταρτισμοῦ νέου Τυπικοῦ, μὴ ἀφισταμένου μὲν τῆς τυπικῆς παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, μὴ παραβλέποντος ὅμως καὶ τὰς σημερινὰς συνθήκας καὶ ἀνάγκας, ἐπαναφέροντος δὲ τὴν ὀρθὴν τάξιν, ὅπου αὕτη ἔχει διασαλευθῆ καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἐπαναφορὰ αὐτῆς εἶναι δυνατὴ καὶ σκόπιμος διὰ τὴν ἐνοριακὴν λατρείαν. Τὸ ἔργον βεβαίως δὲν εἶναι εὐχερὲς καὶ ἀπαιτεῖ τὴν συμβολὴν πολλῶν μελετητῶν καὶ εἰδημόνων τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως.

Σπουδαίαν συνεισφορὰν εἰς τὴν διατύπωσιν τῆς ἐκκλ. τάξεως ἀποτελεῖ τὸ ὑπὸ τοῦ αἰοδιμοῦ οἰκονόμου Γεωργίου Ρήγα συνταχθὲν Τυπικόν, ἐκδοθὲν ἐν Θεσσαλονίκῃ τὸ 1994 ὑπὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν. Ἀλλὰ τὸ Τυπικόν τοῦτο ἀφ' ἑνὸς μὲν συνετάχθη πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν προβλέπει τὰς προκυψάσας νέας περιπτώσεις, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκθέτει τὴν καθαυτὴ μοναχικὴν τάξιν, ἥτις δὲν εἶναι πλήρως ἐφαρμοσίμος εἰς τὰς ἐνορίας.

Εἰς τὴν ἀνάγκην διατυπώσεως τῆς ἐνοριακῆς κυρίως πράξεως ἀποβλέπει τὸ Σύστημα

Τυπικοῦ τοῦ π. Κωνσταντίνου Παπαγιάννη. Τὸ ἔργον τοῦτο, καρπὸς μακρᾶς πείρας καὶ πολυετοῦς ἐργασίας, οὐδόλως ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ ἰσχύοντος Τυπικοῦ τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖον ἔχει θέσει ὡς κυρίαν βάσιν καὶ πηγὴν ὁ συντάκτης, ὡς δηλοῖ σαφῶς οὗτος εἰς τὰ Προλεγόμενα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ συμπλήρωσιν αὐτοῦ.

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία εὐελπιστεῖ ὅτι ἡ δημοσίευσίς τοῦ ἔργου τούτου θὰ συμβάλῃ σημαντικῶς εἰς τὴν μελέτην τῶν τυπικολογικῶν προβλημάτων, παρέχουσα ἀφορμὴν καὶ εἰς ἄλλους ἀσχολουμένους περὶ αὐτὰ εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν παρατηρήσεων αὐτῶν. Οὕτω διὰ τῆς συμβολῆς ὄλων θὰ καταστῇ δυνατὸς ὁ καταρτισμὸς ὀριστικοῦ Τυπικοῦ τῶν ἰ. ἀκολουθιῶν, ὥστε αὐταὶ νὰ τελοῦνται κατὰ τὴν ἀποστολικὴν παραγγελίαν «εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 40).

† Ὁ Φαναρίου Ἀγαθάγγελος
Γενικὸς Διευθυντὴς
τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόλογος.....	7
---------------	---

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

ἽΟρισμὸς τοῦ Τυπικοῦ	15
Ἱστορικὴ ἐπισκόπησις	15
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν παλαιότερων Τυπικῶν	16
Τὸ νέον Σύστημα Τυπικοῦ.....	18
Πηγαι καὶ βοηθήματα	20
Συντομογραφίαι	24

ΜΕΡΟΣ ΓΕΝΙΚΟΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ Ι. ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ, ΕΟΡΤΩΝ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Α΄. ΑΙ ΙΕΡΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΓΕΝΙΚΩΣ

ἽΟρισμὸς καὶ διαίρεσις τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν	27
Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ νυχθημέρου	27
Οἱ τελετουργοὶ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν	28
Ἱ ἔναρξις τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν	30
Ἱ ἐν ταῖς ἰ. ἀκολουθίαις χρήσις τοῦ Ψαλτηρίου	31
Ἱ καθ' ἑβδομάδα στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου	32
Τὰ ἀγιογραφικὰ ἀναγνώσματα	36
Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι	37
Ἱ προσφορὰ τοῦ θυμιάματος.....	39
Ἱ ἀπόλυσις.....	40
Β΄. ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ	41
Γ΄. ΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ.....	43

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΤΑ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

Α΄. Η Θ΄ ΩΡΑ	45
Β΄. Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ	
Γενικά.....	46
Ἵ προοιμιακὸς ψαλμὸς.....	47
Ἱ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου	47
Οἱ ἐπιλύχνιοι ψαλμοὶ	48
Τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ	49
Τὸ δοξασιτικὸν τῶν ἐσπεριῶν	50
Ἱ εἴσοδος τοῦ Ἑσπερινοῦ	51
Ἱ ἐπιλύχνιος εὐχαριστία	51
Τὸ προκείμενον τοῦ Ἑσπερινοῦ.....	52
Τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Ἑσπερινοῦ.....	52
Αἱ δέησις	53

Ἡ λιτή και ἡ ἀρτοκλασία	53
Τὰ ἀπόστιχα	54
Τὰ δοξαστικά τῶν ἀποστίχων	55
Τὸ «Νῦν ἀπολύεις», τὸ τρισάγιον και τὰ ἀπολυτικά	55
Ἡ ἀπόλυσις τοῦ Ἑσπερινοῦ	56
Γ'. ΤΟ ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ	
Γενικά	56
Οἱ κανόνες τῶν Ἀποδειπνῶν	57
Δ'. ΤΟ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ	58
Ε'. Ο ΟΡΘΡΟΣ	
Ἡ βασιλικὴ ἀκολουθία	59
Ὁ ἐξάψαλμος	60
Τὸ «Θεὸς Κύριος» και τὸ «Ἀλληλοῦια»	60
Ἡ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου	62
Τὰ ὕμνολογικά καθίσματα	63
Οἱ ἀναβαθμοί, τὰ προκείμενα, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου και ὁ ν' ψαλμὸς	64
Αἱ ἐννέα ψόδαι και οἱ κανόνες	66
Τὰ μετὰ τὴν γ' ψόδην καθίσματα	69
Τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος και τὸ συναξάριον	69
Αἱ καταβασίαι	70
Ἡ θ' ψόδη	72
Τὰ ἐξαποστειλάρια	73
Οἱ αἶνοι και τὰ στιχηρὰ αὐτῶν	74
Τὸ δοξαστικὸν τῶν αἰνῶν και τὸ θεοτοκίον	75
Ἡ δοξολογία	75
Τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ὁρθρου	76
Τὸ τρισάγιον και τὰ ἀπολυτικά	76
Αἱ δεήσεις και ἡ ἀπόλυσις	77
ΣΤ'. ΑΙ ΩΡΑΙ	78
Ζ'. Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
Γενικά	78
Ἡ ἐναρξίς τῆς Θ. Λειτουργίας	79
Τὰ ἀντίφωνα τῆς Θ. Λειτουργίας	79
Τὸ εἰσοδικόν	80
Τὰ μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά	81
Τὸ κοντάκιον τῆς Θ. Λειτουργίας	82
Ὁ τρισάγιος ὕμνος	84
Τὸ προκείμενον και τὸ ἀλληλοῦιάριον	85
Ὁ Ἀπόστολος και τὸ Εὐαγγέλιον	87
Ὁ Χερουβικὸς ὕμνος	89
Ὁ θεομητορικὸς ὕμνος	90
Τὸ κοινωνικόν	90
Ὁ μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν ὕμνος	92
Τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου»	93
Ἡ ἀπόλυσις τῆς Θ. Λειτουργίας	93

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ
ΑΙ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ
ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

Α'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ	
α'. Ὁ Ἑσπερινός	94

β'. Τὸ Μεσονυκτικόν	95
γ'. Ὁ Ὅρθρος	96
δ'. Ἡ Θ. Λειτουργία	98
Β'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ	
(ἀπὸ Δευτέρας μέχρι Παρασκευῆς)	103
α'. Ὁ Ἐσπερινός	104
β'. Ὁ Ὅρθρος	105
γ'. Ἡ Θεία Λειτουργία	106
Γ'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΣΑΒΒΑΤΩΝ	107
α'. Αἱ ἀκολουθίαι μετὰ τοῦ «Θεὸς Κύριος»	108
β'. Αἱ ἀκολουθίαι μετὰ τοῦ «Ἀλληλούια»	109
Μαρτυρικά καὶ νεκρώσιμα στιχηρὰ τῶν ὀκτῶ ἡχῶν	110
Καθίσματα μαρτυρικά καὶ νεκρώσιμα κατ' ἡχον	114
Δ'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΔΕΣΠΟΤΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ	117
Ε'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ	
α'. Ἐν καθημερινῇ	119
β'. Ἐν Κυριακῇ.....	119
Παρατηρήσεις περὶ τῶν ψαλλτέων καθισμάτων κατὰ τὰς ἐν Κυριακῇ συμπιπτούσας θεομητορικὰς ἐορτὰς καὶ μνήμας ἁγίων, κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεορτοὺς Κυριακὰς καὶ κατὰ τὰς ἐν Κυριακῇ ἀποδόσεις δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἐορτῶν	120
ΣΤ'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΕΟΡΤΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΘΕΟΡΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ	
α'. Τῶν καθημερινῶν	122
β'. Τῶν Κυριακῶν	123
Ζ'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΕΣΠΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ	
α'. Ἐν καθημερινῇ	124
β'. Ἐν Κυριακῇ.....	124
Η'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΣ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΓΙΩΝ	
α'. Ἐν καθημερινῇ	125
β'. Ἐν Κυριακῇ.....	126
Στίχοι λεγόμενοι εἰς τὰ ἀπόστιχα τῶν ἐορταζομένων ἁγίων, ἐν Κυριακῇ δὲ εἰς τὰ δύο τελευταῖα στιχηρὰ τῶν αἰῶν	127
Θεοτοκία ψαλλόμενα κατὰ τὰς μνήμας τῶν ἐπισήμως ἐορταζομένων ἁγίων μετὰ τὰ δοξαστικά τῶν ἀποστίχων καὶ τῶν αἰῶν ἐκτὸς Κυριακῆς.....	129
Ἀντίφωνα εἰς μνήμας ἁγίων	129
Εἰσαγωγικὸν σημεῖωμα	129
Ἀντίφωνα εἰς ἐορτὰς ἁσωμάτων	130
Ἀντίφωνα εἰς μνήμας ἀποστόλων.....	131
Ἀντίφωνα εἰς μνήμας μαρτύρων.....	132
Ἀντίφωνα εἰς μνήμας ἱεραρχῶν	132
Ἀντίφωνα εἰς μνήμας ὁσίων	133
Θ'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΜΝΗΜΗΣ ΕΠΙΣΗΜΩΣ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝ ΗΜΕΡΑ ΠΡΟΕΟΡΤΙΩ ἢ ΜΕΘΕΟΡΤΩ ΔΕΣΠΟΤΙΚΗΣ ἢ ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΗΣ ΕΟΡΤΗΣ	
α'. Ἐν καθημερινῇ	134
β'. Ἐν Κυριακῇ.....	135
Ι'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΑΠΟΔΟΣΕΩΣ ΔΕΣΠΟΤΙΚΗΣ ἢ ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΗΣ ΕΟΡΤΗΣ ΜΕΤΑ ΜΝΗΜΗΣ ΕΠΙΣΗΜΩΣ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΟΥ ΑΓΙΟΥ	
α'. Ἐν καθημερινῇ	136
β'. Ἐν Κυριακῇ.....	137
ΙΑ'. ΤΑΞΙΣ ΟΛΟΝΥΚΤΙΟΥ ΑΓΡΥΠΝΙΑΣ	138

ΜΕΡΟΣ ΕΙΔΙΚΟΝ

 ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ
 ΤΥΠΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ
 ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

Μήν Σεπτέμβριος	143
Μήν Ὀκτωβρίου	175
Μήν Νοέμβριος	200
Μήν Δεκέμβριος	230
Μήν Ἰανουάριος (α' - ι')	275
Εισαγωγική παρατήρησις περὶ τῶν εορτοδρομιῶν πινάκων	291
Μήν Ἰανουάριος (ια' - λα')	292
Περὶ τῶν μηνιῶν τῶν ἐπισημῶς εορταζομένων ἁγίων κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῆς Τυρινῆς καὶ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν	315
Μήν Φεβρουάριος	318
Μήν Μάρτιος	371
Μήν Ἀπρίλιος	439
Μήν Μάιος	474
Μήν Ἰούνιος	510
Μήν Ἰούλιος	538
Μήν Αὐγουστος	561

 ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ
 ΤΥΠΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ
 ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ ΤΟΥ ΤΡΙΩΔΙΟΥ

Κυριακὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου	591
Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου	592
Σάββατον τῆς Ἀπόκρεω	593
Κυριακὴ τῆς Ἀπόκρεω	595
Αἱ ἀκολουθίαι τῆς ἑβδομάδος τῆς Τυρινῆς	596
Σάββατον τῆς Τυρινῆς	600
Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς	601
Διάταξις τῶν καθ' ἡμέραν ἀκολουθιῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς	602
Α' Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, τῶν Ὁρῶν καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ ἅνευ Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων	602
α' Ὁ Ὁρθρος	602
β' Αἱ Ὁραι	605
γ' Ὁ Ἑσπερινός	608
Β' Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων	608
Γ' Τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον	610
Δ' Τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον	612
Δευτέρα τῆς Α' ἑβδομάδος	612
Τρίτη τῆς Α' ἑβδομάδος	613
Τετάρτη τῆς Α' ἑβδομάδος	613
Πέμπτη τῆς Α' ἑβδομάδος	614
Παρασκευὴ τῆς Α' ἑβδομάδος	614
Σάββατον τῆς Α' ἑβδομάδος	615
Κυριακὴ Α' τῶν νηστειῶν	616
Τάξις λιτανεύσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων	618
Αἱ ἀκολουθίαι τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν	622

Σάββατον τῆς Β' ἑβδομάδος	623
Κυριακὴ Β' τῶν νηστειῶν	624
Αἱ ἀκολουθίαι τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν	625
Κυριακὴ Γ' τῶν νηστειῶν	626
Αἱ ἀκολουθίαι τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν	628
Κυριακὴ Δ' τῶν νηστειῶν	630
Αἱ ἀκολουθίαι Δευτέρας καὶ Τρίτης τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν	631
Τετάρτη τῆς Ε' ἑβδομάδος	631
Πέμπτη τῆς Ε' ἑβδομάδος	632
Ὁ Μέγας κανὼν ἐν τῷ Ὁρθρῳ	633
Παρασκευὴ τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν	634
Σάββατον τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν	634
Ὁ ἀκάθιστος ὕμνος ἐν τῷ Ὁρθρῳ	635
Κυριακὴ Ε' τῶν νηστειῶν	637
Αἱ ἀκολουθίαι τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν	637
Παρασκευὴ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος	638
Σάββατον τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου	638
Κυριακὴ τῶν Βαΐων	639
Κυριακὴ τῶν Βαΐων ἐσπέρας	642
Ἡ ἅγια καὶ μεγάλη Δευτέρα	642
Ἡ ἅγια καὶ μεγάλη Τρίτη	644
Ἡ ἅγια καὶ μεγάλη Τετάρτη	645
Ἡ ἅγια καὶ μεγάλη Πέμπτη	645
Ἡ ἅγια καὶ μεγάλη Παρασκευὴ	647
α'. Ὁ Ὁρθρος, ἥτοι ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων παθῶν	647
β'. Αἱ μεγάλαι Ὁραι	649
γ'. Ὁ Ἑσπερινός	649
Τὸ ἅγιον καὶ μέγα Σάββατον	650
α'. Ὁ Ὁρθρος	650
β'. Ὁ Ἑσπερινός μετὰ τῆς Θ. Λειτουργίας	652

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΤΥΠΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ ΤΟΥ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟΥ

Κυριακὴ τοῦ Πάσχα	654
α'. Ἡ παννυχίς	654
β'. Ἡ τελετὴ τῆς Ἀναστάσεως	654
γ'. Ὁ Ὁρθρος	655
δ'. Ἡ Θεία Λειτουργία	658
Κυριακὴ τοῦ Πάσχα ἐσπέρας	660
Δευτέρα τῆς Διακαινησίμου	660
Τὰ μεγαλυνάρια τοῦ Πάσχα	661
Παρασκευὴ τῆς Διακαινησίμου	662
Κυριακὴ τοῦ Ἀντίπασχα (τοῦ Θωμᾶ)	664
Αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν τῆς μετὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ ἑβδομάδος	666
Ἰδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ	667
Σάββατον τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος	668
Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων	669
Ἰδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς ἑορτῆς τῶν Μυροφόρων	671
Κυριακὴ τοῦ Παραλύτου	672

Ίδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς ἑορτῆς τοῦ Παραλίτου	673
Τετάρτη τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.....	674
Ίδιόμελα, καθίσματα καὶ ἐξαποστειλάρια τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.....	675
Κυριακὴ τῆς Σαμαρείτιδος	676
Ίδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος.....	677
Κυριακὴ τοῦ Τυφλοῦ	678
Τρίτη τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος (Ἀπόδοσις ἑορτῆς Τυφλοῦ).....	679
Ίδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς ἑορτῆς τοῦ Τυφλοῦ.....	681
Τετάρτη τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα.....	681
Πέμπτη τῆς Ἀναλήψεως.....	683
Ίδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς Ἀναλήψεως	685
Κυριακὴ τῶν ἁγίων πατέρων τῆς Α' Οἴκουμ. Συνόδου.....	687
Σάββατον πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς.....	688
Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς.....	689
Δευτέρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.....	692
Ίδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς Πεντηκοστῆς	693
Κυριακὴ τῶν ἁγίων Πάντων	694

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I. ΠΕΡΑΤΙΚΟΝ ΣΥΛΛΕΙΤΟΥΡΓΟΝ	699
ΠΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΑΙ ΧΟΡΟΣΤΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ	
Α' Εἰς τὰς συνήθεις ἀκολουθίας.....	701
α' Εἰς τὸν Ἑσπερινόν.....	701
β' Εἰς τὸν Ὄρθρον	702
γ' Ἀρχιερατικὴ Θ. Λειτουργία	703
δ' Ἀρχιερατικὸν συλλείτουργον	705
Β' Κατὰ τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν	706
α' Εἰς τὸν Ὄρθρον, τὰς Ὁρας καὶ τὸν Ἑσπερινόν.....	706
β' Εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων	706
γ' Εἰς τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον.....	707
δ' Εἰς τοὺς Χαιρετισμοὺς.....	708
Γ' Κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα.....	708
α' Εἰς τοὺς Ὄρθρους τῆς Μ. Δευτέρας, Μ. Τρίτης, Μ. Τετάρτης καὶ Μ. Πέμπτης	708
β' Εἰς τὴν Λειτουργίαν τῆς Μ. Πέμπτης.....	709
γ' Εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων παθῶν	709
δ' Εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν Μ. Ὁρῶν καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ.....	710
ε' Εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἐπιταφίου	710
ς' Εἰς τὴν Λειτουργίαν τοῦ Μ. Σαββάτου	710
ζ' Εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Πάσχα.....	711
η' Εἰς τὸν Ἑσπερινόν τοῦ Πάσχα	711
III. ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ Εἰς ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΝΑΟΥ	712
IV. ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ.....	727

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Ὁρισμός τοῦ Τυπικοῦ.

Ὁ ὅρος Τυπικὸν παράγεται ἐκ τῆς λ. τύπος, ἣς σημαίνοσα ἀρχικῶς τὸν κτύπον, τὸ κτύπημα, (πρβλ. τὸ ρῆμα τύπτω = κτυπῶ), ἀλλὰ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κτυπήματος, προσέλαβεν ἐν συνεχείᾳ διαφόρους σημασίας. Οὕτως ἡ λ. ἀπαντᾷ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀρχετύπου ἢ προτύπου ("Ἐξ. κε' 40, Πράξ. ζ' 45, Ἐβρ. η' 5) ἢ τοῦ κανόνος (Ρωμ. στ' 17, Α' Θεσσ. α' 7, Β' Θεσσ. γ' 9 κ.ά.). Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης ἐννοίας ἦτο φυσικὸν ἢ παράγωγος λ. τυπικὸν νὰ σημαίη κείμενον περιέχον κανόνας ἢ διατάξεις. Πράγματι δὲ κατὰ τὴν βυζαντινὴν ἐποχὴν ἡ λ. τυπικὸν ἐσήμαινε τὸ διάταγμα, τὸν νόμον, τὸ θέσπισμα· αὐτοκρατορικὰ δὲ τυπικὰ ἐκαλοῦντο τὰ διατάγματα, διὰ τῶν ὁποίων οἱ αὐτοκράτορες ἐρρῦθμιζον διάφορα θέματα.

Ὑπὸ παραπλησίαν ἔννοιαν ἐχρησιμοποιήθη ἀρχικῶς ὁ ὅρος τυπικὸν καὶ εἰς τὰς μονάς. Ὁνομάσθησαν δηλ. κτιτορικὰ τυπικὰ αἱ διατάξεις (οἱ κανονισμοί, ὡς θὰ ἐλέγουμεν σήμερον), δι' ὧν οἱ κτίτορες τῶν μονῶν ὥριζον τὰ τῆς λειτουργίας αὐτῶν. Εἰς τὰ κτιτορικὰ τυπικὰ περιλαμβάνοντο καὶ διατάξεις περὶ τῆς τελέσεως τῆς θείας λατρείας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, σύντομοι μὲν καὶ γενικαὶ ἀρχικῶς, ἀναλυτικώτεροι δὲ καὶ λεπτομερέστεροι ἀργότερον, καθόσον ἡ θεία λατρεία ἐπλουτίζετο καὶ καθίστατο πολυπλοκώτερα. Οὕτως ὁ ὅρος τυπικὸν (παρालειπομένου τοῦ ἐπιθέτου κτιτορικὸν) ἐπεκράτησε νὰ σημαίη τὴν τάξιν τελέσεως τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ βιβλίον τὸ περιέχον τὴν περιγραφὴν τῆς τάξεως ταύτης.

Ἱστορικὴ ἐπισκόπησις.

Τάξις τις τελέσεως τῆς θείας λατρείας ἤρχισε νὰ διαμορφώνεται ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀποστολικῆς ἐποχῆς (βλ. Α' Κορ. κεφ. ιδ' καὶ μάλιστα τὴν κατακλείουσαν αὐτὸ παραγγελίαν «*Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω*»). Ἡ τάξις αὕτη ὑπέστη, ὡς ἦτο φυσικόν, μακρὰν ἐξέλιξιν, τὴν ὅποιαν δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ παρακολουθήσωμεν λεπτομερῶς. Δυνάμεθα ὁμως μετὰ βεβαιότητος νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ διαμόρφωσις τοῦ λειτουργικοῦ ἔτους (περιλαμβάνοντος τὸν ἑβδομαδιαῖον κύκλον, τὸν ἐτήσιον τῶν ἀκινήτων ἑορτῶν καὶ τὸν τοιοῦτον τῶν κινητῶν), καὶ ὁ πλουτισμὸς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑμνογραφίας ὑπῆρξαν οἱ κύριοι παράγοντες οἱ συντελέσαντες εἰς τὴν διαμόρφωσιν καὶ ἐξέλιξιν τοῦ τυπικοῦ.

Εἰς τὸν χρόνον τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διεμορφώθησαν ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων (ἴσως ἀπὸ τοῦ ε' ἢ στ' αἰ.) δύο συστήματα τελέσεως τῶν καθημερινῶν ἀκολουθιῶν ἔχοντα κοινὰ σημεῖα, ἀλλὰ καὶ σημαντικὰς διαφοράς. Τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν ἐτηρεῖτο εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς καὶ διὰ τοῦτο ἐκαλεῖτο κοσμικὸν τυπικόν· ἐκαλεῖτο ἐπίσης καὶ ῥωμαϊκόν, διότι εἰς τὰς ἀκολουθίας τοῦ συστήματος τούτου τὰ πάντα (ἐκτὸς τῶν διακονιῶν καὶ τῶν εὐχῶν καὶ ἐκφωνήσεων τοῦ ἱερέως) ἐλέγοντο μετὰ μέλους. Τὸ ἕτερον σύστημα ἐτηρεῖτο εἰς τὰς μονάς, καλούμενον ὡς ἐκ τούτου μοναχικόν. εἶχε περισσότερας ἀκολουθίας, κύριον δὲ χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ ἦτο ἡ ἀνάγνωσις τῶν ψαλμῶν. Τὸ τυπικὸν τοῦτο διεμορφώθη κυρίως εἰς τὴν ἐν Παλαιστίνῃ μονὴν τοῦ ἁγίου Σάββα καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζεται καὶ Ἱεροσολυμιτικόν ἢ Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα· ἀκολουθῶς μετεφευτέθη εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει

μονήν τοῦ Στουδίου, ὅπου ὑπέστη περαιτέρω ἐξέλιξιν καὶ διαμόρφωσιν, καὶ ἐκεῖθεν διεδόθη καὶ ἐπεκράτησεν εἰς πάσας τὰς μονάς.

Τὰ δύο τυπικά, ἐξελισσόμενα καὶ ἐπιδρωῖντα ἐπ' ἀλλήλων, ἐτηροῦντο παραλλήλως μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς εἰκονομαχίας. Ἐκτοτε ὁμως διὰ διαφόρους λόγους, κυριώτεροι τῶν ὁποίων ἦσαν ἡ αὔξησις τῆς ἐπιρροῆς τῶν μοναχῶν, ὁ σεβασμὸς τοῦ λαοῦ πρὸς αὐτοὺς καὶ ἡ ἐπιθυμία καὶ προσπάθεια αὐτοῦ νὰ τελεῖ ἐν τῇ θείᾳ λατρείᾳ, ὅσα καὶ οἱ μοναχοὶ, τὸ μοναχικὸν τυπικὸν ἤρchiσε νὰ ἐπικρατῇ καὶ εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς, ἐκποτίζον βαθμηδὸν τὸ κοσμικὸν τοιοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐν τέλει περιέπεσεν εἰς πλήρη ἀχρησιάν. Τελευταῖος ναὸς, εἰς τὸν ὁποῖον μέχρι τῆς ἀλώσεως ὑπὸ τῶν Τούρκων διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ τὸ ἁσματικὸν τυπικόν, ἦτο ὁ ναὸς τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας ἐν Θεσσαλονίκῃ, θιασώτης δὲ καὶ ὑπέρμαχος αὐτοῦ ἦτο ὁ τελευταῖος πρὸ τῆς ἀλώσεως ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης ἅγιος Συμεών.

Εἰσαχθὲν ὁμως εἰς τὰς ἐνορίας τὸ μοναχικὸν τυπικόν, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παραμείνῃ ἀναλλοίωτον. Ὑπέστη κατ' ἀνάγκην συντμήσεις καὶ τροποποιήσεις, διὰ νὰ περιορισθῇ ἡ χρονικὴ διάρκεια τελέσεως τῶν ἀκολουθιῶν εἰς πλαίσια ἐναρμονιζόμενα πρὸς τὰς βιοτικὰς ἀνάγκας τῶν Χριστιανῶν. Ἐδημιουργήθη οὕτως ἡ ἐνοριακὴ μορφή τοῦ τυπικοῦ τούτου, ἡ ὁποία εἶναι μὲν κατὰ βάσιν ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν μοναχικὴν ὡς πρὸς τὴν δομὴν καὶ διάρθρωσιν τῶν ἀκολουθιῶν, συντομωτέρα ὁμως, διότι παραλείπονται πολλὰ στοιχεῖα αὐτῶν (στιχολογία ψδῶν, ἀναγνώσεις πατερικῶν λόγων κ.ἄ.) ἢ καὶ ὀλόκληροι ἀκολουθία (Ἀπόδειπνον, Ὁραι). Τὴν μορφήν ταύτην τοῦ τυπικοῦ ἐπέσημοποίησε πρῶτος ὁ πρωτοψάλτης τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας Κωνσταντίνου ὁ Βυζάντιος διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ καταρτισθέντος «Τυπικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ κατὰ τὸ ὕφος τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας». Τὸ Τυπικὸν τοῦτο, ἐκδοθὲν τὸ πρῶτον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 1838, ἐγνώρισεν ἐπανειλημμένας ἐκδόσεις καὶ ἴσχυσε μέχρι τέλους σχεδὸν τοῦ 19^{ου} αἰ. εἰς τὰς ἑλληνικὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας.

Ἄλλὰ τὸ Τυπικὸν τοῦ Κωνσταντίνου πόρρω ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι πλήρες καὶ ἀκριβές. Ὁ ἴδιος ἔκρινεν ἀναγκαῖον εἰς τὴν δευτέραν ἔκδοσιν αὐτοῦ «ἐπανορθώσασθαι μὲν ἐκ τῶν ἐνότων πολλὰ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ ἐκδόσει διεπτωμένων, ἀναπληρῶσαι δὲ τὰ ἐλλείποντα, προσθεῖναι δὲ καὶ εἴ τι ἄλλο συμβάλλει πρὸς ὀδηγίαν τῶν κατὰ τόπους ἐφημερευόντων καὶ ψαλλόντων». Παρὰ ταῦτα «διέφυγον...καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐκδόσει λάθη καὶ ἀνακρίβειαι διορθώσεως ἄξια». Πρὸς διόρθωσιν αὐτῶν ὠρίσθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὀκταμελὴς ἐπιτροπή, ἣτις ὁμως «πολλὰ μὲν κατέλιπε χάσματα καὶ ἀπορίας οὐκ ὀλίγας ἐσημείωσε πρὸς λύσιν αὐτῶν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐλάχιστα δὲ προσέσχεν εἰς τὸ ὕφος τοῦ λόγου καὶ τὸν συνειρμὸν τῶν τυπικῶν περὶ ἐκάστης ἐορτῆς διατάξεων». Διὰ τοῦτο μετὰ ἐξαετίαν ἀνετέθη εἰς δευτέραν ἐπιτροπὴν «τὸ καθήκον τοῦ διορθῶσαι, ἐφ' ὅσον ἦτο δυνατόν, τὸ ὕφος, ἐξακριβῶσαι δὲ καὶ συμπληρῶσαι πάσας τὰς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκείνης ἐγκαταλειφθείσας ἐλλείψεις». Ἀμφοτέρων τῶν ἐπιτροπῶν τούτων μετέσχεν ὁ πρωτοψάλτης Γεώργιος Βιολάκης, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης προελθὸν Τυπικὸν εἶναι γνωστὸν καὶ ὡς Τυπικὸν τοῦ Βιολάκη. Τὸ Τυπικὸν τοῦτο, ἐκδοθὲν τὸ πρῶτον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 1888, ἀποτελεῖ τὸ σήμερον ἐν χρῆσει τοιοῦτο τῆς Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ ὅλων τῶν ἑλληνοφῶνων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν (Ἄρθρον Τυπικὸν ἐν ΘΗΕ τ. 11ος, σ. 902-905).

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν παλαιότερων Τυπικῶν.

Κρίνοντας τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύσαντα ἐν τῇ Ὁρθοδόξῃ Ἐκκλησίᾳ Τυπικά, ἦτο τοῦ ἁγίου Σάββα, τοῦ Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Βιολάκη, παρατηροῦμεν τὰ ἐξῆς:

α'. Τὸ Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ βᾶσις ὄλων τῶν μοναχικῶν Τυπικῶν, μέχρι δὲ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἰθ' αἰῶνος ἦτο και διὰ τὰς ἐνορίας ὁ μόνος ὁδηγὸς διὰ τὴν τέλειον τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, προϋποθέτει ὡς γνωστὰς τὰς βασικὰς ἀρχὰς τοῦ τυπικοῦ, ἀλλὰ και πολλὰς ἐπὶ μέρους διατάξεις αὐτοῦ. Στερεῖται δηλ. ἐνὸς γενικοῦ μέρους, περιλαμβανόντος τὰς βασικὰς ἀρχὰς και διατάξεις, τὸ ὁποῖον μελετῶν τις νὰ δύναται νὰ εἰσαχθῆ εἰς τὰς βασικὰς ἐννοίας τοῦ τυπικοῦ και νὰ καταστῆ ἱκανὸς νὰ ἀντιμετωπίξῃ τὰς διαφόρους περιπτώσεις αὐτοῦ. Ἡ χρῆσις λοιπὸν τοῦ Τυπικοῦ τούτου προϋποθέτει ἐμπειρους τελετουργοὺς, οἱ ὁποῖοι μαθητεύσαντες πλησίον παλαιότερων κατέστησαν οὕτως εἰπεῖν μῦσαι τῆς τυπικῆς παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου τὸ Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νὰ ἀντιμετωπίξῃ πάσας τὰς δυνατὰς περιπτώσεις συμπτώσεως κινητῶν ἐορτῶν μετ' ἀκινήτων. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀναπλήροῦν ἐν μέρει τὸ ὡς παράστημα τοῦ Τυπικοῦ τούτου συνεκδιδόμενον «Σύνταγμα εἰς τὰ ἀπορούμενα τοῦ Τυπικοῦ», συνταχθὲν ὑπὸ Μάρκου ἱερομονάχου.

β'. Τὸ μοναχικὸν τυπικὸν, ὡς ἤδη εἶπομεν, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τηρηθῆ πλήρως εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς, ἀλλὰ παρέστη ἀνάγκη συντήσεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένων ἀκολουθιῶν. Τὰς καθιερωθείσας ἐν τῇ πράξει συντήσεις και τροποποιήσεις ἐπεσημοποίησαν τὰ Τυπικὰ τῶν Κωνσταντινου και Βιολάκη. Αἱ οὕτως ὁμως ὀριστικοποιηθεῖσαι μεταβολαὶ δὲν εἶναι ὅλαι ἐπιτυχεῖς και σύμφωνοι πρὸς τὴν τυπικὴν παράδοσιν. Ἡ μεταφορὰ λ.χ. τοῦ ἐωθινοῦ Εὐαγγελίου τῶν Κυριακῶν και ἡ ἐνσφήνωσις αὐτοῦ μεταξὺ τῶν καταβασιῶν και τῆς θ' ᾠδῆς ἀπέσπασε μὲν τὸ Εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆς φυσικῆς αὐτοῦ θέσεως μετὰ τοὺς ἀναβαθμοὺς και τὸ προκειμένον, κατέστησε δὲ τὸν ν' ψαλμὸν παρεπόμενον τοῦ Εὐαγγελίου, ἐνῶ οὗτος ἦτο ἀνάκεινθον τὸ προοίμιον τῶν κανόνων. Ἀλλὰ και ἄλλαι ἐσφαλμένοι διατάξεις ἀπέχουσαι τῆς τυπικῆς παραδόσεως παρεσιέφεραν εἰς τὰ Τυπικὰ ταῦτα (π.χ. ἡ τάξις ψαλμωδίας τῶν καθισμάτων τοῦ Ὁρθρου κατὰ τὰς προεορτίους και μεθεόρτους Κυριακὰς και τὰς ἐν Κυριακῇ μνήμας ἐπισήμων ἁγίων, τὰ ἀναγνώσματα Χριστουγέννων, Θεοφανείων, Πάσχα και Εὐαγγελισμοῦ κ.ἄ.). Πάντα ταῦτα συντέλεσαν εἰς ἐτι μεγαλυτέραν ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τῆς ὀρθτῆς τάξεως, ὥστε σήμερον νὰ θεωρηται εἰς πολλὰς περιπτώσεις τὸ ἐσφαλμένον ὡς ὀρθὸν και τὸ ὀρθὸν ὡς ἐσφαλμένον.

γ'. Τὸ ἐν ἰσχύι σήμερον Τυπικὸν τοῦ Βιολάκη εἶναι ἀναμφιβόλως πολὺ πληρέστερον τῶν παλαιότερων (ἁγίου Σάββα και Κωνσταντινου): σημαντικὸν δὲ στοιχεῖον αὐτοῦ ἀποτελεῖ ἡ προτασσομένη «Προθεωρία τοῦ Τυπικοῦ», ἡ ὁποία περιλαμβάνει πολλὰς γενικὰς διατάξεις και λύει πολλὰς ἀπορίας. Παρὰ ταῦτα ὁμως και τὸ Τυπικὸν τούτου πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι κατὰ κυριολεξίαν πλήρες. Διότι, παρὰ τὴν δῆλωσιν τῆς συνταξάσης αὐτοῦ ἐπιτροπῆς ὅτι «τὸ νέον Τυπικὸν οὐδὲν ἐγκαταλείπει ἀσημεῖωτων ἐξ ἐκείνων δι' ἃ προκύπτει ἀμφιβολία, ἔχον ὑπ' ὄψιν τοὺς ἀδαστέρους τῶν ἐφημεριῶν και ψαλτῶν μᾶλλον ἢ τοὺς τρίβωνας και εἰδημονεστέρους τῆς τυπικῆς τάξεως», και πάλιν ὑπάρχον ἐν αὐτῷ πολλὰ ἐλλείψεις και ἀπορία, ἰδιά εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν μετὰ κινητῶν ἐορτῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου συμπίπτουσῶν ἀκινήτων ἐορτῶν.

δ'. Ἡ εἰσαγωγή τοῦ νέου ἡμερολογίου μόνον ὡς πρὸς τὰς ἀκινήτους ἐορτὰς ἔθεσε μὲν εἰς ἀχρηστίαν πολλὰς περιπτώσεις συμπτώσεως ἀκινήτων ἐορτῶν μετὰ κινητῶν, χωρὶς ὁμως και νὰ καταργῆσιν αὐτὰς ὀριστικῶς, (διότι ἀφ' ἐνὸς μὲν ὑπάρχον Ἐκκλησίαι τηροῦσαι τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐνδεχομένη τροποποιήσις και τοῦ πασχαλίου θὰ ἐπαναφέρῃ αὐτὰς ἐν χρῆσει), ἐδημιούργησε δὲ νέας ταιάτας, αἱ ὁποια, ὡς εἶναι φυσικόν, ὑπ' οὐδενὸς Τυπικοῦ προβλέπονται, χρῆξουν δὲ ρυθμίσεως συμφώνου πρὸς τὴν τυπικὴν παράδοσιν κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλας παραπλησίας περιπτώσεις.

ε'. Εἰς τ' ἀνωτέρω δέον νὰ προστεθῇ τὸ γεγονός ὅτι τὸ τυπικὸν ἐξακολουθεῖ νὰ ἐξελισσεται καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν ρύθμισιν αὐτοῦ διὰ τοῦ ἰσχύοντος Τυπικοῦ. Κατὰ τὸ διαγεῦσαν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ ὑπερεκατονταετῆς διάστημα ἐπεκράτησαν νέαι συντημίσεις τῶν ἀκολουθιῶν. Στοιχεῖα αὐτῶν προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ἐν χρήσει Τυπικοῦ ἔχουν ἐξοβελισθῆ. Ἡ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου κατηργήθη τελείως, ἡ ψαλμωδία τῶν κανόνων περιορίσθη εἰς δύο ψάλας ἢ καὶ μίαν, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ κατηργήθη τελείως, τὰ τυπικά καὶ οἱ μακαρισμοὶ ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ ἀντιφώνων, συνηθῶς ἀνευ στίχων ψαλλομένων. Ἡ ἐπὶ μακρὸν δὲ ἐφαρμογὴ τῶν ἀλλοιώσεων τούτων εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ εἶναι σήμερον ἐλάχιστοι οἱ ἱερεῖς καὶ ψάλται, οἱ ὅποιοι γνωρίζουν τὴν ὀρθὴν καὶ πλήρη διάρθρωσιν τῶν ἀκολουθιῶν, ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ τελοῦν αὐτὰς ἀκριβῶς καὶ νὰ γνωρίζουν, ἐὰν μὲν παρίσταται ἀνάγκη συντημίσεως, τί δύνανται καὶ τί δὲν δύνανται νὰ παραλείψουν, ἐὰν δὲ παραστῇ ἀνάγκη ἐπιβραδύνσεως, τί ἐκ τῶν μὴ λεγομένων σήμερον δύνανται νὰ προσθέσουν.

Τὸ νέον Σύστημα Τυπικοῦ.

Αἱ ἀνωτέρω διαπιστώσεις ἀποτελοῦν συγχρόνως καὶ λόγους ἐπιβάλλοντας τὴν σύνταξιν ἐνὸς νέου Τυπικοῦ ἔχοντος μὲν ὡς βάσιν τὴν μακροαῖωνα τυπικὴν παράδοσιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἀπηλλαγμένου κατὰ τὸ δυνατόν τῶν ἐλλείψεων καὶ σφαλμάτων τῶν παλαιότερων Τυπικῶν, περιγράφοντος δὲ τόσον τὴν πλήρη καὶ ὀρθὴν τάξιν τῶν ἀκολουθιῶν, ὅσον καὶ τὴν τηρουμένην σήμερον ἐν ταῖς ἐνορίαις τάξιν. Τὴν ἀνάγκην ταύτην κατανοήσασα ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπεφάσισε τὴν σύνταξιν Συστήματος Τυπικοῦ, ἀνέθεσε δὲ εἰς ἐμέ τὸ ὁμολογουμένως δυσχερὲς τοῦτο ἔργον. Ἡ ἀνάθεσις αὕτη δὲν μὲ κατέλαβεν ἐξαπίνης, ἀλλὰ μᾶλλον μὲ εὔρεν εἰς ἱκανὸν βαθμὸν ἔτοιμον. Διότι τὴν σκέψιν τῆς συντάξεως Τυπικοῦ εἶχον συλλάβει ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, εἰς τὴν πραγματοποιήσειν δὲ αὐτῆς μὲ παρώτρυναν καὶ ἐνεθάρρουναν δύο ἐκλεκτοὶ καὶ εἰδήμονες φίλοι, ὁ αἰδεσιμολογιώτατος π. Δημήτριος Τζέρπος, τέως ὑπεύθυνος ἐπὶ τῶν λειτουργικῶν ἐκδόσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔπειτα γραμματεὺς τῆς ἐπὶ τῆς θείας λατρείας Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἡδη λέκτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ ὁ ἐλλογιμώτατος κ. Ἰωάννης Φουντούλης, ὁμότιμος καθηγητὴς τῆς Λειτουργικῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, πρὸς τοὺς ὁποίους ἐκφράζω θερμοτάτας εὐχαριστίας. Ὑπέικων εἰς τὰς προτροπὰς ταύτας εἰργάσθην ἐπὶ ἐξαετίαν περίπου διὰ τὸν καταρτισμὸν «Συστήματος Τυπικοῦ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ». Τὸ ἔργον τοῦτο ἀνεθεώρησα καὶ ἐβελτίωσα κατὰ τὸ δυνατόν κατόπιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἱ. Συνόδου, ἐργασθεὶς ἐπὶ μίαν εἰσέτι τριετίαν.

Ἐπιτοφόρησα δὲ τὸ ἔργον Σύστημα Τυπικοῦ καὶ ὄχι Τυπικόν, πιστεύων ὅτι διὰ τοῦ τίτλου τούτου παρὰ δι' οἰοιδήποτε ἄλλου καταδεικνύεται ἐπαρκῶς ὁ χαρακτήρ καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ ἔργου. Δηλοῦται δηλ. ὅτι τοῦτο εἶναι μὲν πλήρες Τυπικόν, δὲν εἶναι ὁμως τὸ ἐπίσημον Τυπικόν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἢ ἄλλης τινὸς οὔτε ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ ἰσχύοντος Τυπικοῦ τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας, ἀλλ' εἰς τὴν συμπλήρωσιν καὶ βελτίωσιν αὐτοῦ.

Εἰδικώτερον οἱ στόχοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἀπέβλεψα, εἶναι οἱ ἑξῆς:

α'. Ἡ συγκέντρωσις καὶ συστηματικὴ ἔκθεσις παντὸς τοῦ τυπικολογικοῦ ὕλικου, ὥστε τὸ ἔργον νὰ εἶναι ὄχι μόνον Τυπικόν, ἀλλὰ καὶ πλήρες σύστημα διδασκαλίας τοῦ τυπικοῦ. Εἰς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἀποβλέπει κυρίως τὸ Γενικὸν Μέρος τοῦ βιβλίου, εἰς τὸ ὅποιο συνεχέντρωσα τὰς βασικὰς τυπικὰς ἐννοίας καὶ διατάξεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται αἱ εἰδικαὶ δι' ἑκάστην ἐορτὴν καὶ περίπτωσιν τοιαῦται.

β'. Ἡ κάλυψις ὄλων τῶν δυνατῶν περιπτώσεων συμπτώσεως κινητῶν μετ' ἀκινήτων ἐορτῶν, τόσον κατὰ τὸ παλαιόν, ὅσον καὶ κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον. Διὰ τὰς νέας περιπτώσεις ἐστηρίχθη εἰς ἀναλόγους τοιαύτας προβλεπομένας ὑπὸ τῶν παλαιῶν Τυπικῶν, ἔλαβον δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς δοθείσας κατὰ καιροῦς λύσεις διὰ τῶν Τυπικῶν-Ἡμερολογίων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἀοιδίμου τυπικολόγου Γεωργίου Μπεκατώρου.

γ'. Ἡ ἀποκατάστασις τῆς ὀρθῆς τάξεως, ὅπου αὕτη ἔχει διασαλευθῆ (π.χ. ἐπαναφορὰ τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὴν ἀρχικὴν του θέσιν, ὡσαύτως τοῦ ἀναγινωσκομένου τῆ Κυριακῆ τοῦ Πάσχα λόγου τοῦ Χρυσοστόμου κ.ἄ.) καὶ ἡ ἐπανόρθωσις τῶν διὰ τῶν Τυπικῶν Κωνσταντίνου καὶ Βιολάκη ἐπικρατησάντων σφαλμάτων. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἐπανορθώθησαν τὰ πάντα, διότι πολλαὶ νεότεραι διατάξεις ἔχουν παγιωθῆ ἀπὸ αἰῶνων καὶ ἀποτελοῦν πλέον καθεστῶς καὶ δὲν εἶναι σκόπιμος διὰ τὰς ἐνορίας ἢ ἀποκατάστασις τῆς ἀρχαίας τάξεως (π.χ. ἡ ὁμαδικὴ ψαλμωδία τῶν καταβασίων κειχωρισμένως ἀπὸ τῶν κανόνων καὶ ἡ διασάλειψις τῆς τάξεως συναναγνώσεως Ἀποστόλων καὶ Εὐαγγελίων κατὰ τὰς Κυριακὰς τῆς περιόδου τοῦ Λουκᾶ). Ὅπου εὐρέθη προὐ περισσοτέρων τῆς μιᾶς ἀποδεκτῶν λύσεων, περιέλαβον εἰς τὸ κείμενον τὴν κατὰ τὴν κρίσιν μου ὀρθοτέραν ἢ τὴν καταλληλοτέραν διὰ τὰς ἐνοριακὰς συνθήκας, εἰς δὲ τὰς ὑποσημειώσεις τὰς κυριωτέρας παραλλαγὰς. Ὅπωςδὲ ποτε δικαιολογῶ εἰς τὰς ὑποσημειώσεις τὴν πρόκρισιν ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς λύσεως.

δ'. Ἡ προσφορὰ ἐναλλακτικῶν λύσεων. Ἡ συγκριτικὴ μελέτη τῶν διαφορῶν Τυπικῶν καταδεικνύει ὅτι εἰς πλείστας περιπτώσεις ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι λύσεις πλὴν τῆς καθιερωμένης, τὴν ὁποίαν θεωροῦμεν μονολιθικῶς ὡς τὴν μόνην ὀρθήν. Ὡς παράδειγμα ἀναφέρω τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ἐσπερινοῦ τοῦ Σαββάτου. Κατὰ τὴν καθιερωμένην τάξιν τῶ Σαββάτῳ ἐσπέρας ψάλλονται πάντοτε τὰ ἀναστάσιμα ἀπόστιχα καὶ μόνον αὐτά. Κατὰ τὰ ἀγιορειτικὰ Τυπικὰ ὁμως, ὅταν ἐν Κυριακῇ συμπίπτῃ θεομητορικὴ ἐορτὴ, ἐνίοτε δὲ καὶ μνήμη ἐπισήμου ἁγίου, ψάλλεται μόνον τὸ α' ἀναστάσιμον καὶ τὰ τῆς ἐορτῆς. Ἡ παράθεσις τῶν ἐναλλακτικῶν τούτων λύσεων δίδει εἰς τοὺς τελετουργοὺς τὴν δυνατότητα ἐπιλογῆς τῆς καταλληλοτέρας ἐξ αὐτῶν διὰ τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν. Ἐκ τῶν λύσεων τούτων ἡ ὀλιγώτερον συνήθης ἐτέθη ἐντὸς παρενθέσεως.

ε'. Ὁ πλουτισμὸς τοῦ κύκλου τῶν ἀντιφώνων τῆς Θ. Λειτουργίας. Σήμερον γενικῶς εἰς τὰς ἐνορίας ἔχει καταργηθῆ ἡ ψαλμωδία τῶν τυπικῶν καὶ τῶν μακαρισμῶν καὶ ἔχουν ἐπικρατήσει τὰ ἀντίφωνα. Ἡ νέα αὕτη συνήθεια εἶναι κατ' οὐσίαν ἐπιστροφή εἰς τὴν ἀρχαίαν πρᾶξιν, τὴν ὁποίαν μαρτυροῦν τὰ Τυπικὰ τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ τῆς μονῆς τῆς Εὐεργέτιδος. Ὅχι μόνον λοιπὸν δὲν εἶναι ἀξιοκατάκριτος, ἀλλὰ καὶ πρέπει νὰ καλλιεργηθῆ καὶ ἐνισχυθῆ ὡς προσφορωτέρα διὰ τὰς ἐνορίας, ὑπὸ τὸν ὄρον ὁμως τῆς ὀρθῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀντιφώνων καὶ ὄχι τῆς ψαλμωδίας μόνον τῶν ἐφυμνίων, καὶ αὐτῶν ἐνίοτε δις ἢ καὶ ἄπαξ μόνον, ὡς γίνεται δυστυχῶς ὑπὸ τινῶν ψαλτῶν, καὶ τῆς ἀπαγγελίας κεκολοβωμένων καὶ πολυλάκις ἄνευ νοήματος ψαλμικῶν στίχων, ὡς εὐρίσκονται οὗτοι τετυπωμένοι εἰς τὰ λειτουργικὰ βιβλία. Διὰ τοῦτο παραθέτω ἐν τῷ παρόντι συμπληρωμένα καὶ ἀποκατεστημένα πάντα τὰ μέχρι σήμερον ἐν χρῆσει ἀντίφωνα, ἀλλὰ καὶ ἄλλα διὰ διαφορῶν ἐορτῶν καὶ μνημῶν ἁγίων.

στ'. Ἡ συμπλήρωσις ἀκολουθιῶν ἁγίων, αἱ ὁποῖαι εἰς τὰ Μηναιᾶ εἶναι ἐλλειπτεῖς, ἐνῶ οἱ ἅγιοι οὗτοι τιμῶνται ἰδιαιτέρως ὑπὸ τῶν πιστῶν, ὡς λ.χ. ὁ ἅγιος Ἐλευθέριος, οἱ εὐαγγελισταὶ Ματθαῖος, Μᾶρκος καὶ Λουκᾶς, ὁ ἅγιος Φίλιππος, ὁ ἅγιος Τρύφων καὶ ἄλλοι. Εἰς τοῦτο μὲ ἐνεθάρρυνε τὸ Τυπικὸν τῆς μονῆς ἁγίου Παύλου, τὸ ὁποῖον περιέχει συμπλήρωσιν πολλῶν ἀκολουθιῶν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ΤΚ περιέχονται ἕμνοι τινὲς (κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς

Ἰνδίκτου, ἀπολυτίκια τῆς ἁγίας Θέκλης, στιχηρόν τοῦ ἁγίου Νικολάου διωρθωμένον), καί εἰς τὸ ΤΜΕ ἐπίσης (τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἁγίας Θέκλης καὶ τὸ μεγαλυνάριον τοῦ ἁγίου Βασιλείου). Δὲν προέβην βεβαίως εἰς ὀλοκληρωτικὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀκολουθιῶν, διότι τοῦτο θὰ ἐξέφευγε τῶν ὁρίων τοῦ Τυπικοῦ καὶ θὰ καθίστατο τὸ ἔργον ὀγκῶδες καὶ δύσκλητον, ἀλλὰ παρεθέσα ἐκεῖνα μόνον τὰ ὑμνολογικὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπαραίτητα, διὰ νὰ καταστῇ ἡ ἀκολουθία ἁγίου τινὸς ἐορτάσιμος (ἀπόστιχα, ἀπολυτίκιον, καθίσματα, στιχηρὰ αἰνῶν) καὶ μόνον τῶν ἀκολουθιῶν ἐπισημῶν τινῶν ἁγίων (τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου, τῶν δώδεκα ἀποστόλων κ.ἄ.) ἔκαμα τελείαν συμπλήρωσιν. Εἰς πάντας τοὺς περιεχομένους ἐν τῷ παρόντι ὑμνους ἐφήρμοσα τὸ σύστημα τῆς διπλῆς στίξεως, ἥτοι τῆς μελικῆς δι' ἀστερίσμων (ἀντὶ τῶν συνήθως χρησιμοποιουμένων κομμάτων) καὶ τῆς νοηματικῆς διὰ τῶν σημειῶν στίξεως.

Τὸ οὗτω καταρτισθὲν Σύστημα Τυπικοῦ ἀποβλέπει κυρίως εἰς τὰς ἐνορίας, διότι αἱ μοναὶ ἔχουν τὰ ἰδικὰ των παραδοσιακὰ Τυπικά. Διὰ τοῦτο ὡς βᾶσις αὐτοῦ ἐτέθη τὸ ἐν χρήσει Τυπικὸν τοῦ Βιολάκη, ἐπηνέχθησαν ὁμως πλείστοι βελτιώσεις, διορθώσεις καὶ συμπληρώσεις ἐκ τῶν ἄλλων ὑπ' ὄψιν ἡμῶν Τυπικῶν. Παρὰ ταῦτα διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ τυπικοῦ καὶ τὴν κατανόησιν καὶ ἐξήγησιν τῆς σημερινῆς μορφῆς τῶν ἀκολουθιῶν καὶ χάριν τῶν ἐραστῶν τῆς ἀκριβοῦς τάξεως περιελήφθησαν (εἴτε εἰς τὸ κείμενον διὰ μικροτέρων στοιχείων, εἴτε εἰς τὰς ὑποσημειώσεις) καὶ πολλαὶ μοναχικαὶ ἢ ἀρχαῖκαι διατάξεις, αἱ ὁποῖαι δὲν τηροῦνται μὲν σήμερον εἰς τὰς ἐνορίας, εἶναι ὁμως δυνατὸν νὰ τύχουν ἐφαρμογῆς εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις.

Τὸ ἔργον ἐπλουτίσθη διὰ πολλῶν ὑποσημειώσεων, εἰς τὰς ὁποίας:

α'. Ἐπισημαίνονται τὰ ἐπανορθούμενα σφάλματα τοῦ ἐν χρήσει Τυπικοῦ.

β'. Ἐπεξηγοῦνται καὶ αἰτιολογοῦνται αἱ προκριθεῖσαι διατάξεις καὶ κυρίως αἱ ἀντιτιθέμενα πρὸς τὰς ἀντιστοίχους τοῦ Τυπικοῦ τοῦ Βιολάκη.

γ'. Μνημονεύονται αἱ κυριώτεροι καὶ πλέον ἀξιοσημείωτοι παραλλαγὰι τῶν διαφόρων Τυπικῶν. Καί

δ'. Ὑποδεικνύονται λύσεις ἐπὶ τινων θεμάτων, τὰς ὁποίας θεωροῦμεν μὲν ἀναγκαίας καὶ ἐνδεικνυμένας, φρονοῦμεν ὁμως ὅτι αὐτὰ πρέπει νὰ καθιερωθοῦν δι' ἀποφάσεως τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας, διότι ἀποτελοῦν - κατὰ τὸ φαινόμενον - παρέκκλισιν ἀπὸ διατάξεων παγωθεισῶν διὰ τῆς ἐπὶ αἰῶνας χρήσεως, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα ἀποτελοῦν ἐπιστροφὴν εἰς λησμονηθείσας ἀρχαίας συνθηεῖας (π.χ. ἡ ἐπαναφορὰ τῆς ψαλμωδίας τῆς φῶδης τοῦ Μωϋσέως εἰς τὴν Λειτουργίαν τοῦ Μ. Σαββάτου).

Πηγαὶ καὶ βοηθήματα.

Διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ παρόντος Συστήματος εἶχον ὑπ' ὄψιν τὰ ἐξῆς κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν Τυπικά:

α'. Τὸ Τυπικὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας Κωνσταντινουπόλεως, ἐκδοθὲν ἐκ κωδίκων τοῦ θ' καὶ ι' αἰ. ὑπὸ τοῦ Aleksei Dmitrievskij, *Opisanie Liturgitseskish rukopisei*, τ. 1ος, Τυπικά, Κίεβον 1895, σ. 1-152, καὶ εἰς νεωτέραν κριτικὴν ἔκδοσιν ὑπὸ τοῦ J. Mateos, *Le typon de la grande Église*, Roma, τ. 1ος 1962, τ. 2ος 1963, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ παραπέμπω. Τὸ Τυπικὸν τοῦτο εἶναι ἁμαρτικὸν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐλάχιστα προσφέρει εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν σημερινῶν ἀκολουθιῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν μοναχικὴν προέλευσιν. Μόνον ὡς πρὸς τὰ στοιχεῖα τῆς Θ. Λειτουργίας (ἀντίφωνα, προκείμενα, ἀλληλουϊάρια, ἀναγνώσματα, κοινωνικά) παρέχει σημαντικὴν βοήθειαν.

β'. Τὸ Τυπικὸν τῆς μονῆς τῆς Εὐεργέτιδος, τοῦ ια' -ιβ' αἰ., ἐκδοθὲν ἐπίσης ὑπὸ τοῦ Dmitrievskij, ἐνθ' ἀνωπ. σ. 256-655. Ἀξιολογώτατον καὶ ἀναλυτικώτατον Τυπικὸν, ἔχον μὲν

ὡς βάσιν τὴν συνήθη μοναχικὴν τάξιν, παρεκκλίνον ὁμως ἐν πολλοῖς ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ τὸ συντομώτερον καὶ διασφῶζον πολλὰ ἀρχαῖα στοιχεῖα.

γ'. Τὸ Τυπικὸν τῆς ἐν Μεσσηνίᾳ τῆς Κάτω Ἰταλίας μονῆς τοῦ ἁγίου Σωτήρος (ιβ' αἰ.) ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ Μ. Arranz, *Le typon du monastere du Saint-Sauveur à Messine*, Roma 1969. Παρουσιάζει πολλὰς ὁμοιότητας πρὸς τὸ προηγούμενον.

δ'. Τὸ Τυπικὸν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, ἐκδοθὲν ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 43 κώδικος τῆς μονῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ (ιβ' αἰ.) ὑπὸ τοῦ Ἀ. Παπαδοπούλου-Κεραμῆως, Ἀνάλεκτα Ἱεροσολυμιτικῆς Σταχυολογίας, τ. 2ος, Πετρούπολις 1894, σ. 1-254. Εἶναι ἀναλυτικώτατον καὶ πλουσιώτατον εἰς ὕμνους μὴ περιεχομένους εἰς τὰ ἐντυπα λειτουργικὰ βιβλία· περιορίζεται ὁμως εἰς μόνην τὴν Μ. Ἑβδομάδα καὶ τὴν Διακαινίσμον.

ε'. Τὸ Τυπικὸν τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Σάββα, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν βάσιν ὅλων τῶν μοναχικῶν Τυπικῶν. Τούτου εἶχον ὑπ' ὄψιν ἐκδοσιν γενομένην ἐν Βενετίᾳ ὑπὸ Ἰωάννου Πέτρου τοῦ Πινέλλου ἐν ἔτει 1643, ἥτοι κατὰ 42 ἔτη παλαιότεραν τῆς ἐν τῷ Τυπικῷ τοῦ Βιολάκη πολυτάκτις μνημονευομένης ὡς «ἀρχαίου Τυπικοῦ τοῦ ἀχπέ» (1685). Μετὰ τοῦ Τυπικοῦ τοῦ ἁγίου Σάββα συνεκδίδεται οἰονεὶ ὡς συμπλήρωμα αὐτοῦ τὸ «Σύνταγμα εἰς τὰ ἄπορα τοῦ Τυπικοῦ», πονηθὲν ὑπὸ Μάρκου Ἱερομονάχου. Ἄλλο «Σύνταγμα πονηθὲν εἰς τινὰ ἄπορα τοῦ Τυπικοῦ» ὑπὸ Δημητρίου μοναχοῦ ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Dmitrievskij, ἐνθ' ἀνωτ. τ. 3ος, σ. 282-300.

στ'. Τὸ χειρόγραφον Τυπικὸν τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὁρει μονῆς Φιλοθέου, συνταχθὲν ἐν ἔτει 1813 καὶ φέρον τὸν τίτλον: «Τυπικόν, ἥτοι ὅπαντα τὰ ἀπορούμενα ἐκ τοῦ τυπικοῦ τῶν ἑορτῶν». Ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ τίτλου, πρόκειται περὶ συμπληρωματικοῦ Τυπικοῦ, τὸ ὁποῖον προϋποθέτει τὸ Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα καὶ οὐδόλως ἐνδιατρῖβει εἰς τὰς συνήθεις τυπικὰς περιπτώσεις τῶν ἑορτῶν, εἶναι ὁμως περιεκτικώτατον ὡς πρὸς τὰς εἰδικὰς περιπτώσεις αὐτῶν (τὰς ἐν Κυριακῇ καὶ τὰς συμπώσεις κινήτων ἑορτῶν μετ' ἀκινήτων) καὶ ὡς ἐκ τούτου χρησιμώτατον.

ζ'. Τὸ ὑπὸ τοῦ πρωτοψάλτου Κωνσταντίνου Βυζαντίου καταρτισθὲν «Τυπικὸν ἐκκλησιαστικὸν κατὰ τὸ ὕφος τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας», ἐκδοθὲν τὸ πρῶτον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 1838. Ἀποτελεῖ τὴν πρώτην προσπάθειαν διατυπώσεως τῆς μορφῆς, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν εἰς τὰς ἐνορίας τὸ μοναχικὸν τυπικόν, παρουσιάζει ὁμως πολλὰς ἐλλείψεις καὶ χάσματα.

η'. Τὸ χειρόγραφον Τυπικὸν τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὁρει μονῆς ἁγίου Παύλου, συνταχθὲν κατὰ τὸ ἔτος 1850 «σπουδῇ καὶ ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐν μοναχοῖς ἐλαχίστου οἰκτροῦ Ἰακώβου Ἀγιορείτου τοῦ ἐκ Κυθήρων». Πρόκειται περὶ αὐτοῦ τοῦ Τυπικοῦ τοῦ ἁγίου Σάββα προσηρμοσμένου εἰς τὰς συνθήκας καὶ ἀνάγκας τῆς μονῆς. Περιέχει ἐκτὸς τῶν τυπικῶν διατάξεων καὶ συμπληρώσεις πολλῶν ἀκολουθιῶν, οὐχὶ ὁμως κατὰ πάντα ἐπιτυχεῖς.

θ'. Τὸ χειρόγραφον Τυπικὸν τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὁρει μονῆς Κωνσταμονίτου, «συντεθὲν παρά τινος διδασκάλου κυρίου Διονυσίου μοναχοῦ Πελοποννησίου Ξενοφωντεινοῦ, συλλεχθὲν δὲ παρὰ Μελετίου ἱερομονάχου Βερροιαίου...κατὰ τὸ σωτήριον ἔτος αἰωνῶν' 1854». Εἶναι σύντομον εἰς τὴν διάταξιν τῶν τυπικῶν περιπτώσεων τῶν ἑορτῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου καταλείπει πολλὰ ἀπορούμενα, περιέχει ὁμως ἀρκετὰ κεφάλαια γενικῶν τυπικῶν διατάξεων ἀπαρτιζουσῶν στοιχειώδη τινὰ προθεωρίαν λιαν διαφωτιστικῆν.

ι'. Τὸ χειρόγραφον Τυπικὸν Μεθοδίου ἱερομονάχου, ἀκμάσαντος κατὰ τὸ β' ἡμισυ τοῦ ιθ' αἰῶνος. Τοῦτο ἔθεσε προθύμως εἰς τὴν διάθεσίν μου ὁ ἀγαπητὸς καθηγητὴς κ. Ἰ. Φουντούλης, τὸν ὁποῖον καὶ αἰθὺς εὐχαριστῶ. Πρόκειται περὶ συλλογῆς τυπικῶν διατάξεων, τὰς

όποιας, ὡς ὁ ἴδιος ὁ συλλογεὺς ἐν τῷ προλόγῳ αὐτῆς λέγει, ἐσκόπει μὲν νὰ κατατάξῃ μεθοδικῶς, ὥστε νὰ ἀπαρτισθῇ πλήρης καὶ συστηματικὸν Τυπικόν, μὴ ἔχων ὁμῶς τὸν χρόνον πρὸς τοῦτο κατέγραψεν αὐτὰς ὡς εἶχον. Ὁ συλλογεὺς στηρίζεται εἰς τὰς τυπικὰς παραδόσεις διαφόρων μονῶν, κυρίως ὁμοῦ τῶν Ξηροποτάμου καὶ Σίμωνος Πέτρας, τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ἀδελφός. Ἡ συλλογὴ πρέπει νὰ συνετάχῃ μετὰ τὸ 1884, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν πληροφοριῶν τοῦ προλόγου. Λόγῳ τῆς μὴ ἐλεξεργασίας τοῦ ὑλικοῦ αὐτῆς φέρει γενικῶς συμπληρωτικὸν χαρακτήρα. παρουσιάζει πολλὰ πρωτότυρα καὶ ἐνίοτε περιέχει ἀντιπραγματικὰ διατάξεις. Παρὰ ταῦτα εἶναι λίαν βοηθητικὴ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν λύσεων εἰς πολλὰς περιπτώσεις, διὰ τὰς ὁποίας τὰ συστηματικὰ Τυπικὰ σιωποῦν.

ια'. Τὸ «Τυπικὸν τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας», τὸ συνήθως καλούμενον τοῦ Βιολάκη ἀπὸ τοῦ κυρίου συντάκτου αὐτοῦ πρωτοψάλτου Γεωργίου Βιολάκη, ἐκδοθὲν τὸ πρῶτον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 1888 καὶ ἐπανεκδοθὲν ἐπανειλημμένως ἐν Ἀθῆναις ὑπὸ τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Μιχαὴλ Σαλιβέρου. Εἶναι ἀναμφιβόλως κατὰ πολὺ πληρέστερον τῶν προηγουμένων ἰσχυσάντων Τυπικῶν τοῦ ἁγίου Σάββα καὶ τοῦ Κωνσταντίνου, ὡς ἦδη ἐσημειώσαμεν, ἀλλὰ παρὰ ταῦτα παρουσιάζει καὶ αὐτὸ ἀρκετὰς ἑλλείψεις καὶ καταλείπει πολλὰς ἀπορίας, πρῶτοπρόθετι δὲ καὶ αὐτὸ ὡς γνωστὰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ τυπικοῦ.

ιβ'. Τὸ χειρόγραφον Τυπικὸν τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει μονῆς Διονυσίου, συνταχθὲν ἐν ἔτει 1909 ὑπὸ Δομετίου μοναχοῦ Διονυσιάτου, συμπληρωθὲν δὲ ἐνιαχοῦ διὰ δακτυλογραφημένων προσθηκῶν. Εἶναι λίαν ἀναλυτικὸν καὶ διαφωτιστικόν. Ὁ συντάκτης του εἶχεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ Τυπικὰ Κωνσταντίνου καὶ Βιολάκη, τῶν ὁποίων πολλὰς διατάξεις υἰοθετεῖ.

ιγ'. Τὸ δακτυλογραφημένον Τυπικὸν τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει μονῆς Ξηροποτάμου. Τὸ ὑλικὸν αὐτοῦ συνελέγη κατὰ τὸ 1915 ὑπὸ τοῦ τότε τυπικάρη τῆς μονῆς Ἰωάσαφ, μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐταξινομήθη καὶ ἐδακτυλογραφήθη κατὰ τὸ 1927 ὑπὸ τοῦ τυπικάρη Λεοντίου Ξηροποταμηνοῦ. Εἶναι ἐκτενέστατον καὶ ἀναλυτικώτατον, τόσον ὡς πρὸς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (προθεωρίαν), ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν τυπικὴν διάταξιν τῶν ἐορτῶν. Οἱ συντάκται του εἶχον ἀσφαλῶς ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ Τυπικὸν τοῦ Βιολάκη.

ιδ'. Τὸ Τυπικὸν τοῦ αἰοδίδμου οἰκονόμου Γεωργίου Ρήγα, συνταχθὲν ὑπ' αὐτοῦ ἐν ἔτει 1908, ἐκδοθὲν δὲ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐν ἔτει 1994 ὑπὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν. Εἶναι λίαν ἀναλυτικόν, ἀκολουθεῖ δὲ τὴν αὐστηρὰν μοναχικὴν τάξιν, τῆς ὁποίας βαθὺς γνώστης ἦτο ὁ συντάκτης.

Βοηθήματα δὲ ἐχρησιμοποίησα τὰ ἑξῆς (κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰν).

Βεργωτῆ Γεωργίου, Τελετουργικὴ, Θεσσαλονίκη 1984.

Δοσιθέου ἀρχιμ., Διάταξις τῆς ἀγρυπνίας. Ἔκδοσις β' ἱερᾶς μονῆς Θεοτόκου Τατάρνης, Ἀθῆνα 1993.

Ἰ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, Τάξις τοῦ μεγάλου καὶ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ Ὁρθρου τῶν Κυριακῶν, χοροστατοῦντος ἀρχιερέως, ὡς καὶ τῆς Θ. Λειτουργίας τῶν Κυριακῶν, ἱερουροῦντος ἀρχιερέως, Ἀθῆνα 2000.

Μαρτίνου Ἀθανασίου, Θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ ἐγκυκλοπαιδεῖα, τόμοι 1-12, Ἀθῆνα 1962-1968.

Μπεκατώρου Γεωργίου, Τάξις τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Σαββάτου, Ἀθῆνα 1983.

Παπαγιάννη Κωνσταντίνου, Λειτουργικὴ-Τελετουργικὴ. Βοήθημα διὰ τοὺς ἱεροσπουδαστὰς Μέσων καὶ Ἀνωτέρων Ἱερατικῶν Σχολῶν, Ἀθῆνα 1973, ἐν ἐπιτομῇ δὲ Θεσσαλονίκη 1998.

Ρίγα Γεωργίου, Ζητήματα Τυπικού, ἔκδ. 2α, Θεσσαλονίκη 1999.

Ρομπότου Παναγιώτου, Λειτουργική, Ἀθήναι 1869.

Τρεμπέλα Παναγιώτου, Αἱ τρεῖς Λειτουργίαι κατὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις κώδικας, Ἀθήναι 1935.

Φουντούλη Ἰωάννου, Ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, Θεσσαλονίκη 1966.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων καὶ αἱ εὐχαὶ τῶν ἀντιφώνων τοῦ Λιχνικοῦ, Θεσσαλονίκη 1966.

Τοῦ αὐτοῦ, Λειτουργική, τεῦχος Ε΄, Ἀκολουθίαι τοῦ νυχθημέρου (Σημειώσεις πρὸς χρῆσιν τῶν φοιτητῶν), Θεσσαλονίκη 1967.

Τοῦ αὐτοῦ, Συμεῖν ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, Τὰ λειτουργικὰ συγγράμματα, I Εὐχαὶ καὶ ὕμνοι, Θεσσαλονίκη 1968.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἀπαντήσεις εἰς λειτουργικὰς ἀπορίας, Θεσσαλονίκη, τεῦχος Α΄ 1973, τεῦχος Β΄ 1973, τεῦχος Γ΄ 1976, τεῦχος Δ΄ 1982.

Τοῦ αὐτοῦ, Κείμενα Λειτουργικῆς, τεύχη 1-20, Θεσσαλονίκη 1969-1979.

Ἐπίσης τὰ κατ' ἔτος ἐκδιδόμενα Ἡμερολόγια, εἰς τὰ ὁποῖα περιλαμβάνεται ἡ τυπικὴ διάταξις τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ ἐκάστοτε τρέχοντος ἔτους βάσει τοῦ Τυπικοῦ τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ταῦτα εἶναι:

1. Τὸ «Ἡμερολόγιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου», ἐκδιδόμενον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1993.

2. Τὸ «Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», τὸ ὁποῖον, ἐκδοθὲν ἀρχικῶς ὑπὸ τοῦ πρωτονοταρίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν Ἐμμανουὴλ Φαρλέκα ἐν ἔτει 1924 ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον», ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952 ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1989 φέρει τὸν τίτλον «Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

3. Ἡ «Τάξις τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν» τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Μπεκατώρου, ἐντριβεσάτου τυπικολόγου, ἐκδοθεῖσα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953 μέχρι τοῦ ἔτους 1993.

4. Τὸ «Ἡμερολόγιον Ἐκκλησίας Κύπρου», ἐκδιδόμενον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1991.

5. Τὸ «Μικρὸν Τυπικόν», συντασσόμενον ὑπὸ ἐπιτροπῆς καὶ ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1996.

Πρὶν ἢ δώσω πέρασ εἰς τὰ Προλεγόμενα ταῦτα θεωρῶ καθήκον ἐπιβεβλημένον ὅπως ἐκφράσω εὐλαβῶς τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἣτις ἐνέκρινε τὴν δημοσίευσιν τοῦ πονήματός μου, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ, τὸν Θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελον, Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, καὶ τὸν ἔλλογιμώτατον καθηγητὴν κ. Ἰωάννην Φουντούλην διὰ τὰς εὐμενεῖς περὶ τοῦ ἔργου εἰσηγήσεις αὐτῶν.

Τέλος θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ τονίσω ὅτι διὰ τὴν ὁμαλὴν καὶ εὐτακτὸν τέλεσιν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ καλὴ γνῶσις τῶν γενικῶν τυπικῶν διατάξεων ἐκ μέρους τῶν εὐλαβεστάτων ἱερέων καὶ ἱεροψαλτῶν. Τὴν ἀναγκαῖαν ταύτην γνῶσιν ἐλπίζω ὅτι εἶναι ἰκανὴ νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς ἡ ἐνδελεχὴς μελέτη τοῦ Γενικοῦ μέρους τῆς παρούσης ἐργασίας.

Ἐν Θεσσαλονικῇ τῇ 12ῃ Φεβρουαρίου 2003

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ
Πρωτοπρεσβύτερος

Συντομογραφία

Απαντήσεις Α' -Δ'	Ι.Μ.Φουντούλη, Απαντήσεις εις λειτουργικάς απορίας, τεύχη Α' -Δ'
ΖΤ	Γ.Ρήγα, Ζητήματα Τυπικού.
ΗΕΕ	Ήμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
ΘΗΕ	Θρησκευτική καὶ ἠθικὴ ἐγκυκλοπαιδεία.
ΚΛ	Ι.Μ.Φουντούλη, Κείμενα Λειτουργικῆς.
ΣΔ	Δημητρίου μοναχοῦ, Σύνταγμα πνηθὲν εἰς τινὰ ἄπορα τοῦ Τυπικοῦ.
ΤΑ	Τυπικὸν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως.
ΤΑγΣ	Τυπικὸν Ἀγίας Σοφίας Κωνσταντινουπόλεως.
Τάξις	Γ. Μπεκατώρου, Τάξις τῶν ἰ. ἀκολουθιῶν τοῦ ἔτους...
ΤΑΣ	Τυπικὸν μονῆς ἁγίου Σάββα.
ΤΔ	Τυπικὸν μονῆς Διονυσίου.
ΤΕ	Τυπικὸν μονῆς Εὐεργέτιδος.
ΤΚ	Τυπικὸν Κωνσταντίνου πρωτοψάλτου.
ΤΚω	Τυπικὸν μονῆς Κωνσταμονίου.
ΤΜ	Τυπικὸν Μεθοδίου ἱερομονάχου.
ΤΜΕ	Τυπικὸν τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας (Βιολάκη).
ΤΞ	Τυπικὸν μονῆς Ξηροποτάμου.
ΤΠ	Τυπικὸν μονῆς ἁγίου Παύλου.
ΤΡ	Τυπικὸν Γεωργίου Ρήγα.
ΤΣ	Τυπικὸν μονῆς Σωτήρος Μεσσήνης.
ΤΦ	Τυπικὸν μονῆς Φιλοθέου.
π.ῆ.	Παλαιὸν ἡμερολόγιον.
ν.ῆ.	Νέον ἡμερολόγιον

Ἐντὸς ἀγκυλῶν [] τίθενται διατάξεις μὴ τηρούμεναι συνήθως ἢ τμήματα ἀκολουθιῶν παραλειπόμενα ἐν ταῖς ἐνορίαις.

Ἐντὸς παρενθέσεων () τίθενται ἐναλλακτικαὶ λύσεις.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΙΚΟΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ, ΕΟΡΤΩΝ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

* * *

Α'. ΑΙ ΙΕΡΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΓΕΝΙΚΩΣ

Όρισμός και διαίρεσις τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν.

1. Ἱεραὶ ἀκολουθίαι ἢ ἀπλῶς ἀκολουθίαι καλοῦνται οἱ διάφοροι τύποι δημοσίας προσευχῆς.¹ Ἐκάστη ἀκολουθία εἶναι σύμπλεγμα ψαλμῶν, δεήσεων, ἀναγνωσμάτων, ὕμνων καὶ εὐχῶν διατεταγμένων καθ' ὠρισμένην τάξιν.² Περιλαμβάνει ἐπίσης προτροπὰς πρὸς προσευχήν, εὐλογίας καὶ ἀσπασμούς. Εἰς τὰς κυριωτέρας ἀκολουθίας γίνεται καὶ προσφορὰ θυμιάματος. Πάντα τὰ στοιχεῖα ταῦτα περικλείονται ὑπὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ τῆς ὑπολύσεως.

2. Αἱ ἀκολουθίαι διαιροῦνται εἰς τρεῖς ομάδας:

α'. Τὰς ἀκολουθίας τοῦ νυχθημέρου, ἧτοι τὰς καθ' ἑκάστην ἡμέραν τελουμένας.

β'. Τὰς ἀκολουθίας τῶν μυστηρίων (Θ. Λειτουργίας, Βαπτίσματος κλπ.). Καὶ

γ'. Τὰς λοιπὰς ἀκολουθίας (ἀγιασμούς, παρακλήσεις, νεκρωσίμους ἀκολουθίας κλπ.).

Ἡ καὶ ἄλλως διαιροῦνται αἱ ἀκολουθίαι, εἰς **τακτικάς** καὶ **ἐκτάκτους**. Καὶ ὡς τακτικαὶ μὲν χαρακτηρίζονται αἱ ἀκολουθίαι τοῦ νυχθημέρου, ὡς τελούμεναι καθημερινῶς, καὶ ἡ Θεία Λειτουργία, διότι καὶ αὕτη τελεῖται εἰς τακτοὺς καιροὺς, ὡς ἐκτακτοὶ δὲ ὄλαι αἱ λοιπαὶ ἀκολουθίαι, καθόσον δὲν τελοῦνται εἰς τακτοὺς καιροὺς, ἀλλ' ὅταν παραστῇ ἀνάγκη.

3. Ὅλαι αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται καθ' ὠρισμένην τάξιν. Ἄλλ' αἱ μὲν ἐκτακτοὶ ἔχουν ἕνα σταθερὸν τύπον, καθ' ὃν τελοῦνται πάντοτε, ἐνῶ αἱ τακτικαὶ παρουσιάζουν πλείστας παραλλαγὰς ἀναλόγως τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, καθ' ἣν τελοῦνται, τῆς ἀγομένης ἑορτῆς καὶ τῆς συμπώσεως κινήτης ἑορτῆς μετ' ἀκινήτου. Αἱ παραλλαγαὶ αὐταὶ καθιστοῦν ἀναγκαίαν τὴν γνῶσιν τοῦ Τυπικοῦ, τὸ ὁποῖον καθορίζει τόσον τὴν βασικὴν τάξιν ἑκάστης ἀκολουθίας, ὅσον καὶ τὰς κατὰ περίπτωσιν παραλλαγὰς αὐτῆς. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται φανερόν, ὅτι τὸ Τυπικὸν ἀσχολεῖται κυρίως μὲ τὰς τακτικάς ἀκολουθίας, ἐλάχιστα δὲ μὲ τὰς ἐκτάκτους.

Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ νυχθημέρου.

4. Ἀκολουθίαι τοῦ νυχθημέρου καλοῦνται αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς ἑκάστης ἐκκλησιαστικῆς ἡμέρας τελούμεναι ἀκολουθίαι. Εἶναι δὲ αὐταὶ κατὰ σειρὰν αἱ ἑξῆς: Ὁ Ἑσπερινός, τὸ Ἀπόδειπνον, τὸ Μεσονυχτικόν, ὁ Ὄρθρος, καὶ αἱ ὼραι Α', Γ', ΣΤ' καὶ Θ'. Μετὰ τὴν ΣΤ' ὼραν κανονικῶς πρέπει νὰ τελῆται ἡ Θ. Λειτουργία.

1. Ἀκολουθία ἐπίσης καλεῖται κατὰ συνεκδοχὴν τὸ σύνολον τῶν ὕμνων μιᾶς ἐκκλησιαστικῆς ἡμέρας ἢ ἐνὸς ἁγίου (π.χ. ἀκολουθία τῆς Κυριακῆς, ἀκολουθία τῆς Δευτέρας, ἀκολουθία τῶν Χριστουγέννων, ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γεωργίου κλπ.) ἢ καὶ μιᾶς ἐκκλ. περιόδου (π.χ. ἀκολουθία τοῦ Δωδεκαημέρου, ἀκολουθία τοῦ Τριψύδου, ἀκολουθία τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, ἀκολουθία τοῦ Πεντηκοσταρίου κλπ.).

2. «Ὁ ὅρος ἀκολουθία δηλοῖ τὴν καθ' ὠρισμένον τύπον διαδοχὴν τῶν ἐπὶ μέρους στοιχείων μιᾶς ἐκάστης τῶν τελετῶν τούτων» (Ι.Μ.Φουντούλη, Ἀκολουθίαι τοῦ νυχθημέρου, σ. 1).

5. Ὅλοι αἱ ἀνωτέρω ἀκολουθίαι τελοῦνται καθημερινῶς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους εἰς τὰς μονὰς. Εἰς τοὺς ἑνοριακοὺς ναοὺς ὅμως τελοῦνται συνήθως σήμερον καθ' ὅλον μὲν τὸ ἔτος μόνον ὁ Ἑσπερινός³ καὶ ὁ Ὁρθρος, πρὸς τὸν ὁποῖον ἄνευ παρεμβολῆς τῶν Ὁρῶν συνάπτεται ἡ Θ. Λειτουργία, κατὰ δὲ τὰς καθημερινὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς καὶ αἱ Ὁραὶ καὶ τὸ Ἀπόδειπνον. Τὸ Μεσονυκτικὸν σήμερον κατὰ κανόνα δὲν τελεῖται εἰμῆ μόνον κατὰ τὰς Κυριακάς.

6. Ὡς δευτερεύουσαι ἀκολουθίαι τοῦ νυκθήμερου, αἱ ὁποῖαι μόνον εἰς τὰς μονὰς τελοῦνται, δέον νὰ χαρακτηρισθοῦν ἡ Προοιμιακὴ προσευχῆ, ἀναγινωσκομένη πρὸ τοῦ Μεσονυκτικοῦ, τὰ Μεσῶρια, ἀναγινωσκόμενα κατὰ τὰς νηστείας τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἡ Ἀκολουθία τῶν Τυπικῶν, ἀναγινωσκομένη μετὰ τὴν ΣΤ' ἢ τὴν Θ' Ὁραν, ὅταν δὲν τελῆται Θ. Λειτουργία, καὶ ἡ Ἀκολουθία τῆς Τραπέζης.

Οἱ τελετουργοὶ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν.

7. Ἡ κατὰ τὴν ἀκριβῆ τάξιν τέλεισι τῶν ἱ. ἀκολουθιῶν προϋποθέτει τὴν συμμετοχὴν πρεσβυτέρου, διακόνου, ἀναγνώστου καὶ ψάλτου ἐκπροσωποῦντος τὸν λαόν.

Ὁ ἱερεὺς ποιεῖται τὴν ἑναρξιν καὶ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἱ. ἀκολουθιῶν, ἀναγινώσκει ὅλας τὰς ἐν αὐταῖς εὐχὰς καὶ ἀπαγγέλλει τὰς ἐκφωνήσεις αὐτῶν, ἀπευθύνει δὲ καὶ τὰς εὐλογίας πρὸς τὸν λαόν.

Ὁ διάκονος δὲν ἀναγινώσκει εὐχὰς οὔτε εὐλογεῖ, ἀλλὰ μόνον ἀπευθύνει προτροπὰς καὶ παραγγέλματα πρὸς τὸν λαόν (ὡς λ.χ. *Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Πρόσχωμεν. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν* κλπ.), ἢ πρὸς τὸν ἱερέα (ὡς *Εὐλόγησον, δέσποτα. Ἐπαρον, δέσποτα* κλπ.), ἀναγινώσκει δὲ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ἐν τῇ Θ. Λειτουργίᾳ.⁴ Σημειωτέον ὅτι ὁ διάκονος δὲν λαμβάνει μέρος εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν Ἑσπερινὸν καὶ τὸν Ὁρθρον, ὡς αἰεὶ πρόκειται νὰ μετάσχη καὶ τῆς Θ. Λειτουργίας· εἰς τὰς λοιπὰς ἀκολουθίας ἐκτελεῖ χρεῖα ἀναγνώστου. Μὴ ὑπάρχοντος διακόνου τὰς μὲν πρὸς τὸν λαόν προτροπὰς λέγει ὁ ἱερεὺς, αἱ δὲ πρὸς τὸν ἱερέα (μυστικαὶ κατὰ τὸ πλεῖστον οὐσαι) παραλείπονται.

Ὁ ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὸ τρισάγιον,⁵ τοὺς ψαλμοὺς, τὸ κοντάκιον καὶ τὸ συναξάριον, τὰ ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀναγνώσματα, τὸν Ἀπόστολον καὶ τινὰς εὐχὰς (Ὁ ἐν παντί καιρῷ. Ἄσπιλε, ἀμόλυντε κλπ.)⁶

Ὁ ψάλτης ψάλλει πάντας τοὺς ὕμνους καὶ ἀπαντᾷ ἐξ ὀνόματος τοῦ λαοῦ εἰς τὰς προτροπὰς καὶ εὐχὰς τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ διακόνου διὰ τοῦ Ἀμὴν. *Κύριε, ἐλέησον. Παράσχου, Κύριε* κλπ.

Ἐλλείποντος ἐνός τῶν ἀνωτέρω προσώπων, δύναται ὁ ἕξων ἀνώτερον βαθμὸν νὰ λέγῃ τὰ ἀνήκοντα εἰς τοὺς κατωτέρους. Οὕτως ὁ ἱερεὺς δύναται νὰ λέγῃ τὰ τοῦ διακόνου, τοῦ ἀναγνώστου καὶ τοῦ ψάλτου ἢ ὁ διάκονος τὰ τοῦ ἀναγνώστου καὶ τοῦ ψάλτου· ὁ ἀναγνώστης καὶ

3. Πρὸ τοῦ Ἑσπερινοῦ κανονικῶς πρέπει νὰ τελῆται ἡ Θ' Ὁρα, ἥτις ὅμως σήμερον σπανίως τελεῖται ἐκτός τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

4. Εἰς τὰς λοιπὰς ἀκολουθίας τὸ Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκειται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἢ τοῦ ἀρχιερέως.

5. Τρισάγιον λέγοντες ἐφεξῆς ἐνοσοῦμεν καὶ τὰ παρεπόμενα αὐτῷ, ἥτοι: Ἄγιος ὁ Θεὸς ἐκ γ'. Δόξα, καὶ νῦν. Παναγία Τριάς. Κύριε, ἐλέησον γ'. Δόξα, καὶ νῦν. Πάτερ ἡμῶν.

6. Καὶ αἱ εὐχαὶ τοῦ Μεγ. Ἀποδείπνου, τοῦ Μεσονυκτικοῦ καὶ τῶν Ὁρῶν λέγονται ἐνιαχοῦ ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου καὶ ὄχι ὑπὸ τοῦ ἱερέως.

ὁ ψάλτης δύνανται νὰ ἀναπληροῦν ἀλλήλους· δὲν δύνανται ὅμως ὁ ἀναγνώστης ἢ ὁ ψάλτης νὰ λέγῃ τὰ τοῦ διακόνου ἢ τοῦ ἱερέως οὔτε ὁ διάκονος τὰ τοῦ ἱερέως.

8. Ὁμάδες προτροπῶν ἀπαγγελλόμεναι ὑπὸ τοῦ διακόνου (ἢ ἐν ἀπουσίᾳ τούτου ὑπὸ τοῦ ἱερέως) εἶναι αἱ ἑξῆς:

α'. Ἡ **μεγάλη συναπτὴ** ἢ τὰ **εἰρηνικά**, ἀρχόμενα διὰ τοῦ *Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν* καὶ ἐπισφραγιζόμενα διὰ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ ἱερέως *Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα...* Τὰ εἰρηνικά λέγονται εἰς τὸν Ἑσπερινόν, τὸν Ὁρθρον καὶ τὴν Θ. Λειτουργίαν. Εἰς ἐκάστην προτροπὴν μέχρι καὶ τοῦ Ἀντιλαβοῦ, *σῶσον...* ὁ λαὸς ἀποκρίνεται διὰ τοῦ *Κύριε, ἐλέησον,* εἰς τὴν *Τῆς παναγίας, ἀχράντου...* διὰ τοῦ *Σοί, Κύριε*, εἰς δὲ τὴν ἐκφωνήσιν διὰ τοῦ Ἀμὴν. Εἰδικὰ εἰρηνικά ὑπάρχουν εἰς τὰς ἀκολουθίας τοῦ βαπτίσματος, τοῦ γάμου (ἀρραβῶνος καὶ στεφανώματος), τῶν χειροτονιῶν, τοῦ εὐχελαίου, τοῦ μικροῦ καὶ τοῦ μεγάλου ἀγιασμοῦ καὶ τῆς γονυκλισίας τῆς Πεντηκοστῆς.

β'. Ἡ **μικρὰ συναπτὴ** ἢ **αἴτησις**, ἀρχομένη διὰ τοῦ *Ἐπι καὶ ἐπι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*, μεθ' ὃ λέγεται εὐθὺς τὸ *Ἀντιλαβοῦ, σῶσον...* καὶ τὸ *Τῆς παναγίας, ἀχράντου...* καὶ ἢ οἰκεία ἐκφωνήσις. Αἱ ἀποκρίσεις τοῦ λαοῦ εἶναι αἱ αὐταί, ὡς καὶ εἰς τὴν μεγάλην συναπτὴν.

γ'. Ἡ **ἐκτενὴς δέησις**, ἀρχομένη ἄλλοτε μὲν διὰ τοῦ *Εἶπωμεν πάντες, ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς...*, ἄλλοτε δὲ διὰ τοῦ *Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...*, καὶ ἐπισφραγιζομένη διὰ τῆς ἐκφωνήσεως *Ὅτι ἐλέημων καὶ φιλόανθρωπος Θεός ὑπάρχεις...* Εἰς ἐκάστην τῶν δεήσεων ὁ λαὸς ἀποκρίνεται διὰ τριπλοῦ *Κύριε, ἐλέησον*, πλὴν τῆς τελευταίας, εἰς ἣν τοῦτο λέγεται ἅπαξ. Ἡ ἐκτενὴς, ὅπως καὶ τὰ εἰρηνικά, λέγεται εἰς τὸν Ἑσπερινόν, τὸν Ὁρθρον καὶ τὴν Θ. Λειτουργίαν.

δ'. Τὰ **πληρωτικά ἢ μεγάλα δεήσεις**, ἀρχόμενα διὰ τοῦ *Πληρώσωμεν τὴν (ἐσπερινὴν ἢ ἑωθινήν ἢ ἀπλῶς) δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ*. Εἰς ἐκάστην προτροπὴν μέχρι καὶ τοῦ Ἀντιλαβοῦ... ὁ λαὸς ἀποκρίνεται διὰ τοῦ *Κύριε, ἐλέησον*, εἰς τὰς ἐπομένας ἐξ *Τὴν ἡμέραν (ἢ Τὴν ἐσπέραν) πᾶσαν...* διὰ τοῦ *Παράσχου, Κύριε*, εἰς δὲ τὴν *Τῆς παναγίας ἀχράντου...* διὰ τοῦ *Σοί, Κύριε*. Καὶ τὰ πληρωτικά λέγονται εἰς τὸν Ἑσπερινόν, τὸν Ὁρθρον καὶ τὴν Θ. Λειτουργίαν.

ε'. Τὸ *Εὐξώμεθα ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου*, λεγόμενον πάντοτε ὑπὸ τοῦ ἱερέως εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἀποδείπνου καὶ τοῦ Μεσονυκτικοῦ. Εἰς ἐκάστην προτροπὴν ὁ λαὸς ἀποκρίνεται δι' ἀπλοῦ *Κύριε, ἐλέησον*, ἐν τέλει δὲ ὁ ἱερεὺς ἐπιλέγει: *Εἶπωμεν καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν· Κύριε, ἐλέησον γ' καὶ τὸ Δι' εὐχῶν...*

στ'. Αἱ **δεήσεις τῆς λιτῆς**, λεγόμεναι εἰς τὰς ἀγρυπνίας ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, εἰς δὲ τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς συνημμένως μετὰ τῆς ἀρτοκλασίας.

9. Εἰς τὰς ἰ. ἀκολουθίας συμμετέχει, ὅταν παρίσταται, καὶ ὁ προεστῶς, ἦτοι ἐν μὲν ταῖς ἰ. μοναῖς ὁ ἡγούμενος ἢ ὁ προϊστάμενος μοναστικῆς τιнос ἀδελφότητος, ἐν δὲ τοῖς ἐνοριακοῖς ναοῖς εἰς τῶν ἐφημεριῶν. Ὁ προεστῶς ἴσταται ἐν τῷ παραθρονίῳ καὶ λέγει τὰ ἑξῆς:

Εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς Θ' Ὁρας, τοῦ Ἀποδείπνου, τοῦ Μεσονυκτικοῦ καὶ τῆς Γ' Ὁρας τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε· ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ἐπι πλέον τὴν εὐχὴν Δέσποτα Θεέ, Πάτερ παντοκράτορ...*

7. Ἡ ἐπικρατοῦσα κατὰ τὰ τελευταῖα 7η συνήθεια νὰ ἀποκρίνεται ὁ χορὸς εἰς τὴν δέησιν Ἀντιλαβοῦ, *σῶσον* κλπ. διὰ τοῦ Ἀμὴν εἶναι ἐσφαλμένη καὶ οὐδὲν ἔρεισμα εὗρισκε εἰς τὴν χειρόγραφον ἢ τὴν ἐντυπον λειτουργικὴν παράδοσιν. Ἡ ὀρθὴ ἀπόκρισις καὶ εἰς τὴν δέησιν ταύτην εἶναι τὸ *Κύριε, ἐλέησον*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τὸν προοιμακὸν ψαλμὸν, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ *Καταξίωσον, Κύριε...*, τὸ *Νῦν ἀπολύεις...* καὶ τὸ *Στερεῶσαι Κύριος ὁ Θεός...*

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὸν ἐξάψαλμον (τὸν ὅποιον δύναται νὰ παραχωρήσῃ εἰς τινα κληρικὸν ἢ μοναχὸν ἢ καὶ λαϊκόν), τὸν ὕψαλμὸν, τὴν δοξολογίαν, ὅταν αὕτη λέγεται χῦμα (*Σοὶ δόξα πρέπει...*), τὸ Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ... καὶ τὸ *Στερεῶσαι Κύριος ὁ Θεός...*

Ἐν τῇ Θ. Λειτουργίᾳ τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως καὶ τὴν Κυριακὴν προσευχὴν.

10. Ὁ ἐπίσκοπος προσερχόμενος εἰς τὰς ἀκολουθίας τοῦ νυχθημέρου ἵσταται ἐν τῷ θρόνῳ (ἢ κατὰ τινας ἡμέρας ἐν τῷ παραθρονίῳ) καὶ λέγει πάντα τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν προεστῶτα καὶ ἀπευθίνει πάσας τὰς εὐλογίας, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ ἐπὶ πλέον ψάλλει ἀντὶ τοῦ δεξιοῦ χοροῦ τὰς καταβασίας, τὴν θ' ᾠδὴν καὶ τὰ ἐξαποστειλάρια.

Μὴ ὑπάρχοντος προεστῶτος τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, τὸ *Νῦν ἀπολύεις* καὶ τὸ Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι λέγει ὁ τελετουργὸς ἱερέως, τὰ δὲ λοιπὰ ὁ ἀναγνώστης.

11. Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ νυχθημέρου εἶναι δυνατόν νὰ τελεσθοῦν καὶ ὑπὸ μόνου τοῦ ἱερέως ἐξ ὀλοκλήρου καὶ ἄνευ τῆς παρουσίας λαοῦ· ἔλλειψι δὲ ἱερέως εἶναι δυνατόν νὰ τελεσθοῦν καὶ ὑπὸ διακόνου ἢ μοναχοῦ ἢ καὶ λαϊκοῦ, τῆς μὲν ἐνάρξεως ἀντικαθισταμένης διὰ τοῦ *Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν...* ἢ τοῦ *Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς...*, τῆς δὲ ἀπολύσεως περιοριζομένης εἰς τὸ *Δι' εὐχῶν...* ἢ τὸ *Διὰ πρεσβειῶν τῆς παναχράντου σου Μητρὸς καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ...*, τῶν δὲ λοιπῶν μερῶν τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ διακόνου παραλειπομένων.

Ἐκ τῶν λοιπῶν ἀκολουθιῶν μόνον ἡ Παράκλησις εἶναι δυνατόν νὰ τελεσθῇ ἄνευ ἱερέως. Πᾶσαι αἱ λοιπαὶ τελοῦνται ὑπὸ ἱερέως ἢ ἀρχιερέως, αἱ δὲ τῶν ἐγκαινίων⁸ καὶ τῶν χειροτονιῶν μόνον ὑπὸ ἀρχιερέως.

Ἡ Θεία Λειτουργία, ὡς θυσία καὶ προσφορὰ ὀλοκλήρου τῆς χριστιανικῆς κοινότητος, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τελεσθῇ ἄνευ ἱερέως, ἀλλ' οὔτε καὶ ἄνευ τῆς παρουσίας λαοῦ, τὸν ὅποιον ἐκπροσωπεῖ ὁ ψάλτης.

Ἡ ἐναρξὶς τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν.

12. Πᾶσα ἱερὰ ἀκολουθία ἄρχεται διὰ δοξολογίας τοῦ ἁγίου ὀνόματος τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεὺς φέρων ἐπιτραχήλιον. Εἶναι δὲ τρεῖς αἱ τοιαῦται ἐναρκτηριοὶ δοξολογίαι:

α'. *Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.*⁹

β'. *Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριάδι πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.*

γ'. *Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.*

Ἐκ τούτων ἡ πρώτη λέγεται εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ εἰς τὰς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος καὶ τοῦ Στεφανώματος, παλαιότερον δὲ ἐλέγετο καὶ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Εὐχελαίου πρὸ τῶν Εἰρηνικῶν. Ἡ δευτέρα λέγεται καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἰς τὴν ἐναρξιν τοῦ

8. Ἐγκαινία ναοῦ εἶναι δυνατόν νὰ τελεσθοῦν ἐν ἀνάγκῃ καὶ ὑπὸ πρεσβυτέρου ἐξουσιοδοτουμένου πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ οικείου ἐπισκόπου.

9. Ἡ ἐναρκτηριος αὕτη εὐλογία προέρχεται ἐκ τοῦ μὴ ἐν χρήσει σήμερον ἁσματικοῦ τύπου, τοῦ ὁποίου ὅλαι αἱ ἀκολουθίαὶ ἄρχονται δι' αὐτῆς.

“Ορθρου,¹⁰ κατὰ δὲ τὴν σήμερον κρατοῦσαν συνήθειαν καὶ εἰς τοὺς Ἑσπερινούς τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος.¹¹ Τελουμένης ἐπίσης ἀγρυπνίας, ὅτε ὁ Ὁρθρος τελεῖται συναπτῶς πρὸς τὸν Ἑσπερινόν, ἀρχεται ὁ Ἑσπερινὸς διὰ τοῦ *Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ...* Πᾶσα ἄλλη ἀκολουθία ἀρχεται διὰ τοῦ *Εὐλογητός ὁ Θεός...*

13. Εἰς τὰς ἀκολουθίας τοῦ νυκθημέρου εὐθὺς μετὰ τὸ *Εὐλογητός ὁ Θεός...* ὁ προεστῶς ἢ αὐτὸς ὁ τελετουργὸς ἱερεὺς λέγει τὸ *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ τὸ Βασιλεῦ οὐράνιε...*, ὁ δὲ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον· ὁ ἱερεὺς τὸ *“Οτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία· ὁ ἀναγνώστης τὸ Κύριε, ἐλέησον ἡς”*, τὸ *Δόξα, καὶ νῦν, τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν...* καὶ μετὰ τοῦτο ἀναγινώσκει τοὺς ὠρισμένους ψαλμοὺς τῆς ἀκολουθίας. Ὅταν ὁμως δύο ἢ περισσότερα ἀκολουθίαι τελοῦνται ἐν συνεχείᾳ, τ’ ἀνωτέρω λέγονται μόνον εἰς τὴν πρώτην ἐξ αὐτῶν, αἱ δὲ λοιπαὶ ἀρχονται ἀπ’ εὐθείας διὰ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν...* Οὕτως ὁ Ἑσπερινὸς ἀρχεται διὰ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν...*, ὡς τελούμενος πάντοτε εὐθὺς μετὰ τὴν Θ’ Ὁραν¹² ὁμοίως ἢ Α’ Ὁρα, ὡς τελουμένη συναπτῶς πρὸς τὸν Ὁρθρον, καὶ ἡ ΣΤ’, ὡς τελουμένη συναπτῶς πρὸς τὴν Γ’. Ἀλλὰ καὶ ὅλαι αἱ Ὁραι, ὅταν τελοῦνται ἐν συνεχείᾳ, ἀρχονται διὰ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν...*

14. Κατὰ τὴν πασχάλιον περίοδον (ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Θ’ Ὁρας τῆς Τρίτης πρὸ τῆς Ἀναλήψεως) εὐθὺς μετὰ τὸ *Εὐλογητός ὁ Θεός...* ψάλλεται τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ ἀνά μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν, μεθ’ ὃ, παραλειπομένου τοῦ *Βασιλεῦ οὐράνιε* καὶ τοῦ *Ἅγιος ὁ Θεός, ὁ ἀναγνώστης* λέγει εὐθὺς: *Δόξα, καὶ νῦν. Παναγία Τριάς κτλ.*¹³ Ἀπὸ δὲ τῆς Ἀναλήψεως μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς παραλείπεται μὲν τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, λέγεται ὁμως τὸ *Ἅγιος ὁ Θεός*.

Ἡ ἐν ταῖς ἰ. ἀκολουθίαις χρῆσις τοῦ Ψαλτηρίου.

15. Ἐκάστη τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ νυκθημέρου περιλαμβάνει σταθεροὺς τινὰς ψαλμοὺς, οἵτινες ἀπαραιτήτως ἀναγινώσκονται ἢ ψάλλονται, ὡσάκις τελεῖται ἡ ἀκολουθία αὕτη. Τοιοῦτοι ψαλμοὶ εἶναι λ.χ. ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ὁ *προοιμιακὸς* (ργ’) καὶ οἱ *ἐπιλύχιοι* (τὸ *Κύριε, ἐκέκραξα*, ἦτοι οἱ ρμ’, ρμα’, ρκθ’ καὶ ριστ’), ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ οἱ ν’, ξθ’ καὶ ρμβ’, ἐν τῷ Ὁρθρῷ ὁ *ἐξάψαλμος* (γ’, λζ’, ξβ’, πζ’, ρβ’ καὶ ρμβ’), ὁ ν’ καὶ οἱ *αἴνοι* (ρμη’, ρθθ’ καὶ ρν’) καὶ ἄλλοι ἐν ταῖς λοιπαῖς ἀκολουθίαις. Τοὺς σταθεροὺς τούτους ψαλμοὺς εὐρίσκομεν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἀναγνώσεως αὐτῶν.

Οἱ σταθεροὶ ψαλμοὶ τῶν ἀκολουθιῶν προοιμιάζονται πάντοτε διὰ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν...*, πλὴν τοῦ ἐξαψάλμου, τοῦ ὁποῖου προτάσσεται τὸ *Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶν...* ἐκ γ’ καὶ

10. Τὰ πρὸ τῆς ἐκφωνήσεως ταύτης, ἦτοι τὸ τρισάγιον, τὰ τροπάρια *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*, καὶ ἡ δέησις ἀνήκουν εἰς τὴν βασιλικὴν ἀκολουθίαν (βλ § 69). Ὁ κυρίως Ὁρθρος ἀρχεται διὰ τοῦ *Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ...*

11. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, διασφωζομένη ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, οἱ Ἑσπερινοὶ τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος ἀρχονται διὰ τοῦ *Εὐλογητός ὁ Θεός...* Ἦδη ὁμως ἔχει επικρατήσει νὰ ἀρχωνται διὰ τοῦ *Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ...*

12. Ὅταν ὁμως παραλείπεται ἡ Θ’ Ὁρα, ὡς γίνεται συνήθως σημερον, ὀρθρὸν εἶναι νὰ λέγεται εἰς τὴν ἑναρξιν τοῦ Ἑσπερινοῦ τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε* κτλ. Ὁρθρὸν ἐπίσης εἶναι νὰ λέγεται τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε* καὶ εἰς τὴν ἑναρξιν τοῦ Ὁρθρου, ἐὰν δὲν τελεῖται πρὸ αὐτοῦ τὸ Μεσονυκτικόν (βλ. καὶ σημ. 56).

13. Σημειωτέον ὅτι μόνον εἰς τὴν ἑναρξιν τῶν ἀκολουθιῶν ἀντικαθίσταται τὸ *Ἅγιος ὁ Θεός* διὰ τοῦ *Χριστὸς ἀνέστη*, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰ ἐνδιάμεσα αὐτῶν.

τὸ *Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις... ἐκ β'*. Τοῦ δὲ ν' ψαλμοῦ κατὰ μὲν τὰς Κυριακάς, τὸ Σάββατον τοῦ Λαζάρου, ὅλην τὴν πασχάλιον περίοδον καὶ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ προτάσσεται τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι...*, κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς ἡμέρας οὐδὲν προοίμιον προτάσσεται. Καὶ τῶν αἰνῶν, ὅταν ἀναγινώσκονται χῆμα, οὐδὲν προοίμιον προτάσσεται.

16. Ἐκ παραλλήλων ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῷ (κατὰ δὲ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν καὶ ἐν ταῖς Ὁραῖς) γίνεται καὶ ἀνάγνωσις ὅλων τῶν ψαλμῶν κατὰ σειρὰν, ἥτις καλεῖται **στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου**. Περὶ αὐτῆς γίνεται ἐκτενὴς λόγος κατωτέρω (§§ 18-19).

17. Ἐν ταῖς ἰ. ἀκολουθίαις ψάλλονται ἐπίσης ψαλμικοὶ στίχοι κατ' ἐκλογὴν ὡς προκειμένα. ἀντίφωνα, εἰσοδικά, ἀλληλουϊάρια καὶ κοινωνικά.

Προκειμένον καλεῖται ψαλμικός τις στίχος ψαλλόμενος συνήθως τρεῖς μεθ' ἑτέρων στίχων ἐκ τοῦ αὐτοῦ ψαλμοῦ· καὶ ἂν μὲν ὁ στίχος εἶναι εἰς, ἀπαγγέλλεται πρὸ τῆς τελευταίας ἐπαναλήψεως τοῦ προκειμένου· ἂν δὲ οἱ στίχοι εἶναι δύο ἢ περισσότεροι, οὗτοι ἀπαγγέλλονται κεχωρισμένως πρὸ ἐκάστης ἐπαναλήψεως τοῦ προκειμένου. Προκειμένα ψάλλονται ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καθ' ἐκάστην μετὰ τὴν ἐπιλύχιον εὐχαριστιαν, ἐν τῷ Ὁρθρῷ πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου (ὅταν ὑπάρχη τοιοῦτο) καὶ ἐν τῇ Θ. Λειτουργίᾳ πρὸ τοῦ Ἀποστόλου.¹⁴

Τὰ **ἀντίφωνα** εἶναι ὁμάδες ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων ψαλμικῶν στίχων ἐκάστη, ψαλλόμεναι ἐν ἀρχῇ τῆς Θ. Λειτουργίας μετ' ἐφμνίων εἰς μὲν τὸ α' *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς*· εἰς δὲ τὸ β' *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν* (ἢ ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός ἢ ἄλλο τι ἀναλόγως τῆς ἑορτῆς) *ψάλλοντάς σοι*. Ἀλληλουϊά· εἰς δὲ τὸ γ' τοῦ ἀπολυτικίου τῆς ἑορτῆς. Ἐκάστη δεσποτικὴ καὶ θεομητορικὴ ἑορτὴ ἔχει ἰδίους στίχους ἀντιφώνων.

Εἰσοδικὸν καλεῖται ὁ μετὰ τὴν εἴσοδον τῆς Θ. Λειτουργίας ψαλλόμενος στίχος μετὰ τοῦ ἐφμνίου *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...* καὶ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς. Τὸ εἰσοδικὸν ἀποτελεῖ συνέχειαν τοῦ γ' ἀντιφώνου καὶ εἶναι κατὰ κανόνα εὐληγμένον ἐκ τοῦ αὐτοῦ ψαλμοῦ, ἐξ οὗ καὶ οἱ στίχοι τοῦ γ' ἀντιφώνου.

Τὸ **ἀλληλουϊάριον** εἶναι ψαλμός - ἢ ψαλμικοὶ τινες στίχοι - ἀπαγγελλόμενος μεταξὺ τοῦ Ἀποστόλου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου μετὰ τριπλοῦ Ἀλληλουϊα ὡς ἐφμνίου εἰς ἕκαστον στίχον. Σήμερον παραλείπονται συνήθως οἱ στίχοι καὶ ψάλλεται ἕν μόνον τριπλοῦν Ἀλληλουϊα.

Τὸ **κοινωνικὸν** τέλος εἶναι ὁ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θείας κοινωνίας ψαλλόμενος ψαλμικός στίχος. Ἐκάστη ἑορτὴ ἔχει τὸ ἴδιον αὐτῆς κοινωνικόν.¹⁵

Ἡ καθ' ἑβδομάδα στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου.

18. **Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου** καλεῖται, ὡς ἤδη εἴπομεν (§ 16), ἡ κατὰ σειρὰν ἀνάγνωσις ὅλων τῶν ψαλμῶν ἐν ταῖς ἀκολουθίαις τοῦ νυχθημέρου. Διὰ τὴν τοιαύτην στιχολογίαν τὸ Ψαλτήριον εἶναι διηρημένον εἰς εἴκοσι τμήματα καλούμενα **καθίσματα**, ἕκαστον δὲ καθίσμα εἰς τρεῖς **στάσεις** ἢ **ἀντίφωνα**. Ἡ ἀνάγνωσις τῶν καθισμάτων γίνεται οὕτως, ὥστε νά πληροῦνται ὁλόκληρον τὸ Ψαλτήριον ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, κατὰ δὲ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν δις τῆς ἑβδομάδος.

14. Τὸ προκειμένον τοῦ Ἀποστόλου σήμερον δὲν ψάλλεται, ἀλλ' ἀπαγγέλλεται ἐμμελῶς. Τὰ δὲ ἐν τῇ ΣΤ' Ὁραῖ καὶ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν ὑπάρχοντα προκειμένα λέγονται χῆμα. Παλαιότερον ὁμως πάντα ταῦτα ἐψάλλοντο, ὡς μαρτυρεῖ ἡ ἀναγραφὴ ἤχου πρὸ ἐκάστου ἐξ αὐτῶν.

15. Καὶ τὸ κοινωνικὸν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἦτο ψαλμός ὁλόκληρος ἀπαγγελλόμενος μετ' ἐφμνίου, ὡς τὰ ἀντίφωνα. Τὰ σήμερον ψαλλόμενα κοινωνικά εἶναι τὰ ἐφμνία τῶν ἀρχαίων κοινωνικῶν.

Ἡ στιχολογία ἐκάστου καθίσματος γίνεται ὡς ἑξῆς: Ὁ ἀναγνώστης λέγει: Κύριε, ἐλέησον γ'. Δόξα, καὶ νῦν, καὶ ἀναγινώσκει τὴν α' στάσιν, μεθ' ἣν λέγει: Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια· δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἐκ γ'. Εἶτα πάλιν: Κύριε, ἐλέησον ἐκ γ'. Δόξα, καὶ νῦν, καὶ ἀναγινώσκει τὴν β' στάσιν, μεθ' ἣν: Δόξα, καὶ νῦν. Ἀλληλούια κτλ. ὡς ἀνωτέρω, καὶ ἀναγινώσκει τὴν γ' στάσιν, μετὰ τὸ Ἀλληλούια τῆς ὁποίας ἐπιλέγει καὶ τὸ Ἕ ἐλπίς ἡμῶν, Κύριε, δόξα σοι. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ὁμοῦς ἡ ἀνάγνωσις τοῦ καθίσματος ἄρχεται εὐθὺς μετὰ τὰ εἰρηνικὰ ἄνευ τινὸς προοιμίου.

19. Ἀναλυτικῶς ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους τάξις τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου ἔχει ὡς ἑξῆς:

α'. Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς 21ης Σεπτεμβρίου, ἀπὸ τῆς 20ῆς μέχρι τῆς 25ης Νοεμβρίου, ἀπὸ τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου μέχρι τῆς 14ης Ἰανουαρίου καὶ κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῆς Τυρινῆς στιχολογοῦνται καθ' ἐκάστην δύο καθίσματα εἰς τὸν Ὁρθρον καὶ ἓν εἰς τὸν Ἑσπερινόν. Εἰς τὰ καθίσματα τοῦ Ὁρθρου προστίθεται ὡς γ' στιχολογία κατὰ μὲν τὰ Κυριακὰς ὁ Ἄμωμος (τὸ ἰζ' κάθισμα), κατὰ δὲ τὰς ἑορτὰς ὁ πολυλέεος. Τὴν τάξιν τῆς στιχολογίας κατὰ τὰς περιόδους ταύτας δεικνύει ὁ κάτωθι πίναξ.¹⁶

Ἡμέραι	Καθίσματα Ὁρθρου			Κάθισμα Ἑσπερινοῦ
	Α'	Β'	Γ'	
Κυριακὴ	β'	γ'	ιζ'	
Δευτέρα	δ'	ε'		στ'
Τρίτη	ζ'	η'		θ'
Τετάρτη	ι'	ια'		ιβ'
Πέμπτη	ιγ'	ιδ'		ιε'
Παρασκευὴ	ιθ'	κ'		ιη'
Σάββατον	ιστ'	ιζ'		α'

β'. Ἀπὸ τῆς 22ας Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 19ης Νοεμβρίου, ἀπὸ τῆς 26ης Νοεμβρίου μέχρι τῆς 19ης Δεκεμβρίου καὶ ἀπὸ τῆς 15ης Ἰανουαρίου μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Ἀπόκρουε στιχολογοῦνται καθ' ἐκάστην (πλὴν τῆς Παρασκευῆς καὶ τοῦ Σαββάτου) τρία καθίσματα εἰς τὸν Ὁρθρον, εἰς δὲ τὸν Ἑσπερινόν καθ' ἐκάστην ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς τὸ ιη' κάθισμα (τὰ Πρὸς Κύριον). Τὰς Κυριακὰς ὡς γ' κάθισμα στιχολογεῖται ὁ Ἄμωμος. Ἐάν δὲ τύχη ἐν μιᾷ τῶν τεσσάρων ἡμερῶν ἀπὸ Δευτέρας ἕως Πέμπτης μνήμη ἁγίου ἔχοντος πολυλέεον, ψάλλεται οὗτος ἀντὶ τοῦ ἐνδιατάκτου γ' καθίσματος, τὸ ὁποῖον στιχολογεῖται εἰς τὸν Ἑσπε-

16. Ἡ ἐν τῷ τέλει τοῦ Ψαλτηρίου ὑπάρχουσα «Ἑρμηνεῖα ὅπως δεῖ στιχολογεῖσθαι τὸ Ψαλτήριον» ὀρίζει γενικῶς τὸν μὲν πίνακα τούτων διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ «μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός», τὸν δὲ ἐπόμενον διὰ τὰς περιόδους ἀπὸ 22 Σεπτεμβρίου μέχρις 22 Δεκεμβρίου καὶ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Ἀπόκρουε. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐν τοῖς Μηναίοις ἀρξίζονται διὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεορτίους περιόδους τῶν δευποτικῶν καὶ θεοφανεϊῶν ἑορτῶν καθίσματα διὰ δύο μόνον στιχολογίας, καθὼς ἐπίσης καὶ ἐν τῷ Τριωδίῳ διὰ τὴν ἑβδομάδα τῆς Τυρινῆς, εἶναι φανερόν ὅτι ὁ πίναξ α' ἰσχύει καὶ διὰ τὰς περιόδους ταύτας. Ἀπορίαν προκαλεῖ ἡ ὀριοθέτησις τοῦ διαιτητήματος ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου ἕως 22 Ἰανουαρίου, (διὰ τὸ ὅτι οὗτον προφανῶς θεωρεῖται ἰσχύων ὁ πίναξ α'), δεδομένου ὅτι ἡ περίοδος ἢ καλύπτουσα τὰ προεορτία καὶ μεθεορτία τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανεϊῶν διήκει ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου μέχρι 14 Ἰανουαρίου καὶ ὄχι ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου μέχρις 22 Ἰανουαρίου. Διὰ ταῦτα ὠρίσαμεν ἀντικεικώτερον καὶ ὀρθολογικώτερον τὰς περιόδους ἰσχύος ἐκάστου τῶν πινάκων α' καὶ β'.

ρίνον ἀντί τῶν *Πρός Κύριον*. Τὴν τάξιν τῆς στιχολογίας κατὰ τὰς περιόδους ταύτας δεικνύει ὁ κάτωθι πίναξ.

Ἡμέρα	Καθίσματα Ὁρθρου			Κάθισμα Ἑσπερινῶ
	Α'	Β'	Γ'	
Κυριακὴ	β'	γ'	ιζ'	
Δευτέρα	δ'	ε'	στ'	η'
Τρίτη	ζ'	η'	θ'	η'
Τετάρτη	ι'	ια'	ιβ'	η'
Πέμπτη	ιγ'	ιδ'	ιε'	η'
Παρασκευὴ	ιθ'	κ'		η'
Σάββατον	ιστ'	ιζ'		α'

γ'. Κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν τὸ Ψαλτηριον ἀναγινώσκειται δις καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα. Πρὸς τοῦτο ἀναγινώσκονται καθίσματα καὶ εἰς τὰς Ὁρας. Ἡ στιχολογία χωρεῖ κατὰ τὸν ἐπόμενον πίνακα.

Ἡμέρα	Καθίσματα Ὁρθρου			Καθίσματα Ὁρῶν				Κάθισμα Ἑσπερινῶ
	Α'	Β'	Γ'	Α'	Γ'	ΣΤ'	Θ'	
Κυριακὴ	β'	γ'	ιζ'					η'
Δευτέρα	δ'	ε'	στ'		ζ'	η'	θ'	η'
Τρίτη	ι'	ια'	ιβ'	ιγ'	ιδ'	ιε'	ιστ'	η'
Τετάρτη	ιθ'	κ'	α'	β'	γ'	δ'	ε'	η'
Πέμπτη	στ'	ζ'	η'	θ'	ι'	ια'	ιβ'	η'
Παρασκευὴ	ιγ'	ιδ'	ιε'		ιθ'	κ'		η'
Σάββατον	ιστ'	ιζ'						α'

δ'. Κατὰ τὴν Ε' ἑβδομάδα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, καθ' ἣν ψάλλεται ὁ Μέγας κανὼν, ἡ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου γίνεται ὡς ἑξῆς.¹⁷

Ἡμέρα	Καθίσματα Ὁρθρου			Καθίσματα Ὁρῶν				Κάθισμα Ἑσπερινῶ
	Α'	Β'	Γ'	Α'	Γ'	ΣΤ'	Θ'	
Κυριακὴ	β'	γ'	ιζ'					ι'
Δευτέρα	δ'	ε'	στ'		ζ'	η'	θ'	ι'
Τρίτη	ια'	ιβ'	ιγ'	ιδ'	ιε'	ιστ'	ιθ'	ιθ'
Τετάρτη	κ'	α'	β'	γ'	δ'	ε'	στ'	ζ'
Πέμπτη	η'				θ'	ι'	ια'	ιβ'
Παρασκευὴ	ιγ'	ιδ'	ιε'		ιθ'	κ'		η'
Σάββατον	ιστ'	ιζ'						α'

17. Ἡ τάξις αὐτῆ τηρεῖται, ἐφ' ὅσον ὁ Μέγας κανὼν ψάλλεται ἐν τῷ Ὁρθρῶ. Ἐὰν ὁμοῦ ψαλῆ ἀπ' ἐπέρας εἰς τὸ Ἀπόδειπνον - ὡς γίνεται συνήθως εἰς τὰς ἐνορίας - δέον νὰ τηρηθῆ ἡ καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἑβδομάδας τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς τηρουμένη τάξις. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς ἐπομένους δύο περιπτώσεις.

ε'. Ἐάν ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου τύχη τῇ Πέμπτῃ τῆς Ε' ἑβδομάδος, ὁ Μέγας κανὼν ψάλλεται τῇ Τρίτῃ τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος, ἡ δὲ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου γίνεται οὕτω.

Ἡμέραι	Καθίσματα Ὁρθρου			Καθίσματα Ὁρών				Κάθισμα Ἑσπερινοῦ
	Α'	Β'	Γ'	Α'	Γ'	ΣΤ'	Θ'	
Κυριακὴ	β'	γ'	ιζ'					
Δευτέρα	δ'	ε'	στ'	ζ'	η'	θ'	ι'	ια'
Τρίτη	ιβ'				ιγ'	ιδ'	ιε'	ιστ'
Τετάρτη	ιθ'	κ'	α'	β'	γ'	δ'	ε'	
Πέμπτη	στ'	ζ'	η'	θ'	ι'	ια'	ιβ'	
Παρασκευὴ	ιγ'	ιδ'	ιε'		ιθ'	κ'		ιη'
Σάββατον	ιστ'	ιζ'						α'

στ'. Ἐάν ὁ Εὐαγγελισμὸς τύχη τῇ Παρασκευῇ τῆς Ε' ἑβδομάδος, ὁ Μέγας κανὼν ψάλλεται τῇ Τετάρτῃ τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος, ἡ δὲ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου γίνεται οὕτω.¹⁸

Ἡμέραι	Καθίσματα Ὁρθρου			Καθίσματα Ὁρών				Κάθισμα Ἑσπερινοῦ
	Α'	Β'	Γ'	Α'	Γ'	ΣΤ'	Θ'	
Κυριακὴ	β'	γ'	ιζ'					
Δευτέρα	δ'	ε'	στ'	ζ'	η'	θ'	ι'	ια'
Τρίτη	ιβ'	ιγ'	ιδ'	ιε'	ιστ'	ιη'	ιθ'	κ'
Τετάρτη	α'				β'	γ'	δ'	ε'
Πέμπτη	στ'	ζ'	η'	θ'	ι'	ια'	ιβ'	
Παρασκευὴ	ιγ'	ιδ'	ιε'		ιθ'	κ'	ιη'	
Σάββατον	ιστ'	ιζ'						α'

ζ'. Κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα τὸ Ψαλτήριον στιχολογεῖται ἀπαξ κατὰ τὸν κάτωθι πίνακα.

Ἡμέραι	Καθίσματα Ὁρθρου			Καθίσματα Ὁρών				Κάθισμα Ἑσπερινοῦ
	Α'	Β'	Γ'	Α'	Γ'	ΣΤ'	Θ'	
Κυριακὴ	β'	γ'	Πολυέλ.					
Δευτέρα	δ'	ε'	στ'	ζ'	η'			ιη'
Τρίτη	θ'	ι'	ια'	ιβ'	ιγ'			ιη'
Τετάρτη	ιδ'	ιε'	ιστ'	ιθ'	κ'			ιη'
Σάββατον	ιζ'							

η'. Ἀπὸ τῆς Μ. Πέμπτῃς μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου σχολάζει ἡ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου καὶ μόνον ὁ Ἄμωμος στιχολογεῖται κατὰ τὸ Μ. Σάββατον.¹⁹

18. Ὁ πίναξ οὗτος καθιερώθη ὑφ' ἡμῶν κατ' ἀναλογίαν πρὸς τοὺς δύο προηγουμένους.

19. Κατὰ τὸ ΤΑ (σ. 179) ἐπιτιχολογεῖτο καὶ τὸ Μακάριος ἀνήρ εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Μ. Σαββάτου.

Τὰ ἀγιογραφικά ἀναγνώσματα.

20. Τὸ ἰσχύον σύστημα ἀναγνώσεως περικοπῶν ἐκ τῆς ἀγίας Γραφῆς ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις ἔχει ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὡς ἑξῆς.

α'. **Εἰς τὸν Ἑσπερινόν.** Κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἀναγινώσκονται δύο περικοπαὶ ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, μία ἐκ τῆς Γενέσεως καὶ μία ἐκ τῶν Παροιμιῶν, κατὰ δὲ τὴν Μ. Ἑβδομάδα ἐκ τῆς Ἐξόδου καὶ τοῦ Ἰώβ. Κατὰ τὸ λοιπὸν διάστημα τοῦ ἔτους δὲν ὑπάρχουν ἀναγνώσματα εἰς τὸν Ἑσπερινὸν εἰμὴ μόνον κατὰ τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς τῶν ἐπισημῶς ἑορταζομένων ἀγίων. Εἰς τοὺς Ἑσπερινούς τῶν ἑορτῶν τούτων ἀναγινώσκονται τρία ἀναγνώσματα ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης κατ' ἐκλογὴν. Κατ' ἐξαιρέσειν ὑπάρχουν περισσότερα ἀναγνώσματα εἰς τοὺς Ἑσπερινούς τῶν Χριστουγέννων (8), τῶν Θεοφανείων (13) καὶ τοῦ Μ. Σαββάτου (15), ἀλλ' ἐξ αὐτῶν σήμερον ἐν ταῖς ἐνοριαῖς μόνον τρία ἀναγινώσκονται. Εἰς τινὰς Ἑσπερινούς ἑορτῶν ἀποστόλων ἀναγινώσκονται ἀντὶ παλαιοδιαθηρικῶν ἀναγνωσμάτων περικοπαὶ ἐκ τῶν Καθολικῶν Ἐπιστολῶν. Εἰς τοὺς Ἑσπερινούς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων ὑπάρχει προσέτι Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον, εἰς δὲ τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Πάσχα (τὴν Ἀγάπην) μόνον Εὐαγγέλιον.

β'. **Εἰς τὸ Ἀπόδειπνον** ἀναγινώσκειται Εὐαγγέλιον μόνον κατὰ τὴν Ἀ' ἑβδομάδα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς.²⁰

γ'. **Εἰς τὸν Ὁρθρον.** Κατὰ τὰς Κυριακὰς ἀναγινώσκονται κατὰ σειρὰν τὰ ἕνδεκα ἐσθινὰ ἀναστάσιμα Εὐαγγέλια, κατὰ δὲ τὰς ἑορτὰς περικοπαὶ κατάλληλοι δι' ἐκάστην ἐξ αὐτῶν. Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκειται καὶ εἰς τοὺς Ὁρθρους τῶν τεσσάρων πρώτων ἡμερῶν τῆς Μ. Ἑβδομάδος, ἐνῶ εἰς τὸν Ὁρθρον τῆς Μ. Παρασκευῆς ἀναγινώσκονται, ὡς γνωστόν, δώδεκα Εὐαγγέλια, εἰς δὲ τὸν Ὁρθρον τοῦ Μ. Σαββάτου Προφητεία, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον. Κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν Ὁρθρον ἀγιογραφικὸν ἀναγνώσμα.

δ'. **Εἰς τὰς Ὁρας.** Κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἀναγινώσκονται εἰς τὴν ΣΤ' Ὁραν περικοπαὶ ἐκ τοῦ Ἡσαίου, κατὰ δὲ τὴν Μ. Ἑβδομάδα ἐκ τοῦ Ἰεζεκιήλ. Εἰς ἐκάστην δὲ τῶν Μεγάλων Ὁρῶν Χριστουγέννων, Θεοφανείων καὶ Μ. Παρασκευῆς ἀναγινώσκειται Προφητεία, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον.

ε'. **Εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν** δὲν ὑπάρχουν ἀναγνώσματα ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, εἰμὴ μόνον ὅταν αὕτη τελεῖται μετὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ. Ἀναγινώσκειται ὁμως πάντοτε Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον (βλ. ἀναλυτικῶς εἰς § 123).

Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι.

21. Οἱ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις ψαλλόμενοι ὕμνοι κοινῶς μὲν ὀνομάζονται **τροπάρια**, ἔχον ὁμοῦ καὶ ἴδια ὀνόματα κατ' εἶδος μαρτυροῦντα τὴν προέλευσιν, τὴν χρῆσιν, τὸν τρόπον ψαλμωδίας καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν.

Οἱ εἰς τοὺς ἐπιλυχνίους ψαλμοὺς (εἰς τὸ *Κύριε, ἐκέκραξα*) καὶ εἰς τοὺς αἶνους (εἰς τὸ *Πᾶσα πνοή*) ψαλλόμενοι ὕμνοι καλοῦνται **στιχηρά** ὡς ἐπισυναπτόμενοι εἰς τοὺς στίχους τῶν ψαλμῶν τούτων. Τὰ στιχηρά εἶναι ἄλλοτε μὲν **ιδιόμελα**, ἧτοι ὕμνοι ἔχοντες ἴδιον ρυθμὸν καὶ

20. Τὰ Εὐαγγέλια ταῦτα προέρχονται ἐκ τῶν Παννυχίδων τοῦ ἁσματικοῦ τύπου τῶν ἀκολουθιῶν. Ὑπάρχον Εὐαγγέλια καὶ διὰ τὰς Παννυχίδας τῶν τριῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς Μ. Ἑβδομάδος (ΤΑ σ. 51, 66 καὶ 83).

μέλος, ἄλλοτε δὲ **προσόμοια**, ἥτοι ὕμνοι ἀκολουθοῦντες τὸν ρυθμὸν καὶ τὸ μέλος ἄλλο τινοῦ ὕμνου, ὅστις καλεῖται **αὐτόμελον** καὶ τοῦ ὁποῦο ὁ ἦχος καὶ ἡ ἀρχὴ σημειοῦνται προ τῶν προσομοίων. Π.χ. Ἦχος α'. *Τῶν οὐρανίων ταγμάτων*. Ἦ: Ἦχος δ'. *Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν*.

Τὰ στιχηρὰ ἐπισφραγίζονται διὰ τοῦ *Δόξα*, καὶ νῦν, εἰς ὃ ἐπισυνάπτεται τὸ καλούμενον **δοξαστικόν**. Τοῦτο εἶναι ἐπίσης ἰδιόμελον ἢ προσόμοιον.²¹

Παρόμοια πρὸς τὰ στιχηρὰ εἶναι καὶ τὰ **ἀπόστιχα**, ἰδιόμελα ἢ προσόμοια ψαλλόμενα περὶ τὸ τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ ἢ τοῦ Ὁρθρου. Τούτων τὸ μὲν α' ψάλλεται ἄνευ στίχου, τῶν δὲ λοιπῶν προτάσσονται στίχοι προσιδιάζοντες εἰς τὴν ἡμέραν ἢ τὴν ἑορτὴν· ἐπισφραγίζονται δὲ καὶ τὰ ἀπόστιχα διὰ δοξαστικοῦ ἰδιομέλου ἢ προσομοίου.

Τὸ πλέον γνωστὸν καὶ χαρακτηριστικὸν τροπάριον ἐκάστης ἑορτῆς (οἷον τὸ τῶν Χριστουγέννων *Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν*, τῶν Θεοφανείων *Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτισζομένον σου, Κύριε* κτλ.) καλεῖται **ἀπολυτίκιον** ὡς ψαλλόμενον πρὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ Ὁρθρου.

Τὰ μεθ' ἑκάστον κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου ἐν τῷ Ὁρθρῷ ψαλλόμενα τροπάρια καλοῦνται ἐπίσης **καθίσματα**. Παρόμοια τροπάρια ψάλλονται καὶ μετὰ τὴν γ' ὥδην τῶν κανόνων, καλούμενα εἰδικώτερον **μεσῶδια καθίσματα**.

Τὰ μετὰ τὸν Ἄμωμον (τὸ ἰζ' κάθισμα) ψαλλόμενα τροπάρια, τῶν ὁποίων προτάσσεται ὁ στίχος *Εὐλογητός εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου*, καλοῦνται ἀπ' αὐτοῦ **εὐλογητάρια**. Τὸ δὲ μετὰ τὰ εὐλογητάρια ἀντὶ καθίσματος ἀναγινωσκόμενον κατὰ τὰς Κυριακὰς τροπάριον καλεῖται **ὑπακοὴ** ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου τρόπου ψαλμωδίας αὐτοῦ, καθ' ὃν, ἐνὸς προεξάρχοντος τοῦ μέλους, ὁ λαὸς ὑπήκουεν, ἥτοι συνώδευεν αὐτό. Ὑπακοὴν ἔχουν καὶ τινεῖς δεσποτικά καὶ θεομητορικά ἑορταί, ὡς καὶ ἡ τῶν κορυφαίων ἀποστόλων, ἀναγινωσκόμενη ἀντὶ καθίσματος μετὰ τὴν γ' ὥδην τῶν κανόνων.

Μετὰ τὴν ὑπακοὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς ψάλλονται οἱ **ἀναβαθμοί**, λαβόντες τὸ ὄνομα ἐκ τῶν ἐν τῷ Ψαλτηρίῳ «ὥδων τῶν ἀναβαθμῶν», ἥτοι τῶν ψαλμῶν ριθ' -ολγ', πρὸς τοὺς ὁποίους ἔχουν κοινὰς τὰς ὑποθέσεις. Οἱ ἀναβαθμοὶ εἶναι κατανενημημένοι εἰς **ἀντίφωνα**, ἑκάστον τῶν ὁποίων ἀποτελεῖται ἐκ δύο τροπαρίων καὶ δοξαστικοῦ. Εἰς ἑκάστον ἦχον ὑπάρχουν τρία ἀντίφωνα, εἰς δὲ τὸν πλ. δ' τέσσαρα.

Ὁ **κανὼν** εἶναι ὕμνος συγκείμενος ἐκ πολλῶν τροπαρίων κατανενημημένων εἰς ἐννέα ὥδὰς κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐννέα βιβλικῶν ὥδων τοῦ Ὁρθρου. Ἐκάστης ὥδῆς τὸ πρῶτον τροπάριον καλεῖται **εἰρμός**, τὰ δὲ λοιπὰ καλοῦνται **τροπάρια** ὡς τρέποντα τὸν ρυθμὸν καὶ τὸ μέλος αὐτῶν κατὰ τὸν εἰρμόν. Οἱ πλεῖστοι κανόνες ἔχουν ὀκτώ ὥδὰς, παραλειπομένης τῆς β', ἥτις μόνον κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν στιχολογεῖται. Κανόνες ἔχοντες τρεῖς ὥδὰς, ἥτοι μίαν ἐκ τῶν πέντε πρῶτων καὶ ἀπαραιτήτως ἡ' καὶ θ', καλοῦνται **τριῶδια**· οἱ ἔχοντες τέσσαρας ὥδὰς (στ', ζ', ἡ' καὶ θ') **τετραῶδια**· οἱ δὲ ἔχοντες δύο μόνον (ἡ' καὶ θ') **διῶδια**.

Κοντάκιον καλεῖται ὕμνος συγκείμενος ἐκ πολλῶν στροφῶν, αἵτινες καλοῦνται **οἶκοι**, ἔχουν δὲ τὸν αὐτὸν ρυθμὸν καὶ καταλήγουν εἰς τὴν αὐτὴν **ἐπφδόν**. Τῶν οἴκων προτάσσεται **προοίμιον**, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν αὐτὴν μετὰ τῶν οἴκων ἐπφδόν, ὄχι ὅμως καὶ τὸν αὐτὸν ρυθμὸν. Ἐκ τῶν κοντακίων σήμερον ἀναγινώσκειται χῦμα μόνον τὸ προοίμιον (τὸ σινήθως καλούμενον κοντάκιον) καὶ ὁ α' οἶκος μετὰ τὴν στ' ὥδην τῶν κανόνων, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὰ μόνον περιλαμβάνονται εἰς τὰ ἐν χρῆσει λειτουργικὰ βιβλία. Τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας ἀναγινώσκειται ἐπίσης ἄνευ τοῦ οἴκου εἰς τὸ Ἀπόδειπνον καὶ τὰς Ὁσρας, ὠρισμένα δὲ κοντάκια ψάλλ-

21. Ὅταν ὁμοῦ λέγωμεν ὅτι ἁγίος τις ἔχει ἢ δὲν ἔχει δοξαστικόν, ἐννοοῦμεν ἰδιόμελον τοιοῦτο.

λονται εις την Θ. Λειτουργίαν ὡς ἐπισφραγιστικά τῶν μετὰ τὴν εἴσοδον ψαλλομένων τροπαρίων (βλ. §§ 115-117). Μόνον κοντάκιον διασωθὲν ὀλόκληρον ἐν χρήσει εἶναι ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος.

Μετὰ τὴν Θ' ὠδὴν τῶν κανόνων καὶ πρὸ τῶν αἰῶνων ψάλλονται τὰ **ἐξαποστειλάρια** ἢ τὰ **φωταγωγικά**. Καὶ φωταγωγικά μὲν καλοῦνται τὰ κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ψαλλόμενα, ἐν δι' ἕκαστον ἡχον, διὰ τῶν ὁποίων ζητοῦμεν τὴν ἀποστολὴν τοῦ θείου φωτισμοῦ, (βλ. π.χ. τὸ φωταγωγικὸν τοῦ α' ἡχου *Ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ φώτισον τὴν καρδίαν μου* κτλ.), ἐξαποστειλάρια δὲ τὰ ἀντίστοιχα τροπάρια τῶν Κυριακῶν, ἑορτῶν καὶ λοιπῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους.

22. Κατὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν τὰ διάφορα τροπάρια ὀνομάζονται:

Ἀναστάσιμα, ὅταν ἀναφέρονται εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου.²²

Τριαδικά, ὅταν ἀναφέρονται εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα.

Λεσποτικά, ὅταν ἀναφέρονται εἰς τὸν Χριστὸν γενικῶς.

Κατανυκτικά, ὅταν ἀποτελοῦν ἐξομολόγησιν καὶ ἱκεσίαν.

Σταυρώσιμα, ὅταν ἀναφέρονται εἰς τὸ πάθος τοῦ Κυρίου.

Θεοτοκία, ὅταν ἀναφέρονται εἰς τὴν Θεοτόκον.

Σταυροθεοτοκία, ὅταν ἀναφέρονται εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸ πάθος τοῦ Κυρίου συγχρόνως.

Μαρτυρικά, ὅταν ἀναφέρονται εἰς τοὺς μάρτυρας.

Ἀποστολικά, ὅταν ἀναφέρονται εἰς τοὺς ἀποστόλους.

Νεκρώσιμα, ὅταν ἀναφέρονται εἰς τοὺς κεκοιμημένους.

23. Ὑπάρχουν προσέτι καὶ τινες ἀρχαιότατοι ὕμνοι μὴ ἀνήκοντες εἰς τινὰ τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν. Οὗτοι εἶναι:

Ἡ **ἐπιλύχνιος εὐχαριστία** (τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*), ψαλλομένη ἢ ἀπαγγελλομένη καθ' ἑκάστην ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἡ **μικρὰ δοξολογία**, (*Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ* κτλ.), πλειστάκις ψαλλομένη ἢ ἀπαγγελλομένη εἰς ὅλας τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας.

Ὁ ὕμνος Ὁ **μονογενῆς Υἱός**, ἐπισφραγίζων πάντοτε τὸ β' ἀντίφωνον τῆς Θ. Λειτουργίας.

Ὁ **τριτάκις ὕμνος** (*Ἅγιος ὁ Θεός* κτλ.), ψαλλόμενος μὲν κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ τέλος τῆς μεγάλης δοξολογίας, ἀπαγγελλόμενος δὲ πλειστάκις εἰς τὰς ἀκολουθίας τοῦ νυχθημέρου.

Ἡ **δοξολογία** (*Δόξα σοι τῷ δεῖξαντι τὸ φῶς* κτλ.), ψαλλομένη μὲν κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ ἑορτὰς (**μεγάλῃ δοξολογία**), ἀναγινωσκομένη δὲ χῆμα κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας (**μικρὰ δοξολογία**). Ἡ διάταξις τῶν στίχων διαφέρει εἰς τὴν μικρὰν δοξολογίαν ἀπὸ τῆς μεγάλης.

Ὁ **Χερουβικὸς ὕμνος**, ψαλλόμενος ἐν τῇ Θ. Λειτουργίᾳ κατὰ τὴν εἴσοδον τῶν τιμίων δώρων. Ὁ συνήθης Χερουβικὸς ὕμνος εἶναι ὁ *Οἱ τὰ Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες...* Ἀντὶ τούτου ψάλλεται κατὰ τὴν Μ. Πέμπτην ὁ ὕμνος *Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ...*, κατὰ τὸ Μ. Σάββατον τὸ *Σιγησάτω πᾶσα σάρξ βροτεία...*, καὶ εἰς τὴν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων τὸ *Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν...*

22. Εἰς τοὺς Ἑσπερινοὺς καὶ τοὺς Ὁρθροὺς τῶν Κυριακῶν ὑπάρχουν καὶ τροπάρια ἐπιγραφόμενα **ἀνατολικά**. Περί τῆς ἐννοίας τοῦ ὄρου τούτου ὑπάρχουν διάφοροι ἐκδοχαί, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πιθανωτέρα εἶναι ὅτι ταῦτα ὀνομάσθησαν οὕτως ὡς ἀναφερόμενα εἰς τὸν Κύριον, ὅστις εἶναι ἡ μυστικὴ ἀνατολὴ (Π. Τρεμπέλα, Ἑλζογιὴ Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ὑμνογραφίας, Ἀθῆναι 1949, σελ. ια'). Κατ' οὐσίαν εἶναι καὶ αὐτὰ ἀναστάσιμα καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις εἰς τὰς τυπικὰς διατάξεις συναριθμοῦνται μετ' ἐκείνων.

Ἡ προσφορά τοῦ θυμιάματος.

24. Θυμίαμα προσφέρεται εἰς μὲν τὸν Ἑσπερινὸν κατὰ τὴν ψαλμωδίαν τῶν ἐπιλυγίων ψαλμῶν καὶ εἰς τὴν εἰσοδον, εἰς δὲ τὸν Ὁρθρον κατὰ τὴν ψαλμωδίαν τῆς θ' ᾠδῆς· ἐπίσης πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Θ. Λειτουργίας, πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου, πρὸ τῆς εἰσοδου τῶν τιμίων δώρων καὶ μετ' αὐτήν, μετὰ τὸν καθαιγιασμὸν τῶν τιμίων δώρων καὶ μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν. Εἰς τὰς μονὰς προσεῖτι γίνεται θυμιάσις εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ὁρθρου κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν βασιλικῶν ψαλμῶν²³ καὶ εἰς τὴν ἔναρξιν τοῦ κανόνος, κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα εἰς ἐκάστην ᾠδὴν τοῦ κανόνος.

25. Ἡ θυμιάσις εἰς τὸν Ἑσπερινὸν καὶ τὸν Ὁρθρον καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Θ. Λειτουργίας γίνεται ὑπὸ τοῦ διακόνου, ἐνῶ εἰς τὸν Χερουβικὸν ἕμνον θυμῖ ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ ἀρχιερεὺς.²⁴ Εἰς τὸν Ἑσπερινὸν ὁμῶς τοῦ Πάσχα θυμῖ ὁ ἀρχιερεὺς ὄλον τὸν λαόν, προπορευομένων τῶν διακόνων μετὰ δικηροτρικῆρων. Ὁ ἀρχιερεὺς θυμῖ ἐπίσης καὶ εἰς τὸν Ὁρθρον τοῦ Μ. Σαββάτου ψαλλομένης τῆς α' στάσεως τῶν ἐγκωμίων. Οἰκοθεν νοεῖται ὅτι ἐν ἀπουσίᾳ ἀρχιερέως θυμῖ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ὁ ἱερεὺς.

26. Προκειμένου νὰ θυμιάσῃ ὁ διάκονος, προσάγει τὸ θυμιατήριον εἰς τὸν ἱερέα λέγων *Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ θυμίαμα*. Ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ αὐτὸ λέγων τὸ *Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν*²⁵ καὶ μετὰ τοῦτο ὁ διάκονος θυμῖ ἀνὰ τρεῖς ἐκάστην πλευρὰν τῆς ἁγίας τραπέζης, τὸν ὅπισθεν αὐτῆς Ἐσταυρωμένον καὶ τὴν πρόθεσιν. Ἀκολουθῶς ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης εἰς τὸν κυρίως ναὸν καὶ θυμῖ ἀνὰ τρεῖς κατὰ σειρὰν τὸν δεσποτικὸν θρόνον, τὰς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ, τῆς Θεοτόκου, τοῦ Προδρόμου, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὰς λοιπὰς εἰκόνας τοῦ τέμπλου καὶ τέλος τὸν λαὸν περιερχόμενος ὄλον τὸν ναόν· ἐπανερχόμενος δὲ εἰς τὸν κυρίως ναὸν θυμῖ καὶ πάλιν τὸν δεσποτικὸν θρόνον καὶ τὰς εἰκόνας καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν διὰ τῆς νοτίας πύλης· θυμιάσας δὲ καὶ πάλιν τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὴν πρόθεσιν καὶ τοὺς ἐν τῷ Ἱερῷ κληρικούς ἀποθέτει τὸ θυμιατήριον.

Μὴ ὑπάρχοντος διακόνου ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ τὸ θυμιατήριον προσφερόμενον ὑπὸ τοῦ ὑπρέτου καὶ θυμῖ αὐτὸς κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν.

Ἐὰν χοροστατῇ ἀρχιερεὺς, ὁ μέλλων νὰ θυμιάσῃ διάκονος ἢ ἱερεὺς ἀπέρχεται εἰς τὸν δεσποτικὸν θρόνον καὶ προσάγει τὸ θυμιατήριον πρὸς εὐλογίαν εἰς τὸν ἀρχιερέα· εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν εὐλογίαν θυμῖ τρεῖς τὸν ἀρχιερέα καὶ ἀκολουθῶς εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ἀρχεῖται τῆς θυμιάσεως κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν· ἐξερχόμενος ὁμῶς τοῦ Ἱεροῦ θυμῖ πρῶτον τὰς εἰκόνας, ἔπειτα τὸν ἀρχιερέα ἐννεάκις (ἢ καὶ μόνον τρεῖς) καὶ ἀκολουθῶς τὸν λαόν· κατὰ δὲ τὴν ἐπιστροφὴν θυμῖ πρῶτον τὸν ἀρχιερέα καὶ ἔπειτα τὰς εἰκόνας.

Ἡ θυμιάσις κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν γίνεται εἰς τὸν Ἑσπερινὸν καὶ τὸν Ὁρθρον. Εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν ὁμῶς ὁ θυμῖων δὲν περιέρχεται τὸν ναόν, ἀλλ' ἀφοῦ θυμιάσῃ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὴν πρόθεσιν, ἐξέρχεται εἰς τὴν Ὡραίαν πύλην καὶ ἐκεῖθεν θυμῖ τὸν δεσποτικὸν θρόνον, τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαὸν κύκλῳ, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ χοροῦ καὶ καταλήγων εἰς τὸν ἀριστερόν· ἔπειτα ἐκ τῆς αὐτῆς θέσεως θυμῖ πάλιν τὰς εἰκόνας καὶ εἰσερχόμενος εἰς τὸ Ἱερὸν ἀποπληροῖ τὴν θυμιάσιν κατὰ τὴν συνήθη τάξιν.

23. Εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς ἡ θυμιάσις αὕτη γίνεται μόνον κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα, διότι μόνον τότε ἀναγινώσκονται οἱ βασιλικοὶ ψαλμοί.

24. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ὁ διάκονος θυμῖ καὶ εἰς τὸ Χερουβικόν. Ἡ συνήθεια νὰ θυμῖ ὁ ἱερεὺς προέκυψεν ἐκ τῆς ἀνάγκης νὰ λειτουργῇ ὁ ἱερεὺς ἄνευ διακόνου, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ ἐπαγιάθη (βλ. Ἱ. Φουντούλη, Ἀπαντήσεις τ. Δ' σ. 272, ἐρωτ. 395).

25. Οὐχὶ καὶ τὴν εὐχὴν *Θυμιάμα σοι προυφέρομεν* κλπ., ἡ ὁποία ἀνήκει εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς Προθέσεως καὶ εἰς αὐτὴν μόνον πρέπει νὰ λέγεται.

Ἡ ἀπόλυσις.

27. Πᾶσα ἱερά ἀκολουθία κατακλείεται διὰ τῆς ἀπολύσεως. Ἡ ἀπόλυσις ἀρχικῶς ἦτο παράγγελμα τοῦ διακόνου, διὰ τοῦ ὁποίου ἐδίδετο τὸ σύνθημα τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ λαοῦ ἐκ τοῦ ναοῦ. Π.χ. Ἀπολύεσθε ἐν εἰρήνῃ (Λειτουργία Ἀποστολικῶν Διαταγῶν). Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ πορευθῶμεν (Λειτουργία ἀγ. Ἰακώβου). Πορευεσθε ἐν εἰρήνῃ (Λειτουργία ἀγίου Μάρκου). Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν (Λειτουργία Χρυσοστόμου καὶ Μ. Βασιλείου). Εἰς τὸ παράγγελμα τοῦτο προσετέθη βραδύτερον εὐχή τις, δι' ἧς ὁ ἱερεὺς ἐπικαλεῖται τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὸν λαόν. Ἡ εὐχή αὕτη διαπλατυνθεῖσα ἀπετέλεσε τὴν σήμερον λεγομένην ἀπόλυσιν.

Υπάρχουν δὲ δύο τύποι ἀπολύσεως, ἡ μεγάλη καὶ ἡ μικρά. Καὶ ἡ μὲν μεγάλη λέγεται εἰς τὸν Ἑσπερινόν, τὸν Ὁρθρον καὶ τὴν Θ. Λειτουργίαν, ἡ δὲ μικρά εἰς τὸ Μικρὸν Ἀποδείπνον,²⁶ τὸ Μεσονυκτικὸν καὶ τὰς Ὁρας, ὡς καὶ εἰς τὸν Μικρὸν Ἑσπερινόν.

Ἡ μεγάλη ἀπόλυσις ἔχει οὕτω:

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρὸς, δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, προοτασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων δυνάμεων ἀσωμάτων, ἰκεσίαις τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν ἀγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων, τῶν ἀγίων, ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων, τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν, τοῦ ἀγίου (τοῦ ναοῦ), τῶν ἀγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης, τοῦ ἀγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν ἀγίων ἐλεήσει καὶ σώσει ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος²⁷.

Ἡ δὲ μικρά ἀπόλυσις ἔχει οὕτω:

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρὸς, τῶν ἀγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων, τοῦ ἀγίου (τοῦ ναοῦ), τοῦ ἀγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν ἀγίων ἐλεήσει καὶ σώσει ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

28. Κατὰ τὰς Κυριακὰς ἡ ἀπόλυσις ἄρχεται οὕτως: Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν κτλ., ὁ δὲ ἅγιος τῆς ἡμέρας μνημονεύεται μόνον ἐὰν ἔχη δοξαστικὸν καὶ ἐφ' ὅσον ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ κατὰ τὴν Κυριακὴν. Τὸ Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν λέγεται καὶ καθ' ὅλην τὴν πασχάλιον περιόδον.

Κατὰ δὲ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς καὶ καθ' ὅλας τὰς μεθεόρτους ἡμέρας αὐτῶν ἡ ἀπόλυσις ἄρχεται διὰ τοῦ ἰδιοῦ χαρακτηριστικοῦ ἐκάστης ἑορτῆς, (ὡς π.χ. Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς κτλ.), εἰς τὸ ὅποιον κατὰ τὰς μεθεόρτους Κυριακὰς προστίθεται τὸ καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν. Εἰδικὰς ἀπολύσεις ἔχουν καὶ αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Βαπτίσματος καὶ τοῦ Γάμου, εἰς τὰς ὁποίας ἐπίσης προστίθεται ἐν Κυριακῇ τὸ καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ὡς καὶ ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία, εἰς τὴν ὁποίαν ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ προστίθεται τὸ καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν.²⁸

26. Περί τῆς ἀπολύσεως τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου βλ. § 1710.

27. Ἡ προσθήκη πλήθους ὀνομάτων ἀγίων εἰς τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν καὶ εἰς τὰς εὐχὰς Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ Δέσποτα πολέλεε, εἰς τὴν ὁποίαν ἀρέσκονται πολλοὶ ἱερεῖς, οὐδένα σκοπὸν ἐξυπηρετεῖ, μᾶλλον δὲ καταστρέφει τὴν δομὴν τῶν εὐχῶν τούτων.

28. Ἐν τῷ Μ. Εὐχολογίῳ ἡ ἀπόλυσις τῆς νεκρώσιμος ἀκολουθίας ἄρχεται ἁπλῶς διὰ τοῦ Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, προφανῶς δὲ αὐτὸς εἶναι ὁ ἀρχαιότερος τύπος αὐτῆς.

Εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῆς Προσκομιδῆς καὶ τῆς Θ. Λειτουργίας μνημονεύεται καὶ ὁ ἅγιος, τοῦ ὁποῦ το ὄνομα φέρει ἢ τελουμένη Λειτουργία (Χρυσόστομος ἢ Βασίλειος). Δὲν γίνεται ὅμως τοῦτο καὶ εἰς τὴν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων, διότι ὁ συντάκτης αὐτῆς εἶναι ἄγνωστος.

29. Ἡ ἀπόλυσις ἐπιφραγίζεται πάντοτε διὰ τοῦ *Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον ἡμᾶς*, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ λαὸς ἀποκρίνεται διὰ τοῦ *Ἀμήν*. Ἀντ' αὐτοῦ κατὰ τὴν πασχάλιον περίοδον λέγεται τὸ *Χριστὸς ἀνέστη*, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ λαὸς ἀποκρίνεται: *Ἀληθῶς ἀνέστη ὁ Κύριος*. "Ὅταν δὲ χοροστατῇ ἀρχιερεὺς, τὴν ἀπόλυσιν λέγει ὁ ἱερεὺς, καὶ ὁ μὲν ἀρχιερεὺς λέγει τὸ *Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν...*, ὁ δὲ πρῶτος τῶν ἱερέων ἐπιλέγει: *Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου δεσπότου ἡμῶν...* "Ὅταν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς λειτουργῇ, αὐτὸς μὲν λέγει τὴν ἀπόλυσιν καὶ τὸ *Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν...*, ὁ δὲ πρῶτος τῶν ἱερέων ἐπιλέγει τὸ *Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου δεσπότου ἡμῶν...* "Ὅταν δὲ εἰς τὴν ἀπόλυσιν ἐπισυνάπτεται τὸ *Εὐξώμεθα ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου κτλ.*, τὸ *Δι' εὐχῶν* λέγεται μετὰ τὸ *Εὐξώμεθα*.

Β'. ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ

30. Ἐκάστη ἡμέρα τοῦ ἔτους εἶναι ἀφιερωμένη εἰς ἀνάμνησιν γεγονότος τινὸς τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου ἢ τῆς Θεοτόκου ἢ ἐκκλησιαστικοῦ τινος γεγονότος ἢ εἰς μνήμην ἑνὸς ἢ περισσοτέρων ἁγίων. Οὕτως ἀποτελεῖται ὁ ἐτήσιος κύκλος τῶν ἑορτῶν.

Ἀναλόγως τῆς θέσεως αὐτῶν ἐντὸς τοῦ ἔτους αἱ ἐτήσιοι ἑορταὶ διακρίνονται εἰς **ἀκινήτους** καὶ **κινητάς**. Καὶ αἱ μὲν ἀκίνητοι ἔχουν σταθερὰν τὴν ἡμερομηνίαν, ἀλλὰ μεταβλητὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, καθ' ἣν ἑορτάζονται· αἱ δὲ κινηταί, ἐξαρθώμεναι ὅλαι ἐκ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἑορτάζονται πάντοτε κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ἔχουν ὅμως μεταβλητὴν τὴν ἡμερομηνίαν.

Ἐκτὸς τοῦ ἐτήσιου κύκλου ὑπάρχει καὶ ὁ ἑβδομαδιαῖος ἑορτασικὸς κύκλος. Ἡ Κυριακὴ εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου· ἡ Δευτέρα εἰς τὰς ἀγγελικὰς δυνάμεις· ἡ Τρίτη εἰς τὸν Προδρόμον· ἡ Τετάρτη καὶ ἡ Παρασκευὴ εἰς τὸ πάθος τοῦ Κυρίου καὶ εἰς τὴν Θεοτόκον· ἡ Πέμπτη εἰς τοὺς ἀποστόλους καὶ τὸν ἅγιον Νικόλαον· καὶ τὸ Σάββατον εἰς τοὺς μάρτυρας καὶ εἰς τοὺς κεκοιμημένους.

31. Ἐξ ἐπόψεως τυπικῆς διακρίνομεν τὰς κάτωθι κατηγορίας ἑορτῶν, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἔχει ἴδιον τύπον τελέσεως τῶν ἀκολουθιῶν:

α'. Τὰς **Κυριακάς**.

β'. Τὰς **δεσποτικὰς** ἑορτάς, κατὰ τὰς ὁποίας, ὅταν συμπίπτουν ἐν Κυριακῇ, δὲν ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία. Τοιαῦται εἶναι ἐκ μὲν τῶν ἀκινήτων αἱ ἑορταὶ τῶν Χριστουγέννων, τῶν Θεοφανείων, τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου καὶ τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἐκ δὲ τῶν κινητῶν αἱ Κυριακαὶ τῶν Βαΐων, τοῦ Θωμᾶ καὶ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ αἱ ἑορταὶ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ τῆς Ἀναλήψεως.²⁹

γ'. Τὰς **Θεομητορικὰς** ἑορτάς, ἦτοι τὰς ἑορτάς τῆς Γεννήσεως, τῶν Εἰσοδίων καὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

δ'. Τὰς **δεσποτικοθεομητορικὰς** ἑορτάς, ἦτοι τὰς ἑορτάς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου.

29. Αἱ δύο τελευταῖαι ἑορταὶ ἑορτάζονται, ὡς γνωστὸν, πάντοτε ἐκτὸς Κυριακῆς, ἢ μὲν ἐν ἡμέρᾳ Τετάρτῃ, ἢ δὲ ἐν ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

ε'. Τās μνήμας τῶν ἐπισημῶς ἐορταζομένων ἁγίων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν πλήρη ἁσματικὴν ἀκολουθίαν περιλαμβάνουσαν τὰ ἐξῆς τοῦλάχιστον στοιχεῖα: τρία (ἢ ἕξ) ἐσπέρια στιχηρὰ μετ' ἰδιομέλου δοξαστικοῦ, στιχηρὰ ἀποστίχων μετ' ἰδιομέλου δοξαστικοῦ, ἀπολυτίκιον, καθίσματα δι' ἐκάστην τῶν δύο στιχολογιῶν τοῦ Ὁρθρου, ἓνα ἢ δύο κανόνες μετὰ μεσφδίου καθίσματος, κοντάκιον μετὰ οἴκου, ἐξαποστειλάριον καὶ στιχηρὰ αἰῶν μετ' ἰδιομέλου δοξαστικοῦ καὶ δοξολογίαν μεγάλην. Ἐπὶ πλέον τῶν στοιχείων τούτων δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν ἀναγνώσματα εἰς τὸν Ἑσπερινόν, ἰδιόμελα λιτῆς μετὰ δοξαστικοῦ ἢ μόνον δοξαστικόν, κάθισμα πολυέλου, προκειμένον καὶ Εὐαγγέλιον Ὁρθρου μετὰ πεντηκοσταρίου ἰδιομέλου, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀκολουθία μικροῦ Ἑσπερινοῦ. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην δέον νὰ κατατάξωμεν ἐξ ἐπόψεως τυπικῆς καὶ τινὰς δευτερευούσας θεομητορικὰς ἐορτὰς (τῆς τιμίας ἐσθήτος καὶ τῆς ἁγίας ζώνης), ὡς καὶ τὴν ἐορτὴν τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου. Εἰς πάσας τὰς ἐορτὰς τῶν κατηγοριῶν γ', δ' καὶ ε' συμπάλλεται ἐν Κυριακῇ καὶ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία, ἥτις καὶ προηγείται.

στ'. Τās μνήμας τῶν μὴ ἐορταζομένων καὶ τῶν ἡμεορταζομένων ἁγίων, τῶν ὁποίων ἡ ἀκολουθία καταλιμπάνεται ἐν Κυριακῇ ἐχούση ἰδίαν ἀκολουθίαν, ἥτοι κατὰ τὰς Κυριακὰς τῶν ἁγίων Πατέρων Ἰουλίου καὶ Ὀκτωβρίου, τῶν Προπατόρων, τὴν πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενήσεως καὶ τὴν μετ' αὐτὴν καὶ καθ' ὅλας τὰς Κυριακὰς τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.³⁰ Ἀκολουθίαι μὴ ἐορταζομένων ἁγίων εἶναι αἱ ἔχουσαι τὰ ἀπολύτως ἀπαραίτητα στοιχεία, ἥτοι τρία ἐσπέρια στιχηρὰ μετὰ ἢ ἄνευ ἰδιομέλου δοξαστικοῦ καὶ κανόνα μετὰ μεσφδίου καθίσματος· ἐκτὸς τῶν στοιχείων τούτων εἶναι δυνατὸν αἱ ἀκολουθίαι αὗται νὰ ἔχουν καὶ τὰ ἐξῆς ἢ τινὰ ἐξ αὐτῶν: ἰδιόμελον δοξαστικόν ἀποστίχων τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἀπολυτίκιον, κοντάκιον μετὰ ἢ ἄνευ οἴκου καὶ ἐξαποστειλάριον. Ἀκολουθίαι δὲ ἡμεορτάσιμοι εἶναι αἱ ἔχουσαι πάντα τ' ἄνωτέρω στοιχεία καὶ τοῦλάχιστον ἰδιόμελον δοξαστικόν διὰ τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ὁρθρου· ἐπὶ πλέον δυνατὸν νὰ ἔχουν ἀπόστιχα Ἑσπερινοῦ, στιχηρὰ αἰῶν μετ' ἰδιομέλου δοξαστικοῦ καὶ δοξολογίαν μεγάλην.

32. Τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἐορτῶν προηγούνται μὲν τὰ **προεόρτια**, ἡμέραι δηλ., κατὰ τὰς ὁποίας διὰ καταλλήλου ἡμωγραφίας ἡ Ἐκκλησία προετοιμᾶζει τοὺς πιστοὺς διὰ τὴν προσεγγίζουσαν ἐορτὴν, ἔπονται δὲ τὰ **μεθεόρτια**, ἡμέραι δηλ., κατὰ τὰς ὁποίας συνεχίζεται ἡ ἐορτή. Τὰ προεόρτια τῶν πλείστων ἐορτῶν περιορίζονται εἰς μίαν ἡμέραν καὶ μόνον αἱ ἐορταὶ τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων ἔχουν πολυήμερα προεόρτια, ἐνῶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μεθεόρτων ἡμερῶν διαφέρει ἀπὸ ἐορτῆς εἰς ἐορτὴν. Κατὰ τὴν τελευταίαν μεθεόρτον ἡμέραν γίνεται ἡ **ἀπόδοσις** τῆς ἐορτῆς, ἡ ὁποία εἶναι τρόπον τινὰ ἐπανάληψις αὐτῆς. Μίαν μόνον μεθεόρτον ἡμέραν ἔχουν καὶ αἱ ἐορταὶ τοῦ Γενεσίου τοῦ Προδρόμου (κδ' Ἰουνίου) καὶ τῆς Ἀποτομῆς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ (κθ' Αὐγούστου), ὡς καὶ ἡ μνήμη τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου.³¹

30. Τὸ ΤΜΕ κατὰ παγίαν τακτικὴν παραλείπει τὰς ἀκολουθίας τῶν ἁγίων τούτων καὶ καθ' ὅλας τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους Κυριακὰς. Τοῦτο ὅμως δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν τυπικὴν παράδοσιν (βλ. ΤΡ σελ. 229-233 καὶ εἰς τὰς ἐπὶ μέρους περιπτώσεις).

31. Τοῦ μεγαλομάρτυρος τούτου ἡ μνήμη ἐωρτάζεται ἐν Θεσσαλονίκῃ πρὸ τῆς ἀλώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐπὶ 15 ἡμέρας· προηγεῖτο δηλ. τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἐορτῆς ὁλόκληρος προεόρτιος ἑβδομάς, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ ἀκολουθίαι ἐτελοῦντο κατὰ τὸν τύπον τῶν ἀκολουθιῶν τῆς Μ. Ἑβδομάδος, ἐπικολούθει δὲ ἄλλη μεθεόρτος ἑβδομάς (βλ. ἱ.Μ.Φουντούλη, Μ. Ἑβδομάς τοῦ Ἁγ. Δημητρίου, ΚΑ ἀριθμ. 17, Θεσσαλονίκη 1979).

Γ'. ΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

33. Τὰ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις ἀναγινωσκόμενα καὶ ψαλλόμενα περιέχονται εἰς τὰ λειτουργικά βιβλία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ταῦτα εἶναι τὰ ἑξῆς: Τὸ Ὠρολόγιον, τὸ Ψαλτήριον, τὸ Εὐχολόγιον, τὸ Ἱερατικόν (ἢ Ἡ Θεία Λειτουργία), ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον, ἡ Παρακλητικὴ, τὰ Μηναῖα, τὸ Τριώδιον, τὸ Πεντηκοστάριον, τὸ Θεοτοκάριον καὶ τὸ Τυπικόν.

34. Τὸ περιεχόμενον καὶ ἡ χρῆσις τῶν λειτουργικῶν βιβλίων ἔχουν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὡς ἑξῆς:

Τὸ Ὠρολόγιον περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ νυκθιμέρου ἀπὸ τοῦ Μεσονυκτικοῦ μέχρι τοῦ Ἀποδείπνου, (κυρίως τὰ σταθερὰ μέρη αὐτῶν τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν ἀναγνώστην καὶ τὸν ψάλτην). Ἐν συνεχείᾳ περιέχει τὰ ἀπολυτίκια καὶ τὰ κοντάκια τῶν ἀκινήτων καὶ τῶν κινήτων ἑορτῶν, τὰ ἀναστάσιμα ἀπολυτίκια τῶν ὁκτῶ ἡχῶν μετὰ τῶν θεοτοκίων καὶ τῶν ὑπακοῶν αὐτῶν, τὰ ἀπολυτίκια τῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος καὶ τὰ κατ' ἡχὸν θεοτοκία τῶν καθημερινῶν. Ἀκολουθῶς περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ Ἀκαθίστου ὕμνου, τῆς Θείας Μεταλήψεως, τῶν Παρακλήσεων εἰς τὴν Θεοτόκον (μικρᾶς καὶ μεγάλης), εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, εἰς τὸν φύλακα ἄγγελον καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους καὶ τῶν Χαιρετισμῶν τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Τέλος περιέχει συλλογὴν ἱερῶν κανόνων, ἄλφαβητικὸν εὐρετήριον τῶν ἁγίων, πασχάλια καὶ ἄλλα τινά.

Τὸ Ψαλτήριον περιέχει τοὺς ψαλμοὺς κατὰ τὴν τάξιν τῆς στιχολογίας αὐτῶν, ἤτοι κατανεμημένους εἰς καθίσματα καὶ στάσεις (βλ. §§ 16, 18 - 19).

Τὸ Μέγα Εὐχολόγιον περιέχει τὰς ἀκολουθίας Ἑσπερινοῦ καὶ Ὁρθρου (τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν ἱερέα καὶ τὸν διάκονον), τὰς τρεῖς ἐν χρῆσει Θ. Λειτουργίας, τὰς ἀκολουθίας πάντων τῶν μυστηρίων καὶ πάσας ἐν γένει τὰς ἀκολουθίας καὶ εὐχὰς τὰς ἀναγιγνωσκομένας εἰς διαφόρους περιστάσεις. Ἀπάνθισμα τῶν ἐχρηστωτέρων εἰς τοὺς ἱερεῖς ἀκολουθιῶν ἀποτελεῖ τὸ Μικρὸν Εὐχολόγιον ἢ Ἁγιασματάριον.

Τὸ Ἱερατικόν ἢ Θεία Λειτουργία περιέχει ἐκ τοῦ Μεγάλου Εὐχολογίου μόνον τὰς ἀκολουθίας Ἑσπερινοῦ καὶ Ὁρθρου, τὰς Λειτουργίας καὶ ἄλλας τινὰς ἀκολουθίας καὶ εὐχὰς χρῆσιμους εἰς τοὺς ἱερεῖς.

Ὁ Ἀπόστολος περιέχει τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀναγινωσκομένας περικοπὰς ἐκ τῶν Πράξεων καὶ τῶν Ἐπιστολῶν τῶν ἀποστόλων ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τοῦ Μ. Σαββάτου, ἀκολουθῶς δὲ περικοπὰς διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Μηνολογίου καὶ διὰ τὰς ἀκολουθίας ἔγκαινων, βαπτίσεως καὶ γάμου καὶ διὰ τὴν νεκρώσιμον τοιαύτην. Περιέχονται προσέτι εἰς τὸν Ἀπόστολον τὰ προκειμένα καὶ τὰ ἀλληλουθία τῶν Κυριακῶν, τῶν καθημερινῶν καὶ τῶν ἑορτῶν, ὡς καὶ τὰ ἀντίφωνα τῶν μεγάλων δεσποτικῶν ἑορτῶν.

Τὸ Εὐαγγέλιον περιέχει κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω σειρὰν τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀναγιγνωσκομένας εὐαγγελικὰς περικοπὰς, ἐν τέλει δὲ κανόνας καὶ πίνακας καθορίζοντας τὴν τάξιν ἀναγνώσεως τῶν ἀποστολικῶν καὶ εὐαγγελικῶν περικοπῶν. Οἱ κανόνες οὗτοι ἀποτελοῦν ἰδιαιτέρον βιβλίον ἐπιγραφόμενον Εὐαγγελιστάριον, συνταχθὲν ἐν ἔτει 1587 ὑπὸ τοῦ λογίου Ἑρμμανουὴλ Γλυζωνίου καὶ ἀναθεωρηθὲν ὑπὸ Νεοφύτου τοῦ ἐκ Κἄσου, πρωτοθυρωροῦ τῆς Μ. Ἐκκλησίας.

Ἡ Παρακλητικὴ ἢ Ὀκτώηχος (καὶ Ὀκτάηχος) περιέχει τὴν ὕμνολογίαν τοῦ ἐβδομαδιαίου ἑορταστικοῦ κύκλου καλύπτουσαν ὁκτὴ ἐβδομάδα κατὰ τοὺς ὁκτὴ ἡχοὺς τῆς ἔκκλ. μουσικῆς, χρησιμοποιεῖται δὲ καθημερινῶς ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων

Πάντων μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς τοῦ ἐπομένου ἔτους. Κατὰ τὴν περίοδον τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς χρησιμοποιεῖται μόνον κατὰ τὰς Κυριακάς, σχολάζει δὲ ἡ χρῆσις αὐτῆς ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων. Ὑμνοὶ ἐκ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλονται καὶ κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου, εὐρίσκονται ὁμοῦ οὔτοι ἐντεταγμένοι εἰς τὸ Τριψῆδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον. Ἡ Παρακλητικὴ σχολάζει ἐπίσης ἐν Κυριακῇ μὲν, ἐὰν κατ' αὐτὴν τύχη δεσποτικὴ ἑορτὴ ἐκ τῶν ἐν § 31β', ἐν καθημερινῇ δὲ προσέτι καὶ κατὰ τὰς θεομητορικὰς ἑορτάς, τὰς προεορτίους καὶ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ κατὰ τὰς μνήμας τῶν ἐπισημῶς ἑορταζομένων ἁγίων.

Τὰ **Μηναῖα**, περιέχοντα τὰς ἀκολουθίας τῶν ἀκινήτων ἑορτῶν, χρησιμοποιοῦνται καθημερινῶς καθ' ὅλον τὸ ἔτος. Σχολάζει ὁμοῦ ἡ χρῆσις αὐτῶν κατὰ τὰς κάτωθι ἡμέρας, (ἐκτός ἐὰν τύχη κατ' αὐτὰς ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς ἢ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἢ μνήμη ἐπισημῶς ἑορταζομένου ἁγίου):

α'. Κατὰ τὰς Κυριακάς τοῦ Τριψῆδιου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

β'. Κατὰ τὰ Σάββατα τῆς Ἀπόκρεω, τῆς Τυρινῆς, τῆς Α' καὶ τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τὸ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τὸ μετ' αὐτήν.

γ'. Καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ.

δ'. Κατὰ τὰς ἑορτάς τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ τῆς Ἀναλήψεως καὶ τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν καὶ κατὰ τὴν Δευτέραν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τὸ **Τριψῆδιον** καὶ τὸ **Πεντηκοστάριον**, περιέχοντα τὰς ἀκολουθίας τῶν κινήτων ἑορτῶν, χρησιμοποιοῦνται καθημερινῶς κατὰ τὰς ἀντιστοίχους περιόδους, ἤτοι τὸ μὲν πρῶτον ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τοῦ Μ. Σαββάτου, τὸ δὲ δεύτερον ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων.

Τὸ **Θεοτοκάριον** περιέχει κανόνας καὶ προσόμοια εἰς τὴν Θεοτόκον δι' ἑκάστην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος κατὰ τοὺς ὀκτώ ἤχους διὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἀποδείπνου.

Τὸ **Τυπικόν** καθορίζει τὴν τάξιν τῆς τελέσεως τῶν ἰ. ἀκολουθιῶν γενικῶς καὶ κατὰ περιπτώσιν.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΑ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

* * *

Α'. Η Θ' ΩΡΑ

35. 'Η Θ' 'Ωρα ἀποτελεῖ τὴν σφραγίδα τῶν ἀκολουθιῶν ἐκάστης ἐκκλησιαστικῆς ἡμέρας, τελεῖται δὲ πάντοτε εὐθὺς πρὸ τοῦ 'Εσπερινοῦ.³² Κατὰ τὴν ἐκτὸς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς περίοδον ἡ Θ' 'Ωρα τελεῖται κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν:

'Ο ἱερεὺς φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ ἱστάμενος ἐκτὸς τοῦ 'Ιεροῦ ἐνώπιον τῆς 'Ωραίας πύλης, οὔσης κεκλεισμένης,³³ ἐκφωνεῖ: *Εὐλογητός ὁ Θεός ἡμῶν... Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι. Βασιλεῦ οὐράνιε... 'Ο ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον κτλ. 'Ο ἱερεὺς: "Οτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία... 'Ο ἀναγνώστης: 'Αμήν. Κύριε, ἐλέησον ἱβ' . Δόξα, καὶ νῦν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., καὶ ἀναγινώσκει τοὺς ψαλμοὺς τῆς "Ωρας (πγ', πδ' καὶ πε'), μεθ' οὗς ἐπιλέγει: 'Ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα' δόξα σοι, ὁ Θεός, ἐκ γ'. Κύριε, ἐλέησον γ'. Δόξα Πατρὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας. Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον 'Ο δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου... Εἶτα τὸν στίχον *Μὴ δὴ παραδῶς ἡμᾶς εἰς τέλος...* Τὸ τρισάγιον κτλ. 'Ο ἱερεὺς: "Οτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία... 'Ο ἀναγνώστης τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας, τὸ *Κύριε, ἐλέησον μ'*, τὴν εὐχὴν *'Ο ἐν παντὶ καιρῷ, τὸ Κύριε, ἐλέησον γ' . Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν...* Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. 'Ο ἱερεὺς: *'Ο Θεός οἰκτιρήσαι ἡμᾶς..., καὶ τὴν εὐχὴν τῆς Θ' 'Ωρας Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν..., μεθ' ἣν λέγει: Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι. 'Ο ἀναγνώστης: Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον γ' . Εὐλόγησον. Καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς τυχὸν ἀγομένης ἑορτῆς καὶ τῆς μνείας τοῦ ἁγίου τῆς ληγουμένης ἡμέρας. Καὶ οὕτως εἰσέρχεται εἰς τὸ 'Ιερὸν διὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ 'Εσπερινοῦ.³⁴**

36. Ὡς πρὸς τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον ἐν τῇ Θ' 'Ωρα ἰσχύουν τὰ κάτωθι:

α'. Κατὰ κανόνα ἀναγινώσκεται ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ληγοῦσης ἡμέρας, τοῦτέστι τοῦ ἑορτασθέντος κατ' αὐτὴν ἁγίου ἢ τῆς τυχούσης ἑορτῆς.

β'. Κατὰ τὰς προεορτίους ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν λέγεται τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον, κατὰ δὲ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας τὰ τῆς ἑορτῆς.

γ'. Τῷ Σαββάτῳ, ἐὰν δὲν τύχη ἑορτὴ ἢ προεόρτια ἢ μεθεόρτια ἢ μνήμη ἁγίου ἔχοντος δοξαστικόν, λέγεται ἀπολυτίκιον *Ἀπόστολοι, μάρτυρες καὶ προφῆται. Δόξα Πατρὶ. Μνήσθητι, Κύριε ὡς ἀγαθός τῶν δούλων σου. Καὶ νῦν. 'Ο δι' ἡμᾶς γεννηθείς* κοντάκια δὲ *Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως καὶ Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπανσον, Χριστέ.*

32. Διὰ τοῦτο κάμνομεν λόγον περὶ αὐτῆς ἐνταῦθα κεχωρισμένως ἀπὸ τῶν ἄλλων 'Ωρῶν.

33. Ἐν ταῖς μοναῖς ἡ Θ' 'Ωρα τελεῖται εἰς τὸν νάρθηκα.

34. Ἐν τῷ Ἱερατικῷ (ἐκδ. Οἰκουμ. Πατριαρχείου 1895, σ.19) προκειμένου περὶ 'Εσπερινοῦ ἀνεῦ εἰσοδου σημειοῦται ὅτι «μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς Θ' 'Ωρας οὐ γίνεται ἀπόλυσις, ἀλλ' ἀμέσως ἄρχεται ὁ 'Εσπερινός, ἀνεῦ Εὐλογητοῦ». Τὸ αὐτὸ ὁρίζει καὶ τὸ ΤΜΕ (Τυπ. διάταξις τῆς καθ' ἡμέραν ἀκολουθίας § 1, σ. 44). Τοῦτο ὁμοῦ δὲν εἶναι ὀρθόν, διότι διὰ μὲν τῆς Θ' 'Ωρας ἐπισφραγίζεται ὁ κύκλος τῶν ἀκολουθιῶν τῆς ληγοῦσης ἡμέρας, διὰ δὲ τοῦ 'Εσπερινοῦ ἄρχεται ὁ κύκλος τῶν ἀκολουθιῶν τῆς νέας ἐκκλ. ἡμέρας. Ἐξ ἄλλου ἡ μὲν Θ' 'Ωρα κανονικῶς τελεῖται εἰς τὸν νάρθηκα, ὁ δὲ 'Εσπερινός εἰς τὸν κυρίως ναόν. Εἶναι λοιπὸν ἀρραβάνητον νὰ ἐπισφραγίζεται πάντοτε ἡ Θ' 'Ωρα διὰ μικρᾶς ἀπολύσεως καὶ ἀκολουθίας διὰ νέας εὐλογίας τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ νὰ ἄρχεται ὁ 'Εσπερινός.

δ'. Τῇ Κυριακῇ λέγεται τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον τοῦ ἡχου καὶ ἀντὶ κοντακίου ἢ ὑπακοῆ.

ε'. Κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, μὴ ὑπάρχοντος ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου, λέγονται τὰ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἤτοι:

Τῇ Δευτέρᾳ ἀπολυτίκιον *Τῶν οὐρανίων στρατιῶν ἀρχιστράτηγοι καὶ κοντάκιον Ἀρχιστράτηγοι Θεοῦ.*

Τῇ Τρίτῃ ἀπολυτίκιον *Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων καὶ κοντάκιον Προφήτα Θεοῦ.*

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ ἀπολυτίκιον *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου καὶ κοντάκιον Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.*

Τῇ Πέμπτῃ ἀπολυτίκια: *Ἀπόστολοι ἅγιοι καὶ Κανόνα πίστεως καὶ κοντάκια Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ θεοφθόγγους κήρυκας καὶ Ἐν τοῖς μύροις, ἅγιοι.*

στ'. Ἐὰν τύχουν δύο ἅγιοι ἔχοντες δοξαστικά, λέγονται ἀμφοτέρων τὰ ἀπολυτίκια, τὸ μὲν α' ἄνευ προοιμίου, τὸ δὲ β' μετὰ τοῦ *Δόξα Πατρὶ*, καὶ τὰ κοντάκια ἀμφοτέρων. Ὡσαύτως, ἐὰν τύχη μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου ἐν μεθεόρτῳ ἡμέρα δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, λέγεται πρῶτον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, εἶτα: *Δόξα Πατρὶ* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν, Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς*: κοντάκια ἐπίσης τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου.

ζ'. Ἐὰν ἐν Κυριακῇ τύχη θεομητορικῆ ἑορτῆ ἢ ἀπόδοσις δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, λέγεται πρῶτον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, εἶτα: *Δόξα Πατρὶ* τὸ προεόρτιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς. *Καὶ νῦν, Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς*. Μετὰ δὲ τὴν ὑπακοὴν λέγεται καὶ τὸ προεόρτιον κοντάκιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς. Ὡσαύτως ἐὰν ἐν Κυριακῇ τύχη μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, μετὰ τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον λέγεται εἰς τὸ *Δόξα* τὸ τοῦ ἁγίου, μετὰ δὲ τὴν ὑπακοὴν τὸ κοντάκιον αὐτοῦ.

37. Κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν κατὰ μὲν τὰ Σάββατα καὶ τὰς Κυριακὰς ἢ Θ' Ὁρα τελεῖται κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαταχθέντα, κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἀναγινώσκεται τὸ πρῶτ' μετὰ τῶν ἄλλων Ὁρῶν κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ διάταξιν, μετ' αὐτὴν δὲ λέγονται οἱ Μακαρισμοὶ καὶ τὰ παρεπόμενα αὐτοῖς (βλ. §§ 1703-1704).

Καθ' ὅλην δὲ τὴν Διακαινήσιμον ἐβδομάδα καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀναγινώσκεται ἢ Θ' τοῦ Πάσχα, ὡς διατάσσεται ἐν τῷ Ὁρολογίῳ καὶ τῷ Πεντηκοσταρίῳ (βλ. § 1799).

Β'. Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Γενικά.

38. Ὁ Ἑσπερινός, καλούμενος καὶ **Λυχνικόν**, ἀποτελεῖ τὴν ἐναρκτήριον ἀκολουθίαν ἐκάστης ἐκκλησιαστικῆς ἡμέρας, διακρίνεται δὲ εἰς Ἑσπερινὸν μετ' εἰσόδου καὶ Ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου. Πότε γίνεται εἴσοδος ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ὀρίζεται ἐν § 47.

Αἱ Κυριακαί, αἱ δεσποτικαὶ καὶ αἱ θεομητορικαὶ ἑορταὶ καὶ αἱ τῶν ἐπισήμως ἑορταζομένων ἁγίων ἔχουν δύο Ἑσπερινούς, οἵτινες χαρακτηρίζονται ὡς **Μικρὸς**³⁵ καὶ **Μέγας**. Ἐκ τούτων εἰς τὰς ἐνορίας τελεῖται μόνον ὁ Μέγας εἰς τὴν συνήθη Ὁραν. Εἰς τὰς μονὰς ὅμως τελοῦνται ἀμφότεροι, ἐὰν πρόκηται νὰ τελεσθῇ ἀγρυπνία· καὶ ὁ μὲν Μικρὸς τελεῖται εἰς τὴν

35. Οὐχὶ ὀρθῶς καὶ εἰστόχος χαρακτηρίζεται συνήθως ὡς Μικρὸς Ἑσπερινὸς ὁ ἄνευ εἰσόδου τοιοῦτος τῶν καθημερινῶν.

συνήθη ὄραν, εὐθύς δηλ. μετὰ τὴν Θ' Ὁραν, ὁ δὲ Μέγας ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ.

Περὶ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Ἑσπερινοῦ ἐσημειώθησαν τὰ δέοντα ἐν §§ 12-14.

Ὁ προοιμιακὸς ψαλμὸς.

39. Εὐλόγησαντος τοῦ ἱερέως ὁ προεστὸς ἢ ὁ ἀναγνώστης λέγει τὸ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν* καὶ ἀναγινώσκει τὸν ργ' ψαλμὸν, τὸν λεγόμενον **Προοιμιακόν**, ὡς ἀποτελοῦντα τὸ προοίμιον τοῦ Ἑσπερινοῦ. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ ψαλμοῦ ὁ ἀναγινώσκων ἐπιλέγει: *Δόξα, καὶ νῦν. Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια· δόξα σοι, ὁ Θεός, ἐκ γ'·* μετὰ δὲ τὸ τρίτον· *Ἡ ἐλπίς ἡμῶν, Κύριε, δόξα σοι.*

Ὁ προοιμιακὸς ψαλμὸς ἀναγινώσκεται εἰς ἅπαντας τοὺς Ἑσπερινοὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀργεῖ δὲ μόνον κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα καὶ εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ὅτε ψάλλεται ἀντ' αὐτοῦ τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Δευτέρας πρὸ τῆς Ἀναλήψεως ὁ προοιμιακὸς ἀναγινώσκεται ἄνευ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*, διότι ἀντ' αὐτοῦ ψάλλεται τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* ἀνὰ μίαν ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τῶν χορῶν. Ἀπὸ δὲ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἀναλήψεως καὶ ἐφεξῆς προτάσσεται αὐτοῦ τὸ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*.

Εἰς τὰς ἀγρυπνίας καὶ τοὺς πανηγυρικοὺς Ἑσπερινοὺς εἴθισται νὰ ἀναγινώσκεται ὁ προοιμιακὸς μέχρι τοῦ στίχου *Πάντα πρὸς σὲ προσδοκῶσι δοῦναι τὴν τροφήν αὐτῶν εἰς εὐκαιρον· δόντος σου αὐτοῖς συλλέξουσιν*, ἀκολούθως δὲ νὰ ψάλλωνται τὰ λεγόμενα **Ἀνοιξαντάρια**, ἥτοι οἱ λοιποὶ στίχοι τοῦ ψαλμοῦ μετὰ τριαδικῶν ἐφθυμίων.

40. Ἀναγινωσκομένου τοῦ προοιμιακοῦ ὁ ἱερεὺς ἰσθήμενος ἐνώπιον τῆς ἁγίας τραπέζης ἀναγινώσκει μυστικῶς τὰς εὐχὰς τοῦ Λυχνικοῦ· πληρωθέντος δὲ τοῦ ψαλμοῦ λέγει ὁ διάκονος (ἢ ἀπόντος αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς) τὰ εἰρηνικὰ καὶ τέλος ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν *Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα...* Περὶ τῶν ἀποκρίσεων τοῦ λαοῦ εἰς τὰ εἰρηνικὰ βλ. § 8α'.

Ἡ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου.

41. Μετὰ τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὴν ἐκφώνησιν ἀναγινώσκεται τὸ ἐνδιάπακτον κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου (βλ. §§ 18-19). Κάθισμα ἐν τῷ Ἑσπερινῷ στιχολογεῖται καθ' ἐκάστην πλὴν τῆς ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς καὶ πάσης ἐσπέρας, τῆς ὁποίας προηγήθη ἀγρυπνία.³⁶

Κατὰ τὴν ἐσπέραν τοῦ Σαββάτου στιχολογεῖται πάντοτε, ἐκτὸς τοῦ Μ. Σαββάτου,³⁷ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου (τὸ *Μακάριος ἀνὴρ*).

Εἰς τοὺς Ἑσπερινοὺς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, ἐὰν μὲν αὐτὰ τύχουν ἐν καθημερινῇ, δὲν γίνεται στιχολογία, ἐὰν δὲ ἐν Κυριακῇ, στιχολογεῖται ὁλόκληρον τὸ α' κάθισμα.³⁸

36. Ἀδικαιολογητῶς τὸ ΤΜΕ (Προθεωρία § 5, σελ. 7) ὀρίζει, ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς Παρασκευῆς δὲν γίνεται στιχολογία. Οἱ σχετικοὶ πίνακες ὀρίζουν παγίως διὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην τὸ ἡ' κάθισμα (τὰ *Προς Κύριον*. βλ. § 19 καὶ ΖΤ σ. 20).

37. βλ. σημ. 19.

38. Ἡ διάταξις τοῦ ΤΜΕ (Προθ. § 4, σ. 7), καθ' ἣν «ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς, καὶ ἂν ἐτι συμμεύουσιν ἐν Κυριακῇ, δὲν στιχολογεῖται τὸ α' κάθισμα», προσκρούει εἰς σαφεῖς διατάξεις τῶν ἀρχαίων Τυπικῶν (ΤΑΣ κεφ. ιβ' καὶ ιστ' κ.ά., ΤΔ σ. 24, 133 κ.ά., ΤΠ σ. 4, 106 κ.ά., ΤΡ σ. 36). Ἄλλωστε αὐτὸ τὸ ΤΜΕ ὀρίζει στιχολογίαν Ψαλτηρίου τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων (Τυπ. Τριφδ. § 63, σ. 352) καὶ τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ (Τυπ. Πεντηκ. § 9, σ. 375).

Εἰς τοὺς Ἑσπερινοὺς τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἐπισημῶς ἑορταζομένων ἁγίων, ἐὰν μὲν τύχουν ἐν Κυριακῇ, στιχολογεῖται ὁλόκληρον τὸ α΄ κάθισμα, ἐὰν δὲ τύχουν ἐν καθημερινῇ, στιχολογεῖται ἀντὶ τοῦ ἐνδιατάκτου καθίσματος ἢ α΄ στάσις τοῦ Ψαλτηρίου, ἢτοι οἱ ψαλμοὶ α΄, β΄ καὶ γ΄. Τοῦτο γίνεται καὶ ἂν ἀκόμη ἔχῃ προηγηθῆ ἀγρυπνία. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν καὶ διὰ τὰς δεσποτικοθεομητορικὰς ἑορτὰς τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καθὼς καὶ διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου.³⁹

Ἐν ταῖς ἐνορίας σήμερον συνήθως δὲν γίνεται στιχολογία εἰμὴ μόνον εἰς πανηγυρικοὺς Ἑσπερινοὺς καὶ εἰς τοὺς μετὰ Προηγιασμένης τοιούτους. Ὑπὸ πολλῶν ἐπίσης τηρεῖται ἡ τάξις τῆς στιχολογίας τοῦ α΄ καθίσματος τῶ Σαββάτῳ ἑσπέρας.

Πληρωθεισῆς τῆς στιχολογίας γίνεται μικρὰ συναπτὴ ἐπισφραγιζομένη διὰ τῆς ἐκφωνήσεως Ὅτι σὸν τὸ κράτος... Μὴ γινομένης στιχολογίας παραλείπεται καὶ ἡ μετ' αὐτὴν συναπτὴ.

Οἱ ἐπιλύχιοι ψαλμοί.

42. Μετὰ τὸ κάθισμα καὶ τὴν μικρὰν συναπτὴν (ἢ, μὴ γινομένης στιχολογίας, εὐθύς μετὰ τὰ εἰρηνικά) ψάλλονται οἱ ψαλμοὶ ρμ΄, ρμα΄, ρκθ΄ καὶ ριστ΄, οἱ καλούμενοι **ἐπιλύχιοι**. Οὗτοι ψάλλονται εἰς τὸν ἦχον τοῦ πρώτου ἐκ τῶν ψαλμομένων ἑσπερινῶν στιχηρῶν, περὶ ὧν κατοπτέρω (§§ 44-45). Κανονικῶς ψάλλονται ὅλοι οἱ στίχοι τῶν ψαλμῶν, εἰς δὲ τοὺς τελευταίους 10 ἢ 8 ἢ 6 ἐπισυνάπτονται τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ ἀναλόγως τῆς ποσότητος αὐτῶν, καὶ λέγομεν ὅτι ἰσθόμεν στίχους ι΄ ἢ η΄ ἢ στ΄, μόνον δὲ κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα παραλείπονται οἱ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, *Κύριε, φυλακὴν τῷ στόματί μου...* καὶ ἕξις στίχοι καὶ μεταβαίνει ὁ α΄ χορὸς εἰς τὸν στίχον, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἀρχονται τὰ στιχηρὰ. Παραλείπονται ἐπίσης οἱ ἐνδιάμεσοι στίχοι καὶ εἰς τὸν Μικρὸν Ἑσπερινὸν (§ 227). Σήμερον ὅμως ἐν ταῖς ἐνορίας ἡ παράλειψις τῶν ἐνδιαμέσων στίχων ἔχει ἐπεκταθῆ εἰς ὅλους τοὺς Ἑσπερινούς, σπα-

39. Κατὰ τὸ ΤΜΕ (Προθεωρία § 5, σ. 6-7, β΄ Φεβρ. § 1, σ. 170 καὶ κε΄ Μαρτίου § 5, σ. 206) κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ δὲν γίνεται στιχολογία ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, ἐὰν τύχουν ἐν καθημερινῇ. Εἰς τοῦτο συμφωνεῖ καὶ τὸ ΤΔ (σ.194). Ἀναθέτως ὀρίζουν στιχολογίαν τῆς α΄ στάσεως τοῦ Ψαλτηρίου διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς τὰ ΤΑΣ (κεφ. κ΄ καὶ ἀπορούμενα κεφ. ιη΄), ΤΠ (σ. 152), ΤΕ (σ. 200) καὶ ΤΜ (σ. 165). Ἡ διάταξις αὕτη, φρονοῦμεν, εἶναι ἡ ὀρθή, διότι αἱ δύο αὐτὰ ἑορτὰ ἀκολουθοῦν γενικῶς τὴν τάξιν τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν, καθ΄ ἃς ἐν καθημερινῇ στιχολογεῖται ἢ α΄ στάσις τοῦ Ψαλτηρίου, ἐν Κυριακῇ δὲ συμπάλλονται τὰ ἀναστάσιμα. Ἡ παράλειψις τῆς στιχολογίας ἐν καθημερινῇ ἀρμόζει μόνον εἰς τὰς καθ΄ αὐτὸ δεσποτικὰς ἑορτὰς, καθ΄ ἃς ἐν Κυριακῇ παραλείπονται τὰ ἀναστάσιμα. Διὰ τοῦτο ὀρθῶς τὸ ΤΜΕ εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου (α΄ Ἰαν. § 1, σ. 135), καίτοι δεσποτικὴν, ὀρίζει ἐν καθημερινῇ τὴν α΄ στάσιν, διότι ἐν Κυριακῇ συμπάλλονται τὰ ἀναστάσιμα. Ἐὰν δὲ εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Περιτομῆς στιχολογεῖται ἢ α΄ στάσις, κατὰ μείζονα λόγον δέον νὰ στιχολογητῇ αὕτη κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι ἀμιγῆς δεσποτικαί, ἀλλὰ δεσποτικοθεομητορικαί. Εἰδικῶς δὲ διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ὀρίζουν ρητῶς στιχολογίαν τῆς α΄ στάσεως, ὅταν αὕτη τύχῃ τῆ Μ. Δευτέρᾳ, τὰ ΤΑΣ (κεφ. κα΄ καὶ ἀπορούμενα κεφ. λη΄), ΤΠ (σ. 175) καὶ ΤΔ (σ. 206). Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀοίδιμος Γ. Ρήγας ὀρίζει στιχολογίαν τῆς α΄ στάσεως, ὅταν ἡ ἑορτὴ τυχῆναι ἐν ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ (ΤΡ σ. 558 καὶ 580). Δὲν πρέπει δὲ νὰ παρουσιώμεθα ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ΤΑΣ καὶ ἄλλων Τυπικῶν περὶ παραλείψεως τῆς στιχολογίας εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ εἰς ἄλλας περιπτώσεις, διότι αὐτὰ ἀναφέρονται εἰς τὰ Πρὸς Κύριον (ιη΄ κάθισμα), καθόσον ὁ Ἑσπερινὸς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν τελεῖται μετὰ Προηγιασμένης ἄνευ στιχολογίας τοῦ καθίσματος, ὅταν ἡ παρωμὴ τυχῆναι ἐν ἡμέρᾳ νηστείας. Ἐφ΄ ὅσον ὅμως σήμερον ὁ Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς ταύτης τελεῖται ὅπως καὶ τῶν ἄλλων ἑορτῶν, δέον νὰ στιχολογητῇ πάντοτε εἰς αὐτὸν ἐν καθημερινῇ μὲν ἢ α΄ στάσις, ἐν Κυριακῇ δὲ ὁλόκληρον τὸ α΄ κάθισμα (βλ. καὶ ΖΤ σ. 21 κ.ε.).

νίως δὲ ψάλλονται οὗτοι ἐν ἀγρυπνίαις ἢ εἰς τοὺς Ἑσπερινούς τῶν Κυριακῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

43. Ψαλλομένου τοῦ *Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου* ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ τὸ θυμίαμα καὶ θυμιᾷ τὴν ἅγιαν τράπεζαν, τὴν πρόθεσιν, τὰς εἰκόνας καὶ ὄλον τὸν ναόν καὶ ἔαν μὲν πρόκηται νὰ γίνῃ εἰσοδος, θυμιᾷ φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ φαιλόνιον, εἰ δὲ μὴ, μόνον ἐπιτραχήλιον. Εἰς τὸν μετ' εἰσοδου Ἑσπερινὸν θυμιᾷ ὁ διάκονος, ἔαν ὑπάρχη, ἀφοῦ εὐλογήσῃ τὸ θυμίαμα ὁ ἱερεὺς. Εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Πάσχα θυμιᾷ ὁ ἀρχιερεὺς. Περισσότερα περὶ τῆς θυμιάσεως ἐσημειώθησαν ἐν §§ 24-26.

Τὰ ἐσπέρια στιχηρά.

44. Εἰς τοὺς τελευταίους στίχους τῶν ἐπιλυχνίων ψαλμῶν ἐπισυνάπτονται, ὡς ἐλέχθη (§ 42), τὰ ἐσπέρια στιχηρά. Ψάλλονται δὲ ἄλλοτε 10, ἄλλοτε 8 καὶ ἄλλοτε 6 στιχηρά.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας ψάλλονται πάντοτε 10 στιχηρά, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τοῦ στίχου *Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου...* Δέκα στιχηρά ἐπίσης ψάλλονται καὶ εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς Ἰνδίκτου, εἰς τοὺς Ἑσπερινούς τῶν Κυριακῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς καὶ εἰς τοὺς Ἑσπερινούς, μετ' ὧν τελεῖται ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων, πλὴν τινῶν ἐξαιρέσεων.

Εἰς τοὺς Ἑσπερινούς τοῦ Λαζάρου, τοῦ Μ. Σαββάτου, τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὅταν τύχη ἐν τῇ Διακαινησίμῳ ἐβδομάδι, τῆς ἀποδόσεως τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τοῦ Γενεσίου τοῦ Προδρόμου (κδ' Ἰουνίου) καὶ εἰς τινὰς ἄλλας περιπτώσεις ψάλλονται 8 στιχηρά, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τοῦ στίχου *Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι, Κύριε...*⁴⁰

Εἰς πάντας τοὺς λοιποὺς Ἑσπερινούς ψάλλονται 6 στιχηρά, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τοῦ στίχου *Ἐάν ἀνομίας παρατηρήσης, Κύριε Κύριε...*

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἑσπερινῷ ψάλλονται πάντοτε 4 στιχηρά, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τοῦ στίχου *Ἀπὸ φυλακῆς πρωῶς μέχρι νυκτός...*

Περισσότερα τῶν 10 στιχηρῶν οὐδέποτε ψάλλονται εἰμὴ μόνον τῇ Τετάρτῃ τῆς Ε' ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν (βλ. § 1750)

45. Ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῶν ψαλλομένων στιχηρῶν ἰσχύουν γενικῶς τὰ ἐξῆς:

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας ψάλλονται ἀπαραίτητως τὰ ἀναστάσιμα στιχηρά τοῦ τυχόντος ἡχου, τὰ ὁποῖα καὶ προηγούνται, ἀκολούθως δὲ καὶ τὰ στιχηρά τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας ἢ τῆς τυχούσης ἑορτῆς. Τὰ ἀναστάσιμα στιχηρά παραλείπονται, ὡς καὶ καταλιμπάνεται ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία (βλ. § 31β'), καὶ εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γενήσεως, ὅταν αὐτῇ τύχη τῆ κδ' Δεκεμβρίου.

Κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἔαν μὲν τυγχάνῃ δεσποτικῆ ἢ θεομητορικῆ ἑορτῆ ἢ μνήμη ἁγίου ἔχοντος τρία δοξαστικά, παραλείπονται τὰ στιχηρά τῆς Παρακλητικῆς καὶ ψάλλονται μόνον τὰ τοῦ Μηναιίου. Ἄλλως συμψάλλονται καὶ τὰ τῆς Παρακλητικῆς, τὰ ὁποῖα καὶ προηγούνται.

Ἄναλυτικώτερος λόγος περὶ τῆς κατανομῆς τῶν ψαλλομένων στιχηρῶν θὰ γίνῃ εἰς τὰς ἐπὶ μέρους περιπτώσεις (βλ. §§ 134 κ.έ.).

40. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν 8 στιχηρά ψάλλονται εἰς ὅλους τοὺς Ἑσπερινούς τῶν δεσποτικῶν καὶ τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἐπισημῶς ἑορταζομένων ἁγίων, ὅταν τελῆται ἀγρυπνία. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν τηρεῖται σήμερον εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς.

Τὸ δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων.

46. Τὰ ἑσπέρια στιχηρὰ ἐπισφραγίζονται διὰ δοξαστικοῦ, ἧτοι ὕμνου, τοῦ ὁποίου προτάσσεται ἡ μικρὰ δοξολογία *Δόξα Πατρὶ* κτλ.

Ἐξ δοξαστικὸν νοεῖται κυρίως τὸ ἰδιόμελον τοιοῦτο. Ὅταν ἡ ἀκολουθία ἀγίου τινὸς δὲν ἔχη ἰδιόμελον δοξαστικόν, λέγομεν ὅτι ὁ ἅγιος στερεῖται δοξαστικοῦ.

Πολλάκις ψάλλονται δύο δοξαστικά. Τότε τοῦ μὲν πρώτου προτάσσεται τὸ *Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι*, τοῦ δὲ δευτέρου τὸ *Καὶ νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.*

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, ἐὰν μὲν ὁ τυχὼν ἅγιος ἔχη δοξαστικόν, ψάλλεται τοῦτο εἰς τὸ *Δόξα*, εἰς δὲ τὸ *Καὶ νῦν* τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου,⁴¹ ἄλλως *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ α' θεοτοκίον. Τὸ θεοτοκίον τοῦτο παραλείπεται μόνον ὅταν συμπίπτῃ δεσποτικὴ ἑορτὴ, καθ' ἣν δὲν ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία, ἡ θεομητορικὴ ἑορτὴ.

Τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν, καὶ ἂν ἀκόμη τύχουν ἐν Κυριακῇ, τὰ δοξαστικά ψάλλονται μόνα, ἀφοῦ προσαλλῆ ὁλόκληρος ἡ μικρὰ δοξολογία. Κατὰ τὰς ἀποδόσεις ὁμις αὐτῶν καὶ κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους Κυριακὰς ψάλλεται εἰς μὲν τὸ *Δόξα Πατρὶ* τὸ δοξαστικόν τῆς τυχούσης ἑορτῆς, εἰς δὲ τὸ *Καὶ νῦν* τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Κατὰ τὰς ἐν καθημερινῇ μνήμας ἀγίων, ἐὰν πρόκηται νὰ γίνῃ εἴσοδος, ψάλλεται *Δόξα* τὸ δοξαστικόν τοῦ ἀγίου, *Καὶ νῦν* τὸ ὁμόηχον α' θεοτοκίον ἄλλως ψάλλεται εἰς τὸ *Καὶ νῦν* ἄλλο θεοτοκίον ὁμόηχον τῷ δοξαστικῷ, συνήθως προσόμοιον, τῆ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἑσπέρας σταυροθεοτοκίον. Ἐὰν ὁμως πρόκηται νὰ ψαλλῆ ἐν τῷ Ὁρθρῳ μεγάλη δοξολογία, ψάλλονται καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς θεοτοκία.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας, εἴτε γίνεται εἴσοδος εἴτε ὄχι, ψάλλεται εἰς τὸ *Καὶ νῦν* τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ληγούσης ἑβδομάδος. Καταλιμπάνεται ὁμως τοῦτο εἰς τὰς ἔξης περιπτώσεις:

α'. Ὅταν τῷ Σαββάτῳ συμπίπτῃ δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ προεορτία ἢ μεθέορτα ἢ ἀπόδοσις αὐτῆς, ὁπότε παραλείπεται ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς.

β'. Κατὰ τὰς Παρασκευὰς τῆς πασχαλίου περιόδου, ἐὰν τύχῃ τῷ Σαββάτῳ ἐπισήμως ἑορταζόμενος ἅγιος, ὅτε εἰς μὲν τὸ *Δόξα* ψάλλεται τὸ δοξαστικόν τοῦ ἀγίου, εἰς δὲ τὸ *Καὶ νῦν* τὸ τῆς προλαβούσης ἑορτῆς, τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἀπόδοσις. Τῇ Παρασκευῇ ὁμως μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστὴν ψάλλεται τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου, διότι γίνεται ἀπόδοσις τῶν ἀναστασίμων τοῦ γ' ἤχου, χωρὶς νὰ γίνῃται συγχρόνως καὶ ἀπόδοσις ἑορτῆς τινος.

γ'. Ὅταν τῷ Σαββάτῳ συμπίπτουν μνήμαι ἀγίων, τῶν ὁποίων τὰ δοξαστικά ἐπισφραγίζονται δι' εἰδικῶν θεοτοκίων (στ' Σεπτεμβρίου, κστ' Ὀκτωβρίου, ἡ' Νοεμβρίου, κδ' Ἰουνίου) ἢ διὰ προεορτίων τῶν Χριστουγέννων (λ' Νοεμβρίου, στ', ββ' καὶ ιε' Δεκεμβρίου).

Μὴ ὑπάρχοντος δοξαστικοῦ ἐν τῷ Μηναίῳ, τῇ μὲν Παρασκευῇ ἑσπέρας ψάλλεται εἰς τὸ *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος, κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς ἡμέρας θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον προσόμοιον πρὸς τὰ στιχηρὰ τοῦ Μηναίου.

Κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν ἐκτὸς Κυριακῆς, ἐὰν μὲν ὁ ἅγιος ἔχη δοξαστικόν, ψάλλεται *Δόξα* τοῦ ἀγίου, *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς ἄλλως *Δόξα, καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς.

41. Πρῶτον θεοτοκίον ἐκάστου ἤχου καλεῖται τὸ ἐπισφραγίζον τὰ ἀναστάσιμα ἑσπέρια στιχηρὰ τοῦ ἤχου τούτου, π.χ. τοῦ α' ἤχου *Τὴν παγκόσμιον δόξαν*.

Ἡ εἴσοδος τοῦ Ἑσπερινοῦ.

47. Εἴσοδος ἐν τῷ Ἑσπερινῷ γίνεται εἰς τὰς κάτωθι περιπτώσεις:

α'. Εἰς πάντας τοὺς Ἑσπερινοὺς τῶν Σαββάτων, τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν μνημῶν τῶν ἐπισημῶς ἑορταζομένων ἁγίων.

β'. Εἰς τοὺς Ἑσπερινοὺς, καθ' οὓς ψάλλονται μεγάλα προκείμενα (βλ. § 51), ἦτοι: Εἰς τοὺς πρώτους μεθεόρτους Ἑσπερινοὺς τῶν Χριστουγέννων, τῶν Θεοφανεῶν, τοῦ Θωμᾶ, τῆς Ἀναλήψεως, τῆς Πεντηκοστῆς, τῆς Μεταμορφώσεως καὶ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ· εἰς τοὺς Ἑσπερινοὺς τῶν Κυριακῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς καὶ εἰς ὅλους τοὺς Ἑσπερινοὺς τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος.

γ'. Εἰς τοὺς μετὰ Θ. Λειτουργίας, τελείας ἢ προηγιασμένης, συνδεδεμένους Ἑσπερινοὺς.

48. Ἡ εἴσοδος ἐν τῷ Ἑσπερινῷ γίνεται μετὰ τοῦ θυμιατοῦ· εἰν ὅμως πρόκειται ν' ἀναγλωσθῇ Εὐαγγέλιον, γίνεται μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἡ μετὰ θυμιατοῦ εἴσοδος γίνεται κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν:

Ψαλλομένου τοῦ *Καὶ νῦν τῶν ἑσπερίων* ὁ διάκονος λαμβάνει τὸ θυμιατὸν καὶ, τοῦ ἱερέως εὐλογήσαντος αὐτό, θυμῷ κύκλω τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὴν πρόθεσιν, ὁ δὲ ἱερεὺς ὑποκλιθεὶς πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης ἀκολουθεῖ. Ἀκολουθῶς ἐξέρχονται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ Ἱεροῦ καί, προπορευομένου λαμπαδοῦχου, διασχίζουν τὸ βόρειον καὶ τὸ κεντρικὸν ἄλτος καὶ ἔρχονται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔνθα ὁ διάκονος λέγει χαμηλοφώνως: *Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Κύριε, ἐλέησον.* Καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν *Ἐσπέρας καὶ πρωὶ καὶ μεσημβρίας κτλ.* Εἶτα ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα: *Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον.* Καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ πρὸς ἀνατολὰς λέγων: *Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ κτλ.* Μετὰ τοῦτο ὁ διάκονος ἀπὸ τῆς θέσεώς του θυμῷ τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαὸν κύκλω· πληρωθέντος δὲ τοῦ ἰδιομέλου, προχωρήσας ὀλίγον ἔμπροσθεν τοῦ ἱερέως ὑψοῖ τὸ θυμιατὸν καὶ ἔκφρυνεῖ: *Σοφία· ὀρθοί.* Καὶ οὕτως εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν θυμῶν τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὸν ἱερέα εἰσερχόμενον.

Μὴ ὑπάρχοντος διακόνου ποιεῖ τὴν εἴσοδον μόνος ὁ ἱερεὺς.

Ἡ ἐπιλύχνιος εὐχαριστία

49. Ἡ ἐπιλύχνιος εὐχαριστία, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, λέγεται εἰς πάντας τοὺς Ἑσπερινοὺς ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως. Καὶ εἰς μὲν τοὺς ἀνευ εἰσόδου Ἑσπερινοὺς καὶ εἰς τοὺς μετ' εἰσόδου, ἐὰν εἰσοδεύῃ εἰς ἱερεὺς μόνος ἢ μετὰ διακόνου, τὸ *Φῶς ἱλαρόν* ἀναγιγνώσκεται χῆμα ὑπὸ τοῦ προεστῶτος ἢ τοῦ ἀναγνώστου. Ἐὰν ὅμως εἰσοδεύουν δύο ἢ περισσότεροι ἱερεῖς, ψάλλουν αὐτοὶ τὸν ἕμνον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ· ἀπὸ δὲ τῶν λέξεων *ἐλθόντες ἐπὶ τὴν ἡλίον δύσιν* ὁ διάκονος θυμῷ τὸν ἀρχιερέα (ἐὰν χοροστατῇ) καὶ τὰς δεσποτικὰς εἰκόνας καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν· ἀπὸ δὲ τῶν λέξεων *ὑμνοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν* οἱ ἱερεῖς ἀνὰ δύο ὑποκλινόμενοι πρὸ τοῦ θρόνου εἰσέρχονται εἰς τὸ Ἱερὸν, τοῦ διακόνου θυμῶντος αὐτοὺς, καὶ ἰστάμενοι περὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν ψάλλουν τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἕμνου. Ἐὰν ὅμως πρόκειται νὰ ψαλῆ μέγα προκείμενον, οἱ ἱερεῖς ψάλλουν τὸ *Φῶς ἱλαρόν* ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ μέχρι τέλους, ἀφού δὲ ψάλλουν καὶ τὸ προκείμενον ἅπαξ, εἰσέρχονται εἰς τὸ Ἱερὸν.⁴² Δινατὸν ἐπίσης εἰς πανηγυρικοὺς Ἑσπερινοὺς νὰ ψαλῆ τὸ *Φῶς ἱλαρόν* μετὰ μέλους ὑπὸ τῶν χορῶν, ἔστω καὶ ἂν εἰσοδεύῃ εἰς μόνον ἱερεὺς.

42. Ἡ διάκρισις αὕτη δὲν τηρεῖται συνήθως σήμερον, ἀλλὰ πάντοτε, ὡσάκις εἰσοδεύουν πολλοὶ ἱερεῖς, ψάλλουν ἕξω μέχρι τέλους τὸ *Φῶς ἱλαρόν* καὶ τὸ προκείμενον.

Τὸ προκείμενον τοῦ Ἑσπερινοῦ.

50. Μετὰ τὴν ἐπιλύχιον εὐχαριστίαν ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἐκφωνεῖ: *Ἑσπέρας προκείμενον* καὶ ψάλλεται τὸ *προκείμενον* τοῦ Ἑσπερινοῦ. Περὶ τοῦ τρόπου ψαλμωδίας τοῦ προκειμένου βλ. § 17. Ἐὰν εἰσώδευσαν δύο ἢ περισσότεροι ἱερεῖς, ψάλλουν αὐτοὶ πρῶτοι τὸ προκείμενον καὶ ἔπειτα ἐπαναλαμβάνουν αὐτὸ οἱ ψάλται μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.⁴³

51. Καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους ψάλλονται κατὰ κανόνα τὰ ἐν τῷ Ὁρολογίῳ προκείμενα τῆς ἑβδομάδος. Ὑπάρχουν ὅμως αἱ κάτωθι ἐξαιρέσεις:

α'. Εἰς τοὺς πρῶτους μεθεόρτους Ἑσπερινοὺς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν ψάλλονται τὰ λεγόμενα *μεγὰλα προκείμενα* *Τὴς Θεὸς μέγας...* καὶ *Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ...*, τὸ μὲν α' εἰς τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων, τοῦ Πάσχα, τοῦ Θωμᾶ καὶ τῆς Πεντηκοστής, τὸ δὲ β' εἰς τὰς ἑορτὰς τῶν Θεοφανείων, τῆς Ἀναλήψεως, τῆς Μεταμορφώσεως καὶ τῆς Ὑψώσεως. Ἐν ἑσπέρᾳ Σαββάτου ὅμως ψάλλεται ἀντ' αὐτῶν τὸ *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*.⁴⁴

β'. Εἰς τοὺς Ἑσπερινοὺς τῶν Κυριακῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Ε' Κυριακῆς τῶν νηστεϊῶν) ψάλλονται ἐναλλάξ τὰ μεγάλα προκείμενα *Μὴ ἀποστρέψῃς...* καὶ *Ἐδωκας κληρονομίαν...*

γ'. Κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς λέγονται (συνήθως χῦμα) τὰ ἐν τῷ Τριψιδίῳ πρὸ τῶν καθ' ἡμέραν ἀναγνωσμάτων ὑπάρχοντα προκείμενα.

δ'. Εἰς ὅλους τοὺς Ἑσπερινοὺς τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος ψάλλονται τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ δι' ἑκάστην ἡμέραν ὑπάρχοντα μεγάλα προκείμενα.

52. Κατὰ τὴν μοναχικὴν τάξιν εἰς νησιμίους ἡμέρας ἐκτὸς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἀντὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας ψάλλεται τὸ *Ἀλληλούια* μετὰ καταλλήλων δι' ἑκάστην ἡμέραν στίχων εὐρισκομένων ἐν τῷ Ὁρολογίῳ. Τοῦτο δὲν τηρεῖται εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς. Τῇ Κυριακῇ ὅμως καὶ τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας ψάλλεται καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Τὸ *Ἀλληλούια* μετὰ νεκρωσίων στίχων ψάλλεται ἀντὶ τοῦ προκειμένου καὶ εἰς τοὺς Ἑσπερινοὺς τῶν δύο Ψυχοσαββάτων (Ἀπόκρεω καὶ Πεντηκοστῆς). Τοῦτο τηρεῖται καὶ εἰς τὰς ἐνορίας.

Τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Ἑσπερινοῦ.

53. Εἰς τοὺς Ἑσπερινοὺς τῶν δεσποτικῶν καὶ τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἐπισήμων ἁγίων ἀναγινώσκονται μετὰ τὸ προκείμενον τρία ἀναγνώσματα ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Πρὸ ἑκάστου ἀναγνώσματος ὁ ἀναγνώστης ἐκφωνεῖ τὸν τίτλον αὐτοῦ, π.χ. *Γενέσεως τὸ ἀνάγνωσμα*, ὁ δὲ διάκονος ἐκφωνεῖ: *Σοφία πρόσχωμεν* καὶ τότε ὁ ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὸ κείμενον τοῦ ἀναγνώσματος. Ἀναγνώσματα ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ὑπάρχουν καὶ εἰς τοὺς Ἑσπερινοὺς τῶν καθημερινῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς Μ. Ἑβδομάδος.

43. Ἐν Ἀγίῳ Ὁρει, ὅταν εἰσοδεῖουν πολλοὶ ἱερεῖς, ἐπαναλαμβάνουν τὸ προκείμενον διὰ τετάρτην φορὰν ἀπὸ τοῦ Βήματος, τὸ δὲ τέλος αὐτοῦ λέγει ὁ β' χορὸς.

44. Τὰ ΤΚ (σ. 57) καὶ ΤΜΕ (Προθ. § 9, σ. 9) ὀρίζουν καὶ ἐν ἑσπέρᾳ Σαββάτου τὰ μεγάλα προκείμενα. Τοῦτο ὅμως ἀντίκειται πρὸς ῥητὴν διάταξιν τοῦ ΤΑΣ (κεφ. ιστ'), καθ' ἣν τὸ *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε* «προηγείται τῶν προκειμένων» ὡς ἀναστάσιμον. Τὴν διάταξιν ταύτην ἐπαναλαμβάνει καὶ τὸ ΤΔ (σ. 138).

Εἰς τοὺς Ἑσπερινοὺς τῶν ἑορτῶν τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου (κθ' Ἰουνίου), Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (κστ' Σεπτεμβρίου καὶ η' Μαΐου) καὶ Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου (λ' Νοεμβρίου) ἀναγινώσκονται περικοπαὶ ἐκ τῶν Καθολικῶν Ἐπιστολῶν, μετὰ δὲ τὸν τίλον ἐκάστης ἐξ αὐτῶν ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ: *Πρόσχωμεν σοφία πρόσχωμεν.*

Περὶ τῶν ἀναγνώσμάτων τοῦ Ἑσπερινοῦ βλ. καὶ § 20α'.

Αἱ δεήσεις.

54. Μετὰ τὰ ἀναγνώσματα (ἢ ἐλλείπει τοιοῦτων εὐθύς μετὰ τὸ προκείμενον), ἐάν ἔχη προηγηθῆ εἰσοδος, ἀπαγγέλλεται ὑπὸ τοῦ διακόνου ἢ ἐκτενῆς δέησις *Εἴπωμεν πάντες κτλ.*, ὁ δὲ ἱερεὺς, ἀφοῦ εἶπῃ τὴν εὐχὴν τῆς ἐκτενοῦς *Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενὴ ταύτην ἰκεσίαν πρόσδεξαι...*,⁴⁵ ἐκφωνεῖ: *Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις... Μετὰ τοῦτο ὁ προεστὼς ἢ ὁ ἀναγνώστης λέγει τὴν εὐχὴν Καταξίωσον, Κύριε, ἐν τῇ ἐσπέρᾳ ταύτῃ... Εἰς τοὺς ἄνευ εἰσοδου ὁμοῦς Ἑσπερινοὺς εὐθύς μετὰ τὸ προκείμενον λέγεται τὸ Καταξίωσον, Κύριε, ἢ δὲ ἐκτενῆς λέγεται εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ.*

Μετὰ τὸ Καταξίωσον ὁ διάκονος λέγει: *Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινὴν δέησιν κτλ.*, ὁ δὲ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: *Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις... Μεθ' ὃ εὐλογεῖ τὸν λαὸν λέγων· Εἰρήνη πᾶσι. Καὶ ὁ χορὸς ἀποκρίνεται· Καὶ τῷ πνευματί σου. Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν. Ὁ χορὸς· Σοί, Κύριε. Καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας καὶ ἐκφωνεῖ· Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον...*

Ἡ λιτὴ καὶ ἡ ἀρτοκλασία.

55. Εἰς τοὺς μεγάλους Ἑσπερινοὺς τῶν ἀγρυπνιῶν μετὰ τὴν ἐκφώνησιν *Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου* τελεῖται κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἡ λιτὴ ὡς ἐξῆς:

Ψαλλομένων τῶν ἰδιομέλων τῆς λιτῆς ὁ διάκονος κρατῶν τὸ θυματήριον καὶ οἱ ἱερεῖς κρατοῦντες λαμπάδας καὶ τὴν εἰκόνα τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου ἐξέρχονται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ Ἱεροῦ εἰς τὸν κυρίως ναὸν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸν νάρθηκα, ἔνθα ἡ εἰκὼν ἀποτίθεται ἐπὶ τετραποδίου, ὁ δὲ διάκονος θυμῶ τὴν εἰκόνα καὶ τὸν λαόν. Πληρωθέντων δὲ τῶν ἰδιομέλων λέγει ὁ διάκονος τὸ *Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου...* καὶ τὰς λοιπὰς δεήσεις, ὡς ἔχουν ἐν τῷ Μ. Εὐχολογίῳ,⁴⁶ ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει: *Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός... Εἰρήνη πᾶσι. Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν. Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν Δέσποτα πολυέλεε... Καὶ μετὰ τοῦτο ψαλλομένων τῶν ἀποστίχων ἐπανέρχονται πάντες εἰς τὸν ναόν.*

Ὡς πρὸς τὰ ψαλλόμενα ἰδιόμελα ἰσχύουν τὰ ἐξῆς: Κατὰ τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς ψάλλονται μόνον τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, ἐνῶ κατὰ τὰς μνημας τῶν ἁγίων ψάλλεται πρῶτον τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ (ἢ τῆς μονῆς) καὶ ἔπειτα τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς τοῦ τιμωμένου ἁγίου. Τὸ τελευταῖον τοῦτο γίνεται καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, δι' ἣν προβλέπεται λιτὴ καὶ ὑπάρχει μόνον δοξαστικὸν δι' αὐτὴν, ὡς λ.χ. τῇ Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρως, τῆς Τυρινῆς κλπ.

45. Ἡ εὐχὴ αὕτη πρέπει πάντοτε νὰ ἐπισφραγίσῃ τὴν ἐκτενὴ, διότι κατακλιθεὶς αὕτης ἀποτελεῖ ἡ ἐκφώνησις *Ὅτι ἐλεήμων...*

46. Εἰς τὰ σήμερον χρησιμοποιούμενα Ἱερατικά δὲν περιλαμβάνονται αὐτοῦσαι αἱ δεήσεις τῆς λιτῆς, ἀλλὰ συντετηγμένα.

Μη τελουμένης άγρυπνίας, εϋθϋς μετá τήν εκφώνησιν *Εἴη τὸ κράτος...* ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα, τὰ δὲ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς ψάλλονται εἰς τὸ Μεσονυκτικόν,

56. Εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς συνήθως δὲν γίνεται λιτὴ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἐὰν ὁμως ὑπάρχῃ ἀρτοκλασία, ψάλλεται ἐν τῶν ἰδιομέλων τῆς λιτῆς, συνήθως ὑπὸ τοῦ πρώτου τῶν ἱερέων, καὶ οἱ ἱερεῖς μετὰ τοῦ διακόνου ἐξέρχονται, ὡς ἀνωτέρω περιεγράφη, διὰ τοῦ βορείου κλίτους καὶ ἔρχονται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔνθα εὐρίσκεται ἡ τράπεζα τῶν ἄρτων. Ἐκεῖ ὁ διάκονος λέγει τὰς συνήθεις δεήσεις, ὁ δὲ ἱερεὺς τὰς εὐχὰς *Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός...*, καὶ *Δέσποτα πολυέλεε...* μεθ' ὃ θυμᾶ σταυροειδῶς τοὺς ἄρτους ψάλλον τὸ *Θεοτόκε Παρθένε* (κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἐβδομάδα τὸ *Χριστὸς ἀνέστη*). Μετὰ τοῦτο ὁ διάκονος λέγει *Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*: ὁ χορὸς: Κύριε, ἐλέησον· καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ τοὺς ἄρτους λέγων τὴν εὐχὴν *Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλόγησας τοὺς πέντε ἄρτους ἐν τῇ ἐρήμῳ...* Εἶτα ψάλλεται τὸ *Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπέινασαν...* ἀνὰ μίαν ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τῶν χορῶν καὶ μετ' αὐτὸ τὰ ἀπόστιχα.

57. Ἡ ἀνωτέρω τάξις τῆς λιτῆς μετὰ τῆς ἀρτοκλασίας τηρεῖται ἐν τοῖς ἐνοριακοῖς ναοῖς, ἐν οἷς συνήθως δὲν τελεῖται ὀλονύκτιος άγρυπνία. Ἐν ταῖς μοναῖς ὁμως τελουμένης άγρυπνίας (ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐνοριακοῖς ναοῖς) ἢ μὲν λιτὴ τελεῖται ὡς περιεγράφη ἀνωτέρω (§ 55), ἢ δὲ ἀρτοκλασία μετὰ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἀκολούθως: Ψαλλομένου τὸ τρίτον τοῦ ἀπολυτικίου τῆς ἀγομένης δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς ἢ ἐν μνήμῃ ἁγίου τοῦ *Θεοτόκε Παρθένε* ἀντὶ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου, ὁ διάκονος θυμᾶ τοὺς ἄρτους καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τῆς ἀρτοκλασίας, μεθ' ἣν οἱ χοροὶ ψάλλουν τρεῖς τὸ *Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον...* Εἶτα ὁ ἀναγνώστης τὸν λγ' ψαλμὸν *Εὐλόγησω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ...* μέχρι τοῦ *οὐκ ἔστιν ὑστέρημα τοῖς φοβουμένοις αὐτόν*. Οἱ χοροὶ τὸ *Πλούσιοι ἐπτώχευσαν ἐκ γ',* μεθ' ὃ ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαὸν λέγων: *Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ἡμᾶς...* Ἀκολουθεῖ ἀνάγνωσις, μεθ' ἣν ἄρχεται ὁ Ὁρθρος διὰ τοῦ ἐξαψάλμου.

Τὰ ἀπόστιχα.

58. Τὰ ἀπόστιχα κατὰ μὲν τὰς καθημερινὰς καὶ καθ' ὅλας τὰς ἑορτὰς εἶναι τρία, κατὰ δὲ τὰ Σάββατα τέσσαρα, κατὰ δὲ τὴν Διακαινήσιμον ἐβδομάδα καὶ τὰ Σάββατα τῆς πασχαλίου περιόδου πέντε. Τέσσαρα ἀπόστιχα ψάλλονται καὶ τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας, ὅταν τῷ Σαββάτῳ ψάλλεται Θεὸς Κύριος (§ 162): ἐπίσης καὶ ὅταν ἐν τῷ Μηναίῳ ὑπάρχῃ ἐκτός τοῦ δοξαστικῆς τῶν ἀποστίχων καὶ ἐν στιχηρῶν, τὸ ὁποῖον ψάλλεται μετὰ τὰ ἀπόστιχα τῆς Ὀκτωήχου (§ 158). Τὸ α' τῶν ἀποστίχων ψάλλεται ἄνευ στίχου, τὰ δὲ λοιπὰ μετὰ τῶν εἰδικῶν δι' ἐκάστην περίπτωσιν στίχων: ἄρχεται δὲ αὐτῶν, ἐὰν μὲν εἶναι τρία ἢ πέντε, ὁ α' χορὸς, ἐὰν δὲ εἶναι τέσσαρα, ὁ β', ὡστε τὸ δοξαστικὸν νὰ εἴπῃ ὁ β' χορὸς.

59. Ὡς πρὸς τὰ ψαλλόμενα ἰσχύουν γενικῶς τὰ κάτωθι:

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας ψάλλονται μόνον τὰ ἀναστάσιμα ἀπόστιχα.⁴⁷ Κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχουν, ἄλλως τὰ τῆς Παρακλητικῆς μετὰ τῶν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ στίχων *Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου* κτλ. Κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς ἐβδομάδος τῆς Τυρινῆς καὶ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ψάλλεται τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἰδιόμελον δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ μετὰ τῶν συνήθων στίχων, κατὰ δὲ τὰς καθημερινὰς τῆς πασχαλίου περιόδου τὰ ἐκ τῆς Παρακλητικῆς ἀπόστιχα, ὡς διατάσσονται ἐν τῷ

47. Κατὰ τὰ ἀγιορειτικὰ Τυπικὰ ὁμως, ὅταν ἐν Κυριακῇ συμπίπτῃ θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ μνήμη ἐπισήμως ψαλλομένου ἁγίου, ψάλλεται μόνον τὸ α' ἀναστάσιμον ἀπόστιχον καὶ μετ' αὐτὸ τὰ τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου.

Πεντηκοσταρίω. Κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα καὶ κατὰ τὰ τέσσαρα μετὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ Σάββατα ψάλλεται πρῶτον τὸ α΄ ἀναστάσιμον ἀποσίχων τοῦ τυχόντος ἤχου καὶ μετ' αὐτὸ τὰ δ΄ στιχηρὰ Πάσχα ἱερὸν κτλ. μετὰ τῶν στίχων Ἀναστήτω ὁ Θεός κτλ. Κατὰ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς ἔκτος Κυριακῆς θεομητορικὰς καὶ μνήμας ἐπισημῶς ἑορταζόμεναν ἅγιον ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα αὐτῶν. Κατὰ δὲ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν ψάλλονται ἀπόστιχα προεόρτια ἢ μεθεόρτια.

Τὰ δοξαστικά τῶν ἀποστίχων.

60. Ὡς πρὸς τὰ δοξαστικά τῶν ἀποστίχων ἰσχύουν γενικῶς τὰ λεχθέντα περὶ τῶν δοξαστικῶν τῶν ἑσπερίων στιχηρῶν (§ 46). Ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐν Κυριακῇ θεομητορικὰς ἑορτὰς, κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους Κυριακὰς καὶ κατὰ τὰς ἐν Κυριακῇ ἀποδόσεις δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν ψάλλεται Δόξα, καὶ νῦν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς· ἐὰν δὲ τύχη καὶ μνήμη ἁγίου, λέγεται Δόξα τοῦ ἁγίου, Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Κατὰ τὰς ἐν κοινῇ Κυριακῇ μνήμας ἁγίων Δόξα τοῦ ἁγίου, Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον τῷ δοξαστικῷ ἐκ τῶν ψαλλομένων τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικὸν ἀποστίχων, ψάλλεται Δόξα, καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τῶν ἀποστίχων τοῦ τυχόντος ἤχου.

Τὸ «Νῦν ἀπολύεις», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια.

61. Καθ' ἑκάστην ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ Καὶ νῦν τῶν ἀποστίχων ἀπαγγέλλεται ὑπὸ τοῦ προεστώτος ἢ τοῦ τελετουργούντος ἱερέως τὸ Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα... Μετὰ τοῦτο ὁ ἀναγνώστης λέγει τὸ τρισάγιον κτλ., ὃ δὲ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὸ Ὅτι σοῦ ἐσὶν ἡ βασιλεία..., μεθ' ὃ ψάλλονται τὰ ἀπολυτίκια.

Κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα καὶ εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα πάντα τ' ἀνωτέρω ἀντικαθίστανται διὰ τοῦ Χριστὸς ἀνέστη, ψαλλομένου τρίς μετὰ τὸ Ἀναστάσεως ἡμέρα τῶν ἀποστίχων, καὶ εὐθὺς ἀκολουθεῖ ἡ ἀπόλυσις.

62. Ὡς πρὸς τὰ ἀπολυτίκια ἰσχύουν γενικῶς τὰ ἑξῆς:

α'. Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, ἐὰν ὁ τυχὼν ἅγιος στερηθῆται δοξαστικοῦ, ψάλλεται μόνον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον τοῦ τυχόντος ἤχου. Δόξα, καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Ἐὰν ὁμοίως ὁ ἅγιος ἔχη δοξαστικόν, μετὰ τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον ψάλλεται Δόξα τοῦ ἁγίου, Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον τῷ ἀπολυτικῷ ἐκ τῶν ψαλλομένων τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας. Ἐν προεορτίῳ ἢ μεθεόρτιῳ Κυριακῇ ψάλλεται ἀντὶ θεοτοκίου τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἐὰν δὲ τύχη ἐν Κυριακῇ θεομητορικῇ ἑορτῇ ἡ ἀπόδοσις δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, ψάλλεται ἅπασι τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον καὶ δις τὸ τῆς ἑορτῆς.

β'. Κατὰ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς ἐν καθημερινῇ θεομητορικὰς καὶ τὰς ἀποδόσεις ψάλλεται τρίς τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

γ'. Κατὰ τὰς ἐν καθημερινῇ μνήμας ἁγίων ψάλλεται πρῶτον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, εἶτα Δόξα, καὶ νῦν ὁμόηχον θεοτοκίον. Καὶ ἐὰν μὲν ἐγένετο εἴσοδος, ψάλλεται θεοτοκίον ἐκ τῶν ψαλλομένων τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας· ἐὰν δὲ δὲν ἐγένετο εἴσοδος, ψάλλεται θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον ἐκ τῶν ἐν τῷ τέλει τοῦ Ὁρολογίου καὶ τῆς Παρακλητικῆς ὑπαρχόντων τοιούτων κατ' ἤχον δι' ἑκάστην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.⁴⁸

48. Ἀκριβέστερον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας ψάλλεται μόνον ὅταν οὗτος ἔχη δοξαστικόν· ἄλλως ψάλλονται τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑβδομάδος. Σήμερον ὁμοίως, ποιηθέντων ἀπολυτικῶν δι' ὅλους τοὺς ἁγίους ὑπὸ

δ'. Ἐὰν ὁ ἅγιος δὲν ἔχη ἀπολυτίκιον, ψάλλεται τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος μετὰ τοῦ ἀντιστοίχου θεοτοκίου. Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας ὅμως καὶ τῷ Σαββάτῳ πρωτῶ, ἐὰν ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν, ψάλλονται ἀπαραιτήτως τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἡμέρας Ἐπίσκοποι, μάρτυρες... Δόξα, Μνήσθητι, Κύριε... Καὶ νῦν, Μήτηρ ἁγία...

ε'. Κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἐορτῶν ψάλλεται τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἢ τὸ τῆς προλαβούσης ἐορτῆς· ἐὰν δὲ καὶ ὁ τυχὼν ἅγιος ἔχη ἀπολυτίκιον, ψάλλεται πρῶτον τὸ τοῦ ἁγίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίου τὸ προεόρτιον ἢ τὸ τῆς ἐορτῆς.

Ἡ ἀπόλυσις τοῦ Ἑσπερινοῦ.

63. Μετὰ τὰ ἀπολυτίκια, ἐὰν μὲν ἐγένετο εἴσοδος, γίνεται εὐθύς ἡ ἀπόλυσις, ἐὰν δὲ ὄχι, λέγεται πρῶτον ἡ ἐκτενής ἀπὸ τοῦ Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, μέχρι τέλους καὶ μετ' αὐτὴν γίνεται ἡ ἀπόλυσις. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἡ ἀπόλυσις γίνεται οὕτως:

Ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἱερεὺς): *Σοφία.*

Ὁ ἀναγνώστης: *Εὐλόγησον.*

Ὁ ἱερεὺς: *Ὁ ὦν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.*

Ὁ χορὸς: *Ἀμήν.*

Ὁ προεστῶς: *Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεὸς τὴν ἁγίαν καὶ ἀμώμητον πίστιν τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν σὺν τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ εἰς αἰῶνα αἰῶνος.*

Ὁ ἱερεὺς: *Ἐπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.*

Ὁ ἀναγνώστης: *Τὴν τιμωτέραν τῶν Χερουβίμ..., κατὰ δὲ τὴν Διακαινησίμιον ἐβδομάδα ἀπὸ αὐτοῦ τὸ Φωτίζου, φωτίζου...*

Ὁ ἱερεὺς: *Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα σοι.*

Ὁ ἀναγνώστης: *Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον γ'.* *Εὐλόγησον.*

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς μεγάλης ἀπολύσεως (§ 27, 29) καὶ τὸ *Δι' εὐχῶν.*

Ἐὰν ὅμως ἐγένετο ἀρτοκλασία, ἀντὶ τοῦ *Σοφία. Ὁ ὦν εὐλογητὸς...,* λέγει ὁ διάκονος: *Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.* Ὁ ἱερεὺς: *Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος κτλ.* Εἶτα τὸ *Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεὸς καὶ τὰ λοιπὰ* ὡς ἀνωτέρω. Ἐὰν ὅμως τελεῖται ἀγρυπνία, μετὰ τὸ *Εὐλογία Κυρίου* δὲν γίνεται ἀπόλυσις, ἀλλὰ τίθεται ἀνάγνωσις, μεθ' ἣν εὐθύς ἀρχεται ὁ Ὄρθρος.

Γ'. ΤΟ ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ

Γενικά.

64. Τὸ Ἀποδειπνόν ἐν μὲν ταῖς μοναῖς τελεῖται καθ' ἐκάστην ἐσπέραν καθ' ὅλον τὸ ἔτος μετὰ τὸ δεῖπνον καὶ πρὸ τῆς κατακλίσεως, ἐν δὲ ταῖς ἐνοριαῖς τελεῖται μόνον κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (ἐκτὸς δηλ. Σαββάτου καὶ Κυριακῆς) ὡς ἐσπερινὴ ἀκολου-

τοῦ αὐοιδίμου μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου (Ὁ ἐνιαύσιος στέφανος τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἐκδ. Α'. Ἅγιον Ὄρος 1975, ἐκδ. Β' 2002), ψάλλονται ταῦτα ὑπὸ πολλῶν, εἴτε ἔχει ὁ ἅγιος δοξασιῶν εἴτε ὄχι. Κατὰ τὰ Σάββατα ὅμως δεόν νὰ τηρῆται ὅπωςδήποτε ἡ κανονικὴ τάξις, διότι κατ' αὐτὰ ἐν τῷ Ὄρθρῳ ψάλλεται Ἄλληλοῖα, ὅταν ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξασιῶν.

θία, διότι ὁ Ἑσπερινὸς κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισυνάπτεται εἰς τὴν πρωϊνὴν ἀκολουθίαν.

Ἐν ταῖς μοναῖς τὸ Ἀποδείπνον τελεῖται εἰς τὸν νάρθηκα· τὸ Μέγα Ἀποδείπνον ὁμως κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν τελεῖται ἐν τῷ κυρίως ναῷ. Ἐν ταῖς ἐνοριαῖς τελεῖται πάντοτε ἐν τῷ κυρίως ναῷ.

Τὴν λεπτομερῆ τάξιν τοῦ Ἀποδείπνου εὐρίσκομεν εἰς τὸ Ὁρολόγιον. Ἐν τῷ παρόντι ἐκτίθεται ἀναλυτικῶς ἐν τῇ τυπικῇ διατάξει τῶν ἀκολουθιῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (§§ 1710-1711).

65. Ὑπάρχουν δύο τύποι Ἀποδείπνου: τὸ Μέγα καὶ τὸ Μικρόν. Κατὰ τὴν μοναχικὴν τάξιν τὸ μὲν Μέγα Ἀποδείπνον τελεῖται κατὰ τὰς ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας ἐν τῷ Ὁρθρῷ ψάλλεται Ἄλληλούια, τὸ δὲ Μικρόν, ὅταν ἐν τῷ Ὁρθρῷ ψάλλεται Θεὸς Κύριος. Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας ὁμως τελεῖται πάντοτε τὸ Μικρόν Ἀποδείπνον, καὶ ὅταν δηλ. ἐν τῷ Ὁρθρῷ τοῦ Σαββάτου ψάλλεται Ἄλληλούια. Ἐντεῦθεν ἐν ταῖς ἐνοριαῖς τὸ μὲν Μέγα Ἀποδείπνον τελεῖται ἐκάστην Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην καὶ Πέμπτην τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (πλὴν τῆς Τετάρτης τῆς Ε΄ ἐβδομάδος, καθ' ἣν ψάλλεται ὁ Μέγας κανὼν), ὡς καὶ κατὰ τὴν Μ. Δευτέραν καὶ τὴν Μ. Τρίτην, τὸ δὲ Μικρόν ἐκάστην Παρασκευὴν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, τὴν Τετάρτην τῆς Ε΄ ἐβδομάδος καὶ τὴν Μ. Τετάρτην. Ἐν ταῖς μοναῖς ὁμως τὸ Μέγα Ἀποδείπνον τελεῖται καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, διότι εἰς τὸν Ὁρθρον τῆς Δευτέρας ψάλλεται Ἄλληλούια.

Τελουμένης ἀγρυπνίας ἀναγινώσκεται πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς, (ἴτοι πρὸ τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ), τὸ Μικρόν Ἀποδείπνον, παραλείπεται δὲ ἡ εὐχή *Καὶ δὸς ἡμῖν, Δέσποτα, πρὸς ὕπνον ἀποῦσιν...* Κατὰ δὲ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων, τῶν Θεοφανείων καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ὅταν τύχουν ἐκτὸς Κυριακῆς ἢ Δευτέρας, ἢ ἀγρυπνία κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἀρχεται διὰ τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου ἀναγινωσκομένου μέχρι τῆς δοξολογίας, μεθ' ἣν τελεῖται ἡ λιτὴ καὶ συνεχίζεται ἐκεῖθεν ἡ ἀγρυπνία. Τοῦτο δὲν γίνεται ἐν ταῖς ἐνοριαῖς.

Κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἐβδομάδα καὶ κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα ἀντὶ Ἀποδείπνου τελεῖται ἢ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ὑπάρχουσα εἰδικὴ ἀκολουθία (§ 1799).

Οἱ κανόνες τῶν Ἀποδείπνων.

66. Ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ ψάλλεται ἢ ἀναγινώσκεται καθ' ἐκάστην κανὼν. Καὶ ἐν μὲν τῷ Μεγάλῳ Ἀποδείπνῳ ὁ κανὼν λέγεται μετὰ τὴν δοξολογίαν, ἐν δὲ τῷ Μικρῷ μετὰ τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως.⁴⁹

Ὑπάρχουν εἰδικοί κανόνες διὰ τὰ Ἀποδείπνα τῶν κάτωθι ἡμερῶν:

α'. Τῶν προεορτιῶν ἡμερῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων, οἵτινες ἐν ταῖς ἐνοριαῖς ψάλλονται ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις*.

β'. Τῶν τεσσαρῶν ἡμερῶν τῆς Α΄ ἐβδομάδος τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, καθ' ἃς ψάλλεται ἀνά ἕν τμημα τοῦ Μ. Κανόνος.

γ'. Τῶν Παρασκευῶν τῶν πέντε ἐβδομάδων τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, καθ' ἃς ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου.

δ'. Τῆς Παρασκευῆς τῆς ΣΤ΄ ἐβδομάδος.

49. Οὐχὶ ὀρθῶς ἔχει ἐπικρατήσει εἰς τὰς ἐνοριαῖς νὰ ψάλλεται ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ ὁ κανὼν μετὰ τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Ἡ ἀκριβεία ἀπατεῖ νὰ ψαλῆ πρῶτον ὁ κανὼν καὶ μετ' αὐτὸν νὰ λεχθῇ χυμὰ τὸ Ἄξιόν ἐστιν.

ε'. Τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων. Καὶ ὁ κανὼν οὗτος ἐν ταῖς ἐνοριαῖς ψάλλεται ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις*. Καὶ

στ'. Τῆς Μ. Δευτέρας, Μ. Τρίτης καὶ Μ. Τετάρτης.

Κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους ψάλλεται ὁ ἐνδιάτακτος κανὼν τῆς Θεοτόκου ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου (βλ. § 34). Παραλείπεται ὁμοίως ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου κατὰ τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς, τὰ προεόρτια, τὰ μεθέορτα καὶ τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν.⁵⁰

Ὅταν ἡ ἀκολουθία ἀγίου τινὸς καταλιμπάνεται ἐν τῷ Ὁρθρῷ καὶ τῷ Ἑσπερινῷ, ὁ κανὼν καὶ τὰ στιχηρὰ αὐτοῦ ψάλλονται ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ μετὰ τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου ἢ μόνα, ὅταν ἐκεῖνος καταλιμπάνεται.⁵¹ Ὁμοίως καὶ ὁ νεκρώσιμος κανὼν τοῦ Σαββάτου, ὅταν καταλιμπάνεται ἐν τῷ Ὁρθρῷ, ψάλλεται ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ μετὰ τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου. Ὅταν ὁμοίως καταλιμπάνεται ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου, καταλιμπάνεται καὶ ὁ νεκρώσιμος.

Οἱ κανόνες ἐν τοῖς Ἀποδείπνοις ψάλλονται ἄνευ τῶν εἰρμῶν καὶ μόνον οἱ ἀνωτέρω μνημονευθέντες εἰδικοὶ κανόνες ψάλλονται μετὰ τῶν εἰρμῶν. Ψάλλονται δὲ οἱ κανόνες τῶν Ἀποδείπνων μετὰ τῶν καταλλήλων προϋμνίων (στίχων, βλ. § 84) καὶ τοῦ *Δόξα, καὶ νῦν* εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὥδης. Τὸ *Δόξα* λέγεται καὶ εἰς τὴν ἡ' ὥδην καὶ ὄχι τὸ *Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱόν...*, τὸ ὅποιον μόνον εἰς τὸν Ὁρθρον λέγεται, διότι μόνον εἰς τὸν Ὁρθρον προβλέπεται ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ὥδων.

Εἰς τὸ τέλος τῆς θ' ὥδης ψάλλεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Παραλείπεται ὁμοίως οὗτος, ὅταν μετὰ τὴν θ' ὥδην ψάλλονται στιχηρὰ προσόμοια (ὡς εἰς τοὺς κανόνας τοῦ Θεοτοκαρίου) ἢ οἱ οἰκοὶ τοῦ Ἀκαθίστου.

Δ'. ΤΟ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ

67. Τὸ Μεσονυκτικὸν τελεῖται πάντοτε εὐθύς πρὸ τοῦ Ὁρθρου. Καὶ ἐν μὲν ταῖς μοναῖς τελεῖται κατὰ μὲν τὰς καθημερινὰς ἐν τῷ νάρθηκι, κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς ἐν τῷ κυρίως ναῷ, προτάσσεται δὲ αὐτοῦ ἢ ἐν τῷ Ὁρολογίῳ ὑπάρχουσα **Προσευχὴ τῆς ὅλης ἡμεροφυλακῆς ἀκολουθίας προομιανῆ** ἐν δὲ ταῖς ἐνοριαῖς τελεῖται μὲν ἐν τῷ κυρίως ναῷ, ὁ ἱερεὺς ὁμοίως ἴσταται ἐκτὸς τοῦ Ἱεροῦ καὶ ἡ Ὁραία πύλη παραμένει κλειστή.

Ἐπάσχουν τρία εἶδη Μεσονυκτικοῦ: τὸ καθημερινὸν Μεσονυκτικόν, τελούμενον ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς, τὸ τοῦ Σαββάτου καὶ τὸ τῆς Κυριακῆς. Ἐκάστη τῶν ἀκολουθιῶν τούτων τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τάξιν. Κατὰ τὰς προεορτίους ὁμοίως καὶ μεθέορτους ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν ἀντὶ τῶν τροπαρίων *Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται* κτλ. (ἢ ἐν Σαββάτῳ ἀντὶ τῶν τροπαρίων *Ἀκτιστε φύσις* κτλ.) ἀναγινώσκεται τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς, ἀντὶ δὲ τῶν τροπαρίων *Μνήσθητι, Κύριε* κτλ. τὸ προεόρτιον κοντάκιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς.⁵² Ἡ αὐτὴ ἀντικατάστασις γίνεται καὶ κατὰ τὰς κυρίας ἡμέρας τῶν ἑορτῶν, ἐφ' ὅσον τελεῖται κατ' αὐτὰς Μεσονυκτικόν.

50. Εἰς τινὰς μονὰς ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου ψάλλεται ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις*, ἐν δὲ τῷ Ἀποδείπνῳ λέγονται καθ' ἐκάστην οἱ Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Κατὰ τὸν Γ. Ρήγαν ὁμοίως ὁ μὲν κανὼν ψάλλεται μετὰ τὸ *Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν*, οἱ δὲ Χαιρετισμοὶ λέγονται εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἀποδείπνου (TP σ. 64).

51. Συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην ἐν ταῖς μοναῖς ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Β' ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν καὶ ἐξῆς ψάλλονται ἐν τοῖς Ἀποδείπνοις μετὰ τῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἁγίων, τῶν ὁποίων αἱ νημίαι συμπύπτουν ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, διότι κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας δὲν ψάλλονται αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Μηναίου.

52. Ἐν Ἀγίῳ Ὁρει εἰς τὸ τέλος τοῦ Μεσονυκτικοῦ ψάλλονται τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια *Ἐλέησον ἡμᾶς*,

Δὲν τελεῖται Μεσονυχτικὸν τὴν Καθαρὰν Δευτέραν καὶ ὁσάκις τελεῖται ἀγρυπνία.⁵³ Κατὰ δὲ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα καὶ κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα ἀντὶ Μεσονυχτικοῦ τελεῖται ἢ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ εἰδικὴ ἀκολουθία (βλ. § 1799).

68. Ἐν ταῖς ἐνορίας σήμερον συνήθως δὲν τελεῖται Μεσονυχτικὸν εἰμὴ μόνον κατὰ τὰς Κυριακάς. Κατὰ δὲ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ τὰς θεομητορικὰς καὶ τῶν ἁγίων τῶν ἐχόντων λιτὴν, ἐὰν τύχουν ἐν καθημερινῇ, τελεῖται συντετημημένος τις τύπος Μεσονυχτικοῦ μετὰ τῆς λιτῆς τῆς ἑορτῆς (βλ. § 173). Ἐὰν δὲ θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ μνήμη ἁγίου ἔχοντος λιτὴν τύχη ἐν Κυριακῇ, τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς ψάλλονται ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ τῆς Κυριακῆς μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα καὶ πρὸ τῶν μεγαλυναρίων Ἐξίόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς τὴν ὑπέρθεον ὑμνεῖν Τριάδα...⁵⁴ Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἤχου λέγεται τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου, πρὸ δὲ τῆς ἀπολύσεως λέγονται καὶ αἱ δεήσεις τῆς λιτῆς μετὰ τοῦ Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός...⁵⁵

Ε΄. Ο ΟΡΘΡΟΣ

Ἡ βασιλικὴ ἀκολουθία.

69. Ὁ Ὁρθρος ἄρχεται διὰ συντόμου ἀκολουθίας ὑπὲρ τῶν βασιλέων ἀποτελουμένης ἐκ τῶν ψαλμῶν ιθ' καὶ κ', τοῦ τρισαγίου, τῶν τροπαρίων Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου. Δόξα Πατρί, Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ. Καὶ νῦν, Προστασία φοβερὰ, καὶ δεήσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ σήμερον ἀντὶ τῶν βασιλέων μνημονεύεται ὁ οἰκεῖος ἐπίσκοπος ἢ μητροπολίτης. Τῶν ψαλμῶν κατὰ μὲν τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν προτάσσεται τὸ τρισάγιον, τὸ Κύριε, ἐλέησον ιβ', τὸ Δόξα, καὶ νῦν καὶ τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν, κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους μόνον τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν. Ἀναγινωσκομένων δὲ τῶν ψαλμῶν γίνεται θυμίασις τοῦ ναοῦ ὑπὸ τοῦ ἱερέως.

Ἐν ταῖς μοναῖς ἢ βασιλικὴ ἀκολουθία τελεῖται καθ' ἐκάστην, παραλείπεται δὲ μόνον κατὰ τὰς ἀγρυπνίας, καθ' ἃς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἥτις γίνεται εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἄρχεται εὐθύς ὁ Ὁρθρος διὰ τοῦ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ τοῦ ἑξαψάλμου. Παραλείπεται ἐπίσης ἢ βασιλικὴ ἀκολουθία τῇ Δευτέρᾳ τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν καὶ κατὰ τὴν Δια-

Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς κλπ., λέγονται αἱ δεήσεις τῆς λιτῆς μετὰ τοῦ Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός καὶ ἀκολουθίας ἢ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Ἐξώμεθα... Πάντα ταῦτα ὀρίζονται καὶ ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ (Διάταξις τῆς καθ' ἡμέραν ἀκολουθίας, § 2, σ. 44), ἀποτελοῦν ὅμως νεωτέραν προσθήκην μὴ προβλεπομένην ὑπὸ τῶν παλαιῶν Ὁρολογίων. τὰ ὁποῖα ὀρίζονται μόνον τῆς λιτῆς διασπᾶ τὴν ἐνόητα ταύτην.

53. Κατὰ τὸν αἰοίδιμον τυπικολόγον Γ. Μπεκατώρον δὲν τελεῖται Μεσονυχτικὸν τῇ Πέμπτῃ τοῦ Μ. Κανόνος, τῷ Σαββάτῳ τοῦ Ἀκαθίστου, τῇ Μ. Παρασκευῇ καὶ τῷ Μ. Σαββάτῳ (ἄρθρον Μεσονυχτικὸν ἐν Θ. Η. Ε. τ. 8, σ. 1022). Τὸ αὐτὸ ὀρίζει καὶ ὁ αἰοίδιμος Γ. Ρήγας (ΤΡ σ. 787, 789, 811 καὶ 819). Ἀντιθέτως τὰ ὑπ' ὄμν ἡμῶν ἀγιορειτικὰ Τυπικὰ ὀρίζουν Μεσονυχτικὸν καθ' ὅλας τὰς ἀναπέρω ἡμέρας (ΤΔ σ. 460, 463, 481 καὶ 485, ΤΠ σ. 276, 277 καὶ 288 καὶ ΤΞ σ. 408 καὶ 410).

54. Τὸ ΤΞ (σ. 17, 100, 191 κ.ά.) ὀρίζει τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς μετὰ τὰ τριαδικὰ μεγαλυναρία. Ἡ θέσις αὕτη φαίνεται ὀρθοτέρα, διότι τὰ μεγαλυναρία ἀποτελοῦν οἰονεὶ προέκτασιν τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος, ἢ δὲ παρεμβολὴ τῶν ἰδιομέλων τῆς λιτῆς διασπᾶ τὴν ἐνόητα ταύτην.

55. Ἀδικαιολογητὸς τὸ ΤΜΕ ὀρίζει καὶ εἰς μνήμας ἁγίων μὴ ἐχόντων λιτὴν, ὅταν τύχουν ἐν Κυριακῇ, καὶ εἰς μεθεόρτους Κυριακάς τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, ὡς καὶ τὰς δεήσεις τῆς λιτῆς ἐν ἐκάστῃ Κυριακῇ. Ἡ ἀντικατάστασις τῆς ὑπακοῆς διὰ τοῦ ἀπολυτικίου καὶ αἱ δεήσεις τῆς λιτῆς ἔχουν θεοὺν μόνον ἐφ' ὅσον προηγήθησαν ἰδιόμελα λιτῆς, ἵνα οὕτως ὀλοκληρωθῇ ἢ ἀκολουθία αὐτῆς. Ἄλλως δεόν να λεχθῇ ἢ ὑπακοῆ, ἢ ὁποῖα ὡς ἀναστάσιμος ἔχει τὴν προτεραιότητα, αἱ δὲ δεήσεις τῆς λιτῆς παρέλκουν.

καινήσιμον εβδομάδα, καθ' ἣν καὶ ὁ ἐξάψαλμος παραλείπεται. Εἰς τὰς ἐνορίας ὁμοῦς ἡ βασιλικὴ ἀκολουθία λέγεται ὁλόκληρος μόνον εἰς τὰς ἀκολουθίας τοῦ Μ. Κανόνος καὶ τοῦ Ἀκαθίστου ἕκκοντος, ὅταν αὐτὰ τελοῦνται μετ' Ὁρθρου, ἀπαραιτήτως δὲ εἰς τοὺς Ὁρθροὺς τῆς Μ. Δευτέρας, Μ. Τρίτης, Μ. Τετάρτης καὶ Μ. Παρασκευῆς, ἤτοι εἰς τὰς ἀκολουθίας τοῦ Νυμφίου καὶ τῶν ἁγίων παθῶν. Κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους λέγεται μέρος μόνον αὐτῆς ὡς ἐξῆς: Εὐλόγησαντος τοῦ ἱερέως λέγεται εὐθὺς τὸ τρισάγιον, τὰ τροπάρια *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου κλπ.* καὶ ἡ δέησις, μεθ' ἣν ὁ ἀναγνώστης λέγει: *Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ.* Καὶ ὁ ἱερεὺς δοξάζει τὴν ἁγίαν Τριάδα διὰ τῆς ἐκφωνήσεως *Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ...*, δι' ἧς ἄρχεται ὁ Ὁρθρος.⁵⁶

Ὁ ἐξάψαλμος.

70. Εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκφώνησιν *Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ...* ὁ προεστὼς ἢ ὁ ἀναγνώστης ἀναγινώσκει μετὰ κατανώξεως τὸν ἐξάψαλμον, ἤτοι τοὺς ψαλμοὺς γ', λξ', ξβ', πξ', ρβ' καὶ ρμβ', κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν: Προτάσσει τὸ *Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶν... ἐκ γ'* καὶ τὸ *Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις...* ἐκ β' καὶ ἀναγινώσκει τοὺς τρεῖς πρώτους ψαλμοὺς. Ἐἶτα λέγει: *Δόξα, καὶ νῦν. Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια· δόξα σοι, ὁ Θεός, ἐκ γ'.* *Κύριε, ἐλέησον γ'.* *Δόξα, καὶ νῦν.* Καὶ ἀναγινώσκει τοὺς λοιποὺς ψαλμοὺς, μεθ' οὓς λέγει: *Δόξα, καὶ νῦν. Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια· δόξα σοι, ὁ Θεός, ἐκ γ'.* Μετὰ δὲ τὸ τρίτον: *Ἡ ἐλπίς ἡμῶν, Κύριε, δόξα σοι.*

Ἀναγινωσκομένου τοῦ ἐξαψάλμου ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μυστικῶς τὰς εὐχὰς τοῦ Ὁρθρου ἐνώπιον τῆς ἁγίας τραπέζης· μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τριῶν πρώτων ψαλμῶν ἐξελθὼν διὰ τῆς βορείας πύλης ἔρχεται ἐνώπιον τῆς εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ καὶ συνεχίζει ἐκεῖ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν εὐχῶν· μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῶν ἀσπάζεται τὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς νοτίας πύλης εἰς τὸ Ἱερόν. Πληρωθέντος δὲ τοῦ ἐξαψάλμου λέγει τὰ εἰρηνικά.

Ὁ ἐξάψαλμος οὐδέποτε παραλείπεται πλὴν τῆς Διακαινησίμου εβδομάδος καὶ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ὅτε ἀντ' αὐτοῦ ψάλλεται τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτὸ λέγονται τὰ εἰρηνικά.

Τὸ «Θεὸς Κύριος» καὶ τὸ «Ἀλληλούια».

71. Μετὰ τὰ εἰρηνικά ψάλλεται τετράκις εἰς τὸν ἦχον τοῦ μετ' αὐτὸ ψαλησομένου ἀπολυτικίου τὸ

Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. (Ψαλμ. ριζ' 26-27)

56. Ἐφ' ὅσον ἡ βασιλικὴ ἀκολουθία δὲν τελεῖται ὁλόκληρος, φρονοῦμεν ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν, παραλειπομένου καὶ τῶν τροπαρίων καὶ τῆς δέησεως, νὰ γίνεται ἡ ἐναρξὶς τοῦ Ὁρθρου, εἴαν μὲν δὲν προηγήθη τὸ Μεσονυκτικόν, ὡς ἐξῆς: Ὁ ἱερεὺς: *Εὐλογητὸς ὁ Θεός...* Ὁ προεστὼς τὸ *Βασιλεῦ σὺράνιε...* Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον. Ὁ ἱερεὺς: *Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία...* Ὁ ἀναγνώστης: *Κύριε, ἐλέησον β'* καὶ εὐθὺς *Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ.* Ὁ ἱερεὺς μετ' αὐτὸ ὁ ἀναγνώστης: *Ἐν ὀνόματι Κυρίου...* καὶ ὁ ἱερεὺς: *Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ...*, δεδομένου ὅτι διὰ τῆς δοξολογίας ταύτης κυρίως ἄρχεται ὁ Ὁρθρος, ὅταν δὲ ἀκολουθία τις τελεῖται ἐν συνεχείᾳ ἄλλης προηγηθείσης, δὲν λέγεται τὸ *Βασιλεῦ σὺράνιε* καὶ τὸ τρισάγιον εἰς τὴν ἐναρξιν τῆς δευτέρας (βλ. § 13).

Ψάλλεται δὲ τὸ μὲν α' ἄνευ στίχου, τῶν δὲ λοιπῶν προτάσσονται οἱ ἕξης στίχοι:

Τοῦ β'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. (ριζ' 1)⁵⁷

Τοῦ γ'. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἠμνῶνται αὐτούς. (ριζ' 10)

Τοῦ δ'. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν. (ριζ' 23)⁵⁸

Ἀκολουθῶς ψάλλονται τὰ ὠριμένα κατὰ περιπτώσιν ἀπολυτικά. Τοῦ προτελευταίου ἀπολυτικίου προτάσσεται τὸ Δόξα Πατρί, τοῦ δὲ τελευταίου τὸ Καὶ νῦν καὶ αἰεὶ.

72. Κατὰ τὰς νηστίμους ἡμέρας τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἀντὶ τοῦ Θεοῦ Κύριος ψάλλεται τὸ Ἀλληλούια τετράκις ἀνά γ' εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος μετὰ τῶν ἕξης στίχων:

α'. Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς. (Ἦσ. κοτ' 9)

β'. Δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς. (Ἦσ. κοτ' 9)

γ'. Ζῆλος λήφεται λαὸν ἀπαίδευτον καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται. (Ἦσ. κοτ' 11)

δ'. Πρόσθετε αὐτοῖς κακὰ, Κύριε, πρόσθετε αὐτοῖς κακὰ τοῖς ἐνδόξοις τῆς γῆς. (Ἦσ. κοτ' 15)⁵⁹

Ἀκολουθῶς δὲ ψάλλονται οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ τυχόντος ἦχου.

Τὸ Ἀλληλούια μετὰ τῶν τριαδικῶν ὕμνων ψάλλεται καὶ τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς Τυρινῆς.⁶⁰ Ψάλλεται ἐπίσης Ἀλληλούια καθ' ὅλην τὴν Μ. Ἑβδομάδα (πλὴν τοῦ Μ. Σαββάτου), μεθ' ὃ ἀντὶ τῶν τριαδικῶν ὕμνων ψάλλεται τὸ Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἢ τὸ Ὅτε οἱ ἐνδοξοὶ μαθηταί.

73. Κατὰ τὰ Σάββατα ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ (ἐκτὸς τῶν προεορτιῶν καὶ μεθεορτιῶν ἡμερῶν), ἐὰν ὁ τυχὼν ἅγιος δὲν ἔχη δοξασικόν, ψάλλεται ἐπίσης τὸ Ἀλληλούια εἰς ἦχον β', ἅπαξ ἄνευ στίχου καὶ τρὶς μετὰ τῶν ἐπομένων στίχων.⁶¹

α'. Μακάριοι, οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε. (Ψαλμ. Ξδ' 5)

β'. Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀλλισθήσονται. (Ψαλμ. κδ' 13)

γ'. Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. (Ψαλμ. ρλδ' 13)⁶²

57. Ἐσφαλμένως εἰς τὰ νεότερα Ὁρολόγια καὶ Τυπικὰ ἀναγράφεται ὡς α' στίχος τὸ Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου αὐτοῦ. Ὁ στίχος οὗτος προέρχεται ἐκ τοῦ ρδ' ψαλμοῦ, ἐνῷ τὸ Θεὸς Κύριος καὶ οἱ λοιποὶ στίχοι αὐτοῦ ἐκ τοῦ ριζ' ψαλμοῦ. Κακῶς ἐπίσης καὶ παρατύπως πολλοὶ ψάλται ψάλλουν τὸ Θεὸς Κύριος ἄνευ τῶν στίχων αὐτοῦ.

58. Τὸ Θεὸς Κύριος μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ ψάλλεται καὶ εἰς τὰς ἀκολουθίας τῆς Παρακλήσεως καὶ τοῦ Μικροῦ Ἀγιασμοῦ.

59. Παρεθέσαμεν τοὺς στίχους τοῦ Ἀλληλούια ὡς ἔχουν ἐπικρατήσει καὶ λέγονται, διότι οὕτως ἔχουν εἰς τὰ ἐντυπία Ὁρολόγια. Δεδομένου ὅμως ὅτι εἰς τὰ χφφ. ὑπάρχουν ἱκαναὶ παραλλαγὰὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν στίχων (βλ. Ἰ.Μ.Φουντούλη, Ἀκολουθία τοῦ νυχθημέρου, σ. 107), θεωροῦμε καταλληλοτέρους ἀντὶ τῶν δύο τελευταίων τοὺς κατωτέρω ἐκ τῆς ψδῆς τοῦ Ἠσαΐου (Ἦσ. κοτ' 9-20), ἐκ τῆς ὁποίας εἶναι ἐλλημμένοι καὶ οἱ λοιποὶ στίχοι:

Στίχ. γ'. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δός ἡμῖν, πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν. (Ἦσ. κοτ' 12)

Στίχ. δ'. Κύριε, ἐκτός σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν, τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν. (Ἦσ. κοτ' 13).

60. Κατὰ τὴν μοναχικὴν τάξιν τὸ Ἀλληλούια καὶ οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι λέγονται καὶ κατὰ τὰς νηστείας τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐκάστην Δευτέραν, Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν, ἐὰν ὁ τυχὼν ἅγιος σπερῆται δοξασικοῦ (βλ. § 439). Ἡ τάξις αὕτη δὲν τηρεῖται εἰς τὰς ἐνορίας.

61. Τὸ ΤΜΕ, ἐνῷ γνωρίζει καὶ ἀναφέρει τὴν τάξιν ταύτην ἐν τῇ προθεωρίᾳ (§ 19), δὲν ἐφαρμόζει αὐτὴν εἰς τὰς ἐπὶ μέρους περιπτώσεις. Ἐντεῦθεν ὅλοι σχεδὸν οἱ ψάλται ἀγνωσοῦντες αὐτὴν ψάλλουν καθ' ὅλα τὰ Σάββατα Θεὸς Κύριος.

62. Ἡ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ (τῷ Σαββάτῳ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς) τάξις προβλέπει μόνον δύο στίχους. Ὁ

Μετα δὲ τὸ Ἀλληλοῦια ψάλλονται τὰ τροπάρια Ἀπόστολοι, μάρτυρες καὶ προφῆται. Δόξα Πατρὶ, Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθὸς τῶν δούλων σου. Καὶ νῦν, Μήτηρ ἀγία ἡ τοῦ ἀφράστου φωτός.

Ὁμοίως ψάλλεται τὸ Ἀλληλοῦια καὶ κατὰ τὰ δύο Σάββατα τῶν ψυχῶν, ἀλλ' εἰς ἕχον πλ. δ', καὶ μετ' αὐτὸ τὸ ἀπολυτικίον Ὁ βάθει σοφίας καὶ τὸ θεοτοκίον Σὲ καὶ τεῖχος καὶ λιμένα ἔχομεν.

Ἡ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου.

74. Ἐν τῷ Ὁρθρῶ στιχολογοῦνται καθ' ἐκάστην δύο ἢ τρία καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου συμφώνως πρὸς τὴν τάξιν στιχολογίας αὐτοῦ (βλ. § 18-19). Ἡ ἀκριβὴς τάξις στιχολογίας τοῦ Ὁρθρου ἔχει ὡς ἑξῆς:

Μετὰ τὸ Θεὸς Κύριος καὶ τὰ ἀπολυτικά ἀναγινώσκειται τὸ πρῶτον τῶν ἐνδιατάκτων καθισμάτων κατὰ τὴν ἐν § 18 προεκτεθεῖσαν τάξιν. Ἀκολουθῶς γίνεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφώνησις Ὅτι σὸν τὸ κράτος..., μεθ' ἣν ψάλλονται τὰ καθίσματα τῆς α' στιχολογίας. Εἶτα ἀναγινώσκειται τὸ δεύτερον τῶν ἐνδιατάκτων καθισμάτων, γίνεται καὶ πάλιν μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφώνησις Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος..., καὶ ψάλλονται τὰ καθίσματα τῆς β' στιχολογίας. Τέλος ἀναγινώσκειται τὸ τρίτον τῶν ἐνδιατάκτων καθισμάτων (ἐὰν προβλέπεται τρίτη στιχολογία), γίνεται μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφώνησις Ὅτι ἠυλόγηται σου τὸ ὄνομα..., καὶ ψάλλονται τὰ καθίσματα τῆς γ' στιχολογίας.

75. Ἐὰν ἐν καθημερινῇ, καθ' ἣν προβλέπεται στιχολογία τριῶν καθισμάτων, τύχη ἅγιος ἔχων ὑμολογικά καθίσματα διὰ δύο μόνον στιχολογίας, στιχολογοῦνται ἐν τῷ Ὁρθρῶ δύο καθίσματα Ψαλτηρίου, τὸ δὲ τρίτον στιχολογεῖται εἰς τὸν Ἑσπερινὸν ἀντὶ τοῦ ἐνδιατάκτου ιη' καθίσματος. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεορτούς ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν.

Κατὰ τὰς Κυριακὰς ὡς τρίτον κάθισμα στιχολογεῖται ὁ Ἄμωμος (τὸ ἰς' κάθισμα), μετ' αὐτὸν δὲ ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια. Εἶτα γίνεται μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφώνησις Ὅτι ἠυλόγηται σου τὸ ὄνομα..., καὶ ἀναγινώσκειται ἀντὶ καθίσματος ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου.⁶³

Κατὰ τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς τῶν ἐπισημῶς ἑορταζομένων ἁγίων ἀντὶ τρίτου καθίσματος ψάλλεται ὁ πολυέλεος, ἦτοι οἱ ψαλμοὶ ρλδ' καὶ ρλε' καὶ ἐκλογὴ ψαλμικῶν στίχων καταλλήλων δι' ἐκάστην ἑορτήν. Κατὰ τὰς θεομητορικὰς ἑορτὰς ἀντὶ ἐκλογῆς ψάλλονται στίχοι ἐκ τοῦ μδ' ψαλμοῦ, κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς τῆς Ἀπόκρουσ καὶ τῆς Τυρινῆς ὁ ρλστ' ψαλμός.⁶⁴

τρίτος (Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν...) προσετέθη κατὰ τὸ σλαβονικὸν καὶ τὸ ρουμανικὸν Εὐχολόγιον καὶ κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ Θεὸς Κύριος. (βλ. καὶ Ἰ.Μ.Φουντούλη, Ἀκολουθία τοῦ Μηημοσύνου, Θεσσαλονίκη 1979, ΚΛ ἀριθμ. 20, σ. 14 καὶ 22).

63. Ὁρθρότερον καὶ συμφωνότερον πρὸς τὴν ἀρχαίαν τάξιν εἶναι ἡ ὑπακοή νὰ ψάλλεται (βλ. § 21 καὶ ΤΜΕ Τυπ. διτάξις Κυριακῶν § 2, σ. 54).

64. Τὸ ΤΜΕ (Προθεωρία § 20, σ. 19) περιορίζει τοὺς ψαλμοὺς ρλδ' καὶ ρλε' εἰς τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς, τὸν μδ' εἰς τὰς θεομητορικὰς, τὸν ρλστ' εἰς τὰς Κυριακὰς τῆς Ἀπόκρουσ καὶ τῆς Τυρινῆς, εἰς δὲ τὰς μνήμας τῶν ἁγίων ὀρίζει μόνον τὰς ἐκλογὰς ἢ τοὺς ψαλμοὺς ρλδ' καὶ ρλε'. Σήμερον εἰς τὰς ἑορτὰς σπανίως ψάλλεται πολυέλεος, προτιμῶνται δὲ διὰ μὲν τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς τῶν ἁγίων ὁ ψαλμὸς ρλδ', διὰ δὲ τὰς θεομητορικὰς ὁ μδ'.

Ἐὰν ἐν Κυριακῇ τύχη ἑορτὴ θεομητορικὴ ἢ ἐπισήμου ἁγίου, ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ψάλλεται ὁ πολυέλεος καὶ μετ' αὐτὸν τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου καὶ τὴν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως.⁶⁵

76. Εἰς τοὺς ἑνοριακοὺς ναοὺς σήμερον στιχολογία Ψαλτηρίου δὲν γίνεται,⁶⁶ ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὸ Θεὸς Κύριος καὶ τὰ ἀπολυτίκια γίνεται μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις Ὅτι σὸν τὸ κρατός..., καὶ ψάλλονται ἐν συνεχείᾳ τὰ ὑμολογικά καθίσματα τῶν δύο ἢ τριῶν στιχολογιῶν. Κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς μετὰ τὰ καθίσματα ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια καὶ γίνεται ἢ μετ' αὐτὰ μικρὰ συναπτὴ, μεθ' ἣν ἀναγινώσκεται ἡ ὑπακοή.

Τὰ ὑμολογικά καθίσματα.

77. Μεθ' ἕκαστον καθίσμα τοῦ Ψαλτηρίου ψάλλονται τροπάρια καλούμενα ἐπίσης καθίσματα. Εἰς τὰς ἑνορίας σήμερον, καταλιμπανομένης τῆς στιχολογίας, τὰ ὑμολογικά καθίσματα ψάλλονται ἐν συνεχείᾳ (βλ. καὶ § 76).

Κατὰ τὰς Κυριακὰς μεθ' ἑκάστην τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν ψάλλονται ἐκ τῆς Ὀκτωῆχου τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα μετὰ τῶν θεοτοκιῶν αὐτῶν ἀντὶ τοῦ θεοτοκίου ὁμῶς τῆς α' στιχολογίας ψάλλεται τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀπολυτικίου τοῦ ἤχου τῆς Κυριακῆς, ἐὰν δὲν ἐψάλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος μετὰ δὲ τὸν Ἀμωμον καὶ τὰ εὐλογητάρια ἀναγινώσκεται ἀντὶ καθίσματος ἢ ὑπακοῆ τοῦ ἤχου.⁶⁷

Κατὰ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς ἐκτὸς Κυριακῆς θεομητορικὰς μεθ' ἑκάστην στιχολογίαν ψάλλεται καθίσμα τῆς ἑορτῆς ἐκ β'. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς προεορτίους καὶ

65. Περὶ τοῦ ἀν πρέπη νὰ λέγονται τὰ εὐλογητάρια, ὅταν ἐν Κυριακῇ συμπίπτῃ θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ μνήμη ἁγίου ἔχοντος πολυέλεον, ὑπάρχει διάστασις γνωμῶν. Οὕτω τὸ ΤΜΕ διὰ μὲν τὰς θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ τὴν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως ὀρίζει νὰ μὴ ψάλλονται τὰ εὐλογητάρια (Προθεωρία § 22, σ. 20 καὶ Τυτ. Τριφδ. § 39, σημ. 25, σ. 341), διὰ τὰς ἐν Κυριακῇ ὁμῶς μνήμας ἁγίων ὀρίζει πολυέλεον καὶ μετ' αὐτὸν τὰ εὐλογητάρια (βλ. π.χ. Σεπτ. κοτ', § 5, σ. 84, Ὀκτ. κοτ', § 7, σ. 90 κ.ά.). Εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ διαφοροποίησις αὕτη δὲν ἔχει λογικὸν ἔρεισμα. Ἡ λέγονται τὰ εὐλογητάρια εἰς πάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ἢ δὲν λέγονται εἰς οὐδεμίαν. Ὁ αἰοίδιμος οἰκονόμος Γ. Ρήγας ὑπεστήριξε τὴν πρώτην ἄποψιν (ΖΤ σ. 46 κ.έ.), ἐνῶ ὁ Γ. Μπεκατώρος τὴν δευτέραν (Τάξις 1973, σ. 9-10). Ἡ πρώτη γνώμη ἔχει ὑπὲρ ἑαυτῆς τὴν σύγχρονον ἀμωρετικὴν πράξιν. Πράγματι τὰ ΤΠ καὶ ΤΔ ὀρίζουν εἰς πάσας τὰς ἐν Κυριακῇ θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως πολυέλεον καὶ εὐλογητάρια. Ἀλλὰ καὶ τὸ ΣΔ ὀρίζει πολυέλεον καὶ εὐλογητάρια εἰς πλείστας περιπτώσεις. Καὶ χαρακτηρίζει μὲν ὁ Γ. Μπεκατώρος τοῦτο ὡς «ἰδιαίτερον τάξιν», χωρὶς ὁμῶς καὶ νὰ ἐξηγή ἑπαρκῶς τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦτον. Διὰ τοῦτο κατόπιν πολλῆς σκέψεως ἐτάχθημεν ὑπὲρ τῆς πρώτης ἀπόψεως καὶ ὠρίσαμεν εὐλογητάρια εἰς πάσας τὰς Κυριακὰς, καθ' ἃς ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία, εἴτε Ἀμωμος προβλέπεται εἴτε πολυέλεος. Ἡ σύσχεσις πολυέλεος καὶ εὐλογηταρίων εἶναι πιθανώτατα συμπτώξις παλαιότερας τάξεως, καθ' ἣν, ὅταν ἐν Κυριακῇ συνέπιπτεν ἑορτὴ ἔχουσα πολυέλεον, μετὰ τὰς δύο πρώτας στιχολογίας ἐψάλλετο ὁ πολυέλεος καὶ ἔπειτα ὁ Ἀμωμος μετὰ τῶν εὐλογηταρίων. Τὴν τάξιν ταύτην μαρτυρεῖ τὸ ΤΑ (σ. 5-6) διὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων. Καὶ ὁ Γ. Ρήγας ὀρίζει Ἀμωμον καὶ πολυέλεον, ὅταν μνήμη ἐπισήμου ἁγίου ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ τύχῃ ἐν Κυριακῇ (ΤΡ σ. 179, 182, 218 κ.ά.). Ἀλλὰ καὶ τὸ ΤΑΣ μαρτυρεῖ παρομοίαν τάξιν, προτάσσει ὁμῶς τοῦ πολυέλεου τὸν Ἀμωμον (ΤΑΣ ἀποροφύμενα κεφ. ια' , ιγ' , ξ' , σθ'). Προφανῶς ὑπῆρχε διπλῆ πράξις· πιθανώτερά ὁμῶς φαίνεται ἡ τοῦ ΤΑ, τὴν ὁποίαν καὶ ἐτήρησαμεν εἰς πρὸς τὴν σειράν τῶν τροπαρίων καθισμάτων (βλ. § 181).

66. Ἦδη τὸ ΤΜΕ (Προθεωρία § 20, σ. 19) πληροφορεῖ, ὅτι «ἂν ἐνιαχοῦ πρὸς οἰκονομίαν χρόνου κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας ἀναγινώσκονται πρὸ τοῦ Ὁρθρου τὰ ὀρισμένα τῆς ἡμέρας καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου, ὡς καὶ ὁ πολυέλεος».

67. Διὰ τὰς περιπτώσεις συμπτώσεως θεομητορικῆς ἑορτῆς ἢ ἀποδόσεως ἑορτῆς ἢ μνήμας ἁγίου ἐν Κυριακῇ βλ. τὰς οἰκείας §§ καὶ τὰς ἐν § 181 παρατηρήσεις.

μεθεόρτους ημέρας. Κατά δε τὰς μνήμας τῶν ἑορταζομένων ἁγίων μεθ' ἐκάστην στιχολογίαν ψάλλεται κάθισμα τοῦ ἁγίου ἐπισφραγιζόμενον δι' ὁμοίχου θεοτοκίου.

Κατὰ τὰς λοιπὰς ημέρας, καθ' ἃς τὸ Μηναῖον δὲν ἔχει καθίσματα, ψάλλονται τὰ τῆς Παρακλητικῆς. Καὶ ὅταν μὲν στιχολογοῦνται τρία καθίσματα Φαλητηρίου, ψάλλονται ὅλα τὰ καθίσματα τῆς Παρακλητικῆς· ὅταν δὲ στιχολογοῦνται δύο καθίσματα, ψάλλονται τῇ μὲν Δευτέρᾳ, Τετάρτῃ καὶ Πέμπτῃ τὰ τῆς α' καὶ γ' στιχολογίας, τῇ δὲ Τρίτῃ καὶ Παρασκευῇ τὰ τῆς β' καὶ γ' στιχολογίας.

Κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ψάλλονται μετὰ μὲν τὴν α' στιχολογίαν καθίσματα τῆς Παρακλητικῆς, ἅτινα εὐρίσκονται εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριωδίου, μετὰ δὲ τὴν β' καὶ γ' τὰ τῆς ἡμέρας ἐκ τοῦ Τριωδίου (βλ. § 1695). Κατὰ δὲ τὰς καθημερινὰς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Τρίτης πρὸ τῆς Ἀναλήψεως μετὰ μὲν τὴν α' στιχολογίαν ψάλλονται καθίσματα τῆς Παρακλητικῆς ἐντεταγμένα ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ εἰς τὴν ἀκολουθίαν ἐκάστης ἡμέρας, μετὰ δὲ τὴν β' κάθισμα τῆς προλαβούσης ἑορτῆς ἐκ β'. Ἀναλυτικώτερον περὶ αὐτῶν βλ. εἰς §§ 1815 καὶ 1819.

Οἱ ἀναβαθμοὶ, τὰ προκείμενα, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου καὶ ὁ ν' ψαλμὸς.

78. Κατὰ τὰς Κυριακὰς μετὰ τὴν ὑπακοὴν ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ τυχόντος ἤχου καὶ τὸ μετ' αὐτὰ προκείμενον.⁶⁸ Εἶτα ὁ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ: *Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ ἱερεὺς: Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ ἐν ἁγίοις ἐπανασταῦν... Καὶ ψάλλεται τὸ σταθερὸν προκείμενον τοῦ Ὁρθρου, ἦτοι τὸ Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.*⁶⁹ Ἀκολουθῶς ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἱσταμένου εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ βλέποντος πρὸς αὐτὴν τὸ ἐνδιάτακτον ἑωθινὸν ἀναστάσιμον Εὐαγγέλιον. Μετὰ τοῦτο ὁ προεστῶς (ἢ ὁ ἀναγνώστης) ἀπαγγέλλει τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι...*, καὶ ἀκολουθῶς ψάλλεται ὑπὸ τῶν χορῶν κατὰ στίχον ὁ ν' ψαλμὸς. Εἰς δὲ τὸν στίχον *Ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας...* ὁ ἱερεὺς κρατῶν τὸ Εὐαγγέλιον ἐξέρχεται καὶ ἵσταται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ βλέπων πρὸς δυσμὰς, ἀσπάζεται δὲ αὐτὸ ὁ προεστῶς καὶ πᾶς ὁ λαός.⁷⁰ Μετὰ δὲ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλονται τὰ λεγόμενα **πεντηκοστάρια** τροπάρια, ἦτοι: *Δόξα, Ταῖς τῶν ἀποστόλων... Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου...* Εἶτα ὁ στίχος: *Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἐλεός σου... Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ τάφου... Ἄνι' αὐτῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς τοῦ Τριωδίου ψάλλονται τὰ ἐξῆς: Δόξα, Τῆς μετανοίας ἀνοιξὸν μοι πύλας, ζωοδότα... Καὶ νῦν, Τῆς σωτηρίας εὐθυνὸν μοι τρίβους, Θεοτόκε... Στίχος: Ἐλέησόν με, ὁ Θεός... Τὰ πλήθη τῶν πεπρα-*

68. Τὰ τροπάρια τῶν ἀναβαθμῶν κανονικῶς δευτεροῦνται. Εἰς τὰς ἐνορίας ὁμοῦς τοῦτο γίνεται μόνον εἰς τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου, ὅταν τοῦτο ψάλλεται μόνον (βλ. §§ 80, 174 καὶ 197), ἐνῶ κατὰ τὰς Κυριακὰς ὅλα τὰ τροπάρια ψάλλονται ἅπασι.

69. Καὶ τὸ προκείμενον τοῦτο, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ, ἔχει στίχον *Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν στερεώματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ* (Ψαλμ. ρν' 1), ὁ ὁποῖος κακῶς παραλείπεται (βλ. Ἰ. Φουντούλη ΚΑ, ἀριθμ. 2, Παννυχίς, Θεολογία 1969, σ. 27 καὶ ἀριθμ. 10, Μοναχικὸς Ὁρθρος, Θεολογία 1972, σ. 57).

70. Ἡ ἐναρξὶς τοῦ ἀσπασμοῦ γίνεται συνήθως ἀπὸ τοῦ στίχου *Ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας...* Φρονοῦμεν ὁμοῦς ὅτι οὐδὲν κωλύει νὰ γίνῃ ἐναρξὶς αὐτοῦ καὶ ἐνωρίτερον. Εὐρίσκομεν μάλιστα προσφνέστερον νὰ γίνεται ἐναρξὶς αὐτοῦ εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*, δεδομένου ὅτι ὁ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι συγχρόνως καὶ ἀσπασμὸς τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀπαραίτητης ὑπαρχούσης εἰκόνος τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

γμένων μοι δεινῶν... Μετὰ τὰ τροπάρια λέγει ὁ διάκονος τὴν δέησιν *Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου...* Οἱ χοροὶ τὸ *Κύριε, ἐλέησον* τετράκις ἀνά γ', καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν *Ἐλέει καὶ οἰκτιροῖς...*⁷¹ Καὶ εὐθὺς ἄρχεται ἡ ψαλμωδία τῶν κανόνων.

79. Τὰ ἑωθινὰ ἀναστάσιμα Εὐαγγέλια εἶναι ἔνδεκα, ἀναγινώσκονται δὲ κατὰ σειρᾶν, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων διὰ τοῦ Α' ἑωθινοῦ. Μετὰ τὸ ΙΑ' ἑωθινὸν ἀναγινώσκεται πάλιν τὸ Α', εἶτα τὸ Β' κ.ο.κ. μέχρι τῆς Ε' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν τοῦ ἐπομένου ἔτους.

Διάφορος εἶναι ἡ σειρά ἀναγνώσεως τῶν ἑωθινῶν κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς περίοδον. Κατ' αὐτὴν ἀναγινώσκονται ὅλα τὰ ἑωθινὰ - οὐχὶ ἀπαραιτήτως ἐν Κυριακαῖς - δὲν ἀναγινώσκεται δὲ ἑωθινόν, ἐν ᾧ γίνεται μνεία τῆς Ἀναλήψεως, πρὸ τῆς ἑορτῆς ταύτης. Οὕτως ἡ σειρά διαμορφοῦται ὡς ἑξῆς:

Τὸ Α' ἑωθινὸν ἀναγινώσκεται τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ.

Τὸ Β' τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα εἰς τὴν τελετὴν τῆς Ἀναστάσεως (καὶ τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων εἰς τὴν Λειτουργίαν).

Τὸ Γ' εἰς τὸν Ὁρθρον τῆς Ἀναλήψεως.

Τὸ Δ' τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων.

Τὸ Ε' τῇ Κυριακῇ τοῦ Παραλύτου (καὶ τῇ Τρίτῃ τῆς Διακαινησίμου εἰς τὴν Λειτουργίαν).

Τὸ ΣΤ' εἰς τὴν Λειτουργίαν τῆς Ἀναλήψεως.

Τὸ Ζ' τῇ Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος.

Τὸ Η' τῇ Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ.

Τὸ Θ' τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ εἰς τὴν Λειτουργίαν (μέρος δὲ αὐτοῦ τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς εἰς τὸν Ὁρθρον).

Τὸ Ι' τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πατέρων.

Τὸ ΙΑ' τῷ Σαββάτῳ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς εἰς τὴν Λειτουργίαν.

80. Ὄταν ἐν Κυριακῇ συμπλήρη θεομητορικῆ ἑορτῇ, μετὰ τοὺς ἀναβαθμοὺς τοῦ ἤχου ψάλλεται τὸ προκειμένον τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ *Πᾶσα πνοή* καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου τῆς ἑορτῆς ἀπὸ τῆς Ὁραίας πύλης· εἶτα τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι* καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.⁷² *Δόξα, Ταῖς Θεοτόκου... Καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ὁ στίχος Ἐλέησον με, ὁ Θεός...*, καὶ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς. Τὸ *Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου... Ἐλέει καὶ οἰκτιροῖς...*, καὶ ἄρχονται οἱ κανόνες.

71. Ἐν ταῖς ἐνορίας ἔχει ἐπικρατήσει, τοῦλάχιστον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 19^{ου} αἰ., ἂν μὴ καὶ ἐνωρίτερον, ὅπως τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον μετατίθεται καὶ ἀναγινώσκεται μετὰ τοὺς κανόνες καὶ τὰς καταβασίας. Τοῦτο ἐγένετο προφανῶς διὰ τὸ δίδεται εἰς περισσότερους Χριστιανοὺς ἡ εὐκαιρία τῆς ἀκροάσεως αὐτοῦ. Οἴτω σήμερον μετὰ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου ψάλλονται οἱ κανόνες καὶ αἱ καταβασίαι μέχρι τῆς 11^{ης} ψῆδης, δολοκλήρον δὲ τὸ τμήμα τῆς ἀκολουθίας ἀπὸ τῆς ἐκφωνήσεως *Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεός ἡμῶν...* μέχρι τῆς ἐκφωνήσεως *Ἐλέει καὶ οἰκτιροῖς...* λέγεται μετὰ τὰς καταβασίας. Ἡ μετὰθεσις ὅμως αὐτῆ ἀπέσπασε τὸ Εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆς κανονικῆς του θέσεως καὶ ἐνεσφηνώσεν αὐτὸ μετὰ τῶν κανόνων, συμπαρέσυρε δὲ καὶ τὸ σταθερὸν προκειμένον καὶ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ ὁποῖος οὕτω μετεβλήθη εἰς παρεπόμενον τοῦ Εὐαγγελίου, ἐνῶ κανονικῶς εἶναι προσίμιον τῶν κανόνων. Φρονοῦντες ὅθεν ὅτι τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον πρέπει νὰ ἐπαναφερθῆ εἰς τὴν κανονικὴν του θέσιν - εἰς τὴν ὁποίαν εὐτυχῶς παρέμεινε τὸ ἀντίστοιχον Εὐαγγέλιον τῶν ἑορτῶν - ἀναγράφομεν πάντοτε αὐτὸ μετὰ τὸ προκειμένον (βλ. καὶ Γ. Ρίγγα, ΖΤ σ. 54). Ἀξίσημειωτον ὅτι τὸ κατ' ἔτος ἐκδιδόμενον Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου τάσσει τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον εἰς τὴν κανονικὴν του θέσιν.

72. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, τηρουμένην ἐν ταῖς μοναῖς, ὁ ν' ψαλμὸς ἐν Κυριακῇ ψάλλεται πάντοτε καὶ γίνεται ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου, ἔστω καὶ ἀν τυγχάνῃ δεσποτικῆ ἢ θεομητορικῆ ἑορτῆ. Ἐν ταῖς ἐνορίαις ὅμως σήμερον ὁ ν' λέγεται χῦμα καὶ δὲν γίνεται ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου, ὅταν δὲν ἀναγινώσκεται τὸ ἐνδιάκτιον ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον.

Κατὰ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς ἐν οἰαδῆποτε ἡμέρᾳ καὶ κατὰ τὰς θεομητορικὰς καὶ τῶν ἐπισημῶν ἀγίων ἐν καθημερινῇ μετὰ τὰ καθίσματα ψάλλεται τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου *Ἐκ νεότητός μου κτλ.* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς: εἶτα τὸ *Πᾶσα πνοή*, καὶ ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἀπὸ τῆς Ὁραίας πύλης τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου τῆς ἑορτῆς, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, καὶ ψάλλονται τὰ πεντηκοστάρια τῆς ἑορτῆς: τὸ *Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου κτλ.*

81. Μὴ ὑπάρχοντος Εὐαγγελίου ἐν τῷ Ὁρθρῷ εὐθὺς μετὰ τὰ καθίσματα λέγεται χῦμα ὁ ν΄ ψαλμὸς ἄνευ πεντηκοσταρίων καὶ εὐθὺς ἄρχονται οἱ κανόνες. Ἀλλὰ κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν λέγεται τὸ *Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου...* Κατὰ δὲ τὴν πασχάλιον περιόδον μέχρι καὶ τῆς Ἀναλήψεως προτάσσεται τοῦ ν΄ ψαλμοῦ καθ' ἑκάστην τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*, ὁμοίως καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου ἀναγινώσκεται εὐθὺς μετὰ τὰ καθίσματα, μετ' αὐτὸ δὲ λέγεται χῦμα ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ ἄρχονται οἱ κανόνες.

Αἱ ἑννέα ῥῥοδαὶ καὶ οἱ κανόνες.

82. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν *Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς* (κατὰ δὲ τὰς καθημερινὰς εὐθὺς μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν) κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν στιχολογοῦνται αἱ ἐν τῷ Ὁρολογίῳ ἑννέα ῥῥοδαὶ καὶ μετ' αὐτῶν ψάλλονται οἱ κανόνες. Καὶ ἄλλοτε μὲν στιχολογοῦνται ὁλόκληροι αἱ ῥῥοδαὶ καὶ εἰς τοὺς τελευταίους στίχους ἐκάστης ἐπισυνάπτονται τὰ τροπάρια τῆς ἀντιστοίχου ῥῥοδῆς τῶν κανόνων τῆς ἡμέρας, (ὅπως ἀκριβῶς εἰς τοὺς στίχους τῶν ἐπιλυχνίων ψαλμῶν ἐπισυνάπτονται τὰ στιχηρά), ἄλλοτε δὲ στιχολογοῦνται ἐξ ἐκάστης ῥῥοδῆς τόσοι μόνον στίχοι, ὅσα καὶ τὰ ψαλλόμενα τροπάρια.

Ἡ ἀρχαία αὕτη τάξις τηρεῖται σήμερον μόνον ἐν ταῖς μοναῖς. Ἐν ταῖς ἐνοριαῖς αἱ ῥῥοδαὶ ἀναγινώσκονται μόνον κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν (βλ. § 1696) πλὴν τῆς θ΄, ἥτις στιχολογεῖται καθ' ἡμέραν (βλ. § 92-93), κατὰ δὲ τὸ λοιπὸν διάστημα τοῦ ἔτους ψάλλονται μόνον οἱ κανόνες.

83. Ἐν ταῖς ἐνοριαῖς οἱ κανόνες ψάλλονται ἢ ἀναγινώσκονται ὡς ἐξῆς:

Τῶν ῥῥοδῶν α΄, γ΄, ε΄, ζ΄ καὶ θ΄ ἄρχεται ὁ α΄ χορὸς, ἐνῶ τῶν ῥῥοδῶν β΄ (ὅταν ὑπάρχη), δ΄, στ΄ καὶ η΄ ὁ β΄ χορὸς.

Ἐκάστης ῥῥοδῆς ὁ μὲν εἰρμὸς ψάλλεται ἄνευ στίχου τινός, τὰ δὲ τροπάρια μετὰ προϋμνίου (καλουμένου συνήθως **στίχου**) ἀναλόγου πρὸς τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, τὰ δὲ δύο τελευταῖα ἀπαραιτῆτως μετὰ τοῦ *Δόξα* καὶ τοῦ *Καὶ νῦν*.

Ἐὰν ψάλλεται εἰς μόνον κανόν, τὰ τροπάρια ἐκάστης ῥῥοδῆς μετὰ τοῦ εἰρμοῦ ψάλλονται εἰς στ΄, δευτερομένου τοῦ εἰρμοῦ καὶ ὅσων ἄλλων τροπαρίων ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο. Ἐὰν ὅμως ψάλλονται δύο ἢ τρεῖς κανόνες, ἐκάστου κανόνος τὰ τροπάρια ἐν ἐκάστη ῥῥοδῇ ψάλλονται συνήθως εἰς δ΄.⁷³ Εἰρμοὶ λέγονται μόνον οἱ τοῦ α΄ κανόνος, τὸ δὲ *Δόξα*, καὶ νῦν λέγε-

73. Ταῦτα διὰ τὰς ἐνορίας, ὅπου καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ κανὼν εἶναι εἰς, ψάλλεται πολλάκις εἰς δ΄ χάριν συντομίας. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν ὁμως τάξιν, καθ' ἣν οἱ κανόνες ψάλλονται μετὰ τῶν στίχων τῶν ἑννέα ῥῥοδῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν τροπαρίων ἐκάστης ῥῥοδῆς εἶναι ὀρισμένος, ἥτοι ὁ μὲν εἰρμὸς ψάλλεται δις, τὰ δὲ τροπάρια εἰς ι΄ ἢ ιβ΄ ὁμοίως τῆς ἡμέρας συμπληροῦται δὲ ὅπωςδήποτε ὁ ἀριθμὸς οὗτος δι' ἐπαναλήψεως τῶν τροπαρίων, ὅσον-δεποτε ὀλίγα καὶ ἂν εἶναι αὐτά.

ται μόνον εἰς τὰ τελευταῖα τροπάρια τοῦ τελευταίου κανόνος. Κατὰ τὰς ἐορτὰς ὅμως τῶν Χριστουγέννων, τῶν Θεοφανείων, τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ψάλλονται καὶ οἱ δεῦτεροι κανόνες μετὰ τῶν εἰρημῶν. Ψάλλονται ἐπίσης οἱ εἰρμοὶ τῆς δ' καὶ τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' κανόνος τῆς Μεταμορφώσεως, διότι περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἀκροστιχίδα.

Περισσότεροι τῶν τριῶν κανόνων οὐδέποτε συμπάλλονται.⁷⁴

84. Οἱ συνηθέστεροι στίχοι τῶν κανόνων εἶναι οἱ ἐπόμενοι:

Εἰς τὰ ἀναστάσιμα τροπάρια: *Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε.*

Εἰς τὰ τῶν δεσποτικῶν ἐορτῶν⁷⁵ καὶ εἰς τὰ κατασκευτικὰ καὶ σταυρώσιμα τῆς Παρακλητικῆς: *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.*

Εἰς τὰ τῶν ἐορτῶν τοῦ τιμίου Σταυροῦ: *Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου.*

Εἰς τὰ θεοτοκία καὶ σταυροθεοτοκία: *Ἵπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.*

Εἰς τὰ τῶν ἁγίων: *Ἄγιε (ἢ ἁγία ἢ ἄγιοι ἢ ἄγιοι) τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.*

Εἰς τὰ μαρτυρικὰ τῶν νεκρωσίων κανόνων: *Πρεσβείαις τῶν μαρτύρων σου, Χριστέ ὁ Θεός, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου.*

Εἰς τὰ νεκρώσιμα: *Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε, ἢ Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀλλισθήσονται.*

Εἰς τὸν Μέγαν κανόνα: *Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με.*

85. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τῶν κανόνων γίνεται μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις: *Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν...*, καὶ ψάλλονται τὰ μεσώδια καθίσματα (βλ. § 87).

74. Κατὰ τὰς Κυριακὰς ὅμως κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ψάλλονται τέσσαρες κανόνες, ἦτοι ὁ ἀναστάσιμος, ὁ σταυροαναστάσιμος, ὁ τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας. Ἡ τάξις ὅμως αὕτη δὲν τηρεῖται σημερον ἐν ταῖς ἐνορίας, ἀλλὰ ψάλλονται μόνον ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου.

75. Κατὰ διὰ τὴν τῶν ΤΜΕ (Προθεωρία § 24, σ. 22) τηρουμένην σημερον ἐν ταῖς ἐνορίαις οἱ κανόνες τῶν δεσποτικῶν ἐορτῶν κατὰ τὰς κυρίας ἡμέρας καὶ τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν ψάλλονται ἄνευ στίχου καὶ μόνον εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς λέγεται τὸ *Δόξα, καὶ νῦν*. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν εἶναι ὀρθή, οὔτε εὐσταθεῖ ἢ προβαλλομένη ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ αἰτιολογία, ὅτι «ἐπειδὴ ἐν ταῖς μεγάλαις δεσποτικαῖς ἐορταῖς οὐ στιχολογοῦνται κατὰ τὴν ἀρχαίαν τυπικὴν διάταξιν αἱ ἐννέα ᾠδαί, διὰ τοῦτο οὐδεὶς στίχος προψάλλεται τῶν τροπαρίων πασῶν τῶν δεσποτικῶν ἐορτῶν». Διότι δὲν στιχολογοῦνται μὲν ὀλοκληροὶ αἱ ᾠδαί, λέγονται ὅμως πάντοτε οἱ ἰσάριθμοι πρὸς τὰ ψαλλόμενα τροπάρια στίχοι ἐκάστης ᾠδῆς (βλ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Κήπος χαρίτων, ἐκδ. Σωτηρίου Σχοινᾶ, Βόλος 1958, σ. 16, σημ. 1). Μόνον κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα καὶ καθ' ὅλην τὴν Διακαινησίμον ἐβδομάδα δὲν λέγονται οἱ στίχοι οὗτοι, ἀλλ' ἄντ' αὐτῶν τὸ *Δόξα, τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*, τὸ ὅποῖον καὶ τὸ ΤΜΕ κατ' ἐξαιρέσειν διατηρεῖ. Τὸ δὲ ΤΚ, ἐκπροσωποῦν πιθανῶς μεταβατικὴν τάξιν, μόνον διὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Θεοφανείων (σ. 67) καὶ τῶν Βαΐων (σ. 180) ὀρίζει ρητῶς τοὺς κανόνες ἄνευ στίχων· διὰ τὰς λοιπὰς ἐορτὰς σιωπᾷ, ἐνῶ διὰ τὰς τῆς Μεσοπεντηκοστῆς (σ. 199) καὶ τῆς Ἀναλήψεως (σ. 203) ὀρίζει στίχων *κανὸν*, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Ἐὰν ἡ διάταξις τοῦ ΤΜΕ ἦτο ὀρθή, θὰ ἔπρεπε κατὰ μείζονα λόγον νὰ ψάλλωνται ἄνευ στίχων οἱ εἰς ἄλλας ἀκολουθίας ἐκτὸς τοῦ Ὁρθρου ψαλλόμενοι κανόνες, διότι αἱ ἐννέα ᾠδαὶ εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ἐκτὸς τοῦ Ὁρθρου ἀκολουθίαν στιχολογοῦνται· τοῦτο ὅμως οὐδέποτε γίνεται, ἀλλὰ τὸν ἀντίον οἱ κανόνες οὗτοι ψάλλονται πάντοτε μετὰ καταλλήλων προῦμνίων (στίχων). Ἐν συμπεράσματι οὐδέποτε κανὸν πρέπει νὰ ψάλλεται ἄνευ στίχου. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν καὶ εἰς τοὺς κανόνες τῶν δεσποτικῶν ἐορτῶν τὸν στίχον *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*, ἐφ' ὅσον ἐν ταῖς ἐνορίαις δὲν λέγονται οἱ στίχοι τῶν ἐννέα ᾠδῶν. Σημειωτέον προσέτι ὅτι ἐν Ἁγίῳ Ὁρει σήμερον οἱ στίχοι τῶν ᾠδῶν παρελείπονται κατὰ τὰς Κυριακὰς, τὰς δεσποτικὰς καὶ τὰς θεομητορικὰς ἐορτὰς, κατὰ τὰς ἀγρυπνίας, κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα καὶ τὴν Διακαινησίμον. Εἰς ὅλας ὅμως τὰς περιπτώσεις ταύτας ἀντικαθίστανται διὰ καταλλήλων προῦμνίων. (βλ. καὶ Ἱ.Μ.Ψουντούλη, Ἀπαντήσεις κλπ. ἀριθμ. 491).

Μετά την στ' ψόδη γίνεται και πάλιν μικρά συναπτή και έκφώνησις *Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης...*, καὶ ἀναγινώσεται τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ αυναξάριον τῆς ἡμέρας (βλ. § 88).

Εἰς τὴν η' ψόδη ἀντὶ τοῦ *Δόξα Πατρὶ* λέγεται ὁ στίχος τῆς βιβλικῆς η' ψόδης *Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα τὸν Κύριον*.⁷⁶

Πρὸ τῆς θ' ψόδης ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ ἀπὸ τῆς Ὁραΐας πύλης: *Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτὸς ἐν ἕμνοις τιμῶντες μεγαλύνομεν*.⁷⁷

Σήμερον ἐν ταῖς ἐνορίας χάριν συντομίας δὲν ψάλλονται ὅλαι αἱ ψοδαὶ τῶν κανόνων, ἀλλὰ μόνον αἱ δύο πρῶται (α' καὶ γ'), ἀκολούθως δὲ λέγονται ἐν συνεχείᾳ ἢ μικρὰ συναπτή, τὰ μεσώδια καθίσματα, ἢ ἑτέρα μικρὰ συναπτή, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον καὶ εὐθὺς ψάλλονται αἱ καταβασίαι (βλ. §§ 89-91). Κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα ὁμως καὶ τὴν Διακαινήσιμον ψάλλονται ὅπωςδήποτε ὅλαι αἱ ψοδαί.

86. Ὡς πρὸς τοὺς ψαλλομένους κανόνας ἰσχύουν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὰ κάτωθι:

Κατὰ τὰς Κυριακὰς ψάλλονται ἀπαραιτήτως οἱ ἀναστάσιμοι κανόνες τῆς Ὀκτωήχου,⁷⁸ οἵτινες καὶ προηγοῦνται, καὶ οἱ τοῦ Μηναίου ἢ τοῦ Τριψιδίου. Παραλείπονται οἱ ἀναστάσιμοι κανόνες μόνον κατὰ τὴν Κυριακὴν πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ τὴν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυήσεως, διότι τὸ α' τροπάριον ἐκάστης ψόδης τοῦ κανόνος τῶν ἡμερῶν αὐτῶν εἶναι ἀναστάσιμον, διὸ καὶ ψάλλεται μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*. Δὲν λέγονται ἐπίσης οἱ ἀναστάσιμοι κανόνες κατὰ τὰς μετὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ τέσσαρας Κυριακὰς, διότι ψάλλεται ἀπ' αὐτῶν ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα.

Κατὰ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς ἐν καθημερινῇ θεομητορικὰς ψάλλονται μόνον οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς.

Κατὰ τὰς ἐν καθημερινῇ μνήμας ἐπισήμων ἀγίων, ἐὰν μὲν εἶναι μεθέορτα δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, ψάλλεται πρῶτον ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς καὶ εἶτα ὁ τοῦ ἀγίου· εἰ δὲ μή, προτάσσεται τοῦ κανόνος τοῦ ἀγίου κανὼν τῆς Θεοτόκου (συνήθως ὁ τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἄλλος ἐν τῷ Μηναίῳ). Κατὰ τὰς ἑορτὰς ὁμως τῶν κορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, τῶν Δώδεκα καὶ τοῦ Γενεσίου τοῦ Προδρόμου δὲν ψάλλεται κανὼν τῆς Θεοτόκου· ἐπίσης καὶ κατὰ τὴν μνήμην τοῦ ἀγίου Δημητρίου, διότι προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ σεισμοῦ.

Κατὰ τὰς καθημερινὰς ἀναγινώσκονται πρῶτον οἱ δύο κανόνες τῆς Παρακλητικῆς καὶ εἶτα ὁ τοῦ Μηναίου· ἐὰν ὁμως τὸ Μηναιὸν ἔχῃ δύο κανόνας, παραλείπεται ὁ β' τῆς Παρακλητικῆς. Κατὰ δὲ τὰς προεορτίους καὶ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας ἀντὶ τῶν κανόνων τῆς Παρακλητικῆς λέγεται ὁ προεόρτιος ἢ ὁ τῆς ἑορτῆς.

76. Τοῦτο γίνεται μόνον εἰς τοὺς κανόνας τοῦ Ὁρθρου, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τοὺς ἐν ἄλλαις ἀκολουθίαις ψαλλομένους κανόνας, διότι ἐν αὐταῖς δὲν προβλέπεται στιχολογία τῶν βιβλικῶν ψόδων.

77. Κατὰ τὴν ἁρχαίαν τάξιν ἡ ἐκφώνησις αὕτη λέγεται μόνον ὅταν στιχολογεῖται ἡ Τιμιώτερα, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν αὕτη παρῶνεται (βλ. ΠΠ σ. 323), διότι ἡ ἐκφώνησις αὕτη ἀποτελεῖ διαπλάτυνσιν τοῦ ἀρχαίου ἐφφμνίσου τῆς ψόδης τῆς Θεοτόκου (βλ. εἰς τὸ Ὁρολόγιον ἐν ἀρχῇ τῆς θ' ψόδης: «*Τὴν Θεοτόκον ἐν ἕμνοις μεγαλύνομεν*»).

78. Οἱ λοιποὶ κανόνες τῶν Κυριακῶν (στανροαναστάσιμος καὶ τῆς Θεοτόκου) δὲν ψάλλονται ἐν ταῖς ἐνορίας (βλ. καὶ σημ. 74).

Τὰ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν καθίσματα (μεσφῶδια).

87. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν καὶ τὴν μικρὰν συναπτὴν (βλ. § 85) ψάλλεται τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου (τῆ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ σταυροθεοτοκίου). Κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους ἡμέρας ἀντὶ τοῦ θεοτοκίου ψάλλεται κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Κατὰ τὰς Κυριακὰς τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου ψάλλονται τὰ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἢ τῷ Πεντηκοσταρίῳ καθίσματα.

Ὅταν ἐν Κυριακῇ συμπύπτη θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ μνήμη ἐπισημοῦ ἀγίου, ἀναγινώσκεται πρῶτον τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (διότι μετὰ τὴν στ' ᾠδὴν θὰ ἀναγνωσθοῦν τὰ τῆς ἑορτῆς) καὶ εἶτα ψάλλονται τὰ καθίσματα. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ κατὰ πάσας τὰς Κυριακὰς τοῦ Τριωδίου (πλὴν τῆς Β', Δ' καὶ Ε' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν). Εἰς μνήμας ὁμῶς ὀλιγώτερον ἐπισημῶν ἁγίων γίνεται τὸ ἀντίθετον, ἦτοι τὸ μὲν κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου ἀναγινώσκονται μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, τὰ δὲ ἀναστάσιμα μετὰ τὴν στ'.

Ἐντὶ καθίσματος μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν ὑπάρχει ὑπακοή, ἣτις συνήθως ἀναγινώσκεται χῦμα,⁷⁹ κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων, τῶν Θεοφανείων, τῶν Βαΐων, τοῦ Πάσχα, τοῦ Θωμᾶ, τῆς Γεννήσεως καὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, τῶν κορυφαίων ἀποστόλων καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς τῶν Προπατόρων καὶ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.

Τῶν μεσφῶδιων καθισμάτων ἄρχεται ὁ β' χορὸς, ἐὰν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι ἄρτιος· ἐὰν ὁμῶς εἶναι περιττός, ἄρχεται ὁ α' χορὸς, διότι μετ' αὐτὰ πρέπει κανονικῶς νὰ ψαλῆ ἢ δ' ᾠδὴ, τῆς ὁποίας ἄρχεται ὁ β' χορὸς.

Τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

88. Κατὰ τὰς Κυριακὰς μετὰ τὴν ἀφ' στ' ᾠδῆς μικρὰν συναπτὴν (βλ. § 85) ἀναγινώσκεται τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ τυχόντος ἡχοῦ καὶ μετ' αὐτὰ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Ὅταν ἐν Κυριακῇ συμπύπτη θεομητορικὴ ἑορτὴ, ἀναγινώσκεται αὐτῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος μετὰ τὴν στ' ᾠδὴν, ἐνῶ τὰ ἀναστάσιμα ἀναγινώσκονται μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν πρὸ τῶν καθισμάτων. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ καθ' ὅλας τὰς Κυριακὰς τοῦ Τριωδίου (πλὴν τῆς Β', Δ' καὶ Ε' τῶν νηστειῶν), τὰς Κυριακὰς τῶν Προπατόρων, πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν, τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Δ' καὶ τῆς Ζ' Οἴκου. Συνόδου καὶ κατὰ τὰς μνήμας τῶν ἐπισημῶν ἑορταζομένων ἁγίων. Καθ' ὅλας ἐπίσης τὰς Κυριακὰς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἀναγινώσκονται μετὰ τὴν στ' ᾠδὴν τὰ κοντάκια καὶ οἱ οἶκοι τῶν Κυριακῶν τούτων, χωρὶς ὁμῶς νὰ προαναγινώσκονται καὶ τὰ ἀναστάσιμα, πλὴν τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων, καθ' ἣν ἀναγινώσκονται καὶ ταῦτα μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν.

Κατὰ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς ἐν καθημερινῇ θεομητορικῆς καὶ μνήμας ἁγίων ἀναγινώσκονται τὰ οἰκεῖα κοντάκια μετὰ τῶν οἴκων. Ὅταν τὸ Μηναῖον δὲν ἔχη κοντάκιον, ἀναγινώσκεται τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, τὸ ὁποῖον εὐρίσκομεν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν Τυπικῶν, κατὰ δὲ τὰς καθημερινὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς τὸ μαρτυρικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημειωτέον ὅτι τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας οὐδέποτε παραλείπεται ἢ μετατίθεται. Κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἑορτὰς τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου, τὰς τῶν Πατέρων τῆς

79. Βλ. § 21 καὶ σημ. 63.

Δ' και της Ζ' Οίκουμ. Συνόδου και τας των Προπατόρων, πρό της Χριστού Γεννήσεως και μετά την Χριστού Γέννησιν αναγινώσκεται πρώτον τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας ἄνευ τοῦ συνήθους ἐπισφραγίσματος *Ταῖς αὐτῶν ἀγίαις πρεσβείαις...*, και εἶτα τὸ τῆς Κυριακῆς ἢ τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ οἰκείου ἐπισφραγίσματος.

Αἱ καταβασίαι.

89. Καταβασίαι καλοῦνται οἱ εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ῥόδης ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν κανόνων ψαλλόμενοι εἰρμοὶ, εἰς ἕξ ἐκάστης ῥόδης. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, ἥτις τηρεῖται μέχρι σήμερον ἐν ταῖς μοναῖς, αἱ καταβασίαι ψάλλονται κεχωρισμένως, ἥτοι ἐκάστη εἰς τὸ τέλος τῆς οἰκείας ῥόδης ὡς ἐπισφράγισις αὐτῆς. Ἐν ταῖς ἐνοριαῖς ὁμως ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται μόνον κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα και τὴν Διακαινισμόν, ὅτε ψάλλονται ὁλόκληροι οἱ κανόνες. Κατὰ τὸ λοιπὸν διάστημα τοῦ ἔτους αἱ καταβασίαι ἀπὸ α' ἕως η' ῥόδης ψάλλονται ὅλοι ὁμοῦ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν κανόνων ἢ σινηθέστερον εὐθύς μετὰ τὸ συναξάριον ἢ καταβασίαι ὁμως τῆς θ' ῥόδης ψάλλεται πάντοτε εἰς τὴν κανονικὴν θέσιν αὐτῆς.⁸⁰

Ὡς καταβασίαι ψάλλονται κατὰ περιόδους ὠρισμένας οἱ εἰρμοὶ τῶν κανόνων τῶν πλησιεστέρων δεσποτικῶν ἢ θεομητορικῶν ἑορτῶν. Ψάλλονται δὲ καταβασίαι οὐχὶ καθ' ἐκάστην, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὰς Κυριακὰς και ἑορτὰς και καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς Μ. Ἑβδομάδος και τῆς Διακαινησίμου. Κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους ψάλλονται εἰς τὰς οἰκείας θέσεις οἱ εἰρμοὶ τῶν ῥόδων γ', στ', η' και θ' τοῦ τελευταίου τῶν κανόνων τῆς ἡμέρας.

90. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν σήμερον ἐν ταῖς ἐνοριαῖς τάξιν αἱ καταβασίαι ψάλλονται ὡς ἑξῆς: Ὁ α' χορὸς ψάλλει τὴν καταβασίαν τῆς α' ῥόδης, ὁ β' τὴν τῆς γ' ῥόδης, ὁ α' τὸ τέλος αὐτῆς,⁸¹ ὁ β' τὴν τῆς δ', ὁ α' τὴν τῆς ε', ὁ β' τὴν τῆς στ', ὁ α' τὴν τῆς ζ' και ὁ β' τὴν τῆς η', τῆς ὁποίας προτάσσεται πάντοτε ὁ στίχος *Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν και προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.* Ἡ καταβασία τῆς θ' ῥόδης ψάλλεται μετὰ τὴν Τιμωτέραν ἢ τὴν θ' ῥόδην τῶν κανόνων.

80. Ἡ ἐπικρατοῦσα σήμερον τοιαύτη τάξις ψαλμωδίας τῶν καταβασιῶν δὲν εἶναι βεβαίως ἡ ἀρχικὴ και ὀρθή, ἔχει δὲ ἀποκόψει αὐτὰς ἀπὸ τοῦ οργανικοῦ συνδέσμου μετὰ τῶν ῥόδων, ἐκάστης τῶν ὁποίων ἀποτελοῦν τὸ ἐπισφράγισμα. Ἡ ἀποκατάστασις τῆς κανονικῆς τάξεως εἰς τὰς ἐνοριαῖς δὲν εἶναι δυνατὴ, δεδομένου ὅτι δὲν ψάλλονται ὅλοι αἱ ῥοδαὶ τῶν κανόνων. Οὐχ ἤπτον ὁμως φρονοῦμεν ὅτι εἰς ἐκτάτους περιστάσεις θὰ ἦτο δυνατόν και συμφρονότερον πρὸς τὴν ἀρχαίαν τάξιν νὰ ψάλλονται οἱ κανόνες μετὰ τῶν καταβασιῶν και τῶν ἐνδιαμέσων συναπτῶν ὡς ἀκολούθως:

Ῥοδαὶ α' και γ' μετὰ τῶν καταβασιῶν αὐτῶν.

Μικρὸ συναπτὴ. Μεσφῶδια καθίσματα.

Ῥοδαὶ δ', ε' και στ' μετὰ τῶν καταβασιῶν ἢ μόναι αἱ καταβασίαι.

Μικρὰ συναπτὴ. Κοντάκιον, οἶκος, συναξάριον.

Ῥοδαὶ ζ' και η' μετὰ τῶν καταβασιῶν ἢ μόναι αἱ καταβασίαι.

Τὴν Θεοτόκον και μητέρα τοῦ φωτός...

Τιμωτέρα (ἢ θ' ῥοδή), καταβασία θ' ῥόδης.

81. Ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται γενικῶς σήμερον. Ὁρθότερον ὁμως θὰ ἦτο νὰ ψάλλῃ ὁ β' χορὸς τὸ τέλος τῆς καταβασίας τῆς α' ῥόδης και ὁ α' τὴν καταβασίαν τῆς γ', διότι ὁ α' χορὸς ἀρχεται πάντοτε τῶν ἐχόντων περιττῶν αἰθιμῶν ῥόδων, ψάλλει δὲ και τὰς καταβασίας αὐτῶν (βλ. ΖΤ σ. 57). Ἡ ὀρθὴ αὕτη τάξις τηρεῖται και σήμερον, ὅταν αἱ καταβασίαι ψάλλονται εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ῥόδης ἢ ὅταν ψάλλονται διπλαῖ καταβασίαι.

Κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων, τῶν Θεοφανείων καὶ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου ψάλλονται διπλαῖ καταβασίαι,⁸² πεζαὶ καὶ ἱαμβικαί, κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν:

‘Ο α’ χορὸς ψάλλει τὴν α’ πεζὴν· ὁ β’ τὴν α’ ἱαμβικὴν.

‘Ο α’ τὴν γ’ πεζὴν· ὁ β’ τὴν γ’ ἱαμβικὴν· ὁ α’ τὸ τέλος αὐτῆς.⁸³

‘Ο β’ τὴν δ’ πεζὴν· ὁ α’ τὴν δ’ ἱαμβικὴν· ὁ β’ τὸ τέλος αὐτῆς.

‘Ο α’ τὴν ε’ πεζὴν· ὁ β’ τὴν ε’ ἱαμβικὴν· ὁ α’ τὸ τέλος αὐτῆς.

‘Ο β’ τὴν στ’ πεζὴν· ὁ α’ τὴν στ’ ἱαμβικὴν· ὁ β’ τὸ τέλος αὐτῆς.

‘Ο α’ τὴν ζ’ πεζὴν· ὁ β’ τὴν ζ’ ἱαμβικὴν· ὁ α’ τὸ τέλος αὐτῆς.

‘Ο β’ τὴν η’ πεζὴν μετὰ τοῦ *Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν· ὁ α’ τὴν η’ ἱαμβικὴν ἄνευ στίχου.*

Εἰς τὴν θ’ ᾠδὴν ὁ α’ τὴν πεζὴν καὶ ὁ β’ τὴν ἱαμβικὴν.

91. Αἱ καθ’ ὄλον τὸ ἔτος ψαλλόμεναι καταβασίαι εἶναι αἱ ἑξῆς:

Τῆ α’, στ’ καὶ ιδ’ Ἰανουαρίου διπλαῖ· *Βυθοῦ ἀνεκάλυψε καὶ Στεῖβει θαλάσσης.*

Ἀπὸ β’ ἕως ε’ Ἰανουαρίου· *Βυθοῦ ἀνεκάλυψε.*

Ἀπὸ ζ’ ἕως ιγ’ Ἰανουαρίου· *Στεῖβει θαλάσσης.*

Ἀπὸ ιε’ Ἰανουαρίου μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς· *Χέρσον ἀβυσσοτόκον.*

Μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ὑπαπαντῆς μέχρι τῆς ἐνάροξεως τοῦ Τριωδίου καὶ κατὰ τὰς ἐν καθημερινῇ μνήμας ἐπισήμων ἁγίων κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Τριωδίου· *Ἀνοιξω τὸ στόμα μου.*

Κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ· *Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, μετὰ τῶν προσιδιαζουσῶν εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην παραλλαγῶν.*

Κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Τριωδίου μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ὑπαπαντῆς οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος ἐκάστης Κυριακῆς, ἦτοι:

Τῆ Κυριακῆ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου· *Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεξεύσας.*

Τῆ Κυριακῆ τοῦ Ἀσώτου· *Τὴν Μωσέως ᾠδὴν.*

Τῆ Κυριακῆ τῆς Ἀπόκρως· *Βοηθὸς καὶ σκεπαστῆς.*

Τῆ Κυριακῆ τῆς Τυρινῆς· *Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεξεύσας.*

Τῆ Α’ Κυριακῆ τῶν νηστειῶν· *Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος.*

Τῆ Β’ Κυριακῆ τῶν νηστειῶν· *Ἀνοιξω τὸ στόμα μου.*

Τῆ Γ’ Κυριακῆ τῶν νηστειῶν· *Ὁ θεϊότατος προετύπωσε.*

Τῆ Δ’ καὶ τῆ Ε’ Κυριακῆ τῶν νηστειῶν· *Ἀνοιξω τὸ στόμα μου.*

Τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου· *Υγρὰν διοδεύσας.*

Τῆ Κυριακῆ τῶν Βαΐων· *ᾠφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου.*

Κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος ἐκάστης ἡμέρας.

Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα· *Ἀναστάσεως ἡμέρα.* Ἄλλ’ ἀπὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς μέχρι τῆς ἀποδόσεως αὐτῆς κατὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἑορτάς· *Θάλασσαν ἐπηξας* καὶ ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ μέχρι τῆς Τρίτης πρὸ τῆς Ἀναλήψεως· *Τῷ Σωτῆρι Θεῷ.*

82. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν διπλαῖ καταβασίαι ψάλλονται καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ τὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὅταν τύχη τῆ Κυριακῆ τῶν Βαΐων ἢ τῷ Μ. Σαββάτῳ ἢ τῆ Κυριακῆ τοῦ Πάσχα ἢ κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα (ΤΑΣ ἄπορ. κεφ. λζ’ καὶ μδ’· ΤΔ σ. 281, 288, 292. ΤΠ σ. 175. ΤΞ σ. 254. 258, 272, 275) κατὰ δὲ τὸ ΤΡ (σ. 568) καὶ ὅταν τύχη τῆ Κυριακῆ τῆς Σταυροπροσκυνησεως.

83. Ἐὰν αἱ διπλαῖ καταβασίαι ψάλλωνται εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς, δὲν γίνεται ἐναλλαγὴ χοροῦ εἰς τὸ τέλος τῆς γ’ καὶ τῆς στ’ ᾠδῆς, διότι ἀκολουθεῖ μικρὰ συναπτῆ.

Ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Ἀναλήψεως μέχρι τῆς ἀποδόσεως αὐτῆς καὶ κατὰ τὰς μεθεόρους ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς· *Θεῖω καλυφθεῖς*. Ἄλλὰ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς διπλαῖ· *Πόντῳ ἐκάλυψε καὶ Θεῖω καλυφθεῖς*.

Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων μέχρι τῆς κστ' Ἰουλίου· *Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*.

Ἀπὸ κζ' ἕως λα' Ἰουλίου καὶ ἀπὸ β' ἕως ε' Αὐγούστου· *Χοροὶ Ἰσραὴλ*.

Τῆ α' Αὐγούστου καὶ ἀπὸ στ' ἕως ιγ' τοῦ αὐτοῦ· *Σταυρὸν χαράξας*.

Τῆ ιδ' Αὐγούστου, ἐὰν τίχη ἐν Κυριακῇ· *Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*, μετὰ τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Ἀπὸ ιε' ἕως κγ' Αὐγούστου· *Πεποικιλμένη τῇ θεῖα δόξῃ*.

Ἀπὸ κδ' Αὐγούστου ἕως κα' Σεπτεμβρίου· *Σταυρὸν χαράξας*.

Ἀπὸ κβ' Σεπτεμβρίου ἕως ζ' Νοεμβρίου· *Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*.

Ἀπὸ η' ἕως κ' Νοεμβρίου αἱ αὐτὰ μετὰ τῶν παραλλαγῶν τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου.

Ἀπὸ κα' Νοεμβρίου ἕως κδ' Δεκεμβρίου· *Χριστὸς γεννᾶται*.

Τῆ κε' καὶ λα' Δεκεμβρίου διπλαῖ· *Χριστὸς γεννᾶται καὶ Ἔσωσε λαόν*.

Ἀπὸ κστ' ἕως λ' Δεκεμβρίου· *Ἔσωσε λαόν*.

Ἦ Θ' ὥδη.

92. Ἦ ὥδη τῆς Θεοτόκου *Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον...* στιχολογεῖται καθ' ἐκάστην ἡμέραν, μεθ' ἑκαστον δὲ στίχον αὐτῆς ψάλλεται ὡς ἐφύμνιον ὁ εἰρμὸς *Τὴν τιμωτέραν τῶν Χερουβὶμ*. Μετὰ τὴν ὥδην ταύτην κανονικῶς πρέπει νὰ ψάλλωνται τὰ τροπάρια τῆς θ' ὥδης τῶν κανόνων τῆς ἡμέρας καὶ ἐν τέλει ἡ καταβασία ἢ ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδης τοῦ τελευταίου κανόνος. Χάριν συντομίας ὁμως παραλείπονται τὰ τροπάρια καὶ ψάλλεται μόνον ἡ καταβασία ἢ ὁ εἰρμὸς τοῦ τελευταίου κανόνος.

Ἦ *Τιμωτέρα*, ἐὰν μὲν πρόκηται νὰ ψαλοῦν τὰ τροπάρια τῶν κανόνων, ψάλλεται εἰς τὸν ἦχον τοῦ α' κανόνος· ἐὰν ὁμως τὰ τροπάρια παραλείπωνται, ψάλλεται εἰς τὸν ἦχον τῆς καταβασίας ἢ τοῦ εἰρμού, ὅστις θὰ ψαλῆ ὡς ἐπισφράγισμα αὐτῆς.⁸⁴

93. Ἦ *Τιμωτέρα* δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλονται μόνον τὰ τροπάρια τῆς θ' ὥδης μετὰ τῶν μεγαλυναρίων αὐτῶν, ἐὰν ὑπάρχουν, ἢ μετὰ τοῦ καταλλήλου στίχου κατὰ τὰς ἑξῆς ἡμέρας:

α'. Κατὰ τὰς μεγάλας δεσποτικὰς ἑορτὰς, ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχουν, καὶ κατὰ τὰς θεομητορικὰς ἐν καθημερινῇ.

β'. Κατὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀποδόσεις τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν.

γ'. Καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς Μ. Ἑβδομάδος καὶ τῆς Διακωνισμοῦ, κατὰ τὰς μετὰ τὸ Πάσχα Κυριακὰς καὶ κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα.

Κατὰ δὲ τὰς ἐν Κυριακῇ θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ ἀποδόσεις δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν κανονικῶς πρέπει νὰ στιχολογητῆ πρῶτον ἡ *Τιμωτέρα* καὶ ἔπειτα νὰ ψάλλεται ἡ θ' ὥδη τοῦ ἀναστασίμου κανόνος καὶ τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς.⁸⁵ Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Τριῶν ἱεραρχῶν ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ.

84. Κατὰ τὴν ἁρχαίαν τάξιν, τηρουμένην καὶ σήμερον εἰς τινὰς μονὰς, ἡ *Τιμωτέρα* ψάλλεται πάντοτε εἰς ἦχον πλ. β'· διότι εἶναι ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδης τοῦ τριψύδου τῆς Μ. Παρασκευῆς, τοῦ ὁποίου ἦχος εἶναι ὁ πλ. β' (ΠΠ σ. 323).

85. Τὸ ΤΜΕ (Προθεωρία § 29) ὀρίζει νὰ παραλείπεται ἡ *Τιμωτέρα* καὶ κατὰ τὰς ἐν Κυριακῇ θεομητορικὰς

Ψαλλομένης τῆς θ' ᾠδῆς ὁ διάκονος (ἢ ἐλλείπει τοιοῦτου ὁ ἱερεὺς) θυμᾶ ὅλον τὸν ναόν, ὡς καὶ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ (βλ. § 43).

Τὰ ἐξαποστειλάρια.

94. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν γίνεται μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις *Ῥτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν...*, καὶ εὐθὺς ψάλλονται τὰ ἐξαποστειλάρια.

Καθ' ὅλας τὰς Κυριακὰς τοῦ ἑνιαυτοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει δεσποτικὴ ἑορτὴ, πρὸ τῶν ἐξαποστειλαρίων ψάλλεται τὸ *Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐκ γ'* καὶ μετ' αὐτὸ ὁ στίχος *Ἦψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν...* Τὸ *Ἅγιος Κύριος* λέγεται καὶ τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου· τῇ δὲ Κυριακῇ τῶν Βαΐων καὶ τῷ Μ. Σαββάτῳ ψάλλεται μόνον τὸ *Ἅγιος Κύριος*, μὴ ὑπαρχόντων ἐν τῷ Τριωδίῳ ἐξαποστειλαρίων.⁸⁶ Δὲν ψάλλεται τὸ *Ἅγιος Κύριος* τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.⁸⁷

95. Μετὰ τὸ *Ἅγιος Κύριος* κατὰ τὰς Κυριακὰς ψάλλεται τὸ ἀντίστοιχον τοῦ ἀναγνωσθέντος ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου ἀναστάσιμον ἐξαποστειλᾶριον μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ· ἐὰν δὲ ἔχη καὶ τὸ Μηναῖον ἐξαποστειλᾶριον, μετὰ τὸ ἀναστάσιμον τοιοῦτο, παραλειπομένου τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ, ψάλλεται τὸ ἐξαποστειλᾶριον τοῦ Μηναίου καὶ τὸ μετ' αὐτὸ θεοτοκίον. Τὸ αὐτὸ γίνεται καθ' ὅλας τὰς Κυριακὰς τοῦ Τριωδίου.

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ μετὰ τὸ *Ἅγιος Κύριος* ψάλλονται τὰ ἐξαποστειλάρια τῆς ἑορτῆς, κατὰ δὲ τὰς ἐπομένους Κυριακὰς μέχρι τῆς Ἀναλήψεως ψάλλεται πρῶτον τὸ ἐξαποστειλᾶριον τοῦ Πάσχα καὶ εἶτα τὸ τῆς Κυριακῆς· ἐὰν δὲ τύχη κατὰ τὰς Κυριακὰς ταύτας καὶ ἑορταζόμενος ἅγιος, ψάλλεται καὶ αὐτοῦ τὸ ἐξαποστειλᾶριον μεταξὺ τῶν δύο ἐξαποστειλαρίων τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Ἐν Κυριακῇ μετὰ θεομητορικῆς ἑορτῆς ἢ ἀποδόσεως δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς ψάλλεται πρῶτον τὸ ἀναστάσιμον ἐξαποστειλᾶριον καὶ μετ' αὐτὸ τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Ἐν μεθεορτῶ δὲ Κυριακῇ τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ἅπαξ· ἐὰν δὲ ἔχη καὶ ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας ἐξαποστειλᾶριον, ψάλλονται κατὰ σειρὰν τὸ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

Κατὰ τὰς καθημερινὰς δὲν ψάλλεται τὸ *Ἅγιος Κύριος*, ἀλλὰ μόνον τὰ ἐξαποστειλάρια τοῦ Μηναίου· ἐὰν δὲ τὸ Μηναῖον δὲν ἔχη ἐξαποστειλάρια, ψάλλονται ἐκ τοῦ Ὁρολογίου ἢ τῆς Παρακλητικῆς τὰ ἐξαποστειλάρια τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος.

Κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ψάλλεται ἀντὶ ἐξαποστειλαρίου τὸ φωταγωγικὸν τοῦ τυχόντος ἤχου ἐκ γ' (βλ. § 1698).

ἑορτὰς καὶ ἀποδόσεις δεσποτικῶν πλὴν τῶν τῆς Μεταμορφώσεως καὶ τῆς Ἰψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, νὰ ψάλλεται δὲ κατὰ τὰς ἐν Κυριακῇ ἀποδόσεις θεομητορικῶν ἑορτῶν. Τὸ ΤΚ ὁμῶς (σ. 16, 62, 72 καὶ 141) ὀρίζει τὴν Τιμωτέραν καὶ εἰς τὰς ἐν Κυριακῇ ἀποδόσεις δεσποτικῶν ἑορτῶν, τοῦτο δὲ εἶναι καὶ τὸ ὀρθόν (βλ. καὶ ΤΡ. σ. 238).

86. Τὸ ΤΜΕ (Προθωερίᾳ § 30) ὀρίζει ὅπως κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας παραλείπεται τὸ *Ἦψοῦτε Κύριον*, ἐπειδὴ δὲν ἀκολουθοῦν ἐξαποστειλάρια. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι εὐλόγον, διότι ὁ στίχος δὲν συνδέεται πρὸς τὰ ἐξαποστειλάρια, ἀλλὰ πρὸς τὸ *Ἅγιος Κύριος*, καὶ ἐπομένως δὲν δικαιολογεῖται ἡ παράλειψις αὐτοῦ (βλ. καὶ ΖΤ σ. 39-40).

87. Κατὰ τὸ ΤΑ ὁμῶς τὸ *Ἅγιος Κύριος* ἐλέγετο καὶ τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα καὶ καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα (ΤΑ σ. 196, 210, 226 καὶ 243). Ἐκ τούτου γίνεται φανερόν, ὅτι τοῦτο ἐβθεωρεῖτο στοιχείον τῆς ἀναστασίμου ἀκολουθίας.

Οἱ αἶνοι καὶ τὰ στιχηρὰ αὐτῶν.

96. Αἶνοι καλοῦνται οἱ δοξολογικοὶ ψαλμοὶ ρμη', ρμη' καὶ ρν', οἵτινες ψάλλονται εὐθύς μετὰ τὰ ἑξαποστειλάρια. Κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς εἰς τοὺς τελευταίους στίχους τῶν αἰνῶν ἐπισυνάπτονται στιχηρὰ προσόμοια ἢ ἰδιόμελα, ὅπως ἀκριβῶς καὶ εἰς τοὺς ἐπιλυχνίους ψαλμοὺς.

Οἱ αἶνοι κανονικῶς πρέπει νὰ στιχολογοῦνται ὁλόκληροι καθ' ἑκάστην, εἴτε ὑπάρχουν στιχηρὰ δι' αὐτοὺς εἴτε ὄχι. Ἐν ταῖς ἐνορίαις ὁμως γενικῶς ἔχει ἐπικρατήσῃ ἡ συνήθεια νὰ παραλείπωνται τελείως οἱ ψαλμοὶ οὔτοι, ὅταν δὲν ὑπάρχουν στιχηρὰ, ὅταν δὲ ὑπάρχουν στιχηρὰ, νὰ ψάλλωνται μόνον οἱ δύο πρῶτοι στίχοι τοῦ ρμη' ψαλμοῦ καὶ, παραλειπομένων τῶν ἐνδιαμέσων στίχων, τόσοι ἐκ τῶν τελευταίων ὅσα τὰ ψαλλόμενα στιχηρὰ.³⁸

Τὰ στιχηρὰ τῶν αἰνῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς εἶναι 8, κατὰ δὲ τὰς ἑορτὰς 4 ἢ 6. Ὅταν τὰ στιχηρὰ εἶναι 4, γίνεται ἑναρξὺς ἀπὸ τοῦ στίχου *Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ...* Ὅταν εἶναι 6, ἡ ἑναρξὺς γίνεται ἀπὸ τοῦ στίχου *Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἔγγραπτον...* Ὅταν δὲ εἶναι 8, ἡ ἑναρξὺς γίνεται πάλιν ἀπὸ τοῦ στίχου τούτου, προστίθενται δὲ εἰς τὸ τέλος δύο κατάλληλοι στίχοι. Οὐδέποτε προστίθενται στίχοι, ἐὰν δὲν ἔξαντληθοῦν οἱ στίχοι τοῦ ρν' ψαλμοῦ.

Κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα καὶ τὰς Κυριακὰς τῆς πασχαλίου περιόδου ψάλλονται μὲν 8 στιχηρὰ, ἡ ἑναρξὺς ὁμως γίνεται ἀπὸ τοῦ στίχου *Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ...* διότι ὑπάρχουν τέσσαρες εἰδικοὶ στίχοι διὰ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα. Ἐὰν δὲ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τύχη καὶ μνήμη ἐπισημῶς ἑορταζόμενου ἁγίου, ψάλλονται 10 ἢ 12 στιχηρὰ (ἀναστάσιμα, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ Πάσχα), ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τοῦ στίχου *Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἔγγραπτον...* καὶ προστιθεμένων τῶν ἀναγκαιουσύντων εἰδικῶν στίχων.

97. Ὡς πρὸς τὰ ψαλλόμενα στιχηρὰ ἰσχύουν γενικῶς τὰ ἑξῆς:

Ἐν ψιλῇ Κυριακῇ ψάλλονται τὰ 8 ἀναστάσιμα στιχηρὰ τοῦ τυχόντος ἡχοῦ, προστιθεμένων διὰ τὰ δύο τελευταῖα τῶν στίχων *Ἀνάστηθι, Κύριε ὁ Θεὸς μου...* καὶ *Ἐξομολογήσομαι σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου...*

Ἐὰν ὁμως ἐν Κυριακῇ τύχη θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ μεθέορτα ἢ ἀπόδοσις δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς ἢ μνήμη ἁγίου ἔχοντος στιχηρὰ αἰνῶν, τότε ἀντὶ τῶν τεσσάρων ἀνατολικῶν στιχηρῶν τῆς Ὀκτωήχου ψάλλονται 4 τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου, εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω ἀναστασίμων στίχων λέγονται οἱ προσιδιάζοντες εἰς τὴν ἑορτὴν ἢ τὸν ἅγιον. Τοιούτους στίχους εὐρίσκομεν κατὰ κανόνα εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου (βλ. καὶ § 203).

Ἐὰν ἐν μεθέορτῳ Κυριακῇ τύχη καὶ ἑορταζόμενος ἅγιος, ψάλλονται ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ', παραλειπομένων τῶν τῆς ἑορτῆς.

Εἰδικαί τινες ρυθμίσεις, αἵτινες γίνονται κατὰ τὰς Κυριακὰς τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου, ὅταν τύχη ἐν αὐταῖς ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς ἢ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἢ μνήμη ἑορταζόμενου ἁγίου, σημειοῦνται εἰς τὰς οἰκείας §§.

38. Ἡ παράλειψις τῶν ἐνδιαμέσων στίχων μόνον διὰ τὸ Πάσχα καὶ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα ἦτο ἀνεκαθεν καθιερωμένη (βλ. καὶ § 42).

Τὸ δοξαστικὸν τῶν αἰῶνων καὶ τὸ θεοτοκίον.

98. Τὰ στιχηρὰ τῶν αἰῶνων ἐπισφραγίζονται πάντοτε δι' ἰδιομέλου δοξαστικοῦ. Μόνον τὰ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν Σαββάτων ψαλλόμενα μαρτυρικά ἐπισφραγίζονται δι' ἁπλοῦ θεοτοκίου ὡς δοξαστικοῦ.

Καθ' ὅλας τὰς Κυριακάς, καθ' ἃς ἀναγινώσκεται ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἀναστάσιμον ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον, ψάλλεται ὡς δοξαστικὸν τῶν αἰῶνων τὸ ἀντίστοιχον ἀναστάσιμον δοξαστικόν, ἑωθινὸν καὶ αὐτὸ καλούμενον. Ἀντὶ τοῦ ἑωθινοῦ δοξαστικοῦ ὅμως λέγεται τὸ τῆς τυχούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς εἰς τὰς ἐξῆς περιπτώσεις:

α'. Ὅταν ἐν Κυριακῇ συμπίπτῃ θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ ἀπόδοσις δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς.

β'. Καθ' ὅλας τὰς Κυριακάς τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

γ'. Κατὰ τὰς Κυριακάς τῶν Προπατόρων, πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν, πρὸ τῶν Φώτων (μόνον ὅταν τύχη τῆ ε' Ἰανουαρίου) καὶ τὰς τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Δ' καὶ τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

δ'. Κατὰ τὰς ἑορτάς τοῦ Γενεσίου τοῦ Προδρόμου, τῆς Συνάξεως καὶ τῆς Ἀποτομῆς αὐτοῦ.

ε'. Κατὰ τὰς μνήμας τῶν κορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, τῶν Δώδεκα, τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, τῶν εὐαγγελιστῶν Ἰωάννου, Λουκᾶ καὶ Ματθαίου,⁸⁹ τῶν Τριῶν μεγάλων ἱεραρχῶν (τὰς ἰδιατέρας καὶ τὴν κοινὴν αὐτῶν), τοῦ ἁγίου Δημητρίου, τοῦ ἁγίου Νικολάου, τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.

στ'. Κατὰ τὰς μνήμας τῶν ἁγίων, πρὸς τιμὴν τῶν ὁποίων ἄγεται πανήγυρις.

Καθ' ὅλας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις μετὰ τὸ δοξαστικὸν ψάλλεται εἰς τὸ *Καὶ νῦν* τὸ θεοτοκίον Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις... εἰς ἤχρον β'. Κατὰ τὰς Κυριακάς ὁμοῦς τῆς πασχαλίου περιόδου ψάλλεται σήμερον ἀντ' αὐτοῦ τὸ Ἀναστάσεως ἡμέρα. Ἐὰν δὲ τύχη κατ' αὐτὰς μνήμη ἁγίου ἐκ τῶν ἀνωτέρω μνημονευθεισῶν, λέγεται Δόξα τοῦ ἁγίου, *Καὶ νῦν* τὸ τῆς Κυριακῆς.⁹⁰ Τὸ Ὑπερευλογημένη ψάλλεται καὶ τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου καὶ τῷ Μ. Σαββάτῳ.

99. Κατὰ τὰς δεσποτικὰς ἑορτάς καὶ τὰς ἐν καθημερινῇ θεομητορικὰς ψάλλεται εἰς τὸ Δόξα, καὶ νῦν τὸ ἰδιομέλον τῆς ἑορτῆς· ἐὰν δὲ ὑπάρχουν δύο ἰδιόμελα, ψάλλεται τὸ ἓν εἰς τὸ Δόξα καὶ τὸ ἕτερον εἰς τὸ *Καὶ νῦν*.

Κατὰ τὰς ἐν καθημερινῇ μνήμας ἁγίων ψάλλεται μετὰ τὸ δοξαστικὸν αὐτῶν θεοτοκίον ὁμόηχον. Εἰς τὰς μνήμας τῶν ἐπισημότερον ἑορταζομένων ἁγίων εἴθισται νὰ ψάλλωνται ὠρισμένα θεοτοκία, ἅτινα βλ. ἐν § 204. Κατὰ τὰς προεορτίους ὁμοῦς καὶ μεθεόρτους ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν ψάλλεται εἰς τὸ *Καὶ νῦν* ἰδιομέλον τῆς ἑορτῆς.

Ἡ δοξολογία.

100. Καθ' ὅλας τὰς Κυριακάς, τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτάς καὶ τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν καὶ τὰς μνήμας τῶν ἑορταζομένων ἁγίων μετὰ τὸ *Καὶ νῦν* τῶν αἰῶνων ψάλλεται ἡ

89. Δὲν ἰσχύει τοῦτο καὶ διὰ τὴν μνήμην τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, διότι αὕτη συμπίπτει πάντοτε ἐντός τῆς περιόδου τῶν κινητῶν ἑορτῶν.

90. Ταῦτα ἀποτελοῦν νεωτέραν συνήθειαν. Κατὰ τὴν παλαιὰν τάξιν εἰς τὸ *Καὶ νῦν* ψάλλεται καὶ κατὰ τὰς Κυριακάς ταύτας (ἀκόμη καὶ τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ) τὸ Ὑπερευλογημένη (ΤΑΣ κεφ. μζ' -να')· ἐὰν δὲ τύχη κατ' αὐτὰς μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, τὸ δοξαστικὸν αὐτοῦ ψάλλεται μετὰ τῶν στιχηρῶν αὐτοῦ (ΤΑΣ ἀπορροσμένα κεφ. μζ' -μη').

μεγάλη δοξολογία, κατά μὲν τὰς Κυριακὰς, καθ' ἃς ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα, εἰς τὸν ἦχον τῆς Κυριακῆς,⁹¹ κατὰ δὲ τὰς ἑορτὰς εἰς τὸν ἦχον τοῦ δοξαστικοῦ. Κατὰ τὰς ἑορτὰς ὁμοῦ τοῦ τιμίου Σταυροῦ (Ἵψωσιν καὶ Σταυροπροσκύνησιν) εἴθισται νὰ ψάλλεται δοξολογία ἀργῆ εἰς ἦχον δ', εἰς τὴν ὁποίαν ἐπισυνάπτεται τὸ εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον ἁσματικὸν Ἄγιος ὁ Θεὸς διὰ τὴν λιτάνευσιν τοῦ Σταυροῦ.⁹²

Κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα καὶ κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα δὲν ψάλλεται ἡ δοξολογία, ἀλλὰ μετὰ τὸ δοξαστικὸν Ἀναστάσεως ἡμέρα ψάλλεται τρίς τὸ Χριστὸς ἀνέστη, καὶ τοῦτο ἐπέχει τὸν τόπον τῆς δοξολογίας καὶ τοῦ ἀπολυτικίου.

Κατὰ τὰς καθημερινὰς καὶ κατὰ τὰς πέντε πρώτας ἡμέρας τῆς Μ. Ἑβδομάδος (ἀπὸ τῆς Μ. Δευτέρας μέχρι τῆς Μ. Παρασκευῆς) ἀναγινώσκεται χῦμα ἡ λεγομένη μικρὰ δοξολογία *Σοὶ δόξα πρόχει κλπ.*, μετ' αὐτὴν δὲ λέγονται ὑπὸ τοῦ ἱερέως τὰ πληρωτικά καὶ ἡ εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας καὶ ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα.

Τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ὁρθοῦ.

101. Ἀπόστιχα εἰς τὸν Ὁρθρον ὑπάρχουν μόνον ὅταν ἡ δοξολογία λέγεται χῦμα: ψάλλονται δὲ ταῦτα εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῆς εὐχῆς τῆς κεφαλοκλισίας *Σὸν γὰρ ἔστι τὸ ἔλεειν καὶ σφῆξιν ἡμᾶς...*

Ἀπόστιχα ψάλλονται συνήθως τὰ τῆς Παρακλητικῆς μετὰ τῶν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ στίχων *Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρῶτὸ τοῦ ἔλεους σου κλπ.*, διότι εἰς τὰς ἀκολουθίας τῶν μὴ ἑορταζομένων ἁγίων δὲν ὑπάρχουν συνήθως ἀπόστιχα Ὁρθρου. Ἐὰν ὁμοῦ ἅγιος τις ἔχη ἴδια ἀπόστιχα, ψάλλονται ταῦτα ἀντὶ τῶν τῆς Παρακλητικῆς. Κατὰ δὲ τὰ Σάββατα ψάλλονται ἀπόστιχα μαρτυρικὰ ἢ νεκρώσιμα κατὰ περίπτωσιν μετὰ καταλλήλων στίχων (βλ. §§ 163 καὶ 166).

Κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῆς Τυρινῆς καὶ καθ' ὅλην τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν ψάλλεται τὸ ἐν τῷ Τριψδίῳ ἰδιόμελον δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ μετὰ τῶν συνήθων στίχων· κατὰ δὲ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν ψάλλονται ἀπόστιχα προεόρτια ἢ μεθεόρτια μετὰ καταλλήλων στίχων.

102. Μετὰ τὰ ἀπόστιχα ψάλλεται τὸ δοξαστικὸν τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἐὰν ὑπάρχη, καὶ εἰς τὸ *Καὶ νῦν* θεοτοκίον, τῇ δὲ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ σταυροθεοτοκίον. Μὴ ὑπάρχοντος δοξαστικοῦ, ψάλλεται εἰς τὸ *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ θεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς ἢ τοῦ Τριψδίου. Κατὰ δὲ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους ἡμέρας ψάλλονται ὡς δοξαστικὰ προεόρτια ἢ μεθεόρτια ἰδιόμελα· ἐὰν δὲ καὶ ὁ τῶν ἁγίων ἔχη δοξαστικόν, ψάλλεται τοῦτο εἰς τὸ *Δόξα, εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν* τὸ τῆς ἑορτῆς.

Τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτικά.

103. Ψαλλομένης μεγάλης δοξολογίας εἰς τὸ τέλος αὐτῆς ἐπισυνάπτεται τὸ Ἄγιος ὁ Θεός, ψαλλόμενον εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον κατὰ τὴν ἐν τῇ Θ. Λειτουργίᾳ τάξιν (βλ. § 118). Μετὰ δὲ τὸ τελευταῖον Ἄγιος ὁ Θεός ψάλλεται τὸ ἀπολυτικίον.

91. Ἡ διάταξις τοῦ ΤΜΕ (Προθεωρία § 34), καθ' ἣν ἡ δοξολογία ψάλλεται πάντοτε εἰς τὸν ἦχον τοῦ δοξαστικοῦ, δὲν εἰσαθεῖ διὰ τὰς Κυριακὰς.

92. Κατὰ τὸν Κ. Ψάχου τῆ Κυριακῆ τῶν Βαῖων ψάλλεται δοξολογία εἰς ἦχον δ', τῆ Κυριακῆ τοῦ Θωμᾶ εἰς ἦχον α' καὶ τῆ Κυριακῆ τῆς Πεντηκοστῆς εἰς ἦχον βαρὺν (Κ. Ψάχου, Τὰ κατ' ἄγραφον παραδόσιν ἐκ τε τῶν ψαλλομένων καὶ ἐκ τοῦ τυπικοῦ διασωθέντα, περιοδ. Νέα Φόρμαξ, ἔτος 1922, ἀριθμ. φύλλου 11-12, σελ. 1 κ.έ.).

Καθ' ὅλας τὰς Κυριακάς, καθ' ἃς ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα, ὡς ἀπολυτίκιον ψάλλεται εἰς μὲν τοὺς τέσσαρας κυρίου ἤχους τὸ *Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ γέγονεν...*, εἰς δὲ τοὺς τέσσαρας πλαγίους τὸ *Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος...*⁹³ καὶ ἂν ἀκόμη συμπίπτῃ θεομητορική ἑορτὴ ἢ ἀπόδοσις δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς. Τὸ *Σήμερον σωτηρία* ψάλλεται καὶ τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου.⁹⁴

Κατὰ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς ἔκτος Κυριακῆς θεομητορικὰς ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς· τὸ αὐτὸ ψάλλεται καὶ καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας μέχρι τῆς ἀποδόσεως. Ἐὰν δὲ ἐν μεθεόρτῳ ἡμέρᾳ τύχῃ ἅγιος ἔχων μεγάλην δοξολογίαν, ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου ἐπισφραγίζομενον διὰ τοῦ τῆς ἑορτῆς. Ἐν ἄλλῃ περιπτώσει τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου ἐπισφραγίζεται διὰ τοῦ ὁμοῦχου πρώτου θεοτοκίου.⁹⁵

104. Ἐὰν δὲ ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἐψάλησαν ἀπόστιχα, μετὰ τὸ δοξασιτικὸν ἀπαγγέλλεται ὑπὸ τοῦ προεστώτος ἢ τοῦ τελετουργούντος ἱερέως τὸ *Ἄγαθόν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ...*, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης λέγει τὸ τρισάγιον κλπ., ὃ δὲ ἱερεὺς ἐπιλέγει τὸ *Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία...*, καὶ τότε ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον. Καὶ ἐὰν μὲν εἶναι προεόρτια ἢ μεθεόρτια δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, ψάλλεται τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς· ἐὰν δὲ καὶ ὁ ἅγιος ἔχῃ ἀπολυτίκιον, ψάλλεται πρῶτον τοῦτο καὶ ἔπειτα τὸ προεόρτιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς· ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρᾳ ψάλλεται τὸ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας ἢ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος μεθ' ὁμοῦχου θεοτοκίου ἢ σαυροθεοτοκίου, ἐν Σαββάτῳ δὲ τὰ *Ἀπόστολοι μάρτυρες* κλπ., ἐὰν ὁ ἅγιος δὲν ἔχῃ δοξασιτικόν.

Αἱ δεήσεις καὶ ἡ ἀπόλυσις.

105. Μετὰ τὸ ἀπολυτίκιον, ἐὰν μὲν ἐψάλη μεγάλη δοξολογία, λέγονται ἐν συνεχείᾳ ἢ ἐκτενῆς, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας, μεθ' ἣν· *Σοφία. Ὁ ὦν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεός...* Ὁ προεστώς (ἢ ὁ ἀναγνώστης) τὸ *Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεός...*, καὶ ἀναγινώσκειται ἡ *Α'*· *Ὡρα, μεθ'* ἣν γίνεται ἀπόλυσις, ὡς καὶ ἐν τῷ *Ἐσπερινῷ* (βλ. § 63)· ἐὰν δὲ ἐψάλησαν ἀπόστιχα, λέγεται μόνον ἡ ἐκτενῆς, - διότι τὰ πληρωτικά καὶ ἡ εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας ἐλέχθησαν πρὸ τῶν ἀποστίχων, - καὶ εὐθύς· *Σοφία. Ὁ ὦν εὐλογητὸς* κλπ., ὡς ἀνωτέρω.

Ἐν ταῖς ἐνορίας ὅμως ἔχει ἐπικρατήσει γενικῶς νὰ παραλείπεται μὲν ἡ *Α'*· *Ὡρα*, αἱ δὲ μετὰ τὸ ἀπολυτίκιον δεήσεις νὰ λέγωνται μυστικῶς, ἐὰν πρόκηται νὰ τελεσθῇ Θ. Λειτουργία, ἡ ὁποία οὕτως ἀρχεται εὐθύς μετὰ τὸ ἀπολυτίκιον. Ἐὰν δὲ δὲν πρόκηται νὰ τελεσθῇ Θ. Λειτουργία, μετὰ τὸ ἀπολυτίκιον ἀναγινώσκειται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ *Εὐαγγέλιον* τῆς ἡμέρας καὶ εἶτα λέγονται αἱ δεήσεις καὶ γίνεται ἀπόλυσις.

93. Ταῦτα κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τάξιν. Κατ' ἄλλην ἀρχαιοτέραν τάξιν τὰ τροπάρια ταῦτα ἐνηλλάσσοντο, ἥτοι τὸ μὲν *α'* ἐψάλλετο εἰς τοὺς ἤχους *α'*, *γ'*, *πλ. α'* καὶ βαρύν, τὸ δὲ δεύτερον εἰς τοὺς ἤχους *β'*, *δ'*, *πλ. β'* καὶ *πλ. δ'* (ΤΑΣ κεφ. β'). Ἐν ταῖς ἐνορίαις ἔχει ἐπικρατήσει, οὐχὶ ὀρθῶς, νὰ ψάλλεται πάντοτε τὸ *Σήμερον σωτηρία* (ΤΜΕ Προθεωρία § 35, σ. 29).

94. Κατὰ τὸ ΤΑ (σ. 195) τὸ *Σήμερον σωτηρία* ἐψάλλετο καὶ τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.

95. Ταῦτα κατὰ τὴν ἀκριβῆ τάξιν (βλ. ΖΤ σ. 63 κ.έ.). Ἡ συνήθεια ὅμως ἔχει καθιερωεῖν νὰ ψάλλεται εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου ἐν μόνον ἀπολυτίκιον, ἥτοι μόνον τὸ τοῦ ἁγίου ἄνευ θεοτοκίου ἢ τοῦ τῆς ἑορτῆς.

ΣΤ΄. ΑΙ ΩΡΑΙ

106. Μετά τὸν Ὅρθρον κανονικῶς πρέπει νὰ ἀναγινώσκονται αἱ Ὁραὶ Α΄, Γ΄ καὶ ΣΤ΄. Καὶ ἡ μὲν Α΄ Ὁρα ἐπισυνάπτεται εἰς τὸν Ὅρθρον, ὡς ἤδη ἐσημειώθη (§ 105), καὶ διὰ τοῦτο ἄρχεται ἀπὸ τοῦ *Δεῦτε προσκινήσωμεν, μετ'* αὐτὴν δὲ γίνεται ἀπόλυσις. Ἡ δὲ Γ΄ Ὁρα ἄρχεται κανονικῶς διὰ τοῦ *Εὐλόγητός ὁ Θεός... Βασιλεῦ οὐράνιε κλπ.* Ἡ ΣΤ΄ τέλος ἐπισυνάπτεται εἰς τὴν Γ΄ καὶ διὰ τοῦτο ἄρχεται καὶ αὕτη ἀπὸ τοῦ *Δεῦτε προσκινήσωμεν, μετ'* αὐτὴν δὲ γίνεται μικρὰ ἀπόλυσις, ἐὰν πρόκηται νὰ τελεσθῇ Θ. Λειτουργία· ἄλλως ἐπισυνάπτεται ἡ ἀκολουθία τῶν Τυπικῶν, ἐν τῇ ὁποίᾳ μετὰ τοὺς Μακαρισμοὺς λέγονται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Ἡ τάξις ἐκάστης Ὁρας εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν τῆς Θ΄ Ὁρας (βλ. § 35), ἐναλλασσομένων τῶν προσιδιαζόντων εἰς ἐκάστην ψαλμῶν, στίχων καὶ εὐχῶν. Περὶ δὲ τῶν λεγομένων ἐν αὐταῖς ἀπολυτικῶν καὶ κοντακίων ἰσχύουν ἐπίσης τὰ περὶ τῆς Θ΄ Ὁρας σημειωθέντα (βλ. § 36).

Ἐν ταῖς ἐνορῖαις σήμερον αἱ Ὁραὶ καὶ τὰ Τυπικὰ παραλείπονται τελείως ἐκτὸς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, ὃ δὲ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, ὅταν δὲν τελῆται Λειτουργία, λέγονται εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου (βλ. § 105).

Ζ΄. Ἡ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Γενικά.

107. Ἡ τέλεισις τῆς Θ. Λειτουργίας ἐπιτρέπεται καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους πλὴν τῶν ἑξῆς:

α΄. Τῆς Τετάρτης καὶ τῆς Παρασκευῆς τῆς Τυρινῆς, ἐκτὸς ἐὰν τύχη ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς ἢ μνήμη ἐπισημῶς ἑορταζομένου ἁγίου.

β΄. Τῶν πέντε πρώτων ἡμερῶν ἐκάστης ἐβδομάδος τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, ἤτοι ἀπὸ Δευτέρας μέχρι Παρασκευῆς, ἐκτὸς ἐὰν τύχη ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς ἢ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

γ΄. Τῆς Μ. Δευτέρας, Μ. Τρίτης, Μ. Τετάρτης καὶ Μ. Παρασκευῆς, ἐκτὸς ἐὰν τύχη ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Καὶ

δ΄. Τῆς Παρασκευῆς, καθ' ἣν ψάλλονται αἱ Μεγάλαι Ὁραὶ τῶν Χριστουγέννων ἢ τῶν Θεοφανείων, διὰ τὴν αἰ παραμοναί τῶν ἑορτῶν τούτων τυγχάνουν ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ.

Τελεῖται δὲ ἡ Θ. Λειτουργία κανονικῶς μετὰ τὴν ΣΤ΄ Ὁραν· ἐν ταῖς ἐνορῖαις ὁμως, παραλειπομένων τῶν Ὁρῶν, ἐπισυνάπτεται αὕτη εἰς τὸν Ὅρθρον. Κατὰ δὲ τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων (ἐὰν δὲν τύχουν ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ), τῇ Μ. Πέμπτῃ καὶ τῷ Μ. Σαββάτῳ ἢ Θ. Λειτουργία τελεῖται μετὰ τὴν Θ΄ Ὁραν ἐν συνδυασμῷ μετὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ.⁹⁶

108. Ἐκτὸς ἐν χρήσει Θ. Λειτουργιῶν ἢ τοῦ Μ. Βασιλείου τελεῖται σήμερον δεκάκις τοῦ ἔτους, ἤτοι:

96. Τοῦτο κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἐγένετο καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὅταν συνέπιπεν ἐν νησιμῷ ἡμέρᾳ, καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς, ὅταν συνέπιπτε τῇ Δευτέρᾳ τῆς Α΄ ἐβδομάδος τῶν νησιμῶν. Ἡ τάξις ὅμως αὕτη δὲν τηρεῖται σήμερον, ἀλλὰ τελεῖται ἡ Θ. Λειτουργία καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας πάντοτε μετὰ τὸν Ὅρθρον.

α'. Κατὰ τὰς παραμονάς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφαιείων, ἔαν δὲν τύχουν ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ, ἢ κατὰ τὰς κυρίας ἡμέρας τῶν ἑορτῶν τούτων, ἔαν αἱ παραμοναὶ τύχουν ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ.

β'. Τῇ α' Ἰανουαρίου ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ μεγάλου πατρὸς.

γ'. Κατὰ τὰς πέντε Κυριακὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς. Καὶ

δ'. Τῇ Μ. Πέμπτῃ καὶ τῷ Μ. Σαββάτῳ.⁹⁷

Καθ' ὅλας τὰς λοιπὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους, καθ' ἃς ἐπιτρέπεται ἡ τέλεσις Θ. Λειτουργίας, τελεῖται ἢ τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Τῇ γγ' Ὀκτωβρίου ὁμοῦ καὶ τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν τελεῖται ὑπὸ τῶν βουλομένων ἡ ἀρχαία Θ. Λειτουργία τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοφθέου· ἄλλως τελεῖται ἡ τοῦ Χρυσοστόμου.

Κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, καθ' ἃς δὲν ἐπιτρέπεται ἡ τέλεσις τελείας Θ. Λειτουργίας, τελεῖται ἢ Θ. Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.⁹⁸

Ἡ ἑναρξίς τῆς Θ. Λειτουργίας.

109. Ἡ Θ. Λειτουργία ἀρχεῖται διὰ τῆς προτροπῆς τοῦ διακόνου πρὸς τὸν ἱερέα *Εὐλόγησον, δέσποτα, καὶ τῆς δοξολογητικῆς ἐκφωνήσεως τοῦ ἱερέως Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς...*, μεθ' ἣν ὁ διάκονος λέγει τὰ εἰρηνικά, ὁ δὲ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τοῦ α' ἀντιφώνου καὶ τὴν ἐκφώνησιν *Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα...*

Κατὰ τὴν Διακαινίσμιον ἐβδομάδα καὶ κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα μετὰ τὸ *Εὐλογημένη ἡ βασιλεία* ψάλλεται τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τῶν χορῶν, τοῦ ἱερέως θυμιῶντος τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὴν πρόθεσιν καὶ ἀκολουθῶν ἀπὸ τῆς Ὁραίας πύλης τὰ εἰκόνας καὶ τὸν λαόν, καὶ μετὰ τοῦτο λέγονται τὰ εἰρηνικά. Ἀπὸ δὲ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Τρίτης πρὸ τῆς Ἀναλήψεως ψάλλεται τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* τρις μόνον, ἥτοι ἀνὰ μίαν ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ ἑκατέρου τῶν χορῶν, χωρὶς νὰ γίνεται θυμιάσις, καὶ εὐθὺς λέγονται τὰ εἰρηνικά.

Τὰ ἀντίφωνα τῆς Θ.Λειτουργίας.

110. Εὐθὺς μετὰ τὰ εἰρηνικά ψάλλονται τρία ψαλμικά ἀντίφωνα, μεταξὺ τῶν ὁποίων λέγονται δύο μικραὶ συναπταὶ μετ' ἰσαριθμῶν εὐχῶν καὶ ἐκφωνήσεων. Περὶ τῶν ἀντιφώνων ἰσχύουν γενικῶς τὰ ἐξῆς:

α'. Κατὰ τὰς Κυριακὰς, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ ἀπόδοσις αὐτῆς, ψάλλονται τὰ λεγόμενα **τυπικά**, ἥτοι ὡς α' ἀντίφωνον ὁ ψαλμὸς ρβ' εἰς ἦχον πλ. δ', ὡς β' ἀντίφωνον ὁ ψαλμὸς ρμε' εἰς ἦχον β', εἰς δὲ τὸ τέλος αὐτοῦ ὁ ἀρχαῖος ἕμνος *Ὁ μονογενὴς Υἱός...*, ὡς γ' δὲ ἀντίφωνον οἱ μακαρισμοὶ μετὰ τῶν ὀκτώ ἀναστασίμων τροπαρίων τοῦ τυχόντος ἡχοῦ, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τοῦ *Μακάριοι οἱ ἐλεημονες...* Ἐάν ὁμοῦ τύχουν ἐν Κυριακῇ προεόρτια ἢ μεθεόρτια δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς ἢ μνήμῃ ἑορ-

97. Παλαιότερον ἢ Θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου ἐτελεῖτο καὶ κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Ἐν Ἁγίῳ Ὅρει τελεῖται καὶ σήμερον κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

98. Περὶ αὐτῆς βλ. ἀναλυτικῶς εἰς τὴν διάταξιν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (§ 1706-1709).

ταξομένου αγίου, ψάλλονται εις τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ῥόδης τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ αγίου. Ἐὰν δὲ ἐν προεορτίῳ ἢ μεθεορτίῳ Κυριακῇ τίχῃ καὶ μνήμῃ ἑορταζομένου αγίου, ψάλλονται ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς δ' καὶ τοῦ αγίου δ'. ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τοῦ *Μακάριοι οἱ παῦχοι τῷ πνεύματι...*

β'. Κατὰ τὰς ἐν καθημερινῇ μνήμας ἑορταζομένων αγίων ψάλλονται ἐπίσης τὰ τυπικά, εἰς δὲ τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ῥόδης καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τοῦ αγίου ἀνευ τῶν εἰρμῶν.⁹⁹

γ'. Αἱ δεσποτικαὶ καὶ αἱ θεομητορικαὶ ἑορταὶ ἔχουν ἰδιαίτερα ἀντίφωνα ἐκ ψαλμικῶν στίχων μετ' ἐφρυνίων εἰς μὲν τὸ α' ἀντίφωνον *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*, εἰς δὲ τὸ β' *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...* μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς, εἰς δὲ τὸ τρίτον τοῦ ἀπολυτικίου τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Δόξα, καὶ νῦν τοῦ β' ἀντιφώνου ψάλλεται πάντοτε τὸ *Ὁ μονογενὴς Υἱός...* Τὰ ἀντίφωνα ταῦτα κανονικῶς ψάλλονται μόνον κατὰ τὰς κυρίας ἡμέρας τῶν ἑορτῶν καὶ κατὰ τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχουν, κατὰ δὲ τὰς ἐνδιαμέσους ἡμέρας μόνον ἐν καθημερινῇ. Ἀλλὰ τὰ ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα εἴθισται σήμερον νὰ ψάλλωνται καθ' ἑκάστην ἡμέραν – καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς – μέχρι τῆς ἀποδόσεως, μολονότι ἡ ἀρχαία τάξις ἀπαιτεῖ ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ τὰ τυπικά καὶ τοὺς μακαρισμοὺς. Κατ' ἐπέκτασιν δὲ καὶ τῶν ἄλλων δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν τὰ ἀντίφωνα εἴθισται νὰ ψάλλωνται σήμερον καὶ κατὰ τὰς μεθεορτούς Κυριακὰς χάριν συντομίας ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ τῶν μακαρισμῶν. Ὡς πρὸς τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ β' ἀντιφώνου σημειωτέον, ὅτι, ἂν τύχῃ ἐν Κυριακῇ δεσποτικὴ ἑορτὴ ἢ ἀπόδοσις αὐτῆς, λέγεται τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἑορτῆς ἂν ὅμως τύχῃ θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ ἀπόδοσις αὐτῆς, λέγεται τὸ *Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...*

δ'. Κατὰ τὰς καθημερινὰς ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα: α'. *Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι... μετ' ἐφρυνίου Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου... β' . Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν... μετ' ἐφρυνίου Πρεσβείαις τῶν αγίων σου... καὶ γ' . Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ... μετ' ἐφρυνίου Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν αγίοις θαυμαστός... (βλ. αὐτὰ ἐν § 160).¹⁰⁰*

Τὸ εἰσοδικόν.

111. Εἰσοδικόν καλεῖται ὁ κατὰ τὴν εἰσοδὸν ψαλλόμενος ψαλμικὸς στίχος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπισυνάπτεται πάντοτε τὸ ἐφρύνιον *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...* Τὸ εἰσοδικόν κατ' ἀκριβείαν εἶναι συνέχεια τοῦ γ' ἀντιφώνου, ὁ στίχος δὲ αὐτοῦ εἶναι κατὰ κανόνα ἐκ τοῦ αὐτοῦ ψαλμοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου καὶ οἱ στίχοι τοῦ γ' ἀντιφώνου.

99. Ἐπειδὴ ἡ ἀνάγκη τῆς συντομίας καθιέρωσεν ἀπὸ μακροῦ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τυπικῶν καὶ τῶν μακαρισμῶν διὰ τῶν συντόμων ἐφρυνίων *Ταῖς πρεσβείαις* κλπ., ἀνευ στίχων, καὶ ἐπειδὴ ταῦτα δὲν ἀποτελοῦν πληρῆ ἀντίφωνα, ἡ Ἱ. Συνόδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὥρισεν ἀπὸ ἐτῶν εἰς ἀντικατάστασιν τῶν τυπικῶν ἀντίφωνα ἀπορριζώμενα ἐκ στίχων τῶν Ψαλμῶν ρβ', ρμε' καὶ ριζ'. Τὰ ἀντίφωνα ταῦτα συμπληρωμένα παρωθέτομον κατωτέρω ἐν τῇ διατάξει τῆς ἀκολουθίας τῶν Κυριακῶν (§ 148). Ταῦτα εἶναι δυνατὸν νὰ ψάλλωνται εἰς ἅς περιπτώσεις ἢ τάξις ἀπαιτεῖ τὰ τυπικά καὶ τοὺς μακαρισμοὺς.

100. Τὰ ἀντίφωνα ταῦτα εἰς ἀρχαιοτέραν ἐποχὴν ἐψάλλοντο καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς, ὡς μαρτυρεῖται ὑπὸ ἀρχαίων κωδίκων. Τοῦτο καταφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι τὸ σύνθημα εἰσοδικόν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν...*, ψαλλόμενον μέχρι σήμερον καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς, εἶναι στίχος τοῦ ἴδ' ψαλμοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου προέρχονται καὶ οἱ στίχοι τοῦ γ' τῶν ἀντιφώνων τούτων. Ἐπομένως οὐδὲν κωλύει νὰ λέγονται αὐτὰ καὶ σήμερον κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐκ περιτροπῆς μετὰ τῶν ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ὀρισθέντων, τροποποιουμένων ἀναλόγως τῶν ἐφρυνίων αὐτῶν ἧτοι λεγομένου εἰς μὲν τὸ β' *Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*, εἰς δὲ τὸ γ' τοῦ ἀναστασιμίου ἀπολυτικίου τοῦ ἴχου.

Τὸ εἰσοδικὸν ψάλλεται ὑπὸ τοῦ α΄ χοροῦ, τὸ τέλος δὲ αὐτοῦ ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλοῦια ὑπὸ τοῦ β΄. Ὅταν ὅμως εἰσοδεύουν δύο ἢ περισσότεροι ἱερεῖς, ψάλλεται ὁλόκληρον ὑπὸ τῶν ἱερέων, ὁ δὲ β΄ χορὸς ἐπαναλαμβάνει τὸ *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ*... Ἐν ἀρχιερατικῇ Λειτουργίᾳ ἐπίσης τὸ εἰσοδικὸν ψάλλεται ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως μετὰ τῶν ἱερέων, περὶ τὸ τέλος δὲ αὐτοῦ ὁ ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ διὰ τῶν δικηροτρικῶν, ἐνῶ ὁ α΄ χορὸς ψάλλει τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*, ὁ δὲ β΄ ἐπαναλαμβάνει τὸ *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ*...

112. Τὸ σύνθηρες εἰσοδικὸν εἶναι:

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός (ἢ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν), ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλοῦια.

Τὸ εἰσοδικὸν τοῦτο ψάλλεται εἰς πᾶσαν Θ. Λειτουργίαν, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει ἑορτὴ ἔχουσα ἴδιον εἰσοδικόν. Ἔχουν δὲ ἴδια εἰσοδικὰ ὅλαι αἱ δεσποτικαὶ ἑορταὶ πλὴν τῆς Περιτομῆς καὶ αἱ δεσποτικοθεομητορικαὶ τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Τὰ εἰσοδικὰ τῶν ἑορτῶν κανονικῶς δέον νὰ ψάλλονται καὶ κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας, ἐφ' ὅσον ψάλλονται καὶ τὰ ἀντίφωνα αὐτῶν.¹⁰¹ Ἐν Κυριακῇ ὅμως τὸ εἰσοδικὸν ψάλλεται μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς ἀποδόσεως εἴθισται σήμερον νὰ ψάλλεται τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα, ἐφ' ὅσον καθιερώθη νὰ ψάλλονται καὶ τὰ ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα, ἐνῶ τὰ παλαιὰ Τυπικὰ ὀρίζουν ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ τὸ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*.

Τὰ μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια.

113. Μετὰ τὴν εἴσοδον ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Κυριακῆς ἢ τῆς ἑορτῆς.

Ἐν Κυριακῇ ψάλλεται ἀπαραιτῶς πρῶτον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον τοῦ ἡχου· ἐὰν δὲ τύχη καὶ θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ μεθεόρτα ἢ ἀπόδοις δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, μετὰ τὸ ἀναστάσιμον ψάλλεται καὶ τῆς ἑορτῆς τὸ ἀπολυτίκιον· ὁμοίως ἐὰν τύχουν προεόρτια δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, μετὰ τὸ ἀναστάσιμον ψάλλεται καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον· ἐὰν δὲ τύχη καὶ μνήμη ἁγίου ἔχοντος δοξασιτικόν, ψάλλεται καὶ αὐτοῦ τὸ ἀπολυτίκιον.

Κατὰ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς ἐν καθημερινῇ θεομητορικὰς ἢ μνήμας ἁγίων ψάλλεται μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου· ἐὰν ὅμως μνήμη ἁγίου τύχη ἐν προεορ-

101. Ἡ διάταξις τοῦ ΤΜΕ (Προθ. § 38), καθ' ἣν κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας ψάλλονται μὲν τὰ ἀντίφωνα τῆς προλαβούσης ἑορτῆς, εἰσοδικὸν ὅμως λέγεται τὸ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*, δὲν εὐσταθεῖ λογικῶς καὶ ἰστορικῶς, διότι, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω, τὸ εἰσοδικὸν ἀποτελεῖ συνέχειαν καὶ ἄρα ἀναπόσπαστον μέρος τοῦ γ' ἀντιφώνου. Τοῦτο δὲ ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἐκ τῆς ἀρχαίας τάξεως, καθ' ἣν, ὅταν ἑορτὴ τις εἶχεν εἰδικὰ ἀντίφωνα, ὁπότε ἐφύμιον τοῦ γ' ἀντιφώνου ἦτο τὸ ἀπολυτίκιον αὐτῆς, μετὰ τὸν στίχον τῆς εἰσόδου (δηλ. τὸ εἰσοδικόν) δὲν ἐλέγετο τὸ *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ*... ἀλλ' εὐθὺς ἐπανελαμβάνετο τὸ ἀπολυτίκιον (ΤΑ σ. 201 καὶ ΤΑΣ εἰς τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων, Θεοφαιῶν κ.ἀ.). Ὅσαίς λοιπὸν ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ἑορτῆς τίνος, δέον νὰ λέγεται καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὅταν συμπίπτῃ τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, δι' ἣν τὸ ΤΜΕ (ἐνθ' ἄνωτ.) ὀρίζει νὰ λέγονται τὰ ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἐνῶ τὸ ΤΑΣ (ἀπορούμενα κεφ. μδ') κατὰ λογικὴν συνέπειαν ὀρίζει ζητῶς τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Ὅρθως ὅθεν σήμερον καθ' ὅλην τὴν πασχάλιον περιόδον, ψαλλομένων καθ' ἡμέραν τῶν ἀντιφώνων τοῦ Πάσχα, ψάλλεται καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτοῦ. Ὁ δὲ αἰδίδιμος οἰκονόμος Γ. Ρήγας λέγει ὅτι καὶ κατὰ τὰ μεθεόρτια τῆς Πεντηκοστῆς ψάλλεται τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς (ΓΡ α. 228). Ἐὰν ὅμως εἰς τὰς περὶ τὰς ψαλλομένων κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν τυπικῶν καὶ μακαριμῶν, τότε ἀναντιρρήτως δέον νὰ ψαλῆ ὡς εἰσοδικὸν τὸ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*...

τίω ἢ μεθεόρτω ἡμέρα. ψάλλεται πρῶτον τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς καὶ ἔπειτα τὸ τοῦ ἁγίου. Ὁμοίως καὶ κατὰ τὰς ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Τρίτης πρὸ τῆς Ἀναλήψεως ἡμέρας ψάλλεται πρῶτον τὸ ἀπολυτικίον τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς καὶ ἔπειτα τὸ τοῦ ἁγίου.

Κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας ψάλλεται τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας ἢ τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος.

Μετὰ τὸ ἀπολυτικίον (ἢ τὰ ἀπολυτικά) τῆς ἡμέρας ψάλλεται ἀπαραιτήτως τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Τοῦτο παραλείπεται μόνον κατὰ τὰς κυρίας ἡμέρας καὶ τὰς ἐκτὸς Κυριακῆς ἀποδόσεις τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν, κατὰ τὰς πρώτας μεθεόρτους ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων, ἐὰν δὲν τύχουν ἐν Κυριακῇ, καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα, κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα καὶ τῆ Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τελουμένου μνημοσύνου, πρὸ τοῦ ἀπολυτικίου τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ ψάλλεται καὶ τὸ τῶν κεκοιμημένων *Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθὸς τοῦ δούλου σου...*

114. Ὅταν γίνετα συλλειτουργγον, τὸ α' τῶν ἀπολυτικίων τῆς ἡμέρας ψάλλεται ὑπὸ τῶν ἱερέων ὁμοίως καὶ τὸ *Μνήσθητι, Κύριε...* Ἐὰν δὲ τὸ ἀπολυτικίον εἶναι ἐν μόνον, ψάλλεται πρῶτον ὑπὸ τῶν ἱερέων, εἶτα ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ α' χοροῦ, καὶ μετὰ τοῦτο ψάλλεται ὑπὸ τῶν ἱερέων τὸ *Μνήσθητι, Κύριε* ἢ τὸ κοντάκιον.

Ἐν ἀρχιερατικῇ Λειτουργίᾳ τὸ α' ἀπολυτικίον ψάλλει ὁ ἀρχιερεὺς θυμῶν ἅμα τὴν ἁγίαν τράπεζαν, τὴν πρόθεσιν, τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαόν.

Τὸ κοντάκιον τῆς Θ. Λειτουργίας.

115. Τὰ μετὰ τὴν εἴσοδον ψαλλόμενα ἀπολυτικά ἐπισφραγίζονται διὰ κοντακίου, τὸ ὁποῖον, ἐὰν μὲν γίνετα συλλειτουργγον, ψάλλεται ὑπὸ τῶν ἱερέων, τὸ δὲ τέλος αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ β' χοροῦ ἄλλως ψάλλεται ὁλόκληρον ὑφ' ἑνὸς τῶν χορῶν.¹⁰²

Κατὰ τὰς Κυριακὰς, τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς μνήμας ἁγίων, καθ' ἃς ἐφ' ἑαυτῇ ἐν τῷ Ὁρθρω μεγάλη δοξολογία, ψάλλονται τὰ κοντάκια τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν ὡς ὀρίζεται ἀναλυτικῶς κατωτέρω. [Κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐπίσης ὀρθὸν εἶναι νὰ ψάλλεται πρὸ τοῦ κοντακίου ἢ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Ἀλλὰ κατὰ τὰς προεορτίους ἡμέρας δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς ψάλλεται τὸ προεόρτιον κοντάκιον αὐτῆς. Κατὰ τὰς καθημερινὰς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἐπίσης ψάλλεται τὸ κοντάκιον τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς, ὡς ὀρίζεται ἀναλυτικῶς κατωτέρω.

116. Τὰ καθ' ὅλον τὸ ἔτος ψαλλόμενα κοντάκια εἶναι τὰ ἑξῆς:

Τῆ α' Ἰανουαρίου: *Ὁ τῶν ὄλων Κύριος περιτομὴν ὑπομένει.*

Ἀπὸ β' ἕως ε' Ἰανουαρίου: *Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον τοῦ Ἰορδάνου.*

Ἀπὸ σ' ἕως ιδ' Ἰανουαρίου: *Ἐπεφάνης σήμερον τῆ οἰκουμένη.*

102. Πρὸ τοῦ κοντακίου ὀρθὸν εἶναι νὰ λέγεται τὸ *Δόξα, καὶ νῦν*, ὡς μαρτυρεῖται ἐν τοῖς λειτουργικοῖς βιβλίοις τῆ σ' Ἰανουαρίου, τῆ Κυριακῆ τῶν Βαίων καὶ τῆ Κυριακῆ τῆς Πεντηκοστῆς. Ἐπέχει δηλ. τὸ κοντάκιον θέσιν δοξαστικοῦ τοῦ γ' ἀντιφώνου, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἐφύμνιον τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς. Ἡ μεταγενεστέρα παρεμβολὴ πολλῶν τροπαρίων ἀπεμάκρυνε καὶ ἀπέκοψε τὸ κοντάκιον ἀπὸ τοῦ συνδέσμου αὐτοῦ μετὰ τοῦ γ' ἀντιφώνου. Διὰ τοῦτο ἐν τῷ παρόντι σημειοῦμεν τὸ *Δόξα, καὶ νῦν* πρὸ τοῦ κοντακίου εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις ἄλλὰ καὶ ὅπου τοῦτο διὰ λόγους συντομίας δὲν ἀναγράφεται, ἐξυπακούεται.

Ἐκ τῆς ἱεροσολιτικῆς ἑορτῆς τῆς Ἰανουαρίου μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς: Ὁ μήτραν παρθενικὴν ἀγάσας τῷ τόκῳ σου. Ἄλλὰ τῆ α΄ Φεβρουαρίου: Ὡς ἀγκάλας σήμερον πιστοὶ καρδίας. (βλ. αὐτὸ ἐν § 752).

Κατὰ τὰς πρώτας τέσσαρας Κυριακὰς τοῦ Τριωδίου, ἐὰν ἀπεδόθη ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς, τὸ κοντάκιον ἐκάστης Κυριακῆς, ἦτοι:

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου: Φαρισαίου φύγομεν ὑψηγορίαν.

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Ἀσώτου: Τῆς πατρώας δόξης σου.

Τῇ Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρεω: Ὅταν ἔλθῃς ὁ Θεὸς ἐπὶ γῆς μετὰ δόξης.

Τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς: Τῆς σοφίας ὁδηγέ.

Κατὰ τὰς ἐκτὸς Κυριακῆς μνήμας ἑορταζομένων ἁγίων μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ μέχρι τῆς ἐνάρεξως τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, ὡς καὶ κατὰ τὰς ἐν Σαββάτῳ τοιαύτας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς: Προστασία τῶν Χριστιανῶν.

Τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν: Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ.

Τῇ κε΄ Μαρτίου: Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ ἢ ὀρθότερον: Τὸ προσταχθέν μυστικῶς.¹⁰³

Κατὰ τὰς πέντε Κυριακὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς: Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ. Ἄλλὰ τῇ Ε΄ Κυριακῇ, ἐὰν παρῆλθεν ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ: Προστασία τῶν Χριστιανῶν.

Τῷ Σαββάτῳ τοῦ Ἀκαθίστου: Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ.

Τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου: Ἡ πάντων χαρὰ.

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων: Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ.

Ἐκ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς ἀποδόσεως: Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατῆλθες, ἀθάνατε. Ἄλλὰ τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ καὶ καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα: Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ.¹⁰⁴ καὶ ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Μεσοπεντηκοστῆς μέχρι τῆς ἀποδόσεως αὐτῆς κατὰ τὰς καθημερινάς: Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς μεσαζούσης.

Ἀπὸ τῆς Ἀναλήψεως μέχρι τῆς ἀποδόσεως αὐτῆς: Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οικονομίαν.

Τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν: Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ.

Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς ἀποδόσεως: Ὅτε καταβάς τὰς γλώσσας συνέχεε.

Τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων: Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως.

Μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων καὶ μέχρι τῆς κοπ' Ἰουλίου: Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἄλλὰ τῇ β΄ Ἰουλίου: Περιβολὴν πᾶσι πιστοῖς ἀφθαρσίας: τῇ δὲ κε΄ Ἰουλίου: Προγόνων Χριστοῦ τὴν μνήμην ἑορτάζομεν.

Ἀπὸ κζ΄ Ἰουλίου μέχρι γι΄ Αὐγούστου: Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης. Ἄλλὰ τῇ α΄ Αὐγούστου: Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τῇ ιδ΄ Αὐγούστου: Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου.

Ἀπὸ ιε΄ μέχρι κγ΄ Αὐγούστου: Τὴν ἐν πρεσβείαις ἀκοίμητον Θεοτόκον.

Ἀπὸ κδ΄ Αὐγούστου ἕως ιβ΄ Σεπτεμβρίου: Ἰωακείμ καὶ Ἄννα. Ἄλλὰ τῇ λα΄ Αὐγούστου: Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου, Θεοτόκε.¹⁰⁵ τῇ α΄ Σεπτεμβρίου: Ὁ τῶν αἰώνων ποιητῆς καὶ Δεσπότης: καὶ τῇ ζ΄ Σεπτεμβρίου: Ἡ Παρθένος σήμερον καὶ Θεοτόκος Μαρία.

Τῇ ιγ΄ Σεπτεμβρίου: Οὐρανὸς πολύφωτος ἢ Ἐκκλησία.

Ἀπὸ ιδ΄ ἕως κα΄ Σεπτεμβρίου: Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

103. βλ. σημ. 967στ.

104. βλ. σημ. 1325.

105. βλ. σημ. 1105.

Ἀπὸ κβ' Σεπτεμβρίου ἕως ζ' Νοεμβρίου· *Προστασία τῶν Χριστιανῶν.*

Ἀπὸ η' ἕως κε' Νοεμβρίου· *Ὁ καθαρῶτατος ναὸς τοῦ Σωτήρος. Ἀλλὰ τῆ κ' Νοεμβρίου Ἐυφροσύνης σήμερον.*

Ἀπὸ κατ' Νοεμβρίου ἕως κδ' Δεκεμβρίου· *Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον. Ἀλλὰ τῆ θ' Δεκεμβρίου Ἐορτάζει σήμερον ἡ οἰκουμένη.*

Ἀπὸ κε' ἕως λα' Δεκεμβρίου· *Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερουσίον τίττει.*

117. Κατὰ τὰς λειτουργίας τῶν καθημερινῶν, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ προεόρτια ἢ μεθεόρτια ἢ ἀπόδοσις ἢ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, ψάλλονται τὰ κοντάκια τῶν ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος, ἦτοι:

Τῆ Δευτέρᾳ· *Ἀρχιστράτηγοι Θεοῦ.*

Τῆ Τρίτῃ· *Προφῆτα Θεοῦ καὶ Πρόδρομοε τῆς χάριτος.*

Τῆ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ· *Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.*

Τῆ Πέμπτῃ· *Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ θεοφθόγγους κήρυκας.*

Τῷ Σαββάτῳ· *Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως.¹⁰⁶*

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

118. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ ἀφοῦ ὁ ἱερεὺς εἶπη τὴν ἐκφώνησιν *Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν...*, ψάλλεται ὁ τρισάγιος ὕμνος κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν:

Ψάλλεται πρῶτον ὀλόκληρος ὑπὸ τοῦ α' χοροῦ, εἶτα ὑπὸ τοῦ β' καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ α'. Ἐπειτα ὁ β' χορὸς λέγει τὸ *Δόξα Πατρὶ, ὁ α' τὸ Καὶ νῦν, καὶ ὁ β' Ἄγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς*. Εἶτα παραγγέλλει ὁ διάκονος· *Δύναμις*. Καὶ ψάλλεται πάλιν ὁ ὕμνος ὀλόκληρος ἀργότερον εἴτε ὑπὸ τοῦ α' χοροῦ εἴτε ὑπ' ἀμφοτέρων ἐναλλάξ εἰς τέσσαρας στάσεις.

Ὅταν γίνεται συλλειτουργῶν, ὁ τρισάγιος ὕμνος ψάλλεται πεντάκις κατὰ τὴν ἐξῆς σειρᾶν· πρῶτον ὑπὸ τοῦ α' χοροῦ, ἔπειτα ὑπὸ τοῦ β', τὸ τρίτον ὑπὸ τῶν ἱερέων, τὸ τέταρτον ὑπὸ τοῦ α' χοροῦ καὶ τὸ πέμπτον πάλιν ὑπὸ τῶν ἱερέων, καὶ ἀκολούθως λέγεται τὸ *Δόξα, καὶ νῦν καὶ τὸ Δύναμις*.

Ἐν ἀρχιερατικῇ λειτουργίᾳ ὁ τρισάγιος ὕμνος ψάλλεται ἐπίσης πεντάκις κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν· ἀλλὰ πρὸ τοῦ *Δύναμις* παρεμβάλλονται αἱ εὐλογίαι τοῦ ἀρχιερέως διὰ τοῦ *Κύριε*

106. Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παλαιῶν Τυπικῶν κατὰ μὲν τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ἐψάλη ἐν τῷ Ὁρθρῷ μεγάλη δοξολογία, ἐν τῇ λειτουργίᾳ ψάλλεται πρῶτον ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου ἢ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ εἶτα τὸ κοντάκιον τῆς περιόδου· κατὰ δὲ τὰς καθημερινὰς πρῶτον τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καὶ εἶτα τὸ *Προστασία τῶν Χριστιανῶν*, ἐκτὸς τοῦ Σαββάτου, καθ' ὃ ψάλλεται πρῶτον τὸ *Μετὰ τῶν ἁγίων* καὶ εἶτα τὸ *Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*· ἐὰν δὲ εἶναι προεόρτια ἢ μεθεόρτια δεσποτικῆς ἑορτῆς, ψάλλεται πρῶτον τὸ κοντάκιον τοῦ τυχόντος ἁγίου καὶ εἶτα τὸ προεόρτιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται σήμερον μόνον ἐν ταῖς μοναῖς. Ἐν ταῖς ἐνορίας ἔχει ἐπικρατήσει νὰ ψάλλεται ἐν μόνον κοντάκιον, ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω. Ὁ ἀοίδιμος οἰκονόμος Γ. Ρήγας (ΖΤ σ. 71 κ.ε.) ὑποστηρίζει τὴν ἐπαναφορὰν τῆς ψαλμωδίας πάντων τῶν κοντακίων. Ἡ πράξις ὅμως αὕτη οὔτε πρὸς τὴν ἀρχαίαν τάξιν, ἥτις διεσώθη εἰς τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτάς (βλ. § 175), συμφωνεῖ, οὔτε σκόπιμος διὰ τὰς ἐνορίας εἶναι. Ἡ προσθήκη πολλῶν τροπαρίων διογκώνει καὶ παραφθείρει τὸ μέρος τοῦτο τῆς Θ. λειτουργίας, τὸ ὅποιον μᾶλλον θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποσυμφορηθῇ. Κατ' ἐξαιρέσει ὅμως θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπαναφερθῇ ἡ ψαλμωδία: α' τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἤχου κατὰ τὰς Κυριακὰς· καὶ β' τοῦ κοντακίου ἑορτῆς στερουμένης ἀπολυτικίου, ὡς λ.χ. τῶν τεσσάρων πρώτων Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου (πρὸ τοῦ κοντακίου τῆς Ὑπαπαντῆς, ἐὰν δὲν ἔχη ἀποδοθῇ ἡ ἑορτὴ), τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ τῶν Κυριακῶν Παράλυτου, Σαμαρείτιδος καὶ Τυφλοῦ (πρὸ τοῦ κοντακίου τοῦ Πάσχα). Τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἀναγραφόμενα εἰς τὰς οἰκείας §§ ἐντὸς ἀγκυλῶν διὰ τοὺς βουλομένους νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτὰ.

Κύριε, επίβλειπον ἐξ οὐρανοῦ κλπ., μετὰ δὲ τὸ *Δύναμις ψάλλεται ἡ φῆμη τοῦ ἱερουργούντος ἀρχιερέως* (βλ. ἀναλυτικῶς ἐν § 1895 περὶ τῆς ἀρχιερατικῆς λειτουργίας).

119. Κατὰ τὰς κυρίας καὶ τὰς πρώτας μεθεόρτους ἡμέρας τῶν Χριστουγενῶνων καὶ τῶν Θεοφανείων, τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου, τῷ Μ. Σαββάτῳ, τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα καὶ καθ' ὄλην τὴν Διακαινίσμιον ἐβδομάδα, κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα, τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀντὶ τοῦ τρισαγίου ψάλλεται κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν τὸ *Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Ἀλληλούια*. Κατὰ δὲ τὰς ἐορτὰς τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, τῆς Σταυροπροσκυνήσεως καὶ τῆς Προόδου τοῦ τιμίου Σταυροῦ (α' Αὐγούστου) *Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνούμεν, Δέσποτα, καὶ τὴν ἁγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν*.

Τὸ προκείμενον καὶ τὸ ἀλληλουϊάριον.

120. Πρὸ τοῦ Ἀποστόλου ψάλλεται τὸ προκείμενον, πρὸ δὲ τοῦ Εὐαγγελίου τὸ ἀλληλουϊάριον. Ταῦτα κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ἦσαν ψαλμοὶ ὁλόκληροι, μεθ' ἑκάστον στίχον τῶν ὁποίων ἐψάλλετο ὡς ἐφύμνιον εἰς μὲν τὸ προκείμενον στίχος τις χαρακτηριστικὸς τοῦ ψαλμοῦ, εἰς δὲ τὸ ἀλληλουϊάριον τριπλοῦν Ἀλληλούια. Σήμερον τὸ μὲν προκείμενον ἔχει περισταλῆ εἰς δύο στίχους (τὸ ἐφύμνιον καὶ τὸν α' στίχον), οἵτινες ἀπαγγέλλονται ὡς καὶ ὁ Ἀπόστολος, τὸ δὲ ἀλληλουϊάριον εἰς ἓν τριπλοῦν Ἀλληλούια ψαλλόμενον ἄνευ στίχων, οἵτινες ἐν τούτοις ἀναγράφονται εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Ἀποστόλου.

Τὰ προκείμενα καὶ ἀλληλουϊάρια τῆς Θ. Λειτουργίας κατατάσσονται εἰς τὰς ἐξῆς τρεῖς τάξεις:

α'. Τὰ καθ' ἧχον προκείμενα καὶ ἀλληλουϊάρια τῶν Κυριακῶν, τὰ καλούμενα **ἄμνημα**. Ταῦτα εὐρίσκονται ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου κατὰ σειρὰν εἰς ἑκάστην τῶν πέντε περιόδων τῶν ἐκ τῶν ἐπιστολῶν ἀναγνωσμάτων, εἰς νεωτέρας δὲ ἐκδόσεις καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ βιβλίου.

β'. Τὰ προκείμενα καὶ ἀλληλουϊάρια τῶν ἐξ ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος. Ταῦτα εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀποστόλου. Καὶ

γ'. Τὰ προκείμενα καὶ ἀλληλουϊάρια τῶν ἐορτῶν τοῦ Μηνολογίου καὶ τῶν κινητῶν τοιούτων τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου, τὰ καλούμενα **ἐμνημα**.

121. Κατὰ τὴν παλαιὰν τάξιν, ἀναγινωσκομένων πολλάκις δύο Ἀποστόλων καὶ δύο Εὐαγγελίων, ψάλλονται καὶ δύο προκείμενα καὶ ἀλληλουϊάρια. Σήμερον ὅμως, ἐφ' ὅσον ἐν ταῖς ἐνορίας ἔχει καθιερωθῆ ἡ ἀνάγνωσις ἐνὸς Ἀποστόλου καὶ ἐνὸς Εὐαγγελίου, ὀρθὸν εἶναι νὰ συμβαδίσῃ τὸ μὲν προκείμενον μετὰ τοῦ Ἀποστόλου, τὸ δὲ ἀλληλουϊάριον - ἐφ' ὅσον ἤθελε ψαλῆ μετὰ στίχων - μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀναλυτικώτερον:

α'. Κατὰ τὰς συνήθεις Κυριακάς, καθ' ἃς δὲν συμπίπτει θεομητορικὴ ἐορτὴ ἢ μνήμη ἐορταζομένου ἁγίου, λέγεται τὸ ἄμνημον προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον τοῦ τυχόντος ἤχου.¹⁰⁷

107. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἐπιστᾶται ἡ προσοχὴ τῶν ἀναγνωστῶν, διότι ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου τὰ προκείμενα καὶ ἀλληλουϊάρια ἀνακυκλοῦνται κατὰ σειρὰν, χωρὶς νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. ἐάν ὁ ἦχος αὐτῶν συμπίπτῃ μετὰ τοῦ ἤχου τῆς Κυριακῆς. Κατὰ τὰς ἀπὸ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐορτῆς τῶν Θεοφανείων μέχρι τῆς Ε' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν Κυριακάς τὰ ἐν τῷ Ἀποστόλῳ προκείμενα καὶ ἀλληλουϊάρια δὲν συμβαδίζουν πάντοτε μετὰ τοῦ ἤχου τῆς Κυριακῆς. Ὅθεν κατὰ τὴν περίοδον ταύτην δέον νὰ λέγεται τὸ προκείμενον καὶ τὸ ἀλληλουϊάριον τοῦ ἤχου τῆς Κυριακῆς καὶ ὄχι τὸ ἐν τῷ Ἀποστόλῳ ἀναγραφόμενον, ἐκτὸς ἐάν τοῦτο εἶναι εἰδικὸν τῆς Κυριακῆς (Κυριακαὶ Ἀπόκρεω, Τυρινῆς, Α' καὶ Γ' τῶν νηστειῶν).

β'. Ἐὰν κατὰ τινά Κυριακὴν συμπύπτη μνήμη ἁγίου, τοῦ ὁποίου ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος, λέγεται τὸ προκείμενον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ ἀλληλουϊάριον τῆς Κυριακῆς· ἐὰν δὲ ἀναγινώσκεται καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου, λέγεται καὶ τὸ ἀλληλουϊάριον αὐτοῦ.

γ'. Κατὰ τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτάς, ἐν οἰκιδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχουν, καὶ κατὰ τὰς ἐν καθημερινῇ μνήμας ἑορταζομένον ἁγίου λέγονται τὰ οἰκεία ἔμμημα προκείμενα καὶ ἀλληλουϊάρια. Τὰ τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν τοιαῦτα ὀρθῶν εἶναι νὰ λέγονται καὶ εἰς τὰς ἐν καθημερινῇ ἀποδόσεις αὐτῶν.

δ'. Κατὰ τὰς καθημερινὰς τέλους, καθ' ἧς ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σειρᾶς, λέγεται τὸ προκείμενον καὶ τὸ ἀλληλουϊάριον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος.

122. Κατὰ τὴν σήμερον κρατοῦσαν ἐν ταῖς ἐνορίαις συνήθειαν ἡ ὀρθὴ σειρὰ τῆς ἀναγνώσεως καὶ ψαλμωδίας προκείμενου, Ἀποστόλου, ἀλληλουϊαρίου καὶ Εὐαγγελίου εἶναι ἡ ἑξῆς:

Ὁ ἀναγνώστης· *Προκείμενον*. Ἦχος (δεῖνα). *Ψαλμός* (δεῖνα).¹⁰⁸ Ἐὰν δὲ τὸ προκείμενον εἶναι ἐκ τῆς φῶδης τῆς Θεοτόκου, ὁ ἀναγνώστης ἀντὶ τοῦ *Ψαλμός* (δεῖνα) λέγει· *Ῥοδὴ τῆς Θεοτόκου*. Ἐὰν δὲ εἶναι ἐκ τῆς φῶδης τῶν τριῶν παιδῶν, λέγει· *Ῥοδὴ τῶν πατέρων*.

Ὁ διάκονος· *Πρόσχωμεν*.¹⁰⁹

Ὁ ἀναγνώστης τὸ προκείμενον καὶ τὸν στίχον αὐτοῦ.

Ὁ διάκονος· *Σοφία*.

Ὁ ἀναγνώστης τὸν τίτλον τοῦ ἀποστολικοῦ ἀναγνώσματος.

Ὁ διάκονος· *Πρόσχωμεν*.

Ὁ ἀναγνώστης τὸ κείμενον τοῦ ἀποστολικοῦ ἀναγνώσματος.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἀποστόλου:

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν ἀναγνώστην· *Εἰρήνη σοι*.

Ὁ χορὸς (τὸ ἀλληλουϊάριον μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ ἢ συνηθέστερον) τὸ *Ἀλληλούια* τρίς.¹¹⁰

Ὁ ἱερεὺς (ἢ ἄλλος διάκονος, ἐὰν ὑπάρχη)· *Σοφία ὀρθοί. Ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου*.

Ὁ ἱερεὺς· *Εἰρήνη πᾶσι*.

Ὁ χορὸς· *Καὶ τῷ πνεύματί σου*.

Ὁ διάκονος τὸν τίτλον τοῦ εὐαγγελικοῦ ἀναγνώσματος.

108. Ἡ ἐξαγγελία αὕτη, ἀποτελοῦσα τὸν τίτλον τοῦ προκείμενου καὶ ἀντιστοίχους οὐσα πρὸς τοὺς προτασομένους τῶν ἀποστολικῶν καὶ εὐαγγελικῶν περικοπῶν τίτλους, οὐχὶ ὀρθῶς παραλείπεται σήμερον.

109. Τὸ πρῶτον τοῦτο *Πρόσχωμεν* ἐκφωνεῖται διὰ τὸ προκείμενον καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐκφωνῆται πρὸ αὐτοῦ. Ἡ ἐπικρατοῦσα συνήθεια νὰ ἀπαγγέλλεται τοῦτο μετὰ τοῦ προκείμενου καὶ τοῦ στίχου δὲν εἶναι ὀρθή.

110. Ψαλλομένου τοῦ ἀλληλουϊαρίου ὁ διάκονος θυμῆ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, τὴν πρόθεσιν, τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαόν, ἔπειτα δὲ, λαβὼν εὐλογίαν παρὰ τοῦ ἱερέως, ἀπέρχεται μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὸν ἄμβωνα διὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Ἡ σήμερον ὁμοῦ κρατοῦσα συνήθεια τῆς λιαν συντόμου ψαλμωδίας τοῦ *Ἀλληλούια* ἂνευ στίχων μετέφερε πάντα ταῦτα ἐνωρίτερον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Ἀποστόλου. Ἀλλὰ τοῦτο δημιουργεῖ ἀταξίαν καὶ ἔρχεται εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὸ διπλοῦν *Πρόσχωμεν*, διὰ τοῦ ὁποίου καλεῖται ὁ λαὸς ν' ἀκούσῃ μετὰ προσοχῆς τοὺς ἀποστολικοὺς λόγους. Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπαναφερθῇ ἡ ψαλμωδία τοῦ ἀλληλουϊαρίου εἰς τὸν ὠρισμένον δι' ἑκάστην Κυριακὴν καὶ ἑορτὴν ἦχον μετὰ δύο τοῦλάχιστον στίχων, ὥστε νὰ καλύπτεται ὁ ἀπαιτούμενος διὰ τὰς ἀνωτέρω ἐνεργείας χρόνος. Ἐὰν δὲ τὸ *Ἀλληλούια* ψαλῆ μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ, δεόν νὰ προταχθῇ αὐτοῦ ἐξαγγελία ἀνάλογος πρὸς τὴν τοῦ προκείμενου, ἦτοι:

Ὁ ἀναγνώστης· *Ἀλληλούια*. Ἦχος (δεῖνα). *Ψαλμός* (δεῖνα).

Ὁ διάκονος· *Πρόσχωμεν*.

‘Ο ἱερεύς (ἢ ὁ β’ διάκονος)· *Πρόσχωμεν.*
 ‘Ο χορός· *Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.*
 ‘Ο διάκονος τὸ κείμενον τοῦ εὐαγγελικοῦ ἀναγνώσματος.
 Μετ’ αὐτὸ δὲ ὁ ἱερεύς εὐλογῶν τὸν διάκονον· *Εἰρήνη σοι.*
 ‘Ο χορός· *Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι.*

‘Ο Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον.

123. Ἡ σειρὰ ἀναγνώσεως τῶν ἀποστολικῶν καὶ εὐαγγελικῶν περικοπῶν εἶναι ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἡ ἑξῆς:

α’. Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς ἀναγινώσκονται περικοπαὶ ἐκ τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων καὶ τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, καθ’ ἣν σειρὰν εἶναι αὐτὰ κατακεχωρισμένα εἰς τὰ οἰκεία βιβλία.

β’. Ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἄρχεται ἡ ἀνάγνωσις περικοπῶν ἐκ τῶν Ἐπιστολῶν καὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου καθ’ ἣν σειρὰν εἶναι αὐτὰ κατακεχωρισμένα εἰς τὰ οἰκεία βιβλία. Τὸ κατὰ Ματθαῖον καλύπτει 17 εβδομάδας· ἐξ αὐτῶν ὅμως ἀναγινώσκονται τόσαι μόνον, ὅσαι ἀπαιτοῦνται διὰ τὸ μέχρι τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὑψωσιν διάστημα. Κατὰ τὰς Κυριακὰς τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Δ’ Οἰκουμενικῆς συνόδου (ιγ’ ἕως ιθ’ Ἰουλίου), πρὸ τῆς Ὑψώσεως (ζ’ ἕως ιγ’ Σεπτεμβρίου) καὶ μετὰ τὴν Ὑψωσιν (ιε’ ἕως κα’ Σεπτεμβρίου), ὡς καὶ κατὰ τὰ Σάββατα πρὸ τῆς Ὑψώσεως καὶ μετ’ αὐτὴν ἀναγινώσκονται αἱ διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ὠρισμένα ἀποστολικά καὶ εὐαγγελικά περικοπαί, παραλείπονται δὲ ἐν ταῖς ἐνοριαῖς αἱ τῆς σειρᾶς.

γ’. Ἀπὸ τῆς Δευτέρας, ἥτις ἀκολουθεῖ τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν Ὑψωσιν, ἄρχεται ἡ ἀνάγνωσις τῶν περικοπῶν τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου, ἐνῶ συνεχίζεται κατὰ σειρὰν ἡ ἀνάγνωσις τῶν περικοπῶν ἐκ τῶν Ἐπιστολῶν. Αἱ περικοπαὶ τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου κατὰ τὰς καθημερινὰς ἀναγινώσκονται καθ’ ἣν σειρὰν εὐρίσκονται ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ. Κατὰ τὰς Κυριακὰς ὅμως τηρεῖται ἡ ἑξῆς τάξις: Ἡ Δ’ Λουκᾶ ἀναγινώσκειται τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ζ’ Οἰκουμενικῆς Συνόδου (ια’ ἕως ιζ’ Ὀκτωβρίου)· ἡ Ε’ τῇ Κυριακῇ, ἥτις συμπύπτει ἀπὸ λ’ Ὀκτωβρίου ἕως ε’ Νοεμβρίου· ἡ ΙΑ’ τῇ Κυριακῇ τῶν Προπατόρων (ια’ ἕως ιζ’ Δεκεμβρίου) καὶ ἡ Ι’ τῇ πρὸ αὐτῆς Κυριακῇ (δ’ ἕως ι’ Δεκεμβρίου). Αἱ λοιπαὶ περικοπαὶ ἀναγινώσκονται κατὰ σειρὰν εἰς τὰς ἐνδιαμέσους Κυριακὰς· ἡ ΙΒ’ ὅμως καὶ ἡ ΙΕ’, πολλάκις δὲ καὶ ἡ ΙΔ’, ἀναγινώσκονται μετὰ τὰ Φῶτα.¹¹¹

δ’. Κατὰ τὰς Κυριακὰς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως (ιη’ ἕως κδ’ Δεκεμβρίου), μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν (κστ’ ἕως κθ’ Δεκεμβρίου), πρὸ τῶν Φῶτων (λ’ Δεκεμβρίου ἕως ε’ Ἰανουαρίου) καὶ μετὰ τὰ Φῶτα (η’ ἕως ιδ’ Ἰανουαρίου), ὡς καὶ κατὰ τὰ ἀντίστοιχα Σάβ-

111. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν καὶ οἱ Ἀπόστολοι τῶν Κυριακῶν τῆς περιόδου αὐτῆς δὲν ἀνεγινώσκοντο κατὰ τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου σειρὰν, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἀντιστοιχῶν Εὐαγγελίων συμφώνως πρὸς τὸν εἰς τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελίου ὑπάρχοντα πλῆθος συναγνώσεως Ἀποστόλων καὶ Εὐαγγελίων. Οὕτως ὁ Ἀπόστολος τῆς ΙΗ’ Κυριακῆς ἀνεγινώσκετο πάντοτε μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Α’ Κυριακῆς Λουκᾶ, ὁ τῆς ΙΘ’ μετὰ τῆς Β’ Λουκᾶ κ.ο.κ. Τὴν τάξιν ὅμως ταύτην παρέφθειρεν ὁ διορθωτὴς τῶν ὑπὸ τοῦ Ἐμμανουὴλ Γλυζωνίου ἐν ἔτει 1587 συνταχθέντων κανονίων διάκονος Νεόφυτος ὁ ἐκ Κάσου, ἔκτοτε δὲ ἐπεκράτησεν ἡ κατὰ τὴν ἑθιμικήν σειρὰν ἀνάγνωσις τῶν Ἀποστόλων (βλ. Γ. Μπεκατώρου, *Τάξις* 1956, σ. 9). Διὰ τὸ μετὰ τὸ Δωδεκαήμερον διάστημα ὅμως ὁ Νεόφυτος ἀφῆκεν ἀμετάβλητον τὴν ἀρχαίαν τάξιν τῆς συναγνώσεως, ἥτις καὶ τηρεῖται σήμερον.

βατα, ἀναγινώσκονται αἱ διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ὠρισμένοι ἀποστολικάι καὶ εὐαγγελικάι περικοπαί. Κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς περιόδου ταύτης συνεχίζεται ἡ κατὰ σειρὰν ἀνάγνωσις τῶν Ἐπιστολῶν καὶ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

ε'. Κατὰ τὸ ἀπὸ ε' Ἰανουαρίου μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ Τριωδίου διάστημα κατὰ μὲν τὰς Κυριακὰς ἀναγινώσκονται ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν περικοπαί ἐκ τῶν ὑπολειφθεισῶν τοῦ Λουκᾶ, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ ἐκ τῶν ὑπολειφθεισῶν τοῦ Ματθαίου, μετὰ τῶν ἀντιστοίχων Ἀποστόλων (βλ. ἀναλυτικῶς εἰς § 675)· κατὰ δὲ τὰς καθημερινὰς μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν περικοπῶν τοῦ Λουκᾶ καὶ τῶν Ἐπιστολῶν ἀναγινώσκονται περικοπαί ἐκ τῶν ὑπολειφθεισῶν ἑβδομάδων τοῦ Ματθαίου μετὰ τῶν ἀντιστοίχων Ἀποστόλων ἢ περικοπαί παραλειφθεῖσαι εἰς τὴν κανονικὴν σειρὰν αὐτῶν.

στ'. Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου καὶ ἐξῆς αἱ ἀποστολικάι καὶ εὐαγγελικάι περικοπαί ἀναγινώσκονται καὶ πάλιν καθ' ἣν σειρὰν εὐρίσκονται εἰς τὰ οἰκεία βιβλία.

124. Ὡς πρὸς τὰς προτιμητέας περικοπὰς μεταξὺ τῶν τῆς σειρᾶς καὶ τῶν τοῦ Μηνολογίου ἰσχύουν τὰ κάτωθι:

α'. Κατὰ τὰς συνήθεις Κυριακὰς, καθ' ἃς δηλ. οὐδεμία ἐορτὴ συμπύπτει, ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σειρᾶς.

β'. Κατὰ τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἐορτὰς, ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχουν, ἀναγινώσκονται οἱ Ἀπόστολοι καὶ τὰ Εὐαγγέλια αὐτῶν. Περί τινων ἐξαιρέσεων γίνεται λόγος εἰς τὰς οἰκείας §§.

γ'. Κατὰ τὰς ἐκτὸς Κυριακῆς μῆμας ἐορταζομένον ἁγίων ἀναγινώσκονται ἐπίσης οἱ Ἀπόστολοι καὶ τὰ Εὐαγγέλια αὐτῶν.

δ'. Ἐὰν μῆμη ἐπισήμως ἐορταζομένου ἁγίου τύχη ἐν Κυριακῇ, ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς.¹¹² Κατὰ τὰς ἐορτὰς δὲ τοῦ Προδρομοῦ (Γενέσιον, Σύναξιν καὶ Ἀποτομὴν) καὶ τὰς μῆμας τῶν κορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, τῶν Δώδεκα, τῶν εὐαγγελιστῶν Ματθαίου, Λουκᾶ καὶ Ἰωάννου, τοῦ Πρωτοκλήτου Ἀνδρέου, τῶν Τριῶν ἱεραρχῶν καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀναγινώσκονται καὶ τὰ Εὐαγγέλια τῶν ἁγίων τούτων.¹¹³

ε'. Κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας ἀναγινώσκονται οἱ Ἀπόστολοι καὶ τὰ Εὐαγγέλια τῆς σειρᾶς· μόνον δὲ ὅταν περικοπῆ τις ἀποστολικὴ ἢ εὐαγγελικὴ ἔχη ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὸν ἅγιον τῆς ἡμέρας, δεόν νὰ προτιμᾶται αὕτη.¹¹⁴

112. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, τηρουμένην σήμερον μόνον ἐν ταῖς μοναῖς, ὅταν εἴτε ἐν Κυριακῇ εἴτε ἐν καθημερινῇ τύχη μῆμη ἐορταζομένου ἁγίου, ἀναγινώσκονται δύο Ἀπόστολοι καὶ δύο Εὐαγγέλια, ἥτοι τῆς σειρᾶς καὶ τοῦ ἁγίου. Τοῦτο ἰσχύει ἐπίσης καὶ διὰ τὰς ἐν Κυριακῇ θεομητορικὰς ἐορτὰς, καθὼς καὶ διὰ τὰς Κυριακὰς ἀποστόλων τῆς Δ' καὶ τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ τὰ Σάββατα καὶ τὰς Κυριακὰς πρὸ καὶ μετὰ τὴν Ὑψωσιον.

113. Δὲν πρεῖται τοῦτο καὶ εἰς τὴν μῆμην τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, διότι αὕτη συμπύπτει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ ὡς ἐκ τούτου προτιμῶνται κατ' ἀνάγκην αἱ εὐαγγελικάι περικοπαὶ τῶν Κυριακῶν.

114. Κατὰ τὰς καθημερινὰς, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνει μῆμη ἐορταζομένου ἁγίου, δὲν εἶναι σκόπιμον νὰ προτιμῶνται πάντοτε αἱ περικοπαὶ τοῦ Μηνολογίου εἰς βάρος τῶν τῆς σειρᾶς, διότι τοῦτο ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν συγχὴν ἐπανάληψιν τῶν αὐτῶν περικοπῶν. Μὴ λησμονώμεν ἄλλωστε ὅτι καὶ κατ' αὐτὴν τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα τὴν ἐορτὴν τῶν ἐορτῶν, ἀναγινώσκεται Εὐαγγέλιον τῆς σειρᾶς οὐδόλως ἀναφερόμενον εἰς τὸ ἐορταζόμενο γεγονός τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ὁ Χερουβικὸς ὕμνος.¹¹⁵

125. Χερουβικὸς (ἢ *Χερουβικόν*) καλεῖται ὁ ὕμνος ὁ ψαλλόμενος κατὰ τὴν εἴσοδον τῶν τιμίων δώρων. Ὁ συνήθης Χερουβικὸς ὕμνος, ὁ κατὰ πᾶσαν Θ. Λειτουργίαν τοῦ Χρυσοστόμου ἢ τοῦ Μ. Βασιλείου ψαλλόμενος, εἶναι ὁ ἑξῆς:

*Οἱ τὰ Χερουβίμ μυστικῶς εἰκονίζοντες * καὶ τῇ ζωοποιῶ Τριάδι * τὸν τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες * πᾶσαν νῦν¹⁶ βιοτικὴν ἀποθώμεθα μέρμναν **

*Ὡς τὸν βασιλέα τῶν ὄλων ὑποδεξόμενοι ** (ἐνταῦθα διακοπτόμενου τοῦ ὕμνου γίνεται ἡ εἴσοδος τῶν τιμίων δώρων, μετ' αὐτὴν δὲ συνεχίζεται ὁ ὕμνος) *ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως * δορυφορούμενον τάξεσιν. * Ἀλληλούια.*

Τοῦ ὕμνου τούτου τὸ μὲν α' μέρος ψάλλει ὁ α' χορὸς, τὸ δὲ β' ὁ β'. Ψάλλεται δὲ ὁ ὕμνος κατὰ μὲν τὰς Κυριακὰς εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος, κατὰ δὲ τὰς καθημερινὰς εἰς τὸν δι' ἐκάστην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ὀρισμένον κατὰ παραδόσιν ἦχον, ἦτοι τῇ Δευτέρᾳ εἰς ἦχον α', τῇ Τρίτῃ εἰς ἦχον βαρύν, τῇ Τετάρτῃ εἰς ἦχον δ', τῇ Πέμπτῃ εἰς ἦχον πλ. δ', τῇ Παρασκευῇ εἰς ἦχον πλ. α' καὶ τῷ Σαββάτῳ εἰς τὸν ἦχον τῆς ληγούσης ἐβδομάδος. Κατὰ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς ἐπίσης ὁ Χερουβικὸς ὕμνος ψάλλεται εἰς τὸν δι' ἐκάστην ὀρισμένον κατ' ἀγραφον παράδοσιν ἦχον, ἦτοι:

Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Ἰνδίκτου εἰς ἦχον α'.

Εἰς τὴν Ὑψωσιν τοῦ Σταυροῦ εἰς ἦχον δ'.

Τῇ παραμονῇ τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων εἰς ἦχον β', ὅταν ἡ Λειτουργία τελεῖται μετὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἐν Σαββάτῳ ὅμως ἡ Κυριακῇ εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος.

Τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν Χριστουγέννων εἰς ἦχον α'.

Τῇ κατ' Δεκεμβρίου εἰς ἦχον β', ἐν Κυριακῇ δὲ εἰς τὸν ἦχον αὐτῆς.

Τῇ α' Ἰανουαρίου εἰς ἦχον α', ἐν Κυριακῇ δὲ εἰς τὸν ἦχον αὐτῆς.

Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια εἰς ἦχον βαρύν.

Εἰς τὴν Σύναξιν τοῦ Προδρόμου εἰς ἦχον β', ἐν Κυριακῇ δὲ εἰς τὸν ἦχον αὐτῆς.

Εἰς τὰς ἑορτὰς τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ εἰς ἦχον α', ἐν Κυριακῇ δὲ εἰς τὸν ἦχον αὐτῆς.

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων εἰς ἦχον δ'.

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα εἰς ἦχον α', κατὰ δὲ τὴν Διακαινίσιμον ἐβδομάδα εἰς τὸν ἦχον ἐκάστης ἡμέρας, ἦτοι τῇ Δευτέρᾳ εἰς β', τῇ Τρίτῃ εἰς γ' κ.ο.κ.

Εἰς τὴν Μεσοπεντηκοστὴν καὶ εἰς τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου εἰς ἦχον δ'.

Τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς εἰς ἦχον βαρύν.

Τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς ἦχον α'.

Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου εἰς ἦχον δ'.¹¹⁷

115. Δὲν κάμνομεν ἐφεξῆς λόγον περὶ τῆς διαθρώσεως τῆς Θ. Λειτουργίας (ὡς ἐπράξαμεν διὰ τὸν Ἑσπερινὸν καὶ τὸν Ὁρθρον), διότι αὕτη ἐπιτίθει ἀναλυτικῶς εἰς τὸ Εὐχολόγιον καὶ τὸ Ἱερατικόν, εἶναι δὲ πάντοτε ἡ αὐτή. Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν ἐκθέσεως γνωστοτάτων διατάξεων ἐμπιπουσῶν εἰς τὴν ἀριδιότητα τῆς Λειτουργικῆς καὶ τῆς Τελετουργικῆς μάλλον ἢ τοῦ τυπικοῦ, περιοριζόμεθα εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν ἀφορώντων εἰς τὰ ἐναλλασσόμενα στοιχεῖα τοῦ τμήματος τούτου τῆς Θ. Λειτουργίας. Οὐχ ἴπτον ὅμως ἀναλυτικὴν πλὴν διάταξιν, κυρίως ὡς πρὸς τὴν διαδοχὴν ἱερέως καὶ ψάλτου, παραθέτομεν εἰς τὴν τάξιν τῆς ἀκολουθίας τῶν Κυριακῶν (§§ 147-156).

116. Αὕτη εἶναι ἡ ἀρχαία ὀρθή γραφή, μαρτυρούμενη ὑπὸ πλείστων χροφ. (βλ. Ἰ.Μ.Φουντουῆ, Ἀπαντήσεις τ. Β', σ. 224-226, ἐρώτησις 199).

117. Εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ἦχων εἶχον ἐπ' ὕψιν τὴν ἀγραφον ἱεροψαλτικὴν παράδοσιν (βλ. καὶ Κων. Ψάχου, Τὰ κατ' ἀγραφον παράδοσιν ἐκ τε τῶν ψαλλομένων καὶ ἐκ τοῦ τυπικοῦ διασωθέντα. Περιοδ. Νέα Φθέρμιγξ, ἔτος 1922, ἀριθμ. φύλλον 11-12, σ. 1 κ.έ).

126. Τῆ Μ. Πέμπτῃ ἀντὶ τοῦ συνήθους Χερουβικῆ ὕμνου ψάλλεται εἰς ἦχον πλ. β' ὁ ὕμνος *Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ...*, ἡ δὲ διακοπὴ διὰ τὴν εἴσοδον γίνεται μετὰ τὰς λέξεις *καθάπερ ὁ Ἰούδας*.

Τῷ δὲ Μ. Σαββάτῳ ψάλλεται εἰς ἦχον πλ. α' ὁ ὕμνος *Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία...*, ἡ δὲ διακοπὴ γίνεται μετὰ τὰς λέξεις *μετὰ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας*. Ὁ αὐτὸς ὕμνος ψάλλεται καὶ κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.

Κατὰ δὲ τὴν Θ. Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων ψάλλεται πάντοτε ὁ ὕμνος *Νῦν αἰ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν...*

Ὁ θεομητορικὸς ὕμνος.

127. Ἐν πάσῃ Θ. Λειτουργίᾳ τοῦ Χρυσοστόμου εὐθύς μετὰ τὴν ἐκφώνησιν *Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας, ἀχράντου...* ψάλλεται ὁ θεομητορικὸς ὕμνος *Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς μακαρίζειν σε τὴν Θεοτόκον...* Κατὰ τὰς δεσποτικὰς ὁμῶς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν ἀντὶ τοῦ *Ἄξιόν ἐστιν* ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ οἰκείου μεγαλυναρίου.

Κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν τοῦ Μ. Βασιλείου ἀντὶ τοῦ *Ἄξιόν ἐστιν* ψάλλεται τὸ κάθισμα *Ἐπὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη...*, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἀντικαθίσταται δι' ἄλλου ὕμνου.

Τὸ κοινωνικόν.

128. **Κοινωνικὸν** καλεῖται ὁ κατὰ τὴν ὥραν τῆς θείας κοινωνίας ψαλλόμενος ὕμνος. Τὸ κοινωνικὸν κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ἦτο ψαλμὸς ὁλόκληρος, μεθ' ἑκαστον στίχον τοῦ ὁποῖου ἐπανελαμβάνετο ὡς ἐφύμνιον εἰς χαρακτηριστικὸς στίχος αὐτοῦ μετὰ τοῦ *Ἀλληλουία*· παρετείνετο δὲ ἡ ψαλμωδία τοῦ κοινωνικοῦ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς προσελεύσεως τοῦ λαοῦ εἰς τὴν θ. κοινωνίαν. Σὺν τῷ χρόνῳ ὁμῶς κατηργήθησαν οἱ στίχοι καὶ διετηρήθη μόνον τὸ ἐφύμνιον ψαλλόμενον ἅπαξ εἰς ἄργον μέλος καὶ μόνον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κοινωνίας τῶν κληρικῶν, ἐνῶ κατὰ τὴν προσέλευσιν τοῦ λαοῦ ψάλλεται συνήθως τὸ *Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ...*¹¹⁸

129. Καθ' ὅλας τὰς Κυριακάς, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ ἀποδόσις δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς ἢ μνήμη μεγάλου ἁγίου, ὡς κοινωνικὸν ψάλλεται τὸ *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν* (Ψαλμ. ρμ' 1). *Ἀλληλουία*. Τὸ αὐτὸ κοινωνικὸν ψάλλεται καὶ κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων καὶ εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου.

Κατὰ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν, ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχουν, ψάλλονται τὰ δι' ἐκάστην ἐξ αὐτῶν ὠρισμένα κοινωνικά. Κατὰ δὲ τὰς θεομητορικὰς ἑορτὰς (πλὴν τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἥτις ἔχει ἴδιον κοινωνικόν) καὶ τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν,

118. Σήμερον πολλοὶ ψάλλου παρατίπως ἀντικαθιστοῦν τὰ κοινωνικά διὰ πολυελοῦ ἢ ἄλλων ψαλμικῶν στίχων (ὡς *Ποῦ πορευθῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός σου... ἢ Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν...*) ἀσχετῶν πρὸς τὴν ἡμέραν ἢ τὴν ἀγομένην ἑορτὴν. Ὁρθότερον ὁμῶς καὶ εὐκταῖον θὰ ἦτο νὰ ἐπαναφερθῆ ἡ ἀρχαία συνήθεια, νὰ ψάλλεται δηλ. τὸ κοινωνικὸν συντόμως, ἐπαναλαμβανόμενον πολλάκις μετὰ στίχων εἴτε ἐκ τοῦ αὐτοῦ ψαλμοῦ, εἴτε σχετικῶν πρὸς τὴν ἑορτὴν, νὰ συνεχίζεται δὲ ἡ ψαλμωδία αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προσελεύσεως τοῦ λαοῦ εἰς τὴν θ. κοινωνίαν.

ἐν οἰαδίηποτε ἡμέρα καὶ ἂν τύχουν, ψάλλεται κοινωνικὸν Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι (Ψαλμ. ριε´ 4). Ἀλληλούια.

Κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν ἀσωμάτων· Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα (Ψαλμ. ργ´ 4). Ἀλληλούια.

Κατὰ τὰς μνήμης τῶν ἀποστόλων, τῶν Τριῶν ἱεραρχῶν καὶ τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν (ἢ αὐτοῦ) καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν (ἢ αὐτοῦ) (Ψαλμ. ιη´ 5). Ἀλληλούια.

Κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων Πάντων, τὰς μνήμας τῶν θεοπατόρων Ἰσαακίμ καὶ Ἄνης καὶ ἄλλων τινῶν ἁγίων· Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις (Ψαλμ. ιβ´ 1). Ἀλληλούια.¹¹⁹

Κατὰ δὲ τὰς μνήμας πάντων τῶν λοιπῶν ἁγίων· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος (Ψαλμ. ρια´ 6). Ἀλληλούια.

Τὸ κοινωνικὸν τῶν Κυριακῶν Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ κοινωνικοῦ τοῦ ἐορταζομένου ἁγίου κατὰ τὰς τρεῖς ἐορτὰς τοῦ Προδρόμου (Συνάξιν, Γενέσιον καὶ Ἀποτομήν), τὰς τῶν κορυφαίων ἀποστόλων, τῶν Δώδεκα, τοῦ πρωτοκλήτου Ἀνδρέου, τῶν ευαγγελιστῶν, τῶν ἀσωμάτων, τῶν Τριῶν ἱεραρχῶν καὶ τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.¹²⁰

Τὸ κοινωνικὸν τοῦ Πάσχα Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε... ψάλλεται καθ' ὅλην τὴν Διακαιήσιμον ἐβδομάδα καὶ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα, κατὰ νεωτέραν δὲ συνήθειαν καὶ κατὰ τὰς τέσσαρας μετὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ Κυριακὰς ἀντὶ τοῦ Αἰνεῖτε τὸν Κύριον...

Κατὰ δὲ τὰς καθημερινὰς, καθ' ἃς δὲν συμπύπτει μνήμη ἐορταζομένου ἁγίου, καὶ κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ τῶν θεομητορικῶν ἐορτῶν (ἐκτὸς τῶν ἀποδόσεων αὐτῶν) ψάλλονται τὰ κοινωνικὰ τῆς ἐβδομάδος,¹²¹ ἧτοι:

Τῆ Δευτέρᾳ· Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα (Ψαλμ. ργ´ 4). Ἀλληλούια.

Τῆ Τρίτῃ· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος (Ψαλμ. ρια´ 6). Ἀλληλούια.

Τῆ Τετάρτῃ· Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι (Ψαλμ. ριε´ 4). Ἀλληλούια.

Τῆ Πέμπτῃ· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν (Ψαλμ. ιη´ 5). Ἀλληλούια.

Τῆ Παρασκευῇ· Σωτηρίαν εἰργάσω ἐν μέσῳ τῆς γῆς, Χριστέ ὁ Θεός (Ψαλμ. ργ´ 12). Ἀλληλούια.¹²²

119. Κατὰ τὰ ΤΑΣ καὶ ΤΕ τὸ κοινωνικὸν τοῦτο ἐψάλλετο καὶ εἰς πολλῶν ἄλλων ἁγίων μνήμας. Φρονοῦμεν δὲ ὅτι εἰς μνήμας περισσοτέρων τοῦ ἐνὸς ἁγίου εἶναι τοῦτο καταλληλότερον τοῦ Εἰς μνημόσυνον, τὸ ὁποῖον ἀρμόζει εἰς ἓνα ἅγιον.

120. Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὰ παλαιὰ Τυπικά, ὅταν ἐν Κυριακῇ συμπύπτει θεομητορικὴ ἐορτὴ ἢ ἀπόδοσις δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἐορτῆς ἢ μνήμη ἐπισήμου ἁγίου, ψάλλονται ἀμφότερα τὰ κοινωνικά, τὸ τῆς Κυριακῆς καὶ τὸ τῆς ἐορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου. Ἡ συνήθεια αὕτη φρονοῦμεν ὅτι ἐνδείκνυται νὰ ἐπιαναφερθῇ, ἐφ' ὅσον μάλιστα σημεῖον ἢ προσέλευσις τοῦ λαοῦ εἰς τὴν θείαν κοινωνίαν εἶναι πικνότερα παρ' ὅ,τι εἰς πικνότερας ἐποχὰς καὶ ὁ ἀπαιτούμενος δι' αὐτὴν χρόνος περισσύτερος. Διὰ τοῦτο εἰς πάσας τὰς σχετικὰς περιπτώσεις σημειοῦμεν ἀμφότερα τὰ κοινωνικά, περικλείοντες ἐντὸς ἀγκυλῶν τὸ μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ ψαλλόμενον σημεῖον.

121. Κατὰ τὸ ΤΕ ὁμῶς καθ' ὅλας τὰς μεθεόρτους ἡμέρας ψάλλεται τὸ κοινωνικὸν τῆς προλαμβάνουσας ἐορτῆς τοῦτο δὲ φαίνεται λογικώτερον, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας δὲν ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς Παρασκευαϊκῆς, πρὸς τὴν ὁποίαν συνδέονται τὰ κοινωνικά τῆς ἐβδομάδος.

122. Ἀντ' αὐτοῦ τὸ ΤΑΣ (ἀπορ. κεφ. θ´) ὀρίζει τὸ Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ πνεύματος σου, Κύριε

Τῷ Σαββάτῳ *Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεάν καὶ γενεάν* (Ψαλμ. ξδ' 5. ρλδ' 13). *Ἀλληλούια.*¹²³

Τῇ Μ.Πέμπτῃ ψάλλεται τὸ *Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ...*

Κατὰ δὲ τὴν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων ψάλλεται τὸ *Γεύσασθε καὶ ἴδετε, ὅτι Χριστός ὁ Κύριος* (Ψαλμ. λγ' 9). *Ἀλληλούια.* Ἐάν ὅμως ἡ Προηγιασμένη τελῆται ἐπὶ τῇ μνήμῃ ἑορταζομένου ἁγίου, ψάλλεται ἀντ' αὐτοῦ τὸ *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος* (Ψαλμ. ρια' 6). *Ἀλληλούια.*

Ὡς πρὸς τὸν ἦχον, εἰς τὸν ὁποῖον δεόν νά ψάλλωνται τὰ κοινωνικά, ἰσχύουν ὅσα ἐσημειώθησαν διὰ τὸν Χερουβικὸν ἕμνον (βλ. § 125).

Ὁ μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν ἕμνος.

130. Εἰς πᾶσαν Θ. Λειτουργίαν μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν καὶ ἀφοῦ ὁ ἱερεὺς εἶπῃ τὸ *Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου*, ψάλλεται εἰς ἦχον β' τὸ *Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν...* Κατὰ τὰς δεσποτικές ἑορτὰς ὅμως καὶ τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν ψάλλεται ἀντ' αὐτοῦ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐπίσης καὶ τῇ Γ' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν καὶ τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου. Τῇ Μ. Πέμπτῃ ψάλλεται τὸ *Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ...*, τῷ δὲ Μ. Σαββάτῳ τὸ *Μνήσθητι, εὐσπλαγγχε καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ ληστοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.* Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς ἀποδόσεως ψάλλεται καθ' ἑκάστην τὸ *Χριστὸς ἀνέστη*, ἀπὸ δὲ τῆς Ἀναλήψεως μέχρι τῆς ἀποδόσεως τὸ *Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ...* Κατὰ τὸ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς Σάββατον τῶν ψυχῶν τὸ *Μνήσθητι, εὐσπλαγγχε, καὶ*

Ἀλληλούια. Δὲν εὐρίσκομεν ὅμως ἀκατάλληλον καὶ τὸ *Σωτηρίαν εἰργάσω*, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐπικρατήσει. Ὑπὸ τοῦ Γ. Ρῆγα τὸ κοινωνικὸν τοῦτο χαρακτηρίζεται ὡς «καινοφανές» διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν εἶναι ψαλμικός στίχος, ἀλλὰ τμήμα τροπαρίου καὶ συγκεκριμένως ἡ ἀρχὴ σταυρωσίμου καθίσματος τῆς Τετάρτης τοῦ β' ἦχου, καὶ διότι ἡ εἰσαγωγή τοῦ κοινωνικοῦ τοῦτου ἄγει «εἰς τὸ ἄπολον ὅσπερ τμήματα τροπαρίων νὰ ἐπισφραγίζωνται διὰ τοῦ *Ἀλληλούια*» (ΖΤ σ. 89). Σεβόμεθα τὴν γνώμην τοῦ ἰοιδίμου τυπικολόγου, ἀλλὰ δὲν εὐρίσκομεν τὰ ἐπιχειρήματα αὐτοῦ ἰσχυρά. Διότι τὸ *Σωτηρίαν εἰργάσω* δὲν εἶναι μὲν αὐτούσιος ψαλμικός στίχος, εἶναι ὅμως διασκεπὴ ψαλμικοῦ στίχου (Ψαλμ. ογ' 12), ὁ ὁποῖος ἀναμφιβόλως εἶναι σταυρώσιμος (βλ. ἀπόστιχα Ὁρθρου Μ. Παρασκευῆς)· τοιαύτας δὲ διασκεπὰς ψαλμικῶν στίχων ἀποτελοῦν καὶ τὰ κοινωνικά τοῦ Σαββάτου (Ψαλμ. ξδ' 5 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ Ψαλμ. κδ' 13), τοῦ Μ. Σαββάτου (Ψαλμ. ος' 65 ἐν συνδυασμῷ πιθανῶς πρὸς τὸ Ψαλμ. γ' 7) καὶ τῆς Μεταμορφώσεως (Ψαλμ. πη' 16), τὰ ὁποῖα ἀναμφιβόλως δὲν εἶναι καινοφανῆ. Ἀλλὰ καὶ τὸ διὰ τὸ *Ἀλληλούια* εἰς τὰ κοινωνικά ψάλλεται μόνον «ὅταν τὸ κοινωνικὸν εἶναι στίχος ψαλμικός, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅταν τὸ κοινωνικὸν εἶναι τροπαρίου» καὶ ὅτι «διὰ τὸν λόγον αὐτὸν καὶ τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς κοινωνικὸν καὶ τὸ τῆς Μ. Πέμπτης ὡς καὶ τὸ *Σῶμα Χριστοῦ*, ἐπειδὴ καὶ τὰ τρία ταῦτα δὲν εἶναι ψαλμικοὶ στίχοι, δὲν ἐπισφραγίζονται διὰ τοῦ *Ἀλληλούια*» (ΖΤ ἐνθ' ἀνωτ.), δὲν εἶναι ἀπόλυτον. Εἰς τὸ ΤΑ (σ. 107) εὐρίσκομεν τροπαρίου κοινωνικὸν διὰ τὴν Μ. Τετάρτην ἐπισφραγίζομενον διὰ τοῦ *Ἀλληλούια*· ἀλλὰ καὶ τὸ *Σῶμα Χριστοῦ* εἰς τὸ αὐτὸ Τυπικὸν φαίνεται ἐπισφραγίζομενον διὰ τοῦ *Ἀλληλούια* (ΤΑ σ. 188). Ἀλλὰ καὶ τὸ κοινωνικὸν τῶν Θεοφανείων *Πεπράνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ* δὲν εἶναι ψαλμικός στίχος, καὶ ὅμως ἐπισφραγίζεται διὰ τοῦ *Ἀλληλούια*. Καὶ οἱ Χερουβικοὶ ἕμνοι, καιτοὶ δὲν εἶναι ψαλμικοὶ στίχοι, ἐπισφραγίζονται διὰ τοῦ *Ἀλληλούια*. Ἡ παραλείψις τοῦ *Ἀλληλούια* εἰς τὸ *Σῶμα Χριστοῦ*, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν Ἀπόστολον κατὰ τὴν Διακαινησιμον ἐβδομάδα, τὴν ὁποῖαν ὀρθῶς ἀποδοκιμάζει τὸ ΤΜΕ (Προθ. § 43, σ. 37), φαίνεται ὅτι προῆλθεν ἐκ τῆς ἀνυλήψεως ὅτι τὸ *Ἀλληλούια* εἶναι πένθιμον καὶ ἄρα ἀναρμοστον διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα λόγῳ τῆς συνδέσεως αὐτοῦ μετὰ τὴν νηστειὴν καὶ νεκρωσίμων ἡμερῶν (βλ. σχετικῆν σημ. Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ ἐν τῷ Ὁρολογίῳ, ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τοῦ καθ' ἡμέραν Μεσονυκτικοῦ).

123. Τὸ ΤΑΣ (ἐνθ' ἀνωτ.) ὀρίζει διὰ τὸ Σάββατον τὸ *Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι*, ὁ δὲ Ἀπόστολος ἀμφοτέρα. Ὁ *Πατριάρχης* διὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς παραλείπονται τὰ νεκρώσιμα, εἶναι καταλληλότερον τὸ *Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι*.

ἡμῶν...¹²⁴ τῆ Κυριακῆ τῆς Πεντηκοστῆς τὸ *Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ...*, ὑπὸ δὲ τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἐξῆς τὸ *Εἶδομεν τὸ φῶς*.¹²⁵

Κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν τῶν Προηγουμένων ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* ψάλλεται τὸ *Εὐλόγησω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ*...

Τὸ «*Εἶτὸ ὄνομα Κυρίου*».

131. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν εἰς πᾶσαν Θ. Λειτουργίαν ψάλλεται τρις εἰς ἦχον β' τὸ *Εἶτὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος*. Μόνον κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα καὶ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα ψάλλεται ἀντ' αὐτοῦ τρις συντόμως εἰς ἦχον β' τὸ *Χριστὸς ἀνέστη*.

Ὅταν εἰς τὸ τέλος τῆς Θ. Λειτουργίας ἐπισυνάπτεται ἀκολουθία τις (νεκρώσιμον τρισάγιον, εὐλόγησις κολλύβων ἐπὶ μνήμῃ ἁγίου, ἁγιασμὸς καὶ εἴ τις ἄλλη), αὕτη κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν δεόν νὰ τελεῖται πρὸ τοῦ *Εἶτὸ ὄνομα Κυρίου* καὶ ὄχι μετ' αὐτὸ, ὡς γίνεται συνήθως σήμερον.

Ἡ ἀπόλυσις τῆς Θ. Λειτουργίας.

132. Μετὰ τὸ *Εἶτὸ ὄνομα Κυρίου* ὁ ἱερεὺς ἀπευθύνει πρὸς τὸν λαὸν τὴν εὐχὴν *Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ἡμᾶς κλπ.*, ὁ προεστὴς λέγει τὸ *Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεός...*¹²⁶ καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν (βλ. §§ 27-29).

124. Βλ. σημ. 1379.

125. Τοῦτο φαίνεται ὅτι ἀρχικῶς εἰσήχθη μόνον διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, καθότι εἶναι ἕνμος τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς, ἀντ' αὐτῆς δὲ ἐπεξετάθη εἰς ὅλον τὸ ἔτος. Ὁ ἀρχαῖος καὶ ὀρθότερος ἕνμος μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν ἦτο τὸ *Πληρωθῆτω* (ἢ *Πλήρωσον*) τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεώς σου, Κύριε, * ὅπως ἀνιμνήσωμεν τὴν δόξαν σου, * ὅτι ἡξιώσωμαι ἡμᾶς * τῶν ἁγίων σου μετασχεῖν μυστηρίων. * Τήρησον ἡμᾶς ἐν τῷ σῶ ἁγιασμῷ, * ὅλην τὴν ἡμέραν μελετῶντας τὴν δικαιοσύνην σου. * Ἀλληλοῦα, ἀλληλοῦα, ἀλληλοῦα. Ἐψάλλετο δὲ ὁ ἕνμος οὗτος ὄχι μετὰ τὸ *Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*, ἀλλὰ μετὰ τὸ *Πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ κλπ.* (βλ. Π.Ν. Τρεμπέλα, Αἱ τρεῖς Λειτουργίαι, Ἀθήναι 1935, σ. 151, καὶ Ἱ.Μ. Φουντούλη ΚΛ ἀριθμ. 12 Βυζαντιναὶ Λειτουργίαι Βασιλείου τοῦ Μεγάλου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Θεσσαλονίκη 1978, σ. 10 καὶ 65). Ὁ ἕνμος οὗτος ἐνδείκνυται νὰ ἐπαναφερθῆ εἰς τακτικὴν χρῆσιν - καὶ ἤδη ψάλλεται ὑπὸ πολλῶν - μετὰ τὸ *Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ κλπ.*

126. Τοῦτο συνήθως παραλείπεται σήμερον εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν, εὐθὺς δὲ μετὰ τὸ *Εὐλογία Κυρίου* ὁ ἱερεὺς λέγει: *Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεός...* καὶ τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΑΙ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ
ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

* * *

Α'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ¹²⁷α'. 'Ο 'Εσπερινός.¹²⁸

133. Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Θ' Ὁρας, εὐλόγησαντος τοῦ ἱερέως, ὁ τυχὸν χοροστατῶν ἐπίσκοπος (ἢ ὁ προεστὴς ἢ ὁ ἀναγνώστης) ἀναγινώσκει τὸν προοιμακὸν ψαλμόν. Εἶτα ὁ διάκονος (ἐλλείψει αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς) λέγει τὰ εἰρηνικὰ καὶ μετ' αὐτὰ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα... [Ἀκολουθῶς ἀναγινώσκειται ὀλόκληρον τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου μετ' αὐτὸ ὁ διάκονος λέγει τὴν μικρὰν συναπτὴν καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι σὸν τὸ κράτος...].

134. Καὶ ψάλλει ὁ μὲν α' χορὸς τὸ Κύριε, ἐκέκραξα πρὸς σέ..., ὁ δὲ δευτερός τὸ Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου... εἰς τὸν ἦχον τῆς ἀρχομένης ἑβδομάδος. [Ἀκολουθῶς οἱ χοροὶ ψάλλουν ἀμοιβαδὸν τοὺς λοιποὺς στίχους τῶν ἐπιλυχνίων ψαλμῶν μέχρι τοῦ Ῥῦσαί με ἐκ τῶν καταδιωκόντων με, ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ] ἀπὸ δὲ τοῦ στίχου Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου συμπάλλονται μετὰ τῶν λοιπῶν στίχων τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ τοῦ τυχοῦτος ἦχου καὶ τὰ τοῦ Μηναίου. Ταῦτα κατανέονται κατὰ περίπτωσιν ὡς ἑξῆς:

α'. Ἐὰν τύχη εἰς ἅγιος ἄνευ δοξαστικοῦ ἢ μεθ' ἐνὸς μόνου τοιοῦτου, (δηλ. μόνον εἰς τὰ ἑσπέρια) ψάλλονται ἀναστάσιμα ζ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'.

β'. Ἐὰν τύχη εἰς ἅγιος ἔχων δύο δοξαστικά, ἔν εἰς τὰ ἑσπέρια καὶ ἔν εἰς τὰ ἀπόστιχα, ψάλλονται ἀναστάσιμα στ' καὶ τοῦ ἁγίου δ'.

γ'. Ἐὰν τύχουν δύο ἅγιοι μετὰ ἢ ἄνευ δοξαστικῶν, ψάλλονται ἀναστάσιμα δ' καὶ ἀνὰ γ' ἐκάστου τῶν ἁγίων¹²⁹.

Μετὰ τὰ στιχηρὰ, ἔὰν ὁ ἅγιος ἔχη δοξαστικόν, ψάλλεται Δόξα τοῦ ἁγίου, Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἦχου ἄλλως Δόξα, καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἦχου.

135. Ψαλλομένου τοῦ θεοτοκίου γίνεται ἡ εἴσοδος· καὶ τοῦ διακόνου ἐκφωνήσαντος τὸ Σοφία ὀρθοί, ὁ προεστὴς ἀπαγγέλλει τὸ Φῶς ἰλαρόν. Εἶτα ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ Ἐσπέρας

127. Ἡ ἐφεξῆς ἐκτιθεμένη τάξις ἀφορᾷ εἰς τὰς ψιλὰς Κυριακάς, ἤτοι ἐκείνας, κατὰ τὰς ὁποίας δὲν συμπίπτει δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ μεθέορτα ἢ ἀπόδοσις τοιαύτης ἑορτῆς ἢ μνήμη ἐπισημῶς ἑορταζομένου ἁγίου. Διὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας βλ. κατωτέρω εἰς τὰς οἰκείας §§ τοῦ τμήματος τούτου.

128. Μολοντά εἰς τὰ τμήματα α' καὶ β' τοῦ παρόντος Γενικοῦ μέρους ἐπραγματεύθημεν ἀναλυτικῶς τὰ συνθέντα τὰς ἰ. ἀκολουθίας στοιχεῖα, ἐκθέτομεν καὶ ἐνταῦθα ἀναλυτικῶς τὴν διάταξιν τῆς ἐν Κυριακῇ ἡμερονηκτίου ἀκολουθίας, διὰ νὰ δώσωμεν ὀλόκληρωμένην εἰκόνα αὐτῆς. Διὰ περισσοτέρας λεπτομερείας ὁ ἀναγνώστης ἄς ἀνατρέχῃ εἰς τὰς οἰκείας §§ τοῦ β' τμήματος. Τὰ συνήθως παραλείπομενα ἐν ταῖς ἐνοριαῖς τμήματι τῶν ἀκολουθιῶν περιλείπονται ἐντὸς ἀγκυλῶν [].

129. Τὴν κατανομήν τῶν στιχηρῶν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὀρίσαμεν κατὰ τὸ TP (σ. 172-173). Τὸ TME (Τυπ. διάταξις τῆς ἀκολουθίας τῶν Κυριακῶν, § 1. σ. 52) δὲν ὀρίζει τι διὰ τὴν περίπτωσιν συμπτώσεως δύο ἁγίων ἐν Κυριακῇ. Ἐντεῦθεν ὁ Γ. Μπεκατώρος ὀρίζει νὰ παραλείπεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἐνὸς ἁγίου ἢ νὰ ψάλλονται ἀναστάσιμα ζ', τοῦ ἐνὸς ἁγίου β' καὶ τοῦ ἐτέρου α' (βλ. Τάξιν 1993, σ. 258 σημ. 98). Ἄλλ' οὔτε ἡ μία λύσις οὔτε ἡ ἄλλη συμφωνοῦν πρὸς τὴν τυπικὴν παράδοσιν.

προκειμένον· και ψάλλεται υπό τῶν χορῶν τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν ἐκ γ' μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα λέγει ὁ διάκονος τὴν ἐκτενὴ δέησιν *Εἶπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς κλπ.* καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς ἐκτενοῦς καὶ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι ἐλέημων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις... Ὁ προσετώς ἢ ὁ ἀναγνώστης τὸ *Καταξίωσον, Κύριε.* Ὁ διάκονος· *Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ...* Ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις... Εἶτα· *Εἰρήνη πᾶσι κλπ.*, τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας καὶ τὴν ἐκφώνησιν *Εἶη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον...*

136. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα ἀπόστιχα τῆς Ὀκτωήχου ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ. Τὸ α' τούτων λέγεται ἄνευ στίχου, τῶν δὲ λοιπῶν προτάσσονται οἱ ἐξῆς στίχοι:

Τοῦ β'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο. (Ψαλμ. 7β' 1)

Τοῦ γ'. Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται. (7β' 1)

Τοῦ δ'. Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν. (7β' 5)

Δόξα, καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τῶν ἀποστίχων τοῦ τυχόντος ἤχου. Ἐάν ὅμως ὁ τυχὼν ἅγιος ἐχη δοξαστικόν, ψάλλεται Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον τῷ δοξαστικῷ ἐκ τῶν ψαλλομένων τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας εἰς τὰ ἀπόστιχα.

137. Μετὰ τὰ ἀπόστιχα ὁ προσετώς (ἢ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ὁ τελετουργὸς ἱερεὺς) λέγει τὸ *Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα...* Ὁ ἀναγνώστης τὸ *τριασίγιον κλπ.* Ὁ ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία... Καὶ ψάλλει ὁ α' χορὸς τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, ὁ δὲ β' Δόξα, καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον. Ἐάν ὅμως ὁ ἅγιος ἐχη δοξαστικόν, λέγει ὁ β' χορὸς Δόξα τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου, ὁ δὲ α' Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν θεοτοκίων τῶν ἀναστασίμων ἀπολυτικίων. Ἐάν δὲ οἱ ἅγιοι εἶναι δύο καὶ ἔχουν ἀμφοτέροι δοξαστικά, ψάλλονται τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τὸ τοῦ πρώτου ἁγίου, Δόξα τὸ τοῦ δευτέρου, Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον. Μετὰ τὰ ἀπολυτικά ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ· *Σοφία.* Ὁ ἱερεὺς· Ὁ ἄν εὐλογητός... Καὶ γίνεται ἢ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν.¹³⁰

β'. Τὸ Μεσονυκτικόν.

138. Τῇ Κυριακῇ πρὸ τοῦ Ὁρθρου ὁ ἱερεὺς φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ ἰστάμενος ἐκτὸς τοῦ Βήματος, τῆς Ὡραίας πύλης οὔσης κεκλεισμένης, ἐκφωνεῖ· *Εὐλογητός ὁ Θεὸς ἡμῶν...*, ὁ δὲ προσετώς (ἢ ὁ αὐτὸς ἱερεὺς) λέγει· *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Βασιλεῦ οὐράνιε... Ὁ*

130. Περὶ τοῦ ἂν πρέπη τὸ Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν νὰ λέγεται εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ἑσπερινοῦ ἢ ἀπὸ τοῦ Μεσονυκτικοῦ τῆς Κυριακῆς, ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν διχογνωμία. Τὴν δευτέραν γνώμην ὑπεστηρίξαν ὁ πρωτοψάλτης Κωνσταντῖνος εἰς τὴν β' ἔκδοσιν τοῦ Τυπικοῦ αὐτοῦ (7η ἀνατύπωσις ἐν Κων/πόλει 1874, σ. 257) καὶ ὁ αἰόδημος οἰκονόμος Γ. Ρήγας (ΖΤ σ. 27-28), ὑποστηρίζοντες ὅτι ὁ Κύριος ἀνέστη κατὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν δὲν ἀρμόζει εἰς τὸν Ἑσπερινόν. Εὐστόχως ὁμοῦς ἀντιπαρητηρήθη ὅτι ὁ μὲν χρόνος τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου εἶναι ἀγνωστος, ἐφ' ὅσον δὲ ὁ Ἑσπερινὸς τοῦ Σαββάτου φέρει πλήρως ἀναστάσιμον χαρακτῆρα, ἐπανειλημμένως δὲ εἰς τοὺς ἕννοιους αὐτοῦ ἀκούονται αἱ φράσεις *Καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, Καὶ ἀναστάντα ἐν δόξῃ, Ἀνέστης ἐκ τοῦ τάφου κλπ.*, εἶναι σχολαῖον νὰ λεπτολογῶμεν περὶ τοῦ ἂν εὐσταθῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ἑσπερινοῦ τὸ Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν (βλ. Ἱ.Μ.Φουντούλη, Ἀπαντήσεις τ. Β', ἀριθμ. 112-113). Ὁρθῶς λοιπὸν ἢ συντάξασα τὸ ΤΜΕ ἐπιτροπὴ «καθώρισε καὶ τοῦτο, τῆ σάβμῃ τῆς ἀναλογίας καὶ ἀκριβείας ἀκολουθήσασα, ἥτις τηρεῖται καὶ ἐν πάσαις ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς» (ΤΜΕ σ. γ'). ὠρισε δηλ. νὰ λέγεται τὸ Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν καὶ εἰς τὸν Ἑσπερινόν (ΤΜΕ, Ἀκολουθία Κυριακῶν, § 1, σ. 53).

ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον. Ὁ ἱερεὺς: *Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία... Ὁ ἀναγνώστης: Κύριε, ἐλέησον β'.* Δόξα, καὶ νῦν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ τὸν ν' ψαλμὸν. Εἶτα ψάλλεται ἡ ἀναγνώσκειται ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου ἄνευ τῶν εἰρωμῶν εἰς δ' τροπάρια ἐν ἐκάστη ᾠδῇ μετὰ στίχου εἰς τὰ δύο πρώτα Ἁγία Τριάς ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ δύο τὸ Δόξα Πατρὶ... καὶ τὸ Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ... Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν ψάλλονται τὰ καθίσματα, ὁμοίως καὶ μετὰ τὴν στ', μετὰ δὲ τὴν θ' ψάλλονται τὰ τριαδικὰ μεγαλυνάρια Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς τὴν ὑπέρθρον ὑμνεῖν Τριάδα κλπ. Εἶτα ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον. Ὁ ἱερεὺς: *Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία... Καὶ ψάλλεται*¹³¹ *ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.*¹³² Εἶτα ὁ ἀναγνώστης: *Κύριε, ἐλέησον μ'.* Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς: *Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς...*¹³³ καὶ τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν μετὰ τοῦ Ὁ ἀναστᾶς ἐκ νεκρῶν, τὸ Εὐξάμεθα ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου, εἰς ἐκάστην δέησιν τοῦ ὁποῖου ὁ χορὸς λέγει τὸ Κύριε, ἐλέησον, καὶ τέλος ὁ ἱερεὺς τὸ Δι' εὐχῶν.

γ'. Ὁ Ὁρθρος.

139. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Μεσονυκτικοῦ ὁ ἱερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν καί, ἀνοίγει τῆς Ὁραίας πύλης, ἰστάμενος ἐνώπιον τῆς ἁγίας τραπέζης ἐκφωνεῖ: *Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν... Ὁ ἀναγνώστης λέγει τὸ τρισάγιον. Ὁ ἱερεὺς: Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία... Ὁ ἀναγνώστης τὰ τροπάρια: Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου. Δόξα Πατρὶ, Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ. Καὶ νῦν, Προστασία φοβερὰ. Ὁ ἱερεὺς τὴν δέησιν: Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός... Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν... Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου... καὶ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος... Ὁ ἀναγνώστης: Ἀμήν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς: Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ... Καὶ ὁ προεστὸς (ἢ ὁ ἀναγνώστης) ἀναγνώσκει τὸν ἐξάψαλμον, πάντων ἄκροισμένων ἐν σωπῇ καὶ κατανύξει, ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει μυστικῶς τὰς εὐχὰς τοῦ Ὁρθρου. Μετὰ δὲ τὸν ἐξάψαλμον ὁ ἱερεὺς λέγει τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα...*

140. Καὶ εὐθὺς οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ Θεὸς Κύριος μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ (βλ. § 71) εἰς τὸν ἤχον τῆς ἡμέρας καὶ μετ' αὐτὸ τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον. Δόξα τὸ αὐτὸ. Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον. Ἐάν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη δοξασιτικόν, Δόξα τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον, ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ (βλ. § 137). Εἶτα [ἀναγινώσκειται τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος καί] τοῦ ἱερέως εἰπόντος τὴν μικρὰν συναπτήν καὶ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι σὸν τὸ κράτος... ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα τῶν δύο στιχολογιῶν κατὰ σειρὰν καὶ μετ'

131. Οὔτως ἐπὶ λέξει ὀρίζει τὸ ΤΜΕ (Τυπ. διάταξις Κυριακῶν, § 2, σ. 54). Συνήθως σήμερον ἡ ὑπακοὴ ἀναγνώσκειται χῆμα ἀρχικῶς ὁμοῦ ἐψάλλετο (βλ. § 21). Ἐπομένως καὶ σήμερον οὐδὲν καλῶς νά ψάλλεται, τόσον ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ, ὅσον καὶ ἐν τῷ Ὁρθρῷ μετὰ τὰ εὐλογητάρια.

132. Το ΓΚ (σ. 2) ὑποσημειοῖ ὅτι «εἰς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν ψάλλονται χῆμα τὰ γ' κατανυκτικὰ τροπάρια Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε κτλ. Τὸ ΤΜΕ ὀρίζει τὰ κατανυκτικὰ ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς διὰ τὰς τέσσαρας πρώτας Κυριακάς τοῦ Τριωδίου (Τυπ. Τριωδίου § 2, σ. 317, § 5, σ. 318, § 11, σ. 321 καὶ § 15, σ. 323). Ἀλλὰ τὰ κατανυκτικὰ σὺδόλωγ ἐχθρον θεῖον εἰς τὴν ἑορτάσιμον ἀκολουθίαν τῆς Κυριακῆς. Ὅθεν δέον νά προτιμᾶται ἡ ὑπακοὴ συμφάνως πρὸς τὴν ἀρχαίαν τάξιν, ὡς ὀρίζειται καὶ ἐν τῷ Ὁρολογίῳ (βλ. καὶ σημ. 52).

133. Τὸ ΤΜΕ (Τυπ. διάταξις Κυριακῶν, § 2, σ. 54) ὀρίζει πρὸς τῆς ἀπολύσεως τὰς δεήσεις τῆς λιτῆς καὶ τὴν εὐχὴν Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός: ἐν τῷ Ὁρολογίῳ ὁμοῦ ὀρίζεται μόνον ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξάμεθα, αὐτὴ δὲ εἶναι ἀσφαλῶς ἡ ἀρχαία πρᾶξις. Αἱ δεήσεις τῆς λιτῆς παρεσιήθησαν πιθανῶς ἀπὸ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν εἰς τὸ Μεσονυκτικὸν ψάλλεται ἡ λιτὴ τῆς τυχόν συμπιπύσεως ἐν Κυριακῇ ἑορτῆς, καὶ μόνον εἰς τὴν περιπτώσιν αὐτὴν δικαιολογοῦνται (βλ. καὶ σημ. 55).

αὐτὰ τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια.¹³⁴ Ὁ ἱερεὺς αὐθις τὴν μικρὰν συναπτὴν καὶ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι ἠλόγηται σου τὸ ὄνομα... Ὁ ἀναγνώστης τὴν ὑπακοὴν τοῦ ἤχου¹³⁵ καὶ οἱ χοροὶ τοὺς ἀναβαθμοὺς καὶ τὸ προκείμενον.

141.¹³⁶ Εἶτα ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ: *Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ χορὸς: Κύριε, ἐλέησον. Ὁ ἱερεὺς: Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν ἁγίοις ἐπαναπαύη... Οἱ χοροὶ τὸ Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον ἐκ γ'.*¹³⁷ Ὁ διάκονος: *Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι ἡμῶν κτλ. καὶ ἀναγινώσκειται τὸ ἐνδιάτακτον ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν προγραφείσαν τάξιν (βλ. § 78).*¹³⁸

142. Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν *Ἐλεει καὶ οἰκτιροῖς* ψάλλονται οἱ κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς δ' καὶ ὁ τοῦ ἁγίου ἄνευ τῶν εἰρμῶν εἰς δ'. Στίχοι· εἰς τὰ ἀναστάσιμα τροπάρια· *Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε. Εἰς τὸ θεοτοκίον· Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς. Εἰς τὰ τοῦ ἁγίου· Ἄγιο τοῦ Θεοῦ, πρόσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Εἰς τὰ δύο τελευταῖα ἐκάστης ᾠδῆς τὸ Δόξα, καὶ νῦν. Ἐὰν δὲ ψάλλωνται δύο κανόνες τοῦ Μηναίου, ἕκαστος τούτων ψάλλεται εἰς δ', τὸ δὲ Δόξα, καὶ νῦν λέγεται εἰς τὸν τελευταῖον κανόνα.*

Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν ὁ διάκονος λέγει τὴν μικρὰν συναπτὴν καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν... Καὶ ψάλλονται τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου· τούτων ἄρχεται ὁ α' χορὸς, ἐὰν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι περιττός, ὁ β' δέ, ἐὰν εἶναι ἄρτιος. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος εἶναι ἑορταζόμενος, πρὸ τῶν καθισμάτων ἀναγινώσκειται τὸ κοντάκιον αὐτοῦ καὶ ὁ οἶκος.

Μετὰ τὴν στ' ᾠδὴν ὁ διάκονος αὐθις τὴν μικρὰν συναπτὴν καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν *Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης...* Ὁ ἀναγνώστης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Ἀκολουθῶς ψάλλονται αἱ ᾠδαὶ ζ', η' καὶ θ'.¹³⁹ Μετὰ τοὺς κανόνες ψάλλονται αἱ καταβασαίαι μέχρι καὶ τῆς η' ᾠδῆς.¹⁴⁰

143. Ἀκολουθῶς ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ: *Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός ἐν ὕμνοις τιμῶντες μεγαλύνομεν. Καὶ οἱ χοροὶ στιχολογοῦν εἰς τὸν ἤχον τῶν καταβασιῶν τὴν ᾠδὴν τῆς Θεοτόκου Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον...,* ψάλλοντες μεθ' ἑκαστον στίχον αὐτῆς τὸ ἐφύμνιον *Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ...,* ἐν τέλει δὲ ὁ α' χορὸς ψάλλει τὴν καταβασίαν τῆς θ' ᾠδῆς.¹⁴¹ Ψαλλομένης τῆς ᾠδῆς ὁ διάκονος θυμῷ ὄλον τὸν ναόν.

144. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν ὁ διάκονος λέγει τὴν μικρὰν συναπτὴν καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν... Καὶ οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ Ἄγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐκ γ', τὸ Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἅπαξ καὶ τὸ ἀναστάσιμον ἐξαποστειλάριον μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἐὰν δὲ ὁ τυχὼν ἅγιος ἔχη ἐξαποστειλάριον, μετὰ τὸ ἀναστάσιμον, παραλειπομένου τοῦ θεοτοκίου, ψάλλεται τὸ τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ.

134. Περὶ τῆς ἀκριβοῦς τάξεως τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου καὶ τῆς ψαλμωδίας τῶν καθισμάτων βλ. §§ 74-75. Δὲν ἐπαναλαμβάνομεν αὐτὴν ἐνταῦθα καὶ ἐν ταῖς ἐφεξῆς, ἐπειδὴ ἐν ταῖς ἐνορίας ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Ψαλτηρίου ἔχει καταργηθῆ τελείως (βλ. § 76).

135. Βλ. σημ. 131.

136. Ὁλόκληρον τὸ ἐν τῇ § ταύτῃ περιγραφόμενον τμήμα τῆς ἀκολουθίας ἐν ταῖς ἐνορίας μετατίθεται οὐχὶ ὀρθῶς μετὰ τὴν § 142 (βλ. σχετικῶς σημ. 71).

137. Βλ. σημ. 69.

138. Ὡς πρὸς τὸν ἀσπασμὸν τοῦ Εὐαγγελίου βλ. σημ. 70.

139. Περὶ τῶν συντήσεων καὶ παραλείψεων, αἵτινες γίνονται συνήθως κατὰ τὴν ψαλμωδίαν τῶν κανόνων, βλ. § 85.

140. Ἐνταῦθα ἐντάσσεται ἐν ταῖς ἐνορίας τὸ περιέχον τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὸν ν' ψαλμὸν τμήμα τῆς ἀκολουθίας (βλ. σημ. 71 καὶ 136). Περὶ δὲ τῆς ὀρθῆς θέσεως τῶν καταβασιῶν βλ. § 89.

141. Βλ. § 92.

145. Μετά τα έξαποστειλάρια ψάλλονται οί αινοί εις τὸν ἦχον τῆς ἡμέρας· ἄρχεται δὲ αὐτῶν ὁ α΄ χορός. Ἀπὸ τοῦ στίχου *Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κῶμα ἔγγραπτον...* ἐπισυνάπτονται καὶ τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ εἰς η΄. Τῶν δύο τελευταίων προτάσσονται οἱ ἐξῆς στίχοι:

α΄. Ἀνάστηθι. Κύριε ὁ Θεός μου, ὑψώθητω ἡ χεὶρ σου, μὴ ἐπιλάβῃ τῶν πενήτων σου εἰς τέλος. (Ψαλμ. θ΄ 33)

β΄. Ἐξομολογησάμην σοι, Κύριε, ἐν ὄλῃ καρδίᾳ μου, διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. (Αὐτ. 2)

Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ διὰ τοὺς αἶνους, ψάλλονται ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τοῦ ἁγίου δ΄, ἀλλὰ τότε εἰς τὰ δύο τελευταῖα λέγονται οἱ ἀρμόζοντες εἰς τὸν ἅγιον στίχοι (βλ. § 203). Εἶτα: *Δόξα Πατρὶ*, τὸ ἑωθινὸν δοξαστικόν. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις...* Καὶ ψάλλεται ἡ μεγάλη δοξολογία εἰς τὸν ἦχον τῆς Κυριακῆς καὶ μετ' αὐτὴν ὑπὸ τοῦ β΄ χοροῦ τὸ *Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ γέγονεν...* ἢ τὸ *Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος...*¹⁴²

146. Ψαλλομένης τῆς δοξολογίας ὁ διάκονος λέγει χαμηλοφώνως τὰς δεήσεις *Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...* καὶ *Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν δέησιν...*, ὁ δὲ ἱερεὺς τὰς ἀντιστοίχους ἐκφωνήσεις καὶ τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας καὶ ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ὁρθρου (βλ. § 105). Εἶτα ὁ διάκονος θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, τὴν πρόθεσιν, τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαὸν καί, πληρωθείσης τῆς δοξολογίας καὶ τοῦ ἀπολυτικίου, ἄρχεται ἡ Θ. Λειτουργία.

δ΄. Ἡ Θεία Λειτουργία.¹⁴³

147. Ὁ διάκονος ἱστάμενος ἐκτὸς τοῦ Βήματος ἐνώπιον τῆς Ὁραίας πύλης ἐκφωνεῖ: *Εὐλόγησον, δέσποτα.*

Ὁ ἱερεὺς: *Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς...* Ὁ χορός: *Ἀμήν.*

Ὁ διάκονος λέγει τὰ εἰρηνικά, ὁ δὲ χορός μετ' ἐκάστην δέησιν τὸ *Κύριε, ἐλέησον*¹⁴⁴ καὶ ἐν τέλει τὸ *Σοὶ, Κύριε.* Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τοῦ α΄ ἀντιφώνου καὶ τὴν ἐκφώνησιν *Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα...*

Οἱ χοροὶ ψάλλουν εἰς ἦχον πλ. δ΄ τὸν α΄ ψαλμὸν τῶν τυπικῶν, ἦτοι τὸν ρβ΄· ἄρχεται δὲ ὁ α΄ χορός οὕτως: *Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Εὐλογητός εἶ, Κύριε.* Καὶ ἐπάγει τὸν α΄ στίχον τοῦ ψαλμοῦ· ἀκολουθῶς ψάλλονται ὅλοι οἱ στίχοι ἀμοιβαδόν· μετὰ δὲ τὸν τελευταῖον ὁ α΄ χορός: *Δόξα Πατρὶ: ὁ β΄· Καὶ νῦν. Καὶ ὁ α΄ ἐπαναλαμβάνει τὸν α΄ στίχον τοῦ ψαλμοῦ ἐπιλέγων τὸ Εὐλογητός εἶ, Κύριε.*¹⁴⁵

Ὁ διάκονος τὴν μικρὰν συναπτὴν· ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τοῦ β΄ ἀντιφώνου καὶ τὴν ἐκφώνησιν *Ὅτι σὸν τὸ κράτος...*

Καὶ ψάλλεται ὁ β΄ ψαλμὸς τῶν τυπικῶν, ἦτοι ὁ ρμε΄· ἄρχεται δὲ αὐτοῦ ὁ β΄ χορός εἰς ἦχον β΄ οὕτω: *Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι. Αἶνει, ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον...* Καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ψαλμοῦ λέγει πάλιν ὁ β΄ χορός: *Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ...* Ὁ μονογενὴς Υἱός...

142. Βλ. σημ. 93.

143. Καὶ τῆς Θ. Λειτουργίας παρέχουθεν ἐνταῦθα ἀναλυτικὴν πῶς περιγραφὴν ἰδίαν ὡς πρὸς τὴν ἀλληλουχίαν τῶν μερῶν τῶν λειτουργῶν καὶ τοῦ λαοῦ.

144. Βλ. σημ. 7.

145. Περί τῶν ἀντιφώνων, τὰ ὁποῖα ψάλλονται σήμερον ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ τῶν μακαρισμῶν, βλ. κατωτέρω § 148.

Ὁ διάκονος αἴθις τὴν μικρὰν συναπτήν· ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τοῦ γ' ἀντιφώνου καὶ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις...

Καὶ ἄρχεται ὁ α' χορὸς τῶν μακαρισμῶν εἰς τὸν ἦχον τῆς ἡμέρας οὕτως· Ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι... Ἀπὸ δὲ τοῦ στίχου Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες... ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα τροπάρια τῶν μακαρισμῶν εἰς η'· Ἐὰν ὅμως τύχῃ ἑορταζόμενος ἅγιος, ψάλλονται δ' ἀναστάσιμα καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου.

148. Ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ τῶν μακαρισμῶν λέγονται σήμερον χάριν συντομίας τὰ κάτωθι ἀντίφωνα.¹⁴⁶

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'· (Ψαλμὸς ρβ')

Στίχ. α'. Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ. (ρβ' 1)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Στίχ. β'. Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς ἀναποδόσεις αὐτοῦ. (ρβ' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ ἠτοίμασε τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει. (ρβ' 19)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ. (ρβ' 22)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'· (Ψαλμὸς ρμε')

Στίχ. α'. Αἶνε, ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, αἰνέσω Κύριον ἐν τῇ ζωῇ μου, ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἔως ὑπάρχω. (ρμε' 1-2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλοῦα

Στίχ. β'. Μακάριος, οὗ ὁ Θεὸς Ἰακώβ βοηθὸς αὐτοῦ, ἡ ἐλπίς αὐτοῦ ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτοῦ. (ρμε' 5)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

146. Ὡς ἦδη ἐσημειώσαμεν (σημ. 99), ἀπὸ πολλῶν δεκαετιῶν ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια, ὅπως χάριν συντομίας ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν ψάλλονται ἄνευ στίχων τὰ ἐφύμνια Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου..., Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ... καὶ τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον τοῦ τυχόντος ἡχου. Ἡ ψαλμωδία ὅμως τῶν ἐφυμνίων ἄνευ στίχων εἶναι τελείως ἄτοπος καὶ ἀντίθετος πρὸς τὴν λειτουργικὴν παράδοσιν. Πρὸς ἄρσιν τοῦ ἀτόπου τούτου ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατήρτισεν ἀπὸ ἐτῶν ἀντίφωνα μετὰ στίχων διὰ μὲν τὰ δύο πρῶτα ἐκ τῶν ψαλμῶν τῶν τυπικῶν (ρβ' καὶ ρμε') διὰ δὲ τὸ γ' δύο στίχων κατ' ἐκλογὴν. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἀντίφωνα ταῦτα εἶναι ἐλλιπῆ, ἦτοι τὰ μὲν δύο τριστιχα, τὸ α' μάλιστα ἄνευ τοῦ Δόξα, καὶ νῦν, τὸ δὲ γ' δίστιχον, ἐνῶ, ὡς γνωστόν, τὰ ἀντίφωνα εἶναι τὰ μὲν δύο πρῶτα πάντοτε τετράστιχα, ἐπισφραγιζόμενα ἀπαραίτητως διὰ τοῦ Δόξα, καὶ νῦν, τὸ δὲ γ' τριστιχον ἢ τετράστιχον - καθ' ἡμᾶς ὀρθότερον τριστιχον, ὡς δ' στίχου λογιζομένου τοῦ εισοδικοῦ (βλ. § 111). - Βάσει τῆς ἀρχῆς ταύτης συνεπληρώσαμεν τὰ ἀντίφωνα ταῦτα, ὡς παρτιθέντα ἐνιαυθα. Παρομοίως διηρθώσαμεν καὶ τὰ ἀντίφωνα τῶν ἑορτῶν.

Στίχ. γ'. Τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.
(ριε' 6)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Βασιλεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ Θεὸς σου, Σιών, εἰς γενεάν καὶ γενεάν.
(ριε' 10)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος ὁ τυχών. (Ψαλμὸς ριζ')

Στίχ. α'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
(ριζ' 1)

Τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον τοῦ τυχόντος ἤχου.

Στίχ. β'. Εἰπάτωσαν διη πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. (ριζ' 4)

Τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον.

Στίχ. γ'. Αἴτῃ ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος· ἀγαλλιασόμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ.
(ριζ' 24)

Τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον.¹⁴⁷

Ὡς ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν ἐπίσης κάλλιστα εἶναι δυνατὸν νὰ λέγωνται καὶ τὰ σήμερον ὡς ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν θεωρούμενα Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ κλπ. (ἅτινα ζῆτει ἐν § 160) μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐφθυμίων.¹⁴⁸

149. Ψαλλομένου τοῦ Δόξα, καὶ νῦν τῶν μακαρισμῶν (ἢ τοῦ γ' ἀπολυτικού) γίνεται ἡ εἰσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου· καὶ εὐλογησαντος τοῦ ἱερέως ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος· Σοφία· ὀρθοί. Καὶ εὐθὺς ψάλλει ὁ α' χορὸς τὸ εἰσοδικόν:

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ (Ψαλμ' 78' 6). Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, καὶ συμπληροῖ ὁ β' χορὸς· ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλουία.

147. Ἡ ἐπικρατήσασα συνήθεια νὰ ψάλλεται ἅπαξ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον καταστρέφει τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀντιφώνου, διότι δὲν νοεῖται ἀντίφωνον μονόστιχον. Τὸ ἀντίφωνον πρέπει νὰ λέγεται ὀλόκληρον· χάριν συντομίας ὅμως θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ψάλλεται ὡς ἐφθυμῖον εἰς μὲν τὸν α' στίχον ὀλόκληρον τὸ ἀπολυτίκιον, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς τὸ τέλος αὐτοῦ, - ὅπως ἀκριβῶς εἰς τὰ τροπάρια τῶν ἀναγνωσμάτων τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων, - νὰ ἐπαναλαμβάνεται δὲ πάλιν ὀλόκληρον μετὰ τὸ εἰσοδικόν. Εἰς τὰ ἀναστάσιμα ἀπολυτίκια δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τὰ κάτωθι ἀκροτελεῦτα:

Ἦχος α'. Δόξα τῇ ἀναστάσει σου, Χριστέ...

Ἦχος β'. Πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν ἐπουρανίων...

Ἦχος γ'. Ἐκ κοιλίας βόδου ἐρρύσατο ἡμᾶς...

Ἦχος δ'. Ἐσκύλευται ὁ θάνατος...

Ἦχος πλ. α'. Καὶ ἐγείραι τοὺς τεθνεώτας...

Ἦχος πλ. β'. Ὁ ἀναστάς ἐκ τῶν νεκρῶν...

Ἦχος βαρῦς. Ὅτι ἀνέστης, Χριστέ ὁ Θεός...

Ἦχος πλ. δ'. Ἵνα ἡμᾶς ἐλευθερώσῃς τῶν παθῶν...

Ἄλλῃ λύσει ἐφαρμοζομένη ὑπὸ τινῶν ψαλτῶν εἶναι ἡ ἄπαγγελία ὄλων τῶν στίχων τοῦ ἀντιφώνου ἄμοιβατον καὶ ἡ ψαλμωδία τοῦ ἀπολυτικού μόνον μετὰ τὸν τελευταῖον στίχον.

148. Βλ. σημ. 100.

Ἀκολούθως ψάλλονται ἐναλλάξ ὑπὸ τῶν χορῶν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τὸ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, (ἐὰν ἐπάλη καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος), τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, [ἢ ὑπακοὴ τοῦ ἡχοῦ] καὶ τέλος Δόξα, καὶ νῦν τὸ ὠρισμένον κοντάκιον (βλ. §§ 115-116).

150. Μετὰ δὲ τὸ κοντάκιον ὁ διάκονος· *Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.*

Ἐχορός· *Κύριε, ἐλέησον.*

Ἐιερεὺς τὴν εὐχὴν τοῦ τρισαγίου καὶ τὴν ἐκφώνησιν *Ἵτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν...*

Καὶ ψάλλεται ὑπὸ τῶν χορῶν ὁ τρισάγιος ὕμνος (βλ. § 118).

Εἶτα ὁ ἀναγνώστης λέγει τὸ προκείμενον καὶ τὸν Ἀπόστολον, μεθ' ὃν ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ Ἀλληλούια ἐκ γ',¹⁴⁹ ὁ δὲ διάκονος ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος (ἢ ἐλλείψει τούτου ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς Ὁραίας πύλης) ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον (τὴν πλήρη τάξιν τῆς ἀναγνώσεως Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελίου βλ. ἐν § 122). Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον ὁ α' χορὸς ψάλλει μετὰ μέλους τὸ Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι· καὶ γίνεται τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου.¹⁵⁰

151. Μετὰ τὸ θεῖον κήρυγμα ὁ διάκονος λέγει τὴν ἐκτενή, τὰς ὑπὲρ τῶν κατηχομένων δεήσεις καὶ τὰς δύο μικρὰς συναπτὰς, ὁ δὲ ἱερεὺς τὰς ἀντιστοίχους εὐχὰς καὶ ἐκφωνήσεις¹⁵¹ μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν *Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φιλαττόμενοι...* ψάλλει ὁ α' χορὸς τὸν Χερουβικὸν ὕμνον μετὰ μέλους εἰς τὸν ἦχον τῆς ἡμέρας (βλ. § 125) καὶ γίνεται ἡ εἴσοδος τῶν τιμίων δώρων.

152. Μετὰ δὲ τὸν Χερουβικὸν ὕμνον ὁ διάκονος λέγει· *Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλπ.,* οἱ δὲ χοροὶ ἀποκρίνονται διὰ τοῦ *Κύριε, ἐλέησον, Παράσχου, Κύριε καὶ Σοί, Κύριε.* Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς προσκομιδῆς καὶ τὴν ἐκφώνησιν· *Διὰ τῶν οἰκιτιμῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ...*

Ἐχορός· *Ἀμήν.*

Ἐιερεὺς· *Εἰρήνη πᾶσι.*

Ἐχορός· *Καὶ τῷ πνεύματί σου.*

Ἐδιάκονος· *Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους...*

Ἐα' χορός· *Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἁγιον Πνεῦμα...*¹⁵²

Ἐδιάκονος· *Τὰς θύρας, τὰς θύρας...*

149. Βλ. σημ. 110.

150. Ἡ ἐπικρατήσασα ἀπὸ τῶν δεκαετιῶν συνήθεια νὰ μετατιθεταὶ τὸ κήρυγμα εἰς τὴν ὥραν τοῦ κοινωνικοῦ λόγου τῆς βραδύτητος τῆς προσελεύσεως τῶν Χριστιανῶν εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν οὐδόλως εὐσταθεῖ, διότι διὰ τῆς μεταθέσεως ταύτης ἀποσπάται τὸ κήρυγμα ἀπὸ τοῦ ὀργανικοῦ συνδέσμου αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγιογραφικῶν ἀναγνωσμάτων, ἡ δὲ πρὸ τῆς θ. κοινωνίας ὥρα εἶναι τελείως ἀκατάλληλος διὰ τὸ κήρυγμα. Διὰ τοῦτο ὀρθὸν εἶναι νὰ γίνεται τὸ κήρυγμα εἰς τὴν κανονικὴν αὐτοῦ θέσιν, νὰ διαφωτισθῇ δὲ καταλλῆλως ὁ λαὸς περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀκροάσεως τῶν ἀναγνωσμάτων, ὅσον καὶ τοῦ κηρύγματος, ὥστε νὰ προσέρχεται ἐγκαιρῶς εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν.

151. Ἐν ταῖς ἐνοριαῖς ἐπικρατεῖ γενικῶς ἡ συνήθεια νὰ λέγωνται ὅλαι αἱ ἀνωτέρω δεήσεις μυστικῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ψαλμωδίας τοῦ τρισαγίου καὶ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Ἀποστόλου ἢ καὶ ἐνωρίτερον. εὐθὺς δὲ μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸ κήρυγμα νὰ λέγεται ἡ ἐκφώνησις *Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φιλαττόμενοι...* Ἡ συνήθεια αὕτη ἐπιφέρει ἀναστάτων εἰς τὴν δομὴν τῆς Θ. Λειτουργίας, ἰδίᾳ ὅταν λειτουργῇ εἰς ἱερεὺς μόνος ἄνευ διακόνου. Τὸ ὀρθὸν εἶναι νὰ λέγωνται ὅλαι αἱ δεήσεις ἐκφώνως εἰς τὴν κανονικὴν θέσιν αὐτῶν, διότι δι' αὐτῶν καταλείπεται μὲν τὸ α' μέρος τῆς Θ. Λειτουργίας, προετοιμάζονται δὲ οἱ πιστοὶ διὰ τὴν τέλεσιν τοῦ μυστηρίου τῆς Θ. Εὐχαριστίας. Ἡδὴ ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δι' ἀποφάσεως ληφθεῖσης κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1999 συνιστᾷ τὴν εἰς ἐπίκοον τοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὴν κανονικὴν αὐτῶν θέσιν ἀπαγγελίαν τῶν δεήσεων τούτων.

152. Ὅταν τελῆται συλλειτουργῶν, εἴθισται νὰ ψάλλεται ἀντ' αὐτοῦ τὸ Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου· Κύριος στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου καὶ ῥύσῃς μου. (Ψαλμ. ιζ' 2).

Ὁ προεστὼς ἀπαγγέλλει μετὰ τοῦ λαοῦ εὐλαβῶς καὶ εὐκρινῶς τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως.

Ὁ διάκονος· *Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου...*

Ὁ α΄ χορός· *Ἐλεον εἰρήνης, θυσίαν αἰδέσεως.*

Ὁ ἱερεὺς· *Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ...*

Ὁ β΄ χορός· *Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.*

Ὁ ἱερεὺς· *Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.*

Ὁ α΄ χορός· *Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.*

Ὁ ἱερεὺς· *Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.*

Ὁ β΄ χορός· *Ἄξιον καὶ δίκαιον.*

153. Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀρχεται τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς μετὰ πάσης εὐλαβείας καὶ κατανύξεως· οἱ δὲ χοροὶ λέγουν τὰς ἀντιστοίχους ἀποκρίσεις εἰς ἐκάστην ἐκφώνησιν τοῦ ἱερέως ὡς ἀκολουθῶς:

Ὁ ἱερεὺς· *Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ἄδοντα...*

Ὁ α΄ χορός· *Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος σαβαώθ...*

Ὁ ἱερεὺς· *Λάβετε, φάγετε...*

Ὁ β΄ χορός· *Ἀμήν.*

Ὁ ἱερεὺς· *Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες...*

Ὁ α΄ χορός· *Ἀμήν.*

Ὁ ἱερεὺς· *Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρομεν...*

Ὁ β΄ χορός· *Σὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν...*

Ὁ ἱερεὺς· *Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας, ἀχράντου...*

Ὁ α΄ χορός· *Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς... (ἢ ἐν τῇ Θ. Λειτουργίᾳ τοῦ Μ. Βασιλείου Ἐπί σοι χαίρει, Κεχαριτωμένη...).*

Ὁ ἱερεὺς· *Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε...*

Ὁ χορός· *Κύριε, ἐλέησον.*

Ὁ διάκονος· *Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει...*

Ὁ χορός· *Καὶ πάντων καὶ πασῶν.*

Ὁ ἱερεὺς· *Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι...*

Ὁ χορός· *Ἀμήν.*

Ὁ ἱερεὺς· *Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ...*

Ὁ χορός· *Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.*

154. Εἶτα ὁ διάκονος τὰς δεήσεις *Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες κλπ.*, εἰς τὰς ὁποίας οἱ χοροὶ ἀποκρίνονται ὡς ἀνωτέρω διὰ τοῦ *Κύριε, ἐλέησον, Παράσχου, Κύριε καὶ Σοί, Κύριε*. Ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκειάν εὐχὴν καὶ τὴν ἐκφώνησιν· *Καὶ καταξιώσον ἡμᾶς, Δέσποτα...*

Ὁ προεστὼς ἀπαγγέλλει μετὰ τοῦ λαοῦ τὴν Κυριακὴν προσευχὴν.

Ὁ ἱερεὺς· *Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία...*

Ὁ χορός· *Ἀμήν.*

Ὁ ἱερεὺς· *Εἰρήνη πᾶσι.*

Ὁ χορός· *Καὶ τῷ πνεύματί σου.*

Ὁ διάκονος· *Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.*

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας καὶ τὴν ἐκφώνησιν· *Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ...*

Ὁ χορός· *Ἀμήν.*

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς ὑψώσεως.

Ὁ διάκονος· *Πρόσχωμεν.*

Ὁ ἱερεὺς· *Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις.*

Ὁ α' χορός· *Εἰς ἅγιος, εἰς Κύριος...*

Ὁ β' χορός ψάλλει εἰς τὸν ἦχον τῆς ἡμέρας τὸ κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν.* (Ψαλμ. ρμ᾽ 1). *Ἀλληλοῦα.*¹⁵³

155. Μετὰ δὲ τὸ κοινωνικὸν ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος· *Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε.* Καὶ ὁ ἱερεὺς μεταδίδει τὴν θείαν κοινωνίαν εἰς τὸν λαόν, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος *Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ...* ἢ ἐπαναλαμβάνοντος τὸ κοινωνικόν. Ἐν τέλει δὲ ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαὸν ἐκφωνῶν· *Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.*

Ὁ χορός· *Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν...*

Ὁ ἱερεὺς ὑψῶν τὸ ἅγιον ποτήριον πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης λέγει χαμηλοφώνως· *Εὐλογητὸς ὁ Θεός ἡμῶν*· εἶτα δὲ στρεφόμενος πρὸς τὸν λαὸν λέγει ἐκφώνως· *Πάντοτε νῦν καὶ αἰεί...* καὶ μεταφέρει τὰ ἅγια εἰς τὴν πρόθεσιν.

Ὁ χορός· *Ἀμήν.* Καὶ ψάλλει τὸ *Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνεσεῶς σου, Κύριε...*

156. Ὁ διάκονος· *Ὁρθοί· μεταλαβόντες τῶν θείων...*

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχαριστήριον εὐχὴν καὶ τὴν ἐκφώνησιν· *Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν...*

Ὁ χορός· *Ἀμήν.*

Ὁ ἱερεὺς· *Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.*

Ὁ χορός· *Ἐν ὀνόματι Κυρίου.*

Ὁ διάκονος· *Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.*

Ὁ χορός· *Κύριε, ἐλέησον τρεῖς.*

Ὁ ἱερεὺς τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν.

Οἱ χοροὶ· *Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον... τρεῖς εἰς ἦχον β'.*

Ὁ διάκονος· *Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.*

Ὁ χορός· *Κύριε, ἐλέησον.*

Ὁ ἱερεὺς· *Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος...*

Ὁ προεστῶς· *Στερεῶσαι Κύριος ὁ Θεός...*

Ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν μετὰ τοῦ *Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.* Μετὰ δὲ τὸ *Δι' εὐχῶν* εὐλογεῖ τὸν λαὸν λέγων· *Ἡ ἅγια Τριάς διαφυλάξοι πάντας ἡμᾶς. Καὶ διανέμη το ἀντίδωρον.*

Β'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ¹⁵⁴

(Ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς)

157. Κατὰ τὰς καθημερινὰς (ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς), ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ προεόρτια ἢ μεθεόρτια ἢ ἀπόδοσις τοιαύτης ἑορτῆς ἢ μνήμη ἐπισημῶς ἑορταζομένου ἁγίου ἔχοντος πλήρη ἑορτάσιμον ἀκολουθίαν, ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς μετὰ τῆς τοῦ Μηναίου κατὰ τὴν ἐφεξῆς διάταξιν.

153. Βλ. § 128 καὶ σημ. 118.

154. Δὲν ἐπαναλαμβάνονται ἐφεξῆς λεπτομέρειαι, αἱ ὁποῖαι ἐξετέθησαν ἤδη εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις ἢ εἰς τὴν διάταξιν τῶν ἀκολουθιῶν τῶν Κυριακῶν καὶ εἶναι κοινὰ δι' ὅλας τὰς ἡμέρας.

α'. 'Ο 'Εσπερινός.

158. Μετά την άπολύσειν τῆς Θ' 'Ωρας¹⁵⁵ εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως ἀναγινώσκειται ὁ προοιμιακὸς ψαλμός· εἶτα ὁ ἱερεὺς λέγει τὰ εἰρηνικά, μεθ' ἃ [ὁ ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὸ ἐνδιάτακτον κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου.¹⁵⁶ Μετὰ δὲ τὴν μικρὰν συναπτήν καὶ τὴν ἐκφώνησιν "Οἱ σὸν τὸ κράτος...] ψάλλεται τὸ *Κύριε, ἐκέκραξα, ἐν ψῷ ψάλλομεν σ'* στιχηρὰ ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ στίχου *Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσης...* Ταῦτα κατανέμονται ὡς ἀκολούθως:

α'. Ἐὰν ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας στερῆται δοξαστικοῦ ἢ ἔχη ἐν ἡ δύο δοξαστικά, ψάλλονται στιχηρὰ τῆς Παρακλητικῆς γ' (δύο ἐκ τῆς α' τριάδος καὶ ἐν ἐκ τῆς β') καὶ τοῦ ἁγίου γ', ἔσω καὶ ἂν ἔχη περισσότερα.

β'. Ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη τρία δοξαστικά, ψάλλονται μόνα τὰ στιχηρὰ αὐτοῦ εἰς σ' .¹⁵⁷

γ'. Ἐὰν ὑπάρχουν δύο ἅγιοι ἔχοντες ἴδια στιχηρὰ ἕκαστος, ψάλλονται ἐπίσης μόνα τὰ τῶν ἁγίων, παραλείπονται δὲ τὰ τῆς Παρακλητικῆς.

Μετὰ τὰ στιχηρὰ ψάλλεται *Δόξα* τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὑπάρχη. *Καὶ νῦν* θεοτοκίον, τῆ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἐσπέρας σταυροθεοτοκίον, ὁμόηχον τῷ δοξαστικῷ. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν, ψάλλεται *Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον ὁμόηχον τοῖς προσομοίσις τοῦ ἁγίου.

Ἀκολούθως λέγεται χῆμα τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, ψάλλεται τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκειται τὸ *Καταξίωσον, Κύριε*. Ὁ ἱερεὺς λέγει τὰ πληρωτικά καὶ τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας. Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν *Εἴη τὸ κράτος...* ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα τῆς Παρακλητικῆς μετὰ τῶν ἐν τῷ 'Ωρολογίῳ στίχων, εἰς μὲν τὸ β' *Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου...*, εἰς δὲ τὸ γ' *Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε...* Ἀλλὰ τῆ Τετάρτῃ ἐσπέρας ἀντὶ τῶν στίχων τούτων λέγονται εἰς μὲν τὸ β' ἀποστολικόν *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν...*, εἰς δὲ τὸ μαρτυρικόν *Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. Δόξα* τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὑπάρχη. *Καὶ νῦν* θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον ὁμόηχον· ἄλλως *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη ἀπόστιχα, ψάλλονται ταῦτα ἀντὶ τῶν τῆς Παρακλητικῆς μετὰ τοῦ δοξαστικοῦ αὐτῶν καὶ τοῦ θεοτοκίου. Ἄγιον τινῶν ἢ ἀκολουθία ἔχει εἰς τὰ ἀπόστιχα ἐκτὸς τοῦ δοξαστικοῦ καὶ ἐν στιχηρὸν ἰδιόμελον, τὸ ὅποιον ψάλλεται μετὰ τοῦ οἰκειοῦ στίχου μετὰ τὰ ἀπόστιχα τῆς Παρακλητικῆς. Εἶτα τὸ δοξαστικόν τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Μετὰ τὰ ἀπόστιχα τὸ *Νῦν* ἀπολύεις, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου,¹⁵⁸ *Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἐν τέλει τοῦ 'Ωρολογίου ὀριζομένων διὰ τὰς καθημερινάς. Ἐὰν ὑπάρχουν δύο ἅγιοι ἔχοντες ἀμφότεροι ἀπολυτικά, ψάλλεται εἰς τὸ *Δόξα* τὸ τοῦ β' ἁγίου καὶ εἰς τὸ *Καὶ νῦν* τὸ θεοτοκίον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχη ἀπολυτικίον, λέγεται τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος μετὰ τοῦ οἰκειοῦ θεοτοκίου.

155. Περί τῆς ἀπολύσεως τῆς Θ' 'Ωρας, ὅταν δὲν γίνεται εἰσοδος ἐν τῷ 'Εσπερινῷ, βλ. σημ. 34.

156. Τοὺς πινακὰς τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου βλ. εἰς § 19.

157. Τὸ ΤΜΕ (ἐνθ' ἄνω.) ὀρίζει νὰ ψάλλονται μόνα τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου, ὅταν οὗτος ἔχη καὶ δύο μόνον δοξαστικά. Ἀλλὰ τοῦτο ἔχει ὡς συνέπεια νὰ παραλείπονται συχνότατα τὰ στιχηρὰ τῆς Παρακλητικῆς, (καὶ μάλιστα εἰς μνήμας ὁσίων, εἰς τὰς ὁποίας παγίως σχεδὸν ψάλλονται τὰ δύο δοξαστικά "Ὅσιε πάτερ καὶ τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη), καὶ νὰ διπλασιάζονται τὰ στιχηρὰ ἁγίων, τῶν ὁποίων αἱ ἀκολουθίαι οὐδὲν ἄλλο ἐορταστικὸν στοιχεῖον ἔχουν ἐπὶ τῶν δύο δοξαστικῶν. Διὰ τοῦτο προεκρίναμε ὡς λογικωτέραν τὴν ἀνωτέρω διάταξιν κατὰ τὸ ΤΞ (σ. 32-33). Ἐπὶ ἄλλης βάσεως, λογικῆς ἐπίσης, θέτει τὸ πρᾶγμα τὸ ΤΚω (σ. 8), τὸ ὁποῖον ὀρίζει νὰ παραλείπονται ἢ στιχηρὰ τῆς Παρακλητικῆς, ὅταν ὁ ἅγιος «δοξολογήται», ἦτοι ὅταν ἔχη δοξολογίαν μεγάλην.

158. Ακριβέστερον τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου ψάλλεται μόνον ὅταν οὗτος ἔχη δοξαστικόν (βλ. καὶ σημ. 48).

Εἶτα ὁ ἱερεὺς τὴν δέησιν Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κλπ. καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι ἐλέημων..., Σοφία· ὁ ὢν εὐλόγητός..., καὶ τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν (βλ. §§ 27, 29, 63).

β' Ὁ Ὁρθρος.

159. Πρὸ τοῦ Ὁρθρου τελεῖται τὸ καθ' ἡμέραν Μεσονυκτικὸν κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ δατάξιν (βλ. καὶ § 67 τοῦ παρόντος).

Εἶτα εὐλόγησαντος τοῦ ἱερέως ἄρχεται ὁ Ὁρθρος, ὡς διατάχθη ἐν § 139. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος ψάλλονται τὰ ἀπολυτικά ὡς καὶ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἶτα [στιχολογοῦνται τὰ ἐνδιότατα καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου,] γίνεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφώνησις Ὅτι σὸν τὸ κράτος... καὶ ψάλλονται τὰ καθίσματα τῆς Παρακλητικῆς κατὰ σειρᾶν.¹⁵⁹

Εἶτα λέγεται ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ἀναγινώσκονται οἱ κανόνες τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν καταλλήλων στίχων (βλ. § 84). Καὶ ἐὰν μὲν τὸ Μηναῖον ἔχῃ ἕνα κανόνα, λέγονται ἀμφότεροι οἱ κανόνες τῆς Παρακλητικῆς καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἐὰν δὲ τὸ Μηναῖον ἔχῃ δύο κανόνες, καταλιμπάνεται ὁ β' τῆς Παρακλητικῆς.

Μετὰ τὴν γ' ὥδην ψάλλεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς ἐκ τοῦ Μηναίου, γίνεται μικρὰ συναπτή καὶ ψάλλεται τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον, τῆ δὲ Τετάρτῃ καὶ τῆ Παρασκευῇ σταυροθεοτοκίον.

Μετὰ τὴν σ' ὥδην πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, ἡ μικρὰ συναπτή καὶ ἀναγινώσκειται τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου - ἢ ἐλλείπει τοιοῦτου τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος - καὶ τὸ συναξάριον.

Μετὰ τὴν η' ὥδην Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν... καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς η' ὥδης. Ὁ ἱερεὺς Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός... Καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιώτερα, μεθ' ἣν ψάλλονται [τὰ τροπάρια τῆς θ' ὥδης καὶ ἐν τέλει] ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδης καὶ τὸ Ἄξιόν ἐστιν... εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν συναπτήν, καὶ ψάλλεται τὸ ἐξαποστειλάριον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον· ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχῃ ἐξαποστειλάριον, ψάλλεται τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος μετὰ τοῦ οἰκείου θεοτοκίου ἐκ τοῦ Ὁρολογίου ἢ τῆς Παρακλητικῆς.

Εἶτα, ἐὰν μὲν ὁ ἅγιος ἔχῃ στιχηρὰ αἰώνων, ψάλλεται τὸ Πᾶσα πνοή, ὡς καὶ ἐν ταῖς Κυριακαῖς, καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτο-

159. Ὅταν στιχολογοῦνται δύο καθίσματα Ψαλτηρίου (βλ. § 19), περιορίζονται ἀναλόγως καὶ τὰ ψαλλόμενα καθίσματα τῆς Παρακλητικῆς· καὶ τῆ μὲν Δευτέρᾳ, Τετάρτῃ καὶ Πέμπτῃ ψάλλονται τὰ μετὰ τὴν α' καὶ τὴν γ' στιχολογίαν, παραλειπομένων τῶν μετὰ τὴν β' στιχολογίαν, τῆ δὲ Τρίτῃ καὶ Παρασκευῇ ψάλλονται τὰ μετὰ τὴν β' καὶ τὴν γ' στιχολογίαν, παραλειπομένων τῶν μετὰ τὴν α' στιχολογίαν (βλ. Γ. Μπεκατώρου, ἄρθρον Κάθισμα ἐν Θ.Η.Ε., τ. 7ος, στήλῃ 167, καὶ § 77 τοῦ παρόντος). Ἐν ταῖς ἐνορίας ὅμως λόγῳ τῆς πλήρους παραλείψεως τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου δὲν τηρεῖται ἡ διάκρισις αὕτη, ἀλλὰ ψάλλονται πάντοτε ὅλα τὰ καθίσματα κατὰ σειρᾶν. - Σημειωτέον ἐπίσης, ὅτι κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, ἦτις ἐν ταῖς ἐνορίαις τηρεῖται μόνον κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν, τοῦ β' καθίσματος ἐκάστης στιχολογίας προτάσσεται ψαλμικὸς στίχος. Οἱ στίχοι οὗτοι εἶναι κατὰ τὸ ΤΞ (σ. 24) οἱ ἐξῆς: Τῆ Δευτέρᾳ καὶ τῆ Τρίτῃ εἰς μὲν τὴν α' στιχολογίαν Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, μὴδὲ τῆ ὀργῇ σου παιδεύσῃς με (Ψαλμ. λς' 2), εἰς δὲ τὴν β' Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησον με κατὰ τὸ κρῖμα τῶν ἀγαπῶντων τὸ ὄνομά σου (Ψαλμ. ριη' 132). Τῆ Τετάρτῃ καὶ τῆ Παρασκευῇ εἰς μὲν τὴν α' στιχολογίαν Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστίν (Ψαλμ. λη' 5), εἰς δὲ τὴν β' Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνων, εἰργάσατο σιστηρίαν ἐν μεσῷ τῆς γῆς (Ψαλμ. ογ' 12). Τῆ Πέμπτῃ εἰς μὲν τὴν α' στιχολογίαν Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φύσγος αἰτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν (Ψαλμ. ιη' 5), εἰς δὲ τὴν β' Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα (Ψαλμ. ιη' 2). Τοῦ δὲ μαρτυρικοῦ προτάσσεται ὁ στίχος Θαυμασιὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ (Ψαλμ. ξξ' 36).

κίον. Άλλως [λέγονται χύμα οί ψαλμοί τών αίνων και μετ' αὐτοῖς] τὸ *Σοὶ δόξα πρέπει...* και ἡ δοξολογία χύμα.¹⁶⁰ Ὁ ἱερεὺς: *Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν δέησιν* κλπ., και τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλολκισίας. Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν *Σὺν γάρ ἐστὶ τὸ ἐλεεῖν...* ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα τῆς Παρακλητικῆς μετὰ τῶν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ στίχων, εἰς μὲν τὸ β' *Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωὶ τοῦ ἐλεύος σου...* εἰς δὲ τὸ γ' *Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης...* Ἀλλὰ τῇ Πέμπτῃ πρωὶ ἀντὶ τῶν στίχων τούτων λέγονται εἰς μὲν τὸ β' ἀποστολικόν *Οἱ ουρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ...*, εἰς δὲ τὸ μαρτυρικόν *Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθανιάστωσεν ὁ Κύριος. Δόξα τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὑπάρχη. Καὶ νῦν ὁμόηχον θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον ἄλλως Δόξα, και νῦν τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς. Ἐὰν δὲ ἔχη ὁ ἅγιος διὰ τὰ ἀπόστιχα ἐκτὸς τοῦ δοξαστικοῦ και ἐν στιχηρὸν ἰδιόμελον, ψάλλεται και τοῦτο μετὰ τοῦ οἰκείου στίχου μετὰ τὰ τῆς Παρακλητικῆς και πρὸ τοῦ δοξαστικοῦ. Εἶτα τὸ Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ..., τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου και θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν διὰ τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου ὀριζομένων.¹⁶¹*

Ἀκολούθως, ἐὰν δὲν πρόκηται νὰ τελεσθῇ Θ. Λειτουργία, ἀναγινώσκεται [ἢ Α' Ὁρα και μετ' αὐτὴν] ὁ Ἀπόστολος και τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἶτα ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν ἐκτενὴ δέησιν *Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...* και ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν, ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἐὰν ὅμως πρόκηται νὰ τελεσθῇ Θ. Λειτουργία, ὁ ἱερεὺς λέγει μυστικῶς τὴν δέησιν και τὴν ἀπόλυσιν, εὐθύς δὲ μετὰ τὰ ἀπολυτίκια ἄρχεται τῆς Θ. Λειτουργίας.

γ'. Ἡ Θεία Λειτουργία.

150. Ἡ Θ. Λειτουργία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 147-156 προεκτεθεῖσαν διάταξιν, λέγονται δὲ τὰ κάτωθι ἀντίφωνα:¹⁶²

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ψαλμὸς 7α')

Στίχ. α'. Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ και ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου, ὕψιστε. (7α' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρωὶ τὸ ἐλεύος σου και τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα. (7α' 3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Ὅτι εὐφρανάς με, Κύριε, ἐν τοῖς ποιήμασί σου, και ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου ἀγαλλιάσομαι. (7α' 5)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Ὅτι εὐθύς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν και οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ. (7α' 16)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

160. Ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ αἶνον, εἶναι δυνατόν νὰ ψαλῆ δοξολογία μεγάλη, παραλειπομένων τῶν ἀποστίχων τοῦ ἁγίου ἢ τῆς Παρακλητικῆς ἄλλα τότε ὡς ἐπιφραγιστικά τῶν ἀπολυτικίων, τῶν καθισμάτων και τῶν δοξαστικῶν τοῦ ἁγίου δέον νὰ ψαλοῦν ὀποιοδήποτε θεοτοκία, οὐδέποτε δὲ σταυροθεοτοκία, ἔστω και ἂν εἶναι Τετάρτη ἢ Παρασκευή.

161. Οὐχὶ ὀρθῶς τὸ ΤΜΕ (διάταξις τῆς καθ' ἡμέραν ἀκολουθίας, § 2, σ. 46) ὀρίζει νὰ ψάλλεται μόνον «τὸ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου θεοτοκίον».

162. Τα ἀντίφωνα ταῦτα, ὡς προείπομεν (σημ. 100), εἶναι δυνατόν νὰ λέγονται και κατὰ τὰς Κυριακάς ἄλλα τότε εἰς μὲν τὸ β' ἢ αὐτῷ ἐφύμνιον *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...* εἰς δὲ τὸ γ' τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον.

Δόξα, και νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β΄. Ἦχος πλ. α΄. (Ψαλμός 7β΄)

Στίχ. α΄. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν και περιεζώσατο. (7β΄ 1)

Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου σῶσον ἡμᾶς, Κύριε.

Στίχ. β΄. Καί γάρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται. (7β΄ 1)

Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου...

Στίχ. γ΄. Θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης, θαυμαστός ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος. (7β΄ 4)

Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου...

Στίχ. δ΄. Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν. (7β΄ 5)

Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου...

Δόξα, και νῦν.

Ὁ μονογενῆς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ΄. Ἦχος β΄. (Ψαλμός 7δ΄)

Στίχ. α΄. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάζωμεν τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν. (7δ΄ 1)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Στίχ. β΄. Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει και ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάζωμεν αὐτῷ. (7δ΄ 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Στίχ. γ΄. Ὅτι Θεὸς μέγας Κύριος και βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. (7δ΄ 3)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Εἰσοδικόν.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν και προσπέσωμεν Χριστῷ (Ψαλμ. 7δ΄ 6). Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι: Ἀλληλούια.

Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου ἢ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος και τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ Δόξα, και νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (βλ. § 117). Ἀπόστολος και Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (βλ. § 129).

Γ΄. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΣΑΒΒΑΤΩΝ.

161. Κατὰ τὰ Σάββατα (ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ προεόρτια ἢ μεθεόρτια ἢ ἀπόδοσις τοιαύτης ἑορτῆς ἢ ἡμῆμι ἁγίου ἐπισήμως ἑορταζομένου και ἔχοντος πλήρη ἀσματικὴν ἀκολουθίαν), ἐάν μὲν ὁ τυχὼν ἁγίος ἔχη ἔστω και ἐν δοξαστικῶν, ἐν τῷ Ὁρθρῳ ψάλλεται Θεὸς Κύριος, ἐάν δὲ στεριῖται παντελῶς δοξαστικῶν, ψάλλεται Ἀλληλούια, ἀναλόγως δὲ διαμορφοῦται ἡ τάξις τῶν ἀκολουθιῶν Ἑσπερινοῦ και Ὁρθρου. Ὅστε ὑπάρχουν δύο περιπτώσεις τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Σαββάτου, μίας ἐκάστης τῶν ὁποίων ἡ τάξις ἐκτίθεται κατωτέρω.¹⁶³

163. Βλ. § 73 και σμ. 61. Ἄριστον ὁδηγὸν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Σαββάτου ἀποτελεῖ τὸ ἔργον τοῦ αἰδιμίου τυπικολόγου Γ. Μπεκατώρου, Τάξις τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Σαββάτου. Ἀθῆναι 1983.

α' Αἰ ἀκολουθία μετὰ τοῦ «Θεὸς Κύριος».

162. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικὸν καὶ τὰ εἰρηνικά [στιχολογοῦμεν τὰ *Πρὸς Κύριον*].¹⁶⁴ Εἰς τὸ *Κύριε, ἐκέκραξα* ἰστώμεν στίχους σ' καὶ ψάλλοντες σιχηρὰ τῆς Παρακλητικῆς γ' (εἰς μὲν τοὺς τέσσαρας κυρίους ἡχους δεσποτικά δύο καὶ ἐν τῆς Θεοτόκου, εἰς δὲ τοὺς πлагίους τρία δεσποτικά, μὴ ὑπαρχόντων σιχηρῶν τῆς Θεοτόκου εἰς τοὺς ἡχους τοῦτους) καὶ τοῦ Μηναίου γ'. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη τρία δοξαστικά ἢ ἐὰν ὑπάρχουν δύο ἅγιοι, μόνα τὰ τοῦ Μηναίου εἰς σ'. *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου τῆς ληγούσης ἐβδομάδος. Τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Θεός, ἀντιλήπτωρ μου εἶ...*, τὸ *Καταξίωσον, Κύριε* κλπ. Καὶ ἐὰν μὲν ἔχη τὸ Μηναῖον ἀπόστιχα, ψάλλονται ταῦτα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, εἰ δὲ μὴ, ψάλλονται ἐκ τῆς Παρακλητικῆς μαρτυρικά τοῦ ἡχου γ' καὶ νεκρώσιμον ἔν μετὰ τῶν κάτωθι στίχων:

Εἰς τὸ β' μαρτυρικόν· *Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.* (Ψαλμ. ιε' 3)

Εἰς τὸ γ' μαρτυρικόν· *Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος.* (ξξ' 36)

Εἰς τὸ νεκρώσιμον· *Μακάριοι, οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.* (ξδ' 5)¹⁶⁵

Ἐὰν δὲ τὸ Μηναῖον ἔχη πρὸ τοῦ δοξαστικοῦ καὶ ἄλλο ἰδιόμελον, καταλιμπάνεται τὸ νεκρώσιμον καὶ ἀντ' αὐτοῦ ψάλλεται τὸ τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ οἰκείου στίχου αὐτοῦ. *Δόξα* τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὑπάρχη. *Καὶ νῦν* τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Ἄλλως *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ θεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς. Ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ ὁμοῦχου α' θεοτοκίου.

163. Τὸ πρῶν πρὸ τοῦ Ὁρθρου ἀναγινώσκειται τὸ Μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τάξιν. Ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ψαλέντα ἀπολυτικά, διαπλασιαζομένου τοῦ ἀπολυτικοῦ τοῦ ἁγίου, ἐὰν εἶναι ἐν. [Καθίσματα Ψαλτηρίου στιχολογοῦνται δύο, ἦτοι τὰ ἰστ' καὶ ιζ'¹⁶⁶]. Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν ψάλλονται καθίσματα μαρτυρικά τῆς Παρακλητικῆς. *Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον τὸ α' τοῦ ἡχου· ἐὰν δὲ τοῦτο ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, ψάλλεται ἐνταῦθα ἄλλο θεοτοκίον ἐκ τῶν εἰς τὰς προηγουμένας ἡμέρας τοῦ αὐτοῦ ἡχου ὑπαρχόντων. Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν τὰ καθίσματα ὡς ἔχουν ἐν τῇ Παρακλητικῇ.¹⁶⁷ Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς καὶ ὁ τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν καταλλήλων στίχων, ἦτοι: Εἰς μὲν τὰ μαρτυρικά καὶ τὰ τῶν ἁγίων ἐν γενεῖ· *Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.* Εἰς τὸ νεκρώσιμον ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος· *Μακάριοι, οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.* Εἰς τὸ α' τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ νεκρωσίου κανόνος· *Πρεσβείαις τῶν μαρτύρων σου, Χριστέ ὁ Θεός, ἀνάπανσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου.* Εἰς τὸ β'· *Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται.* Εἰς τὸ γ'· *Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεάν καὶ γενεάν.* Εἰς τὰ θεοτοκία ἀμφοτέρων τῶν κανόνων· *ὑπεραγία Θεοτόκε, σώσον ἡμᾶς.* Εἰς τὸν κανόνα τοῦ Μηναίου· *Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν,* εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια αὐτοῦ τὸ *Δόξα* καὶ τὸ *Καὶ νῦν.* Ἐὰν δὲ τὸ Μηναῖον ἔχη δύο κανόνας, καταλιμπάνεται ὁ νεκρώσιμος τῆς Παρακλητικῆς. Ὁ νεκρώσιμος κανὼν

164. Περὶ τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου τῆ Παρασκευῆ ἐσπέρας βλ. σημ. 36.

165. Παραθέτομεν κατωτέρω (§ 168) πρὸς εὐκολίαν πίνακα τῶν μαρτυρικῶν καὶ νεκρωσίων στιχηρῶν ὄλων τῶν ἡχων.

166. Τὸ ιζ' κάθισμα (ὁ Ἄμωμος) στιχολογεῖται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἰς στάσεις τρεῖς, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ καθίσματα, καὶ δὲν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια.

167. Ὡς καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἐκτὸς Κυριακῆς ἡμέρας (βλ. σημ. 159), οὕτω καὶ κατὰ τὸ Σάββατον ἡ ἀκριβεία τῆς τάξεως ἀιταιεῖ ὡπὸς ἐκάστης στιχολογίας τὸ μὲν α' κάθισμα ψάλλεται ἄνευ στίχου, τὰ δὲ ἄλλα μετὰ τῶν οἰκείων μαρτυρικῶν ἢ νεκρωσίων στίχων.

καταλιμπάνεται επίσης, ἐὰν πρόκειται νὰ ψαλλῆ δοξολογία μεγάλη, ἔστω καὶ ἂν τὸ Μηναιὸν ἔχη ἓνα μόνον κανόνα. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ λέγονται οἱ εἰρμοὶ τῶν ψδῶν γ', στ', η' καὶ θ' τοῦ τελευταίου κανόνος εἰς τὰς οἰκείας θέσεις. Μετὰ τὴν γ' ψδὴν τὰ καθίσματα τοῦ Μηναιίου. Μετὰ τὴν στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Μηναιίου καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάριον τοῦ Μηναιίου καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ· ἐὰν δὲ δὲν ἔχη τὸ Μηναιὸν, τὰ τοῦ Σαββάτου ἐκ τοῦ Ὁρολογίου. Εἰς τοὺς αἰῶνας τὰ στιχηρὰ τοῦ Μηναιίου, ἐὰν ὑπάρχουν· ἄλλως [οἱ αἰνοὶ χῦμα καί] ἡ δοξολογία χῦμα. Ἀπόστιχα καὶ δοξαστικά αὐτῶν ψάλλονται κατὰ περίπτωσιν ὡς ἀκριβῶς καὶ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ διὰ τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου ὁμοίχου θεοτοκίου.

164. Ἐν τῇ Θ. Λειτουργία τὰ ἀντίφωνα Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ... καὶ τὸ εἰσοδικὸν Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὃ ἐν ἁγίοις θαυμαστός... (βλ. § 160). Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον Ὡς ἀπαρχῆς τῆς φύσεως. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἀξίόν ἐστίν... Κοινωνικόν· Μακάριοι οὗς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεάν καὶ γενεάν. Ἀλληλούια. Ἡ Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεῖσις. Ἀλληλούια.¹⁶⁸

β'. Αἱ ἀκολουθίαι μετὰ τοῦ «Ἀλληλούια».

165. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ [στιχολογοῦμεν τὰ Πρὸς Κύριον]. Ἐὰν τὸ Μηναιὸν ἔχη ἓνα ἄγιον, ψάλλομεν εἰς τὸ Κύριε, ἐκέκραξα μαρτυρικά τοῦ ἤχου γ' καὶ τοῦ Μηναιίου προσόμοια γ'. Δόξα, καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰς δὲ τὸν στίχον μαρτυρικὸν ἐν (τὸ δ') καὶ νεκρώσιμα δύο μετὰ στίχων Μακάριοι οὗς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε, καὶ Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀυλιθήσονται. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς. Ἀπολυτίκια· Ἀπόστολοι, μάρτυρες. Δόξα, Μνήσθητι, Κύριε. Καὶ νῦν, Μήτηρ ἁγία.

Ἐὰν ὅμως τὸ Μηναιὸν ἔχη δύο ἁγίους, ψάλλομεν εἰς μὲν τὸ Κύριε, ἐκέκραξα μόνα τὰ προσόμοια τῶν ἁγίων. Δόξα, καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰς δὲ τὸν στίχον μαρτυρικά γ' καὶ νεκρώσιμον ἐν μετὰ τῶν οἰκείων στίχων (βλ. § 162). Δόξα, καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς. Ἀπολυτίκια ὡς ἀνωτέρω.

166. Τὸ πρῶτὸν πρὸ τοῦ Ὁρθρου ἀναγινώσκεται τὸ Μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ διάταξιν. Ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῳ μετὰ τὸν ἐξάψαλμον καὶ τὰ εἰρηνικά ψάλλεται τὸ Ἀλληλούια μετὰ τῶν νεκρωσίων στίχων (βλ. § 73) εἰς ἤχον β' καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Καὶ στιχολογεῖται τὸ ἰσ' κάθισμα]. Μετὰ δὲ τὴν α' στιχολογίαν καθίσματα μαρτυρικά τρία, τὸ α' ἄνευ στίχου, τὰ δὲ λοιπὰ δύο μετὰ τῶν στίχων Θαυμαστός ὁ Θεός ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος. Δόξα νεκρωσίων. Καὶ νῦν θεοτοκίον τὸ α' τοῦ ἤχου.¹⁶⁹ Εἶτα [στιχολογεῖται ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο]¹⁷⁰

168. Βλ. σημ. 123.

169. Πίνακα τῶν ψαλλτέων μετὰ τὴν α' στιχολογίαν καθισμάτων ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ βλ. κατωτέρω ἐν § 169.

170. Ἡ στιχολογία τοῦ Ἄμωμου εἰς δύο στάσεις γίνεται ὡς ἑξῆς: Ἀρχεται ὁ α' χορὸς εἰς ἤχον πλ. α'. Εὐλογητός εἶ, Κύριε, διδάξόν με τὰ δικαιώματά σου. Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ... Καὶ ψάλλονται ἁμοιβαδὸν (ἡ ἀναγινώσκονται χῦμα) ὅλοι οἱ στίχοι μέχρι τοῦ Εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάθωμαι τῶν δικαιωμάτων σου..., ὅπου ψάλλεται τρίς. Ὁ ἱερεὺς μνημονεῖ τῶν κεκοιμημένων καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ἄρχεται ὁ β' χορὸς ἀπὸ τοῦ στίχου Σὺς εἰμι ἐγώ, σῶσόν με... καὶ ψάλλονται πάλιν ἁμοιβαδὸν οἱ στίχοι μέχρι τέλους· τὸ δὲ τέλος ἀπὸ τοῦ Ζῆσεται ἡ ψυχὴ μου καὶ αἰνέσει σε... ψάλλεται πάλιν τρίς. Καὶ εὐθὺς ἐπισυνάπτονται τὰ νεκρώσιμα εὐλογητά-

καί μετ' αὐτόν) ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια.¹⁷¹ Ὁ ἱερεὺς τὴν δέησιν ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων καὶ τὴν εὐχὴν Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός... καὶ ἀκολούθως ψάλλεται τὸ νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α' ἤχου Ἀνάπαυσον, Σωτηρ ἡμῶν... Δόξα τὸ τέλος αὐτοῦ Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ γνώσει, φιλάνθρωπε. Καὶ νῦν θεοτοκίον Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας... (βλ. § 169). Ὁ ν' ψαλμὸς καὶ οἱ κανόνες ὡς ἐν § 163. Εἰς τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν γ', στ', η' καὶ θ' ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ τοῦ τελευταίου κανόνος. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Μετὰ τὴν στ', ἐὰν δὲν ἔχη τὸ Μηναῖον κοντάκιον, λέγεται τὸ τῶν κεκοιμημένων Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ..., μετὰ τοῦ οἴκου Αὐτὸς μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος...¹⁷² Ἐξαποστειλάρια τὰ τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχουν· ἄλλως τὰ τῆς ἡμέρας. Εἰς τοὺς αἰνοὺς τὰ δ' μαρτυρικά τοῦ ἤχου. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἡ δοξολογία χῦμα. Εἰς τὸν στίχον τὰ νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ Θεοφάνους. Δόξα, καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

167. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ... καὶ τὸ εἰσοδικὸν Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός... (βλ. § 160). Τὰ ἀπολυτίκια Ἀπόστολοι, μάρτυρες, καὶ Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Κοντάκια· Δόξα, Μετὰ τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν, Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. Ἀλληλουία.

168. Μαρτυρικά καὶ νεκρώσιμα στιχηρὰ τῶν ὀκτῶ ἤχων.

(Εὐρίσκονται ἐν τῇ Παρακλητικῇ εἰς τὸν Ἑσπερινὸν ἢ τὸν Ὁρθρον τῆς σημειουμένης δι' ἕκαστον ἡμέρας τοῦ οἰκείου ἤχου).

ΗΧΟΣ Α'.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας.

Μαρτυρικά.

α'. Τῇ πρεσβείᾳ, Κύριε, πάντων τῶν ἁγίων... (Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας).

β'. Ἡ ἐν σταδίῳ ἡμῶν ὁμολογία, ἅγιοι...

γ'. Ὡ τῆς καλῆς ἡμῶν πραγματείας...

δ'. Πανεύφημοι μάρτυρες, ἡμᾶς...

(Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).

Νεκρώσιμα.

α'. Ποία τοῦ βίου τρυφή... (Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).

β'. Ἔργω, Σωτήρ μου, δεικνύς... (Τῷ Σαββάτῳ πρωί).

ρια. Εἴτα ὁ ἱερεὺς ἐπαναλαμβάνει τὴν δέησιν ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων καὶ μετ' αὐτὴν ψάλλεται τὸ κάθισμα Ἀνάπαυσον, Σωτηρ ἡμῶν, μετὰ τοῦ θεοτοκίου, ὡς ὀρίζεται ἀνωτέρω. Ἐν ταῖς ἐνοχίαις, παραλειπομένου συνήθως τοῦ Ἀμώμου, εὐθύς μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' στιχολογίας ψάλλονται τὰ εὐλογητάρια, γίνεται ἅπαξ ἡ δέησις καὶ μετ' αὐτὴν ψάλλονται τὰ ἔτερα καθίσματα.

171. Οὐδόλως δικαιολογεῖται ἡ συνήθως γινομένη παράλειψις τῶν εὐλογητῶν Οἱ τὸν ἀμνὸν τοῦ Θεοῦ κηρύξαντες... καὶ Οἱ τὴν ὁδὸν τὴν στενὴν βαδίσαντες..., τὰ ὅποια εἶναι μαρτυρικά καὶ δέον ἀπαραίτητος νὰ ψάλλονται. Ἡ παράλειψις αὐτῶν μόνον εἰς τὰς κηδείας καὶ τὰ μνημόσυνα δικαιολογεῖται, οὐχὶ ὅμως καὶ κατὰ τὰ Σάββατα, τὰ ὅποια εἶναι ἀφιερωμένα εἰς τοὺς μάρτυρας.

172. Βλ. ἀπὸ κατωτέρω ἐν § 170.

Τῷ Σαββάτῳ πρωῒ.

Μαρτυρικά.

- α΄. Τοὺς ἀθλοφόρους τοῦ Χριστοῦ...
 β΄. Οὗτοι οἱ στρατιῶται τοῦ βασιλέως...
 γ΄. Ὑμᾶς, πανεύφημοι μάρτυρες...
 δ΄. Ἀγαλλιᾶσθε, μάρτυρες, ἐν Κυρίῳ...
 (Τῷ Σαββάτῳ πρωῒ).

ΗΧΟΣ Β΄.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας.

Μαρτυρικά.

- α΄. Οἱ τὴν ἐπίγειον ἀπόλασιν... (Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας).
 β΄. Τῶν ἁγίων μαρτύρων προεσβενόντων...
 γ΄. Χοροὶ μαρτύρων ἀντέστησαν...
 δ΄. Μεγάλη ἡ δόξα, ἣν ἐκήσασθε...
 (Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).

Νεκρώσιμα.

- α΄. Ὡς ἄνθος μαραίνεται... (Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).
 β΄. Οἴμοι! οἶον ἀγῶνα ἔχει ἡ ψυχὴ... (Τῷ Σαββάτῳ πρωῒ).

Τῷ Σαββάτῳ πρωῒ.

Μαρτυρικά.

- α΄. Ὑπὲρ Χριστοῦ παθόντες... (Τῇ Δευτέρῳ πρωῒ).
 β΄. Τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ λαβόντες...
 γ΄. Τῶν ἁγίων σου τὰ πλήθη...
 δ΄. Πᾶσα πόλις καὶ χώρα...
 (Τῷ Σαββάτῳ πρωῒ).

ΗΧΟΣ Γ΄.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας.

Μαρτυρικά.

- α΄. Μεγάλη τοῦ σταυροῦ σου... (Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας).
 β΄. Μεγάλη τῶν μαρτύρων σου, Χριστέ...
 γ΄. Προφῆται καὶ ἀπόστολοι Χριστοῦ...
 δ΄. Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, πίστει στηριχθέντες...
 (Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).

Νεκρώσιμα.

- α΄. Πάντα ματαιότης τὰ ἀνθρώπινα... (Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).
 β΄. Ἄνθρωποι, τί μάτην ταραπτόμεθα... (Τῷ Σαββάτῳ πρωῒ).

Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ.

Μαρτυρικά.

α'. Τῶν ἁγίων ἀθλοφόρων τὴν μνήμην... (Τῇ Δευτέρῃ πρωΐ).

β'. Βασιλέων καὶ τυράννων τὸν φόβον...

γ'. Αἱ δυνάμεις τῶν ἁγίων ἀγγέλων...

δ'. Ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ λάμπετε...

(Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ).

ΗΧΟΣ Δ'.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας.

Μαρτυρικά.

α'. Ὁ ἐνδοξαζόμενος ἐν ταῖς μνείαις... (Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας).

β'. Ὁ τῶν ἁγίων μαρτύρων δεξάμενος...

γ'. Ἐχοντες παρησίαν πρὸς τὸν Σωτήρα...

δ'. Ἱερεῖα ἔμψυχα, ὀλοκαυτώματα λογικά...

(Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).

Νεκρώσιμα.

α'. Μετὰ πνευμάτων δικαίων... (Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).

β'. Ποῦ ἐστὶν ἡ τοῦ κόσμου προσπάθεια... (Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ).

Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ.

Μαρτυρικά.

α'. Τίς οὐκ ἐξίσταται ὁρῶν... (Τῇ Δευτέρῃ πρωΐ).

β'. Ἀγγέλων συμμετοχοὶ γεγόνατε...

γ'. Πῶς ὑμῶν μὴ θαυμάσομεν...

δ'. Τίμιος ὁ θάνατος τῶν ἁγίων σου, Κύριε...

(Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ).

ΗΧΟΣ ΠΛ. Α'.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας.

Μαρτυρικά.

α'. Τῶν ἐπιγείων ἀπάντων καταφρονήσαντες...

β'. Τὸν ἠρεὸν τῆς πίστεως περιβαλόμενοι...

γ'. Πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν, ἅγιοι μάρτυρες...

δ'. Ἀκορέστω διαθέσει ψυχῆς...

(Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).

Νεκρώσιμα.

α'. Ἐμνήσθην τοῦ προφήτου βοῶντος...

β'. Σὺ ἔπλασάς με, Κύριε...

(Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).

Τῷ Σαββάτῳ πρωϊ.

Μαρτυρικά.

- α'. *Εὐλογημένος ὁ στρατός...* (Τῇ Δευτέρῃ πρωϊ).
 β'. *Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ἐπὶ τῆς γῆς ἀγωνισάμενοι...*
 γ'. *Οἱ ἀθλοφόροι σου, Κύριε...*
 δ'. *Ἐν ταῖς βασάνοις ὄντες οἱ ἅγιοι...*
 (Τῷ Σαββάτῳ πρωϊ).

ΗΧΟΣ ΠΛ. Β'.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας.

Μαρτυρικά.

- α'. *Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, οὐκ ἠρνήσαντό σε...*
 β'. *Οἱ μαρτυρήσαντες διὰ σε, Χριστέ...*
 γ'. *Οἱ ἀθλοφόροι μάρτυρες καὶ οὐρανοπολίται...*
 δ'. *Ὁ σταυρός σου, Κύριε, τοῖς μάρτυσι γέγονεν...*
 (Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).

Νεκρώσιμα.

- α'. *Ἄρχῃ μοι καὶ ὑπόστασις...*
 β'. *Ἄλγος τῷ Ἀδὰμ ἐχρημάτισεν...*
 (Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).

Τῷ Σαββάτῳ πρωϊ.

Μαρτυρικά.

- α'. *Κύριε, ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἁγίων σου...*
 β'. *Κύριε, εἰ μὴ τοὺς ἁγίους σου εἴχομεν...*
 γ'. *Μνήμη μαρτύρων ἀγαλλίαμα...*
 δ'. *Τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐθανμάστωσε...*
 (Τῷ Σαββάτῳ πρωϊ).

ΗΧΟΣ ΒΑΡΥΣ

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας.

Μαρτυρικά.

- α'. *Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεός...*
 β'. *Ἅγιοι μάρτυρες, οἱ καλῶς ἀθλήσαντες...*
 γ'. *Καταφρονήσαντες πάντων τῶν ἐπὶ γῆς...*
 δ'. *Πανεύφημοι μάρτυρες, θρέμματα πνευματικά...*
 (Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας)

Νεκρώσιμα.

- α'. *Κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν...*
 β'. *Ἀνάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν, ζωοδοτα...*
 (Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).

Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ.

Μαρτυρικά.

- α'. Ἐν μέσῳ τοῦ σταδίου τῶν παρανόμων...
 β'. Φωστῆρες ἀνεδείχθησαν οἰκουμένης...
 γ'. Ἐν πνέοντες, πρὸς ἐν βλέποντες...
 δ'. Τὴν μνήμην τῶν ἁγίων σου ἀθλοφόρων...
 (Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ).

ΗΧΟΣ ΠΛ. Δ'.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας.

Μαρτυρικά.

- α'. Μάρτυρες Κυρίου, πάντα τόπον ἀγιάζετε... (Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).
 β'. Μάρτυρες Κυρίου, ἱκετεύσατε... (Τῇ Δευτέρῃ ἑσπέρας)
 γ'. Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, ἐπιλαθόμενοι...
 δ'. Εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος...
 (Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).

Νεκρώσιμα.

- α'. Ὁρητῶ καὶ οὐδύρομαι...
 β'. Ὁ θάνατός σου, Κύριε...
 (Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας).

Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ.

Μαρτυρικά.

- α'. Τί ὑμᾶς καλέσωμεν, ἅγιοι... (Τῇ Δευτέρῃ πρωΐ).
 β'. Μεγάλως ἠγωνίσασθε, ἅγιοι...
 γ'. Μάρτυρες Χριστοῦ οἱ ἀήτητοι...
 δ'. Τὸν θώρακα τῆς πίστεως...
 (Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ).

**169. Καθίσματα μαρτυρικά καὶ νεκρώσιμα κατ' ἦχον,
ὅταν τῷ Σαββάτῳ ψάλλεται «Ἀλληλοῦσα».**

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν.

ΗΧΟΣ Α'.

Μαρτυρικά.

- Ὡς καλοὶ στρατιῶται...
 Στίχ. Θανμαστός ὁ Θεός...
 Τὰς ἀληθόνας τῶν ἁγίων...
 Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ...
 Τοῖς μάρτυρας Χριστοῦ...

Δόξα. Νεκρώσιμον.

Τὸ τοῦ θανάτου κράτος...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τοῦ Γαβριὴλ φθεγγαμένου σοι...

ΗΧΟΣ Β'.

Μαρτυρικά.

Ὁ φαιδρύνας τοὺς ἁγίους σου...

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεός...

Ἄθλοφόροι Κυρίου, μακαρία ἡ γῆ...

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ...

Σὲ τὸν περιβάλλοντα τὸν οὐρανόν...

Δόξα. Νεκρώσιμον.

Ὁ νεκρῶν καὶ τῶν ζώντων...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Πάντα ὑπὲρ ἐννοίαν...

ΗΧΟΣ Γ'.

Μαρτυρικά.

Τῶν ἀθλοφόρων σου τὴν μνήμην, Κύριε...

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεός...

Θωρακισάμενοι τὴν πανοπλίαν Χριστοῦ...

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ...

Ἐκλάμπετε διὰ τῆς πίστεως...

Δόξα. Νεκρώσιμον.

Ὅτε τῷ λόγῳ σου παραστησόμεθα...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν...

ΗΧΟΣ Δ'.

Μαρτυρικά.

Στανρῶ ὀπλισάμενοι οἱ ἀθλοφόροι σου...

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεός...

Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων σου...

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ...

Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει...

Δόξα. Νεκρώσιμον.

Ψυχάς, ἃς μετέστησας...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον...

Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον...

ΗΧΟΣ ΠΛ. Α'.

Μαρτυρικά.

Τῶν ἁγίων μαρτύρων τὰ κατορθώματα...

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεός...

Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου μαρτύρων...

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ...
Κύριε, τὸ ποτήριον τοῦ πάθους σου...

Δόξα. Νεκρώσιμον.¹⁷³

Γινώσκεις, ὁ Θεὸς ἡμῶν, * ὅτι ἐν ἁμαρτίαις γεγενήμεθα * διό σε ἱκετεύομεν * Τοὺς μεταστάντας ἐξ ἡμῶν ἀνάπαισον, * παρορῶν ὡς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα, * ἃ ὡς ἄνθρωποι θνητοὶ ἐν βίῳ ἐπραξαν, * πρεσβεύεις τῆς Θεοτόκου, * μόνε φιλάνθρωπε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Χαῖρε, πύλη Κυρίου ἢ ἀδιόδευτος...

ΗΧΟΣ ΠΛ. Β'.

Μαρτυρικά.

Ἀθλητικαὶ ἐνστάσεις ἐπὶ τῷ σκάμματι...

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεός...

Ἀθλητικὸν ἀγῶνα ὑπομείναντες...

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ...

Τῶν ἁγίων σου ἡ μνήμη, Κύριε...

Δόξα. Νεκρώσιμον.

Ἀληθῶς ματαιότης τὰ σύμπαντα...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὁ τὴν εὐλογημένην καλέσας σου...

ΗΧΟΣ ΒΑΡΥΣ

Μαρτυρικά.

Οἱ ἅγιοί σου, Κύριε, ἐπὶ τῆς γῆς ἠγωνίσαντο...

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεός...

Ἄγιοι πρεσβεύσατε...

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ...

Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, τὸν ἐχθρὸν ἐτροπώσαντο...

Δόξα. Νεκρώσιμον.

Ὁ θάνατός σου, Κύριε...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως θησαύρισμα...

ΗΧΟΣ ΠΛ. Δ'.

Μαρτυρικά.

Φωστῆρες νοεροὶ ἀνεδείχθητε...

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεός...

Δι' ἐγκρατείας τῶν παθῶν...

173. Ἐπειδὴ τὸ μόνον ὑπάρχον ἐν τῇ Παρακλητικῇ νεκρώσιμον κάθισμα πλ. α' ἤχου Ἀνάπαισον, Σωτῆρ ἡμῶν..., φάλλεται μετὰ τὸν Ἄωμον καὶ τὰ εὐλογητάρια, παραθέτομεν ἐνταῦθα διὰ τὴν α' στιχολογίαν ἄλλο ἐκ τῆς νεκρωσιμου ἀκολουθίας εἰς ἱερεῖς.

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ...

Προφήται, μάρτυρες Χριστοῦ...

Δόξα. Νεκρώσιμον.

Τοὺς μεταστάντας εὐσεβῶς...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου...

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν.

Εἰς οἰονδήποτε ἦχον ψάλλονται τὰ κάτωθι.

Ἦχος πλ. α'.

Ἀνάπαυσον, Σωτῆρ ἡμῶν, * μετὰ δικαίων τοὺς δούλους σου * καὶ τούτους κατασκήνωσον * ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, καθὼς γέγραπται, * παρορῶν ὡς ἀγαθὸς * τὰ πλημμελήματα αὐτῶν * τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια * καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ * καὶ γνώσει, φιλάνθρωπε.

Δόξα Πατρὶ.

Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ * καὶ γνώσει, φιλάνθρωπε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὁ ἐκ Παρθένου * ἀνατείλας τῷ κόσμῳ, * Χριστέ ὁ Θεός, * υἱὸς φωτὸς * δι' αὐτῆς ἀναδείξας * ἐλέησον ἡμᾶς.

170. Κοντάκιον νεκρώσιμον.

Ἦχος πλ. δ'.

Μετὰ τῶν ἁγίων * ἀνάπαυσον, Χριστέ, * τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου, * ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, * οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, * ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος.

Ὁ οἶκος.

Αὐτὸς μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος, * ὁ ποιήσας καὶ πλάσας τὸν ἄνθρωπον * οἱ βροτοὶ οὖν ἐκ γῆς διεπλάσθημεν * καὶ εἰς γῆν τὴν αὐτὴν πορευσόμεθα, * καθὼς ἐκέλευσας ὁ πλάσας με * καὶ εἰπὼν μοι· Ὅτι γῆ εἶ * καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση· * ὅπου πάντες βροτοὶ πορευσόμεθα * ἐπιτάφιον θρῆνον ποιῶντες ᾧδὴν * τὸ· Ἀλληλούια.

Δ'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΔΕΣΠΟΤΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

171. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν δεσποτικῶν ἐορτῶν ψάλλονται πάντοτε ἀμιγῆς, ἦτοι ἄνευ τῆς Παρακλητικῆς, καὶ ἂν ἀκόμη τύχουν ἐν Κυριακῇ. Μόνον κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου συμπάλλεται ἐν Κυριακῇ καὶ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία, ἣτις καὶ προηγείται.

Κατὰ τὴν κατωτέρω ἐκτιθεμένην βασικὴν διάταξιν τελοῦνται αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἑξῆς ἐορτῶν: ἐκ μὲν τῶν ἀκίνητων αἱ τῶν Χριστουγεννίων, τῶν Θεοφανεῶν, τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου καὶ τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἐκ δὲ τῶν κινήτων αἱ τῶν Βαΐων, τοῦ Θωμᾶ, τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τῆς Ἀναλήψεως καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, ἐὰν δὲν συμπέσῃ μετ' αὐτῶν καὶ ἀκίνητος ἐορτῆ. Τὰ προσιδιάζοντα εἰς ἐκάστην ἐορτὴν θὰ σημειωθοῦν εἰς τοὺς οἰκείους τόπους.

172. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὰ εἰρηνικά, [ἐὰν μὲν εἶναι ἑσπέρα Σαββάτου, στιχολογεῖται ὁλόκληρον τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου, ἐὰν δὲ ἄλλη ἡμέρα, δὲν γίνε-ται στιχολογία.]¹⁷⁴ Εἰς τὴν Κύριε. ἐκέκραξα. ψάλλονται τὰ στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς εἰς στ΄.¹⁷⁵ Δόξα, καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς. Ἡ ἐκτενής, τὸ Καταξίωσον, Κύριε, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ εὐχή τῆς κεφαλοκλισίας. Τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν οικειῶν στίχων καὶ τοῦ δοξαστικοῦ αὐτῶν. Τὸ Νῦν ἀπολύ-εις. τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ΄ καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς.

173. Τὸ πρῶτὸν πρὸ τοῦ Ὁρθρου ψάλλεται ἡ λιτή τῆς ἑορτῆς ὡς ἀκολούθως. Εὐλόγησαντος τοῦ ἱερέως λέγει ὁ προεστὼς τὸ Βασιλεῦ οὐράνιε. Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον κλπ., τὸ Κύριε, ἐλέησον ἱβ΄. Δόξα, καὶ νῦν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν ἐκ γ΄ καὶ τὸν ν΄ ψαλμόν.¹⁷⁶ Καὶ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς καὶ τὸ δοξαστικόν. Ὁ ἀναγνώστης αὐθις τὸ τρισάγιον καὶ ψάλλεται τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἅπαξ. Ὁ ἀναγνώστης τὸ Κύριε, ἐλέησον μ΄. Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς: Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς..., τὴν δέησιν Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός..., τὸ Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός..., καὶ τέλος τὴν ἀπόλυσιν μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

174. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ΄. [Τὸ Ψαλτηριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς ἐκ β΄. Εἶτα ψάλλεται τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου καὶ τὸ προκειμενον τῆς ἑορτῆς. Ὁ διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ ἱερεὺς: Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν ἁγίοις ἐπαναπαύη... Τὸ Πᾶσα πνοὴ ἐκ γ΄. Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῆς Ὁραίας πύλης τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου τῆς ἑορτῆς. Μετ’ αὐτὸ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα¹⁷⁷ καὶ ψάλλονται τὰ μετ’ αὐτὸν τροπάρια. Τὸ Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου... Τὸ Κύριε, ἐλέησον ἱβ΄. Ἐλέει καὶ οἰκτιροῖς... Καὶ ψάλλονται οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι¹⁷⁸ εἰς δὲ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ: Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς ἢ ἡ ὑπακοή.¹⁷⁹ Μετὰ τὴν στ΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος¹⁸⁰ καὶ τὸ συναξάριον. Αἱ καταβασαίαι τῆς ἑορτῆς. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, ἐὰν ὑπάρχουν, ἄλλως μετὰ τῶν οικειῶν στίχου, ἐν τέλει δὲ ἡ καταβασία τῆς θ΄ ᾠδῆς. Ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ τὸ ἐξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ΄. Εἰς τὸν αἰῶνα αἰῶνα τὰ στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς εἰς δ΄ ἢ στ΄, ὡς ὀρίζεται ἐν τῷ Μηναιῷ. Δόξα, καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς.

174. Βλ. § 41.

175. Κατὰ τὰ ἀρχαία τυπικά εἰς ἡ΄, ἐὰν τελεῖται ἀγρυπνία (ΤΡ σ. 215-216).

176. Κατὰ τὴν ἀκριβῆ τάξιν δέον ν΄ ἀναγνωσθῇ ὁλόκληρον τὸ Μεσονυκτικὸν καὶ πρὸ τῆς ἀπολύσεως νὰ ψαλῆ ἢ λιτὴ καὶ νὰ λεχθοῦν αἱ δεήσεις αὐτῆς. Ἐὰν τηρηθῇ ἡ τάξις αὐτῆς, δέον εἰς μὲν τὸ α΄ μέρος τοῦ Μεσονυκτικοῦ ἀντὶ τῶν τροπαρίων Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται κλπ. νὰ λεχθῇ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, εἰς δὲ τὸ β΄ ἀντὶ τῶν τροπαρίων Μνήσθητι, Κύριε, κλπ. τὸ κοντάκιον αὐτῆς, εὐθὺς δὲ μετὰ τὰς δεήσεις νὰ γίνῃ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ Εὐξώμεθα. Ἡ ἐν ταῖς ἐνορίας τελουμένη ἀκολουθία ἔχει διαμορφωθῆ προφανῶς κατ’ ἀναλογίαν πρὸς τὸ Μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς. Ὁ αἰοίδιμος Γ. Ρήγας ὑποστηρίζει ὅτι μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν πρέπει νὰ λέγεται ὁποσοδήποτε τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως καὶ ἀκολούθως νὰ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα (ΖΤ σ. 36).

177. Βλ. σημ. 72.

178. Βλ. σημ. 75.

179. Βλ. σημ. 131.

180. Κατὰ τὸ ΓΔ κατὰ τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς τὸ μὲν κοντάκιον ψάλλεται, ὁ δὲ οἶκος ἀναγινώσκεται. Τοῦτο ἀσφαλῶς εἶναι ἀρχαιοπρεπέστερον καὶ πανηγυρικώτερον.

175. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς εορτῆς. Εἶτα τὸ ἀπολυτικίον αὐτῆς. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον. Ὁ τρισάγιος ὕμνος ἢ τὸ Ὅσοι εἰς Χριστὸν κατὰ περιπτώσιν (βλ. § 118-119). Ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς εορτῆς. Ἀντὶ τοῦ Ἄξιόν ἐστιν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς εορτῆς. Κοινωνικὸν τῆς εορτῆς. Ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀπολυτικίον τῆς εορτῆς.

Ε'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

α'. Ἐν καθημερινῇ.

176. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν θεομητορικῶν εορτῶν, ἐὰν αὐταὶ τύχουν ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς, τελοῦνται γενικῶς ὡς καὶ αἱ τῶν δεσποτικῶν εορτῶν (βλ. §§ 172-175) μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν:

α'. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ στιχολογεῖται ἀντὶ τοῦ καθίσματος τῆς ἡμέρας ἢ α' στάσις τοῦ Ψαλτηρίου.

β'. Ἐν τῷ Ὄρθρω οἱ κανόνες ψάλλονται μετὰ στίχον Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.

γ'. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ψάλλονται [κατὰ μὲν τὴν ἀρχαίαν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, ἐν οἷς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος τῆς εορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ β' κανόνος, κατὰ δὲ τὴν νεωτέραν τάξιν] τὰ εἰδικὰ ἀντίφωνα ἐκάστης εορτῆς. Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός... Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι... Μετὰ δὲ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ Εἶδομεν τὸ φῶς.

β'. Ἐν Κυριακῇ.

177. Ἐὰν θεομητορικὴ εορτὴ τύχῃ ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ εἰρηνικά [στιχολογεῖται τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου ολόκληρον]. Εἰς τὸ Κύριε, ἐκέκραξα στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς εορτῆς στ'. Δόξα, καὶ νῦν τῆς εορτῆς. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς εορτῆς. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα (ἢ κατὰ τὴν ἀγιορειτικὴν συνήθειαν τὸ α' ἀναστάσιμον καὶ τὰ τῆς εορτῆς μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν). Δόξα, καὶ νῦν τῆς εορτῆς. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ καὶ τὸ τῆς εορτῆς δις.

178. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτὴ τῆς εορτῆς καὶ μετ' αὐτὴν τὰ τριαδικὰ μεγαλυνάρια, ἀντὶ δὲ τῆς ὑπακοῆς λέγεται τὸ ἀπολυτικίον τῆς εορτῆς· εἶτα ἡ δέησις Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός..., καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

179. Ἐν τῷ Ὄρθρω εἰς τὸ Θεός Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς διὰ τὰς θεομητορικὰς εορτὰς ἐκλογῆς ἐκ τοῦ μὲν ψαλμοῦ ἢ ἄλλης εἰδικῆς δι' ἐκάστην εορτὴν]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β' στιχολογίαν ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς εορτῆς· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ τῆς εορτῆς δις. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια,¹⁸¹ ἢ μικρὰ συναπτῆ, ἢ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ τὸ προκείμενον τῆς εορτῆς, καὶ ἀναγινώσκεται ἀπὸ τῆς Ὁραίας πύλης τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὄρθρου τῆς εορτῆς. Τὸ Ἀνά-

181. Περὶ τῶν ψαλτέων καθισμάτων κατὰ τὰς ἐν Κυριακῇ θεομητορικὰς εορτὰς βλ. κατωτέρω ἐν § 181. περὶ δὲ τῶν εὐλογηταρίων βλ. σημ. 65.

σασιν Χριστοῦ θεασάμενοι καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.¹⁸² Δόξα, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Καὶ νῦν τὸ αὐτό.¹⁸³ Ὁ στίχος Ἐλέησόν με, ὁ Θεός..., καὶ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς. Τὸ Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου κτλ. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος μετὰ στίχου Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε, καὶ οἱ τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ εἶτα τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον. Αἱ καταβασαίαι τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ' [στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα καὶ μετ' αὐτὴν] ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος καὶ] τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυαρίων, ἐὰν ὑπάρχουν, ἢ μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.¹⁸⁴ Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δῖς. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ' μετὰ τῶν οἰκειῶν στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ Σήμερον σωτηρία ἢ τὸ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

180. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ψάλλονται [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, ἐν οἷς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, κατὰ δὲ τὴν νεωτέραν] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν εἰς τὸ β'. Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν... Τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς. Κοινωνικόν· [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον... καὶ] Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι... Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Εἶδομεν τὸ φῶς.

181. Παρατηρήσεις περὶ τῶν ψαλτέων καθισμάτων κατὰ τὰς ἐν Κυριακῇ συμπιπτούσας θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ μνήμας ἀγίων, κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους Κυριακὰς καὶ κατὰ τὰς ἐν Κυριακῇ ἀποδόσεις δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν.

Ὡς πρὸς τὰ ψαλτέα καθίσματα κατὰ τὰς ἀνωτέρω μνημονευθείσας περιπτώσεις γεννῶνται ἱκανὰ προβλήματα λόγῳ τῆς ἀσυμφωνίας τῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν Τυπικῶν. Οὕτω:

α'. Τὸ ΤΑΣ εἰς μὲν τὸ κύριον μέρος αὐτοῦ σιωπᾶ, εἰς δὲ τὰ ἀπορούμενα (κεφ. ια', ιγ', ξ', σθ', σθ') ἐν περιπτώσει συμπύσεως θεομητορικῆς ἑορτῆς ἐν Κυριακῇ ὀρίζει εἰς μὲν τὰς δύο στιχολογίας τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα μετὰ τῶν θεοτοκίων αὐτῶν, εἶτα τὸν Ἄμωμον, τὰ εὐλογητάρια καὶ τὴν ὑπακοὴν καὶ τέλος τὸν πολυέλεον καὶ τὰ μετ' αὐτὸν καθίσματα τῆς ἑορτῆς.

β'. Τὸ ΤΚ τηρεῖ γενικῶς - καίτοι μετὰ τινων ἐξαιρέσεων μὴ δικαιολογούμενων - τὰ ἐξῆς: Διὰ τὰς θεομητορικὰς ἑορτὰς ὀρίζει τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς· διὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους Κυριακὰς καὶ διὰ τὰς ἀποδόσεις μόνον τὰ ἀναστάσιμα· διὰ τὰς ἐν Κυριακῇ μνήμας ἀγίων τὰ ἀναστάσιμα καὶ μόνον τὸ τοῦ πολυελέου κάθισμα τοῦ ἀγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

γ'. Τὸ ΤΜΕ διὰ μὲν τὰς θεομητορικὰς ἑορτὰς ὀρίζει τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ τῆς ἑορτῆς καὶ τέλος τὸ κάθισμα τοῦ πολυελέου τῆς ἑορτῆς· διὰ δὲ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους Κυριακὰς ὀρίζει ἐπίσης ἀντὶ θεοτοκίων τὰ προεόρτια ἢ μεθεόρτια καθίσματα, καθὼς καὶ διὰ τὰς ἀποδόσεις, ἄνευ βεβαίως καθίσματος πολυελέου· διὰ τὰς μνήμας τῶν ἀγίων τέλος ἀκολουθεῖ ποικίλην τάξιν ἀναλόγως τῆς ἐπισημότητος αὐτῶν - κατὰ τὴν κρίσιν τῆς συνταξάσης αὐτὸ ἐπιτροπῆς - ἴτοι: εἰς

182. Βλ. σημ. 72.

183. Ἐν Ἁγίῳ Ὁρει συνηθίζεται νὰ ψάλλεται χάριν ἐναλλαγῆς Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς παναχράντου πρεσβείας...

184. Ἀνεγράψαμεν τὴν ὀρθὴν τάξιν τῆς θ' ᾠδῆς, τὴν ὁποῖαν ἀκολουθοῦν καὶ τὰ ἀγιορειτικὰ Τυπικὰ, περικλείσαντες ἐντὸς ἁγκυλῶν τὰ ὑπὸ τῶν ΤΚ (σ. 10) καὶ ΤΜΕ (ἡ' Σεπτ. § 8, σ. 69) μὴ προβλεπόμενα, τὰ ὁποῖα καὶ παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορίαις.

ἄλλας μὲν ὀρίζει μόνον τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα, εἰς ἄλλας τὰ ἀναστάσιμα καὶ μετ' αὐτὰ τὸ κάθισμα τοῦ πολυελέου τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου, εἰς ἄλλας τέλος ὀρίζει εἰς τὰς δύο πρώτας στιχολογίας ἀνὰ ἓν ἀναστάσιμον, ἓν τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον καὶ μετ' αὐτὰ τὸ κάθισμα τοῦ πολυελέου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

δ'. Ἐν Ἁγίῳ Ὅρει τηρεῖται γενικῶς ἡ ἐξῆς τάξις: Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β' τὰ τῆς ἐορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου, μετὰ δὲ τὸν πολυελεον καὶ τὰ εὐλογητάρια (βλ. σημ. 65) πρῶτον ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἔπειτα τὸ κάθισμα τοῦ πολυελέου τῆς ἐορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

ε'. Ὁ ἀοίδιμος Γ. Ρήγας (ΖΤ σ. 47-52) δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἀπορουμένων τοῦ ΤΑΣ (βλ. ἀνωτέρω), ἀπορρίπτει δὲ ὀρθῶς τὰς ἀντικρουόμενας καὶ ἐν πολλοῖς ἐσφαλμένας διατάξεις τοῦ ΤΜΕ ὡς πρὸς τὰς ἐν Κυριακῇ μνήμας ἁγίων, δέχεται ὅμως τὰς διατάξεις αὐτοῦ ὡς πρὸς τὰς θεομητορικὰς ἐορτάς, τὰ προεόρτια καὶ μεθεόρτια τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἐορτῶν καὶ τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν, τὰς ὁποίας καὶ ἐφαρμόζει εἰς τὸ Τυπικὸν αὐτοῦ.

στ'. Τέλος εἰς τὰς ἐν τοῖς λειτουργικοῖς βιβλίοις διατετυπωμένας ἀκολουθίας τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριψιδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ τινῶν Κυριακῶν τοῦ Μηνολογίου παρατηροῦμεν τὰ ἐξῆς ἄξια προσοχῆς: Εἰς οὐδεμίαν προεόρτιον ἢ μεθεόρτιον Κυριακὴν ὑπάρχουν καθίσματα τῆς ἐορτῆς διὰ τὰς δύο στιχολογίας, ἀλλὰ μόνον τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τῶν θεοτοκίων (Κυριακὴ τῆς Σαμαρείτιδος ὡς μεθεόρτιον τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, Κυριακὴ τῶν ἁγίων Πατέρων ὡς μεθεόρτιον τῆς Ἀναλήψεως, Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ Κυριακὴ μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν). Εἰς τινὰς Κυριακάς, καίτοι ἐορτάζονται καὶ μνήμαι ἁγίων (Β', Δ' καὶ Ε' τῶν νηστειῶν, Μυροφόρων, ἁγίων Πατέρων, ἁγίων Πάντων), δὲν ὑπάρχουν καθίσματα αὐτῶν εἰς τὰς στιχολογίας. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὰς Κυριακάς τῶν ἁγίων Πατέρων τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ τοῦ Ἰουλίου καὶ εἰς τὴν Κυριακὴν τῶν Προπατόρων. Ἄλλ' οὔτε εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως ὑπάρχουν καθίσματα διὰ τὰς δύο στιχολογίας, εἰ μὴ μόνον διὰ τὸν πολυελεον.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν πάντα τ' ἀνωτέρω, τὰ ὁποῖα θὰ ἦτο κοπιαστικὸν νὰ σχολιάσωμεν ἐνταῦθα, καὶ τὰ ἐν σημ. 65 γραφέντα περὶ πολυελέου καὶ ἀναστασίμων εὐλογηταρίων, ὡς καὶ τὸ ὅτι τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀπολυτικίου τοῦ ἤχου τῆς Κυριακῆς, μὴ ψαλλόμενον εἰς τὸ Θεὸς Κύριος εἰς πάσας τὰς ἐν λόγῳ περιπτώσεις, δέον νὰ ψαλῆ ὡς θεοτοκίον τῆς α' στιχολογίας, καθὼς καὶ τὴν σημερινὴν πρᾶξιν, καθ' ἣν ψάλλονται μόνα τὰ καθίσματα, παραλειπομένης τῆς στιχολογίας καὶ τοῦ πολυελέου, κατελήξαμεν εἰς τὰς κάτωθι λύσεις, τὰς ὁποίας θεωροῦμεν καὶ συμφωνότερας πρὸς τὴν τυπικὴν παράδοσιν καὶ καταλληλοτέρας διὰ τὴν ἐν ταῖς ἐνορίαις τάξιν:

α'. Κατὰ τὰς ἐν Κυριακῇ συμπιπτούσας θεομητορικὰς ἐορτάς ὀρίζομεν εἰς τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· εἰς τὴν β' στιχολογίαν ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἐορτῆς· εἶτα τὸ διὰ τὸν πολυελεον κάθισμα τῆς ἐορτῆς δις· μετὰ δὲ τὰ εὐλογητάρια τὴν ὑπακοὴν τοῦ ἤχου. Οὕτω καὶ ἡ διάταξις περὶ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἤχου διαφυλάσσεται καὶ τὰ καθίσματα τῆς Κυριακῆς καὶ τῆς ἐορτῆς ψάλλονται πάντα, παραλειπομένου ἐνὸς μόνου ἀναστασίμου.

β'. Κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους Κυριακάς μόνον τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου εἰς τὴν α' στιχολογίαν.

γ'. Κατὰ τὰς ἐν Κυριακῇ ἀποδόσεις τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἐορτῶν ἐπίσης εἰς μὲν τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου, εἰς δὲ τὴν β' ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἐορτῆς.

δ'. Κατὰ τὰς ἐν Κυριακῇ μνήμας ἁγίων μόνον τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν τοῦτο δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχῃ πολυελεον, τότε καὶ μόνον μετὰ τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα ὀρίζομεν καὶ τὸ διὰ τὸν πολυελεον κάθισμα τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

ΣΤ' ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΕΟΡΤΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΘΕΟΡΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

α'. Τῶν καθημερινῶν.

182. Κατὰ τὰς καθημερινὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν σχολάζει ἡ Παρακλητικὴ, ἀντ' αὐτῆς δὲ ψάλλεται ἡ προεόρτιος ἢ ἡ μεθέορτος ἀκολουθία μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας ὡς ἀκολουθῶς:

183. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ προεόρτια (ἢ μεθέορτα) γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. *Δόξα* τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὑπάρχη. *Καὶ νῦν προεόρτιον* (ἢ μεθέορτον): ἄλλως *Δόξα καὶ νῦν προεόρτιον* (ἢ μεθέορτον). Ἀπόστιχα τὰ προεόρτια (ἢ μεθέορτα) καὶ δοξαστικά ὡς ἀνωτέρω. Ἀπολυτίκια τοῦ ἁγίου, ἐὰν ἔχη, καὶ τὸ προεόρτιον (ἢ τὸ τῆς προλαβούσης ἑορτῆς). Ἀπόλυσις κατὰ μὲν τὰς προεορτίους ἡμέρας ἄνευ τινὸς χαρακτηριστικοῦ, κατὰ δὲ τὰς μεθεόρτους μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς, ἐὰν ὑπάρχη τοιοῦτο.

Ἐὰν δὲ τύχουν δύο ἅγιοι, τότε τὰ στιχηρὰ τοῦ β' ἐν προεορτίῳ μὲν ἡμέρᾳ ψάλλονται εἰς τὸν στίχον, διότι εἰς τὸ *Κύριε, ἐκέκραξα* δέον νὰ ψαλοῦν ἀπαραιτήτως τὰ προεόρτια (βλ. Μηναιῶν Νοεμβρίου τῆ κ' τοῦ μηνός): ἐν μεθεόρτῳ ὅμως ἡμέρᾳ ψάλλονται ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων τὰ στιχηρὰ εἰς τὸ *Κύριε, ἐκέκραξα*, ἄνευ μεθεόρτων τοιούτων. Ἐννοεῖται ὅτι τὰ ἀπολυτίκια, κανόνες κλπ. ψάλλονται ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων μετὰ τῶν προεορτίων ἢ τῶν μεθεόρτων.

184. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ἀντὶ μὲν τῶν τροπαρίων *Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος* κλπ. (ἢ ἐν Σαββάτῳ *Ἄκτιστε φύσις κλπ.*) λέγεται τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς), ἀντὶ δὲ τῶν τροπαρίων *Μνήσθητι, Κύριε* κλπ. τὸ προεόρτιον κοντάκιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς).

185. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἐὰν ὅμως ὁ ἅγιος δὲν ἔχη ἀπολυτίκιον, ψάλλεται δις τὸ προεόρτιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα τὰ προεόρτια (ἢ τὰ μεθέορτα). Κανόνες: ὁ προεόρτιος (ἢ ὁ τῆς ἑορτῆς) καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἐὰν δὲ ἡ ἑορτὴ ἔχη δύο κανόνας, οὗτοι κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας λέγονται ἀνὰ εἰς ἐναλλάξ ἡμέραν παρ' ἡμέραν. Εἰς τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν γ', στ', η' καὶ θ' οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναιῶν. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον (ἢ μεθέορτον). Μετὰ τὴν στ' κοντάκιον τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὑπάρχη: ἄλλως τὸ προεόρτιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς) καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάριον τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὑπάρχη, καὶ προεόρτιον (ἢ τῆς ἑορτῆς). Εἰς τοὺς αἰνους στιχηρὰ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὑπάρχουν: ἄλλως προεόρτια ἢ μεθέορτα. Ἀπόστιχα προεόρτια (ἢ μεθέορτα). Δοξαστικά καὶ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

186. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κατὰ μὲν τὰς προεορτίους ἡμέρας τὰ ἀντίφωνα *Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι κτλ.* (βλ. § 160) καὶ εἰσοδικὸν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...*, κατὰ δὲ τὰς μεθεόρτους τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς, ἐὰν ὑπάρχη, ἄλλως τὸ σύνθηες.¹⁸⁵ Ἀπολυτίκια: τὸ προεόρτιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς), τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ προεόρτιον κοντάκιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικὸν* τῆς ἡμέρας.¹⁸⁶ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

185. Κατὰ τὸ ΤΜΕ εἰσοδικὸν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν* μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς. Βλ. σχετικῶς σημ. 101.

186. Βλ. σημ. 121.

β'. Τῶν Κυριακῶν.

187. Ἐάν προεόρτιος ἢ μεθέορτος ἡμέρα τύχη ἐν Κυριακῇ, συμπάλλονται ἢ ἀναστάσιμος ἀκολουθία, ἢ προεόρτιος (ἢ ἢ μεθέορτος) καὶ ἢ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας¹⁸⁷ ὡς ἀκολουθίας:¹⁸⁸

188. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε, ἐκέκραξα ἀναστάσιμα* δ', προεόρτια (ἢ τῆς ἑορτῆς) γ'¹⁸⁹ καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα προεόρτιον (ἢ τῆς ἑορτῆς). *Και νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ ἡζου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου, ἐάν ὑπάρχη. *Και νῦν προεόρτιον* (ἢ τῆς ἑορτῆς) ἄλλως Δόξα, *καὶ νῦν προεόρτιον* (ἢ τῆς ἑορτῆς). Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ ἁγίου, ἐάν ἔχη δοξαστικόν, καὶ τὸ προεόρτιον (ἢ τῆς ἑορτῆς). Εἰς τὴν ἀπόλυσιν, ἐάν μὲν ἢ Κυριακῇ εἶναι προεόρτιος, λέγεται μόνον τὸ *Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*, ἐάν δὲ εἶναι μεθέορτος, πρῶτον τὸ χαρακτηριστικόν τῆς ἑορτῆς, ἐάν ὑπάρχη, εἶτα τὸ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

189. Ἐν τῷ Ὄρθρω εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ: ἐάν ὁμοῦς ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν, δευτεροῦται τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα: ἀλλ' ἀντὶ τοῦ θεοτοκίου τῆς α' στιχολογίας τὸ παραλειφθὲν θεοτοκίον τοῦ ἀπολυτικίου.¹⁹⁰ Εἶτα τὰ εὐλογητάρια κλπ. καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος (ἢ ὁ τῆς ἑορτῆς) καὶ ὁ τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν οικείων στίχων. Μετὰ τὴν γ' ψῆδὴν κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον (ἢ μεθέορτον). Μετὰ τὴν στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Αἱ καταβασαί τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ ἁγίου, ἐάν ὑπάρχη, καὶ τὸ προεόρτιον (ἢ τῆς ἑορτῆς). Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ προεόρτια (ἢ τῆς ἑορτῆς) δ'.¹⁹¹ Ἐάν ὁμοῦς ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ αἶνους, λέγονται αὐτὰ ἀντὶ τῶν τῆς ἑορτῆς. Δόξα τὸ ἑωθινόν. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη, Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

190. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, ἐν οἷς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ψῆδης τοῦ προεορτίου κανόνος (ἢ τοῦ τῆς ἑορτῆς) καὶ εἰσοδικόν τὸ σύνθηες μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, κατὰ δὲ τὴν σήμερον κρατοῦσαν] ἐάν μὲν ἢ Κυριακῇ εἶναι προεόρτιος, τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν καὶ τὸ σύνθηες εἰσοδικόν (βλ. § 148), ἐάν δὲ εἶναι μεθέορτος, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτῆς, ἐάν ὑπάρχη, ἄλλως μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Εἰσοδικόν τῆς ἑορτῆς, ἐάν ὑπάρ-

187. Τὸ ΤΜΕ κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθέορτους Κυριακὰς παραλείπει τελείως τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας. Ἡ παράλειψις ὁμοῦς αὕτη εἶναι ἀδικαιολόγητος. Ὁμοφώνως τὰ ΤΞ (σ. 40), ΤΦ (σ. 47), ΤΚω (σ. 24), ΤΠ (σ. 34) καὶ ΤΡ (σ. 22) κ.έ.) ὀρίζουν νὰ συμπάλλεται καὶ ἢ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας. Τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐπὶ ἠρώσαμεν ἐν τῇ παρούσῃ διατάξει καὶ εἰς τὰς ἐπὶ μέρος τοιαύτας.

188. Ἡ ἀκολουθοῦσα διάταξις τηρεῖται, ὅταν ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐπισημῶς ἑορταζομένων. Διὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν βλ. τὴν διάταξιν ἐν §§ 211-218.

189. Κατὰ τὰς μεθέορτους Κυριακὰς εἰς τὸ *Κύριε, ἐκέκραξα* καὶ εἰς τοὺς αἶνους κανονικῶς δέον νὰ ψάλλωνται τὰ στιχηρὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς καὶ οὐχὶ τὰ μεθέορτα τῆς σιρᾶς. Ὁμοίως καὶ δοξαστικά τῶν ἑσπεριῶν καὶ τῶν ἀποστίχων δέον νὰ ψάλλωνται τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας. Τοῦτο βλέπομεν σαφῶς εἰς τὰς Κυριακὰς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τῶν Πατέρων τῆς Α' Οἰκουμ. Συνόδου. Σαφεῖς εἶναι καὶ αἱ διατάξεις τῶν ΤΚω (σ. 29), ΤΞ (σ. 42), ΤΦ (σ. 47) καὶ ΤΡ (σ. 229-231). Παρὰ ταῦτα δὲν θεωροῦμεν κατακριτέαν τὴν ψαλμωδίαν εἰς τινὰς περιπτώσεις τῶν μεθέορτων τῆς σιρᾶς πρὸς ἰσοφυγὴν πολλαπλῆς ἐπιναληψίως τῶν αὐτῶν στιχηρῶν. Ἐάν π.χ. ἢ μεθέορτος Κυριακῇ τῶν Θεοφανείων τύχη ἀπὸ ἡ ἕως ιγ' Ἰανουαρίου, τὰ στιχηρὰ τῆς κυρίας ἡμέρας θὰ ψαλοῦν τετράκις, ἦτοι τῆ στ' καὶ ζ' Ἰανουαρίου, τῇ Κυριακῇ καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν.

190. Βλ. § 181.

191. Βλ. σημ. 189.

χη, μετά τοῦ *ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*, ἄλλως τὸ σήνηθες.¹⁹² Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τὸ προεόρτιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς), τὸ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἐὰν ἐψάλῃ καὶ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος*, καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [*Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου*]. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ προεόρτιον κοντάκιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν*. Κοινωνικόν: *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

Ζ'. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΕΣΠΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

α'. Ἐν καθημερινῇ.

191. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρα ἐκτὸς Κυριακῆς ἄνευ μνήμης ἐπισημῶς ἑορταζομένου ἁγίου, ἢ ἀκολουθία Ἐσπερινοῦ, Ὁρθρου καὶ Λειτουργίας τελεῖται ὡς καὶ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, παραλειπομένων τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς, τοῦ πολυελέου μετὰ τοῦ ἀντιστοίχου καθίσματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. [Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ στιχολογεῖται τὸ κάθισμα τῆς ἡμέρας]. Εἴσοδος ἐν τῷ Ἐσπερινῷ δὲν γίνεται.¹⁹³ Μεσονυκτικὸν τελεῖται τὸ καθ' ἡμέραν ἢ τὸ τοῦ Σαββάτου ὡς ἐν § 184. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ προκείμενον μὲν καὶ ἀλληλουϊάριον λέγονται τὰ τῆς ἑορτῆς, Ἀπόστολος δὲ καὶ Εὐαγγέλιον τὰ τῆς ἡμέρας. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας προψάλλεται τῇ προηγουμένῃ.

β'. Ἐν Κυριακῇ.

192. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν Κυριακῇ, ἢ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς συμψάλλεται μετὰ τῆς ἀναστασίμου ὡς ἐξῆς:

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [*καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου*] εἰς τὸ *Κύριε, ἐκέκραξα* ψάλλονεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς σι'. *Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δίς. Ἀπόλυσις μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ *καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*.

193. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου: μετὰ τὴν β' ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς. Εἶτα [ὁ Ἄμμος καὶ] τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*, καὶ οἱ τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ οἰκειοῦ στίχου, ἦτοι *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι ἢ Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*. Μετὰ τὴν γ' ὥδην τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν σι'

192. Ἐφ' ὅσον σήμερον τὰ τυπικὰ γενικῶς σχεδὸν ἔχουν καταργηθῆ, ἀντικατασταθέντα ὑπὸ ἀντιφώνων, δὲν ἐθεωρήσαμεν ἄτοπον νὰ ὀρίσωμεν καὶ εἰς τὰς μεθεόρτους Κυριακὰς τὰ ἀντίφωνα τῆς προλαβούσης ἑορτῆς, ὅπως γίνεται καὶ εἰς τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν. Τοῦτο ἄλλωστε ἐφαρμόζεται ἐν τῇ πράξει. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν νὰ λεχθῆ καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (βλ. σημ. 101) μετὰ τοῦ *ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*.

193. Ὅπως ὀρίζουν τὰ ἁγιορειτικὰ τυπικὰ (ΤΞ σ. 44, ΤΚω σ. 32, ΤΔ σ. 20, 32, 90 κ. ἄ.). Τὸ ΤΡ ὁμως (σ. 233) ὀρίζει εἰσοδὸν καὶ εἰς τοὺς Ἐσπερινοὺς τῶν ἀποδόσεων.

κοντάκιον και ὄκος τὰ ἀναστάσιμα και τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.¹⁹⁴ Αἱ καταβασίαι τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ' [στιχολογεῖται ἡ Τιμωτέρα και ἀκολούθως] ψάλλεται ἡ θ' ὦδη [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος και] τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων.¹⁹⁵ Ἐξαποστειλάρια τὸ ἀναστάσιμον και τὸ τῆς ἑορτῆς δίς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' και τῆς ἑορτῆς δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα τῆς ἑορτῆς.¹⁹⁶ Καὶ νῦν, Ὑπερυλογημένη. Δοξολογία μεγάλη και τροπᾶριον ἀναστάσιμον Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

194. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτῆς, ἐὰν ὑπάρχη, ἄλλως μετὰ τοῦ ὀ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ ὀ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν ἐὰν δὲ δὲν ὑπάρχη εἰδικὸν εἰσοδικόν, τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν...ὀ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Ἀπολυτίκια τὸ ἀναστάσιμον, τὸ τῆς ἑορτῆς και τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, και νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος και Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμός τῆς θ' ὦδης τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς. Κοινωνικὸν [τῆς Κυριακῆς και] τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν, ἐὰν μὲν εἶναι ἀπόδοσις δεσποτικῆς ἑορτῆς, τὸ ἀπολυτίκιον αὐτῆς, ἐὰν δὲ θεομητορικῆς, τὸ Εἶδομεν τὸ φῶς.

Η΄. ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΣ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΓΙΩΝ

α΄. Ἐν καθημερινῇ.

195. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν και τὰ εἰρηνικά [στιχολογεῖται ἡ α' στάσις τοῦ Ψαλτηρίου]. Εἰς τὸ Κύριε, ἐκέκραξα, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς σ' .¹⁹⁷ Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τὸ ὁμόηχον α' θεοτοκίον ἐν ἐσπέρῳ Παρασκευῆς ὅμως τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ληγούσης ἑβδομάδος. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας και τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὑπάρχουν. Ἀπόστιχα τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν οἰκείων στίχων.¹⁹⁸ Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον.¹⁹⁹ Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου και τὸ ὁμόηχον α' θεοτοκίον.

194. Τὰ ΤΦ (σ. 52), ΤΞ (σ.46), ΤΚω (σ. 31) και ΤΡ (σ. 238) ὀρίζουν τὰ ἀναστάσιμα εἰς τὴν γ' ὦδην, εἰς δὲ τὴν σ' τὰ τῆς ἑορτῆς.

195. Ἀνεγράψαμεν τὴν ὀρθὴν τάξιν τῆς θ' ὦδης περικλείσαντες ἐντὸς ἀγκυλῶν τὰ ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ μὴ προβλεπόμενα και ὡς ἐκ τούτου μὴ ψαλλόμενα ἐν ταῖς ἐνορίαις. Συγκεκριμένως τὸ ΤΜΕ εἰς μὲν τὰς ἀποδόσεις τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν παραλείπει και τὴν Τιμωτέραν και τὴν θ' ὦδην τοῦ ἀναστασίμου κανόνος, εἰς δὲ τὰς τῶν θεομητορικῶν μόνον τὴν θ' τοῦ ἀναστασίμου κανόνος. Ἀμφότερα εἶναι ἄτοπα· διότι, ἐφ' ὅσον ἐψάλησαν αἱ προηγουμένα ὦδαί τοῦ ἀναστασίμου κανόνος, δὲν εἶναι λογικὸν νὰ παραλειφθῇ ἡ θ' αὐτοῦ. Ἡ δὲ Τιμωτέρα στιχολογεῖται πάντοτε κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐφ' ὅσον ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα. Εἰδικῶς διὰ τὰς ἐν Κυριακῇ ἀποδόσεις τὸ ΤΚω (σ. 40) ὀρίζει: «Ἰστέον ὅμως, ὡς, ἐὰν αἱ ἀποδόσεις αὐτῶν τύχῳσιν ἐν Κυριακῇ, ψάλλεται ἡ Τιμωτέρα· ὁμοίως και ὅταν τις τῶν τῆς Θεοτόκου ἑορτῶν τύχη ἐν Κυριακῇ». Τὸ δὲ ΤΞ (σ. 50): «Και ἐν ταῖς ἀποδόσει δὲ τῶν τε δεσποτικῶν και θεομητορικῶν ἑορτῶν, ὅταν τύχῳσιν ἐκτὸς Κυριακῆς, ψάλλεται ἐπίσης ἡ θ' ὦδη ἄνευ τοῦ Μεγαλνεῖ ἡ ψυχῇ μου τὸν Κύριον». Μόνον ἐν καθημερινῇ λοιπὸν παραλείπεται ἡ Τιμωτέρα κατὰ τὰς ἀποδόσεις, οὐχὶ δὲ και ἐν Κυριακῇ (βλ. και σημ. 85).

196. Τὰ ἁγιορευτικά Τυπικά ὀρίζουν νὰ ψάλλεται τὸ δοξαστικὸν τῆς ἑορτῆς ὡς δ' στιχηρόν, ὡς δοξαστικὸν δὲ τὸ ἑωθινόν (ΤΞ σ. 46, ΤΚω σ. 31 και ΤΦ σ. 53).

197. Κατὰ τὰ παλαιὰ Τυπικά τὰ στιχηρὰ ψάλλονται εἰς ἡ', ἐὰν τελῆται ἀγρυπνία.

198. Βλ. κατωτέρω (§ 203) στίχους καταλλήλους διὰ τὰ ἀπόστιχα και τοὺς αἶνους τῶν διαφόρων κατηγοριῶν ἁγίων.

199. Βλ. κατωτέρω (§ 204) τὰ συνήθως ψαλλόμενα εἰς ἑορταζομένους ἁγίους θεοτοκία.

196. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλεται ἡ λιτή, ἧτοι πρῶτον τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ ἔπειτα τὰ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου· εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τὰ λοιπά, ὡς καὶ κατὰ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς (βλ. § 173).

197. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου δις καὶ τὸ θεοτοκίον. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου]. Τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν θεοτοκίων αὐτῶν. Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον τοῦ ἁγίου, τὸ Πᾶσα πνοή καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Εἶτα Δόξα. Ταῖς τοῦ ἀποστόλου (ἢ Ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου ἢ Ταῖς τοῦ ἱεράρχου κλπ.). Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ὁ στίχος Ἐλέησόν με, ὁ Θεός... καὶ τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου. Τὸ Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου κλπ. Κανόνες· τῆς Θεοτόκου²⁰⁰ καὶ τοῦ ἁγίου. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Μετὰ τὴν στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Αἱ καταβασαίαι τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον (βλ. § 204). Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.²⁰¹

198. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, ἐν οἷς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ εἰδικὰ εἰς μνήμας ἁγίων ἀντίφωνα (βλ. §§ 205-210). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς περιόδου. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου (βλ. § 129). Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

β'. Ἐν Κυριακῇ.

199. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτήριου] εἰς τὸ Κύριε, ἐκέκραξα στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ' καὶ τοῦ ἁγίου δ', (εἰς μνήμας δὲ ἐπισημοτέρων πινῶν ἁγίων ἢ ἐὰν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου στ'). Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ψαλλομένων τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας εἰς τὰ ἀπόστιχα. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ ὁμόηχον α' θεοτοκίον.

200. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτή τοῦ ἁγίου ὡς ἐν § 196· εἶτα τὰ τριαδικὰ μεγαλυνάρια, τὸ τρισάγιον κλπ., τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἄπολυσις μετὰ τοῦ Εὐδῶμεθα.

201. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου, ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἔχη κάθισμα πολυελέου, ἄλλως ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου

200. Συνήθως ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως μετὰ τῶν εἰρμῶν, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ ἐν τῷ Μηναίῳ κανὼν τῆς Θεοτόκου. Οὐχ ἴπτον ὁμως εἶναι δυνατὸν νὰ ψάλλεται ἐκάστοτε κανὼν τῆς Θεοτόκου ὁμῆγος πρὸς τὸν τοῦ ἁγίου ἐκ τῶν ἐν τῇ Παρακλητικῇ κατὰ τὰς Κυριακὰς, Τετάρτας καὶ Παρασκευὰς ὑπαρχόντων. Τοιοῦτὸν τὸ ὀρίζουν καὶ τὰ ΤΞ (σ. 34) καὶ ΤΚω (σ. 23). Εἰς τὰς ἐπὶ μέρους περιπτώσεις ὑποδεικνύμεν καταλλήλους τοιοῦτους κανόνους.

201. Κανονικῶς πρέπει μετὰ τὸ ἀπολυτίκιον νὰ ψάλλεται καὶ τὸ ὁμόηχον α' θεοτοκίον, ὡς καὶ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ· σήμερον ὁμως τοῦτο γενικῶς παραλείπεται ἐν ταῖς ἐνορίας.

τοῦ ἀπολυτικίου, ἐν δὲν ἐψάλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος· μετὰ τὴν β΄ τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ οἰκείου θεοτοκίου· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου, ἐν ὑπάκοῃ, καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἔττα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ μετ' αὐτὴν ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμενὸν τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου χῦμα· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Μετὰ τὴν στ΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τινὰς ὁμως μνήμας ἐπισημοτέρων ἁγίων λέγονται εἰς τὴν στ΄ ᾠδὴν τὰ τοῦ ἁγίου, τὰ δὲ ἀναστάσιμα προαναγινώσκονται εἰς τὴν γ΄ ᾠδὴν. Αἱ καταβασίαι τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Τὸ Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ ἔξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἰῶνας στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τοῦ ἁγίου δ΄ μετὰ τῶν οἰκείων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (βλ. § 203). Δόξα τὸ ἑωθινόν. Εἰς μνήμας ὁμως ἐπισημοτέρων ἁγίων (βλ. § 98) τὸ τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

202. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ, ἐν οἷς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (βλ. § 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τὸ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς περιόδου. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Κατὰ τὰς ἑορτὰς ὁμως τοῦ Προδρόμου (Γενέσιον, Συναξὶν καὶ Ἀποτομὴν) καὶ τὰς μνήμας τῶν εὐαγγελιστῶν Ματθαίου, Λουκᾶ καὶ Ἰωάννου, τῶν κορυφαιῶν ἀποστόλων καὶ τῶν Δώδεκα, τὰς τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Δ΄ Οἴκου. Συνόδου καὶ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν λέγονται Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων.²⁰² Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς [καὶ τοῦ ἁγίου], εἰς μνήμας δὲ ἐπισημοτέρων ἁγίων [τῆς Κυριακῆς καὶ] τοῦ ἁγίου. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

203. Στίχοι λεγόμενοι εἰς τὰ ἀπόστιχα τῶν ἑορταζομένων ἁγίων, ἐν Κυριακῇ δὲ εἰς τὰ δύο τελευταῖα στιχηρὰ τῶν αἰῶνων.

Εἰς ἑορτὰς τῶν ἀσωμάτων.

α΄. Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα. (Ψαλμ. ργ΄ 4)

β΄. Εὐλόγει, ἢ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεὸς μου, ἐμεγαλύνθης σφόδρα. (Ψαλμ. ργ΄ 1)

Εἰς μνήμας ἀποστόλων.

α΄. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. (Ψαλμ. ιη΄ 5)

β΄. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα. (Ψαλμ. ιη΄ 1)

202. Δὲν ἰσχύει τοῦτο καὶ διὰ τὴν μνήμην τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, ὅταν αὕτη συμπίπτῃ κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Πεντηκοσταρίου, τῆς ὁποίας αἱ Κυριακαὶ ἔχουν εἰδικὰ Εὐαγγέλια. τὰ ὅποια δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραλειφθοῦν ὁμοίως καὶ διὰ τὴν μνήμην τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἐν συμπτῇ ἐν Κυριακῇ τοῦ Τριωδίου.

Εἰς μνήμας προφητῶν.

α'. Μὴ ἄπτεσθε τῶν χριστῶν μου καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρεύεσθε. (Ψαλμ. ρδ' 15)

β'. Σὺ ἱερεῖς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. (Ψαλμ. ρθ' 4)

Εἰς μνήμας πατέρων οἰκουμενικῶν συνόδων.

α'. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας. (Ῥδὴ τῶν τριῶν παιδῶν 2)

β'. Συναγαγετε αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ. (Ψαλμ. κθ' 5)

Εἰς μνήμας μεγαλομαρτύρων.

α'. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται. (Ψαλμ. ἑα' 13)

β'. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν ταῖς ἀυλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσει. (Ψαλμ. ἑα' 14)

Εἰς μνήμας λοιπῶν μαρτύρων.

α'. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. (Ψαλμ. ξξ' 36)

β'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος. (Ψαλμ. ιε' 3)

Εἰς μνήμας ἱεραρχῶν.

α'. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν. (Ψαλμ. μη' 4)

β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται. (Ψαλμ. ρλα' 9)

Εἰς μνήμας ὁσίων ἀνδρῶν.

α'. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα. (Ψαλμ. ρια' 1)

β'. Τίμος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ. (Ψαλμ. ριε' 6)

Εἰς μνήμας ὁσίων ἢ μαρτύρων γυναικῶν.

α'. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου. (Ψαλμ. λθ' 2)

β'. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατεύθυνε τὰ διαβήματά μου. (Ψαλμ. λθ' 3)

Εἰς μνήμας δικαίων.

α'. Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεῖς. (Ψαλμ. λβ' 1)

β'. Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. (Ψαλμ. ρκζ' 1)

204. Θεοτοκία ψαλλόμενα κατὰ τὰς μνήμας τῶν ἐπισήμως εορταζομένων ἁγίων μετὰ τὰ δοξαστικά τῶν ἀποστίχων καὶ τῶν αἰῶν ἐκτός Κυριακῆς.

(Εὐρίσκονται ἐν τῇ Παρακλητικῇ εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ἐσπερινοῦ ἢ τοῦ Ὁρθρου τῆς σημειουμένης δι' ἕκαστον ἡμέρας).

Ἦχος α'. Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις προσδεχομένη...

(Τῇ Δευτέρᾳ τοῦ α' ἤχου ἐσπέρας).

Ἦχος β'. Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου...

(Τῇ Δευτέρᾳ τοῦ β' ἤχου ἐσπέρας).

Ἦχος γ'. Θεοτόκε, ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων...

(Τῇ Δευτέρᾳ τοῦ γ' ἤχου πρωῒ).

Ἦχος δ'. Ἐκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου φύλαττε...

(Τῇ Δευτέρᾳ τοῦ δ' ἤχου πρωῒ).

Ἦχος πλ. α'. Μακαρίζομέν σε, Θεοτόκε Παρθένε...

(Τῇ Δευτέρᾳ τοῦ πλ. α' ἤχου ἐσπέρας).

Ἦχος πλ. β'. Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή...

(Τῇ Τετάρτῃ τοῦ πλ. β' ἤχου ἐσπέρας).

Ἦχος βαρῦς. Εἰρήνευσον πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

(Τῇ Δευτέρᾳ τοῦ βαρέος ἤχου ἐσπέρας).

Ἦχος πλ. δ'. Δέσποινα, πρόσδεξι τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου...

(Τῇ Πέμπτῃ τοῦ πλ. δ' ἤχου πρωῒ).

Ἀντίφωνα εἰς μνήμας ἁγίων.

205. Εἰσαγωγικὸν σημείωμα. Ὡς ἤδη ἐπανειλημμένως ἐσημείωσαμεν, ἔχει γενικευθῆ σήμερον ἡ χρῆσις ἀντιφώνων ἐν τῇ Θ. Λειτουργίᾳ ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν, τὰ ὅποια ἀπαιτεῖ ἡ παλαιὰ τάξις· ἡ νέα δὲ αὕτη συνήθεια ἀνταποκρίνεται ὁμολογουμένως εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνοριῶν, εἰς τὰς ὁποίας αἱ ἀκολουθιαὶ τελοῦνται συντομώτερον παρ' ὅ,τι εἰς τὰς μονάς. Διὰ τοῦτο ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον τὸν καταρτισμὸν ἀντιφώνων διὰ τὰς μνήμας τῶν ἐπισήμως εορταζομένων ἁγίων κατὰ κατηγορίαν αὐτῶν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς κατὰ κόρον ἐπαναλήψεως τῶν αὐτῶν ψαλμικῶν στίχων καὶ πρὸς διακρίσιν τινα τῶν μνημῶν τούτων ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἡμερῶν, ἀλλὰ καὶ διότι διὰ τῆς ἐναλλαγῆς ταύτης δίδεται εἰς τὸν λαὸν ἡ εὐκαιρία νὰ ἀκούη ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο ψαλμικὸν κείμενον. Εἰς τοῦτο δὲν πρωτοτυποῦμεν. Τὸ ΤΚ περιέχει τοιαῦτα ἀντίφωνα: α'. Εἰς μνήμας μαρτύρων (σ. 22). - β'. Εἰς εορτὰς ἀσωμάτων (σ. 26). - γ'. Εἰς μνήμας ἱεραρχῶν (σ. 42). - δ'. Εἰς τὴν εορτὴν τῶν τριῶν μεγάλων ἱεραρχῶν (σ. 80). - ε'. Εἰς τὸ Γενέθλιον τοῦ Προδρόμου (σ. 125). - στ'. Εἰς μνήμας ἀποστόλων (σ. 128). - ζ'. Εἰς τὴν Ἀποτομὴν τοῦ Προδρόμου (σ. 147). Καὶ η'. Εἰς γυναῖκας μάρτυρας (σ. 209). Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀντιφώνων τούτων κατηρτίσαμεν μετὰ πολλῶν διαρρυθμίσεων καὶ βελτιώσεων τὰ παρατιθέμενα ἐφεξῆς ἀντίφωνα: α'. Εἰς εορτὰς ἀσωμάτων. - β'. Εἰς μνήμας ἀποστόλων. - γ'. Εἰς μνήμας μαρτύρων. - δ'. Εἰς μνήμας ἱεραρχῶν. - Καὶ ε'. Εἰς μνήμας ὁσίων. Τὰ ἀντίφωνα εἰς τοὺς τρεῖς ἱεράρχας συνεχωνεύθησαν μετὰ τῶν εἰς ἱεράρχας, τὰ δὲ εἰς γυναῖκας μάρτυρας μετὰ τῶν εἰς ἄνδρας μάρτυρας· τὰ εἰς ὁσίους κατηρτίσθησαν ὑφ' ἡμῶν· τὰ τοῦ Προδρόμου τέλος, διαρρυθμισθέντα καὶ αὐτὰ ἐπὶ τὸ βέλτιον, παρατίθενται εἰς τοὺς οἰκείους τόπους.

Τὰ ἀντίφωνα ταῦτα εἶναι δυνατόν νὰ ψάλλωνται μόνον ὅταν αἱ μνήμαι τῶν ἁγίων τυγχάνουν ἐν καθημερινῇ ἐν Κυριακῇ δέον νὰ προτιμῶνται τὰ ἀντικαταστήσαντα τὰ τυπικὰ ἀντίφωνα (βλ. § 148) ἢ τὰ ἀρχαῖα τοιαῦτα Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι κτλ. (βλ. § 160), προσαρμολοζομένην ἀναλόγως τῶν ἐφρυνίων αὐτῶν (βλ. σημ. 162).

206. Ἀντίφωνα εἰς ἑορτὰς ἀσωμάτων.

Ἀντίφωνον Α΄. Ἦχος β΄. (Ψαλμὸς ρβ΄)

Στίχ. α΄. Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ. (ρβ΄ 1)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β΄. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, δυνατοὶ ἰσχύι, ποιοῦντες τὸν λόγον αὐτοῦ τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ. (ρβ΄ 20)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ΄. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, λειτουργοὶ αὐτοῦ οἱ ποιοῦντες τὸ θέλημα αὐτοῦ. (ρβ΄ 21)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ΄. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ. (ρβ΄ 22)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β΄. Ἦχος β΄. (Ἐκλογή)

Στίχ. α΄. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψίστοις. (ρμη΄ 1)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Στίχ. β΄. Αἰνεῖτε αὐτόν, πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ· αἰνεῖτε αὐτόν, πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ. (ρμη΄ 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ΄. Παρεμβαλεῖ ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτόν καὶ ῥύσεται αὐτούς. (λγ΄ 8)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ΄. Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου. (7΄ 11)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ΄. Ἦχος δ΄. (Ἦμος καὶ ᾠδὴ τῶν τριῶν παιδῶν)

Στίχ. α΄. Εὐλογημένος εἶ ὁ βλέπων ἀβύσσους, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερψυόμενος εἰς τοὺς αἰῶνας. (Ἦμος 31)

Τῶν οὐρανῶν στρατιῶν, ἀρχιστράτηγε...

Στίχ. β΄. Εὐλογημένος εἶ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερψυόμενος εἰς τοὺς αἰῶνας. (Ἦμος 32)

Τῶν οὐρανῶν στρατιῶν, ἀρχιστράτηγε...

Στίχ. γ΄. Εὐλογεῖτε, ἄγγελοι Κυρίου, πᾶσαι αἱ δυνάμεις Κυρίου, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε καὶ ὑπερψοῦτε αὐτόν εἰς τοὺς αἰῶνας. (ᾠδὴ 2-3)

Τῶν οὐρανῶν στρατιῶν ἀρχιστράτηγε...

207. Ἀντίφωνα εἰς μνήμας ἀποστόλων.

Ἀντίφωνον Α΄. Ἦχος β΄. (Ἐκλογὴ)

Στίχ. α΄. Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ, ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ σέ-
 ρεωμα. (ιη΄ 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β΄. Ἀνήγγειλαν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ εἶδσαν πάντες οἱ λαοὶ τὴν
 δόξαν αὐτοῦ. (ζστ΄ 7)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ΄. Ἀντὶ τῶν πατέρων σου ἐγενήθησαν οἱ υἱοὶ σου· καταστήσεις αὐτοὺς ἄρχοντας
 ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. (μδ΄ 17)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ΄. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης
 τὰ ῥήματα αὐτῶν. (ιη΄ 5)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β΄. Ἦχος β΄. (Ψαλμὸς 7ε΄)

Στίχ. α΄. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν, ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν.
 (7ε΄ 7)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Στίχ. β΄. Ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια
 αὐτοῦ. (7ε΄ 3)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ΄. Εἶπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν· ὁ Κύριος ἐβασίλευσε, καὶ γὰρ κατώρθωσε τὴν οἰκουμέ-
 νην, ἣτις οὐ σαλευθήσεται. (7ε΄ 10)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ΄. Ὅτι μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, φοβερός ἐστιν ὑπὲρ πάντας τοὺς θεοὺς.
 (7ε΄ 4).

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ΄. Ἦχος ὁ τοῦ ἀπολυτικίου. (Ψαλμὸς 3η΄)

Στίχ. α΄. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν
 ἐκκλησίᾳ ἁγίων. (3η΄ 6)

Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἀποστόλου.

Στίχ. β΄. Ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ἰσωθήσεται τῷ Κυρίῳ; καὶ τίς ὁμοιωθήσεται τῷ Κυρίῳ ἐν
 νίοις Θεοῦ; (3η΄ 7)

Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἀποστόλου.

Στίχ. γ΄. Ὁ Θεὸς ὁ ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίων, μέγας καὶ φοβερός ἐστιν ἐπὶ πάντας
 τοὺς περικύκλω αὐτοῦ. (3η΄ 8)

Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἀποστόλου.

208. Ἀντίφωνα εἰς μνήμας μαρτύρων.

Ἀντίφωνον Α΄. Ἦχος β΄. (Ἐκλογή)

Στίχ. α΄. Ὁ Θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις, βοηθὸς ἐν θλίψει ταῖς εὐρούσαις ἡμᾶς σφόδρα. (με΄ 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β΄. Ὅτι ἐνεκά σου θανατούμεθα ὄλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. (μγ΄ 23)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ΄. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτούς. (λγ΄ 18)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ΄. Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον καὶ ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι, καὶ καυχᾶσθε πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. (λα΄ 11)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β΄. Ἦχος β΄. (Ἐκλογή)

Στίχ. α΄. Δεῦτε ἀκούσατε, καὶ διηγῆσομαι ὑμῖν, πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ὅσα ἐποίησε τῇ ψυχῇ μου. (λθ΄ 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Στίχ. β΄. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεησέως μου. (λθ΄ 3)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ΄. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατέβυθε τὰ διαβήματά μου. (λθ΄ 3)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ΄. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθανάτωσεν ὁ Κύριος, πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς. (ιε΄ 3)

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ΄. Ἦχος ὁ τοῦ ἀπολυτικίου. (Ψαλμὸς ξε΄)

Στίχ. α΄. Ἐδοκίμασας ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἐπύρωσας ἡμᾶς, ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον. (ξε΄ 10)
Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου.

Στίχ. β΄. Εἰσήγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν παγίδα, ἔθου θλίψεις ἐπὶ τὸν νῶτον ἡμῶν. (ξε΄ 11)

Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου.

Στίχ. γ΄. Διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχὴν. (ξε΄ 12).

Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου.

209. Ἀντίφωνα εἰς μνήμας ἱεραρχῶν.

Ἀντίφωνον Α΄. Ἦχος β΄. (Ἐκλογή)

Στίχ. α΄. Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην. (μη΄ 1-2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν. (μη' 4)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Δεῦτε, τέκνα, ἀκούσατέ μου, φόβον Κυρίου διδάξω ὑμᾶς. (λγ' 12)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου, σύνεσις δὲ ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτήν.
(ρι' 10)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἐκκλησίᾳ πολλῇ, ἐν λαῷ βαρεῖ αἰνέσω σε. (λδ' 18)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θανμαστός...

Στίχ. β'. Πληρωθήτω τὸ στόμα μου αἰνέσεώς σου, Κύριε, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου,
ὄλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέπειάν σου. (ο' 8)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Στίχ. γ'. Νίψομαι ἐν ἄθροις τὰς χεῖράς μου καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου, Κύριε.
(κε' 6)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου.
(κε' 4)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος ὁ τοῦ ἀπολυτικίου. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ. (ριε' 6)

Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου.

Στίχ. β'. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφοδρᾶ. (ρια' 1)

Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου.

Στίχ. γ'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται.
(ρλα' 9)

Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου.

210. Ἀντίφωνα εἰς μνήμας ὁσίων.

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφοδρᾶ. (ρια' 1)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ εὐφροσύνη. (γσι' 11)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Ἀγαπήσατε τὸν Κύριον πάντες οἱ ὅσοι αὐτοῦ, ὅτι ἀληθείας ἐκζητεῖ Κύριος.
(λ' 24)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Ὅτι Κύριος ἀγαπᾷ χρίσιν καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει τοὺς ὁσίους αὐτοῦ. (λοσ' 28)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Εὐφράνθητε, δίκαιοι, ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀγιοσύνης
αὐτοῦ. (ῖστ' 12)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Στίχ. β'. Γινώσκει Κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἀμώμων καὶ ἡ κληρονομία αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα
ἔσται. (λοσ' 18)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ'. Φυλάσσει Κύριος τὰς ψυχὰς τῶν ὁσίων αὐτοῦ, ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλῶν ῥύσεται
αὐτούς. (ῖστ' 10)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Ἐξομολογησάσθωσάν σοι, Κύριε, πάντα τὰ ἔργα σου, καὶ οἱ ὅσοί σου εὐλογη-
σάτωσάν σε. (ρμδ' 10)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενῆς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος ὁ τοῦ ἀπολυτικίου. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Καυχήσονται ὅσοι ἐν δόξῃ καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν. (ρμθ' 5)

Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου.

Στίχ. β'. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ. (ριε' 6)

Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου.

Στίχ. γ'. Αὕτη ἡ γενεὰ ζητούντων τὸν Κύριον, ζητούντων τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ.
(κγ' 6)

Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου.

Θ'. Αἱ ἀκολουθίαι μνήμης ἐπισημῶς εορταζομένου ἁγίου
ἐν ἡμερᾷ προεορτίῳ ἢ μεθεορτίῳ δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς
εορτῆς

α'. Ἐν καθημερινῇ.

211. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ
Κύριε, ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ στιχῆρά τοῦ ἁγίου εἰς στ'. Εἰς μνήμας ὁμως ὀλιγώτερον ἐπι-
σημῶν ἁγίων προεόρτια (ἢ μεθεόρτια) γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν προε-
όρτιον (ἢ μεθεόρτιον). Εἰσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώ-
ματι τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν οἰκειῶν στίχων (βλ. § 203). Δόξα τοῦ ἁγίου.

Και νῦν προεόρτιον (ἢ μεθεόρτον). Ἀπολυτίκια· τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς). Ἀπόλυσις ἐν προεορτίῳ μὲν ἡμέρᾳ ἄνευ τινὸς χαρακτηριστικοῦ, ἐν μεθεόρτῳ δὲ μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς, ἐὰν ὑπάρχη.

212. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ψάλλεται ἡ λιτή τοῦ ἁγίου ὡς συνήθως (βλ. § 173), ἀλλ' εἰς τὸ *Και νῦν* λέγεται ἰδιόμελον προεόρτιον (ἢ μεθεόρτον). Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

213. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου δις καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ἄπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου]. Τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίων προεόρτια (ἢ μεθεόρτια). Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον τοῦ ἁγίου, τὸ Εὐαγγέλιον κλπ. ὡς ἐν § 197. Κανόνες· ὁ προεόρτιος (ἢ ὁ εἰς τῆς ἑορτῆς) καὶ ὁ τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν οἰκειῶν στίχων. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον (ἢ μεθεόρτον). Μετὰ τὴν στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Αἱ καταβασαίαι τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ' σιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον (ἢ μεθεόρτον). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ σιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. *Και νῦν* προεόρτιον (ἢ μεθεόρτον). Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.²⁰³

214. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, ἐν οἷς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος (ἢ τοῦ τῆς ἑορτῆς) καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου· ἢ] ἐν προεορτίῳ μὲν ἡμέρᾳ τὰ εἰδικὰ εἰς μνήμας ἁγίων ἀντίφωνα (βλ. §§ 205-210), ἐν μεθεόρτῳ δὲ τὰ τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδικὸν ἐν προεορτίῳ μὲν ἡμέρᾳ *Δεῦτε προσκυνήσομεν... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...*, ἐν μεθεόρτῳ δὲ τὸ τῆς ἑορτῆς, ἐὰν ὑπάρχη, ἄλλως τὸ *Δεῦτε προσκυνήσομεν...* ὡς ἀνωτέρω. Ἀπολυτίκια· τὸ προεόρτιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς), τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ προεόρτιον κοντάκιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου (βλ. § 129). Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

β'. Ἐν Κυριακῇ.

215. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτήριου] εἰς τὸ *Κύριε, ἐκέκραξα* σιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', προεόρτια (ἢ τῆς ἑορτῆς τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας)²⁰⁴ γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. *Και νῦν* τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε...* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου. *Και νῦν* προεόρτιον (ἢ μεθεόρτον). Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς). Ἀπόλυσις ἐν προεορτίῳ μὲν Κυριακῇ μετὰ τοῦ *Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*, ἐν μεθεόρτῳ δὲ μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς, ἐὰν ὑπάρχη, καὶ τοῦ *καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*.

216. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτή, ἥτοι πρῶτον τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, εἶτα τὰ τοῦ εορταζομένου ἁγίου. Δόξα τοῦ ἁγίου. *Και νῦν* προεόρτιον (ἢ μεθεόρτον). Εἶτα τὰ τριαδικὰ μεγαλυνάρια, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις ὡς ἀνωτέρω μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

217. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' σι-

203. Κανονικῶς πρέπει νὰ λεχθῇ καὶ τὸ προεόρτιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς (βλ. σημ. 201).

204. Βλ. σημ. 189.

χολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β' τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον (ἢ μεθεόρτον).²⁰⁵ Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια,²⁰⁶ ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος (ἢ ὁ εἰς τῆς ἑορτῆς) καὶ ὁ τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν οἰκείων στίχων. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον (ἢ μεθεόρτον). Μετὰ τὴν στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς μνήμας δὲ ἐπισημοτέρων ἁγίων τὰ ἀναστάσιμα εἰς τὴν γ' ᾠδὴν καὶ τὰ τοῦ ἁγίου εἰς τὴν στ'. Αἱ καταβασαίαι τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς). Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ' μετὰ τῶν καταλλήλων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (βλ. § 203). Δόξα τὸ ἔωθινόν· εἰς τινὰς δὲ μνήμας ἐπισημοτέρων ἁγίων τὸ τοῦ ἁγίου.²⁰⁷ Καὶ νῦν, Ἐπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

218. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, ἐν οἷς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου,²⁰⁸ καὶ εἰσοδικὸν Δεῦτε προσκνησώμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν..., κατὰ δὲ τὴν νεωτέραν] ἐν προεορτίῳ μὲν Κυριακῇ τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (βλ. § 148) καὶ τὸ σῆνηθες εἰσοδικόν, ἐν μεθεόρτῳ δὲ τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτῆς καὶ τὸ εἰσοδικόν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.²⁰⁹ Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τὸ προεόρτιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς), τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ προεόρτιον κοντάκιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς). Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς [καὶ τοῦ ἁγίου], εἰς μνήμας δὲ ἐπισημοτέρων ἁγίων [τῆς Κυριακῆς καὶ] τοῦ ἁγίου. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

I'. Αἱ ἀκολουθίαι ἀποδοσεως Δεσποτικῆς
Ἡ Θεομητορικῆς ἑορτῆς
μετὰ μνήμης ἐπισημῶς ἑορταζομένου Ἀγίου

α'. Ἐν καθημερινῇ.²¹⁰

219. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προομιακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε, ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ'.²¹¹ Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τὰ τῆς ἑορτῆς. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτικά· τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς, ἐὰν ὑπάρχη τοιοῦτο, ἄλλως ἄνευ τινὸς χαρακτηριστικοῦ.

205. Βλ. § 181.

206. Βλ. σημ. 65.

207. Ὅταν τὸ δοξαστικὸν τοῦ ἁγίου δὲν ψάλλεται εἰς τὸ Δόξα, εἶναι δυνατὸν - κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν - νὰ ψαλῆ ὡς τελευταῖον στιχηρὸν τῶν αἰνῶν (βλ. καὶ σημ. 196).

208. Ἀκριβέστερον κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ'.

209. Βλ. σημ. 192.

210. Κατὰ τὸ ΤΚω (σ. 37) καὶ σχετικὰς ἐγκατεσπαρμένας διατάξεις τοῦ ΤΜΕ.

211. Ἐν ταῖς ἐνορίας ἐπὶ τὸ συντομώτερον ψάλλονται γ' καὶ γ'.

220. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλεται ὡς συνήθως ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιό-μελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορ-τῆς. Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

221. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτή-ριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου]. Καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ ἀντι-θεοτοκίων τὰ τῆς ἑορτῆς. Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκειμέ-νον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ὡς ἐν § 197. Κανόνες· οἱ τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν οἰκείων στίχων. Μετὰ τὴν γ' ὥδην κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου, εἶτα κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Αἱ καταβασαί τῆς περιόδου. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται μόνη ἢ θ' ὥδῃ τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

222. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς. Κοινωνικὸν τῆς ἑορ-τῆς [καὶ τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν, ἐὰν μὲν ἡ ἀπόδοσις εἶναι δεσποτικῆς ἑορτῆς, τὸ ἀπολυτίκιον αὐτῆς, ἐὰν δὲ θεομητορικῆς, τὸ *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

β'. Ἐν Κυριακῇ.²¹²

223. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε, ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσόδος, τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυ-σις μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς, ἐὰν ὑπάρχη, καὶ τοῦ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

224. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτή ὡς ἐν § 216. Εἶτα τὰ τριαδικὰ μεγαλυνάρια, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

225. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτή-ριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στι-χολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β' ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἶτα τὰ ἀναστάσι-μα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγ-γέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ εἰς τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν οἰκείων στίχων. Μετὰ τὴν γ' ὥδην κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου, εἶτα κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Αἱ κατα-βασαί τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ' [στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν καὶ] ψάλλομεν τὴν θ' ὥδην [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος], τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον,

212. Ἐπὶ τῇ βάσει διατάξεως τοῦ ΤΞ (σ. 41-42) καὶ τῶν διατάξεων τῶν ΤΜΕ (Νοεμβρ. κε' §§ 17-19, σ. 104-105, καὶ Δεκ. κατ' §§ 37-39, σ. 133-134) καὶ ΤΦ (σ. 55-56 καὶ 69-70) διὰ τὰς ἀποδόσεις τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεο-τόκου καὶ τῶν Χριστουγέννων.

τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ' μετὰ τῶν οἰκειῶν στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (βλ. § 203). *Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

226. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτῆς καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμός τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς. Κοινωνικόν [τῆς Κυριακῆς καὶ] τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν ἐν ἀποδόσει δεσποτικῆς ἑορτῆς τὸ ἀπολυτικὸν αὐτῆς, ἐν ἀποδόσει δὲ θεομητορικῆς τὸ Εἶδομεν τὸ φῶς.*

ΤΑΞΙΣ ΟΛΟΝΥΚΤΙΟΥ ΑΓΡΥΠΝΙΑΣ

227. Ὅταν πρόκηται νὰ τελεσθῇ ἀγρυπνία, μετὰ τὴν Θ' Ὁραν τελεῖται ὁ Μικρὸς Ἑσπερινὸς ὡς ἑξῆς:

Εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως ἀναγινώσκειται ὁ προοιμιακὸς ψαλμὸς. Αἱ εὐχαὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ δὲν ἀναγινώσκονται οὔτε τὰ εἰρηνικὰ λέγονται, ἀλλ' εὐθὺς ψάλλεται τὸ *Κύριε, ἐκέκραξα* καὶ τὸ *Κατευθυνθήτω*. Ὁ δὲ ἱερεὺς θυμᾶ ὡς συνήθως. Οἱ ἐνδιάμεσοι στίχοι τῶν ἐπιλυχνίων ψαλμῶν παραλείπονται καὶ λέγονται μόνον οἱ τελευταῖοι μετὰ τῶν στιχηρῶν. Μετὰ δὲ τὸ *Δόξα* καὶ τὸ *Καὶ νῦν* λέγεται εὐθὺς τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ *Καταξίωσον, Κύριε*. Παραλειπομένων δὲ τῶν πληρωτικῶν ψάλλονται εὐθὺς τὰ ἀπόστιχα. Εἶτα τὸ *Νῦν ἀπολύεις* καὶ τὸ τρισάγιον. Ὁ ἱερεὺς: *Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία. Καὶ ψάλλονται τὰ ἀπολυτικά. Καὶ εὐθὺς ὁ ἱερεὺς λέγει: Σοφία. Ὁ ὦν εὐλογητὸς κλπ. καὶ ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν* (βλ. § 27) κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (βλ. § 63).

228. Ἐπιστάτος δὲ τοῦ καιροῦ τῆς ἀγρυπνίας ἀναγινώσκειται τὸ Μικρὸν Ἀποδείπνον ἄνευ τῆς εὐχῆς *Καὶ δὸς ἡμῖν, Δέσποτα...* Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ἀποδείπνου ὁ ἱερεὺς ἐνδεδυμένος ἐπιτραχήλιον καὶ φαίλιον θυμᾶ τὸ ἱερατεῖον καὶ τὸν ναὸν ὄλον, προπορευομένου διακόνου (ἢ ἀναγνώστου) μετὰ λαμπάδος, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος ἀργῶς τὸ *Κύριε, ἐπιστεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου, προσκνήσω πρὸς ναὸν ἅγιόν σου ἐν φόβῳ σου*. Ὅταν δὲ ὑποστρέφοντες φθάσουν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἀναγνώστης): *Κέλευσον*. Καὶ ὁ ἱερεὺς πρὸ τῶν βημοθύρων λέγει: *Κύριε, εὐλόγησον*. Καὶ εἰσελθὼν διὰ τῆς Ὁραίας πύλης εἰς τὸ Ἱερὸν θυμᾶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ ἐκφωνεῖ: *Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ...* Καὶ ὁ προεστὼς ἀναγινώσκει τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν μέχρι τοῦ *δόντος σου αὐτοῖς συλλέξουσιν*. Ἀκολούθως οἱ χοροὶ ψάλλουν τὰ Ἀνοιξαντάρια, ὁ δὲ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὰς εὐχὰς τοῦ Ἑσπερινοῦ.

Μετὰ τὰ Ἀνοιξαντάρια λέγονται τὰ εἰρηνικὰ καὶ μετ' αὐτὰ οἱ χοροὶ ψάλλουν τοὺς ἐπιλυχνίους ψαλμοὺς, ἀργῶς μὲν τὸ *Κύριε, ἐκέκραξα* καὶ τὸ *Κατευθυνθήτω*, συντόμως δὲ τοὺς λοιποὺς στίχους, εἰς δὲ τοὺς τελευταίους 10 ἢ 8 ἐπισυνάπτονται τὰ στιχηρὰ ἀναλόγως τῆς ποσότητος αὐτῶν. Ψαλλομένου δὲ τοῦ *Κατευθυνθήτω* ὁ διάκονος θυμᾶ τὸ ἱερατεῖον καὶ ὄλον τὸν ναὸν. Εἰς δὲ τὸ *Καὶ νῦν* γίνεται ἡ εἰσοδος κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (βλ. § 48), καὶ ψάλλεται τὸ *Φῶς Ἰλαρόν* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀκολούθως ἀναγινώσκονται τὰ ἀναγνώματα, ἐν ὑπάρχον, καὶ μετ' αὐτὰ λέγονται ἢ ἐκτενῆς, τὸ *Καταξίωσον, Κύριε*, τὰ πλη-

ρωτικά και ἡ εὐχή τῆς κεφαλοκλισίας. Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν τελεῖται ἡ λιτή ἐν τῷ νάρθηκα κατὰ τὴν ἐν § 55 τάξιν.

Μετὰ τὴν εὐχὴν *Δέσποτα πολυέλεε...* ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα καὶ ἐπανερχοῦνται πάντες εἰς τὸν ναόν. Ἀκολουθῶς λέγεται τὸ *Νῦν ἀπολύεις* καὶ τὸ τρισάγιον καὶ ψάλλονται τὰ ἀπολυτικά. Ψαλλομένου δὲ ἐν μὲν δεσποτικῇ ἢ θεομητορικῇ ἐορτῇ τοῦ γ' ἀπολυτικίου, ἐν μνήμῃ δὲ ἀγίου τοῦ *Θεοτόκε Παρθένε* ἀντὶ τοῦ συνήθους θεοτοκίου, ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἱερεὺς) θυμῶσται σαυροειδῶς τοὺς προτεθέντας ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ ἄρτους καὶ γίνεται ἡ εὐλόγησις αὐτῶν κατὰ τὴν ἐν § 57 τάξιν. Μετὰ δὲ τὸ *Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος...* τίθεται ἀνάγνωσις καὶ ἀκολούθως ἄρχεται ὁ Ὁρθρος.

229. Ὁ προεστὼς λέγει τὸ *Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ* κλπ. καὶ ἀναγινώσκει τὸν ἐξάψαλμον, ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει τὰς εὐχὰς τοῦ Ὁρθρου. Εἶτα λέγονται τὰ εἰρηνικά καὶ ψάλλεται τὸ *Θεὸς Κύριος* καὶ τὰ ἀπολυτικά. Ἀκολουθῶς ἀναγινώσκονται τὰ ὠρισμένα καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (βλ. §§ 18-19). Μετ' ἑκάστον καθίσμα γίνεται μικρὰ συναπτή καὶ ψάλλονται τὰ ἀντίστοιχα καθίσματα τῆς ἐορτῆς. Ἐκφωνεῖ δὲ ὁ ἱερεὺς εἰς μὲν τὴν πρώτην συναπτὴν *Ὅτι σὸν τὸ κράτος...*, εἰς δὲ τὴν δευτέραν *Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος...*

Μετὰ ταῦτα, ἐὰν μὲν εἶναι συνήθης Κυριακῇ, ἀναγινώσκειται ὁ Ἄωμος καὶ μετ' αὐτὸν ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἐὰν δὲ ἐν Κυριακῇ συμπίπτῃ θεομητορικὴ ἐορτὴ ἢ μνήμη ἐπισήμου ἀγίου, ἀντὶ τοῦ Ἄωμου ψάλλεται ὁ πολυέλεος, ἡ ἐκλογή καὶ τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἐὰν δὲ εἶναι δεσποτικὴ ἐορτὴ ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἢ θεομητορικὴ ἢ μνήμη ἀγίου ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς, ψάλλεται μόνον ὁ πολυέλεος καὶ ἡ ἐκλογή (βλ. § 75). Ἀκολουθῶς γίνεται καὶ πάλιν μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεὺς *Ὅτι ηὐλόγηταί σου τὸ ὄνομα...*, καὶ ψάλλονται τὰ μετὰ τὸν πολυέλεον καθίσματα. Ἐὰν δὲ εἶναι Κυριακῇ, καθ' ἣν ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα, λέγεται πρῶτον ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ εἶτα τὰ καθίσματα.

Ἀκολουθῶς ψάλλονται οἱ ἀναβαθμοί, (ἐν Κυριακῇ μὲν, καθ' ἣν ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα, οἱ τοῦ ἤχου, ἐν πάσῃ δὲ ἄλλῃ περιπτώσει τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου) καὶ τὸ προκείμενον καὶ ἀναγινώσκειται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (βλ. §§ 78-80).

Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν *Ἐλεῖ καὶ οἰκτιρμοῖς...* ψάλλονται οἱ κανόνες μετὰ τῶν καταβασίων εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ὥδης. Μετὰ τὴν γ', σ' καὶ θ' ὥδην γίνονται αἱ συνήθεις μικραὶ συναπτὰ μετὰ τῶν ὠρισμένων ἐκφωνήσεων. Εἶτα ψάλλονται τὰ ἐξαποστειλάρια, οἱ αἶνοι, ἡ μεγάλη δοξολογία καὶ τὸ ἀπολυτικίον.

Μετὰ δὲ τὸ ἀπολυτικίον λέγονται ἐκφώνως ἡ ἐκτενής, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ εὐχή τῆς κεφαλοκλισίας καὶ γίνεται ἡ μεγάλη ἀπόλυσις ἄνευ τοῦ *Δι' εὐχῶν...* Εὐθύς δὲ ἐπισυνάπτεται ἡ Α' Ὄρα καὶ μετ' αὐτὴν λέγεται ἡ μικρὰ ἀπόλυσις καὶ τὸ *Δι' εὐχῶν*.

Ἡ δὲ Γ' καὶ ἡ ΣΤ' Ὄρα καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τελοῦνται εἴτε εὐθύς, εἴτε μετὰ τινα διακοπήν.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΙΔΙΚΟΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΤΥΠΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

* * *

ΜΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας λ'.

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιβ' καὶ ἡ νύξ ὥρας ιβ'.

Τῆ Α' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, ἥτοι τοῦ νέου ἐκκλ. ἔτους·
καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεῶν τοῦ Στυλίου
καὶ τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα γυναικῶν.

Α'.

230. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν οἰαδῆποτε ἡμέρᾳ ἐκτός Κυριακῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου²¹³] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ἰστώμεν στίχους ι' καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τῆς Ἰνδίκτου γ' Τῆς αὐτολέκτου καὶ θείας, τοῦ ὁσίου γ' Ὅσιε πάτερ, καὶ τοῦ αὐτοῦ ἰδιόμελα δ' *Ἐκ ῥίζης ἀγαθῆς*.²¹⁴ Δόξα τοῦ ὁσίου *Θεία χάρις. Καὶ νῦν τῆς Ἰνδίκτου Ὁ Πνεῦμα Ἁγίω. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ δ' ἰδιόμελα τῆς Ἰνδίκτου Ἐπέστη ἡ εἴσοδος τοῦ ἐνιαυτοῦ μετὰ τῶν ἐξῆς στίχων:*

Εἰς τὸ β'. *Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ Θεός, ἐν Σιών καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχὴ ἐν Ἱερουσαλὴμ. (Ψαλμ. ξδ' 2)*

Εἰς τὸ γ'. *Πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου· ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ. (ξδ' 5)*

Εἰς τὸ δ'. *Εὐλογήσεις τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, καὶ τὰ πεδία σου πληροθήσονται πλότητος. (ξδ' 12)*

213. Πάντα τὰ Τυπικά ὀρίζουν στιχολογίαν τῆς α' στάσεως τοῦ Ψαλτηρίου. Μόνον τὸ ΤΞ (σ. 68) λέγει, ὅτι δὲν γίνεται στιχολογία, προφανῶς διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ἰνδίκτου κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰς δεσποτικὰς ἑορτάς. Ἄλλ' ἡ ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταταγῇ εἰς τὰς μεγάλας δεσποτικὰς ἑορτάς, κατὰ τὰς ὁποίας ἐν καθημερινῇ δὲν γίνεται στιχολογία Ψαλτηρίου ἐν τῷ Ἑσπερινῷ (βλ. § 41). Ἀνάλογος πρὸς τὴν α' Σεπτεμβρίου εἶναι ἡ α' Ἰανουαρίου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔχομεν πάλιν δεσποτικὴν ἑορτὴν μετὰ μνήμης ἁγίου. Ἀλλὰ διὰ τὴν α' Ἰανουαρίου καὶ αὐτὸ τὸ ΤΞ (σ. 166) ὀρίζει στιχολογίαν τῆς α' στάσεως. Ὁρθῶς λοιπὸν τὰ λοιπὰ Τυπικά ὀρίζουν αὐτὴν καὶ διὰ τὴν α' Σεπτεμβρίου.

214. Ὁρίσασμεν εἰς ι' τὰ ἐσπερία στιχηρὰ, διότι οὕτως ὀρίζουν πάντα τὰ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν Τυπικά καὶ τὸ Μηνάιον. Τὸ ΤΞ ὁμῶς (σ. 257) ὀρίζει μόνον στ' στιχηρὰ, παραλείπον τὰ δ' ἰδιόμελα τοῦ ὁσίου. Τὴν τάξιν ταύτην εὐρίσκομεν λογικωτέραν ὡς συνάδουσαν πρὸς τὴν ὅλην μορφήν τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὁσίου καὶ προτιμωτέραν διὰ τὰς ἐνορίας, δεδομένου μάλιστα ὅτι τὸ α' ἐκ τῶν ἰδιομέλων ψάλλεται καὶ ὡς δοξασιτικὸν τῶν αἰνῶν, θὰ ἦτο δὲ δυνατὸν ἐν ἐκ τῶν ὑπολοίπων νὰ ψαλῆ ἀντὶ τοῦ δοξασιτικοῦ τῶν ἀποστίχων Ὅσιε πάτερ, τὸ ὅποion εἶναι ἐπανάληψις τοῦ α' προσομοίου τοῦ ὁσίου.

Δόξα τοῦ ὄσιου Ὅσιε πάτερ. Καὶ νῦν τῆς Ἰνδίκτου Σὺ βασιλεῦ. Ἀπολυτικά· τῆς Ἰνδίκτου Ὁ πάσης δημιουργὸς τῆς κτίσεως. Δόξα τοῦ ὄσιου Ὑπομονῆς στυλὸς γέγονας. Καὶ νῦν τῆς Θεοτόκου Χαῖρε κεχαριτωμένη.

231. Ἐν τῷ Ὁρθρω εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τό Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Τὰ καθίσματα τῆς α' καὶ β' στιχολογίας.²¹⁵ Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες· τῆς Ἰνδίκτου μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι· τῶν ἁγίων γυναικῶν μετὰ στίχου Ἅγια τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν· καὶ τοῦ ὄσιου μετὰ στίχου Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου Ὁ ἀρρήτω σύμπαντα χῦμα²¹⁶ εἶτα τὰ καθίσματα τοῦ ὄσιου, τῶν ἁγίων γυναικῶν καὶ τῆς Ἰνδίκτου. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ὄσιου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς. Εἰς τὴν θ' στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.²¹⁷ Ἐξαποστειλάρια· τῆς Ἰνδίκτου, τοῦ ὄσιου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ' ἰδιόμελα τῆς Ἰνδίκτου Προαιώνιε Λόγε τοῦ Πατρὸς κτλ. Δόξα τοῦ ὄσιου Ἐκ ῥίξης ἀγαθῆς. Καὶ νῦν τῆς Ἰνδίκτου Ὁ ἀρρήτω σοφία. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς Ἰνδίκτου.

232. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς Ἰνδίκτου καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τοῦ ὄσιου²¹⁸ ἢ] τὰ παρόντα ἀντίφωνοι.²¹⁹

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ψαλμὸς α')

Στίχ. α'. Μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλή ἄσεβων καὶ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἔσται καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν. (α' 1)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Ἄλλ' ἢ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός. (α' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων, ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ. (α' 3)

215. Τὸ Μηναῖον καὶ τὰ ΤΠ (σ. 28) καὶ ΤΡ (σ. 254) ὀρίζουν καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄσιου ἐν τῷ Ὁρθρω. Οὐδὲν ἄλλο ὑπ' ὄφιν ἡμῶν Τυπικῶν ὀρίζει Εὐαγγέλιον. Παραλειπομένον δὲ τοῦ Εὐαγγελίου οὔτε ὁ πολυέλεος ἔχει θέσιν καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ ψαλοῦν καὶ τὰ μετ' αὐτὸν καθίσματα, τὰ ὁποῖα ἄλλωστε ἐπαναλαμβάνονται καὶ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν. Τὸ δὲ ΤΞ (σ. 68) ρητῶς ὀρίζει, ὅτι οὔτε πολυέλεος λέγεται οὔτε Εὐαγγέλιον. Προφανῶς ταῦτα προσετέθησαν μεταγενεστέρως πρὸς ἔξαρσιν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου.

216. Οὕτως ὀρίζουν τὰ ΤΔ (σ. 8) καὶ ΤΠ (σ. 28). Τὰ ΤΑΣ (κεφ. ια') καὶ ΤΕ (σ. 257) δὲν προβλέπουν κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου. Ὑπάρχει καὶ ἄλλο κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου μετ' οἴκου, τὸ ὁποῖο παραθέτομεν κατωτέρω (§ 237) ὡς μὴ ὑπάρχοντα ἐν τοῖς Μηναίοις. Ἀμφότερα ὅμως τὰ κοντάκια τῆς Ἰνδίκτου εἶναι πολὺ μεταγενέστερα, τὸ μὲν Ὁ ἀρρήτω σύμπαντα ποιήματα τοῦ πατριάρχου Κων/πόλεως Κυρίλλου τοῦ ΣΤ' (1818), τὸ δὲ Ὁ τῶν αἰῶνων ποιητῆς ποιήματα τοῦ πρωτοψάλτου τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας Ἰακώβου (τέλη ιη' αἰ.).

217. Κατὰ τὸ ΤΔ δὲν στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, ἀλλὰ ψάλλεται μόνον ἡ θ' ᾠδὴ. Οὐδὲν ἄλλο Τυπικὸν ὅμως ὀρίζει τὴν παράλειψιν τῆς Τιμιωτέρας.

218. Κατὰ τὰ ΤΑΣ (κεφ. ια'), ΤΔ (σ. 8), ΤΠ (σ. 29) καὶ ΤΡ (σ. 254). Τὸ ΤΜΕ ἀδικαιολογητῶς ὀρίζει μόνον τῆς Ἰνδίκτου τὴν γ' καὶ στ' ᾠδὴν (§ 3, σ. 64).

219. Τὰ ἀντίφωνα ταῦτα διεμορφώθησαν ὑφ' ἡμῶν συμφώνως πρὸς τὴν σήμερον κρατοῦσαν πρᾶξιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑποδείξεων τοῦ ΤΑγΣ (τ. Α', σ. 8 σημ.), τὸ ὁποῖον ὀρίζει ὡς ἀντίφωνα διὰ τὴν σήμερον τοὺς ψαλμοὺς α', λ' καὶ ξδ'. Ἐξ αὐτῶν οἱ μὲν δύο πρῶτοι ἀναφέρονται προφανῶς εἰς τὸν ὄσιον, τὸ δὲ τρίτον εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Ἰνδίκτου. Εἰσοδικὸν δὲν ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ ΤΑγΣ· εἶναι ὅμως πολὺ πιθανὸν νὰ γίνετο ἢ εἰσοδος εἰς τὸν στίχον Εὐλόγησις τὸν στέφανον τοῦ ξδ' ψαλμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπετέλει τὸ γ' ἀντίφωνον. Διὰ τοῦτο αὐτοβούλως ὤρισάμεν τὸν στίχον τοῦτον ὡς εἰσοδικόν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Ὅτι γινώσκει Κύριος ὁδὸν δικαίων, καὶ ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπολείται. (α' 6)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου.

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ψαλμὸς λ')

Στίχ. α'. Ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα, μὴ κατασυνθῆναι εἰς τὸν αἰῶνα. (λ' 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Στίχ. β'. Ὡς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σου, Κύριε, ἧς ἔκρυσας τοῖς φοβουμένοις σε. (λ' 20)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ'. Ἀγαπήσατε τὸν Κύριον πάντες οἱ ὄσιοι αὐτοῦ, ὅτι ἀληθείας ἐκζητεῖ Κύριος. (λ' 24)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Ἀνδρίζεσθε καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία ὑμῶν, πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ Κύριον. (λ' 25)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενῆς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος β'. (Ψαλμὸς ξδ')

Στίχ. α'. Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ Θεός, ἐν Σιών, καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχὴ ἐν Ἱερουσαλήμ. (ξδ' 2)

Ὁ πάσης δημιουργὸς τῆς κτίσεως...

Στίχ. β'. Ἐπεσκέψω τὴν γῆν καὶ ἐμέθυσας αὐτήν, ἐπλήθυνας τοῦ πλουτίσαι αὐτήν. (ξδ' 10)

Ὁ πάσης δημιουργὸς τῆς κτίσεως...

Στίχ. γ'. Τοὺς αὐλάκας αὐτῆς μέθυσον, πλήθυνον τὰ γεννήματα αὐτῆς, ἐν ταῖς σταγόσι αὐτῆς εὐφρανθήσεται ἀνατέλλουσα. (ξδ' 11)

Ὁ πάσης δημιουργὸς τῆς κτίσεως...

Εἰσοδικόν.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

ἢ

Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, Κύριε (ξδ' 12). Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλοῖα.

Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὰ ἀπολυτικά τῆς Ἰνδίκτου, τῆς Θεοτόκου, τοῦ ὁσίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου Ὁ τῶν αἰώνων ποιητῆς (βλ. § 237) ἢ Ὁ ἀρρητῶ σύμπαντα. Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Ἰνδίκτου.²²⁰ Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως

220. Τὸ ΤΜΕ (§ 3, σ. 64) ὀρίζει Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Ἰνδίκτου· τὰ ΤΚ (σ. 7) καὶ ΤΕ (σ. 258) ὁμῶς ὀρίζουν Ἀπόστολον τοῦ ὁσίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Ἰνδίκτου, ὅπερ καὶ εὐρίσκομεν ὀρθότερον διὰ τὰς ἐνορίας. Τὰ ΤΑΣ (κεφ. ια'), ΤΔ (σ. 8), ΤΠ (σ. 29), ΤΞ (σ. 69) καὶ ΤΡ (σ. 254) ὀρίζουν κατὰ τὴν παλαιὰν τάξιν καὶ τῆς Ἰνδίκτου καὶ τοῦ ὁσίου.

τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· *Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐναντιοῦ τῆς χρηστότητός σου, Κύριε.* (Ψαλμ. ξδ' 12). Ἀλληλοῦια. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

B'.

233. Ἐὰν ἡ ἐορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς Ἰνδίκτου γ' *Τῆς αὐτολέκτου καὶ θείας*, καὶ τοῦ ὁσίου γ' *Ὅσιε πάτερ. Δόξα* τῆς Ἰνδίκτου *Ὁ Πνεύματι Ἁγίῳ. Καὶ νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ ἡἰου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὸ προκειμένον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς Ἰνδίκτου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα* τοῦ ὁσίου *Ὅσιε πάτερ. Καὶ νῦν τῆς Ἰνδίκτου Σὺ βασιλεῦ.* Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς Ἰνδίκτου, *Δόξα* τοῦ ὁσίου, *Καὶ νῦν τῆς Θεοτόκου Χαῖρε κεχαριτωμένη.*

234. Τῇ Κυριακῇ πρῶτ' ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡἰου καὶ τὰ τριαδικὰ μεγαλυνάρια *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡἰου²²¹ καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μεσονυκτικοῦ, ὡς συνήθως.

235. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἡἰου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*, ὁ τῆς Ἰνδίκτου μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ ὁ τοῦ ὁσίου²²² μετὰ στίχου Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.* Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα κάθισμα τοῦ ὁσίου *Ἐπερξέσας τῇ πίστει. Δόξα, καὶ νῦν τῆς Ἰνδίκτου Ὡς Δεσπότη τοῦ παντός.* Ἀφ' σ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ὁσίου²²³ καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι *Σταυρόν χαράξας.* Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ὁσίου *Φωστῆρος δίκην ὅσιε* καὶ τῆς Ἰνδίκτου *Δημιουργός καὶ πρύτανις.* Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς Ἰνδίκτου τὰ γ' ἰδιόμελα εἰς δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα· α' *Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ Θεός...*, καὶ β' *Εὐλογῆσεις τὸν στέφανον...* (§ 230). *Δόξα* τὸ ἐωθινόν.²²⁴ *Καὶ νῦν Ὑπερευλογημένη.* Δοξολογία μεγάλη. *Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

236. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἀναστάσιμα τροπάρια δ', τῆς Ἰνδίκτου δ' ἐκ τῆς γ' ὥδης τοῦ κανόνος καὶ δ' τοῦ ὁσίου ἐκ τῆς σ' ὥδης²²⁵ ἢ] τὰ συνήθη

221. Ἡ ἀντικατάστασις τῆς ὑπακοῆς διὰ τοῦ ἀπολυτικίου τῆς ἐορτῆς, τὴν ὁποίαν καὶ διὰ τὴν παροῦσαν καὶ πλείστας ἄλλας ἐορτὰς ὀρίζει τὸ ΤΜΕ, οὐδόλως δικαιολογεῖται, ὅταν μάλιστα ἡ τυχοῦσα ἐορτή, ὡς ἡ παροῦσα, δὲν ἔχη λιτὴν. Ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἐὰν κατὰ τὰ μοναστηριακὰ Τυπικὰ (ΤΦ σ. 43, ΤΚω σ. 45, ΤΞ σ. 70, ΤΔ σ. 9, ΤΠ σ. 29 καὶ ΤΡ σ. 255) ψαλοῦν μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ὡς ἰδιόμελα λιτῆς τὰ παραλείπομενα ἰδιόμελα τῶν ἀποστειλῶν τῆς Ἰνδίκτου καὶ τῶν ἐοπερίων τοῦ ὁσίου· τότε ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς δέον νὰ ψαλῆ τὸ ἀπολυτικίον τῆς Ἰνδίκτου, νὰ λεχθοῦν δὲ καὶ αἱ δεήσεις τῆς λιτῆς πρὸ τῆς ἀπολύσεως.

222. Ἀδικαιολογητῶς ὑπὸ τῶν ΤΚ (σ. 7) καὶ ΤΜΕ (§ 5, σ. 64) παραλείπεται ὁ κανὼν τοῦ ὁσίου καὶ τὸ μετὰ τὴν γ' ὥδην κάθισμα αὐτοῦ.

223. Τὰ κοντάκια ὀρίσασιν κατὰ τὴν τάξιν τῶν πλείστων Τυπικῶν (ΤΞ σ. 257, ΤΔ σ. 9, ΤΠ σ. 30, ΤΦ σ. 44 καὶ ΤΑΣ ἀπορ. κεφ. α'). Μόνον τὰ ΤΚ (σ. 7), ΤΜΕ (§ 5, σ. 65) καὶ ΤΞ (σ. 70) ὀρίζουν εἰς τὴν σ' ὥδην τὰ τῆς Ἰνδίκτου. Τὸ δὲ ΤΡ (σ. 255) ὀρίζει εἰς τὴν γ' ὥδην τὰ τῆς Ἰνδίκτου καὶ τοῦ ὁσίου καὶ εἰς τὴν σ' τὰ ἀναστάσιμα.

224. Οὕτως ὀρίζεται ὑπὸ τῶν πλείστων Τυπικῶν (ΤΑΣ ἀπορ. κεφ. α', ΤΞ σ. 70, ΤΔ σ. 9, ΤΠ σ. 30, ΤΡ σ. 256). Μόνον τὰ ΤΞ (σ. 258) καὶ ΤΜΕ (§ 5, σ. 65) ὀρίζουν δοξαστικὸν τῆς Ἰνδίκτου. Εἶναι ὅμως δυνατὸν τὸ δοξαστικὸν τῆς Ἰνδίκτου νὰ ψαλῆ ὡς δ' στιχηρὸν, ἀποφευγομένου τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ α' στιχηροῦ.

225. Κατὰ τὰ ἀγιορειτικὰ Τυπικὰ (ἐνθ' ἀνορ. σημ. 224). Τὰ ΤΜΕ (§ 6, σ. 65) καὶ ΤΑΣ (ἀπορ. κεφ. α') ὀρίζουν μόνον ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς Ἰνδίκτου δ'.

ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (βλ. § 148). Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς Ἰνδίκτου, τῆς Θεοτόκου *Χαίρε κεχαριτωμένη*, τοῦ ὁσίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον* τῆς Ἰνδίκτου. Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Ἰνδίκτου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν*. Κοινωνικόν [τῆς Κυριακῆς καί] τῆς Ἰνδίκτου. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

237. Κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς Ἰνδίκτου
ποιηθέντα ὑπὸ Ἰακώβου πρωτοψάλτου
τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας.²²⁶

Ἦχος δ΄. (Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ).

Ὁ τῶν αἰῶνων ποιητὴς καὶ δεσπότης, * Θεὲ τῶν ὄλων ὑπερούσιε ὄντως, * τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περιόδον, * σφῶζων τῷ ἐλέει σου * τῷ ἀπειρῷ, οἰκτιρῶν, * πάντας τοὺς λατρεύοντας * σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότη * καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ, λιτρωτά· * Εὐφορον πᾶσι * τὸ ἔτος χορήγησον.

Ὁ οἶκος.

Ἀρρητῶ πάντα ὡς Θεῶ * ποιήσαντι σοφία, * ἰσχύι τε παντοουργικῇ * διασφῶντι πάντα, * τὸν ὕμνον δεῖ ἐκ ψυχῆς προσάγομεν * ἐντρόμως δυσωποῦντες * παρασχεῖν εὐφορίαν τῇ γῆ * ἐν τῇ σήμερον ἐτησίῳ ἀπαρχῇ, * παντὸς ῥυθθῆναι δυσχεροῦς, * ὄρατῶν καὶ ἀοράτων δυσμενῶν, * ἐν ταῖς αἰσίαις κράζοντες περιόδοις· * Εὐφορον πᾶσι * τὸ ἔτος χορήγησον.

Τῆ Β΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μάμαντος καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

238. Ἐν καθημερινῇ ἢ ἀκολουθίᾳ τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (βλ. §§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου,²²⁷ Εὐαγγέλιον δὲ καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἢ ἀκολουθίᾳ ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ ἀνὰ γ΄ τῶν ἁγίων. Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Νεῦσον παρακλησέσιν*. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ μάρτυρος *Ὁ μάρτυς σου, Κύριε*, καὶ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ΄ αἰῶνος ἀπόκρυφον*. Τὸ δὲ ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου, ὡς μὴ ἔχοντος δοξαστικόν, καταλιμπάνεται, ὁμοίως καὶ τὸ ἐξαποστειλάριον αὐτοῦ. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς Κυριακῆς.

226. Ἐκ τοῦ TK (σ. 6).

227. Καίτοι δὲν εἴμεθα ὑπὲρ τῆς ἄνευ λόγου προτιμήσεως τῶν περικοπῶν τοῦ Μηνολογίου εἰς βάρος τῶν τῆς σειρᾶς (βλ. § 124 καὶ σημ. 114), ὠρίσαμεν διὰ σήμερον τὴν ἐν τῷ Ἀποστόλῳ ὀριζομένην περικοπήν (Ρωμ. η΄ 28-39), ἥτις μόνον σήμερον καὶ τῆ α΄ Φεβρουαρίου ἀναγινώσκεται. Τὸ αὐτὸ ἐπράξαμεν καὶ εἰς ἄλλας παρομοίας περιπτώσεις, καθ΄ ἃς τὸ ἀποστολικὸν ἢ τὸ εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα ἢ ἀμφότερα ἔχουν ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὸν ἅγιον τῆς ἡμέρας (γ΄ Ὀκτ., α΄ Ἀπρ., λ΄ Ἀπρ. κ.ά.).

ΤΗ Γ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀνθίμου, ἐπισκόπου Νικομηδείας, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοκτίστου, συνασκητοῦ τοῦ Μεγάλου Εὐθυμίου.

239. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τῶν ἁγίων κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα σιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ ἀνά γ' τῶν ἁγίων. Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τὰ δύο τῶν ἁγίων Τῆς ποιμνης σου, θεόφρον καὶ Ταῖς τῶν δακρῶν σου ροαῖς καὶ θεοτοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

ΤΗ Δ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βαβύλα, ἐπισκόπου Ἀντιοχείας, καὶ τοῦ ἁγίου προφήτου Μωϋσέως τοῦ Θεόπτου.

240. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία ὡς ὀρίζεται τῇ γ' τοῦ μηνός (§ 239). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.²²⁸

Ἐν Κυριακῇ ὁμοίως ὡς ὀρίζεται τῇ γ' τοῦ μηνός (βλ. καὶ §§ 133-156). Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἱερομάρτυρος Καὶ τρόπων μέτοχος καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον. Τὸ δὲ ἀπολυτίκιον τοῦ προφήτου καταλιμπάνεται.

ΤΗ Ε' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ζαχαρίου, πατρὸς τοῦ Προδρόμου.

241. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.²²⁹

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τοῦ ἁγίου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ὡ θαύματος καινοῦ.

228. Ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου ὀρίζεται διὰ σήμερον ἡ περικοπή Ἐβρ. ια' 33-ιβ' 2, πιθανώτατα διὰ τὴν μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βαβύλα. Ἀντὶ τῆς περικοπῆς ταύτης, ἥτις ἐπανειλημμένως ἀναγινώσκεται καὶ διὰ καὶ ἐν Κυριακῇ (πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, Α' τῶν νηστειῶν καὶ ἁγίων Πάντων), θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἀναγνωσθῆ ἡ περικοπή Ἐβρ. ια' 23-29, ἀναφερομένη εἰς τὸν προφήτην Μωϋσῆν, τοῦ ὁποιοῦ ἐπίσης ἡ μνήμη τιμάται σήμερον. Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ταύτην θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀναγνωσθῆ Ἀπόστολος τοῦ προφήτου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

229. Ὁρίσασμεν Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, διότι τὸ ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Εὐαγγελίου ὀριζόμενον εἶναι τὸ ἀναφερόμενον γενικῶς εἰς προφήτας, ὃ δὲ ἐν αὐτῷ μνημονεύομενος Ζαχαρίας δὲν εἶναι ὁ πατὴρ τοῦ Προδρόμου (βλ. Π. Ν. Τρεμπέλα, Ὑπόμνημα εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, Ἀθῆναι 1951, σ. 27-28, καὶ Θ. Η. ἄρθρον Ζαχαρίας, τ. 5ος, σ. 1197). Θεωροῦμεν ὁμως καταλληλότερον τὸ Εὐαγγέλιον τῆς κγ' Σεπτεμβρίου ὡς ἀναφερόμενον εἰς αὐτὸν τὸν ἐορταζόμενον προφήτην. Ἐὰν προτιμηθῆ τοῦτο, θὰ ἀναγνωσθῆ ὁ Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ προφήτου.

Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ προφήτου Ἰερωσύνης στολισμὸν καὶ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*. Εἰς τοὺς αἶνους ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ προφήτου δ' (τὰ τῶν ἀποστίχων τοῦ Ἐσπερινοῦ)²³⁰ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α'. *Ἐυλόγητός Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ.* (Λουκ. α' 68)

β'. *Καὶ σὺ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ.* (Λουκ. α' 76)

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἀνάμνησις τοῦ ἐν Χώναις θαύματος τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.

Α'.

242. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν καθημερινῇ,²³¹ ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ γίνεται εἰσοδος. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ καθίσματα τοῦ ἀρχαγγέλου μετὰ τῶν θεοτοκιῶν. Κανόνες τῆς Θεοτόκου²³² καὶ οἱ δύο τοῦ ἀρχαγγέλου μετὰ στίχου *Ἄγιε ἄγγελε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Καταβασίαι Σταυρὸν χαράξας.*²³³ Εἰς τὴν θ' στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, ἐν οἷς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' φθῆς τοῦ α' κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς σ' τοῦ β', ἦ] τὰ εἰς μνήμας ἀσωμάτων ἀντίφωνα (§ 206). Κοντάκιον *Ἰωακείμ καὶ Ἄννα*. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ ἀρχαγγέλου.

Ἐὰν δὲ ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ στιχολογεῖται ἡ α' στάσις τοῦ Ψαλτηρίου καὶ ἀναγινώσκονται τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡ' Νοεμβρίου.²³⁴

Β'.

243. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ' καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου δ'. *Δόξα τοῦ ἀρχαγγέλου Συγχάριτε ἡμῖν. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.* Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὸ προκειμενὸν Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν* (Ἐὰν δὲ ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ, λέγονται καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡ' Νοεμβρίου). Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, καὶ νῦν, Ὡς ταξίαρχης καὶ πρόμαχος.* Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον. *Δόξα τοῦ ἀρχαγγέλου Τῶν οὐρανίων στρατιῶν, ἀρχιστράτηγε. Καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.*

230. Κατὰ τὸ TP (σελ. 258).

231. Τὴν ἐν καθημερινῇ τάξιν τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἀρχαγγέλου ὥρισαν ἑορτάσιμον ἀκολουθοῦντες τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν αὐτῆς, πρὸς τὴν ὁποίαν συμφωνοῦν καὶ τὰ ΤΠ (σ. 33-34) καὶ TP (σ. 258-259), ἐν μέρει δὲ καὶ τὸ ΤΔ (σ. 13). Τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ σιωποῦν, ἀφήνοντα οὕτω καὶ αὐτὰ νὰ ἐνονηθῇ, ὅτι δέον νὰ τηρηθῇ ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ τάξις. Τὰ ΤΑΣ (κεφ. ια'), ΤΚω (σ. 47) καὶ ΤΞ (σ. 73) ἔχουν διάταξιν μὴ ἑορτάσιμον μετὰ καθισμάτων καὶ κανόνων τῆς Ὀκτωήχου καὶ ἀνευ μεγάλης δοξολογίας.

232. Κατάλληλος ὁ τοῦ Ἀκαθίστου ἕμνου.

233. Ἐν τῷ Μηναίῳ παραδόξως ὀρίζονται καταβασίαι Ἀνοιξὶ τὸ σῶμα μου. Πιθανώτατα παρελήφθησαν ἐκ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἡ' Νοεμβρίου ὑπὸ τοῦ συμπληρώσαντος τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἀρχαγγέλου, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ψάλλονται καταβασίαι *Σταυρὸν χαράξας*.

234. Τὴν περὶ εἰσοδου καὶ ἀναγνωμάτων διάταξιν διαλαμβάνει τὸ ΤΠ (σ. 33), κατ' ἀναλογίαν δὲ πρὸς τὰς μνήμας τῶν ἑορταζομένων ἁγίων προσεθέσαμεν τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου. Εἰσοδὸν ὀρίζει καὶ τὸ TP (σ. 259).

244. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

245. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια κτλ. ὡς συνήθως. Κανόνες ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ ἀρχαγγέλου. Ἀπὸ γ΄ ὦδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀρχαγγέλου²³⁵ εἶτα τὸ κάθισμα αὐτοῦ καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀπὸ στ΄ ὦδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Σταυρὸν χαράξας. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἀρχαγγέλου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου δ΄ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α΄ Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ... καὶ β΄ Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον... (§ 203). Δόξα τὸ ἑωθινόν (ἢ τοῦ ἀρχαγγέλου, ἐὰν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ). Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

246. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ ὦδης τοῦ κανόνος τοῦ ἀρχαγγέλου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἀρχαγγέλου καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἰωακείμ καὶ Ἄννα. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. (Ἐὰν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ, Ἀπόστολος τοῦ ἀρχαγγέλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς). Κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς [καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ Ζ΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Προεόρτια τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου καὶ μνήμη τοῦ ἀγίου μάρτυρος Σώζοντος.

Α΄.

247. Ἐὰν τὰ προεόρτια τύχουν ἐκτός Κυριακῆς, ἢ προεόρτιος ἀκολουθία μετὰ τῆς τοῦ μάρτυρος ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 182-186). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ τροπάρια ἐκ τῆς γ΄ ὦδης καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τοῦ προεορτίου κανόνος, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (§ 160). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας· ἐν Σαββάτῳ ὁμοῦς τὰ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Β΄.

248. Ἐὰν τὰ προεόρτια τύχουν ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄, προεόρτια γ΄ καὶ τοῦ ἀγίου γ΄. Δόξα τὸ προεόρτιον Τὴν πάνσεπτόν σου γέννησιν. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀποστίχη τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν τὸ προεόρτιον Ἡ παγκόσμιος χαρὰ. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν τὸ προεόρτιον Ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαί.

249. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

250. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον δις καὶ τὸ προεόρτιον Ἰλαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ

235. Κατὰ τὸ ΤΞ (σ. 73).

θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς, καὶ ὁ τοῦ ἁγίου μετὰ στίχου Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Σταυρὸν χαράξας. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ προεόρτιον Ἀγάλλου κτίσις ἅπασα. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τὰ προεόρτια Δεῦτε οἱ ἐξ Ἀδάμ εἰς δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α'. Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου, καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου. (Ψαλμ. μδ' 11-12)

β'. Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλοῦσοι τοῦ λαοῦ. (Αὐτ. 13)

Δόξα τὸ ἐωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

251. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τὸ προεόρτιον καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ προεόρτιον κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον καὶ Θεοτόκος Μαρία. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

252. ΣΗΜ. Ἐὰν ἐορτάζεται ὁ ἅγιος Σώζων, (ὁπότε ἡ ἀκολουθία θά ψαλῆ ἐξ ἰδιαίτερας φυλλάδος). τὴν διάταξιν τὸσον ἐν καθημερινῇ, ὅσον καὶ ἐν Κυριακῇ βλ. ἐν §§ 211-218. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ὁμοῦ, ἐὰν τύχη ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ, λέγεται Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου ἢ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως· ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ λέγονται τὰ τοῦ ἁγίου.

Τῆς Η' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Τὸ Γενέσιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Α'.

253. Ἐὰν ἡ ἐορτὴ τύχη ἐκτός Κυριακῆς, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προομιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ ἰδιόμελα Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις εἰς στ'. Δόξα, καὶ νῦν, Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις. Εἴσοδος, τὸ Φῶς Ἰαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἐορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τὰ ἰδιόμελα Ἡ παγκόσμιος χαρὰ μετὰ τῶν στίχων Ἄκουσον, θύγατερ... καὶ Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν... (βλ. § 250). Δόξα, καὶ νῦν, Δεῦτε ἀπαντες πιστοί. Ἀπολυτίκιον Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε, ἐκ γ'. Ἀπόλυσις· Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρὸς, ἧς τὸ γενέσιον ἐορτάζομεν, δυνάμει κτλ.

254. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλεται ἡ λιτὴ τῆς ἐορτῆς· εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

255. Ἐν τῷ Ὄρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐορτῆς]. Τὰ καθίσματα τῆς ἐορτῆς ἐκ β'. Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου καὶ τὸ προκείμενον Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου. Τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον Ἀναστάσα Μαριάμ. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα, Ταῖς

της Θεοτόκου. Και νῦν τὸ αὐτὸ (ἢ *Ταῖς τῆς παναχράντου*). Ὁ στίχος *Ἐλέησόν με, ὁ Θεός...*, καὶ τὸ ἰδιόμελον *Ἡ παγκόσμιος χαρά*.²³⁶ Οἱ κανόνες ἀμφοτέροι μετὰ στίχου *Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς, ὁ μὲν α΄* μετὰ τῶν εἰρωμῶν εἰς δ΄, ὁ δὲ β΄ ἄνευ τῶν εἰρωμῶν εἰς στ΄.²³⁷ Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοή *Πύλην ἀδιόδεντον*. Ἀφ΄ στ΄ τὸ κοντάκιον Ἰωακείμ καὶ Ἄννα, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι *Σταυρὸν χαράξας*. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων καὶ ἐν τέλει ἡ καταβασία *Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος*.²³⁸ Ἐξαποστειλάρια τὰ δύο τῆς ἑορτῆς ἅπαξ ἕκαστον. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ προσόμοια *Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος εἰς δ΄*. *Δόξα, καὶ νῦν, Αὕτη ἡμέρα Κυρίου*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

256. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ τροπάρια ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τοῦ β΄, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ παρόντα ἀντίφωνα.

Ἀντίφωνον Α΄. Ἦχος β΄. (Ἐκλογὴ)

Στίχ. α΄. *Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαβὶδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ*. (Ψαλμ. ρλα΄ 1)
Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β΄. *Ἴδου ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Ἐφραθαῖ, εὐρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ*. (ρλα΄ 6)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ΄. *Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ*. (ποτ΄ 3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ΄. *Ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς καὶ οὐ σαλευθήσεται· βοηθήσει αὐτῇ ὁ Θεὸς τὸ πρὸς πρῶτῳ πρῶτῳ*. (με΄ 6)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου.

Ἀντίφωνον Β΄. Ἦχος β΄. (Ψαλμὸς ρλα΄)

Στίχ. α΄. *Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαβὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτὴν*. (ρλα΄ 11)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Στίχ. β΄. *Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου*. (ρλα΄ 11)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ΄. *Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρασ τῷ Δαβὶδ, ἠτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μου*. (ρλα΄ 17)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ΄. *Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ*. (ρλα΄ 13)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

236. Τὰ ΤΚ (σ. 8-9) καὶ ΤΜΕ (§ 5, σ. 67 καὶ § 8, σ. 69) ὀρίζουν ἐν καθημερινῇ μὲν τὸ ἰδιόμελον *Αὕτη ἡμέρα Κυρίου*, ἐν Κυριακῇ δὲ τὸ *Ἡ παγκόσμιος χαρά*, τὸ ὅποιον ὀρίζει καὶ τὸ Μηναῖον. Διὰ τὴν ὁμοιομορφίαν ὠρίσαμεν τὸ β΄ εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, δεδομένου ὅτι τὸ α΄ ψάλλεται καὶ ὡς δοξαστικὸν τῶν αἰνῶν.

237. Κατὰ τὸ ΤΚ (σ. 8), εὐλόγως, διότι ὁ β΄ κανὼν ἔχει περισσότερα τροπάρια ἐν ἐκάστῃ ᾠδῇ.

238. Ἐν Ἁγίῳ Ὁρει ψάλλεται καὶ ἡ β΄ καταβασία *Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου, ὁσάκις ψάλλονται αἱ καταβασίαι Σταυρὸν χαράξας*. Ἐν ταῖς ἐνορῖαις ὁμοίως ἡ καταβασία αὕτη ψάλλεται μόνον κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ καὶ κατὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς.

Δόξα, και νῦν.
 Ὁ μονογενῆς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος δ'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Αὕτη ἡ κατάπανσίς μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος, ὡδε κατοικήσω, ὅτι ἤρετισάμην αὐτήν. (ρλα' 14)

Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...

Στίχ. β'. Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἠγάσσε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος. (με' 5)

Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...

Στίχ. γ'. Ἅγιος ὁ ναός σου θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ. (ξδ' 5)

Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...

Εἰσοδικόν.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός...

Τὸ ἀπολυτικίον Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε. Δόξα, και νῦν τὸ κοντάκιον Ἰωακείμ και Ἄννα. Ἀπόστολος και Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς· ἐν Σαββάτῳ ὁμοῦ τὰ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' κανόνος Ἀλλότριον τῶν μητέρων ἢ παρθενία. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου λήσσομαι. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Β'.

257. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ,²³⁹ τῷ Σαββάτῳ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς σ'. Δόξα, και νῦν, Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις. Εἰσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα (ἢ κατὰ τὴν ἀγιορειτικὴν συνήθειαν τὸ α' ἀναστάσιμον καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν).²⁴⁰ Δόξα, και νῦν, Δεῦτε ἅπαντες πιστοί. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Ἀπόλυσις ὡς ἐν § 253 μετὰ τοῦ Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

258. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς· εἴτα τὰ τριαδικὰ μεγαλυνάρια Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

259. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β' ἐν ἀναστάσιμον. Δόξα τῆς ἑορτῆς Ἀναβόησον Δαβὶδ. Καὶ νῦν, Ἐκ τῆς ῥίξης Ἰεσοαί· μετὰ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς Ἀγαλλιάσθω οὐρανός δις. Εἴτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς. Τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς Ἀναστάσα Μαριάμ. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ τὰ μετ' αὐτὸν ὡς ἐν § 255. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῆς ἑορτῆς ἄνευ τῶν εἰρμῶν εἰς δ' ἕκαστος μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς. Ἀπὸ

239. Βλ. καὶ §§ 177-180 καὶ τὰς ἐκεῖ σημειώσεις.

240. ΤΔ (σ. 17), ΤΠ (σ. 35), ΤΦ (σ.46). Ἡ τάξις αὐτῆ εἶναι δυνατὸν νὰ τηρηθῆ εἰς πανηγυρίζοντας ναοὺς.

γ' ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα κάθισμα τῆς ἑορτῆς Ἡ Παρθένος Μαριάμ δις. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Σταυρὸν χαράξας. Εἰς τὴν θ' [στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα καὶ μετ' αὐτὴν] ψάλλεται ἡ θ' ὥδῃ [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος καί] τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον²⁴¹ καὶ τὰ δύο τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ' Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (βλ. § 250). Δόξα τῆς ἑορτῆς Αὐτῆ ἡμέρα Κυρίου. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

260. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ ἀνά δ' ἐκ τῆς γ' καὶ στ' ὥδης τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (βλ. § 256) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς, [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχοῦ]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἰωακείμ καὶ Ἄννα. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἀλλότριον τῶν μητέρων ἢ παρθενία. Κοινωνικὸν [τῆς Κυριακῆς καί] τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ Θ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης
καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεβηριανοῦ.

Α'.

261. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐκτός Κυριακῆς, ἡ ἀκολουθία αὐτῶν μετὰ τῆς μεθεόρτου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνιαίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 182-186) ἄνευ στιχολογίας Ψαλτηρίου ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Κανόνες· ὁ α' τῆς ἑορτῆς καὶ οἱ τῶν ἁγίων. Πρὸς μεγαλυτέραν ὁμως τιμὴν τῶν ἁγίων θεοπατόρων εἶναι δυνατόν ἐν μὲν τῷ Ἐσπερινῷ νὰ γίνῃ εἰσοδος, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ νὰ ψαλοῦν καταβασίαι Σταυρὸν χαράξας, τὰ προσόμοια καὶ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων εἰς τοὺς αἶνους καὶ μετ' αὐτοὺς δοξολογία μεγάλη.

262. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ὥδης τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τῶν θεοπατόρων ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 256). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων· ἐν Σαββάτῳ ὁμως τὰ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Ὑψώσεως.²⁴² Κοινωνικὸν· Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ· τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις. Ἀλληλοῦα.

Β'.

263. Ἐὰν τύχη ἐν Κυριακῇ, ἡ μὲν ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Σεβηριανοῦ καταλιμπάνεται, ἡ δὲ ἀναστάσιμος μετὰ τῆς μεθεόρτου καὶ τῆς τῶν θεοπατόρων ψάλλεται ὡς ἐξῆς:

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προσομιτικὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς ἐκ τῶν ἑσπερίων τῆς κυρίας ἡμέρας

241. Τὸ ΠΠ (σ. 36) παραλείπει τὸ ἀναστάσιμον ἑξαποστειλάριον μὲ τὴν εὐλογον αἰτιολογίαν, ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν ἀνεγνώσθη ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον, δὲν πρέπει νὰ ψαλῆ καὶ τὸ ἀντίστοιχον ἑξαποστειλάριον, ὅπως δὲν ψάλλεται καὶ τὸ ἐωθινὸν δοξαστικόν.

242. Περί τούτου σιωποῦν τὰ Τυπικὰ, εἶναι ὁμως αἰτονόητον. Ἀνάλογον ὀρίζει τὸ ΤΜΕ διὰ τὴν ἰσοδοσίαν τῆς ἑορτῆς (§ 17, σ. 72) καὶ διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἐγκαινίων (γ' Σεπτ., § 4, σ. 73. Βλ. καὶ Τάξιν 1978, σ. 191).

Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις γ' ²⁴³ καὶ τῶν θεοπατόρων γ' Δεῦτε νῦν χορευόμεν. Δόξα τῶν θεοπατόρων Ὡ μακαρία δύας. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν τῶν θεοπατόρων Οἱ ἐξ ἀκάρπων λαγόνων. Ἀπολυτίκια τὸ ἀναστάσιμον Δόξα τῶν ἁγίων Τῶν δικαίων θεοπατόρων σου, Κύριε· Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

264. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

265. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α' τῆς ἑορτῆς ἄνευ τῶν εἰρμῶν, μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς, καὶ ὁ τῶν θεοπατόρων μετὰ στίχου Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἄπὸ γ' ῥῥῆς τὸ μεθέορτον κἀθισμα Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα. Δόξα, καὶ νῦν, Τὰ οὐράνια πάντα (ζῆτει μετὰ τὴν β' στιχολογίαν). Ἄφ' σ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Σταυρὸν χαράξας. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς Ἀδάμ ἀνακαινίσθητι. Εἰς τοὺς αἰνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευτήα (βλ. § 250). Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

266. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς σ' ῥῥῆς τοῦ κανόνος τῶν θεοπατόρων ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 256) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τῶν θεοπατόρων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἰωακείμ καὶ Ἄννα. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Ἀγαλλιᾶσθε δικαίως]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ Ι' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυφοδώρας.

Α'.

267. Ἐν οἰαδῆποτε ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς ἢ μεθέορτος ἀκολουθία μετὰ τῆς τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου (βλ. καὶ §§ 182-186). Κανόνες ὁ β' τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν, ἄνευ τῶν τριαδικῶν καὶ τῶν θεοτοκίων καὶ ὁ τῶν ἁγίων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 256). Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον προεόρτιον τοῦ Σταυροῦ· ἐν Σαββάτῳ ὁμως τὰ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Β'.

268. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν Κυριακῇ, ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς μεθέορτου καὶ τῆς τῶν ἁγίων ὡς ἀκολούθως (βλ. καὶ §§ 187-190).

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α' κἀθισμα τοῦ Ψαλτήριου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς ἐκ τῶν ἑσπερίων τῆς κυρίας ἡμέρας

243. Τὰ ΤΚ (σ. 10-11) καὶ ΤΜΕ (§ 10-11, σ. 70) παραλείπουν ἀδικαιολογητῶς τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ καὶ τὸν κανόνα τῆς ἑορτῆς (βλ. ΤΡ σ. 266 καὶ Τάξιν 1979, σ. 238 σημ. 111).

γ²⁴ και τῶν μαρτύρων γ'. Δόξα, Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσόδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

269. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου ὡς συνήθως.

270. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον δις καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ἄπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ β' τῆς ἑορτῆς ἀνευ τῶν εἰρῶν, τῶν τριαδικῶν καὶ τῶν θεοτοκίων, καὶ ὁ τῶν ἁγίων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τῶν ἁγίων καὶ μεθέορτον. Ἀφ' σ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: Σταυρὸν χαράξας. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ μεθέορτον. Εἰς τοὺς αἰνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 250). Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλῃ. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

271. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς σ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 256) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἰωακείμ καὶ Ἄννα. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν: Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ ΙΑ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Θεοδόρας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Συμφάλλεται δὲ καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μάρτυρος Αὐτονόμου, διότι τῇ ιβ' γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου.

272. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς ἢ μεθέορτος ἀκολουθία μετὰ τῆς τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 182-186). Κανόνες ὁ α' τῆς ἑορτῆς καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 256). Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον προεόρτιον τοῦ Σταυροῦ: ἐν Σαββάτῳ ὁμως τὰ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐάν δὲ τύχη ἐν Κυριακῇ, καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Αὐτονόμου καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος, ἢ μεθέορτος καὶ ἡ τῆς ὁσίας ὡς διετάχθη τῇ ι' τοῦ μηνός (§§ 268-271). Κανὼν τῆς ἑορτῆς λέγεται ὁ α'.

Τῆ ΙΒ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου
καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Αὐτονόμου.

Α'.

273. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐκτὸς Κυριακῆς, ἢ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, παραλειπομένων [τῆς α' στάσεως τοῦ Ψαλτηρίου, ἀντὶ τῆς ὁποίας στιχολογεῖται

244. Ἐπειδὴ τὸ α' ἐπέριον στιχηρὸν τῆς ἑορτῆς Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις θὰ ψαλῆ καὶ ὡς δοξασικόν, εἶναι εὐλογον νὰ μὴ ψαλῆ καὶ ὡς στιχηρὸν, ἐφ' ὅσον μάλιστα ὑπάρχουν στιχηρὰ ιδιόμελα περισσότερα τῶν ὑπὸ τῆς τάξεως ἀπαιτούμενων.

τὸ κάθισμα τῆς ἡμέρας], τῆς εἰσόδου, τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς, τοῦ πολυελέου μετὰ τοῦ ἀντιστοίχου καθίσματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθροῦ. Μεσονυχτικὸν τελεῖται τὸ καθ' ἡμέραν ἢ τὸ τοῦ Σαββάτου, λέγεται δὲ ἐν αὐτῷ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς (βλ. § 67). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον τῆς ἑορτῆς.²⁴⁵ Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον προεόρτιον τοῦ Σταυροῦ· ἐν Σαββάτῳ ὅμως τὰ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Ὑψώσεως. *Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.*

B'.

274. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς *Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις σί' . Δόξα, Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Δεῦτε ἅπαντες πιστοί. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δις.*

275. Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

276. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτηριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β' ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς. Τὰ ἀναστάσιμα ἐὺλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινόν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῆς ἑορτῆς ἄνευ τῶν εἰρμῶν μετὰ τῶν οἰκειῶν στίχων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς *Ἡ Παρθένος Μαριάμ* δις. Ἀφ' σί' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Ἡ Τιμιωτέρα στιχολογεῖται καὶ μετ' αὐτὴν ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος καὶ] τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὰ δύο τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς *Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος δ'* μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 250). *Δόξα τῆς ἑορτῆς Αὕτη ἡμέρα Κυρίου. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

277. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ὅταν τύχη ἐν Κυριακῇ (§ 260), ψάλλεται ὁμοῦ μετὰ τὴν εἴσοδον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ.

Τῆ II' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἐγκαινίων τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως· προεόρτια τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κορηλίου τοῦ ἑκατοντάρχου.

A'.

278. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τῶν ἐγκαινίων τύχη ἐκτὸς Κυριακῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ κάθισμα τῆς ἡμέρας] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῶν ἐγκαινίων γ' καὶ τοῦ ἁγίου προσόμοια γ'. *Δόξα τῶν ἐγκαινίων Τὴν μνήμην τῶν ἐγκαινίων. Καὶ νῦν τοῦ Σταυροῦ Σήμερον ξύλον ἐφανερώθη.* Εἴσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἐγκαινίων. Εἰς τὸν στίχον τὰ προσόμοια *Χαίροις ὁ ζωφόρος Σταυρὸς* μετὰ τῶν ἑξῆς στίχων:

245. Κατὰ τὰ ΤΞ (σ. 45) καὶ ΤΡ (σ. 267).

Εἰς τὸ β'. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. (Ψαλμ. 7' 5)

Εἰς τὸ γ'. Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. (Ψαλμ. ογ' 12)

Δόξα τῶν ἐγκαινίων Τὸν ἐγκαινισμόν τελοῦντες. Καὶ νῦν τοῦ Σταυροῦ Θεῖος θησαυρός. Ἀπολυτικά: τῶν ἐγκαινίων καὶ τὸ προεόρτιον τοῦ Σταυροῦ.

279. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὸ ἀπολυτικίον τῶν ἐγκαινίων δις καὶ τὸ τοῦ Σταυροῦ ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Τὰ καθίσματα τῶν ἐγκαινίων ἐκ β'. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες: ὁ προεόρτιος μετὰ στίχου Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, *σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου*, ὁ τῶν ἐγκαινίων μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, *δόξα σοι καὶ ὁ τοῦ μάρτυρος μετὰ στίχου Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ καθίσματα. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν ἐγκαινίων καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασία: Σταυρὸν χαράξας. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ γ' στιχηρὰ προσόμοια Σήμερον ὁ ἐνθεος καὶ τὰ γ' ἰδιόμελα Ἐγκαινίζου ἐγκαινίζου. Δόξα, Πρὸς σεαυτὸν ἐπανάγου ἄνθρωπε. Καὶ νῦν, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ Σταυροῦ.

280. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Σταυροῦ καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τῶν ἐγκαινίων ἦ] τὰ παρόντα ἀντίφωνα.²⁴⁶

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ψαλμὸς πγ')

Στίχ. α'. Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων ἐπιποθεὶ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου. (πγ' 2-3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Ὅτι κρείσσων ἡμέρα μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑπὲρ χιλιάδας. (πγ' 11)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Ἐξελεξάμην παραρριπτέσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μου μᾶλλον ἢ οἰκεῖν με ἐν σκηνώμασιν ἁμαρτωλῶν. (πγ' 11)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, μακάριος ἄνθρωπος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ. (πγ' 13)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ψαλμὸς κε')

Στίχ. α'. Κρίνόν με, Κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην, καὶ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἐλπίζων οὐ μὴ ἀσθενήσω. (κε' 1)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.²⁴⁷

Στίχ. β'. Νύφομαι ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου, Κύριε. (κε' 6)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

246. Τὸ ΤΜΕ (σ. 417) περιέχει ἀντίφωνα διὰ τὴν περίπτωσιν ἐγκαινίων ναοῦ, τὰ ὁποῖα ἀναμφιβόλως εἶναι κατὰλληλα καὶ διὰ τὴν παρούσαν ἡμέραν. Τὰ ἐνταῦθα παρατιθέμενα ταυτίζονται σχεδὸν πρὸς τὰ τοῦ ΤΜΕ, διερρηθμίσθησαν ὁμως οὕτως, ὥστε ἕκαστον ἀντίφωνον νὰ ἀποτελεῖται ἐκ στίχων τοῦ αὐτοῦ ψαλμοῦ.

247. Οὕτως ὀρίζει τὸ ΤΠ (σ. 40) διὰ τὸ εἰσοδικὸν εὐλόγως, ἐφ' ὅσον ἐορτάζονται τὰ ἐγκαινία τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Ἐπομένως, ἐάν ψαλοῦν ἀντίφωνα, πρέπει νὰ λεχθῇ καὶ εἰς αὐτὰ τὸ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

Στίχ. γ'. Τοῦ ἀκοῦσαί με φωνῆς αἰνέσεώς σου καὶ διηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. (κε' 7)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου. (κε' 8)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενῆς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος δ'. (Ψαλμός ξδ')

Στίχ. α'. Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ Θεός, ἐν Σιών, καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχή ἐν Ἱερουσαλήμ. (ξδ' 2)

Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος...

Στίχ. β'. Μακάριος ὃν ἐξελέξω καὶ προσελάβον κατασκηνώσει ἐν ταῖς αὐλαῖς σου. (ξδ' 5)

Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος...

Στίχ. γ'. Πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου· ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ. (ξδ' 5)

Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος...

Εἰσοδικόν.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά τοῦ Σταυροῦ, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῶν ἐγκαινίων Οὐρανός πολύφωτος. Ἀπόστολος τῶν ἐγκαινίων καὶ Εὐαγγέλιον προεόρτιον τοῦ Σταυροῦ· ἐὰν δὲ τύχη ἐν Σαββάτῳ, τὰ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου (Ψαλμ. κε' 8). Ἀλληλοῦα. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Β'.

281. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ, καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Κορηλίου, ἢ δὲ ἀναστάσιμος μετὰ τῆς προεορτίου καὶ τῆς τῶν ἐγκαινίων ψάλλεται ὡς ἑξῆς:

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προουμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλονεν σιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῶν ἐγκαινίων γ' καὶ τοῦ Σταυροῦ γ' τὰ ἐν τῷ Μικρῷ Ἐσπερινῷ τῆς ιδ' Ὑψουμένου σου, Δέσποτα.²⁴⁸ Δόξα, Τὴν μνήμην τῶν ἐγκαινίων. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἐγκαινίων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Τὸν ἐγκαινισμὸν τελοῦντες. Καὶ νῦν, Θεὸς θησαυρός.²⁴⁹ Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἐγκαινίων καὶ τὸ προεόρτιον τοῦ Σταυροῦ.

248. Κατὰ τὸ ΤΜΕ (§ 2, σ. 72). Τὰ ΤΞ (σ. 79) καὶ ΤΡ (σ. 269) ὀρίζουν τὰ εἰς τὸν στίχον τῆς σήμερον Χαίροις ὁ ζωηφόρος Σταυρός. Ἄλλα τὰ προσόμοια ταῦτα ψάλλονται καὶ εἰς τὸν Ἐσπερινὸν τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑψώσεως ὡς ἀπόστιχα. Διὰ τοῦτο προεκρίναμεν τὰ ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ ὀριζόμενα, τὰ ὁποῖα εἰς τὰς ἐνορίας δὲν ψάλλονται, διότι δὲν τελεῖται ὁ Μικρὸς Ἐσπερινός.

249. Τὸ ΤΜΕ ἀδικαιολογητῶς παραλείπει τὸ δοξαστικὸν τῶν ἐγκαινίων καὶ ὀρίζει Δόξα, καὶ νῦν. Σὺ μου σκέπη κραταῖά ὑπάρχεις. Πάντα τὰ λοιπὰ τυπικὰ ὀρίζουν ἀμφοτέρωτα τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ δοξαστικά, οὗτω δὲ καὶ ἡμεῖς ὠρίσαμεν (ΤΔ σ. 23, ΤΠ σ. 39, ΤΦ σ. 49, ΤΚω σ. 49, ΤΞ σ. 79, ΤΚ σ. 11 καὶ ΤΡ σ. 269).

282. Ἐν τῷ Μεσουκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου ὡς συνήθως. Εἶναι ὁμοῦ δυνατόν μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα νὰ ψαλοῦν ὡς ἰδιόμελα λιτῆς τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ εἰς τοὺς αἰῶνες τοιαῦτα τῶν ἐγκαινίων *Ἐγκαινίζου ἐγκαινίζου. Πάλαι μὲν ἐγκαινίζων. Ἐγκαινίζεται σήμερον. Δόξα, Πρὸς σεαυτὸν ἐπανάγου ἄνθρωπε. Καὶ νῦν, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν.*²⁵⁰ Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῶν ἐγκαινίων, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

283. Ἐν τῷ Ὁρθρω εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Σταυροῦ καὶ ὁ τῶν ἐγκαινίων μετὰ τῶν οἰκείων στίχων (§ 279). Ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἐγκαινίων· εἶτα κάθισμα τῶν ἐγκαινίων *Τοῦ μαρτυρίου τὴν σκηνήν. Δόξα τοῦ Σταυροῦ Ὁ Σταυρὸς σου, Κύριε, ἡγάσται. Καὶ νῦν θεοτοκίον Ἐν πίστει τὰ ἐγκαίνια.*²⁵¹ Ἀφ' σ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· *Σταυρὸν χαράξας. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἐγκαινίων Μέσον τῆς γῆς ὁ Κύριος*²⁵² καὶ τὸ θεοτοκίον *Μετ' εὐφροσύνης κράζομεν. Εἰς τοὺς αἰῶνες στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τὰ προσόμοια τῶν ἐγκαινίων Σήμερον ὁ ἔνθεος εἰς δ΄ μετὰ τῶν ἐξῆς στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:*

α΄. *Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου. (Ψαλμ. κε' 8)*

β΄. *Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἀγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν. (Ψαλμ. ἑβ' 5)*

Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

284. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ΄ ἐκ τῆς σ' ὥδης τοῦ κανόνος τῶν ἐγκαινίων ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Σταυροῦ, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῶν ἐγκαινίων Οὐρανὸς πολύφωτος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς [καὶ τῶν ἐγκαινίων] Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Τῆ ΙΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ Ὑψωσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

285. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ, οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλομεν, ἀλλὰ μόνον τὰ τῆς ἑορτῆς ὡς ἀκολούθως (βλ. καὶ §§ 171-175 καὶ τὰς ἐκεῖ ὑποσημειώσεις).

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [ἐν ἑσπέρα μὲν Σαββάτου στιχολογεῖται ὁλόκληρον τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου, ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρᾳ δὲν γίνεται στιχολογία Ψαλτηρίου]. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ἰστώμεν στίχους σ' καὶ ψάλλομεν τὰ προσόμοια *Σταυρὸς ἀνψου-*

250. Κατὰ τὰ ΤΠ, ΤΚω, ΤΦ, ΤΞ καὶ ΤΡ.

251. Τὰ ΤΚ (σ. 11) καὶ ΤΜΕ (§ 3, σ. 73) ὀρίζουν ἀδικοιογήτως μόνον τῶν ἐγκαινίων τὸ κάθισμα.

252. Ἀμφότερα τὰ ἐξαποστειλάρια τῆς ἡμέρας εἶναι συγχρόνως τοῦ Σταυροῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων. Διὰ τοῦτο ἀκολουθοῦντες τὸ ΤΜΕ (ἐνθ' ἄνωκ.) ὀρίσαμεν τὸ ἔν ἐξ αἰτῶν καὶ τὸ θεοτοκίον.

μενος δευτεροῦντες αὐτά. Δόξα, καὶ νῦν, Δεῦτε ἅπαντα τὰ ἔθνη. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ προσόμοια Χαίροις ὁ ζωφόρος Σταυρὸς μετὰ στίχων εἰς μὲν τὸ β' Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν..., εἰς δὲ τὸ γ' Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν... (βλ. § 278). Δόξα, καὶ νῦν, Ὁν περ πάλαι Μουσῆς. Τὸ ἀπολυτίκιον Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου ἐκ γ'. Ἀπόλυσις ἡ συνήθης, ἐν ἣ μετὰ τὴν φράσιν δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ προσθετέον· οὐ τὴν Ὑψωσιν ἐορτάζομεν· ἐν Κυριακῇ δὲ προτάσσεται τὸ Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.²⁵³

286. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλεται ἡ λιτὴ τῆς ἐορτῆς· εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

287. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ²⁵⁴ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐορτῆς]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ ἐκ β'. Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον *Εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς...*, τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι (ἐν οἰαδῆποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχη ἡ ἐορτὴ) καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα, Σὺ μου σκέπη κραταιὰ ὑπάρχεις... Καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ὁ στίχος Ἐλέησόν με, ὁ Θεός... καὶ τὸ ἰδιόμελον Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ. Ὁ κανὼν τῆς ἐορτῆς εἰς σ' μετὰ στίχου Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου, Χριστέ, προσκυνούμεν..., Ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ..., Σταυρὸν γὰρ ὑπομείνας δι' ἡμᾶς...), ἐνφ ἡ ἀναστάσιμος ἀπόλυσις οὐδὲν διαλαμβάνει περὶ τοῦ Σταυροῦ. Ὑπενθυμιζομεν δὲ, ὅτι καὶ εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς Ἀναλήψεως λέγομεν τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ, δὲν λέγομεν ὅμως καὶ εἰς τὴν ἀπόλυσιν Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Εἰς δὲ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς σήμερον ψάλλομεν ὁ σαρκὶ σταυρωθεὶς καὶ δχι ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

253. Οὕτως ὀρίζει διὰ τὴν ἀπόλυσιν τὸ ΤΔ (σ. 28), εὐρίσκομεν δὲ τὴν διάταξιν ταύτην ὀρθρῆν, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ ἀπόλυσις τῆς ἐορτῆς. Τὰ λοιπὰ Τυπικὰ σιωποῦν. Μόνον τὸ ΤΜΕ (Προθεωρία § 16, σ. 44) ὀρίζει: « Ἐν τῇ ἐορτῇ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ λέγεται ἡ ἀναστάσιμος ἀπόλυσις οἷα ἂν ἡμέρᾳ τύχη ἡ ἐορτὴ, καθότι ἐν τῷ Ὁρθρῷ λέγομεν τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ». Ἀλλὰ τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ εἶναι ἐν ταῖσι καὶ σταυρωσμοῦ ὕμνος κατάλληλος διὰ τὴν ἐορτὴν, διότι τρις ἐν αὐτῷ μνημονεύεται ὁ τιμιος Σταυρὸς (Τὸν Σταυρὸν σου, Χριστέ, προσκυνούμεν..., Ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ..., Σταυρὸν γὰρ ὑπομείνας δι' ἡμᾶς...), ἐνφ ἡ ἀναστάσιμος ἀπόλυσις οὐδὲν διαλαμβάνει περὶ τοῦ Σταυροῦ. Ὑπενθυμιζομεν δὲ, ὅτι καὶ εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς Ἀναλήψεως λέγομεν τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ, δὲν λέγομεν ὅμως καὶ εἰς τὴν ἀπόλυσιν Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Εἰς δὲ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς σήμερον ψάλλομεν ὁ σαρκὶ σταυρωθεὶς καὶ δχι ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

254. Τὰ ΠΠ (σ. 42) καὶ ΤΞ (σ. 83-84) ἐντάσσουσιν εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου καὶ τοὺς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ Χαριτωμοὺς τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Παραθέτομεν ἐνταῦθα τὴν τάξιν ταύτην κατὰ τὸ ΤΞ ὡς καταλλήλων διὰ τὴν περιπτώσιν τελεσεως ἀγρυπνίας ἐπὶ τῇ ἐορτῇ ταύτῃ. Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν καὶ τὴν μικρὰν σινωπτην ψάλλεται τὸ κοντάκιον τῶν Χαριτωμῶν Ἰσ τρισμακάριστε Σταυρὲ σίντομιον δίχορον καὶ ἀναγινώσκειται ἡ α' στάσις τῶν οἰκῶν μετ' αὐτὴν πάλιν τὸ κοντάκιον καὶ τὸ κάθισμα τῆς α' στιχολογίας. Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν ἀναγινώσκειται κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν ἡ β' στάσις. Εἶτα ὁ πολυέλεος, οἱ ἀναβαθμοί, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ὁ κανὼν. Μετὰ τὴν ἀπὸ γ' ὠδῆς σινωπτην ἀναγινώσκειται κατὰ τὴν ὡς ἄνω τάξιν ἡ γ' στάσις καὶ μετ' αὐτὴν ψάλλεται τὸ κάθισμα. Τέλος μετὰ τὴν ἀφ' σ' ὠδῆς σινωπτην ἀναγινώσκειται ἡ δ' στάσις καὶ πάλιν ὁ α' οἶκος. Εἶτα τὸ κοντάκιον Ὁ ἠρωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ, ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον κτλ. Τὸ ΤΔ (σ. 24) ὀρίζει τοὺς οἴκους εἰς τὸ Ἀπόδεικνον. Εἰθίσται ἐπίσης ἐναχοῦ νὰ λέγωνται οἱ οἶκοι ἐν τῷ Μ. Ἐσπερινῷ τῆς ἐορτῆς ὡς ἐξῆς: Μετὰ τὸ Νῦν ἀπολύεις ψάλλεται τὸ κοντάκιον Ἰσ τρισμακάριστε Σταυρὲ καὶ ἀναγινώσκειται ἡ α' στάσις τῶν οἰκῶν. Ἀκολουθῶς ψάλλονται ἡ α' καὶ ἡ γ' ὠδὴ τοῦ κανόνος τῶν Χαριτωμῶν τοῦ Σταυροῦ, αὐθὺς τὸ κοντάκιον καὶ ἀναγινώσκειται ἡ β' στάσις τῶν οἰκῶν. Μετ' αὐτὴν ψάλλονται αἱ ὠδαὶ δ', ε' καὶ σ' καὶ τὸ κοντάκιον, καὶ ἀναγινώσκειται ἡ γ' στάσις τῶν οἰκῶν. Τέλος ψάλλονται αἱ ὠδαὶ ζ', η' καὶ θ' καὶ τὸ κοντάκιον καὶ ἀναγινώσκειται ἡ δ' στάσις τῶν οἰκῶν. Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον ἐκ γ' καὶ ἡ ἀπόλυσις.

255. Βλ. σημ. 238.

Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια Ἔω τοῦ παραδόξου θαύματος εἰς δ'. Δόξα, καὶ νῦν, Σήμερον προέρχεται ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου. Δοξολογία μεγάλη εἰς ἤχον δ'.

288. Ψαλλομένω ἀρχῶς τοῦ ἁσματικοῦ τῆς δοξολογίας γίνεται ἡ τελετὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ ὡς ἑξῆς:

Προεισπεύζεται ὁ τίμιος Σταυρὸς ἐπὶ δίσκου μετὰ κλάδων βασιλικῶν καὶ τριῶν κηρῶν καὶ τίθεται ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης. Ὁ δὲ ἱερεὺς σταθεῖς ἐνώπιον αὐτῆς καὶ θυμιάσας τὸν τίμιον Σταυρὸν αἶρει τὸν δίσκον καὶ κρατεῖ αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· προπορευομένων δὲ τῶν λαμπάδων, τῶν ἑξαπτερυγῶν, τῶν ψαλτῶν ψαλλόντων τὸ Ἅγιος ὁ Θεὸς καὶ τοῦ διακόνου θυμιῶντος, περιέρχεται τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὸν ναὸν ὡς ἐν τῇ εἰσόδῳ· φθάσας δὲ εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου ὑπάρχει προηυτρεπισμένον τετραπόδιον, περιέρχεται αὐτὸ τρίς· εἶτα σταθεῖς ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ἐκφωνεῖ: *Σοφία ὀρθοί.* Καὶ ἀποθέτει τὸν δίσκον ἐπὶ τοῦ τετραποδίου. Ἀκολουθῶς θυμιᾷ ἀνά τρίς ἐκάστην πλευρὰν αὐτοῦ ψάλλων τὸ *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου.* Οἱ χοροὶ ἐπαναλαμβάνουν τὸ αὐτὸ ἀνά μίαν, ὁ δὲ ἱερεὺς εἰς ἐκάστην ἐπανάληψιν θυμιᾷ καὶ πάλιν πέριξ τοῦ τετραποδίου, ἐν τέλει δὲ τὸν λαὸν κύκλω. Ἐπειτα ἴσται ἐνώπιον τοῦ τετραποδίου καὶ ποιήσας τρεῖς μετανοίας, ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχη, λαμβάνει ἀνά χεῖρας τὸν Σταυρὸν μετὰ κλάδων βασιλικῶν καὶ ὑψοῖ αὐτὸν λέγων μεγαλοφώνως:

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἐλεός σου· δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Καὶ οἱ μὲν χοροὶ ἄρχονται τῆς α' ἑκατοντάδος τοῦ *Κύριε, ἐλέησον,* ὁ δὲ ἱερεὺς σφραγίσας τρίς διὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ κλίνει τὴν κεφαλὴν σχεδὸν μέχρι τοῦ ἐδάφους καὶ ἀνίσταται κατ' ὀλίγον μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῆς ἑκατοντάδος.

Ἐπειτα ἔρχεται εἰς τὸ νότιον μέρος τοῦ τετραποδίου καὶ βλέπων πρὸς βορρᾶν ἐκφωνεῖ:

Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατενοδώσαι αὐτοὺς ἐν πᾶσι.

Καὶ ἄρχονται οἱ χοροὶ τῆς β' ἑκατοντάδος, ὁ δὲ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν β' ὑψωσιν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Ἀκολουθῶς ἔρχεται εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ τετραποδίου καὶ βλέπων πρὸς δυσμὰς ἐκφωνεῖ:

Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Καὶ ἄρχονται οἱ χοροὶ τῆς γ' ἑκατοντάδος, ὁ δὲ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν γ' ὑψωσιν ὡς ἀνωτέρω.

Μετὰ τοῦτο ἔρχεται εἰς τὸ βόρειον μέρος τοῦ τετραποδίου καὶ βλέπων πρὸς νότον ἐκφωνεῖ:

Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ τῶν ἐπιτρόπων, ἐνοριτῶν καὶ συνδρομητῶν τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας ταύτης σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις αὐτῶν.

Καὶ οἱ μὲν χοροὶ ἄρχονται τῆς δ' ἑκατοντάδος, ὁ δὲ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν δ' ὑψωσιν ὡς ἀνωτέρω.

Τέλος ἔρχεται καὶ πάλιν ἔμπροσθεν τοῦ τετραποδίου καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ἐκφωνεῖ:

Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης ψυχῆς Χριστιανῶν ὀρθοδόξων, ὑγείας, σωτηρίας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

Καὶ ἄρχονται οἱ χοροὶ τῆς ε' ἑκατοντάδος, ὁ δὲ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν ε' ὑψωσιν ὡς ἀνωτέρω. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἑκατοντάδος ὁ ἱερεὺς ὑψοῖ τὸν Σταυρὸν καὶ εὐλογεῖ δι' αὐτοῦ

τὸν λαὸν πρῶτον πρὸς ἀνατολάς, ἔπειτα πρὸς νότον, ἀκολούθως πρὸς δυσμὰς καὶ τέλος πρὸς βορρᾶν, ψάλλον τὸ κοντάκιον Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως. Ἐπειτα ἀποθέτει τὸν Σταυρὸν ἐπὶ τοῦ δίσκου καὶ προσκυνεῖ ψάλλον ἵπασξ Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν, Δέσποτα, καὶ τὴν ἀγίαν σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν, καὶ οἱ χοροὶ τὸ αὐτὸ ἀνά μίαν· καὶ ἀσπάζεται τὸν Σταυρὸν ὁ ἱερεὺς καὶ ἀκολούθως πᾶς ὁ λαός, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὰ ἰδιόμελα Δεῦτε πιστοὶ τὸ ζωοποιὸν ξύλον προσκυνήσωμεν κτλ. Ἀφοῦ δὲ προσκυνήσουν ἅπαντες, ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου.

ΣΗΜ. Ἐὰν παρίσταται ἀρχιερεὺς, ὁ ἱερεὺς μετὰ τὴν ε΄ ὕψωσιν ἀποθέτει τὸν Σταυρὸν ἐπὶ τοῦ δίσκου καὶ τότε προσελθὼν ὁ ἀρχιερεὺς ὕψοι τὸν Σταυρὸν ψάλλον τὸ Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ καὶ εὐλογῶν δι' αὐτοῦ τὸν λαόν· εἶτα ψάλλει Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν καὶ προσκυνήσας ἀσπάζεται τὸν Σταυρὸν· εὐλογήσας δὲ τὸν λαὸν ἐπανερχεται εἰς τὸν θρόνον, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα. Καὶ τότε γίνεται ὁ ἀσπασμὸς παρὰ τῶν ἱερέων καὶ τοῦ λαοῦ, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὰ ἰδιόμελα.

289. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ψάλλομεν τὰ παρόντα ἀντίφωνα.

Ἀντίφωνον Α΄. Ἦχος β΄. (Ψαλμὸς κα΄)²⁵⁶

Στίχ. α΄. Ὁ Θεός, ὁ Θεός μου, πρόσχες μοι· ἵνατί ἐγκατέλειπές με; (κα΄ 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β΄. Ἐκύνκλωσάν με κύνες πολλοί, συναγωγὴ πονηρευομένων περιέσχον με. (κα΄ 17)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ΄. Ὄρουξαν χεῖράς μου καὶ πόδας μου, ἐξηρίθμησαν πάντα τὰ ὀσῆτά μου. (κα΄ 17-18)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ΄. Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἐναντοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κληρὸν. (κα΄ 19)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β΄. Ἦχος β΄. (Ψαλμὸς ογ΄)

Στίχ. α΄. Ἰνατί, ὁ Θεός, ἀπώσω εἰς τέλος, ὠργίσθη ὁ θυμὸς σου ἐπὶ πρόβατα νομῆς σου; (ογ΄ 1)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθείς...

Στίχ. β΄. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, ἧς ἐκτίσω ἀπ' ἀρχῆς. (ογ΄ 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ΄. Ἐλυτρῶσω ῥάβδον κληρονομίας σου, ὅρος Σιών τοῦτο, ὃ κατεσκήνωσας ἐν αὐτῷ. (ογ΄ 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ΄. Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. (ογ΄ 12)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

256. Τοὺς στίχους τοῦ ἀντιφώνου τούτου πλὴν τοῦ α΄ ἀντικατεστήσαμεν δι' ἄλλων ἐκ τοῦ αὐτοῦ ψαλμοῦ ἀναφερομένων ἀμεσώτερον εἰς τὸ πάθος τοῦ Κυρίου.

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενῆς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος α'. (Ψαλμὸς 77)

Στίχ. α'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί· ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, σαλευθήτω ἡ γῆ. (77' 1)

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...

Στίχ. β'. Κύριος ἐν Σιών μέγας καὶ ὑψηλός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς λαούς. (77' 2)

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...

Στίχ. γ'. Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ ὀνόματί σου τῷ μεγάλῳ, ὅτι φοβερόν καὶ ἅγιόν ἐστι. (77' 3)

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...

Εἰσοδικόν.

Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστι. (77' 3). Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλού-
ια.

Τὸ ἀπολυτίκιον Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν. Ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς.²⁵⁷ Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμός τῆς θ' ᾠδῆς Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος.²⁵⁸ Κοινωνικόν· Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε (Ψαλμ. δ' 7). Ἀλληλούια. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου.

Τῆς Ἰε' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Νικήτα.

Α'.

290. Ἐν πάσῃ ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς ἢ μεθέορτος ἀκολουθία καὶ ἡ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 182-186). Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ γίνεται εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ, πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐποίησε (Ψαλμ. 111) μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικόν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας· ἐν Σαββάτῳ ὁμοῦς τὰ τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Ὑψωσιν. Κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

257. Κατὰ τὸ ΤΜΕ (§ 3, σ. 76) τὸ Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται μέχρι τῆς φράσεως καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Τοῦτο ἐπεκράτησε πιθανάτα χάριν συντομίας. Οὐδὲν ἄλλο Τυπικὸν ὀρίζει τὴν σύντημ-
σιν ταύτην. Ἐπειδὴ εἰς τὰς ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας γενομένας ἐκδόσεις ἡ περικοπή παρατίθεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ΤΜΕ μόνον μέχρι τῆς ἀνωτέρω φράσεως, οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀναγνώσουν αὐτὴν ὀλόκληρον δύνανται νὰ εὑρουν τὸ ὑπόλοιπον τμήμα αὐτῆς (Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἕως καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστιν ἡ μαρτυρία) εἰς τὸ Θ' Εὐαγγέλιον τῆς ἀκολουθίας τῶν ἁγίων παθῶν ἢ εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Θ' Ὁρας τῆς Μ. Παρασκευῆς.

258. Παλαιότερον κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐτελείτο ἡ Θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Τοῦτο τηρεῖται μέχρι σήμερον ἐν Ἁγίῳ Ὁρει. Ἐάν τηρηθῇ ἡ τάξις αὕτη, εἰς τὸ Ἐξαιρέτως δέον νὰ ψαλῆ τὸ Ἐπί σοι χαίρει, Κεχαριτωμένη. (βλ. § 127).

Β'.

291. Ἐὰν τύχη ἐν Κυριακῇ,²⁵⁹ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς *Σταυρὸς ἀνυψούμενος γ'* καὶ τοῦ ἁγίου γ'. *Δόξα τῆς ἑορτῆς Δεῦτε ἅπαντα τὰ ἔθνη. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν.*²⁶⁰ Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια* τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς.

292. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου ὡς συνήθως.

293. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς ἄνευ τῶν εἰρμῶν μετὰ στίχου *Σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ῥόδης* κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ μεθέορτον. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: *Σταυρὸν χαράξας*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωπέραν. Ἐξαποστειλάρια τὰ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς *Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος δ'* μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 278). *Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

294. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ῥόδης τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς²⁶¹ ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτῆς καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὑψωσιν. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Τῆ ΙΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας ἐνδόξου καὶ πανευφήμου μεγαλομάρτυρος Εὐφρῆμίας.

Α'.

295. Ἐὰν ἡ μνήμη τῆς ἁγίας τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν μετὰ τῶν μεθεόρτων τοῦ τιμίου Σταυροῦ (βλ. καὶ §§ 182-186). Δυνατὸν ὅμως πρὸς ἐπισημότερον ἑορτασμὸν τῆς μνήμης τῆς ἁγίας ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ νὰ γίνῃ εἴσοδος, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ νὰ ψαλοῦν καταβασίαι *Σταυρὸν χαράξας* καὶ δοξολογία μεγάλη, παραλεπομένων τῶν ἀποστίχων.²⁶² Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ῥόδης τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ

259. Βλ. καὶ §§ 187-190.

260. Βλ. § 51α'.

261. Ἐπειδὴ ἡ στ' ῥοδή ἔχει μόνον δύο τροπάρια, πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως αὐτῶν εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλοῦν καὶ τὰ τῆς γ' ῥόδης, τὰ ὅποια εἶναι ἐπίσης δύο.

262. Δοξολογίαν μεγάλην ὀρίζει τὸ ΤΔ τὸσον διὰ τὴν μνήμην τῆς ἁγίας Εὐφρῆμίας (σ. 29), ὅσον καὶ διὰ τὴν τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου (σ. 31).

κανόνος τῆς ἁγίας, ἢ] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εισοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 289). Ἀπόστολος²⁶³ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας· ἐν Σαββάτῳ ὅμως Ἀπόστολος τῆς ἁγίας καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Ὑψωσιν. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος* (Ψαλμ. ρια' 6). Ἀλληλούια.

B'.

296. Ἐάν τύχη ἐν Κυριακῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς διετάχθη τῇ ιε' τοῦ μηνὸς (§§ 291-294). Ἄλλ' ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὰ ἑσπέρια *Δόξα* τῆς ἁγίας *Ἡ διηνηθισμένη ταῖς ἄρεταις. Καὶ νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ ἡχοῦ. Ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῳ εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἁγίας τὰ ἰδιόμελα *Ἀθλητικὴν πανήγυριν εἰς δ'* μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα· α' *Ὑπομένον ὑπέμεινα τὸν Κύριον...* καὶ β' *Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου...* (§ 203).²⁶⁴ Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εισοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 189).²⁶⁵ Ὅπου δὲ ἐορτάζεται ἡ ἁγία, Ἀπόστολος τῆς ἁγίας²⁶⁶ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὑψωσιν. Κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*].

Τῆ ΙΖ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος Σοφίας καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτῆς
Πίστεως, Ἑλπίδος καὶ Ἀγάπης.

297. Ἐν πάσῃ ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς ἡ μεθέορτος ἀκολουθία μετὰ τῆς τῶν μαρτύρων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εισοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 289). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας· ἐν Σαββάτῳ ὅμως τὰ τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Ὑψωσιν. Κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

298. Ἐν Κυριακῇ ἅπανα ἡ ἀκολουθία ὡς διετάχθη τῇ ιε' τοῦ μηνὸς (§§ 291-294). Ἄλλ' εἰς τὰ ἀπόστιχα *Δόξα*, καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτικά δὲ τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

Τῆ ΙΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐμενίου, ἐπισκόπου Γορτύνης,
τοῦ θαυματουργοῦ.

299. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς διετάχθησαν τῇ ιζ' τοῦ μηνὸς (§§ 297-298).

263. Ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ καὶ ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου ὀριζόμενος διὰ τὴν μνήμην τῆς ἁγίας Ἀπόστολος τῆς ΙΣΤ' Κυριακῆς οὐδὲν τὸ δυνάμενον νὰ συσχετισθῇ πρὸς αὐτὴν ἔχει ἐκτὸς τῆς φράσεως «*διὰ δυσφημίας καὶ ευφημίας*». Τὸ Τσ (σ. 278) ὀρίζει ἄλλον Ἀπόστολον ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς (Σαββάτου τῆς Ε' ἐβδομάδος), ὁ ὅποιος φαίνεται καταλληλότερος διὰ τὴν μνήμην μάρτυρος. Τὴν αὐτὴν περικοπὴν ὀρίζει καὶ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 266 χφ. τῆς ἐν Πάτμῳ ἰ. μονῆς ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (ΤΑΓΣ τ. Α' σ. 36 κριτικὸν ὑπόμνημα).

264. Ὡς δ' στιχηρὸν τῆς ἁγίας εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλῆ τὸ δοξαστικὸν αὐτῆς, ἀποφευγομένης οὕτω τῆς ἐπαυλῆφωσ τοῦ α' στιχηροῦ.

265. Ἐάν κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ψαλοῦν τὰ τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δέον νὰ ψαλοῦν ἀναστάσιμα τροπάρια δ', τῆς ἑορτῆς δ' ἐκ τῆς γ' φόδης καὶ τῆς ἁγίας δ' ἐκ τῆς στ' φόδης.

266. Βλ. σημ. 263.

ΤΗ ΙΘ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος.

300. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρα αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς διετάχθησαν τῇ ιζ΄ τοῦ μηνός (§§ 297-298).

ΤΗ Κ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Εὐσταθίου.

301. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρα καὶ ἂν τύχη ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὰ διαταχθέντα περὶ τῆς μνήμης τῆς ἁγίας Εὐφημίας (§§ 295-296). Ἐν Κυριακῇ ὁμως εἰς τὰ δύο τελευταῖα στιχηρὰ τῶν αἰνῶν στίχου· α΄ Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει... καὶ β΄ Πεφτυεμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου... (βλ. § 203).

ΤΗ ΚΑ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Κοδράτου τοῦ ἐν Μαγνησίᾳ.

Α΄.

302. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς καὶ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς (§§ 285-289) μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν: Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ [στιχολογεῖται τὸ κάθισμα τῆς ἡμέρας καὶ] παραλείπονται ἡ εἴσοδος καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Μεσονυκτικὸν τελεῖται τὸ καθ΄ ἡμέραν ἢ τὸ τοῦ Σαββάτου, λέγεται δ' ἐν αὐτῷ τὸ ἀπολυτικίον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς (βλ. § 67). Ἐν τῷ Ὁρθρῷ παραλείπονται ὁ πολυέλεος μετὰ τοῦ ἀντιστοίχου καθίσματος, τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῶν παρεπομένων αὐτοῦ καὶ ἡ τελετὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ψάλλεται ὁ τρισάγιος ὕμνος.²⁶⁷ Προκειμένον καὶ Ἀλληλοῖα τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, ἐν Σαββάτῳ δὲ τὰ τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Ὑψωσιν. *Εἰς τὸ Ἐξαίρετως ὁ β΄* εἰρμός τῆς θ΄ ᾠδῆς *Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου*. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Κοδράτου ψάλλεται τῇ κβ΄.

Β΄.

303. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς σ΄, ἥτοι τὰ ἑσπέρια *Σταυρὸς ἀνυψούμενος* καὶ τὰ εἰς τὸν στίχον *Χαίροις ὁ ζωηφόρος Σταυρὸς*.²⁶⁸ Δόξα τῆς ἑορτῆς *Δεῦτε ἅπαντα τὰ ἔθνη. Καὶ νῦν τὸ α΄* θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκειμένον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς *Ὅν περ πάλα Μωϋσῆς*. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δις.

267. Μόνον τὸ ΤΔ (σ. 32) ὀρίζει καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν ἀντὶ τοῦ τρισάγιου *Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν*. Ἄλλ' εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὰς ἀποδόσεις πλὴν τῆς τοῦ Πάοχα ψάλλεται ὁ τρισάγιος ὕμνος, τοῦτο δὲ τηρεῖ καὶ τὸ ΤΔ μὲ μόνην ἐξαίρεσιν τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ὑψώσεως.

268. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 33) καὶ ΤΞ (σ. 95) λίαν προσφωῶς, ἐφ' ὅσον εἰς τὸν στίχον θὰ ψαλοῦν τὰ ἀναστάσιμα, ἀποφειγμένου οὕτω τοῦ διπλασιασμοῦ τῶν αὐτῶν στιχηρῶν.

304. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

305. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β΄ ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς ἄνευ τῶν εἰρμῶν μετὰ τῶν οικειῶν στίχων. Ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς δις. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι· *Σταυρὸν χαράξας*. Εἰς τὴν θ' στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα καὶ ἀκολουθῶς ψάλλονται [ἡ θ' ὥδῃ τοῦ ἀναστασίμου κανόνος²⁶⁹ καὶ] αἱ δύο θ' τῆς ἑορτῆς. Ἐξοποσιεῖτάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὰ δύο τῆς ἑορτῆς ἀνὰ μίαν. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα· α' *Ἦψοιτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν... καὶ β' Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν... (§ 278)*. Δόξα τῆς ἑορτῆς. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη*. Δοξολογία μεγάλη. *Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μήνατος*.

306. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς τροπάρια ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς ἡ' ἐκ τῆς γ' καὶ στ' ὥδης τοῦ κανόνος αὐτῆς,²⁷⁰ κατὰ δὲ τὴν ἐναν] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ ὁ σαρκὶ σταυρωθεῖς (§ 289) καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, *καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ*. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὑψωσιν. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως ὁ β' εἰρμὸς τῆς θ' ὥδης Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου. Κοινωνικόν [τῆς Κυριακῆς καὶ] τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν. *Ῥῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*.

307. ΣΗΜ. Μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς καὶ μέχρι τῆς ζ' Νοεμβρίου κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ψάλλονται καταβασίαι Ἀνοίξω τὸ στόμα μου καὶ κοντάκιον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ *Προστασία τῶν Χριστιανῶν*.

308. ΣΗΜ. Ἀπὸ τῆς Δευτέρας, ἥτις ἀκολουθεῖ τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν Ὑψωσιν, ἄρχεται ἡ ἀνάγνωσις τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου (βλ. ἀναλυτικῶς § 123 γ')

Τῆ ΚΒ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Φωκά.

Συμβάλλεται δὲ καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Κοδράτου ὡς μὴ ψαλεῖσα τῇ κα' λόγῳ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

309. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνιαίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

269. Τὸ ΤΜΕ ἐν μὲν τῇ Προθωριᾷ (§ 29, σ. 25) λέγει ὅτι κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς τοῦ Σταυροῦ ἐν Κυριακῇ ψάλλεται καὶ ἡ Τιμιωτέρα καὶ ἡ θ' ὥδῃ τῆς ἑορτῆς, ἐν δὲ τῇ διατάξει τῆς ἀποδόσεως (κα' Σεπτ. § 19, σ. 79) ὀρίζει μόνον τὴν θ' τῆς ἑορτῆς. Ὁρθότερον τὸ ΤΚ ὀρίζει εἰς πάσας τὰς ἐν Κυριακῇ ἀποδόσεις πρῶτον τὴν Τιμιωτέραν καὶ εἶπειτα τὴν θ' τῆς ἑορτῆς, παρὰλείπει ὁμως καὶ αὐτὸ τὴν θ' τοῦ ἀναστασίμου κανόνος. Ἐφ' ὅσον ὁμως εἰς τὰς λοιπὰς ὥδὰς ψάλλεται ὁ ἀναστάσιμος κανὼν, δὲν δικαιολογεῖται ἡ παρὰλείψις αὐτοῦ εἰς τὴν θ'. Ἡ δὲ Τιμιωτέρα στιχολογεῖται πάντοτε, ὁσάκις ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα (βλ. καὶ σσημ. 195). Μόνον χάριν συντομίας εἶναι ἀνεκτὴ ἡ παρὰλείψις τῆς Τιμιωτέρας καὶ τῆς θ' τοῦ ἀναστασίμου κανόνος.

270. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 33) καὶ ΤΞ (σ. 96) τὰ δύο τμήματα τῆς θ' ὥδης τῆς ἑορτῆς εἰς ἡ'.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἱερομάρτυρος καὶ θεοτοκίου *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΚΓ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ Σύλληψις τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Α'.

310. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ γίνεται εἴσοδος.²⁷¹ Ἐν τῷ Ὁρθρῳ κανόνες τῆς Θεοτόκου²⁷² καὶ τοῦ Προδρόμου. Καταβασίαι: Ἀνοιξῶ τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τοῦ Προδρόμου, ἢ] τὰ δύο πρῶτα ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148) μετὰ τοῦ ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, καὶ τὸ ἔξης.

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος δ'. (Ῥδὴ τοῦ Ζαχαρίου)

Στίχ. α'. Εὐλόγητός Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. (Λουκ. α' 68)

Ἡ πρῶν οὐ τίκτουσα...

Στίχ. β'. Καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν, ἐν οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ. (Αὐτ. α' 69)

Ἡ πρῶν οὐ τίκτουσα...

Στίχ. γ'. Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ. (Αὐτ. 76)

Ἡ πρῶν οὐ τίκτουσα...

Εἰσοδικὸν τὸ σύνθηες. Τὰ ἀπολυτικά τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Κοινωνικόν: *Εἰς μνημόσυνον αἰῶνιον*.

Ἐὰν δὲ ἐπισημότερον ἐορτάζεται ὁ Πρόδρομος, δυνατόν νὰ συμπληρωθῇ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ, λαμβανομένων τῶν ἐλλειπόντων στοιχείων (ἀναγνωσμάτων, λιτῆς καὶ καθίσματος πολυελέου) ἐκ τῆς ἑορτῆς τοῦ Γενεσίου τοῦ Προδρόμου (κδ' Ἰουνίου).²⁷³ Εὐαγγέλιον κατάλληλον διὰ τὸν Ὁρθρὸν τὸ Ἀναστᾶσα Μαριάμ.

Β'.

311. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ' καὶ τοῦ Προδρόμου δ'. *Δόξα τοῦ Προδρόμου Ἐκ στειρευούσης σήμερον νηδύος. Καὶ νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἴλαρόν* καὶ τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*. Ἀπό-

271. Ἐφ' ὅσον ἐν τῷ Μηναίῳ ὑπάρχει εἰς τὸ *Καὶ νῦν* θεοτοκίον *Τίς μὴ μακαρίσει σε*, δεόν νὰ γίνῃ εἴσοδος· ἄλλως πρέπει νὰ ψαλῆ ἄλλο θεοτοκίον. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ὀρίζει τὸ ΤΞ (σ. 96).

272. Τὸ Μηναῖον ὀρίζει κανόνα τῆς Ὁκτωήχου. Ἐφ' ὅσον ὁμοίως ἡ ἀκολουθία εἶναι ἐορτάσιμος, ὀρθροτερον εἶναι νὰ ψαλῆ κανὼν τῆς Θεοτόκου (ΤΡ σ. 279), κατάλληλος δὲ τοιοῦτος εἶναι ὁ ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ πλ. β' ἤχου *Μεταλαβοῦσα ἡ Εὐα* μετὰ τῶν εἰρημῶν (βλ. καὶ σσημ. 200).

273. Οὕτως ὀρίζει τὸ Τυπικὸν τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου (σ. 35), ἐν τῇ ὁποίᾳ ἰδιαίτερος τιμᾶται ὁ Πρόδρομος.

σιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ Προδρόμου Ἄγγελος ἐκ στείρωτικῶν ἀδίνων. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα τοῦ Προδρόμου Ἡ πρόφη ὁ σὺ τίποτα. Καὶ νῦν. Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκριφον.

312. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

313. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικού ἀντι τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἢ ὑπακοὴ, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου μετὰ στίχου Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου· εἶτα τὸ κάθισμα αὐτοῦ καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἀνοιξὺ τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάριμα τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ Θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἰῶνες στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ Προδρόμου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα· α' Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ... καὶ β' Καὶ σὺ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ... (βλ. § 310). Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

314. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἀναστάσιμα καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Προδρόμου, ἢ] τὰ συνήθη ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου.²⁷⁴ Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ ΚΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας πρωτομάρτυρος καὶ ἰσαποστόλου Θέκλης.²⁷⁵

Α'.

315. Ἐὰν ἡ μνήμη τῆς πρωτομάρτυρος τύχῃ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἐκτός Κυριακῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεὸς Κύριος (§§ 162-164). Δυνατὸν ὅμως, παραλειπομένων τῶν ἀποστειχῶν τοῦ Ὁρθρου, νὰ

274. Τὰ ΤΚ (σ. 17) καὶ ΤΜΕ (κγ' Σεπτ., § 3, σ. 80) ὀρίζουν Ἀπόστολον τοῦ Προδρόμου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς, καὶ τοῦτο βεβαίως εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν γενικῶς κρατοῦσαν τάξιν διὰ τὰς ἐν Κυριακῇ συμπιπτούσας μνήμας ἁγίων. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σημερινῆς ἑορτῆς ἀναφέρεται εἰς αὐτὸ τὸ ἑορταζόμενον γεγονός, προεκρίναμεν τὴν ἀντίθετον τάξιν. Ὁρθότερον βεβαίως θὰ ἦτο νὰ λεχθῇ κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν καὶ τῆς Κυριακῆς (Α' Λουκᾶ) τὸ Εὐαγγέλιον.

275. Τὸ ΤΜΕ (κδ' Σεπτ., § 1-3, σ. 81) ἔχει λεπτομερῆ διάταξιν τῆς σημερινῆς ἑορτῆς προϋποθέτουσαν καὶ τὴν συμπληρωμένην τῆς ἀκολουθίας τῆς Θεοτόκου τῆς Μυριτιδιώτισσης. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἑορτὴ τῆς Μυριτιδιώτισσης ἔχει ἐντελῶς τοπικὸν χαρακτήρα, ἡ δὲ ἀκολουθία αὐτῆς δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ Μηναιῷ, δὲν ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον νὰ περιλάβωμεν αὐτὴν ἐν τῷ παρόντι, ἀλλὰ διετυπώσαμεν τὴν τυπικὴν διάταξιν μόνον ὡς πρὸς τὴν μνήμην τῆς ἁγίας Θέκλης. Ὅπου δὲ ἑορτάζεται ἡ ἑορτὴ τῆς Μυριτιδιώτισσης, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς θὰ ψαλῇ ἀμιγῆς, (ἐν Κυριακῇ δὲ μετὰ τῆς ἀναστάσιμου), κατὰ τὸν τύπον τῶν ἀκολουθιῶν τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν (βλ. §§ 176-180). Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας Θέκλης εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλῇ τῇ κε' μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς οἰσίας Εὐφροσύνης.

ψαλλῆ δοξολογία μεγάλη.²⁷⁶ Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (§ 160). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*.

B'

316. Ἐὰν τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλονεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα* στ' καὶ τῆς ἁγίας δ'. Δόξα τῆς ἁγίας Ἀθλητικοῖς παλαίμασι. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τῆς ἁγίας Λεόντων ὁρμάς. Καὶ νῦν, Ἀνίμψευτε Παρθένε. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἁγίας (βλ. § 319) καὶ θεοτοκίον ὁμόηχον.

317. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἁγίας. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τῆς ἁγίας καὶ θεοτοκίον. Ἄφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἁγίας καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἁγίας δ'²⁷⁷ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα· α' Ὑπομένον ὑπέμεινα τὸν Κύριον... καὶ β' Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου... (§ 203). Δόξα τὸ ἐθωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάσις ἐκ τοῦ μνήματος.

318. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἁγίας, ἢ] τὰ συνήθη ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (βλ. § 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἁγίας καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

319. Ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας Θέκλης,

εὐρεθὲν ἐν μεμβρανίνῳ χειρογράφῳ καὶ ἀντιγραφὲν παρὰ τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντίου Α' (1859) τοῦ ἀπὸ Σιναίου.²⁷⁸

Ἦχος β'.

Ὡς τῷ Παύλῳ * μαθητευθεῖσα, πανεύφημε, * καὶ τῇ πίστει * σπηριχθεῖσα Πέτρου, θεόσοφε, * πρωτομάρτυς ἀνεδείχθης * καὶ πρώταθλος ἐν γυναιξίν· * ἐπέβης τῇ φλογί * ὡς ἐν λειμῶνι εὐθαλεῖ * θῆρες καὶ ταῦροι ἔφριζάν σε * ὀπλισθεῖσαν τῷ Σταυρῷ. * Πρόεσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, * ἀποστόλων, Θέκλα, συνέδημε, * σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

276. Τὸ ΤΑΣ (κγ' Σεπτ., κεφ. ια'.) ὀρίζει δοξολογίαν μεγάλην εἰς τὴν εορτὴν τῆς Συλλήψεως τοῦ Προδρόμου, ψαλλομένης καὶ τῆς Ὀκτωήχου, παρατρφεῖ: «Μὴ θαυμάσης περὶ τῆς μεγάλης δοξολογίας· ἔξεστι γάρ, ὡς ὁ τὸ Τυπικὸν συγγραφάμενος λέγει, καὶ τῆς Ὀκτωήχου ψαλλομένης. Καὶ ἐν ἑτέρῳ Τυπικῷ εἶδομεν, τοῦ *τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν* λεγομένου, ποιῆσαι καὶ δοξολογίαν μεγάλην». Ἐκ τούτου συνάγεται, ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ ψαλλῆ δοξολογία μεγάλη, ὅταν θέλωμεν νὰ τιμῶμεν ἅγιόν τινα, ἔστω καὶ ἂν ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ δὲν εἶναι πλήρως εορτάσιμος, ὅποτε συμφάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς Ὀκτωήχου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν ψάλλονται σταυροθεοτοκία ἐν ἡμέρᾳ Τετάρτῃ ἢ Παρασκευῇ, ἀλλὰ συνήθη θεοτοκία· δὲν ψάλλονται ἐπίσης καταβασίαι, ἀλλὰ, ὡς συνήθως, οἱ εἰρημὸν τῶν ᾠδῶν γ', στ', ἦ' καὶ θ' τοῦ τελευταίου κανόνος. Ἀπαραίτητος προϋπόθεσις βεβαίως εἶναι νὰ ὑπάρχουν στιχηρὰ καὶ δοξασιμικὰ εἰς τοὺς αἶνους.

277. Τὸ ΤΡ (σ. 281) ὀρίζει ὡς στιχηρὰ τῆς ἁγίας τὰ τῶν ἀποστίχων τοῦ Ἑσπερινοῦ, τὰ δὲ εἰς τοὺς αἶνους ἰδιόματα μετὰ τοῦ δοξασιμικοῦ τῶν ἀποστίχων τοῦ Ὁρθρου ὡς ἰδιόματα λιτῆς.

278. Ἐκ τῶν ΤΚ (σ. 18) καὶ ΤΜΕ (σ. 82). Ὑπάρχει μεθ' ἱκανῶν παραλλαγῶν καὶ εἰς τὸ ΤΑγΣ (τ.Α' σ. 42).

Ἔτερον ἀπολυτίκιον,
ποίημα Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου,
ὑμνογράφου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας.²⁷⁹

Ἦχος δ΄. (Ταχὺ προκατάλαβε).

Τοῦ Παύλου συνέκδημος * ὡς καθαρὰ τὴν ψυχὴν * καὶ πρῶταθλος πέφηνας * ἐν γυναιξίν
ἐνκλειῶς * Χριστὸν ἀγαπήσασα * σὺ γὰρ τῆς εὐσεβείας * περωθεῖσα τῷ πόθῳ * ἠθλήσας
ὑπὲρ φύσιν, * ἰσαπόστολε Θέκλα * διό σε ὁ πανοικτίρμων * νύμφην ἠγάγετο.

Τῆ κε΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Εὐφροσύνης.

320. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς ἡ ἀκολουθία τῆς ὁσίας μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. §§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τῆς ἁγίας ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἁγίας Ἐν σοί, μητερ, ἀκριβῶς καὶ θεοτοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆς κς' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Ἡ κοίμησις τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Α΄.

321. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 195-198 καὶ τὰς ἐκεῖ ὑποσημειώσεις).²⁸⁰ Μετὰ τὸ δοξασικὸν τῶν ἀποστίχων τοῦ Ἑσπερινοῦ Καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος...μετὰ τοῦ ἀποστόλου. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ εὐαγγελιστοῦ, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ὡς συνήθως. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ καταβασαίει Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαριστοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ὥδης τοῦ α' κανόνων καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ β' κανόνος τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ἢ] τὰ εἰς ἀποστόλους ἀντίφωνα (§ 207). Κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. Κοινωνικὸν Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Β΄.

322. Ἐὰν τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ στ', ἥτοι τὰ ἐσπέρια Ὁ θεατῆς τῶν ἀρρητῶν καὶ τὰ εἰς τὸν σίχον Τὸν τοῦ Ὑψίστου Υἱὸν θεολογήσας.²⁸¹ Δόξα τοῦ εὐαγγελιστοῦ Τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον

279. Νέος ἐνιαύσιος στέφανος, Ἄγιον Ὅρος 2002, σ. 47.

280. Πρὸς ἀποφυγὴν διπλασιασμῶν τῶν ἐσπεριῶν στιχηρῶν εἶναι δυνατόν νά ψαλοῦν καὶ τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ Δεῖτε τῆς σοφίας τὸν βυθόν, δεδομένου ὅτι ἐν ταῖς ἐνορίας δὲν τελεῖται Μικρὸς Ἑσπερινός.

281. Κατ' ἀνάλογίαν πρὸς παρομοίαν διάταξιν τῶν ΤΔ καὶ ΤΞ διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς εορτῆς τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ (βλ. σημ. 268).

τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ εὐαγγελιστοῦ. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἀπόστολε Χριστοῦ. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἀπόστολε Χριστοῦ τῷ Θεῷ ἠγαπημένε. Καὶ νῦν θεοτοκίον Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν.

323. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ εὐαγγελιστοῦ· εἶτα τὰ τριαδικὰ μεγαλυνάρια Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐζώμεθα*.

324. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμόμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς ἀποστόλους ἐκλογῆς]. Κάθισμα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐάν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου μετὰ στίχου Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ εὐαγγελιστοῦ²⁸² καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α' Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν... καὶ β' Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται... (βλ. § 203). Δόξα τοῦ εὐαγγελιστοῦ Εὐαγγελιστὰ Ἰωάννη. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μήνατος.

325. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ εὐαγγελιστοῦ ἢ] τὰ συνήθη ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (βλ. § 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ. Εἰς τὸ Ἐξαφῆτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ ΚΖ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλιστράτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

326. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὰ διαταχθέντα τῆ κε' τοῦ μηνός (§ 320).

Τῆ ΚΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Χαρίτωνος τοῦ ὁμολογητοῦ.

327. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἐκτός Κυριακῆς ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. §§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῷ Ἐσπε-

282. Τὰ κοντάκια ὠρίσαμεν συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ΤΜΕ (§ 5, σ. 84), πρὸς τὴν ὑπότιαν συμφωνοῦν καὶ τὰ ΤΔ (σ. 38), ΤΞ (σ. 100) καὶ ΤΡ (σ. 284). Τὸ ΤΚ (σ. 19) ὁμῶς ὀρίζει τὰ ἀναστάσιμα εἰς τὴν στ' ᾠδὴν, παραλείπον ἀδικαιολογητῶς τὰ τοῦ εὐαγγελιστοῦ.

ρινῶ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* μόνα τὰ στιχηρὰ τοῦ ὁσίου εἰς στ'. Ἐν τῷ Ὁρθρω μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν τὰ καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου, μετὰ δὲ τὴν γ' τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἐν Παρασκευῇ ἢ Σαββάτῳ ὅμως μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ τῆς Ὀκτωήχου, μετὰ δὲ τὴν β' τὸ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ὁσίου. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυ-
νον.*

328. Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνή-
θη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Ἀνίμφευτε Παρθένε*. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ὁσίου *Ταῖς τῶν δακρῦν σου ῥοαῖς*
καὶ θεοτοκίον *Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς*. Ἐν τῷ Ὁρθρω καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ
θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος*.
Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ὁσίου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·
α' *Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον...* καὶ β' *Τίμος ἐναντίον Κυρίου...* (βλ. § 203).
Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ
τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἡ] τὰ συνήθη ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Ἀπό-
στολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΚΘ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ.

329. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς
ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ *Θεὸς Κύριος* (§§ 162-
164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς τοῦ ὁσίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη
τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Ὁ ποι-
ητῆς καὶ λυτρωτῆς μου*. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ὁσίου *Τῆς ἐρήμου πολίτης* καὶ θεο-
τοκίον *Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι*. Ἐν τῷ Ὁρθρω τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα μετὰ τοῦ
ἀπολυτικίου τοῦ θεοτοκίου, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος*. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστά-
σιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ Α' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Γρηγορίου,
φωτιστοῦ τῆς μεγάλης Ἀρμενίας.

330. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς καὶ τῇ κθ' τοῦ μηνὸς (§ 329). Ἐν
Κυριακῇ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Ὁ ποιητῆς καὶ
λυτρωτῆς μου*. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου *Καὶ τρόπων μέτοχος* καὶ θεοτοκίον
Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.

ΜΗΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Ἔχων ἡμέρας λα΄.
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ια΄ καὶ ἡ νύξ ὥρας ιγ΄.

Τῆ Α΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνανίου καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ.

331. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρα ἐκτός Κυριακῆς ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὰ ἀποστίχα τῆς Ὀκτωήχου ψάλλεται καὶ τὸ τοῦ ἀποστόλου Ἀθλοφορικὸν ἐνδιαίτημα μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ· ἐὰν δὲ τύχη ἐν Σαββάτῳ, τοῦτο λέγεται ἀντὶ τοῦ νεκρωσίου τῶν ἀποστίχων. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς κανὸν τῆς Ὀκτωήχου καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου, Εὐαγγέλιον δὲ καὶ κοινω- νικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ψάλλεται ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων ἡ ἀκολουθία μετὰ τῆς ἀναστασίμου (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ὁ ποιητῆς καὶ λυρω- τῆς μου. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τὰ τῶν ἁγίων Ἀπόστολε ἅγιε καὶ Ἐν σοί, πάτερ ἀκριβῶς καὶ θεοτοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς. Εἰς τοὺς αἰνοὺς τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λει- τουργίᾳ Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου²⁸³ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς.

Τῆ Β΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ καὶ τῆς ἁγίας παρθένου Ἰουστίνης.

332. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρα ἐκτός Κυριακῆς ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου, Εὐαγγέλιον δὲ καὶ κοινωρικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ὁ θαύ- ματος καινοῦ. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου Καὶ τρόπων μέτοχος καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον. Εἰς τοὺς αἰνοὺς τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωρικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ Γ΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου.

333. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρα ἐκτός Κυριακῆς ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου, Εὐαγγέλιον δὲ καὶ κοινω- νικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Νεῦσον

283. Ὡρίσαμεν καὶ ἐν Κυριακῇ τὸν Ἀπόστολον τοῦ ἁγίου, διότι οὗτος ἀναφέρεται εἰδικῶς εἰς αὐτὸν καὶ συγκεκριμένως εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ βάπτισιν τοῦ ἀποστόλου Παύλου.

παραλήσειν. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου *Χρηστότητα ἐκδιδαχθεὶς* καὶ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα ζ' καὶ τοῦ ἁγίου Ἐν Ἐν *ἱερεῦσι καὶ μάρτυσι* (τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων) μετὰ στίχου *Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ δοιοὶ σου ἀγαλλιάσονται* (Ψαλμ. ρλα' 9).²⁸⁴ Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου,²⁸⁵ Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Ἐν Ἀθήναις καὶ ὅπου ἀλλαχοῦ ὁ ἅγιος τιμᾶται ἰδιαίτερος ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ἐκ τῆς ἰδιαίτερας φυλλάδος κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἐπισημῶς ἑορταζομένων ἁγίων (βλ. ἐν καθημερινῇ μὲν §§ 195-198, ἐν Κυριακῇ δὲ §§ 199-202).

Τῆ Δ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἱεροθέου, ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.

334. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦα (§§ 165-167). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ Ε' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος Χαριτίνης.

335. Ἐν οἰαδῆποτε ἡμέρᾳ αἱ ἀκολουθία τελοῦνται ὡς διετάχθησαν τῇ δ' τοῦ μηνὸς (§ 334).

Τῆ ΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ.

336. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεὸς Κύριος (§§ 162-164). Μετὰ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου θεοτοκίον *Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ καθίσματα μετὰ μὲν τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν τὰ τῆς Ὀκτωήχου, μετὰ δὲ τὴν γ' τὸ τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἐν Παρασκευῇ ὁμοῦς ἡ Σαββάτῳ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ τῆς Ὀκτωήχου, μετὰ δὲ τὴν β' τὸ τοῦ ἁγίου. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου. Δοξολογία μεγάλη. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ συνήθη ἀντίφωνα (§ 160) ἢ τὰ εἰς ἀποστόλους τοιαῦτα (§ 207). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*.

337. Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς τοῦ ἀποστόλου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου*. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἀποστόλου *Ἀπόστολε ἅγιε Θωμᾶ* καὶ θεοτοκίον *Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου τὰ γ' ἰδιόμελα *Χριστῷ ἡκο-*

284. Κατὰ τὸ TP σ. 289.

285. Ὁρίσαμεν καὶ ἐν Κυριακῇ τὸν Ἀπόστολον τοῦ ἁγίου δι' ὄν λόγον καὶ τῇ α' τοῦ μηνὸς (σημ. 283).

λουθησας (ἢ τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινῶ²⁸⁶) εἰς δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* καὶ *Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται...* (§ 203). Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ἑπερευλογημένη. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [ἐν μὲν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἀναστάσιμα τροπάρια δ' καὶ τοῦ ἀποστόλου ἢ στ' ᾧ εἰς δ' ἄλλως] τὰ συνήθη ἀντίφωνα (§ 148). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Κοινωνικόν *Αἰνεῖτε...* [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...*].

Τῆ Ζ' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Σεργίου καὶ Βάκχου.

338. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἰδιόμελα τῶν ἁγίων εἰς δ', ἀπόστιχα δὲ τὰ τῆς Παρακλητικῆς. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῶ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Ἀνύμφευτε Παρθένε*. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων *Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, καὶ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον**. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἐντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐν δὲν ἐψάλλη εἰς τὸ Θεοῦ Κύριος. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν ἁγίων τὰ γ' εἰς δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Θαυμαστός ὁ Θεός...* καὶ *Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ...* (§ 203). Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ἑπερευλογημένη. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ Η' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Πελαγίας.

339. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῆς ἁγίας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τῆς ἁγίας ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῶ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Ἀνύμφευτε Παρθένε*. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἁγίας *Ἐν σοί, μητρε, ἀκριβῶς* καὶ θεοτοκίον *Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς*. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ Θ' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀλφαίου
καὶ τῶν ὁσίων Ἀνδρονίκου καὶ Ἀθανασίας.

340. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια καὶ τὸ δοξαστικὸν τοῦ ἀποστόλου. Δοξολογία μεγάλη. Ἐν τῇ Λει-

286. Κατὰ τὸ TP σ. 290.

τουργία τὰ συνήθη ἀντίφωνα (§ 160) ἢ τὰ εἰς ἀποστόλους τοιαῦτα (§ 207). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Κοινωνικόν: *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ αἱ τῶν ἁγίων ψάλλονται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικόν τῶν ἀποστόλων θεοτοκίον *Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις*. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἀποστόλου *Ἀπόστολε ἅγιε Ἰάκωβε* καὶ θεοτοκίον *Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἀποστόλου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν... καὶ Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται...* (§ 203). Δόξα τὸ ἑωθινόν. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη*. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [εἰς ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἀναστάσιμα τροπάρια δ' καὶ τοῦ ἀποστόλου ἢ στ' ὧδὴ εἰς δ' ἄλλως] τὰ συνήθη ἀντίφωνα (§ 148). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Κοινωνικόν τῆς Κυριακῆς [καὶ τοῦ ἀποστόλου].

Τῆ Ι΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας.

341. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ ἡ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικόν τῶν ἀποστόλων θεοτοκίον *Νεῦσον παρακλήσεσιν*. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων *Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, καὶ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον**. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΙΑ΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου, ἐνὸς τῶν ἑπτὰ διακόνων, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Θεοφάνους τοῦ Γραπτοῦ, ἐπισκόπου Νικαίας.

342. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλουῖα (165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου Φιλίππου, Εὐαγγέλιον δὲ καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος μετὰ τῆς τῶν πατέρων τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὡς ἐκτίθεται κατωτέρω.

Τῆ Κυριακῆ

ἥτις συμπίπτει ἀπὸ ια' ἕως ις' Ὀκτωβρίου.

Μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ Ζ' οἰκουμενικῆς συνόδου.

343. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν πατέρων στ' ²⁸⁷ *Δόξα, Τὰς μυστικὰς σήμερον. Καὶ νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκει-

287. Κατὰ τὸ ΤΠ (σ. 66) ἀναστάσιμα στ' καὶ τῶν πατέρων δ'. Εἶναι δυνατόν λοιπὸν νὰ ψαλοῦν ἀναστάσιμα στ' καὶ τῶν πατέρων δ', ὡς γίνεται καὶ εἰς τὰς ἄλλας δύο Κυριακὰς τῶν ἁγίων πατέρων (τὴν πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τὴν κατὰ μῆνα Ἰουλίου).

μενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων. Ἀπόστιχα ἀναστάσιμα. Δόξα, Τὴν ἐτήσιον μνήμην. Καὶ νῦν, Νεῦσον παρακλήσειν. Ἀπολιτικά: τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα τῶν πατέρων Ὑπερδοξασιμένους εἰ, Χριστέ. Καὶ νῦν θεοτοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς.

344. Ἐν τῷ Μεσουκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτή, ἥτοι πρῶτον τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ.²⁸⁸ εἶτα Δόξα, Ἀποστολικῶν παραδόσεων. Καὶ νῦν θεοτοκίον Θεοτόκε ἡ προστασία. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολιτικίον τῶν πατέρων, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

345. Ἐν τῷ Ὁρθρω εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολιτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος²⁸⁹]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολιτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν πατέρων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος εἶτα τὸ κάθισμα τῶν πατέρων καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τῶν πατέρων. Καταβασία: Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποσιτεῖλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν πατέρων δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α'. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξαμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας. (Δαν. γ' 2)

β'. Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ τοὺς διαπιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ. (Ψαλμ. μθ' 5)

Δόξα, Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορός. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

346. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς σ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολιτικίον, τῶν πατέρων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος τῶν πατέρων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Δ' Κυριακῆς Λουκᾶ. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν: Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.

ΤΗ ΙΒ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίου.

347. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεὸς Κύριος (§§ 162-164). Ἐν

288. Βλ. § 55.

289. Τὸ ΤΜΕ (§ 2 σ. 85) ὀρίζει πολυέλεον ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου. Ἄλλ' ἐὰν ἐπρεπε νὰ ψαλῇ πολυέλεος διὰ τὴν μνήμην τῶν πατέρων, θὰ ἐπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ αὐτῶν κάθισμα μετὰ τὸν πολυέλεον. ἐνφ. ὡς γνωστόν, ἡ ἀκολουθία τῶν πατέρων στερεῖται παντελῶς καθισμάτων. Τὸ ΤΔ (σ. 5) ὀρίζει τὸν Ἀμώμον, καιτοὶ προβλέπει ἀγρυπνίαν. Τὸν Ἀμώμον ἐπίσης ὀρίζει καὶ τὸ ΤΡ (σ. 294), τὸ δὲ ΤΞ (σ. 106) «τὴν σινηθη στιχολογίαν», ἀρα τὸν Ἀμώμον. Τὸ ΤΠ (σ. 66) σαφέστερον διευκρινίζει, ὅτι «ὁ πολυέλεος κατὰ τὸν πῖνον ψάλλεται ἀπὸ τὴν α' μετὰ τὴν ὑψωσιν τοῦ Σταυροῦ Κυριακῆν ἀχρι τῆς Κυριακῆς τῆς ἀποσιρώσεως κατὰ πᾶσαν Κυριακῆν ἐν ταῖς ἀγρυπνίαις διὰ τὸ μῆκος τῆς νυκτός», ἐν συνεχείᾳ δὲ ὀρίζει καὶ τὸν Ἀμώμον. Ὅχι λοιπὸν δια τὴν μνήμην τῶν πατέρων, ἀλλὰ διὰ τὸ μῆκος τῆς νυκτὸς προστίθεται ὁ πολυέλεος, χωρὶς νὰ παραλειφθῇ ὁ Ἀμώμος, καὶ ὄχι μόνον κατὰ τὴν παρούσαν, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν Κυριακῆν τῆς χειμερινῆς περιόδου, ἐὰν τελῆται ἀγρυπνία. Μὴ τελουμένης ὁμως ἀγρυπνίας, ὀρθὸν εἶναι νὰ λέγεται ὁ Ἀμώμος.

τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ προσόμοια τῶν ἁγίων εἰς στ'. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῶν πατέρων κατὰ τὴν προγραφείσαν τάξιν (§§ 343-346).

Τῆ ΠΓ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Κάρπου καὶ Παπύλου.

348. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ *Κύριος* (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῶν πατέρων κατὰ τὴν προγραφείσαν τάξιν (§§ 343-346).

Τῆ ΙΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Ναζαρίου, Γερβασίου, Προτασίου καὶ Κελσίου, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Κοσμᾶ τοῦ ποιητοῦ, ἐπισκόπου Μαΐουμᾶ.

349. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160).

Ἐν Σαββάτῳ ψάλλεται μετὰ τοῦ Θεοῦ *Κύριος* (§§ 162-164). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ οὐδὲν ἐκ τῆς Παρακλητικῆς λέγεται εἰ μὴ μόνον τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ ὁ α' κανὼν τῆς Παρακλητικῆς καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἐν τοῖς ἀποστίχοις προσόμοια τοῦ ὁσίου καὶ τὸ δοξαστικόν, εἰς δὲ τὸν στίχον μαρτυρικὰ καὶ νεκρώσιμον. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῶν πατέρων κατὰ τὴν προγραφείσαν τάξιν (§§ 343-346).

Τῆ ΙΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Λουκιανοῦ, πρεσβυτέρου τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας.

350. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦα (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῶν πατέρων κατὰ τὴν προγραφείσαν τάξιν (§§ 343-346).

Τῆ ΙΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λογγίνου τοῦ ἑκατοντάρχου τοῦ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ.

351. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ *Κύριος* (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῶν πατέρων κατὰ τὴν προγραφείσαν τάξιν (§§ 343-346).

Τῆ ΙΖ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ὡσηὲ καὶ τοῦ ἁγίου ὀσιομάρτυρος Ἀνδρέου τοῦ ἐν τῇ Κρίσει.

352. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς διετάχθησαν τῇ ιε' τοῦ μηνὸς (§ 350).

Τῆ ΙΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.

Α'.

353. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν ἄνευ εἰσοδου ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ καταβασίων ἐν τῷ Ὁρθρω, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης.²⁹⁰ Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων θεοτοκίον *Τριάς ἀπειροδύναμε*, τῇ δὲ Παρασκευῇ ἑσπέρας τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· μετὰ δὲ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστόλων θεοτοκίον *Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος...μετὰ τοῦ ἀποστόλου*.²⁹¹ Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἢ γ' καὶ ἡ σ' ᾧδῃ τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου ἢ] τὰ εἰς ἀποστόλους ἀντίφωνα (§ 207). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ εὐαγγελιστοῦ.

Δυνατὸν ὅμως πρὸς ἐπισημότερον ἑορτασμὸν τῆς μνήμης τοῦ εὐαγγελιστοῦ ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ νὰ γίνῃ εἰσοδος, ψαλλομένου εἰς τὸ *Καὶ νῦν τῶν ἑσπερίων τοῦ θεοτοκίου Τίς μὴ μακαρίσει σε*, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρω ἀντὶ τῶν καθισμάτων τῆς Ὀκτωήχου νὰ ψαλοῦν τὰ ἐν § 358 καθίσματα εἰς μνήμας ἀποστόλων διὰ δύο στιχολογίας, ἀντὶ δὲ τῶν κανόνων τῆς Ὀκτωήχου κανῶν τῆς Θεοτόκου καὶ καταβασίαι *Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*.

Β'.

354. Ἐὰν τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα σ'* καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ δ'. *Δόξα, Ἀπόστολε Χριστοῦ. Καὶ νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς Ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, Πάνσοφε ἄλιεῦ. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Ἀπολυτικά*· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ εὐαγγελιστοῦ *Ἀπόστολε ἄγιε καὶ εὐαγγελιστὰ Λουκᾶ* καὶ θεοτοκίον *Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν* (ἢ τὸ ἐν § 358 *Λουκᾶν τὸν θεηγόρον καὶ θεοτοκίον Τοῦ Γαβριὴλ φθεγζαμένου σοι*).

355. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ἕπακοῇ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

356. Ἐν τῷ Ὁρθρω εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικού ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα

290. Βλ. σημ. 276.

291. Τὸ Μηναῖον ὀρίζει τὸ *Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου*. Ἀλλὰ τοῦτο ἔχει θέσιν μόνον ἐν ἑορτασίμῳ ἀκολουθίᾳ καὶ μάλιστα ἐν ἑσπέρᾳ Σαββάτου. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν ἀντ' αὐτοῦ τὸ σὴνιθες *Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος*, ὡς ὀρίζει καὶ τὸ ΤΞ (σ. 108).

εὐλογητάρια· ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ εὐαγγελιστοῦ. Ἀπὸ γ' ῥῥῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ εὐαγγελιστοῦ· εἶτα τὸ κάθισμα αὐτοῦ καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἐνοιζώ τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* καὶ *Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται*, (§ 203). Δόξα τοῦ εὐαγγελιστοῦ *Δαβιτικῶς* συνελθόντες. Καὶ νῦν, Ἐπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἄναστας ἐκ τοῦ μηνιατος.

357. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ῥῥῆς τοῦ κανόνος τοῦ εὐαγγελιστοῦ ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Προστασία τῶν Χριστιανῶν*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

358. Ἀπολυτίκιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.²⁹²

Ἦχος α'. (Τοῦ λίθου σφραγισθέντος).

*Λουκᾶν τὸν θεηγόρον * καὶ τοῦ Παύλου συνέκδημον * καὶ Εὐαγγελίου τοῦ τρίτου * συγγραφέα θεόπνευστον * ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν, πιστοί, * ὡς ἔνθεον ἐργάτην τοῦ Χριστοῦ. * Τῷ φωτὶ γὰρ τοῦ Κυρίου κατανασθεις * μετέδωκε φῶς τῷ κόσμῳ, * γράψας τὰς θαυμασὰς παραβολάς, * σύστασιν Ἐκκλησίας τε * τῇ ἐπελεύσει τοῦ Πνεύματος * ἰστορησάμενος.*

Καθίσματα εἰς μῆμας ἀποστόλων.²⁹³

Ἦχος α'. (Τὸν τάφον σου Σωτήρ).

*Τοῖς πάθει Χριστοῦ * κοινωνῶς ἀνεδείχθης, * ἀπόστολε σοφῆ * καὶ αὐτόπτα τοῦ Λόγου * πῶν γὰρ τὸ ποτήριον * ἐτελέσθης δι' αἵματος. * Ἄλλ' ὡς σύνθρονος * καὶ κληρονόμος ὑπάρχων * ἐκδυσώπησον * ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου * αὐτὸν ὡς φιλάνθρωπον.*

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὅμοιον.

*Μητέρα σε Θεοῦ * ἐπιστάμεθα πάντες * Παρθένον ἀληθῶς * καὶ μετὰ τόκον φανεῖσαν * οἱ πόθῳ καταφεύγοντες * πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα * σὲ γὰρ ἔχομεν * ἁμαρτωλοὶ προστασίαν * σὲ κεκτήμεθα * ἐν πειρασμοῖς σωτηρίαν, * τὴν μόνην πανάμωμον.*

Ἔτερον. Ἦχος δ'. (Ταχὺ προκατάλαβε).

*Τὴν μνήμην τιμήσωμεν * τοῦ ἀποστόλου, πιστοί· * ἐπέστη γὰρ σήμερον * πᾶσι τοῖς πέρασι * φωτίζουσα ἅπαντας· * οὗτος γὰρ τοῦ Κυρίου * ἀληθὴς ὑποφήτης * ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ * ἀναδέδεικται μάρτυς· * διὸ καὶ τοῖς τιμῶσιν αὐτὸν * βρῦει ἰάματα.*

292. Ἐκ τοῦ Μεγάλου καὶ ἱεροῦ συνεκδήμου, ἐκδ. Ἀστέρος, Ἀθῆναι 1969, σ. 515.

293. Ἐκ τῶν ἐν τοῖς Μηναίοις ἀκολουθιῶν διαφόρων ἀποστόλων.

Δόξα, και νῦν. Θεοτοκίον ὁμοιον.

Ταχὺ δέξαι, Δέσποινα, * τὰς ἰκεσίας ἡμῶν * και ταύτας προσάγαγε * τῷ σῶ Γίῳ και Θεῷ, * κυρία πανάχραντε * λύσον τὰς περιστάσεις * τῶν εἰς σέ προστρεχόντων * σκέδασον τὰς ἐνέδρας * και τὰ θράση, Παρθένε, * τῶν νῦν ἐφοπλιζομένων * κατὰ τῶν δούλων σου.

Ἔτερον. Ἦχος πλ. δ'. (Τὴν Σοφίαν και Λόγον).

Τῶν εἰδώλων τὰ θράση καταβαλῶν, * τοῦ Σοιτήρος τὰ πάθη ἐπιποθῶν, * (...) μακάριε, * ἀνεδείχθης ἀπόστολος, * οὐρανόθεν πᾶσι * πηγάζων τὰ θαύματα * και ἐθνῶν ἐγένου, * παμμάκαρ διδάσκαλος * ὄθεν σου τὴν μνήμην * ἐπαξίως τιμῶμεν, * ἐν ὕμνοις δοξάζοντες * και πιστῶς μεγαλύνοντες, * θεηγόρε πανόλβιε. * Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ * τῶν πταισμάτων ἄφειν δωρησασθαι * τοῖς ἐορτάζουσι πόθω * τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα, και νῦν. Θεοτοκίον ὁμοιον.

Χαριστήριον αἶνον χρεωστικῶς, * ὡς ἡ χήρα ἐκείνη δύο λεπτά, * προσφέρω σοι, Δέσποινα * ὑπὲρ πασῶν τῶν χαριῶν σου * σὺ γὰρ ὤφθης σκέπη * ὁμοῦ και βοήθεια, * πειρασμῶν και θλίψεων * αἰε με ἐξαίρουσα * ὄθεν ὡς ἐκ μέσου * φλογιζούσης καμίνου * ῥυσθεῖς τῶν θλιβόντων με * ἐκ καρδίας κραυγάζω σοι * Θεοτόκε, βοήθει μοι * πρεσβεύουσα τῷ σῶ Γίῳ και Θεῷ * τῶν πταισμάτων ἄφειν δοθῆναι μοι * σὲ γὰρ ἔχω ἐλπίδα * ὁ ἀνάξιος δούλος σου.

ΤΗ ΙΘ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἰωὴλ και τοῦ ἁγίου μάρτυρος Οὐάρου.

359. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς και τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλουία (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τοῦ προφήτου, Εὐαγγέλιον δὲ και κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία και αἱ τῶν ἁγίων ψάλλονται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον και κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

ΤΗ Κ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου, τῆς ὁσίας Ματρῶνης τῆς Χιοπολίτιδος και τοῦ ὁσίου Γερασίμου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ.

360. Ἐὰν ψαλῆ μόνῃ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς, αὕτη δέον να τελεσθῆ ἐν καθημερινῇ μὲν κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§ 162-164), ἐν Κυριακῇ δὲ μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον και κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

361. Ἐὰν ὅμως συμπαλῆ μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου και ἡ ἀκολουθία ἐνός τῶν δύο ἄλλων ἁγίων, αὕτη δέον να τελεσθῆ ὡς ἀκολουθίας.

Ἐν καθημερινῇ Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου γ' και τοῦ ὁσίου (ἢ τῆς ὁσίας) γ'. Δόξα τοῦ ὁσίου (ἢ τῆς ὁσίας). Καὶ νῦν τὸ α' ὁμόηχον θεοτοκίον, ἐν ἐσπέρᾳ δὲ Παρασκευῆς τὸ α' τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος. Εἰσοδος, τὸ

Φως ἰλαρόν και τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα τοῦ ὁσίου (ἢ τῆς ὁσίας). *Δόξα τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου Σήμερον ἢ οἰκουμένη πᾶσα. Καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος...μετὰ τοῦ ἀθλοφόρου.* Ἀπολυτικά: τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, τοῦ ὁσίου (ἢ τῆς ὁσίας) και θεοτοκίον ὁμόηχον. Τὰ αὐτὰ και εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος*. Ἐν τῷ Ὁρθρω κανόνες τῆς Θεοτόκου, τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου και τοῦ ὁσίου (ἢ τῆς ὁσίας). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς καθίσματα: τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, τοῦ ὁσίου (ἢ τῆς ὁσίας) και θεοτοκίον ὁμόηχον. Ὁμοίως και ἐξαποστειλάρια. Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὁσίου (ἢ τῆς ὁσίας) κατὰ τὸν τύπον μνήμης ἐπισημῶς ἐορταζόμενον ἁγίου ἐν καθημερινῇ (§§ 195-198).

362. Ἐν Κυριακῇ· Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου γ' και τοῦ ὁσίου (ἢ τῆς ὁσίας) γ'. *Δόξα τοῦ ὁσίου (ἢ τῆς ὁσίας). Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.* Εἰσοδος, τὸ *Φως ἰλαρόν* και τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν.* Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου Σήμερον ἢ οἰκουμένη πᾶσα. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητῆς και λυτρωτῆς μου.* Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, τοῦ ὁσίου (ἢ τῆς ὁσίας) και θεοτοκίον ὁμόηχον. Τὰ αὐτὰ και εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος*. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου και τοῦ ὁσίου (ἢ τῆς ὁσίας). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς καθίσματα ὡς ἐν § 361. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον και ὁ οἶκος και τὸ συναξάριον. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τὰ τῶν ἁγίων και θεοτοκίον. Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὁσίου (ἢ τῆς ὁσίας) κατὰ τὸν τύπον μνήμης ἐπισημῶς ἐορταζόμενον ἁγίου ἐν Κυριακῇ (§§ 199-202). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον και κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.²⁹⁴

363. Ἐν Κεφαλληνία, ἐνθα τιμᾶται ἰδιαίτερος ὁ ἅγιος Γεράσιμος, ἐν Χίφω, ἐνθα τιμᾶται ἡ ἁγία Ματρώνα, και ὅπου ἄλλοι τιμᾶται ἰδιαίτερος εἰς τῶν ἁγίων τούτων, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ τελεῖται ἄνευ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου κατὰ τὸν τύπον μνήμης ἐπισημῶς ἐορταζόμενον ἁγίου, ἦτοι ἐν καθημερινῇ μὲν ὡς ὀρίζεται ἐν §§ 195-198, ἐν Κυριακῇ δὲ ὡς ἐν §§ 199-202.

Τῆ κα' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰλαρίωνος τοῦ Μεγάλου.

364. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς και τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ *Θεὸς Κύριος* (§§ 162-164). Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς στ'. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον και κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία και ἡ τοῦ ὁσίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Ἀνύμφευτε Παρθένε.* Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ὁσίου *Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς* και θεοτοκίον *Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς.* Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τοὺς αἰνούς στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' και τοῦ ὁσίου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Τίμος ἐναντίον Κυρίου... και Μακάριος ἀνήρ...* (§ 203). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον και κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

294. Τὸ ΤΜΕ (κ' Ὀκτ. §§ 1-4) προβλέπει συμπληρωθῆναι τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, τὴν ὁποίαν ἐν Κυριακῇ περιορίζει εἰς τὰ τρία ἐσπέρια στιχηρὰ, τὸ ἀπολυτικίον, τὸ μεσῶδιον κάθισμα και τὸ ἐξαποστειλάριον· ἐν καθημερινῇ δὲ κάμνει λόγον μόνον περὶ τῶν τριῶν ἐσπερίων στιχηρῶν. Ἡ τοιαύτη διάταξις ὅμως εἶναι ἐλλειπστάτη και ἐσφαλμένη, διότι, ἐφ' ὅσον ψάλλεται ἡ ἀκολουθία ἁγίου τινός, πρέπει ὁποσδήποτε νὰ ψαλοῦν τουλάχιστον τὰ στιχηρὰ, ὁ κανὼν μετὰ τοῦ μεσῶδιου καθίσματος και τὸ ἐξαποστειλάριον, ἐὰν ὑπάρξῃ. Ὅθεν ἐν περὶ τῆς συμπληρωθῆναι τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, δέον ὅπως ψαλῆ και ὁ κανὼν αὐτοῦ, τόσο ἐν καθημερινῇ, ὅσον και ἐν Κυριακῇ, ὡς ἐπίσης και τὸ μεσῶδιον κάθισμα και τὸ ἐξαποστειλάριον αὐτοῦ.

Τῆ ΚΒ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰσαποστόλου Ἀβερκίου καὶ τῶν ἁγίων ἑπτὰ παιδῶν τῶν ἐν Ἐφέσῳ.

365. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχῆρά τοῦ ἁγίου Ἀβερκίου, εἰς δὲ τὸν στίχον τὰ τῆς Ὀκτωήχου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ αἱ τῶν ἁγίων ψάλλονται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἁποστύχων θεοτοκίον Ἀνύμφευτε Παρθέने. Ἀπολυτίκια τὸ ἀναστάσιμον, τὰ τῶν ἁγίων Κανόνα πίστεως καὶ Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τοὺς αἶνους στιχῆρά ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου Ἀβερκίου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν... καὶ Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται... (§ 203). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΚΓ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου.

Α'.

366. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν, ἄνευ εἰσόδου ἐν τῷ Ἐσπερινῷ καὶ καταβασίων ἐν τῷ Ὁρθρῳ, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης.²⁹⁵ Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [ἐὰν ψαλοῦν τὰ τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ' καὶ ἡ στ' ῥῆθ' τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου εἰς ἡ' ἄλλως] τὰ εἰς ἀποστόλους ἀντίφωνα (§ 207). Ἀπόστολος,²⁹⁶ Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου.

Πρὸς ἐπισημότερον ὁμως ἑορτασμὸν τῆς μνήμης τοῦ ἀποστόλου εἶναι δυνατόν ἐν μὲν τῷ Ἐσπερινῷ νὰ γίνῃ εἴσοδος, ψαλλομένου εἰς μὲν τὸ Καὶ νῦν τῶν ἑσπεριῶν Τίς μὴ μακαρίσει σε, ἐν ἐσπέρῳ δὲ Παρασκευῆς τοῦ α' θεοτοκίου τοῦ ἡχοῦ τῆς ἑβδομάδος, εἰς δὲ τὸ τῶν ἀποστύχων Δέσποινα πρόσδεξι, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῳ νὰ ψαλοῦν καθίσματα τοῦ ἀποστόλου (βλ. § 371), κανῶν τῆς Θεοτόκου²⁹⁷ ἀντὶ τῶν τῆς Παρακλητικῆς καὶ καταβασίαι Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Δυνατὸν ἐπίσης κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ προεστῶτος νὰ προστεθοῦν ἀναγνώσματα κλπ. ἐκ τῶν κατωτέρω (§ 371) παρατιθεμένων.

ΣΗΜ. Εἴθισται πολλαχοῦ νὰ τελεῖται ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Ἰακώβου ἡ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ φερομένη ἀρχαία Θ. Λειτουργία.

295. Βλ. σημ. 276.

296. Ἡ ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ ἀποστόλου ὀριζομένη διὰ τὴν μνήμην τοῦ ἁγ. Ἰακώβου περικοπὴ τῆς Κ' Κυριακῆς οὐδεμίαν σχέσηιν ἔχει πρὸς τὸν ἅγιον Ἰακώβον πλην τοῦ ὅτι ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο κρίνομεν σκοπιμώτερον νὰ ἀναγινώσκειται ἀντ' αὐτῆς ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ (Τετάρτης τῆς ΛΑ' ἑβδομάδος). Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ταύτην ὠρίσαμεν καὶ ἐν Κυριακῇ Ἀπόστολον τοῦ ἁγίου. Ἄλλως προσημιτέος ὁ Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς.

297. Κατάλληλος τοιοῦτος ὁ τῆς Τετάρτης τοῦ δ' ἡχοῦ Ὡσα καθαρωτέρα πάναγε μετὰ τῶν εἰρμῶν. (Βλ. καὶ σημ. 200).

B'.

367. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ' καὶ τοῦ ἀποστόλου δ'. Δόξα τοῦ ἀποστόλου *Αἵματι τοῦ μαρτυρίου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον* τοῦ ἡχου. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς Ἰλαρόν* καὶ τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν* (καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἀποστόλου, ἐάν ἐπισημότερον εορτάζεται). Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, *Τοῦ ἀρχιποίμενος Χριστοῦ. Καὶ νῦν, Ἀνύμφευτε Παρθένε. Ἀπολυτικά* τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, *Ὡς τοῦ Κυρίου μαθητῆς. Καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.*

368. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου, ὡς συνήθως. Δυνατὸν ὅμως μετὰ τὸν κανόνα νὰ ψαλλῆ ἡ λιτή, ἢτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἀποστόλου (§ 371), ὅποτε ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς δέον νὰ ληθῆ τὸ ἀπολυτικίον αὐτοῦ καὶ πρὸ τῆς ἀπολύσεως ἡ δέησις τῆς λιτῆς.

369. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος²⁹⁸]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου εἰς τὴν α' στιχολογίαν, ἐάν δὲν ἐψάλλῃ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος*. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου· εἶτα τὸ κάθισμα αὐτοῦ καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· *Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*. Εἰς τὴν θ' στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἀποστόλου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν... καὶ Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται...* (§ 203). Δόξα τὸ ἔωθινόν. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάσις ἐκ τοῦ μνήματος.*

370. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικά καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου]. Δόξα, *καὶ νῦν* τὸ κοντάκιον *Προστασία τῶν Χριστιανῶν*. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου²⁹⁹ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

371. Συμπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Ἰακώβου.³⁰⁰

ΕΝ Τῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Ἀναγνώσματα

A'. Καθολικῆς Ἐπιστολῆς Ἰακώβου τὸ ἀνάγνωσμα (α' 1-12).

Ἰάκωβος, Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δούλος... Τέλος· ὃν ἐπηγγέιλато ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

298. Ἐάν ἐπισημότερον εορτάζεται ὁ ἅγιος, δέον ἀντὶ τοῦ Ἄμωμου νὰ ληθῆ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς ἀποστόλους ἐκλογῆς, μετὰ δὲ τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα τὸ τελευταῖον κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

299. Βλ. σημ. 296.

300. Ἡ συμπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ὁσίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, ἐξεδόθη δὲ αὐτῇ ὑπὸ τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μηθύμνης Ἰακώβου ἐν Ἀθήναις τῷ 1972. Ἐξ αὐτῆς παρατίθενται τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα στοιχεῖα.

Β'. Καθολικῆς Ἐπιστολῆς Ἰακώβου τὸ ἀνάγνωσμα (α' 17-27).

Ἀγαπητοί, πᾶσα δόσις ἀγαθῆ... Τέλος· ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

Γ'. Καθολικῆς Ἐπιστολῆς Ἰακώβου τὸ ἀνάγνωσμα (ε' 7-20).

Ἀγαπητοί, μακροθυμήσατε ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου... Τέλος· καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

Εἰς τὴν λιτὴν ιδιόμελα.

Ἦχος α'.

Πᾶσα δόσις ἀγαθῆ * καὶ πᾶν δώρημα τέλειον * ἄνωθεν καταπέμπεται, * ὡς ἔφησ, θεό-
ππα Ἰάκωβε· * ὅθεν ἐκ κοιλάς μητρός σε * ὁ Θεὸς Λόγος σαρκούμενος ἐξελέξατο * καὶ
ἀδελφὸν ἑαυτοῦ προσήκατο, * ὑπέρτιμόν σοι χάριν δωρησάμενος, * ἧς οὐκ ἔστιν ὁ κόσμος
ἀνάξιος. * Διὸ παρηρσίαν μεγίστην * πρὸς αὐτὸν εὐράμενος * ἐκτενὸς ἰκέτετε * ὑπὲρ τῶν
ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος γ'.

Διαφερόντως ἡγαπήθης * παρὰ τοῦ σοῦ διδασκάλου * Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, * θεάδελφε
Ἰάκωβε· * ὅθεν καὶ ὑπὲρ τοὺς λοιποὺς σου ἀδελφούς * καὶ συναποστόλους * τιμῆς ἐξαιρέ-
του παρ' αὐτοῦ κατηξίωσαι· * τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους * εἰς ἄλλας παροικίας * ἀποστείλας τῆς
οἰκουμένης * σὲ μόνον ἐν Ἱεροσολύμοις, * ἐν τῇ πόλει τοῦ μεγάλου βασιλέως, * εἰς ἣν παρὰ
τοῦ Πατρὸς αὐτὸς ἀπεστάλη, * ἀρχιποιμένα κατέστησε * καὶ τῆς ἰδίας ἀποστολῆς * καὶ ἀδια-
δόχου ἱεραρχίας * διάδοχον προεχειρίσατο ἄμεσον. * Ὡ δόξης, ἧς μετέσχες, * ἀπόστολε
θεοδόξαστε! * Δι' ἣν σε αἰνεοῦσιν * οἱ κατὰ σάρκα σου ἀδελφοί * καὶ οἱ κατὰ πνεῦμα
συνάδελφοί σου ἀπόστολοι· * μεθ' ὧν πρέσβευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος δ'.

Σήμερον ἐπέφανεν ἡμῖν * ὡς εὐδέστατον μῆλον ἐν μεταπώρῳ * ἡ σεβασμία ἐορτῆ τοῦ
ἀποστόλου· * δεῦτε οὖν, φιλέοργοι, * πνευματικῶς εὐφραϊνόμενοι * ἐν φωναῖς ἀλαλαγμοῦ *
αὐτῷ προσεῖπωμεν λέγοντες. * Χαίροις, Ἰάκωβε ἐνδοξε, * τῶν ἀποστόλων τὸ εὐχος, *
ἱεραρχῶν ἢ ἀκρότης * καὶ τῶν δικαίων τὸ σεμνολόγημα. * Χαίροις, ὁ τοῦ πρό αἰώνων * ἐκ
Πατρὸς ἀρρεούτως γεννηθέντος * κατὰ σάρκα χρηματίσας * ἀδελφὸς ἰδιαίτατος. * Χαίροις,
ὁ τὸν σὸν διδάσκαλον Χριστὸν * ὡς ἔννομος μαθητῆς μιμησάμενος· * ὡς γὰρ ἐκεῖνος ὑπὲρ
τῶν σταυρωτῶν, * οὕτω καὶ σὺ * ὑπὲρ τῶν φονευόντων σε παρεκάλεις. * Αἴτησαι πρεσβείαις
σου * δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Ἦχος δὲ αὐτός.

Ἐκ παντοίων κινδύνων * τοὺς δούλους σου φύλαττε, * εὐλογημένη Θεοτόκε, * ἵνα σε
δοξάζωμεν * τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

ΕΝ Τῷ ΟΡΘΡῳ

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν. Καθίσματα. Ἦχος α' . (Τὸν τάφον σου, Σωτήρ).

Ἀπόστολε Χριστοῦ... (Ζῆτει ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν γ' ψῆδην).

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὁμοιον.

Μαρία, ἡ τὰς τρεῖς * ἀνηκούστους ἐνώσεις * ἐνώσασα φρικτῶς, * παρθενίαν καὶ τόκον, * Θεόν τε καὶ ἄνθρωπον, * πίστιν τε καὶ πιστεύουσαν, * τοῖς ξενίζουσι * τούτοις καρδίαν ἀνθρώπου * ἡμᾶς ἐνωσον * τῆ τοῦ Υἱοῦ σου ἀγάπῃ * καὶ σῶσον, πανύμνητε.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν. Ἦχος δ' . (Κατεπλάγη Ἰωσήφ).

Ἡ σεπτὴ ἐπιστολὴ * σοῦ, ὦ Ἰάκωβε σοφέ, * εὐ ποιεῖ διηνεκῶς * τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ * καὶ ἐκδιδάσκει τῆ πίστει σύμφωνα εἶχειν * ἔργα ἀγαθὰ * πιστοὺς ἀπαντας, * εὐθύμως καρτερεῖν * ἐν ταῖς θλίψεσι, * γλώττης κρταεῖν καὶ τὴν κόσμου * φιλίαν ἔχθραν λογιζεσθαι * Θεοῦ καὶ χριεῖν * τοὺς ἀσθενοῦντας * ἐν ἐλαίῳ ἀγίῳ.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὁμοιον.

Ἀπειρόγαμε ἀγνή, * πῶς συλλαμβάνεις ἐν γαστρὶ * τὸν ἀπάντων τὴν πνοὴν * περιλαβόντα ἐν χερσὶ; * φράσον ἡμῖν τὸν λόγον τοῦ μυστηρίου σου. * Πανάληθές ἐστί * τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε, * καὶ παῦσαι ἐρευνητῶν * τὸ ἀκατάληπτον * ὕψος καὶ βάθος, μῆκος καὶ πλάτος * τῆς ἀπορρήτου λοχείας μου * * καὶ γὰρ ὄντως * ἐννοίαν πᾶσαν * ἀγγέλων καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Μετὰ τὸν πολυέλεον. Ἦχος γ' . (Τὴν ὠραιότητα).

Τοῦ θεοῦ Πνεύματος * τὴν ἐπιφοίτησιν, * μάκαρ, δεξάμενος * τέμενος γέγονας * τῶν χαρισμάτων τῶν αὐτοῦ * καὶ μυστικῶς συνέγραψας * τύπον πλάτος ἔχοντα * πανιέροις νοήμασι * καὶ σοφαῖς ἐν φράσεσι, * θεοφόρε Ἰάκωβε, * φρικτῆς ἱερουργίας καὶ τοῦτον * παρέδωκας τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὁμοιον.

Ἐν τῇ κοιμήσει σου, * Παρθένε ἄχραντε, * καὶ ὁ Ἰάκωβος * ὁ ἀδελφόμενος * μετὰ τῶν ἄλλων μαθητῶν * παρῆν, ὡς θεασόμενος * τὸ ζωαρχικώτατον * καὶ πανάχραντον σκηνός σου * καὶ τὸ ἀνεριμνητον * ἀνμνήσων μυστήριον * τῆς θείας καὶ φρικτῆς σου λοχείας, * ὁ προσκυνούντας ἡμᾶς σῶσον.

Προκείμενον

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ...

Στίχος· Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ... (§ 203).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λαλοῦντος τοῦ Ἰησοῦ... ἕως καὶ μήτηρ ἐστὶ.

(Ζήτηε τῆ Πέμπτη τῆς Ε' ἑβδομάδος Ματθαίου).

Μετὰ δὲ τὸν ν' ψαλμόν· Δόξα. Ταῖς τοῦ ἀποστόλου... Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Στίχος· Ἐλέησόν με, ὁ Θεός...

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β' .

Παρεστηκῶς τῷ θρόνῳ τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ * καὶ παρρησίας τυγχάνων πρὸς αὐτόν * διὰ τὴν συγγενὴ οἰκειότητα, * μὴ ἀποκάμης ἱκετεύειν ὑπὲρ ἡμῶν * τὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα, * Ἰάκωβε θεάδελφε, * τῶν δεσποσύνων ὁ πρῶτιστος.

ΤΗ ΚΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀρέθα καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

372. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξασικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ἀνίμψευτε Παρθένε. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Τὰς ἀληθόνας τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

ΤΗ ΚΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ νοταρίων Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου.

373. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξασικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ἀσπύρωσ ἐκ θείου Πνεύματος. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

ΤΗ ΚΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου καὶ ἀνάμνησις τοῦ ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου τῷ 741 μ.Χ. γενομένου σεισμοῦ.³⁰¹

Α'.

374. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν καθημερινῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος εἰς σ'.³⁰² Δόξα, Σήμερον συγκαλεῖται ἡμᾶς. Καὶ νῦν, Παναγία Δέσποινα. (Τοῦτο ψάλλεται καὶ ἐν ἑσπέρᾳ Παρασκευῆς ἀντὶ τοῦ α' θεοτοκίου τοῦ ἡχου). Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.³⁰³ Ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα τοῦ σεισμοῦ μετὰ τῶν ἐξῆς στίχων·

301. Εἰς τὰ Μηναιὰ ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος φέρεται συνδεδευσμένη μετὰ τῆς τοῦ σεισμοῦ· καὶ ἡ διάταξις τῶν ΤΚ (σ. 21-24) καὶ ΤΜΕ (§§ 1-8, σ. 89-91) ἀκολουθεῖ τὸν συνδυασμὸν τοῦτον. Φρονοῦμεν ὅμως ὅτι ἡ ἀκολουθία τοῦ σεισμοῦ, ἔχουσα τοπικὸν καὶ περιστασιακὸν χαρακτῆρα, εἶναι δυνατόν νὰ παραλειφθῇ, ὅπου μάλιστα ὁ ἅγιος Δημήτριος τιμᾶται ἰδιαίτερος, ὡς λ.χ. ἐν Θεσσαλονίκῃ. Εἶναι δὲ ἀξιοσημείωτον, ὅτι καὶ τὸ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως προερχόμενον ΤΕ (σ. 300-301) δὲν προβλέπει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ σεισμοῦ, καίτοι οὔτως συνέβη ἐν Κωνσταντινουπόλει. Διὰ τοῦτο συνετάξαμεν μὲν τὴν τυπικὴν διάταξιν τῆς ἑορτῆς βάσει τῶν ΤΚ καὶ ΤΜΕ, ἐθέσαμεν ὅμως ἐντός παρενθέσεων τὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα εἶναι δυνατόν νὰ ψαλοῦν ἀντὶ τῶν τοῦ σεισμοῦ.

302. Εἰς ἡ' κατὰ τὰ ἀρχαῖα Τυπικά, ἐὰν τελῆται ἀγρυπνία.

303. Τὰ ἐν τῷ Μηναιῷ δύο πρῶτα ἀναγνώσματα δὲν εἶναι διὰ τὸν ἅγιον, ἀλλὰ διὰ τὸν σεισμόν. Ἐὰν παραλειφθῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ σεισμοῦ, δέον νὰ λεχθῶν τὰ συνήθη εἰς μνήμας μαρτύρων ἀναγνώσματα (ζηρεῖ αἰτὰ τῆς κγ' Ἀπριλίου).

Εἰς τὸ β'. Συνέσεισας τὴν γῆν καὶ συνετάρραξας αὐτήν. (Ψαλμ. νθ' 4)

Εἰς τὸ γ'. Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, ὁ ἀπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται. (Ψαλμ. ργ' 32)

(Ἡ τοῦ ἁγίου τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς κζ' Δεῦτε πιστοὶ συνελθόντες³⁰⁴ μετὰ στίχων Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνήσει... καὶ Πεφυτευμένοι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου... βλ. § 203). Δόξα, Ἔχει μὲν ἡ θεοσιότης σου ψυχὴ. Καὶ νῦν, Ἀνήμεφετε Παρθένε). Ἀπολυτικά: τοῦ ἁγίου Μέγαν εὐρατο. Δόξα, καὶ νῦν τοῦ σεισμοῦ Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν (ἡ θεοτοκίον Σε τὴν μεσιτεύσασαν).

375. Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἡ λιτή, ἦτοι πρῶτον τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ εἶτα τὰ τοῦ ἁγίου Δημητρίου,³⁰⁵ τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξόμεθα*.

376. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου δις καὶ τὸ τοῦ σεισμοῦ ἔπαξ (ἡ τὸ θεοτοκίον). [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον *Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ*, τὸ *Πᾶσα πνοὴ* καὶ τὸ *Εὐαγγέλιον*. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα, *Ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου*. Ὁ στίχος *Ἐλέησόν με ὁ Θεός...* καὶ τὸ ἰδιόμελον *Εἰς τὰ ὑπερκόσμια σκηνώματα*. Κανόνες: ὁ τοῦ σεισμοῦ μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς δ' μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι* (ἡ ὁ τῆς Θεοτόκου³⁰⁶) καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου εἰς η' ³⁰⁷ Ἀπὸ γ' ὠδῆς κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ σεισμοῦ (ἡ θεοτοκίον *Ὡς πανάμωμος νύμφη τοῦ ποιητοῦ*, ζῆτει αὐτὸ τῆ κδ' τοῦ μηνός). Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον, ἐπισφραγίζομενον ὡς ἐξῆς:

Ταῖς προσβείαις τῆς πανάγου καὶ ἁγίας ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ πάντων τῶν ἁγίων ρουθειήμεν ἀπὸ πάσης ἀπειλῆς καὶ τύχομεν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καταβασίαι: Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ προσόμοια *Δεῦρο μάρτυς Χριστοῦ* εἰς δ' ³⁰⁸ *Δόξα, Τὸν λόγχαϊς κληρωσάμενον. Καὶ νῦν, Ρῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀναγκῶν ἡμῶν*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου.

377. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ὠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ σεισμοῦ (ἡ τοῦ α' κανόνος τοῦ ἁγίου) καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ β' κανόνος τοῦ ἁγίου,³⁰⁹ ἡ] τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά (τοῦ σει-

304. Τὰ ΤΔ (σ. 62) καὶ ΤΠ (σ. 71), καίτοι προβλέπουν τὴν ἀκολουθίαν τοῦ σεισμοῦ, ὀρίζουν ἀπόστιχα τοῦ ἁγίου τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ εἰς τοὺς αἶνους ὑπάρχοντα, εἰς δὲ τοὺς αἶνους ἄλλα μὴ ὑπάρχοντα ἐν τῷ Μηναίῳ. Ἡμεῖς ὠρίσαμεν τὰ τῆς κζ' ὡς προχείρως εὐρισκόμενα: οὐχ ἦπτον ὁμοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθοῦν ἄλλα ἐκ τῶν ἐν § 382 παρατιθεμένων.

305. Τὸ ΤΠ (σ. 71) ὀρίζει εἰς τὴν λιτὴν καὶ τὰ ἰδιόμελα τοῦ σεισμοῦ.

306. Κατὰ Ἰλληλὸς ὁ τῆς Τετάρτης τοῦ δ' ἤχου Ὡς οὐσα καθαρωτέρα πάντα μετὰ τῶν εἰρμῶν.

307. Τὸ ΤΜΕ (§ 2, σ. 89) ὀρίζει μόνον τὸν β' κανόνα τοῦ ἁγίου: ἄλλα τοῦτο μόνον χάριν συντομίας εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτόν. Τὸ ΤΚ (σ. 21) ὀρίζει γενικῶς «ὁ κανὼν τοῦ σεισμοῦ μετὰ τοῦ ἁγίου».

308. Εἰς τὸ β' στιχηρὸν *Τεῖχος ὠχρωμένον ἡμῖν ἡ πρὸς τὸ τέλος φράσις Ἦν καὶ νῦν παμμακάριστε κλπ.* ἀντικαθίσταται ἀπὸ ἐτῶν οὕτως: *Ἦν λυτρωθεῖσαν, ἐνδοξε, * Θεοῦ εὐδοκήσαντος * διὰ παντός ἐλευθέρων ** ταῖς οἰς προσβείαις συντήρησον, * Χριστὸν ἱκετεύων κλπ.

309. Οὕτως ὀρίζει τὸ ΤΡ (σ. 304), ἦτοι μόνον τοῦ ἁγίου τροπάρια εἰς τοὺς μακαρισμοὺς, καίτοι προβλέπει καὶ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ σεισμοῦ.

σμοῦ), τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.³¹⁰

Β'.

378. Ἐὰν τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλοντες σιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου στ'. Δόξα τοῦ ἁγίου Σήμερον συγκαλεῖται ἡμᾶς. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα.³¹¹ Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου Ἐχει μὲν ἡ θειοτάτη σου ψυχὴ. Καὶ νῦν, Ἀνύμφευτε Παρθένε.³¹² Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ σεισμοῦ (ἡ θεοτοκίον Σε τὴν μεισιεύσασαν).

379. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτὴ τοῦ ἁγίου ὡς ἐν § 375³¹³ εἶτα τὰ τριαδικὰ μεγαλυνάρια Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

380. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ σεισμοῦ καὶ ὁ εἰς τοῦ ἁγίου (ἡ ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου). Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὰ καθίσματα ὡς ἐν § 376. Ἄφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον μετὰ τῆς κατακλειδος, ὡς διευπλώθη ἀνωτέρω (§ 376). Καταβασία· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστοιλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους σιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δίκασις ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει... καὶ Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου... (§ 203). Δόξα, Τὸν λόγῳ κληρωσάμενον. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

381. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ὥδης τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, (τοῦ σεισμοῦ), τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

310. Τὸ ΤΞ (σ. 110) ὀρίζει μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν δέησιν ὑπὲρ προστασίας ἐκ τῶν σεισμῶν ἀποτελούμενην ἐκ τοῦ τρισαγίου, τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς κλπ., τῶν ἐν τῷ Μ. Εὐχολογίῳ εὐχῶν εἰς φόβον σεισμοῦ, τῆς ἐκτενοῦς καὶ τοῦ Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός, μεθ' ὃ ψάλλεται τὸ Εἰη τὸ ὄνομα Κυρίου καὶ γίνεται ἡ ἀπόλυσις τῆς Θ. Λειτουργίας.

311. Βλ. σημ. 303.

312. Κατὰ τὸ ΤΚ (σ. 230. Τὰ ΤΜΕ (§ 6, σ. 90), ΤΞ (σ. 111) καὶ ΤΡ (σ. 305) ὀρίζουν τὸ Παναγία Δέσποινα.

313. Δυνατὸν ἀντὶ τοῦ ἰδιομέλου τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ νὰ προταχθοῦν τὰ ἰδιόμελα τοῦ σεισμοῦ Τῆς γῆς συνταρασσομένης κλπ. ὡς μὴ ψαλέντα ἐν τῷ Ἑσπερινῷ (βλ. σημ. 305 καὶ ΤΡ σ. 305), εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν τὸ Παναγία Δέσποινα, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὰ ἀπόστιχα (βλ. σημ. 312).

382. Ὑμνοι εἰς τὸν ἅγιον Δημήτριον.³¹⁴

Στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ' . (Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν).³¹⁵

Λογχευθεὶς τὸν πολέμον * σοῦ ταῖς λόγχοις κατέτρωσας * καὶ νεκρὸν ἐτέλεσας ἀνενέργητον * οὐ τῆς κακίας, Δημήτριε, * ἡμᾶς ἀπολύτρωσαι, * ἰσχυροῦς κατὰ παθῶν * τυραννοῦντων ἐκάστοτε * ἐργαζόμενος * ἱεραῖς σου πρεσβείαις, * θείῳ φόβῳ * κατανύσσων τὰς καρδίας * καὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ἅγιε.

Ποταμόν σε πληρούμενον * τῶν ναμάτων τοῦ Πνεύματος * ἐπιγνόντες, ἅγιε, ἱκετεύομεν * τὰς ἐκτακείσας ψυχὰς ἡμῶν * παθῶν παραβάσει * συμπαθείᾳ σου πολλῇ * ἱερῶς καταδρόσισον * καὶ ἀπόπλυνον * ἐνυπάρχοντος ῥύπου * καὶ μυριῶν * ἀπολύτρωσαι κινδύνων * καὶ αἰωνίου κολάσεως.

Ὡς ἀστὴρ φαινότατος * ἐπὶ γῆς ἀναδέδειξαι * τῶν θανάτων λάμψει τὴν ὑφήλιον * καταφαιδρύνεις ἐκάστοτε, * Δημήτριε ἔνδοξε, * τῆς ἀχλύος σκοτασμόν * ἐκδιώκων πρεσβείαις σου * τῶν ψυχῶν ἡμῶν * καὶ τὰς νόσους ἰᾶσαι * τῶν ἐκ πόθου * ἐκτελούντων σου τὴν μνήμην, * κλέος μαρτύρων καὶ καύχημα.

Ἔτερα στιχηρὰ προσόμοια.³¹⁶

Ἦχος α' . (Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος).

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! * Δημητρίου ψυχῇ * ἀπὸ γῆς ἀνέρχεται * καὶ ἄνω πρὸς οὐρανὸν * ἐγκατοικίζεται. * Εὐφραίνου ὁ οὐρανός, * τοῦ Δημητρίου τὸ θεῖον κατάλυμα * βοάτω πᾶς ὁ λαὸς * ἐν καθαρῇ τῇ καρδίᾳ φθεγγόμενος * Ἀθλητῶν τὸ κλέος, χαίροις * μετὰ σοῦ ἡ δύναμις * τοῦ Κυρίου ὑπάρχει * ἐκτελοῦσα τὰ τεράσια.

Βαβαὶ τῶν σῶν μεγαλείων, σοφέ! * τοῦ τυράννου θράσος * ἀνδρικῶς κατέβαλες * καὶ πᾶσαν τὴν μηχανὴν * εἰδώλων ἔσβεσας, * ἐκήρυξας δὲ τρανῶς * τῆς εὐσεβείας τὰ θεῖα διδάγματα, * δι' ὧν οἱ πάντες πιστοὶ * τῇ ἀληθείᾳ στεροῦς ἐστηρίχθημεν * καὶ πρὸς σέ βοῶμεν, μάρτυς * Μετὰ σοῦ ἡ δύναμις * τοῦ Κυρίου ὑπάρχει * ἐκτελοῦσα τὰ τεράσια.

Τῆν σὴν δοξάζουσιν ἄθλησιν * οὐρανῶν τὰ πλήθη * καὶ ἀγγέλων ὄμιλος * καὶ πάντων τῶν εὐσεβῶν * σεπτὴ ὁμήγουρις. * Ἀγάλλονται γηγενεῖς * ἐπὶ τῇ θείᾳ σου μνήμῃ, Δημήτριε * Λυαῖος δ' ὁ δυσσεβῆς * τῇ παναλκεί σου δυνάμει τιτρώσεται * καὶ πρὸς σέ βοῶμεν πόθῳ * Μετὰ σοῦ ἡ δύναμις * τοῦ Κυρίου ὑπάρχει * ἐκτελοῦσα τὰ τεράσια.

314. Ἡ εἰς τὸν ἅγιον Δημήτριον ὕμνολογία εἶναι πλουσιωπάτη. Μέγα μέρος αὐτῆς ἐξέδωσεν ὁ καθηγητὴς γλ. Ἰ. Φουντούλης ἐν τῇ προσπαθείᾳ ἀποκαταστάσεως τῶν προεορτιῶν ἀκολουθιῶν καὶ τῶν τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου, ὡς ἐτελοῦντο αὐταὶ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Θεσσαλονίκης ὑπὸ τῶν Τούρκων τῷ 1430 (Ἰ.Μ.Φουντούλης, Μεγάλῃ ἑβδομάδι τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ΚΛ ἀριθμ. 17, Θεσσαλονίκη 1979). Ἐκ τῆς πλουσιωπάτης ταύτης ὕμνογραφίας παραθέτομεν ἐναντιῦθα τρεῖς σειρὰς προσομοίων καὶ δυο ἰδιόμελα δοξαστικά, διὰ νὰ ἔχουν αὐτὰ πρόχειρα οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ τιμῆσουν δι' αὐτῶν τὸν μεγαλομάρτυρα.

315. Ἰ.Μ.Φουντούλης, ἐνθ' ἄνωτ. σ. 36. Δυνατὸν νὰ ψαλοῦν ὡς ἀπόστιχα τοῦ Ἐσπεριοῦ τῆς κυρίας ἡμέρας ἡ εἰς τοὺς αἰῶνας τῆς κς' Ὀκτωβρίου.

316. Ἐκ τοῦ ΠΠ (σ. 73). Τὰ τρία πρῶτα μετὰ μικρῶν τιῶν διαφορῶν ὑπάρχουν καὶ ἐν Ἰ.Μ.Φουντούλης, ἐνθ' ἄνωτ. σ. 85. Δυνατὸν νὰ ψαλοῦν εἰς τοὺς αἰῶνας τῆς κς', ὅπου καὶ τάττει αὐτὰ τὸ ΠΠ.

Μύρου τοῦ σεπτοῦ σου, ἔνδοξε * ἡ ὁσμὴ ἐξῆλθεν * εἰς τὰ γῆς νῦν πέρατα * καὶ πάσας τῶν εὐσεβῶν * ψυχὰς κατήφρανε * τὰς πόθῳ ἐν τῇ σορῶ * προσερχομένας τοῦ θεοῦ λειψάνου σου * καὶ πάσης φθοροποιοῦ * ἐξαιτουμένας τὴν ῥῶσιν παθήματος * χαρίζεται, μάρτυς, Χαίροις, * ἐκβώσας, ἔνδοξε * τὸν Σωτῆρα δυσώπει * ὑπὲρ τῶν ἀνευφημούντων σε.

Ἔτερα στιχηρὰ προσόμοια.

Ποίημα Συμεῶν Θεσσαλονίκης.³¹⁷

Ἦχος πλ. α' . (Πάσχα ἱερόν).

Ἐαρ νοητὸν ἡμῖν * σήμερον ἀνατέταλκεν, * ἔαρ καινόν, ἅγιον, * ἔαρ μυσικόν, * ἔαρ παμφαέστατον, * μάρτυς Χριστοῦ χρυσοειδής, * μάρτυς πάμφωτος, * μάρτυς μέγας, * μάρτυς μυστικός, * μάρτυς ὁ πνεύσας ὁσμὴν * τοῦ παραδείσου ἡδῶ * ἐν τῇ μνήμῃ τῆς αὐτοῦ εορτῆς.

Δεῦτε ἀπὸ θέας * τῶν ἄνω ἐλθέ, Δημήτριε, * καὶ τοῖς ἐν γῇ φάνηθι * φέρων ἐκ Θεοῦ * χαρὰς εὐαγγέλια * τοῖς λυπουμένοις ἐν δεινοῖς· * τέρπε, φώτιζε * καὶ εὐλόγει * ἅπαντας ἡμᾶς, * τοῦ βασιλέως Χριστοῦ * τεθεωμένοις ἐκ μεθέξεως * στρατιωτῆς γνωρίζομενος.

Οἱ ἐν πυρφόρῳ καμίνῳ * λύπης βαθείας, * ἐπιστάντες πρὸς τὸν τάφον τοῦ στεφφόρου, * ἄλλον ἄγγελον * δροσοβολοῦντα ὀψόμεθα· * καὶ αὐτὸς ἐφιπτάμενος, * ἡμῖν οὕτω φθέγγεται· * Τί ζητεῖτε * τὸν ὄντα ἦδη μεθ' ὑμῶν; * τί θρηνεῖτε, * κατέχοντές με τὴν χαράν; * ἀπελήλυθε, χαίρετε, * ἀφ' ὑμῶν τὰ δεινά.

Χαίροις, ἀθλητὰ * χαῖρε, ὀπλίτα, χαῖρε· * χαῖρε κοσμοπόθητον ἡμῶν διάσωμα· * χαῖρε, ὃν χαρὰ * καρδίας περιπτυσσόμεθα· * ὦ χαῖρε, λύτρον λύπης· * καὶ γὰρ ἐξ ὑψους σήμερον, * ὥσπερ ἐκ πασοῦ νυμφίος φανείς, * τὰ γήινα χαρὰς ἐπλησας, λύσας * κατήφειαν ἐκ προσώπου.

Ἰδιόμελον ὀκτάηχον.

Ποίημα Ἰωάννου τοῦ Σταυρακίου.³¹⁸

Ἦχος α' .

Τρισαρισεῦ ἀντιλήπτορ ἡμῶν, * μεγαλόδοξε Δημήτριε, * τῶν μαρτυρικῶν κοιλάδων * τὸ ἀμάραντον ἄνθος, * τὸ μῆλον τὸ εὐοσμῶν, * ἄμπελος ἡ κυπρίζουσα * ταῖς διαφόροις τοῦ Πνεύματος χάρισιν, * (Ἦχος β') ὡς θαυμαστόν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ! * ὅτι ἐπήρηθη ἡ μεγαλοπρέπεια τῶν θαυμάτων σου * ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν. * (Ἦχος γ') Προσαδέτω σοι

317. Ἰ.Μ.Φουντούλη, Συμεῶν ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, τὰ λειτουργικὰ συγγράμματα, Θεσσαλονίκη 1968, σ. 96. Τὰ προσόμοια ταῦτα ἐποίησαν ὑπὸ τοῦ Συμεῶν διὰ τοὺς αἰῶνας τῆς κυρίας ἡμέρας, ἀντιστοιχοῦν δὲ εἰς τὰ τοῦ Πάσχα Πάσχα ἱερόν... Δεῦτε ἀπὸ θέας... κλπ. Εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Φουντούλη παρατιθέμενον κείμενον ἐπηγήθησαν ὑφ' ἡμῶν αἰ κάτωθι διορθώσεις: α) Εἰς τὸ α' στιχηρὸν προσετέθη ὁ δ' στίχος ἔαρ μυσικόν πρὸς συμπλήρωσιν ὑπάρχοντος κενοῦ. - β) Εἰς τὸ γ' στιχηρὸν διορθώθησαν αἱ λέξεις καμίνου καὶ ὀψόμενοι εἰς καμίνῳ καὶ ὀψόμεθα ἀντιστοίχως πρὸς εὐδόξωσιν τοῦ νοήματος. - γ) Εἰς τὸ αὐτὸ στιχηρὸν ἀφηρέθη ὡς πλεονάζον μετρικῶς τὸ δεύτερον ἦδη μετὰ τὰς λέξεις κατέχοντές με. - δ) Εἰς τὸ δ' στιχηρὸν ἀντικατεστάθη τὸ ἐπίρρημα ὄντως διὰ τῆς ἀνωνομίας ὃν πρὸς εὐδόξωσιν τοῦ νοήματος καὶ μετρικὴν ἀποκατάστασιν.

318. Ἰ.Μ.Φουντούλη, Μ. Ἐβδομάς τοῦ ἁγίου Δημητρίου, σ. 86. Υἰάρχει καὶ εἰς τὸ ΤΠ (σ. 72), ἐκ τοῦ ὁποῖου συνεπληρώθη τὸ τέλος. Εἰς τὴν ἐκδόσιν τοῦ κ. Φουντούλη φέρεται ὀκτάηχον ἄνευ ἐπιστροφῆς εἰς τὸν α' ἦχον, ἐνφ' εἰς τὸ ΤΠ ἐπιγράφεται ὀλόκληρον εἰς ἦχον α' .

ταῦτα κατὰ καιρὸν * κινύρα δαβιτικὴ * τὸν γὰρ θεάνθρωπον Ἰόγον * τοῦ πανυψίστου Πατρός, * ὡς ἐκείνου γνήσιος δούλος * κατὰ δύναμιν μιμησάμενος, * (Ἦχος δ') ἐπὶ σταυροῦ μὲν οὐκ ἀνέβης, * λόγχαϊς δ' ὁμως τὸ καθαρώτατον σῶμά σου * μυριότροπον ἐκ τούτων ἀπέδειξας. * (Ἦχος πλ. α') Καὶ νῦν αἰδεῖται σου τὸ τίμιον πάθος * ἡ ἐν Ἐδέμ φλογίνῃ ῥομφαία, * (Ἦχος πλ. β') ὡς πάλαι τῆς τοῦ Σωτήρος πλευρᾶς * τὸ ἐν πεφόβηται λόγχευμα * καὶ πάροδον πρώτῳ παρέσχε * τῷ εὐγνώμονι καὶ θεοσόφῳ ληστῇ. * (Ἦχος βαρῦς) Διὰ τοῦτο καὶ θαυμαστοῦται τὸ ὄνομά σου * ἐν πάσῃ τῇ γῆ * καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς δόξης σου * ἀπὸ περάτων εἰς πέρατα μεγαλύνεται, * (Ἦχος πλ. δ') ὑπερβαλλόντως δὲ τῇ πατρίᾳ σου γῆ, * τῇ τῶν Θετταλῶν προκαθεζομένη. * (Ἦχος α') ἦν περισφῆξε σὺν τῇ ποιίμῃ σου ταύτῃ * ἐκ παντοδαπῶν καὶ συνεχῶν περιστάσεων.

Ἔτερον. Ποίημα Εὐσταθίου Θεσσαλονίκης.³¹⁹

Ἦχος πλ. α'. (Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι).

Συνδράμωμεν ἐν πίστει τε καὶ πόθῳ, * βοήσωμεν ἑόρτια * καὶ κροτήσωμεν χεῖρας ἅπαντες * ἐν τῇ δι' ἔτους πανηγύρει * τοῦ ἀθλοφόρου Χριστοῦ. * στρατιαὶ οὐράνιοι εὐφρανέσθωσαν * καὶ τὸν λογχευθέντα * διὰ τὸν λόγγῃ νυγέντα Κύριον * καὶ τὸ θράσος τοῦ Ἀναίου * καθηρηκῶτα θαρσαλέως * θαυμαζέτωσαν * ἡ γῆ τε καὶ ἡ θάλασσα * τὰ τοῦ λαμπροῦ φωστήρος * παράδοξα σημεῖα * κατὰ χρέος εὐφημεῖτσαν. * ἡ νεότης τὸν χαλινόν, * οἱ ἐν τῷ γῆρει τὴν βακτηρίαν, * οἱ ἐν συμφοραῖς τὸν προστάτην, * οἱ ἄποροι τὸν πλουτιστὴν, * οἱ ἐν εὐπορίᾳ τὸν οἰκονόμον, * τὴν συμμαχίαν οἱ στρατιῶται, * οἱ ἐν πελάγει τὸν συμπλωτήρα, * σὺν πᾶσι τὸν ἑαυτῆς στερρὸν ὑπέρμαχον * πόλις Θεσσαλονίκη, * καθικετεύοντες οὕτως εἴπωμεν * Περίδοξε Δημήτριε, * πρόφθασον, ἐξελοῦ ἡμᾶς * ἀπὸ πάσης ἀνάγκης * καὶ σῶσον τοὺς δούλους σου ταῖς ἰκεσίαις σου.

Τῆ ΚΖ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μεθέορτα τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου
μάρτυρος Νέστορος.

Α'.

383. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεός Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Ὅπου ὁμως ἑορτάζεται ἐπισημότερον ὁ ἅγιος Δημήτριος ἢ ὁ ἅγιος Νέστωρ, δυνατόν καὶ ἡ ἀκολουθία νὰ καταστῇ ἑορτάσιμος, ἀναπληρουμένων τῶν ἐλλειπόντων ἐκ τῆς ἀκολουθίας τῆς κοτ' ἢ ἐκ τῶν ἀνωτέρω (§ 382) παρατεθέντων. Οὕτως ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων θὰ ψαλῆ θεοτοκίον *Τίς μὴ μακαρίσει σε*³²⁰ καὶ θὰ γίνῃ εἴσοδος. Ἀπόστιχα ἐκ τῶν ἀνωτέρω (§ 382). *Δόξα, Ἐχει μὲν ἡ θειοτάτη σου ψυχῇ. Καὶ νῦν, Δέσποινα πρόσδεξαι.* Ἐν τῷ Ὁρθρῷ καθίσματα τὰ τῆς α' καὶ β' στιχολογίας τοῦ ἁγίου Δημητρίου μετὰ τῶν θεοτοκίων. Κανόνες

319. Ἰ.Μ.Φουντούλη, ἐνθ' ἄνωπ. σ. 127.

320. Ὡς δοξαστικά κοινὰ τῶν ἁγίων Δημητρίου καὶ Νέστορος εἶναι δυνατόν νὰ ψαλοῦν τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῶν ἁγίων Σεργίου καὶ Βάχου (ξ' Ὀκτωβρίου), ἀντικαθισταμένων τῶν ὀνομάτων *Σέργιος καὶ Βάχος* διὰ τῶν *Δημήτριος καὶ Νέστωρ* (βλ. Ἰ.Μ.Φουντούλη, ἐνθ' ἄνωπ. σ. 41 καὶ 72). Εὐνόητον βεβαίως ὅτι μετ' αὐτὰ θὰ ψαλοῦν τὰ κατ' ἄλληλα ὁμόηχα θεοτοκία.

της Θεοτόκου μετά τῶν εἰρμών,³²¹ ὁ α΄ τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Νέστορος. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ καὶ δοξαστικὸν τοῦ ἁγίου Δημητρίου μετὰ καταλλήλου θεοτοκίου (§ 204). Δοξολογία μεγάλη. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ τροπάριον ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τοῦ ἁγίου Νέστορος, ἦ] τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον μαρτυρικά. Κοινωνικόν *Εἰς μνημόσυνον*.

B΄.

384. Ἐάν τύχη ἐν Κυριακῇ,³²² ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄, τοῦ ἁγίου Δημητρίου γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου Νέστορος γ΄. *Δόξα, Σήμερον συγκαλεῖται ἡμᾶς. Καὶ νῦν τὸ α΄* θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἵσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκειμένον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, Ἐχει μὲν ἡ θειοτάτη σου ψυχὴ. Καὶ νῦν, Ἀνύμφευτε Παρθένε. Ἀπολυτικά* τὸ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ ἁγίου Δημητρίου³²³ καὶ τὸ θεοτοκίον *Σὲ τὴν μεαπειύασαν*.

385. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτηριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος*. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α΄ τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Νέστορος. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου Νέστορος μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ΄ στ΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: Ἐνοιξὼ τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου Νέστορος καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τοῦ ἁγίου Δημητρίου δ΄ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο

321. Κατάλληλος ὁ τῆς Τετάρτης τοῦ δ΄ ἤχου *Ὡς οὐσα καθαρωτέρα πάναγνε*.

322. Τὰ ΤΚ (σ. 23) καὶ ΤΜΕ (§§ 4-5, σ. 90) περιέχουν διάταξιν περὶ τῆς ἐν Κυριακῇ συμπτώσεως τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Νέστορος μετὰ τῶν μεθεόρων τοῦ ἁγίου Δημητρίου. Ἡ διάταξις αὕτη περιέχει τὰ ἐξῆς, κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, ἄτοπα καὶ ἀνακόλουθα: α΄. Εἰς τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ δὲν περιλαμβάνει τὰ τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ἐνῶ ὀρίζει τὰ δοξαστικά αὐτοῦ τῶσον εἰς τὰ ἐσπέρια, ὅσον καὶ εἰς τὰ ἀπόστιχα. - β΄. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ ἀντιθέτως δὲν ὀρίζει τὸν κανὸνα τοῦ ἁγίου Νέστορος, ἐνῶ ὀρίζει τὰ στιχηρὰ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. - γ΄. Ἀποσιωπᾷ τὸ ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς κάθισμα τοῦ ἁγίου Νέστορος. - Καὶ δ΄. Ὀρίζει: «Μετὰ τοὺς κανόνας ἡ ἀκολουθία ἅπασα τῆς Κυριακῆς μόνη». Οὕτως ἀποκλείει τὸ ἐξαποστειλάριον τοῦ ἁγίου Νέστορος μετὰ τοῦ θεοτοκίου, τὰ ὅποια εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν μνήμης ἁγίου ἐν Κυριακῇ θὰ ἐψάλλοντο, διακόπτει δὲ τοὺς μεθεόρτους ἕμνους τοῦ ἁγίου Δημητρίου εἰς τὸ μέσον τοῦ Ὁρθρου. Ἄλλ΄ ἡ ἀπόδοσις ἐορτῆς τινος καλύπτει ὅλον τὸν κύκλον τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ νυχθημέρου καὶ μόνον διὰ τὰς ἐορτὰς τὰς συμπιπτούσας ἐντὸς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς περιορίζεται εἰς τὸν Ἑσπερινόν. Ἐφ΄ ὅσον λοιπὸν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὸν Ὁρθρον, δὲν βλέπομεν τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ διακοπῇ εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ καὶ νὰ μὴ καλύψῃ διόκληρον τὸν Ὁρθρον, ἀλλὰ καὶ τὴν Θ. Λειτουργίαν. Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀνωτέρω ἀτόπων διευτυπώσαμεν ἐξ ἀρχῆς τὴν διάταξιν, περιλαμβάσας συμμετρικῶς τοὺς ἕμνους τοῦ τῆς ἁγίου Δημητρίου καὶ τοῦ ἁγίου Νέστορος εἰς πᾶσας τὰς ἀκολουθίας. Σημειωτέον ὅτι τὸ ΤΞ (σ. 112) περιορίζει τὰ μεθεόρτα τοῦ ἁγίου Δημητρίου εἰς τὸν Ἑσπερινόν, ὡς ἀκριβῶς διατυπώνονται ἀνωτέρω, ἐνῶ εἰς τὸν Ὁρθρον καὶ τὴν Λειτουργίαν ὀρίζει μόνον τὴν ἀναστάσιμον ἀκολουθίαν μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Νέστορος.

323. Ἡ παράλειψις τοῦ ἀπολυτικίου τοῦ ἁγίου Νέστορος δὲν ἔρχεται εἰς ἀντίφασιν πρὸς τ΄ ἀνωτέρω, ἀλλ΄ εἶναι πλήρως δεδικαιολογημένη, α΄ διότι εἰς τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου Δημητρίου μνημονεύεται καὶ ὁ ἅγιος Νέστωρ, καὶ β΄ διότι ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Νέστορος στερεῖται δοξαστικῶν. Τὴν παράλειψιν ταύτην υἰοθετεῖ καὶ τὸ ΤΔ (σ. 63) ὀρίζον: «Τροπάριον *Μέγαν εὔρατο* καὶ *Ὁ μάρτυς σου Κύριε*. Εἰ δὲ τίχῃ ἐν Κυριακῇ, ἀρκοῦμεθα εἰς μόνον τὸ πρῶτον τροπάριον». Εἰς ναοὺς ὁμοῦ τιμωμένους ἐπ΄ ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νέστορος εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλῇ καὶ τοῦτο τὸ ἀπολυτικίον.

τελευταία Δίκαιος ὡς φοινῖξ ἀνήσει... καὶ Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου... (§ 203). Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

386. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ὥδης τοῦ ἁγίου Νέστορος ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἴχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ ΚΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Τερεντίου καὶ Νεονίλλης καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
Στεφάνου τοῦ Σαββαΐτου.³²⁴

387. Ἐν καθημερινῇ ἢ ἀκολουθίᾳ τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦα (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἢ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ αἱ τῶν ἁγίων ψάλλονται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Εἰς τοὺς αἰνοὺς τὸ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΑΥΤῆ ΗΜΕΡᾶ

Ἀνάμνησις τῆς ἁγίας Σκέπης τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
Μαρίας, προστάτιδος καὶ ἄρωγοῦ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους.³²⁵

Α'.

388. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν καθημερινῇ, ἢ ἀκολουθία αὐτῆς ψάλλεται κατὰ τὸν τύπον τῶν ἐν καθημερινῇ θεομητορικῶν ἑορτῶν (βλ. §§ 176 καὶ 253-256). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ παρόντα ἀντίφωνα.³²⁶

324. Ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος ἀγεται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας Σκέπης τῆς Θεοτόκου, περὶ ἧς βλέπε κατωτέρω, καταλαμβάνεται δὲ ἡ ἀκολουθία τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ ὁσίου.

325. Ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας Σκέπης, ἀγομένη κανονικῶς τῇ α' Ὀκτωβρίου εἰς ἀνάμνησιν ἐμφανίσεως τῆς Θεοτόκου ἐν ὄραματι εἰς τὸν ὅσιον Ἀνδρέαν ἐν τῷ ἰ. ναφ τῶν Βλαχερνῶν ἐπὶ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ, εἶχε λησμονηθῆ τελείως ἐν τῷ ἑλληνικῷ ὀρθοδόξῳ χώρῳ, ὥστε οὔτε κἀν νῦν μνημονεύεται εἰς τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ συναξάριον. Ἀντιθέτως ἐν τῇ ρωσικῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἐξηκολούθησε πάντοτε καὶ ἐξακολουθεῖ νῦν εορτάζεται. Ἀλλὰ καὶ τὸ ΤΔ (σ. 41-43) καὶ τὸ ΤΠ (σ. 53 κ.έ.) προβλέπουν τὴν ἑορτὴν τῆς ἁγίας Σκέπης· τὸ δεύτερον μάλιστα περιέχει καὶ πλήρη παλαιὰ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952 ὅμως κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἡ ἑορτὴ αὕτη, ἀνασυσταθεῖσα ἐκ τῆς ἀφανείας, μετετέθη εἰς τὴν κη' τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἐπέτειον τῆς κηρύξεως τοῦ ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου τοῦ 1940, διὰ νὰ συμπανηγυρίζεται μετὰ τῆς ἀναμνήσεως τῆς ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν ἐνόπλων δυνάμεων νικηφόρου ἀντιμετωπίσεως τῶν ἐπιδρομῶν, ἦτις δικαίως ἀπεδόθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν προστασίαν καὶ ἄρωγὴν τῆς ὑπερμάχου στρατιγῶν. Ἐκτοτε ἡ ἑορτὴ αὕτη εορτάζεται λαμπρῶς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ νέα ἀκολουθία αὐτῆς, συντεθεισα ὑπὸ τοῦ αἰοδίμου μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου, ὑμνογράφου τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐξεδόθη τὸ πρῶτον εἰς ἰδιαίτερον φυλλάδιον ἐν ἔτει 1952 ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔπειτα δὲ συμπληρωμένη διὰ δευτέρου κανόνος περιελήφθη εἰς τὸ ὑπ' αὐτῆς ἐκδοθὲν Μηναιὸν τοῦ Ὀκτωβρίου.

326. Τὰ ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τῆς ἑορτῆς περιεχόμενα ἀντίφωνα ἀποτελοῦνται τὰ μὲν Α' καὶ Γ' ἐκ στίχων τοῦ

Ἀντίφωνον Α΄. Ἦχος β΄. (Ψαλμός μγ΄)

Στίχ. α΄. Ὁ Θεός ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνήγγειλαν ἡμῖν ἔργον, ὃ εἰργάσω ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν. (μγ΄ 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β΄. Σὺ εἶ αὐτός ὁ βασιλεύς μου καὶ ὁ Θεός μου ὁ ἐντελλόμενος τὰς σωτηρίας Ἰακώβ. (μγ΄ 5)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ΄. Ἐσωσας γὰρ ἡμᾶς ἐκ τῶν θλιβόντων ἡμᾶς καὶ τοὺς μισοῦντας ἡμᾶς κατήσχυνας. (μγ΄ 8)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ΄. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινεθσόμεθα ὄλην τὴν ἡμέραν καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἔξομολογησόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα. (μγ΄ 9)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β΄. Ἦχος β΄. (Ψαλμός μδ΄)

Στίχ. α΄. Ἐξηρεύετο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ. (μδ΄ 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαναστάς...

Στίχ. β΄. Παρέστη ἡ βασιλίσσα ἐκ δεξιῶν σου ἐν ἱματισμῷ διαχρῶσφ περιβεβλημένη, πεποικιλμένη. (μδ΄ 10)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ΄. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ. (μδ΄ 18)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ΄. Διὰ τοῦτο λαοὶ ἔξομολογήσονται σοὶ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. (μδ΄ 18)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ΄. Ἦχος α΄. (Ψαλμός με΄)

Στίχ. α΄. Ὁ Θεός ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις, βοηθός ἐν θλίψει ταῖς εὐρούσαις ἡμᾶς σφόδρα. (με΄ 2)

Τῆς Σκέπης σου, Παρθένε, ἀνυμνοῦμεν τὰς χάριτας...

Στίχ. β΄. Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἡγίασε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος. (με΄ 5)

Τῆς Σκέπης σου, Παρθένε, ἀνυμνοῦμεν τὰς χάριτας...

μδ΄ ψαλμοῦ, καταλλήλων μὲν διὰ θεομητορικὴν ἑορτὴν, οὐχὶ ὁμως καὶ δι' ἀνάμνησιν προστασίας τῆς Θεοτόκου ἀπὸ ἐπιδρομῆς ἐχθρῶν, τὸ δὲ Β΄ οὐχὶ ἐκ ψαλμικῶν, ἀλλ' ἐκ προφητικῶν στίχων. Διὰ τοῦτο κατηρτίσαμεν νέα ἀντίφωνα ἐκ τριῶν συνεχόμενων ψαλμῶν (μγ΄, μδ΄, με΄) κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, ἐπιλέξαντες ἐξ αὐτῶν στίχους ὑπενθυμίζοντας τὴν πανίσχυρον βοήθειαν καὶ προστασίαν τοῦ Θεοῦ· οὐχ ἥτιον ὁμως τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀρμόζουν καὶ εἰς θεομητορικὴν ἑορτὴν.

Στίχ. γ'. Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεός Ἰακώβ. (με' 8)
 Τῆς Σκέπης σου, Παρθένε, ἀνιμινοῦμεν τὰς χάριτας...

Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός... Τὰ δύο ἀπολυτικά. Δόξα, καί νῦν τὸ κοντάκιον Ὡσπερ νεφέλη. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ἄγγελιο τὴν Σκέπην τῆς Θεοτόκου... Ἄπας γηγενής. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Β'.

389. Ἐὰν τύχη ἐν Κυριακῇ,³²⁷ ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὸν τύπον τῶν ἐν Κυριακῇ θεομητορικῶν ἑορτῶν (§§ 177-180). Ἀπολυτικά ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ εἰς τὸ Θεός Κύριος· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὰ δύο τῆς ἑορτῆς. Εὐαγγέλιον ἐωθινόν. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τοὺς αἰνους· Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καί νῦν, Ὑπερευλογημένη. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 388) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικόν καὶ τὰ δύο τῆς ἑορτῆς. [Ἦ ὑπακοή τοῦ ἡχοῦ]. Δόξα, καί νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ἄγγελιο τὴν Σκέπην τῆς Θεοτόκου... Ἄπας γηγενής. Κοινωνικόν· [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καί] Ποτήριον σωτηρίου. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ ΚΘ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Ἀναστασίας τῆς Ρωμαίας καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀβραμίου.

390. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς ὀρίζεται τῇ κη' (§ 387).

327. Ἐν τῇ φυλάδι τῆς ἑορτῆς (σ. 26) καὶ ἐν τῷ Μηναίῳ ἐκδόσεως Ἀποστολικῆς Διακονίας ὑπάρχει ἡ σημείωσις· «Εἰ τύχοι ἐν Κυριακῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τυπικὴν διάταξιν τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου», ἥτοι κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἐν Κυριακῇ θεομητορικῶν ἑορτῶν. Πράγματι κατὰ τὴν τάξιν ταύτην διατυπῶνται ἡ τυπικὴ διάταξις τῆς ἑορτῆς εἰς τὸ Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἔτους 1979, καθ' ὃ ἡ ἑορτὴ συνέπεσεν ἐν Κυριακῇ, εἰς τὴν Τάξιν τοῦ αὐτοῦ ἔτους (σ. 260-262) καὶ εἰς τὰ Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἔτους 2001. Ἀντιθέτως εἰς τὰ Ἡμερολόγια τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῶν ἐτῶν 1963-1968 σημειοῦται διὰ τὴν ἑορτὴν δέν νὰ θεωρηθῇ «ὡς ἑορτὴ θεομητορικῶν ἀμφίων καὶ οὐχὶ ὡς ἀμιγῆς θεομητορικῆ». Συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην δέν δικαιολογεῖται ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἐωθινοῦ Εὐαγγελίου οὔτε τοῦ δοξαστικοῦ οὔτε τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Κυριακῆς διὰ τῶν τοιούτων τῆς ἑορτῆς. Φρονοῦμεν δὲ ὅτι ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ὀρθότερα, διότι ἡ ἑορτὴ δέν ἀναφέρεται εἰς γεγονός τι τῆς ζωῆς τῆς Θεοτόκου, ὥστε νὰ ἀναχθῇ εἰς περιωπὴν μεγάλης θεομητορικῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰς ἐμφάνισιν τῆς Θεοτόκου ἐν ὄραματι, κατὰ τὴν ὁποίαν αὕτη ἠπλώσεν ὡς προστατευτικὴν σκέπην τὸ «μαφόριον», ἥτοι τὸ ἐπανωφόριον αὐτῆς. Ἄξιοσημείωτον δὲ εἶναι ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἑορτὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου παλαιότερον ἐλέγετο τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον καὶ οὐχὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. (βλ. σημ. 367). Τὸ δὲ ΤΔ, τὸ ὁποῖον τοποθετεῖ τὴν ἑορτὴν τῆς ἁγίας Σκέπης πάντοτε εἰς τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ Ὀκτωβρίου, διαγράφει τὴν τάξιν αὐτῆς κατὰ τὸν τύπον ὅχι τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν ἀλλὰ τῶν ἑορτῶν τῶν ἁγίων ἐν Κυριακῇ. Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἐγὸς μὲν τ' ἀνωτέρω, ἀφ' ἐτέρου δὲ τὸν ἐθνικὸν χαρακτήρα τῆς παρουσίας ἑορτῆς, ἠκολουθήσαμεν μέσσην ὁδόν, ἥτοι ὠρίσαμεν εἰς τὸν Ὁρθρον τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον, ἀλλὰ τὸ δοξαστικόν τῆς ἑορτῆς, εἰς δὲ τὴν Λειτουργίαν τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, Ἀπόστολον τῆς ἑορτῆς καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς, εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸν εἰρμὸν τῆς θ' ὥδης καὶ τὸ κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς.

ΤΗ Λ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ.

391. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν μαρτύρων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

ΤΗ ΛΑ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων Στάχυος, Ἀπελλοῦ, Ἀμπλία, Οὐρβανοῦ, Ἀριστοβούλου καὶ Ναρκίσσου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἐπιμάχου.

392. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς διετάχθησαν τῇ κη΄ (§ 387).

ΜΗΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας λ´.

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ι´ καὶ ἡ νύξ ὥρας ιδ´.

Τῆ Α΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τῶν ἁγίων ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἐξ Ἀσίας.

Α΄.

393. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* μόνα τὰ προσόμοια τῶν ἁγίων εἰς σ´. Εἰς τὸν στίχον τὰ ἰδιόμελα τῶν ἁγίων. Ἀπολυτίκιον: Ἅγιοι ἀνάργυροι καὶ θαυματουργοί. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον Ὁ δι´ ἡμᾶς γεννηθεῖς.³²⁸ Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς κανὼν τῆς Ὀκτωήχου καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Κοινωνικόν: *Εἰς μνημόσυνον*.

Πρὸς ἐπισημότερον ὅμως ἑορτασμόν τῆς μνήμης τῶν ἁγίων εἶναι δυνατόν ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ νὰ ψαλῆ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων *Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσει σε καὶ νὰ γίνῃ εἰσοδος*. Ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ τὰ καθίσματα τῆς α΄ Ἰουλίου: κανὼν τῆς Θεοτόκου³²⁹ καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων καταβασίαι Ἀνοιξω τὸ στόμα μου καὶ, παραλειπομένων τῶν ἀποστίχων, δοξολογία μεγάλη. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν δυνατόν νὰ ψαλοῦν τὰ δύο πρῶτα ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148) μετὰ τοῦ ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός εἰς τὸ β´, καὶ τὸ κάτωθι:

Ἀντίφωνον Γ´. Ἦχος πλ. δ´. (Ψαλμὸς ρλβ´).³³⁰

Στίχ. α΄. Ἰδοὺ διή τί κάλον ἢ τί τερπνόν, ἀλλ´ ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτό; (ρλβ´ 1)
Ἅγιοι ἀνάργυροι καὶ θαυματουργοί...

Στίχ. β΄. Ὡς δρόσος Ἀερμών ἢ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὄρη Σιών. (ρλβ´ 3)
Ἅγιοι ἀνάργυροι καὶ θαυματουργοί...

Στίχ. γ΄. Ὅτι ἐκεῖ ἐνετείλατο Κύριος τὴν εὐλογίαν, ζῶν ἕως τοῦ αἰῶνος. (ρλβ´ 3)
Ἅγιοι ἀνάργυροι καὶ θαυματουργοί...

Κοντάκιον: Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἀνωτέρω.

Β΄.

394. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα σ´ καὶ τῶν ἁγίων δ´. Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἡγίου. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς Ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον Ὁ δι´ ἡμᾶς γεννηθεῖς.

328. Ἄλλο ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων βλ. ἐν § 398. Ἐάν προτιμηθῇ τοῦτο, θὰ ψαλῆ θεοτοκίον *Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*.

329. Κατάλληλος τοιοῦτος ὁ εἰς τὴν λ´ τοῦ μηνὸς ὑπάρχων Ὡς μόνῃ τὸν ἄχρονον μετὰ τῶν εἰρμῶν.

330. Ὁ α΄ στίχος τοῦ ρλβ´ Ψαλμοῦ χρησιμοποιεῖται εἰς τὰ ἀπόστιχα τῆς α΄ Ἰουλίου. Τοῦτο ἤγαγεν ἡμᾶς εἰς τὸν καταρτισμὸν ἀντιφώνου ἐκ στίχων τοῦ ψαλμοῦ τούτου, ὁ ὁποῖος προσαρμόζεται ἄριστα εἰς μνήμας ἀδελφῶν ἁγίων, ὡς ἡ παρούσα.

395. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως. Δυνατὸν ὅμως μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα νὰ ψαλοῦν ὡς ἰδιόμελα λιτῆς τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τῶν ἀποστίχων τῶν ἁγίων Ἡ πηγὴ τῶν ἱαμάτων κτλ. Δόξα, Τίς μὴ θαυμάσει (ζήτηε εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ὁρθρω). Καὶ νῦν, Δέσποινα πρόσδεξαι,³³¹ ἀντὶ δὲ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἤχου τὸ ἀπολυτικίον τῶν ἁγίων καὶ πρὸ τῆς ἀπολύσεως ἡ δέησις τῆς λιτῆς.

396. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· οἱ ἀναβαθμοί, ἡ ὑπακοὴ καὶ τὸ προκειμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Ἄπο γ' ῥόδης τὰ καθίσματα τῶν ἁγίων μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἄφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἰνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν ἁγίων δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: Θαναμαστός ὁ Θεός... καὶ Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ... (§ 203). Δόξα τὸ ἐωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μήματος.

397. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ῥόδης τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος τῶν ἁγίων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

398. Ἀπολυτικίον τῶν ἁγίων.

Ποίημα Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου.³³²

Ἦχος γ'. (Θείας πίστεως).

Θείου Πνεύματος * τῇ χειρουργίᾳ * θεραπευέετε * παντοίας νόσους,* σὺν Κοσμῷ Δαμιανῷ οἱ ἀνάργυροι * ὁ γὰρ Σωτὴρ ἰατροὺς ὑμᾶς ἐδειξεν * εἰς περιποίησιν πάντων καὶ ἴασιν * ὅθεν ῥύσασθε * παθῶν δυσαλθῶν καὶ θλίψεων * τοὺς πόθῳ τῷ ναῷ ὑμῶν προστρέχοντας.

Τῆ Β' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκινδύνου, Πηγαίου, Ἀφθονίου,
Ἐπιδηφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου.

399. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνιαίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεὸς Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα μόνα τὰ στιχηρὰ τῶν ἁγίων εἰς στ'. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ μετὰ τὰ ἀπόστιχα τῆς Ὁκτωῆχου ψάλλεται καὶ τὸ ἰδιόμελον τῶν ἁγίων μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ· ἐν Σαββάτῳ δὲ τοῦτο ψάλλεται ἀντὶ τοῦ νεκρωσίμου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

331. Κατὰ τὸ TP (σ. 311).

332. Νέος ἐνιαύσιος στέφανος, Ἅγιον Ὅρος 2002 σ. 99.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξασικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ὡ θαύματος καινοῦ. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Ἀθλοφόροι Κυρίου καὶ θεοτοκίον Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

ΤΗ Γ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀκειμιά, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ, καὶ τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Αὐδῆδῃ ναοῦ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου.

Α΄.

400. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Δυνατὸν ὁμως νὰ καταστῇ εορτάσιμος κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τῆς μνήμης τῶν ἁγίων ἀναργύρων (§ 393) συμπληρουμένη διὰ καθισμάτων ἐκ τῆς ἀκολουθίας τῆς γγ΄ Ἀπριλίου ἐπισφραγιζομένων δι' ὁμοίων θεοτοκίων καὶ ψαλλομένων ἐν τῷ Ὁρθρῷ καταβασίων Ἀνοίξω τὸ στόμα μου καὶ δοξολογίας μεγάλῃς. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Ὅπου δὲ τιμᾶται ἰδιαίτερος ὁ ἅγιος Γεώργιος, δυνατὸν νὰ παραλειφθῇ ἡ ἀκολουθία τῶν τριῶν μαρτύρων καὶ νὰ ψαλῆ μόνῃ ἡ τοῦ ἁγίου Γεωργίου³³³ κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν (§ 393), δευτερουμένων τῶν ἑσπερίων στιχηρῶν αὐτοῦ καὶ ψαλλομένου εἰς τὰ ἀπόστιχα Δόξα, Σήμερον ἡ οἰκουμένη πᾶσα (ζῆτει τῇ γγ΄ Ἀπριλίου ἐν τῷ Μικρῷ Ἑσπερινῷ). Καὶ νῦν, Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος...μετὰ τοῦ ἀθλοφόρου, καὶ ἐν γένει ἀναπληρουμένων τῶν ἐλλειπόντων ὕμνων διὰ καταλλήλων τοιοῦτων ἐκ τῆς ἀκολουθίας τῆς γγ΄ Ἀπριλίου. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ κανόνες· τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου.

Β΄³³⁴

401. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλοντες στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄, τῶν μαρτύρων γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου γ΄ (ἡ ἀναστάσιμα στ΄ καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου δ΄). Δόξα, Ἀξίως τοῦ ὀνόματος. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τῶν μαρτύρων Προοίμιον τυπικῶς (ἡ τοῦ ἁγίου Γεωργίου Σήμερον ἡ οἰκουμένη πᾶσα). Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν μαρτύρων, τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ θεοτοκίον Τὸ ἅπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον (ἡ τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ τὸ θεοτοκίον).

402. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

403. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυ-

333. Τοιοῦτόν τι προβλέπει τὸ ΤΠ (σ. 75) ὀρίζον τὴν ἀκολουθίαν τῶν μαρτύρων ἐν τοῖς Ἀποδείκνους.

334. Ἐντὸς παρενθέσεων σημειοῦνται ὅσα πρέπει νὰ ψαλοῦν ὅπου εορτάζεται ὁ ἅγιος Γεώργιος, παραλειπομένης τῆς ἀκολουθίας τῶν τριῶν μαρτύρων.

τικίου ἀντί τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας, ἐάν δὲν ἐβῆ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινόν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῶν μαρτύρων καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Γεωργίου (ἢ ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Γεωργίου). Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ καθίσματα τοῦ Μηνιαίου (ἢ μόνον τὸ τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ τὸ θεοτοκίον). Ἀφ΄ στ΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν μαρτύρων, τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ τὸ θεοτοκίον (ἢ τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ τὸ θεοτοκίον). Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου δ΄ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει... καὶ Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου... (§ 203). Δόξα τὸ ἔωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνίματος.

404. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τὰ τῶν ἁγίων ἀμφοτέρω (ἢ μόνον τοῦ ἁγίου Γεωργίου) καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς (ἢ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικὸν Ἀινεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Εἰς μηνμόσνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ Δ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωαννικίου τοῦ μεγάλου καὶ τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων Νικάνδρου ἐπισκόπου Μύρων καὶ Ἐρμαίου πρεσβυτέρου.

405. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνιαίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεὸς Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἀμφοτέρω αἱ τοῦ Μηνιαίου ψάλλονται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ὁσίου Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς καὶ θεοτοκίον Ὁ δι΄ ἡμᾶς γεννηθεῖς. Τὸ δὲ τῶν ἱερομαρτύρων ὡς μὴ ἐχόντων δοξαστικὸν καταλαμβάνεται. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ Ε΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Παλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης.

406. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνιαίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλούια (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

ΤΗ ΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Παύλου ἀρχιεπισκόπου
Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ.

407. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κυρίου (§§ 162-164). Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* μόνα τὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου εἰς σ'. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Ἀπολυτίκια*: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου *Θείας πίστεως* καὶ θεοτοκίον *Σέ τὴν μεσιτεύσασαν*. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

ΤΗ Ζ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων τριάκοντα τριῶν μαρτύρων τῶν ἐν Μελιτηνῇ καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
Λαζάρου τοῦ ἐν τῷ Γαλησίῳ ὄρει ἀσκήσαντος.

408. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κυρίου (§§ 162-164). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τοῦ ὁσίου, εἰς δὲ τὸν στίχον τὰ τῆς Ὀκτωήχου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἀμφότεραι αἱ τοῦ Μηναιῶν ψάλλονται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Ἀπολυτίκια*: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ὁσίου *Ταῖς ἐπαγρύπνοις προσευχαῖς* καὶ θεοτοκίον *Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς*. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ὁσίου τὰ προσόμοια εἰς δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Τίμιος ἐναντίον Κυρίου...* καὶ *Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον...* (§ 203). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

ΤΗ Η' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ σύναξις τῶν ἀρχιεπισκοπῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ
καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων.

Α'.

409. Ἐάν ἡ ἐορτὴ τῶν ἀσωμάτων τύχη ἐκτός Κυριακῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου³³⁵] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Μιχαὴλ γ' καὶ τοῦ ἁγίου Γαβριὴλ γ'.³³⁶ *Δόξα, Συγγάχητε ἡμῖν ἅπανται αἱ τῶν ἀγγέλων*

335. Τὸ Μηναιὸν καὶ τὰ ΤΚ (σ. 24) καὶ ΤΜΕ (§ 1, σ. 92) οὐδὲν ὀρίζουν περὶ Ψαλτηρίου. Τὰ ΤΔ (σ. 71) καὶ ΤΞ (σ. 115) ὀρίζουν ὅτι ἐν τῷ Ἑσπερινῷ στιχολογία Ψαλτηρίου δὲν γίνεται. Τὸ ΤΠ (σ. 77) ὅμως καὶ τὸ ΤΡ (σ. 315) ὀρίζουν τὸ *Μακάριος ἀνὴρ*. Τὸ ΤΑΣ τέλος (κεφ. ιδ') λέγει «μετὰ τὴν συνήθη στιχολογίαν». Εἶναι φανερόν ὅμως ὅτι εἰς ἐορτάσιμον ἡμέραν ἀρμόζει ἡ α' στάσις τοῦ Ψαλτηρίου. Ἡ παράλειψις αὐτῆς φαίνεται ἀδικαιολόγητος.

336. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 71) καὶ ΤΠ (σ. 77) ἀνὰ δ' λόγῳ τελέσεως ἀγρυπνίας.

ταξιαρχία. Και νῦν, Συγχάριστε ἡμῖν ἄπιστοι αἱ τῶν παρθένων χοροστasiaί (τοῦτο ψάλλεται καὶ ἐν ἐσπέρῳ Παρασκευῆς ἀντὶ τοῦ α' θεοτοκίου τοῦ ἤχου). Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκειμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ προσόμοια Ἀγγελικῶς οἱ ἐν κόσμῳ μετὰ στίχων Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ... καὶ Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον... (§ 203). Δόξα, καὶ νῦν, Ὡς ταξιαρχῆς καὶ πρόμαχος.³³⁷ Ἀπολυτίκιον· Τῶν οὐρανίων στρατιῶν ἀρχιστρατήγου³³⁸ καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.

410. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἡ λιτή, ἦτο τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τῶν ἀσωμάτων, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

411. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ θεοτοκίον ἅπασι. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς ἀσωμάτων ἐκλογῆς]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκειμενον Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα, τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ *Εὐαγγέλιον*. Ὁ ν' ψαλμὸς χῆμα. Δόξα, Ταῖς τῶν ἀσωμάτων, οἰκτίριμον, προστασιαίς. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ὁ στίχος Ἐλέησόν με, ὁ Θεός..., καὶ τὸ ἰδιόμελον Τῷ ἁὐτῳ θρόνῳ. Κανόνες· τῆς Θεοτόκου ὁ τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως μετὰ τῶν εἰρωμῶν εἰς δ' καὶ οἱ δύο τῶν ἀσωμάτων εἰς η'³³⁹ μετὰ στίχου Ἅγιοι ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' φθῆς τὸ κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον οὕτω.³⁴⁰

Τῇ η' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ σὺνάξις τῶν ἀρχιστρατήγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων ἀσωμάτων καὶ οὐρανίων ταγμάτων, Σεραφίμ, Χερουβίμ, Θρόνων, Κυριοτήτων, Ἐξουσιῶν, Ἀρχῶν, Δυνάμεων, Ἀρχαγγέλων καὶ Ἀγγέλων.

Στίχοι εἰς τὸν ἀρχιστρατήγον Μιχαὴλ.
Ἐβουλόμην σοι, Μιχαὴλ, ἄσμα πρέπον
ἄσαι πρεπόντως· ἄλλ' ἄυλον οὐκ ἔχω.
Ὅγδόη οὐρανίης κυδαίνει τάξιος ἀρχοῦς.

Ἐτεροι εἰς τὰ ἑννέα τάγματα.
Ἐπάξιόν τι ταγμάτων τῶν ἑννέα
τίς ἂν γόνος φθέγγαίτο μηνῶν ἑννέα;

Ταῖς αὐτῶν προστασιαίς καὶ πρεσβείαις, οἰκτίριμον, ἐξαιτούμεθα καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι τῶν δυσχερῶν εὐρεῖν ἀπολύτρωσιν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τῆς ἐπουρανίου χάριτος καὶ τάξεως καταξιωθῆναι. Ἀμήν.

337. Τὸ ΤΑΣ δρίζει Καὶ νῦν, Μετὰ τὸ τεχθῆναί σε Θεόνυμφε Δέσποινα ὡς προεόρτιον τῶν Εἰσοδίων.

338. Ἐν τῷ ΤΠ (σ. 77) τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀρχαγγέλων ἔχει ὡς ἔξῃ:

Ἦχος δ'. (Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ).

Τῶν οὐρανίων στρατιῶν οἱ ταξιαρχοί, * ὁ Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ οἱ ἀρχάγγελοι, * οἱ τῷ ἀστέκτῳ θρόνῳ παριστάμενοι, * μέσον ἡμῶν πάρεστε * παρεμβάλλοντες κύκλῳ, * σκέποντες ταῖς πτέρυξι * τῆς αὐλοῦ ἡμῶν δοξῆς * καὶ τῶν δεινῶν λυτρούμενοι ἡμᾶς * οἱ ἐν κινδύνοις * προστάται θερμότητος.

339. Τὰ ΤΚ (σ. 25) καὶ ΤΜΕ (§ 2, σ. 93) δρίζουν μόνον τὸν β' κανόνος τῶν ἀσωμάτων, προφανῶς χάριν συντομίας ἢ ἴσως διότι οἱ εἰρμῶι τοῦ α' κανόνος δὲν εἶναι ἐκ τῶν συνήθων.

340. Παραθέτομεν πλήρως τὰ ἀναγνωστέα τμήματα τοῦ συναξαρίου, διότι ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ διατύπωσις αὐτῶν δημιουργεῖ προβλήματα εἰς τοὺς ἀναγνώστας. Εἰτακτώτερον διατυπῶνται τοῦτο ἐν τῷ ΤΚ, παρκαίεται ὁμοῦς οἱ πρῶτοι στίχοι.

Καταβασιαι: Ἀνοιξω τὸ στόμα μου μετὰ τῶν ἐξῆς παραλλαγῶν

Εἰς τὴν α' ᾠδὴν... καὶ ἄσω γηθόμενος ταύτης τὴν εἴσοδον.

Εἰς τὴν γ' ᾠδὴν... κὰν τῆ σεπτῇ εἰσόδῳ σου...

Εἰς τὴν ε' ᾠδὴν: Ἐξέστη τὰ σύμπαντα * ἐν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου * σὺ γὰρ, ἀπειρόγαμε Παρθένε. * ἔνδον εἰσηλθες * ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ * ὡσπερ καθαρῶτατος ναός, * πᾶσι τοῖς ἰμνοῦσί σε * τὴν εἰρήνην βραβεύουσα.

Εἰς τὴν θ' ᾠδὴν... τὰ ἱερά εἰσόδια τῆς Θεομήτορος...

Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ κατὰ σειρᾶν. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια τῶν οὐρανίων ταγμαίων εἰς δ'. Δόξα, Ὅπου ἐπισκιάσει ἡ χάρις σου. Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

412. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ β'³⁴¹ ἢ] τὰ εἰς ἀσωμάτους ἀντίφωνα (§ 206). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀσωμάτων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ καθαρῶτατος ναός τοῦ Σωτήρος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἀσωμάτων. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.

Β'.

413. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τοῦ ἁγίου Μιχαὴλ γ' καὶ τοῦ ἁγίου Γαβριὴλ γ'. Δόξα, Συγχαίρητε ἡμῖν ἅπασαι αἱ τῶν ἀγγέλων ταξιαρχαί. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν, τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώματα. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, Ὡς ταξιαρχῆς καὶ πρόμαχος. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἀσωμάτων καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.

414. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτὴ ὡς ἐν § 410: εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀσωμάτων, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

415. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεός Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς ἀσωμάτους ἐκλογῆς]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεός Κύριος. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τῶν ἀσωμάτων μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῶν ἀσωμάτων.³⁴² Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος: εἶτα τὸ κάθισμα τῶν ἀσωμάτων καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἄφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἀσωμάτων καὶ τὸ συναξάριον ὡς ἐν § 411. Καταβασιαι: Ἀνοιξω τὸ στόμα μου ὡς ἐν § 411. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἀσωμάτων Ἐξουσιῶν δυνάμεων καὶ τὸ θεοτοκίον Τιμωτέρα πέφκας. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν ἀσωμάτων δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ... καὶ Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν

341. Κατὰ τὸ ΤΡ (σ. 316). Τὰ ΤΜΕ (§ 3, σ. 93) καὶ ΤΔ (σ. 72) ὀρίζουν μόνον τοῦ β' κανόνος τὴν γ' καὶ στ' ᾠδὴν, ἐνθὺ τὸ ΤΠ (σ. 78) ὀρίζει γενικῶς «ἐκ τῶν κανόνων τῶν ἀσωμάτων».

342. Βλ. σημ. 339.

Κύριον... (§ 203). Δόξα, "Ὅπου ἐπισκιάσει ἡ χάρις σου. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μήνατος.

416. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ β' κανόνος τῶν ἁσωμάτων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἁπολυτικόν, τῶν ἁσωμάτων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ καθαρῶτατος ναὸς τοῦ Σωτῆρος. Ἀπόστολος τῶν ἁσωμάτων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν: [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν. Εἶδομεν τὸ φῶς.

417. ΣΗΜ. Αἱ καταβασίαι Ἀνοίξω τὸ στόμα μου τῶν Εἰσοδιῶν, ὡς διετυπώθησαν ἀνωτέρω (§ 411), ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς μέχρι τῆς κ' Νοεμβρίου, τὸ δὲ κοντάκιον Ὁ καθαρῶτατος ναὸς τοῦ Σωτῆρος μέχρι τῆς κε' Νοεμβρίου (πλὴν τῆς κ', καθ' ἣν ψάλλεται τὸ προεόρτιον Εὐφροσύνης σήμερον ἡ οἰκουμένη).

Τῆ Θ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Ὁησιφόρου καὶ Πορφυρίου καὶ τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Ματρώνης.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νεκταρίου ἐπισκόπου Πενταπόλεως τοῦ θαυματουργοῦ.

418. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς, τῶν μαρτύρων καὶ τῆς ὁσίας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦια (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ αἱ δύο τῶν ἁγίων ψάλλονται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς Κυριακῆς.

Γενικευθεῖσης ὁμως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς τιμῆς τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, παραλείπονται ἀμφότεραι αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Μηναίου καὶ ψάλλεται ἡ τοῦ ἁγίου Νεκταρίου ἐκ τῆς ἰδιαίτερας φυλλάδος ἐν καθημερινῇ μὲν μόνῃ κατὰ τὴν ἐν §§ 195-198 διάταξιν, ἐν Κυριακῇ δὲ μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν ἐν §§ 199-202.

Τῆ Ι' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων Ὀλυμπᾶ, Ροδίωνος, Σωσιπάτρου, Τερτίου, Ἐράστου καὶ Κουάρτου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὁρέστου.

419. Ἐν οἰαδῆποτε ἡμέρᾳ αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς ὀρίζεται τῇ θ' τοῦ μηνὸς (§ 418).

Τῆ ΙΑ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ, Βικτωρος καὶ Βικεντίου, τῆς ἁγίας μάρτυρος Στεφανίδος καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.

420. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς μετὰ τῆς τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ ὁσίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν

Σαββάτω δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῷ Ὁρθρω μετὰ τὰ ἀπόστιχα τῆς Ὀκτωβήτου ψάλλεται καὶ τὸ τῶν μαρτύρων *Δεῦτε φιλαθλοὶ* μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ· ἐν Σαββάτῳ δὲ τοῦτο λέγεται ἀντὶ τοῦ νεκρωσίμου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Δυνατὸν ὅμως ἐπὶ τὸ ἐπισημότερον νὰ ψαλῆ ἡ ἀκολουθία ὡς ἐξῆς:³⁴³

421. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τῶν μαρτύρων γ' καὶ τοῦ ὁσίου γ'. *Δόξα, Πάλιν ἡμῖν ἡ ἐπίσιος μνήμη. Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσει σε.* Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον τὰ προσόμοια τῶν μαρτύρων. *Δόξα, Ὅσοι πατέρ. Καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος...μετὰ τοῦ ὁσίου.* Ἀπολυτικά· *Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε* (ἢ τὸ ἐν § 428 *Τρισάριθμον σίνταγμα*). *Δόξα, Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ. Καὶ νῦν θεοτοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς.*

422. Ἐν τῷ Ὁρθρω εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τῶν ἁγίων (βλ. § 428). Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες· τῆς Θεοτόκου³⁴⁴ μετὰ τῶν εἰρῶν καὶ οἱ τῶν ἁγίων. Ἀπὸ γ' καὶ στ' ᾠδῆς τὰ ἐν τῷ Μηναιῷ. Καταβασαί· *Ἀνοιξω τὸ στόμα μου* τῶν Εἰσοδίων (§ 411). Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Τὰ ἐξαποστειλάρια ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια τῶν μαρτύρων (βλ. § 428). *Δόξα, Τὸν ἀριστεῖα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ νῦν, Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις.* Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῶν μαρτύρων.

423. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν μαρτύρων καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τοῦ ὁσίου³⁴⁵ ἢ] τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά τῶν μαρτύρων, τοῦ ὁσίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ καθαρῶτατος ναός.* Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν μαρτύρων. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.*

B' ³⁴⁶

424. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' καθίσμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῶν μαρτύρων γ' καὶ τοῦ ὁσίου γ'. *Δόξα, Πάλιν ἡμῖν ἡ ἐπίσιος μνήμη. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἴχου.* Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, Ὅσοι πατέρ. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου.* Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τὰ τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς.

343. Ἐν τῷ Μηναιῷ ἡ ἀκολουθία τῶν μαρτύρων εἶναι ἡμεροεπίσημος ἄνευ καθισμάτων, στιχηρῶν διὰ τοὺς αἶνους καὶ δοξολογίας μεγάλης. Ἐπειδὴ ὁμοίως ὁ ἅγιος Μηνᾶς τιμᾶται πολλαχοῦ ἰδιαιτέρως, ἐκρίναμεν σκοπόμενον νὰ διατυπώσωμεν καὶ ἐορτάσιμον διάταξιν τῆς ἀκολουθίας. Τοιαύτην ἐορτάσιμον διάταξιν περιέχει τὸ ΤΚ (σ. 28), ἐξ αὐτῆς δὲ ἐλήφθησαν τὰ πλείστα στοιχεῖα τῆς παρουσίας. Ἀλλὰ καὶ τὸ ΤΔ (σ. 74) ὀρίζει στιχηρὰ εἰς τοὺς αἶνους καὶ δοξολογίαν μεγάλην, ἄνευ εἰσοδου ὅμως καὶ καταβασίων. Συμπληρώσιν τῆς ἀκολουθίας τῶν μαρτύρων παραθέτομεν ἐν § 428. Εἰς ναοὺς ὅμως τιμωμένους ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Μηνᾶ θὰ ψαλῆ βεβαίως μόνῃ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος.

344. Κατάλληλος ὁ τῆς Παρασκευῆς τοῦ δ' ἴχου Ὁ φύσει ἂν ἄκτιστος μετὰ τῶν εἰρῶν.

345. Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ΤΔ (σ. 74).

346. Εἰς τὴν διάταξιν τῆς περιτυπώσεως ταύτης προβλέπεται ἡ συμπληρωμὴ ἀμφοτέρων τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Μηναιῦ μετὰ τῆς ἀναστασίμου τοιαύτης. Εἰς ναοὺς τιμωμένους ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Μηνᾶ δεόν νὰ ψαλῆ μετὰ τῆς ἀναστασίμου ἀκολουθίας ἡ τοῦ ἁγίου ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας φυλλάδος κατὰ τὴν ἐν §§ 199-202 διάταξιν, παραλείπομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὁσίου.

425. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

426. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄνωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῶν μαρτύρων καὶ ὁ τοῦ ὁσίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ ἐν τῷ Μηναιῷ καθίσματα. Ἄφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἄνοιξω τὸ στόμα μου τῶν Εἰσοδίων (§ 411). Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τὰ τῶν ἁγίων καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν μαρτύρων δ' (τὰ τῶν ἀποστίχων τοῦ Ἑσπερινοῦ) μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Θαυμαστός ὁ Θεός... καὶ Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ...* (§ 203). *Δόξα τὸ ἐωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

427. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν μαρτύρων ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τὰ τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ καθαρῶτατος ναός. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Εἰς μνημόσυνον].* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

428. Συμπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας τῶν ἁγίων Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου.³⁴⁷

Ἀπολυτικίον.

Ἦχος δ'. (Ταχὺ προκατάλαβε).

*Τρισάριθμον σύνταγμα * τῶν ἀθλητῶν τοῦ Χριστοῦ * συμφώνως τιμῶμεν * ὡς καθαιρέτας ἐχθροῦ * Μηνᾶν τὸν αἰοίδιμον. * Βίκτωρα τὸν γενναῖον * καὶ Βικέντιον ἄμα, * τοῖτοις συνενημηοῦντες * Στεφανίδα τὴν θείαν. * Αὐτῶν, Χριστέ, ἰκεσίαις * πάντας ἐλέησον.*

Καθίσματα.

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν.

Ἦχος α'. (Τὸν τάφον σου Σωτήρ).

*Τὸν μάρτυρα Χριστοῦ * καὶ γενναῖον ὀπλίτην * ὑμῆσωμεν, πιστοί. * Μηνᾶν πάντες συμφώνως * νομίμως γὰρ ἐνήθλησε * καὶ Χριστὸν ὠμολόγησε * καὶ τὸν στέφανον * τῆς ἑαυτοῦ μαρτυρίας * λαβῶν ἄνευσιν * εἰς οὐρανοὺς μετὰ δόξης * πρεσβεῦων ὑπὲρ ἡμῶν.*

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὅμοιον.

*Μητέρα σε Θεοῦ * ἐπιστάμεθα πάντες, * Παρθένον ἀληθῶς * καὶ μετὰ τόκον φανεῖσαν, * οἱ πόθῳ καταφεύγοντες * πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα * σὲ γὰρ ἔχομεν * ἁμαρτωλοὶ προστασίαν· * σὲ κεκτήμεθα * ἐν πειρασμοῖς σωτηρίαν * τὴν μόνην πανάμωμον.*

347. Οἱ παρατιθέμενοι ὕμνοι ἐλήφθησαν ἐκ πλήρους πανηγυρικῆς ἀκολουθίας τῶν μαρτύρων συντεθείσης «παρὰ τινος εὐλαβοῦς» καὶ ἀποκειμένης ἐν χειρογράφῳ ἐν τῷ ἰ. ναφ ἁγίου Μηνᾶ Θεσσαλονίκης. Τὸ χειρόγραφον ἐγράφη τῷ 1926, ἡ ἀκολουθία ὁμοῦς εἶναι παλαιότερα «ἀντιγραφεῖσα» ἐξ ἄλλου πιθανώτατα χειρογράφου. Οἱ ὕμνοι παρατίθενται ὡς ἔχουν ἐν τῷ χειρογράφῳ διορθωθέντες μόνον ὀρθογραφικῶς. Τὸ ἀπολυτικίον ὁμοῦς παρατίθεται κατὰ διασκευὴν τοῦ μακαριστοῦ ὕμνογράφου Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννινοῦ (Νέος ἐνιαύσιος στέφανος, Ἅγιον Ὅρος 2002, σ. 113).

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν.

Ἦχος δ' . (Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ).

Μηνᾶς ὁ θεῖος καὶ ὁ πάνσεπτος Βίκτωρ * σὺν Βικεντίῳ τῷ σεπτῷ διακόνῳ * τοῦ μαρτυρίου στέφει ἐκοσμήθησαν. * θύματα γινόμενοι * ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, * ἅπαντας διδάξαντες * προσκυνεῖν τὴν Τριάδα * ὧν ταῖς πρεσβείαις λύτρωσαι ἡμᾶς * ἐκ πάσης βλάβης, * Θεὲ ὑπεράγαθε.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὁμοιον.

Ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβὶμ καθεζόμενος * καὶ ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Πατρὸς αὐλιζόμενος * ὡς ἐπὶ θρόνου κάθηται ἅγιος αὐτοῦ, * Δέσποινα, ἐν κόλποις σου * σαρκικῶς ὁ Θεὸς γὰρ * ὄντως ἐβασίλευσεν * ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη * καὶ συνετῶς νῦν ψάλλομεν αὐτῷ * ὃν ἐκδυσώπει * σωθῆναι τοὺς δούλους σου.

Εἰς τοὺς αἶνους. Στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ' . (Ἐδωκας σημειῶσιν).

Ἄστρον ὡς πολύφωτον * τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀνέδειξας * τὸν Μηνᾶν τὸν πανθαύμαστον, * τὸν μέγαν ἐν μάρτυσι, * δαδουχοῦντα πᾶσαν * νῦν τὴν οἰκουμένην * θαυματουργίαις ἱεραῖς * καὶ ἀσεβείας σκότος ἐλαύνοντα, * ὕψ' οὐ φωταγωγούμενοι * θεοπρεπῶς ἀνυμνοῦμέν σε, * Ἰησοῦ ὑπεράγαθε, * ὁ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Λόγον θείας γνώσεως * πεπλουτηκῶς διὰ πίστεως * τοὺς πιστοὺς ἐβεβαίωσας * πολύπλοκα βάσανα * καὶ θυμὸν τυράννων * φέρειν θαρσαλέως * διὰ τὴν μέλλουσαν ζωὴν, * ὑπὲρ ἧς, μάρτυς, στερωρῶς ἐνήθλησας * διὸ σε μακαρίζομεν, * μάρτυς Μηνᾶ ἀξιάγαστε, * καὶ τὴν θεῖαν σου σήμερον * ἐκελοῦμεν πανήγυριν.

Ἐπέση ἡ μνήμη σου * ἡ φωταυγῆς καὶ σεβάσμιος, * ὧ Μηνᾶ ἀξιάγαστε, * ἐνθέως φαιδρύνουσα * τὰ τῶν εὐσεβούντων * πρόσωπα καὶ πάντας * ὑμνεῖν ἐγείρουσα τοὺς σοὺς, * μάρτυς, ἀγῶνας τοὺς ὑπὲρ πίστεως, * δι' ὧν Χριστὸν ἐδόξασας * καὶ ἀσεβοῦντας κατήσχυνας * καὶ τυράννων κατέβαλες * τὴν ὄφρην καὶ τὸ φρύγαγμα.

Ὅρμον πρὸς ἀκύμαντον * καὶ πρὸς ζωὴν ἀστασίαστον * καὶ λιμένα πανευδίων, * τρισάριθμοι μάρτυρες, * προσκεχωρηκότες, * Μηνᾶ τε καὶ Βίκτωρ * σὺν Βικεντίῳ τῷ στερωρῷ, * σὺν ἀσωμάτοις νῦν συναγάλλεσθε, * τῶν πόνων τὴν ἀντίδοσιν * καὶ τῶν καμάτων τὰ ἐπαθλα * πρὸς Θεοῦ κομισάμενοι, * ὑπὲρ πάντων πρεσβεύοντες.

Τῆ IB' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νείλου.

429. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐάν δὲ τύχη ἐν Κυριακῇ, ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἀμφότεραι αἱ τῶν ἁγίων ψάλλονται κατὰ τὴν συνήθη διάταξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸ δοξασικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Ἀπολυτίκια τὸ ἀναστάσιμον, τὰ τῶν ἁγίων

Ἐν τῇ ὑπομονῇ σου ἐπέθω τὸν μισθόν σου καὶ ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς καὶ θεοτοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἱεράρχου τὰ τῶν ἀποστόλων τοῦ Ἑσπερινοῦ εἰς δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν... καὶ Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε... (§ 203). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ Γ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου
Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου.

Α'.

430. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνίῳ διάταξιν (§§ 195-198).³⁴⁸ Ἡ λιτή ψάλλεται ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ, ὡς συνήθως, προτασσομένου τοῦ ἰδιομέλου τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ καταβασίαι Ἀνοίξω τὸ στόμα μου τῶν Εἰσοδίων (§ 411). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν δυνατὸν νὰ ψαλοῦν τὰ εἰς ἱεράρχας ἀντίφωνα (§ 209). Κοντάκιον· Ὁ καθαρώτατος ναός. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου.

Β'.

431. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακίον [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου στ'.³⁴⁹ Δόξα τοῦ ἁγίου Ὅσιε τρισμάκαρ. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου Σάλπιγξ χρυσοφώνος. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς.

432. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτή, ἧται τὸ ἰδιομέλον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἁγίου· εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

433. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώνου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς ἱεράρχας ἐκλογῆς]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ

348. Πρὸς ἀποφυγὴν διπλασιασμοῦ τῶν ἑσπερίων στιχηρῶν εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλοῦν καὶ τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ Τὸν Βασιτὴν ἐμμῆσω, καθόσον ἐν ταῖς ἐνορίας δὲν τελεῖται Μικρὸς Ἑσπερινός. Σημειώτεον ὅτι κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν τὰ ἐσπερία στιχηρὰ ψάλλονται εἰς ἡ', ἐὰν τελῆται ἀγρυπνία.

349. Τὰ ΤΚ (σ. 29) καὶ ΤΜΕ (§ 4, σ. 98) ὀρίζουν ἀναστάσιμα στ' καὶ τοῦ ἁγίου δ'· ὁμοίως καὶ εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου (ΤΜΕ κε' Ἰαν. § 2, σ. 161). Ἄλλ' οἱ πατέρες οὔτε εἶναι ἀναντιρρητος ἐκ τῶν ἐπισημότερον τιμωμένων ἁγίων καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δικαιολογεῖται ὁ περιορισμὸς τῶν στιχηρῶν αὐτῶν εἰς δ', ἀφοῦ ἄλλωστε τὰ αὐτὰ Τυπικὰ εἰς τὴν κοινὴν ἐσρτὴν αὐτῶν (Λ' Ἰανουαρίου) ὀρίζουν ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν ἁγίων στ' (ΤΜΕ § 4, σ. 167, ΤΚ σ. 79). Οὕτως ὀρίζουν καὶ τὰ ΤΞ (σ. 117, 193 καὶ 98) καὶ ΤΡ (σ. 322).

ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἄφ' στί' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι Ἄνοιξω τὸ στόμα μου τῶν Εἰσοδίων (§ 411). Εἰς τὴν θ' σιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστολείρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου *Τὸν μεγαλοφωνότατον* καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου τὰ προσόμοια εἰς δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α'. *Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.* (Ψαλμ. μὴ' 4)

β'. *Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν.* (Ψαλμ. λστ' 30)

Δόξα τοῦ ἁγίου Χρυσόσει ἐπεσι. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἄναστας ἐκ τοῦ μνήματος.

434. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στί' ὧδης τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἦ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ καθαρώτατος ναός.* Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Τῆς Ἰδ' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου.

Α'.

435. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη ἐν καθημερινῇ ἢ ἀκολουθίᾳ τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Ἀλλὰ μετὰ τὸ δοξασιτικὸν τῶν ἐσπερίων θεοτοκίον *Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ἀποστόλου.*³⁵⁰ Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὰ καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Κανόνες τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ ἁγίου. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου.³⁵¹ Κοινωνικόν· *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.*

Διὰ τὴν περίπτωσιν ἐπισημοτέρου ἑορτασμοῦ τῆς μνήμης αὐτοῦ βλ. τὰ σημειωθέντα ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ (ιη' Ὀκτωβρίου, περίπτ. Α' § 353). Καταβασίαι· Ἄνοιξω τὸ στόμα μου τῶν Εἰσοδίων (§ 411) καὶ κοντάκιον *Ὁ καθαρώτατος ναός.*

Β'.

436. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη ἐν Κυριακῇ, ἢ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς ἀντιστοίχου περιπτώσεως τῆς μνήμης τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ (περίπτ. Β' §§ 354-357) μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν: Μετὰ τὸ δοξασιτικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Ὡ θαύματος καινοῦ.* Καταβασίαι· Ἄνοιξω τὸ στόμα μου τῶν Εἰσοδίων (§ 411). Εἰς τοὺς αἶνους *Δόξα τὸ ἐωθινόν.* Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον *Ὁ καθαρώτατος ναός.* Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*].

350. Τὸ μετὰ τὸ δοξασιτικὸν τῶν ἐσπερίων ὀριζόμενον ἐν τῷ Μηναίῳ θεοτοκίον *Τίς μὴ μακαρίσει σε* ἔχει θέαν μόνον ἐὰν πρόκηται νὰ γίνῃ εἴσοδος.

351. Ἐκδόσεις τινές τοῦ ἀποστόλου, ὡς καὶ τὸ ΤΚ (σ. 31) ὀρίζουν ὡς ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα εἰς τὸν ἅγιον Φίλιππον τὸ τῆς Πέμπτης τῆς γ' ἐβδομάδος τῶν Πράξεων (Πράξ. η' 26-39). Ἄλλ' ἡ περιουσία αὐτῆ ἀναφέρεται εἰς τὸν διάκονον Φίλιππον καὶ ὄχι εἰς τὸν ἐκ τῶν δώδεκα ἀποστόλων. Διὰ τοῦτο ὀρθῶς ἄλλαι ἐκδόσεις καὶ δὴ καὶ αἱ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὀρίζουν τὸν Ἀπόστολον τῆς Ἰ' Κυριακῆς *Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους κλπ.*

437. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου.
Ποίημα Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου.³⁵²

Ἦχος γ´. (Θείας πίστεως).

Θεῖαν ἔλλαμψιν * τοῦ Παρακλήτου * εἰσδεξάμενος * πυρὸς ἐν εἶδει * παγκοσίως ὡς
φωστὴρ ἀνατέτακας * καὶ τῆς ἀγνοίας τὸν ζόφον διέλυσας * τῇ θεῖα αἴγλη, ἀπόστολε Φιλίπ-
πε. * Ὅθεν πρέσβευε * Χριστῷ τῷ Θεῷ, δεόμεθα, * δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Τῆ ἱε' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Γουρία, Σαμωνᾶ καὶ Ἀβιβίου.
Ἀρχὴ τῆς νηστείας τῶν Χριστουγέννων.³⁵³

438. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἄλλ' ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ' καὶ τῶν ἁγίων γ',³⁵⁴ εἰς δὲ τὸν στίχον τὰ τῶν ἁγίων. Δοξαστικά τῶν ἁγίων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἁποστόλων θεοτοκίον Ὡ θαύματος καινοῦ. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου μαρτύρων καὶ θεοτοκίον Χαῖρε πύλη Κυρίου. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

439. Περὶ τῶν ἀκολουθιῶν τῆς νηστείας τῶν Χριστουγέννων.

Κατὰ τὴν περίοδον τῆς νηστείας ταύτης ἐν ταῖς ἐνορίαις οὐδεμία μεταβολὴ ἐπέρχεται εἰς τὴν τάξιν τελέσεως τῶν καθημερινῶν ἀκολουθιῶν. Κατὰ τὴν τάξιν ὁμοῦ τῶν ἱερῶν μονῶν ἐπέρχονται σημαντικαὶ μεταβολαὶ εἰς τὰς ἀκολουθίας ὠρισμένων ἡμερῶν. Τὰς ἰδιαίτερας ταύτας διατάξεις σημειοῦμεν ἐνταῦθα ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, διὰ νὰ ἔχουν αὐτὰς προχείρους οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ τηρήσουν τὴν ἀρχαίαν ἀκριβεστέραν τάξιν.³⁵⁵

Κατὰ τὴν α' ἡμέρας τῆς νηστείας (ιε' Νοεμβρίου), ἐὰν αὕτη τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἐκτός Σαββάτου καὶ Κυριακῆς, καὶ καθ' ὅλας τὰς Δευτέρας, Τετάρτας καὶ Παρασκευάς, ἐὰν δὲν συμπίπτῃ κατ' αὐτὰς ἅγιος ἔχων δοξαστικόν, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς ἀκολουθῶς.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὸ ἐνδιάτακτον κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλονται στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ' καὶ τοῦ Μηναίου γ'. Δόξα, καὶ νῦν προσόμοιον θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον.³⁵⁶ Προκειμένου τῇ μὲν Κυριακῇ ἐσπέρας ψάλλεται τὸ σύνθηρος Ἰδοὺ δὴ

352. Νέος ἐνιαύσιος στέφανος, Ἅγιον Ὅρος 2002, σ. 117.

353. Τὴν καθ' ἡμέραν τάξιν τῶν ἀκολουθιῶν τῆς περιόδου ταύτης διατυποῦμεν κατὰ τὴν πράξιν τῶν ἐνοριῶν. Τὴν ἀκριβῆ μοναχικὴν τάξιν ἐκθέτομεν ἐν § 439.

354. Ὁρίσαμεν οὕτω τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ, διότι ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων ἔχει μόνον δύο δοξαστικά (βλ. § 158 καὶ σημ. 157).

355. Τὰς διατάξεις ταύτας παρελάβομεν ἐκ τῶν ΓΦ (σ. 35-42), ΤΠ (σ. 10-16 καὶ 84-86), ΤΔ (σ. 77-81), ΤΞ (σ. 118-123) καὶ ΤΡ (σ. 109-113 καὶ 241-249).

356. Τὰ δοξαστικά τῆς ιε' Νοεμβρίου ψάλλονται μόνον ὅταν αὕτη τύχη ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ (ΤΔ σ. 78, ΤΠ σ. 85).

εὐλογοῖτε τὸν Κύριον, τῇ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἐσπέρας τὸ Ἀλληλοῦια μετὰ τῶν στίχων α΄. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ (Ψαλμ. 71' 5). - Καὶ β΄. Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀπόστιχα τῆς Ὀκτωήχου. Ἀντὶ ἀπολυτικίων τὰ τροπάρια Θεοτόκε Παρθένε. Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ. Δόξα. Ἰκετεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν. Καὶ νῦν. Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν. Ὁ ἀναγνώστης τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄. Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς: Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεός... Ἐπουράνιε βασιλεῦ, τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν στερέωσον... Τὰς τρεῖς μεγάλας μετανοίας μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου, εἶτα ιβ΄ μικρὰς καὶ πάλιν μίαν μεγάλην μετὰ τοῦ τελευταίου στίχου τῆς εὐχῆς. Καὶ γίνεται ἀπόλυσις.

Ἀπόδειπνον τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ, (ἦτο τῇ ιδ΄ Νοεμβρίου ἐσπέρας), ἐὰν δὲν τύχη ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ, καὶ ἐκάστην Τρίτην καὶ Πέμπτην ἐσπέρας τελεῖται τὸ Μέγα, ὡς καὶ κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν (βλ. § 1710), ἀλλὰ οἱ στίχοι Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός..., Ἡ ἀσώματος φύσις..., Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε... καὶ τὸ τροπάριον Κύριε τῶν δυνάμεων μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ λέγονται χῦμα. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου. Καθ' ὅλας δὲ τὰς λοιπὰς ἡμέρας ἀναγινώσκειται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου.

Ἐν τῷ Ὁρθῳ ἀντὶ τοῦ Θεοῦ Κύριος ψάλλεται τὸ Ἀλληλοῦια μετὰ τῶν στίχων Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου κλπ. (§ 72) καὶ οἱ τριαδικοί ὕμνοι τοῦ τυχόντος ἡχου, ὡς καὶ κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν (βλ. § 1694). Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Κανόνες τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ Μηναίου. Ἀπὸ γ' ῥῥθῆς τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Ἀφ' στ' κοντάκιον τοῦ Μηναίου καὶ τὸ συναξάριον. Ἀντὶ ἑξαποστειλαρίου ψάλλεται τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἡχου ἐκ γ' (βλ. § 1698). Εἶτα ἀναγινώσκονται χῦμα οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰῶνων καὶ ἡ δοξολογία. Ἀπόστιχα τῆς Ὀκτωήχου μετὰ τῶν συνήθων στίχων. Τὸ Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι. Τὸ τρισάγιον κλπ. Ὁ ἀναγνώστης χῦμα τὸ τροπάριον Ἐν τῷ ναῷ ἐστώτες τῆς δόξης σου. Τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄. Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς: Ὁ ὢν εὐλογητὸς... Ἐπουράνιε βασιλεῦ... Αἱ μετάνοια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ, καὶ ἐπισυνάπτεται ἢ Α' Ὄρα.

Ἐν ταῖς Ὁραῖς ἀντὶ ἀπολυτικίου λέγονται χῦμα τὰ ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τροπάρια Τὸ πρωτὶ εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου..., Κύριε, ὁ τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα... κλπ. μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Ἀντὶ κοντακίου ἐπίσης τὰ ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τροπάρια Τὴν ὑπερένδοξον τοῦ Θεοῦ Μητέρα..., Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ... κλπ. Εἰς τὸ τέλος τῆς Α' Ὄρας μετὰ τὴν ἐκφώνησιν Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς... λέγεται ἡ εὐχὴ Χριστὸ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν... καὶ μετ' αὐτὴν ἀναγινώσκειται τὸ Μεσῳρίον τῆς Α' Ὄρας, ὡς ἔχει ἐν τῷ Ὁρολογίῳ, καὶ γίνεται ἀπόλυσις. Εἰς τὸ τέλος δὲ ἐκάστης τῶν ἄλλων Ὁρῶν λέγεται ἡ εὐχὴ Δέσποτα Θεέ, πάτερ παντοκράτορ...³⁵⁷ καὶ ἐπισυνάπτεται τὸ οἰκεῖον Μεσῳρίον, αἱ δὲ κύρια εὐχαὶ τῶν Ὁρῶν λέγονται εἰς τὸ τέλος τῶν Μεσῳρίων.

Μετὰ τὴν ΣΤ' ὥραν τελεῖται ἡ Θ. Λειτουργία. Ἐὰν ὅμως δὲν τελεσθῇ Θ. Λειτουργία, μετὰ τὴν Θ' Ὁραν καὶ τὸ Μεσῳρίον αὐτῆς ἐπισυνάπτεται ἡ ἀκολουθία τῶν Τυπικῶν, εἰς δὲ τοὺς μακαρισμοὺς ψάλλονται ἐκ τῆς Ὀκτωήχου τὰ τροπάρια τῆς ἡμέρας, μετὰ δὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν ἀναγινώσκειται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἶτα ὁ ἀναγνώστης τὸ Μνήσθητι, Κύριε... Χορὸς ὁ ἐπουράνιος κλπ., τὰ κοντάκια, ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἀκολουθίας καὶ ἀπόλυσις.

357. Τοῦτο ὀρίζεται ρητῶς ὑπὸ τῶν ΤΞ (σ. 120), ΤΠ (σ. 17) καὶ ΤΦ (σ. 39-40). Ἐκ τούτου συνάγεται ὅτι αἱ δύο αὐταὶ μικραὶ εὐχαὶ παρεσιήχθησαν εἰς τὴν θέσιν τῶν κυρίων εὐχῶν τῶν Ὁρῶν, αἱ ὁποῖαι μετατίθενται εἰς τὸ τέλος τῶν Μεσῳρίων, ὅταν αὐτὰ ἀναγινώσκονται. Ὅταν ὅμως δὲν ἀναγινώσκονται τὰ Μεσῳρία, δεόν εἰς τὸ τέλος ἐκάστης Ὁρας νὰ ἀναγινώσκειται ἡ κυρία εὐχὴ αὐτῆς, ἡ φερομένη ἐπ' ὀνόματι τοῦ Μ. Βασιλείου, ἧτο· εἰς μὲν τὴν Α' Ὁραν Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος, τὸ ἀναρχον καὶ ἀίδιον φῶς... καὶ Ὁ ἐξαποστέλλων τὸ φῶς καὶ πορεύεται· εἰς τὴν Γ' Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν σὴν εἰρήνην δεδωκώς τοῖς ἀνθρώποις· Εἰς τὴν ΣΤ' Θεέ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων· καὶ εἰς τὴν Θ' Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μακροθυμήσας ἐπὶ τοῖς ἡμῶν πλημμελήμασι. Τοῦτο καὶ γίνεται πράγματι εἰς τὰς Ὁρας ΣΤ' καὶ Θ'. Εἰς τὴν Α' ὅμως καὶ τὴν Γ' ἐπεκράτησαν ὀριστικῶς αἱ δύο μικραὶ εὐχαὶ, ἡ δὲ χρῆσις τῶν κυρίων εὐχῶν περιορίσθη εἰς τὰ Μεσῳρία.

Κατά τὰ Σάββατα ἐπίσης, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνει ἅγιος ἔχων δοξαστικόν, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται μετὰ τοῦ Ἀλληλουία (§§ 165-167). Καθ' ὅλας τὰς λοιπὰς ἡμέρας ψάλλεται Θεὸς Κύριος καὶ αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160).

Αἱ αὐταὶ διατάξεις ἰσχύουν καὶ διὰ τὴν νηστείαν τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

Τῆ Ἰστ' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου.

Α'.

440. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν μετὰ τῆς Ὀκτωήχου, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα τοῦ εὐαγγελιστοῦ ὡς ὀρίζεται κατωτέρω.

Διὰ τὴν περίπτωσιν ἐπισημοτέρου ἑορτασμοῦ τῆς μνήμης τοῦ εὐαγγελιστοῦ βλέπε τὰ σημειωθέντα ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ (1η Ὀκτωβρίου, περίπτ. Α', § 353). Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων θεοτοκίον Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ. Ἀπολυτίκιον καὶ καθίσματα βλ. ἐν § 442. Καταβασία: Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου τῶν Εἰσοδίων (§ 411) καὶ κοντάκιον Ὁ καθαρώτατος ναός. Ἀπόστολος τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἀδελφοί, λέγει ἡ γραφή· πᾶς ὁ πιστεύων ἐπὶ Κύριον... (ζῆται τῇ Τρίτῃ τῆς δ' ἑβδομάδος)³⁵⁸ καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Β'.

441. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη ἐν Κυριακῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς ἀντιστοίχου περιπτώσεως τῆς μνήμης τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ (περίπτ. Β', § 354-357). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου, μετὰ δὲ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν. Καταβασία καὶ κοντάκιον ὡς ἀνωτέρω. (§ 440). Ἀπόστολος³⁵⁹ καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ. Κοινωνικόν· [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

442. Συμπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου.

Ἀπολυτίκιον.

Ποίημα Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου.³⁶⁰

Ἦχος γ'. (Θείας πίστεως).

Θείας ἤκουσας * φωνῆς τοῦ Λόγου * καὶ τῆς πίστεως * τὸ φῶς ἐδέξω * καταλείψας τελωνίου τὸν σύνδεσμον· * ὅθεν Χριστοῦ τὴν ἀπόρρητον κένωσιν * εἰηγγελίσω, Ματθαῖε ἀπόστολε. * Καὶ νῦν πρόσβευε * δοθῆναι τοῖς σέ γεραίρουσι * παισιμάτων ἰλασμόν καὶ μέγα ἔλεος.

358. Ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου ὀρίζεται ὁ Ἀπόστολος τῆς Γ' Κυριακῆς Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοῖς ἀποστόλοις. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ περιχοπὴ αὕτη ἀναγινώσκεται πολλάκις, καὶ δὴ καὶ πρὸ δύο ἡμερῶν ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Φιλίππου, ἐσημειώσαμεν τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ ὀριζομένην, ἡ ὅποια εἶναι καὶ καταλληλοτέρα διὰ τὴν μνημὴν εὐαγγελιστοῦ.

359. Βλ. τὴν ἀνωτέρω σημείωσιν. Ὁ Γ. Ρήγας προτείνει Ἀπόστολον τῆς Κυριακῆς καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ (ΖΤ σ. 83).

360. Νέος ἐνιαύσιος στέφανος, Ἅγιον Ὄρος 2002, σ. 120.

Καθίσματα.

Μετά την α' στιχολογίαν.

Ποίημα Συμεών Θεσσαλονίκης.³⁶¹

Ἦχος δ'. (Ταχὺ προκατάλαβε).

Ματθαῖε ἀπόστολε * πιστῶς ὑμνοῦμέν σε * καὶ πόθῳ τιμῶμέν σε * ὡς ὑπηρετήν Χριστοῦ, * αὐτόπτην καὶ κήρυκα, * πρῶτόν τε συγγραφέα * τῶν ἐκείνου λογίων, * μέγιστόν τε φωστῆρα * Ἐκκλησίας καὶ σῦλον * καὶ μνήμην τὴν πανιέρον * σοῦ νῦν γεραίρομεν.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὅμοιον.

Ταχὺ δέξαι, Δέσποινα, * τὰς ἱκεσίας ἡμῶν * καὶ ταύτας προσάγαγε * τῷ σῶ Ἰησοῦ καὶ Θεῷ, * κυρία πανάχραντε * λύσον τὰς περιστάσεις * τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων * σκέδασον τὰς ἐνέδρας * καὶ τὰ θράση, Παρθένε, * τῶν νῦν ἐφοπλιζομένων * κατὰ τῶν δούλων σου.

Μετά την β' στιχολογίαν.

Ποίημα Συμεών Θεσσαλονίκης.

Ἦχος πλ. δ'. (Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον).

Οὓς ἐχάραξας λόγους οἱ εὐσεβεῖς * εὐσεβείας θεμέλιον ἀρραγῆ * καὶ ῥίζαν τῆς πίστεως * κεκτημένοι ὑμνοῦμέν σε * τοὺς γὰρ θεῖους λόγους * Χριστοῦ καὶ τὰ θαύματα * καὶ τὰ θεῖα πάθη, * ταφὴν καὶ ἀνάστασιν * ἀπὸ σῆς ἀπαύστως * ἀκροώμενοι γλώσσης, * Ματθαῖε ἀπόστολε, * τὰς ψυχὰς φωτιζόμεθα * καὶ πιστῶς ἐκβοῶμέν σοι * Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ * τῶν παισιμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι * τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ * τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὅμοιον, τοῦ αὐτοῦ.

Τὴν εἰκόνα, Παρθένε, τὴν ἑαυτοῦ * συντριβεῖσαν ὁ πλάστης ἀναλαβὼν * ἐκ σοῦ, θεο-νίμφευτε, * συμπαθῶς ἀνεμόρφωσε * τῇ γὰρ θεῖα φύσει * ἐνώσας ὡς εὐσπλαγχνος, * θεϊκαῖς ἀκτίσιν * αὐτὴν κατεκάλλυνεν * ὅθεν τὸν λαβόντα * τὴν μορφὴν τῆς εἰκόνης * καὶ σάρκα γενόμενον * εἰκονίζοντες Κύριον, * προσκυνοῦμεν θεάνθρωπον, * τῆς σαρκὸς τὸ εἶδος πιστῶς * ὡς θεῖον τιμῶντές τε καὶ γράφοντες * καὶ τὸ σὸν, Θεοτόκε, * ψυχὰς φωτιζόμενοι.

Τῆ ἱζ' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας τοῦ θαυματουργοῦ.

443. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κυρίου (§§ 162-164). Ἐν

361. Τὰ καθίσματα τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τὸ θεοτοκίον τῆς β' στιχολογίας εἶναι ποιήματα τοῦ ἁγίου Συμεών, ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης (Ι.Μ.Φουντούλη, Συμεών ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, Τὰ λειτουργικὰ συγγράμματα, Θεσσαλονίκη 1968, σ. 134-135). Τὸ θεοτοκίον τῆς α' στιχολογίας ὠρίσθη ὑφ' ἡμῶν εἰς δὲ τὸν τελευταῖον στίχον τοῦ ἐτέρου θεοτοκίου προσετέθη ἡ λ. ψυχὰς πρὸς συμπλήρωσιν μετρικοῦ κενοῦ καὶ εὐδωσιν τοῦ νοήματος.

τῷ Ἐσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ σιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς στ'. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τοὺς αἶνους τὰ τοῦ ἁγίου εἰς δ', εἰς δὲ τὸν στίχον τὰ τῆς Ὀκτωήχου. Τὰ δοξαστικά πάντα τοῦ ἁγίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου Ἐν προσευχαῖς γρηγορῶν καὶ θεοτοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς. Εἰς τοὺς αἶνους ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν... καὶ Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε...* (§ 203). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΙΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Πλάτωνος καὶ Ρωμανοῦ.

444. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τοῦ ἁγίου Πλάτωνος κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156), τὰ δὲ σιχηρὰ τοῦ ἁγίου Ρωμανοῦ παραλείπονται. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΙΘ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀβδίου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαριλαάμ.

445. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦα (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ αἱ τῶν ἁγίων ἀμφοτέρα ψάλλονται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ Κ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Προεόρτια τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου καὶ μνήμη τῶν ἁγίων Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου καὶ Πρόκλου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Α'.

446. Ἐὰν τὰ προεόρτια τύχουν ἐν καθημερινῇ, ἡ προεόρτιος ἀκολουθία μετὰ τῆς τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 182-186). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τιπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' φθῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ προεορτίου κανόνος ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (§ 160). Κοντάκιον τὸ προεορτίον. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Β'.

447. Ἐὰν τὰ προεόρτια τύχουν ἐν Κυριακῇ, ἡ μὲν ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Πρόκλου καταλιμπάνεται, ἡ δὲ ἀναστάσιμος μετὰ τῆς προεορτίου καὶ τῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ψάλλεται κατὰ τὴν κατωτέρω διάταξιν (βλ. καὶ §§ 187-190 καὶ τὰς ἐκεῖ σημειώσεις).

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄*, προεόρτια γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου γ΄. *Δόξα, Σήμερον ὁ θεοχώρητος ναός. Καὶ νῦν τὸ α΄* θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν* καὶ τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, καὶ νῦν* προεόρτιον *Δεῦτε πάντες οἱ πιστοί. Ἀπολυτίκια*: τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ προεόρτιον.

448. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

449. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ προεόρτιον ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος μετὰ στίχου Ἐπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου *Τῆ θεία λαμπρότητι* καὶ τὸ προεόρτιον. Ἀφ΄ στ΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: Ἀνοιξῶ τὸ στόμα μου τῶν Εἰσοδίων (§ 411). Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου καὶ τὸ προεόρτιον Θεοῦ σοφίας τέμενος. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τὰ προεόρτια *Δεῦτε πιστοὶ συνελθόντες* εἰς δ΄ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α΄. Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένου ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι. (Ψαλμ. μδ΄ 15)

β΄. Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως. (Αὐτ. 16)

Δόξα τὸ ἔωθινόν. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία* ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μήματος.

450. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ προεόρτιον κοντάκιον *Εὐφροσύνης σήμερον ἢ οἰκουμένη. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον* τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν: *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Τῆ κα΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Ἡ ἐν τῷ ναῷ εἴσοδος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Α΄.

451. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν καθημερινῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α΄ στάσιον τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν* εἰς στ΄ τὰ στιχηρὰ προσόμοια *Σήμερον πιστοὶ χορεύσωμεν καὶ τῶν ἁγίων εἰς ἅγια.*³⁶² *Δόξα, καὶ νῦν. Μετὰ τὸ τεχθῆναί σε.* Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ προσόμοια *Χαίρει ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ μετὰ τῶν στίχων Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ... καὶ Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ...* (§ 449). *Δόξα, καὶ νῦν, Σήμερον τὰ πλήθη τῶν πιστῶν. Ἀπολυτίκιον: Σήμερον τῆς εὐδοκίας ἐκ γ΄.* Ἀπόλυσις: *Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρός, ἧς τὰ εἰσόδια ἐορτάζομεν, δυνάμει κλπ.*

362. Κατὰ τὴν παλαιὰν τάξιν εἰς ἦ΄, ἐὰν τελῆται ἀγρυπνία, δευτερουμένου τοῦ α΄ προσομοίου ἐκάστης τριάδος.

452. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλεται ἡ λιτή τῆς ἑορτῆς· εἶτα τὸ τρισάκιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

453. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς ἐκ β'. Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκειμένον Ἐκουσιν θύγατερ καὶ ἴδε..., τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον Ἀναστάσα Μαριὰμ. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα, Σήμερον ὁ ναὸς ὁ ἔμψυχος. Καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ὁ στίχος Ἐλέησόν με ὁ Θεός... καὶ τὸ ἰδιόμελον Σήμερον ὁ θεοχώρητος ναὸς. Οἱ κανόνες ἀμφοτέροι μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς δ', ὁ δὲ β' ἄνευ τῶν εἰρμῶν εἰς στ'.³⁶³ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα Ἀναβόησον Δαβὶδ δὶς. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς³⁶⁴ καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Χριστὸς γεννᾶται.³⁶⁵ Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἀκολουθῶς:

Κανὼν α'. Ἦχος δ'.

Ἄγγελιο τὴν εἴσοδον τῆς Παρθένου * ὀρώντες ἐξεπλήττοντο, * πῶς μετὰ δόξης εἰσήλθεν * εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ...

Ἄγγελιο τὴν εἴσοδον τῆς πανάγου * ὀρώντες ἐξεπλήττοντο, * πῶς παραδόξως εἰσήλθεν * εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. Ὑπερίπταται Θεοτόκε ἀγνή...

Ἄγγελιο καὶ ἄνθρωποι τῆς Παρθένου * τὴν εἴσοδον τιμῶμεν, * ὅτι ἐν δόξῃ εἰσήλθεν * εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. Παραδόξως προδιετύπου ἀγνή...

Ἄγγελιο σκιρτήσατε σὺν ἁγίοις, * παρθένοι συγχορεύσατε· ἡ γὰρ θεοῦ εἰσήλθεν * εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. Μελῳδῶν σοι προκελάδει Δαβὶδ...

Κανὼν β'. Ἦχος α'.

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τὴν προσεσχεθεῖσαν * ἐν τῷ ναῷ Κυρίου * καὶ εὐλογηθεῖσαν * χειρὶ τῶν ἱερέων.

Τοῦτο ψάλλεται τετράκις μετὰ τῶν κάτωθι τροπαρίων τῆς ᾠδῆς:

Ἐκ τῶν δικαίων προῆλθεν...

Τὴν νηπιάζουσαν φύσει...

Σὺν τῷ ἀγγέλῳ τὸ Χαῖρε...

Τῶν Χερουβὶμ ὑπερτέρα...

Δόξα Πατρὶ. Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τῆς τρισυποστάτου * καὶ ἀδιαίρετου * Θεότητος τὸ κράτος. Τὴν τρισυπόστατον φύσιν...

Καὶ νῦν. Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τὴν τιμιωτέραν * καὶ ἐνόμοστον * τῶν ἄνω στρατευμάτων. Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν...

363. Κατὰ τὸ TK (σ. 33) εὐλόγως, διότι ὁ β' κανὼν ἔχει περισσότερα τροπάρια ἐν ἐκάστῃ ᾠδῇ.

364. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 88) τὸ κοντάκιον ψάλλεται, ὁ δὲ οἶκος ἀναγινώσκεται.

365. Κατὰ συνήθειαν προουμένην πολλαχοῦ καὶ ὅσων λείψανον τῆς παλαιᾶς τάξεως τῆς ψαλμωδίας τῶν καταβασίων ἡ καταβασία τῆς α' ᾠδῆς κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν ψάλλεται ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν χορῶν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ. Σημειωτέον ὅτι τὸ ΤΕ (σ. 320) ὀρίζει καταβασίας Ἀνοῖξον τὸ στόμα μου. Ὁμοίως ὀρίζει καὶ τὸ ΤΔ (σ. 90) εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς, καὶ μάλιστα εἰς τὴν θ' τὸ Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ, ἐνῶ εἰς τὴν κυρίαν ἡμέραν αὐτῆς ὀρίζει Χριστὸς γεννᾶται. Ἐκ τοιούτων συναγεται ὅτι αἱ καταβασίαι Χριστὸς γεννᾶται παλαιότερον ἐψάλλοντο μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς, ὅπως μέχρι σημερον τὸ προεόρτιον κοντάκιον τῶν Χριστουγέννων Ἡ Παρθένος σημερον τὸν προαιώνιον Λόγον.

Καταβασία· Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ξένον. Τὸ ἔξαποστειλάριον Ἦν πάλαι προκατήγγειλε ἐκ γ'. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ' προσόμοια Λαμπαδηφόροι παρθένοι. Δόξα, καὶ νῦν. Σήμερον τῷ ναῶ προσάγεται. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

454. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ β', κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ παρόντα ἀντίφωνα.

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν ὄρει ἀγίῳ αὐτοῦ.
(Ψαλμ. μζ' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Δεδοξασμένα ἐλάληθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ. (πστ' 3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκειται, ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς. (μζ' 4)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτω καὶ εἶδομεν ἐν πόλει Κυρίου τῶν δυνάμεων, ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. (μζ' 9)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος. (με' 5)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός...

Στίχ. β'. Ἐξομολόγησις καὶ ὠραιότης ἐνώπιον αὐτοῦ· ἀγιωσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἀγιασμάτι αὐτοῦ. (στ' 6)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ'. Αὕτη ἡ πύλη τοῦ Κυρίου, δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ. (ριζ' 20)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Ἅγιος ὁ ναὸς σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ. (ξδ' 5)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος δ'. (Ψαλμὸς μδ').

Στίχ. α'. Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ. (μδ' 13)

Σήμερον τῆς εὐδοκίας Θεοῦ τὸ προοίμιον...

Στίχ. β'. Πᾶσα ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως ἔσωθεν, ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη, πεποικιλμένη. (μδ' 14)

Σήμερον τῆς εὐδοκίας...

Στίχ. γ'. Ἄπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι. (μδ' 15)

Σήμερον τῆς εὐδοκίας...

Εισοδικόν.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν...ὁ ἐν ἁγίοις θανμαστός...

Τὸ ἀπολυτικίον *Σήμερον τῆς εὐδοκίας. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ καθαρῶτατος ναός. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἐορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαίρετός: Ἀγγελοι τὴν εἰσοδὸν τῆς Παρθένου... Ὡς ἐμπύχῳ Θεοῦ κιβωτῶ. Κοινωνικόν: Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Β'.

455. Ἐάν ἡ ἐορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ, τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν σιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἐορτῆς σι'. *Δόξα, καὶ νῦν. Μετὰ τὸ τεχθῆναι σε.* Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἐορτῆς. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα (ἢ κατὰ τὴν ἀγιορειτικὴν συνήθειαν τὸ α' ἀναστάσιμον καὶ τὰ τῆς ἐορτῆς μετὰ τὸν στίχον αὐτῶν)³⁶⁶ *Δόξα, καὶ νῦν. Σήμερον τὰ σιφη τῶν πιστῶν.* Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον ἀπαξ καὶ τὸ τῆς ἐορτῆς δις. Ἡ ἀπόλυσις ὡς ἐν § 451 μετὰ τοῦ *Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.*

456. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτὴ τῆς ἐορτῆς: εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἐορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα.*

457. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεός Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐορτῆς]. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου μετὰ τὴν β' ἐν ἀναστάσιμον εἶτα *Δόξα, Δικαίων ὁ καρπός. Καὶ νῦν, Πρὸ συλλήψεως ἀγνή* μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον κάθισμα τῆς ἐορτῆς *Ἀγαλλιάσθω ὁ Δαβὶδ* δις. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα ἐυλογητάρια: ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου, τὸ προκείμενον τῆς ἐορτῆς, τὸ *Πᾶσα πνοὴ* καὶ τὸ Εὐαγγέλιον *Ἀναστᾶσα Μαριάμ*.³⁶⁷ Τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι* καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. *Δόξα, Σήμερον ὁ ναός ὁ ἐμπύχος. Καὶ νῦν τὸ αὐτό.* Ὁ στίχος *Ἐλέησόν με ὁ Θεός...* καὶ τὸ ἰδιόμελον *Σήμερον ὁ θεοχώρητος ναός*.³⁶⁸ Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῆς ἐορτῆς ἄνευ τῶν εἰρμῶν μετὰ στίχου *Ἐπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.* Ἀπὸ γ' φῶδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος: εἶτα τὸ κάθισμα τῆς ἐορτῆς δις. Ἀφ' σι' τὸ

366. ΤΔ (σ. 17), ΤΠ (σ. 89), ΤΦ (σ. 46).

367. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 17) λέγεται τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον καὶ ὄχι τὸ τῆς ἐορτῆς, καὶ τοῦτο εἰς μόνην τὴν ἐορτὴν τῶν Εἰσοδίων ἐξ ὄλων τῶν θεομητορικῶν ἐορτῶν. Τὸ αὐτὸ ὀρίζει καὶ τὸ ΤΕ, τὸ ὁποῖον μάλιστα εἰς τὴν ἡ' Σεπτεμβρίου σημειοὶ τὰ ἐξῆς: «Προκείμενον δέ, καὶ *Πᾶσα πνοὴ*, καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου μόνα. Οὕτω γὰρ διετάξατο ὁ Στουδίτης ποιεῖν καὶ εἰς ταύτην τὴν ἐορτὴν τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς τὴν Ἑυλαπαντῆν, καὶ τὴν Κοίμησιν, καὶ τὸν Εὐαγγελισμόν. Καὶ τοῦτο, εἰ μὴ τύχη ἡ Κυριακὴ τῶν Βαίων ἐν ταύτῃ γὰρ προτιμάται τὸ Εὐαγγέλιον τῶν Βαίων. Εἰς δὲ τὰ Ἅγια τῶν ἁγίων (δηλ. τὰ Εἰσοδία) τὸ ἀναστάσιμον προτιμάται, εἰ τύχη εἰς Κυριακὴν» (ΤΕ σ. 265). Τὸ δὲ ΤΠ (σ. 89) ὀρίζει: «Εὐαγγέλιον, εἰ βούλει, τῆς Θεοτόκου: εἰ δ' οὐ, τὸ ἑωθινόν». Ἡ ἐξαιρέσις αὕτη δεικνύει ὅτι ἡ ἐορτὴ τῶν Εἰσοδίων, εἰσαχθεῖσα μεταγενεστέρως (κατὰ τὸν 10 α' αἰῶνα), δὲν ἔθεωρετο ἀρχικῶς ἰσοστάσις πρὸς τὰς λοιπὰς θεομητορικὰς ἐορτάς. Τὸ ΤΠ ἀντιπροσωπεύει μεταβατικὸν στάδιον, καθ' ὃ προαιρετικῶς εἰσῆχθη ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου διὰ τοῦ τῆς ἐορτῆς, ἴσως κατ' ἀρχὰς εἰς πανηγυρίζοντας ναούς. Ἡ δὲ ὁμοῦ καὶ ἡ ἐορτὴ αὕτη ἐορτάζεται ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ θεομητορικαί, καὶ διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐορτῆς (ΤΜΕ § 9, σ. 102).

368. Ἐάν κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἀναγνωσθῇ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον, τότε κατὰ φυσικὴν ἀκολουθίαν ὁ ν' ψαλμὸς θὰ ψαλῆ καὶ μετ' αὐτὸν τὰ συνήθη πεντηκοστάρια *Ταῖς τῶν ἀποστολῶν κλπ.*

κοντάκιον και ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς και τὸ συναξάριον. Καταβασιὰ: *Χριστὸς γεννᾶται*.³⁶⁹ Εἰς τὴν θ' [στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα και μετ' αὐτὴν] ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος και] τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον και τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' και τῆς ἑορτῆς δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 449). *Δόξα, Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη, Δοξολογία μεγάλη, Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

458. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ και εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια και ἀνα δ' ἐκ τῆς γ' και σ' ᾠδῆς τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 454) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Εἰσοδικόν: *Δεῦτε προσκινήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.* Τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον και τὸ τῆς ἑορτῆς. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου]. *Δόξα, και νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ καθαρῶτατος ναός. Ἀπόστολος και Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως Ἄγγελιο τὴν εἴσοδον τῆς Παρθένου... Ὡς ἐμφύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ. Κοινωνικόν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον και] Ποτήριο σωτηρίου λήφομαι.* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

ΤΗ ΚΒ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίμωνος και τῶν σὺν αὐτῷ Ἀπρίας, Ἀρχιππου και Ὀνησίμου και τῆς ἁγίας μάρτυρος Κικιλίας.

Α'.

459. Ἐν καθημερινῇ ἢ μεθέορτος ἀκολουθία και ἡ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. και §§ 182-186). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸν στίχον τὰ προσόμοια τῆς ἁγίας Κικιλίας μετὰ τῶν στίχων: α'. *Υπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον... και β'. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου...* (§ 203). Ἐν τῷ Ὁρθρῷ ὁ α' κανὼν τῆς ἑορτῆς και οἱ τῶν ἁγίων. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια τῶν ἀποστόλων, εἰς δὲ τὸν στίχον τὰ μεθέορτα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τῶν ἀποστόλων (ἢ πρὸς Φιλίμονα ἐπιστολῇ), Εὐαγγέλιον δὲ και κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Β'.

460. Ἐν Κυριακῇ ἢ ἀκολουθία τῆς ἁγίας Κικιλίας καταλιμπάνεται και ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος, ἢ μεθέορτος και ἡ τῶν ἀποστόλων ὡς ἀκολουθως.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικόν [και τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς Σήμερον πιστοὶ χορεύσωμεν γ' και τῶν ἀποστόλων γ'.* *Δόξα, Μετὰ τὸ τεχθῆναί σε. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρὸν και τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν.* Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα τῶν ἀποστόλων Δεῦτε συμφώνως ἀννυμήσωμεν. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Σήμερον τῶν ναῷ προσάγεται.* Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἀποστόλων και τῆς ἑορτῆς.

461. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν και ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου, ὡς συνήθως.

462. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας και ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυ-

369. Βλ. σημ. 365.

τικίου ἀντί τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α' τῆς ἑορτῆς ἄνευ τῶν εἰρωῶν καὶ ὁ τῶν ἀποστόλων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τῶν ἀποστόλων καὶ μεθέορτον. Ἄφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Χριστὸς γεννᾶται. Εἰς τὴν θ' στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τὰ τῶν ἀποστόλων εἰς δ'³⁷⁰ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* καὶ *Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ...* (§ 203). Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάσις ἐκ τοῦ μηνύματος.

463. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 454) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάσις ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς ἑορτῆς, τῶν ἀποστόλων καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ καθαρῶτατος ναός. Ἀπόστολος τῶν ἀποστόλων³⁷¹ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ ΚΓ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἐν ἀγίοις πατέρων ἡμῶν Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου καὶ Γρηγορίου ἐπισκόπου Ἀκραγαντίνων.

464. Ἐν καθημερινῇ ἢ μεθέορτος ἀκολουθία καὶ αἱ τῶν ἀγίων ψάλλονται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 182-186). Ἐν τῷ Ὁρθρω ὁ β' κανὼν τῆς ἑορτῆς καὶ οἱ τῶν ἀγίων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 454). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Γρηγορίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος, ἢ μεθέορτος καὶ ἡ τοῦ ἀγίου Ἀμφιλοχίου κατὰ τὴν ἐν §§ 460-463 διάταξιν. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ β' τῆς ἑορτῆς ἄνευ τῶν τριαδικῶν καὶ θεοτοκίων καὶ ὁ τοῦ ἀγίου. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 449). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΚΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἱερομαρτύρων Κλήμεντος Ρώμης καὶ Πέτρου Ἀλεξανδρείας.

465. Ἐν καθημερινῇ ἢ μεθέορτος ἀκολουθία καὶ ἡ τῶν ἀγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 182-186). Ἐν τῷ Ὁρθρω ὁ α' κανὼν τῆς ἑορτῆς καὶ οἱ δύο τῶν ἀγίων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 454). Ἀπόστολος τοῦ ἀγίου, Εὐαγγέλιον δὲ καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Πέτρου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος, ἢ μεθέορτος καὶ ἡ τοῦ ἀγίου Κλήμεντος κατὰ τὴν ἐν §§ 460-463 διάταξιν. Ἐν τῷ Ὁρθρω

370. Κατὰ τὸ TP (σ. 334).

371. Ὄρισσεν καὶ ἐν Κυριακῇ τὸν ἀπόστολον τοῦ ἀγίου Φιλήμονος δι' ὃν λόγον καὶ τὴ α' καὶ γ' Ὀκτωβρίου (σημ. 283 καὶ 285), δεδομένου μάλιστα ὅτι οὐδέποτε ἄλλοτε ἀναγινώσκεται ἡ ὕμνια πρὸς Φιλημονά ἐπιστολή.

κανόνες ὁ ἀναστάσιμος, ὁ ἀ΄ τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τῆς ἑορτῆς δ΄ μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 449). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ κε΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου³⁷²
καὶ μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Αἰκατερίνης.

Α΄.

466. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν καθημερινῇ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικὸν [καὶ τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]³⁷³ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλοντες στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς γ΄ *Σήμερον πιστοὶ χορεύσωμεν* καὶ τῆς ἁγίας γ΄. Δόξα τῆς ἁγίας *Χαρμοστικῶς τῇ πανηγύρει*. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Μετὰ τὸ *τεχθῆναι σε*. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρὸν* καὶ τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς *Χαίρει ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ*. Δόξα τῆς ἁγίας *Βίον ἄυλον ἐξησκημένη*.³⁷⁴ Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς *Σήμερον τὰ σίφη τῶν πιστῶν*. Ἀπολυτικά: τῆς ἑορτῆς, τῆς ἁγίας καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μερκουρίου καταλιμπάνεται.

467. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τῆς ἁγίας καὶ τῆς ἑορτῆς τὰ τῶν δύο στιχολογιῶν. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες: οἱ δύο τῆς ἑορτῆς ἀνὰ δ΄ μετὰ στίχου *Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*, (παρὰλειπομένων τῶν τριαδικῶν καὶ θεοτοκιῶν τοῦ β΄), καὶ ὁ τῆς ἁγίας μετὰ στίχου *Ἁγία τοῦ Θεοῦ, πρόσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*. Ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς:³⁷⁵ εἶτα τὸ κάθισμα τῆς ἁγίας καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ΄ στ΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς ἁγίας καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: *Χριστὸς γεννᾶται*. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ὥδῃ τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων καὶ τοῦ κανόνου τῆς ἁγίας.³⁷⁶ Ἐξα-

372. Τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς τοποθετοῦν εἰς διαφόρους ἡμέρας τὰ ὑπὲρ ὄψιν ἡμῶν τυπικά, ἦτοι τὸ μὲν ΤΕ (σ. 323-324) εἰς τὴν κγ΄ τοῦ μηνός, τὰ ΤΔ (σ. 90), ΤΚω (σ. 64) καὶ ΤΞ (σ. 130) εἰς τὴν κοτ΄, τὸ δὲ ΤΠ (σ. 90) εἰς τὴν κη΄. Τὸ τελευταῖον μάλιστα σημειοῖ: «Ἐορτάζεται δὲ ἡ τοιαύτη ἑορτὴ ἡμέρας ὀκτώ, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ θεομητορικαὶ ἑορταί». Γενικῶς ὁμοῦς ἔχει ἐπικρατήσῃ ὡς ἡμέρα ἀποδόσεως ἡ κε΄, εἰς ἣν μετετέθη καὶ ἡ μνήμη τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης ἀπὸ τῆς κδ΄, καθ΄ ἣν ἀρχικῶς ἐωρτάζετο (βλ. ΤΑΣ κεφ. ιδ΄). Ὁ τοιοῦτος συνορτασμός τῆς μνήμης τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης μετὰ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς ἔχει τὴν προέλευσιν ἐκ τῆς ἰ. μονῆς τοῦ Σινᾶ, ὅπου ἰδιαίτερος τιμᾶται ἡ ἁγία (βλ. Μ. Ὠρολόγιον, ἐκδ. Βενετίας 1871, σμ. εἰς τὴν κε΄ Νοεμβρίου, καὶ ΤΠ (σ. 91). Εἰς τὴν κε΄ τοποθετεῖ τὴν ἀπόδοσιν καὶ τὸ ΤΦ (σ. 54).

373. Τὸ Μηναιὸν προβλέπει ἐπισημότερον ἑορτασμόν τῆς μνήμης τῆς ἁγίας, ὀρίζον στιχολογίαν τοῦ *Μακάριος ἀνήρ*, ἀναγνώσματα (τὰ τῆς κγ΄ Ἀπριλίου), λιτὴν, πολυέλεον μετ΄ ἀντιστοίχου καθίσματος καὶ Εὐαγγέλιον Ὁρθρου. Πάντα ταῦτα τὰ ἑορταστικά στοιχεῖα δὲν προβλέπονται ὑπὸ τῶν ΤΚ καὶ ΤΜΕ, ἀλλ΄ οὔτε καὶ ὑπὸ τῶν ΤΔ καὶ ΤΞ. Μόνον τὸ ΤΠ (σ. 91) σημειοῖ: «Ἐνθα ἑορτάζεται ἡ ἁγία, ψάλλεται ὁ πολυέλεος, λέγεται καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας». Τὸ δὲ ΤΦ (σ. 54) μόλις ὀρίζει τὸ *Μακάριος ἀνήρ*. Ταῦτα ἔχοντες ὑπὲρ ὄψιν διευτύωσαν τὴν διάταξιν κατὰ τὴν ἁπλοστέραν αὐτῆς μορφήν, ἥτις ἀσφαλῶς εἶναι καὶ ἡ ἀρχαιότερα. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ὁμοῦς νὰ ἑορτάσωσιν πανηγυρικώτερον τὴν μνήμην τῆς ἁγίας δύνανται νὰ ἀκολουθήσωσιν τὴν διάταξιν τοῦ Μηναιου.

374. Ἀντὶ τοῦ ἰδιομέλου τούτου, τὸ ὅποῖον ψάλλεται καὶ ὡς δοξαστικὸν τῶν αἰῶν, εἶναι δυνατόν νὰ ψαλλῆ τὸ δοξαστικὸν τῆς λιτῆς *Ὡς ἀβάστρον μύρου*, (ἐὰν δὲν ψαλλῆ εἰς τὴν λιτὴν), ἢ τὸ ἐν § 473 *Τῷ τοῦ Νυμφίου σου ἔρωτι*.

375. Ταῦτα δὲν προβλέπονται ὑπὸ τῶν ΤΚ (σ. 36) καὶ ΤΜΕ (§ 15, σ. 194), ὀρίζονται ὁμοῦς ὑπὸ τοῦ ΤΠ (σ. 54). θεωροῦμεν δὲ αὐτὰ ἀναγκαῖα, ἐφ΄ ὅσον εἶναι ἡμέρα ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς. Ἀξιοσημείωτον ὅτι καὶ τὸ ΤΔ (σ. 89) ὀρίζει τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς εἰς τὴν γ΄ ὥδῃν, καίτοι δὲν τοποθετεῖ τὴν ἀπόδοσιν εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην.

376. Τὸ ΤΜΕ (§ 15, σ. 194) ὀρίζει εἰς τὴν θ΄ μόνον τοὺς κανόνας τῆς ἑορτῆς: τὸ ΤΚ (σ. 36) ὁμοῦς ὀρίζει ὀρθότερον: «Ἡ θ΄ τῆς Θεοτόκου εἰς ἣ καὶ τῆς ἁγίας εἰς δ΄».

ποσειλάρια' τῆς ἁγίας καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρά τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τῆς ἁγίας γ'. Δόξα, Βίον ἄλλον. Καὶ νῦν, Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

468. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τῆς ἁγίας ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 454). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, τῆς ἁγίας καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ καθαρῶτατος ναός. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως: Ἄγγελοι τὴν εἰσοδὸν τῆς Παρθένου... Ὡς ἐμπύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ. Κοινωνικόν: Ποτήριον σωτηρίου λήσονται [καὶ εἰς μνημόσινον αἰώνων]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.

B'

469. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν Κυριακῇ,³⁷⁷ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλονεν στιχηρά ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς γ' Σήμερον πιστοὶ χορεύσωμεν καὶ τῆς ἁγίας γ'. Δόξα τῆς ἑορτῆς Μετὰ τὸ τεχθῆναί σε. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τῆς ἁγίας Βίον ἄλλον ἐξησκημένη. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Σήμερον τὰ σίφη τῶν πιστῶν. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἁγίας καὶ τῆς ἑορτῆς.

470. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

471. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου: μετὰ τὴν β' ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔθωνόν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α' τῆς ἑορτῆς³⁷⁸ καὶ ὁ τῆς ἁγίας. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἁγίας: εἶτα τὸ κάθισμα τῆς ἁγίας καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: Χριστὸς γεννᾶται. Εἰς τὴν θ' στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα καὶ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος.] τοῦ α' κανόνος τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων [καὶ τοῦ κανόνος τῆς ἁγίας].³⁷⁹ Ἐξαποσειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἁγίας καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρά ἀναστάσιμα β', τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τῆς ἁγίας γ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α' Ὑπομένουν ὑπέμειναν τὸν Κύριον... καὶ β' Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραις τοὺς πόδας μου... (§ 203).³⁸⁰ Δόξα τῆς ἑορ-

377. Ἡ τάξις τῆς περιπτώσεως ταύτης διευτυπώθη συμφώνως πρὸς τὴν μορφήν τῆς ἀκολουθίας, ἥτις ἐτέθη ὡς βάσις καὶ διὰ τὴν Α' περίπτωσιν (βλ. σημ. 373). Ἐὰν ὁμοῦς τελεθῆ πανήγυρις πρὸς τιμὴν τῆς ἁγίας, δεῖν νὰ λεχθοῦν: α'. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τὰ ἀναγνώσματα τῆς κγ' Ἀπριλίου - β'. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τῆς ἁγίας καὶ τὸ ἀπολυτίκιον αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὑπακοῆς: - καὶ γ' ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἀπὸ τοῦ Ἄμωμου ὁ πολυέλεος καὶ μετὰ τὰ καθίσματα τῶν δύο στιχολογιῶν τὸ γ' κάθισμα τῆς ἁγίας καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

378. Κατὰ τὰ ΤΦ (σ. 56) καὶ ΤΡ (σ. 338).

379. Περιεκλείσαμεν ἐντὸς ἀγκυλῶν τὰ ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ μὴ προβλεπόμενα καὶ συνήθως παρελειπόμενα ἐν ταῖς Ἑνορίας. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦς εἰς τὰς προηγουμένας φθὰς ἐψάλη καὶ ὁ ἀναστάσιμος κανὼν καὶ ὁ τῆς ἁγίας, λογικὸν εἶναι νὰ ψαλοῦν καὶ εἰς τὴν θ'.

380. Τὰ ΤΚ (σ. 37) καὶ ΤΜΕ (§ 18, σ. 105) ὀρίζουν στιχηρά μόνον ἀναστάσιμα καὶ τῆς ἁγίας. Ἄλλ' ἐν ἀποδόσει θεομητορικῆς ἑορτῆς δὲν δικαιολογεῖται ἡ παράλειψις τῶν στιχηρῶν τῶν αἰῶνων αὐτῆς. Τὸ ΤΦ (σ. 56) ὀρίζει μόνον τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς. Ἀκριβέστερον τὸ ΤΡ (σ. 339) ὀρίζει ἑ' στιχηρά, ἥτοι ἀναστασιμα δ', τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τῆς ἁγίας γ'.

της Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται. Καί νῦν, Ὑπερευλογημένη, Δοξολογία μεγάλη, Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

472. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικά καί εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καί δ' ἐκ τῆς σ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἁγίας ἡ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 454) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς ἑορτῆς, τῆς ἁγίας καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχοῦ] Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ καθαρῶτατος ναός. Ἀπόστολος τῆς ἁγίας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως Ἄγγελιο τὴν εἴσοδον τῆς Παρθένου... Ὡς ἐμφύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ. Κοινωνικόν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Ἐἶδομεν τὸ φῶς.

473. Δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης.³⁸¹

Ἦχος πλ. δ'.

Τῷ τοῦ Νυμφίου σου ἔρωπι * τετρωμένη, Αἰκατερίνα σεμνή, * παρθενομάρτυς καὶ πάνσοφε, * πᾶσαν κοσμικὴν προσπάθειαν * προθύμως κατέλιπες * καὶ τῷ σημεῖῳ τοῦ Σταυροῦ * σφραγισαμένη σεαυτὴν * τὴν τῶν εἰδώλων πλάνην * πανσόφως διήλεγξας * καὶ ῥητόρων ἔπαισας * τὰς ληρώδεις ἐνοτάσεις, * τοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα * λαμπρῶς πᾶσι κηρύξασα. * Ὅθεν καὶ στέφει οὐρανίῳ * ἀναδησαμένη τὴν κεφαλὴν * σὺν ἀγγέλοις χορευεῖς * ὡς ἄγνη περισσότερὰ * καὶ πρεσβεύεις ἀπαύστως * ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τελούντων * τὴν πανασοίδιμον μνήμην σου.

474. ΣΗΜ. Μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς καὶ μέχρι τῆς κδ' Δεκεμβρίου κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ψάλλονται καταβασίαι Χριστὸς γεννᾶται καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον, (ἐκτὸς τῆς θ' Δεκεμβρίου, καθ' ἣν ψάλλεται τὸ κοντάκιον τῆς ἁγίας Ἄννης).

Τῆ ΚΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Ἀλυπίου τοῦ Κιονίτου καὶ Νίκωνος τοῦ Μετανοεῖτε.

475. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ὁσίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κυρίου (§§ 162-164). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Νίκωνος, ἀπόστιχα δὲ τῆς Ὀκτωῆχου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ αἱ τῶν ἁγίων ψάλλονται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐκ τῆς ἀκολουθίας τῶν ὁσίων ὁμως ψάλλονται μόνον τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ, οἱ κανόνες καὶ τὰ μεσῶδια καθίσματα, καταλιμπάνονται δὲ τὰ ἀπολυτικά, ἐξαποστειλάρια καὶ στιχηρὰ τῶν αἰνῶν, ψαλλομένων μόνον τῶν ἀναστασίμων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

476. ΣΗΜ. Τῇ κοτ' τοῦ μηνὸς τιμᾶται πολλαχοῦ ὡς προστάτης τῶν παιδῶν ὁ ὀσιος Στυλιανὸς ὁ Παφλαγῶν, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποῖου φέρουν πλείστοι Χριστιανοί. Ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλῆ μόνη ἐκ τῆς ἰδιαίτερας φυλλάδος κατὰ τὸν τύπον τῶν ἀκολουθιῶν τῶν

381. Ἐκ τοῦ δοξασαρίου Κωνσταντίνου πρωτοψάλτου τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας τ. Α', σ. 86.

ἐπισημῶς ἐορταζομένων ἁγίων ἐν καθημερινῇ μὲν ὡς ἐν §§ 195-198, ἐν Κυριακῇ δὲ ὡς ἐν §§ 199-202, παραλειπομένων ὡς μὴ ἐορτασίμων τῶν ἀκολουθιῶν τῶν ὁσίων Ἀλυπίου καὶ Νίκωνος.

Τῆ ΚΖ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἰακώβου τοῦ Πέρσου.

477. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* μόνα τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς σ΄. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-150). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις*, μετὰ δὲ τὰ ἀπολυτικά *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΚΗ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Στεφάνου τοῦ νέου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εἰρηνάρχου.

478. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ αἱ τῶν ἁγίων κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Ἀνύμφευτε Παρθένε*. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ὁσίου καὶ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*. Τὸ δὲ ἀπολυτικίον τοῦ μάρτυρος ὡς μὴ ἔχοντος δοξαστικὸν καταλιμπάνεται. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΚΘ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Παραμόνου.

479. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦια (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ Λ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου.

Α΄.

480. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη ἐν καθημερινῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α΄ σπᾶσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ προσόμοια

‘Ο τῷ Προδρόμου φωτὶ μεμορφωμένος εἰς σί’.³⁸² Δόξα, Τὴν τῶν ἰχθύων ἄγραν. Καὶ νῦν προεόρτιον Ἦσαϊα χάριεν. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ προσόμοια Χαίροις ὁ λογικὸς οὐρανός. Δόξα, Τὸν συναίμονα Πέτρον. Καὶ νῦν προεόρτιον Ἰωσήφ εἶπέ ἡμῖν. Ἀπολυτίκιον Ὡς τῶν ἀποστόλων πρωτόκλητος καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ’ αἰῶνος ἀπόκρυφον.

481. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν’ ψαλμὸν ἢ λιτή, ἦτο τοῦ ἰδιόμελου τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἁγίου· εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον, ἢ δέησις καὶ ἢ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

482. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ θεοτοκίον ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς ἀποστόλους ἐκλογῆς]. Τὰ καθίσματα τοῦ ἀποστόλου μετὰ τῶν θεοτοκίων ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἶτα τὸ α’ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ’ ἤχου, τὸ προκείμενον *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...*, τὸ *Πᾶσα πνοή* καὶ τὸ *Εὐαγγέλιον*. Ὁ ν’ ψαλμὸς χῆμα. Δόξα, *Ταῖς τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου*. Ὁ στίχος *Ἐλέησον με ὁ Θεός...* καὶ τὸ ἰδιόμελον *Ὁ πρωτόκλητος μαθητής. Κανόνες*· τῆς Θεοτόκου ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ καὶ οἱ δύο τοῦ ἀποστόλου.³⁸³ Ἀπὸ γ’ ὥδῃς τὰ δύο καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ’ στ’ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· *Χριστὸς γεννάται*. Εἰς τὴν θ’ σιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια τὰ δύο τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια *Βηθσαϊδὰ νῦν ἀγάλλου εἰς δ’*. Δόξα, *Τὸν κήρυκα τῆς πίστεως. Καὶ νῦν, Ὑπόδεξαι Βηθλεέμ*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

483. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ’ τροπάρια ἐκ τῆς γ’ ὥδῃς τοῦ α’ κανόνος τοῦ ἀποστόλου καὶ δ’ ἐκ τῆς σί’ τοῦ β’, ἢ] τὰ εἰς ἀποστόλους ἀντίφωνα (§ 207). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὸ κοντάκιον *Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*. Ἀπόστολος καὶ *Εὐαγγέλιον* τοῦ ἀποστόλου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως*· τὸ *Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν*· *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

B’

484. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμαζὸν [καὶ τὸ α’ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν σιχηρὰ ἀναστάσιμα δ’ καὶ τοῦ ἁγίου σί’, τὰ ἐσπέρια *Ὁ τῷ Προδρόμου φωτὶ* καὶ τὰ εἰς τὸν στίχον *Χαίροις ὁ λογικὸς οὐρανός*.³⁸⁴ Δόξα, *Τὴν τῶν ἰχθύων ἄγραν. Καὶ νῦν τὸ α’* θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε* καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, *Τὸν συναίμονα Πέτρον. Καὶ νῦν, Ἰωσήφ εἶπέ ἡμῖν*. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ’ αἰῶνος ἀπόκρυφον*.

485. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἢ λιτή ὡς ἐν § 481· εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου, ἢ δέησις καὶ ἢ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

382. Εἰς ἡ’ κατὰ τὰ ἀρχαῖα τυπικὰ, ἐὰν τελεῖται ἀγρυπνία.

383. Τὰ ΤΚ (σ. 38) καὶ ΤΜΕ (§ 2, σ. 106) ὀρίζουν μόνον τὸν α’ κανόνα τοῦ ἀποστόλου προφανῶς χάριν συντομίας καὶ διότι οἱ εἰρμὸι τοῦ β’ κανόνος δὲν εἶναι ἐκ τῶν συνηθῶν.

384. Κατὰ τὸ ΤΞ (σ. 133). Τὰ ΤΜΕ (§ 4, σ. 106) καὶ ΤΡ (σ. 343) ὀρίζουν ἀναστάσιμα σί’ καὶ τοῦ ἀποστόλου δ’. Ἄλλ’ ὁ ἅγιος Ἀνδρέας εἶναι ἐκ τῶν ἐπισημότερον τιμωμένων ἀποστόλων, ὡς οἱ κορυφαῖοι Πέτρος καὶ Παῦλος, καὶ διὰ τοῦτο ἐκρίναμεν ὀρθότεραν τὴν διάταξιν τοῦ ΤΞ.

486. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς ἀποστόλους ἐκλογῆς]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας, ἐάν δὲν ἐψάλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἶτα τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ θεοτοκίον. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ ἀποστόλου.³⁸⁵ Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὰ καθίσματα τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἄφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαν· Χριστὸς γεννᾶται. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τὸ β' τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἀποστόλου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα· *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν... καὶ Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται...* (§ 203). *Δόξα, Τὸν κήρυκα τῆς πίστεως. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνιατος.*

487. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ β' κανόνος τοῦ ἁγίου ἦ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ ἀποστόλου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.*

385. Βλ. σημ. 383.

ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας λα΄.

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας θ΄ καὶ ἡ νύξ ὥρας ιε΄.

ΤΗ Α΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ναοῦμ.

488. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ προφήτου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦια (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς τοῦ προφήτου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Εἰς τοὺς αἰνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

ΤΗ Β΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀββακούμ.

489. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς ὀρίζεται τῇ α΄ τοῦ μηνός (§ 488).

ΤΗ Γ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Σοφονίου.

490. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς ὀρίζεται τῇ α΄ τοῦ μηνός (§ 488).

ΤΗ Δ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.

Α΄.

491. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν καθημερινῇ³⁸⁶ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν σιχηρὰ προσόμοια τῆς ἁγίας γ΄ καὶ τοῦ ὁσίου γ΄. *Δόξα τῆς ἁγίας Πατρίδα γένος ὑπαρξιν. Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρί-*

386. Τὸ ΤΜΕ (§ 1, σ. 107) ὀρίζει, ὅπως ἡ ἀκολουθία ἐν καθημερινῇ ψαλῆ κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Κατὰ τὴν τάξιν δὲ τῶν παλαιότερων Μηναίων ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἀνευ εισόδου καὶ καταβασίων, μετὰ κανόνος τῆς Ὀκτωῆχου καὶ δοξολογίας μεγάλης, ἐὰν βούλεται ὁ προεστώς, ἄλλως μετὰ τῶν ἀποστίχων τῆς Ὀκτωῆχου. Μετὰ τοῦ ΤΜΕ συμφωνοῦν καὶ τὰ ΤΠ (σ. 93), ΤΞ (σ. 134) καὶ ΤΔ (σ. 97). Τὸ τελευταῖον ὅμως ὀρίζει δοξολογίαν μεγάλην, ἐνῶ τὰ ἄλλα δύο προβλέπουν ἀπόστιχα. Ἡ μορφή αὕτη τῆς ἀκολουθίας εἶναι ἀσφαλῶς ἡ ἄρχαιότερα. Ἦδη ὅμως ἡ μνήμη τῆς ἁγίας Βαρβάρας τιμᾶται ἰδιαιτέρως παρὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ τοῦτο ἰπαιτεῖ, ὅπως καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτῆς προσλάβῃ ἐορτάσιμον χαρακτῆρα. Τὴν τοιαύτην ἐορταστικὴν τάξιν, τὴν ὁποίαν καὶ προεγράψαμεν, προβλέπουν τὰ ΤΚ (σ. 39) καὶ ΤΡ (σ. 345). Τὰ δὲ Μηναία τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας περιέχουν μὲν πλήρη ἐορταστικὴν ἀκολουθίαν, ὀρίζουν ὅμως κανόνα τῆς Ὀκτωῆχου ἢ τῆς

σει σε (ἐν ἑσπέρα Παρασκευῆς τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος). Εἰσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας (καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἁγίας, τὰ τῆς κγ' Ἀπριλίου, ἐὰν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ). Ἀπόστιχα τοῦ ὁσίου μετὰ τῶν στίχων *Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον... καὶ Τίμιος ἐναντίον Κυρίου...* (§ 203). *Δόξα* τοῦ ὁσίου *Ὅσιε πάτερ. Καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ὁσίου. Ἀπολυτίκια* τῆς ἁγίας *Βαρβάραν τὴν ἁγίαν. Δόξα* τοῦ ἁγίου *Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ.*³⁸⁷ *Καὶ νῦν, Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς.*

492. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες τῆς Θεοτόκου³⁸⁸ καὶ τῶν ἁγίων εἰς στ'.³⁸⁹ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τοῦ ὁσίου χῦμα καὶ τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἁγίας καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασία: *Χριστὸς γεννᾶται*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλιάρια τῆς ἁγίας, τοῦ ὁσίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ' ἰδιόμελα τῆς ἁγίας. *Δόξα, Ἀθλητικὴν ὀδύσασα ὁδόν. Καὶ νῦν, Θεὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν.* Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας.

493. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικά καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἁγίας καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ὁσίου, ἢ] τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας, τοῦ ὁσίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον.* Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας. Κοινωνικόν: *Εἰς μνημόσυνον.*

B'.

494. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τῆς ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν σιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἁγίας γ' καὶ τοῦ ὁσίου γ'. *Δόξα* τῆς ἁγίας *Πατρίδα, γένος, ὑπαρξιν. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν (καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἁγίας, τὰ τῆς κγ' Ἀπριλίου, ἐὰν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ). Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Ὅσιε πάτερ. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου.* Ἀπολυτίκια τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἁγίας, τοῦ ὁσίου καὶ τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον.³⁹⁰

495. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

496. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐθωνὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες ὁ ἀναστάσιμος εἰς δ' καὶ τῶν ἁγίων εἰς στ'.³⁹¹ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ

Θεοτόκου καὶ ἀφήνουν εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν τοὺς μετὰ τὰς ᾠδὰς γ', στ', η' καὶ θ' εἰρημοὺς τοῦ Μηναιῷ. Ἄλλ' οὔτε ὁ κανὼν τῆς Ὀκτωήχου οὔτε οἱ εἰρημοὶ τοῦ Μηναιῷ ἔχουν θέσιν εἰς εορτάσιμον ἀκολουθίαν, εἰς τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ ψαλοῦν κανὼν τῆς Θεοτόκου καὶ καταβασίαι.

387. Μηναῖα τινὰ ἔχουν ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου πρὸς τὸ *Τὴν ὥραιστητα*, ὅποτε δεόν να ψαλῆ θεοτοκίον *Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*.

388. Κατάλληλος τοιοῦτος ὁ τῆς Τετάρτης τοῦ β' ἤχου *Ὡς ὥραιαν ὡς περικαλλῆ* μετὰ τῶν εἰρημῶν.

389. Πρόκειται περὶ ἐνὸς κανόνος, ὡς δεικνύει ἡ ἔλλειψις θεοτοκίων μετὰ τὰ τροπάρια τῆς ἁγίας. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν αὐτὸν εἰς στ', ὅσα τὰ τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς. Παρόμοιον φαινόμενον ἔχομεν καὶ εἰς τὸν κανὼν τῆς η' Δεκεμβρίου, προεόρτιον τῆς συλλήψεως τῆς Θεοτόκου καὶ συγχρόνως τοῦ ἁγίου Παταπίου.

390. Βλ. σημ. 387.

391. Βλ. σημ. 389.

ὁ οἶκος τῆς ἁγίας³⁹² Καταβασίαι· *Χριστὸς γεννᾶται*. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαλοπτειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἁγίας, τοῦ ὁσίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἰῶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἁγίας δ'³⁹³ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α'· Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον... καὶ β'· *Καὶ ἔσθησεν ἐπὶ πέτραις τοὺς πόδας μου...* (§ 203). Δόξα τὸ ἑωθινόν. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνίματος.*

497. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τὰ τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς (ἢ, ἐὰν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ, Ἀπόστολος τῆς ἁγίας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Εἰς μνημόσυνον]*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Τῆ Ε' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου.

Α'.

498. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνιαίῳ διάταξιν. (βλ. καὶ §§ 195-198). Ἀλλὰ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον *Δέσποινα πρόσδεξαι*.³⁹⁴ Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτῆ, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἁγίου, τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἢ δέσεις καὶ ἢ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*. Καταβασίαι· *Χριστὸς γεννᾶται*. Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν αἰῶν θεοτοκίον *Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ὁσίου*. Ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλοῦν τὰ εἰς ὁσίου ἀντίφωνα (§ 210). Κοντάκιον· *Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ὁσίου. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυνον*.

Β'.

499. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προουμιακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ' καὶ τοῦ ὁσίου δ'. Δόξα, *Τὸ κατ' εἰκόνα τηρήσας ἀλώβητον*. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε* καὶ τὰ ἀναγνώσματα

392. Δὲν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ· ὠρίσαμεν ὁμῶς αὐτὰ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰς μνήμας ἄλλων ἁγίων, ὅταν συμπέτουν ἐν Κυριακῇ. Τὸ ΤΡ (σ. 346) ὀρίζει ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων τὰ κοντάκια.

393. Κατὰ τὸ ΤΞ (σ. 135). Τὸ ΤΜΕ (§ 3, σ. 108) ἀντὶ τῶν τῆς ἁγίας ὀρίζει τοῦ ὁσίου τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ἀπόστιχα. Ἡ ἀκολουθία ὁμῶς τῆς ἁγίας εἶναι ἐπικρατεστέρα καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δικαιολογεῖται ἡ παράλειψις τῶν στιχῶν αὐτῆς. Οὐχ ἦντο ὁμῶς, ἐπεὶδὴ συνορτάζεται ἡ μνήμη ἐνὸς τόσο μεγάλου πατρὸς, διδασκάλου καὶ ὑμνογράφου τῆς Ἐκκλησίας, δὲν θεωροῦμεν ἄτοπον νὰ ψαλοῦν ἀναστάσιμα β', τῆς ἁγίας γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ' μετὰ τῶν εἰς ὁσίου στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 203). Ἄξιωσημιεῖτον ὅτι τὸ ΤΡ (σ. 346) ὀρίζει ἀναστάσιμα δ', τοῦ ὁσίου γ' καὶ τῆς ἁγίας ἔν (τὸ δοξαστικόν).

394. Τὸ ἐν τῷ Μηνιαίῳ ὀριζόμενον θεοτοκίον *Ἀνύμφευτε Παρθένε* ἠρμόζει μόνον ὅταν ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου τυγχάνῃ ἐν Κυριακῇ.

τοῦ ὁσίου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη. Καί νῦν, Ἀνήμερευτε Παρθένε.* Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ὁσίου καὶ τὸ θεοτοκίον *Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς.*

500. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτή ὡς ἐν § 498· εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου,³⁹⁵ ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

501. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ *Ψαλτήριον* τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς ὁσίους ἐκλογῆς³⁹⁶]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ὁσίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου χῦμα· εἶτα τὸ κάθισμα αὐτοῦ καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· *Χριστὸς γεννάται*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ὁσίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ὁσίου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα Μακάριος ἀνήρ... καὶ *Τίμιος ἐναντίον Κυρίου...* (§ 203). *Δόξα*, τὸ ἐωθινόν. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη*. Δοξολογία μεγάλη. *Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάσις ἐκ τοῦ μήματος*.

502. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ὁσίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς (ἢ, ἐὰν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ, Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς). Εἰς τὸ *Ἐξαμέτωγ* τὸ *Ἄξιόν ἐστιν*. Κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ εἰς μνημόσυνον]*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

Τῆ ΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας
τοῦ θαυματουργοῦ.

Α'.

503. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἱεράρχου τύχη ἐν καθημερινῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ *Ψαλτηρίου*] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ

395. Τὸ ΤΜΕ (§3, σ. 108) παραδόξως ὀρίζει τὴν ὑπακοὴν τοῦ ἤχου, ἐνῶ εἰς ὅλας τὰς ἐν Κυριακῇ μνημας ἁγίων, ἀκόμη καὶ τῶν μὴ ἐχόντων λιτήν, ὀρίζει τὰ ἀπολυτίκια αὐτῶν (βλ. π.χ. τῆ θ. Δεκ. § 3 καὶ τῆ λ' Ἰουν. § 5). Ἡ ἡμέτερα γνώμη εἶναι ὅτι ἐν Κυριακῇ πρέπει νὰ προτιμᾶται ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου· ὅταν ὁμοῦς ὁ τυχὸν ἐν Κυριακῇ ἅγιος ἔχῃ λιτήν, τότε δικαιολογεῖται ἡ ἀντικατάστασις τῆς ὑπακοῆς διὰ τοῦ ἀπολυτικίου τοῦ ἁγίου (βλ. σημ. 55). Ἐπειδὴ δὲ εἰς πάσας τὰς τοιαύτας περιπτώσεις ὀρίσαμεν τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἐπράξαμεν τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Σάββα.

396. Τὸ ΤΜΕ (§ 3. σ. 109) ὀρίζει τὸν Ἄμωμον, καθίσματα δὲ τὰ ἀναστάσιμα καὶ μετ' αὐτὰ τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ὁμοίως ὀρίζει καὶ τὸ ΤΔ (σ. 362) εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ, εἰς ἣν παραπέμπει καὶ διὰ τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Σάββα. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦς ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου εἶναι πλήρως ἐορτάσιμος, δεόν νὰ ψαλῇ ὁ πολυέλεος καὶ τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα τοῦ ἁγίου, ὡς ὀρθῶς ὀρίζει τὸ ΤΣ (σ. 137 καὶ 98). Ἐὰν παρὰ ταῦτα προσημνηθῇ ὁ Ἄμωμος, τότε δὲν ἔχει θεῖαν τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ ἁγίου. Τὸ ΤΡ (σ. 349) ὀρίζει καὶ τὸν Ἄμωμον καὶ τὸν πολυέλεον.

προσόμοια *Μυροῖς παροικήσας αἰσθητῶς εἰς στ'.*³⁹⁷ *Δόξα, Ἱεραρχῶν τὴν καλλονήν. Καὶ νῦν προεόρτιον Σηλίαιον εἰτρεπίζου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ προσόμοια Χαίροις ἢ ἱερά κεφαλὴ μετὰ στίχων Τίμιος ἐναντίον Κυρίου... καὶ Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε... (§ 203). Δόξα, Ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ. Καὶ νῦν προεόρτιον Ἀνιμφεύτε Παρθένε, πόθεν ἦκεις. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Κανόνα πίστεως καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκριφον.*

504. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλεται ἢ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἁγίου· εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἢ δέησις καὶ ἢ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξόμεθα*.

505. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ θεοτοκίον ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς ἱεράρχας ἐκλογῆς]. Τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν θεοτοκίων ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον *Τίμιος ἐναντίον Κυρίου...*, τὸ *Πᾶσα πνοὴ* καὶ τὸ *Εὐαγγέλιον*. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. *Δόξα, Ταῖς τοῦ ἱεράρχου. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου.* Ὁ στίχος *Ἐλέησόν με, ὁ Θεός...* καὶ τὸ ἰδιόμελον *Εὐ δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ. Κανόνες· ὁ τῆς Θεοτόκου πρὸς τὸ Ἰρδὴν ἐπινίκιον μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ β' τοῦ ἁγίου Ἀπόρω γλώττη καὶ χεῖλεσιν ἄνευ τῶν εἰρμῶν.*³⁹⁸ Ἀπὸ γ' ὠδῆς τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον, εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁποῦ δέον νὰ προστεθῇ ἢ συνήθης κατακλείς: *Ταῖς τῶν ἁγίων σου πρεσβείαις, ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σώσον ἡμᾶς. Ἀμήν. Καταβασίαι· Χριστὸς γεννᾶται.* Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὰ

397. Κατὰ σημείωσιν τοῦ TK (σ. 41) ἐπαναλαμβανομένην αὐτολεξεῖ σχεδὸν καὶ ὑπὸ τοῦ TME (σ. 109, σημ. 1) τὰ ἕτερα προσόμοια πρὸς τὸ *Ποίους ἐνφημιῶν* δὲν ψάλλονται ὡς αὐθαίρετως καὶ ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Οἴκου. Πατριαρχεῖο συμπεριληφθέντα ἐν τοῖς Μηναίοις ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ αὐτῶν Νικολάου τοῦ Μαλαξοῦ, ἀκμάσαντος κατὰ τὸν 1στ' αἰῶνα. Οὐχ ἦπτον ὁμοῦς τὰ ΤΔ (σ. 99), ΤΠ (σ. 95), ΤΞ (σ. 137) καὶ ΤΡ (σ. 350), ὀρίζοντα κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἢ στιχηρά, προβλέπουν καὶ τὴν ψαλμωδίαν τῶν στιχηρῶν τοῦ Μαλαξοῦ. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν καὶ διὰ τὰ δευτέρα προσόμοια τῶν ἁγίων Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου (κε' Ἰαν.) καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου (κζ' Ἰαν.), ὄντα ἐπίσης ποιήματα τοῦ Μαλαξοῦ. Πάντως πρὸς ἀποφυγὴν διπλασιασμοῦ τῶν στιχηρῶν εἶναι δυνατόν νὰ ψαλοῦν καὶ τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ, ἐφ' ὅσον ἐν ταῖς ἐνορίας δὲν τελεῖται Μικρὸς Ἑσπερινός.

398. Οὕτως ὀρίζει τὸ TME (§ 2, σ. 110) ἀφ' ἐνὸς μὲν χάριν συντομίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ νὰ μὴ παρεμβληθῇ κανὼν εἰς ἄλλον ἦχον μετὰ τῶν τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ β' τοῦ ἁγίου, οἵτινες εἶναι ἀμφοτέροι εἰς ἦχον α'. Φαίνεται δὲ πράγματι παράδοξον καὶ ἄηθες, νὰ προτάσσεται κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς ἦχον α', ἐνῶ ὁ ἀκολουθῶν κανὼν τοῦ ἁγίου εἶναι εἰς ἦχον β' (βλ. κατ' Σεπτ., λ' Νοεμβρ. καὶ κζ' Ἰουλίου). Τὰ ΤΔ (σ. 99), ΤΠ (σ. 75), ΤΞ (σ. 138), ΤΑΣ (κεφ. ιε') καὶ ΤΡ (σ. 350) ὀρίζουν βεβαίως ἀμφοτέρους τοὺς κανόνες τοῦ ἁγίου· τὸ ΤΑΣ ὁμοῦς ὀρίζει νὰ προταχθῇ ὁ εἰς ἦχον α', ὁπότε ἔχομεν φυσικωτέραν ἀκολουθίαν. Κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην ἢ σειρά τοῦ ΤΑΣ εἶναι ἡ ἀρχικὴ· ἐπεὶ δὲ ὁμοῦς ὁ εἰς ἦχον α' κανὼν τοῦ ἁγίου ἔχει τριαδικὰ καὶ θεοτοκία ἐπισφραγίζοντα τὰς ὠδὰς, εἶναι δὲ πεποιημένος πρὸς τοὺς εἰρμούς, οἵτινες ψάλλονται καὶ ὡς καταβασίαι, ἢ ἀλλήγη ἢ σειρὰ τῶν κανόνων, ὥστε ἐκάστη ὠδὴ νὰ ἐπισφραγίζεται διὰ τριαδικοῦ καὶ θεοτοκίου καὶ διὰ τοῦ εἰρμοῦ τοῦ τελευταίου κανόνος ὡς καταβασίας, παρέμεινεν ὁμοῦς ὁ εἰς ἦχον α' κανὼν τῆς Θεοτόκου· ἐκτὸς ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ εἰς β' ἦχον κανὼν παρενεβλήθη μεταγενεστέρως. Διὰ τὰς ἐνορίας πάντως εὐρίσκομεν κατάλληλον τὴν διάταξιν τοῦ TME, τὴν ὁποίαν καὶ διετηρήσαμεν. Ἐπεὶ δὲ ὁ μὲν κανὼν τῆς Θεοτόκου ἔχει ἐν ἐκάστη ὠδῇ τὸν εἰρμὸν καὶ δύο μόνον τροπάρια, ὁ δὲ τοῦ ἁγίου πέντε μετὰ τοῦ τριαδικοῦ καὶ τοῦ θεοτοκίου, εἶναι δυνατόν νὰ ψαλῇ ὁ μὲν α' εἰς γ' (ἄνευ διπλασιασμοῦ τῶν εἰρμῶν), ὁ δὲ β' εἰς ε'. - Σημειωτέον ὅτι ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου φέρει ἀκροστιχίδα ἄνευ τῶν εἰρμῶν: Σὺ(ν Νικ)ολ(ᾶφ τῆ) Θε(οτόκ)ω μ(έλω) πό(θφ πρ)οσ(ᾶδων) ὡς (---) ρω (---). (βλ. Μηναῖον Δεκεμβρίου Ἀποστολικῆς Διακονίας). Ἐκ τῆς ἀκροστιχίδος ταύτης γίνεται φανερόν ὅτι πρόκειται περὶ κανόνος κοινοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου, ἐκ τοῦ ὁποῦ ὁμοῦς ἐν τῷ Μηναίῳ ὑπάρχουν μόνον τὰ τροπάρια τῆς Θεοτόκου.

δύο τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ' προσόμοια *Τῆς Ἐκκλησίας τὰ ἄνθη. Δόξα, Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ἁσμάτων. Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε.*³⁹⁹ Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

506. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ εἰς ἱεράρχας ἀντίφωνα (§ 209). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν: Εἰς μνημόσυνον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.*

B'.

507. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου στ', τρία ἐκ τῶν ἑσπερίων *Μύροις παροικήσας αἰσθητῶς καὶ γ' τὰ εἰς τὸν στίχον Χαίροις ἡ ἱερά κεφαλῇ.*⁴⁰⁰ Δόξα τοῦ ἁγίου *Ἱεραρχῶν τὴν καλλονὴν. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν, τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου Ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ. Καὶ νῦν προεόρτιον Ἀνύμφευτε Παρθένε, πόθεν ἦκεις. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.**

508. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτὴ ὡς ἐν § 504· εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξόμεθα.*

509. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεός Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς ἱεράρχας]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλλῃ εἰς τὸ Θεός Κύριος, μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἡχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου.⁴⁰¹ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος χῦμα· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου⁴⁰² καὶ τὸ συναξάριον μετὰ τῆς συνήθους κατακλείδος (βλ. § 505). Καταβασίαι: *Χριστὸς γεννᾶται.* Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Τίμιος ἐναντίον Κυρίου... καὶ Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε...* (§ 203). Δόξα τοῦ ἁγίου *Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ἁσμάτων. Καὶ νῦν. Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάσις ἐκ τοῦ μνημάτος.*

399. Τὸ Μηναῖον καὶ τὰ ΤΑΣ (κεφ. ιε'), ΤΔ (σ. 100), ΤΠ (σ. 96), ΤΞ (σ. 138) καὶ ΤΡ (σ. 350) ὀρίζουν εἰς τὸ *Καὶ νῦν τὸ προσόμοιον πρὸς τὸ δοξαστικὸν θεοτοκίον Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ἁσμάτων.* Τὸ αὐτὸ πράττειν καὶ εἰς ἄλλας ἐορτὰς ἐχούσας παρόμοια δοξαστικά (βλ. λ' Ἰαν. εἰς τὰ ἀπόστιχα καὶ ε' Ἰουλίου εἰς τὴν λιτὴν). Τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ προφανῶς χάριν συντομίας ὀρίζουν τὸ σύνηθες *Μακαρίζομέν σε*, τὸ ὁποῖον καὶ εὐρίσκουμεν προτιμότερον διὰ τὰς ἐνορίας.

400. Κατὰ τὸ ΤΞ (σ. 133).

401. Μὴ συντρεχόντων ἐναυθὰ τῶν ἀνωτέρω (σημ. 398) ἐκτεθέντων λόγων, ὠρῖσασιν ἀμφοτέρους τοὺς κανόνας τοῦ ἁγίου· χάριν συντομίας ὅμως εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλλῇ ὁ εἰς.

402. Τὰ ΤΚ (σ. 44) καὶ ΤΡ (σ. 351) ὀρίζουν τὰ ἀναστάσιμα εἰς τὴν στ' ᾠδὴν.

510. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ Ζ' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων.

511. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦια (§§ 165-167). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ' (τὰ δεύτερα). Ἐν τῷ Ὁρθρῳ οἱ κανόνες τῆς Ὀκτωήχου καὶ ὁ εἰς τοῦ ἁγίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς Κυριακῆς.

512. Συμπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων.

ΣΗΜ. Ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγάλου τούτου πατρὸς εἶναι ἐν τῷ Μηναίῳ, ὡς μὴ ὄφελεν, ἐλλιπεστάτη, καὶ διὰ τοῦτο διετάξαμεν αὐτὴν ὡς ἀνωτέρω. Θεωροῦντες ὁμως ἐπιβεβλημένον, ὅπως ὁ ἅγιος οὗτος τιμᾶται διὰ πληρετέρας ἀκολουθίας, παραθέτομεν ἐν συνεχείᾳ συμπλήρωσιν τῆς ἀκολουθίας διὰ δοξαστικῶν κοινῶν καὶ εἰς ἄλλους ἱεράρχας καὶ ἄλλων ἀναγκαίων ὕμνων, ποιηθέντων ὑπὸ τοῦ μακαριστοῦ μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου, ὕμνογράφου τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας.

ΕΝ Τῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου τὰ δεύτερα εἰς στ'.

Δόξα, Ὅσπερ τρισμακάρι...ἱεράρχα Ἀμβρόσιε... (ζῆτει τῇ ιγ' Νοεμβρίου εἰς τὸν Ἑσπερινόν). Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσει σε.

Εἰς τὸν στίχον τὰ τρία πρῶτα στιχηρὰ μετὰ τῶν εἰς ἱεράρχας στίχων (§ 203). Δόξα, Ἐξεχύθη ἡ χάρις ἐν χεῖλεσί σου (ζῆτει τῇ ιγ' Νοεμβρίου μετὰ τὸν ν' ψαλμόν). Καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος...μετὰ τοῦ ἱεράρχου.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. (Ταχὺ προκατάλαβε).

Ὡς θεὸς διδάσκαλος * καὶ ἱεράρχης σοφὸς * δογμάτων ἀκριβείαν * μυσταγωγεῖς τοὺς πιστοὺς, * Ἀμβρόσιε ὄσιε * λύεις αἰρετιζόντων * τὴν ἀχλὺν τοῖς σοῖς λόγοις * φαίνεις τῆς εὐσεβείας * τὴν θεόδοτον χάριν, * ἐν ᾗ τοὺς σὲ γεραίροντας * συντήρει ἀπήμονας.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.

ΕΝ ΤΩ ΟΡΘΡῳ

Μετά τὴν α΄ στιχολογίαν κάθισμα.

Ἦχος δ΄. (Ὁ ἠψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ).

Λόγους ζωῆς, πάτερ σοφέ, κεκτημένος (ζήτει μετὰ τὴν γ΄ ψδὴν).

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὁμοιον.

Καταφυγή τῶν ἐν δεινοῖς ὑπαρχόντων (ζήτει τῇ α΄ τοῦ μηνὸς μετὰ τὴν γ΄ ψδὴν).

Μετά τὴν β΄ στιχολογίαν κάθισμα.

Ἦχος δ΄. (Ταχὺ προκατάλαβε).

Ὅσιως ἰέρουσας * τῷ ἐπὶ πάντων Θεῷ, * σοφία κοσμούμενος * παντοδαπεῖ ἀληθῶς, *
παμμάκαρ Ἀμβρόσιε * ὠφθης τῆς Ἐκκλησίας * θεηγόρος ἐκφάντωρ * νέμων ἐνὶ ἐκάστῳ *
καταλλήλως τὰς δόσεις * ὡς θεῖος οἰκονόμος * τῆς ἀνωθεν χάριτος.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὁμοιον.

Τὸ ὄρος τὸ ἅγιον * τὸ ἐμφανές καὶ σεπτόν, * ἐξ οὗ ἐπεδήμησεν * ὁ τῶν ἀπάντων Θεὸς *
σαρκὸς ὁμοιώματι, * ἤμοις μεγαλυνέσθω * ἡ ἀγνή Θεοτόκος * πᾶσι γὰρ ὁμαλίζει * σωτη-
ρίας τὴν τρίβον, * προσάγουσα Κυρίῳ * τοὺς ταύτη προστρέχοντας.

Κανόνες· τῆς Θεοτόκου Ὡς οὐσα καθαρωτέρα, πάναγνε (ζήτει τῇ Τετάρτῃ τοῦ δ΄ ἤχου)
μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου.

Ἀπὸ γ΄ ψδῆς κάθισμα· Τὸν προφήτην Ἠλίαν ζηλοτυπῶν, καὶ τὸ θεοτοκίον Τὴν οὐράνιον
πύλην καὶ κιβωτόν.

Ἄφ' σι' κοντάκιον.

Ἦχος δ΄. (Ἐπεφάνης σήμερον).

Εὐσεβείας δόγμασι * περιαστράπτων * ὡς φωστὴρ ἐξέλαμψας * τῇ οἰκουμένη ἐκ δυ-
σμῶν * καταφωτίζων τοὺς ψάλλοντας * χαίροις, πατέρων * τὸ κλέος, Ἀμβρόσιε.

Καταβασιὰ· Χριστὸς γεννᾶται.

Ἐξαποσειλάρια ἐκ τοῦ Μηναιίου.

Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος α΄. (Πανεύφημοι μάρτυρες).

Πάτερ Ἀμβρόσιε, τὸν νοῦν * παθὼν καθηράμενος, * τῆς ἀπαθείας τὴν ἑλλαμψιν * ἀξίως
εἴληψας * καὶ φωτὸς ἐδείχθης * στυλὸς, προηγούμενος * λαοῦ τοῦ εὐσεβοῦς θεῖψ Πνεύμα-
τι. * Καὶ νῦν ἰκέτευσ * δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν * τὴν εἰρήνην * καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Πάτερ Ἀμβρόσιε, κανὼν * εὐσεβείας πέφνης, * ὀρθοδοξίας θεμέλιος * καὶ στυλὸς
ἄσειστος * καὶ τῆς Ἐκκλησίας * ὄργανον θεόπνευστον, * ἐν Πνεύματι λαλοῦν τὰ σωτήρια *
καὶ πρὸς ἐπίγνωσιν * τῆς Τριάδος ἁγίων ἀπαντας * τοὺς τῇ πλάνῃ * ὑπαχθέντας προτερον.

Πάτερ Ἀμβρόσιε, ὁ σὸς * ζῆλος ἀνυπέρβλητος, * ὁ λόγος δὲ ἐνθεώτατος * ὄθεν ἠδέ-
σθησαν * τοῦτον οἶα νόμον * θεῖον οἱ ἀνάσσοντες, * καλῶς παιδαγωγούμενοι, ὅπερ, * ἐπὶ τὰ
κρείπτονα * διὰ τοῦτο ὡς φωστῆρα σε * ἀληθείας * μέγαν μακαρίζομεν.

*Πάτερ Ἀμβρόσιε, πηγὴν * διδαγμάτων ἐβλυσας, * Χριστὸν σοφίας τὴν ἄβυσσον * ἐν σοὶ κησάμενος· * ὅθεν κατακλύζεις * πλάνης τὰ ζιζάνια * καὶ ῥύπους ἐκαθαίρεις ἐκάστοτε * ψυχῶν, μακάριε, * καὶ σωμάτων θεία χάριτι * ἱεράρχης * ὡς θεοειδέστατος.*

Δόξα. Ἦχος πλ. α'.

*Τὴν ἱερατικὴν ἀμπεχόνην σου * τῆς εὐσεβείας ποικίλας ταῖς χρόαις * λαμπροτέραν ἐτέλεσας, * θεορρημον Ἀμβρόσιε· * ἐν ὁσιότητι γὰρ καὶ δικαιοσύνῃ * τὴν δεδομένην σοὶ ἄξιαν * καλῶς διαγαγών, * ποιμαντικῶς Θεῷ εὐηρέστησας * καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων στάσεως * ἐν οὐρανοῖς ἠξιώθης. * Ἄλλ' ὡ διδασκάλων ἄριστε * καὶ πατέρων δόξα, * μὴ διαλίπης προεβείων * ὑπὲρ τῶν τιμῶντων σε.*

Καὶ νῦν. Μακαρίζομέν σε.

ΕΝ Τῇ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυνον.*

Τῆ Η΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Προεόρτια τῆς Συλλήψεως τῆς Θεοτόκου καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παταπίου.

513. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν προεορτίων ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναιῶ (§§ 157-160). Ἀπόστιχα ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῷ τὰ τῆς Ὀκτωήχου· ὁμοίως καὶ καθίσματα. Κανόνες οἱ τοῦ Μηναιῶ. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν τύχη ἐν Σαββάτῳ, ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ὁσίου μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦια (§§ 165-167), παραλειπομένων τῶν προεορτίων.

Ἐὰν δὲ τύχη ἐν Κυριακῇ, παραλείπονται τὰ προεόρτια⁴⁰³ καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τοῦ ὁσίου (τὰ δευτέρα προσόμοια καὶ ὁ β' κανὼν αὐτοῦ) κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156) ἄνευ τοῦ ἀπολυτικίου καὶ τοῦ ἐξαποστειλαρίου αὐτοῦ, ὡς μὴ ἔχοντος δοξαστικόν. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ Θ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ Σύλληψις (τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῇ κοιλίᾳ) τῆς ἁγίας Ἄννης.⁴⁰⁴

Α'.

514. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν καθημερινῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ προσόμοια Καρπογονοῦσα ἢ στεῖρα εἰς σ'· Δόξα, καὶ νῦν, Τὸ ἀπόρητον τοῖς ἀγγέλοις.* Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*

403. Ἡ προεόρτιος ἀκολουθία, ἐλλιπὴς οὖσα, δὲν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ΤΠ (σ. 96), τὰ δὲ ΤΔ (σ. 101) καὶ ΤΕ (σ. 139), καίτοι γνωρίζουν αὐτήν, παραλείπουν αὐτήν καὶ ἐν καθημερινῇ, ὀρίζοντα τὴν ἀκολουθίαν τῆς Ὀκτωήχου. Κατὰ μείζονα λόγον δέον νὰ παραλειφθῇ αὕτη ἐν Κυριακῇ.

404. Ἡ παροῦσα ἑορτὴ ἐπεκράτησε νὰ ὀνομάζεται «Σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης». Τὴν ἔκφρασιν ταύτην συναντιῶμεν καὶ εἰς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ εἰς τὸ α' τροπάριον τοῦ α' κανόνος αὐτῆς. Ἡ ὀνομασία ὁμῶς

καί τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα τὰ προσόμοια Ἄννα ἡ θεία χάρις ποτὲ μετὰ τῶν ἑξῆς στίχων

Εἰς τὸ β'. Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαβὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν. (Ψαλμ. ρλα' 11)

Εἰς τὸ γ'. Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου. (Αὐτόθι)

Δόξα, καὶ νῦν, Σήμερον ἐκ ῥίχης τοῦ Δαβίδ. Ἀπολυτικίον· Σήμερον τῆς ἀτεκνίας Ἰσαακ. Ἀπόλυσις· Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ταῖς προεβίαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρὸς, ἧς τὴν σύλληψιν ἐορτάζομεν, δυνάμει τοῦ τιμίου κτλ.

515. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν· Ὁ νέος οὐρανός. Δόξα, καὶ νῦν. Χορὸς προφητικός. Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν· Ἀδάμ ἀνακαινίσθητι. Δόξα, καὶ νῦν. Ἀναβόησον Δαβίδ.⁴⁰⁵ Ὁ ν'

αὕτη δὲν εἶναι ἀπολύτως δόκιμος καὶ εὐστοχος, διότι δίδει τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ ἅγια Ἄννα συνελήφθη, ἐνῶ πρόκειται περὶ τῆς ὑπὸ τῆς ἁγίας Ἄννης συλλήψεως τῆς Θεοτόκου· ἐκτὸς ἐὰν ἐννοήσωμεν τὸ οὐσιαστικὸν «σύλληψις» ὡς ἐνεργητικόν, τὴν δὲ γενικὴν «τῆς ἁγίας Ἄννης» ὡς ὑποκειμενικὴν (= συνέλαβεν ἡ ἅγια Ἄννα). Ὁρθότερον πάντως θὰ ἴπο να ὁμιλοῦμεν περὶ συλλήψεως τῆς Θεοτόκου, ὅπως ὁμιλοῦμεν περὶ συλλήψεως τοῦ Προδρόμου καὶ ὄχι τῆς Ἐλισάβετ (βλ. καὶ τὰ ἐν § 521 στιχηρὰ προσόμοια Συμῶν τοῦ Θεσσαλονίκης). Διὰ τοῦτο προετιμήσαμεν τὴν ἀνωτέρω διατύπωσιν, διασφύζουσαν καὶ ἐρηγνεύουσαν συγχρόνως τὴν παραδεδομένην ὀνομασίαν. Κατὰ συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ἐορτὴ πρέπει νὰ θεωρῆται μᾶλλον ὡς μικρὰ θεομητορικὴ παρὰ ὡς μνήμη ἁγίας. Τὴν γυνῆν ἡμῶν ταύτην ἐνισχύουν ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ὑπαρξίς προεορτήν (βλ. § 513), ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἔλλειψις θεοτοκίων μετὰ τὰ δοξαστικά, τὸ ἀπολυτικίον καὶ τὰ καθίσματα. Ἐορτάζοντες ὁμοίως τὴν σύλληψιν τῆς Θεοτόκου τιμῶμεν συγχρόνως καὶ τὴν συλλαβοῦσαν αὐτὴν ἁγίαν Ἄνναν, ὅπως καὶ εἰς τὴν ἐορτὴν τοῦ Ευαγγελισμοῦ ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐορτάζομεν τὸ γεγονός τῆς συλλήψεως τοῦ Κυρίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τιμῶμεν τὴν ἀσπύρως συλλαβοῦσαν αὐτὸν Παρθένον. Ἐντεῦθεν ἐν τῇ ἡμολογίᾳ τῆς ἐορτῆς ὑπερισχέει ἄλλοτε μὲν τὸ γεγονός τῆς συλλήψεως τῆς Θεοτόκου, ἄλλοτε δὲ ἡ τιμὴ πρὸς τὴν ἁγίαν Ἄνναν. - Μετὰ τῆς ἐορτῆς ταύτης ἀναγράφεται ἐν τῷ Μηναίῳ, τῷ ΤΑΣ (κεφ. ιε') καὶ τῷ ΤΡ (σ. 353) καὶ «ἡ ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων», παρατίθεται δὲ καὶ ἡ σχετικὴ ἀκολουθία. Τίνος ὁμοῦ ναοῦ τὰ ἐγκαινία ἐορτάζονται; Το Μηναίον καὶ τὰ ὀρίζοντα τὴν μνήμην ταύτην Τυπικὰ δὲν κατονομαίουν τὸν ναόν. Ὁ αἰδίδιμος Γ. Μπεκατώρος, ἀρμόμενος ἐκ Τυπικοῦ δημοσιευθέντος ὑπὸ τοῦ Δημητρίεφσκη (Τυπικὰ III, σ. 121), ἀναγράφει ἐν τῇ Τάξει ἀπὸ τοῦ ἔτους 1970 κ.έ. ὅτι πρόκειται περὶ ἀναμνήσεως τῶν ἐγκαινίων «τοῦ θείου ναοῦ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου τοῦ ἰδρυθέντος ἐν Κύπρῳ, κατὰ τὸ ὄρος Κουτζουβίντι ἐν ἔτει 970» (= 1091 μ.Χ.). Οὐδόλωσ ὁμοῦ δικαιολογεῖται ὁ ὑπὸ συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας ἐορτασμός γεγονότος ἐξ ἄνωτος ὄλως τοπικῆν σημασίαν. Ἡ ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων δὲν προβλέπεται ὑπὸ τῶν ΤΕ (σ.333), ΤΑΥΣ (τ. Α' σ. 126), ΤΠ (σ. 96) καὶ ΤΞ (σ. 139), οὔτε ἐν τῷ συναξαρίῳ ἀναγράφεται· τὰ δὲ ΤΔ (σ. 100) καὶ ΠΚω (σ. 66), καίτοι γνωρίζουν τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐγκαινίων, ὀρίζουν νὰ μὴ ψάλλεται. Καὶ αὐτὰ τὰ ΤΚ (σ. 44-45) καὶ ΤΜΕ (§§ 2-4, σ. 111-112) παραλείπουν αὐτὴν ἐν Κυριακῇ. Ἡ πλειονότης λοιπὸν τῶν Τυπικῶν συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς παραλείψεως αὐτῆς καὶ τῆς ψαλμωδίας μόνης τῆς ἀκολουθίας τῆς Συλλήψεως τῆς Θεοτόκου. Ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς ἀρχῆς ταύτης συνετάξαμεν τὴν τυπικὴν διάταξιν τῆς ἐορτῆς, τὸσον ἐν καθημερινῇ, ὅσον καὶ ἐν Κυριακῇ. Οἱ βουλομένοι ὁμοῦ δύνανται νὰ ψάλλουν καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐγκαινίων, ἐν καθημερινῇ μὲν κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν, ἐν Κυριακῇ δὲ ὡς ἑξῆς: Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῶν ἐγκαινίων γ' καὶ τῆς ἐορτῆς γ'. Δόξα τῆς ἐορτῆς. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἴσου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τῶν ἐγκαινίων. Καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς. Ἀπολυτικία· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἐορτῆς καὶ τῶν ἐγκαινίων. Τὰ αὐτὰ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, τῶν ἐγκαινίων καὶ ὁ εἰς τῆς ἐορτῆς. Ἀπὸ γ' φῶδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἐορτῆς· εἶτα τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἐγκαινίων καὶ τὸ α' τῆς ἐορτῆς. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' φῶδης τοῦ κανόνος τῆς ἐορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τῶν ἐγκαινίων]. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς ἁγίας καὶ τῶν ἐγκαινίων. Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ὡς ἐν §§ 517-520.

405. Τὸ Μηναίον προβλέπει πολυέλεον καὶ ὀρίζει τὸ μὲν καθίσμα Ἀδάμ ἀνακαινίσθητι μετὰ τὴν β' στιχολογίαν, τὸ δὲ Ἀναβόησον Δαβὶδ μετὰ τὸν πολυέλεον. Ἄλλ' ὁ πολυέλεος δὲν ἔχει θεσίον, εἴν δὲν ὑπάρχη Ευαγγελέλεον ἐν τῷ Ὁρθρῷ, τοιοῦτο δὲ δὲν ὀρίζει τὸ Μηναίον. Διὰ τοῦτο συνεπλήρωσαν τὰ καθίσματα εἰς δύο στιχολογίας καὶ παρελείψαμεν τὸν πολυέλεον. Οὕτως ὀρίζουν καὶ τὰ ΤΠ (σ. 76) καὶ ΤΞ (σ. 139). Τὰ ΤΔ (δακτυλο-

ψαλμός χύμα. Κανόνες οί δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σώσον ἡμᾶς, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρωμῶν, ὁ δὲ β' ἄνευ τῶν εἰρωμῶν. Ἀπὸ γ' ῥῥῆς τὸ κάθισμα Εὐλογίας ἀπαρχῆ. Δόξα, καὶ νῦν, Ἰωακείμ ὁ ἱερός. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Χριστὸς γεννᾶται. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· Εἰσήκουσε τοῦ στεναγμοῦ καὶ Ἡ τοῦ Θεοῦ Σοφία. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στ' προσόμοια Ἀπόθεσθε Ἀδάμ.⁴⁰⁶ Δόξα, καὶ νῦν, Σήμερον ἐκ ῥίζης τοῦ Δαβὶδ.⁴⁰⁷ Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον.

516. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ῥῥῆς τοῦ α' κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ β', ἦ] τὰ ἀντίφωνα τῆς η' Σεπτεμβρίου (§ 256). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἐορτάζει σήμερον.⁴⁰⁸ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου.⁴⁰⁹ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Β'.

517. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ'. Δόξα, Τὸ ἀπόρητον τοῖς ἀγγέλοις. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἦχου. Εἴσοδος, τὸ φῶς ἱλαρόν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, Σήμερον ἐκ ῥίζης τοῦ Δαβὶδ. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

518. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὀκταδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἦχου, ὡς συνήθως.

519. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον δις καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος⁴¹⁰]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἦχου καὶ τὸ ἔθωνόν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ α' τῆς ἑορτῆς.⁴¹¹ Ἀπὸ γ' ῥῥῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς

γραφήμην προσθήκη μετὰ τὴν σ. 100) καὶ ΤΚω (σ. 66) περιλαμβάνουν πλέον ἑορταστικὴν διάταξιν, τὴν ὁποῖαν δύναται νὰ τηρήσουν οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἑορτάσουν ἐπισημότερον τὴν ἑορτήν. Κατ' αὐτὴν ἐν μὲν τῷ Ἐσπερινῷ λέγεται ἡ α' στάσις τοῦ Ψαλτηρίου καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς η' Σεπτεμβρίου, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ ὁ πολυέλεος καὶ τὰ καθίσματα κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ τάξιν· εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἦχου, τὸ προκείμενον Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου καὶ τὸ Εὐαγγέλιον Ἀναστάσι Μαριάμ. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν Δόξα, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Καὶ νῦν τὸ αὐτό· εἰς δὲ τὸν στίχον Ἐλέησάν με ὁ Θεὸς τὸ ἰδιόμελον Τὸ ἀπόρητον τοῖς ἀγγέλοις (δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων). Τὰ λοιπὰ πάντα ὡς ἀνωτέρω.

406. Ἀντὶ τῶν προσομοίων τούτων, μᾶλλον ἀκαταλλήλων δι' ἑορτάσιμον ἡμέραν, δυνατόν νὰ ψαλοῦν τὰ ἐν § 521 παρατιθέμενα.

407. Ἀντὶ τούτου, τὸ ὅποῖον ψάλλεται καὶ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ, τὸ ΠΠ (σ. 96) ὁρίζει οὐχὶ ἀστόχως τὸ ἐκ τῶν ἐσπερίων τῆς η' Σεπτεμβρίου Σήμερον στερωτικά πύλαι ἀνοίγονται.

408. Ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ (§ 4, σ. 112) ἐν Κυριακῇ· ἐπομένως πρέπει νὰ ψαλῆ καὶ ἐν καθημερινῇ.

409. Τὰ ΤΑΣ, ΤΕ, ΤΔ, ΠΠ, ΤΞ καὶ ΤΡ ὁρίζουν κοινωνικὸν Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι, θεωροῦντα προφανῶς τὴν ἑορτὴν ὡς μνήμην ἁγίας. Ἐφ' ὅσον ὁμως, ὡς ἐν σημ. 404 κατεδείξαμεν, ἡ ἑορτὴ δέον νὰ θεωρηθῆ ὡς θεομητορικῆ, ἁρμόζει τὸ Ποτήριον σωτηρίου. Πρὸς τὴν γνώμην ἡμῶν ταύτην συμφωνεῖ καὶ τὸ ΤΞ (σ. 68).

410. Τὰ ΤΚ (σ. 45) καὶ ΤΜΕ (§ 3, σ. 112) ὁρίζουν πολυέλεον ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου. Προετιμήσαμεν τὸν Ἀμωμον, διότι ἡ ἑορτὴ δὲν ἔχει τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα (ἀναγνώσματα, λιτὴν, Εὐαγγέλιον Ὁρθρου), τὰ ὁποῖα θὰ ἐδικαιολόγουν πολυέλεον καὶ μάλιστα ἐν Κυριακῇ (βλ. καὶ σημ. 405). Ἐν περιπτώσει ὁμως ἐπισημότερου ἑορτασμοῦ δυνατόν νὰ ψαλῆ ὁ πολυέλεος ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου καὶ μετὰ τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα δύο καθίσματα τῆς ἑορτῆς. Εὐαγγέλιον ὁπωσδήποτε θὰ λεχθῆ τὸ ἔθωνόν.

411. Ὅπως ὁρίζουν τὰ ΤΚ (σ. 45) καὶ ΤΜΕ (§ 3, σ. 112). Δυνατὸν ὁμως νὰ προτιμηθῆ ὁ β' κανὼν ἀναλόγως τοῦ ἦχου τῆς Κυριακῆς ἢ νὰ ψαλοῦν ἄμφότεροι οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς.

χῦμα. Εἶτα τὸ κάθισμα *Εὐλογίας ἀπαρχή. Δόξα, καὶ νῦν, Ἰωακείμ ὁ ἱερός. Ἀφ' στί' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Χριστὸς γεννᾶται. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὰ δύο τῆς ἑορτῆς *Εἰσήκουσε τοῦ στεναγοῦ καὶ Ἡ τοῦ Θεοῦ σοφία. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ' ⁴¹² μετὰ τῶν ἐν § 514 στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα τὸ ἐθιθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.**

520. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στί' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἐορτάζει σήμερον. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Ποτήριον σωτηρίου]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.*

521. Στιχηρὰ προσόμοια.

Ποίημα Συμεὼν ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης.⁴¹³

Ἦχος α'. (Πανεύφημοι μάρτυρες).

*Προσευχῆς πανάγιος ναός, * Κόρη, ἐχρημάτισας * καὶ ἐδωρήθης θεόδοτον, * Κόρη πανάγωμε, * δῶρον τοῖς δικαίοις * διὸ καὶ ἠξίωσαι * πανάγιον καρπὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν * ἁγίως δεξασθαι * καὶ τεκεῖν ἡμῶν εἰς λύτρωσιν * τὴν σὴν ὅθεν * τιμῶμεν νῦν σύλληψιν.*

*Ὁ ἀναρχος Λόγος τοῦ Θεοῦ * ὁ πλάσας τὸν ἄνθρωπον, * ὑπὲρ ἀνθρώπων βουλόμενος * ὀφθῆναι ἄνθρωπος, * ἐξ ἀνθρώπων θείως * πλαστουργεῖ σε, πάναγνε, * καὶ ὕστερον ἐκ σοῦ σεσωμάτωται * διὸ τιμῶμέν σου * τὴν ἐκ στείρας, Κόρη, σύλληψιν, * ὡς τοῦ γένους * τῶν βροτῶν ἀνάπλασιν.*

*Ἡ γῆ δεξαμένη ἐκ Θεοῦ * τοῦ βλαστάνειν χάρισμα, * τόκον τὸν σὸν προϋπέγραφε * καὶ τὰ θανάσια * τὰ ἐν νόμῳ πάντα, * καὶ σοῦ δὲ ἡ σύλληψις * ἐν στείρα γεγονυῖα, πανύμνητε, * ἦν νῦν γεραίρομεν * καὶ βοῶμεν ὀλοψύχως σοι * Χαῖρε, κόσμου * χαρὰ καὶ σωτήριον.*

Τῆ Γ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ τοῦ καλλικελάδου, Ἐρμογένους καὶ Εὐγράφου.

522. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν μαρτύρων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κυρίου (§§ 162-164). Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα μόνα τὰ στί' στιχηρὰ προσόμοια τῶν ἁγίων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ ἀναστάσιμα στί' καὶ τῶν ἁγίων δ' (ἡ πρώτη ἐκ τῶν δύο τριάδων, δευτερουμένου τοῦ α'). Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Δι' ἐγκρατείας τῶν παθῶν καὶ θεο-

412. Βλ. σημ. 406.

413. Γ.Μ.Φουντούλη, Συμεὼν ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, Τὰ λειτουργικὰ συγγράμματα. I Εἶχαί καὶ ἔθνη, Θεσσαλονίκη 1968, σ. 114.

τοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν ἁγίων δ' (ἡ β' τριάς τῶν ἔσπεριων στιχηρῶν) μετὰ τῶν εἰς μάρτυρας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 203). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΙΑ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δανιὴλ τοῦ Στυλίτου.

523. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ὁσίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος μετὰ τῆς τῶν προπατόρων, ὡς ὀρίζεται κατωτέρω (§§ 524-527).

Τῆ ΚΥΡΙΑΚῆ

ἣτις συμπίπτει ἀπὸ ια' ἕως ιζ' Δεκεμβρίου.

Μνήμη τῶν κατὰ σάρκα προπατόρων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

524. Ἐὰν ἡ Κυριακὴ τῶν προπατόρων τύχη τῇ ια', ιγ', ιδ' ἢ ιστ' Δεκεμβρίου, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ' καὶ τῶν προπατόρων δ'. Δόξα, Τοὺς πρὸ τοῦ νόμου πατέρας. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Τῶν προπατόρων τὸ σύστημα. Καὶ νῦν, Ἀσπόρως ἐκ θεοῦ Πνεύματος. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον καὶ τῶν προπατόρων Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας ἐδικαίωσας.

525. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.⁴¹⁴

526. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον δις καὶ τὸ τῶν ἁγίων ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν προπατόρων Πατράσιν αἶνον προσάξωμεν μετὰ στίχου Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.⁴¹⁵ Ἀπὸ γ' ὠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ ἡ

414. Τὸ ΤΜΕ (§ 2, σ. 113) ὀρίζει τὸ ἀπολυτικίον τῶν προπατόρων. Ἐφ' ὅσον ὁμως ἡ ἀκολουθία αὐτῶν στερεῖται λιτῆς, δέον νὰ προτιμηθῇ ἡ ὑπακοὴ ὡς ἀναστάσιμος.

415. Κατὰ τὸ Μηναιὸν καὶ πάντα τὰ μοναχικὰ Τυπικὰ ψάλλεται καὶ ὁ κανὼν τῶν ἁγίων τριῶν παιδῶν. Ἐν ταῖς ἐνορίας οὗτος παραλείπεται κατὰ διάταξιν τῶν ΤΚ (σ. 47) καὶ ΤΜΕ (§ 2, σ. 113). Τὴν παραλείψιν ταύτην δὲν εὐρίσκομεν ἄστοχον, καθόσον κατὰ τὴν Κυριακὴν ταύτην δὲν τελεῖται εἰδικῶς ἡ μνήμη τοῦ προφήτου Δανιὴλ καὶ τῶν τριῶν παιδῶν, ἀλλ' ἡ τῶν προπατόρων τοῦ Κυρίου, μετὰ τῶν ὁποίων κατ' ἐπέκτασιν τιμῶνται καὶ πάντες οἱ πατριάρχαι καὶ προφῆται (βλ. τὰ δοξαστικά ἐσπεριων, ἀποστίχων καὶ αἶνων). Ἐξ ἄλλου εἰς τὸν κανόνα τῶν προπατόρων ὑμνοῦνται καὶ ὁ Δανιὴλ καὶ οἱ τρεῖς παῖδες καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ψαλῆ καὶ ἰδιαίτερος δι' αὐτοὺς κανὼν. Ἐὰν ὁμως ἡ Κυριακὴ τῶν προπατόρων τύχη τῇ ιζ' Δεκεμβρίου, καθ' ἣν τελεῖται ἡ μνήμη αὐτῶν, ὀρθὸν εἶναι νὰ ψαλῆ καὶ ὁ εἰδικὸς κανὼν (βλ. σημ. 429).

ύπακοη *Εἰς δρόσον τοῖς παισίν* (ἢ ἀντ' αὐτῆς τὸ κάθισμα Ὑμνήσωμεν πιστοὶ δῖς). Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν προπατόρων⁴¹⁶ καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς Κυριακῆς τῶν προπατόρων.⁴¹⁷ Καταβασίαι· *Χριστὸς γεννάται*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν προπατόρων *Πατέρων μνήμην σήμερον καὶ τὸ θεοτοκίον Ἀγνή Παρθένε ἄχραντε*.⁴¹⁸ Εἰς τοὺς αἰνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν ἁγίων δ'⁴¹⁹ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α'. *Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας*. (Δανιήλ, Προσευχὴ Ἀζαρίου στίχ. 2)

β'. *Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλήμ*.⁴²⁰ (Αὐτόθι 3-4)

Δόξα, Δεῦτε ἅπαντες πιστῶς πανηγυρίζωμεν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

527. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῶν προπατόρων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προασπίον Λόγον*. Ἀπόστολος τῆς ΚΘ' Κυριακῆς καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ΙΑ' Κυριακῆς Λουκᾶ. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

528. ΣΗΜ. Ἐὰν ἡ Κυριακὴ τῶν προπατόρων τύχη τῇ ιβ' ἢ τῇ ιε' ἢ τῇ ιζ' τοῦ μηνός, βλέπε τὴν διάταξιν εἰς τὰς οἰκείας §§.

416. Ὁ οἶκος ἐν τῷ Μηναίῳ εἶναι ἐλλιπὴς κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ. Ἡ ὀρθὴ ἀρχὴ εἶναι ἡ ἔξης: *Τάχυνον, ὁ οἰκτίρων, * καὶ σπεῦσον, ὁ ἐλεῆμων, * εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν, * ὅτι δύνασαι βουλόμενος. * ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα* κτλ. (P. Maas - C. Trypanis, Sancti Romani Melodi Cantica genuina, Oxford 1963, σ. 381). Ἡ ὁμοίότης τῆς ἀρχῆς τοῦ οἴκου πρὸς τὸ τέλος τοῦ προοιμίου ὑπῆρξε προφανῶς ἡ αἰτία τῆς παραλείψεως ταύτης.

417. Ἡ ἐν τῷ συναξαρίῳ τοῦ Μηναίου διατύπωσις τῆς μνήμης τῶν προπατόρων («*Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Κυριακῇ τῶν ἁγίων προπατόρων*») εἶναι ἀδόκιμος. Ὁρθότερον, φρονούμεν, θά ἦτο νὰ γίνῃ ἡ μνεία αὐτῶν ὡς ἔξης: *Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τῶν κατὰ σὰρκα προπατόρων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*.

418. Ἐπὶ τῶν ἑξαποστειλαρίων τῆς ἐορτῆς παρατηροῦμεν τὰ ἔξης: α'. Εἰς τὸ α' *Πατέρων μνήμην σημερον* μετὰ τὴν φράσιν καὶ *Ἰακώβ* τιμῶμεν δέον νὰ προστεθῇ ἡ ἐκπεσοῦσα φράσις τὸν θεῖον καὶ θεόφρονα - β'. Τὸ β' ἑξαποστειλάριον *Ἀδάμ ἀνεφνημῶμεν* τυγχάνει παράρρυθμον καὶ ἀδόκιμον, διό καὶ παρελείψαμεν αὐτό. - γ'. Καὶ ἀπὸ τοῦ θεοτοκίου *Ἀγνή Παρθένε ἄχραντε* ἐλλείπει στίχος. Ἡ ἐλλείψις διορθοῦται, ἐὰν μετὰ τὴν φράσιν *τῷ ταπεινῷ καὶ ὀυσαί με* προστεθῇ (καθ' ἡμετέραν διορθωσιν) ἡ φράσις *ὡς παρηρσίαν ἔχονσα* - δ'. Τὸ τέλος τοῦ θεοτοκίου καὶ τῶν κολάσεων πασῶν δέον νὰ διορθωθῇ ἐπὶ τὸ εὐρυθμότερον εἰς *κολαστηρίων τε πάντων* (Ἱερομ. Μαξίμου Ἀγιορείτου, Παναγία Θεοτόκε, Ἅγιον Ὄρος 1996, σ. 304).

419. Τὰ στιχηρὰ τῶν προπατόρων ἀναφέρονται κυρίως εἰς τὸν προφήτην Δανιήλ καὶ τοὺς τρεῖς παῖδας, εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν ὀποιων (ιζ' Δεκ.) ὑπάρχουν ὡς ἀπόστιχα τοῦ Ὁρθρου. Ἐκεῖθεν προφανῶς μετεφέρθησαν καὶ εἰς τὴν παρούσαν Κυριακὴν, προσαρμοσθείσης τῆς ἀρχῆς τοῦ α' εἰς τὴν μνήμην τῶν προπατόρων. Τὸ ΤΑΣ (κεφ. ιε') καὶ τὸ ΤΣ (σ. 72) ὀρίζουν μόνον τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ. Καὶ τὸ ΤΚω (σ. 67) παραλείπει τὰ τῶν προπατόρων, ὅταν τύχη καὶ ἅγιος ἐορταζόμενος.

420. Συνεπληρώσαμεν τοὺς στίχους τούτους δι' ἐλλειπουσῶν φράσεων, διότι, ὡς ἔχουν ἐν τῷ Μηναίῳ, δὲν ἀποδίδουν πλῆρες νόημα.

ΤΗ ΙΒ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος ἐπισκόπου
Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ.

Α΄.

529. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν.⁴²¹ Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τὰ ἀναγνώσματα τῆς σι΄ Δεκεμβρίου. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ἢ λιτὴ, ἢτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἁγίου (§ 534), τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου, ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*. Ἐν τῷ Ὁρθρω κανὼν τῆς Θεοτόκου ὁ ἐν τῇ Τετάρτῃ τοῦ β΄ ἡχοῦ *Ὡς ὠραίαν ὡς περικαλλῆ* μετὰ τῶν εἰρῶν καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι: *Χριστὸς γεννᾶται*. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν δυνατὸν νὰ ψαλοῦν τὰ εἰς ἱεράρχας ἀντίφωνα (§ 209). Κοντάκιον: *Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν: *Εἰς μνημόσυνον*.

Β΄.

530. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν προπατόρων, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄, τῶν προπατόρων γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου γ΄. Δόξα, τῶν προπατόρων *Τοὺς πρὸ τοῦ νόμου πατέρας. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον* τοῦ ἡχοῦ. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου (ζητεῖ τῇ σι΄ τοῦ μηνός). Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου *Ἱεραρχῶν τὸ θεῖον κειμήλιον. Καὶ νῦν, Τῶν προπατόρων τὸ σύστημα*. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τῶν προπατόρων.

531. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἢ λιτὴ ὡς ἐν § 529· εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου, ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

532. Ἐν τῷ Ὁρθρω εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτηριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς ἱεράρχας ἐκλογῆς]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχοῦ καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, τῶν προπατόρων *Πατράσιν αἶνον προσάξωμεν* καὶ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου *Ἐκ ποιμνίων προβάτων. Δόξα, καὶ νῦν τῶν προπατόρων Ὑμνήσωμεν πιστοί*.⁴²² Ἀφ΄ σι΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν προπατόρων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς Κυριακῆς τῶν προπατόρων (βλ. σημ. 416 καὶ 417). Καταβασίαι: *Χριστὸς γεννᾶται*. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν προπατόρων *Πατέρων μνήμην σήμερον*, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους ἀναστάσιμα β΄, τῶν προπατόρων γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου γ΄ μετὰ στί-

421. Ἡ ἐν τῷ Μηναιῷ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου εἶναι μὲν ἐορτάσιμος, στερεῖται ὅμως ἀναγνωσμάτων καὶ λιτῆς. Τὸ Μηναιὸν ὅμως ἐκδόσεως Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περιέχει ἐν παραρτήματι πλήρη ἐορτάσιμον ἀκολουθίαν. Ἐξ αὐτῆς παραθέτομεν ἐν § 535 τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς.

422. Κατὰ τὴν διάταξιν τῶν ΤΑ (σ. 107) καὶ ΤΠ (σ. 96). Τὸ ΤΜΕ (§ 3, σ. 114) ὀρίζει τὴν ὑπακοὴν τῶν προπατόρων, παραλείπον τελεῖως τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου.

χων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Τίμος ἐναντίον Κυρίου... και Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε...* (§ 203). Δόξα τῶν προπατόρων *Δεῦτε ἅπαντες πιστῶς πανηγυρίσωμεν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνύματος.*

533. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικά καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ὥδης τοῦ κανόνος τῶν προπατόρων καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου,⁴²³ ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῶν προπατόρων, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἡχοῦ]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ΙΑ' Κυριακῆς Λουκᾶ. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἀξίον ἔστιν. Κοινωνικόν: Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.*

534. Ἰδιόμελα τῆς λιτῆς.⁴²⁴

Ἦχος α'.

*Πνευματικὴ πανήγυρις σήμερον, ἀδελφοί. * Σκιρτάτω ἡ Ἐκκλησία * καὶ χορευέτω ἐν Πνεύματι. * Συνεκάλεσε γὰρ ἡμᾶς * ὁ θεοφόρος Σπυρίδων, * τὸ ἱερόν κειμήλιον τῶν ἀρχιερέων * ὁ ποταμὸς τῶν θαυμάτων ὁ πλημμυρέστατος * τὸ κατοικητήριον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος * ἡ ἀκένωτος τῶν ἱαμάτων καὶ ξένη θάλασσα * ὁ στεροτότατος τῆς Ἐκκλησίας * καὶ ἀκράδαντος πύργος * ἡ ὄντως κρηπίς τῶν ὁσίων * καὶ φωστήρ τῆς οἰκουμένης ὁ πολύφωτος. * Αὐτοῦ ταῖς ἰκεσίαις, Χριστέ ὁ Θεός, * σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.*

Ὁ αὐτός.

*Τῷ θεῷ φωτὶ καταυγασθεὶς τὴν καρδίαν * καὶ νοῦν ἔλλαμφθεις ταῖς ἀκτίσι τοῦ Πνεύματος * τοῖς ἐπὶ γῆς ὡς ἄγγελος, * Σπυρίδων, πᾶσιν ἀνεδείχθης, * πρῶός τε καὶ ἀκέραιος, * ὅλος κατηγλαϊσμένος τῇ χάριτι Χριστοῦ. * Ὅθεν πᾶσι χορηγεῖς * δαυιλῶς τὰς αἰτήσεις, * σωματῶν τὴν θεραπείαν * καὶ σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.*

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

*Τίς λαλήσει τὰς ἀριστείας σου, σοφέ; * ἢ τίς ἐξαριθμησεί * τῶν θαυμάτων σου τὰ πλήθη; * Ὡς γὰρ ἄγγελος ἐπὶ γῆς * ὥφθης, πάτερ ὄσιε. * Βαβαὶ τῶν θαυμασίων, * ὧν ἐνεργεῖς τοῖς πᾶσιν! * Οὐ μόνον γὰρ νοσηματα * χαλεπὰ ἰατρεύεις, * ἀλλὰ καὶ πάθη τῶν ψυχῶν * τῶν προσόντων σοι ἐκ πόθου. * Χριστὸς γὰρ ὁ παντάναξ * θαυμαστικῶς σε ἐδόξασε, * Σπυρίδων ἱερώτατε, * ἱεραρχῶν τὸ κλέος * ᾧ πρόσβευε, δεόμεθα, * ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.*

Καὶ νῦν. Προεόρτιον. Ὁ αὐτός.

Ἦ ὑπόδεξαι Βηθλεέμ. (Ζῆτει τῇ κδ' εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν).

423. Κατὰ τὰ ΤΔ, ΤΠ (ἐνθ' ἄνωτ.) καὶ ΤΡ (σ. 360). Τὸ ΤΜΕ (§4, σ. 114) ὀρίζει μόνον ἀναστάσιμα καὶ τῶν προπατόρων).

424. Ἐκ τοῦ Μηναίου τοῦ Δεκεμβρίου, ἐκδόσεως Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀθήνα 1970, σ. 253.

ΤΗ ΙΓ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου καὶ Ὁρέστου καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Λουκίας τῆς Παρθένου.

535. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν μαρτύρων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ἄπαντα ἐκ τοῦ Μηναίου. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ καθίσματα τῆς Παρακλητικῆς. Κανόνες· οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς καὶ ὁ τοῦ Μηναίου. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἰδιόμελα τῶν ἁγίων, εἰς δὲ τὸν στίχον τὰ τῆς Ὀκτωήχου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῶν προπατόρων (§§ 524-527). Ἐπειδὴ ὁμως ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων εἶναι ἡμεροεργάσιμος (βλ. § 31 στ'), εἶναι δυνατόν νὰ ψαλῆ τῇ ἰδ' μετὰ τῆς τῶν μαρτύρων Θύρσου καὶ τῶν λοιπῶν²⁵ ὡς ἐξῆς: Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Εὐστρατίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ γ' (τὰ δευτέρα, ἐν οἷς περιλαμβάνεται καὶ τὸ τῆς ἁγίας Λουκίας) καὶ τοῦ ἁγίου Θύρσου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ γ' (τὰ δευτέρα, ἐν οἷς μνημονεύονται πάντες οἱ ἅγιοι οὗτοι). Τὰ δοξαστικά πάντα τοῦ ἁγίου Εὐστρατίου. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ Θεοῦ Κύριος. Κανόνες· εἰς τῆς Παρακλητικῆς καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κοντάκιον τοῦ ἁγίου Θύρσου καὶ καθίσματα τὰ τῆς ιγ', (τῶν ὁποίων τὸ β' ἀρμόζει εἰς πάντας τοὺς μάρτυρας). Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου Εὐστρατίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ὡς ἀνωτέρω.

ΤΗ ΙΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Θύρσου, Λευκίου, Καλλινίκου, Φιλήμονος, Ἀπολλωνίου, Ἀρριανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

536. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν μαρτύρων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἀλλ' ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου γ' καὶ τῶν ἁγίων γ' (τὰ δευτέρα, ὡς ἀναφερόμενα εἰς πάντας τοὺς τιμωμένους ἁγίους). Ἐν Σαββάτῳ ψάλλεται Ἀλληλουία (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῶν προπατόρων (§§ 524-527).

Ἐὰν δὲ τύχη ἐν Δευτέρῳ, δυνατόν νὰ συμπαλῆ καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐστρατίου καὶ τῶν λοιπῶν, ὡς διευτυώθη ἀνωτέρω (§ 535).

ΤΗ ΙΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου.

Α'.

537. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν ἄνευ εισόδου ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ καταβασίων ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς στ'. Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν

425. Ὁ ἀοίδιμος Γ. Ρήγας ὀρίζει: «Εἰ δὲ ἐστὶ Κυριακῇ, ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων ψάλλεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ἢ ὅτε θέλει ὁ ἐκκλησιαάρχης» (ΤΡ σ. 361).

ἐσπερίων *Καί νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος...μετὰ τοῦ ἀθλοφόρου*. Μετὰ δὲ τὸ ἀπολυτικίον θεοτοκίον *Χαῖρε, πύλη Κυρίου*. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὰ καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου. Κανόνες· ὁ εἰς τῆς Ὀκτωήχου καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου. Μετὰ τοὺς αἰνους δοξολογία μεγάλη. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον *Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου.⁴²⁶

Πρὸς ἐπισημότερον ὁμως ἑορτασμόν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου εἶναι δυνατόν νά γίνη εἰσόδος ἐν τῷ Ἐσπερινῷ, ψαλλομένου εἰς τὸ *Καί νῦν* τοῦ προεορτίου *Σπήλαιον εὐτρεπίζου*. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὰ ἐν § 539 καθίσματα τοῦ ἁγίου. Κανόνες· τῆς Θεοτόκου ὁ ἐν τῇ στ' τοῦ μηνὸς *Σοφίας τὴν ἄβυσσον μετὰ τῶν εἰρῶν* καὶ οἱ τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι· *Χριστὸς γεννᾶται*. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ ἀντὶ τῶν τυπικῶν δυνατόν νά ψαλοῦν τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἀνωτέρω.

B'.

538. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν προπατόρων, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος (περίπτ. Β', §§ 530-533). Μὴ ὑπαρχούσης ὁμως ἐν τῷ Μηναιῷ λιτῆς τοῦ ἁγίου, ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ λέγεται, ὡς συνήθως, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ λέγεται ὁ Ἄωμος, καθίσματα δὲ μόνα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Ὅπου ὁμως πανηγυρίζεται ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ ψάλλεται πλήρης ἀκολουθία αὐτοῦ, δεόν νά ψαλῆ ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ καὶ ἡ λιτὴ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ ἀπολυτικίον αὐτοῦ, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ ὁ πολυέλεος καὶ τὰ καθίσματα, ὡς διετάχθησαν διὰ τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος.

539. Καθίσματα τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου.⁴²⁷

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν.

Ἦχος δ' . (Ὁ ὕψωθεις ἐν τῷ Σταυρῷ).

Σοῦ τὸν Σωτῆρα ὀλικῶς ἀγαπήσας * τὸν ἐπὶ ξύλου διὰ σέ ταυθέντα * τοὺς τυραννοῦντας ἠνεγκας, * στερρέ, καρτερῶς, * πλάνην τὴν καχέσπερον * νουνεχῶς ἀποκλίνας· * ὄθεν, Ἐλευθέριε, * καὶ αὐτὸς σε δοξάζει * ἐν οὐρανοῖς ἀξίως καὶ ἐν γῆ· * διὸ καὶ σκέπεις * τοὺς σὲ ἑορτάζοντας.

Δόξα, καὶ νῦν. Προεορτίον.

Παρθένοι προεξάρξατε. (Ζῆτει τῇ κα' Δεκεμβρίου μετὰ τὴν γ' ὥδην).

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν.

Ἦχος α' . (Τὸν τάφον σου Σωτῆρ).

Ἐκπλήττει πάντα νοῦν * τῶν μαρτύρων τὸ θαῦμα, * πῶς ἴσχυσεν ἡ σὰρξ * ἐνεγκεῖν φρικτὰ πάθη· * ἐν πᾶσι δὲ διέπερψας * σὺ, στερρέ, ὡς τις ἄσαρκος, * Ἐλευθέριε, * ἰσχὴν λαβῶν ἀπὸ ὕψους * κατευμεγεθεῖν * τῶν δριμυτάτων βασάνων· * διὸ σε δοξάζομεν.

426. Ἡ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ ὀριζομένη περικοπὴ *Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς διὰ τῶν σποριμῶν* (Σαββάτου τῆς α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν) οὐδεμίαν σχέσιν δύναται νά ἔχη πρὸς τὸν ἅγιον πλὴν τῆς ὁμοιότητος τῶν ὀνομάτων *Ἀβιάθαρ ἀρχιερέως καὶ Ἐλευθερίου*. Διὰ τοῦτο θεωροῦμεν ὀρθότερον νά ἀναγινώσκεται ἡ διὰ τοὺς ἱερομάρτυρας εἰδικὴ περικοπὴ *Ἐλεπὸν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· Πᾶς ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἑμοῖς (Ζῆτει τῇ στ' Νοεμβρίου)*.

427. Ἐκ τοῦ Νέου Λεμωναρίου, τ. Α', Ἐρμουπολις 1855, σ. 53.

Δόξα, καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Ὁ κλίνας οὐρανοῦς. (Ζήτει τῆ κ' Δεκεμβρίου μετὰ τὴν α' στιχολογίαν).

Μετὰ τὸν πολυέλεον.

Ἦχος γ'. (Θείας πίστεως).

Πᾶσαν εὐφρανας * ἱερωσίην * καὶ σῶ αἵματι * τὴν Ἐκκλησίαν, * ἱερομάρτυς σοφῆ
Ἐλευθέριε * ἐν γὰρ τῇ Ῥώμῃ τὸ χρῖσμά σοι δέδοται * καὶ τὸ σὸν αἷμα ἐν ταύτῃ ἐξέχεας *
Παύλου μέτοχε, * Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε * δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα, καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Χαράς πεπλήρωνται. (Ζήτει τῆ κ' Δεκεμβρίου μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Τῆ ΙΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀγγαίου.

540. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλουία (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ προφήτου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῶν προπατόρων (§§ 524-527).

541. ΣΗΜ. Ὅπου τυχὸν ἐορτάζεται σήμερον ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Μοδέστου, ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων, καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ προφήτου Ἀγγαίου καὶ ψάλλεται ἡ τοῦ ἱεράρχου ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας φυλλάδος⁴²⁸ κατὰ τὴν ἐν §§ 195-198 διάταξιν. Ἐν Κυριακῇ δὲ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς ἀναστασίμου καὶ τῆς τῶν προπατόρων ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος (περίπτ. Β', §§ 530-533).

Τῆ ΙΖ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Δανιὴλ καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων Ἀνανίου, Ἄζαρίου καὶ Μισαήλ.

Α'.

542. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία αὐτῶν μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-162), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τῶν ἁγίων, Εὐαγγέλιον δὲ καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Β'.

543. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν προπατόρων, συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ὡς ἀκολουθως.⁴²⁹ Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῶν προπα-

428. Πλήρης ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μοδέστου περιέχεται ἐν παραρτήματι ἐν τῷ Μηναίῳ τοῦ Δεκεμβρίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

429. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 111) καὶ ΤΕ (σ. 341). Καὶ τὸ ΤΠ (σ. 100) ὀρίζει νὰ συμπάλλεται ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων, χωρὶς ὁμως νὰ καθορίξῃ τὴν διάταξιν αὐτῆς. Τὰ ΤΚ (σ. 50), ΤΜΕ (§ 2, σ. 115) καὶ ΤΡ (σ. 363) παρα-

τόρων γ' και του προφήτου Δανιήλ γ' 'Ο λαμπρότατος ἤλιος.⁴³⁰ Δόξα, Τούς πρό τοῦ νόμου πατέρας. Καί νῦν τό α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Τῶν προπατόρων τό σύστημα. Καί νῦν, Δανιήλ ἀνήρ ἐπιθυμιῶν. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα καί τῶν προπατόρων. Τά αὐτά καί εἰς τὸ Θεός Κύριος. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῶν τριῶν παιδῶν Τὸν ἀναρχον Λόγον τὸν τοῦ Πατρὸς καί ὁ τῶν προπατόρων Πατράσιν αἶνον προσάξωμεν. Ἐξαιστοειλίαια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν προπατόρων Πατέρων μνήμην σήμερον, τῶν ἁγίων 'Ο ἐν προφήταις μέγιστος καί τὸ θεοτοκίον Μυσταγωγείται πάνταγε. Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα κατὰ τὴν τάξιν τῆς Κυριακῆς τῶν προπατόρων (§§ 524-527).

544. ΣΗΜ. Ἐν Ζακύνθῳ καὶ ὅπου ἐορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐκ Ζακύνθου, ἡ ἀκολουθία τοῦ προφήτου Δανιήλ καὶ τῶν τριῶν παιδῶν καταλαμβάνεται ἢ ψάλλεται τῇ ιη' μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Σεβαστιανοῦ (βλ. ἀνάλογον περιπτώσιν τῇ ιγ' τοῦ μηνός, § 535), τῇ δὲ ιζ' ψάλλεται ἡ τοῦ ἱεράρχου ἐκ τῆς ἰδιαίτης φυλλάδος κατὰ τὴν ἐν §§ 195-198 διτάξιν. Ἐὰν τύχη ἐν Σαββάτῳ, ἡ ἀκολουθία τοῦ προφήτου Δανιήλ καὶ τῶν τριῶν παιδῶν δυνατὸν νὰ προσαλῆ τῇ ιστ' μετὰ τῆς τοῦ προφήτου Ἄγγαιου. Ἐν Κυριακῇ δὲ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἱεράρχου μετὰ τῆς ἀναστασίμου καὶ τῆς τῶν προπατόρων ψάλλεται κατὰ τὴν διτάξιν τῆς ἀντιστοίχου περιπτώσεως τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Σπυριδῶνος (§§ 530-533).⁴³¹

Τῆς Κυριακῆς Πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως

(Ἀπὸ ιη' ἕως κδ' Δεκεμβρίου).

Μνήμη πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῶν εὐαρεστησάντων ἀπὸ Ἀδάμ ἄχρι καὶ Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Α'.

545. Ἐὰν ἡ Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως τύχη τῇ ιη' ἢ τῇ ιθ' τοῦ μηνός, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ' καὶ τῶν πατέρων Τὰ τῶν πατέρων σήμερον πιστοὶ δ'.⁴³² Δόξα, Δανιήλ ἀνήρ ἐπιθυμιῶν. Καί νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκείμενον 'Ο Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Χαίρετε προφῆται τίμοι. Καί νῦν θεοτοκίον 'Ω θαύματος καινοῦ. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα. Καί νῦν θεοτοκίον Πάντα ὑπέρ ἔννοιαν.

λείπουν τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων μὲ τὸ αἰτιολογικὸν ὅτι «οἱ ἅγιοι οἱποὶ κατατάσσονται ἐν τῷ χορῷ τῶν προπατόρων, ὧν ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ταύτῃ τῇ Κυριακῇ».

430. Τὸ ΤΔ ὁρίζει τὰ στιχηρὰ τῶν τριῶν παιδῶν. Ἀλλὰ τὰ στιχηρὰ τῶν προπατόρων (ἐκτός τοῦ α') ἀναφέρονται κυρίως εἰς τοὺς τρεῖς παίδας καὶ κατὰ δεῦτερον λόγον εἰς τὸν Δανιήλ, καὶ συνεπῶς παρέλκει ἡ ψαλμωδία τῶν ἰδιαίτερων προσομοίων αὐτῶν. Διὰ τοῦτο ἐθεωρήσαμεν λογικώτερον νὰ ψάλλωνται τὰ στιχηρὰ τοῦ προφήτου. Εἰς τοῦτο συμφωνεῖ καὶ τὸ ΤΕ (σ. 311). Δὲν θὰ ἦτο ὁμως ἄστοχον, ἐφ' ὅσον εἰς τὰ στιχηρὰ τῶν προπατόρων μνημονεύονται τόσοσὺν ὁ Δανιήλ, ὅσον καὶ οἱ τρεῖς παίδες, νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς αὐτὰ μετὰ τῶν ἀναστασίμων κατὰ τὴν ἐν § 524 διτάξιν, παραλείποντες πάντα τὰ στιχηρὰ τῆς ιζ' Δεκεμβρίου.

431. Πλήρης ἐορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Διονυσίου περιέχεται ἐν παραρτήματι ἐν τῷ Μηναίῳ τοῦ Δεκεμβρίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

432. Ἀντὶ τῶν προσομοίων τούτων, τὰ ὅποια ψάλλονται καὶ τῇ Κυριακῇ τῶν προπατόρων, εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλοῦν τὰ ἐν § 555 παρατιθέμενα, ὑπάρχοντα εἰς πλεῖστα χειρόγραφα, προβλεπόμενα δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Τ.Λ.Σ. (κεφ. ιε').

546. Ἐν τῷ Μεσουνηκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτή, ἦτοι: τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, Βολίδες ἀσπράπτοντες. Καὶ νῦν. Ἀμαρτωλῶν τὰς δέησεις. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

547. Ἐν τῷ Ὁρθρω εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος⁴³³]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανὼν ψάλλεται μόνον ὁ τῶν πατέρων πρὸς τὸ Κύματι θαλάσσης, εἰς ἡ', καθ' ὅσον ἐν ἐκάστη ᾠδῇ αὐτοῦ ὑπάρχει ἀναστάσιμον τροπάριον⁴³⁴ ψάλλεται δὲ ἐν ἐκάστη ᾠδῇ πρῶτον ὁ εἰρμὸς δις ἄνευ στίχου, εἶτα τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον μετὰ στίχου Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε. ἔπειτα τὰ λοιπὰ μετὰ στίχου Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν, τὰ δὲ δύο τελευταῖα μετὰ τοῦ Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος: εἶτα ἡ ὑπακοή Ἄγγελος παιδῶν ἐδρόσισε κάμινον.⁴³⁵ Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος⁴³⁶ τῶν πατέρων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς Κυριακῆς. Καταβασίαι Χριστὸς γεννᾶται. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων καὶ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν πατέρων δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α'. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας. (Δανιήλ, Προσευχὴ Ἀζαρίου στίχ. 2).

β'. Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλήμ. (Αὐτόθι 3-4).⁴³⁷

Δόξα, Τῶν νομικῶν διδαγματῶν ὁ σύλλογος. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

548. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς σ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῶν πατέρων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον. Ἀποστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν: Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.

433. Τὰ ΤΚ (σ. 51) καὶ ΤΜΕ (§ 2, σ. 116) ὀρίζουν ἀδικαιολογητὸς πολυέλεον ἀντὶ τοῦ Ἄμωμου (βλ. σημ. 289). Τὰ ΤΦ (σ. 57), ΤΠ (σ. 100), ΤΔ (σ. 112) καὶ ΤΡ (σ. 364) ὀρίζουν ὀρθῶς τὸν Ἄμωμον.

434. Τὰ ΤΦ (σ. 57), ΤΚω (σ. 70-71), ΤΠ (σ. 101) καὶ ΤΞ (σ. 144) ὀρίζουν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην νὰ ψάλλεται καὶ ὁ ἀναστάσιμος κανὼν, νὰ παραλείπωνται δὲ οἱ εἰρμοὶ καὶ τὰ ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ κανόνος τῶν πατέρων, ἐνῶ εἰς τὰς περιπτώσεις Β' καὶ Γ' παραλείπουν τὸν ἀναστάσιμον κανόνα. Τὸ ΤΔ (σ. 114) περιορίζει τὴν παράλειψιν τοῦ ἀναστασίμου κανόνος μόνον εἰς τὴν Γ' περίπτωσιν, ὅπερ καὶ εὐρίσκομεν ἀκριβέστερον. Εἰς τὰς ἐνορίας ὅμως ἡδὴ ἔχει ἐπικρατήσει χάριν συντομίας ἢ παράλειψις τοῦ ἀναστασίμου κανόνος εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις.

435. Τὰ ΤΜΕ (§ 2, σ. 116) καὶ ΤΡ (σ. 366) προτάσσουν τὴν ὑπακοήν. Φρονοῦμεν ὅμως ὅτι εἶναι ὀρθότερον νὰ προτάσσεται τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ νὰ ἀκολουθῇ ἡ ὑπακοή, ἡ ὁποία ἐπέχει θέσιν καθίσματος: εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι τὰ ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἀναγνωσκόμενα κοντάκια προηγούνται τῶν καθισμάτων. Τὰ ΤΚ (σ. 51), ΤΦ (σ. 57), ΤΠ (σ. 101), ΤΔ (σ. 112) καὶ ΤΞ (σ. 144) ὀρίζουν μόνον τὴν ὑπακοήν.

436. Βλ. σημ. 416.

437. Βλ. σημ. 420.

B'

549. Ἐὰν ἡ Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως τύχη ἀπὸ τῆς κ' μέχρι τῆς κγ' τοῦ μηνός, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχερὰ ἀναστάσιμα δ', προεόρτια *Παρθένε πανάμοιγε γ' καὶ τῶν πατέρων Τὰ τῶν πατέρων σήμερον γ'*. *Δόξα, Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμῶν. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.*⁴³⁸ Εἰσόδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκειμένον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, Χαίρετε προφῆται τίμοι. Καὶ νῦν προεόρτιον Ἰδοὺ καιρὸς ἤγγικε*. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον. *Δόξα, Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα. Καὶ νῦν προεόρτιον Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ.*

550. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτή, ἦτοι· τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, Βολίδες ἀστράπτοντες. Καὶ νῦν, Ἄκουε οὐρανέ. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἀξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ, ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.*

551. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος⁴³⁹]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ τῶν πατέρων *Κύματι θαλάσσης* εἰς στ' μετὰ στίχων εἰς μὲν τὸ α' μετὰ τὸν εἰρμὸν ἐκάστης ψῆδης τροπάριον *Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ *Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*, καὶ ὁ προεόρτιος *Χριστὸν σαρκὶ νηπιάσαντα* εἰς δ' μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*, εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα *Δόξα, καὶ νῦν.*⁴⁴⁰ Ἀπὸ γ' ψῆδης τὸ κοντάκιον τῶν πατέρων μετὰ τοῦ οἴκου καὶ ἡ ὑπακοή *Ἄγγελος παιδῶν ἐδρόσισε κάμινον.*⁴⁴¹ Ἀφ' στ' τὸ προεόρτιον κοντάκιον *Εὐφραίνου Βηθλεέμ*, ὁ οἶκος *Τῆς σῆς, Παρθένε, κησέως* καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὰ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων καὶ τὸ προεόρτιον. Ἀπὸ δὲ τῶν αἰνῶν καὶ ἕξης ἢ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν περιπτώσει Α' (§§ 547-548)· ἀλλ' ἐν τῇ Λειτουργίᾳ μετὰ τὴν εἰσοδὸν ψάλλεται μετὰ τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον καὶ τὸ προεόρτιον *Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ.*

438. Κατὰ τὰ ΤΚ (σ. 52), ΤΜΕ (§ 4, σ. 117) καὶ ΤΡ (σ. 365). Τὸ ΤΑΣ (κεφ. ιε') καὶ πάντα σχεδὸν τὰ ἁγιορειτικὰ Τυπικὰ (ΤΦ σ. 58, ΤΠ σ. 100, ΤΔ σ. 114 καὶ ΤΞ σ. 147) ὀρίζουν τὸ προεόρτιον *Σπηλαιοὺς εἰς Τρεπίζου*. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν τάξιν τῶν ἐν Κυριακῇ προεορτίων ἡμερῶν (βλ. §§ 188, 215 καὶ 281). Μόνον εἰς τὴν Γ' περιπτώσειν, καθ' ἣν παραλείπονται τὰ ἀναστάσιμα, ἀρμόζει τὸ προεόρτιον.

439. Βλ. σημ. 433.

440. Ὡς πρὸς τὴν παράλειψιν τοῦ ἀναστασίμου κανόνος βλ. σημ. 434. Τὰ ΤΚ (σ. 52) καὶ ΤΜΕ (§ 5, σ. 117) παραλείπουν καὶ τὸν προεόρτιον κανόνα, ὀρίζοντα αὐτὸν μόνον ὅταν ἡ Κυριακὴ συμπίπτῃ τῇ κδ' τοῦ μηνός. Ἐφ' ὅσον ὁμως ἀπὸ τῆς κ' Δεκεμβρίου διανίομεν τὴν προεόρτιον περιόδον, δεόν νὰ ψαλῆ καὶ ὁ προεόρτιος κανὼν, ὡς ὀρίζουν τὰ ΤΦ (σ. 59), ΤΠ (σ. 101), ΤΔ (σ. 114) καὶ ΤΞ (σ. 146).

441. Ἐκ τῶν ὑπ' ὄψιν ἡμῶν Τυπικῶν μόνον τὰ ΤΜΕ (§ 5, σ. 118) καὶ ΤΡ (σ. 366) ὀρίζουν εἰς τὴν γ' ψῆδιν τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον, ἐνῶ πάντα τὰ λοιπὰ ὀρίζουν μόνον τὴν ὑπακοήν. Εἰς δὲ τὴν στ' ἀλλὰ μὲν ὀρίζουν μόνον τὸ προεόρτιον κοντάκιον (ΤΠ, σ. 101, ΤΞ σ. 146, ΤΚ σ. 52 καὶ ΤΡ σ. 366), ἀλλὰ δὲ καὶ τὸ τῶν πατέρων (ΤΑΣ κεδ. ιε', ΤΦ σ. 59 καὶ ΤΔ σ. 114). Ἡ πλειονότης λοιπὸν τῶν Τυπικῶν κλίνει ὑπὲρ τῆς παραλείψεως τοῦ ἀναστασίμου κοντακίου καὶ οἴκου. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν εἰς μὲν τὴν γ' ψῆδιν τὰ τῶν πατέρων εἰς δὲ τὴν στ' τὰ προεόρτια. Τὰ αὐτὰ καὶ διὰ τὴν Γ' περιπτώσειν.

Γ' ⁴⁴²

552. Ἐὰν ἡ Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως τύχη τῆ κδ' τοῦ μηνός, παραλείπεται ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία (πλὴν τοῦ ἀπολυτικίου, τῆς ὑπακοῆς, τῶν ἀναβαθμῶν καὶ τοῦ ἑξαποστειλαρίου) καὶ ψάλλεται ἡ προεόρτιος καὶ ἡ τῶν πατέρων ὡς ἀκολουθῶς.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἡ', ἧτοι τὰ προεόρτια ἰδιόμελα Προεορτάσωμεν λαοὶ Χριστοῦ τὰ γενέθλια (ζήτηε τῆ κ' τοῦ μηνός) δευτεροῦντες τὸ α' καὶ τὰ τῶν πατέρων προσόμοια Τὰ τῶν πατέρων σήμερον πιστοὶ δευτεροῦντες καὶ πάλιν τὸ α'. Δόξα, Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμῶν. Καὶ νῦν. Σπῆλαιον εὐτρεπίζου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ προσόμοια Παρθένε πανάμωμε Θεοῦ μετὰ τῶν ἑξῆς στίχων:

Εἰς τὸ β'. Ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαιμὰν ἤξει καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου δασέος. (Ἄββα. γ' 3)

Εἰς τὸ γ'. Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην, κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέεστην. (Αὐτόθι 1-2)

Δόξα, Χαίρετε προφῆται τίμιοι. Καὶ νῦν, Ἰδοὺ καιρὸς ἤγγικε. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων καὶ τὸ προεόρτιον Ἀλεγράφετο ποτέ.

553. Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ ἀντὶ τοῦ τριαδικοῦ κανόνος ψάλλεται ὁ προεόρτιος κανὼν τοῦ Ἀποδείντου τῆς κδ' Δεκεμβρίου Κύματι θαλάσσης.⁴⁴³ Εἶτα ἡ λιτὴ ὡς ἐν περιπτ. Β' (§ 550), τὸ τρισάγιον, τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον Ἀλεγράφετο ποτέ, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

442. Ἡ διάταξις τῆς περιπτώσεως ταύτης παρουσιάζει ἀξιοσημειώτους διαφορὰς εἰς τὰ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν Τυπικά. Οἷτω τὸ μὲν ἀρχαιότερον ΤΕ (σ. 351) ὀρίζει: «Χρὴ εἶδέναι, ὅτι ἐὰν φθάσῃ ἡ Κυριακὴ τῶν ἁγίων πατέρων πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως τῆ αὐτῆς ἡμέρας, ἧγον τῆ κδ' τοῦ μηνός, σὺδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλεται, ἀλλὰ πάντα τῶν ἁγίων πατέρων μετὰ τῶν προεορτίων προηγοῦνται δὲ τὰ στιχηρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τῆς ἑορτῆς, ὁμοίως καὶ οἱ κανόνες· μόνον δὲ τοὺς ἀναβαθμοὺς τοῦ ἤχου ψάλλομεν καὶ ὁ ἐὰν τύχη ἀναστάσιμον ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκωμεν». Τὰ αὐτὰ ὀρίζει καὶ τὸ ΤΣ (σ. 77-78). Τὴν αὐτὴν περίπτωσιν διάταξιν ἔχει καὶ τὸ ΤΑΣ, ἀλλ' ἐν συνχείρᾳ ὀρίζει εἰς τὸν Ὅρθρον ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀναστάσιμα στιχηρὰ. Τὸ αὐτὸ Τυπικὸν εἰς τὰ ἀπορούμενα (κεφ. η') ὀρίζει καθίσματα ἀναστάσιμα, ὄχι ὁμοίως καὶ στιχηρὰ αἰῶν. Καὶ τὰ ΤΚ (σ. 53), ΤΜΕ (§ 7, σ. 118) καὶ ΤΡ (σ. 367) ὀρίζουν τὴν παράλειψιν τῶν ἀναστασίμων ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, ὄχι ὁμοίως καὶ ἐν τῷ Ὁρθρῷ πλὴν τοῦ ἀναστασίμου κανόνος. Συνεπέστερα τὰ ΤΠ (σ. 101-102), ΤΚω (σ. 71), ΤΔ (σ. 114-115) καὶ ΤΞ (σ. 147) παραλείπουν τελείως τὰ ἀναστάσιμα πλὴν τοῦ ἀπολυτικίου, τῶν ἀναβαθμῶν, τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοῦ ἀντιστοίχου ἑξαποστειλαρίου. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι ἡ παράλειψις τῶν ἀναστασίμων τῆ κδ' Δεκεμβρίου εἶναι συνήθεια ἀρχαιοτάτη, μὴ περιοριζομένη εἰς τὸν Ἑσπερινόν, ἀλλ' ἐπεκτεινόμενη καὶ εἰς τὸν Ὅρθρον, ὅπου καὶ λογικώτερον. Ἀρχικῶς ἐλέγοντο μόνον τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητήρια, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον, κατ' ἀκολουθίαν δὲ καὶ τὸ ἀντιστοίχον ἑξαποστειλάριον. Σὺν τῷ χρόνῳ ὁμοίως προσετέθησαν καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν ἀναστασίμων ὕμνων, κυρίως εἰς τὸν Ὅρθρον. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων εὐρισκομέναι λογικώτερον τὴν τοῦ ΤΔ, τὴν ὁποίαν καὶ ἀκολουθοῦμεν κατὰ βάσιν. - Τῆν πρόταξιν τῆς ἀκολουθίας τῶν πατέρων τὸ ΤΠ δικαιολογεῖ ὡς ἑξῆς: «Σημείωσαι, ὅτι προηγοῦνται τῶν πατέρων ἀπὸ τὰ προεόρτια, ὅτι πρῶτον οἱ προφῆται ἐκήρυξαν τὴν γέννησιν τοῦ Κυρίου». Ἄλλ' ἡ αἰτιολογία αὕτη θὰ ἔπρεπε νὰ ἰσχύη καὶ διὰ τὴν Β' περίπτωσιν ἀφοῦ δὲ δὲν ἐφαρμόζεται ἐκεῖ, δὲν βλέπομεν διατὶ πρέπει νὰ ἰσχύῃ ἐνταῦθα. Διὰ τοῦτο θεωροῦμεν καὶ πάλιν λογικώτερον τὴν διάταξιν τοῦ ΤΔ, τὸ ὁποῖον πρότασις, ὅπου εἶναι δυνατόν, τὰ προεόρτια.

443. Τὸ ΤΔ σ. (115) ὀρίζει τὸν τριαδικὸν κανόνα, τοῦτο δὲ εἶναι ὀρθρὸν διὰ τὰς μονὰς, ὅπου, τελουμένου πάντοτε τοῦ Ἀποδείντου, ψάλλεται ἐν αὐτῷ καὶ ὁ οἰκείος κανὼν. Ἄλλ' ἐν ταῖς ἐνορτίαις τὸ Ἀποδείντον δὲν τελεῖται καὶ ὁ κανὼν παραλείπεται τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας (βλ. § 553). Διὰ τοῦτο ἠκολουθήσαμεν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τὴν διάταξιν τῶν ΤΚ (σ. 53) καὶ ΤΜΕ (§ 8, σ. 118), ἀφοῦ μάλιστα τὰ τῆς Ὀκτωῆχου εἶναι λίαν περιωρισμένα ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ.

554. Ἐν τῷ Ὁρθῶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος]. Καθίσματα τὰ προεόρτια τῆς κδ' *Ἰὼν προφητῶν αἱ ῥήσεις καὶ Αὐλῶν ποιμενικῶν ἐκ β'*.⁴⁴⁴ Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Οἱ κανόνες καὶ τὰ ὑπὸ γ' καὶ στ' ᾠδῆς ὡς ἐν περιπτ. Β' (§ 551).⁴⁴⁵ Καταβασίαι· Χριστὸς γεννᾶται. Εἰς τὴν θ' σιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἶνους σιχηρὰ προεόρτια τῆς κδ' *Ἰὼ τῶν ὑπὲρ τοῦν δ'* καὶ τῶν πατέρων Ἄρὸν σου τὴν φωνὴν ἀληθῶς δ' μετὰ τῶν οἰκείων σίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 547). Ἐφεξῆς δὲ ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν περιπτ. Α' (§§ 547-548). Ἄλλ' ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [ἐάν ψαλοῦν Τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τῶν πατέρων] μετὰ τὴν εἴσοδον ψάλλεται μετὰ τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον Ἀπεργάρετο ποτέ.

555. Σιχηρὰ προσόμοια τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως (ἐκ χειρογράφων Μηναιῶν).

Ἦχος πλ. β' (Ἵλην ἀποθήμενοι).

*Ἰὼ φθι κόσμου πέρασι * τῶν προπατόρων ἡ μνήμη * φωτὸς ὄντως ἐμπλεως * καὶ ἀκτίσι
χάριτος * ἔξασπράπτουσα * ὁ Χριστὸς γὰρ ἥλιος * φαινὸς ἄνωθεν * ὑπερλάμπας τηλαυ-
γέστατα, * ἀστέρων σὺν ὄδον * ἄγει σὺν αὐτῷ ἀνατέλλουσαν * καὶ τόκον τὸν θεάνθρωπον *
φαίνει Βηθλεὲμ ἔνδον ἔσσεσθαι. * Πάντες οὖν ἐν πίστει, * τοῖς τούτου γενεθλίοις εὐλαβῶς *
ἐπικροτοῦντες, χορευόμεν * αἶνον προεόρτιον.*

*Δόξη ὠραίζεται * τῆς θεϊκῆς μετουσίης * Ἀδὰμ χαίρων σήμερον * ὡς κρηπὶς καὶ ἔρει-
σμα * προπατόρων σοφῶν * συσκιρτᾷ Ἄβελ τε * καὶ Ἐνὼχ γέγηθε * καὶ χορευεῖ Σὴθ καὶ
Νῶε ὁμοῦ· * σὺν πατριάρχαις δὲ * μέλπει Ἀβραὰμ ὁ πανεῦφημος * καὶ τόκον τὸν ἀπάτο-
ρα * νῦν Μελχισεδὲκ βλέπει ἄνωθεν. * Ὅθεν θεῖαν μνήμην * Χριστοῦ τῶν προπατόρων καὶ
ἡμεῖς * ἐπιτελοῦντες, αἰτήσωμεν * σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.*

*Ἦσπραγεν εὐφρόσυνος * ἡ ἐν καμίνῳ τῶν παιδῶν * θεόφρων ὁμήγυρις * καὶ Χριστοῦ
τὴν γέννησιν * προκηρύπτει ἐν γῆ. * Ὡς σεπτῇ δρόσος γὰρ * καταβάς Κύριος * τὴν τεκοῦσαν
σῶζει ἀφλεκτον, * φρουρεῖ ἀμίωμητον * καὶ καταπλουτεῖ θείας χάρισι· * διὸ καὶ ὁ θεόλη-
πτος * χαίρει Δανιὴλ ἀγαλλόμενος· * λίθον γὰρ ἐξ ὄρους * ἀλάξειτον προβλέπων ἐμφα-
νῶς, * ἐν παρρησίᾳ πρεσβεῖ νῦν * ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.*

Τῆ ἸΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεβαστιανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

556. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἐκτὸς Σαββάτου καὶ Κυριακῆς ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

444. Τὰ ΤΔ (σ. 115) καὶ ΤΞ (σ. 147) ὀρίζουν καθίσματα τῶν πατέρων καὶ προεόρτια. Ἄλλα καθίσματα τῶν πατέρων δὲν ὑπάρχουν ἐν τῷ Μηναίῳ. Διὰ τοῦτο ὀρίσαμεν μόνον τὰ προεόρτια συμφωνῶς τῷ ΠΠ (σ. 102).

445. Τὰ ΤΚ (σ. 53) καὶ ΤΜΕ (§ 8, σ. 118) ὀρίζουν εἰς τὴν στ' ᾠδὴν τὸ κοντάκιον τῶν πατέρων, παραλείπουν δὲ τελειῶς τὸ προεόρτιον, ἐνὸς εἰς τὴν Β' περιπτώσει ὀρίζουν αὐτὸ εἰς τὴν στ' ᾠδὴν. Ἄλλ' ἐάν εἰς τὴν Β' περιπτώσει λέγεται τὸ προεόρτιον κοντάκιον εἰς τὴν στ' ᾠδὴν, κατὰ μείζονα λόγον πρέπει νὰ λεχθῆ εἰς τὴν Γ', καθ' ἣν πρόκειται περὶ τῆς παραμονῆς τῆς ἑορτῆς. Βλ. καὶ σημ. 441.

Ἐν Σαββάτῳ ἡ ἀκολουθία τελεῖται μετὰ τοῦ Ἑλληλοῦια (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως (περίπτ. Α΄ §§ 545-548).

Τῆ ἸΘ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βονιφατίου.

Α΄.

557. Ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἐκτὸς Σαββάτου καὶ Κυριακῆς ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς καὶ τῇ 1ῃ τοῦ μηνός (§ 556).

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως (περίπτ. Α΄ §§ 545-548).

Β΄.

558. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν Σαββάτῳ, συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου ὡς ἀκολουθῶς.

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον*] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου Βονιφατίου γ΄. *Δόξα, Θεοφόρε Ἰγνατίε. Καὶ νῦν τὸ α΄* θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος.⁴⁴⁶ Ἀπόστιχα τῆς Ὀκτωήχου (βλ. §§ 162 καὶ 168). *Δόξα, Ὡ τῆς στεροῦς καὶ ἀδαμαντίνου σου ψυχῆς. Καὶ νῦν. Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις.* Ἀπολυτίκια τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου καὶ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ΄ αἰῶνος ἀπόκρυφον.*

559. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τῆς Ὀκτωήχου (βλ. § 163). Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες ὁ α΄ τῆς Ὀκτωήχου, ὁ τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου (ἄνευ τῶν τριαδικῶν τροπαρίων) καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Βονιφατίου μετὰ τῶν εἰρμῶν τοῦ τελευταίου εἰς τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν γ΄, στ΄, η΄ καὶ θ΄. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου Βονιφατίου· εἶτα κάθισμα τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου *Ἐξ Ἐώας ἐκλάμψας. Δόξα* τοῦ ἁγίου Βονιφατίου *Τιμῆσας τὸν Θεόν. Καὶ νῦν* θεοτοκίον *Τὸν πάντων ποιητήν. Ἀφ΄ στ΄* τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς 1θ΄. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὰ δύο τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου *Σίτος ὑπάρχω ἔλεγες* καὶ *Ὡς τετραμένος ἔρωπι* καὶ θεοτοκίον *Σοφίαν ἐνυπόστατον* (ζητεῖ τῇ στ΄ τοῦ μηνός). [Οἱ αἶνοι χῦμα ἄνευ στιχηρῶν⁴⁴⁷]. *Σοὶ δόξα πρέπει.* Ἀπόστιχα τὰ μαρτυρικά τοῦ τυχόντος ἤχου (βλ. § 163). *Δόξα, Στήλη ἔμψυχος. Καὶ νῦν, Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις.* Τὸ *Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*, τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου. Δυνατὸν ὁμως νὰ ψαλοῦν εἰς τοὺς αἰῶνας τὰ ἐσπερία στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου *Ὁ θεο-*

446. Ἐσφαλμένως τὸ ΤΜΕ (§ 2, σ. 115) ὀρίζει τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ πλ. δ΄ ἤχου *Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν*, διότι τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας ψάλλεται τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος καὶ ὄχι τὸ ὁμόηχον τῷ δοξασιᾶφ. Ἀδικαιολογητῶς ἐπίσης ὀρίζει εἰσοδὸν ἐν τῷ Ἐσπερινῷ τούτῳ.

447. Τὸ ΤΜΕ ὀρίζει εἰς τοὺς αἰῶνας τὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ ἀπόστιχα ἐπίσης, ἦτοι μαρτυρικά καὶ νεκρώσιμα. Ἀλλ΄ ὅταν τῷ Σαββάτῳ ψάλλεται *Θεὸς Κύριος*, εἰς τοὺς αἰῶνας δὲν ψάλλονται στιχηρὰ, τὰ δὲ μαρτυρικά ψάλλονται ὡς ἀπόστιχα (βλ. § 163). Ἐὰν ὁμως θέλωμεν ἐπισημότερον νὰ τιμῆσωμεν τὸν ἅγιον Ἰγνατίου, δέον νὰ τηρήσωμεν τὴν ἐν τῷ κεμένῳ ἐναλλακτικὴν διάταξιν, ληφθεῖσαν ἐκ τοῦ ΤΔ (σ. 119).

φόρος καλούμενος ἀξίως εἰς δ' Ἁγία, Στήλη ἔμψυχος. Καὶ νῦν, Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου.

560. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (§ 160). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. Κοινωνικόν: Μακάριοι οὓς ἐξελέξω.

Τῆ Κ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Προεόρτια τῶν γενεθλίων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου, ἐπισκόπου Ἀντιοχείας.

561. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ προεόρτιος ἀκολουθία μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 182-186). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις* ψάλλεται τὸ προεόρτιον τριψῆδιον τοῦ Ἀποδείτνου⁴⁴⁸ εἶτα τὸ τρισάγιον, τὰ ἀπολυτικά καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ. Οὕτω ποιούμεν καὶ κατὰ τὰς ἐφεξῆς προεορτίους ἡμέρας. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, ἐν Σαββάτῳ δὲ τὰ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. Κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

Ἐάν δὲ τύχη ἐν Κυριακῇ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου προβάλλεται τῇ 1θ' μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Βονιφατίου, ὡς προεγράφη (§§ 558-560), τῇ δὲ Κυριακῇ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως (περίπτ. Β' §§ 549-551)

Τῆ ΚΑ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἰουλιανῆς τῆς ἐν Νικομηδεῖα.

562. Ἐν καθημερινῇ ἡ προεόρτιος ἀκολουθία καὶ ἡ τῆς ἁγίας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 182-186 καὶ 561). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις* τὸ διψῆδιον τοῦ Ἀποδείτνου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, ἐν Σαββάτῳ δὲ τὰ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. Κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως (περίπτ. Β' §§ 549-551).

Τῆ ΚΒ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Ἀναστασίας τῆς Φαρμακουλτρίας.

563. Ἐάν ἡ μνήμη τῆς ἁγίας τύχη ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἐκτὸς Παρασκευῆς, ἰσχύουν ὅσα ἐσημειώθησαν τῇ κα' τοῦ μηνὸς (§ 562).

Ἐάν δὲ τύχη ἐν Παρασκευῇ, τὸ πρωὶ μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου τελεῖται ἡ ἀκολουθία τῶν μεγάλων Ὁρῶν ὡς διατάσσεται ἐν §§ 566-569, ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀντὶ τοῦ προεορτίου ἀπολυτικίου Ἀπεγράφεται ποτὲ λέγεται τὸ *Ἐτομάζου Βηθλεέμ*. Θεῖα Λειτουργία δὲν τελεῖται (βλ. καὶ § 570).

448. Τὸ τριψῆδιον κανονικῶς ψάλλεται εἰς τὸ Ἀποδείτνον· ἐν ταῖς ἐνορίας ὅμως, μὴ τελουμένοι Ἀποδείτνου, ἐνωματόυται εἰς τὸν Ἑσπερινόν.

ΤΗ ΚΓ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων δέκα μαρτύρων τῶν ἐν Κρήτῃ.

564. Ἐν οἰκιδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ ἀνωτέρω τῆ κα' τοῦ μηνὸς διαταχθέντα (§ 562).

Ἐὰν δὲ τῆχη ἐν Παρασκευῇ, μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου τελεῖται ἡ ἀκολουθία τῶν Μεγάλων Ὁρῶν, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω (§ 563).

ΤΗ ΚΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Παραμονὴ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ μνήμη τῆς ἁγίας δοιομάρτυρος Εὐγενίας.

Α'.

565. Ἐὰν ἡ παραμονὴ τύχη ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἐκτὸς Σαββάτου ἢ Κυριακῆς, ἡ μὲν ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ Ὁρθρου ψάλλεται κατὰ τὴν προεκτεθεισαν διάταξιν (§§ 182-186 καὶ 561)· εὐθύς δὲ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ὁρθρου ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῶν Μεγάλων Ὁρῶν ὡς ἀκολουθῶς.

Ὁρα Α'.

566. Ὁ ἱερεὺς εὐλόγησας λέγει τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*,⁴⁴⁹ ὁ δὲ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον κλπ. Ὁ ἱερεὺς· *Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία. Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον β'.* Δόξα, καὶ νῦν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ τοὺς ψαλμοὺς τῆς Α' Ὁρας, μετ' αὐτοὺς δέ· *Δόξα, καὶ νῦν. Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια, δόξα σοι, ὁ Θεός, ἐκ γ'.* Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα Πατρὶ, Ἀπεγράφετο ποτέ. Καὶ νῦν, *Τί σε καλέσωμεν, ὦ Κεχαριτωμένη.* Εἶτα ὁ α' χορὸς ψάλλει τὸ ἰδιόμελον *Βηθλεὲμ ἐτοιμάζου.* Ὁ β' χορὸς τὸν στίχον *Ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαμᾶν ἤξει* καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου δασέος (Ἀββακ. γ' 3) καὶ τὸ ἰδιόμελον *Νῦν προφητικὴ πρόρρησις.* Εἶτα ὁ α' *Δόξα Πατρὶ.* Ὁ β' *Καὶ νῦν.* Ὁ α' τὸ ἰδιόμελον *Τάδε λέγει Ἰωσήφ.*⁴⁵⁰ *Ψαλλομένων τῶν ἰδιομέλων ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἱερεὺς) θυμᾶ διὰ κατζίου·* τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Ὁρας.⁴⁵¹ Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἰδιομέλων ὁ ἀναγνώστης λέγει τὸ προκειμένον, τὴν προφητείαν καὶ τὸν Ἀπόστολον,⁴⁵² ὁ δὲ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆς Ὁραίας πύλης. Μετ' αὐτὸ ὁ ἀναγνώστης χῆμα· *Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον,* τὸ τρισάγιον κλπ., τὸ κοντάκιον *Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον,* τὸ *Κύριε ἐλέησον μ',* τὸ *Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ,* τὸ *Κύριε ἐλέησον γ'.* Δόξα, καὶ νῦν. *Τὴν τιμωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον,*

449. Ἐὰν χοροστατῆ ἀρχιερεὺς, αὐτὸς λέγει τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, τὸ *Εἰρήνη πᾶσι* πρὸ τῶν Εὐαγγελίων, τὸ *Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς* καὶ τὰς εὐχὰς τῶν Ὁρῶν. Περὶ δὲ τῶν εὐχῶν τῶν Ὁρῶν βλ. σημ. 357.

450. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν πάντα τὰ ἰδιόμελα τῶν Ὁρῶν πληρὸν τοῦ δοξαστικοῦ τῆς Θ' Ὁρας δευτεροῦνται, ἥτοι τὸ μὲν α' ψάλλεται δις ἀνευ στίχου, τὸ δευτερον δις μετὰ τῶν στίχων *Ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαμᾶν ἤξει... καὶ Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου...*, τὸ δὲ γ' εἰς τὸ Δόξα καὶ πάλιν εἰς τὸ Καὶ νῦν. Ἐν ταῖς ἐνορῖαις ὁμοῦς χάριν συντομίας πάντα τὰ ἰδιόμελα ψάλλονται ἀνά μίαν, οἱ δὲ στίχοι λέγονται ἐναλλάξ, ὁ μὲν α' εἰς τὴν Α' καὶ τὴν ΣΤ' Ὁραν, ὁ δὲ β' εἰς τὴν Γ' καὶ τὴν Θ'.

451. Τὰ ΤΜΕ (§ 2, σ. 121) καὶ ΤΡ (σ. 375) δὲν ὀρίζουν θυμῆσιν εἰς τὴν Α' Ὁραν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰς λοιπὰς. Τὰ ΤΔ (σ. 127) καὶ ΤΞ (σ. 152) ὁμοῦς ὀρίζουν καὶ εἰς τὴν Α' Ὁραν, ὅπερ καὶ φαίνεται λογικώτερον. Τὰ λοιπὰ Τυπικῶν σιωποῦν.

452. Μεταξὺ τοῦ Ἀποστόλου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου δὲν ψάλλεται Ἀλληλούια, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν στίχοι δι' αὐτὸ (ΤΡ. σ. 375), ἀλλ' εὐθύς· *Σοφία ὀρθοί κλπ.*

πάτερ. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσει ἡμᾶς καὶ τὴν εὐχὴν Χριστέ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν. Καὶ εὐθὺς ἄρχεται ἡ Γ' Ὠρα.

Ὠρα Γ'.

567. Ὁ ἀναγνώστης· Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ τοὺς ψαλμοὺς τῆς Γ' Ὠρας· εἶτα Δόξα, καὶ νῦν κλπ. ὡς ἄνωτέρω. Δόξα, Ἀπεγράφετο ποτέ. Καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος. Καὶ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς Γ' Ὠρας κατὰ τὴν προγραφείσαν τάξιν, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ. Εἰς τὸ β' ἰδιόμελον στίχος· Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην, κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην (Ἀββακ. γ' 1-2). Μετὰ δὲ τὸ δοξαστικόν ὁ ἀναγνώστης τὸ προκειμένον, τὴν προφητείαν καὶ τὸν Ἀπόστολον,⁴⁵³ ὁ δὲ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον. Εἶτα ὁ ἀναγνώστης χῆμα· Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητός καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ Α' Ὠρα· καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν Δέσποτα Θεέ, Πάτερ παντοκράτορ ἄρχεται ἡ ΣΤ' Ὠρα.

Ὠρα ΣΤ'.

568. Ὁ ἀναγνώστης· Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ τοὺς ψαλμοὺς τῆς ΣΤ' Ὠρας. Δόξα, Ἀπεγράφετο ποτέ. Καὶ νῦν, Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρησίαν. Καὶ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς Ὠρας, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ. Εἰς τὸ β' στίχος Ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαμῶν ἤξει... Τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ Α' Ὠρα· μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν Θεέ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων ἄρχεται ἡ Θ' Ὠρα.

Ὠρα Θ'.

569. Ὁ ἀναγνώστης· Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ τοὺς ψαλμοὺς τῆς Θ' Ὠρας. Δόξα, Ἀπεγράφετο ποτέ. Καὶ νῦν, Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς. Καὶ ψάλλει ὁ β' χορὸς τὸ ἰδιόμελον Ἐξεπλήττετο ὁ Ἡρώδης. Ὁ α' τὸν στίχον Κύριε εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου... καὶ τὸ ἰδιόμελον Ὅτε Ἰωσήφ, τοῦ ὁποίου τὸ τέλος ψάλλει ὁ β' χορὸς. Ὁ α' Δόξα Πατρί. Ὁ β' Καὶ νῦν. Καὶ ὁ κανονάρχης ἰστάμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ἀπαγγέλλει ἔμμελως τὸ ἰδιόμελον Σήμερον γεννάται ἐκ Παρθένου λέγων τρις τὸν α' στίχον αὐτοῦ καὶ τὸν προτελευταῖον Προσκυνοῦμέν σου τὴν γένναν, Χριστέ. Εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ ἰδιόμελον κατὰ στίχον, ἀρχομένου τοῦ α', τρισσεύοντες μόνον τὸ Προσκυνοῦμέν σου τὴν γένναν Χριστέ. Μετὰ τοῦτο λέγεται τὸ προκειμένον, ἡ προφητεία κλπ., ὡς ἐν τῇ Α' Ὠρα. Μετὰ τὴν εὐχὴν Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν [ἀναγινώσκονται χῆμα τὰ τυπικά, ὡς ὀρίζονται ἐν τῷ Μηναίῳ,⁴⁵⁴ παραλείπομένων τοῦ Πιστεύω, τοῦ Πάτερ ἡμῶν καὶ τοῦ Εὐλογησὺ τὸν Κύριον, διότι θὰ λεχθοῦν εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν, καὶ] γίνεται ἀπόλυσις. Μετ' αὐτὴν δὲ εὐθὺς ἄρχεται ὁ Μέγας Ἐσπερινὸς τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων μετὰ τῆς Θ. Λειτουργίας τοῦ Μ. Βασιλείου, ὡς ἐκτίθεται κατωτέρω (§ 572).

Β'.

570. Ἐὰν ἡ παραμονὴ τύχη ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ, ἡ ἀκολουθία τῶν Μεγάλων Ὠρῶν τελεῖται τῇ Παρασκευῇ, δηλ. τῇ κγ' ἢ τῇ κβ' τοῦ μηνός, μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου

453. Ἡ ἀποστολικὴ περικοπή τῆς Ὠρας ταύτης ἐνδείκνυται νὰ ἀναγινώσκεται ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Ἀποστόλου (Πέμπτη τῆς ἐβδόμαδος), διότι ἐν τῷ Μηναίῳ διακόπτεται εἰς ἀκατάλληλον σημεῖον, παραλείπομένου οὕτω τοῦ χωρίου Ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλῆρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαιτέτελεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ κλπ., δια τὸ ὅποιον καὶ ὠρίσθη ἡ περικοπή αὐτῆς εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν Ὠρῶν τῶν Χριστουγέννων.

454. Ἐν ταῖς ἐνορίας συνήθως τὰ τυπικά παραλείπονται.

κατά την ανωτέρω διάταξιν (§§ 566-569), ἀλλ' ἀντὶ τοῦ τροπαρίου Ἀπεγράφετο ποτὲ λέγεται τὸ Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν Ὁρῶν δὲν τελεῖται Θ. Λειτουργία [καὶ διὰ τοῦτο τὰ τυπικὰ λέγονται ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν].

571. Ὁ Ἑσπερινός, ὁ Ὁρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τῆς παραμονῆς, ἐὰν μὲν εἶναι Κυριακή, τελοῦνται, ὡς διατάχθη διὰ τὴν Κυριακὴν πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως (περίπτ. Γ', §§ 552-554)· ἐὰν δὲ εἶναι Σάββατον, τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν⁴⁵⁵ καὶ λέγεται Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, κοινωνικὸν δὲ Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ.⁴⁵⁶ Τελεῖται δὲ ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ ἡ Θ. Λειτουργία τοῦ Χρισσοστόμου, ἡ δὲ τοῦ Μ. Βασιλείου τελεῖται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς.

Τῆ κε' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Ἡ κατὰ σάρκα Γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Α'.

572. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς καὶ Δευτέρας, τὴν προῖαν τῆς παραμονῆς εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν Μεγάλων Ὁρῶν τελεῖται ὁ Μέγας Ἑσπερινός τῆς ἑορτῆς μετὰ τῆς Θ. Λειτουργίας τοῦ Μ. Βασιλείου ὡς ἀκολούθως.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ *Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρός*, καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκειται ὁ προοιμιακὸς ψαλμός. Στιχολογία Ψαλτηρίου δὲν γίνεται, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὰ εἰρηνικὰ τὸ *Κύριε ἐκέκραξα*, ἐν ᾧ ψάλλομεν τὰ ἰδιόμελα *Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ* εἰς στ'.⁴⁵⁷ *Δόξα, καὶ νῦν, Αὐγοῖστω μοναρχήσαντος*. Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς ἴλαρόν*, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας⁴⁵⁸ καὶ τὰ ἀναγνώσματα μετὰ τῶν τροπαρίων ὡς ἀκολούθως.⁴⁵⁹ Ἀναγνώ-

455. Τὸ ΤΜΕ (§ 24, σ. 130), ἐὰν ἡ παραμονὴ τυγχάνῃ ἐν Σαββάτῳ, ὀρίζει μετὰ τὰ στιχηρὰ τῶν αἰῶνων *Δόξα, καὶ νῦν, Ὑπόδεξαι Βηθλεέμ* καὶ δοξολογίαν μεγάλην. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἀνύψωσις τῆς παραμονῆς εἰς ἐορτάσιμον ἡμέραν οὔτε δικαιολογεῖται οὔτε πῶς ἄλλου τινὸς τυπικοῦ προβλέπεται. Τὸ ΤΚ μάλιστα (σ. 58) σαφῶς ὀρίζει δοξολογίαν γῆμα, ἰπόστιχα κλπ.

456. Κατὰ τὸ ΤΞ (σ. 155). Τὰ λοιπὰ ἀγιορειτικὰ Τυπικὰ σιωποῦν, ἐνῶ τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ (ἐνθ' ἄνωτ.) ὀρίζουν τὸ *Μακάριοι σὺς ἐξελέξω*, τὸ ὁποῖον ὅμως θεωροῦμεν τελειῶς ἀνάρμοστον εἰς προεόρτιον ἡμέραν· διὸ καὶ ὀρίσαμεν τὸ *Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι*. Φρονοῦμεν ὅμως ὅτι ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ λέγεται τὸ *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*, ὅπως καὶ ὅταν ἡ Λειτουργία τῆς παραμονῆς τελεῖται μετὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ.

457. Εἰς ἡ' κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν.

458. Ἡ παράλειψις τοῦ προκειμένου, τὴν ὁποίαν φαίνεται νὰ υἰοθετοῦν τὰ ΤΚ (σ. 58) καὶ ΤΜΕ (§ 6, σ. 122) καὶ ἡ ὁποία ἐπιζητεῖται σήμερον, δὲν φαίνεται δεδικοιολογημένη. Τουναντίον τὰ ΤΕ (σ. 354), ΤΣ (σ. 80) καὶ ΤΔ (σ. 129) ὀρίζουν ρητῶς τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας, τὸ δὲ ΤΑγΣ τὸ *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*. Πρέπει λοιπὸν ὁποσοῦντε νὰ ψαλῆ προκειμένον· προτιμητέον δὲ τὸ τῆς ἡμέρας, διότι τὸ *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε* θὰ λεχθῆ κατωτέρω μετὰ τοῦ τροπαρίου *Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ Παρθένου* (βλ. καὶ Ἰ.Μ.Φουντούλη, Ἀπαντήσεις εἰς ἐρωτήσεις 440-441).

459. Τὰ ΤΚ (σ. 58) καὶ ΤΜΕ (§ 6, σ. 122) ὀρίζουν χάριν συντομίας τρία μόνον ἀναγνώσματα, ἀνὰ μέσον τῶν ὁποίων ψάλλονται τὰ τροπάρια, ἦτοι: τὸ Α' ἀνάγνωσμα *Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ μετ' αὐτὸ τὸ τροπᾶριον Λαθὼν ἐτέχθησ ὑπὸ τὸ σπῆλαιον*· εἶτα τὸ Ζ' ἀνάγνωσμα *Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, καὶ μετ' αὐτὸ τὸ τροπᾶριον Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ Παρθένου*· καὶ τέλος τὸ Η' ἀνάγνωσμα *Προσέθετο Κύριος λαλήσαι τῷ Ἀχαζ*. Καὶ τὸν μὲν περιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγνωσμάτων ἐν ταῖς ἐνορίας δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν λόγῳ τοῦ μήκους τῆς ἀκολουθίας. Ἀλλὰ τὸ Ζ' καὶ Η' ἀνεγνώσθησαν πρὸ ὀλίγου εἰς τὰς Ὁρας. Εὐρίσκομεν λοιπὸν ὀρθότερον νὰ ἀναγινώσκονται ἀντ' αὐτῶν τὰ ἀναγνώσματα Δ' *Ἐξελείσταται ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαί, καὶ ΣΤ' Εἶπε Δαυιδ τῷ Ναβουχοδονόσορ*, τὰ ὁποῖα καὶ ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὴν ἑορτὴν ἔχουν καὶ εἰς σὺδερμίαν ἄλλην ἀκολουθίαν ἀναγινώσκονται.

σκονται πρώτον τὰ τρία πρώτα ἀναγνώσματα. Μετά δὲ τὸ Γ' ἀνάγνωσμα ψάλλει ὁ α' χορὸς τὸ τροπάριον *Λαθῶν ἐτέχθης ὑπὸ τὸ σπῆλαιον*· εἶτα ὁ μὲν κανονάρχης ἀπαγγέλλει τοὺς στίχους τοῦ ποτ' ψαλμοῦ *Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις κλπ.*, οἱ δὲ χοροὶ ἐπαναλαμβάνουν ἐναλλάξ τὸ τέλος τοῦ τροπαρίου ἀπὸ τοῦ *Καὶ μάγους σοι προσήνεγκεν*· εἰς δὲ τὸ Δόξα, καὶ νῦν ψάλλει ὁ α' χορὸς πάλιν ὁλόκληρον τὸ τροπάριον. Ἀκολουθῶς ἀναγινώσκονται ἄλλα τρία ἀναγνώσματα καὶ ψάλλεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὸ τροπάριον *Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ Παρθένου* μετὰ τῶν στίχων τοῦ ζβ' ψαλμοῦ *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν κλπ.*, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ. Εἶτα ἀναγινώσκονται τὰ λοιπὰ δύο ἀναγνώσματα. Μετά δὲ τὸ τελευταῖον ἀνάγνωσμα γίνεται συναπτή καὶ ψάλλεται ὁ τρισάγιος ἕμνος. Εἶτα ὁ Ἀπόστολος *Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως* πάλαι ὁ Θεός, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον *Ἐξῆλθε δόγμα παρὰ καίσαρος Αὐγούστου*, καὶ καθεξῆς ἡ Θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *Ἐπί σοι χαίρει, Κεχαριτωμένη. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*. Ἀπόλυσις· *Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστός...*⁴⁶⁰

573. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς καὶ τῶν ἀποστίχων· εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον *Ἡ γέννησίς σου*, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

574. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὸ ἀπολυτικίον *Ἡ γέννησίς σου ἐκ γ'*. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Τὰ καθίσματα ἐκ β'. Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον *Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε...*, τὸ *Πᾶσα πνοὴ* καὶ τὸ Εὐαγγέλιον *Τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν*. Ὁ ν' ψαλμὸς χῆμα. *Δόξα, Τὰ σύμπαντα σήμερον χαρὰς πληροῦνται. Καὶ νῦν τὸ αὐτό*. Ὁ στίχος *Ἐλέησον με ὁ Θεός...* καὶ τὸ ἰδιόμελον *Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ*. Οἱ κανόνες ἀμφοτέροι μετὰ τῶν εἰρημῶν, εἰς δ' ἕκαστος, μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*.⁴⁶¹ Ἀπὸ γ' ὠδῆς ἡ ὑπακοὴ *Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐθνῶν*. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον,⁴⁶² ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι διπλαῖ· *Χριστὸς γεννᾶται καὶ Ἔσωσε λαόν*.⁴⁶³ Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἀκολουθῶς:

Τοῦ α' κανόνος.

*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τὴν τιμιωτέραν * καὶ ἐνδοξοτέραν * τῶν ἄνω στρατευμάτων.*

Μυστήριον ξένον...

460. Σημειοῦμεν ἐνταῦθα τὴν ἀρχαίαν τάξιν, καθ' ἣν ἄρχεται ἡ ἀγρυπνία τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων. Ἡ τάξις αὕτη πηρεῖται ἐν ταῖς ἰ. μοναῖς, δυνατὸν δὲ νὰ τηρηθῇ καὶ ἐν ταῖς ἐνοριαῖς ἐν περιπτώσει τελείσεως ἀγρυπνίας. Κατὰ τὴν καθωρισθεῖσαν ὥραν εὐλογησαντος τοῦ ἱερέως ἀναγινώσκεται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον (κατὰ τὸ ΤΡ σ. 379 τὸ Μικρὸν), ἐν ᾧ εἰς μὲν τὴν α' στάσιν ἀντὶ τῶν τροπαρίων *Φωτισσον τοὺς ὀφθαλμοῖς μου* λέγεται χῆμα τὸ ἀπολυτικίον *Ἡ γέννησίς σου*, εἰς δὲ τὴν β' ἀντὶ τῶν τροπαρίων *Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς* τὸ κοντάκιον *Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει*. Μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν (ἢ μετὰ τὸ *Πιστεύω*, ἐὰν ἀναγνωσθῇ τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον) ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς καὶ λέγονται αἱ δεήσεις αὐτῆς· εἶτα τὰ ἀποστίχα, τὸ *Νῦν ἀπολύεις*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ' καὶ γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων. Ἀκολουθῶς τίθεται ἀνάγνωσις, μεθ' ἣν ἄρχεται ὁ Ὁρθρος ἀπὸ τοῦ ἐξαψάλμου (ΤΑΣ κεφ. ιστ', ΤΔ σ. 130-131, ΤΠ σ. 106, ΤΞ σ. 156 καὶ ΤΡ σ. 379).

461. Βλ. σημ. 75.

462. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 131) τὸ μὲν κοντάκιον ψάλλεται, ὁ δὲ οἶκος ἀναγινώσκεται.

463. Περὶ τῆς τάξεως τῆς ψαλμωδίας διπλῶν καταβασιῶν βλ. § 90.

Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τὸν ἐκ τῆς Παρθένου * Θεὸν σαρκὶ τεχθέντα.

Ἐξάισον δρόμον...

Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τὸν ἐν τῷ σπηλαίῳ * τεχθέντα βασιλέα.

Νηγεγνές μάγων...

Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τὸν ὑπὸ τῶν μάγων * Θεὸν προσκυνηθέντα.

Ἠκριβωσε χρόνον...

Τοῦ β' κανόνος.

Σήμερον ἡ Παρθένος * τίκει τὸν Δεσπότην * ἔνδον ἐν τῷ σπηλαίῳ.

Στέργειν μὲν ἡμᾶς...

Σήμερον ὁ Δεσπότης * τίκεται ὡς βρέφος * ὑπὸ μητρὸς Παρθένου.

Στέργειν μὲν ἡμᾶς...

Δόξα. Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τῆς τρισυποστάτου * καὶ ἀδιαίρετου * Θεότητος τὸ κράτος.

Τύπους ἀφεγγεῖς...

Καὶ νῦν. Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τὴν λυτρωσαμένην * ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας.

Πόθου τετευχώς...

Καταβασίαι· Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ξένον καὶ Σήμερον ἡ Παρθένος τίκει τὸν Δεσπότην... Στέργειν μὲν ἡμᾶς. Τὸ ἑξαποστειλάριον Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἐκ γ'. Εἰς τοὺς αἰῶνες τὰ δ' στιχηρὰ Εὐφραίνεσθε δίκαιοι. Δόξα, Ὅτε καιρὸς τῆς ἐπί γῆς παρουσίας σου. Καὶ νῦν. Σήμερον ὁ Χριστὸς μέχρι τοῦ ἀκαταπαύστως βοῶμεν. Καὶ εὐθὺς ἡ μεγάλη δοξολογία ἀπὸ τοῦ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ καὶ μετ' αὐτὴν τὸ ἀπολυτίκιον.

575. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ψάλλομεν τὰ παρόντα ἀντίφωνα.

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ψαλμὸς ρι')

Στίχ. α'. Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὄλῃ καρδίᾳ μου, ἐν βουλῇ εὐθέων καὶ συναγωγῇ. (ρι' 1)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Μεγάλα τὰ ἔργα Κυρίου, ἐξεζητημένα εἰς πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ. (ρι' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέπεια τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. (ρι' 3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Λύτρωσιν ἀπέστειλε τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐνετείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην αὐτοῦ. (ρι' 9)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ψαλμὸς ρια')

Στίχ. α'. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς, αὐτοῦ θελήσει σφόδρα. (ρια' 1)

Σώσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεῖς...

Στίχ. β'. Δυνατὸν ἐν τῇ γῇ ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, γενεὰ εὐθέων εὐλογηθήσεται. (ρια' 2)

Σώσον, ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Στίχ. γ'. Δόξα καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. (ριά' 3)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Ἐξανέτειλεν ἐν σκότει φῶς τοῖς εὐθέσιν, ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων καὶ δίκαιος. (ριά' 4)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενῆς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος δ'. (Ψαλμός ρθ')

Στίχ. α'. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. (ρθ' 1)

Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν...

Στίχ. β'. Ῥάβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι Κύριος ἐκ Σιών, καὶ κατακυριεύει ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου. (ρθ' 2)

Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν...

Στίχ. γ'. Μετὰ σοῦ ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου, ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου. (ρθ' 3)

Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν...

Εἰσοδικόν.

Ἐκ γαστροῦ πρὸ ἐωσφόρου ἐγέννησά σε. Ὡμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ (ρθ' 3-4). Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεὶς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούια.

Τὸ ἀπολυτικίον Ἡ γέννησίς σου, Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς καὶ καθεξῆς ἡ Θ. Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Μεγάλυνον, ψυχὴ μου... Μυστήριον ξένον. Κοινωνικόν. Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ (Ψαλμ. ρι' 9). Ἀλληλούια. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ.

Β'.

576. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ ἢ Δευτέρᾳ, ὁ Μέγας Ἐσπερινὸς τελεῖται τὴν ἑσπέραν τῆς παραμονῆς μόνος (διότι ἡ Θ. Λειτουργία ἐτελέσθη τὴν πρωΐαν) ὡς ἐξῆς:

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· *Εὐλογητὸς ὁ Θεός...*, καὶ ἀναγινώσκειται ὁ προοιμιακὸς ψαλμός. Μετὰ δὲ τὰ εἰρηνικά [ἐὰν μὲν εἶναι ἑσπέρα Σαββάτου, ἀναγινώσκειται τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου ὁλόκληρον, ἐὰν δὲ ἑσπέρα Κυριακῆς, δὲν γίνεται στιχολογία.⁴⁶⁴ Εἶτα] τὸ Κύριε ἐκέκραξα, τὰ στιχηρά, ἡ εἰσοδος, τὸ προκείμενον καὶ τὰ ἀναγνώσματα μετὰ τῶν τροπαρίων ὡς ἐν περιπτώσει Α' (§ 572). Μετὰ δὲ τὸ τελευταῖον ἀνάγνωσμα ἄνευ συναπτῆς καὶ τρισαγίου

464. Κατὰ τὸ ΤΠ (σ. 106) ἐν ἑσπέρα Κυριακῆς ἀναγινώσκειται ἡ α' στάσις. Κατὰ τὰ ΤΚ (σ. 58) καὶ ΤΜΕ (Προθεωρία § 4, σ. 6) εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ἀναγινώσκειται Ψαλτήριον· ἄλλα τοῦτο δὲν εἶναι ὀρθὸν διὰ τὴν ἐσπέραν τοῦ Σαββάτου.

λέγεται εὐθύς τὸ προκειμενον, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον. Εἶτα ἡ ἐκτενής, τὸ *Καταξίωσον, Κύριε*, τὰ Πληρωτικά καὶ ἡ εὐχή τῆς κεφαλοκλισίας,⁴⁶⁵ μεθ' ἣν ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα *Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα* μετὰ τῶν ἑξῆς στίχων:

Εἰς τὸ β'. *Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.* (Ψαλμ. ρθ' 1)

Εἰς τὸ γ'. *Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγένησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται.* (ρθ' 3-4)

Δόξα, Εὐφράνθητι Ἱερουσαλήμ. Καὶ νῦν, Σηλαιῶ παρῶκησας. Τὸ *Νῦν ἀπολύεις*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον *Ἡ γέννησίς σου ἐκ γ'* καὶ ἀπόλυσις *Ὁ ἐν σηλαιῶ γεννηθεῖς* (βλ. § 572).

577. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ (βλ. § 573) ψάλλονται μόνον τῆς λιτῆς τὰ ἰδιόμελα. Ὁ Ὄρθρος τελεῖται ὡς ἐν περιπτ. Α' (§ 574). Λειτουργία τελεῖται ἡ τοῦ Μ. Βασιλείου κατὰ τὴν προγραφεῖσαν τάξιν (§ 575), ἀλλ' εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ψάλλεται τὸ *Ἐπι σοὶ χάριε, Κεχαριτωμένη*.

Τῆς Κετ' τοῦ αὐτοῦ μηνός Ἡ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Α'.

578. Ἐὰν ἡ σύναξις τύχη ἐν οἰαδίηποτε ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς καὶ Δευτέρας, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ [στιχολογία Ψαλτηρίου δὲν γίνεται, ἀλλ' εὐθύς] μετὰ τὸν προιμακὸν καὶ τὰ εἰρηνικά εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς *Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ* εἰς σ'. *Δόξα, καὶ νῦν, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ.* Εἰσόδος, τὸ *Φῶς Ἰλαρὸν* καὶ τὸ μέγα προκειμενον *Τίς Θεὸς μέγας* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα *Παράδοξον μυστήριον* μετὰ τῶν στίχων *Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου...* καὶ *Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγένησά σε...* (§ 576). *Δόξα, καὶ νῦν, Ἐν Βηθλεὲμ συνέδραμον παιμένες.* Τὸ ἀπολυτικίον *Ἡ γέννησίς σου ἐκ γ'* καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 572).

579. Ἐν τῷ Ὄρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Τὰ καθίσματα *Δεῦτε ἴδωμεν πιστοὶ καὶ Τί θαυμάζεις Μαριάμ ἐκ β'*. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς ὡς χθές (βλ. § 574). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐθνῶν.* Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον *Ὁ πρὸ ἑωσφόρου ἐκ Πατρὸς ἐκλάμψας*, ὁ οἶκος *Τὸν ἀγεώργητον βότρυν βλαστήσασα* καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασαὶ αἱ ἱαμβικαὶ *Ἔσωσε λαόν.*⁴⁶⁶ Ἡ θ' ᾠδὴ μετὰ τῶν μὴ ψαλέντων χθές μεγαλυναρίων ὡς ἀκολούθως:⁴⁶⁷

Τοῦ α' κανόνος.

*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τὴν τιμιωτέραν * καὶ ἐνδοξοτέραν * τῶν ἄνω στρατευμάτων.*

Μυστήριον ξένον...

465. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, τηρουμένην ἐν ταῖς μοναῖς, μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας δὲν ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα, ἀλλ' εὐθύς γίνεται ἀπόλυσις, εἰς δὲ τὴν κεκανονισμένην ὥραν ἀρχεταὶ ἢ ἀγρυπνία διὰ τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω (σημ. 460).

466. Τὰ ἁγιορευτικά τυπικὰ ὀρίζουν καὶ σημερον διπλᾶς καταβασίας (ΤΞ σ. 159, ΤΔ σ. 135, ΤΠ σ. 110, ΤΚω σ. 78, ΤΜ σ. 101).

467. Τὰ μεγαλυναρία (ὀκτώ δι' ἑκάστον κανόνα, ὅσα ἄπαιτεῖ ἡ ἀρχαία τάξις) ἐν ταῖς ἐνορίας, ὡς γνωστόν, δὲν ψάλλονται ὅλα, ἀλλὰ μόνον τέσσαρα δι' ἑκάστον κανόνα. Διὰ τοῦτο ἐκρίναμεν σκόπῳ, τὰ παραλειπόμενα κατὰ τὴν πρῶτην ἡμέραν μεγαλυναρία νὰ ψάλλωνται κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν.

Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τὸν ὑπὸ ἀστέρος * τοῖς μάγοις μνηυθέντα.

Ἐξάισον δρόμον...

Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τὴν ἀγνὴν Παρθένον * τὴν γεννησαμένην * Χριστὸν τὸν βασιλέα.
Νηγεγὲς μάγων...

Μάγοι καὶ ποιμένες * ἦλθον προσκυνῆσαι * Χριστὸν τὸν γεννηθέντα * ἐν Βηθλεὲμ τῆ
πόλει.
Ἥκριβωσε χρόνον...

Τοῦ β' κανόνος.

Σήμερον ὁ Δεσπότης * ῥάκει σπαργανοῦται * ὁ ἀναφῆς ὡς βρέφος.

Στέργειν μὲν ἡμᾶς...

Σήμερον πᾶσα κτίσις * ἀγάλλεται καὶ χαίρει, * ὅτι Χριστὸς ἐτέχθη * ἐκ τῆς Παρθένου
κόρης. Στέργειν μὲν ἡμᾶς...

Δόξα. Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τῆς τριουποστάτου * καὶ ἀδιαρέτου * Θεότητος τοῦ κρά-
τος. Τύπουσ ἀφεγγεῖς...

Καὶ νῦν. Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τὴν λυτρωσαμένην * ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρως.

Πόθου τετευχῶς...

Καταβασία· Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς. Τὸ ἐξαποστει-
λάριον Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἐκ γ'. Εἰς τοὺς αἰῶνας τὰ δ' στιχηρὰ Εὐφραίνεσθε δίκαιοι. Δόξα,
Σήμερον ἡ ἀόρατος φύσις. Καὶ νῦν, Σήμερον ὁ Χριστός. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτί-
κιον Ἡ γέννησις σου.

580. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 575). Μετὰ τὴν
εἴσοδον τὸ ἀπολυτίκιον Ἡ γέννησις σου. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον.
Ἄντι τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε.⁴⁶⁸ Ὁ Ἀπόστολος Ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ
ἀγιαζόμενοι καὶ τὸ Εὐαγγέλιον Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων. Ἐν Σαββάτῳ ὁμοῦ λέγονται
τὰ τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Μεγάλυνον ψυχή μου...
Στέργειν μὲν ἡμᾶς. Κοινωνικόν· Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ (Ψαλμ. ρι' 9).
Ἄλληλουῖα.⁴⁶⁹ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Ἡ γέννησις σου.

Β'.

581. Ἐὰν ἡ σὺνάξις τύχη ἐν Κυριακῇ, συμπάλλεται μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἑορτῆς καὶ
ἡ ἀναστάσιμος, ἥτις καὶ προηγείται, καὶ ἡ τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν ὡς ἀκο-
λούθως:

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου⁴⁷⁰] εἰς τὸ Κύριε
ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς Δεῖτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ γ'

468. Τὰ ΤΚω (σ. 78), ΤΜ (σ. 98) καὶ ΤΔ (σ. 138 καὶ 140) ὀρίζουν τὸ τρισάγιον. Τὰ ΤΑΣ καὶ ΤΠ (σ. 109)
σιωποῦν, ἀλλ' ἡ σιωπὴ εἶναι μᾶλλον ὑπὲρ τοῦ τρισαγίου, διότι σημαίνει ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐν προκειμένῳ μετα-
βολὴ τῆς συνήθους τάξεως. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι τὸ Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐψάλλετο ἀρχικῶς μόνον κατὰ τὴν κυριαν
ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, βραδύτερον δὲ ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὴν ἐπομένην.

469. Τὸ ΤΑγΣ (τ. Α' σ. 160) ὀρίζει κοινωνικὸν Ποτήριο ἰωτηρίου προφανῶς διὰ τὴν ἰνυαζίν τῆς Θεοτο-
κον· τὸ δὲ ΤΣ (σ. 86) ὀρίζει τῆς ἑορτῆς καὶ Ποτήριο ἰωτηρίου.

470. Τὰ ΤΚ (σ. 87) καὶ ΤΜΕ (§ 18, σ. 128) δὲν ὀρίζουν στιχολογίαν Ψαλτηρίου, ἥτις ὁμοῦς οὐδέποτε παρα-
λείπεται τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας (βλ. § 41). Τὸ ΤΜ (σ. 98) σημειοῖ χαρακτηριστικῶς διὰ τὴν παροῦσαν περι-
πτώσιν: «Εἰς τὰς κοτ' ἂν τύχη Κυριακῆ, ἂν καὶ διὰ τὸν κοπον τῆς ἀγρυπνίας, ὁμοῦ ἐμβαίνει στιχολογία Ψαλ-
τηρίου. Λοιπὸν τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας τὸ Μακάριος ἀνήθ, ὅλον τὸ καθίσμα».

καί τῶν θεοπατόρων γ'. Δόξα, Μνήμην ἐπιτελοῦμεν. Καί νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.⁴⁷¹ Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν καί τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν.⁴⁷² Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα (ἢ τὸ α' ἀναστάσιμον καί τὰ τῆς ἑορτῆς Παράδοξον μυστήριον.⁴⁷³) Δόξα, Ἱερῶν μνήμη. Καί νῦν, Χορεύουσιν ἄγγελοι.⁴⁷⁴ Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ. Καί νῦν, Ἦ γεννησίς σου. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 572) μετὰ τοῦ καί ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

582. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καί ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

583. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καί ὁ Ἄνωμος⁴⁷⁵. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καί τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καί τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α' τῆς ἑορτῆς ἄνευ τῶν εἰρῶν μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι, καί ὁ τοῦ μνήστορος Χριστοῦ θεράπον μακάριε μετὰ στίχου Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβυε ὑπὲρ ἡμῶν.⁴⁷⁶ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καί ὁ οἶκος: εἶτα τὸ κάθισμα Πατρός ὡς ἀληθῶς. Δόξα, καί νῦν, Χορὸς προφητικός. Ἀφ' στ' κοντάκιον καί οἶκος τῶν θεοπατόρων καί τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καί τῆς Κυριακῆς. Καταβασία: Ἐσωσε λαόν. Εἶτα [στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα καί μετ' αὐτὴν] ψάλλεται ἡ θ' ᾠδή [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος,] τοῦ α' τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων (§ 579) καί τοῦ μνήστορος. Καταβασία: Μεγάλυνον ψυχὴ μου... Στέργειν μὲν ἡμᾶς. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν θεοπατόρων Σὺν Ἰακώβῳ μέλπωμεν καί τῆς ἑορτῆς Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καί τῆς ἑορτῆς Εὐφραίνεσθε δίκαιοι δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς (§ 576) εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, Αἶμα καί πῦρ. Καί νῦν, Ὑπερευλογημένη.⁴⁷⁷ Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

471. Τὰ ΤΚ καί ΤΜΕ (ἐνθ' ἀνωτ.), ἀλλὰ καί τὰ ΤΞ (σ. 162) καί ΤΡ (σ. 387) ὀρίζουν τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ. Ὁρθότερον ὁμοῦς εἶναι νὰ ψαλῆ τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς θὰ ψαλῆ εἰς τὰ ἀπόστιχα (ΤΑΣ κειφ. ιστ', ΤΔ σ. 139, ΠΠ σ. 110, ΤΜ σ. 99).

472. Βλ. σ. 51 καί σημ. 44. Ἀλλὰ καί τὰ ΠΠ (σ. 109) καί ΤΜ (σ. 99) ὀρίζουν ρητῶς ἐν Σαββάτῳ τὸ Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν.

473. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 139).

474. Ποικιλίαν λύσεων ἐμφανίζουν τὰ Τυπικά ὡς πρὸς τὸ ψαλτέον εἰς τὸ Καί νῦν τῶν ἀποστίχων ἰδιόμελον. Τὰ ΤΚ καί ΤΜΕ (ἐνθ' ἀνωτ.), ΤΞ (σ. 162) καί ΤΡ (σ. 386) ὀρίζουν τὸ Ἐν Βηθλέμ συνέδραμον ποιμένες. Τὸ ΤΔ (σ. 139) τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ. Τὸ ΤΑΣ τὸ Χορεύουσιν ἄγγελοι. Τέλος τὸ ΤΜ (σ. 103) τὸ Χορεύουσιν ἄγγελοι ἢ τὸ Σήμερον ἡ ἀόρατος φύσις, προφανῶς ἐπεὶ τούτου δὲν θὰ ψαλῆ εἰς τοὺς αἶνους. Νομίζομεν ὅτι δὲν θὰ σφάλη τις, οἰανδήποτε ἐκ τῶν λύσεων τούτων καί ἂν ἀκολουθήσῃ προεκρίναμεν ὁμοῦς τὸ Χορεύουσιν ἄγγελοι καί διὰ τὸ ὁμοῦσον καί διότι ἐν τῷ Μηναίῳ εὐρίσκειται εὐθὺς μετὰ τὸ δοξαστικὸν Ἱερῶν μνήμη.

475. Τὰ ΤΚ (σ. 57) καί ΤΜΕ (§ 19, σ. 128) ὀρίζουν πολυέλεον ἀντὶ τοῦ Ἀνώμου. Ἄλλ' ἡ ἀκολουθία τῶν θεοπατόρων στερεῖται παντελῶς καθισμάτων. Διατί λοιπὸν ὁ πολυέλεος; (Βλ. καί σημ. 289).

476. Τὰ ΤΚ (σ. 57) καί ΤΜΕ (σ. 19, σ. 129) παραλείπουν τὸν κανόνα τῆς ἑορτῆς, κατὰ πλήρη δὲ ἀνακολουθίαν ὀρίζουν ἐν συνεχείᾳ τὴν θ' ᾠδὴν τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων. Ἀκολουθοῦντες τὰ ΤΑΣ, ΤΔ (σ. 139), ΠΠ (σ. 110), ΤΜ (σ. 99) καί ΤΞ (σ. 161) ὀρίσαμεν τοὺς κανόνας ὡς ἀνωτέρω, κατ' ὅλοκτον δὲ συνέπειαν καί τὴν θ' ᾠδὴν, περιγλείσαντες ἐντὸς ἀγκυλῶν τὰ συνήθως παραλειπόμενα τμήματα αὐτῆς. Ἴσως ὁμοῦς θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ψάλλωνται ὁ ἀναστάσιμος κανὼν καί οἱ δύο τῆς Κυριακῆς, διότι ὁ συνήθως ψαλλόμενος ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸν Ἰωσήφ, ἐνθ' ὁ παραλειπόμενος ἀναφέρεται εἰς τοὺς Δαβὶδ καί Ἰάκωβον, συγχρόνως δὲ καί εἰς τὴν ἑορτήν. Εἶναι ἀξιοσημείωτον ὅτι τὸ ΠΠ (σ. 108 καί 110) ὀρίζει μόνον τὸν β' κανόνα ἐπεξηγοῦν: «ὁ γὰρ πρῶτος ψάλλεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ὡς μόνον τὸν Ἰωσήφ περιέχων». Τὸν β' κανόνα ὀρίζει καί τὸ ΤΡ (σ. 386).

477. Τὰ ΤΚ καί ΤΜΕ (ἐνθ' ἀνωτ.) καί ΤΡ (σ. 387) ὀρίζουν τὸ Σήμερον ἡ ἀόρατος φύσις. Ἄλλ' οὕτως ἔχομεν δύο δοξαστικά τῆς ἑορτῆς - διότι καί τὸ Αἶμα καί πῦρ τῆς ἑορτῆς εἶναι - καί παραλείπεται ἄνευ ἀποχρώντους λόγου τὸ ἀναστάσιμον θεοτοκίον Ὑπερευλογημένη.

584. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς σι' τοῦ μνήστορος καὶ εἰσοδικῶν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, κατὰ δὲ τὴν νέαν*] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ χαρκατηριστικοῦ αὐτῆς καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.⁴⁷⁸ Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς ἑορτῆς, τῶν θεοπατόρων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκει. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστόν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως Μεγάλυνον ψυχῆ μου... Στέργειν μὲν ἡμᾶς. Κοινωνικόν: Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Λύτρωσιν ἀπέστειλε].*⁴⁷⁹ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Ἡ γέννησις σου.

Γ'.

585. Ἐὰν ἡ σύναξις τῆς Θεοτόκου τύχη ἐν ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ, συμπάλλεται κατ' αὐτὴν καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν, διότι δὲν ὑπάρχει ἄλλη Κυριακὴ ἐντός τοῦ Δεκεμβρίου.⁴⁸⁰

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακῶν [ἄνευ στιχολογίας Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς *Δεῦτε ἀγαλλισώμεθα τῷ Κυρίῳ γ'* καὶ τῶν θεοπατόρων γ'. *Δόξα, Μνήμην ἐπιτελοῦμεν. Καὶ νῦν, Δόξα ἐν ἡσίοις Θεῶ. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ μέγα προκείμενον Τὶς Θεὸς μέγας μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα Παράδοξον μυστήριον μετὰ τῶν οἰκείων στίχων (§ 576). Δόξα. Τερεῶν μνήμη. Καὶ νῦν, Ἐν Βηθλεὲμ συνέδραμον ποιμένες. Ἀπολυτικά: τῆς ἑορτῆς, τῶν θεοπατόρων καὶ πάντων τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 572).*

586. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Τὰ καθίσματα *Δεῦτε ἴδωμεν πιστοὶ καὶ Τί θαυμάζεις Μαριάμ ἐκ β' . Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες: οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*⁴⁸¹ καὶ ὁ τοῦ μνήστορος Χριστοῦ *θεράπον μακάριε* μετὰ στίχου *Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ἰπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας Ὁ πρὸ εὐσφόρου ἐκ Πατρὸς καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ.*⁴⁸² εἶτα τὰ καθίσματα *Πατρὸς ὡς ἀληθῶς καὶ Χορὸς προσφητικός. Καταβασίαι: Ἐσωσε λαόν. Ἡ Τιμιωτέρα* δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων (§ 579) καὶ ἡ τοῦ μνήστορος μετὰ στίχου *Ἄγιε τοῦ Θεοῦ. Ἐξαποστειλάρια: τῶν θεοπατόρων καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ' στιχηρὰ Εὐφραίνεσθε*

478. Τὰ TK (σ. 57) καὶ TME (§ 20, σ. 129) ὀρίζουν ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς καὶ εἰσοδικῶν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀνακόλουθον (βλ. σημ. 101). Ἐὰν ὁμοῦ ψαλοῦν τυπικὰ καὶ μακαρισμοί, τότε ἀσφαλὲς θὰ ψαλῆ τὸ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν* (ΤΑΣ, ΤΔ σ. 140, ΠΠ σ. 110 καὶ ΤΡ σ. 387).

479. Τὰ TK (σ. 58) καὶ TME (§ 20, σ. 129) ὀρίζουν τὸ κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς. Τὰ ΤΑΣ, ΤΔ (σ. 140), ΠΠ (σ. 110), ΤΞ (σ. 162), ΤΜ (σ. 99) καὶ ΤΣ (σ. 87) ὀρίζουν *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* καὶ *Ἀγαλλιάσθε δίκαιοι*, τὸ δὲ ΤΡ (σ. 387) *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* καὶ *Λύτρωσιν ἀπέστειλε*. Ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν σημερινὴν κρατοῦσαν συνῆθειαν ψάλλεται ἐν κοινωνικῶν, προεκρίναμεν ὡς κύριον τὸ τῆς Κυριακῆς, ὡς δευτερεῖον δὲ προαιρετικὸν τὸ τῆς ἑορτῆς.

480. Τὰ ΤΞ (σ. 160) καὶ ΤΜ (σ. 96-97) ὀρίζουν τὴν ἀκολουθίαν τῶν θεοπατόρων εἰς τὴν κοτ' καὶ διὰν αὐτὴν τυγχάνη ἐν ἡμέρᾳ Τρίτῃ, προφανῶς διὰ τὴν ἀποφευχθῆ ἢ αὐσώρευσις ἀκολουθιῶν κατὰ τὴν λα', καθ' ἣν συμπίπτει ἡ Κυριακὴ μετὰ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς.

481. Τὰ TK (σ. 59) καὶ TME (§ 28, σ. 131) ὀρίζουν μόνον τὸν ἕνα κανόνα τῆς ἑορτῆς καὶ τὸν τοῦ μνήστορος, τὸ δὲ ΤΡ (σ. 388) τὸν α' τῆς ἑορτῆς καὶ τοὺς δύο τῶν θεοπατόρων. Ὡς πρὸς τοὺς κανόνας τῶν θεοπατόρων βλ. σημ. 476.

482. Ὀρίζεται ὑπὸ τῶν ΤΑΣ, ΤΔ (σ. 131), ΠΠ (σ. 208) καὶ ΤΡ (σ. 388).

δίκαιοι. Δόξα, Αἴμα και πῦρ. Και νῦν, Σήμερον ὁ Χριστός.⁴⁸³ Δοξολογία μεγάλη και τὸ ἀπολυτικίον Ἡ γέννησίς σου.

587. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα και τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 575). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς και τῶν θεοπατόρων. Δόξα, και νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκει. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστόν. Ἀπόστολος και Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Μεγάλυνον ψυχὴ μου... Στέργειν μὲν ἡμᾶς. Κοινωνικόν· Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος [και Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Ἡ γέννησίς σου.

Τῆ ΚΖ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος και ἀρχidiaκόνου Στεφάνου και τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Γραπτοῦ.

Α'.

588. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία αὐτῶν μετὰ τῶν μεθεόρτων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 182-186). Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ὡς μὴ ἔχοντος δοξαστικόν, καταλιμπάνεται. Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ α'. Δυνατὸν ὅμως πρὸς ἐπισημότερον ἑορτασμὸν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐν μὲν τῷ Ἐσπερινῷ νὰ γίνῃ εἴσοδος, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ νὰ ψαλοῦν καταβασίαι Ἐσωσε λαὸν και δοξολογία μεγάλη,⁴⁸⁴ παραλειπομένων τῶν ἀποστίχων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ και εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς και δ' ἐκ τῆς σι' τοῦ ἁγίου Στεφάνου και εἰσοδικὸν Δεῦτε προσκυνήσωμεν...ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ἦ] τὰ ἀντίφωνα και τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 575). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου Στεφάνου και τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ Δόξα, και νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκει. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος και Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου Στεφάνου· ἐν Σαββάτῳ δὲ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου και Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.⁴⁸⁵ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Διάταξις ἄλλη τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἑορταστικὴ και συμπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ.⁴⁸⁶

589. Ἡ μὲν ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Θεοδώρου τοῦ Γραπτοῦ καταλιμπάνεται, ἡ δὲ τοῦ ἁγίου Στεφάνου μετὰ τῶν μεθεόρτων τῶν Χριστουγέννων ψάλλεται ὡς ἀκολουθίως.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [και τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ παρόντα στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς και τοῦ ἁγίου δευτεροῦντες αὐτά.

483. Τὰ ΤΜΕ (§ 28, σ. 131), ΤΞ (σ. 160) και ΤΡ (σ. 388) ὀρίζουν τὸ Σήμερον ἡ ἁάρατος φύσις.

484. Ὀρίζεται ὑπὸ τῶν ΤΔ (σ. 141), ΤΠ (σ. 113) και ΤΞ (σ. 163).

485. Ὀρίζεται ὑπὸ πάντων σχεδὸν τῶν Τυπικῶν (ΤΕ σ. 363, ΤΣ σ. 89, ΤΑΣ, ΤΠ σ. 113, ΤΔ σ. 141, ΤΞ σ. 163 και ΤΡ σ. 391). Τὸ Μηναῖον και τὰ ΤΚ και ΤΜΕ σιωποῦν.

486. Τὴν διάταξιν και συμπλήρωσιν ταύτην περιέχει τὸ ΤΠ (σ. 111-113), ἐθεωρήσαμεν δὲ χρήσιμον νὰ παραθέσωμεν αὐτὴν ἐνταῦθα ὡς κατὰλληλον διὰ ναοὺς πανηγυρίζοντας ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Στεφάνου, ἀλλὰ και διὰ πάντας τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ τιμῆσουν λαμπρότερον τὸν πρωτομάρτυρα, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐν τοῖς Μηναίοις ἀκολουθία εἶναι ὀμολογομένης ἑλλειπστάτη.

Ἦχος α΄. (Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος).

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! * ὁ δρακί συνέχων * πάντα γῆς τὰ πέρατα * ὡς βρέφος ἀρτιγενές * ὁρᾶται νήπιον· * ὁ Στέφανος γνοὺς Θεόν * σάρκα λαβόντα βροτῶν εἰς ἀνάπλασιν * ἐκήρυξεν ἐμφανῶς * ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς καθεζόμενον. * Οὗτος, ὃς ὁρᾶται βρέφος, * πάντων πέλει Κύριος * καὶ δεσπότης τοῦ κόσμου * καὶ Θεὸς Πατρὶ συνάναρχος. (Δίς).

Βαβαὶ τῶν σῶν μυστηρίων, Χριστέ! * πῶς τῆ σῆ γεννήσει * Στεφάνου τὴν ἄθλησιν * ὡς στέφανον εὐπρεπῆ * φέρων προσηρμοσας, * δεικνύων ὡς βασιλεὺς * τὸν ἀρχιστράτηγον ἔχειν ἐπόμενον, * μαρτύρων ὡς ἀπαρχὴν, * τοὺς ἐκτελοῦντας αὐτοῦ τὸ μνημόσυνον * ὡσερ ἀπαρχὰς προσφέρειν * τῆ σεπτῆ γεννήσει σου· * δι' ἧς τύχομεν πάντες * οἱ πιστοὶ τῆς βασιλείας σου. (Δίς).

Σήμερον πιστοὶ ἠθροίσθημεν, * μονασταί, μιγάδες, * τὴν σεπτὴν σου ἄθλησιν * τελέσαι χαρμονικῶς, * πρῶταθλε Στέφανε, * ἐν τῷ σεπτῷ σου ναῷ * ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις σοι στέφανον πλέκοντες· * ὃν πρόσδεξα εὐμενῶς * καὶ θεαρέστως βιοῦν καταξιώσον * τοὺς χαρμονικῶς τελούντας * τὴν ἁγίαν μνήμην σου * καὶ Χριστὸν ἀνυμνοῦντας * τὸν ἀξίως σε δοξάσαντα. (Δίς).

Δόξα. Ἦχος β΄. Τῷ βασιλεῖ καὶ δεσπότη τοῦ παντός (Ζῆτει ἐν τῷ Μηναιῷ). Καὶ νῦν, Ἀυγούστου μοναρχήσαντος (Ζῆτει ἐν τῷ Μ. Ἐσπερινῷ τῶν Χριστογενένων). Εἰσόδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.⁴⁸⁷

Α΄. Πράξεων τῶν ἀποστόλων τὸ ἀνάγνωσμα (στ΄ 1-7).

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν... Τέλος· Πολυὺς τε ὄχλος τῶν Ἰουδαίων ὑπήκουον τῇ πίστει.

Β΄. Πράξεων τῶν ἀποστόλων τὸ ἀνάγνωσμα (ζ΄ 1-34).

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις εἶπεν ὁ ἀρχιερεὺς τῷ Στεφάνῳ· Εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχει... Τέλος· δεῦρο ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυπτον.

Γ΄. Πράξεων τῶν ἀποστόλων τὸ ἀνάγνωσμα (ζ΄ 35-50).

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις εἶπεν ὁ Στέφανος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν ὃν ἠρηήσαντο... Τέλος· Οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα;

Εἰς τὸν στίχον τὰ παρόντα στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου.

Ἦχος πλ. α΄. (Χαίροις ἀσκητικῶν).

Χαίροις, μαρτυρικῶν ἀπαρχῆ * ἀγωνισμάτων καὶ λαμπρὸν ἀκροθίνιον· * τρανῶς γὰρ κηρύττων ὥφθη * τὸν ἐκ Παρθένου σεπτῆς * ἐκμηθέντα λίθον τὸν ἀκρόγωνον * Χριστόν, καὶ τοῖς λίθοις * καταχωννύμενος ἔχαιρες· * ὦν ἐπιβαίνων * οἰοῖται ἐπὶ κλίμακος * καὶ μεταρσιος * γεγωνὸς ἐθεώρησας * στέφανόν σοι ὁμώνυμον * δεικνύοντα, Στέφανε, * τὸν εὐεργέ-

487. Τὸ ΤΠ δὲν καθορίζει ἀναλυτικῶς τὰς ἀναγνωστέας περικοπὰς, ἀλλὰ ὀρίζει γενικῶς «τὸ κεφάλαιον ὅλον τῶν Πράξεων εἰς τρεῖς στάσεις μεριζόμενον». Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁδηγίας ταύτης καθορισάμεν τὰ ἀναγνώσματα ἐκ τῶν κεφ. στ΄ καὶ ζ΄ τῶν Πράξεων, ἀποκλείσαντες κατὰ τὸ δυνατόν τὰ τμήματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀναγινώσκονται ὡς Ἀπόστολος ἐν τῇ Λειτουργίᾳ.

την, ἐσπῶτα * ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως· * ὄν νῖν καταπέμψαι * ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δυσώπει * τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ. (Ψαλμ. ιη' 5)

Δόξη στεφανοθεῖς καὶ τιμῆ * καὶ βασιλείας κοσμηθεῖς διαδήματι, * μαρτύρων τῆς ἀληθείας * ὡς ἀπαρχὴ γεγονώς, * τῷ Δεσπότη πάντων προσενήνεξαι * Χριστῷ πλήρης χάριτος * καὶ δυνάμεως, Στέφανε· * ὄν ἰκετεύων, * τοὺς πιστῶς εὐφημοῦντάς σε * καὶ τῇ θείᾳ νῖν * παρεστῶτας εἰκόνι σου * δόξῃ τῇ σῇ στεφάνωσον, * κινδύνων ῥυόμενος * καὶ θεραπειῶν τὰς νόσους * καὶ χαλεπῶν ἐξαιρούμενος * παθῶν καὶ τῷ κόσμῳ * ἐξαιτούμενος εἰρήνην * καὶ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα. (Ψαλμ. ιη' 2)

Πίστει τοὺς τῷ σεπτῷ σου ναῶ * ὡς σεβασίμῳ προσιόντας ὑπόδεξαι * καὶ πόθῳ προσερχομένους * καὶ διαθέσει ψυχῆς * τῇ πανσέπτῳ θήκῃ τῶν λειψάνων σου, * παθῶν ἀπαλλάττων * καὶ νοσημάτων, πρωτόαθλε, * καὶ εὐφροσύνης * ἐμπιπλῶν καὶ χρησιότητος * τούτους ἅπαντας, * παναοίδιμε Στέφανε· * ἐμψυχον γὰρ στεφάνωμα * σὲ πάντες κεκτῆμεθα, * ἀγιοσύνη καὶ αἴγλη * ἀγγελικῆ φαιδρυνόμενον, * Χριστὸν δυσωποῦντα * ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι * τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα, Πρώτος ἐν μάρτυσιν ἐδείχθης. Καὶ νῦν, Χορεύουσιν ἄγγελοι (Ζήτει ἀμφότερα ἐν τῷ Μηναίῳ). Ἀπολυτίκια· τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς.

590. Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἁγίου Στεφάνου Ἀθλοφορικὸν στέφανον. Ἀγιοσύνην ἐνεδύσω. Τὸν πρωτομάρτυρα καὶ γενναῖον. Στέφανε ἔνδοξε. Στέφανος ἡ καλὴ ἀπαρχὴ τῶν μαρτύρων (Ζήτει ἅπαντα ἐν τῷ Μηναίῳ εἰς τοὺς αἶνους). Δόξα, Χαίροις ἐν Κυρίῳ. Καὶ νῦν, Παράδοξον μυστήριον (Ζήτει ἐν τῷ Μηναίῳ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν). Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

591. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου δις καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ἄπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς ἀποστόλους⁴⁸⁸]. Τὰ καθίσματα ὡς ἀκολούθως.

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν.

Ἦχος α'. (Τὸν τάφον σου Σωτήρ).

Ὡς θεῖαν σε πηγὴν * τῶν θαυμάτων εὐρόντες * τὴν ῥῶσιν δαμιλῶς * οἱ νοσοῦντες πλουτοῦσιν, * ἐν πίστει τοῖς λειψάνοις σου, * πρωτομάρτυς, προσπρέχοντες· * σὺ γὰρ, ἄγιε, * τὰς δωρεάς τοῦ Ὑψίστου * νέμεις ἅπασι, * διακονεῖν εἰθισμένος, * πανεύφημε Στέφανε.

Δόξα, καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς ὅμοιον.

Ἐν φάτῃ δι' ἡμᾶς (Ζήτει τῇ κη' Δεκεμβρίου μετὰ τὴν γ' ὥδῃν).

488. Ὁ πολυέλεος, τὰ μετέωρα καθίσματα, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ μετ' αὐτὸ προσετέθησαν ὑφ' ἡμῶν κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 141). Τὸ ΤΠ ἔχει μόνον τὰ δύο καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ δὲν ὀρίζει Εὐαγγέλιον.

Μετά την β' στιχολογίαν.

Ἦχος δ' . (Ἐπεφάνης σήμερον).

*Ἐπεφάνη σήμερον * ὁ πρωτομάρτυς * ὡσπερ ἄλλος ἥλιος * καὶ καταναγάζει νοητῶς * τοὺς ἐκ ψυχῆς ἀνακραζόντας * Ὡφθη, ἐφάνη * μαρτύρων ὁ πρόπαθλος.*

Δόξα, καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς.

Ἦχος δ' . (Ταχὺ προκατάλαβε).

Ἐνθέως εὐφραίνεται (Ζήτηε τῆ καθ' Δεκεμβρίου μετὰ την γ' ᾠδὴν).

Μετὰ τὸν πολυέλεον.

Ἦχος δ' . (Κατεπλάγη Ἰωσήφ).

Τῆν τοῦ Πνεύματος πηγὴν...

Δόξα, καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς ὅμοιον.

Ὁ ἀχώρητος παντί...

(Ζήτηε ἀμφοτέρω ἐν τῷ Μηναίῳ).

Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου.

Προκείμενον. Ἦχος δ' .

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ. (Ψαλμ. ιη' 5)

Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα. (ιη' 2)

Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν. *Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς· ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει (ζήτηε τῆ ιη' Νοεμβρίου εἰς τὴν Λειτουργίαν). Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα, Ταῖς τοῦ πρωτοθάλου. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ὁ στίχος Ἐλέησόν με ὁ Θεός... καὶ τὸ ιδιόμελον Πρῶτος ἐν διακόνους (ζήτηε ἐν τῷ Μηναίῳ εἰς τοὺς αἶνους). Κανονες· ὁ α' τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἔσωσε λαόν. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Τὰ ἐξαποστειλάρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ προσόμοια Τῆ τοῦ Πνεύματος χάριτι εἰς δ' (ζήτηε ἐν τῷ Μηναίῳ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ). Δόξα, Πρωτομάρτυς ἀπόστολε. Καὶ νῦν, Ἀκατάληπτον τὸ τελούμενον.⁴⁸⁹ (Ζήτηε ἀμφοτέρω ἐν τῷ Μηναίῳ). Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 588.*

Β'.

592. Ἐὰν ἡ μῆμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν, ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος, ἡ τῶν θεολατῶρων καὶ ἡ τοῦ ἁγίου

489. Τὸ ΤΠ ὀρίζει τὸ *Σήμερον ὁ Χριστός*. Προεχρίναμεν ὁμῶς τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ *Ἀκατάληπτον τὸ τελούμενον*, διότι οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νῦν ἀντικαταστήσωμεν τὸ ὁμόηχον τοῦτο καὶ ἄφραυτέρον εἰς νοήματα ἰδιόμελον, τὸ ὁποῖον εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ἐπίσημον ἀκολουθίαν ψάλλεται, διὰ τοῦ κατ' ἐπανάληψιν ψαλλομένου *Σήμερον ὁ Χριστός*.

Στεφάνου, ἐκ δὲ τῶν μεθεόρων μόνον τὰ ἀντί θεοτοκίων ἰδιόμελα καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς⁴⁹⁰ ὡς ἀκολουθῶς.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλονεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῶν θεοπατόρων γ' καὶ τοῦ ἁγίου Στεφάνου γ'. *Δόξα, Μνήμην ἐπιτελοῦμεν. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Πρῶτος ἐν μάρτυσιν ἐδείχθης. Καὶ νῦν, Χορευοῦσιν ἄγγελοι. Ἀπολυτίκια:* τὸ ἀναστάσιμον, τῶν θεοπατόρων, *Δόξα* τοῦ ἁγίου Στεφάνου, *Καὶ νῦν, Ἡ γέννησίς σου.*⁴⁹¹ Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 572) μετὰ τοῦ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

593. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου, ὡς συνήθως.

594. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος⁴⁹²]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντί τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια⁴⁹³ ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ μνήστορος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Στεφάνου⁴⁹³. Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος⁴⁹⁴ εἶτα τὰ καθίσματα: τῶν θεοπατόρων *Πατρός ὡς ἀληθῶς. Δόξα* τοῦ ἁγίου Στεφάνου *Ἀπόστολε Χριστοῦ. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Χορὸς τῶν προφητῶν. Ἀφ' σ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν θεοπατόρων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς Κυριακῆς. Καταβασίαι: Ἔσωσε λαόν. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν θεοπατόρων *Σὺν Ἰακώβῳ μέλψωμεν, τοῦ ἁγίου Στεφάνου Ὁ πλήρης θείας χάριτος καὶ τῆς ἑορτῆς Ὁ τῷ Πατρὶ καὶ Πνεύματι. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου Στεφάνου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξήλθεν... καὶ Οἱ οὐρανοὶ διαγοῦνται...* (βλ. ἄνωτέρω § 591 εἰς τὸ προκείμενον). *Δόξα, Αἶμα καὶ πῦρ. Καὶ νῦν. Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.***

595. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ὥδης τοῦ κανόνος τοῦ μνήστορος καὶ δ' ἐκ τῆς σ' τοῦ ἁγίου Στεφάνου⁴⁹⁵ καὶ εἰσοδικὸν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν ἢ*] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 575) μετὰ τοῦ ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεὶς καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τῶν θεοπατόρων, τοῦ ἁγίου Στεφάνου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου Στεφάνου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέν-*

490. Ἡ παρούσα διάταξις προϋποθέτει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Στεφάνου ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναιῷ. Διὰ τὴν περίπτωσιν πανηγυρικοῦ ἑορτασμοῦ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Στεφάνου βλ. ἄλλην διάταξιν ἐν §§ 596-600.

491. Κατὰ τὸ ΤΚ (σ. 56). Τὸ ΤΜΕ (§ 12, σ. 127) παραλείπει τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἐνῶ ὀρίζει αὐτό, ὅταν ἡ Κυριακὴ μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν πυχάνῃ τῇ κη', κθ' ἢ λ' τοῦ μηνός (§. 41, σ. 134).

492. Τὸ ΤΜΕ (§ 13, σ. 127) ὀρίζει πολυελεον, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν δικαιολογεῖται, ἐφ' ὅσον οὔτε ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τῶν θεοπατόρων οὔτε ἐν τῇ τοῦ ἁγίου Στεφάνου ὑπάρχει κάθισμα πολυελέου.

493. Τὰ ΤΚ (σ. 56) καὶ ΤΜΕ (§ 13, σ. 127) ὀρίζουν μόνον τὸν ἀναστάσιμον κανόνα καὶ τὸν τοῦ μνήστορος. Καὶ ἡ μὲν παράλειψις τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς δικαιολογεῖται διὰ τὸ πλῆθος τῶν κανόνων καὶ διότι ὁ τοῦ μνήστορος εἶναι ἐν τινὶ μέτρῳ καὶ τῆς ἑορτῆς ἢ παράλειψις ὅμως τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου Στεφάνου οὐδόλως δικαιολογεῖται.

494. Τὸ ΤΜΕ δὲν ὀρίζει τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον εἰς τὴν παρούσων περιπτῶσιν (§ 13, σ. 127), ὀρίζει ὅμως αὐτὸ εἰς πάσας τὰς ἄλλας περιπτώσεις τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν (§ 19, σ. 129, § 38 σ. 133 καὶ § 42 σ. 135).

495. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 143) καὶ ΤΡ (σ. 393).

νην. Εἰς τὸ Ἑξαρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Διάταξις ἄλλη τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐν Κυριακῇ.⁴⁹⁶

596. Ἐάν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Στεφάνου, ἡ ἀκολουθία τῶν θεοπατόρων ψάλλεται τῇ κοτ', ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. Γ' (§§ 585-587)· Ἀπόστολος ὅμως καὶ Εὐαγγέλιον λέγονται τὰ τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν· τῇ δὲ κς' ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς μεθεόρτου καὶ τῆς τοῦ ἁγίου Στεφάνου ὡς ἀκολουθίας.

597. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλοντες σιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ γ' καὶ τοῦ ἁγίου Στεφάνου Ὡ τοῦ παραδόξου θανάτου γ'. Δόξα, Τῷ βασιλεῖ καὶ δεσπότῃ τοῦ παντός. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Πρῶτος ἐν μάρτυσιν ἐδείχθη. Καὶ νῦν, Χορεύουσιν ἄγγελοι. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς.

598. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικόν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτή τοῦ ἁγίου (§ 590)· εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

599. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς ἀποστόλους]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου Τὴν τοῦ Πνεύματος πηγὴν καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς Ὁ ἀχώρητος παντί. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινόν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α' τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ὠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἐσωσε λαόν. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου Ὁ πληθῆς θείας χάριτος καὶ τῆς ἑορτῆς Ὁ τῷ Πατρὶ καὶ Πνεύματι. Εἰς τοὺς αἶνους σιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν... καὶ Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται... (§ 203 ἢ § 591 εἰς τὸ προκειμενον). Δόξα, Πρωτομάρτυς ἀπόστολε. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάσις ἐκ τοῦ μνημάτος.

600. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ὠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 575) μετὰ τοῦ ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεὶς καὶ τὸ εἰσοδικόν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάσις ἐκ

496. Ἡ ἀνωτέρω ἐν §§ 592-595 διατυπωθεῖσα διάταξις τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν μετὰ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Στεφάνου προκαλεῖ συσῶφρουν ἀκολουθιῶν, ἡ ὁποία ὀδηγεῖ εἰς πληρῆ σχεδὸν παράλειψιν τῶν μεθεόρτων, ὁποσδήποτε δὲ δὲν εἶναι κατ'ἀλληλος διὰ ναοὺς πανηγυρίζοντες ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Στεφάνου. Τὰ ΤΞ (σ. 163) καὶ ΤΜ (σ. 100) μεταθέτουν εἰς τὴν κη' τὰς ἀκολουθίας τῶν ἁγίων Στεφάνου καὶ Θεοδώρου, ὅταν ἡ κς' τυγχάνῃ ἐν Κυριακῇ· ἀλλὰ καὶ ἡ λύσις αὐτῆ δὲν εἶναι πρόσφορος διὰ τὰς ἐνορίας. Διὰ τοιοῦτο αὐτοβούλως ὤρισamen τὴν ἐν §§ 597-600 διάταξιν, καθ' ἣν ἡ μὲν ἀκολουθία τῶν θεοπατόρων ψάλλεται τῇ κοτ' (τὴν λύσιν αὐτῆν, ὡς εἶπομεν ἐν σημ. 480, ἐφαρμόζουσιν τὰ ΤΞ καὶ ΤΜ καὶ ὅταν ἡ Κυριακὴ τυγχάνῃ τῇ λα . το δὲ ΤΜ καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις ἄνευ σοβαροῦ λόγου), τῇ δὲ κς' ψάλλονται ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία, ἡ μεθεόρτος καὶ ἡ τοῦ ἁγίου Στεφάνου. Ἡ οὕτω διατυπωθεῖσα ὑφ' ἡμῶν διάταξις προϋποθετεῖ τὴν ἐν §§ 589-591 συμπληρωμένην ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Στεφάνου.

νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου Στεφάνου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἦ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον.* Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν:* [*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ*] *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Τῆ ΚΥΡΙΑΚῆ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ

(ἐὰν τύχη τῆ κη', καθ' ἢ λ' τοῦ μηνός).

601. Ἐὰν ἡ Κυριακὴ μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν τύχη τῆ κη' ἢ τῆ καθ' ἢ τῆ λ' τοῦ μηνός, ἡ μὲν ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, τοῦ Μεσονυκτικοῦ καὶ τοῦ Ὁρθρου ψάλλεται ὡς διετάχθη τῆ κοσ' τοῦ μηνός (περίπτ. Β' §§ 581-583) μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν: Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ἀπόστιχα μόνον τὰ ἀναστάσιμα. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ κανὼν τῆς ἑορτῆς τῆ μὲν καθ' ὁ α', τῆ δὲ κη' καὶ τῆ λ' ὁ β'. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ μνήστορος καὶ εἰσοδικῶν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν* ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 575) μετὰ τοῦ ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεῖς καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς ἑορτῆς, τῶν θεοπατόρων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἦ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ Παρθένος σήμερον.* Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν: τῆ λ' Δεκεμβρίου ὅμως λέγονται τὰ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων, διότι δὲν ὑπάρχει ἄλλη Κυριακὴ μέχρι τῶν Θεοφανείων.⁴⁹⁷ Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν:* *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Τῆ ΚΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων δισμυρίων μαρτύρων τῶν ἐν Νικομηδείᾳ καέντων.

602. Ἐν καθημερινῇ ἢ μεθέορτος ἀκολουθία καὶ ἡ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 182-186). Ἐν τῷ Ὁρθρῷ κανὼν τῆς ἑορτῆς λέγεται ὁ β'. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Ἐν Σαββάτῳ ὅμως Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν ὡς ὀρίζεται ἐν § 601.

497. Τὸ ΤΜΕ δὲν κάμνει τὴν διάκρισιν ταύτην (§ 43, σ. 135): εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἢ ἢ τῆ Κυριακὴ συμπίπτει τῆ λα', ὀρίζει τὰ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων (§ 39, σ. 134). Τοῦτο πρέπει νὰ ἰσχύη καὶ ὅταν ἡ Κυριακὴ συμπίπτει τῆ λ', συμφώνως πρὸς ρητὴν διάταξιν ὑπάρχουσαν εἰς πάντα τὰ Τυπικὰ (ΤΑΣ, ΤΔ σ. 137, ΤΠ σ. 110, ΤΚ σ. 60, ΤΡ σ. 384) καὶ εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, καθ' ἢ ἢ, ὅταν μεταξὺ τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων μεσολαβῇ ἐν μόνον Σάββατον καὶ μία Κυριακὴ, τῆ μὲν Σαββάτῳ ἀναγινώσκονται τὰ τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν, τῆ δὲ Κυριακῇ τὰ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων (βλ. καὶ τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Εὐαγγελίου κανόνι).

ΤΗ ΚΘ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων νηπίων τῶν ὑπὸ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων
καὶ τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Μαρκέλλου, ἡγουμένου τῆς μονῆς
τῶν ἀκομήτων.

603. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει αἱ ἀκολουθιαὶ τελοῦνται ὡς ὀρίζεται τῇ κη'. (§ 602).
Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ α'. Ἐκτὸς Σαββάτου καὶ Κυριακῆς Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων.

ΤΗ Λ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀνυσίας.

Συμφάλλεται δὲ καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς ὁσίας Μελάνης, διότι τῇ λα' ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τῶν
Χριστουγέννων.

604. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει αἱ ἀκολουθιαὶ τελοῦνται ὡς ὀρίζεται τῇ κη' (§ 602).
Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ α'.

ΤΗ ΛΑ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων καὶ μνήμη τῆς ὁσίας Μελάνης τῆς Ρωμαίας.

Α'.

605. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν καθημερινῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ
Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς *Δεῦτε ἀγαλ-
λιασώμεθα τῷ Κυρίῳ* εἰς στ'. *Δόξα, καὶ νῦν*, Αὐγούστου μοναρχήσαντος. Εἰσόδος δὲν γίνε-
ται, ἀλλ' εὐθύς τὸ *Φῶς ἱλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα τὰ τῆς ἑορτῆς *Μέγα
καὶ παράδοξον θαῦμα* μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (§ 576). *Δόξα, Εὐφράνθητι Ἱερουσαλήμ. Καὶ
νῦν, Σπηλαίῳ παρῶκησας*. Τὸ ἀπολυτίκιον *Ἡ γέννησίς σου* ἐκ γ' καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς
(§ 572).

Μεσονυκτικὸν τελεῖται τὸ σύνθηες (ἡ τὸ τοῦ Σαββάτου), ἐν ᾧ λέγεται εἰς μὲν τὴν α' σά-
σιν τὸ ἀπολυτίκιον, εἰς δὲ τὴν β' τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Ὁ Ὄρθρος τελεῖται ὡς καὶ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς (§ 574) ἄνευ τοῦ πολυε-
λέου, τοῦ ἀντιστοίχου καθίσματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 575). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ
ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ κοντάκιον αὐτῆς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος
καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας· ἐν Σαββάτῳ δὲ τὰ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῶν Φώτων.⁴⁹⁸ Εἰς τὸ
*Ἐξαιρέτως· Μεγάλυνον ψυχὴ μου... Στέργειν μὲν ἡμᾶς. Κοινωνικόν· Λύτρωσιν ἀπέστειλε
Κύριος. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Ἡ γέννησίς σου*.

498. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τηρηθῇ ἐπακριβῶς ἡ ἐν σημ. 497 μνημονευθεῖσα διάτα-
ξις, διότι ὑπάρχει μὲν ἐν Σάββατον καὶ μία Κυριακὴ μεταξὺ Χριστουγέννων καὶ Θεοφανείων, ἡ Κυριακὴ ὅμως
συνπίπτει τῇ α' Ἰανουαρίου, καθ' ἣν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀναγνωσθοῦν Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς
Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων· δεδομένου δὲ ὅτι τὰ τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν ἀνεγνωσθησαν τῇ
κοτ' Δεκεμβρίου, καθ' ἣν ἐψάλη ἡ ἀκολουθία τῆς Κυριακῆς ταύτης, λογικὸν εἶναι νὰ ἀναγνωσθοῦν σήμερον
τὰ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῶν Φώτων.

B'.

606. Ἐάν ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τύχη τῆ Κυριακῆ μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τῶν θεοπατόρων γ'. *Δόξα, Μνήμη ἐπιτελοῦμεν. Καὶ νῦν, Αὐγούστου μοναρχήσαντος.* Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἴλαρόν* καὶ τὸ προκειμένον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν.* Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, Ἱερῶν μνήμη. Καὶ νῦν, Σηλαίῳ παρῶκησας,* Ἀπολυτίκια τὸ ἀναστάσιμον, τῶν θεοπατόρων καὶ τῆς ἑορτῆς.

607. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

608. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου: μετὰ τὴν β' ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοὴ, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α' τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ μνήστορος μετὰ τῶν οἰκείων στίχων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος: εἶτα τὸ κάθισμα τῶν θεοπατόρων *Πατὴρ ὡς ἀληθῶς. Δόξα, καὶ νῦν, Χορὸς τῶν προφητῶν.* Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν θεοπατόρων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς Κυριακῆς. Καταβασίαι διπλαῖ: *Χριστὸς γεννᾶται καὶ Ἔσωσε λαόν.* Εἰς τὴν θ' [στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα καὶ ἀκολουθῶς] ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος,] τοῦ α' κανόνος τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων (§ 574) καὶ τοῦ κανόνος τοῦ μνήστορος μετὰ στίχου *Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρόσβευε ὑπὲρ ἡμῶν,*⁴⁹⁹ ἐν τέλει δὲ αἱ δύο καταβασίαι. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν θεοπατόρων καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς *Εὐφραίνεσθε δίκαιοι* δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου...* καὶ *Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου...* (§ 576). *Δόξα, Αἶμα καὶ πῦρ. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

609. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 575) μετὰ τοῦ ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεῖς καὶ τὸ εισοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τῶν θεοπατόρων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως: Μεγάλυνον ψυχὴ μου...* *Στέργειν μὲν ἡμᾶς. Κοινωνικόν: [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Ἀύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος.* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Ἡ γέννησίς σου.*

610. ΣΗΜ. Ἐάν ἡ ἀκολουθία τῶν θεοπατόρων προεψάλῃ τῇ κοτ', (βλ. σημ. 480), ἡ ἀκολουθία τῆς ἀποδόσεως ἐν Κυριακῇ ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἀποδόσεως τῶν ἄλλων δεσποτικῶν ἑορτῶν ἐν Κυριακῇ (§§ 192-194). Καταβασίαι: *Χριστὸς γεννᾶται καὶ Ἔσωσε λαόν.* Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 609, παραλειπομένου τοῦ ἀπολυτικίου τῶν θεοπατόρων.⁵⁰⁰

499. Κατὰ τὸ ΤΜΕ (§ 38, σ. 133) ψάλλεται μόνον ἡ θ' ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων. Καὶ ἡ μὲν παράλειψις τῆς θ' ᾠδῆς τῶν ἡδὴ ψαλέντων κανόνων εἶναι ἡδὴ συνήθης φαινόμενον ἐν ταῖς ἐνορίας: ἡ ψαλμωδία ὁμῶς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' κανόνος τῆς ἑορτῆς, τοῦ ὁποίου δὲν ἐψάλησαν αἱ προηγουμέναι ᾠδαί, εἶναι τελείως ἀήθης καὶ ἀκατανόητος.

500. Κατὰ τὰ ΤΞ (σ. 166) καὶ ΤΜ (σ. 103).

ΜΗΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Ἐχων ἡμέρας κη', εἰ δέ ἐστι δίσεκτος κθ'.

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ια' καὶ ἡ νύξ ὥρας ιγ'.

Τῆ Α' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Προεόρτια τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου
καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τρύφωνος.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου δυνατὸν νὰ τύχη ἐντός τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς ἑβδομάδος τῆς Ἀπόκρεω.

730. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει	Περιπτ.	§§
Ἰαν. 11	Μαρτ. 22	Τῆ Κυρ. τῆς Τυρινῆς	Γ'	738-741
Ἰαν. 12	Μαρτ. 23	Τῷ Σαββ. τῆς Τυρινῆς	Ζ'	751
Ἰαν. 13	Μαρτ. 24	Τῆ Παρασκ. τῆς Τυρινῆς	ΣΤ'	748-750
Ἰαν. 14	Μαρτ. 25	Τῆ Πέμπ. τῆς Τυρινῆς	Ε'	746-747
Ἰαν. 15	Μαρτ. 26	Τῆ Τετ. τῆς Τυρινῆς	Ε'	746-747
Ἰαν. 16	Μαρτ. 27	Τῆ Τρίτῃ τῆς Τυρινῆς	Ε'	746-747
Ἰαν. 17	Μαρτ. 28	Τῆ Δευτ. τῆς Τυρινῆς	Ε'	746-747
Ἰαν. 18	Μαρτ. 29	Τῆ Κυρ. τῆς Ἀπόκρεω	Γ'	738-741
Ἰαν. 19	Μαρτ. 30	Τῷ Σαββ. τῶν ψυχῶν	Δ'	742-745
Ἰαν. 20	Μαρτ. 31	Τῆ Παρασκ. τῆς Ἀπόκρεω	Α'	731-733
Ἰαν. 21	Ἀπρ. 1	Τῆ Πέμπ. τῆς Ἀπόκρεω	Α'	731-733
Ἰαν. 22	Ἀπρ. 2	Τῆ Τετ. τῆς Ἀπόκρεω	Α'	731-733
Ἰαν. 23	Ἀπρ. 3	Τῆ Τρίτῃ τῆς Ἀπόκρεω	Α'	731-733
Ἰαν. 24	Ἀπρ. 4	Τῆ Δευτ. τῆς Ἀπόκρεω	Α'	731-733
Ἰαν. 25	Ἀπρ. 5	Τῆ Κυρ. τοῦ Ἀσώτου	Γ'	738-741
Ἰαν. 26	Ἀπρ. 6	Τῷ Σαββ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	731-733
Ἰαν. 27	Ἀπρ. 7	Τῆ Παρασκ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	731-733
Ἰαν. 28	Ἀπρ. 8	Τῆ Πέμπ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	731-733
Ἰαν. 29	Ἀπρ. 9	Τῆ Τετ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	731-733
Ἰαν. 30	Ἀπρ. 10	Τῆ Τρίτῃ πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	731-733
Ἰαν. 31	Ἀπρ. 11	Τῆ Δευτ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	731-733
Φεβρ. 1	Ἀπρ. 12	Τῆ Κυρ. τοῦ Τελ. καὶ τοῦ Φαρ. Ἐκτὸς Τριωδ. ἐν καθημερινῇ	Γ' Α'	738-741 731-733
		Ἐκτὸς Τριωδ. ἐν Κυριακῇ	Β'	734-737

Α΄.

731. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν καθημερινῇ ἐκτός τοῦ Τριώδιου καὶ μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκριου, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς προεορτίου ψάλλεται ὡς ἀκολουθοῦς.⁵⁹³

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικὸν [καὶ τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας (ἢ τὴν α΄) στάσιον τοῦ Ψαλτηρίου, ἐὰν ὁ ἅγιος ἐορτάζεται ἐπισημότερον] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ προεόρτια γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου γ΄. Δόξα τοῦ ἁγίου Ὑπερφρονήσας τῶν τῆδε γεηρῶν. Καὶ νῦν προεόρτιον Σήμερον Συμῶν. (Ἐἶν ὁ ἅγιος ἐορτάζεται ἐπισημότερον, γίνεται εἴσοδος καὶ ἀναγινώσκονται τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους). Ἀπόστιχα τὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου Χαιροῖς ὁ ἐκ προνοίας κληθεῖς. Δόξα, Ἀποστολικὴν κεκτημένος χάριν (§ 752). Καὶ νῦν προεόρτιον Σήμερον ἢ ἱερὰ μῆτηρ. Ἀπολυτίκια τοῦ μάρτυρος καὶ τὸ προεόρτιον.

732. Ἐν τῷ Ὅρθρω εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τὸ προεόρτιον.⁵⁹⁴ [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα μεθ' ἐκάστην στιχολογίαν τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον. (Ἐπὶ ἐπισημότερου ἐορτασμοῦ ψάλλεται ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς μάρτυρας, τὰ μετ' αὐτὸν καθίσματα, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου κτλ., ἄλλως εὐθύς) Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες· ὁ προεόρτιος μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι, καὶ ὁ τοῦ μάρτυρος μετὰ στίχου Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' φῶδης κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι Χέρσον ἀβυσσοτόκον. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Δόξα, Τῆς ἀθλοφορικῆς σου χάριτος. Καὶ νῦν, Ὁ κτίστης οὐρανοῦ καὶ γῆς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον.

733. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' φῶδης τοῦ προεορτίου κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ προεόρτιον κοντάκιον Ὡς ἀγάλας σήμερον (§ 752). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

593. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Τρύφωνος ἐν τῷ Μηναίῳ εἶναι ἑλληνικῆς. Πλήρης ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος, τελείως διάφορος τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ, ὑπάρχει εἰς τὸ Λεμωνάριον (τ. 3ος, σ. 44 κ. ἐ., Ἐρμούπολις 1857), συμπληρωσὶς δὲ τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ ἔχει γίνεσθαι ὑπὸ τοῦ αἰοδίου μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου, ἡμνογράφου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας (Περιοδικὸν Ἐφημερίδος 1968, σ. 51 κ. ἐ.). Ὑμνοὺς συμπληροῦντας τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου περιέχει καὶ τὸ ΤΠ (σ. 140-142) καὶ τὸ ΤΞ (σ. 198-199) προβλέπει τοιοῦτους ἕμνους, οἱ ὅποιοι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν ἐνδείξεων, συμπίπτουν κατὰ τὸ πλεῖστον πρὸς τοὺς τοῦ ΤΠ. Τὸ ΤΜΕ (§ 1, σ. 169) ὀρίζει νὰ ψαλῆ ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ὁ ἅγιος Τρύφων γενικῶς τιμᾶται ἐπισημότερον, καὶ μάλιστα εἰς περιοχὰς γεωργικὰς ὡς προστάτης τῶν κηπουρῶν καὶ τῶν ἀμπελοφυγῶν, συνετάξαμεν τὴν διάταξιν αὐτῆς ἐορτάσιμον, παραθέτομεν δὲ εἰς τὸ τέλος αὐτῆς τοὺς ἀναγκαίους πρὸς συμπληρωσὶν αὐτῆς ἕμνους (§ 752). Ἡ διάταξις προϋποθέτει συνήθη ἐορτασμὸν ἄνευ εἰσοδοῦ, ἀναγνωσμάτων, πολυελέου καὶ Εὐαγγελίου Ὁρθρου. Διὰ τὴν περίπτωσιν ὁμοῦς ἐπισημότερου ἐορτασμοῦ περιελήφθησαν καὶ τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἐν § 752, σημειοῦνται δὲ ἐν τῇ διατάξει ἐντὸς παρενθέσεων. ὅπου περιστάται ἀνάγκη. Σημειωτέον ὅτι ἐορταστικὴν διάταξιν περιέχουν καὶ τὰ ΤΞ (σ. 198), ΤΔ (σ. 193) καὶ ΤΠ (σ. 140-142), τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν.

594. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 193).

Β'.

734. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν Κυριακῇ ἐκτός τοῦ Τριωδίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' προεόρτια γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. *Δόξα προεόρτιον Σήμερον Συμεῶν ἐν ταῖς ἀγκάλαις. Καὶ νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκειμένον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*. (ἐάν δὲ ὁ ἅγιος ἐφορτάζεται ἐπισημότερον, καὶ τὰ ἀναγνώσματα αὐτοῦ). Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν προεόρτιον*. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον.

735. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

736. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἀμώμος· (ἐάν δὲ ὁ ἅγιος ἐφορτάζεται ἐπισημότερον, ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς)]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. (Ἐάν δὲ ἐψάλῃ πολυέλεος, λέγεται καὶ τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ προεορτίου). Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι, καὶ ὁ τοῦ ἁγίου*.⁵⁹⁵ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· *Χέρσον ἀβυσσοσόκον*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Θαυμαστός ὁ Θεός... καὶ Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ...* (§ 203).⁵⁹⁶ *Δόξα τὸ ἐωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη*. Δοξολογία μεγάλη. *Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*.

737. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τὸ προεόρτιον, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ προεόρτιον κοντάκιον*. Ὡς *ἀγκάλαις σήμερον*.⁵⁹⁷ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν*. Κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

Γ' ⁵⁹⁸

738. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν Κυριακῇ μετὰ Τριωδίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ

595. Τὸ ΤΜΕ (§ 3, σ. 169) ἀποσιωπᾷ τὸν κανόνα τοῦ ἁγίου. Ἐφ' ὅσον ὁμως ἐψάλῃσαν τὰ στιχηρὰ καὶ τὸ δόξασιτικὸν αὐτοῦ, δὲν εἶναι νοητὸν νὰ παραλειφθῇ ὁ κανὼν αὐτοῦ.

596. Τὸ ΤΜΕ (§ 3, σ. 169) ὀρίζει τὰ προεόρτια στιχηρὰ· ἀλλ' ἐπὶ μνήμης ἐφορταζομένου ἁγίου δέον νὰ προτιμηθοῦν τὰ στιχηρὰ αὐτοῦ.

597. Τὸ ΤΜΕ εἰς μὲν τὴν παρούσαν περίπτωσιν (§ 3, σ. 169) οὐδὲν λέγει περὶ κοντακίου, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν Κυριακῆς μετὰ Τριωδίου (§ 5, σ. 170) ὀρίζει τὸ *Ὁ μήτραν παρθενικήν*, προφανῶς διότι εἰς τὰ ἐν χρήσει Μηναιὰ δὲν ὑπάρχει προεόρτιον κοντάκιον. Ἀλλὰ τοιοῦτο κοντάκιον ὑπάρχει (βλ. § 752)· κατὰ δὲ τὰς προεορτίους ἡμέρας ψάλλεται τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ ὄχι τὸ τῆς ἐορτῆς, ὡς ὀρίζει καὶ αὐτὸ τὸ ΤΜΕ εἰς πάσας τὰς σχετιάζας περιπτώσεις (βλ. τῆ ζ' Σεπτ. § 3, σ. 67, κ' Νοεμβρ. § 4, σ. 99, ε' Αὐγ. § 6, σ. 300 καὶ ιδ' Αὐγ. § 4, σ. 306).

598. Ἡ περίπτωσις αὕτη συμπτώσεως Κυριακῆς μετὰ Τριωδίου, προεορτίων καὶ μνήμης ἁγίου εἶναι μονα-

ἀναστάσιμα δ', τοῦ Τριωδίου γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τοῦ Τριωδίου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς Ἰλαρόν* καὶ τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*, (ἐάν δὲ ὁ ἅγιος ἐορτάζεται ἐπισημότερον, λέγονται καὶ τὰ ἀναγνώσματα αὐτοῦ). Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τοῦ Τριωδίου. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον.

739. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

740. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἡ ἀκολουθία μέχρι τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου ὡς ἐν § 736. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ τοῦ Τριωδίου *Τῆς μετανοίας ἀνοιξόν μοι* κτλ. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Τριωδίου καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα κάθισμα τοῦ Τριωδίου, τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηνιαίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι· *Χέρσον ἀβυσσοτόκον*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ', τοῦ Τριωδίου β' καὶ τοῦ ἁγίου γ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Θαυμαστός ὁ Θεός... καὶ Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ...* (§ 203). Δόξα τοῦ Τριωδίου. Καὶ νῦν, *ὑπερευλογημένη*. Δοξολογία μεγάλη. *Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνίματος*.

741. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 737. [Ἐὰν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἀναστάσιμα δ', τοῦ Τριωδίου δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ']. Κοντάκιον [τοῦ Τριωδίου καὶ] τὸ προεόρτιον.

Δ' 599

742. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ μὲν ἀκολουθία τῶν ψυχῶν μένει ἀμετάθετος καὶ ψάλλεται ἀμυγῆς, καταλιμπανομένης τῆς προεορτίου, ἡ δὲ τοῦ ἁγίου προψάλλεται τῇ λα' Ἰανουαρίου μετὰ τῆς τῶν ἁγίων ἀναργύρων Κύρου καὶ Ἰωάννου ὡς ἀκολούθως.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ εἰς τὴν *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Τρύφωνος γ' καὶ τῶν ἀναργύρων γ'. Δόξα τοῦ ἁγίου Τρύφωνος *ὑπερφρονήσας τῶν τῆδε γεηρῶν*. Καὶ νῦν προσόμοι-

δική. Τὸ ΤΜΕ (§§ 4-5, σ. 169-170) διατηρεῖ τὴν προεόρτιον ἀκολουθίαν καὶ ἐκ τῆς τοῦ ἁγίου μόνον τὸ δοξασιτικόν, τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸν Ἀπόστολον. Ἄλλ' εἶναι τελείως ἄηθες νὰ ψαλῆ δοξασιτικόν τοῦ ἁγίου, χωρὶς νὰ ἔχουν ψαλῆ τὰ στιχηρὰ αὐτοῦ. Τὰ ΓΑΣ, ΤΔ καὶ ΤΠ οὐδὲν διαφωτίζουν· τὰ ΤΞ (σ. 199), ΤΚω (σ. 86) καὶ ΤΜ (σ. 132) μεταθέτουν τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου εἰς τὴν γ' τοῦ μηνός, τὸ δὲ ΤΡ (σ. 462) ὀρίζει νὰ ψαλῆ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ἐν τοῖς Ἀποδείκναις, ἀλλ' αἱ λύσεις αὐταὶ εἶναι ἀπρόσφοροι διὰ τὰς ἐνορίας. Διὰ τοῦτο ἐκρίναμεν λογικώτερον νὰ παραλειφθοῦν τὰ προεόρτια, διατηρούμενα μόνον ὅπου εἶναι δυνατόν, καὶ νὰ ψαλῆ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου. Τὴν λύσιν ταύτην δίδει τὸ ΤΜΕ διὰ τὰς Κυριακὰς τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τῶν ἁγίων πατέρων τῆς Α' Οἰκουμ. Συνόδου, καθ' ἃς ὑπάρχουν μετέορτα δεσποτικῶν ἐορτῶν (Μεσοπεντηκοστῆς καὶ Ἀναλήψεως), ὅταν κατ' αὐτὰς συμπίπτῃ μνήμη ἐορταζομένου ἁγίου (βλ. ΤΜΕ, κγ' Ἀπρ. § 33, σ. 250, η' Μαΐου § 17, σ. 264 καὶ κα' Μαΐου § 11, σ. 268). Βάσει τῶν διατάξεων αὐτῶν συνετάξαμεν τὴν διάταξιν τῆς παρούσης περιπτώσεως.

599. Οὐδὲν τῶν ὑπ' ὄψιν ἡμῶν Τυπικῶν ὀρίζει τι περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης. Μόνον τὸ ΤΡ (σ. 463) ὀρίζει ἡ μὲν μνήμη τοῦ ἁγίου Τρύφωνος νὰ μείνῃ ἀμετάθετος, ἡ τῶν ψυχῶν νὰ προψαλῆ τῷ Σαββάτῳ πρὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου, ἡ δὲ ἀκολουθία τῆς κατ' αὐτὸ συμπιπτοῦσης μνήμης τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου νὰ προψαλῆ τῇ κδ' Ἰανουαρίου. Ἀλλὰ τὴν λύσιν ταύτην, περιλαμβάνουσαν μεταθέσεις δύο ἀκολουθιῶν, δὲν εὐρίσκομεν πρόσφορον διὰ τὰς ἐνορίας. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν νὰ προψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τῇ λα' Ἰαν. συμφώνως πρὸς ἀναλόγους διατάξεις τοῦ ΤΜΕ διὰ τὰς μνήμας ἄλλων ἁγίων (βλ. ΤΜΕ, κε' Ἰαν. § 8, σ. 164, κζ' Ἰαν. § 7, σ. 165, λ' Ἰαν. § 8, σ. 168 καὶ ι' Φεβρ. § 6, σ. 183). διεμορφώσαμεν δὲ τὴν διάταξιν συμφώνως πρὸς τὴν παρομοίαν περίπτωσιν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφώρου (βλ. ΤΜΕ κ' Δεκ. §§ 2-3, σ. 115, καὶ §§ 558-560 τοῦ παρόντος).

ον θεοτοκίον. (ἐν περιπτώσει δὲ ἐπισημοτέρου ἑορτασμοῦ *Καὶ νῦν, Παρῆλθεν ἡ σκιά, εἴσοδος καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου*). Ἀπόστιχα τοῦ ἁγίου Τρύφωνος. *Δόξα τῶν ἀναργύρων. Καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκια: τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, τῶν ἀναργύρων Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου μαρτύρων καὶ θεοτοκίον Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος.*

743. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τοῦ ἁγίου Τρύφωνος μεθ' ὁμοίων θεοτοκίων. (Ἐν περιπτώσει ἐπισημοτέρου ἑορτασμοῦ ὁ πολυέλεος μετὰ τοῦ ἀντιστοίχου καθίσματος τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίου καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου κτλ., ἄλλως εὐθύς) Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες: τῆς Θεοτόκου,⁶⁰⁰ τοῦ ἁγίου Τρύφωνος καὶ τῶν ἀναργύρων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἀναργύρων· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, τῶν ἀναργύρων καὶ θεοτοκίον. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου Τρύφωνος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασία: *Χέρσον ἀβυσσοτόκον*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Εἰς τοὺς αἰνους στιχηρά τοῦ ἁγίου Τρύφωνος γ' καὶ τῶν ἀναργύρων γ'. *Δόξα τοῦ ἁγίου Τρύφωνος τῆς ἀθλοφορικῆς σου χάριτος. Καὶ νῦν, Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Τρύφωνος.

744. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ ἁγίου Τρύφωνος καὶ δ' ἐκ τῆς σ' τῶν ἀναργύρων, ἢ] τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτίκια τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, τῶν ἀναργύρων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ μήτραν παρθενικήν*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου Τρύφωνος. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν*. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυνον*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

745. ΣΗΜ. Ἐάν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, ψάλλεται μόνῃ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἀκολουθιῶν τῶν ἐπισήμως ἑορταζομένων ἁγίων (§§ 195-198), παραλειπομένης τῆς ἀκολουθίας τῶν ἁγίων ἀναργύρων.

Ε'.

746. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχῃ ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Τυρινῆς,⁶⁰¹ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας (ἢ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου)] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ προεόρτια γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. *Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν προεόρτιον*. (Εἴσοδος). Τὸ *Φῶς ἴλαρόν* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. (Τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου). Τῇ δὲ Τετάρτῃ ἐσπέρας τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἀνάγνωσμα (καὶ δύο τοῦ ἁγίου) καὶ τὸ προκείμενον *Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον*. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικόν ἄπαξ μετὰ τῶν συνήθων στίχων (ἢ τὸ ἰδιόμελον ἄπαξ καὶ τὰ προσόμια τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν). *Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν προεόρτιον*. Ἀπολυτίκια· τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον.

747. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τὸ προεόρτιον. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας] Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὸ τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ προεόρτιον· μετὰ τὴν β' τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον. (Ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς καὶ τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον· οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου τοῦ ἁγίου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν). Κανόνες: Τῇ μὲν Δευ-

600. Κατ' ἄλλους ὁ τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως *Πολλοὶ συνεχόμενος πειρασμοῖς* μετὰ τῶν εἰρῶν.

601. Βλ. σχετικῶς § 729. Αἱ ἐν παρενθέσει διατάξεις ἀναφέρονται εἰς τὴν περίπτωση ἐπισημοτέρου ἑορτασμοῦ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου.

τέρα, Τρίτη και Πέμπτη ὁ προεόρτιος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου· εἰς ἃς δὲ ᾠδὰς ὑπάρχουν τριῶδια, ὁ τοῦ ἁγίου καὶ τὰ τριῶδια. Τῇ δὲ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ ὁ προεόρτιος, ὁ ὁλόκληρος τοῦ Τριωδίου καὶ ὁ τοῦ ἁγίου· εἰς ἃς δὲ ᾠδὰς ὑπάρχουν τριῶδια, ὁ τοῦ ἁγίου καὶ τὰ τριῶδια. Τὰ ἀπὸ γ' καὶ στ' ᾠδῆς ὡς ἐν § 732. Καταβασίαι· Χέρσον ἀβυσσοστόκον. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἶνους τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου ἅπαξ καὶ τὰ γ' προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν προεόρτιον. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 733.

ΣΤ' ⁶⁰²

748. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Παρασκευῇ τῆς Τυρινῆς, συμβάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ὁσίων πατέρων, διότι τῷ Σαββάτῳ τυγχάνει ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου. Ψάλλεται δὲ ἡ ἀκολουθία οὕτως.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας (ἢ τὴν α' στάσιον τοῦ Ψαλτηρίου)] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια προεόρτια δ', τῶν ὁσίων πατέρων γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τῶν ὁσίων. Καὶ νῦν προεόρτιον. (Εἰσοδος). Τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας (καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου). Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου Ὁ τοῦ Κυρίου Σταυρός (ζήτει τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας) δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ μετὰ τῶν συνήθων στίχων (ἢ τὸ ἰδιόμελον ἅπαξ καὶ τὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν). Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν προεόρτιον. Ἀπολυτικά· τῶν ὁσίων, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον.

749. Ἐν τῷ Ὄρθῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν δύο τῶν ὁσίων καὶ ἀντὶ θεοτοκίου προεόρτιον· μετὰ τὴν β' δύο τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον. (Ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς καὶ τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον· οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὄρθρου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν). Κανόνες· ὁ προεόρτιος, ὁ τοῦ ἁγίου καὶ ὁ τῶν ὁσίων, εἰς δὲ τὴν β' ᾠδὴν μόνος ὁ τῶν ὁσίων· ὁ δὲ κανὼν καὶ τὰ τριῶδια τῆς ἡμέρας καταλιμπάνονται. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου· εἴτα κάθισμα τῶν ὁσίων, τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν ὁσίων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι· Ἄσμα ἀναπέμφωμεν λαοί. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τῶν ὁσίων, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ τῶν ὁσίων γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τῶν ὁσίων. Καὶ νῦν προεόρτιον. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον.

750. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τῶν ὁσίων καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου, ἢ τὰ εἰς ὁσίους ἀντίφωνα (§ 210)]. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον, τῶν ὁσίων, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ προεόρτιον κοντάκιον Ὡς ἀγκάλας σήμερον (§ 752). Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ὁσίων (ζήτει τῇ ε' Δεκεμβρίου). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

602. Τὴν διάταξιν τῆς περιπτώσεως ταύτης παρελάβομεν ἐκ τοῦ ΠΠ (σ. 145-146), ἐπενεγκόντες ἐλαφρὰς τινὰς τροποποιήσεις. Τὸ ΤΡ (σ. 466) ὀρίζει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου ἐν τοῖς Ἀποδείπνοις. Τὰ λοιπὰ Τυπικὰ δὲν μνημονεύουν τῆς περιπτώσεως ταύτης. Αἱ ἐν παρενθέσει διατάξεις ἀναφέρονται εἰς τὴν περιπτώσιν ἐπισημοτέρου ἑορτασμοῦ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Τρύφωνος.

Ζ'.

751. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς, συμπάλλονται ἡ προεόρτιος ἀκολουθία, ἡ τῶν ὁσίων πατέρων καὶ ἡ τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. ΣΤ' §§ 748-750. Ἄλλ' ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας ἀναγινώσκεται τὸ ἐν τῷ Τριψιδίῳ ἀνάγνωσμα (καὶ δύο τοῦ ἁγίου) καὶ τὸ μετ' αὐτὸ προκείμενον Ἑλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον. Εἰς δὲ τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας Καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀδελφοὶ κτλ.

752. Συμπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Τρύφωνος
ὑπὸ Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου.⁶⁰³

ΕΝ Τῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα σιχηρὰ καὶ δοξαστικά ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.
Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀναγνώσματα, ἅτινα ζῆτει τῆ ι' Φεβρουαρίου.

Εἰς τὸν στίχον προσόμοια.

Ἦχος πλ. α'. (Χαίροις ἀσκητικῶν).

Χαίροις ὁ ἐκ προνοίας κληθεὶς * προγνωστικῶς Τρύφων, μαρτύρων ἀγλαΐσμα * τροφή γὰρ πιστοῖς ἐδείχθης * καὶ ἀρωγὸς εὐμενῆς * ὡς Θεοῦ θεράπων γνησιώτατος * διὸ καὶ διέπρεψας * μαρτυρίου τοῖς σκάμμασι * καὶ ἐξ αἱμάτων * ἀλουργίδα ἐξύφανας * τὴν μηδέποτε * δεχομένην παλαιώσιν * ἣν περ ἀμφιασάμενος * Κυρίῳ παρέστηκας * ὡς εὐπρεπῆς νεανίας, * ὡς ἀθλοφόρος περιδόξος, * αἰτούμενος πᾶσιν * ἰλασμόν καὶ σωτηρίαν * καὶ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὠσει κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται. (Ψαλμ. 137)

Χαίροις ὁ θεραπεύσας θερμῶς * τὸν δωρησάμενον θανάτων σοὶ δύναμιν * ἀγάπης γὰρ ὄφθης λύχνος * καὶ εὐσπλαχνίας κρονὸς * καὶ δικαιοσύνης ἐνδιαίτημα, * τοῖς πᾶσι τὰς χάριτας * ἐφαπλῶν καὶ ἰώμενος * νόσους ποικίλας * ἐπικλήσει τοῦ Πνεύματος, * οὐ εὐάρμοστον * ἐχηρημάτισας ὄργανον * ὅθεν καὶ ἐμελώδησας * τυράννων ἐνώπιον * τῆς εὐσεβείας τὸ μέλος * ὡς ἀηδῶν, Τρύφων, εὐλαλός * καὶ νίκης τὸ στέφος * κομισάμενος δυσώπει * σφῆξεσθαι ἅπαντας.

Στίχ. Πεφτυμένους ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσει. (Ψαλμ. 134)

Πεῖραν καθυποστάς ἀνδρικῶς * πολλῶν βασάνων, ἀθλοφόρε, ὡς ἄσαρκος, * τοὺς πόδας ἡλώθης ἥλοις * ὡς πορευθεὶς τὴν ὁδὸν * τῶν δικαιωμάτων τοῦ Θεοῦ ἡμῶν * διὸ καὶ ἐτύφλωσας * τὸν τηροῦντα, ὡς γέγραπται, * μάρτυς, τὴν πτέρναν, * ἀκλινῶς εὐοδοῦμενος * πρὸς οὐράνιον * μακαρίαν τε ἄνοδον * ὅθεν πρὸς τὴν μητρόπολιν * λαμπρῶς προσεχώρησας * τῶν πρωτοτόκων, θεόφρον, * ἐμφανιζόμενος πάντοτε * Χριστοῦ τῷ προσώπῳ * τοῦ παρέχοντος τῷ κόσμῳ * τὸ μέγα ἔλεος.

603. Περιοδικὸν Ἐφημέριος 1968, σ. 51 κ. ἑ.

Δόξα Ἦχος δ'.

Ἀποστολικὴν κεκτημένους χάριν * ἀθλοφορικὸν διήνυσας στάδιον, * Τρύφων ἀξιάγα-
στε· * σὺ γὰρ τῷ θεῷ τρωθῆεις ἔρωτι * πρακτικῶς Χριστῷ ἠκολούθησας· * καὶ πρὸς τὴν
ἀμαρτίαν * μέχρις αἵματος ἀντικαθιστάμενος * ἐν οὐρανοῖς ἐκομίσω τὸ ἔπαθλον. * Χριστὸν
ὑπὲρ ἡμῶν ἰκέτετε, * ἀθλητὰ μακάριε.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός. Προεόρτιον.

Σήμερον ἡ ἱερά μήτηρ. (Ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς).

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. (Ταχὺ προκατάλαβε).

Τρυφὴν τὴν ἀκήρατον * ἰχνηλατῶν ἐκ παιδὸς * βασάνους ὑπήνεγκας * ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ
Θεοῦ * καὶ ἠθλησας ἄριστα· * ὄθεν τὴν τῶν θαυμάτων * κομισάμενος χάριν * λύτρωσαι
πάσης βλάβης * τοὺς τιμῶντάς σε πόθῳ, * Τρύφων μεγαλομάρτυς, * πιστῶν ἡ ἀντίληψις.

Δόξα, καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Ἦχος α'. (Χορὸς ἀγγελικὸς).

Οὐράνιος χορὸς. (Ζῆτει ἐν τῷ Μηναίῳ).

ΕΝ Τῷ ΟΡΘΡῳ

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν, κάθισμα.

Ἦχος α'. (Τὸν τάφον σου Σωτήρ).

Ὡς ἥλιος λαμπρὸς * ἡ ἀγία σου μνήμη * ἐπέστη ἐμφανῶς * παναοίδιμε Τρύφων, *
πιστοὺς σελαγίζουσα * ταῖς ἀκτίσι τῶν ἄθλων σου * καὶ διώκουσα * τὸν σκοτασμὸν τῶν δαι-
μόνων· * ἐν ἡ ἀπαυτες * ὑπὲρ ἡμῶν σε πρεσβεύειν * αἰτοῦμεν πρὸς Κύριον.

Δόξα, καὶ νῦν. Προεόρτιον ὅμοιον.

Ὁ ὢν σὺν τῷ Πατρὶ. (Ζῆτει ἐν τῷ Μηναίῳ).

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν, κάθισμα.

Ἦχος δ'. (Ταχὺ προκατάλαβε).

Αἰμάτων τοῖς ρεύμασι * τῆς ἀθείας τὸ πῦρ * ὡς θβέσας, μακάριε, * τῇ τοῦ Χριστοῦ
ἀστρατῇ * ἀύλωσ ἐξέλαμψας. * Τρύφων, τῇ Ἐκκλησίᾳ * ὡς φωσφόρος λυχνία * φέγγος ἀθα-
νασίας * καὶ θαυμάτων ἀκτίνας· * διὸ καὶ τοὺς ὑμνοῦντας * τὴν μνήμην σου φαίδρυνον.

Δόξα, καὶ νῦν. Προεόρτιον ὅμοιον.

Σαρκε νηπιάσαντα. (Ζῆτει ἐν τῷ Μηναίῳ).

Μετὰ τὸν πολυέλεον, κάθισμα.

Ἦχος δ'. (Κατεπλάγη Ἰωσήφ).

Τὴν τρυφὴν ἐπιποθῶν * τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν * ὑπὲρ πλοῦτον καὶ χρυσόν. * τοὺς στε-
ναγμούς σου τῆς σαρκὸς * περιειποῖσω νοὶ μεγαλόφρονι· * ὄθεν τὸν καλόν * τελέσας δρό-

μον σου * ἔτιχες, σοφῆ, * ὡς πόρρω ἠλιπιας, * τῆς τοῦ Δεσπότητος θέας τὴν ἔλλαμψιν * κληρονομήσας, μακάριε· * ὄθεν δυσιώπει, * Τρύφων σωθῆναι * τοὺς εὐσεβῶς σοι προστρέχοντας.

Δόξα, καὶ ἵν. Προεόρτιον ὁμοιον.

Νηπιάζει δι' ἐμέ. (Ζήτηι τῆ β' τοῦ μηνὸς μετὰ τὸν πολυέλεον).

Προκειμενον. Ἦχος δ'.

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται. (Ψαλμ. 7α' 13)

Στίχ. Πεφτυτεμένοις ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσει. (Ψαλμ. 7α' 14)

Εὐαγγέλιον τὸ ἐν τῷ Ὁρθρῳ τῆς κγ' Ἀπριλίου.

Ὁ ν' ψαλμὸς. Δόξα. Ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου. Καὶ ἵν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στίχ. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός...

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β'.

Τρύφων, ἀθλοφόρων ἀγλαΐσμα, * σπλάγχνα οἰκτιρῶν ἐνδυσάμενος * τοῖς δεομένοις ἀφθόνως ἐσκόρπισας * τὴν θεϊκὴν δωρεάν· * καὶ τοῖς ἐκζητοῦσί σε ἐκὼν ἐπιστάς * ὡς θῦμα λογικόν * καὶ ὀλοκάρπωμα τέλειον * προσηνέχθης τῷ Χριστῷ. * Ἀλλὰ καὶ ἡμῶν * μὴ ἐλλείπης μνημονεῶν * ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν * οἰκειώσει σου, δεόμεθα.

Οἱ κανόνες καὶ τὰ ἐξαποστειλάρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος πλ. δ'. (Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος).

Τρύφων ἀθλητὰ μακάριε, * τῷ σαρκωθέντι Θεῷ * καὶ ἀγκάλαις ὡς νήπιον * βασταχθῆναι ἤχοντι * τοῦ πρεσβύτου προσέφερες * καθάπερ ζεύγος τρυγῶνων ἄμωμον * ψυχὴν καὶ σῶμα πόνοις ἀθλήσεως. * Ὡ τῆς ἀρίστης σου * προσφορᾶς, θεόληπτε! * δι' ἧς φθαρτῶν * καὶ ρεόντων ἠλλαξας * τὰ μὴ κενούμενα.

Τρύφων ἀθλοφόρε ἐνδοξε, * ὥσπερ τρυφὴν ἀληθῆ * τὴν πτωχείαν ἠγάπησας * τοῦ σαρκί πτωχεύσαντος * καὶ τὸν κόσμον πλουτίσαντος * περιουσίαν μνηστευομένην σοι * τῆς βασιλείας τοῦ παντοκράτορος· * ἧς ἐπιβέβηκας * σταλαγμοῖς αἱμάτων σου * ὡς ἐν βαφαῖς * θείας ὠραιότητος * καλλωπιζόμενος.

Τρύφων ἀθλητὰ πανεύφημε, * τὸν ζωοδότην Χριστὸν * ὀλικῶς ἐνδυσάμενος, * ἄνθος τῆς νεότητος * καὶ ἀκμὴν τὴν τοῦ σώματος * τῇ γῆ ἀπέθου καθάπερ πρόσκαιρα * καὶ ἀνυψώθης πρὸς τὰ αἰώνια * ταῖς τῶν ἀγώνων σου * χρυσαυγέσι πτέρυξι * καὶ τῷ φωτὶ * χαίρων κατεσκήνωσας * τῆς ἄνω λήξεως.

Τρύφων ἀθλοφόρε ἐνδοξε, * χριστομιμήτου στοργῆς * θησαυρὸς ἀνεξάντλητος * γεγωνὸς τοῖς τρόποις σου * ἐλεεῖς τοὺς ἰκέτας σου· * ὄθεν μὴ παύση ἡμᾶς λυτρούμενος * ἀσθενημάτων καὶ πάσης θλίψεως * καὶ παρεχόμενος * ἀμπελῶσι πάντοτε * καὶ τοῖς καρποῖς * καὶ ἀρούραις ἄνωθεν * τὴν εὐλογίαν σου.

Δόξα Ἦχος β΄.

Τῆς ἀθλοφορικῆς σου χάριτος * κατατριφῶντες τῶν δωρεῶν * χρεωστικῶς τὴν μνήμη
σου, * Τρύφων, ἐορτάζομεν * δι' ἀντιλήπτω ἀγρυπνος * καὶ φύλαξ θερμότητος * πέλει
ἡμῶν, ἀθλητά * τοὺς γὰρ πολλοὺς σου κριμάτους * ὁ πλούσιος δοτὴρ ἀμειβόμενος, * πηγὴν
σε θαυμάτων * εἰς πολλῶν περιποίησιν εἰργάσατο * δι' ὧν, ὡσπερ ἥλιος ἐκλάμπων * τῶν
εὐεργεσιῶν τὰς ἀκτίνας, * καταθάλλεις τοὺς τιμῶντάς σε * καὶ προεσβεύεις Κυριῷ * ὑπὲρ τῶν
ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός. Προεόρτιον.

Ὁ κτίστης οὐρανοῦ καὶ γῆς. (Ζῆτει ἐν τῷ Μηναίῳ).

Δοξολογία μεγάλη.

ΕΝ Τῇ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Κοντάκιον προεόρτιον.⁶⁰⁴

Ἦχος δ΄. (Ἐπεφάνης σήμερον).

Ὡς ἀγκάλας σήμερον, * πιστοί, καρδίας * ἐφαπλοῦντες, δέξασθε * καθαρωτάτῳ λογι-
σμῷ * ἐπιδημοῦντα τὸν Κύριον, * προεορτίους * αἰνέσεις προσάδοντες.

Τῆ Β΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἐορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς δυνατὸν νὰ τύχη ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ
Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ
τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Τρίτης τῆς ἑβδομάδος τῆς Ἀπόκρεω.

753. Πίναξ περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ ἐορτὴ συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Ἰαν 11	Μαρτ. 22	Τῆ Δευτ. τῆς Α΄ ἑβδ. τῶν νηστ.	Ζ΄	769-772
Ἰαν. 12	Μαρτ. 23	Τῆ Κυρ. τῆς Τυρινῆς	Γ΄	762-765
Ἰαν. 13	Μαρτ. 24	Τῷ Σαββ. τῆς Τυρινῆς	ΣΤ΄	768
Ἰαν. 14	Μαρτ. 25	Τῆ Παρασκ. τῆς Τυρινῆς	Ε΄	767
Ἰαν. 15	Μαρτ. 26	Τῆ Πέμπ. τῆς Τυρινῆς	Ε΄	767
Ἰαν. 16	Μαρτ. 27	Τῆ Τετ. τῆς Τυρινῆς	Ε΄	767
Ἰαν. 17	Μαρτ. 28	Τῆ Τρίτη τῆς Τυρινῆς	Ε΄	767
Ἰαν. 18	Μαρτ. 29	Τῆ Δευτ. τῆς Τυρινῆς	Ε΄	767
Ἰαν. 19	Μαρτ. 30	Τῆ Κυρ. τῆς Ἀπόκρεω	Γ΄	762-765

604. Τὸ ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ (Προσθεωρία § 40, σ. 34) ὀριζόμενον ὡς κοντάκιον Οὐράνιος χορὸς εἶναι ἀπολιτι-
κον. Τὸ ἀνωτέρω παρατιθέμενον προέρχεται ἐκ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 1843 ἐκδόσεως τῶν Μηναι-
ων (βλ. Γ. Μπεκατώρου, Τάξις 1970, σ. 70, σημ. 33).

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ ἑορτὴ συμπύπτει	Περίπτ.	§§
Ἰαν. 20	Μαρτ. 31	Τῷ Σαββ. τῶν ψυχῶν	Δ'	766
Ἰαν. 21	Ἀπρ. 1	Τῇ Παρασκ. τῆς Ἀπόκρεω	Α'	754-757
Ἰαν. 22	Ἀπρ. 2	Τῇ Πέμπ. τῆς Ἀπόκρεω	Α'	754-757
Ἰαν. 23	Ἀπρ. 3	Τῇ Τετ. τῆς Ἀπόκρεω	Α'	754-757
Ἰαν. 24	Ἀπρ. 4	Τῇ Τρίτῃ τῆς Ἀπόκρεω	Α'	754-757
Ἰαν. 25	Ἀπρ. 5	Τῇ Δευτ. τῆς Ἀπόκρεω	Α'	754-757
Ἰαν. 26	Ἀπρ. 6	Τῇ Κυρ. τοῦ Ἀσώτου	Γ'	762-765
Ἰαν. 27	Ἀπρ. 7	Τῷ Σαββ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	754-757
Ἰαν. 28	Ἀπρ. 8	Τῇ Παρασκ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	754-757
Ἰαν. 29	Ἀπρ. 9	Τῇ Πέμπ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	754-757
Ἰαν. 30	Ἀπρ. 10	Τῇ Τετ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	754-757
Ἰαν. 31	Ἀπρ. 11	Τῇ Τρίτῃ πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	754-757
Φεβρ. 1	Ἀπρ. 12	Τῇ Δευτ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	754-757
Φεβρ. 2	Ἀπρ. 13	Τῇ Κυρ. τοῦ Τελ. καὶ τοῦ Φαρ. Ἐκτὸς Τριωδ. ἐν καθημερινῇ Ἐκτὸς Τριωδ. ἐν Κυριακῇ	Γ' Α' Β'	762-765 754-757 758-761

Α'.

754. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχῃ ἐκτὸς Κυριακῆς μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου τῆς Τυρινῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου⁶⁰⁵] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ σιχηρὰ ἰδιόμελα Λέγε Συμεὼν εἰς σί'.*⁶⁰⁶ *Δόξα, καὶ νῦν, Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα Κατακόσμησον τὸν νυμφῶνά σου Σιών μετὰ σιχῶν.*

Εἰς τὸ β'. *Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σπτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν. (Λουκ. β' 29-31)*

Εἰς τὸ γ'. *Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου, Ἰσραήλ. (Αὐτ. 32).*

Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχούμενος. Τὸ Νῦν ἀπολύεις, τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτικίον Χαῖρε Κεχαριτωμένη ἐκ γ'. Ἀπόλυσις: Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασιλαχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

755. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ τῆς ἑορτῆς: εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

756. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκ τοῦ μδ' ψαλμοῦ ἐκλογῆς διὰ τὰς θεομητορικὰς ἑορτάς]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ ἐκ β'. Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκειμένον *Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον. Ὁ ν' ψαλ-*

605. Βλ. σημ. 39.

606. Εἰς ἡ' κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, ἐὰν τελεῖται ἀγρυπνία (ΤΑΣ κεφ. κ', ΤΔ σ. 194, ΤΕ σ. 406, ΤΡ σ. 466 κ. ἄ.).

μὸς χῦμα. Δόξα, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Καί νῦν τὸ αὐτό.⁶⁰⁷ Ὁ στίχος Ἐλέησόν με ὁ Θεός... καὶ τὸ ἰδιόμελον Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη. Ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς εἰς σ' μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.⁶⁰⁸ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κῆθισμα Ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾷ δίς. Ἀφ' σι τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος⁶⁰⁹ καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Χέρσον ἀβυσσοτόκον. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχο-λογεῖται ἀλλὰ ψάλλονται τὰ παρόντα μεγαλυνάρια μετὰ τῶν τροπαρίων τῆς θ' ᾠδῆς ὡς ἀζο-λούθως.

Ἀκατάληπτόν ἐστι * τὸ τελούμενον ἐν σοὶ * καὶ ἀγγέλοις καὶ βροτοῖς, * Μητροπάρθενε ἀγνή.

Ἀγκαλιζέται χερσίν * ὁ πρεσβύτερος Συμεὼν * τὸν τοῦ νόμου ποιητὴν * καὶ δεσπότην τοῦ παντός,

Βουληθεὶς ὁ πλαστουργός, * ἵνα σώσῃ τὸν Ἀδάμ, * μήτραν ᾤκησε τὴν σὴν * τῆς Παρθέ-νου καὶ ἀγνῆς.

Γένος ἅπαν τῶν βροτῶν * μακαρίζει σε, ἀγνή, * καὶ δοξάζει σε πιστῶς * ὡς μητέρα τοῦ Θεοῦ.

δεῦτε ἴδετε Χριστὸν * τὸν δεσπότην τοῦ παντός, * ὃν βασιτάζει Συμεὼν * σήμερον ἐν τῷ ναῷ.

Ἐπιβλέπεις πρὸς τὴν γῆν * καὶ ποιεῖς τρέμειν αὐτήν * καὶ πῶς γέρων κεκμηκῶς * σὲ κατέχει ἐν χερσίν;

Ζήσας ἔτη Συμεὼν, * ἕως εἶδε τὸν Χριστὸν, * ἀνεβόα πρὸς αὐτόν * Νῦν ἀπόλυσιν ζητῶ.

Ἡ λαβὴς ἡ μυστική, * ἡ τὸν ἄνθρακα Χριστὸν * συλλαβοῦσα ἐν γαστρὶ, * σὺ ὑπάρχεις, Μαριάμ.

Θέλων ἐνηθρώπῃσας * ὁ προάναρχος Θεὸς * καὶ ναῷ προσφέρεσαι * τεσσαρακονθήμε-ρος.

Κατελθόντ' ἐξ οὐρανοῦ * τὸν δεσπότην τοῦ παντός * ὑπεδέξατο αὐτόν * Συμεὼν ὁ ἱερεὺς.

Λάμπρυνόν μου τὴν ψυχὴν * καὶ τὸ φῶς τὸ αἰσθητόν, * ὅπως ἴδω καθαρώς * καὶ κηρύξω σε Χριστόν.

Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι...

Μητροπάρθενε ἀγνή, * τί προσφέρεις τῷ ναῷ, * νέον βρέφος ἀποδοῦσ' * ἐν ἀγκάλαις Συμεὼν;

Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι...

Νῦν ἀπόλυσιν ζητῶ * ἀπὸ σοῦ τοῦ πλαστουργοῦ, * ὅτι εἶδόν σε, Χριστέ, * τὸ σωτήριόν μου φῶς.

Τοῖς πρὶν γεογῶν τρυγόνων...

Ὅν οἱ ἄνω λειτουργοὶ * τρόμῳ λιτανεύουσι, * κάτω νῦν ὁ Συμεὼν * ἀγκαλιζέται χερσὶ.

Τοῖς πρὶν γεογῶν τρυγόνων...

Δόξα Πατρὶ. Ἡ τῆ φύσει μὲν Μονάς, * τοῖς προσώποις δὲ Τριάς, * φύλαττε τοὺς δούλους σου * τοὺς πιστεύοντας εἰς σέ.

Καὶ νῦν. Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς * πάντων τῶν Χριστιανῶν, * σκέπε, φρουρεῖ, φύλαττε * τοὺς ἐλπίζοντας εἰς σέ.

Ἱεροπρεπῶς ἀνωμολογεῖτο...

607. Ἐν Ἀγίῳ Ὁρει εἰσὶται νὰ λέγεται Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς παναχαράντου.

608. Τὸ ΤΜΕ (§ 2, σ. 171) ὀρίζει τὸν κανόνα ἀνευ στίχων. Βλ. ὁμοῦ σχετικῶς σμ. 75 τοῦ παρόντος. Καίτοι δὲ ἡ ἑορτὴ κατατάσσεται εἰς τὰς θεομητορικές, προεκρίναμεν τὸν στίχον Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι, διότι τὰ πλεῖστα τροπάρια τοῦ κανόνος ἀναφέρονται εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ὄχι εἰς τὴν Θεοτόκον (Βλ. καὶ Γ. Μπεκατώρου, Τάξις 1986, σ. 66, σμ. 19, καὶ ΤΡ σ. 484). Ἀλλὰ καὶ τὸ ΤΜΕ εἰς τὸν προεῳρτισμένον κανόνα ὀρίζει ὑπὸ τὸν Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι (α' Φεβρ. § 3, σ. 169).

609. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 195) τὸ μὲν κοντάκιον ψάλλεται, ὁ δὲ οἶκος ἀναγιγνώσκεται.

Καταβασιᾶ· Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμῳ σκιᾶ καὶ γράμματι. Τὸ ἔξαποστοιλάριον Ἐν πνεύματι τῷ ἱερωῶ ἐκ γ'. Εἰς τοὺς αἰῶνας τὰ προσόμοια Νόμον τὸν ἐν γράμματι εἰς δ'. Δόξα, καὶ νῦν, Ὁ ἐν χερσὶ πρεσβυτικαῖς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον.

757. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ὀδῆς τοῦ κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς στ', κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ παρόντα ἀντίφωνα.

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ψαλμὸς μδ')

Στίχ. α'. Ἐξηρεῖξάτο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ.
(μδ' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὄξυγράφου. (μδ' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Ὁραῖος κάλλι παρα τούς υἱούς τῶν ἀνθρώπων, ἔξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου.
(μδ' 3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Διὰ τοῦτο εὐλόγησέ σε ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα. (μδ' 3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ψαλμὸς μδ')

Στίχ. α'. Περιῶσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου, δυνατέ, τῇ ὥραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου. (μδ' 4)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθεῖς...

Στίχ. β'. Καὶ ἔντεινε καὶ κατευοδοῦ καὶ βασίλευε ἔνεκεν ἀληθείας καὶ πραότητος καὶ δικαιοσύνης. (μδ' 5)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ'. Τὰ βέλη σου ἠκονημένα, δυνατέ, λαοὶ ὑποκάτω σου πεσοῦνται. (μδ' 6)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. (μδ' 7)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενῆς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος α'. (Ψαλμὸς μδ')

Στίχ. α'. Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε, καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου. (μδ' 11)

Χαῖρε Κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε...

Στίχ. β'. Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ. (μδ' 13)

Χαῖρε Κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε...

Στίχ. γ'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ. (μδ' 18)

Χαῖρε Κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε...

Εισοδικόν.

Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν. (Ψαλμ. 73' 2). Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Σιμεὼν βασταχθεῖς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλού-
ια.

Τὸ ἀπολυτικίον Χαῖρε Κεχαριτωμένη. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ μήτραν παρθενικὴν. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμον σκιά καὶ γράμματι. Κοινωνικόν Ποτήριοιον σωτηρίου. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Εἶδομεν τὸ φῶς.

B'.

758. Ἐὰν ἡ ἐορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ ἐκτὸς τοῦ Τριωδίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλοντες σιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' ⁶¹⁰ καὶ τῆς ἐορτῆς τὰ ἰδιόμελα εἰς σ'. Δόξα, καὶ νῦν, Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη. Εἰσοδός, τὸ Φῶς λαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἐορτῆς. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα (ἢ τὸ α' ἀναστάσιμον καὶ τὰ τῆς ἐορτῆς μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν⁶¹¹). Δόξα, καὶ νῦν, Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχοῦμενος. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ καὶ τὸ τῆς ἐορτῆς δις. Ἀπόλυσις τῆς ἐορτῆς (§ 754) μετὰ τοῦ καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν.

759. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτὴ τῆς ἐορτῆς· εἴτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἐορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξόμεθα.

760. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκ τοῦ μδ' ψαλμοῦ ἐκλογῆς διὰ τὰς θεομητορικὰς ἐορτάς]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β' ἐν ἀναστάσιμον. Δόξα τῆς ἐορτῆς Χορὸς ἀγγελικός. Καὶ νῦν, Ὁ ὢν σὺν τῷ Πατρὶ. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον κάθισμα τῆς ἐορτῆς Νηπιάζει δι' ἐμέ δις. Εἴτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἢ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου, τὸ προκείμενον τῆς ἐορτῆς Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐορτῆς. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ὁ στίχος Ἐλέησόν με ὁ Θεός... καὶ τὸ ἰδιόμελον Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος μετὰ στίχου Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε, καὶ ὁ τῆς ἐορτῆς μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.⁶¹² Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἴτα τὸ κάθισμα τῆς ἐορτῆς δις. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἐορτῆς καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Χέρσον ἀβυσσοτόκον. Εἴτα [στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν καὶ] ψάλλοντες τὴν θ' ᾠδὴν [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος καὶ] τῆς ἐορτῆς μετὰ τῶν ἀναγκαίων μεγαλυναρίων.⁶¹³ Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀνα-

610. Κατὰ τὸ ΤΕ (σ. 406) δὲν ψάλλονται ἀναστάσιμα, κατατασσομένης οὕτω τῆς ἐορτῆς εἰς τὰς δεσποτικὰς καὶ ὄχι εἰς τὰς θεομητορικὰς.

611. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 169), ΤΠ (σ. 143), ΤΚω (σ. 88), ΤΦ (σ. 81) καὶ ΤΜ (σ. 134).

612. Τὰ ΤΚ (σ. 82) καὶ ΤΜΕ (§ 5, σ. 173) ὀρίζουν στίχον Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς. Διατὶ προεξερίναμεν τὸν στίχον Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι, βλ. σημ. 608. Ἄλλωστε καὶ αὐτὸ τὸ ΤΜΕ (Προθεωρία § 5 σημ. 4, σ. 7) χαρακτηρίζει τὴν ἐορτὴν ὡς «μετέχουσαν καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν δεσποτικῶν ἐορτῶν».

613. Ὅπως καὶ εἰς τὰς ἄλλας θεομητορικὰς ἐορτάς, ἀνεγράψαμεν τὴν ὀρθὴν τάξιν τῆς θ' ᾠδῆς, περιουλοισαντες ἐντὸς ἀγκυλῶν τὰ μὴ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ, τὸ ὅποιον ὀρίζει μόνον τὴν θ' τῆς ἐορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων (§ 8, σ. 174). Ἐὰν τηρηθῇ ἡ τάξις τοῦ ΤΜΕ, θὰ ψαλοῦν ὄλα τὰ μεγαλυνάρια, ὡς ἐν § 756· ἐὰν ὅμως τηρηθῇ ἡ ὀρθὴ τάξις, θὰ ψαλοῦν μόνον ὄσα ἀπαιτεῖ ὁ ἀριθμὸς τῶν τροπαρίων τῆς ἐορτῆς (βλ. καὶ ΤΡ σ. 469).

πάσιμον και τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Εἰς τοὺς αἰῶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' και τῆς ἑορτῆς δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 754). Δόξα, 'Ο ἐν χειροῖ προεσβυτικαῖς. Και νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

761. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικά και εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια και δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 757) μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτῆς. Εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον και τῆς ἑορτῆς. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα και νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ μήτραν παρθενηκὴν. Ἀπόστολος και Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως· Θεοτόκε ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾷ και γραμματι. Κοινωνικόν· [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον και] Ποτήριον σωτηρίου. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Γ'.

762. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχῃ ἐν Κυριακῇ μετὰ Τριωδίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [και τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ', τῆς ἑορτῆς δ'⁶¹⁴ και τοῦ Τριωδίου γ'.⁶¹⁵ Δόξα τοῦ Τριωδίου. Και νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἰσόδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε και τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα (ἢ τὸ α' ἀναστάσιμον και τὰ τῆς ἑορτῆς).⁶¹⁶ Δόξα τοῦ Τριωδίου. Και νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ και τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 754) μετὰ τοῦ και ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

763. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν δύο δοξαστικῶν αὐτῆς· κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς τῆς Ἀπόκρεω και τῆς Τυρινῆς Δόξα τοῦ Τριωδίου. Και νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἀξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις και ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

764. Ἐν τῷ Ὁρθρω ἀπολυτίκια, καθίσματα, ἀναβαθμοὶ κλπ. ὡς ἐν § 760. Εὐαγγέλιον ὄμως λέγεται τὸ τῆς Λειτουργίας τῆς ἑορτῆς. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς και ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ τῶν οἰκείων στίχων.⁶¹⁷ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον και ὁ οἶκος τοῦ

614. Πάντα τὰ Τυπικά ὀρίζουν πρῶτον τὰ τοῦ Τριωδίου και ἔπειτα τὰ τῆς ἑορτῆς. Ἄλλ' ὅπως και διὰ τὰ μεθέορτα τῶν Θεοφανεῶν ἐσημεῖωσαμεν (σημ. 559), εὐρίσκομεν τοῦτο ἀδικαιολόγητον και ἀνάρμοστον προκειμένου περὶ δεσποτικῆς ἢ και δεσποτικοθεομητορικῆς ἑορτῆς. Διότι ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς ἀναφέρεται εἰς γεγονὸς τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου, ἐνῶ ἐκ τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου αἱ μὲν δύο πρῶται ἀναφέρονται εἰς παραβολὰς τοῦ Κυρίου, ἡ δὲ τετάρτη εἰς τὴν ἔξωσιν τῶν προποπλάστων ἐκ τοῦ παραδείσου· ἀναιτιμωχῶς λοιπὸν ὑπερέχει και προηγείται ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς. Μόνον διὰ τὴν τρίτην Κυριακὴν, ἀφιερωμένην εἰς τὴν μέλλουσαν κρίσιν, θὰ ἴητο δυνατόν νὰ τεθῇ ζήτημα προβαδίσματος· ἀλλὰ και πάλιν ἡ ἱστορικὴ σειρὰ τῶν γεγονότων ἐπιβάλλει νὰ προηγηθῇ ἡ Ὑπαπαντὴ. Εἰς ἐπιρροῶν τῆς ἡμετέρας γνώμης προσάγομεν τὰ ἑξῆς: α'. Τὸ ΤΜ (σ. 181) διὰ τὴν μετὰ τὴν ἑορτὴν Κυριακὴν ὀρίζει πρῶτον τὰ τῆς ἑορτῆς και ἔπειτα τὰ τοῦ Τριωδίου· ἐὰν δὲ τοῦτο ἰσχύη διὰ τὰ μεθέορτα, κατὰ μείζονα λόγον δεόν νὰ ἰσχύσῃ διὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς. Και β'. Πάντα τὰ Τυπικά εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὅταν τύχῃ τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου ἢ τῇ Κυριακῇ τῶν Βαῖων, προτάσσουσιν τὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Διὰ ταῦτα τόσον εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν, ὅσον και εἰς ἀναλόγους τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ (ὅταν τύχῃ τῇ Α' ἢ τῇ Γ' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν) προτάσσομεν, ὅπου εἶναι δυνατόν, τὰ τῆς ἑορτῆς.

615. Τὴν κατανομὴν τῶν στιχηρῶν ὀρίσαμεν κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν (ΤΑΣ ἀπορ. κεφ. γ', ΤΠ σ. 143, ΤΦ σ. 80, ΤΚω σ. 88, ΤΜ σ. 134). Τὸ ΤΜΕ (§ 11, σ. 175) ὀρίζει διὰ μὲν τὰς δύο πρῶτας Κυριακὰς τοῦ Τριωδίου ἀναστάσιμα δ', τοῦ Τριωδίου β' και τῆς ἑορτῆς δ', διὰ δὲ τὰς ἄλλας δύο (Ἀπόκρεω και Τυρινῆς) ἀναστάσιμα δ', τοῦ Τριωδίου γ' και τῆς ἑορτῆς γ'. Ἡ διάταξις τοῦ ΤΜΕ δυνατόν νὰ τηρηθῇ κατὰ τὰς δύο πρῶτας Κυριακὰς, καθ' ἃς τὸ Τριωδίου ἔχει μόνον δύο ἐσπέρια ἰδιόμελα, πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως τοῦ α'.

616. Βλ. σημ. 611.

617. Βλ. σημ. 608 και 612.

Τριωδίου· εἶτα τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίου τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς⁶¹⁸ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι· *Χέρσον ἀβυσσοτόκον*. Εἶτα [σχιχολογούμεν τὴν Τιμιωτέραν καὶ ἀκολούθως] ψάλλομεν τὴν θ' ᾠδὴν [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος,] τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων [καὶ τοῦ Τριωδίου].⁶¹⁹ Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 754).⁶²⁰ Δόξα τῆς ἑορτῆς. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη*.⁶²¹ Δοξολογία μεγάλη. *Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*.

765. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [ἐὰν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' τῆς ἑορτῆς ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς καὶ δ' τοῦ Τριωδίου ἐκ τῆς σ' ᾠδῆς· πρὸ δὲ τοῦ κοντάκιου τῆς ἑορτῆς δυνατὸν νὰ ψαλῆ καὶ τὸ τοῦ Τριωδίου]. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ὡς ἐν § 761.

Δ'.

766. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχῃ τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ ἀκολουθία τῶν ψυχῶν προψάλλεται κατὰ τὸ προηγούμενον Σάββατον, ἴητο τὸ πρὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώπου, ἡ δὲ ἑορτὴ μένει ἀμετάθετος καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτῆς ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. Α' §§ 754-757.

Ε'.

767. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχῃ ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Τυρινῆς, καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου καὶ ψάλλεται μόνη ἡ τῆς ἑορτῆς, ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. Α' §§ 754-757.⁶²²

ΣΤ'.

768. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχῃ τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία τῶν ὁσίων πατέρων προψάλλεται τῇ Παρασκευῇ μετὰ τῆς προεορτίου καὶ τῆς τοῦ ἁγίου Τρύφωνος κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Ζ' § 751 διάταξιν, ἡ δὲ ἑορτὴ μένει ἀμετάθετος καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτῆς ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. Α' §§ 754-757.⁶²³

618. Τὰ κοντάκια ὠρίσαμεν κατὰ τὰ ΤΑΣ (ἀπορ. κεφ. ιγ'), ΤΔ (σ. 197) καὶ ΤΠ (σ. 143). Τὸ ΤΜΕ (§ 12, σ. 176) ὀρίζει εἰς τὴν γ' ᾠδὴν τὰ ἀναστάσιμα καὶ εἰς τὴν σ' τὰ τοῦ Τριωδίου.

619. Βλ. σημ. 613.

620. Κατὰ τὰ πλείστα τῶν Τυπικῶν. Μόνον τὸ ΤΜΕ (§ 12, σ. 176) ὀρίζει τῇ Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρου καὶ τῆς Τυρινῆς ἀναστάσιμα γ', τοῦ Τριωδίου β' καὶ τῆς ἑορτῆς γ'.

621. Καὶ ὡς πρὸς τὰ δοξαστικά ἠκολούθησαμεν τὴν τάξιν τῶν πλείστων Τυπικῶν (ΤΑΣ, ΤΠ, ΤΔ ἐνθ' ἀνωπ., ΤΦ σ. 81, ΤΚω σ. 88, ΤΜ σ. 169 καὶ ΤΡ σ. 470). Τὰ ΤΚω καὶ ΤΜ ὁμῶς ὀρίζουν τῇ Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρου καὶ τῆς Τυρινῆς Δόξα τοῦ Τριωδίου. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη*. Μόνον τὰ ΤΚ (σ. 82) καὶ ΤΜΕ (§ 12, σ. 176) ὀρίζουν Δόξα τοῦ Τριωδίου. *Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς*.

622. Κατὰ τὸ ΤΠ (σ. 144). Τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ οὐδόλως μνημονεύουν τῆς περιπτώσεως ταύτης, ἀφήνοντα οὕτω νὰ ἐνοηθῇ ὅτι ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ψάλλεται ἀμιγῆς. Τὰ ΤΑΣ (ἀπορ. κεφ. ια') καὶ ΤΔ (σ. 198-201) ἀναμειγνύουν καὶ τὰ τοῦ Τριωδίου. Τὸ δὲ ΤΡ (σ. 471) ὀρίζει ἐκ τῶν τοῦ Τριωδίου μόνον τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας εἰς τὰ ἀπόστιχα καὶ εἰς τοὺς αἶνους. Διὰ τὰς ἐνορίας ὅμως κρίνομεν προτιμωτέραν τὴν διάταξιν τοῦ ΤΠ. Βλ. καὶ τὰ ἐν § 729 σημειωθέντα περὶ τῶν μνημῶν ἑορταζομένων ἁγίων κατὰ τὴν ἐβδομάδα τῆς Τυρινῆς καὶ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν, ἅπανα κατὰ μείζονα λόγον δεόν νὰ ἰσχύσουν διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς.

623. Καὶ περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης οὐδὲν ὀρίζει τὸ ΤΜΕ. Εἶναι φανερόν ὅμως ὅτι ἡ ἑορτασμοσ ἀκολουθία τῶν ὁσίων πατέρων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραλειφθῇ, ἀλλὰ πρέπει ἢ νὰ συμψηφῆ μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἑορτῆς ἢ νὰ προσαλῆ τὴν παραμονὴν μετὰ τῆς προεορτίου καὶ τῆς τοῦ ἁγίου Τρύφωνος. Τὰ πλείστα τῶν

Ζ' .⁶²⁴

769. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ Δευτέρᾳ τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' σάσιν τοῦ Ψαλτηρίου⁶²⁵] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ γ' στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς *Λέγε Σιμεὼν* καὶ τὰ γ' τοῦ Τριωδίου *Ἐγκρατεία τὴν σάρκα. Δόξα, καὶ νῦν. Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη. Εἰσόδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ μέγα προκείμενον Μη ἀποστρέψης τὸ πρόσωπόν σου⁶²⁶ καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.*⁶²⁷ Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Ἐλαμψεν ἡ χάρις σου. Κύριε ἄπαξ καὶ τὰ γ' τῆς ἑορτῆς Κατακόσμησον τὸν νυμφῶνά σου, Σιών.*⁶²⁸ *Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχοῦμενος. Τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ' καὶ ἀπολυσις* ὡς ἐν § 754.

770. Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ ἡ λιτὴ κατὰ τὴν ἐν § 755 διάταξιν.

771. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ γ' καθίσματος ὁ πολυέλεος⁶²⁹]. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ τοῦ

μοναχικῶν Τυπικῶν (ΤΑΣ ἄπορ. κεφ. ιη'. ΤΔ σ. 202, ΤΚω σ. 91, ΤΦ σ. 85, ΤΜ σ. 165-166, ΤΡ σ. 473-474) τάσσονται ὑπὲρ τῆς πρώτης λύσεως, ὡς σημαίνει ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ ἐπικρατοῦσα· μόνον τὸ ΤΠ (σ. 145) ὑποδεικνύει τὴν δευτέραν λύσιν καὶ μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν πανηγύρεως τοῦ ναοῦ. Παρὰ ταῦτα τὴν λύσιν ταύτην εὐρίσκομεν λογιωτέραν καὶ καταλληλοτέραν διὰ τὰς ἐνορίας. Εἰς τὰς μονὰς ὅμως εἶναι δυνατόν νὰ τηρηθῇ ἡ πρώτη τάξις, ἣτις ἔχει ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὡς ἑξῆς: Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς σ' καὶ τῶν ὁσίων δ'. *Δόξα τῶν ὁσίων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ μετ' αὐτὸ προκείμενον καὶ εἶτα τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς. Δοξαστικά ὡς ἀνωτέρω. Ἀπολυτικά: τῆς ἑορτῆς, τῶν ὁσίων καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Τὰ αὐτὰ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν τῶν ὁσίων καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ τῆς ἑορτῆς, μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Κανόνες: τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ὁσίων. Ἀπὸ γ' φθῆς κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν ὁσίων καὶ καθίσματα τῶν ὁσίων καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' σ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι: *Χέρσον ἀβυσσοτόκον. Ἡ θ' φθῆ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων καὶ ἡ τῶν ὁσίων. Ἐξαποσειλεύαρι: τῆς ἑορτῆς, τῶν ὁσίων καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἰῶνας στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τῶν ὁσίων γ'. Δόξα τῶν ὁσίων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.* [Εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια τῆς ἑορτῆς ἐκ τῆς γ' φθῆς καὶ δ' τῶν ὁσίων ἐκ τῆς σ']. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ὁσίων (ἡ Ἀπόστολος τῶν ὁσίων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς). Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἐν περυστ. Α' §§ 754-757.*

624. Εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς περιπτώσεως ταύτης ἠκολουθήσαμεν κυρίως τὸ ΤΜΕ (περίπτ. Δ' §§ 21-23, σ. 180), διότι τὰ μοναχικά Τυπικά εἶναι μὲν ἀκριβέστερα, προϋποθέτουν ὅμως τὴν μοναχικὴν τάξιν (μικρὸν καὶ μέγαν Ἐσπερινὸν καὶ ἑσπερινὴν Λειτουργίαν), ἡ ὁποία δὲν τηρεῖται εἰς τὰς ἐνορίας (ΤΠ σ. 149-151 καὶ ΤΔ σ. 202-204). Κατ' ἐξαιρέσειν δὲ εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν ὠρίσαμεν καὶ τὰ τοῦ Τριωδίου, ὡς πράττει καὶ τὸ ΤΜΕ, διὰ τὴν ἑναρξιν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

625. Ὁρίζεται ρητῶς ὑπὸ τῶν ΣΔ (σ. 289) καὶ ΤΡ (σ. 474). Τὰ λοιπὰ μοναχικά Τυπικά σιωποῦν, θεωροῦντα προφανῶς τοῦτο ὡς αὐτονόητον.

626. Τοῦτο ὀρίζουν τὰ ΣΔ (σ. 289), ΤΚω (σ. 95) καὶ ΤΡ (σ. 474), εὐρίσκομεν δὲ τοῦτο λογικόν, ἐφ' ὅσον ψάλλονται καὶ τὰ τοῦ Τριωδίου. Τὸ ΤΜΕ (§ 21, σ. 180) ὀρίζει τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ τὰ ΤΔ καὶ ΤΠ, ὀρίζουν ὅμως τὸ μέγα προκείμενον καὶ τὰ τοῦ Τριωδίου γενικῶς εἰς τὸν μικρὸν Ἐσπερινόν. Ἐφ' ὅσον ὅμως εἰς τὰς ἐνορίας τελεῖται εἰς Ἐσπερινός, εἰς αὐτὸν θὰ ἐνταχθοῦν καὶ τὰ τοῦ Τριωδίου καὶ ἐπομνεῖς καὶ τὸ μέγα προκείμενον.

627. Τὸ ΤΜ (σ. 174-175) παραδόξως ὁμιλεῖ περὶ τελέσεως τοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς μετὰ Προηγιασμένης «ὅταν πύχη ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς ἐν τῇ Τεσσαρακοστῇ». Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἑορτὴ μόνον μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Α' ἑβδομάδος εἶναι δυνατόν νὰ τύχη (κατὰ τὸ π. ἡ.), ἡ ὡς ἂν διατάξεις εἶναι ἀνεφάρμοστος. Τὸ δὲ ΤΞ (σ. 207) ὀρίζει νὰ διακόπτεται ὁ Ἐσπερινὸς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας, νὰ ἀρχεταὶ δὲ ἡ ἀγρυπνία διὰ τοῦ Μ. Ἀποδείπνου, ὅπως κατὰ τὰς ἐορτάς τῶν Χριστογεννῶν καὶ τῶν Θεορανεῶν (βλ. σημ. 460).

628. Τὸ ΤΜΕ (§ 21, σ. 180) ὀρίζει μόνον τὰ δύο πρῶτα τῆς ἑορτῆς: οὐδεὶς λόγος ὅμως ὑπάρχει νὰ παραλειφθῇ τὸ τρίτον.

629. Κατὰ τὰ ΣΔ (σ. 289) καὶ ΤΚω (σ. 95) δὲν ψάλλεται πολυέλεος οὔτε μεγάλη δοξολογία «διὰ τὴν ἡμέρας αἰδέσιμον». Τὸ δὲ ΤΡ (σ. 475) ὀρίζει πολυέλεον, ὅχι ὅμως καὶ μεγάλην δοξολογίαν.

Τριωδίου *Τῆς νηστείας τῆ θεῖα ἀπαρχῇ. Δόξα, Τὴν πάνσοπον ἐγκράτειαν. Καὶ νῦν, Τὴν ἄμαχον πρεσβείαν σου.* Μετὰ τὴν β' τῆς ἑορτῆς *Χορὸς ἀγγελικὸς. Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ ὢν σὺν τῷ Πατρὶ.* Μετὰ τὸν πολυέλεον τὸ τῆς ἑορτῆς *Νηπιᾶζει δι' ἐμὲ δις.* Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον, τὸ Εὐαγγέλιον κτλ. ὡς ἐν § 756. Ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ τὰ τριώδια εἰς τὰς οἰκείας ψόδεις μετὰ τοῦ αὐτοῦ στίχου. Τὰ ἀπὸ γ' καὶ στ' ψόδης ὡς ἐν § 756.* Καταβασίαι· *Χέρσον ἀβυσσοτόκον.* Εἰς τὴν θ' τὰ μεγαλυνάρια *Ἀκατάληπτόν ἐστι μετὰ τῶν τροπαρίων τῆς ψόδης [καὶ τὰ τριώδια μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι].* Ἡ καταβασία τῆς ἑορτῆς. Τὸ ἐξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Εἰς τοὺς αἴνους τὸ ἰδιόμελον *Ἐλήλυθεν ἡ νηστεία ὑπαξ καὶ τὰ γ' προσόμοια τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ ἐν χερσὶ πρεσβυτικαῖς.* Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

772. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 757⁶³⁰

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ

Α'.

773. Ἐὰν ἡ Κυριακὴ μετὰ τὴν εορτὴν τύχη ἐκτὸς τοῦ Τριωδίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προουμιακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ',* τῆς ἑορτῆς *Λέγε Συμεὼν γ'* καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας γ'. *Δόξα* τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὑπάρχη· ἄλλως τῆς ἑορτῆς *Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς* (Ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς).⁶³¹ *Καὶ νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν,* καὶ τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν.* Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα* τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὑπάρχη. *Καὶ νῦν, Ὁ παλαιὸς ἡμερῶν* (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν)· ἄλλως *Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ παλαιὸς ἡμερῶν.* Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου (ἐὰν ἔχη δοξαστικόν) καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ *καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.*

774. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

775. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ· ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν, τὸ ἀναστάσιμον δις καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ὑπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς ἄνευ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν οἰκείων στίχων. Ἀπὸ γ' ψόδης κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ μεθέ-

630. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἡ Λειτουργία εἰς τὴν περιπτῶσιν ταύτην τελεῖται μετὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ ἀρχομένου διὰ τοῦ *Εὐλογημένη ἡ βασιλεία,* ἄνευ στιχολογίας Ψαλτηρίου. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλονται· τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας *Νηστεύσωμεν νηστείαν δεκτὴν* δις ἄνευ τοῦ μαρτυρικοῦ, τὰ τρία προσόμοια τοῦ Τριωδίου *Πᾶσαν ἀμαρτίαν διεπραξάμην* καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς *Λέγε Συμεὼν* εἰς ε'. *Δόξα, καὶ νῦν. Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη.* Εἰσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς ἰλαρόν,* τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ Τριωδίου. Εἶτα συναπτὴ τοῦ τρισάγιου, ὁ τρισάγιος ὕμνος, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου (ΤΔ σ. 203-204 καὶ ΤΠ σ. 151). Σημειωτέον ὅτι τὸ ΤΠ ὀρθότερον προτάσσει τὰ στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ἀντὶ δὲ προκειμένου ὀρίζει τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Τὰ ΤΑΣ (κεφ. κ'). ΤΔ καὶ ΤΜ (σ. 175) ὀρίζουν μετὰ τὰ ἀναγνώσματα τὸ *Κατευθυνθήτω* καὶ εἶτα τὸ τρισάγιον κτλ. Τὸ δὲ ΣΔ (σ. 289) καὶ τὸ ΤΚω (σ. 96) ὀρίζουν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ἀσφαλῶς προέρχεται τὸ *Κατευθυνθήτω.*

631. Βλ. σημ. 548.

ορτον. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς *Νόμον τὸν ἐν γραμματι δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς* (§ 754) εἰς τὰ δύο τελευταῖα. *Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

776. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, καὶ εἰσοδικὸν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*, ἢ τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτῆς (§ 757) καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ *ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*.⁶³² Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς ἑορτῆς, (τοῦ ἁγίου, ἐὰν ἔχη δοξαστικόν), καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ μήτραν παρθενικῆν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν: Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Β'.

777. Ἐὰν ἡ Κυριακὴ μετὰ τὴν ἑορτὴν τύχη ἐντὸς τοῦ Τριωδίου, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς *Λέγε Συμεών γ'* καὶ τοῦ Τριωδίου γ'.⁶³³ *Δόξα* τοῦ Τριωδίου. *Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα* τοῦ Τριωδίου. *Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς* (§ 754) μετὰ τοῦ *καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*.

778. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ τῇ μὲν Κυριακῇ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου καὶ τῇ τοῦ Ἀσωτου ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως: τῇ δὲ Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρεως καὶ τῆς Τυρινῆς μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ: *Δόξα* τὸ τῆς λιτῆς τοῦ Τριωδίου: *Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἶπα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.*

779. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἡ ἀκολουθία μέχρι τοῦ Εὐαγγελίου ὡς ἐν § 775. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν *Δόξα, Τῆς μετανοίας* κτλ. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος: εἶπα κάθισμα τοῦ Τριωδίου καὶ μεθέορτον. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι: *Χέρσον ἀβυσσοτόκον. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα ε' καὶ τοῦ Τριωδίου γ'.*⁶³⁴ *Δόξα* τοῦ Τριωδίου. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

780. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 776. [Ἐὰν ὁμοῦ ψαλοῦν τυπικὰ, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα, δ' τῆς ἑορτῆς καὶ δ' τοῦ Τριωδίου: μετὰ δὲ τὴν εἴσοδον δυνατόν να ψαλῆ πρὸ τοῦ κοντακίου τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ τοῦ Τριωδίου].

632. Βλ. σημ. 101.

633. Βλ. σημ. 614.

634. Τὸ ΤΔ (σ. 204) θρῖζει ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ Τριωδίου δ', τὸ δὲ ΤΡ (σ. 478) ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ', θρῖζει ὁμοῦ τὰ τοῦ Τριωδίου εἰς τὴν λιτήν.

Μεθέορτα τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τὸ Σάββατον τῶν ψυχῶν.

781. Ἐὰν τὸ Σάββατον τῶν ψυχῶν τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Ὑπαπαντῆς, ψάλλεται μὴν ἢ ἀκολουθία τῶν ψυχῶν, διακοπτομένων πρὸς καιρὸν τῶν μεθεόρτων.⁶³⁵

Μεθέορτα τῆς Ὑπαπαντῆς κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῆς Τυρινῆς.

Α' ⁶³⁶

782. Ἐὰν ἡ Δευτέρα, Τρίτη καὶ Πέμπτη τῆς Τυρινῆς τύχουν ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Ὑπαπαντῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ κάθισμα τῆς ἡμέρας] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας γ'. Ἐὰν δὲ οἱ ἅγιοι εἶναι δύο, μόνα τὰ στιχηρὰ αὐτῶν ἀνά γ'. *Δόξα* τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὑπάρχη. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς· ἄλλως *Δόξα, καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Τὸ *Φῶς Ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Τῇ δὲ Τετάρτῃ ἑσπέρας καὶ τὸ ἐν τῷ Τριψιδίῳ ἀνάγνωσμα καὶ τὸ μετ' αὐτὸ προκείμενον *Ἐλισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον*. Εἶτα τὸ *Καταξίωσον Κύριε*. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμειλον τοῦ Τριψιδίου δὶς καὶ τὸ μαρτυρικὸν μετὰ τῶν συνήθων στίχων. Δοξαστικά ὡς ἀνωτέρω. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς· ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη δοξαστικόν, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 754).

783. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ *Ψαλτήριον* τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα μεθέορτα. Κανόνες· τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας· εἰς ἃς ψῆδὰς ὅμως ὑπάρχουν τριψύδια, παραλείπεται ὁ τῆς ἑορτῆς καὶ λέγονται ὁ τοῦ ἁγίου καὶ τὰ τριψύδια (ἢ ὁ τῆς ἑορτῆς, ὁ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ β' τριψύδιον). Ἐὰν δὲ οἱ ἅγιοι εἶναι δύο, λέγονται οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν δύο ἁγίων· εἰς ἃς δὲ ψῆδὰς ὑπάρχουν τριψύδια, ὁ τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἐνὸς ἁγίου καὶ τὸ β' τριψύδιον. Ἀπὸ γ' ψῆδης τὸ κάθισμα τοῦ Τριψιδίου, *Δόξα* τοῦ ἁγίου, *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὑπάρχη, ἄλλως τὸ τῆς ἑορτῆς, καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς.⁶³⁷ Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμειλον τοῦ Τριψιδίου δὶς καὶ τὸ μαρτυρικὸν μετὰ τῶν συνήθων στίχων. Δοξαστικά καὶ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

784. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ψῆδης τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς σ' τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 757). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *Ἄξιόν ἐστιν*. Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

635. Τὰ ΤΑΣ (ἀπορ. κεφ. ιε'), ΣΔ (σ. 286), ΤΦ (σ. 80), ΤΚω (σ. 89), ΤΞ (σ. 2ο3) καὶ ΤΡ (σ. 479) ὁρίζουν διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην νὰ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῶν ψυχῶν κατ' ἰδίαν ἐν τῷ κοιμητηρίῳ ἢ νὰ προψάλλεται τῷ Σαββάτῳ τοῦ Ἀσώτου. Ἄλλ' οὔτε ἡ μία λύσις οὔτε ἡ ἄλλη προσφέρονται διὰ τὰς ἐνορίας. Διὰ τοῦτο αὐτοβούλως ἐδώσαμεν τὴν ἀνωτέρω λύσιν, ἐφαρμόζοντες τὴν μετὰθεσιν τοῦ Ψυχοσαββάτου μόνον ὅταν συμπιπῃ κατ' αὐτὸ ἡ κυρία ἡμέρα τῆς ἑορτῆς (περίπτ. Δ' § 766). Εἰς ὅσους ἡ δοθεῖσα λύσις φαίνεται περιεργὸς καὶ ἀήθης, ὑπενθυμίζομεν ὅτι ἀνάλογον φαινόμενον ἔχομεν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ εἰς τὰ μεθέορτα τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος, εἰς τὰ ὅποια παρεμβάλλονται τὰ μεθέορτα καὶ ἡ ἀποδοσις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.

636. Εἰς τὴν διατύπωσιν τῆς περιπτώσεως ταύτης καὶ τῆς ἐπομένης ἐστηρίχθημεν ἐπὶ τῶν ΤΑΣ (ἀπορ. κεφ. ιζ'), ΤΦ (σ. 87), ΤΔ (σ. 199), ΤΞ (σ. 203-204), ΤΚω (σ. 90-91) καὶ ΤΡ (σ. 479-480). Τὸ ΤΜΕ οὐδέμιαν ὁδηγίαν παρέχει διὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας.

637. Τὰ ΤΔ, ΤΚω καὶ ΤΦ ὁρίζουν νὰ ψαλοῦν εἰς τοὺς αἰνοὺς τὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς.

Β'.

785. Ἐάν ἡ Τετάρτη ἢ ἡ Παρασκευὴ τῆς Τυρινῆς τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Ὑπαπαντῆς, ἢ ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ Ὁρθρου τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 782-783 διάταξιν μετὰ τῶν ἑξῆς διαφορῶν:

α'. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ ἀπολυτίκιον, ἐκτενής· Σοφία. *Ὁ ὦν εὐλογητός, καὶ ἀντὶ τοῦ Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεὸς τὸ Ἐπουράνι βασιλεῦ, αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι καὶ ἀπόλυσις* (§ 754). Ὁμοίως καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου.

β'. Κανόνες· ὁ τῆς ἑορτῆς, ὁ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας καὶ ὁ ὀλόκληρος τοῦ Τριωδίου· εἰς ἃς δὲ ᾠδὰς ὑπάρχουν τριψῆδια, παραλείπονται οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου καὶ λέγονται μόνον οἱ τοῦ Τριωδίου. Ἐάν δὲ οἱ ἅγιοι εἶναι δύο, παραλείπεται ὁ ὀλόκληρος κανὼν τοῦ Τριωδίου καὶ λέγονται ὁ τῆς ἑορτῆς καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων⁶³⁸ ὅπου δὲ ὑπάρχουν τριψῆδια, οἱ τῶν ἁγίων καὶ τὸ β' τριψῆδιον.

γ'. Θεία Λειτουργία δὲν τελεῖται.⁶³⁹

Γ' ⁶⁴⁰

786. Ἐάν τὸ Σάββατον τῆς Τυρινῆς τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Ὑπαπαντῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ κάθισμα τῆς ἡμέρας] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τῶν ὁσίων πατέρων γ'. *Δόξα τῶν ὁσίων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Τὸ Φῶς ἴλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἰ,* τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ μετ' αὐτὸ προκείμενον *Ἐλπίσάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον.* Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ μετὰ τῶν συνήθων στίχων. *Δόξα τῶν ὁσίων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· τῶν ὁσίων καὶ τῆς ἑορτῆς.*

787. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἀνωτέρω. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τῶν ὁσίων καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθεόρτα. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες· ὁ τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ὁσίων, εἰς δὲ τὴν β' ᾠδὴν μόνος ὁ τῶν ὁσίων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ καθίσματα τῶν ὁσίων καὶ ἀντὶ θεοτοκίου τὸ μεθεόρτον. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν ὁσίων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι τοῦ Τριωδίου *Ἄσμα ἀναπέμψωμεν λαοί.*⁶⁴¹ Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τῶν ὁσίων καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια τῶν ὁσίων. *Δόξα τῶν ὁσίων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ὁσίων.*

788. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τῶν ὁσίων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 757). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τῶν ὁσίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ μήτραν παρθενικῆν.* Ἀπόστολος τῶν ὁσίων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

638. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 200. Βλ. καὶ §§ 1681 καὶ 1686 τοῦ παρόντος). Κατὰ δὲ τὸ ΤΡ (σ. 481) οἱ κανόνες λέγονται ὡς ἐν § 783, παραλειπομένου τοῦ ὀλοκληροῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου.

639. Βλ. § 1682.

640. Τὴν τάξιν τῆς περιπτώσεως ταύτης ὀρίζει μόνον τὸ ΤΡ (σ. 482), ὁποῦθεν καὶ παρελάβομεν αὐτήν.

641. Προεζρίναμεν τὰς καταβασίας τοῦ Τριωδίου λόγω τῆς υπάρξεως τῆς β' ᾠδῆς, τῆς ὁποίας στεροῦνται αἱ καταβασίαι τῆς ἑορτῆς. Οὕτως ὀρίζει καὶ τὸ ΤΡ (σ. 482).

Η ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ

789. Πότε γίνεται ἡ ἀπόδοσις.⁶⁴²

Ὅταν ἡ εορτὴ συμπύπτη	Ἡ ἀπόδοσις γίνεται	Ἡμερομηνία	Περίπτ.	§§
Τῆ Δευτ. τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	Αὐθιμερόν εἰς τὸν Ἑσπ.	Φεβρ. 2	ΣΤ'	803-804
Τῆ Κυριακῆ τῆς Τυρινῆς	Αὐθιμερόν εἰς τὸν Ἑσπ.	Φεβρ. 2	Ε'	802
Τῷ Σαββ. τῆς Τυρινῆς	Τῆ Κυρ. τῆς Τυρινῆς	Φεβρ. 3	Γ'	795-798
Τῆ Παρασκ. τῆς Τυρινῆς	Τῆ Κυρ. τῆς Τυρινῆς	Φεβρ. 4	Γ'	795-798
Τῆ Πέμπ. τῆς Τυρινῆς	Τῆ Κυρ. τῆς Τυρινῆς	Φεβρ. 5	Γ'	795-798
Τῆ Τετ. τῆς Τυρινῆς	Τῆ Κυρ. τῆς Τυρινῆς	Φεβρ. 6	Γ'	795-798
Τῆ Τρίτῃ τῆς Τυρινῆς	Τῆ Κυρ. τῆς Τυρινῆς	Φεβρ. 7	Γ'	795-798
Τῆ Δευτ. τῆς Τυρινῆς	Τῆ Πέμπ. τῆς Τυρινῆς	Φεβρ. 5	Δ'	799-801
Τῆ Κυρ. τῆς Ἀπόκρεω	Τῆ Πέμπ. τῆς Τυρινῆς	Φεβρ. 6	Δ'	799-801
Τῷ Σαββ. τῶν ψυχῶν	Τῆ Τρίτῃ τῆς Τυρινῆς	Φεβρ. 5	Δ'	799-801
Τῆ Παρασκ. τῆς Ἀπόκρεω	Τῆ Τρίτῃ τῆς Τυρινῆς	Φεβρ. 6	Δ'	799-801
Τῆ Πέμπ. τῆς Ἀπόκρεω	Τῆ Τρίτῃ τῆς Τυρινῆς	Φεβρ. 7	Δ'	799-801
Τῆ Τετ. τῆς Ἀπόκρεω	Τῆ Τρίτῃ τῆς Τυρινῆς	Φεβρ. 8	Δ'	799-801
Τῆ Τρίτῃ τῆς Ἀπόκρεω	Τῆ Παρασκ. τῆς Ἀπόκρεω	Φεβρ. 5	Α'	790
Τῆ Δευτ. τῆς Ἀπόκρεω	Τῆ Παρασκ. τῆς Ἀπόκρεω	Φεβρ. 6	Α'	790
Τῆ Κυρ. τοῦ Ἀσώτου	Τῆ Παρασκ. τῆς Ἀπόκρεω	Φεβρ. 7	Α'	790
Τῷ Σαββ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Τῆ Παρασκ. τῆς Ἀπόκρεω	Φεβρ. 8	Α'	790
Τῆ Παρασκ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Τῆ Παρασκ. τῆς Ἀπόκρεω	Φεβρ. 9	Α'	790
Τῆ Πέμπ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Τῆ Πέμπ. τῆς Ἀπόκρεω	Φεβρ. 9	Α'	790
Τῆ Τετ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Τῆ Τετ. τῆς Ἀπόκρεω	Φεβρ. 9	Α'	790
Τῆ Τρίτῃ πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Τῆ Τρίτῃ τῆς Ἀπόκρεω	Φεβρ. 9	Α'	790
Τῆ Δευτ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Τῆ Δευτ. τῆς Ἀπόκρεω	Φεβρ. 9	Α'	790
Τῆ Κυρ. τοῦ Τελ. καὶ τοῦ Φαρ.	Τῆ Κυρ. τοῦ Ἀσώτου	Φεβρ. 9	Γ'	795-798
Ἐκτὸς Τριωδ. ἐν καθημ.	Τῆ αὐτῆ ἡμέρα τῆς ἑπομ. ἑβδ.	Φεβρ. 9	Α'	790
Ἐκτὸς Τριωδ. ἐν Κυρ.	Τῆ ἑπομένη Κυριακῆ	Φεβρ. 9	Β' ἢ Γ'	791-794 795-798

Α'.

790. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν καθημερινῇ μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκρεω, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς καὶ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς εορτῆς (§§ 754-757) ἐξαίρουμένων ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς εισόδου καὶ τῶν ἀναγνωσιμάτων, ἐν δὲ τῷ Μεσονυκτικῷ τῆς λιτῆς, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ τοῦ πολυελέου μετὰ τοῦ ἀντιστοίχου καθίσματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ προκείμενον καὶ Ἀλληλουία τῆς εορτῆς, Ἀπόστολος δὲ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

642. Ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς εορτῆς κατὰ τὰς διαφόρους περιπτώσεις, πάντα τὰ τυπικὰ συμφωνοῦν, πλην τῆς περιπτώσεως Δ', δι' ἣν ἄλλα μὲν ὀρίζουν αὐτὴν εἰς τὴν Πέμπτην, ἄλλα δὲ εἰς τὸ Σάββατον τῆς Τυρινῆς, ἀποφεύγοντα πάντως τὴν Παρασκευὴν, ἴσως διότι κατ' αὐτὴν δὲν τελεῖται Λειτουργία, μόνον δὲ τὸ ΤΜΕ (σ. 178 μετὰ τὴν § 19) ὀρίζει αὐτὴν εἰς τὴν Παρασκευὴν. Τὴν προκριθεῖσαν ὑφ' ἡμῶν λύσειν ὑποσημαρίζουν τὰ ΤΚω (σ. 89), ΤΜ (σ. 171), ΤΞ (σ. 203), ΤΦ (σ. 82) καὶ ΤΡ (σ. 483). ἔχει δὲ αὐτὴ τὸ πλεονέκτημα ὅτι ἀρῆγει ἀνεπιμίκτους τὰς ἀκολουθίας τῆς ἀποδόσεως καὶ τῶν ὁσίων πατέρων.

Β'.

791. Ἐάν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν Κυριακῇ ἐκτός τοῦ Τριωδίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς *Λέγε Συμεὼν* εἰς στ.⁶⁴³ *Δόξα*, *Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη. Καὶ νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχούμενος*. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 754) μετὰ τοῦ *καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*.

792. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

793. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτηριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμιμος]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β' ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν οἰκείων στίχων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς δις. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι· *Χέρσον ἀβυσοστόκον*. Εἶτα [στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν καὶ] ψάλλομεν τὴν θ' ᾠδὴν [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος καὶ] τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων.⁶⁴⁴ Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς (§ 754) εἰς τὰ δύο τελευταῖα. *Δόξα, Ὁ ἐν χερσὶ πρεσβυτικαῖς. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνήματος*.

794. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 761. Ἄλλα μετὰ τὴν εἴσοδον λέγεται καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ. Ἀπόστολος δὲ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς.

Γ'.

795. Ἐάν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν Κυριακῇ μετὰ Τριωδίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ Τριωδίου γ'. *Δόξα* τοῦ Τριωδίου. *Καὶ νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ ἤχου.⁶⁴⁵ Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα* τοῦ Τριωδίου. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 754) μετὰ τοῦ *καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*.

796. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ἅπαντα ὡς ἐν § 778.

797. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἡ ἀκολουθία μέχρι τοῦ Εὐαγγελίου ὡς ἐν § 793. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν *Δόξα, Τῆς μετανοίας* κτλ. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ Τριωδίου μετὰ τῶν οἰκείων στίχων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίου τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι· *Χέρσον ἀβυσοστόκον*. Εἶτα [στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν καὶ μετ' αὐτὴν] ψάλλομεν τὴν θ' ᾠδὴν [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος,] τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων [καὶ τοῦ Τριωδίου].⁶⁴⁶ Ἐξαποστειλάρια· τὸ

643. Πρὸς ἀποφυγὴν διπλασιασμοῦ τῶν στιχηρῶν τῆς ἑορτῆς εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλοῦν καὶ τὰ τῶν ἀποστίχων, ἐφ' ὅσον εἰς τὸν στίχον θὰ ψαλοῦν τὰ ἀναστάσιμα.

644. Βλ. σημ. 613.

645. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 206). Τὰ ΤΜΕ (§ 16, σ. 177) καὶ ΤΡ (σ. 485) ὀρίζουν *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς.

646. Βλ. σημ. 613.

ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ', τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ Τριωδίου β'. Δόξα τοῦ Τριωδίου. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη.⁶⁴⁷ Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

798. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 761. [Ἐὰν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ Τριωδίου]. Λέγεται δὲ καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ [καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Τριωδίου πρὸ τοῦ τῆς ἑορτῆς]. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς.

Δ',⁶⁴⁸

799. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη τῇ Τρίτῃ ἢ τῇ Πέμπτῃ τῆς Τυρινῆς, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικὸν [καὶ τὸ κάθισμα τῆς ἡμέρας] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ γ' ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς Λέγε Συμεὼν καὶ τὰ γ' τῶν ἀποστίχων Κατακόσμησον τὸν νημφῶνά σου Σιών.⁶⁴⁹ Δόξα, καὶ νῦν. Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη. Τὸ Φῶς ἰλαρόν καὶ τὸ προκειμενὸν τῆς ἡμέρας. (Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἀνάγνωσμα καὶ τὸ μετ' αὐτὸ προκειμενὸν Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον). Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου Ἐσπερινοῦ καὶ Ὁρθρου ἀνά μίαν καὶ τὸ μαρτυρικὸν τοῦ Ὁρθρου μετὰ τῶν συνήθων στίχων Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμοὺς μου.⁶⁵⁰ Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχοῦμενος. Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 754).

800. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τῆς ἑορτῆς τὰ μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν ἐκ β'. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες ὁ τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ τριώδια τῆς ἡμέρας εἰς τὰς οικείας ᾠδὰς. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι. Χέρσον ἀβυσοστόκον. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ᾠδῆ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων [καὶ ἢ τῶν τριωδίων]. Τὸ ἔξαποστειλάριον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς εἰς δ'. Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ ἐν χερσὶ πρεσβυτικάς.⁶⁵¹ Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

801. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 757. Προκειμενὸν καὶ Ἀλληλοῖα τῆς ἑορτῆς, Ἀπόστολος δὲ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

647. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 207), ΤΞ (σ. 209) καὶ ΤΡ (σ. 485). Τὸ ΤΜΕ (§ 17, σ. 178) ὀρίζει Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

648. Τὸ ΤΜΕ οὐδεμίαν ὁδηγίαν παρέχει περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης, ἀφῆνον οὕτω νὰ ἐννοηθῇ ὅτι παραλείπεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου καὶ ψάλλεται μόνη ἡ τῆς ἑορτῆς. Ἀλλὰ τοιαύτην τάξιν μόνον τὸ ΤΦ (σ. 87) ἐκ τῶν μοναχικῶν Τυπικῶν ὀρίζει, ἐνθ' πάντα τὰ ἄλλα ὀρίζουν συμπληρωθῆσαν τῶν τοῦ Τριωδίου μετὰ τῶν τῆς ἑορτῆς (ΤΑΣ ἀπορ. κεφ. ιθ', ΤΔ σ. 207, ΤΚω σ. 92-93, ΤΞ σ. 205-206, ΤΜ σ. 173-174 καὶ ΤΡ σ. 486). Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τῶν Τυπικῶν τούτων, αἱ ὀδοὶ συμφωνοῦν σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν μετ' ἄλλῃλων, διεμορφώσαμεν τὴν ἀνωτέρω παρατιθεμένην τάξιν.

649. Τοῦτο ὠρίσαμεν αὐτοβούλως πρὸς ἀποφυγὴν διπλασιασμοῦ τῶν στιχῶν, ἐφ' ὅσον εἰς τὰ ἀπόστιχα θὰ ψαλοῦν τὰ τοῦ Τριωδίου (βλ. καὶ σημ. 643).

650. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 207). Ἀλλὰ καὶ ἄλλως εἶναι δυνατόν νὰ οἰκονομηθοῦν τὰ τοῦ Ἐσπερινοῦ: Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ στιχηρὰ Λέγε Συμεὼν εἰς στ'. Δόξα, καὶ νῦν. Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη. Εἰς δὲ τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ Κατακόσμησον τὸν νημφῶνά σου Σιών. Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχοῦμενος.

651. Ἐὰν τηρηθῇ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ ἢ ἐν σημ. 650 τάξεις, τότε δέον καὶ ἐνταῦθα νὰ ψαλῆ τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου ἀπαξ καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς ἀνά μίαν. Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ ἐν χερσὶ πρεσβυτικάς (ΤΞ σ. 206 καὶ ΤΚω σ. 93).

Ε΄.

802. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ Κυριακῆ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀπόδοσις γίνεται τῆ αὐτῆ ἡμέρα εἰς τὸν Ἑσπερινὸν οὕτω: Μετὰ τὸν προοιμακὸν εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς *Λέγε Συμεὼν εἰς δ΄*,⁶⁵² τὰ γ΄ τοῦ Τριψιδίου *Ἐγκρατεία τὴν σάρκα* καὶ γ΄ τοῦ ἁγίου Συμεὼν *Δίκαιος καὶ τέλειος. Δόξα, καὶ νῦν. Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὸ μέγα προκείμενον Μὴ ἀποστρέψῃς*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Ἐλαμψεν ἡ χάρις σου ἅπαξ καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς Κατακόσμησον τὸν νυμφῶνά σου, Σιών. Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχοῦμενος*. Τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ΄⁶⁵³ καὶ εὐθὺς *Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητός. Ἐπουράνιε βασιλεῦ*. Καὶ ποιῶμεν τὰς τρεῖς μεγάλας μετανοίας. Ἡ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 754): πρὸ δὲ τοῦ *Δι΄* εὐχῶν ψάλλεται τὸ *Πάντων προστατεύεις ἀγαθῆ*⁶⁵⁴ διὰ τὴν ἐξ ἔθους συγχώρησιν ἐπὶ τῆ εἰσόδῳ εἰς τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν.

ΣΤ΄⁶⁵⁵

803. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ Δευτέρᾳ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀπόδοσις γίνεται τῆ αὐτῆ ἡμέρα εἰς τὸν Ἑσπερινὸν οὕτω: Μετὰ τὸν προοιμακὸν εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς *Λέγε Συμεὼν εἰς δ΄*, τὰ γ΄ προσόμοια τοῦ Τριψιδίου *Πᾶσαν ἁμαρτίαν διεπραξάμην καὶ γ΄* τοῦ ἁγίου Συμεὼν *Δίκαιος καὶ τέλειος. Δόξα, καὶ νῦν. Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη. Εὐθὺς ἄνευ εἰσόδου τὸ Φῶς ἱλαρὸν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριψιδίου καὶ τὸ *Καταξίωσον Κύριε*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριψιδίου *Νηστεύσωμεν νηστείαν δεκτὴν ἅπαξ καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς Κατακόσμησον τὸν νυμφῶνά σου Σιών. Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχοῦμενος*. Τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ΄ καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 754).

652. Τὰ ΤΠ (σ. 149) καὶ ΤΜΕ (§ 20, σ. 179) ὀρίζουν τὰ στιχηρὰ τῶν αἰῶνων ἄλλα τοῦτο εἰς οὐδεμίαν ἀπόδοσιν γίνεται. Καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἡ ὁποία γίνεται αὐθημερὸν ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, ψάλλονται τὰ στιχηρὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ ὄχι τὰ τῶν αἰῶνων (ΤΜΕ κε΄ Μαρτ. § 6, σ. 208). Ἐπίσης ἄνευ λόγου τὰ ΤΜΕ (ἐνθ΄ ἀνωτ.) καὶ ΤΔ (σ. 206) παραλείπουν τὰ προσόμοια τοῦ Τριψιδίου. Ἀφοῦ τὰ προσόμοια ταῦτα συμπάλλονται καὶ κατ΄ αὐτὸν τὸν κύριον Ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς (βλ. § 769 τοῦ παρόντος, ἀλλὰ καὶ ΤΜΕ § 21, σ. 180), διὰτὶ νὰ μὴ ψαλοῦν κατὰ μείζονα λόγον εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἀποδόσεως;

653. Διαφόρως ὀρίζουν τὰ τῆς ἀπολύσεως τὰ ὑπ΄ ὄψιν ἡμῶν Τυπικά. Τὸ μὲν ΤΠ (σ. 149) ὀρίζει ἀπολυτικία μόνον τὰ *Θεοτόκε Παρθένε* καὶ μετ΄ αὐτὰ τὰς τρεῖς μεγάλας μετανοίας καὶ ἀπόλυσιν. Τὰ δὲ ΤΜΕ (§ 20, σ. 179) καὶ ΤΔ (σ. 206) ὀρίζουν τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ΄ καὶ εὐθὺς ἀπόλυσιν, πρὸ δὲ τοῦ *Δι΄* εὐχῶν παρεμβάλλουν τὰ *Θεοτόκε Παρθένη* καὶ τὰ ἐξῆς διὰ τὴν συγχώρησιν. Ὁμοίως ὀρίζει τὰ τῆς ἀπολύσεως καὶ τὸ ΤΞ (σ. 208-209) διὰ τὴν ἐπομένην περίπτωσιν. Ἄλλ΄ ἡ διάταξις αὕτη φαίνεται ἀνακόλουθος, διότι κατ΄ αὐτὴν θὰ λεχθοῦν πρωθυστερώς τὰ *Ὁ ὢν εὐλογητός* καὶ *Ἐπουράνιε βασιλεῦ*, τὰ ὁποία κανονικῶς προηγοῦνται τῆς ἀπολύσεως. Τέλος τὸ ΤΡ (σ. 487) ὀρίζει μόνον τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ΄ καὶ εὐθὺς *Σοφία* κτλ. Τὴν τάξιν ταύτην ἔθεωρήσαμεν λογικωτέραν, προσθέσαντες μόνον τὸ *Πάντων προστατεύεις ἀγαθῆ* διὰ τὴν συγχώρησιν.

654. Τὸ ΤΜΕ (§ 20, σ. 179) παρεμβάλλει καὶ τὸ *Εὐξόμεθα ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου*, τὸ ὁποῖον ὅμως οὐδέποτε λέγεται ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, ἄλλ΄ εἶναι χαρακτηριστικὸν τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Ἀποδείπνου καὶ τοῦ Μεσονυκτιοῦ.

655. Διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἠκολούθησαμεν τὴν διάταξιν τοῦ ΤΞ (σ. 208-209), ἡ ὁποία φαίνεται λογικὴ καὶ εὐτακτοῦ. Τὸ ΤΜΕ (§ 24, σ. 181) ὀρίζει ἀμίγη τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἑορτῆς. Ἐφ΄ ὅσον ὅμως εἰς τὰς κυρίας ἀκολουθίας τῆς ἑορτῆς ἐψάλθησαν καὶ τὰ τοῦ Τριψιδίου (βλ. περίπτ. Ζ΄ §§ 769-772), οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ παραλειφθοῦν ταῦτα εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἀποδόσεως. Ἐπίσης οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ παραλειφθοῦν τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Συμεὼν, ἐφ΄ ὅσον εἰς τὴν προηγουμένην περίπτωσιν τῆς ἀποδόσεως ψάλλονται καὶ αὐτὰ. Ἄλλωστε καὶ εἰς τὴν ἀνάλογον περίπτωσιν τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τόσοσιν τὸ ΤΜΕ (§ 6, σ. 208 καὶ § 18, σ. 212), ὅσον καὶ τὸ ΤΔ (σ. 260 καὶ 265) ὀρίζουν καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ.

804. Εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ἑσπερινοῦ ἀρχόμεθα τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου· μετὰ δὲ τὸ *Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν* ψάλλομεν τὸ α΄ τμήμα τοῦ μεγάλου κανόνος.⁶⁵⁶ Μετὰ τὴν στ΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον *Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου* μετὰ μέλους. Μετὰ τὴν θ΄ τὸν εἰρμόν *Ἀσπόρου συλλήψεως* καὶ τὸ *Ἄξιόν ἐστιν*. Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον *Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου* χίμα, τὸ *Κύριε ἐλέησον μ΄*, *Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τὰ λοιπὰ* τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου. Μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς ἀναγινώσκει ὁ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς παννυχίδος⁶⁵⁷ καὶ εὐθὺς ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν μετὰ τοῦ *Εὐξόμεθα*· Πρὸ τοῦ *Δι΄ εὐχῶν* ψάλλεται τὸ *Πάντων προστατεύεις ἀγαθὴ*.

805. ΣΗΜ. Μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ὑπαπαντῆς μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς πρὸ τῶν Βαῶν κατὰ τὰς ἐν καθημερινῇ μνήμῃς ἐπισήμως ἐφορτάζομένων ἁγίων ψάλλονται καταβασαί *Ἀνοίξω τὸ στόμα μου καὶ κοντάκιον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Προστασία τῶν Χριστιανῶν*. Τὰ αὐτὰ ψάλλονται καὶ ἐν Κυριακῇ, ἐὰν μεσολαβῇ τοιαύτη μέχρι τῆς ἐνάρεξως τοῦ Τριωδίου.

Τῆ Γ΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Συμεῶν τοῦ Θεοδοχοῦ καὶ Ἄννης
τῆς προφήτιδος.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελῶνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστεῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελῶνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Ἀπόκρεω.

806. Ἐν καθημερινῇ ἐκτὸς Τριωδίου καὶ μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκρεω ἡ μεθέορτος ἀκολουθία καὶ ἡ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 182-186). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς εορτῆς (§ 757). Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἐκτὸς Τριωδίου ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία, ἡ μεθέορτος καὶ ἡ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 773-776 διάταξιν.

Ἐὰν τύχῃ τῇ Κυριακῇ τοῦ Τελῶνου καὶ τοῦ Φαρισαίου ἡ τοῦ Ἀσώτου ἡ τῆς Ἀπόκρεω, ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος, ἡ μεθέορτος καὶ ἡ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 777-780 διάταξιν. Ἐὰν δὲ τύχῃ τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς, ἐπίσης καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καὶ γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς εορτῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Γ΄ §§ 795-798 διάταξιν.

Τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1672-1674 διάταξιν.

Τῇ Δευτέρᾳ, Τρίτῃ ἢ Πέμπτῃ τῆς Τυρινῆς ἡ μεθέορτος ἀκολουθία, ἡ τοῦ Τριωδίου καὶ ἡ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 782-784 διάταξιν, τῇ Τετάρτῃ ἢ Παρασκευῇ τῆς Τυρινῆς

656. Τὸ ΤΜΕ οὐδὲν ὀρίζει περὶ τοῦ μεγάλου κανόνος, ἀλλὰ μόνον λέγει ὅτι «Ἀπόδειπνον Μέγα οὐ λέγομεν ταύτῃ τῇ ἐσπέρᾳ διὰ τὸ τῆς εορτῆς αἰδέσιμον, λέγομεν δὲ τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον ἐν τοῖς κελλίαις» (§ 24, σ. 181). Ἄτοπον ὅμως φαίνεται νὰ παραλειφθῇ τὸ α΄ τμήμα τοῦ μεγάλου κανόνος κατὰ τὴν πρώτην ταυτην ἡμέραν τῆς νηστείας. Ἐφ' ὅσον δὲ ἤδη ἔχει γίνει ἡ ἀπόδοσις τῆς εορτῆς, ἐθεωρήσαμεν εὐστοχον νὰ ἐντάξωμεν αὐτὸ εἰς τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον. Τὴν λύσιν ταύτην εἰσθετεῖ καὶ τὸ ΤΞ (σ. 209), ἀνάλογον δὲ λύσιν δίδει καὶ τὸ ΤΜΕ εἰς παρομοίαν περιπτώσιν τῆς εορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ (σμη. μετὰ τὴν § 35, σ. 219). Τὸ δὲ ΤΡ (σ. 487) ὀρίζει: «Ἐν τῇ ὥρᾳ αὐτοῦ τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον, ὡς ἔθος».

657. Οὕτε περὶ τοῦ Εὐαγγελίου ὀρίζουν τι τὰ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν Τυπικά· ἐσημειώσαμεν ὅμως αὐτὸ ὡς αἰτιολογητὸν καὶ ἀπαραίτητον διὰ τὴν Α΄ ἑβδομάδα τῆς Τεσσαρακοστῆς.

κατά την ἐν § 785 διάταξιν. τῷ δὲ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καὶ ψάλλεται ἡ μεθέορτος καὶ ἡ τῶν ὁσίων πατέρων κατά την ἐν §§ 786-788 διάταξιν.

Ἐὰν δὲ τύχη τῆ Δευτέρᾳ ἢ Τρίτῃ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου καὶ ἡ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατά την ἐν §§ 1692-1705 διάταξιν. Ἐσπέρας δὲ τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον κατά την ἐν § 1710 διάταξιν.

Τῆ Δ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατά μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Ἀπόκρου.

807. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ γ΄ τοῦ μηνὸς (§ 806). Ἐὰν δὲ τύχη τῆ Τετάρτῃ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τελεῖται καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τῶν Προηγουσμένων κατά την ἐν §§ 1706-1708 καὶ 1715 διάταξιν.

Τῆ Ε΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀγάθης.

Ἡ μνήμη τῆς ἁγίας συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατά μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Πέμπτης τῆ Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκρου.

808. Ἐν καθημερινῇ ἐκτὸς τοῦ Τριωδίου καὶ μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Ἀπόκρου ἡ μεθέορτος ἀκολουθία καὶ ἡ τῆς ἁγίας ψάλλεται κατά την ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 182-187). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 757). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἐκτὸς τοῦ Τριωδίου ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία, ἡ μεθέορτος καὶ ἡ τῆς ἁγίας ψάλλεται κατά την ἐν §§ 773-776 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη τῆ Παρασκευῆ τῆς Ἀπόκρου, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπάνεται καὶ γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς κατά την ἐν περιπτ. Α΄ § 790 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν ἐπίσης καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου κατά την ἐν §§ 1672-1674 διάταξιν.

Ἐν Κυριακῇ μετὰ Τριωδίου ἐπίσης καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος, ἡ μεθέορτος καὶ ἡ τοῦ Τριωδίου κατά την ἐν §§ 777-780 διάταξιν. Ἐὰν δὲ τύχη τῆ Κυριακῆ τῆς Τυρινῆς, γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς κατά την ἐν περιπτ. Γ΄ §§ 795-798 διάταξιν.

Τῇ Δευτέρᾳ τῆς Τυρινῆς ἡ μεθέορτος ἀκολουθία, ἡ τοῦ Τριωδίου καὶ ἡ τῆς ἁγίας ψάλλεται κατά την ἐν §§ 782-784 διάταξιν, τῇ δὲ Τετάρτῃ ἢ τῇ Παρασκευῇ κατά την ἐν § 785 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη τῆ Τρίτῃ ἢ Πέμπτῃ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπάνεται καὶ γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς κατά την ἐν περιπτ. Δ΄ §§ 799-801 διάταξιν.

Τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς ἐπίσης καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καὶ ψάλλεται ἡ μεθέορτος καὶ ἡ τῶν ὁσίων πατέρων κατά την ἐν §§ 786-788 διάταξιν.

Ἐὰν δὲ τύχη τῇ ἀγία καὶ Μ. Τεσσαρακοστῇ, ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου καὶ τῆς ἀγίας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1692-1705 διάταξιν, καταλιμπανομένου τοῦ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ δοξαστικοῦ τῆς ἀγίας, ἀντὶ τοῦ ὁποίου ψάλλεται θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον, τῇ δὲ Τετάρτῃ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τελεῖται καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων κατὰ τὴν ἐν §§ 1706-1708 καὶ 1715 διάταξιν. Ἑσπέρας δὲ τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον κατὰ τὴν ἐν § 1710 διάταξιν.

Τῆ ΣΤ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βουκόλου ἐπισκόπου Σμύρνης.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Ἀπόκρεω.

809. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει μέχρι καὶ τῆς Πέμπτης τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὰ διαταχθέντα τῇ ε΄ τοῦ μηνὸς (§ 808).

Ἐὰν δὲ τύχη τῇ Παρασκευῇ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τὴν μὲν πρωΐαν τελεῖται ἡ συνήθης ἀκολουθία μετὰ τῆς Θ. Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων (§§ 1694-1704, 1706-1708 καὶ 1717), ἑσπέρας δὲ τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον, ἐν ᾧ ἀναγιγνώσκεται ἡ Α΄ στάσις τῶν οἰκῶν τῆς Θεοτόκου (§§ 1711 καὶ 1718).

Τῆ Ζ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμφάκου καὶ Λουκά τοῦ ἐν τῷ Στειρίῳ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρεω.

810. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει μέχρι καὶ τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ε΄ τοῦ μηνὸς (§ 808).

Ἐὰν τύχη κατὰ τὴν Α΄ ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν, καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἐνόου τῶν ἁγίων καὶ ψάλλεται ἡ τοῦ ἐτέρου μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1694-1705 διάταξιν, τῇ δὲ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ τελεῖται καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων κατὰ τὴν ἐν §§ 1706-1708 καὶ 1717 διάταξιν. Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον μετὰ τῆς Α΄ στάσεως τῶν οἰκῶν τῆς Θεοτόκου (§§ 1711 καὶ 1718).

Ἐὰν τέλος τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1717-1720 διάταξιν.

Τῆ Η΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου καὶ τοῦ ἁγίου προφήτου Ζαχαρίου.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Α΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Τυρινῆς.

811. Ἐν καθημερινῇ ἐκτός τοῦ Τριωδίου καὶ μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Ἀπόκρεω ἡ μεθέορτος ἀκολουθία καὶ ἡ τῶν δύο ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 182-186). Ἐν τῷ Ὁρθρῳ δυνατὸν νὰ ψαλῆ δοξολογία μεγάλη, παραλειπομένων τῶν ἀποστίχων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 757). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κωνιοκὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ τοῦ Τριωδίου καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ προφήτου καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος, ἡ μεθέορτος καὶ ἡ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α' §§ 773-776 διάταξιν. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς μὲν τὰ ἑσπέρια Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχοῦ· εἰς δὲ τὰ ἀπόστιχα Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Τὰ αὐτὰ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος.

Ἐὰν τύχη τῇ Παρασκευῇ τῆς Ἀπόκρεω, καταλιμπάνεται ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων ἡ ἀκολουθία καὶ γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α' § 790 διάταξιν.

Ἐν Κυριακῇ μετὰ Τριωδίου καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ προφήτου καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος, ἡ τοῦ Τριωδίου καὶ ἡ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου κατὰ τὴν ἐν § 1668 διάταξιν.⁶⁵⁸

Τῇ Δευτέρᾳ ἡ Πέμπτῃ τῆς Τυρινῆς ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς, τοῦ Τριωδίου καὶ τῶν δύο ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1676-1677 καὶ 1683-1684 διάταξιν. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα μόνα τὰ στιχηρὰ τῶν δύο ἁγίων, ψάλλοντα δὲ καὶ τὰ δοξαστικά τοῦ ἁγίου Θεοδώρου. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ ὁ α' κανὼν τῆς Παρακλητικῆς καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων· ἐν αἷς δὲ ᾠδαῖς ὑπάρχον τριῶν, καταλιμπάνεται ὁ κανὼν τῆς Παρακλητικῆς καὶ λέγονται οἱ δύο τῶν ἁγίων καὶ τὸ β' τριῶν. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ καὶ τὸ δοξαστικὸν τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, εἰς δὲ τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ. Δόξα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου. Καὶ νῦν θεοτοκίον.

Ἐὰν τύχη τῇ Τρίτῃ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται καὶ γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α' § 790 διάταξιν.

Τῇ Τετάρτῃ ἡ τῇ Παρασκευῇ τῆς Τυρινῆς ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς, τοῦ Τριωδίου καὶ τῶν δύο ἁγίων τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1680-1682 καὶ 1685-1687 διάταξιν. Ἀλλὰ τὰ ἑσπέρια στιχηρὰ καὶ οἱ κανόνες ὡς ὀρίζονται ἀνωτέρω διὰ τὴν Δευτέραν ἢ Πέμπτην τῆς Τυρινῆς, καταλιμπάνονται δὲ τὰ δοξαστικά τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, τὸ ἔξαποστειλάριον καὶ τὰ στιχηρὰ τῶν αἰῶν.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς, καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ προφήτου καὶ ψάλλεται ἡ τῶν ὁσίων πατέρων καὶ ἡ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ὡς ἔξῃς: Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τῶν ὁσίων γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τῶν ὁσίων. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχοῦ. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικόν. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτίκια· τῶν ὁσίων, τοῦ ἁγίου Στρατολογίᾳ ἀληθεῖ καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον. Τὰ αὐτὰ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Κανόνες τῶν ὁσίων καὶ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ καθίσματα τῶν ὁσίων, τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν ὁσίων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Ἐξαποστειλάρια· τῶν ὁσίων, τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ τῶν ὁσίων γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τῶν ὁσίων. Καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος...

658. Ἐπειδὴ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θεοδώρου περιλαμβάνει πλείστα ἑορταστικά στοιχεῖα (δοξαστικά, κάθισμα μίας στιχολογίας, ἔξαποστειλάριον, στιχηρὰ αἰῶν), ἐθεωρήσαμεν πρέπον νὰ συμπάλλεται καὶ ἐν Κυριακῇ μετὰ Τριωδίου, ὡς καὶ τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς μετὰ τῆς τῶν ὁσίων πατέρων.

μετὰ τῶν ὁσίων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυθίκα τῶν ὁσίων, τοῦ ἁγίου, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ὡς ἐν §§ 1688-1690.

Ἐὰν τύχη τῇ Α΄ ἑβδομάδι τῶν νηστειῶν ἀπὸ Δευτέρας μέχρι Πέμπτης, ἡ ἀκολουθία τοῦ προφήτου καταλιμπάνεται, ἡ δὲ τοῦ Τριωδίου καὶ ἡ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ψάλλεται ὡς ὀρίζεται τῇ ε΄ καὶ στ΄ τοῦ μηνὸς (§§ 808-809), καταλιμπάνονται δὲ τὰ δοξαστικά τοῦ ἁγίου, τὸ ἔξαποστειλᾶριον καὶ τὰ στιχηρὰ τῶν αἰνῶν.

Ἐὰν τύχη τῇ Παρασκευῇ τῆς Α΄ ἑβδομάδος, ἡ μὲν ἀκολουθία τοῦ προφήτου καταλιμπάνεται, ἡ δὲ τοῦ Τριωδίου καὶ ἡ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τελεῖται ὡς ὀρίζεται τῇ στ΄ τοῦ μηνὸς (§ 809), ἄνευ τῶν δοξαστικῶν, τοῦ ἔξαποστειλᾶριου καὶ τῶν στιχηρῶν τῶν αἰνῶν τοῦ ἁγίου.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Α΄ ἑβδομάδος, καταλιμπάνεται ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων ἡ ἀκολουθία καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου καὶ ἡ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος κατὰ τὴν ἐν §§ 1717-1720 διάταξιν.

Τῆ Θ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Νικηφόρου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπιπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Β΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Τυρινῆς.

812. Ἐν καθημερινῇ ἐκτός τοῦ Τριωδίου καὶ μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Ἀπόκρουε ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος καταλιμπάνεται καὶ γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α΄ § 790 διάταξιν.

Ἐν Κυριακῇ ἐκτός τοῦ Τριωδίου ἐπίσης καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος καὶ γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Β΄ §§ 791-794 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη τῇ Κυριακῇ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου ἡ τοῦ Ἀσώτου, ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος καταλιμπάνεται καὶ γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Γ΄ §§ 795-798 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη τῇ Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρουε ἡ τῇ Α΄ τῶν νηστειῶν, καταλιμπάνεται καὶ πάλιν ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1675 ἢ 1721-1724 διάταξιν ἀντιστοίχως.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἐπίσης καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1672-1674 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη τῇ Δευτέρᾳ, Τρίτῃ ἢ Πέμπτῃ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς, τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1676-1679 καὶ 1683-1684 διάταξιν, τῇ δὲ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ τῆς Τυρινῆς κατὰ τὴν ἐν §§ 1680-1682 καὶ 1685-1687 διάταξιν ἄνευ τοῦ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ δοξαστικοῦ καὶ τοῦ ἔξαποστειλᾶριου τοῦ ἁγίου.

Τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1688-1690 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος ψάλλεται τῇ Δευτέρᾳ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, διότι τῇ Κυριακῇ προψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος (περίπτ. Ζ΄ § 833).

Ἐὰν τύχη κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν ἐκτός Σαββάτου ἢ Κυριακῆς, ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου καὶ ἡ τοῦ μάρτυρος ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1692-1705 διάταξιν. τῇ δὲ Τετάρτῃ

καὶ Παρασκευῇ τελεῖται καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων ὡς ἐν § 1706-1708). Ἐσπέρας ἀπὸ μὲν Δευτέρας ἕως Πέμπτης τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον (§ 1710), τῇ δὲ Παρασκευῇ τῆς Α' ἑβδομάδος τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον μετὰ τῆς Α' στάσεως τῶν οἴκων τῆς Θεοτόκου (§§ 1711 καὶ 1718).

Τῷ Σαββάτῳ τῆς Α' ἑβδομάδος ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος καταλαμβάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1717-1720 διάταξιν.

Τῆ Ι' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Χαράλαμπος.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νησιῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Τυρινῆς.

813. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Ἰαν. 11	Μαρτ. 22	Τῇ Τρίτῃ τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	Η'	834-838
Ἰαν. 12	Μαρτ. 23	Τῇ Δευτ. τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΔ'	852-853
Ἰαν. 13	Μαρτ. 24	Τῇ Α' Κυρ. τῶν νηστ.	ΙΓ'	850-851
Ἰαν. 14	Μαρτ. 25	Τῷ Σαββ. τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΒ'	845-849
Ἰαν. 15	Μαρτ. 26	Τῇ Παρασκ. τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΑ'	842-844
Ἰαν. 16	Μαρτ. 27	Τῇ Πέμπ. τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	Ι'	840-841
Ἰαν. 17	Μαρτ. 28	Τῇ Τετ. τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	Θ'	839
Ἰαν. 18	Μαρτ. 29	Τῇ Τρίτῃ τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	Η'	834-838
Ἰαν. 19	Μαρτ. 30	Τῇ Δευτ. τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	Ζ'	833
Ἰαν. 20	Μαρτ. 31	Τῇ Κυρ. τῆς Τυρινῆς	Γ'	816-819
Ἰαν. 21	Ἀπρ. 1	Τῷ Σαββ. τῆς Τυρινῆς	ΣΤ'	829-832
Ἰαν. 22	Ἀπρ. 2	Τῇ Παρασκ. τῆς Τυρινῆς	Ε'	825-828
Ἰαν. 23	Ἀπρ. 3	Τῇ Πέμπ. τῆς Τυρινῆς	Ε'	825-828
Ἰαν. 24	Ἀπρ. 4	Τῇ Τετ. τῆς Τυρινῆς	Ε'	825-828
Ἰαν. 25	Ἀπρ. 5	Τῇ Τρίτῃ τῆς Τυρινῆς	Ε'	825-828
Ἰαν. 26	Ἀπρ. 6	Τῇ Δευτ. τῆς Τυρινῆς	Ε'	825-828
Ἰαν. 27	Ἀπρ. 7	Τῇ Κυρ. τῆς Ἀπόκρεω	Γ'	816-819
Ἰαν. 28	Ἀπρ. 8	Τῷ Σαββ. τῶν ψυχῶν	Δ'	820-824
Ἰαν. 29	Ἀπρ. 9	Τῇ Παρασκ. τῆς Ἀπόκρεω	Α'	814
Ἰαν. 30	Ἀπρ. 10	Τῇ Πέμπ. τῆς Ἀπόκρεω	Α'	814
Ἰαν. 31	Ἀπρ. 11	Τῇ Τετ. τῆς Ἀπόκρεω	Α'	814
Φεβρ. 1	Ἀπρ. 12	Τῇ Τρίτῃ τῆς Ἀπόκρεω	Α'	814
Φεβρ. 2	Ἀπρ. 13	Τῇ Δευτ. τῆς Ἀπόκρεω	Α'	814
Φεβρ. 3	Ἀπρ. 14	Τῇ Κυρ. τοῦ Ἀσώτου	Γ'	816-819
Φεβρ. 4	Ἀπρ. 15	Τῷ Σαββ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	814

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Φεβρ. 5	Ἄπρ. 16	Τῆ Παρασκ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α΄	814
Φεβρ. 6	Ἄπρ. 17	Τῆ Πέμπ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α΄	814
Φεβρ. 7	Ἄπρ. 18	Τῆ Τετ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α΄	814
Φεβρ. 8	Ἄπρ. 19	Τῆ Τρίτη πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α΄	814
Φεβρ. 9	Ἄπρ. 20	Τῆ Δευτ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α΄	814
Φεβρ. 10	Ἄπρ. 21	Τῆ Κυρ. τοῦ Τελ. καὶ τοῦ Φαρ. Ἐκτὸς Τριωδ. ἐν καθημερινῇ Ἐκτὸς Τριωδ. ἐν Κυριακῇ	Γ Α΄ Β΄	816-819 814 815

Α΄.

814. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν καθημερινῇ ἐκτὸς τοῦ Τριωδίου καὶ μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκρεω, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 195-198). Κανόνες τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν⁶⁵⁹ καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι: Ἐνοιξω τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ τροπάρια ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος τοῦ ἁγίου καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τοῦ β΄, ἢ] τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωκὸν τοῦ ἁγίου.

Β΄.

815. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν Κυριακῇ ἐκτὸς τοῦ Τριωδίου, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀναστάσιμου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν τῶν ἐν Κυριακῇ ἐπισημῶς ἐορταζομένων ἁγίων (§§ 199-202). Καταβασίαι: Ἐνοιξω τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Κοινωνικόν: Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ εἰς μνημόσυνον].

Γ΄⁶⁶⁰

816. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν μιᾷ τῶν τεσσάρων πρώτων Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄, τοῦ Τριωδίου γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου γ΄⁶⁶¹ Δόξα τοῦ

659. Κατάλληλος ὁ τῆς Τετάρτης τοῦ πλ. β΄ ἤχου Ἐκ ποηρᾶς συμβουλίας τοῦ δισημενοῦς.

660. Λεπτομερεῖς διατάξεις περὶ τῶν διαφόρων περιπτώσεων τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους ἐντὸς τοῦ Τριωδίου περιέχουν μόνον τὰ ΤΜΕ (§ 3-28, σ. 182-190) καὶ ΤΡ (σ. 490-499), καθὼς καὶ τὰ ΤΔ (σ. 213-223) καὶ ΤΞ (σ. 211-218), τὰ ὁποῖα ἀκολουθοῦν ἐν πολλοῖς τὰς διατάξεις τοῦ ΤΜΕ. Τὰ ΤΑΣ, ΤΠ, ΤΚω καὶ ΤΜ δὲν ἐνδιατρίβουν ἀναλυτικῶς εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, περιέχουν ὁμως διαφωτιστικὰς διατάξεις διὰ τὰς ἀντιστοίχους περιπτώσεις τῆς α΄ καὶ β΄ εὑρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου, τὰς ὁποίας ἐλαβομεν ὑπ' ὄψιν.

661. Κατὰ τὰς δύο πρώτας Κυριακὰς τοῦ Τριωδίου δυνατόν νὰ ψαλοῦν β΄ τοῦ Τριωδίου καὶ δ΄ τοῦ ἁγίου, διότι κατ' αὐτὰς τὸ Τριωδιον ἔχει μόνον δύο ἐσπέρια στιχηρὰ. Ἀνάλογον διάταξιν περιέχει τὸ ΤΜΕ διὰ τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Γρηγορίου (§ 5, σ. 162) καὶ τῶν τριῶν ἱεραρχῶν (§ 5, σ. 167).

Τριωδίου. Καί νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσόδος, τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καί νῦν τοῦ Τριωδίου. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*.

817. Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἁγίου: εἶτα κατὰ μὲν τὰς δύο πρώτας Κυριακὰς Δόξα τοῦ ἁγίου. Καί νῦν θεοτοκίον: κατὰ δὲ τὰς ἑτέρας δύο Δόξα τοῦ Τριωδίου. Καί νῦν τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

818. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς: ἀλλὰ τῇ Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρεω ἢ τῆς Τυρινῆς ἀντὶ τῆς ἐκλογῆς ὁ ψαλμὸς ρλοσ΄ *Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος*]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν Δόξα, *Τῆς μετανοίας* κτλ. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Τριωδίου καὶ ὁ εἰς τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ΄ ὧδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος: εἶτα κάθισμα τοῦ Τριωδίου. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καί νῦν θεοτοκίον. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι τοῦ Τριωδίου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου, τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους σιχηρὰ ἀναστάσιμα γ΄, τοῦ Τριωδίου β΄ καὶ τοῦ ἁγίου γ΄⁶⁶² μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Δίκαιος ὡς φοινῆξ ἀνήσει... καὶ Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου...* (§ 203). Δόξα τοῦ Τριωδίου. Καί νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. *Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*.

819. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικά καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ΄ ὧδης τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου, ἦ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου] Δόξα, καί νῦν τὸ κοντάκιον τοῦ Τριωδίου. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν: Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

Δ'.

820. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ προψάλλεται τῇ Παρασκευῇ μετὰ τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς⁶⁶³ ὡς ἀκολουθῶς.

662. Κατὰ τὸ TP (σ. 492) ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ'. Δὲν θεωροῦμεν ὁμοῦς λογικὴν τὴν τελείαν παράλειψιν τῶν σιχηρῶν τοῦ Τριωδίου.

663. Τὴν περίπτωσιν ταύτην οἰκονομοῦν διαφοροτρόπως τὰ Τυπικά. Τὰ TME (§§ 6-8, σ. 183) καὶ TP (σ. 493) δίδουν τὴν ὕφ' ἡμῶν προκριθείσαν λύσιν. Τὰ TM (σ. 151) καὶ TA (σ. 216) ὁρίζουν ἐπίσης νὰ προψαλῆ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, ἡ δὲ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς νὰ γίνῃ τῇ η' τοῦ μηνός, ἀντιπρόσκοντα πρὸς ἑαυτὰ, διότι ἀλλοχρῶς ὁρίζουν καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὴν ἀπόδοσιν εἰς τὴν θ' (TM σ. 171 καὶ TA σ. 205). Ἀνάλογον λύσιν δίδουν τὰ TKω (σ. 101) καὶ TF (σ. 91) διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς εὐρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου. Μόνον τὸ TΞ (σ. 216) μεταθέτει τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς Ἀπόκρεω. Τὴν λύσιν ταύτην δὲν εὐρίσκομεν ἄστοχον, δεδομένου ὅτι ἀνάλογος λύσις ἔχει δοθῆ ἤδη καὶ διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν τριῶν ἱεραρχῶν (βλ. § 726 καὶ σημ. 592). Πρὸς ἀποφυγὴν ὁμοῦ συσσωρεύσεως τριῶν ἀκολουθιῶν εἰς τὴν Κυριακὴν (ἀναστασίμου, τοῦ

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν, τὸ προκείμενον Ἡ βοήθειά μου παρά Κυρίου καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς μετὰ τὸν στίχων αὐτῶν (§ 754). Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 754).

821. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἁγίου. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἢ δέησις καὶ ἢ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

822. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς]. Τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ ἀντί θεοτοκίων τὰ τῆς ἑορτῆς. Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνήσει, τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα κτλ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες· ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου μετὰ στίχου Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ ἀντί θεοτοκίου τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἄφ' σ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι· Χέροσφον ἄβυσσοστόκον. Ἡ Τιμιώτερα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ᾠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων (§ 756) [καὶ ἡ τῶν δύο κανόνων τοῦ ἁγίου].⁶⁶⁴ Ἐξαποστειλάρια τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

823. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 757). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ μήτραν παρθενικῆν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως Θεοτόκε ἢ ἑλπίς... Ἐν νόμου σικῆ καὶ γράμματι... Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου [καὶ Εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

824. Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας καὶ τῷ Σαββάτῳ πρωτὶ ψάλλεται μόνῃ ἢ ἀκολουθία τῶν ψυχῶν κατὰ τὴν ἐν §§ 1672-1674 διάταξιν.

Ε'.

825. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Τυρινῆς,⁶⁶⁵ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου εἰς σ'. Δόξα, Ἐθυσας τῷ Θεῷ. Καὶ νῦν, Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. (Τῇ δὲ Τετάρτῃ ἐσπέρας τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ Τριωδίου καὶ δύο τοῦ ἁγίου καὶ μετ' αὐτὰ τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ προκείμενον Ἐλπίσάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον). Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ μετὰ τῶν συνηθῶν στίχων (ἢ τὸ

Τριωδίου καὶ τοῦ ἁγίου) προεκρίναμεν τὴν λύσιν τοῦ ΤΜΕ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἡ δυνατότης νὰ ψαλοῦν αἱ ἀκολουθίαι ἀνά δύο, ἦτοι τῇ μὲν θ' τοῦ μηνὸς ἢ τῆς ἀποδόσεως καὶ ἡ τοῦ ἁγίου (πρβλ. ἀπόδοσιν ἑορτῆς Εἰσοδίων μετὰ τῆς μνήμης τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης (§§ 466-468 τοῦ παρόντος), τῇ δὲ Κυριακῇ ἢ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τοῦ Τριωδίου. Ἐὰν προτιμηθῇ ἡ λύσις τοῦ ΤΕ, ἢ μὲν ἀκολουθία τῆς ἀποδόσεως θὰ ψαλῆ κατὰ τὴν ἐν περ.π. Α' § 790 διάταξιν, ἢ δὲ τῆς Κυριακῆς κατὰ τὴν ἐν περ.π. Γ' §§ 816-819 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου.

664. Τὸ ΤΜΕ (§ 7, σ. 183) ὀρίζει μόνον τὴν θ' τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων.

665. Περὶ τῶν ἀκολουθιῶν τῶν ἐπισημῶς ἐορταζομένων ἁγίων κατὰ τὴν ἐβδομάδα τῆς Τυρινῆς βλ. § 729.

ιδιόμελον ἄπαξ καὶ τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν). *Δόξα, Τὸν νοερόν ἀδάμαντα. Καὶ νῦν, Ἐκ παντοίων κινδύνων. Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.*

826. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ, ἦτοι τὸ ιδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἁγίου, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον, ἢ δέησις καὶ ἢ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα.*

827. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου δις καὶ τὸ θεοτοκίον ἄπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς μάρτυρας]. Καθίσματα μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ τοῦ Τριωδίου μετὰ τὴν β' καὶ τὸν πολυέλεον τὰ τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν θεοτοκίων. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου καὶ τὰ μετ' αὐτὸ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες τῆς Θεοτόκου⁶⁶⁶ καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου· εἰς ἃς δὲ ῥῥῆδες ὑπάρχουν τριῶδια, ὁ εἰς τοῦ ἁγίου καὶ τὰ τριῶδια. Τῇ Τρίτῃ εἰς τὴν β' ῥῥῆδην μόνον τὰ τριῶδια. Τῇ δὲ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ ὁ τῆς Θεοτόκου, ὁ εἰς τοῦ ἁγίου καὶ ὁ ὀλόκληρος τοῦ Τριωδίου· εἰς ἃς δὲ ῥῥῆδες ὑπάρχουν τριῶδια, μόνον ὁ ὀλόκληρος τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ τριῶδια. Ἀπὸ γ' ῥῥῆδης τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Ἀφ' οὗ κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλᾶριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὸ ιδιόμελον τοῦ Τριωδίου ἄπαξ καὶ τὰ γ' προσόμοια τοῦ ἁγίου. *Δόξα, Ὡσπερ ἀλάβαστρον πληρες. Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον. Τὰ τῆς Λειτουργίας ὡς ἐν § 814.*

828. ΣΗΜ. Ἐὰν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου, παραλείπονται τὰ τοῦ Τριωδίου καὶ ψάλλεται μόνῃ ἢ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ὡς ἐν § 814.

ΣΤ'.

829. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχῃ τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου γ' καὶ τῶν ὁσίων πατέρων γ'.*⁶⁶⁷ *Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἦχου τῆς ληγοῦσης ἐβδομάδος. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτω μου εἶ, τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ Τριωδίου καὶ δύο ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ ἁγίου καὶ τέλος τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ προκείμενον Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον. Εἰς τὸν στίχον τὸ ιδιόμελον Καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν μετὰ τῶν συνήθων στίχων (ἢ τὸ ιδιόμελον ἄπαξ καὶ τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν). *Δόξα τῶν ὁσίων. Καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἀπολυτικά τοῦ ἁγίου, τῶν ὁσίων καὶ τὸ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.**

830. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ἢ λιτῇ τοῦ ἁγίου ὡς ἐν § 826.

831. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς μάρτυρας]. Καθίσματα μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τοῦ ἁγίου Ὡς φωστὴρ ἀνέτειλας. *Δόξα, Ἰερὸν τὸ Πνεῦμά σε. Καὶ νῦν θεοτοκίον Μωϋσῆς ἔώρακε. Μετὰ τὴν β' τῶν ὁσίων Ταῖς τῶν πατέρων ἀστραπαῖς. Δόξα, Ὡς εἰς λειμῶνα ἀρετῶν. Καὶ νῦν θεοτοκίον Τῶν ἀσωμάτων σου Χριστέ. Μετὰ τὸν πολυέλεον τοῦ ἁγίου Τὴν καθαρότητα καὶ τὸ θεοτοκίον. Τὴν ἀπειρόγαμον. Οἱ ἀναβαθμοί κτλ. ὡς ἐν τῷ*

666. Βλ. σημ. 659.

667. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 216) ἀνά δ', ἐν τελεῖται ἀγρυπνία.

Μηναίω. Κανόνες· ὁ α΄ τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν εἰρημῶν καὶ ὁ τῶν ὁσίων.⁶⁶⁶ εἰς δὲ τὴν β΄ ᾠδὴν μόνος ὁ τοῦ Τριωδίου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς κοντάκιον καὶ ὄκος τῶν ὁσίων· εἶτα καθίσματα τοῦ ἁγίου, τῶν ὁσίων καὶ θεοτοκίον. Καταβασίαι τοῦ Τριωδίου Ἰσχυρὰ ἀναπέμφωμεν λαοί.⁶⁶⁷ Εἰς τὴν θ΄ ἱστοχολοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ἁγίου, τῶν ὁσίων καὶ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἰῶνας στιχηρὰ τοῦ ἁγίου γ΄ καὶ τῶν ὁσίων γ΄. Δόξα τοῦ ἁγίου Ὁσπερ ἀλάβαστρον πλήρες. Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε.⁶⁷⁰ Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἄπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

832. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ τροπάρια ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τῶν ὁσίων, ἢ] τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208).⁶⁷¹ Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὰ ἄπολυτίκια τοῦ ἁγίου, τῶν ὁσίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος τῶν ὁσίων καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου.⁶⁷² Εἰς τὸ Ἐξαίρετός τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Ζ΄.

833. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Δευτέρᾳ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ προβάλλεται τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς κατὰ τὴν προεκτεθεισάν διάταξιν (περίπτ. Γ΄ §§ 816-819), ἡ δὲ τοῦ ἁγίου Νικηφόρου ψάλλεται τῇ Δευτέρᾳ μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1692-1704 διάταξιν.

Η΄.⁶⁷³

834. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Τρίτῃ τῆς Α΄ ἢ τῆς Β΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Δευτέρᾳ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προσομιαικόν [καὶ τὰ Πρὸς Κύριον] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριωδίου γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου γ΄ (τὰ δευτέρᾳ Ἐδωκας τὸ

668. Τὸ ΤΜΕ (§ 11, σ. 184) καὶ τὸ ΤΔ (σ. 217) ὀρίζουν πρῶτον κανόνα τῆς Θεοτόκου. Ἄλλ' ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου κατὰ τὰς μνήμας τῶν ἐπίσημων ἑορταζομένων ἁγίων ἀντικαθιστᾷ τοὺς κανόνας τῆς Ὀκτωήχου· ἀπὸ τοῦ Σαββάτου ὁμως τοῦτου καὶ ἐφεξῆς καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς οἱ κανόνες τῆς Ὀκτωήχου δὲν ψάλλονται κατὰ τὰς καθημερινάς, ἀλλὰ μόνον ὁ τοῦ Μηναίου καὶ τὰ τριώδια τῆς ἡμέρας. Διὰ τοῦτο τὰ Μηναία καὶ πάντα τὰ μοναχικὰ Τυπικὰ εἰς οὐδεμίαν μνήμην ἁγίου συμπίπτουσιν κατὰ τὴν περιόδον ταύτην ὀρίζουν κανόνα τῆς Θεοτόκου. Εἰδικώτερον δὲ διὰ τὴν σήμερον τὸ ΤΞ (σ. 214) ὀρίζει κανόνας τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ὁσίων. Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ τὰ ΤΦ (σ. 95), ΤΠ (σ. 159), ΤΚω (σ. 102) καὶ ΤΜ (σ. 180) διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Προδρόμου (κδ΄ Φεβρ.). Εἶναι φανερὸν λοιπὸν ὅτι ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου δὲν ἔχει θεῖον εἰς τὴν παρουσίαν περιπτώσεων καὶ εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις μνημῶν ἑορταζομένων ἁγίων κατὰ τὰς καθημερινάς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς. Ἐάν ὁμως ἀκολουθοῦντες τὴν τάξιν τοῦ ΤΜΕ παραλείψωμεν τὰ τοῦ Τριωδίου, τότε ἀσφαλῶς πρέπει νὰ ψαλῆ ἡ μνήμη τῆς Θεοτόκου. Τοῦτο ὁμως δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν, διότι πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ψαλῆ ἡ ἀκολουθία τῶν ὁσίων πατέρων.

669. Τὰ ΤΜΕ (§ 11, σ. 184) καὶ ΤΔ (σ. 217) ὀρίζουν καταβασίαις Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου. Τὰ ΤΦ (σ. 95), ΤΠ (σ. 159), ΤΞ (σ. 214) καὶ ΤΡ (σ. 495) ὁμως ὀρίζουν τὰς τοῦ Τριωδίου, καὶ τοῦτο εὐρίσκουμεν ὀρθότερον, καὶ διότι εἶναι αἱ εἰδικαὶ καταβασίαι τῆς ἡμέρας καὶ διότι εἶναι οἱ εἰρημοὶ τοῦ τελευταίου τῶν ψαλλομένων κανόνων, περιλαμβάνουν δὲ καὶ καταβασίαν διὰ τὴν β΄ ᾠδὴν, ὅποιαν δὲν ἔχουν αἱ καταβασίαι Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου.

670. Κατὰ τὰ ΤΞ (σ. 214) καὶ ΤΠ (σ. 159) Δόξα τῶν ὁσίων. Καὶ νῦν. Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ὁσίων.

671. Ὁρίσαμεν τὰ ἀντίφωνα ταῦτα διὰ τὸ ἐπικρατέστερον τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος· οὐχ ἦπτον ὁμως φρονοῦμεν ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἄτοπον εἰς τὸ Β΄ ἀντίφωνον νὰ λεχθῶν οἱ εἰς ὁσίοις ἁρμοζόντες στιχοὶ (βλ. § 210). Παρομοίαν κατανομήν τῶν ἀντιφώνων βλ. εἰς τὴν α΄ Σεπτεμβρίου (§ 232 καὶ σημ. 219).

672. Τὸ ΤΜΕ (§ 11, σ. 184) ὀρίζει τὰ ἀναγνώσματα ἀντιπροφῶς. Ἐφ' ὅσον ὁμως εἰς τὴν ὅλην ἀκολουθίαν δίδεται προτεραιότης εἰς τὸν ἅγιον Χαράλαμψι, δεῖον νὰ προτιμηθῆ αὐτοῦ τὸ Εὐαγγέλιον.

673. Τὰ ΤΞ (σ. 216), ΤΚω σ. 102) καὶ ΤΔ (σ. 217) ὀρίζουν καὶ εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν νὰ προβαλλε-

σῶμα σου). Δόξα τοῦ ἁγίου. Καί νῦν προσόμοιον θεοτοκίον. Καί εὐθύς ἄνευ εισόδου τῷ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καί τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καί ἕν ἀνάγνωσμα τοῦ ἁγίου καί εὐθύς τῷ *Καταξίωσον*. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καί τὸ μαρτυρικὸν μετὰ τὸν συνήθων στίχων. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καί νῦν προσόμοιον θεοτοκίον. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καί θεοτοκίον καθημερινόν. Τὸ *Κύριε ἐλέησον μὲ* καί τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ.

835. Ἐν τῷ Μ. Ἀποδείπνῳ εἰς τοὺς στίχους *Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε...* μετὰ τὸν στίχον Ὅσοι θεοφόροι πατέρες ἡμῶν... ψάλλεται καί ὁ ἔξης: *Ἄγιε ἔνδοξε ἱερομάρτυς καὶ θαυματουργέ Χαράλαμπε, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.*

836. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ἡ λιτή τοῦ ἁγίου ὡς ἐν § 826.

837. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου δις καί τὸ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκριφον*. [Τὸ Φαληρίων τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ γ' καθίσματος ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς]. Καθίσματα μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ δύο τοῦ Τριωδίου καί θεοτοκίον μετὰ τὴν β' καί τὸν πολυέλεον τὰ τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν θεοτοκίων. Οἱ ἀναβαθμοὶ κτλ. ὡς ἐν τῷ Μηναιῳ. Κανόνες οἱ δύο τοῦ ἁγίου⁶⁷⁴ ἐν αἷς δὲ ῥῥαῖς ὑπάρχουν τριῶδα, ὁ εἰς τοῦ ἁγίου καί τὰ τριῶδα. [Εἰς τὸ τέλος τῆς γ' καί στ' ῥῥαῖς οἱ εἰρμοὶ τοῦ β' κανόνος τοῦ ἁγίου, εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς η' καί θ' ῥῥαῖς οἱ τοῦ β' τριωδίου, ἢ καταβασιαί *Ἄνοιξω τὸ στόμα μου*. Ἀπὸ γ' ῥῥαῖς τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου καί τὸ θεοτοκίον. Ἄφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καί τὸ συναξάριον. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαιροστειλάρια τοῦ ἁγίου καί θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους [τὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου εἰς δ' . Δόξα. Ὡσπερ ἀλάβαστρον πλήρες. Καί νῦν, Μακαρίζομέν σε. Ἡ δοξολογία χῦμα. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καί τὸ μαρτυρικὸν μετὰ τῶν συνήθων στίχων. Δόξα τοῦ ἁγίου κατ' ἐκλογὴν. Καί νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον. Ἡ εἰς τοὺς αἶνους] τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου ἕπαξ καί τὰ γ' προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα, Ὡσπερ ἀλάβαστρον πλήρες. Καί νῦν, Μακαρίζομέν σε. Δοξολογία μεγάλη καί τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἐἴτα τὸ *Κύριε ἐλέησον μὲ*. Δόξα, καί νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς: Ὁ ὢν εὐλογητός. Ἐπουράνιε βασιλεῦ.⁶⁷⁵ Καί εὐθύς ἀναγινώσκονται αἱ Ὁραὶ λιταί (§ 35), ἐν αἷς λέγεται ἀπολυτίκιον καί κοντάκιον τοῦ ἁγίου ὁμοίως καί μετὰ τοὺς μακαρισμοὺς τὸ κοντάκιον αὐτοῦ. Μετὰ τὴν εὐχὴν *Παναγία Τριάς*, τὸ ὁμοούσιον κράτος γίνεται ἀπόλυσις καί εὐθύς ἄρχεται ὁ Ἑσπερινός.

838. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καί τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῶν ἀποστίχων τοῦ Τριωδίου δις, τὸ μαρτυρικὸν ἕπαξ, τὰ γ' προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου καί τοῦ ἁγίου τὰ πρῶτα τοῦ Ἑσπερινοῦ Ὅλος ἐκ νεότητος εἰς δ' . Δόξα, Ἐθυσας τῷ Θεῷ. Καί νῦν προσόμοιον σταυροθεοτοκίον. Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καί τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου. Ἐἴτα τὸ *Κατευθυνθήτω*, ὁ Ἀπόστολος καί τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου καί καθέξης ἡ Λειτουργία τῶν Προσηγιασμένων. Κοινωνικόν: *Εἰς μνημόσυνον*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εὐλόγησω τὸν Κύριον*.

ταὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ τυχόντος ἁγίου τῆ Κυριακῆ τῆς Τυρινῆς. Ἀντιθέτως τὰ ΠΠ (σ. 159), ΤΦ (σ. 97) καί ΤΡ (σ. 496) ἀφήνουν αὐτὴν ἀμετάθετον. Προεκρίναμεν τὴν δευτέραν λύσιν ὡς προσηφορύτεραν διὰ τὰς ἐνορίας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ μετὰθεσις μνημῶν εἶναι δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ σύγχυσιν καί διὰ τοῦτο πρέπει κατὰ τὸ δυνατόν νὰ ἀποφεύγεται. Ὡς πρὸς τὴν τυπικὴν διάταξιν βλ. § 729.

674. Βλ. σημ. 668.

675. Οὕτω κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 219). Ὁρθότερον ὅμως, ἐάν μὲν ψαλὴ δοξολογία μεγάλη, μετ' αὐτὴν νὰ λεχθῶν ἡ ἐκτενής, τὰ πληροπικὰ καὶ ἡ εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας, καί μετὰ τὸ *Στερέωσαι αἱ Ὁραὶ* ἐάν δὲ δὲν ψαλὴ δοξολογία, μετὰ τὸ *Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καί θεοτοκίον, τὸ Κύριε ἐλέησον μὲ* καί τὰ λοιπὰ ὡς ἄνωτέρω.

Θ'.

839. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῆ Τετάρτη τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία πᾶσα τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν τῇ προηγουμένη περιπτώσει· ἀλλὰ μετὰ τὰ δοξαστικά τοῦ ἁγίου ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς παραμονῆς ψάλλονται προσόμοια σταυροθεοτοκία, ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ τῆς Προηγιασμένης θεοτοκίον. Ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ, ἐάν μὲν δὲν ψαλοῦν καταβασίαι καὶ δοξολογία, λέγονται σταυροθεοτοκία μετὰ τὸ ὑπολυτικίον, τὰ καθίσματα καὶ τὰ δοξαστικά, ἐάν δὲ ψαλοῦν καταβασίαι καὶ δοξολογία, λέγονται θεοτοκία.

Ι'.

840. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῆ Πέμπτη τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῆ Τετάρτη ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς Προηγιασμένης μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ Πρὸς Κύριον εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον *Νηστεύοντες ἀδελφοὶ σωματικῶς δις*, τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ, τὰ γ' προσόμοια τοῦ Τριψίδιου *Φεγγοβόλους ἡμᾶς ὡς ἀστραπᾶς* καὶ τοῦ ἁγίου τὰ δευτέρα προσόμοια *Ἐδωκας τὸ σῶμά σου εἰς δ'· Δόξα, Ἐθυσας τῷ Θεῷ. Καὶ νῦν προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριψίδιου καὶ ἐν ἀνάγνωσμα τοῦ ἁγίου, τὸ *Κατευθυνθῆτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

841. Τὰ τοῦ Ἀποδείπνου, Μεσονυκτικοῦ, Ὁρθρου καὶ Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων ὡς διετάχθησαν ἐν περιπτ. Η' (§§ 835-838). Ἄλλ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς Προηγιασμένης μετὰ τὰ ἐσπέρια *Δόξα* τὸ τῶν ἀποστίχων τοῦ ἁγίου *Τὸν νοερόν ἀδάμαντα*, τὸ ὅποιον δὲν ἐψάλη γθές. *Καὶ νῦν προσόμοιον σταυροθεοτοκίον.*

ΙΑ'.

842. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῆ Παρασκευῆ τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, αἱ ἀκολουθία Ἑσπερινοῦ, Ἀποδείπνου, Μεσονυκτικοῦ, Ὁρθρου καὶ Ὁρῶν τελοῦνται ὡς ἐν περιπτώσει Η' (§§ 834-838). Διὰ τὰ θεοτοκία ὅμως ἰσχύουν τὰ ἐν § 839 σημειωθέντα.

843. Ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ τῆς Προηγιασμένης μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ Πρὸς Κύριον εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας *Δεῦτε πιστοὶ ἐπεργασώμεθα δις*, ἐν ὁμόχρον μαρτυρικόν, τὰ γ' πρώτα στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους *Ὁλος ἐκ νεότητος* καὶ τὰ δ' ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου *Δεῦτε φιλομάρτυρες πάντες. Δόξα* τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους *Ἐθυσας τῷ Θεῷ. Καὶ νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ τυχόντος ἤχου. Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριψίδιου, τὸ *Κατευθυνθῆτω*, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. *Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον.* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εὐλογήσω τὸν Κύριον.*

844. Τῆ Παρασκευῆ ἐσπέρας τελεῖται τὸ Μικρὸν Ἀποδείπνον, ἐν ᾧ ἀναγινώσκεται ἡ Α' στάσις τῶν οἴκων τῆς Θεοτόκου, ὡς εἰθισται. (βλ. § 1718). Κοντάκιον τὸ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου *Πίσιν Χριστοῦ ὡσεὶ θώρακα.*

ΙΒ'.

845. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῆ Παρασκευῆ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ Πρὸς Κύριον εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ στιχηρὰ ὡς ἐν § 843. *Δόξα* τοῦ ἁγίου Θεοδώρου *Ὁργάνῳ χρησαίμενος. Καὶ νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ τυχόντος ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριψίδιου καὶ ἐν ἀνάγνωσμα τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, τὸ *Κατευθυνθῆτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λει-

τουργία τῶν Προηγιασμένων. Κοινωνικόν· *Γεύσασθε καὶ ἴδετε. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εὐλόγησω τὸν Κύριον.*

846. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας τὸ Μικρὸν Ἀποδείπνον, ἐν ᾧ ἀναγινώσκεται ἡ Α' στάσις τῶν οἰκῶν τῆς Θεοτόκου, ὡς εἶθισται (§ 1718). Μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον τὰ κοντάκια ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων.⁶⁷⁶ τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'.* Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἀποδείπνου.

847. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ἡ λιτή καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους ὡς ἐν § 826.⁶⁷⁷

848. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, τοῦ ἁγίου Θεοδώρου καὶ τοῦ θεοτοκίου *Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν.* [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους δύο καὶ θεοτοκίον· μετὰ τὴν β' τὰ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· μετὰ τὸν πολυέλεον πάλιν τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους καὶ τὸ θεοτοκίον. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον, τὸ Εὐαγγέλιον κτλ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες· ὁ δεῦτερος τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους μετὰ τῶν εἰρημῶν καὶ ὁ α' τοῦ ἁγίου Θεοδώρου.⁶⁷⁸ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· εἶτα καθίσματα τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, τοῦ ἁγίου Θεοδώρου καὶ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριψιδίου. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, τοῦ ἁγίου Θεοδώρου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους γ' καὶ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου γ'. Δόξα τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους Ὡσπερ ἀλάβαστρον πλήρες. Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους.

849. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικά καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ἢ] τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, ὅστις εἶναι ὁ αὐτὸς καὶ διὰ τὸν ἅγιον Θεόδωρον, καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυνον.* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

ΙΓ'.

850. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Α' Κυριακῇ τῶν νηστεϊῶν, αἱ ἀκολουθιαὶ τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Γ' (§§ 816-819) διάταξιν μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν:

α'. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τὸ τῆς Ὁρθοδοξίας *Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου. Δόξα* τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.*

676. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 221), ΤΠ (σ. 160), ΤΞ (σ. 215) καὶ ΤΜ (σ. 159). Τὸ ΤΜΕ (§ 20, σ. 187) ὀρίζει μόνον τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους τὸ κοντάκιον.

677. Τὸ ΤΜΕ (§ 21, σ. 188) ὀρίζει τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου. Ἐφ' ὅσον ὁμως ἐψάλη ἡ λιτή τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, αὐτοῦ τὸ ἀπολυτικίον πρέπει νὰ ψαλῆ. Ἄλλωστε ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θεοδώρου στερεῖται λιτῆς.

678. Τὰ ΤΦ (σ. 100) καὶ ΤΔ (σ. 221) ὀρίζουν καὶ κανόνα τῆς Θεοτόκου. Ἡ πλειονότης ὁμως τῶν Τυπικῶν ἀπολείπει αὐτὸν (ΣΔ σ. 293, ΤΚω σ. 104, ΤΜ σ. 159-160, ΤΠ σ. 160, ΤΞ σ. 215, ΤΡ σ. 501, ΤΜΕ § 21, σ. 188. Βλ. καὶ σημ. 668).

β'. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἁγίου. Δόξα τοῦ Τριωδίου *Χαίρετε προφήται. Καὶ νῦν, Τὴν πᾶσαν ἐπέλιθα μου.* Μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον τὸ ἀπολυτικίον *Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου.*

γ'. Εἰς τοὺς αἰνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τοῦ Τριωδίου γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: *Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνήθει... καὶ Πεφτυεμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου...* (§ 203).

851. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας (§ 1724). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν ἀπολυτικία: τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον Τῇ ὑπερμάχῳ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς⁶⁷⁹ καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου.* Εἰς τὸ *Ἐξαρέτως τὸ Ἐπι σοὶ χαίρει. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Εἰς μνημόσυνον].* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

ΙΔ'.

852. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Δευτέρᾳ τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Κυριακῇ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλονεν τὰ δ' κατανυκτικὰ τοῦ τυχόντος ἤχου,⁶⁸⁰ τὰ γ' προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ γ' τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (τὰ δευτέρα Ἔδωκας τὸ σῶμά σου). Δόξα, Ἔθυσας τῷ Θεῷ. Καὶ νῦν προσόμοιον θεοτοκίον. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ μέγα προκειμένον Ἔδωκας κληρονομίαν μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἰς τὰ ἰπόστιχα τὸ ἰδιόμελον Δεῦτε ἐκκαθάρωμεν δις καὶ τὸ ματρικὸν μετὰ τῶν συνήθων στίχων, Δόξα, Τὸν νοερὸν ἀδάμαντα. Καὶ νῦν, Ἐκ παντοίων κινδύνων. Τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον καθημερινόν⁶⁸¹ εἶτα τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἐσπερινοῦ κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (§ 1692).*

679. Κατὰ τὸ ΤΜΕ (§ 25, σ. 189). Τὸ αὐτὸ Τυπικὸν ὅμως διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Προδρόμου (κδ' Φεβρουαρίου), ἐὰν μὲν συμπλήρη τῇ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας παραπέμπει εἰς τὴν ὁμοίαν περίπτωσιν τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, ἐὰν δὲ τύχη τῇ Κυριακῇ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ὀρίζει Ἀπόστολον τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. (§ 16, σ. 195) διὰ δὲ τὴν μνήμην τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων ὀρίζει δι' ὅλας τὰς Κυριακὰς Ἀπόστολον τῶν ἁγίων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς (§ 10, σ. 200). Εὐλογον λοιπὸν θὰ ἦτο καὶ εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν νὰ ὀρισθῇ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Παρὰ ταῦτα διετηρήσαμεν τὴν διάταξιν τοῦ ΤΜΕ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, διότι ὁ Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐνῶ διασφίξει τὸ ἀρχαῖον θέμα τῆς ἡμέρας (τὴν μνήμην τῶν προφητῶν Μωϋσέως καὶ Ἀαρῶν), εἶναι προσφορώτατος καὶ διὰ τὴν μνήμην μαρτύρου, ὡς ἐξιστορῶν τὰ ὑπὲρ τῆς πίστεως παθήματα τῶν ἁγίων, ἔλλα καὶ διότι ὁ τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους ἀναγινώσκεται καὶ τῷ Σαββάτῳ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου.

680. Κατὰ τὸ ΤΡ (σ. 504). Τὸ ΤΜΕ (§ 26, σ. 189) παραλείπει τὰ κατανυκτικὰ. Παραλείπει ὅμως ἀρ' ἑτέρου καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου, ὅπερ σημαίνει ὅτι θέλει τὸν Ἐσπερινὸν κατὰ τὴν ἀρμοζούσαν ἐν ἡμέραις νηστειᾶς τάξιν. Ἀλλὰ τότε δὲν βλέπομεν τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ ψαλοῦν τὰ κατανυκτικὰ. Τὰ λοιπὰ Τυπικὰ οὐδόλως διαφωτίζουσιν ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως. Μόνον τὸ ΤΔ (σ. 236) εἰς παρομοίαν περίπτωσιν τῆς ἑορτῆς τοῦ Προδρόμου (κδ' Φεβρ.) ὀρίζει τὰ κατανυκτικὰ, καίτοι, ὡς καὶ ἄλλαχού εἶτομεν, ἡ μονὴ τιμὰ ἰδιαίτερος τὸν Πρόδρομον καὶ ἑορτάζει πανηγυρικῶς τὰς ἑορτὰς αὐτοῦ. Διὰ τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους τὸ ΤΔ (σ. 223) ὀρίζει νὰ προσαφῇ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ τῇ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας.

681. Τὸ ΤΜΕ αἰτιολογεῖ τὴν παράλειψιν τοῦ Θεοτόκε Παρθένε «διὰ τὸ τελεῖσθαι αὐριον Λειτουργίαν Προηγιασμένων», Ἀλλ' ἡ αἰτιολογία αὕτη δὲν εὐσταθεῖ, διότι καθ' ὅλας τὰς Τρίτας καὶ Πέμπτας τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ψάλλεται τὸ Θεοτόκε Παρθένη, μολοντί τὴν ἐπομένην τελεῖται Προηγιασμένη. Τὸ ὀρθὸν εἶναι ὅτι τὸ Θεοτόκε Παρθένη παραλείπεται, ἐπειδὴ εἰς τὸν Ὁρθρον ψάλλεται Θεὸς Κύριος (βλ. καὶ § 724). Τὸ ΤΡ ὅμως (σ. 504) ὀρίζει τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου καὶ μετ' αὐτὸ τὸ Θεοτόκε Παρθένη.

853. Τὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὁρθρος, αἱ Ὑγραὶ καὶ ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν περιπτ. Η' (§§ 836-838). Ἄλλ' ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τοῦ ἁγίου ψάλλεται προσόμοιον θεοτοκίον.

ΤΗ ΙΑ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βλασίου, ἀρχιεπισκόπου Σεβαστείας.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ή. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ή. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Τυρινῆς.

854. Ἐν καθημερινῇ ἐκτὸς τοῦ Τριωδίου καὶ μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκρεω ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνιαίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τῆς Παρακλητικῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ' (βλ. § 158 καὶ σημ. 157). Ψάλλονται δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ δοξαστικά τοῦ ἁγίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἐκτὸς τοῦ Τριωδίου ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Καταβασίαι Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον Προσασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου ὡς ὀρίζεται ἐν §§ 1672-1674.

Ἐν Κυριακῇ μετὰ Τριωδίου ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τοῦ Τριωδίου, ὡς ὀρίζεται ἐν §§ 1664-1668, 1675, 1691 καὶ 1721-1724 ἀναλόγως τῆς Κυριακῆς.

Ἐὰν τύχη τῇ ἑβδομάδι τῆς Τυρινῆς ἀπὸ Δευτέρας μέχρι Παρασκευῆς, ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1676-1687 διάταξιν. Καὶ ἐὰν μὲν τύχη τῇ Δευτέρᾳ, Τρίτῃ ἢ Πέμπτῃ, ψάλλονται καὶ τὰ δοξαστικά καὶ τὸ ἑξαποστειλάριον τοῦ ἁγίου, ἐὰν δὲ τῇ Τετάρτῃ ἢ τῇ Παρασκευῇ, καταλιμπάνονται.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τῶν ὁσίων πατέρων, ὡς ὀρίζεται ἐν §§ 1688-1690.

Ἐὰν τύχη ἐν καθημερινῇ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καὶ ἡ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1691-1717 καὶ 1726-1727 διάταξιν ἀναλόγως τῆς ἡμέρας, καταλιμπανομένων τῶν δοξαστικῶν καὶ τοῦ ἑξαποστειλαρίου τοῦ ἁγίου.

Ἐὰν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1717-1720 διάταξιν.

ΤΗ ΙΒ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Μελετίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ή. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ή. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Τυρινῆς.

855. Ἐν καθημερινῇ ἑκτός τοῦ Τριωδίου καὶ μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκριου ἢ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦα (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ια' τοῦ μηνός (§ 854).

Τῆ ΙΓ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μαρτινιανοῦ.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Τυρινῆς.

856. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ια' τοῦ μηνός (§ 854).

Τῆ ΙΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Αὐξεντίου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς.

857. Ἐν καθημερινῇ ἑκτός τοῦ Τριωδίου καὶ ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν ἢ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ὀρίζεται τῇ ια' τοῦ μηνός (§ 854).

Ἐὰν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἢ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καὶ ἡ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1727-1729 διάταξιν.

Τῆ ΙΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ὁνησίου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Β' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

858. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς ὀρίζεται τῇ ιβ' καὶ ιδ' τοῦ μηνός (§§ 855 καὶ 857). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ εἰς ἅς περιπτώσεις ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, λεκτέος καὶ ὁ Ἀπόστολος αὐτοῦ ὡς ἀναφερόμενος εἰδικῶς εἰς αὐτόν. Εὐαγγέλιον δὲ καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆ ΙΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Παμφίλου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας πρὸ τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

859. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιβ' καὶ ιδ' τοῦ μηνός (§§ 855 καὶ 857).

ΤΗ ΙΖ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μέν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τρίτης πρὸ τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

860. Ἐν καθημερινῇ ἔκτος τοῦ Τριωδίου καὶ μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκρεω ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* μόνα τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου δευτεροῦμενα, ψάλλονται δὲ καὶ τὰ δοξαστικά αὐτοῦ. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ δυνατὸν νὰ ψαλῆ δοξολογία μεγάλη, παραλειπομένων τῶν ἀποστίχων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἔκτος τοῦ Τριωδίου ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τοῦ μάρτυρος ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Ἐν Κυριακῇ μετὰ Τριωδίου ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία, ἡ τοῦ Τριωδίου καὶ ἡ τοῦ ἁγίου ψάλλεται ὡς ὀρίζεται ἐν § 1668.⁶⁸² Εἰς τοὺς αἰνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β΄, τοῦ Τριωδίου γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου γ΄ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει... καὶ Πευτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου...* (§ 203). Ἐὰν ὅμως τύχη τῇ Α΄ Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται ὡς ψαλεῖσα τῇ προτεραίᾳ, καθ' ἣν ἐπιτελεῖται ἡ μνήμη τοῦ διὰ κολλύβων θαύματος αὐτοῦ.

Ἐὰν τύχη τῇ ἑβδομαδί τῆς Τυρινῆς ἔκτος τοῦ Σαββάτου ἢ ἐν καθημερινῇ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, τηρεῖται ἡ διάταξις τῆς ια΄ τοῦ μηνός (§ 854), ψάλλονται δὲ καὶ τὰ δοξαστικά καὶ τὸ ἔξαποστειλᾶριον τοῦ ἁγίου, ἐὰν τύχη τῇ Δευτέρᾳ ἢ Τρίτῃ ἢ Πέμπτῃ τῆς Τυρινῆς, ἐὰν δὲ τύχη τῇ Τετάρτῃ ἢ τῇ Παρασκευῇ τῆς Τυρινῆς ἢ ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ, ταῦτα καταλιμπάνονται.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου συμβάλλεται μετὰ τῆς τῶν ὁσίων πατέρων ὡς διετάχθη τῇ η΄ τοῦ μηνός (§ 811).

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου ὡς ὀρίζεται ἐν §§ 1717-1720.

861. Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Β΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὸ ἰδιόμελον *Νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος* δὶς, τὰ δ΄ μαρτυρικά τοῦ τυχόντος ἤχου καὶ δ΄ τοῦ ἁγίου. *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος καὶ καθέξις ἡ Λειτουργία τῶν προηγησάμενων. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον *Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*. Καθίσματα μαρτυρικά καὶ νεκρώσιμα κατὰ τὴν ἐν τῇ Παρακλητικῇ τάξιν. Ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου καὶ τὰ τετραῶδια τῆς ἡμέρας. Καθίσματα μεσῶδια, κοντάκιον καὶ ἔξαποστειλᾶρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τοὺς αἰνους τὰ στιχηρὰ καὶ τὸ δοξαστικὸν τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον μαρτυρικά γ΄ καὶ νεκρώσιμον ἔν. *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* θεοτοκίον. Ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα *Ἀγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι* κλπ. (§ 160). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν* κοντάκιον *Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

682. Βλ. σημ. 658.

Τῆ ΙΗ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Λέοντος πάπα Ρώμης.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης πρὸ τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

862. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰβ΄ καὶ ἰδ΄ τοῦ μηνός (§§ 855 καὶ 857).

Τῆ ΙΘ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων Ἀρχίππου, Φιλήμονος καὶ Ἀπφίας.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης πρὸ τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

863. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰβ΄ καὶ ἰδ΄ τοῦ μηνός (§§ 855 καὶ 857).

Τῆ Κ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς πρὸ τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

864. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰβ΄ καὶ ἰδ΄ τοῦ μηνός (§§ 855 καὶ 857).

Τῆ ΚΑ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Τιμοθέου τοῦ ἐν Συμβόλοις.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου πρὸ τοῦ Ἀσώτου μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Α΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν.

865. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰβ΄ καὶ ἰδ΄ τοῦ μηνός (§§ 855-857).

Τῆ ΚΒ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς εὐρέσεως τῶν λευψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Γ΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Β΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

866. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰβ΄ καὶ ἰδ΄ τοῦ μηνός (§§ 855 καὶ 857).

ΤΗ ΚΓ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πολυκάρπου ἐπισκόπου Σμύρνης.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νησιεῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νησιεῶν.

867. Ἐν οἰκῶδηποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰβ' καὶ ἰδ' τοῦ μηνός (§§ 855 καὶ 857). Ἐὰν ὁμως τύχη τῆ Παρασκευῆ τῆς Ἀπόκρεω, συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς εὐρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου (βλ. § 873). Ἐὰν δὲ τύχη τῆ Κυριακῆ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ψάλλεται τῆ Δευτέρᾳ μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου, διότι τῆ Κυριακῆ προπάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς εὐρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου (§ 876).

ΤΗ ΚΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς α' καὶ β' εὐρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.

Ἡ μνήμη τῆς εὐρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου συμπίπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς ἑβδομάδος τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νησιεῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νησιεῶν.

868. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ ἑορτὴ συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Ἰαν. 11	Μαρτ. 22	Τῆ Τρίτῃ τῆς Δ' ἑβδ. τῶν νηστ.	Ζ'	877
Ἰαν. 12	Μαρτ. 23	Τῆ Δευτ. τῆς Δ' ἑβδ. τῶν νηστ.	Π"	883
Ἰαν. 13	Μαρτ. 24	Τῆ Γ' Κυρ. τῶν νηστ.	ΙΖ'	892-895
Ἰαν. 14	Μαρτ. 25	Τῷ Σαββ. τῆς Γ' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΕ'	885-887
Ἰαν. 15	Μαρτ. 26	Τῆ Παρασκ. τῆς Γ' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΔ'	884
Ἰαν. 16	Μαρτ. 27	Τῆ Πέμπ. τῆς Γ' ἑβδ. τῶν νηστ.	Θ'	879
Ἰαν. 17	Μαρτ. 28	Τῆ Τετ. τῆς Γ' ἑβδ. τῶν νηστ.	Η'	878
Ἰαν. 18	Μαρτ. 29	Τῆ Τρίτῃ τῆς Γ' ἑβδ. τῶν νηστ.	Ζ'	877
Ἰαν. 19	Μαρτ. 30	Τῆ Δευτ. τῆς Γ' ἑβδ. τῶν νηστ.	Π'	883
Ἰαν. 20	Μαρτ. 31	Τῆ Β' Κυρ. τῶν νηστ.	ΙΣΤ'	888-891
Ἰαν. 21	Ἀπρ. 1	Τῷ Σαββ. τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΕ'	885-887
Ἰαν. 22	Ἀπρ. 2	Τῆ Παρασκ. τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΔ'	884
Ἰαν. 23	Ἀπρ. 3	Τῆ Πέμπ. τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	Θ'	879
Ἰαν. 24	Ἀπρ. 4	Τῆ Τετ. τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	Η'	878
Ἰαν. 25	Ἀπρ. 5	Τῆ Τρίτῃ τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	Ζ'	877
Ἰαν. 26	Ἀπρ. 6	Τῆ Δευτ. τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	Π'	883
Ἰαν. 27	Ἀπρ. 7	Τῆ Α' Κυρ. τῶν νηστ.	ΙΒ'	882
Ἰαν. 28	Ἀπρ. 8	Τῷ Σαββ. τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΑ'	881
Ἰαν. 29	Ἀπρ. 9	Τῆ Παρασκ. τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	Ι'	880

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ ἑορτὴ συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Ἰαν. 30	Ἄπρ. 10	Τῆ Πέμπ. τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	Θ'	879
Ἰαν. 31	Ἄπρ. 11	Τῆ Τετ. τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	Η'	878
Φεβρ. 1	Ἄπρ. 12	Τῆ Τρίτῃ τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	Ζ'	877
Φεβρ. 2	Ἄπρ. 13	Τῆ Δευτ. τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΣΤ'	876
Φεβρ. 3	Ἄπρ. 14	Τῆ Κυρ. τῆς Τυρινῆς	Β'	872
Φεβρ. 4	Ἄπρ. 15	Τῷ Σαββ. τῆς Τυρινῆς	Ε'	875
Φεβρ. 5	Ἄπρ. 16	Τῆ Παρασκ. τῆς Τυρινῆς	Δ'	874
Φεβρ. 6	Ἄπρ. 17	Τῆ Πέμπ. τῆς Τυρινῆς	Δ'	874
Φεβρ. 7	Ἄπρ. 18	Τῆ Τετ. τῆς Τυρινῆς	Δ'	874
Φεβρ. 8	Ἄπρ. 19	Τῆ Τρίτῃ τῆς Τυρινῆς	Δ'	874
Φεβρ. 9	Ἄπρ. 20	Τῆ Δευτ. τῆς Τυρινῆς	Δ'	874
Φεβρ. 10	Ἄπρ. 21	Τῆ Κυρ. τῆς Ἀπόκρρω	Β'	872
Φεβρ. 11	Ἄπρ. 22	Τῷ Σαββ. τῶν ψυχῶν	Γ'	873
Φεβρ. 12	Ἄπρ. 23	Τῆ Παρασκ. τῆς Ἀπόκρρω	Α'	869-871
Φεβρ. 13	Ἄπρ. 24	Τῆ Πέμπ. τῆς Ἀπόκρρω	Α'	869-871
Φεβρ. 14	Ἄπρ. 25	Τῆ Τετ. τῆς Ἀπόκρρω	Α'	869-871
Φεβρ. 15	Ἄπρ. 26	Τῆ Τρίτῃ τῆς Ἀπόκρρω	Α'	869-871
Φεβρ. 16	Ἄπρ. 27	Τῆ Δευτ. τῆς Ἀπόκρρω	Α'	869-871
Φεβρ. 17	Ἄπρ. 28	Τῆ Κυρ. τοῦ Ἀσώτου	Β'	872
Φεβρ. 18	Ἄπρ. 29	Τῷ Σαββ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	869-871
Φεβρ. 19	Ἄπρ. 30	Τῆ Παρασκ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	869-871
Φεβρ. 20	Μαΐου 1	Τῆ Πέμπ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	869-871
Φεβρ. 21	Μαΐου 2	Τῆ Τετ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	869-871
Φεβρ. 22	Μαΐου 3	Τῆ Τρίτῃ πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	869-871
Φεβρ. 23	Μαΐου 4	Τῆ Δευτ. πρὸ τοῦ Ἀσώτου	Α'	869-871
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῆ Κυρ. τοῦ Τελ. καὶ τοῦ Φαρ. Ἐκτός Τριωδ. ἐν καθημερινῇ	Β' Α'	872 869-871

Α'.

869. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν καθημερινῇ ἐκτός τοῦ Τριωδίου καὶ μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκρρω, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ τοῦ Προδρόμου *Χαίροις ἡ ἱερά κεφαλὴ εἰς σ'· Δόξα, Θησαυρὸς ἐνθεῶν δωρεῶν. Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσει σε.* Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.*⁶⁸³ Ἀπόστιχα τὰ μετὰ τὸν Ὁρθρον προσόμοια *Δεῦτε τὴν τιμίαν κεφαλὴν* μετὰ στίχων:

683. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 229) λέγονται καὶ ἀναγνώσματα τὰ τῆς ἀποτομῆς τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου (κθ' Αὐγούστου).

Εἰς τὸ β'. Ἐκεῖ ἔξανατελῶ κέρας τῷ Δαβίδ, ἠτοίμασα λύχρον τῷ Χριστῷ μου. (Ψαλμ. ρλα' 17)

Εἰς τὸ γ'. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλπιδί ἐπ' αὐτόν. (Ψαλμ. Ξγ' 11)

Δόξα. Ἡ τῶν θεῶν ἐννοιῶν. Καὶ νῦν, Χαῖρε ἡ ἐλπίς ἡμῶν. Ἀπολυτίκιον Ἐκ γῆς ἀνατείλασα καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρονον.

870. Ἐν τῇ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ θεοτοκίον ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς τὴν ἀποτομὴν τοῦ Προδρόμου].⁶⁸⁴ Τὰ καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοί, τὸ Εὐαγγέλιον κτλ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν⁶⁸⁵ καὶ τοῦ Προδρόμου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: Ἀνοιξῶ τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δόξα, Τὴν πανσεβάσιμον κάραν. Καὶ νῦν θεοτοκίον Φιλάγαθε Θεέ καὶ Σωτήρ.⁶⁸⁶ Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Προδρόμου.

871. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τοῦ Προδρόμου, ἢ τὰ ἀντίφωνα τῆς κθ' Αὐγούστου (§ 1652). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτίκια τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Κοινωνικόν: Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.

Β'.

872. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν μιᾷ τῶν τεσσάρων πρώτων Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τῆς περιπτώσεως Γ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 816-819). Εἰς τὰ δύο τελευταῖα στιχηρὰ τῶν αἰνῶν οἱ ἐν § 869 στίχοι.

Γ'.

873. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ ἀκολουθία τοῦ Προδρόμου προψάλλεται τῇ Παρασκευῇ μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου⁶⁸⁷ ὡς ἔξῃ: Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τοῦ Προδρόμου γ' καὶ τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου γ'. Κανόνες τῆς Θεοτόκου, τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς καθίσματα τοῦ Προδρόμου, τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου καὶ θεοτοκίον ὁμοίως καὶ ἑξαποστειλάρια. Κατὰ τὰ λοιπὰ τηρεῖται ἡ τάξις τῆς περιπτ. Α' (§§ 869-871).

Δ'.⁶⁸⁸

874. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Ε' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 825-828).

684. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 230).

685. Κατάλληλος ὁ τῆς Κυριακῆς τοῦ πλ. β' ἤχου Μεταλαβοῦσα ἡ Εὐα.

686. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν συνήθειαν θὰ ἐπρεπε νὰ ψαλῆ τὸ Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος...μετὰ τοῦ Προδρόμου. Ἐπειδὴ ὁμως τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ θεοτοκίον Φιλάγαθε Θεέ μνημονεύει καὶ τοῦ Προδρόμου, νομίζομεν ὅτι δὲν εἶναι ἀκατάλληλον διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.

687. Δὲν ἀποκλείεται καὶ ἡ μετὰθεσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς Ἀπόκρεω.

688. Διὰ τὰς περιπτώσεις Δ', Ζ'-Ι' καὶ Γ'-ΙΔ' βλ. τὰς ἐν § 729 παρατηρήσεις.

Ε΄.

875. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία τοῦ Προδρόμου μετὰ τῆς τῶν ὁσίων πατέρων ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΣΤ΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 829-832).

ΣΤ΄.

876. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Δευτέρᾳ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τοῦ Προδρόμου προψάλλεται τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Γ΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 816-819), ἡ δὲ τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου ψάλλεται τῇ Δευτέρᾳ μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου.

Ζ΄.

877. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Τρίτῃ τῆς Α΄ ἢ τῆς Β΄ ἢ τῆς Γ΄ ἢ τῆς Δ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Η΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 834, 837-838).

Η΄.

878. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Τετάρτῃ τῆς Α΄ ἢ τῆς Β΄ ἢ τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Θ΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§ 839).

Θ΄.

879. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Πέμπτῃ τῆς Α΄ ἢ τῆς Β΄ ἢ τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Ι΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 840-841).

Ι΄.

880. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Παρασκευῇ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΑ΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 842-844).

ΙΑ΄.

881. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΒ΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 845-849), ἀλλὰ λέγεται Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου.

ΙΒ΄.

882. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Α΄ Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΓ΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 850-851).

ΙΓ΄.

883. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Δευτέρᾳ τῆς Β΄ ἢ τῆς Γ΄ ἢ τῆς Δ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΔ΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 852-853).

ΙΔ'.

884. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ Παρασκευῆ τῆς Β' ἢ τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκοιουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΑ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 842-844): ἀλλ' ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς Προηγιασμένης ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις, τὰ δ' μαρτυρικά τοῦ τυχόντος ἤχου καὶ δ' προσόμοια τοῦ Προδρόμου.

ΙΕ'.

885. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Β' ἢ τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῆ Παρασκευῆ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις, τὰ δ' μαρτυρικά τοῦ τυχόντος ἤχου καὶ τὰ προσόμοια τοῦ Προδρόμου *Χαίροις ἡ ἱερά κεφαλὴ* εἰς δ'. *Δόξα, Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ τυχόντος ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριψιδίου, τὸ Κατευθυνθήτω καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. Κοινωνικόν: Γεύσασθε καὶ ἴδετε. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εὐλογίῃσω τὸν Κύριον.*

886. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας τελεῖται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Β' ἢ ἡ Γ' στάσις τῶν οἰκῶν τῆς Θεοτόκου, ὡς εἰθισταί (§§ 1711, 1727 καὶ 1728). Κοντάκιον τοῦ Προδρόμου *Προφήτα Θεοῦ*.

887. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Προδρόμου δις καὶ τὸ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς τὴν ἀποτομὴν τοῦ Προδρόμου]. Καθίσματα, ἀναβαθμοί, Εὐαγγέλιον κτλ. ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Κανόνες μέχρι τῆς στ' ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Προδρόμου,⁶⁸⁹ ἀπὸ δὲ τῆς στ' καὶ ἕξῃς ὁ τοῦ Προδρόμου καὶ τὰ τετραῶδια τῆς ἡμέρας, παραλειπομένων τῶν μετὰ τὸ τριαδικὸν καὶ τὸ θεοτοκίον μαρτυρικῶν καὶ νεκρωσίμων τροπαρίων.⁶⁹⁰ Καταβασίαι: *Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ Ὁρθρου καὶ τὰ τῆς Θ. Λειτουργίας ὡς ἐν περιπτ. Α'* (§§ 870-871).

ΙΣΤ'.

888. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ Β' Κυριακῆ τῶν νηστειῶν, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τοῦ Προδρόμου γ' καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου γ'. *Δόξα* τοῦ Προδρόμου.⁶⁹¹ *Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν καὶ τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν.*⁶⁹² Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα* τοῦ ἁγίου Γρηγορίου. *Καὶ νῦν, Ἀνίμφευτε Παρθένε: Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου καὶ τὸ θεοτοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς.*

689. Κατὰ τὸ ΤΡ (σ. 522). Ὡς πρὸς τὸν κανόνα τῆς Θεοτόκου βλ. σημ. 685. Ἡ πρόταξις κανόνος τῆς Θεοτόκου δὲν ἀντιφάσκει πρὸς τὴν σημ. 668, διότι εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου ἀντικαθίστᾷ τὸν κανόνα τοῦ ἁγίου τῆς μονῆς, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν μοναχικὴν τάξιν προτάσσεται τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας κατὰ τὰ Σάββατα ταῦτα.

690. Κατὰ τὸ ΓΞ (σ. 224).

691. Τὰ ΤΜΕ (§ 13, σ. 193), ΤΔ (σ. 243) καὶ ΤΞ (σ. 221) ὀρίζουν εἰς μὲν τὰ ἐσπερία δοξασιτικὸν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, εἰς δὲ τὰ ἀπόστιχα τοῦ Προδρόμου. Ἐφ' ὅσον ὁμως πανταχοῦ προτάσσονται ὀρθῶς τὰ τοῦ Προδρόμου, δέον αὐτοῦ τὸ δεξασιτικὸν νὰ ψαλλῆ εἰς τὰ ἐσπερία, τοῦ δὲ ἁγίου Γρηγορίου εἰς τὰ ἀπόστιχα. Πρὸς τὴν γνώμην ἡμῶν συμφωνοῦν τὰ ΤΜ (σ. 160-161) καὶ ΤΡ (σ. 519).

692. Κατὰ τὸ ΤΔ λέγονται καὶ ἀναγνώσματα τοῦ Προδρόμου (βλ. καὶ σημ. 683).

889. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

890. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμόμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς τὴν ἀποτομὴν τοῦ Προδρόμου]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ Προδρόμου καὶ θεοτοκίου. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν Δόξα, Τῆς μετανοίας κτλ. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου. Ἀπὸ γ΄ ὥδῃς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα κάθισμα τοῦ Προδρόμου, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου καὶ θεοτοκίου. Ἀφ΄ στ΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Προδρόμου⁶⁹³ καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι· Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἑξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β΄, τοῦ Προδρόμου γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου γ΄⁶⁹⁴ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταία: Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν... καὶ Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε... (§ 203). Δόξα τοῦ Τριωδίου Τοῖς ἐν σκότει ἀμαρτημάτων. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

891. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια, δ΄ ἐκ τῆς γ΄ ὥδῃς τοῦ κανόνος τοῦ Προδρόμου καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου,⁶⁹⁵ ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον Τῇ Ὑπερμάχῳ. Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου,⁶⁹⁶ καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαργέτως τὸ Ἐπὶ σοὶ χαίρει. Κοινωνικὸν Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

ΙΖ΄.

892. Ἐὰν ἡ ἐορτὴ τύχη τῇ Γ΄ Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ τοῦ Σταυροῦ γ΄ καὶ τοῦ Προδρόμου γ΄. Δόξα τοῦ Σταυροῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν τοῦ Σταυροῦ Ὁ

693. Τὸ ΤΜΕ (§ 14, σ. 194) ὀρίζει τὰ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, τὸ δὲ ΤΔ (σ. 244) ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων. Ἐπειδὴ τὸ δεῦτερον δὲν συνηθίζεται εἰς τὰς ἐνορίας, προεκρίναμεν τὰ τοῦ Προδρόμου διὰ τὰ πρωτεία αὐτοῦ. Ἐὰν ὅμως ὁ ναὸς τιμάται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, δεόν νὰ προτιμηθοῦν αὐτοῦ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος.

694. Τὰ ΤΜΕ (§ 14, σ. 194), ΤΔ (σ. 244) καὶ ΤΞ (σ. 221) ὀρίζουν ἀναστάσιμα γ΄, τοῦ Προδρόμου γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου β΄, ὅπερ εἰς οὐδεμίαν ἄλλην περίπτωσιν ἄπαντ'· διὸ καὶ διετάξαμεν αὐτὰ καθ' ὄν τρόπον καὶ εἰς ἄλλας παρομοίας περιπτώσεις. Τὸ δὲ ΤΡ (σ. 519) ὀρίζει ἀναστάσιμα δ΄, τοῦ Προδρόμου γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου γ΄, ἧτοι ἐν διῳ 10 στιχηρὰ.

695. Τὸ ΤΜΕ (§, 15, σ. 194) ὀρίζει μόνον τὰ ἀναστάσιμα καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου.

696. Τὸ ΤΜΕ (§ 15, σ. 194) ὀρίζει Ἀπόστολον τοῦ Προδρόμου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Ἀλλὰ ὁ μὲν Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου (ὁ τῆς ΙΕ΄ Κυριακῆς) ἐλαχίστην σχέσηιν ἔχει πρὸς τὸν Πρόδρομον, ἐνῶ τὸ Εὐαγγέλιον ἔχει ἄμεσον σχέσηιν πρὸς αὐτόν. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν τὰ ἀναγνώσματα καθ' ἀντίθετον τάξιν, δεδομένου μάλιστα ὅτι τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας τοῦ παραλυτικοῦ ἐν Καπερναοὺμ, εἰς ὃ ἀναφέρεται τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς, ἀναγινώσκεται καὶ τῇ ΣΤ΄ Κυριακῇ τοῦ Ματθαίου. Δὲν ἴπο δυνατόν ὅμως νὰ πράξωμεν τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὴν ἐπομένην περίπτωσιν λόγῳ τῆς προτεραιότητος τῆς ἐορτῆς τοῦ Σταυροῦ.

σημαχίας Κύριε. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Προδρόμου καὶ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*.⁶⁹⁷

893. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τοῦ Τριφθίου Ὁρώσῃ σε ἡ πτίσις ἅπανα*. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ Σταυροῦ, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

894. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεός Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Σταυροῦ]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλλῃ εἰς τὸ Θεός Κύριος μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ τοῦ Σταυροῦ *Ἐν παραδείσῳ με τὸ πρῖν*. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔθωνδον Εὐαγγέλιον. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν *Δόξα, Τῆς μετανοίας* κτλ. Κανόνες: ὁ τοῦ Σταυροῦ εἰς στ' (ἐν ἐκάστῃ ᾠδῇ πρῶτον ὁ εἰρμός, εἶτα τὸ α' τροπάριον μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε, ἀκολουθῶς γ' τροπάρια* τοῦ Σταυροῦ μετὰ στίχου *Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου*, καὶ τὸ θεοτοκίον) καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου εἰς δ'. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος: εἶτα κάθισμα τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Προδρόμου καὶ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Σταυροῦ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριφθίου. Καταβασίαι: Ὁ θεοπάτωρ προετίπωσε. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Προδρόμου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τοῦ Σταυροῦ γ' καὶ τοῦ Προδρόμου γ'⁶⁹⁸ μετὰ τὸν στίχον αὐτοῦ εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 869). *Δόξα* τοῦ Τριφθίου *Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη, μεθ' ἣν ἡ τελετὴ τῆς προσκυνήσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ (§ 1571) καὶ ἐν τέλει τὸ Σήμερον σωτηρία ἡ τοῦ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνήματος*.

895. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ Σταυροῦ καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ Προδρόμου, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα τῆς Κυριακῆς τῆς Σταυροπροσκυνήσεως (§ 1740). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον Τῇ ὑπεριμάχῳ*. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου *Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν*. Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς καὶ καθέξῃς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἐπί σοι χαιρέι*. Κοινωνικόν: *Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς [καὶ Εἰς μνημόσυνον]*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*.

697. Πάντα τὰ Τυπικὰ, ὅσα ἐνδιατρίβουν εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν, ὀρίζουν ἀπολυτικά τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ Σταυροῦ, παραλείποντα τὸ θεοτοκίον (ΤΜΕ § 16, σ. 195, ΤΑΣ ἀπορ. κεφ. κη', ΤΔ σ. 245, ΤΠ σ. 161). Τὰ αὐτὰ Τυπικὰ ὅμως εἰς τὴν συνήθη τάξιν τῆς Κυριακῆς τῆς Σταυροπροσκυνήσεως (ἀνευ δηλ. μνήμης ἁγίου πνός) ὀρίζουν μετὰ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ Σταυροῦ καὶ θεοτοκίον *Τοῦ Γαβριὴλ φθεγμαμένου σοι* (ΤΜΕ Τυπ. Τριφθ. § 38-39, σ. 341, ΤΑΣ κεφ. λδ', ΤΔ σ. 450). Μόνον τὸ ΤΠ (σ. 275) παραλείπει τὸ θεοτοκίον. Ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι τῇ Κυριακῇ αὐτῇ ψάλλεται θεοτοκίον μετὰ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ Σταυροῦ, τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ψαλῆ ὡς ἐπισημαστικὸν ἄλλου ἀπολυτικίου. Διὰ τοῦτο διετάξαμεν τὰ ἀπολυτικά ὡς ἀνωτέρω μετὰ θεοτοκίου ὁμοήχου πρὸς τὸ τελευταῖον. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ ἀπὸ γ' ᾠδῆς καθίσματα καὶ τὰ ἐξαποστειλάρια.

698. Τὰ ΤΜΕ (ἐνθ' ἀνωτ.), ΤΦ (σ. 103) καὶ ΤΞ (σ. 222) ὀρίζουν στιχηρὰ μόνον ἀναστάσιμα καὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἐφ' ὅσον ὅμως κατὰ τὰς ἄλλας Κυριακὰς τοῦ Τριφθίου ψάλλονται καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ τυχόντος ἁγίου, δὲν βλέπομεν τὸν λόγον τῆς παραλείψεως αὐτῶν εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν. Τὸ ΤΡ (σ. 521) ὀρίζει ἀναστάσιμα δ' καὶ ἀνὰ γ' τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ Προδρόμου.

ΤΗ ΚΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ταρρασίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

896. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιβ' καὶ ιδ' τοῦ μηνός (§§ 855 καὶ 857).

ΤΗ ΚΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

897. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιβ' καὶ ιδ' τοῦ μηνός (§§ 855 καὶ 857).

ΤΗ ΚΖ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

898. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιβ' καὶ ιδ' τοῦ μηνός (§§ 855 καὶ 857).

ΤΗ ΚΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Β' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν.

899. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιβ' καὶ ιδ' τοῦ μηνός (§§ 855 καὶ 857).

ΤΗ ΚΘ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Κασσιανοῦ τοῦ Ρωμαίου.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπύπτει ἐν τῷ Τριωδίῳ κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τῆς Δ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας πρὸ τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

900. Ἐὰν τὸ ἔτος εἶναι δίσεκτον, ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου ψάλλεται τῇ κθ' κατὰ τὰ διαταχθέντα τῇ ιβ' καὶ ιδ' τοῦ μηνός (§§ 855 καὶ 857).

Ἐάν τὸ ἔτος δὲν εἶναι δίσεκτον καὶ ἡ μῆνις τοῦ ὀσίου τυγχάνῃ ἐν καθημερινῇ μέτρῃ καὶ τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκρεω, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ συμπάλλεται τῇ κη' μετὰ τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὀσίου Βασιλείου (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦ (§§ 165-167). Ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει ἡ ἀκολουθία τοῦ ὀσίου Κασσιανοῦ καταλαμβάνεται.

ΜΗΝ ΜΑΡΤΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας λα΄.

‘Η ἡμέρα ἔχει ὥρας ιβ΄ και ἡ νύξ ὥρας ιβ΄.

ΤΗ Α΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Εὐδοκίας τῆς ἀπὸ Σαμαρειτῶν.

‘Η μνήμη τῆς ἁγίας συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Δ΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης πρὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

901. Ἐν καθημερινῇ μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκρεω ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῆς ἁγίας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), τῷ δὲ Σαββάτῳ πρὸ τοῦ Ἀσώτου μετὰ τοῦ Θεὸς Κύριος (§§ 162-164), ψάλλεται δὲ καὶ τὸ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ δοξαστικὸν τῆς ἁγίας καὶ τὸ ἀπολυτικίον αὐτῆς. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν πύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1672-1674 διάταξιν.

Ἐν Κυριακῇ μετὰ Τριωδίου ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τοῦ Τριωδίου ὡς ὀρίζεται ἐν ταῖς οἰκείαις §§.

Ἐὰν πύχη τῆ ἑβδομάδι τῆς Τυρινῆς (ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς), ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς, τῆς ἁγίας καὶ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1676-1687 διάταξιν. Καὶ ἐὰν μὲν πύχη τῇ Δευτέρᾳ ἢ Τρίτῃ ἢ Πέμπτῃ, ψάλλεται καὶ τὸ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ δοξαστικὸν καὶ τὸ ἀπολυτικίον αὐτῆς, ἐὰν δὲ πύχη τῇ Τετάρτῃ ἢ τῇ Παρασκευῇ, ταῦτα καταλιμπάνονται.

Ἐὰν πύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τῶν ὁσίων πατέρων κατὰ τὴν ἐν §§ 1688-1690 διάταξιν.

Ἐὰν πύχη ἐν καθημερινῇ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς), ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καὶ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1692-1717, 1726-1727, 1735-1736, 1742-1743 καὶ 1748-1749 διάταξιν ἀναλόγως τῆς ἡμέρας, καταλιμπανομένου τοῦ δοξαστικοῦ καὶ τοῦ ἀπολυτικίου τῆς ἁγίας.

Ἐὰν πύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1717-1720 διάταξιν.

Ἐὰν τέλος πύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Β΄ ἢ Γ΄ ἢ Δ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καὶ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1705, 1708 καὶ 1728-1729 διάταξιν, ἀλλὰ τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλεται καὶ τὸ δοξαστικὸν τῆς ἁγίας ἀντὶ τοῦ νεκρωσίμου τοῦ ἡχοῦ τῆς ἑβδομάδος.

ΤΗ Β΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἡσυχίου τοῦ Συγκλητικῷ.

‘Η μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης πρὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

902. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ α΄ τοῦ μηνὸς (§ 901) πλὴν τοῦ δοξαστικοῦ, τοῦ ὁποῦ στερεῖται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου. Ἐὰν δὲ πύχη τῷ Σαββάτῳ πρὸ τοῦ Ἀσώτου, ψάλλεται Ἀλληλουία (§§ 165-167).

ΜΗΝ ΜΑΡΤΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας λα΄.

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιβ΄ καὶ ἡ νύξ ὥρας ιβ΄.

ΤΗ Α΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας ὀσιομάρτυρος Εὐδοκίας τῆς ἀπὸ Σαμαρειτῶν.

Ἡ μνήμη τῆς ἁγίας συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Δ΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης πρὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Γ΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν.

901. Ἐν καθημερινῇ μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκρουε ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῆς ἁγίας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνίῳ διάταξιν (§§ 157-160), τῷ δὲ Σαββάτῳ πρὸ τοῦ Ἀσώτου μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164), ψάλλεται δὲ καὶ τὸ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ δοξαστικὸν τῆς ἁγίας καὶ τὸ ἀπολυτικίον αὐτῆς. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1672-1674 διάταξιν.

Ἐν Κυριακῇ μετὰ Τριωδίου ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τοῦ Τριωδίου ὡς ὀρίζεται ἐν ταῖς οἰκείαις §§.

Ἐὰν τύχη τῇ ἐβδομάδι τῆς Τυρινῆς (ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς), ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς, τῆς ἁγίας καὶ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1676-1687 διάταξιν. Καὶ ἐὰν μὲν τύχη τῇ Δευτέρᾳ ἢ Τρίτῃ ἢ Πέμπτῃ, ψάλλεται καὶ τὸ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ δοξαστικὸν καὶ τὸ ἀπολυτικίον αὐτῆς, ἐὰν δὲ τύχη τῇ Τετάρτῃ ἢ τῇ Παρασκευῇ, ταῦτα καταλιμπάνονται.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τῶν ὁσίων πατέρων κατὰ τὴν ἐν §§ 1688-1690 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη ἐν καθημερινῇ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς), ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καὶ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1692-1717, 1726-1727, 1735-1736, 1742-1743 καὶ 1748-1749 διάταξιν ἀναλόγως τῆς ἡμέρας, καταλιμπανομένου τοῦ δοξαστικοῦ καὶ τοῦ ἀπολυτικίου τῆς ἁγίας.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Α΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1717-1720 διάταξιν.

Ἐὰν τέλος τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Β΄ ἢ Γ΄ ἢ Δ΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καὶ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1705, 1708 καὶ 1728-1729 διάταξιν, ἄλλῃ τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξε ψάλλεται καὶ τὸ δοξαστικὸν τῆς ἁγίας ἀντὶ τοῦ νεκρωσίου τοῦ ἡχοῦ τῆς ἐβδομάδος.

ΤΗ Β΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἡουχίου τοῦ Συγζητικοῦ.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης πρὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Γ΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν.

902. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ α΄ τοῦ μηνὸς (§ 901) πλὴν τοῦ δοξαστικοῦ, τοῦ ὁποίου στερεῖται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου. Ἐὰν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ πρὸ τοῦ Ἀσώτου, ψάλλεται Ἀλληλοῖα (§§ 165-167).

ΤΗ Γ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐτροπίου, Κλεονίου καὶ Βασιλίσκου.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης πρὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Γ΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν.

903. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ α΄ τοῦ μηνὸς (§ 901) πλὴν τοῦ δοξαστικοῦ, τοῦ ὁποίου στερεῖται ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων. Ἐὰν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ πρὸ τοῦ Ἀσώτου, ψάλλεται Ἀλληλούια (§§ 165-167).

ΤΗ Δ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γερασίμου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς πρὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Γ΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν.

904. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ α΄ τοῦ μηνὸς (§ 901) πλὴν τοῦ δοξαστικοῦ, τοῦ ὁποίου στερεῖται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου. Ἐὰν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ πρὸ τοῦ Ἀσώτου, ψάλλεται Ἀλληλούια (§§ 165-167).

ΤΗ Ε΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος Κόνωνος τοῦ ἐν Ἰσαυρίᾳ.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Γ΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν.

905. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ α΄ τοῦ μηνὸς (§ 901) πλὴν τοῦ δοξαστικοῦ, τοῦ ὁποίου στερεῖται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου. Ἐὰν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ πρὸ τοῦ Ἀσώτου, ψάλλεται Ἀλληλούια (§§ 165-167).

Ἐὰν δὲ τύχη τῇ Πέμπτῃ τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1750-1753 διάταξιν.

ΤΗ ΣΤ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα δύο μαρτύρων τῶν ἐν Ἀμορίῳ.

Ἡ μνήμη τῶν μαρτύρων συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Γ΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν.

906. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν πλὴν τῆς Πέμπτης τῆς Ε΄ ἐβδομάδος, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ α΄ τοῦ μηνὸς (§ 901), ψάλλονται δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ δοξαστικά τῶν ἁγίων, ἐὰν τύχη κατὰ τὴν ἐβδομάδα τῆς Ἀπόκριω ἢ τῆ Δευτέρας, Τρίτης ἢ Πέμπτης τῆς Τυρινῆς· ἄλλως ταῦτα καταλιμπάνονται. Ἐὰν

δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Β΄ ἢ τῆς Γ΄ ἢ τῆς Δ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ψάλλεται μόνον τὸ δοξασικὸν τῶν ἐσπερίων τῆ Παρασκευῆ ἐσπέρας ἀντὶ τοῦ νεκρωσμοῦ τοῦ ἡχοῦ τῆς ἑβδομάδος.

Ἐὰν δὲ τύχη τῆ Πέμπτῃ τῆς Ε΄ ἑβδομάδος, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1750-1753 διάταξιν.

Τῆ Ζ΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπησάντων Ἐφραίμ, Βασιλέως, Εὐγενίου, Ἀγαθοδώρου, Καπίτωνος, Αἰθερίου καὶ Ἐλπιδίου.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τῆς Γ΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν.

907. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν πλὴν τῆς Πέμπτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ α΄ τοῦ μηνός (§ 901) ἐκτὸς τοῦ δοξασικοῦ, τοῦ ὁποῦ στερεῖται ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων.

Ἐὰν τύχη τῆ Πέμπτῃ τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1750-1753 διάταξιν.

Ἐὰν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Ε΄ ἑβδομάδος, ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνη ἢ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1758-1761 διάταξιν.

Τῆ Η΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Ε΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Δ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

908. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει μέχρι τῆς Ε΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν πλὴν τῶν κατωτέρω μνημονευομένων ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ α΄ τοῦ μηνός (§ 901) ἐκτὸς τοῦ δοξασικοῦ, τοῦ ὁποῦ στερεῖται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου.

Ἐὰν τύχη τῆ Κυριακῆ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ψάλλεται τῆ Δευτέρᾳ τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1692-1704 διάταξιν, διότι τῆ Κυριακῆ προψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων, ὡς ὀρίζεται ἐν περιπτ. ΣΤ΄ (§ 921) τῆς μνήμης αὐτῶν.

Ἐὰν δὲ τύχη τῆ Πέμπτῃ ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Ε΄ ἑβδομάδος, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ζ΄ τοῦ μηνός (§ 907).

Τῆ Θ΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν Σεβαστείᾳ μαρτυρησάντων.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Δ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

909. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μὴμη τῶν ἁγίων συμπίπτει	Περίτ.	§§
Ἰαν. 11	Μαρτ. 22	Τῆ Δευτ. τῆς ΣΤ' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΙΓ'	928
Ἰαν. 12	Μαρτ. 23	Τῆ Ε' Κυρ. τῶν νηστ.	ΙΗ'	933-936
Ἰαν. 13	Μαρτ. 24	Τῷ Σαββ. τῆς Ε' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΚΒ'	946-951
Ἰαν. 14	Μαρτ. 25	Τῆ Παρασκ. τῆς Ε' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΚΑ'	943-945
Ἰαν. 15	Μαρτ. 26	Τῆ Πέμπ. τῆς Ε' ἔβδ. τῶν νηστ.	Κ'	939-942
Ἰαν. 16	Μαρτ. 27	Τῆ Τετ. τῆς Ε' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΙΘ'	937-938
Ἰαν. 17	Μαρτ. 28	Τῆ Τρίτῃ τῆς Ε' ἔβδ. τῶν νηστ.	Ζ'	922
Ἰαν. 18	Μαρτ. 29	Τῆ Δευτ. τῆς Ε' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΙΓ'	928
Ἰαν. 19	Μαρτ. 30	Τῆ Δ' Κυρ. τῶν νηστ.	ΙΗ'	933-936
Ἰαν. 20	Μαρτ. 31	Τῷ Σαββ. τῆς Δ' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΙΕ'	930
Ἰαν. 21	Ἄπρ. 1	Τῆ Παρασκ. τῆς Δ' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΙΑ'	929
Ἰαν. 22	Ἄπρ. 2	Τῆ Πέμπ. τῆς Δ' ἔβδ. τῶν νηστ.	Θ'	924
Ἰαν. 23	Ἄπρ. 3	Τῆ Τετ. τῆς Δ' ἔβδ. τῶν νηστ.	Η'	923
Ἰαν. 24	Ἄπρ. 4	Τῆ Τρίτῃ τῆς Δ' ἔβδ. τῶν νηστ.	Ζ'	922
Ἰαν. 25	Ἄπρ. 5	Τῆ Δευτ. τῆς Δ' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΙΓ'	928
Ἰαν. 26	Ἄπρ. 6	Τῆ Γ' Κυρ. τῶν νηστ.	ΙΖ'	932
Ἰαν. 27	Ἄπρ. 7	Τῷ Σαββ. τῆς Γ' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΙΕ'	930
Ἰαν. 28	Ἄπρ. 8	Τῆ Παρασκ. τῆς Γ' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΙΑ'	929
Ἰαν. 29	Ἄπρ. 9	Τῆ Πέμπ. τῆς Γ' ἔβδ. τῶν νηστ.	Θ'	924
Ἰαν. 30	Ἄπρ. 10	Τῆ Τετ. τῆς Γ' ἔβδ. τῶν νηστ.	Η'	923
Ἰαν. 31	Ἄπρ. 11	Τῆ Τρίτῃ τῆς Γ' ἔβδ. τῶν νηστ.	Ζ'	922
Φεβρ. 1	Ἄπρ. 12	Τῆ Δευτ. τῆς Γ' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΙΓ'	928
Φεβρ. 2	Ἄπρ. 13	Τῆ Β' Κυρ. τῶν νηστ.	ΙΣΤ'	931
Φεβρ. 3	Ἄπρ. 14	Τῷ Σαββ. τῆς Β' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΙΕ'	930
Φεβρ. 4	Ἄπρ. 15	Τῆ Παρασκ. τῆς Β' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΙΑ'	929
Φεβρ. 5	Ἄπρ. 16	Τῆ Πέμπ. τῆς Β' ἔβδ. τῶν νηστ.	Θ'	924
Φεβρ. 6	Ἄπρ. 17	Τῆ Τετ. τῆς Β' ἔβδ. τῶν νηστ.	Η'	923
Φεβρ. 7	Ἄπρ. 18	Τῆ Τρίτῃ τῆς Β' ἔβδ. τῶν νηστ.	Ζ'	922
Φεβρ. 8	Ἄπρ. 19	Τῆ Δευτ. τῆς Β' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΙΓ'	928
Φεβρ. 9	Ἄπρ. 20	Τῆ Α' Κυρ. τῶν νηστ.	ΙΒ'	927
Φεβρ. 10	Ἄπρ. 21	Τῷ Σαββ. τῆς Α' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΙΑ'	926
Φεβρ. 11	Ἄπρ. 22	Τῆ Παρασκ. τῆς Α' ἔβδ. τῶν νηστ.	Ι'	925
Φεβρ. 12	Ἄπρ. 23	Τῆ Πέμπ. τῆς Α' ἔβδ. τῶν νηστ.	Θ'	924
Φεβρ. 13	Ἄπρ. 24	Τῆ Τετ. τῆς Α' ἔβδ. τῶν νηστ.	Η'	923
Φεβρ. 14	Ἄπρ. 25	Τῆ Τρίτῃ τῆς Α' ἔβδ. τῶν νηστ.	Ζ'	922
Φεβρ. 15	Ἄπρ. 26	Τῆ Δευτ. τῆς Α' ἔβδ. τῶν νηστ.	ΣΤ'	921
Φεβρ. 16	Ἄπρ. 27	Τῆ Κυρ. τῆς Τυρινῆς	Γ'	918

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Φεβρ. 17	Ἀπρ. 28	Τῷ Σαββ. τῆς Τυρινῆς	Ε΄	920
Φεβρ. 18	Ἀπρ. 29	Τῇ Παρασκ. τῆς Τυρινῆς	Δ΄	919
Φεβρ. 19	Ἀπρ. 30	Τῇ Πέμπ. τῆς Τυρινῆς	Δ΄	919
Φεβρ. 20	Μαΐου 1	Τῇ Τετ. τῆς Τυρινῆς	Δ΄	919
Φεβρ. 21	Μαΐου 2	Τῇ Τρίτῃ τῆς Τυρινῆς	Δ΄	919
Φεβρ. 22	Μαΐου 3	Τῇ Δευτ. τῆς Τυρινῆς	Δ΄	919
Φεβρ. 23	Μαΐου 4	Τῇ Κυρ. τῆς Ἀπόκρεω	Γ΄	918
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῷ Σαββ. τῶν ψυχῶν	Β΄	917
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῇ Παρασκ. τῆς Ἀπόκρεω	Α΄	913-916
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῇ Πέμπ. τῆς Ἀπόκρεω	Α΄	913-916
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῇ Τετ. τῆς Ἀπόκρεω	Α΄	913-916

Διάταξις καὶ συμπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας τῶν ἁγίων.⁶⁹⁹

910. EN ΤΩ ΕΣΠΕΡΙΝῶ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος β΄.

Φέροντες τὰ παρόντα γενναίως...

Ῥίπτοντες περιβόλαια πάντα...

Βλέποντες ὡς τρυφὰς τὰς βασάνους...

Ζήτηε αὐτὰ ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἔτερον ὅμοιον.

Στέργοντες ἀφορήτους ὀδύνας, * σπεύδοντες πρὸς ἄπονον λῆξιν, * πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον * οἱ ἅγιοι μάρτυρες * Ὡσπερ ἐν πολέμοις ὁμοιοῦσαντες * τοῖς σωματικοῖς πρῶν ἐγκλειαν εὐράμεθα, * καὶ νῦν πονηροῖς * ἀντιπαλαίωσμεν δαίμοσι * καὶ τιμῆς ἀτρέπτου * ἐπιλαβέσθαι σπουδάσωμεν * μὴ ἀστοχῶσμεν θείας βασιλείας * εἰρήνην ποθήσωμεν, * ἵνα τοὺς στεφάνους τῆς νίκης ἀναδησώμεθα * παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ * καὶ σωτήρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος πλ. β΄.

Ἐν ὧδαῖς ἀσμάτων... (Ζήτηε ἐν τῷ Μηναίῳ εἰς τὸν στίχον).

699. Ἡ ἀκολουθία τῶν μαρτύρων, ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, προϋποθέτει ἡμέραν νηστείας ὡς ἐκ τοῦτου οὔτε πλήρης εἶναι οὔτε εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις ἀνατακκρίζεται. Διὰ τοῦτο προτάσσομεν διαρρυθμισὴν καὶ συμπλήρωσιν αὐτῆς, ὥστε νὰ ὑπάρχουν τὰ ἀπαραίτητα δι' ἐκάστην περίπτωσιν ὑμολογικὰ στοιχεῖα, ἀποφειγομένων κατὰ τὸ δυνατόν τῶν ἐπαναλήψεων, τὴν διαρρυθμισὴν δὲ ταύτην ἐφαρμοζόμεν εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις τῆς τυπικῆς διατάξεως. Οἱ συμπληρωματικοὶ ἕμνοι ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ ΤΠ (σ. 164-167) πλην τοῦ ἀπολυτικίου, τὸ ὁποῖον εἶναι ποίημα τοῦ αἰοιδίμου μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τίς μὴ μακαρίσει σε, Παναγία Παρθένε...

Ἐν ἡμέρᾳ δὲ νηστείας προσόμοιον θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον (βλ. κατωτέρω ἐν § 912 μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῆς Προηγιασμένης).

Ἀναγνώσματα μαρτυρικά (Ζήτηε τῆ γγ' Ἀπριλίου).⁷⁰⁰

Εἰς τὴν λιτὴν.

Ἦχος α'. Χορὸς τετραδεκαπύρσευτος...

Ἦχος β'. Τὴν τετραδεκάριθμον χορεῖαν...

Ἦχος β'. Ἀληθείας κρατῆρα...

(Ζήτηε ἐν τῷ Μηνίῳ εἰς τοὺς αἶνους).

Δόξα. Ἦχος πλ. α'.

Δεῦτε, πιστοί, σήμερον * χορεῖαν πνευματικὴν συγκροτήσαντες * (σὺν τοῖς σεμνεῖοις τοῦ Ἄθω)⁷⁰¹ * εὐσεβῶς πανηγυρίσωμεν * καὶ τῶν ἐνδόξων μεγάλων τοῦ Χριστοῦ * Τεσσαράκοντα μαρτύρων * τὴν σεβάσιμον πανήγυριν * ἐνδόξως τιμήσωμεν λέγοντες * Χαίρετε, χορὸς τετραδεκάριθμος, * οἱ τῶν στοιχείων τὴν ἐνέργειαν σβέσαντες * καὶ τῶν ἀνόμων τὰς βουλὰς κατασχίναντες. * Χαίρετε, οἱ τὸν ὄφιν * ἐν τοῖς πηγνυμένοις ὕδασι ποντίσαντες * καὶ τὴν ὀλέθριον αὐτοῦ κάραν συντρίψαντες. * Χαίρετε, οἱ τῆ παρατάσει τῶν ἄθλων * τὸ ἀκραιφνὲς τῆς εὐσεβείας κηρύξαντες. * Ἄγγελοι λευχειμονοῦντες * τὰς κεφαλὰς ὑμῶν κατέσπεσαν * δαίμονες ἐπτόθησαν * καὶ πιστοὶ ἠγαλλιάσαντο * στερεοῦμενοι τῇ βάσει τῆς ἀληθείας. * Ἄλλ' ὧ γενναῖοι ὀπλιταὶ * καὶ Χριστοῦ στρατιῶται ἀήτητοι, * πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν * τῶν ἐπιτελούντων ὑμῶν τὰ μνημόσυνα.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μακαρίζομέν σε, Θεοτόκε Παρθένε...

Εἰς τὸν στίχον. Στιχηρὰ προσόμοια.

Δεῦτε μαρτυρικὴν ἀδελφοί...

Στίχ. Διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχήν. (Ψαλμ. Ξε' 12)

Χαίροις συναγωγή κραταιά...

Στίχ. Ἐδοκίμασας ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἐπύρωσας ἡμᾶς ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον. (Ψαλμ. Ξε' 10)

Χαίροις τροπαιοφόρος πληθὺς...

(Ζήτηε ἐν τῷ Μηνίῳ εἰς τοὺς αἶνους).

700. Κατὰ τὰ ΤΠ (σ. 165) καὶ ΤΚω (σ. 109). Καὶ τὰ ΤΔ (σ. 248) καὶ ΤΞ (σ. 226) προβλέπουν ἀναγνώσματα, χωρὶς νὰ καθορίζουν ποῖα.

701. Ἡ ἐν παρενθέσει φράσις, ἀναφερομένη ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, δυνατὸν νὰ παραλειφθῆ ἐν ταῖς ἐνορίαις.

Δόξα. Ἦχος β΄.

Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον... (Ζήτηε ἐν τῷ Μηναίῳ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν).

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου...

Ἀπολυτίκιον.

Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου.⁷⁰²

Ἦχος α΄. (Τῆς ἐρήμου πολίτης).

Τοὺς γενναίους ὀπλίτας * τοῦ τῶν ὄλων δεσπόζοντος * τοὺς συγκροτηθέντας ἐν πίστει * ὁμοφώνως τιμῶσμεν * Χριστῷ γὰρ στρατευθέντες εὐσεβῶς * δι' ὕδατος διήλθον καὶ πυρός * καὶ πρὸς θεῖαν εἰσελθόντες ἀναψυχήν * προΐστανται τῶν βούωντων * Δόξα τῷ ἐνισχύσαντι ὑμᾶς * δόξα τῷ στεφανώσαντι * δόξα τῷ θαυμαστώσαντι ὑμᾶς, * Τεσσαράκοντα μάρτυρες.

Θεοτοκίον.

Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι...

911. EN Τῷ ΟΡΘΡῶ

Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸν ν' ψαλμὸν ιδιόμελον.

Ἦχος β΄.

Προφητικῶς ἀνεβόα... (Ζήτηε ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὸν Ὅρθρον).

Κανῶν τῆς Θεοτόκου. Ἦχος β΄.

Τὸν εὐσεβῶς σέ Θεοτόκον... (Ζήτηε τῇ λ' Ἰανουαρίου ἢ ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Παρασκευῇ τοῦ β' ἤχου).

Καὶ ὁ κανὼν τῶν ἁγίων ἐκ τοῦ Μηναίου.

Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Καθίσματα γ' ὠδῆς, κοντάκιον καὶ ἔξαποστειλάρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ

Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ΄. (Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν).

Εὐσεβούντων⁷⁰³ ὁ σύλλογος, * φιλεόρτων συστήματα, * χριστωνύμων ἅπανα ἢ ὁμήγουρις * ἐν τῷ τεμένει συνδράμωμεν * σεπτῷ Τεσσαράκοντα * ἀητήτων ἀθλητῶν * καὶ πιστῶς ἐκβοήσωμεν * Θεῖοι μάρτυρες, * σταθερὰν τὴν εἰρήνην * ἐκκλησίας * καὶ ὁμόνοιαν τῷ κόσμῳ * ὑμῶν πρεσβεΐαις ποιήσατε.

702. Νέος ἐνιαύσιος στέφανος, Ἁγ. Ὅρος 2002, σ. 253.

703. Τὸ ΤΠ ἔχει τῶν πατέρων ὁ σύλλογος, ὅπερ ἀντικατεστήσαμεν διὰ τοῦ Εὐσεβούντων, ὡς προσφορωτέρου διὰ τὰς ἐνορίας.

Τῷ Σταυρῷ ὀπλισάμενος * ὁ στρατὸς ὁ θεόλεκτος * Λικινίου ἄθεον κατηδάφισε * καὶ τὸν Χριστὸν ἀνεκήρυξε * Πατρὶ τε καὶ Πνεύματι * ὁμοούσιον λαμπρῶς, * ὅς αὐτοὺς κατελάμπρυνεν * ἀμαρτήμασιν * ὑπερθέεις, τὸν κόσμον * τηλαυγούντας * γλυκυτόταις ἀγλαΐαις· * χαρᾶ οὖς πόθῳ ὑμνήσωμεν.

Τὴν νηστειαν φαιδρύνετε, * Τεσσαράκοντα μάρτυρες, * τεσσαρακονθήμερον ἀγιάζοντες * λαμπρᾷ τῇ μνήμῃ ἀθλήσεως * ὑμῶν, καρτερόψυχοι * διὰ τοῦτο καὶ ὑμῖν * προσκυνῆσαι τὰ ἄχραντα * πάθῃ νέμετε * καθαρῶ συνειδότι * ἐν εἰρήνῃ * καὶ προφθάσαι, δυσωποῦμεν * τὴν λαμπροφόρον ἀνάστασιν.⁷⁰⁴

Τεσσαράκοντα μάρτυρες, * φάλαγξ θεία παντάνακτος, * οἱ στοιχείων σβέσαντες τὴν ἐνέργειαν * καὶ πρὸς Θεοῦ εὐκλεέστατα * στεφθέντες, χορεύετε * εἰς τὰ πλάτη οὐρανῶν, * τὴν χειμάρρου περιβλεπτον * μονὴν σφίζετε * ἀνεπίληπτον, πόθῳ * προσκυνούσαν * καὶ πλουτοῦσαν ὄλβον μέγαν * ὑμῶν τὰ πάνσεπτα λείψανα.

Δόξα. Ἦχος πλ. α'.

Ἄθλοφόροι Χριστοῦ... (Ζήτει ἐν τῷ Μηναίῳ).

Ἦ τὸ ἀκόλουθον, ἐὰν τύχη πρὸ τῆς νηστείας.

Ἦχος πλ. α'.

Τοῦ παρόντος βίου * τὴν πολυκύμαντον θάλασσαν * ὡς ἄλλην Ἐρυθρὰν περαιοῦμενοι, * ἀντὶ Μωσέως τὸν Χριστὸν, * ἀντὶ ῥάβδου τὸν Σταυρόν, * ἀντὶ θαλάσσης τὴν λίμνην, * ἀντὶ δὲ σπύλου πυρός * τὸ οὐρανόθεν φῶς ἐν μέσῳ τῆς νυκτός, * ἀντὶ δὲ τοῦ μάννα * τὴν πνευματικὴν τροφὴν ἐκτήσασθε· * διὸ καὶ εἰσήλθετε αὐθημερόν * εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, μακάριοι. * Ἄλλ' ὡς ἔχοντες παρορησίαν * πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν, * μάρτυρες Τεσσαράκοντα, * περαιῶσαι τοῦ λοιποῦ βίου τὸ στάδιον θεαρέστως * καὶ τυχεῖν τῆς ἀλήκτου χαρᾶς, * ἐνθα ἐστὶ τῶν εὐφραϊνομένων ἢ κατοικία.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μακαρίζομέν σε, Θεοτόκε Παρθένε...

912. EN TΩ ΕΣΠΕΡΙΝῶ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΗΣ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος β'.

Φέροντες τὰ παρόντα γενναίως...

Ῥίπτοντες περιβόλαια πάντα...

Βλέποντες ὡς τρυφᾶς τὰς βασάνους...

(Ζήτει ἐν τῷ Μηναίῳ εἰς τὸν Ἑσπερινόν).

Στέργοντες ἀφορήτους ὀδύνας... (Ζήτει ἀνωτέρω ἐν § 910).

704. Τὸ προσόμοιον τοῦτο δυνατὸν νὰ παραλειφθῇ, ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τυγχάνῃ πρὸ τῆς Τεσσαρακοστής, ἀντ' αὐτοῦ δευτερουμένου τοῦ α'.

Δόξα. Ἦχος πλ. β'.

Ἐν ῥδαῖς ἁσμάτων... (Ζήτηε ἐν τῷ Μηναιῷ εἰς τὸν στίχον τοῦ Ἑσπερινοῦ).

Ἦ τὸ παρόν. Ἦχος πλ. β'.

Σήμερον ἐπέλαμψε τοῖς πέρασιν * ὑπὲρ τὰς ἡλιακὰς βολὰς * τῶν ἐνδόξων Τεσσαράκοντα ἀθλοφόρων * ἢ ὑπὲρ λαμπροὺς πανήγυρις. * Οὗτοι γὰρ οἱ γενναῖοι ἀθληταὶ * διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος κρυμοῦ * διελθόντες προφητικῶς * διεσκόρπισαν παρὰ τὸν ἄδην * τὰ τῆς πλάνης ὄσατ' * καὶ στήσαντες τῆς λαμπρᾶς αὐτῶν νίκης τὰ τροπαια * τρυφῶσιν ἠδόμενοι τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς * σὺν τοῖς ὑπερκοσμίοις. * Πρὸς οὖς βοήσωμεν * Χαίρετε, ἐκκλησιῶν ἢ εὐπρέπεια. * τὸ κλέος τῶν πιστῶν * καὶ προστάται θερμοτάτοι. * Χαίρετε, ἢ τροπαιοῦχος παρτάξις * καὶ ἀήττητοι στρατιῶται * τοῦ ἐπουρανοῦ βασιλέως * Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. * Χαίρετε, φύλακες ἄγρυπνοι, * βοηθοὶ τε καὶ ἀντιλήπτορες * τῶν μετὰ πίστεως ἐπικαλουμένων ὑμᾶς. * Καὶ νῦν πάρεστε μέσον ἡμῶν * τῶν ἐν πίστει ἑορταζόντων * τὴν εὐκλειεστάτην ὁμῶν μνήμη, * ὃ ἅγιον Τεσσαράκοντα μάρτυρες.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Γνώμη ὀλισθήσαντα... (Ζήτηε ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Κυριακῇ τοῦ πλ. β' ἤχου ἐσπέρας).

Ἦ σταυροθεοτοκίον.

Κροῖον Ἰσραὴλ κριταῖ... (Ζήτηε ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Τρίτῃ τοῦ πλ. β' ἤχου ἐσπέρας).

Αἱ τυπικαὶ περιπτώσεις.

Α'.

913. Ἐὶν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Τετάρτῃ ἢ Πέμπτῃ ἢ Παρασκευῇ τῆς Ἀπόκριου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προομιμακὸν [καὶ τὴν α'] στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ προσόμοια Φέροντες τὰ παρόντα γενναίως εἰς σ'. Δόξα, Ἐν ῥδαῖς ἁσμάτων. Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσει σε. Εἰσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων. Ἀπόστιχα τὰ προσόμοια Δεῦτε μαρτυρικὴν ἀδελφοὶ μετὰ τῶν στίχων Διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος... καὶ Ἐδοκίμασας ἡμᾶς ὁ Θεός... (§ 910). Δόξα, Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον. Καὶ νῦν, Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου. Τὸ ἰπολυτίκιον τῶν ἁγίων καὶ τὸ θεοτοκίον Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι.

914. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τῶν ἁγίων Χορὸς τετραδεκαπύρσευτος καὶ τὰ ἐξῆς. Δόξα, Δεῦτε πιστοὶ (§ 910). Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε. Τὸ τρισάγιον, τὸ ἰπολυτίκιον τῶν ἁγίων, ἢ δέησις καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐχόμεθα.

915. Ἐν τῷ Ὄρθῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἰπολυτίκιον δις καὶ τὸ θεοτοκίον ἑπᾶς. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς]. Τὰ καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ, τὸ Εὐαγγέλιον κλπ. ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Κανόνες: τῆς Θεοτόκου (βλ. § 911) καὶ τῶν ἁγίων. Ἀπὸ γ' καὶ σ' ᾠδῆς τὰ ἐν τῷ Μηναιῷ. Καταβασίαι: Ἀνοῖξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἰνοὺς τὰ προσόμοια Εὐσεβοῦντων ὁ σύλλογος. Δόξα, Τοῦ παρόντος βίου (§ 911). Καὶ νῦν, Μακαρίζομέν σε. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἰπολυτίκιον τῶν ἁγίων.

916. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς καὶ δ' ἐκ τῆς σ' τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων ἢ] τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Μετὰ τὴν

είσοδον τὸ ἀπολυτικίον τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία πῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Β'.

917. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ ἀκολουθία αὐτῶν προβάλλεται τῇ Παρασκευῇ μετὰ τῆς τοῦ ὁσίου Θεοφυλάκτου ὡς ἐξῆς: Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* σιχηρὰ τῶν ἁγίων γ' καὶ τοῦ ὁσίου γ'. Κανόνες: τῆς Θεοτόκου, τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ὁσίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς καθίσματα: τῶν ἁγίων, τοῦ ὁσίου καὶ θεοτοκίον. Κατὰ τὰ λοιπὰ τηρεῖται ἡ τάξις τῆς περιπτ. Α' (§§ 913-916). Ἐὰν ὅμως ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν ἁγίων, ψάλλεται μόνῃ ἡ ἀκολουθία αὐτῶν κατὰ τὴν τάξιν τῆς περιπτ. Α', παραλειπομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὁσίου. Δυνατὸν ἐπίσης νὰ ψαλῆ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων τῇ Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρουω ὡς ἐν περιπτ. Γ' (§ 918).⁷⁰⁵

Γ'.

918. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρουω ἢ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Γ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 816-819). Εἰς τὰ δύο τελευταῖα σιχηρὰ τῶν αἰῶνων στίχοι οἱ ἐν § 910.

Δ' .⁷⁰⁶

919. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἀπὸ Δευτέρας μέχρι Παρασκευῆς τῆς ἑβδομάδος τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Ε' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 825-828).

Ε'.

920. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς, ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων μετὰ τῆς τῶν ὁσίων πατέρων ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΣΤ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 829-832).

ΣΤ'.

921. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Δευτέρᾳ τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία αὐτῶν προβάλλεται τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Γ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 816-819), ἡ δὲ τοῦ ὁσίου Θεοφυλάκτου ψάλλεται τῇ Δευτέρᾳ μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1692-1704 διάταξιν.

Ζ'.

922. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Τρίτῃ τῆς Α', Β', Γ', Δ' ἢ Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτώσεως Η' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 834-838). Ἐν τῷ Μ. Ἀποδείπνῳ εἰς τοὺς στίχους *Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε* μετὰ τὸν στίχον *Ὅσοι θεοφόροι πατέρες ἡμῶν προστίθεται καὶ ὁ ἐξῆς τῶν ἁγίων: Ἀγιοι τοῦ Θεοῦ Τεσσαράκοντα μάρτυρες, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.*

705. Βλ. σημ. 582 καὶ 592.

706. Διὰ τὰς περιπτώσεις Δ', ΣΤ'-Ι', ΙΓ'-ΙΕ' καὶ ΙΗ'-ΚΒ' βλ. τὰς ἐν § 729 παρατηρήσεις.

Η'.

923. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῆ Τετάρτη τῆς Α', Β', Γ', ἢ Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Θ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§ 839). Ἐν τῷ Μ. Ἀποδείτῳ ψάλλεται καὶ ὁ στίχος τῶν ἁγίων (βλ. § 922). Ἀλλὰ τῆ Τετάρτῃ τῆς Δ' ἑβδομάδος εἰς τὰς Ὁρας λέγομεν ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων καὶ κοντάκιον *Οὐκέτι φλογὴν ῥομφαία*: εἰς δὲ τὴν Α' Ὁραν ἀντὶ τῶν στίχων *Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον ψάλλομεν Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν ἐκ γ'*. Εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς κοντάκια τοῦ Σταυροῦ καὶ τῶν ἁγίων.

Θ'.

924. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῆ Πέμπτῃ τῆς Α', Β', Γ' ἢ Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Ι' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 840-841). Ἐν τῷ Μ. Ἀποδείτῳ ψάλλεται καὶ ὁ στίχος τῶν ἁγίων (§ 922).

Ι'.

925. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῆ Παρασκευῆ τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΑ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 842-844). Ἐν τῷ Μ. Ἀποδείτῳ ψάλλεται καὶ ὁ στίχος τῶν ἁγίων (§ 922).

ΙΑ'.

926. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΒ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 845-849): ἄλλ' ἐν τῇ Λειτουργίᾳ λέγεται Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων.

ΙΒ'.

927. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Α' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΓ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 850-851).

ΙΓ'.

928. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Δευτέρᾳ τῆς Β', Γ', Δ', Ε' ἢ ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΔ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 852-853).

ΙΔ'.

929. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Παρασκευῇ τῆς Β', Γ' ἢ Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΑ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 842-844). Ἐν τῷ Μ. Ἀποδείτῳ ψάλλεται καὶ ὁ στίχος τῶν ἁγίων (§ 922). Ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ τῆς Προηγιασμένης ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δὶς, τὰ δ' μαρτυρικά τοῦ ἡχου καὶ τὰ δ' προσόμοια τῶν ἁγίων. Τῇ δὲ Παρασκευῇ τῆς Δ' ἑβδομάδος εἰς τὰς Ὁρας λέγομεν ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων καὶ κοντάκιον *Οὐκέτι φλογὴν ῥομφαία*: εἰς δὲ τὴν Α' Ὁραν ἀντὶ τῶν στίχων *Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον ψάλλομεν Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν ἐκ γ'*. Εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς κοντάκια τοῦ Σταυροῦ καὶ τῶν ἁγίων.

ΙΕ'.

930. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Β', Γ' ἢ Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ μὲν ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ μετὰ τῆς Προηγιασμένης καὶ τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον μετὰ τῶν οἰκῶν τῆς Θεοτόκου ψάλλονται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΕ' τῆς εὐρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου (§§ 885-886), τὸ δὲ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὅρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Α' (§§ 914-916). Κανόνες τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν ἁγίων μέχρι τῆς ε' ὥδης, ἀπὸ δὲ τῆς σ' κ.έ. τῶν ἁγίων καὶ τὰ τετραῶδια τῆς ἡμέρας, παραλειπομένων τῶν μετὰ τὸ τριαδικὸν καὶ τὸ θεοτοκίον ἐκάστης ὥδης μαρτυρικῶν καὶ νεκρωσίμων τροπαρίων.

ΙΣΤ'.

931. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Β' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΣΤ' τῆς εὐρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου (§§ 888-891). Ἄλλ' ἐν τῷ Ἑσπερινῷ λέγονται καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων, ἐν δὲ τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται καὶ ἡ λιτὴ ὡς ἐν § 914 καὶ ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς τὸ ἀπολυτίκιον αὐτῶν. Ἐάν ὅμως ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν ἁγίων, δυνατόν νὰ παραλειφθῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ (ἢ νὰ προσαλῆ τῷ Σαββάτῳ κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΕ' τῆς εὐρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου §§ 885-887) καὶ νὰ ψαλῆ ἡ ἀναστάσιμος μετὰ τῆς τῶν ἁγίων κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΗ' (§§ 933-936).

ΙΖ'.

932. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Γ' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΖ' τῆς εὐρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου (§§ 892-895). Ἄλλ' ἐν τῷ Ἑσπερινῷ λέγονται καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων ἐν δὲ τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτὴ τῶν ἁγίων ὡς ἐν § 914 καὶ τὸ δοξαστικὸν αὐτῆς. Καὶ νῦν τοῦ Σταυροῦ Ὁρῶσά σε ἡ κτίσις ἅπανσα. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἀξίον ἔστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Σταυροῦ κλπ. Εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα στιχηρὰ τῶν αἰνῶν οἱ στίχοι τῶν ἁγίων (§ 910).

ΙΗ'.

933. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Δ' ἢ τῇ Ε' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, παραλείπεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος ἢ τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας⁷⁰⁷ καὶ ψάλλεται ἀντ' αὐτῆς ἡ τῶν ἁγίων μετὰ τῆς ἀναστασίμου ὡς ἀκολουθῶς:

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα σ' καὶ τῶν ἁγίων δ'. Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἰσόδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον. Καὶ νῦν, Ὡ θαύματος καινοῦ. Ἀπολυτίκια τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων καὶ τὸ θεοτοκίον Τοῦ Γαβριὴλ φθεγγαμένου σοι.

707. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἁγίων τούτων ὠρίσθησαν μεταγενεστέρως. Παλαιότερον κατὰ τὰς δύο ταύτας Κυριακὰς συνεψάλλετο μετὰ τῆς ἀναστασίμου ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας (ΤΑΣ κεφ. λε' καὶ λστ'). Οὐδόλως λοιπὸν ἄτοπον εἶναι, ὅταν τυχάνῃ μνήμη ἐπισημῶς ἐορταζομένου ἁγίου, νὰ ψάλλεται αὐτοῦ ἡ ἀκολουθία ἀντ' ἐκείνων. Οὕτως ὀρίζει καὶ τὸ ΤΚω (σ. 110).

934. Ἐν τῷ Μεσσηνικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτή ὡς ἐν § 914· εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων, ἡ δέησις καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

935. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἡ ἀκολουθία μέχρι τῶν κανόνων ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Γ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§ 818). Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Τριωδίου (τῆ Δ' Κυριακῆ Ὡμοιώθην Χριστέ, τῆ Ε' Παρείκασμαι πλούτῳ τῶν ἡδονῶν) καὶ ὁ τῶν ἁγίων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων· εἶτα τῆ μὲν Δ' Κυριακῆ ψάλλεται πρῶτον τὸ κάθισμα τοῦ Τριωδίου *Τὸν ἄχραντον Σταυρὸν σου καὶ εἶτα τὸ τῶν ἁγίων καὶ τὸ θεοτοκίον*· τῆ δὲ Ε' μόνον τῶν ἁγίων καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' οὗ τ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου.⁷⁰⁸ Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν ἁγίων δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 910). Δόξα τοῦ Τριωδίου. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. *Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνιατος*.

936. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Τῇ ὑπερμάχῳ*. Ἀπόστολος τῶν ἁγίων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς καὶ καθεξῆς ἡ Θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ *Ἐπὶ σοὶ χαίρει*. Κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

ΙΘ'.

937. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Τετάρτῃ τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἐσπερινοῦ, τοῦ Ὁρθρου καὶ τῶν Ὁρῶν ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Η' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 834-837). Ἄλλ' ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὰ δοξαστικά τῶν ἁγίων ψάλλονται σαυροθεοτοκία. Ἐν τῷ Μ. Ἀποδείπνῳ ψάλλεται καὶ ὁ στίχος τῶν ἁγίων (§ 922). Ἐν δὲ τῷ Ἐσπερινῷ τῆς Προηγουμένης εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστῳ* καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις, τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ, τὰ τρία προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ δ' τῶν ἁγίων, ἀκολουθῶς δὲ τὰ κατ' ἀλφάβητον προσόμοια Ἄπας ὁ βίος μου μέχρι τέλους. Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὰ προκειμένα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου. Εἶτα τὸ *Κατεθυνθήτω*, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγουμένων. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εὐλογίσω τὸν Κύριον*.

938. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον, ἐν ᾧ ψάλλεται ὁ Μέγας κανὼν, ὡς εἴθισται (§ 1751).

Κ'.

939. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Πέμπτῃ τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Τετάρτῃ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ τὰ στιχηρὰ μετὰ τοῦ δοξαστικοῦ ψάλλονται ὡς ἐν τῇ προηγουμένη περι-

708. Τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ὑπόμνημα οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει ν' ἀνεγνωσθῆ, ἐφ' ὅσον οὔτε ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀντιστοίχου ἁγίου ψάλλεται οὔτε ἡ κυρία ἡμέρα τῆς μνήμης αὐτοῦ τυγχάνει.

πτώσει (§ 937), ἡ δὲ λοιπὴ ἀκολουθία τῶν Προηγιασμένων τελεῖται ὡς συνήθως ἄνευ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελίου. Κοινωνικόν· *Γεύσασθε καὶ ἴδετε.*

940. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον, ἐν ᾧ ψάλλεται ὁ Μέγας κανὼν, ὡς εἴθισται. Κοντάκια· *Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου καὶ Πᾶσαν στρατιάν.*

941. Τὸ Μεσονυχτικὸν καὶ ὁ Ὅρθρος τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Ἡ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 836-837)· ἀλλὰ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν ἀναγινώσκεται τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων καὶ εἶτα ψάλλεται τὸ κάθισμα αὐτῶν μετὰ τοῦ θεοτοκίου· μετὰ δὲ τὴν στ' τὸ κοντάκιον *Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*, ὁ οἶκος *Τὸ τοῦ Χριστοῦ ἰατρεῖον* καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

942. Εἰς τὰς Ὁρας ἀπολυτικίον τῶν ἁγίων καὶ κοντάκιον *Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*. Εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς κοντάκια *Ψυχὴ μου ψυχὴ μου καὶ Πᾶσαν στρατιάν*. Ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ τῆς Προηγιασμένης μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου *Ἀυτεξουσίως ἐξεδύθην* δις, τὸ μαρτυρικόν, τὰ γ' προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ δ' τῶν ἁγίων. *Δόξα, Ἐν ᾠδαῖς ῥομάτων. Καὶ νῦν σταυροθεοτοκίον*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκειμένα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, τὸ *Κατευθυνθήτω*, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυνον.*

ΚΑ'.

943. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Παρασκευῇ τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Πέμπτῃ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ στιχηρὰ καὶ δοξαστικά ὡς ἀνωτέρω (§ 942). Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκειμένα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ ἐν ἀνάγνωσμα τῶν ἁγίων, τὸ *Κατευθυνθήτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων ἄνευ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελίου. Κοινωνικόν· *Γεύσασθε καὶ ἴδετε.*

944. Τὸ Μεσονυχτικόν, ὁ Ὅρθρος καὶ αἱ Ὁραὶ τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Ἡ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους (§§ 836-837)· διὰ τὰ θεοτοκία ὁμῶς βλ. τὰ σημειωθέντα ἐν § 839. Ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ τῆς Προηγιασμένης εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον *Ὡς ἐξ Ἱερουσαλήμ* δις, τὸ μαρτυρικόν ἅπαξ,⁷⁰⁹ τὰ γ' προσόμοια τῆς Θεοτόκου *Βουλὴν προαιώνιον* καὶ δ' τῶν ἁγίων. *Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον*. Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τὰ λοιπὰ τῆς Προηγιασμένης ὡς ἐν § 937.

945. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον καὶ ψάλλεται ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος, ὡς εἴθισται (§ 1759).

ΚΒ'.

946. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Παρασκευῇ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ καὶ δοξαστικά ὡς ἐν τῇ προηγουμένῃ περιπτώσει (§ 944). Μετὰ τὴν

709. Πάντα σχεδὸν τὰ Τυπικὰ παραλείπουν τὸ μαρτυρικὸν καὶ ἀφήνουν κατὰ ἐν τὰ προσόμοια τῆς Θεοτόκου (ΤΑΣ ἀπορούμ. κεφ. λ', ΤΚ σ. 91, ΤΔ σ. 252, ΤΜΕ §§ 18-19, σ. 203, ΤΡ σ. 539). Ἀδυνατοῦμεν ὁμῶς νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν παράλειψιν ταύτην, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ Τριωδίῳ ὑπάρχει μαρτυρικόν, τὸ ὁποῖον καὶ ψάλλεται, ὅταν δὲν συμπίπτῃ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου.

εἴσοδον τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκειμένα καὶ ἀναγνώσματα τοῦ Τριψιδίου καὶ Ἐν ἀνάγνωσμα τῶν ἁγίων καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων ἀνευ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελίου. Κοινωνικόν: *Γεύσασθε καὶ ἴδετε*.

947. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ Μικρὸν Ἀποδείπνον καὶ ψάλλεται, ὡς εἴθισται, ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου (§ 1759). Κοντάκια: *Τῇ ὑπερμάχῳ καὶ Πάσαν στρατιάν*.

948. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἡ λιτὴ ὡς ἐν § 914, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῶν ἁγίων, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

949. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος ἀπολυτικίον *Τὸ προσταχθέν*, τῶν ἁγίων καὶ πάλιν *Τὸ προσταχθέν*. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς μάρτυρας]. Τὰ καθίσματα τῶν ἁγίων μετὰ τῶν θεοτοκίων,⁷¹⁰ οἱ ἀναβαθμοί, τὸ Εὐαγγέλιον⁷¹¹ κλπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες τοῦ Ἀκαθίστου *Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου καὶ τῶν ἁγίων*. Ἀπὸ γ' ῥόδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων· εἶτα τὸ κάθισμα τῶν ἁγίων καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου *Ὁ μέγας στρατηγός*. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον *Τῇ ὑπερμάχῳ*, ὁ οἶκος *Ἄγγελος πρωτοστάτης καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριψιδίου*. Καταβασίαι: *Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν.⁷¹² Ἐξαποστειλάρια: τῶν ἁγίων καὶ τῆς Θεοτόκου *Τὸ ἀπ' αἰῶνος σήμερον*. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια τῆς Θεοτόκου γ' καὶ τῶν ἁγίων γ'. *Δόξα τῶν ἁγίων*. Καὶ νῦν, *Γλώσσαν ἦν οὐκ ἔγνω*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ τροπάριον *Τὸ προσταχθέν*.⁷¹³

950. Ἡ ἀνωτέρω τάξις τοῦ Ὁρθρου τηρεῖται, ὅταν ὁ Ἀκάθιστος ψάλλεται ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ, ὅπερ καὶ τὸ συνηθέστερον ἐν ταῖς ἐνορῖαις. Ἐἰν ὅμως ὁ Ἀκάθιστος ψάλλεται ἐν τῷ Ὁρθρῳ, παραλείπονται τὰ καθίσματα καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων καὶ τελεῖται ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν συνήθη αὐτῆς τάξιν (§ 1763). Κανόνες λέγονται ὁ τοῦ Ἀκαθίστου καὶ ὁ τῶν ἁγίων, τὰ δὲ τετραψάδια τῆς ἡμέρας ψάλλονται ἀφ' ἐσπέρας ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Τὰ λοιπὰ τοῦ Ὁρθρου ὡς διετάχθησαν ἀνωτέρω.⁷¹⁴

951. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ Τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ῥόδης τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τῶν ἁγίων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν ἑορτῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον: *Τὸ προσταχθέν*, τὸ ἀπολυτικίον τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τῇ ὑπερμάχῳ*. Ἀπόστολος τῶν ἁγίων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως Ἄλας γηγενῆς*. Κοινωνικόν: *Ποτήριον σωτηρίου*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

710. Ἐφ' ὅσον ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου στερεῖται καθισμάτων, προετιμήσαμεν νὰ ὀρίσωμεν αὐτοῖσια τὰ καθίσματα τῶν ἁγίων μετὰ τῶν θεοτοκίων αὐτῶν πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως τοῦ καθίσματος *Ὁ μέγας στρατηγός*, τὸ ὁποῖον θὰ ψαλῆ μετὰ τὴν γ' ῥόδην.

711. Πάντα τὰ Τυπικὰ παραλείπονται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου. Ἡ παράλειψις αὐτῆ δικαιολογεῖται, ὅταν ἐν τῷ Ὁρθρῳ ψάλλεται καὶ ὁ Ἀκάθιστος, ὅχι ὅμως καὶ ὅταν ὁ Ἀκάθιστος ἔχη ψαλῆ ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ, ὡς γίνεται συνηθὼς καὶ ὡς ὀρίζουν τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ.

712. Κατὰ τὰ ΤΑΣ (ἀποροῦμ. κεφ. λ') καὶ ΤΔ (σ. 252) δὲν στιχολογεῖται ἡ Τιμωτέρα· ἀλλ' ἡ διάταξις αὐτῆ ἀναφέρεται προφανῶς εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ Ἀκάθιστος ψάλλεται ἐν τῷ Ὁρθρῳ.

713. Τὸ ΤΜΕ (§ 20, σ. 204) ὀρίζει τὸ ἀπολυτικίον τῶν ἁγίων, τὸ δὲ ΤΔ (σ. 235) ἀμφότερα. Ἐφ' ὅσον ὅμως εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου ψάλλεται συνηθὼς ἐν ἀπολυτικίον, δέον νὰ προτιμηθῇ τὸ τῆς Θεοτόκου.

714. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 252). Ἀλλὰ τὰ ΤΚω (σ. 111), ΤΞ (σ. 235) καὶ ΤΡ (σ. 540) παρεμβάλλουν καὶ τὸν πολυέλεον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων.

Τῆ Ι' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κοδράτου τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ἡ μνήμη τῶν μαρτύρων συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τρίτης τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

952. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Πέμπτῃ ἢ τῇ Παρασκευῇ τῆς Ἀπόκρεω, ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160).

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται, ἐὰν ἡ μνήμη αὐτῶν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Τυρινῆς ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Ε' ἑβδομάδος καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου. Καταλιμπάνεται ἐπίσης ἐν οἰαδίποτε Κυριακῇ τοῦ Τριωδίου καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τοῦ Τριωδίου.

Ἐὰν τύχη κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῆς Τυρινῆς (ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς), ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς, τῶν ἁγίων καὶ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1676-1687 διάταξιν ἀναλόγως τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν τύχη ἐν καθημερινῇ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (ἐκτὸς τῆς Πέμπτης τῆς Ε' ἑβδομάδος), ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καὶ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1692-1717, 1726-1727, 1735-1736, 1742-1743 καὶ 1748-1749 διάταξιν ἀναλόγως τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Β' ἢ Γ' ἢ Δ' ἑβδομάδος, ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καὶ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1705, 1718 καὶ 1728-1729 διάταξιν.

Ἐὰν δὲ τύχη τῇ Πέμπτῃ τῆς Ε' ἑβδομάδος, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1750-1753 διάταξιν.

Τῆ ΙΑ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Σωφρονίου, πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

953. Ἐν οἰαδίποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ι' τοῦ μηνός (§ 952).

Τῆ ΙΒ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοφάνους τῆς Σιγριανῆς τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Δ' ἑβδομάδος.

954. Ἐν οἰαδίποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ι' τοῦ μηνός (§ 952).

Τῆ ΙΓ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρεω μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

955. Ἐν οἰαδίποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ι' τοῦ μηνός (§ 952).

ΤΗ ΙΔ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βενεδίκτου.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Α΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν μέχρι τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Δ΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν.

956. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ι΄ τοῦ μηνὸς (§ 952). Ἐπὶ πλέον ὁμως ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καταλιμπάνεται, ὅταν τύχη τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου.

ΤΗ ΙΕ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Β΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν Βαίων, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

957. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ι΄ τοῦ μηνὸς (§ 952). Ἐπὶ πλέον ὁμως ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται, ὅταν τύχη τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου ἢ τῇ Κυριακῇ τῶν Βαίων.

ΤΗ ΙΣΤ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σαββίνου τοῦ Αἰγυπτίου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Β΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Μ. Δευτέρας, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

958. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ι΄ τοῦ μηνὸς (§ 952). Ἐπὶ πλέον ὁμως ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται, ἐὰν τύχη ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου καὶ ἐπέκεινα.

ΤΗ ΙΖ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Β΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Μ. Τρίτης, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

959. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ι΄ καὶ ιστ΄ τοῦ μηνὸς (§§ 952 καὶ 958).

ΤΗ ΙΗ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Β΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Μ. Τετάρτης, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

960. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ι΄ καὶ ιστ΄ τοῦ μηνὸς (§§ 952 καὶ 958).

ΤΗ ΙΘ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Χρυσάνθου καὶ Δαρείας.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Β΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Μ. Πέμπτης, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Τυρινῆς μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

961. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰ΄ καὶ ἰστ΄ τοῦ μηνὸς (§§ 952 καὶ 958).

ΤΗ Κ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναηρεθέντων.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Β΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Μ. Παρασκευῆς, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

962. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰ΄ καὶ ἰστ΄ τοῦ μηνὸς (§§ 952 καὶ 958).

ΤΗ ΚΑ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβου ἐπισκόπου
τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Τριωδίου κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Β΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν μέχρι τοῦ Μ. Σαββάτου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Ε΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν.

963. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰ΄ καὶ ἰστ΄ τοῦ μηνὸς (§§ 952 καὶ 958).

ΤΗ ΚΒ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλείου πρεσβυτέρου τῆς
Ἀγκυρανῶν Ἐκκλησίας.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος.

964. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰ΄ καὶ ἰστ΄ τοῦ μηνὸς (§§ 952 καὶ 958).

ΤΗ ΚΓ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νίκωνος καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Διακαινησίμου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τρίτης τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος.

965. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰ΄ καὶ ἰστ΄ τοῦ μηνὸς (§§ 952 καὶ 958).

Τῆ ΚΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Τὰ προεόρτια συμπίπτουν κατὰ μὲν τὸ π.ή. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Διακαινησίμου, κατὰ δὲ τὸ ν.ή. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος.

966. Ἡ τυπικὴ διάταξις κατὰ περιπτώσιν ἐκτίθεται κατωτέρω μετὰ τῆς τοιαύτης τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς.⁷¹⁵

Τῆ ΚΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ἡ ἑορτὴ συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ή. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Διακαινησίμου, κατὰ δὲ τὸ ν.ή. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος.

967. Εἰσαγωγικαὶ παρατηρήσεις.

Ἡ τάξις τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ὑπὸ τὴν σημερινὴν αὐτῆς μορφήν, τὴν ὁποίαν ἐκπροσωποῦν τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ, παρουσιάζει ἱκανὰς παρεκκλίσεις ἀπὸ τῆς ἀρχαίας τάξεως, τὴν ὁποίαν ἐκπροσωποῦν τὰ ΤΑΣ καὶ ΤΡ. Μέσῃ δόδῳ, προσεγγίζουσιν πρὸς τὴν νεωτέραν τάξιν ἐκπροσωποῦν, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, τὰ ἀγιορεικὰ Τυπικά. Ἐπειδὴ ἐν τῷ παρόντι ἀλλαγῶ μὲν διατηροῦμεν τὴν ἐπικρατήσασαν νεωτέραν τάξιν, ἀλλαγῶ δὲ ἐπαναφερόμεν τὴν ἀρχαίαν ὀρθὴν πρᾶξιν, ἔθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπισημάνωμεν ἐνταῦθα τὰς κυριώτερας διαφορὰς, ἐπεξηγούντες διατι διατηροῦμεν ἢ διορθοῦμεν ἐκάστην ἐξ αὐτῶν.

α'. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, ὅταν ἡ ἑορτὴ συμπίπτῃ ἐν καθημερινῇ, συμπάλλοντα ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῷ καὶ τὰ τοῦ Τριψιδίου (ιδιόμελα τῆς ἡμέρας, προσόμοια, καθίσματα καὶ τριψίδια) καὶ δὲν ψάλλεται δοξολογία μεγάλη (ΤΑΣ κεφ. κα' καὶ ΤΡ σ. 553 κ.έ.). Τὰ ἀγιορεικὰ Τυπικά περιορίζουν τὰ τοῦ Τριψιδίου εἰς τὸν Μικρὸν Ἑσπερινόν, ἐνῶ εἰς τὸν Μέγαν Ἑσπερινόν καὶ τὸν Ὁρθρον ὀρίζουν ἀμύγη τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἑορτῆς μετὰ μεγάλης δοξολογίας (ΤΔ σ. 258, ΤΞ σ. 242-243, ΤΚω σ. 115, ΤΠ σ. 170 καὶ 172 καὶ ΤΦ σ. 111-113). Τὴν τάξιν ταύτην κατὰ μείζονα λόγον ἀκολουθοῦν τὰ ΤΚ (σ. 96) καὶ ΤΜΕ (§§ 3-4, σ. 206), τὰ ὁποῖα δὲν προβλέπουν τὴν τέλειον Μικροῦ Ἑσπερινοῦ. Ὡστε τὰ πλεῖστα τῶν Τυπικῶν τάσσονται ὑπὲρ τῆς ἀμυγῆς (δηλ. ἄνευ Τριψιδίου) τέλεισεως τῆς ἀκολουθίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐν καθημερινῇ. Συνάδει δὲ ἡ τάξις αὕτη πρὸς τὴν λαμπρότητα τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ πρὸς τὴν τάξιν πασῶν τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν. Διὰ τοῦτο οὐδὲ σκέψις ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ περὶ ἐπιστροφῆς εἰς τὴν τάξιν τοῦ ΤΑΣ.

β'. Κατὰ τὴν παλαιὰν τάξιν, τὴν ὁποίαν ἐπίσης μόνον τὰ ΤΑΣ καὶ ΤΡ τηροῦν, ὅταν ἡ ἑορτὴ τυχάνῃ ἐκτός Σαββάτου ἢ Κυριακῆς, ἡ Λειτουργία τελεῖται μετὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς κοτ' Μαρτίου, ὅστις εἶναι συγχρόνως καὶ ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς. Κατὰ τὴν νεωτέραν ὁμως τάξιν ἡ Λειτουργία

715. Διὰ λόγους πρακτικοῦς δὲν διευπλώσαμεν κεχωρισμένως τὴν τυπικὴν διάταξιν τῆς παραμονῆς οὔτε τῆς ἀποδόσεως, ἀλλὰ συμπεριελάβομεν αὐτὴν εἰς τὴν τοιαύτην τῆς κυρίας ἡμέρας. Ὡστε ἐν ἐκάστη περιπτώσει περιλαμβάνεται ἡ διάταξις τῆς παραμονῆς, τῆς κυρίας ἡμέρας καὶ τῆς ἀποδόσεως.

τελείται πάντοτε ημερινή, ως και εις πάσας τὰς ἑορτάς, ὃ δὲ Ἑσπερινὸς τῆς ἀποδόσεως τελείται αὐτοτελῶς τὴν ἑσπέραν. Τὴν τάξιν ταύτην ἀποδέχονται ὄχι μόνον τὰ ἐνοριακὰ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀγιορειτικὰ Τυπικὰ (ΤΔ σ. 259, ΤΞ σ. 243, ΤΚω. σ. 115-116, ΤΠ σ. 172 καὶ ΤΦ. σ. 113). Ἐπιστροφή εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν εἶναι ὄχι μόνον ἀδύνατος, ἀλλὰ καὶ ἄστοχος διὰ τὰς ἐνορίας· διότι καὶ εἰς τὴν περιπτῶσιν ταύτην ἡ Λειτουργία θὰ τελῆται ὅπωςδὴποτε τὴν πρωίαν - ὡς συμβαίνει σήμερον καὶ μετὰ τὰς ἄλλας ἑσπερινὰς Λειτουργίας - ἡ δὲ προσθήκη τοῦ Ἑσπερινοῦ θὰ ἐπιμηκύνῃ τὴν ἀκολουθίαν. Ἐξ ἄλλου, ἐφ' ὅσον εἰς τὸν Ἑσπερινὸν καὶ τὸν Ὁρθρον δίδεται πανηγυρικός χαρακτήρ, θὰ ἀπετέλει ἀσυνέπειαν ἡ τέλεσις ἑσπερινῆς Λειτουργίας.

γ'. Τὰ ΤΚ (σ. 96) καὶ ΤΜΕ (σ. 205) ὀρίζουν τὴν μὴ τέλεσιν Προηγιασμένης κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἔστω καὶ ἂν αὕτη τυγχάνῃ ἐν Τετάρτῃ ἢ Παρασκευῇ. Ἀντιθέτως κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν τελείται πάντοτε Προηγιασμένη κατὰ τὴν παραμονὴν, ὅταν αὕτη τυγχάνῃ ἐκτὸς Σαββάτου ἢ Κυριακῆς· καὶ κατὰ μὲν τὰ ΤΑΣ (ἐνθ' ἄνωτ.) καὶ ΤΡ (σ. 554) τελείται αὕτη μετὰ τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς, κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ Τυπικὰ μετὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ (ΤΔ σ. 258, ΤΞ σ. 242, ΤΚω. σ. 115 καὶ ΤΦ σ. 111). Τὴν δευτέραν λύσιν υἱοθετεῖ καὶ τὸ ΤΜΕ, μόνον ὁμως διὰ τὴν Μ. Τρίτην καὶ Μ. Τετάρτην (Τυπ. κε' Μαρτ. §§ 64,65). Ἀλλὰ δὲν βλέπομεν τὸν λόγον τῆς καταργήσεως τῆς Προηγιασμένης κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας· τούναντίον αὕτη προσδίδει ἐπισιμότητα καὶ εἰς τὴν παραμονὴν. Διὰ τοῦτο ἀκολουθοῦντες μέσῃ ὁδὸν ὠρίσαμεν Προηγιασμένην μετὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ, ὅταν ἡ παραμονὴ συμπίπτῃ εἰς ἡμέραν, καθ' ἣν προβλέπεται ἡ τέλεσις Προηγιασμένης· οἱ δὲ κατὰ τόπους λειτουργοὶ ἄς ἐφαρμόζουσι κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν καὶ κατὰ τὰς λειτουργικὰς ἀνάγκας τῶν ἐνοριῶν ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν τάξιν.

δ'. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἔχει εἰς μὲν τὸν Ἑσπερινὸν τῆς κε' τρία ἀναγνώσματα, ἅτινα εἶναι τὰ συνήθη τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν, εἰς δὲ τὸν Ἑσπερινὸν τῆς κοτ' δύο εἰδικὰ τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Κατὰ τὴν παλαιάν τάξιν, ὅταν ἐτελεῖτο ἑσπερινὴ Λειτουργία, ἀνεγινώσκοντο κατ' αὐτὴν τὰ δύο ταῦτα εἰδικὰ ἀναγνώσματα· διὰ τοῦτο καὶ εὐρίσκονται εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς κοτ'· ὅταν ὁμως ἡ Λειτουργία ἦτο ἡμερινή, τὰ ἀναγνώσματα ταῦτα ἀνεγινώσκοντο εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς κε' μετὰ τῶν τριῶν ἄλλων. Ἡ τάξις αὕτη δεόν νὰ τηρῆται σήμερον εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις, ἐφ' ὅσον πάντοτε τελείται ἡμερινὴ Λειτουργία. Χάριν συντομίας δὲ εἶναι δυνατὸν νὰ παραλειφθοῦν δύο ἐκ τῶν συνήθων ἀναγνωσμάτων καὶ ἀντ' αὐτῶν νὰ ἀναγνωσθοῦν τὰ δύο εἰδικὰ τῆς ἑορτῆς, τὰ ὁποῖα βεβαίως δὲν θὰ ἐπαναληφθοῦν εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς κοτ'. Τοῦτο καὶ ὠρίσαμεν ἐν τῷ παρόντι. Τὸ ΤΜΕ, μὴ ἐνδιατριβὸν εἰς τὴν λεπτομέρειαν ταύτην, στερεῖ τὴν ἑορτὴν τῶν εἰδικῶν αὐτῆς ἀναγνωσμάτων (βλ. καὶ Γ. Μπεκατώρου, ἄρθρον Τυπικὸν ἐν ΘΗΕ, τ. 11ος, στήλη 903 καὶ Γ. Ρήγα ΖΤ. σ. 97-99).

ε'. Ἐχει ἐπιζητήσῃ ἡ συνήθεια νὰ τελῆται κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχῃ ἡ ἑορτή. Τὴν συνήθειαν ταύτην υἱοθετοῦν τὰ πλεῖστα τῶν Τυπικῶν. Τὸ ΤΑΣ ὁμως ὀρίζει ρητῶς Λειτουργίαν τοῦ Μ. Βασιλείου ὅταν ἡ ἑορτὴ τυγχάνῃ τῆ Μ. Πέμπτῃ ἢ τῷ Μ. Σαββάτῳ (ΤΑΣ ἀπορούμενα κεφ. μα' καὶ μγ'), ἐνῷ διὰ τὰς Κυριακὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς σιωπᾷ. Τὸ δὲ ΤΔ (σ. 265, 269 καὶ 276) ὀρίζει Λειτουργίαν τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ ὅταν ἡ ἑορτὴ συμπίπτῃ ἐν Κυριακῇ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς. Καὶ ἡ σιωπὴ δὲ τοῦ ΤΑΣ διὰ τὰς Κυριακὰς σημαίνει μᾶλλον ὅτι δὲν ὑπάρχει κατ' αὐτὰς παρέκκλισις ἀπὸ τῆς συνήθους τάξεως. Ἐκ τούτων συνάγεται, ὅτι, ἐὰν ἡ ἑορτὴ συμπέσῃ ἐν ἡμέρᾳ, δι' ἣν εἶναι ὠρισμένη ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου (ἦτοι ἐν μιᾷ τῶν πέντε Κυριακῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἢ τῆ Μ. Πέμπτῃ ἢ τῷ Μ. Σαββάτῳ), πρέπει νὰ τελῆται ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου· ἐὰν δὲ συμπέσῃ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ, πρέπει νὰ τελῆται ἡ τοῦ Χρυσοστόμου. Τὸν κανὸνα τοῦτον ἐφαρμόζομεν εἰς τὰς ἐπὶ μέρους περιπτώσεις.

στ'. Ὡς κοντάκιον τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ θεωρεῖται καὶ ψάλλεται σήμερον τὸ γνωστὸν προοίμιον τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου *Τῆ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ*. Ἀλλὰ τὸ τροπάριον τοῦτο οὔτε τὸ ἀρχικὸν προοίμιον τοῦ ἀκαθίστου εἶναι οὔτε πρὸς τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἔχει σχέσιν τινά. Τὸ μὲν

ἀρχαῖον προοίμιον τοῦ ἀκαθίστου καὶ ἐπομένως τὸ καθαντὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ εἶναι τὸ τροπάριον *Τὸ προσταχθέν μουσικῶς*, τὸ ὁποῖον σήμερον ψάλλεται εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἀκαθίστου ὡς ἀπολυτίκιον· τὸ δὲ *Τῆ ὑπερμάχῳ* ἐπιήθη βραδύτερον, ὅταν ὁ ἀκάθιστος ἐπιήθη ὡς εὐχαριστήριος ὕμνος διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς βασιλευούσης ἐκ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν βαρβάρων καὶ εἰς αὐτὴν καὶ μόνον ἀναφέρεται. Τὸ ἄσχετον τοῦ ὕμνου τούτου πρὸς τὴν ἐορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τὸ ἀκατάλληλον αὐτοῦ διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην κατενοήθη παλαιότερον. Ὁ αἰδίδιμος Γ. Ρήγας (Ζ.Τ. σ. 101 κ.έ.) ἀναφέρει ὅτι ἐν τῷ ἐν Σκιάθῳ κοινοβίῳ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ κατ' ἐπίδρασιν αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς ἐνορίας τῆς νήσου ψάλλεται κατὰ παράδοσιν εἰς τὴν ἐορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τὸ κατωτέρω κοντάκιον, ποίημα τοῦ ἐκ τῶν κτιτόρων τῆς μονῆς ἱερομονάχου Γρηγορίου Χατζησταμάτη (τέλη 17 αἰ.).

Ἦχος πλ. δ' . (*Τῆ ὑπερμάχῳ*).

*Τὸν ὁμοούσιον Πατρὶ καὶ θεῖῳ Πνεύματι
Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀγνή, συνέλαβες
τῆ τοῦ Πνεύματος ἐλεύσει τοῦ παναγίου
εἰς ἀνάπλασιν βροτείου γένους, ἄχραντε,
ἀρχαγγέλου σοι φωνὴν κοσμοχαρμόδυνον
ἐκβοήσαντος· Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε.*

Τὸ κοντάκιον τοῦτο περιελήφθη καὶ εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔκδοσιν τῶν Μηνაίων τοῦ 1843, ὀρίζεται δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ ΤΕ (σ. 243). Μολονότι τὸ ποίημα τοῦτο δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητον, φρονοῦμεν ὅτι ὀρθότερον εἶναι νὰ ἐπανεισαχθῆ εἰς χρῆσιν τὸ ἀρχαῖον προοίμιον τοῦ ἀκαθίστου *Τὸ προσταχθέν*, τὸ ὁποῖον καὶ ὠρίσαμεν τόσον ἐν τῷ Ὁρθρῳ, ὅσον καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* δεόν νὰ περιορισθῆ εἰς τοὺς Χαιρετισμούς καὶ εἰς τὰς Λειτουργίας τῶν Κυριακῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς. Οὐχ ἦπτον ὁμως ἀρμόζει νὰ ψάλλεται καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῆς παλιγγενεσίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους τελουμένην τῇ κε' Μαρτίου δοξολογίαν καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην παρομοίαν εὐχαριστήριον τελετήν.

ξ'. Τὰ ΤΚ (σ. 100) καὶ ΤΜΕ (§ 69, σ. 234) καθιερώουν τὴν μετάθεσιν τῆς ἐορτῆς εἰς τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, ὅταν αὕτη συμπίπτῃ τῇ Μ. Παρασκευῇ ἢ τῷ Μ. Σαββάτῳ, ἐξηγοῦν δὲ ἐπαρκῶς τοὺς λόγους τῆς μεταθέσεως. Ἡ συνθήκη αὕτη εἶναι ἀσφαλῶς κατάλληλος διὰ τὰς ἐνορίας, διὸ καὶ διετηρήσαμεν αὐτήν. Χάριν τῆς ἱστορίας ὁμως καὶ διὰ τὰς ἰ. μονάς, αἱ ὁποῖαι ἐνδεχομένως ἐπιθυμοῦν τὴν τήρησιν τῆς ἀρχαίας τάξεως, παραθέτομεν αὐτήν διὰ μικροτέρων στοιχείων εἰς τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις.

968. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἄρχῃ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ ἐορτὴ συμπίπτει	Περιπτ.	§§
Ἰαν. 11	Μαρτ. 22	Τῆ Τετ. τῆς Διακαιν.	ΛΔ'	1148
Ἰαν. 12	Μαρτ. 23	Τῆ Τρίτῃ τῆς Διακαιν.	ΛΔ'	1148
Ἰαν. 13	Μαρτ. 24	Τῆ Δευτ. τῆς Διακαιν.	ΛΓ'	1143-1147
Ἰαν. 14	Μαρτ. 25	Τῆ Κυρ. τοῦ Πάσχα	ΛΒ'	1138-1142
Ἰαν. 15	Μαρτ. 26	Τῷ ἁγ. καὶ μεγ. Σαββάτῳ	ΛΑ'	1134-1137
Ἰαν. 16	Μαρτ. 27	Τῇ ἁγ. καὶ Μεγ. Παρασκευῇ	Λ'	1129-1133
Ἰαν. 17	Μαρτ. 28	Τῇ ἁγ. καὶ μεγ. Πέμπτῃ	ΚΘ'	1123-1128
Ἰαν. 18	Μαρτ. 29	Τῇ ἁγ. καὶ μεγ. Τετάρτῃ	ΚΗ'	1120-1122
Ἰαν. 19	Μαρτ. 30	Τῇ ἁγ. καὶ μεγ. Τρίτῃ	ΚΖ'	1117-1119

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ ἑορτὴ συμπύπτει	Περίπτ.	§§
Ἰαν. 20	Μαρτ. 31	Τῆ ἀγ. καὶ μεγ. Δευτέρω	ΚΣΤ'	1114-1116
Ἰαν. 21	Ἀπρ. 1	Τῆ Κυρ. τῶν Βαΐων	ΚΕ'	1105-1113
Ἰαν. 22	Ἀπρ. 2	Τῷ Σαββ. τοῦ Λαζάρου	ΚΔ'	1096-1104
Ἰαν. 23	Ἀπρ. 3	Τῆ Παρασκ. πρὸ τῶν Βαΐων	ΚΓ'	1094-1095
Ἰαν. 24	Ἀπρ. 4	Τῆ Πέμπ. πρὸ τῶν Βαΐων	Ζ'	1009-1011
Ἰαν. 25	Ἀπρ. 5	Τῆ Τετ. πρὸ τῶν Βαΐων	ΣΤ'	1005-1008
Ἰαν. 26	Ἀπρ. 6	Τῆ Τρίτῃ πρὸ τῶν Βαΐων	Ε'	1002-1004
Ἰαν. 27	Ἀπρ. 7	Τῆ Δευτ. πρὸ τῶν Βαΐων	ΙΑ'	1030-1034
Ἰαν. 28	Ἀπρ. 8	Τῆ Ε' Κυρ. τῶν νηστ.	ΚΒ'	1087-1093
Ἰαν. 29	Ἀπρ. 9	Τῷ Σαββ. τῆς Ε' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΚΑ'	1080-1086
Ἰαν. 30	Ἀπρ. 10	Τῆ Παρασκ. τῆς Ε' ἑβδ. τῶν νηστ.	Κ'	1076-1079
Ἰαν. 31	Ἀπρ. 11	Τῆ Πέμπ. τῆς Ε' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΘ'	1068-1075
Φεβρ. 1	Ἀπρ. 12	Τῆ Τετ. τῆς Ε' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΗ'	1063-1067
Φεβρ. 2	Ἀπρ. 13	Τῆ Τρίτῃ τῆς Ε' ἑβδ. τῶν νηστ.	Ε'	1002-1004
Φεβρ. 3	Ἀπρ. 14	Τῆ Δευτ. τῆς Ε' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΑ'	1030-1034
Φεβρ. 4	Ἀπρ. 15	Τῆ Δ' Κυρ. τῶν νηστ.	ΙΖ'	1062
Φεβρ. 5	Ἀπρ. 16	Τῷ Σαββ. τῆς Δ' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΣΤ'	1054-1061
Φεβρ. 6	Ἀπρ. 17	Τῆ Παρασκ. τῆς Δ' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΕ'	1053
Φεβρ. 7	Ἀπρ. 18	Τῆ Πέμπ. τῆς Δ' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΑ'	1046-1052
Φεβρ. 8	Ἀπρ. 19	Τῆ Τετ. τῆς Δ' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΣΤ'	1005-1008
Φεβρ. 9	Ἀπρ. 20	Τῆ Τρίτῃ τῆς Δ' ἑβδ. τῶν νηστ.	Ε'	1002-1004
Φεβρ. 10	Ἀπρ. 21	Τῆ Δευτ. τῆς Δ' ἑβδ. τῶν νηστ.	Δ'	999-1001
Φεβρ. 11	Ἀπρ. 22	Τῆ Γ' Κυρ. τῶν νηστ.	ΙΓ'	1037-1045
Φεβρ. 12	Ἀπρ. 23	Τῷ Σαββ. τῆς Γ' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΒ'	1035-1036
Φεβρ. 13	Ἀπρ. 24	Τῆ Παρασκ. τῆς Γ' ἑβδ. τῶν νηστ.	Η'	1012-1015
Φεβρ. 14	Ἀπρ. 25	Τῆ Πέμπ. τῆς Γ' ἑβδ. τῶν νηστ.	Ζ'	1009-1011
Φεβρ. 15	Ἀπρ. 26	Τῆ Τετ. τῆς Γ' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΣΤ'	1005-1008
Φεβρ. 16	Ἀπρ. 27	Τῆ Τρίτῃ τῆς Γ' ἑβδ. τῶν νηστ.	Ε'	1002-1004
Φεβρ. 17	Ἀπρ. 28	Τῆ Δευτ. τῆς Γ' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΙΑ'	1030-1034
Φεβρ. 18	Ἀπρ. 29	Τῆ Β' Κυρ. τῶν νηστ.	Ι'	1021-1029
Φεβρ. 19	Ἀπρ. 30	Τῷ Σαββ. τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	Θ'	1016-1020
Φεβρ. 20	Μαΐου 1	Τῆ Παρασκ. τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	Η'	1012-1015
Φεβρ. 21	Μαΐου 2	Τῆ Πέμπ. τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	Ζ'	1009-1011
Φεβρ. 22	Μαΐου 3	Τῆ Τετ. τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	ΣΤ'	1005-1008
Φεβρ. 23	Μαΐου 4	Τῆ Τρίτῃ τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	Ε'	1002-1004
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῆ Δευτ. τῆς Β' ἑβδ. τῶν νηστ.	Δ'	999-1001
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῆ Α' Κυρ. τῶν νηστ.	Γ'	990-998
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῷ Σαββ. τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	Β'	980-989
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῆ Παρασκ. τῆς Α' ἑβδ. τῶν νηστ.	Α'	969-979

Α'.

Τὰ προεόρτια.

969. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ Παρασκευῆ τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῆ Τετάρτῃ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὴ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις, τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, τὰ τρία προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ προεόρτια προσόμοια *Κεκρυμμένον μυστήριον* εἰς δ'. *Δόξα, καὶ νῦν. Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν*, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, τὸ *Κατευθυνθήτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

970. Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἑσπέρας τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον (§ 1710) καὶ ψάλλεται τὸ γ' τμήμα τοῦ Μεγ. κανόνος.⁷¹⁶

971. Τῆ Πέμπτῃ ἐν τῷ Ὁρθρῷ μετὰ τὸν ἐξάψαλλον καὶ τὰ εἰρηνικά τὸ Θεὸς Κύριος μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον *Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς τὰ προσίμα δις*. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ τῆς Ὀκτιῆου, ἐν οἷς λέγεται καὶ τὸ μαρτυρικὸν πρὸ τοῦ θεοτοκίου· μετὰ τὴν β' καὶ τὴν γ' τὰ τοῦ Τριωδίου. Ὁ ν' ψαλμός, τὸ *Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου* καὶ ἡ στιχολογία τῶν ὡδῶν. Κανόνες· ὁ προεόρτιος μετὰ στίχου *ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς* καὶ τὰ τριώδια τῆς ἡμέρας εἰς τὰς οἰκειάς ὡδάς. Ἀπὸ γ' ὡδῆς τὸ προεόρτιον κάθισμα *Σήμερον ἅπανα κτίσις* δις. Ἀφ' στ' τὸ προεόρτιον κοντάκιον *Ἐπελεύσει Πνεύματος* καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Τὸ προεόρτιον ἐξαποστολειάριον ἅπαξ. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ. *Δόξα, καὶ νῦν. Γλώσσαν ἦν οὐκ ἔγνω. Τὸ Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*, τὸ τρισάγιον καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον. Τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'.* *Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ ὢν εὐλογητός*, τὸ *Ἐπουρανε βασιλεῦ* καὶ τὰς τρεῖς μεγάλας μετανοίας μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ. Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκονται αἱ Ὁραὶ λιταί, ἐν αἷς λέγεται τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον καὶ τὸ κοντάκιον. Εἰς τὴν ΣΤ' Ὁραν λέγεται καὶ τὸ τροπάριον τῆς προφητείας καὶ ἡ προφητεία. Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν τῆς ΣΤ' Ὁρας γίνεται ἀπόλυσις.

972. Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἑσπέρας ἀναγινώσκεται ἡ Θ' Ὁρα ὡς καὶ αἱ λοιπαί. [Ἐἶτα οἱ Μακαρισμοὶ χῦμα κλπ. Κοντάκιον τὸ προεόρτιον].⁷¹⁷ Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τελεῖται ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς.

716. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 256) ἀντὶ τῶν τροπαρίων *Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς* λέγεται τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον, ἀντὶ δὲ τοῦ *Κύριε τῶν δυνάμεων* τὸ προεόρτιον κοντάκιον. Τὰ λοιπὰ Τυπικά σιωποῦν. Ὁρθότερον ὅμως εὐρίσκομεν νὰ μὴ παραλειφθῇ τὸ *Κύριε τῶν δυνάμεων*, ἀλλὰ νὰ λεχθῇ τὸ μὲν ἀπολυτικίον εἰς τὴν α' στάσιν ἀντὶ τῶν τροπαρίων *Φάτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου* κλπ., τὸ δὲ κοντάκιον εἰς τὴν β' στάσιν ἀντὶ τῶν τροπαρίων *Ἐλέησον ἡμᾶς* κλπ. Τοῦτο τηρεῖται κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν εἰς τὴν ἀγρυπνίαν τῆς ἑορτῆς, ἥτις ἄρχεται διὰ τοῦ Μεγ. Ἀποδείπνου (βλ. σμ. 718).

717. Οἱ Μακαρισμοὶ συνήθως παραλείπονται εἰς τὰς ἐνορίας. Ἐὰν ὅμως πρόκηται κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν νὰ τελεσθῇ Προηγιασμένη (βλ. § 967 γ'), τότε καὶ ἡ Θ' Ὁρα μετὰ τῶν Μακαρισμῶν ἀναγινώσκονται τὴν πρωίαν, ἀκολούθως δὲ ἄρχεται ὁ Ἑσπερινός, ἐν ᾧ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλεται τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις, τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, τὰ γ' προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ *Κατοικτησας τὸ ποίημα ὁ πλάστης* εἰς δ'. *Δόξα, καὶ νῦν. Τῷ ἔκτω μὴν ὁ ἀρχιστράτηγος*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκειμένα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθήτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. Τὴν δ' ἑσπέραν τελεῖται ἀπ' εὐθείας ὁ Μέγας Ἑσπερινός.

Ἡ ἑορτή.⁷¹⁸

973. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὴν α΄ στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου⁷¹⁹] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ προσόμοια Βουλὴν προαιώνιον εἰς στ΄. Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἰσόδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς, ἦτοι τὰ εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς κοτ΄ δύο (τῆς Ἐξόδου καὶ τῶν Παροιμιῶν) καὶ τὸ β΄ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς κε΄ (τοῦ Ἰεζεκιήλ).⁷²⁰ Ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμοια τῷ ἔκτω μῆνι μετὰ στίχων:

Εἰς τὸ β΄. Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. (Ψαλμ. 7ε΄ 2)

Εἰς τὸ γ΄. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ. (Ψαλμ. 7ε΄ 1)

Δόξα, καὶ νῦν. Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια. Τὸ ἀπολυτικίον Σήμερον τῆς σωτηρίας ἐκ γ΄. Ἀπόλυσις: Ὁ δι΄ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου σαρκωθῆναι καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...⁷²¹

974. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ἢ λιτὴ τῆς ἑορτῆς, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον, ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

718. Ἐκθέτομεν ἐνταῦθα δι΄ ὀλίγων τὴν ἀρχαίαν τάξιν τῶν ἀκολουθιῶν τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐκτὸς Σαββατοῦ καὶ Κυριακῆς, ὡς διατυπῶνται ὑπὸ τοῦ ΤΑΣ (κεφ. κα΄) καὶ τοῦ TP (σ. 554-557). Μετὰ τὴν Θ΄ Ὄραν τῆς παραμονῆς ἄρχεται ὁ Ἑσπερινὸς διὰ τοῦ *Εὐλόγημένη ἡ βασιλεία, μεθ΄ ὃ ἀναγιγνώσκεται ὁ προσοιμακὸς ψαλμὸς*. Στιχολογία Ψαλτηρίου δὲν γίνεται. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλεται τὸ ἰδιόμοιον τῆς ἡμέρας δις (τὸ μαρτυρικὸν δὲν λέγεται), τὰ γ΄ προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς *Βουλὴν προαιώνιον εἰς ε΄*. *Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ*. Εἰσόδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς (τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς κε΄). Εἶτα τὸ *Κατευθυνθῆτω καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγουισμένων*. Μετὰ δὲ τὴν τράπεζαν ἄρχεται ἡ ἀγρυπνία τῆς ἑορτῆς διὰ τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου, ἐν ᾧ ἀντὶ μὲν τῶν τροπαρίων *Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου κλπ.* λέγεται χῆμα τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἀντὶ δὲ τῶν *Ἐλέησον ἡμᾶς κλπ.* τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς, τὰ ἀπόστιχα, τὸ *Νῦν ἀπολύεις*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ΄ καὶ γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων. Εἶτα τίθεται ἀναγνώσις, μεθ΄ ἣν ἄρχεται ὁ Ὁρθρος τελούμενος κατὰ τὴν ἐν τῷ παρόντι διάταξιν μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν: α΄. Μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν ψάλλονται τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου, μετὰ δὲ τὴν β΄ καὶ τὸν πολυέλεον τὰ τῆς ἑορτῆς. - β΄. Μετὰ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς συμψάλλονται καὶ τὰ τριωδία τῆς ἡμέρας εἰς τὰς οἰκείας φῶδας. - γ΄. Ἡ δοξολογία δὲν ψάλλεται, ἀλλὰ λέγεται χῆμα καὶ μετ΄ αὐτὴν εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμοιον τῆς ἡμέρας δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἁπαξ. *Δόξα, καὶ νῦν. Εὐφρανέσθωσαν οἱ οὐρανοί*. Τὸ *Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ΄ καὶ ἡ ἐκτενής. Εἶτα *Σοφία. Ὁ ἄν εὐλογητός*, τὸ *Ἐπουράνε βασιλεῦ* καὶ αἱ τρεῖς μεγάλα μετανοια καὶ ἀναγιγνώσκονται ἡ Α΄ Ὄρα. Ἀκολουθῶς γίνεται λιτανεία, μεθ΄ ἣν ἀναγιγνώσκονται αἱ λοιπαὶ Ὄρα καὶ οἱ Μακαριμοὶ καὶ μετ΄ αὐτοὺς τελεῖται ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ Θ. Λειτουργίας. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλεται τὸ ἰδιόμοιον τῆς ἡμέρας δις (ἀνευ τοῦ μαρτυρικοῦ), τὰ γ΄ προσόμοια τοῦ Τριωδίου, τῆς ἑορτῆς δ΄ καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ γ΄. Εἰς τὰ δύο τελευταῖα λέγονται στίχοι *Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον...* καὶ *Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα...* (§ 203). *Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ*. Εἰσόδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ τῆς ἑορτῆς (τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς κοτ΄). Εἶτα ὁ τρισάγιος ὕμνος, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου.

719. Περὶ τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου κατὰ τὴν ἑορτὴν ταυτὴν βλ. σημ. 39.

720. Περὶ τῶν ἀναγνωσμάτων τῆς ἑορτῆς βλ. § 967 δ΄.

721. Ἐγεννήθη ζήτημα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἐάν ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐχῆ εἰδικὴν ἀπόλυσιν. Ἐπτενῶς διαπραγματεύεται τὸ θέμα ὁ καθηγητῆς κ. Ἰ. Φουντούλης (Ἀπαντήσεις τ. 2ος, Θεσ/νίκη 1975, σ. 49 κ.έ.), καταλήγει δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι καὶ ἡ ἑορτὴ αὕτη ὡς δεσποτικοθεομητορικὴ πρέπει νὰ ἐχῆ εἰδικὴν ἀπόλυσιν. Πρὸς τὴν γνώμην ταυτὴν συντασσόμεθα καὶ ἡμεῖς. Ἄλλωστε καὶ τὸ ΤΜΕ, καίτοι ἐν τῇ τυπικῇ διατάξει τῆς ἑορτῆς δὲν ὀρίζει εἰδικὴν ἀπόλυσιν, ἐν τῇ προθεωρίᾳ (§ 16, σ. 14) ἀναφέρει ὅτι «μόνον αἱ δύο θεομητορικαὶ ἑορταί, ἡ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ ἡ τῆς Ὑπαπαντῆς, ἔχουσιν ἴδια χαρακτηριστικὰ ἐν τῇ ἀπολύσει». Διὰ τοῦτο καταχωρίζομεν ἐνταῦθα εἰδικὴν ἀπόλυσιν τῆς ἑορτῆς δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ Ἱερατικῷ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἔτους 1962 (σ. 25), ὡς καὶ ἐν τῷ τοῦ ἔτους 2002.

975. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον *Εὐαγγελίεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον Ἀναστάσα Μαριάμ. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Καὶ νῦν τὸ αὐτό.*⁷²² Ὁ στίχος *Ἐλέησόν με ὁ Θεός...* καὶ τὸ ἰδιόμελον *Εὐαγγελίεσται ὁ Γαβριήλ. Ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς εἰς σ' μετὰ στίχον Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.*⁷²³ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ καθίσμα *Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ* δις. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον *Τὸ προσταχθέν μυστικῶς,*⁷²⁴ ὁ οἶκος *Ἄγγελος πρωτοστάτης καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: Ἀνοιξω τὸ στόμα μου* (οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος). Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου *Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην αἰνεῖτε, οὐρανοί, Θεοῦ τὴν δόξαν* πρὸ ἐκάστου τροπαρίου· εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα προτάσσεται τοῦ μεγαλυναρίου τὸ *Δόξα καὶ τὸ Καὶ νῦν. Καταβασία: Εὐαγγελίζου γῆ... Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ.* Τὰ δύο ἔξαποστευλάρια τῆς ἑορτῆς ἀνά μίαν. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια *Τῶν οὐρανίων ἀψίδων εἰς δ' ἰ. Δόξα, καὶ νῦν. Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον.*

976. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς καὶ δ' ἐκ τῆς σ' τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ παρόντα ἀντίφωνα.

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Ὁ Θεός, τὸ κριμὰ σου τῷ βασιλεῖ δὸς καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως. (Ψαλμ. σα' 1)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Ἀναλαβέτω τὰ ὄρη εἰρήνην τῷ λαῷ καὶ οἱ βουνοὶ δικαιοσύνην. (σα' 3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Εὐαγγελίεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. (7ε' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαβὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετησεὶ αὐτήν. (ρλα' 11)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Καταβήσεται ὡς ὑέτος ἐπὶ πόκον καὶ ὡσεὶ σταγῶν ἢ σιὰζουσα ἐπὶ τὴν γῆν. (σα' 6)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθεῖς...

Στίχ. β'. Ἠγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος. (με' 5)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ'. Ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἦξει, ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ οὐ παραιοπήσεται. (μθ' 3)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

722. Ἐν Ἀγίῳ Ὁρει λέγεται χάριν ἐναλλαγῆς Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς παναχαρτου.

723. Κατὰ τὸ ΤΜΕ (§ 4, σ. 206) ἀνευ στίχου. Ἀλλ' ὡς ἦδη κατεδείξαμεν (σημ. 75), οὐδέποτε οἱ κανόνες ψάλλονται ἀνευ στίχου. Καὶ τὸ ΤΚ (σ. 94) ὀρίζει στίχον Ὑπεραγία Θεοτόκε... ὅταν ἡ ἑορτὴ πηγάνῃ ἐν Κυριακῇ.

724. Περὶ τοῦ κοντακίου τῆς ἑορτῆς βλ. § 767 στ'.

Στίχ. δ'. Ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη καὶ πλῆθος εἰρήνης. (οα' 7)
 Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος δ'. (Ψαλμὸς οα')

Στίχ. α'. Ἐσται τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας. (οα' 17)
 Σήμερον τῆς σωτηρίας...

Στίχ. β'. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος. (οα' 18)
 Σήμερον τῆς σωτηρίας...

Στίχ. γ'. Εὐλογημένον τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
 (οα' 19)

Σήμερον τῆς σωτηρίας...

Εἰσοδικόν.

Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. (Ψαλμ. 7ε' 2). Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθεὶς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούια.

Τὸ ἀπολυτίκιον Σήμερον τῆς σωτηρίας. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τὸ προσταχθέν μυστικῶς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς καὶ καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Εὐαγγελίζου γῆ... Ὡς ἐμπύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ. Κοινωνικόν· Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἤγειράσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἐαυτῷ (Ψαλμ. 13). Ἀλληλούια. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Ἡ ἀπόδοσις.⁷²⁵

977. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλοντες τὰ γ' προσόμοια τῆς ἑορτῆς Βουλὴν προαιώνιον, τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ γ' καὶ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου δ'. Δόξα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου Ὁργάνῳ χρησάμενος. Καὶ νῦν, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκειμένον Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ. Ἀπόστιχα τὰ γ' ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς Τῷ ἑκτῷ μηνί. Δόξα τοῦ ἁγίου Ἀθλητικῆν ἀνδρείαν (ζητεῖται τῷ Σαββάτῳ πρῶτ' εἰς τὰ ἀπόστιχα). Καὶ νῦν, Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια. Τὸ Νῦν ἀπολύεις καὶ εὐθύς τὸ Τῇ ὑπερμάχῳ δίχορον καὶ ἀναγινώσκειται ἡ α' στάσις τῶν οἰκῶν τῆς Θεοτόκου. Αὐθις τὸ Τῇ ὑπερμάχῳ, τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια· τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου Θεοδώρου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973).

978. Τῷ Σαββάτῳ πρῶτ' ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τῆς ἑορτῆς Ὁ μέγας στρατηγός. Δόξα, Γαβριὴλ ἐξ οὐρανοῦ. Καὶ νῦν, Ἀπεστάλη Γαβριὴλ. Μετὰ τὴν β' τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· Ζέων πίστεως. Δόξα, Θεῖον δῶρόν σε. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Σήμερον ἅπαντα. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες· ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχον Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς, ὁ τοῦ ἀρχαγγέλου καὶ ὁ εἰς τοῦ ἁγίου Θεοδώρου. Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου

725. Τὴν τάξιν τῆς ἀποδόσεως ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ διευτύπωσαμεν κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, καθόσον ἡ περίπτωσις αὕτη οὐδέποτε συμβαίνει κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰς οὐδὲν τυπικὸν ὑπάρχει σχετικὴ διάταξις. Ὅπωςδὴποτε ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν ὅ,τι ἦτο δυνατόν ἐξ ἄλλων παρεμφερῶν περιπτώσεων τῆς ἑορτῆς, ὡς καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Γ. Μπεκατώρου καταρτισθεῖσαν διάταξιν (Τάξις 1983, σελ. 108-110).

Θεοδώρου· εἶτα καθίσματα ἀνά ἓν τοῦ ἀρχαγγέλου, τοῦ ἁγίου Θεοδώρου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἄφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι τῆς ἑορτῆς. Ἡ Τιμωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου [καὶ ἡ τῶν λοιπῶν κανόνων].⁷²⁶ Καταβασία: *Εὐαγγελίζου γῆ... Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ. Ἐξαποστειλάρια*: τὸ α' τῆς ἑορτῆς, τὸ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου καὶ τὸ β' τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. *Δόξα* τοῦ ἁγίου *Ἀγιοσύνης δωρεά. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Εὐφραϊνεσθωσαν οἱ οὐρανοί. Δοξολογία* μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

979. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ ἀνά δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἀρχαγγέλου καὶ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ἦ] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 976). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἀρχαγγέλου, τοῦ ἁγίου Θεοδώρου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου καὶ Εὐαγγέλιον* τῆς ἡμέρας καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαίρετως· Εὐαγγελίζου γῆ... Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ.*⁷²⁷ Κοινωνικόν· *Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών [καὶ Εἰς μνημόσυνον].*⁷²⁸ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

B'.⁷²⁹

Τὰ προεόρτια.

980. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θεοδώρου προψάλλεται τῇ Παρασκευῇ μετὰ τῆς προεορτίου ὡς ἀκολουθῶς.

Τῇ Πέμπτῃ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον*] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ τρία προσόμοια τοῦ Τριωδίου, τὰ γ' προεόρτια Κεχυρμένον μυστήριον* καὶ τὰ δ' ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου. *Δόξα* τοῦ ἁγίου *Ὁργάνῳ χρησάμενος. Καὶ νῦν, Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριὴλ. Τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα* τῆς ἡμέρας καὶ τὸ *Καταξίωσον Κύριε. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου* δὶς καὶ τὸ μαρτυρικόν

726. Τὸ ΤΜΕ εἰς παρομοίαν περιπτώσιν (§ 7, σ. 208) ὁρίζει μόνον τὴν Τιμωτέρα, τὸ δὲ ΤΔ (σ. 261) τὴν Τιμωτέρα καὶ τὴν θ' τῆς ἑορτῆς ἄνευ μεγαλυναρίου. Ὁρθότερον τὸ ΤΞ (σ. 244-245) ὁρίζει μόνον τὴν θ' μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου. Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀποδόσεις, εὐλογον εἶναι να τῆρηθῆ ἡ καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἀποδόσεις τηρουμένη τάξις, τὴν ὅποιαν καὶ ἠκολουθήσαμεν.

727. Τὰ ΤΜΕ καὶ ΤΔ ὁρίζουν τὸ *Ἄξιόν ἐστιν. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἐν τῷ Ὁρθῳ δὲν ἐψάλη ἡ Τιμωτέρα, πέπει καὶ εἰς τὸ Ἐξαίρετως νὰ ψαλῆ ὁ εἰρημὸς τῆς θ' ᾠδῆς, ὡπως εἰς ὅλας τὰς ἀποδόσεις. Οὕτως ὁρίζει καὶ τὸ ΤΞ (σ. 245).*

728. Τὸ ΤΜΕ, ἐὰν ἡ ἀπόδοσις γίνεται τῷ Σαββάτῳ τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν (περίπτ. Α' § 8, σ. 208), ὁρίζει κοινωνικὸν *Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα*, τὸ δὲ ΤΔ (σ. 261) τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου. Ἀλλὰ κατὰ τὸ Σάββατον τῆς Α' ἑβδομάδος τμᾶται καὶ ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, τοῦ ὁποῖου ἡ ἀκολουθία εἶναι ἑορτάσιμος, ἐνῶ ἡ τοῦ ἀρχαγγέλου δὲν εἶναι. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν ὡς κύριον κοινωνικὸν τὸ τῆς ἑορτῆς διὰ τὴν ἀπόδοσιν, ὡς δευτερεῖον δὲ προαιρετικὸν τὸ τοῦ ἁγίου.

729. Καὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης εἰς οὐδὲν τυπικὸν ὑπάρχει διάταξις, καθόσον αὕτη εἶναι ἀδύνατος κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον. Ἄλλ' οὔτε καὶ ἡ διάταξις ἄλλης περιπτώσεως ἦτο δυνατόν νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, διότι τὸ Σάββατον τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν λόγῳ τῆς μνήμης τοῦ θαύματος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου διαφέρει τῶν ἄλλων Σαββάτων τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θεοδώρου οὔτε να συμπαλῆ μετὰ τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ εἶναι δυνατόν οὔτε να παραλειφθῆ εἶναι ὀρθόν. Διὰ τοῦτο αὐτοβούλως ὠρίσαμεν νὰ προψαλῆ αὕτη τῇ Παρασκευῇ μετὰ τῆς προεορτίου. Διὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς καὶ τὴν ἀπόδοσιν ἐλίφθη ὑπ' ὄψιν ἡ περιπτώσις Β' τοῦ ΤΜΕ (§§ 9-10, σ. 209).

ἔπαξ. Δόξα τοῦ ἁγίου Ἀθλητικῆν ἀνδρείαν (ζητεῖ τῷ Σαββάτῳ πρῶτῃ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶνων). Καὶ νῦν. Τῷ ἔκτῳ μηνὶ ἀπεστάλη ὁ ἀρχάγγελος (ζητεῖ εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς). Ἀπολυτικά: τὸ προεόρτιον, τοῦ ἁγίου Θεοδώρου καὶ πάλιν τὸ προεόρτιον.⁷³⁰ Τὸ Κύριε ἐλέησον μ' καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ.

981. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας τελεῖται, ὡς συνήθως τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον, ἐν ᾧ μετὰ τὸν στίχον Ὅσοι θεοφόροι πατέρες ἡμῶν ψάλλεται καὶ ὁ τοῦ ἁγίου ὡς ἑξῆς: Ἄγιε ἐνόηξε μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Θεόδωρε, πρόσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν. Μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται τὸ δ' τμῆμα τοῦ Μ. κανόνος καὶ πρὸ τῆς ἀπολύσεως ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Παννυχίδος.

982. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ τῆς Ὀκτωήχου, ἐν οἷς καὶ τὸ μαρτυρικὸν πρὸ τοῦ θεοτοκίου· μετὰ τὴν β' τὰ δύο τοῦ Τριψίδιου καὶ τὸ θεοτοκίον τοῦ β'· μετὰ τὴν γ' τὰ τοῦ ἁγίου. Ὁ ν' ψαλμός, τὸ Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ ἡ στιχολογία τῶν ᾠδῶν. Κανόνες: ὁ προεόρτιος καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου· ἐν αἷς δὲ ᾠδαῖς ὑπάρχουν τριψίδια, καταλιμπάνονται οἱ κανόνες τοῦ ἁγίου καὶ λέγονται ὁ προεόρτιος καὶ τὰ τριψίδια. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ προεόρτιον κοντάκιον· εἶτα τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίου τὸ προεόρτιον. Ἀφ' σ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι: Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἶνους τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας ἄπαξ καὶ τὰ γ' προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα, Ἀγιοσίνης δωρεά. Καὶ νῦν, Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγω. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον. Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. Δόξα, καὶ νῦν, Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς: Ὁ ἂν εὐλογητός καὶ τὸ Ἐπουράνιε βασιλεῦ. Τὰς τρεῖς μεγάλας μετανόιας μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ. Ἀκολουθῶς ἀναγινώσκονται αἱ Ὁραλιταὶ καὶ εἰς μὲν τὴν Α' καὶ ΣΤ' λέγονται ἀπολυτικίον καὶ κοντάκιον τὰ προεόρτια, εἰς δὲ τὴν Γ' καὶ τὴν Θ' τὰ τοῦ ἁγίου. Εἰς τὴν ΣΤ' τὸ τροπάριον τῆς προφητείας καὶ ἡ προφητεία. Εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς ἀμφότερα τὰ κοντάκια.

983. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ Πρὸς Κύριον εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις, ἐν μαρτυρικὸν ὁμόηχον, τῆς ἑορτῆς προσόμοια γ' (τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ Κατοικτιρῆσας τὸ ποίημα ὁ Πλάστης) καὶ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου δ' (τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ὁρθρου Χορευούσι στίφη μαρτύρων, δευτερουμένου τοῦ α'). Δόξα, Ἀθλητικῆν ἀνδρείαν. Καὶ νῦν, Τῷ ἔκτῳ μηνὶ ὁ ἀρχιστράτηγος. Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου. Τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ Κατευθυνθήτω, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου (τὰ τῆς κοτ' Ὀκτωβρίου) καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. Κοινωνικόν: Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Ἡ ἑορτή.

984. Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας τελεῖται ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς, ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. Α' § 973. Ἀλλὰ μετὰ τὸ Νῦν ἀπολύεις ψάλλεται τὸ Τῇ ὑπερμάχῳ δίχορον καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Α' στάσις τῶν οἰκῶν τῆς Θεοτόκου. Εἶτα πάλιν τὸ Τῇ ὑπερμάχῳ, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ' καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973).

985. Τῷ Σαββάτῳ πρῶτῃ τὸ Μεσονυχτικόν, ὁ Ὁρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν περιπτ. Α' §§ 974-976.

730. Τὸ ΤΜΕ (§ 9, σ. 209) ὀρίζει τὸ Θεοτόκε Παρθένε. Βλ. ὁμοῦς § 729 β' καὶ σημ. 681.

Ἡ ἀπόδοσις.⁷³¹

986. Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλοντες σιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄, τῆς ἑορτῆς Βουλῆν προαιώνιον γ΄⁷³² καὶ τοῦ Τριωδίου γ΄. Δόξα, Ἡ χάρις ἐπέλαμψε τῆς ἀληθείας. Καὶ νῦν, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἰσόδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Οἱ ἐξ ἀσεβείας. Καὶ νῦν, Σήμερον χαρὰς εὐαγγέλια. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς Ὁρθοδοξίας Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973) μετὰ τοῦ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

987. Τῇ Κυριακῇ ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, Χαίρετε προφῆται τίμοι. Καὶ νῦν, Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

988. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β΄ ἔν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς. Τὰ εὐλογητάρια κλπ. ὡς συνήθως. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ τοῦ Τριωδίου Τῆς μετανοίας κλπ. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρημῶν καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ τῶν οἰκειῶν στίχων. Ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου

731. Μὴ ὑπαρχούσης, ὡς προείπομεν (σημ. 729), εἰς οὐδὲν Τυπικὸν διατάξεως τῆς περιπτώσεως ταύτης, κατεφύγομεν κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν συγγενῆ πως περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἀπόδοσις συμπίπτει τῇ Γ΄ Κυριακῇ τῶν νηστειῶν. Ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτῆς τὰ πλείστα μὲν Τυπικὰ σωποῦν, μόνον δὲ τὰ ΤΜΕ, ΤΔ, ΤΞ καὶ ΤΡ ποιοῦνται λόγον. Καὶ τὰ μὲν ΤΜΕ (§ 18, σ. 212) καὶ ΤΞ (σ. 245) περιορίζουν τὰ τῆς ἑορτῆς εἰς τὸν Ἑσπερινόν, τὰ δὲ ΤΔ (σ. 262) καὶ ΤΡ (σ. 564-565) ἐπεκτείνουν αὐτὰ εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας. Ἀλλὰ καὶ τὸ ΤΚω (σ. 144) ὀρίζει γενικῶς: «Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐάν τύχη ὁ Εὐαγγελισμὸς ἐν ἡμέρᾳ Παρασκευῆ τῆς ἁγίας Μ΄, ἑορτάζεται καὶ τῷ Σαββάτῳ καὶ τῇ Κυριακῇ καὶ ἀποδίδεται· ἐάν δὲ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ ἀποδίδεται». Ἡ δευτέρα λοιπὸν λύσις φαίνεται ὀρθότερα καὶ συμφωνότερα πρὸς τὴν τάξιν τῶν ἀποδόσεων πασῶν τῶν ἑορτῶν καὶ αὐτῆς τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὅταν ἡ ἀπόδοσις τυγχάνῃ τῇ Δ΄ ἢ τῇ Ε΄ Κυριακῇ τῶν νηστειῶν. Διὰ τοῦτο αὐτὴν ἐφημέροσαμεν τόσον εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν, ὅσον καὶ εἰς τὴν τῆς Γ΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν· οἱ δὲ βουλόμενοι δύνανται νὰ ἀκολουθήσουν τὴν τάξιν τῶν ΤΜΕ καὶ ΤΞ περιορίζοντες τὰ τῆς ἑορτῆς εἰς τὸν Ἑσπερινόν, ἀπὸ δὲ τοῦ Μεσονυκτικοῦ καὶ ἑξῆς ψάλλοντες τὴν ἀναστάσιμον ἀκολουθίαν μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1738-1740 διατάξιν.

732. Πάντα τὰ Τυπικά εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἑορτὴ (κατὰ δὲ τὸ ΤΔ καὶ ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς) τυγχάνει τῇ Γ΄ Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, προτάσσουσι τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Σταυροῦ καὶ ἐπιτάσσουσι τὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Τὸ αὐτὸ κατ' ἀναλογίαν θὰ ἔπρεπε νὰ τηρηθῇ καὶ διὰ τὴν Α΄ Κυριακῆν τῶν νηστειῶν. Ὑποστηρίζομεν ὁμῶς μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι λογικόν. Τὰ αὐτὰ Τυπικά, ὅταν ἡ ἑορτὴ τυγχάνῃ τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου ἢ τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων, προτάσσουσι τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Τὴν πρόταξιν δὲ ταύτην αἰτιολογεῖ τὸ ΤΑΣ (κεφ. κα΄) ὡς ἑξῆς: «Τῷ δὲ Σαββάτῳ τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου καὶ τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων προεορτάζομεν τὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἀκολουθίαν διὰ τὸ πρὸ τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ γενέσθαι ταύτας τὰς ἑορτάς καὶ διὰ τὸ μὴ εἶναι νηστειῶν ἐν αὐταῖς». Τὴν αἰτιολογίαν ταύτην ἐπαναλαμβάνουσι καὶ τὰ ΤΞ (σ. 276) καὶ ΤΠ (σ. 188). Τὸ δὲ ΤΔ (σ. 279-280) ἐπι σαφέστερον: «Τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου καὶ τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων προτάσσεται ἡ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἀκολουθία διὰ τε τὸν λόγον τῆς προτεραιότητος κατὰ χρόνον καὶ διὰ τὸ ὅτι ἐστὶν ἡ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἑορτὴ τὸ κεφάλαιον τῆς σωτηρίας ἡμῶν καὶ πρώτη ἀρχὴ πασῶν τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν». Ἀλλὰ τὰ λογικώτατα ταῦτα ἐπιχειρήματα κάλλιστα εἶναι δυνατόν νὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὴν Α΄ καὶ Γ΄ Κυριακῆν τῶν νηστειῶν, τῶν ὁποίων τὰ ἑορταστικά θέματα ὄχι μόνον ἔπονται χρονικῶς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἀλλὰ καὶ κατ' οὐδένα λόγον εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθοῦν ἀνώτερα αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο εἰς πάσας τὰς σχετικὰς περιπτώσεις προτάσσομεν, ὅπου εἶναι δυνατόν, τὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, εἴτε περὶ τῆς κυρίας ἡμέρας πρόκειται εἴτε περὶ τῆς ἀποδόσεως.

και ἀντί τοῦ θεοτοκίου τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἄφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι: Ἄνοιξω τὸ στόμα μου τῆς ἑορτῆς.⁷³³ Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν καὶ μετ' αὐτὴν ψάλλομεν τὴν θ' ῥόδη [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος], τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου [καὶ τοῦ Τριωδίου].⁷³⁴ Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου καὶ ἔν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ Τριωδίου γ' μετὰ τῶν συνήθων στίχων (§ 145) εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα τοῦ Τριωδίου *Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη, [μεθ' ἦν ἡ λιτανεύσεις τῶν ἁγίων εἰκόνων (§ 1725) καὶ τέλος] τὸ Σήμερον σωτηρία ἢ τὸ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

989. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ῥόδης τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ Τριωδίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτῆς (§ 976)⁷³⁵ καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Τὸ προσαχθὲν μυστικῶς.*⁷³⁶ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἐπί σοι χαίρει. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Γ' ⁷³⁷

Τὰ προεόρτια.

990. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Α' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, τῇ Παρασκευῇ ἔν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις, ἔν μαρτυρικὸν ὁμόηχον, τὰ γ' προεόρτια προσόμοια *Κεκρυμμένον μυστήριον* καὶ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τὰ δ' ἰδιόμελα. *Δόξα, Ὁργάνῳ χρησάμενος. Καὶ νῦν, Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ.* Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθῆτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

733. Τὰ ΤΔ (σ. 262) καὶ ΤΡ (σ. 565) ὁρίζουν διὰ τὴν Γ' Κυριακὴν τὰς καταβασίας τοῦ Τριωδίου. Διὰ τὴν παροῦσαν ὁμως περιπτώσιν φρονοῦμεν ὅτι δεόν νὰ προτιμηθῶν αἱ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ διὰ τὴν ὑπεροχὴν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διότι ἔχουν ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ἐνῶ αἱ τοῦ Τριωδίου *Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος* οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν πρὸς τὴν ἑορτὴν τῆς ἀναστηλώσεως τῶν εἰκόνων, ἀλλ' εἶναι ἁπλῶς οἱ εἰρμὸι τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου.

734. Τὰ τῆς θ' ῥόδης διατάξαμεν καθ' ὃν τρόπον καὶ εἰς τὰς ἀποδόσεις τῶν ἄλλων θεομητορικῶν ἑορτῶν ἐν Κυριακῇ (βλ. § 193). Ἡ διάταξις τοῦ ΤΜΕ περὶ στιχολογίας μόνον τῆς Τιμιωτέρας (Προθεωρία § 29, σ. 25) εἶναι ἀδικαιολόγητος (βλ. καὶ σημ. 726).

735. Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀποδόσεως, ὠρίσαμεν τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς. Δὲν θὰ ἔθεωροῦμεν ἄστοχον ὁμως νὰ λεχθῶν χάριν ἐναλλαγῆς τὰ τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, δεδομένου ὅτι τὰ τῆς ἑορτῆς ἐλέχθησαν αἰνῶς (βλ. σημ. 732). Τὰ δὲ τῶν προεορτίων μετὰ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Θεοδώρου διατάξαμεν κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν.

736. Χάριν τῆς ἀποδόσεως ὠρίσαμεν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς (βλ. § 967 στ').

737. Διὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτώσεως ταύτης ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν τὴν συγγενῆ διάταξιν τῆς περιπτ. Γ' τοῦ ΤΜΕ (§§ 12-18, σ. 210-212), ὅταν δηλ. ἡ ἑορτὴ συμπίπτῃ τῇ Γ' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, καὶ τὰς ἀντιστοίχους περιπτώσεις τῶν ἄλλων Τυπικῶν προετάξαμεν ὁμως, ὅπου ἦτο δυνατόν, τὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ διὰ τὴν ὑπεροχὴν αὐτοῦ (βλ. σημ. 732). Τὰ δὲ τῶν προεορτίων μετὰ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Θεοδώρου διατάξαμεν κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, καθόσον οὐδὲν Τυπικὸν περιέχει σχετικὴν διάταξιν.

991. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον καὶ ἡ α΄ στάσις τῶν οἰκων τῆς Θεοτόκου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1718). Κοντάκιον λέγεται τὸ προεόρτιον Ἐπελεύσει Πνεύματος τοῦ παναγίου.

992. Τῷ Σαββάτῳ πρωτῶ ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον, τοῦ ἁγίου καὶ αὐθις τὸ προεόρτιον. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τὰ μαρτυρικά τῆς Ὀκτωήχου ἄνευ τοῦ νεκρωσίου· μετὰ τὴν β΄ τὰ τοῦ ἁγίου. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες· ὁ προεόρτιος καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ προεόρτιον κοντάκιον· εἶτα τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίου τὸ προεόρτιον. Ἀφ΄ στ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασία· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαιποσειτάριον· τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου εἰς δ΄. Δόξα, Ἀγιοσύνης δωρεά. Καὶ νῦν, Γλώσσαν ἦν οὐκ ἔγνω. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον.

993. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ τροπάρια ἐκ τῆς γ΄ ὥδης τοῦ προεορτίου κανόνος καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ προεόρτιον κοντάκιον Ἐπελεύσει Πνεύματος τοῦ παναγίου. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Ἡ ἑορτή.

994. Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ΄, τῆς ἑορτῆς δ΄ καὶ τοῦ Τριωδίου γ΄. Δόξα, Ἡ χάρις ἐπέλαμψε. Καὶ νῦν, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν § 973. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα (ἢ τὸ α΄ ἀναστάσιμον καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν⁷³⁸). Δόξα, Οἱ ἐξ ἀσεβείας. Καὶ νῦν, Σήμερον χαρὰς εὐαγγέλια. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973) μετὰ τοῦ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

995. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν⁷³⁹ καὶ μετ΄ αὐτὸν ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς. Δόξα τοῦ Τριωδίου Χαίρετε προφῆται τίμοι. Καὶ νῦν, Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐζώμεθα.

996. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β΄ ἔν ἀναστάσιμον. Δόξα τῆς ἑορτῆς Ὁ μέγας στρατηγός. Καὶ νῦν, Σήμερον ἄπασα. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὰ δύο τῆς ἑορτῆς Γαβριήλ ἐξ οὐρανοῦ. Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπεστάλη Γαβριήλ. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου, τὸ προκειμένον τῆς ἑορτῆς Εὐαγγε-

738. Κατὰ τὰ ΤΑ (σ. 264), ΤΚω (σ. 118) καὶ ΤΦ (σ. 115).

739. Τὰ ΤΚ (σ. 93) καὶ ΤΜΕ (§ 16, σ. 211) παραλείπουν τὸν τριαδικὸν κανόνα, ὅταν ἡ ἑορτὴ τευχάνῃ ἐν Κυριακῇ. Ἡ παράλειψις ὁμοίως αὕτη δικαιολογεῖται μόνον ὅταν τελῆται ἀγρυπνία, ὡς προβλέπουν διὰ τὴν ἑορτὴν πάντα τὰ μοναχικὰ Τυπικὰ, ὁπότε δὲν τελεῖται τὸ Μεσονυκτικόν. Μὴ τελομένης ὁμοίως ἀγρυπνίας, ἐφ΄ ὅσον ψάλλονται τὰ τῆς Ὀκτωήχου, πρέπει νὰ ψαλῆ καὶ ὁ τριαδικὸς κανὼν, ὅπως γίνεται καὶ εἰς τὰς λοιπὰς θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου. Οὕτως ὁρίζει τὸ ΤΡ (σ. 567).

λίξεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον Ἀναστάσα Μαριάμ. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Καὶ νῦν τὸ αὐτὸ (ἢ Ταῖς τῆς παναχράντου). Ὁ στίχος Ἐλέησάν με, ὁ Θεός... καὶ τὸ ἰδιόμελον Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι. Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου· εἶτα τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου καὶ ἀντί θεοτοκίου τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς⁷⁴⁰ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν θ' [σιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν καὶ μετ' αὐτήν] ψάλλομεν τὴν θ' ὥδην [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος], τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου [καὶ τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου]. Καταβασίαι· Εὐαγγελίζου γῆ... Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ.⁷⁴¹ Ἐξαιοστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου καὶ ἔν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ Τριωδίου γ' μετὰ τῶν συνήθων στίχων (§ 145) εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη.⁷⁴² Δοξολογία μεγάλη καὶ [μετ' αὐτήν] ἡ λιτάνευσις τῶν εἰκόνων (§ 1725) καὶ τέλος] τὸ Σήμερον σωτηρία ἢ τὸ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

997. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ὥδης τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ Τριωδίου ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ χαρακηριστικοῦ αὐτῆς. (§ 976). Εἰσοδικόν· Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἑορτῆς καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχοῦ] Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τὸ προσαχθὲν μυστικῶς. Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς καὶ καθέξης ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου.⁷⁴³ Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἐπί σοι χαίρει. Κοινωνικόν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Ἡ ἀπόδοσις.

998. Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῶν ἀποστίχων τοῦ Τριωδίου Δεῦτε ἐκκαθάρωμεν ἑαυτοὺς ἅπαξ, τὰ γ' προσόμοια τοῦ Τριωδίου, τὰ γ' τῆς ἑορτῆς Βουλὴν προαιώνιον καὶ γ' τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.⁷⁴⁴ Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ μέγα προκείμενον Ἐδωκας κληρονομίαν.⁷⁴⁵ Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς Τῷ ἔκτω μῆνι μετὰ τῶν

740. Βλ. § 967 στ'.

741. Ἀνεγράψαμεν τὴν ὀρθὴν τάξιν τῆς θ' ὥδης, περικλείσαντες ἐντὸς ἀγκυλῶν τὰ μὴ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ (§ 16, σ. 211), τὸ ὁποῖον, ὡς συνήθως ὀρίζει μόνον τὴν θ' τῆς ἑορτῆς.

742. Τὰ ΤΚ (σ. 94) καὶ ΤΜΕ (§ 16, σ. 211) παραλείπουν τὸ Ὑπερευλογημένη ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἄλλας θεομητοριζιάς εορτάς. Πρὸς τὴν ἡμετέραν λύσιν συμφωνοῦν τὰ ΤΠ (σ. 170) καὶ ΤΡ (σ. 568). Τὰ ΤΚω (σ. 119) καὶ ΤΞ (σ. 247) ὀρίζουν Δόξα τοῦ Τριωδίου. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Τὸ δὲ ΤΦ (σ. 117) Δόξα τοῦ Τριωδίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

743. Βλ. § 967 ε'.

744. Τὰ στιχηρὰ ὀρίσαμεν κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 265). Τὸ ΤΜΕ (§ 18, σ. 212) ὀρίζει μόνον τὰ τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου. Τὸ δὲ ΤΡ (σ. 569) ὀρίζει εἰς μὲν τὰ ἐσπέρια τὰ γ' προσόμοια τοῦ Τριωδίου, τὰ τῆς ἑορτῆς εἰς δ' καὶ γ' τοῦ ἀρχαγγέλου, εἰς δὲ τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου μετὰ τοῦ μαρτυρικοῦ. Δὲν θεωροῦμεν ἄστοχον τὴν λύσιν ταύτην ὡς πρὸς τὰ ἐσπέρια· εἰς τὰ ἀπόστιχα ὅμως θὰ ἴητο δυνατόν νὰ ψαλῆ ἅπαξ τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου καὶ εἶτα τὰ τῆς ἑορτῆς.

745. Τὰ ΤΜΕ (§ 18, σ. 212), ΤΔ (σ. 268) καὶ ΤΞ (σ. 247) ὀρίζουν τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦς ὑπάρχει εἰδικόν προκείμενον διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, δεόν νὰ προτιμηθῆ,

στίχων αὐτῶν. *Δόξα, καὶ νῦν. Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια.* Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Εἶτα ὁ ἱερεὺς· *Σοφία. Ὁ ὦν εὐλογητός.* Τὸ Ἐπουράνιε βασιλεῦ, αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι καὶ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973).

Δ'.

999. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Δευτέρᾳ τῆς Β' ἢ τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας καὶ τῇ Κυριακῇ πρωτὶ καταλαμβάνεται ἡ προεόρτιος ἀκολουθία καὶ ψάλλεται μόνῃ ἡ ἀναστάσιμος μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου.⁷⁴⁶

1000. Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας καὶ τῇ Δευτέρᾳ πρωτὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. Α' §§ 973-976.

1001. Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ ὡς ἑξῆς: Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ γ' προσόμοια τῆς ἑορτῆς *Βουλὴν προαιώνιον* καὶ γ' τοῦ ἀρχαγγέλου *Γαβριὴλ ὁ μέγιστος ὁ νοῦς. Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ.* Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν* καὶ τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα τὰ τῆς ἑορτῆς *Τῷ ἔκτω μηνί. Δόξα, καὶ νῦν. Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια.* Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ' καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973). Τῇ δὲ Τρίτῃ πρωτὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀρχαγγέλου μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 1694-1704).

Ε'.

Τὰ προεόρτια.

1002. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Τρίτῃ τῆς Β', Γ', Δ', Ε' ἢ ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Κυριακῇ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ δ' κατανοητικὰ τοῦ τυχόντος ἡχου, τὰ γ' προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ γ' προεόρτια *Κεκρυμμένον μυστήριον. Δόξα, καὶ νῦν. Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριὴλ.* Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν* καὶ τὸ μέγα προκειμένον *Μὴ ἀποστρέψῃς ἡ Ἐδωκας κληρονομίαν.* Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ μετὰ τῶν συνήθων στίχων. *Δόξα, καὶ νῦν.*

ἀφοῦ ἄλλωστε ψάλλονται καὶ τὰ τοῦ Τριωδίου. Τὰ αὐτὰ τυπικὰ εἰς παρομοίαν περιπτώσιν τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς ὀρίζουν τὸ μέγα προκειμένον (ΤΜΕ § 20, σ. 179, ΤΔ σ. 206, ΤΞ σ. 210).

^{746.} Οὕτως ὀρίζουν τὰ ΤΜΕ (§ 19, σ. 212), ΤΔ (σ. 205) καὶ ΤΞ (σ. 242) προκειμένου περὶ τῆς Γ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν. Τὸ δὲ ΤΚω (σ. 114) ὀρίζει οὐχὶ ἀσπώχως νὰ προσαλοῦν τὰ προεόρτια τῷ Σαββάτῳ. Ἐὰν γίνῃ τοῦτο, τότε διὰ μὲν τὸ Α' Σάββατον θὰ τηρηθῇ ἡ περίπτωσις Γ' (§§ 990-993), διὰ δὲ τὸ Γ' ἢ περίπτ. ΙΓ' (§§ 1037-1040). Τέλος τὸ ἀπὸ πινῶν ἐτῶν ἐκδιδόμενον Μικρὸν Τυπικόν, ἐφαρμοζόν τὴν περίπτ. Ι' τοῦ ΤΜΕ (§§ 30-31, σ. 216), ὀρίζει συμφασμαδίαν τῆς προεορτίας ἀκολουθίας τῆ Α' Κυριακῆ τῶν νηστειῶν ὡς ἑξῆς: Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', προεόρτια γ' καὶ τοῦ Τριωδίου γ'. *Δόξα* προεόρτιον *Γλώσσαν ἦν οὐκ ἔγνω* (καθ' ἡμᾶς ὀρθότερον τὸ τοῦ Τριωδίου *Ἡ χάρις ἐπέλαμψε τῆς ἀληθείας*). *Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον* τοῦ ἡχου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, Οἱ ἐξ ἀσεβείας. Καὶ νῦν, Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριὴλ.* Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὸ προεόρτιον. Τὰ αὐτὰ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου. Ἀπὸ γ' φθῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς καὶ ἀντὶ τοῦ θεοτοκίου τὸ προεόρτιον. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', προεόρτια γ' καὶ τῆς ἑορτῆς γ'. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ναοῦ καὶ τὸ προεόρτιον κοντάκιον *Ἐπελεύσει Πνεύματος τοῦ παναγίου.* (Μικρὸν Τυπικόν 2000, Ἀθήναι 2000, σ. 5-6 καὶ 135-136). Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα κατὰ τὴν συνήθη τάξιν τῆς Α' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν (§§. 1721-1725). Καὶ τὴν λῆσιν ταύτην εὐρίσκομεν ἐπίσης εὐστοχον καὶ ἐπιτυχῆ.

Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω. Τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον,⁷⁴⁷ τὸ *Κύριε ἐλέησον* μ' καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ ὡς ἐν § 1705.

1003. Τῇ Δευτέρᾳ ὁ Ὁρθρος τῆς παραμονῆς καὶ αἱ Ὁραι τελοῦνται ὡς διατάχθησαν ἐν περιπτ. Α' §§ 971-972.

Ἡ ἑορτὴ καὶ ἡ ἀπόδοσις.

1004. Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς καὶ τῇ Τρίτῃ πρῶτὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὁρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τελοῦνται ὡς διατάχθησαν ἐν περιπτ. Α' §§ 973-976. Τῇ δὲ Τρίτῃ ἑσπέρας ἡ ἀπόδοσις ὡς ἐν περιπτ. Δ' § 1001.

ΣΤ'

1005. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Τετάρτῃ τῆς Β', Γ', Δ' ἢ ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Δευτέρᾳ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον*] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ γ' προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ γ' προεόρτια *Κεκρυμμένον μυστήριον. Δόξα, καὶ νῦν. Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ. Τὸ Φῶς ἰλαρόν* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικόν ἅπαξ. *Δόξα, καὶ νῦν. Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω.* Τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον.⁷⁴⁸ Τὸ *Κύριε ἐλέησον* μ' καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ ὡς ἐν § 1705.

1006. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑσπέρας τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον, ὡς συνήθως (§ 1710), καὶ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοδοκαρίου ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας.⁷⁴⁹

1007. Τῇ Τρίτῃ ὁ Ὁρθρος τῆς παραμονῆς καὶ αἱ Ὁραι τελοῦνται ὡς διατάχθησαν ἐν περιπτ. Α' §§ 971-972.

1008. Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς καὶ τῇ Τετάρτῃ πρῶτὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὁρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τελοῦνται ὡς διατάχθησαν ἐν περιπτ. Α' §§ 973-976. Τῇ δὲ Τετάρτῃ ἑσπέρας ἡ ἀπόδοσις ὡς ἐν περιπτ. Δ' § 1001.

Ζ'.

1009. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Πέμπτῃ τῆς Β', Γ' ἢ ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Τρίτῃ ὁ προεόρτιος Ἑσπερινὸς τελεῖται ὡς διατάχθη ἐν περιπτ. ΣΤ' § 1005. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑσπέρας τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον (§ 1710), ἐν ᾧ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοδοκαρίου ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας.⁷⁵⁰

1010. Τῇ Τετάρτῃ ὁ Ὁρθρος τῆς παραμονῆς καὶ αἱ Ὁραι τελοῦνται ὡς διατάχθησαν ἐν περιπτ. Α' §§ 971-972, ἀναγινώσκεται δὲ ἐν συνεχείᾳ καὶ ἡ Θ' Ὁρα καὶ οἱ Μακαρισμοὶ καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν ἄρχεται ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Προηγιασμένης.⁷⁵¹ Μετὰ τὸν προοιμακόν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν εἰς στίχους η' τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις (ἀνευ μαρτυρικοῦ), τὰ γ' προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ γ' τοῦ Μικροῦ

747. Κατὰ τὸ ΤΔ (προσθήκη μετὰ τὴν σ. 266). Τὸ ΤΜΕ (§ 20, σ. 213) ὀρίζει τὰ *Θεοτόκε Παρθένε* κλπ. Τὸ δὲ ΤΡ (σ. 543) πρῶτον τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον καὶ εἶτα τὰ *Θεοτόκε Παρθένε* κλπ. Βλ. σχετικῶς § 729 β'.

748. Βλ. προηγουμένην σημείωσιν.

749. Βλ. σημ. 716.

750. Βλ. ὁμοίως σημ. 716.

751. Βλ. § 967 γ'.

Ἑσπερινῶν τῆς ἑορτῆς *Κατοικιτηρίας τὸ ποίημα ὁ πλάστης*.⁷⁵² *Δόξα, καὶ νῦν. Τῷ ἕκτῳ μηνί. Εἴσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ Κατευθυνθήτω καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγουμένων.*

1011. Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς καὶ τῇ Πέμπτῃ πρωτὶ τὸ Μεσο-
νυκτικόν, ὁ Ὅρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τελοῦνται ὡς διατάχθησαν ἐν περιπτ. Α΄ §§ 973-
976. Τῇ δὲ Πέμπτῃ ἑσπέρας ἡ ἀπόδοσις ὡς ἐν περιπτ. Δ΄. § 1001.

Η΄.

1012. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Παρασκευῇ τῆς Β΄ ἢ τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, αἱ ἀκο-
λουθίαι τῆς παραμονῆς καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τελοῦνται ὡς διατάχθησαν ἐν περιπτ. Α΄ §§
969-976.⁵

Ἡ ἀπόδοσις.

1013. Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας ὁ Ἑσπερινὸς τελεῖται ὡς διατάχθη ἐν περιπτ. Δ΄ § 1001.
Ἀλλὰ μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις* ψάλλεται τὸ *Τῇ ὑπερμάχῳ* δίχορον καὶ ἀναγνώσκεται ἡ
ᾠρισμένη στάσις τῶν οἴκων τῆς Θεοτόκου· εἶτα πάλιν τὸ *Τῇ ὑπερμάχῳ*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπο-
λυτικὸν τῆς ἑορτῆς ἐκ γ΄ καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973).

1014. Τῷ Σαββάτῳ ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικὸν τῆς ἑορτῆς ἐκ γ΄.
[Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τῆς ἑορτῆς· μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τὰ δύο, μετὰ δὲ
τὴν β΄ τὰ ἕτερα δύο. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες· ὁ τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἀρχαγγέλου. Ἀπὸ
γ΄ ᾠδῆς τὰ δύο καθίσματα τοῦ ἀρχαγγέλου. Ἀφ΄ σ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς
καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι τῆς ἑορτῆς. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται,
ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου⁷⁵³ καὶ ἡ τοῦ ἀρχαγγέλου. Ἐξα-
ποσειλάρια τὰ β΄ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς εἰς δ΄. *Δόξα, καὶ νῦν,
Εὐφραίνεσθωσαν οἱ οὐρανοί. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικὸν τῆς ἑορτῆς.*

1015. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ τροπάρια ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς
τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ΄ ἐκ τῆς σ΄ τοῦ ἀρχαγγέλου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικόν
τῆς ἑορτῆς (§ 976). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ.
Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τὸ προσταχθέν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.⁷⁵⁴ Εἰς
τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Εὐαγγελίζου γῆ... Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῶ.*⁷⁵⁵ Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς.⁷⁵⁶
Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

752. Τὰ στιχηρὰ κατὰ τὸ ΤΠ (σ. 172) καὶ τὸ ΤΑΣ (κεφ. κα΄), τὸ ὁποῖον ὁμοίως ὀρίζει τὰ τῆς ἑορτῆς εἰς ε΄
πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ ι΄. Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τὸ ΤΔ (σ. 238) ὀρίζει καὶ τὰ ἀπόστιχα τοῦ Μικροῦ
Ἑσπερινοῦ.

753. Βλ. σημ. 726.

754. Τὸ ΤΜΕ (§ 8, σ. 208) ὀρίζει Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀρχαγγέλου. Ἄλλ΄ ἡ ἀκολουθία τοῦ
ἀρχαγγέλου δὲν εἶναι ἑορτάσιμος. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν τὰ τῆς ἡμέρας, ὡς γίνεται εἰς πάσας τὰς ἀποδόσεις. Διὰ
τὸν αὐτὸν λόγον παρελείψαμεν καὶ τὸ ἀπολυτικὸν τοῦ ἀρχαγγέλου ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, τὸ ὁποῖον ἀνακολουθεῖ
ὀρίζει τὸ ΤΜΕ, ἐνῶ δὲν ὀρίζει αὐτὸ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῳ.

755. Βλ. σημ. 727.

756. Τὸ ΤΜΕ (§ 6, σ. 208) ὀρίζει κοινωνικὸν τοῦ ἀρχαγγέλου. Ἐπειδὴ ὁμοίως ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀρχαγγέλου
δὲν εἶναι ἑορτάσιμος, ὠρίσαμεν κατὰ τὸ ΤΡ (σ. 562) τὸ κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς διὰ τὴν ἀπόδοσιν.

Θ'.

Τὰ προεόρτια καὶ ἡ ἑορτή.

1016. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῶν Σαββάτων τῆς Β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Πέμπτῃ ὁ προεόρτιος Ἑσπερινὸς τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. ΣΤ' (§ 1005). Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας τελεῖται τὸ Μέγα Ἀποδείπνον (§ 1710), ἐν ᾧ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοδοκαρίου ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας.⁷⁵⁷

1017. Τῇ Παρασκευῇ πρωὶ ὁ Ὁρθρος, αἱ Ὑδαὶ καὶ ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν περιπτ. Ζ' (§ 1010). Ἄλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δὶς, τὰ δ' μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου καὶ τὰ γ' προσόμοια τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς *Κατοικτησῆσας τὸ ποιῆμα ὁ πλάστης εἰς δ'*.

1018. Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας τελεῖται ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. Α' § 973. Ἀλλὰ μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις* ψάλλεται τὸ *Τῇ ὑπερμάχῳ* δίχορον καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Β' στάσις τῶν οἰκῶν τῆς Θεοτόκου· εἶτα πάλιν τὸ *Τῇ ὑπερμάχῳ*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ' καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

1019. Τῶν Σαββάτων πρωὶ τὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὁρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τῆς ἑορτῆς τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α' §§ 974-976 διάταξιν.

Ἡ ἀπόδοσις.⁷⁵⁸

1020. Τῶν Σαββάτων ἐσπέρας καὶ τῇ Κυριακῇ πρωὶ ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ καὶ ψάλλονται αἱ ἀκολουθίαι ὡς ἐν περιπτ. Β' §§ 986-989 μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν: α'. Ἐν τῶν Ἑσπερινῶν εἰς μὲν τὰ ἐσπέρια *Δόξα, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Καὶ νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ ἤχου· εἰς δὲ τὰ

757. Βλ. σμμ. 716.

758. Ὁ αἰοίδιμος τυπικολόγος Γ. Μπεκατώρος ὑποστηρίζει ὅτι «μετὰ τῆς ἀκολουθίας μεγάλης ἀκινήτου δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς οὔτε τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ οὔτε τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀποδόσεως αὐτῆς συμπάλλεται ἀκολουθία ἁγίου». Ὡς μόνος δὲ ἐξαίρεσις, αἵτινες «μὴ ἀμβλύνουσαι, ἐπικυροῦσι τὸν εἰρημένον κανόνα», ἀναφέρει τὰς ἀποδόσεις τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ὅτε μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἑορτῆς συμπάλλεται καὶ ἡ τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης, καὶ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου, ὅταν ἡ 1' Φεβρουαρίου συμπύπτῃ τῶν Σαββάτων τῆς Ἀπόκριου, ὅποτε ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους προψάλλεται τῇ θ' μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἀποδόσεως (Τάξις 1962, σμμ. 54, σ. 76-77). Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς συμφωνοῦμεν ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσιν ὁμῶς ἔχομεν διάφορον γνώμην. Διότι ἐκτὸς τῶν δύο μνημονευθειῶν ἀποδόσεων ἔχομεν καὶ ἄλλας ἀποδόσεις ἢ καὶ κυρίας ἡμέρας ἑορτῶν, καθ' ἃς συμπάλλονται αἱ ἀκολουθίαι συμπιπτόντων μεγάλων ἁγίων. Τοιαῦται εἶναι: ἡ ἀπόδοσις τοῦ Πάσχα, ἡ ἑορτὴ καὶ ἡ ἀπόδοσις τῆς Ἀναλήψεως καὶ ἡ ἑορτὴ καὶ ἡ ἀπόδοσις τῆς Πεντηκοστῆς, μεθ' ὧν συμπάλλονται αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἁγίων Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου (β' Μαΐου), Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (η' Μαΐου) καὶ Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης (κα' Μαΐου). Βεβαίως ὁ ἐν λόγῳ τυπικολόγος ὁμιλεῖ περὶ ἀκινήτων δεσποτικῶν ἢ θεομητορικῶν ἑορτῶν, ἐνῶ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας πρόκειται περὶ κινήτων τοιούτων. Ἀλλὰ πρὸς τί ἡ διάκρισις αὕτη; Μήπως αἱ ἑορταὶ τοῦ Πάσχα, τῆς Ἀναλήψεως καὶ τῆς Πεντηκοστῆς εἶναι κατώτεροι τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ; Ἡ μήπως δὲν ἦτο δυνατόν ναὶ οἰκονομηθοῦν ἄλλως τὰ πράγματα, ὥστε νὰ μὴ συμπάλλονται αἱ ἀκολουθίαι τῶν συμπιπτόντων κατ' αὐτὰς ἁγίων; Τοῦτο λ.χ. γίνεται περὶ τῆς μνήμης τῆς γ' εὐρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου, ὅταν συμπύπτῃ μετὰ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως ἢ τῆς Πεντηκοστῆς, ὅποτε ἡ ἀκολουθία τοῦ Προδρόμου ψάλλεται τὴν ἐπομένην ἡμέραν (ΤΜΕ § 5 καὶ 7, σ. 276). Φρονοῦμεν λοιπὸν ὅτι ὁ περὶ τὸ ὁ λόγος κανὼν ἐπιδέχεται ἐξαίρεσις προκειμένου περὶ μνημῶν ἐπισημῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας· τοιοῦτος δὲ εἶναι ἀναντιρρήτως ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς. Ὅθεν εἰς μὲν τὴν παρούσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν μετὰ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου συμπύπτει ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς, ὠρίσαμεν συμπαλμῶδιαν τῶν ἀκολουθιῶν, εἰς δὲ τὴν ἐπομένην, καθ' ἣν αὐτὴ ἡ ἑορτὴ συμπύπτει τῇ Β' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, ὠρίσαμεν ναὶ προψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τῶν Σαββάτων μετὰ τῆς προεορτίου. Ἡ μετὰ τῆς αὐτῆς εἰς τὸ Σάββατον τῆς Γ' ἑβδομάδος ἢ εἰς τὴν Δ' ἢ Ε' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, τὴν ὁποῖαν ὑποδεικνύει ὁ αἰοίδιμος (Τάξις 1962, σμμ. 54, σ. 77),

ἀπόστιχα Δόξα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου. *Καὶ νῦν, Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοί.* - β'. 'Εν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως. - γ'. 'Εν τῷ Ὁρθρῷ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου, μετὰ δὲ τὴν στ' τὰ ἀναστάσιμα.

Γ'.

Τὰ προεόρτια.

1021. 'Εὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Β' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ προβάλλεται τῷ Σαββάτῳ μετὰ τῆς προεορτίου⁷⁵⁹ ὡς ἀκολούθως: Τῇ Παρασκευῇ ἐν τῷ 'Εσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὴν *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις, ἐν μαρτυρικῶν ὁμοίῳ, τὰ γ' προεόρτια προσόμοια *Κεκρυμμένον μυστήριον* καὶ τὰ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου *Ποίσις εὐφημιῶν ἄσμασιν* εἰς δ'. *Δόξα, Ὅσπε τρισμακάρ.* *Καὶ νῦν, Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ.* Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθήτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

1022. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον καὶ ἡ Β' στάσις τῶν οἰκῶν τῆς Θεοτόκου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1718 ἄνευ τοῦ Εὐαγγελίου). *Κοντάκια*: τὸ προεόρτιον *Ἐπελεύσει Πνεύματος τοῦ παναγίου* καὶ τὸ τοῦ ἁγίου.

1023. Τῷ Σαββάτῳ πρῶτῃ ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τὸ προεόρτιον. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου (ἄνευ τοῦ νεκρωσίου): μετὰ τὴν β' τῆς ἑορτῆς *Ὁ μέγας στρατηγὸς* δις.⁷⁶⁰ Ὁ ν' ψαλμὸς χῆμα. Κανόνες: ὁ προεόρτιος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου, ἀπὸ δὲ τῆς στ' ᾠδῆς καὶ τὸ β' τετραψῆδιον τῆς ἡμέρας ἄνευ τῶν νεκρωσίων τροπαρίων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ προεόρτιον κοντάκιον: εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι: *Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.* Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου εἰς δ'. *Δόξα, Ἡ γρήγορος γλώσσα σου* (τῶν ὑποστίχων τοῦ Ἐσπερινοῦ). *Καὶ νῦν, Γλώσσαν ἦν οὐκ ἔγω.* Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον.

1024. 'Εν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ εἰς ἱεράρχας ἀντίφωνα (§ 209). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ προεόρτιον κοντάκιον *Ἐπελεύσει Πνεύματος τοῦ παναγίου.* Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου (ζῆτει τῇ ιγ' Νοεμβρίου) καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν: Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

εἶναι ἀπρόσφορος διὰ τὰς ἐννοίας, ἐπὶ πλέον δὲ ἀποκόπεται τὴν μνήμην τοῦ σθεναροῦ τούτου ὑπερμάχου τῆς Ὁρθοδοξίας ἀπὸ τοῦ συνδέσμου αὐτῆς μετὰ τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, τῆς ὁποίας οἰονεὶ συνεχεῖαν ἀποτελεῖ. Ὁ αὐτὸς ὁμως τυπικολόγος εἰς ἄρθρον του ἐν τῇ ΘΗΕ (τ. 4ος, σ. 795) ὑποδεικνύει τὴν λύσιν, τὴν ὁποίαν καὶ ἡμεῖς προεκρίναμεν, ἴτοι τὸν ἑορτασμὸν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς ἑορτῆς.

759. Βλ. προηγουμένην σημείωσιν.

760. Τὸ ΤΜΕ (§ 13, σ. 210) ὀρίζει μόνον τὰ μαρτυρικὰ: ἀλλὰ ταῦτα καλύπτουν μόνον τὴν μίαν στιχολογίαν. Τὸ ΤΔ (σ. 263) ὀρίζει μόνον τῆς ἑορτῆς εἰς ἀμφοτέρας τὰς στιχολογίας. Ἐκρίναμεν ὀρθότερον τὸν συνδυασμὸν τῶν λύσεων, ἐφ' ὅσον θὰ ψαλῆ καὶ τετραψῆδιον μαρτυρικόν. (Βλ. καὶ Γ. Μπεκατώρου, *Τάξις* 1973, σ. 107).

Ἡ ἑορτή.

1025. Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς *Βουλὴν προαιώνιον* εἰς σ΄. *Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπεσάλη ἐξ οὐρανοῦ.* Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν § 973. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα (ἢ τὸ α΄ ἀναστάσιμον καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν⁷⁶¹). *Δόξα, καὶ νῦν. Σήμερον χαρὰς εὐαγγέλια.* Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973) μετὰ τοῦ *καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.*

1026. Τῇ Κυριακῇ πρωτὴ ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα⁷⁶² ἢ λιτὴ τῆς ἑορτῆς· εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα.*

1027. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἐφεξῆς ἡ ἀκολουθία μέχρι τῶν κανόνων ὡς ἐν περιπτ. Γ΄ § 996. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρῶν καὶ μετὰ στίχου *Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.* Ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς δις. Ἀφ΄ σ΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς ἑορτῆς⁷⁶³ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν θ΄ [στιχολογούμεν τὴν Τιμιωτέραν καὶ μετ΄ αὐτὴν] ψάλλομεν τὴν θ΄ ὥδην [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος καὶ] τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου.⁷⁶⁴ Ἡ καταβασία τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὰ δύο τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τῆς ἑορτῆς δ΄ μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 973). *Δόξα, Τὸ ἀπ΄ αἰῶνος μυστήριον. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη.*⁷⁶⁵ Δοξολογία μεγάλη. *Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

1028. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ΄ ἐκ τῆς σ΄ ὥδης τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, κατὰ δὲ τὴν νεωτέραν] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτῆς καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς.* Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου.⁷⁶⁶ Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἐπὶ σοὶ χαίρει.* Κοινωνικόν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] *Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών.* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Ἡ ἀπόδοσις.

1029. Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Γ΄ § 998 τάξιν. Προκείμενον· *Μὴ ἀποστρέψης.*

ΙΑ΄.

Τὰ προεόρτια.

1030. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Δευτέρᾳ τῆς Γ΄, Ε΄ ἢ ΣΤ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέ-*

761. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 269), ΤΠ (σ. 171) καὶ ΤΦ (σ. 115).

762. Βλ. σημ. 739.

763. Βλ. § 967 σ΄.

764. Βλ. σημ. 741.

765. Τὸ ΤΜΕ (§ 28, σ. 216) παραλείπει καὶ ἐδῶ τὸ *Ὑπερευλογημένη*. Βλ. καὶ σημ. 742.

766. Βλ. § 967 ε΄.

κραξα ψάλλομεν στιχηρά ἀναστάσιμα δ', προέορτια γ' καὶ τοῦ Τριωδίου (ἦτοι τοῦ ἁγίου τῆς Κυριακῆς) γ'. Δόξα, Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προέορτιον.

1031. Τῇ Κυριακῇ πρωτῷ ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

1032. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ εὐθινὸν Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προέορτιος μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ ὁ τοῦ ἁγίου τῆς Κυριακῆς.⁷⁶⁷ Ἀπὸ γ' ὠδῆς τὸ προέορτιον κοντάκιον: εἶτα καθίσματα: (τῇ μὲν Β' καὶ Ε' Κυριακῇ τοῦ ἁγίου τῆς Κυριακῆς καὶ τὸ προέορτιον τῇ δὲ Δ' Κυριακῇ πρώτον τὸ τοῦ Τριωδίου Τὸν ἄχραντον Σταυρόν σου καὶ εἶτα τὸ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προέορτιον. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι: Ἀνοίξω τὸ σῶμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προέορτιον. Εἰς τοὺς αἰνοὺς: τῇ μὲν Β' Κυριακῇ στιχηρά ἀναστάσιμα β', προέορτια γ' Κατοικτηρήσας τὸ ποίημα ὁ Πλάστης (ζητεῖ εἰς τὸν Μικρὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς) καὶ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου γ' μετὰ τῶν εἰς ἱεράρχας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 203): τῇ δὲ Δ' καὶ Ε' Κυριακῇ ἀναστάσιμα δ' καὶ προέορτια δ' μετὰ τῶν στίχων τῆς ἑορτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 973). Δόξα τοῦ Τριωδίου. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1033. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ὠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τὸ προέορτιον, τοῦ ἁγίου τῆς Κυριακῆς καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ προέορτιον κοντάκιον Ἐπελεύσει Πνεύματος τοῦ παναγίου. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἐπὶ σοὶ χαίρει. Κοινωνικόν: Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.

Ἡ ἑορτὴ καὶ ἡ ἀπόδοσις.

1034. Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας καὶ τῇ Δευτέρᾳ πρωτῷ ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ψάλλεται ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. Α' §§ 973-976. Ἡ δὲ ἀπόδοσις γίνεται τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Δ' § 1001 διάταξιν.

IB'.

1035. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, αἱ ἀκολουθίαι τῆς παραμονῆς καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν περιπτ. Θ' §§ 1016-1019).

⁷⁶⁷ Τὸ ΤΜΕ (§ 31, σ. 216) ἀδικαιολογητῶς παραλείπει τὸν κανὼνα τοῦ ἁγίου τῆς Κυριακῆς, ἐνῶ ὀρίζει τὰ ἐσπέρια στιχηρά καὶ τὸ ἀπολυτίκιον αὐτοῦ.

1036. Ἡ ἀπόδοσις γίνεται τῇ Κυριακῇ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Β' §§ 986-989 διάταξιν.⁷⁶⁸ Ἄλλ' ἐν τῷ Ὁρθρω ἀντὶ τοῦ Ἀιώμου ψάλλεται ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Σταυροῦ καὶ μετ' αὐτὸν τὸ κάθισμα τοῦ Σταυροῦ *Ἐν παραδείσῳ με τὸ πρὶν καὶ ἐν τῆς ἑορτῆς. Κανόνες· ὁ τοῦ Σταυροῦ καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς κατὰ τὴν ἐν § 1043 τάξιν. Καταβασίαι· Ὁ θεϊότατος προετίπωσε.*⁷⁶⁹ Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἡ τελετὴ τῆς προσκυνήσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ (§ 1751). Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τοῦ Σταυροῦ καὶ τὸ εἰσοδικὸν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν. Κοινωνικόν· Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς [καὶ Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών].*

Γ'.

Τὰ προεόρτια.

1037. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Γ' Κυριακῇ τῶν ηῤησιῶν, τῇ Παρασκευῇ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις, τὰ δ' μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου καὶ δ' προεόρτια *Κεκυρμένον μυστήριον. Δόξα, καὶ νῦν. Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ.* Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατενθνηθῆτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

1038. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας τελεῖται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Γ' στάσις τῶν οἰκῶν τῆς Θεοτόκου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1718 ἄνευ τοῦ Εὐαγγελίου). Κοντάκιον τὸ προεόρτιον *Ἐπελεύσει Πνεύματος τοῦ παναγίου.*

1039. Τῷ Σαββάτῳ πρῶτ' ἐν τῷ Ὁρθρω εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον δις. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου (ἄνευ τοῦ νεκρωσίου)· μετὰ τὴν β' τῆς ἑορτῆς *Ὁ μέγας στρατηγὸς δις.*⁷⁷⁰ Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες· ὁ προεόρτιος καὶ τὰ τετραψῆδια τῆς ἡμέρας ἄνευ τῶν νεκρωσίων τροπαρίων. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ' ᾠδῆς ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς στ', η' καὶ θ' οἱ τοῦ β' τετραψῆδιου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ προεόρτιον κάθισμα δις. Ἀφ' στ' τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαλοπιελάριον τὸ προεόρτιον δις.⁷⁷¹ Εἰς τὸν στίχον τὰ ἀπόστιχα τοῦ Μικροῦ Ἐσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς *Ἀρχῶν τῶν ἄνω δυνάμεων. Δόξα, καὶ νῦν. Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω. Τὸ Ἀγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι*, τὸ τρισάγιον καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον.

1040. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (§ 160). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ προεόρτιον κοντάκιον. Ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.*⁷⁷² Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Ἡ ἑορτή.

1041. Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ', τῆς ἑορτῆς *Βουλὴν προαιώνιον* εἰς δ'

768. Βλ. καὶ σημειώσεις 731-736.

769. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 262) καὶ ΤΡ (σ. 565).

770. Βλ. σημ. 760.

771. Τὸ ΤΜΕ (§ 13, σ. 210) ὀρίζει καὶ στιχηρὰ αἰών. Ἄλλ' ὅταν τῷ Σαββάτῳ ψάλλεται Θεὸς Κύριος, δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ψαλοῦν στιχηρὰ εἰς τοὺς αἰῶνας (βλ. § 163).

772. Βλ. σημ. 123.

καὶ τοῦ Σταυροῦ γ' ⁷⁷³ Δόξα, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Καὶ νῦν, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν § 973. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα (ἢ τὸ α' ἀναστάσιμον καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς⁷⁷⁴). Δόξα, Ὁ συμμαχήσας Κύριε. Καὶ νῦν, Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973) μετὰ τοῦ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

1042. Τῇ Κυριακῇ πρῶτῷ τὸ Μεσονυκτικὸν κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Γ' § 995 διάταξιν. Ἄλλὰ μετὰ τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς Δόξα τοῦ Τριωδίου Ὁρῶσα σε ἡ κτίσις ἅπασα. Καὶ νῦν, Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ.

1043. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτηριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β' ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ καθίσμα τοῦ Σταυροῦ Ἐν παραδείσῳ μετὰ τὸ πρὶν καὶ τὸ τελευταῖον τῆς ἑορτῆς. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου, τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς, τὸ Εὐαγγέλιον κλπ. ὡς ἐν § 996. Κανόνες: ὁ τοῦ Σταυροῦ (ἐν ἐκάστη ᾠδῇ πρῶτον ὁ ἐν τῷ τέλει αὐτῆς ὡς καταβασία ὑπάρχων εἰρμῶς, εἶτα τὸ α' τροπάριον μετὰ στίχου Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε, καὶ τὰ ἐπόμενα μετὰ στίχου Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου, τὰ δὲ τριαδικὰ καὶ τὰ θεοτοκία παραλείπονται) καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ μετὰ στίχου Ὑπεργία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς. Τὰ λοιπὰ τοῦ Ὁρθρου ὡς ἐν § 996. Καταβασία τῆς ἑορτῆς.⁷⁷⁵ Εἰς τὴν θ' [στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν καὶ μετ' αὐτήν] ψάλλομεν τὴν θ' ᾠδὴν [τοῦ Σταυροῦ κατὰ τὴν ἄνωτέρω τάξιν καὶ] τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου. Μετὰ τὴν δοξολογίαν γίνεται ἡ τελετὴ τῆς προσκυνήσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1571) καὶ μετ' αὐτὴν ψάλλεται τὸ Σήμερον σωτηρία ἢ τὸ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1044. Ἡ Θ. Λειτουργία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Γ' § 997 τάξιν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ τρισυγίου ψάλλομεν Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν. Κοινωνικόν: Ἐξελέξατο Κύριος [καὶ Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς].

Ἡ ἀπόδοσις.

1045. Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Γ' § 998 διάταξιν.

ΙΔ'.

Τὰ προεόρτια.⁷⁷⁶

1046. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ πύχη τῇ Πέμπτῃ τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Τρίτῃ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὰ Πρὸς Κύριον] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριωδίου γ' (τὰ πρῶτα) καὶ προεόρτια Κεκρυμμένον μυστήριον γ'. Δόξα.

773. Βλ. σημ. 732.

774. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 264), ΤΠ (σ. 169), ΤΚω (σ. 118) καὶ ΤΦ (σ. 115).

775. Μόνον τὰ ΤΚ (σ. 92) καὶ ΤΜΕ (§ 16, σ. 211) ὀρίζουν καταβασίας Ὁ θεϊότατος προετυπωσε. Πάντα τὰ λοιπὰ ὀρίζουν τὰς τῆς ἑορτῆς (ΤΑΣ κερ. λα', ΤΔ σ. 264, ΤΠ σ. 170, ΤΚω σ. 118, ΤΞ (σ. 246, ΤΦ σ. 116), τοῖτο δὲ εἶναι καὶ τὸ φυσικότερον, ἐφ' ὅσον ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς ψάλλεται τελευταῖος. Τὸ δὲ ΤΡ (σ. 568) ὀρίζει ἀμφοτέρων τῶν ἑορτῶν τὰς καταβασίας.

776. Ἡ διάταξις τῶν προεορτίων εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν εἰς οὐδὲν τῶν ὑπ' ὄψιν ἡμῶν Τυπικῶν διατυπῶνται ἀναλυτικῶς. Ὅθεν διετυπώσαμεν αὐτὴν κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν συνδυάζοντες τὴν προεόρτιον ἀκολουθίαν μετὰ τῆς μεθεορτοῦ τοῦ Σταυροῦ, ἣτις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παροραθῇ.

Σήμερον ὁ Δεσπότης τῆς κτίσεως. Καὶ νῦν, *Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ*. Τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ. Δόξα, *Ὁρώσά σε ἡ κτίσις ἅπανσα. Καὶ νῦν, Τῷ ἔκτω μηνὶ ἀπεστάλη ὁ ἀρχάγγελος* (ζῆτει εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς). Τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον, τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ ὡς ἐν § 1705.

1047. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας τελεῖται, ὡς συνήθως, τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον (§ 1710)⁷⁷⁷ καὶ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας.

1048. Τῇ Τετάρτῃ πρωτὶ ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἀπολυτικίον καὶ καθίσματα ὡς ἐν περιπτ. Α' § 971. Ὁ ν' ψαλμός, τὸ *Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου* καὶ ἡ στιχολογία τῶν ψδῶν. Κανόνες ὁ προεόρτιος καὶ ὁ ὁλόκληρος τοῦ Τριωδίου· ἐν αἷς δὲ ψδαῖς ὑπάρχουν τριῶδια, καταλιμπάνεται ὁ τοῦ Τριωδίου. Εἰς τὸ τέλος τῶν ψδῶν γ', στ', η' καὶ θ' οἱ ἐν τῷ Τριωδίῳ εἰρμοὶ. Ἀπὸ γ' ψδῆς τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίου τὸ προεόρτιον. Ἀφ' στ' τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ. Δόξα, *Μεσάσαντες τὸ πέλαγος τῆς ἐγκρατείας. Καὶ νῦν, Γλώσσαν ἦν οὐκ ἔγνω*. Τὸ Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, τὸ τρισάγιον καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον. Τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ὁρθρου.

1049. Αἱ Ὁραὶ ἀναγινώσκονται λιταὶ καὶ λέγομεν ἀπολυτικίον τὸ προεόρτιον, κοντάκιον δὲ ἐν μὲν τῇ Α' καὶ ΣΤ' Ὁρα τὸ προεόρτιον, ἐν δὲ τῇ Γ' καὶ Θ' τὸ *Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία*, μετὰ δὲ τοὺς Μακαρισμοὺς ἀμφότερα τὰ κοντάκια. Ἐν τῇ Α' Ὁρα ἀντὶ τῶν στίχων *Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον ψάλλομεν Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν ἐκ γ'.*

1050. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ δύο ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου *Ἡ τῶν ἀγαθῶν πρόξενος ἡσυχία* καὶ *Οἱ ἐν κρυπῷ ἀρετὰς ἐργαζόμενοι* ἀνὰ μίαν, τὸ μαρτυρικόν, τὰ τρία προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ τῆς ἑορτῆς τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ *Κατοικτηρήσας τὸ ποίημα ὁ Πλάστης* εἰς δ'. Δόξα, *Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῆ οὐσία. Καὶ νῦν, Τῷ ἔκτω μηνὶ ὁ ἀρχιστράτηγος*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθήτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.⁷⁷⁸

Ἡ ἑορτὴ καὶ ἡ ἀπόδοσις.

1051. Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας καὶ τῇ Πέμπτῃ πρωτὶ αἱ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς τελοῦνται ὡς διατάχθησαν ἐν περιπτ. Α' 973-976.

1052. Τῇ Πέμπτῃ ἐσπέρας ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Δ' § 1001 διάταξιν. Τῇ δὲ Παρασκευῇ ψάλλεται μόνῃ ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου κατὰ τὴν ἐν §§ 1694-1704 τάξιν. Κανόνες ὁ τοῦ ἀρχαγγέλου καὶ ὁ ὁλόκληρος τοῦ Τριωδίου· εἰς αἷς δὲ ψδᾶς ὑπάρχουν τριῶδια, καταλιμπάνεται ὁ κανὼν τοῦ ἀρχαγγέλου. Ἀπὸ γ' ψδῆς κάθισμα τοῦ Σταυροῦ. Δόξα τοῦ ἀρχαγγέλου. Καὶ νῦν τὸ ἕτερον τοῦ Σταυροῦ. Ἀφ' στ' κοντάκιον *Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία*. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὰς Ὁρας καὶ εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς. Μετὰ τοὺς Μακαρισμοὺς γίνεται προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ οὕτως ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως (§ 1743), ἀκολουθῶς δὲ τελεῖται ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων κατὰ τὴν συνήθη τάξιν.

777. Βλ. σημ. 716.

778. Βλ. § 967 γ'.

ΙΕ΄.

1053. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ Παρασκευῆ τῆς Δ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, αἱ προεόρτιοι ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α΄ §§ 969-972 διάταξιν. Ἀλλὰ τῆ Πέμπτῃ ἑσπέρας πρὸ τῆς ἀπολύσεως τῆς Θ΄ Ὁρας [καὶ τῶν Μακαρισμῶν] γίνεται προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ ψαλλομένου τρεῖς τοῦ Τὸν Σταυρόν σου προσκυνῶμεν καὶ τῶν ἰδιομέλων Δεῦτε, πιστοί, τὸ ζωοποιὸν ξύλον προσκυνήσωμεν κλπ. καὶ μετ' αὐτὴν αἴρεται ἐκ τοῦ μέσου ὁ τιμῖος Σταυρός, γίνεται ἡ ἀπόλυσις καὶ ἄρχεται ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς.⁷⁷⁹ Τελοῦνται δὲ αἱ μὲν ἀκολουθίαι τῆς κυρίας ἡμέρας κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α΄ §§ 973-976 διάταξιν, αἱ δὲ τῆς ἀποδόσεως κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Η΄ §§ 1013-1015 τοιαύτην.

ΙΣΤ΄.

Τὰ προεόρτια.

1054. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Δ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῆ Πέμπτῃ ὁ προεόρτιος Ἑσπερινὸς τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. ΣΤ΄ § 1005. Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἑσπέρας τελεῖται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον (§ 1710), ἐν ᾧ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας.⁷⁸⁰

1055. Τῆ Παρασκευῆ ὁ Ὁρθρος τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. ΙΔ΄ § 1048. Εἰς τὰ ἀπόστιχα Δόξα, Σήμερον ὁ Δεσπότης τῆς κτίσεως. Καὶ νῦν, Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω. Αἱ Ὁραι τελοῦνται ἐπίσης ὡς διετάχθησαν ἐν περιπτ. ΙΔ΄ § 1049, ἀλλὰ μετὰ τοὺς Μακαρισμοὺς καὶ πρὸ τῆς ἀπολύσεως γίνεται προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ὡς ὀρίζεται ἐν περιπτ. ΙΕ΄ § 1053. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τελεῖται ὁ Μικρὸς Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγουμένων ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. Θ΄ § 1017.⁷⁸¹

Ἡ ἑορτή.

1056. Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας τελεῖται ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς, ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. Α΄ § 973, μετὰ δὲ τὸ Νῦν ἀπολύεις ἀναγινώσκεται ἡ Δ΄ στάσις τῶν οἴκων τῆς Θεοτόκου κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Θ΄ § 1018 διάταξιν.

1057. Τῷ Σαββάτῳ πρῶτὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὁρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α΄ §§ 974-976 διάταξιν.

Ἡ ἀπόδοσις.

1058. Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας μετὰ τὸν προομιαικὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄, τῆς ἑορτῆς Βουλὴν προαιώνιον γ΄ καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ γ΄. Δόξα. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν. Εὐφραίνεσθωσαν οἱ οὐρανοί. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973) μετὰ τοῦ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ συγγραφέως τῆς Κλίμακος καταλιμπάνεται.

779. Ἡ διάταξις ἐλήφθη ἐκ τοῦ ΤΔ (σ. 267 καὶ ἀναλυτικότερον ἐν δακτυλογραφημένῃ προσθήκῃ μετὰ τὴν σ. 268).

780. Βλ. σημ. 716.

781. Βλ. § 967 γ΄.

1059. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

1060. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β΄ ἔν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρωῶν καὶ μετὰ στίχου Ἑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς καὶ ὁ τοῦ ἀρχαγγέλου μετὰ στίχου Ἀρχάγγελε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κάθισμα τοῦ Τριωδίου Τὸν ἄχραντον Σταυρὸν σου καὶ τὰ δύο τοῦ Μηναίου. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου.⁷⁸² Καταβασίαι τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν καὶ ἀκολουθῶν ψάλλομεν τὴν θ' ᾠδὴν [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος,] τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου [καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου].⁷⁸³ Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὰ δύο τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 973).⁷⁸⁴ Δόξα τοῦ Τριωδίου. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1061. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἀρχαγγέλου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτῆς καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν (§ 976). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τὸ προσταχθέν.⁷⁸⁵ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς καὶ καθεξῆς ἡ Θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἐπί σοι χαίρει. Κοινωνικόν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

ΙΖ΄.

1062. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Δ' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν, αἱ ἀκολουθίαι τῆς παραμονῆς τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν περιπτ. ΙΓ' §§ 1037-1040. Αἱ ἀκολουθίαι τῆς κυρίας ἡμέρας τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν περιπτ. Ι' §§ 1025-1028, ἡ δὲ ἀπόδοσις ὡς ἐν περιπτ. Γ' § 998. Ἄλλ' ἐπειδὴ εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς ταύτης ὑπάρχουν δύο ἰδιόμελα, τὸ μὲν α' Ὁ τὸν ἀμπελῶνα φυτεύσας ψάλλεται εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, τὸ δὲ β' Λησοταῖς λογιμοῖς πρὸ τῶν ἀποστίχων τῆς ἑορτῆς.

ΙΗ΄.

Τὰ προσέορτια.

1063. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Τετάρτῃ τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Δευτέρᾳ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προσημακὸν [καὶ τὰ Πρὸς Κύριον] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἀρχόμεθα

782. Τὸ συναξάριον τοῦ Τριωδίου δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀναγνωσθῇ, ἐφ' ὅσον δὲν ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Ἰωάννου.

783. Βλ. σημ. 734.

784. Τὸ ΤΜΕ (§ 25, σ. 214) διακόπτει ἐνταῦθα τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς. Τοῦτο ὁμως φαίνεται τελείως ἀδικαιολόγητον καὶ ἀσύμφωνον πρὸς τὴν τάξιν τῶν ἀποδόσεων τῶν ἄλλων ἑορτῶν. Ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόδοσις δὲν περιορίζεται εἰς τὸν Ἑσπερινόν, εἶναι λογικὸν νὰ καλύψῃ ὅλας τὰς ἀκολουθίας τῆς λειτουργικῆς ἡμέρας

785. Βλ. § 967 στ'.

ἀπὸ τοῦ στίχου *Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρω* καὶ ψάλλομεν τὰ γ' προσόμοια τοῦ Τριωδίου Ὁ δούς ἡμῖν τῆς νηστείας τὸν χρόνον καὶ τὰ γ' προεόρτια *Κεκρυμμένον μυστήριον* εἶτα τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς Τετάρτης κατ' ἀλφάβητον προσόμοια Ἄπας ὁ βίος μου· μετὰ δὲ τὴν ἐξ-ἀντλησιν τῶν στίχων λέγομεν εἰς τὰ ἀπομένοντα στιχηρὰ προσόμοια *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.*⁷⁸⁶ *Δόξα, καὶ νῦν. Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ. Τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ δύο ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας Ὡς ὁ περιπεσὼν εἰς τοὺς ληστὰς καὶ Ἀποσφαλέντες ἐκ παραβάσεως* καὶ τὸ μαρτυρικὸν μετὰ τῶν συνήθων στίχων. *Δόξα, καὶ νῦν, Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω.* Τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον,⁷⁸⁷ τὸ *Κύριε ἐλέησον* μ' καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ ὡς ἐν § 1705.

1064. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον, (§ 1710)⁷⁸⁸ ἐν ᾧ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας.

1065. Τῇ Τρίτῃ πρωτὶ ὁ Ὅρθρος τῆς παραμονῆς καὶ αἱ Ὁραὶ μέχρι τῆς ΣΤ' τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Α' § 971.

Ἡ ἑορτὴ καὶ ἡ ἀπόδοσις.

1066. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ἡ Θ' Ὁρα καὶ ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς καὶ τῆς Τετάρτης πρωτὶ τὸ Μεσονυχτικόν, ὁ Ὅρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν περιπτ. Α' §§ 972-976.

1067. Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Δ' § 1001 διάταξιν. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ἑσπερινοῦ ψάλλεται ὁ Μέγας Κανὼν μετὰ Μικροῦ Ἀποδείπνου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1751) ἢ μετὰ τοῦ Ὅρθρου τῆς Πέμπτης κατὰ τὴν ἐν § 1756 διάταξιν.⁷⁸⁹

ΙΘ' ⁷⁹⁰

1068. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Πέμπτῃ τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Δευτέρᾳ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον*] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρω* καὶ ψάλλομεν τὰ γ' στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριωδίου Ὁ δούς ἡμῖν τῆς νηστείας τὸν χρόνον, τὰ γ' προσόμοια τοῦ Μηναίου καὶ ἀκολούθως τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς Τετάρτης κατ' ἀλφάβητον στιχηρὰ Ἄπας ὁ βίος μου, εἰς ἃ μετὰ

786. Τὸ ΤΜΕ (§ 32, σ. 217) ὀρίζει τὰ κατ' ἀλφάβητον εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὸ δὲ ΤΔ (σ. 270) εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἀποδόσεως. Ἐθεωρήσαμεν ὁμῶς λογικώτερον νὰ διατάξωμεν αὐτὰ καθ' ὃν τρόπον ψάλλονται τῇ Τετάρτῃ.

787. Βλ. σημ. 730.

788. Βλ. σημ. 716.

789. Τὸ ΤΔ (σ. 272) ὀρίζει νὰ ψαλλῇ ὁ Μέγας κανὼν, ὡς συνήθως, ἐν τῷ Ὅρθρῳ τῆς Πέμπτης, σημεῖο ὁμῶς ὅτι κατὰ παλαιὸν Τυπικὸν τῆς μονῆς ὁ Μ. κανὼν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην προψάλλεται τῇ Πέμπτῃ τῆς Δ' ἑβδομάδος. Τὸ ΤΜΕ (§ 32, σ. 217) τάσσει τὸν κανόνα εἰς τὴν ἑσπέραν τῆς Δευτέρας τῆς Ε' ἑβδομάδος· εἰς τὸ τέλος ὁμῶς τῆς περιπτώσεως (σ. 219) σημεῖοι ὅτι «τῷ αἰπά', ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Ἰωακείμ τοῦ Γ', συνέπεσεν ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῇ Τετάρτῃ τῆς Ε' ἑβδομάδος καὶ ἐψάλλῃ ὁ Μέγας κανὼν κατ' ἀπόφασιν συνοδικὴν τὸ ἐσπέρας τῆς Τετάρτης, μετὰ τὴν τελείαν ἀπόλυσιν τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς» μετὰ Μικροῦ Ἀποδείπνου. Τὴν λύσιν ταύτην ἠκολούθησαμεν ὡς φυσικώτεραν καὶ λογικώτεραν. Ὅπου δὲ συνηθίζεται νὰ ψάλλεται ὁ Μέγας κανὼν μετ' Ὅρθρου, θὰ τηρηθῇ ἡ οἰκεία διάταξις (§ 1756). Οἷτω μετατίθενται μόνον τὰ κατ' ἀλφάβητον προσόμοια, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ Μ. κανὼν.

790. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἠκολούθησαμεν τὴν διάταξιν τοῦ ΤΔ (σ. 272) ὡς ἀκριβετέραν. Τὰ λοιπὰ μοναχικὰ Τυπικὰ ὀρίζουν ἀπλῶς νὰ προψαλλῇ ὁ Μ. κανὼν, χωρὶς νὰ ἐνδιατριβούν εἰς λεπτομερείας.

την ἐξάντλησιν τῶν στίχων λέγομεν Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Δόξα, καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον Ὡ τῇ ἀρρήτῳ συγκαταβάσει. Τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ μαρτυρικὸν μετὰ τῶν συνήθων στίχων. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον. Τὸ Νῦν ἀπολύεις, τὸ τρισάγιον, τὸ Θεοτόκε Παρθένε καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ ὡς ἐν § 1705.

1069. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ψάλλεται ὁ Μέγας κανὼν μετὰ Μικροῦ Ἀποδείπνου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1751).⁷⁹¹ Τῇ δὲ Τρίτῃ πρωΐ ἐν τῷ Ὁρθρῳ ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριψώδιου καὶ τοῦ Μηναίου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν· ἀλλ' εἰς τὴν στ' ᾠδὴν τὸ κοντάκιον *Ψυχὴ μου ψυχὴ μου*, ὁ οἶκος *Τὸ τοῦ Χριστοῦ ἰατρεῖον* καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριψώδιου (τῆς Πέμπτης). Εἰς τὰς Ὁρας ἐπίσης τὸ αὐτὸ κοντάκιον.

1070. Ὃπου δὲ ὁ Μέγας κανὼν ψάλλεται ἐν τῷ Ὁρθρῳ, ἀπ' ἐσπέρας μὲν τελεῖται, ὡς συνήθως τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον, ἐν ᾧ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας,⁷⁹² ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῳ τηρεῖται ἡ ἐν τῷ Τριψώδιῳ τάξις τῆς Πέμπτης τῆς αὐτῆς ἐβδομάδος, ψάλλονται ὁμοῦς τὰς Τρίτης καθίσματα, τριψώδια καὶ ἰδιόμελα.

1071. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν Ὁρῶν τελεῖται ὁ προεόρτιος Ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης διὰ τὸν Μέγαν κανόνα οὕτω: Μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ δύο ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας *Ἐξοστρακισθεὶς τῆς εὐθείας ὁδοῦ* καὶ *Ἐξ Ἱερουσαλὴμ κατέβην ἀνά μίαν*, τὸ μαρτυρικὸν *Οἱ μάρτυρές σου Κύριε*, τὰ γ' προσόμοια τοῦ Τριψώδιου *Βρῶμα τὴν ἀγάπην ποιούμενοι* καὶ τὰ προεόρτια *Κεκρυμμένον μυστήριον* εἰς δ' ἰδιόμελα. Δόξα, καὶ νῦν. *Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριὴλ*. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθήτω* καὶ *καθεξῆς* ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

1072. Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον (§ 1710), ἐν ᾧ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας.⁷⁹³

1073. Τῇ Τετάρτῃ πρωΐ ὁ Ὁρθρος τῆς παραμονῆς, αἱ Ὁραι καὶ ὁ Μικρὸς Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Ζ' § 1010 διάταξιν, παραλειπομένων τῶν κατ' ἀλφάβητον στιχηρῶν, τὰ ὅποια προεψάλησαν τῇ Δευτέρᾳ.

1074. Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς καὶ τῇ Πέμπτῃ πρωΐ τὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὁρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τελοῦνται ὡς διατάχθησαν ἐν περιπτ. Α' §§ 973-976.

1075. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Δ' § 1001 διάταξιν.

Κ'.

1076. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Παρασκευῇ τῆς Ε' ἐβδομάδος, ὁ Μέγας κανὼν ψάλλεται τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας μετὰ Μικροῦ Ἀποδείπνου ἢ ἐν τῷ Ὁρθρῳ τῆς Τετάρτης,⁷⁹⁴ τηρεῖται δὲ

791. Τὸ ΤΜΕ (§ 36, σ. 219) τάσσει τὸν Μέγαν κανόνα μετὰ Μικροῦ Ἀποδείπνου εἰς τὴν ἐσπέραν τῆς Τρίτης. Κατὰ σύμφωνον ὁμοῦ γνώμην τῶν παλαιῶν Τυπικῶν, ὅταν ὁ Εὐαγγελισμὸς συμπίπτῃ τῇ Πέμπτῃ τῆς Ε' ἐβδομάδος, ὁ Μ. κανὼν ψάλλεται εἰς τὸν Ὁρθρον τῆς Τρίτης. Ἐὰν λοιπὸν ψαλῆ μετ' Ἀποδείπνου, τοῦτο θὰ εἶναι τὸ Ἀπόδειπνον τῆς Δευτέρας καὶ οὐχὶ τῆς Τρίτης.

792. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 272) τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια *Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς* ἀντικαθίστανται διὰ τοῦ κοντακίου *Ψυχὴ μου ψυχὴ μου*.

793. Βλ. σημ. 716.

794. Τὸ ΤΜΕ (§ 37, σ. 220) τάσσει τὸν Μέγαν κανόνα εἰς τὴν ἐσπέραν τῆς Τετάρτης μετὰ Μικροῦ Ἀποδείπνου, παρεμβάλλει δηλ. αὐτὸν εἰς τὰς προεορτίους ἀκολουθίας, ὡς καὶ εἰς τὴν προηγουμένην περίπτωσιν. Τὸ

ακριβώς ή διάταξις τῆς περιπτ. ΙΘ' §§ 1068-1074 μὲ διαφορὰν μιᾶς ἡμέρας, ἤτοι τὰ τῆς Δευτέρας ἰσχύουν διὰ τὴν Τρίτην, τὰ τῆς Τρίτης διὰ τὴν Τετάρτην κ.ο.κ. Ἀλλὰ τῇ Πέμπτῃ προῶ, μὴ τελομένης Προηγιασμένης, αἱ Ὁραὶ ἀναγινώσκονται μέχρι τῆς ΣΤ' καὶ γίνεται ἀπόλυσις, ἡ δὲ Θ' ἀναγινώσκεται πρὸ τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς. Αἱ ἀκολουθίαι τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν περιπτ. Α' §§ 973-976.

Ἡ ἀπόδοσις.

1077. Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς, ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. Δ' § 1001. Μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις* ψάλλεται τὸ τροπάριον *Τὸ προσταχθέν μυστικῶς ἐκ γ' καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Α' στάσις τῶν οἴκων τῆς Θεοτόκου*. Εἶτα ψάλλεται ἡ α' καὶ γ' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου, τὸ *Τῇ ὑπερμάχῳ* δίχορον καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Β' στάσις τῶν οἴκων. Μετ' αὐτὴν ψάλλονται αἱ ᾠδαὶ δ', ε' καὶ στ', τὸ *Τῇ ὑπερμάχῳ* δίχορον καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Γ' στάσις τῶν οἴκων. Ἀκολουθῶς ψάλλονται αἱ λοιπαὶ ᾠδαί, αὐθις τὸ *Τῇ ὑπερμάχῳ* καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Δ' στάσις τῶν οἴκων. Μετ' αὐτὴν πάλιν τὸ *Τῇ ὑπερμάχῳ*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον *Σήμερον τῆς σωτηρίας* ἐκ γ' καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973).

1078. Τῷ Σαββάτῳ ἐν τῷ Ὁρθρῳ καὶ τῇ Θ. Λειτουργίᾳ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν §§ 1760-1761 τάξιν, λέγεται ὅμως καὶ ὁ κανὼν τοῦ ἀρχαγγέλου μέχρι τῆς ε' ᾠδῆς καὶ τὸ κάθισμα αὐτοῦ ἀπὸ γ' ᾠδῆς. Τὰ δὲ τῆς ἑορτῆς καταλαμβάνονται «διὰ τὴν συνάφειαν καὶ σχέσιν τῶν δύο τούτων ἑορτῶν».⁷⁹⁵ Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ὁμοῦς [ἐὰν δὲν ψαλοῦν τυπικὰ] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ κοινωνικὸν αὐτῆς.

1079. Ἐὰν ὁ Ἀκάθιστος ψάλλεται ἐν τῷ Ὁρθρῳ, ἀφ' ἐσπέρας τελεῖται μόνον ὁ Ἑσπερινὸς τῆς ἀποδόσεως, ὁ δὲ Ὁρθρος μετὰ τοῦ Ἀκαθίστου τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1763 τάξιν, λέγεται ὅμως καὶ ὁ κανὼν τοῦ ἀρχαγγέλου καὶ τὸ κάθισμα αὐτοῦ ἀπὸ γ' ᾠδῆς. Ἡ δὲ Λειτουργία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν § 1761 τάξιν, λέγονται ὅμως τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς [ἐὰν δὲν ψαλοῦν τυπικὰ] καὶ τὸ κοινωνικὸν αὐτῆς.

ΚΑ'.

Τὰ προεόρτια.

1080. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τῇ Πέμπτῃ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν Ὁρῶν τελεῖται ὁ προεόρτιος Ἑσπερινὸς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α' § 969 διάταξιν μετὰ Προηγιασμένης διὰ τὸν Μέγαν κανόνα.

1081. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον (§ 1710), ἐν ᾧ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας.⁷⁹⁶

1082. Τῇ Παρασκευῇ ὁ Ὁρθρος τῆς παραμονῆς καὶ αἱ Ὁραὶ τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α' §§ 971 διάταξιν, ἀναγινώσκεται δὲ ἐν συνεχείᾳ καὶ ἡ Θ' Ὁρα καὶ οἱ Μακαρισμοὶ καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν ἄρχεται ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων.⁷⁹⁷

δὲ ΤΡ (σ. 546-547), ὀρίζον τὸν Μ. κανόνα κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν εἰς τὸν Ὁρθρον τῆς Πέμπτης, συνδυάζει τὴν προεόρτιον ἀκολουθίαν μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Μ. κανόνος. Προετιμήσαμεν καὶ ἐνταῦθα τὴν διάταξιν τοῦ ΤΔ (σ. 273) ὡς φυσικωτέραν καὶ λογικωτέραν.

^{795.} Κατὰ τὸ ΤΡ (σ. 572). Ὁρίσαμεν ὅμως τὰ ἀντίφωνα, τὸ εἰσοδικὸν καὶ τὸ κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς, ἐφ' ὅσον ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου στερεῖται ἐιδικῶν τοιοῦτων.

^{796.} Βλ. σημ. 716.

^{797.} Βλ. § 967 γ'.

Μετά τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον Ἰξ ἐξ Ἱερουσαλήμ δις ἄνευ τοῦ μαρτυρικοῦ καὶ τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ *Κατοικτιρήσας τὸ ποίημα ὁ Πλάστης* εἰς δ' ⁷⁹⁸ *Δόξα. καὶ νῦν. Τῷ ἔκτω μηνὶ ὁ ἀρχιστράτηγος*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὰ προκειμένα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθήτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

Ἡ ἑορτή.

1083. Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας τελεῖται ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α' § 973 διάταξιν· ἀλλὰ μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις* ψάλλεται ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος, ὡς διετάχθη ἐν περιπτ. Κ' §§ 1077.

1084. Τῷ Σαββάτῳ πρῶτ' τὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὅρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τῆς ἑορτῆς τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α' §§ 974-976 διάταξιν.

1085. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ Ἀκάθιστος ψάλλεται ἐν τῷ Ὅρθρῳ, ἀφ' ἐσπέρας τελεῖται μόνον ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς κατὰ τὴν ἐν § 973 διάταξιν, ὁ δὲ Ὅρθρος τελεῖται ὡς ἐξῆς: Εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ'. Εἶτα [ἀναγινώσκεται τὸ ἰστ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου.] γίνεται μικρὰ συναπτή καὶ ψάλλεται τὸ κάθισμα *Ὁ μέγας στρατηγὸς* δις, εἶτα τὸ *Τῇ ὑπερμάχῳ* δίχορον καὶ ἀναγινώσκεται ἡ α' στάσις τῶν οἰκῶν.⁷⁹⁹ Εἶτα [ἀναγινώσκεται ὁ Ἀωμος, γίνεται μικρὰ συναπτή καὶ μετ' αὐτὴν] ψάλλεται τὸ κάθισμα *Σήμερον ἅπασα* δις, αὐτὴς τὸ *Τῇ ὑπερμάχῳ* καὶ ἀναγινώσκεται ἡ β' στάσις τῶν οἰκῶν. Ἀκολούθως [ψάλλεται ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς, γίνεται μικρὰ συναπτή καὶ μετ' αὐτὴν] ψάλλονται τὰ καθίσματα *Γαβριὴλ ἐξ οὐρανοῦ* καὶ *Ἀπεστάλη Γαβριὴλ*. Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκειμένον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς κλπ. Ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς στ' μετὰ στίχου *Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς* [καὶ ὁ τοῦ Ἀκαθίστου ἄνευ τῶν εἰρμῶν εἰς στ' μετὰ τοῦ αὐτοῦ στίχου].⁸⁰⁰ Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς ἡ καταβασία. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τὸ *Τῇ ὑπερμάχῳ* δίχορον καὶ ἀναγινώσκεται ἡ γ' στάσις τῶν οἰκῶν. Μετ' αὐτὴν μικρὰ συναπτή καὶ τὸ κάθισμα *Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ* δις, αἱ ᾠδαὶ δ', ε' καὶ στ', τὸ *Τῇ ὑπερμάχῳ* δίχορον καὶ ἀναγινώσκεται ἡ δ' στάσις τῶν οἰκῶν. Μικρὰ συναπτή, τὸ

798. Τὸ ΤΔ (σ. 274) προσθέτει καὶ τὰ προσόμοια τοῦ Ἀκαθίστου, ἦτοι τὰ *Βουλὴν προαιώνιον*· ἀλλ' αὐτὰ θὰ ψαλοῦν καὶ εἰς τὸν Μέγαν Ἑσπερινὸν καὶ διὰ τοῦτο ἐθεωρήσαμεν αὐτὰ πλεονάζοντα ἐνταῦθα. Ἄλλωστε πάντες οἱ ὕμνοι τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἀκαθίστου (πλὴν τοῦ κανόνος) εἶναι δεδανεισμένοι ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ· ὡς ἐκ τούτου καὶ τὰ προσόμοια τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ κάλλιστα εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθοῦν ὡς τοιαῦτα καὶ τοῦ Ἀκαθίστου.

799. Τὰ ΤΚ (σ. 99) καὶ ΤΜΕ (§ 43, σ. 222) μόνον ἐξ ὄλων τῶν Τυπικῶν τοποθετοῦν πάσας τὰς στάσεις τῶν οἰκῶν μετὰ τὴν ἐκφώνησιν *Ἐλεει καὶ οἰκτιροῖς*, τὰς μὲν δύο πρώτας πρὸ τοῦ κανόνος, τὰς δὲ λοιπὰς δύο μετὰ τὴν γ' καὶ τὴν στ' ᾠδὴν. Πάντα τὰ λοιπὰ τοποθετοῦν τὰς δύο πρώτας στάσεις μετὰ τὰς δύο πρώτας στιχολογίας, τὰς δὲ ἄλλας μετὰ τὴν γ' καὶ τὴν στ' ᾠδὴν (ΤΑΣ ἀποροῦμ. κεφ. λδ', ΤΔ σ. 273, ΤΠ σ. 172, ΤΚω σ. 120, ΤΦ σ. 118-119, ΤΞ σ. 248, ΤΡ σ. 573). Τὴν ὀρθὴν ταύτην τάξιν ἠκολουθήσαμεν καὶ ἡμεῖς. Διαφωνίαν παρουσιάζουν τὰ Τυπικά καὶ ὡς πρὸς τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς, διότι τὰ μὲν ΤΑΣ, ΤΔ, ΤΠ καὶ ΤΡ παραλείπουν τὰ μετὰ τὰς δύο πρώτας στιχολογίας καθίσματα, τὸ δὲ ΤΚω ὀρίζει αὐτὰ πρὸ τοῦ *Τῇ ὑπερμάχῳ*, τὸ ΤΦ μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦσας στάσεις τῶν οἰκῶν, ἐνῶ τοῦ ΤΞ ἡ διάταξις εἶναι ἀσαφής. Τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ ὀρίζουν πάντα τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς κατὰ σειράν. Ἐκ τῶν ποικιλιῶν τούτων διατάξων φυσικωτέραν εὑρομεν τὴν τοῦ ΤΚω, τὴν ὁποῖαν καὶ ἐφημέροσαμεν.

800. Πάντα τὰ μοναχικά Τυπικά προσθέτουν καὶ τὸν κανόνα τοῦ Ἀκαθίστου καὶ τοῦτο ἀσφαλῶς εἶναι τὸ ὀρθόν· χάριν συντομίας ὁμοῦς εἰς τὰς ἐνορίας εἶναι δυνατόν νὰ ψαλῆ μόνον ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς, ὡς ὀρίζουν τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ. Διὰ τοῦτο ἐσημειώσαμεν τὸν κανόνα τοῦ Ἀκαθίστου ἐντὸς ἀγκυλῶν ὡς προαιρετικόν.

κοντάκιον *Τὸ προσταχθέν μυστικῶς*, ὁ οἶκος ἄγγελος πρωτοστάτης καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Εἶτα αἱ ᾠδαὶ ζ' καὶ η' καὶ θ' τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου *Εὐαγγελίζου γῆ...* [καὶ τοῦ Ἀκαθίστου μετὰ τοῦ Ἑπεραγία Θεοτόκε...]. Τὰ λοιπὰ τοῦ Ὁρθρου καὶ ἡ Θ. Λειτουργία κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α' §§ 975-976 διάταξιν.

Ἡ ἀπόδοσις.

1086. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ γίνεται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. ΙΣΤ' 1058-1061 διάταξιν.

ΚΒ'.

Τὰ προεόρτια.

1087. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ Ε' Κυριακῆ τῶν νησιεῶν, τῇ Παρασκευῇ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον *Ὡς ἐξ Ἱερουσαλὴμ* δις, τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ καὶ τὰ γ' προσόμοια *Βουλὴν προαιώνιον* ἀνά μίαν. *Δόξα, καὶ νῦν. Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον.*⁸⁰¹ Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθήτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγουμένων.

1088. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ψάλλεται μετὰ Μικροῦ Ἀποδείπνου ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1759). Κοντάκιον τὸ προεόρτιον *Ἐπελεύσει Πνεύματος τοῦ παναγίου*.

1089. Τῷ Σαββάτῳ πρωτὶ ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ τροπάριον *Τὸ προσταχθέν μυστικῶς* δις καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα μετὰ τὴν α' στιχολογίαν *Σήμερον ἅπανσα. Δόξα, καὶ νῦν* τὸ αὐτὸ μετὰ τὴν β' *Γαβριὴλ ἐξ οὐρανοῦ. Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπεστάλη Γαβριὴλ* (ζητεῖ ἅπαντα εἰς τὸν Ὁρθρον τῆς ἑορτῆς). Ὁ ν' ψαλμὸς χύμα. Κανόνες· ὁ τοῦ ἀκαθίστου καὶ ὁ προεόρτιος μέχρι τῆς ε' ᾠδῆς, ἔπο δὲ τῆς στ' ὁ τοῦ ἀκαθίστου καὶ τὰ τετραφῶδια τῆς ἡμέρας. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ προεόρτιον κοντάκιον· εἶτα τὸ κάθισμα *Ὁ μέγας στρατηγὸς* δις. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον *Τῇ υπερμάχῳ*, ὁ οἶκος ἄγγελος πρωτοστάτης καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι· *Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ'* στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν· *Ἐξαποστειλάρια* τοῦ ἀκαθίστου καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια *Κεκρυμμένον μυστήριον* εἰς δ'. *Δόξα, καὶ νῦν. Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω.* Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον.

1090. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἀκαθίστου καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ προεορτίου⁸⁰² ἢ] τὰ δύο πρῶτα ἀντίφωνα τῶν ἑορτῶν (§ 148) καὶ ὡς τρίτον τὸ ἐν § 1761 τῆς Θεοτόκου. Μετὰ τὴν εἰσοδον· *Τὸ προσταχθέν*, τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ προεόρτιον κοντάκιον *Ἐπελεύσει Πνεύματος τοῦ παναγίου. Ἀπόστολος· Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνη.* Εὐαγγέλιον·

801. Ἐπειδὴ τὰ προσόμοια *Βουλὴν προαιώνιον* θὰ ψαλοῦν καὶ εἰς τὸν Μέγαν Ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς, τὸ δὲ δοξασιτικὸν *Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον* εἰς τοὺς αἶνους τῆς ἑορτῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦ προεορτίου Ἑσπερινοῦ *Κεκρυμμένον μυστήριον* θὰ ψαλοῦν εἰς τοὺς αἶνους τοῦ Σαββάτου, δὲν θὰ ἴτο ἄστοχον νὰ ψαλοῦν εἰς τὸν παρόντα Ἑσπερινὸν τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ *Κατοικηρίας τὸ ποιῆμα ὁ Πλάστης. Δόξα, καὶ νῦν. Τῷ ἔκφρ μῆνι ὁ ἀρχιστράτηγος.*

802. Τὸ μὲν ΤΜΕ (§ 48, σ. 224) ὀρίζει τροπάρια μόνον ἐκ τοῦ προεορτίου κανόνος, ἐνῶ τὸ ΤΑ (σ. 275) μόνον ἐκ τοῦ κανόνος τοῦ ἀκαθίστου. Λογικώτερον ἐθεωρήσαμεν τὸν ἀπαιτητικὸν ὡς ἀμφίφωνον πρὸς τὴν τάξιν πασῶν τῶν παρομοίων περιπτώσεων.

λιον· Ἀνασταῖα Μαριάμ, καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Ποτηριον σωτηρίου. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

1091. Ἐὰν δὲ ὁ Ἀκάθιστος ψάλλεται ἐν τῷ Ὁρθρῳ, ἀφ' ἐσπέρας μὲν τελεῖται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον (§ 1711), ἐν ᾧ ψάλλονται τὰ τετραώδια τοῦ Σαββάτου⁸⁰³ καὶ λέγονται κοντάκια Τῇ Ὑπερμάχῳ καὶ τὸ προεόρτιον, ὁ δὲ Ὁρθρος μετὰ τοῦ Ἀκαθίστου τελεῖται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1763), ψάλλονται ὁμις καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον, ὁ προεόρτιος κανὼν καὶ τὸ ἐξαποστειλάριον, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω (§ 1089).

Ἡ ἑορτὴ καὶ ἡ ἀπόδοσις.

1092. Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας ἡ Θ' Ὁρα καὶ ὁ Μέγας Ἐσπερινὸς τῆς ἑορτῆς καὶ τῇ Κυριακῇ πρῶτὸ Ὁρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Γ' §§ 1025-1028 διτάξιν.

1093. Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Γ' § 998 διτάξιν.

ΚΓ'.

1094. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Παρασκευῇ πρὸ τῶν Βαίων, αἱ ἀκολουθίαι τῆς παραμονῆς καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν περιπτ. Α' §§ 969-976.

Ἡ ἀπόδοσις.

1095. Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν εἰς στίχους ι' τὸ ἰδιόμελον *Τὴν ψυχοφελὴ πληρώσαντες* (τὸ μικρὸν) δις (ἄνευ τοῦ μαρτυρικοῦ), τὰ γ' προσόμοια τῆς ἑορτῆς *Βουλὴν προαιώνιον* καὶ τὰ ε' ἰδιόμελα τοῦ *Λαζάρου Κύριε, Λαζάρου θέλων τάφον ἰδεῖν. Δόξα, Ἐπιστὰς τῷ μνηματι Λαζάρου. Καὶ νῦν, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ.*⁸⁰⁴ Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν* καὶ τὸ προκείμενον *Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ.* Ἀπόστιχα τὰ τῆς ἑορτῆς *Τῷ ἔκτω μηνί.*⁸⁰⁵ *Δόξα, Τὴν ψυχοφελὴ πληρώσαντες* (τὸ μέγα). *Καὶ νῦν, Σήμερον χαρὰς εὐαγγέλια.* Μετὰ τὸ *Νῦν* ἀπολύεις ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ *Λαζάρου Ὡδὴν ἐπινικίον.*⁸⁰⁶ ἔλτα τὸ τρισάγιον. Ἀπολυτικά· τῆς ἑορτῆς, τοῦ *Λαζάρου*⁸⁰⁷ καὶ

803. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 275).

804. Ὡς πρὸς τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ καὶ τὰ δοξαστικά αὐτῶν ἠκολούθησαμεν τὴν διτάξιν τοῦ ΤΔ (σ. 278). Τὸ ΤΜΕ (§ 20, σ. 225) προτάσσει τοῦ ἰδιομέλου τῆς ἡμέρας τὰ στιχηρὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, δοξαστικὸν δὲ ὀρίζει τὸ μέγα *Τὴν ψυχοφελὴ πληρώσαντες*.

805. Τὸ ΤΜΕ ὀρίζει ἀπόστιχα (μόνον εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν) τὰ τοῦ Μικροῦ Ἐσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς *Ἄρχων τῶν ἄνω δυνάμεων*, τὸ δὲ ΤΔ τὰ τῶν αἰῶνων τῆς ἑορτῆς. Διὰ τὰ εἴμεθα σύμφωνοι πρὸς τὰς προηγουμένας περιπτώσεις, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν τάξιν τῶν ἀποδόσεων τῶν ἑορτῶν, ὠρίσαμεν τὰ τοῦ Μεγ. Ἐσπερινοῦ, ἐκρίναμεν δὲ εὐλογον νὰ προσθέσωμεν καὶ δοξαστικὸν τοῦ *Λαζάρου*.

806. Τόσον τὸ ΤΜΕ (§ 50, σ. 226), ὅσον καὶ τὸ ΤΔ (σ. 278) ὀρίζουν τὸν κανὼνα τοῦτον ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ καὶ τοῦτο βεβαίως εἶναι τὸ ὀρθόν. Ἐπειδὴ ὁμις ἐν ταῖς ἐνορίαις δὲν τελεῖται Ἀπόδειπνον, ὅταν τελῆται Ἐσπερινός, ἐνετάξαμεν τὸν κανὼνα εἰς τὸν Ἐσπερινὸν κατ' ἀναλογίαν πρὸς παρομοίας περιπτώσεις (προεορτίους κανόνας Χριστουγέννων καὶ Θεοφανείων, Ἀκάθιστον ἕμνον, τριώδιον Κυριακῆς τῶν Βαίων ἐσπέρας. Βλ. καὶ ΤΜΕ περίπτ. ΙΗ' § 61, σ. 230). Οἱ ἐπιθυμοῦντες ὁμοῦς νὰ τηρήσουν τὴν ἀκριβῆ τάξιν δύνανται μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ἐσπερινοῦ νὰ τελέσουν τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον, ἐν ᾧ θὰ ψαλῆ ὁ κανὼν, κοντάκιον δὲ θὰ λεχθῆ τὸ τοῦ *Λαζάρου Ἡ πάντων χαρὰ*.

807. Τὸ ΤΜΕ παρᾶλείπει τὸ ἀπολυτικίον τοῦ *Λαζάρου*. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦς ἐψάλθησαν τὰ στιχηρὰ καὶ τὰ δοξαστικά αὐτοῦ, λογικὸν εἶναι νὰ ψαλῆ καὶ τὸ ἀπολυτικίον αὐτοῦ, ὡς ὀρθῶς ὀρίζει τὸ ΤΔ.

αὔθις τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973) μετὰ τοῦ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Τῷ δὲ Σαββάτῳ προῦ ψάλλεται μὴν ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου (§§ 1769-1770).

ΚΔ'.

Τὰ προεόρτια.

1096. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου, τῇ Πέμπτῃ ὁ προεόρτιος Ἑσπερινὸς τελεῖται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. ΣΤ' § 1005 διάταξιν.⁸⁰⁸

1097. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον (§ 1710),⁸⁰⁹ ἐν ᾧ ψάλλεται καὶ ὁ ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ τῆς Παρασκευῆς κανὼν τοῦ Λαζάρου Ἰωάννου ἐπιπνικίου.⁸¹⁰

1098. Τῇ Παρασκευῇ προῦ ὁ Ὁρθρος τῆς παραμονῆς τελεῖται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α' § 971 διάταξιν. Ἄλλ' εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται Δόξα, Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες (τὸ μικρὸν). Καὶ νῦν, Γλώσσαν ἦν οὐκ ἔγνω. Μετὰ τὸν Ὁρθρον ἀναγιγνώσκονται αἱ Ὁραὶ πάσαι λιταὶ καὶ οἱ Μακαρισμοὶ, λέγονται δὲ ἀπολυτικίον καὶ κοντάκιον τὰ προεόρτια.

1099. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν Ὁρῶν τελεῖται ὁ Μικρὸς Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων. Μετὰ τὸν προομιαικὸν καὶ τὰ Πρὸς Κύριον εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες (τὸ μικρὸν) δις (ἄνευ τοῦ μαρτυρικοῦ), τὰ προσόμοια τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ Κατοικτηρήσας τὸ ποίημα ὁ Πλάστης εἰς δ' καὶ τοῦ Λαζάρου ἰδιόμελα δ' (τὰ εἰς τοὺς αἰνοὺς εἰς ἦρον δ' καὶ πλ. δ'). Δόξα, Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες (τὸ μέγα). Καὶ νῦν, Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριὴλ. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ Κατευθυνθῆτω καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. Ἀπόλυσις: Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.⁸¹¹

808. Τὸ ΤΜΕ (§ 21, σ. 226) ὀρίζει εἰς τὰ ἀπόστιχα Δόξα, καὶ νῦν σταυροθεοτοκίον· ἐν προεορτίῳ ἡμέρα ὅμως δὲν ἔχουν θέσιν τὰ σταυροθεοτοκία.

809. Βλ. σημ. 716.

810. Τοῦτο ὀρίζουν τὰ ΤΚ (σ. 102) καὶ ΤΜΕ (§ 51, σ. 226), ἀλλὰ μετὰ Μικροῦ Ἀποδείπνου. Τῇ Πέμπτῃ ἐσπέρας ὅμως τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον, οὐδεὶς δὲ λόγος ὑπάρχει νὰ ἀντικατασταθῇ τοῖτο διὰ τοῦ Μικροῦ. Ὡς πρὸς τὸν κανόνα τὰ μὲν ΤΑΣ καὶ ΤΔ σιωποῦν, τὸ δὲ ΤΠ (σ. 173) τάσσει αὐτὸν εἰς τὴν Προηγιασμένην τῆς Παρασκευῆς μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν· ἀλλ' ἡ θέσις αὕτη εἶναι ἀκατάλληλος διὰ τὰς ἐνορίας. Τὸ ΤΞ (σ. 251) ἀφήνει τὸν κανόνα εἰς τὴν θέσιν του, εἰς τὸ Ἀπόδειπνον τῆς Παρασκευῆς· ἀλλὰ καὶ ἡ λύσις αὕτη δὲν προσφέρεται διὰ τὰς ἐνορίας, διότι δὲν τελεῖται ἐν αὐταῖς Ἀπόδειπνον ταύτην. Διὰ τοῦτο προεκερίναμεν τὴν λύσιν τῶν ΤΚ καὶ ΤΜΕ, (μετὰ Μεγάλου Ἀποδείπνου ὁμοίως, ὡς ὀρίζει καὶ τὸ ΤΡ, σ. 577), ἐφ' ὅσον ὅλη ἡ πρὸ τῶν Βαίῶν ἔβδομάς ἔχει χαρακτῆρα προεόρτιον τῶν ἑορτῶν τοῦ Λαζάρου καὶ τῶν Βαίῶν.

811. Τὰ μὲν ΤΑΣ (κεφ. κα' καὶ ἀποροῦμενα κεφ. λστ') καὶ ΤΡ (σ. 575), ἐκπροσωποῦντα τὴν παλαιὰν τάξιν ὀρίζουν ἕνα μόνον Ἑσπερινὸν μετὰ Προηγιασμένης, ἀρχίζουν δὲ τὴν ἀρχιπνίαν διὰ τοῦ Μεγ. Ἀποδείπνου, ἐν ᾧ ψάλλονται ἡ λιτὴ καὶ τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς (βλ. σημ. 718)· ὁμοίως ὀρίζει καὶ τὸ ΤΜ (σ. 222)· τὰ δὲ ΤΑ (σ. 278), ΤΠ (σ. 173), ΓΦ (σ. 121-122) καὶ ΤΞ (σ. 251-252) προβλέπουν δύο Ἑσπερινούς, Μικρὸν μετὰ Προηγιασμένης, ἐν ᾧ ψάλλονται καὶ οἱ ὕμνοι τοῦ ἁγίου Λαζάρου, καὶ Μέγα, ἐν ᾧ ψάλλονται μόνον τῆς ἑορτῆς οἱ ὕμνοι· ἀντιθέτως τὸ ΤΚω (σ. 122) ὀρίζει εἰς μὲν τὸν Μικρὸν Ἑσπερινὸν μόνον τὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, εἰς δὲ τὸν Μέγα, ἀμφοτέρων τῶν ἑορτῶν· τὰ δὲ ΤΚ (σ. 102) καὶ ΤΜΕ (§ 52, σ. 226) προβλέπουν, ὅπως εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις, ἕνα μόνον Ἑσπερινὸν ἄνευ Προηγιασμένης. Ἡμεῖς βάσει τῆς ἀρχῆς, τὴν ὁποίαν ἐθέσαμεν, νὰ τελεῖται δηλ. Προηγιασμένη κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐν ἡμέρᾳ Τετάρτῃ ἢ Παρασκευῇ (βλ. § 967 γ'), προεβλέψαμεν δύο Ἑσπερινούς, διατάξαμεν δὲ τὰ στιχῆρα καὶ τὰ δοξαστικά τῶν δύο ἑορτῶν οἴτως, ὥστε νὰ ὑπάρχουν ἐξ ἀμφοτέρων εἰς ἀμφοτέροισι τοῖς Ἑσπερινοῖς, χωρὶς νὰ ἐπαναλαμβάνωνται τινα ἐξ αὐτῶν.

Ἡ ἑορτή.

1100. Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας μετὰ τὸν προοιμαϊκὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν* τὰ στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς *Βουλὴν προαιώνιον* εἰς δ' αὐτὸ τοῦ Λαζάρου δ' *Κύριε, Λαζάρου θέλον τάφον ἰδεῖν. Δόξα, Ἐπιστάς τῷ μνήματι Λαζάρου. Καὶ νῦν, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ.* Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκειμένον Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς (βλ. § 973). Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς. Δόξα τοῦ Λαζάρου τῶν αἰῶνων *Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα. Καὶ νῦν, Σήμερον χαρᾶς εὐαγγελία.* Ἀπολυτικά: τῆς ἑορτῆς, τοῦ Λαζάρου καὶ αὐθις τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973) μετὰ τοῦ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

1101. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ τῆς ἑορτῆς. *Δόξα, Κύριε, παραλαμβάνων τοὺς μαθητάς σου* (ε' ἑσπέριον στιχηρὸν τοῦ Λαζάρου). *Καὶ νῦν, Εὐφρανεσθωσαν οἱ οὐρανοὶ* (ζητεῖ τῇ κε' Μαρτίου μετὰ τοὺς αἰνους). Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα.*

1102. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τοῦ Λαζάρου *Κατοικίρας τῆς Μάρθας. Δόξα, καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς Ὁ μέγας στρατηγός: μετὰ τὴν β' τοῦ Λαζάρου *Ἡ πηγὴ τῆ σοφίας. Δόξα, καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς *Σήμερον ἄπαντα.* Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια,⁸¹² μετὰ δὲ τὴν αἴτησιν τὰ δύο καθίσματα τῆς ἑορτῆς *Γαβριὴλ ἐξ οὐρανοῦ. Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπεστάλη Γαβριὴλ.* Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκειμένον τῆς ἑορτῆς καὶ *Εὐαγγέλιον* τὸ τῆς Λειτουργίας τῆς ἑορτῆς. Τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*, ὁ ν' ψαλμὸς χύμα καὶ μετ' αὐτὸν τὰ τῆς ἑορτῆς (§ 975). Κανόνες: ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου Ἰπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς καὶ οἱ δύο τοῦ Λαζάρου μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.* Ἀπὸ γ' ὀδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Λαζάρου: εἶτα τὰ δύο καθίσματα τοῦ Λαζάρου καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς⁸¹³ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιοῦ καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι τῆς ἑορτῆς. Ἡ Τιμωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ὀδῆ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου *Εὐαγγελίζου γῆ...* καὶ τῶν δύο κανόνων τοῦ Λαζάρου μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.* Καταβασία: *Εὐαγγελίζου γῆ... Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ.* Τὸ Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν⁸¹⁴ μετὰ τοῦ στίχου Ἰψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ τὰ ἑξαποστειλάρια: τὸ α' τῆς ἑορτῆς, τοῦ Λαζάρου ἐν καὶ τὸ β' τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἰνους τὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς *Τῶν οὐρανίων ἀψίδων* εἰς δ' καὶ τοῦ Λαζάρου *ἰδιόμελα* δ' (τὰ εἰς ἤχον α' *Ἀνάστασις καὶ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων*) μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε...* καὶ *Ἀνάστηθι, Κύριε ὁ Θεός μου...* (§ 145). *Δόξα, Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα. Καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον.*⁸¹⁵ Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς.

812. Ὁρίζονται ὑπὸ τῶν ΤΔ (σ. 279), ΤΞ (σ. 252) καὶ ΤΡ (σ. 576). Τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ παραλείπουν αὐτὰ (προφανῶς διὰ τὴν θεομητορικὴν ἑορτήν), ἐνῶ τὰ λοιπὰ Τυπικὰ σιωποῦν. Φρονοῦμεν ὅτι ἡ παράλειψις αὐτῶν δὲν δικαιολογεῖται, ἐφ' ὅσον προβλέπονται ὑπὸ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Λαζάρου, ἥτις ἔχει γενικῶς ἀναστάσιμον χαρακτῆρα: ἡ δὲ παράλειψις τῶν ἀναστασίμων εὐλογητῶν, ὅταν ἐν Κυριακῇ συμπιπτῇ θεομητορικῆ ἑορτῆ, δὲν εἶναι ὀρθή, ὡς ἤδη κατεδείξαμεν (βλ. σημ. 65).

813. Βλ. § 967 στ'.

814. Τὰ ΤΚ (σ. 103) καὶ ΤΜΕ (§ 53, σ. 227) ἀποσιωποῦν τὸ Ἅγιος Κύριος, ἴσως ὡς ἐννοούμενον. Ρητῶς ὀρίζονται αὐτὸ τὰ ΤΑΣ (ἐνθ' ἄνωστ.), ΤΔ (σ. 279), ΤΠ (σ. 174), ΤΦ (σ. 123), ΤΚω (σ. 123) καὶ ΤΡ (σ. 576).

815. Τὰ δοξασιτικὰ ὤρισamen κατὰ τὴν σχεδὸν ὁμόφωνον γνώμην τῶν Τυπικῶν. Μόνον τὸ ΤΠ (σ. 174) ὀρίζει *Δόξα* τοῦ Λαζάρου *Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα. Καὶ νῦν, Ἰπερευλογημένη.*

1103. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικά καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ψῆδης τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ Λαζάρου, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθείς (§ 976) καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ Λαζάρου. Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον *Τὸ προσταχθέν*. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τοῦ Ὅσοι εἰς Χριστόν. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Λαζάρου καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαρέτως· Εὐαγγελίζου γῆ... Ὡς ἐμπνύω Θεοῦ κιβωτῶ. Κοινωνικόν· Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών [καὶ Ἐκ στόματος νηπιῶν]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*.

Ἡ ἀπόδοσις.

1104. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν γίνεται εἰς τὴν Θ' Ὁραν, ἐν ἧ λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον αὐτῆς.⁸¹⁶ Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

ΚΕ'.

Τὰ προεόρτια.⁸¹⁷

1105. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν Βαῶν, τῇ Παρασκευῇ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προουμιακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὴν *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον *Τὴν ψυχωφελὴ πληρώσαντες* (τὸ μικρὸν) δις, τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, τοῦ ἁγίου Λαζάρου ἰδιόμελα δ' καὶ προεόρτια γ'. Δόξα, *Τὴν ψυχωφελὴ πληρώσαντες* (τὸ μέγα). Καὶ νῦν, *Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ*. Εἰσόδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθήτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. Ἀπόλυσις· Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

1106. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας τελεῖται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Λαζάρου Ὡδὴν ἐπινίκιον. Κοντάκια· *Ἡ πάντων χαρὰ καὶ Ἐπελευθεύει Πνεύματος*.

1107. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον *Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν* δις καὶ τὸ προεόρτιον ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὸ κάθισμα *Κατοικίρας τῆς Μάρθας* δις. Μετὰ τὴν β' τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ τὸ ἕτερον κάθισμα *Ἡ πηγὴ τῆς σοφίας* δις. Τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι* καὶ ὁ ν' ψάλλομεν χῆμα. Κανόνες· οἱ δύο τοῦ Λαζάρου μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι* καὶ ὁ προεόρτιος μετὰ στίχου *Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*. Ἀπὸ γ' ψῆδης τὸ προεόρτιον κοντάκιον *Ἐπελευθεύει Πνεύματος*· εἶτα τὰ δύο κάθισματα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ προεόρτιον. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Λαζάρου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι· *Υἱὸν διοδεύσας*. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ψῆδὴ τῶν δύο κανόνων τοῦ Λαζάρου καὶ τοῦ προεορτίου.⁸¹⁸ Τὸ Ἅγιος Κύριος ἐκ γ' μετὰ

816. Οὕτως ὀρίζουν τὴν ἀπόδοσιν τὰ ΤΚ (σ. 103), ΤΜΕ (§ 54, σ. 227), ΤΞ (σ. 253) καὶ ΤΡ (σ. 577). Τὸ ΤΔ (σ. 279) ὀρίζει αὐτὴν εἰς τὸν Μικρὸν Ἑσπερινόν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχη ἐφαρμογὴν εἰς τὰς ἐνορίας.

817. Τὰ μὲν ΤΑΣ, ΤΠ, ΤΞ καὶ ΤΦ οὐδὲν ὀρίζουν περὶ τῶν ἀκολουθιῶν τῆς παραμονῆς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ. Τὰ δὲ ΤΔ (σ. 280-281), ΤΚ (σ. 104) καὶ ΤΜΕ (§ 55-58, σ. 228-229) συμφωνοῦν ἀπολύτως διατάσσοντα αὐτάς ὡς ἐν τῷ παρόντι. Τὸ ΤΡ (σ. 551) διαφοροποιεῖται μόνον ὡς πρὸς τὰ στιχηρά τῶν αἰῶνων, εἰς τοὺς ἀπολυτικούς ὀρίζει ζ' ἰδιόμελα τοῦ Λαζάρου καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ *Γλώσσαν ἦν οὐκ ἔγνω*.

818. Τὰ ΤΚ (σ. 104) καὶ ΤΜΕ (§ 56, σ. 228) ὀρίζουν μόνον τοῦ Λαζάρου τὴν θ'.

τοῦ στίχου Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὰ δύο ἐξαποστειλάρια τοῦ Λαζάρου καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἰδιόμελα τοῦ Λαζάρου δ' καὶ προεόρτια δ' (τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ Κατοικτηρήσας τὸ ποίημα ὁ Πλάστης) μετὰ τῶν στίχων τῆς ἑορτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 973). Δόξα, Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία.

1108. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Λαζάρου καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ προεορτίου,⁸¹⁹ ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν εἰς τὸ β' καὶ τοῦ ἀπολυτικίου Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν εἰς τὸ γ'. Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν. Ἀπολυτικά· τοῦ Λαζάρου καὶ τὸ προεόρτιον. Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον Ἡ πάντων χαρά. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστόν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Λαζάρου καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαρέτως ὁ εἰρμός Τὴν ἀγνὴν ἐνδόξως τιμήσωμεν. Κοινωνικόν· Ἐκ στόματος νηπίων. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν.

Ἡ ἑορτή.

1109. Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας μετὰ τὸν προοικιακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς Βουλὴν προαιώνιον εἰς δ' καὶ τῶν Βαΐων ἰδιόμελα δ' ἀπὸ τοῦ Ὁ ἔχων θρόνον οὐρανόν κ.ἔ.⁸²⁰ Δόξα, Σήμερον ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καὶ νῦν, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ.⁸²¹ Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα· Ἐν τῆς ἑορτῆς (τὸ τῆς Ἐξόδου ἐκ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς στ') καὶ δύο τῶν Βαΐων.⁸²² Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς.⁸²³ Δόξα, Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχοῦμενος.⁸²⁴ Καὶ νῦν, Σήμερον χαρὰς εὐαγγέλια. Ἀπολυτικά· τῆς ἑορτῆς. Δόξα, Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν. Καὶ νῦν πάλιν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.⁸²⁵

1110. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἡ λιτή, πρῶτον τῆς ἑορτῆς καὶ ἔπειτα τῶν Βαΐων. Δόξα, Πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ γενέσθαι τὸ Πάσχα. Καὶ νῦν, Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριὴλ. Τὸ τριάκιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέσις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

819. Τὸ ΤΜΕ ὀρίζει εἰς τοὺς μακαρισμοὺς μόνον τοῦ Λαζάρου τροπάρια· τὰ ΤΚ καὶ ΤΔ ὁμοῦς ὀρίζουν εὐλόγως καὶ προεόρτια.

820. Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν στιχηρῶν ἐτηρήσαμεν τὴν τάξιν τῶν ΤΜΕ (§ 58, σ. 229) καὶ ΤΚ (σ. 105) ὡς καταλληλοτέραν διὰ τὰς ἐνορίας. Πάντα ὁμοῦς τὰ λοιπὰ Τυπικὰ ὀρίζουν ἰ' στιχηρὰ, ἦτοι στ' τῆς ἑορτῆς καὶ δ' τῶν Βαΐων, μόνον δὲ τὸ ΠΠ (σ. 174) ὀρίζει ἀνά ε'.

821. Τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ (ἐνθ' ἀνωτ.) ὀρίζουν μόνον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τὸ δοξαστικόν, ἐνῶ πάντα τὰ λοιπὰ Τυπικὰ ὀρίζουν ἀμφότερα τὰ δοξαστικά.

822. Τὰ ΤΑΣ (κεφ. κα'), ΤΔ (σ. 281), ΠΠ (σ. 174) καὶ ΤΡ (σ. 577) ὀρίζουν ἅπαντα τὰ ἀναγνώσματα τῶν δύο ἑορτῶν, ἦτοι ἐν ὄμῳ ὀπῳ, τὰ δὲ ΤΞ (σ. 252) καὶ ΤΚω (σ. 124) ἀνά τρία. Χάριν συντομίας ἠκολουθήσαμεν τὴν τάξιν τῶν ΤΚ καὶ ΤΜΕ, ὠρίσαμεν ὁμοῦς ὡς ἀνάγνωσμα τῆς ἑορτῆς τὸ εἰδικὸν δι' αὐτὴν ἐκ τῆς Ἐξόδου (βλ. § 967 δ').

823. Τὰ ΤΞ καὶ ΤΚω ὀρίζουν τὰ ἀπόστιχα τῶν Βαΐων, ἐνῶ πάντα τὰ λοιπὰ Τυπικὰ ὀρίζουν τὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

824. Πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως τοῦ Σήμερον ἡ χάρις ὠρίσαμεν τὸ γ' ἰδιόμελον τῶν ἀποστίχων τῶν Βαΐων, τὰ ὁποῖα παραλείπονται.

825. Τὸ ΤΜΕ (§ 58, σ. 229) ὀρίζει τὴν ἀπόλυσιν τῶν Βαΐων. Τοῦτο εἶναι ὀρθόν, ἐὰν δεχθῶμεν ὅτι ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ στερεῖται εἰδικῆς ἀπολύσεως. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦς ἐν τῷ παρόντι ὠρίσαμεν τοιαύτην ἀπόλυσιν (βλ. σημ. 721) καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ προηγείται τῆς τῶν Βαΐων, δέον νὰ προτιμηθῇ καὶ ἡ ἀπόλυσις αὐτῆς.

1111. 'Εν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ]. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τῶν Βαίων *Μετὰ κλάδων νοητῶς. Δόξα, Τετρατηὸν Λάζαρον. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Ὁ μέγας στρατηγός.* Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν τῶν Βαίων *Ἐπὶ φίλῳ σου Χριστέ. Δόξα, Αἰνεῖσατε συμφώνως. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Σήμερον ἅπανσα.* Μετὰ τὸν πολυέλεον τῆς ἑορτῆς *Γαβριὴλ ἐξ οὐρανοῦ. Δόξα, καὶ νῦν, Ἀπεστάλη Γαβριὴλ.* Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου. Προκείμενον τῶν Βαίων καὶ Εὐαγγέλιον ἐπίσης.⁸²⁶ Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, μεθ' ὃν τὰ τῶν Βαίων *Σήμερον ὁ Χριστὸς κλπ.* Κανόνες: ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου *Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς* καὶ ὁ τῶν Βαίων μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι,* ἀμφοτέροι μετὰ τῶν εἰρμῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν Βαίων: εἶτα κάθισμα τῶν Βαίων *Ὁ ἐπὶ θρόνον Χερουβιμ* (τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον). *Δόξα, καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ.* Μετὰ τὴν στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι διπλαῖ: *Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου* (τῆς ἑορτῆς) καὶ *ᾠφθησαν αἱ πηγαί.*⁸²⁷ Ἡ Τιμωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυνοῦ Εὐαγγελίζου γῆ... καὶ τῶν Βαίων μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.* Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν τὸ Ἅγιος Κύριος ἐκ γ' μετὰ τοῦ στίχου *Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν...* καὶ τὰ ἐξαποστοειλάρια τῆς ἑορτῆς. Καὶ ἀναγινώσκειται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχὴ τῶν βαίων. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τῶν Βαίων γ'.⁸²⁸ *Δόξα, Πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα. Καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον.* Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς.

1112. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τῶν Βαίων, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ δύο πρῶτα ἀντίφωνα τῶν Βαίων μετὰ τοῦ ὁ ἐπὶ πόλῳ ὄνου *καθεσθεῖς* καὶ τὸ γ' τῆς ἑορτῆς.⁸²⁹ Εἰσοδικὸς τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ ὁ δι' ἡμᾶς *σαρκωθείς.* Ἀπολυτικά: τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν Βαίων *Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τὸ προσταχθέν.* Ἀπόστολος τῶν Βαίων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρισοστόμου.

826. Μόνον τὰ TK (σ. 106) καὶ TME (§ 59, σ. 229) ὀρίζουν εἰς τὸν Ὁρθρον Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς τὸ τῆς Λειτουργίας, εἰς δὲ τὴν Λειτουργίαν Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον τῶν Βαίων. Πάντα τὰ λοιπὰ Τυπικὰ ὀρίζουν εἰς μὲν τὸν Ὁρθρον Εὐαγγέλιον τῶν Βαίων, εἰς δὲ τὴν Λειτουργίαν Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον ἀμφοτέρων τῶν ἑορτῶν (TAS ἐνθ' ἀνωτ., TΔ σ. 281, TP σ. 179, TKω σ. 124, TΞ σ. 254, TΦ σ. 124 καὶ TP σ. 578). Τοῦτο βεβαίως δὲν τηρεῖται σήμερον εἰς τὰς ἐνορίας: ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐμποδίζει νὰ τηρηθῆ εἰς τὸν Ὁρθρον ἡ ὀρθὴ τάξις, εἰς δὲ τὴν Λειτουργίαν νὰ προτιμηθῆ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐχούσης τὴν προτεραιότητα ἑορτῆς, ἥτοι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ ὁ Ἀπόστολος τῆς ἐτέρας. Τὴν τάξιν ταύτην ἐτηρήσαμεν ἐν τῷ παρόντι.

827. Οὕτως ὀρίζουν ὁμοφώνως τὰ TAS, TΔ, TΞ, TP, TΦ, TKω καὶ TP. Τὰ TK καὶ TME ὀρίζουν μόνον τοῦ Τριωδίου τὰς καταβασίας. Ἐφ' ὅσον καὶ εἰς ἄλλας ἑορτὰς ψάλλονται διπλαῖ καταβασίαι, δὲν βλέπομεν τὸν λόγον, διὰ τὸν ὅποιον δὲν πρέπει νὰ τηρηθῆ καὶ ἐνταῦθα ἡ ἀρχαία τάξις. Ἐὰν ὁμοῦ ψαλοῦν ἀπλᾶ καταβασίαι, δέον νὰ προτιμηθοῦν αἱ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ διὰ τὴν προτεραιότητα τῆς ἑορτῆς. Ὡς πρὸς τὴν τάξιν τῆς ψαλμωδίας τῶν διπλῶν καταβασίων βλ. § 90.

828. Κατὰ τὰ πλείστα τῶν Τυπικῶν. Μόνον τὰ TΔ καὶ TP ὀρίζουν ἀνά δ'.

829. Τὰ μὲν TAS, TΔ, TKω, TΦ καὶ TΞ ὀρίζουν κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν τυπικὰ καὶ μακαρισμοὺς, τὰ δὲ TK, TP καὶ TP τὰ ἀντίφωνα τῶν Βαίων. Μόνον τὸ TME (§ 60, σ. 229) ὀρίζει τὰ ἀντίφωνα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὡς ἐφύμνιον ὁμοῦ τοῦ γ' ὀρίζει *Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν.* Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι καταφανῶς ἀνακόλουθον. Συνδυάζοντες τὰς ἀνωτέρω λύσεις ὤρτισαμεν δύο ἀντίφωνα τῆς μιᾶς ἑορτῆς καὶ ἓν τῆς ἄλλης. Ἡ τοιαύτη λύσις δὲν ἦτο ἀγνωστος εἰς παλαιότεραν ἐποχὴν (βλ. σημ. 219). Προεκρίναμε ὁμοῦς γ' ἀντίφωνα τὸ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, διὰ νὰ ψαλῆ ἐν συνεχείᾳ καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτοῦ, τὸ ὅποιον ὀρίζεται ὁμοφώνως ὑπὸ πάντων τῶν Τυπικῶν.

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Εὐαγγελίζου γῆ... Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ. Κοινωνικόν· Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών [καὶ Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν.

Ἡ ἀπόδοσις.

1113. Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας μετὰ τὸν προοιμακὸν εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλον μεν σιχηρὰ τῆς ἑορτῆς *Βουλὴν προαιώνιον γ'* καὶ τῶν Βαΐων γ' *Χαῖρε καὶ εὐφραίνου. Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπεσάλη ἐξ οὐρανοῦ.* Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν* καὶ τὸ προκείμενον *Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.* Ἀπόστιχα τὰ τοῦ Τριωδίου *Ἐκ βαΐων καὶ κλάδων. Δόξα, καὶ νῦν. Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια.* Μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις* ψάλλεται τὸ τριώδιον *Ἰωσήφ τὴν σωφροσύνην.* Εἶτα τὸν τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ' καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973).

Περὶ δὲ τὴν α' ὥραν τῆς νυκτὸς ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου (Ὁρθρου τῆς Μ. Δευτέρας) κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1778).

ΚΣΤ' ⁸³⁰

1114. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ Δευτέρᾳ, τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων ἐσπέρας μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου]⁸³¹ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλον μεν τὰ γ' προσόμοια τῆς ἑορτῆς *Βουλὴν προαιώνιον καὶ γ' τῶν Βαΐων Χαῖρε καὶ εὐφραίνου.*⁸³² *Δόξα, Ὁ ἔχων θρόνον οὐρανόν* (ζῆτει εἰς τὰ ἐσπέρια τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων). *Καὶ νῦν, Ἀπεσάλη ἐξ οὐρανοῦ.* Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν § 973. Ἀπόστιχα τὰ τοῦ Τριωδίου *Ἐκ βαΐων καὶ κλάδων. Δόξα, καὶ νῦν. Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια.* Τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ' καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973).

830. Αἱ περιπτώσεις συμπώσεως τοῦ Εὐαγγελισμοῦ κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα παρουσιάζουν γενικῶς εἰς τὰ νεότερα Τυπικὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῆς ἀρχαίας τάξεως. Τὸ ΤΑΣ (κεφ. κα' καὶ ἀποροῦμ. κεφ. λη' -μγ') ἐπικροσωποῦν τὴν ἀρχαίαν τάξιν προβλέπει εἰς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς Μ. Ἑβδομάδος συμπαλωφδιαν τῶν ἀκολουθιῶν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ἑορτῆς. Τὴν αὐτὴν τάξιν ἀκολουθοῦν καὶ τὰ ΤΞ (σ. 255 κ.έ.), ΤΜ (σ. 206 κ.έ.) καὶ ΤΡ (σ. 580 κ.έ.). Τὰ ΤΔ (σ. 282-289), ΤΠ (σ. 175-184), ΤΦ (σ. 120 κ.έ.) καὶ ΤΚω (σ. 125 κ.έ.), περιορίζουν τὴν συμπαλωφδιαν εἰς τὰς τρεῖς τελευταίας ἡμέρας (Μ. Πέμπτην, Μ. Παρασκευὴν καὶ Μ. Σάββατον), ἐνῶ διὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας προβλέπουν ἀμιγῆ τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἑορτῆς, οἰκονομοῦντα ποικιλοτρόπως τὰ τοῦ Τριωδίου. Τέλος διὰ τῶν ΤΚ (σ. 109) καὶ ΤΜΕ (§ 69, σ. 234) ἐπεκυρώθη ἡ ἀπὸ τοῦ ιη' αἰ. ἐπικρατήσασα διὰ τὰς ἐνορίας μετὰθεσις τῆς ἑορτῆς εἰς τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, ὅταν αὕτη συμπίπτῃ τῇ Μ. Παρασκευῇ ἢ τῇ Μ. Σαββάτῳ. Οὕτως ἡ συμπαλωφδιὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἡμέρας περιωρίσθη εἰς τὴν Μ. Πέμπτην. Τὴν οὕτω διαμορφωθείσαν τάξιν ἐτήρησαμεν καὶ ἡμεῖς ὡς πρόσφορον διὰ τὰς ἐνορίας. Εἰς τὰς Προηγιασμένας ὁμως τῶν παραμονῶν ὠρίσαμεν συμπαλωφδιαν τῶν ἀκολουθιῶν, τὴν ὁποίαν προβλέπει μὲν τὸ ΤΜΕ εἰς τὴν εἰσαγωγικὴν σημείωσιν (σ. 205), δὲν ἐφαρμόζει ὁμως εἰς τὰς ἐπὶ μέρους περιπτώσεις ΚΑ' καὶ ΚΒ' (σ. 232) ὁμοίως ὠρίσαμεν συμπαλωφδιαν καὶ εἰς τοὺς Ἑσπερινούς τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἀκολουθοῦντες τὰ ἀγιορειτικὰ Τυπικὰ. Οὕτως ἀναπληροῦνται ἐν μέρει ἡ ἔλλειψις τῆς ἀκολουθίας τοῦ Τριωδίου. Τέλος σημειωτέον ὅτι εἰς πάσας τὰς ἐφεξῆς περιπτώσεις ἡ προεόρτιος ἀκολουθία παραλείπεται.

831. Ὁρίζεται ὑπὸ τῶν ΤΑΣ (ἀποροῦμ. κεφ. λη') καὶ ΤΡ (σ. 580).

832. Τὰ ΤΚω (σ. 125), ΤΦ (σ. 126) καὶ ΤΔ (σ. 282) ὀρίζουν τοὺς ἕμνους τῶν Βαΐων εἰς τὸν Μικρὸν Ἑσπερινόν. εἰς δὲ τὸν Μέγαν μόνον τοὺς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ἡ λύσις αὕτη, λογικὴ κατὰ πάντα, ἐφ' ὅσον καὶ εἰς τὸν Ὁρθρον θὰ ψαλῆ μόνῃ ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰς ἐνορίας· ὅθεν κατ' ἀνάγκην θὰ ψαλοῦν εἰς τὸν Ἑσπερινόν καὶ τὰ τῶν Βαΐων διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς ταύτης. Οὐχ ἦπτον ὁμως φρονούμεν ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἄστοχον νὰ ἐφαρμοσθῇ διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς τῶν Βαΐων εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν ἡ λύσις τῆς § 1104 διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἦτοι νὰ ἀποδοθῇ ἡ ἑορτὴ τῶν Βαΐων εἰς τὴν Θ' Ὁραν, ἀπὸ δὲ τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ ἐξῆς νὰ ψαλῆ ἀμιγῆς ἡ ἀκολουθία τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

1115. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ, τῷ Ὁρθρῷ καὶ τῇ Θ. Λειτουργία ψάλλεται μόνῃ ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α΄ §§ 974-976 διάταξιν.

Ἡ ἀπόδοσις.

1116. Τῇ Μ. Δευτέρᾳ ἐσπέρας μετὰ τὸν προοιμακὸν εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ ἰδιόμελα τῶν αἰῶνων καὶ τῶν ἀποστίχων τῆς Μ. Δευτέρας *Ἐρχόμενος ὁ Κύριος* κλπ. εἰς στ' καὶ τὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς *Βουλήν προαιώνιον* εἰς δ'. *Δόξα, Δευτέραν Εὖαν. Καὶ νῦν, Ἀπεσάλη ἐξ οὐρανοῦ.*⁸³³ Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας ἐκ τοῦ Τριψίδιου καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.⁸³⁴ Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς *Τῷ ἔκτω μηνί. Δόξα, καὶ νῦν. Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια.* Μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις* ψάλλεται τὸ τριψίδιον τοῦ Ἀποδείπνου τῆς Μ. Δευτέρας.⁸³⁵ Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ' καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973).

Περὶ δὲ τὴν α΄ ὥραν τῆς νυκτὸς ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου (Ὁρθρου τῆς Μ. Τρίτης) κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1778).

ΚΖ΄.

1117. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ Τρίτῃ, τῇ Μ. Δευτέρᾳ πρῶτῃ ἀναγινώσκονται αἱ Ὡραι λιταί, ἐν αἷς λέγεται τροπάριον *Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται* καὶ κοντάκιον *Ὁ Ἰακώβ ᾠδύρετο.* Μετὰ τοὺς Μακαρισμοὺς ἡ ἀπόλυσις: *Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος* καὶ ἄρχεται ὁ Ἑσπερινός. Μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον*⁸³⁶ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ τῶν αἰῶνων καὶ τῶν ἀποστίχων τοῦ Ὁρθρου τῆς Μ. Δευτέρας *Ἐρχόμενος ὁ Κύριος* κλπ. εἰς στ' καὶ τῆς ἑορτῆς τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ *Κατοικιτροῆσας τὸ ποιῆμα ὁ Πλάστης* εἰς δ'. *Δόξα, Δευτέραν Εὖαν. Καὶ νῦν, Τῷ ἔκτω μηνί.* Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθήτω*, τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

1118. Τῇ Μ. Δευτέρᾳ ἐσπέρας ὁ Μέγας Ἑσπερινός καὶ τῇ Μ. Τρίτῃ πρῶτῷ τὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὁρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α΄ §§ 973-976 διάταξιν.

1119. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς γίνεται τῇ Μ. Τρίτῃ ἐσπέρας κατὰ τὴν ἐν περιπτ. ΚΣΤ΄ § 1116 διάταξιν. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ στιχηρὰ ἰδιόμελα τῶν αἰῶνων καὶ τῶν ἀποστίχων τῆς Μ. Τρίτης εἰς στ' καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς *Βουλήν προαιώνιον* εἰς δ'. *Δόξα, Ἰδοὺ σοὶ τὸ τάλαντον. Καὶ νῦν, Ἀπεσάλη ἐξ οὐρανοῦ.* Μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις* τὸ τριψίδιον τοῦ Ἀποδείπνου τῆς Μ. Τρίτης.

Περὶ δὲ τὴν α΄ ὥραν τῆς νυκτὸς ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου (Ὁρθρου τῆς Μ. Τετάρτης) κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1778).

833. Τὰ στιχηρὰ καὶ δοξαστικά τοῦ Ἑσπερινοῦ ὠρίσαμεν κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 283), ΤΦ (σ. 121) καὶ ΤΚω (σ. 125). Ἄλλως ὀρίζουν αὐτὰ τὰ ΤΠ (σ. 176) καὶ ΤΞ (σ. 256).

834. Τὰ μὲν ἀναγνώσματα ὀρίζονται ὑπὸ τῶν ΤΔ (σ. 283), ΤΞ (σ. 256), ΤΠ (σ. 176), ΤΦ (σ. 121) καὶ ΤΚω (σ. 126), τὸ δὲ Εὐαγγέλιον μόνον ὑπὸ τῶν τριῶν τελευταίων.

835. Τὸ ΤΜΕ δὲν ὀρίζει τὸ τριψίδιον εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν, ὀρίζει ὁμοίως αὐτὸ εἰς τὰς ἐπομένους δύο (§§ 63-64, σ. 231-232).

836. Κατὰ τὰ ΤΑΣ (ἀποροῦμι. κεφ. λθ', μ' καὶ μα'), ΤΠ (σ. 177 καὶ 178) καὶ ΤΡ (σ. 583) τὰ *Πρὸς Κύριον* δὲν λέγονται εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν καὶ τὰς ἐπομένας δύο.

ΚΗ´

1120. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ ἁγία καὶ μεγάλη Τετάρτῃ, τῆ Μ. Τρίτῃ πρωΐ αἱ Ὁραὶ καὶ ὁ Μικρὸς Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων τελοῦνται ὡς ἐν περιπτ. ΚΖ´ § 1117. Ἐν ταῖς Ὁραῖς τροπάριον Ἰδοῦ ὁ *Νυμφίος ἔρχεται καὶ κοντάκιον Τῆν ὥραν ψυχῆ τοῦ τέλους ἐνόησασα*. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ στιχηρὰ τῶν αἰῶνων καὶ ἀποστίχων τοῦ Ὁρθρου τῆς Μ. Τρίτης Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου κλπ. εἰς στ´ καὶ τῆς ἑορτῆς τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ *Κατοικτιρῆσας τὸ ποίημα ὁ Πλάστης* εἰς δ´ *Δόξα, Ἰδοῦ σοὶ τὸ τάλα- ντον. Καὶ νῦν, Τῷ ἔκτω μηνί.*

1121. Τῆ Μ. Τρίτῃ ἑσπέρας ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς καὶ τῆ Μ. Τετάρτῃ πρωΐ τὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὁρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α´ §§ 973-976 διάταξιν.

1122. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς γίνεται τῆ Μ. Τετάρτῃ ἑσπέρας κατὰ τὴν ἐν περιπτ. ΚΣΤ´ § 1116 διάταξιν. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ στιχηρὰ ἰδιόμελα τῶν αἰῶνων τοῦ Ὁρθρου τῆς Μ. Τετάρτῃς *Σὲ τὸν τῆς Παρθένου υἱὸν* μετὰ τῶν δύο δοξαστικῶν εἰς στ´ καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς *Βουλὴν προαιώνιον* εἰς δ´ *Δόξα, Κύριε ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις. Καὶ νῦν, Ἀπεσάλη ἐξ οὐρανοῦ*. Μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις* τὸ τριψῆδιον τοῦ Ἀποδείπνου τῆς Μ. Τετάρτῃς.

Περὶ δὲ τὴν α´ ὥραν τῆς νυκτὸς τελεῖται ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου τῆς Μ. Πέμπτης κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1785).

ΚΘ´⁸³⁷

1123. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ ἁγία καὶ μεγάλη Πέμπτῃ, τῆ Μ. Τετάρτῃ πρωΐ ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς καὶ ἐν περιπτ. ΚΖ´ § 1117. Ἐν ταῖς Ὁραῖς τροπάριον Ἰδοῦ ὁ *Νυμφίος ἔρχεται* καὶ κοντάκιον *Ἐπὲρ τὴν πόρνην, ἀγαθὴ, ἀνομήσας*. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ τῶν αἰῶνων τῆς Μ. Τετάρτῃς *Σὲ τὸν τῆς Παρθένου υἱὸν* μετὰ τῶν δύο δοξαστικῶν εἰς στ´ καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς *Κατοικτιρῆσας τὸ ποίημα ὁ Πλάστης* εἰς δ´. *Δόξα, Κύριε ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις.*⁸³⁸ *Καὶ νῦν, Τῷ ἔκτω μηνί.*

1124. Τῆ Μ. Τετάρτῃ ἑσπέρας τελεῖται ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α´ § 973 διάταξιν.

1125. Τῆ Μ. Πέμπτῃ πρωΐ ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ψάλλεται ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α´ § 974 διάταξιν.

1126. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς δις καὶ τὸ *Ὅτε οἱ ἐνδοξοὶ μαθηταὶ ἄπαξ.*⁸³⁹ [Ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Καθίσματα τῆς ἑορ-

837. Τὸ ΤΜΕ (σ. 233, σημ. 2) λέγει ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην προηγοῦνται τὰ τῆς ἡμέρας καὶ ἔπονται τὰ τῆς ἑορτῆς, ὅπου εἶναι δυνατόν. Τὴν αὐτὴν τάξιν ἀκολουθεῖ καὶ τὸ ΤΚ (σ. 108). Πάντα τὰ λοιπὰ Τυπικὰ ὅμως προτάσσουν τὰ τῆς ἑορτῆς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην. Τὴν τάξιν ταύτην ἐτηρήσαμεν καὶ ἡμεῖς.

838. Τὰ ΤΚ (σ. 107) καὶ ΤΜΕ (§ 65, σ. 232) μόνον ἐξ ὄλων ὀρίζουν ἐνταῦθα τὰ στιχηρὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Μ. Πέμπτης *Συντρέχει λοιπὸν καὶ τὸ δοξαστικὸν Γέννημα ἐχιδνῶν*, ἴσως διότι ταῦτα δὲν θά ψαλοῦν οὔτε εἰς τὸν Ὁρθρον οὔτε εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἀποδόσεως, ὁ ὁποῖος κατὰ τὰ Τυπικὰ ταῦτα τελεῖται ἀμυγῆς, παραλείπει δὲ τελειῶς τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς. Ἀκολουθοῦντες τὴν ὑπὸ τῶν λοιπῶν Τυπικῶν μαρτυρουμένην ἀρχαίαν τάξιν ὠρίσαμεν τὰ στιχηρὰ ταῦτα εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἀποδόσεως, εἰς δὲ τὴν Προηγιασμένην τῆς Μ. Τετάρτῃς τὰ στιχηρὰ τῆς ἡμέρας ταύτης, ὡς καὶ εἰς τὰς προηγουμένας περιπτώσεις (ΚΣΤ´, ΚΖ´ καὶ ΚΗ´).

839. Οὕτως ὀρίζουν πάντα τὰ Τυπικὰ πλὴν τῶν ΤΚ καὶ ΤΜΕ, τὰ ὁποῖα ὀρίζουν μόνον τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ´.

της Γαβριήλ ἐξ οὐρανοῦ. Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπεστάλη Γαβριήλ.⁸⁴⁰ Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἐορτῆς (τὸ τῆς Λειτουργίας) καὶ τὰ μετ' αὐτὸ ὡς ἐν περιπτ. Α' § 975. Κανόνες· ὁ τῆς ἐορτῆς μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς καὶ ὁ τῆς ἡμέρας μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι ἀμφοτέροι μετὰ τῶν εἰρμῶν.⁸⁴¹ Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων, πρῶτον τοῦ Τριωδίου καὶ ἔπειτα τῆς ἐορτῆς.⁸⁴² Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἡμέρας· εἶτα καθίσματα τῆς ἡμέρας Ὁ λίμνας καὶ πηγᾶς. Δόξα, Ταπεινούμενος δι' εὐσπλαγγίαν. Καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἐορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Ἡ Τιμιώτερα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ᾠδῆ τῆς ἐορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου Εὐαγγελίζου γῆ... καὶ τῆς ἡμέρας μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι, ἐν τέλει δὲ αἱ δύο καταβασίαι. Ἐξαποστειλάρια· τὰ δύο τῆς ἐορτῆς καὶ τὸ τῆς ἡμέρας ἅπαξ. Εἰς τοὺς αἰῶνας τὰ στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς εἰς δ' καὶ τῆς ἡμέρας δ' τὰ τῶν ἀποστίχων Σήμερον τὸ κατὰ τοῦ Χριστοῦ μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα.⁸⁴³ Δόξα, Μυσταγωγῶν σου Κύριε. Καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς.

1127. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἐορτῆς (§ 976). Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς καὶ τὸ Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Μ. Πέμπτης καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Ἀντὶ τοῦ Χερουβικῆ ψάλλεται τὸ Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἐπὶ σοὶ χαίρει. Κοινωνικόν· Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ.

Ἡ ἀπόδοσις.

1128. Τῇ Μ. Πέμπτῃ ἐσπέρας μετὰ τὸν προοιμιακὸν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ τῆς Μ. Πέμπτης Συντρέχει λοιπὸν μετὰ τοῦ δοξαστικοῦ Ὅν ἐκήρυξεν ἀμὸν Ἡσαΐας εἰς ε' καὶ τὰ προσόμοια τῆς ἐορτῆς Βουλὴν προαιώνιον εἰς γ'. Δόξα, Γέννημα ἐχιδνῶν. Καὶ νῦν, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἴλαρόν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας.⁸⁴⁴ Τὰ ἀπόστιχα τῆς ἐορτῆς Τῷ ἔκτω μηνί. Δόξα, καὶ νῦν. Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια. Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς ἐκ γ' καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἐορτῆς (§ 973).

Περὶ δὲ τὴν α' ὥραν τῆς νυκτὸς τελεῖται ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων Παθῶν κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1788).

840. Τὸ ΤΜΕ (§ 67, σ. 233) ὀρίζει «τὰ καθίσματα μόνον τῆς ἐορτῆς κατὰ σειράν». Ἐφ' ὅσον ὁμως κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην δὲν γίνεται στιχολογία Ψαλτηρίου, δὲν ἔχουν θέσιν τὰ καθίσματα τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν εἰ μὴ μόνον τὰ μετὰ τὸν πολυέλεον.

841. Τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ (ἐνθ' ἀνωτ.) ὀρίζουν μόνον τὸν κανόνα τῆς ἐορτῆς!

842. Τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ ὀρίζουν καταβασίας τῆς ἐορτῆς, ἐνῶ τὰ ΤΑΣ (ἀποροῦμ. κ.φ. μα', ΠΠ (σ. 178) καὶ ΤΡ (σ. 587) τᾶς τῆς ἡμέρας. Τὰ πλεῖστα ὁμως ὀρίζουν διπλᾶς καταβασίας (ΤΔ σ. 284, ΤΞ σ. 262, ΤΚω σ. 128 καὶ ΤΦ σ. 131).

843. Τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ ὀρίζουν μόνον τὸ Μηδεὶς ὧ πιστοὶ δις καὶ τῆς ἐορτῆς εἰς δ'. Τὸ ΤΑΣ μόνον τῆς ἐορτῆς, διότι διατηρεῖ τὰ ἀπόστιχα εἰς τὴν θέσιν των, ὁμοίως καὶ τὸ ΤΡ (σ. 588). Τὸ ΤΞ (σ. 262) ὀρίζει τὰ στιχηρὰ ἀντιστρόφως, ἤτοι ἐναυῆθα μὲν τὰ Συντρέχει λοιπὸν, εἰς δὲ τὸν Ἐσπερινὸν τῆς ἀποδόσεως τὰ Σήμερον τὸ κατὰ τοῦ Χριστοῦ.

844. Κατὰ τὰ ΤΠ (σ. 179), ΤΞ (σ. 263), ΤΦ (σ. 132) καὶ ΤΚω (σ. 129).

Λ'.

1129. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ ἁγία καὶ μεγάλη Παρασκευῆ, μετατίθεται εἰς τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν ἐν περιπτ. ΛΒ' §§ 1138-1142 διάταξιν.⁸⁴⁵

1130. [Κατὰ τὴν ἀρχαίαν ὁμοῦς τάξιν ἡ ἑορτὴ δὲν μετατίθεται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μετὰ τῆς τῶν ἁγίων Παθῶν ὡς ἀκολουθῶς.

Τῆ ἁγία καὶ μεγάλη Πέμπτη ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ ε' στιχηρὰ ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου *Συντρέχει λοιπὸν* καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς *Βουλὴν προαιώνιον* εἰς ε'. *Δόξα, Γέννημα ἐχιδνῶν. Καὶ νῦν, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ.* Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς ἱλαρὸν* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ἑορτῆς (τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς κε'). Εἶτα ὁ τρισάγιος ὕμνος, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Μ. Πέμπτης καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἡμέρας (§ 1787). Ἀπόλυσις τῆς ἡμέρας: *Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα.*⁸⁴⁶

1131. Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἐσπέρας ἄρχεται ἡ ἀγρυπνία διὰ τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου.⁸⁴⁷ Μετὰ τὴν δοξολογίαν τελεῖται ἡ λιτὴ ἐν τῷ νάρθηκι καὶ λέγονται αἱ εὐχαὶ αὐτῆς· εἶτα ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα, τὸ *Νῦν ἀπολύεις*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἐκ γ' καὶ γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἁγίων, μεθ' ἣν τίθεται ἀνάγνωσις. Ἀκολουθῶς ὁ ἐξάψαλμος καὶ τὰ εἰρηνικά. Εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς δις καὶ τὸ *Ὅτε οἱ ἐνδοξοὶ μαθηταὶ ἀπαξ.* Καὶ ἀναγινώσκονται τὰ εὐαγγέλια τῶν ἁγίων Παθῶν μέχρι καὶ τοῦ Ζ' μετὰ τῶν ἀντιφώνων καὶ τῶν μακαρισμῶν κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν (§ 1788).⁸⁴⁸ Μετὰ δὲ τὸ Ζ' Εὐαγγέλιον ψάλλεται ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ μετ'

845. Ἡ μετάθεσις τῆς ἑορτῆς εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην καὶ τὴν ἐπομένην καθιερώθη πιθανότατα ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ ιη' αἰ., ἐπεκυρώθη δὲ διὰ τῶν ΤΚ (σ. 109) καὶ ΤΜΕ (σ. 234), αἰτιολογούμενη ὑπ' αὐτῶν ὡς ἑξῆς: «Ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησία ἀπὸ αἰῶνος καὶ ἐνετύθεν, παρὰ πατριαρχῶν καὶ ἀρχιερέων ὡς παρελάβομεν, κατιδοῦσα τὴν διαφωνίαν καὶ σύγχυσιν τὴν συμβαίνουσαν ἀνά πάσας τὰς ἐν πόλεσι καὶ κόμαις ἐκκλησίας, μέριμναν καὶ περὶ τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ μεγάλης πανηγύρεως ἀνελάβετο. Καὶ δὴ, πρὸς παῖσιν τῆς δοκούσης ἀνωμαλίας, μάλιστα ἐν ταῖς τοῦ ἁπλοῦ λαοῦ ἀκοαῖς τοῦ μὴ κατὰ βάθος τὰ τοῦ Πνεύματος ἐννοοῦντος, διετάξατο τὴν τῆς ἑορτῆς μετάθεσιν, ἐὰν τύχη ἐν ταῖς δυσὶ πενθίμοις ταύταις ἡμέραις, εἰς τὴν κυριώνυμον τοῦ Πάσχα ἡμέραν· ἵνα τὰ χαρμόσυνα τοῖς χαρμοσύνους συνάδωνται καὶ συμμελωδῶνται, οἰκονομικῶς ἀποκλείουσα τὴν ἀνάμειξιν τῶν φαιδρῶν μετὰ τῶν πενθίμων, καὶ ἵνα μὴ ἀσυμφωνία δεικνύηται μετὰ τοῦ *Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου* καὶ τοῦ *Σήμερον χαρὰς εὐαγγέλια*, καὶ τοῦ *Δακρυρροῦς θρήνου ἐπὶ σὲ ἡ ἀγνή* μετὰ τοῦ *Ὁ Γαβριὴλ τῆ Παρθένω τὸ εὐαγγέλιον.* Ταῦτα δέ, ὡς εἴρηται, διὰ τὰς ἐν πόλεσι καὶ κόμαις μόνον ἐκκλησίαις, τῶν μοναστηριακῶν Τυπικῶν ἀμεταβλήτων, ἀνεπάφων καὶ ἀμετακινήτων διαμερόντων διὰ τε τὸ πρὸς τοὺς κητόρας καὶ πατέρας σέβας, καὶ διὰ τὸ διάφορον τοῦ μοναχικοῦ πολιτεύματος καὶ τῆς ὑψηλοτέρας διαγωγῆς» (ΤΚ καὶ ΤΜΕ ἐνθ' ἀνωτ.). Τὴν νεωτέραν ταύτην τάξιν ἐφαρμόζομεν ἐν τῷ παρόντι. Διὰ τὴν ἱστορίαν ὁμοῦς καὶ διὰ τὰς ἰ. μονάς, αἰτινες τυχόν θὰ ἤθελον νὰ τηρήσουν τὴν ἀρχαίαν τάξιν, παραθέτομεν αὐτὴν ἐντὸς ἀγκυλῶν διὰ μικροτέρων στοιχείων, ἀκολουθοῦντες κυρίως τὸ ΤΑΣ (κεφ. κα' καὶ ἀποροῦμ. κεφ. μβ'), τὸ ὁποῖον ἐκπροσωπεῖ τὴν ἀρχαιοτέραν τάξιν καὶ σημειοῦντες τὰς μᾶλλον ἀξιοσημειώτους διαφορὰς τῶν ἄλλων Τυπικῶν. Σημειωτέον ὅτι τὸ ΤΦ (σ. 151) μνημονεύει «νεοτυπώτου Τυπικοῦ» ὀρίζοντος μετάθεσιν τῆς ἑορτῆς εἰς τὴν Τρίτην τῆς Διακαινησίμου, κατακρίνει ὁμοῦς τὴν συνήθειαν ταύτην ὡς «παρανομία» καὶ «ἄρσειν» (!) καὶ συνιστᾷ νὰ ἐορτάζεται ἡ ἑορτὴ καθ' ἣν ἡμέραν τυγχάνει.

846. Τὰ ΤΔ (σ. 285-286), ΤΦ (σ. 133-134) καὶ ΤΚω (σ. 129-130) προβλέπουν δύο Ἑσπερινούς: τὸν μὲν ἕνα μετὰ τῆς Λειτουργίας τοῦ Μ. Βασιλείου, εἰς τὸν ὁποῖον ὀρίζουν τὰ στιχηρὰ τῆς ἡμέρας καὶ τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου μόνον, τὸν δὲ ἄλλον ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ, εἰς τὸν ὁποῖον ὀρίζουν μόνον τὰ τῆς ἑορτῆς.

847. Τὰ ΤΑΣ (ἐνθ' ἀνωτ.), ΤΞ (σ. 263), ΤΚω (σ. 214) καὶ ΤΡ (σ. 590) παραλείποντα τὸ Ἀπόδειπνον ἀρχοῦνται τῆς ἀγρυπνίας ἀπὸ τοῦ *Ἐπακούσαι σου Κύριε.*

848. Τὴν τάξιν τῶν Εὐαγγελίων καὶ τῆς ὅλης ἀκολουθίας ἐκθέτομεν κατὰ τὸ ΤΑΣ (ἐνθ' ἀνωτ.), πρὸς τὸ

αὐτὸν δύο καθίσματα αὐτῆς.⁸⁴⁹ Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ μετ' αὐτὸν τὰ τῆς ἑορτῆς πεντηχοστάρια μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς ἀναγινώσκεται τὸ Η' Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων Παθῶν. Εἶτα ψάλλονται οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς καὶ τὸ τριψῆδιον τῆς ἡμέρας εἰς τὰς ὥδ' ας ε', η' καὶ θ' μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι, ἀμφοτέρω μετὰ τῶν εἰρμῶν. Καταβασίαι τῆς ἑορτῆς· ἀλλ' εἰς τὰς ὥδ' ας ε', η' καὶ θ' πρῶτον ἢ τοῦ τριψιδίου καὶ ἔπειτα ἢ τῆς ἑορτῆς. Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἡμέρας καὶ τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς δις. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριψιδίου. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ὥδῃ τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου αὐτῆς καὶ ἢ τοῦ τριψιδίου μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ ἐν τέλει αἱ δύο καταβασίαι. Ἐξαποστειλάρια τὰ δύο τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ τῆς ἡμέρας ἀπαξ, καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται τὸ Θ' Εὐαγγέλιον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τῆς ἡμέρας Δύο καὶ πονηρὰ ἐποίησεν εἰς δ'· Δόξα, Ἐξέδυσάν με τὰ ἱμάτιά μου. Καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Ι' Εὐαγγέλιον. Ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ εὐχή τῆς κεφαλοκλισίας. Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν ἀναγινώσκεται τὸ ΙΑ' Εὐαγγέλιον. Εἶτα τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς (τὰ προσόμοια τῶν αἰνῶν) μετὰ τῶν στίχων Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας... καὶ Ἄσατε τῷ Κυρίῳ... (§ 963). Δόξα, Ἦδη βάπτειται κάλαμος. Καὶ νῦν, Εὐφρανέσθωσαν οἱ οὐρανοί. Τὸ ΙΒ' Εὐαγγέλιον. Τὸ Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, τὸ τρισάγιον, τὸ ἰπολυτίκιον Ἐξηγόρασας ἡμᾶς. Δόξα, καὶ νῦν. Σήμερον τῆς σωτηρίας. Ἐκτενῆς καὶ ἡ ἀπόλυσις τῶν ἁγίων Παθῶν (§ 1788).

1132. Τῆ Μ. Παρασκευῇ προὐτελεῖται ἡ ἀκολουθία τῶν Μεγάλων Ὁρῶν κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν (§ 1789)· ἐν ἐκάστῃ δὲ Ὁρᾷ λέγομεν πρῶτον τὸ τροπάριον τῆς Ὁρας, εἶτα Δόξα τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τῆς Ὁρας, κοντάκιον δὲ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ἑορτῆς.⁸⁵⁰

1133. Ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὴν Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἡμέρας δ' Πᾶσα ἡ κτίσις ἠλλοιοῦτο φόβῳ καὶ τὰ μετ' αὐτὸ τρία καὶ τῆς ἑορτῆς Βουλὴν προαιώνιον εἰς δ'· Δόξα, Ὡ πῶς ἡ παράνομος συναγωγή. Καὶ νῦν. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἰσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ἑορτῆς β' (τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς κοτ'). Εἶτα ὁ τρισάγιος ὕμνος, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ἑορτῆς καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου.⁸⁵¹ Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως Εὐαγγελίζου γῆ... Ὡς ἐμφύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ. Κοινωνικόν· Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Μνήσθητι, εὐσπλαγχνε καὶ ἡμῶν.⁸⁵² ⁸⁵³ Μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν γίνεται ἡ ἐκ τοῦ Ἱεροῦ ἔξοδος τοῦ Ἐπιταφίου, ψαλλομένων τῶν ἀπολυτικίων Ὅτε κατήλθες, Ταῖς Μυροφόροις καὶ Ὁ εὐσχήμων.⁸⁵⁴ Εἶτα τὸ Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἡμέρας (§ 1790).

ὅποιον συμφωνοῦν τὰ ΤΕ (σ. 263-265), ΤΜ (σ. 215-216), ΤΠ (σ. 180) καὶ ΤΡ (σ. 590-591). Τὰ ΤΔ (σ. 286), ΤΦ (σ. 134-136) καὶ ΤΚω (σ. 130-133) παρεισάγουν τὴν μεγάλην δοξολογίαν καὶ μεταβάλλουν τὰς θέσεις τῶν Εὐαγγελίων, ἀλλοιοῦντα οὕτω τὴν δομὴν τῆς ἀκολουθίας.

849. Τὸ ΤΑΣ δὲν ὀρίζει πολυέλεον, ἀλλ' εὐθὺς τοὺς ἀναβαθμούς.

850. Κατὰ τὰ ΤΑΣ καὶ ΤΡ (σ. 592) μόνον τῆς ἡμέρας τὸ κοντάκιον. Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὸ ΤΕ (σ. 439) «Ὁρας οὐ ψάλλομεν, ἀλλὰ καὶ τὰ τροπάρια καὶ τὰ Εὐαγγέλια τῶν Ὁρῶν καταλιμπάνομεν διὰ τὴν ἑορτήν».

851. Τὸ ΤΕ (σ. 440) ὀρίζει κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων.

852. Περὶ τούτου τὰ Τυπικὰ σιωποῦν καὶ μόνον τὸ ΤΡ (σ. 593) ὀρίζει τὸ Εἶδομεν τὸ φῶς. Ἄλλ' ἐπειδὴ τοῦτο δὲν λέγεται πρὸ τῆς Πεντηχοστῆς, ὥρισamen αὐτοβούλους τὸ Μνήσθητι, εὐσπλαγχνε ὡς κατάλληλον διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, καθ' ἣν κατὰ τὸ συναξάριον ἐπιτελοῦμεν μνήμην καὶ τοῦ εὐγνώμονος ληιστοῦ.

853. Τὸ ΤΔ (σ. 287) ὀρίζει μετὰ τὴν Θ' Ὁραν τὴν Θ. Λειτουργίαν ἀνευ Ἑσπερινοῦ κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. εἰς δὲ τὸν Ἑσπερινὸν ὀρίζει μόνον τὰ τοῦ Τριψιδίου. Τὴν αὐτὴν τάξιν ἀκολουθεῖ καὶ τὸ ΤΠ (σ. 181), ἀλλ' εἰς τὸν Ἑσπερινὸν παρεισάγει καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς μόνον εἰς τὰ ἐσπέρια, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰ ἀπόστιχα. Τὰ ΤΚω (σ. 133), ΤΦ (σ. 137) καὶ ΤΞ (σ. 264) διαχωρίζουν ἐπίσης τὸν Ἑσπερινὸν ὑπὸ τῆς Λειτουργίας, ὀρίζουν ὁμως καὶ εἰς τὰ ἀπόστιχα δοξαστικὸν τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ ἰπολυτίκιον αὐτῆς.

854. Τοῦτο ὀρίζεται μόνον ὑπὸ τοῦ ΤΜ (σ. 217). Ἐθεωρήσαμεν ὁμως αὐτὸ ἀπαραίτητον, μὴ ὑπάρχοντος ἄλλου σημείου τῆς ἀκολουθίας καταλλήλου διὰ τὴν ἔξοδον τοῦ Ἐπιταφίου.

ΛΑ΄.

1134. Ἐάν ἡ ἑορτὴ πύχη τῷ ἀγίῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ, μετατίθεται εἰς τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν ἐν περιπτ. ΛΒ΄ §§ 1138-1142 διάταξιν.⁸⁵⁵

1135. [Κατὰ τὴν ἀρχαίαν ὁμῶς τάξιν ἡ ἑορτὴ δὲν μετατίθεται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μετὰ τῆς τοῦ Μ. Σαββάτου ὡς ἀκολουθῶς.

Τῆ Μ. Παρασκευῇ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας *Πάσα ἡ κτίσις ἠλλοιοῦτο φόβῳ εἰς σ΄* καὶ τὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς *Βουλὴν προαιώνιον εἰς δ΄. Δόξα. Ὡ πῶς ἡ παράνομος συναγωγὴ. Καὶ νῦν, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἰσόδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου. τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκείμενον καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ε΄ τῆς ἑορτῆς (τὰ ἐν τοῖς Ἑσπερινοῖς τῆς κε΄ καὶ κοστ΄). Ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Ἡ ἐκτενής, τὸ Καταξίωσον, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας. Ἀπόστιχα τὰ τῆς ἡμέρας *Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν, ἐν οἷς γίνεται καὶ ἡ ἐκ τοῦ Ἰεροῦ ἔξοδος τοῦ Ἐπιταφίου. Δόξα, Τὸ ἀπ΄ αἰῶνος μυστήριον. Καὶ νῦν, Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον τὸ φῶς. Ἀπολυτικά: Σήμερον τῆς σωτηρίας. Δόξα, Ὁ εὐσχημῶν Ἰωσήφ. Καὶ νῦν, Ταῖς μυροφόροις γυναιξί. Ἡ ἀπόλυσις τῆς ἡμέρας (§ 1790).⁸⁵⁶**

1136. Τῆ αὐτῆ ἡμέρᾳ ἐσπέρας τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον,⁸⁵⁷ ἐν ᾧ μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλονται ἡ λιτὴ καὶ τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς καὶ γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων (βλ. § 1131), μεθ' ἣν γίνεται ἀνάγνωσις καὶ ἄρχεται ὁ Ὁρθρος. Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά: Ὁ εὐσχημῶν Ἰωσήφ. Ὅτε κατήλθες. Δόξα, Ταῖς Μυροφόροις γυναιξί. Καὶ νῦν, Σήμερον τῆς σωτηρίας. Καὶ εὐθὺς στιχολογοῦμεν τὸν Ἄμωμον καὶ ψάλλομεν τὰ ἐγκώμια εἰς στάσεις τρεῖς, ὡς συνήθως (§ 1791 καὶ σημ. 1277)· εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, ἡ αἰτήσεις καὶ τὰ καθίσματα τῆς ἡμέρας *Σινδόνι καθαρᾷ καὶ Ἐξέστησαν χοροί. Εἶτα ψάλλεται ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ καθίσματα Γαβριὴλ ἐξ οὐρανοῦ καὶ Ἀπεστάλη Γαβριὴλ. Τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς κλπ. κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 975). Κανόνες: ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς καὶ ὁ τῆς ἡμέρας μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι ἀμφοτέροι μετὰ τῶν εἰρμῶν. Καταβασίαι διπλαῖ, τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ἑορτῆς.⁸⁵⁸ Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἡμέρας καὶ καθίσματα: Τὸν τάφον σου Σωτήρ. Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ μέγας στρατηγός. Ἀφ΄ σ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου αὐτῆς καὶ τῆς ἡμέρας μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ ἐν τέλει αἱ δύο καταβασίαι. Τὸ Ἅγιος Κύριος ἐκ γ΄ μετὰ τοῦ στίχου Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν... καὶ τὰ δύο ἑξαποστειλάρια τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας δ΄⁸⁵⁹ καὶ τὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς δ΄ μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 973). Δόξα, Τὴν σήμερον μυστικῶς. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Καὶ γίνεται ἡ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου, μεθ' ἣν τὸ ἀπολυτικίον Ὁ εὐσχημῶν Ἰωσήφ, τὸ τροπάριον τῆς προφητείας, ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, ἡ ἐκτενής κλπ. καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἡμέρας (§ 1791).*

855. Βλ. σημ. 845.

856. Τὸ ΤΔ (σ. 287-288) προβλέπει καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὴν τέλειον δύο Ἑσπερινῶν καὶ εἰς μὲν τὸν πρῶτον παρεμβάλλει καὶ τὰ στιχηρὰ καὶ δοξαστικά τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς, ἀναγνώσματα δὲ ὀρίζει μόνον τὰ τῆς ἡμέρας· εἰς δὲ τὸν δεύτερον ὀρίζει ἅπαντα τῆς ἑορτῆς μόνον. Δύο Ἑσπερινούς προβλέπουν ἐπισης καὶ τὰ ΤΦ (σ. 138) καὶ ΤΚω (σ. 135).

857. Τὰ ΤΑΣ (ἀπορροσῶν. κεφ. μγ΄), ΤΞ (σ. 268), ΤΜ (σ. 228) καὶ ΤΡ (σ. 594) παραλείπουν τὸ Ἀπόδειπνον ὡς καὶ τῆ Μ. Παρασκευῆ (βλ. σημ. 847).

858. Τὸ ΤΑΣ ὀρίζει μόνον τὰς τῆς ἡμέρας. Πάντα τὰ λοιπὰ Τυπικὰ ὀρίζουν διπλαῖς.

859. Κατὰ τὸ ΤΠ (σ. 183) προηγοῦνται τὰ τῆς ἡμέρας ὡς «τύπον Κυριακῆς ἐπέχοντα».

1137. Ἐν ταῖς ὤραις λέγομεν ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια τῆς ἑορτῆς καὶ τῆς ἡμέρας. Ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα Τὰς ἑσπερινὰς ἡμῶν εὐχὰς δ'*, τῆς ἡμέρας *Σήμερον ὁ ἄδης γ'* καὶ τῆς ἑορτῆς *Βουλῆν προαιώνιον γ'*.⁸⁶⁰ *Δόξα, Τὴν σήμερον μυστικῶς. Καὶ νῦν, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε*⁸⁶¹ καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας ἅπαντα μετὰ τοῦ ὕμνου τῶν τριῶν παιδῶν. Ἄντι τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστόν. Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ἑορτῆς, τὸ Ἀνάστα ὁ Θεός, Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ἑορτῆς καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Ἄντι τοῦ συνήθους χερουβικοῦ τὸ *Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἐπί σοι χαίρει. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς καὶ τῆς ἡμέρας. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Μνήσθητι, εὐσπλαγχνε καὶ ἡμῶν.*⁸⁶²]

ΛΒ'.

1138. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ ἀγία καὶ μεγάλη Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, τῷ Μ. Σαββάτῳ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα Τὰς ἑσπερινὰς ἡμῶν εὐχὰς γ'*, τῆς ἡμέρας *Σήμερον ὁ ἄδης γ'* καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς *Βουλῆν προαιώνιον εἰς δ'*. *Δόξα, Τὴν σήμερον μυστικῶς. Καὶ νῦν. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε*⁸⁶³ καὶ τὰ ἀναγνώσματα: τὸ α' τοῦ Μ. Σαββάτου *Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός*· τὸ τῆς ἑορτῆς ἐκ τῆς Ἐξόδου *Εἰσήλθε Μωϋσῆς εἰς τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ Χωρηβ*⁸⁶⁴· τὸ δ' τοῦ Μ. Σαββάτου *Ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωάνν*· καὶ τὸ ιε' τοῦ Μ. Σαββάτου *Ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου*.⁸⁶⁵ Εἶτα ὁ ὕμνος τῶν τριῶν παιδῶν. Ἄντι τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστόν. Ὁ Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, τὸ Ἀνάστα ὁ Θεός, τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Ἄντι τοῦ συνήθους Χερουβικοῦ τὸ *Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἐπί σοι χαίρει. Κοινωνικὸν Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Μνήσθητι, εὐσπλαγχνε, καὶ ἡμῶν. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973) μετὰ τοῦ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.*⁸⁶⁶

1139. Περί δὲ τὴν ε' ὥραν τῆς νυκτὸς ἀρχόμεθα τῆς παννυχίδος οὕτως: Ὁ ἱερεὺς· *Εὐλογητὸς ὁ Θεός... Βασιλεῦ οὐράνιε. Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον κλπ., τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ τὸν ν' ψαλμόν. Ἀκολούθως ψάλλεται ὁ κανὼν Κύματι θαλάσσης εἰς σι' μετὰ τῆς καταβασίας εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἀνευ συναπτῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ*

860. Τὸ ΤΡ (σ. 595) ὀρίζει ἀντ' αὐτῶν τὰ ιδιόμελα τῶν ἀποστίχων *Τῷ ἕκτῳ μηνί, οὐχὶ ἀστόχως, διότι ταῦτα δὲν ἐπάλησαν εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς.*

861. Βλ. σημ. 458.

862. Τὸ ΤΦ (σ. 142) ὀρίζει κεχωρισμένως τὴν Λειτουργίαν μετὰ τὴν Θ' ὠραν κατὰ τὴν συνήθη τάξιν, εἵπειτα δὲ τὸν Ἑσπερινὸν ὡς ἐξῆς: Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ἀναστάσιμα δ'*, τοῦ Μ. Σαββάτου γ' καὶ τῆς ἑορτῆς γ'. *Δόξα, Τὴν σήμερον μυστικῶς. Καὶ νῦν, Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὰ ιε' ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ ὁ ὕμνος τῶν τριῶν παιδῶν. Ἡ ἔκτενης κλπ. Ἀπόστιχα καὶ δοξαστικὸν τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ ἀπολυτίκιον αὐτῆς ἐκ γ'.*

863. Βλ. σημ. 458.

864. Τὰ ΤΚ (σ. 110) καὶ ΤΜΕ (§ 70, σ. 235) ὀρίζουν τὸ ἀνάγνωσμα τῆς Γενέσεως *Ἐξῆλθεν Ἰακώβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὄρκου. Τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον προκρίνομεν τὸ τῆς Ἐξόδου, ἐξηγήσαμεν εἰς τὰς εἰσαγωγικὰς παρατηρήσεις (§ 967 δ').*

865. Ἡ ἀρχαία τάξις ἀπαιτεῖ νὰ ἀναγνωσθοῖν κατὰ σειρὰν: τὸ Α' ἀνάγνωσμα τοῦ Μ. Σαββάτου, τὰ πέντε τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μ. Σαββάτου. Ἄλλ' εἰς τὰς ἐνορίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγνωσθοῦν εἰκοσιν ἀναγνώσματα. Διὰ τοῦτο ἠκολουθήσαμεν τὴν ὑπὸ τῶν ΤΚ καὶ ΤΜΕ καθιερωθεῖσαν χάριν συντομίας τάξιν.

866. Τὸ ΤΦ (σ. 143) προβλέπει, ὅπως καὶ εἰς τὴν προηγουμένην περίπτωσιν (σημ. 862) δύο Ἑσπερινούς, τὸν ἕνα μετὰ τῆς Λειτουργίας, εἰς ὃν ὀρίζει τὰ τῆς ἡμέρας ὕμνους καὶ ἀναγνώσματα, καὶ τὸν ἕτερον ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ, εἰς ὃν ὀρίζει τὰ τῆς ἑορτῆς.

οἶκος τῆς ἑορτῆς· εἶτα κάθισμα τῆς ἡμέρας *Τὸν τάφον σου Σωτήρ* καὶ τῆς ἑορτῆς *Ὁ μέγας στρατηγός*. Ἀφ' οὗ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Μ. Σαββάτου. Μετὰ τὴν θ' ὥδην τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον *Ὅτε κατῆλθες· Δόξα, καὶ νῦν, Σήμερον τῆς σωτηρίας*. Ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973) μετὰ τοῦ *καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*.

1140. Καὶ εὐθύς ὁ προεξάρχων ἱερεὺς ψάλλει τὸ *Δεῦτε λάβετε φῶς* καὶ τὸ *Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ Σωτήρ*.⁸⁶⁷ καὶ γίνεται ἡ τελετὴ τῆς Ἀναστάσεως κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1796), ἀλλ' ἀφοῦ ψαλῆ τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ, ψάλλεται *Δόξα, Σήμερον τῆς σωτηρίας*. Καὶ νῦν τὸ αὐτό. Εἶτα τὰ εἰρηνικά καὶ ἀκολουθῶς οἱ κανόνες τοῦ Πάσχα μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*, καὶ τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου *Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*, ἀμφοτέρω μετὰ τῶν εἰρῶν. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ὥδης αἱ καταβασαίαι τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ Πάσχα,⁸⁶⁸ τὸ *Χριστὸς ἀνέστη γ'*, τὸ *Ἀναστὰς Ὁ Ἰησοῦς ἅπαξ*, συναπτη μικρὰ καὶ ἐκφώνησις κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πάσχα (§ 1797). Ἀπὸ γ' ὥδης ἡ ὑπακοή,⁸⁶⁹ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Πάσχα. Ἀφ' οὗ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου, καὶ εὐθύς τὸ προκειμένον *Εὐαγγελίξεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας...*, τὸ *Πᾶσα πνοὴ* καὶ τὸ *Εὐαγγέλιον τῆς Λειτουργίας τῆς ἑορτῆς*.⁸⁷⁰ Εἶτα τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι ἐκ γ'* καὶ εὐθύς· *Δόξα, Ταῖς τῆς Θεοτόκου*. Καὶ νῦν τὸ αὐτό. Στίχος *Εὐαγγελίξεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν* καὶ τὸ ἰδιώμελον *Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ*. Τὸ *Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*, τὸ *Κύριε ἐλέησον* ἰβ' καὶ ἡ ἐκφώνησις *Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς*.⁸⁷¹ Ἀκολουθῶς ψάλλονται αἱ ὥδαι ζ' καὶ η' καὶ ἡ θ' ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων αὐτῶν. Ἐξαποστειλάρια τοῦ Πάσχα καὶ τὰ δύο τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον* καὶ ψάλλομεν σπικηρὰ τῆς Ὀκτωήχου *Ἵμνουμέν σου, Χριστέ δ'*, τῆς ἑορτῆς δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς (§ 973) εἰς τὰ δύο τελευταῖα καὶ τὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. *Δόξα, Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον*. Καὶ νῦν, *Ἀναστάσεως ἡμέρα*. *Τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'* καὶ τὸ *Σήμερον τῆς σωτηρίας ἅπαξ*. Καὶ ἀναγινώσκειται ὁ κατηχητικὸς Λόγος τοῦ Χρυσοστόμου, εἶτα ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον αὐτοῦ *Ἡ τοῦ στόματός σου* καὶ ἄρχεται ἡ Θ. Λειτουργία.

1141. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ μετὰ τὸ *Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ἀνέστη* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ ὡς συνήθως. Εἶτα τὰ εἰρηνικά, τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.⁸⁷² Εἶτα τὸ *Χριστὸς ἀνέστη*, τὸ *Σήμερον τῆς σωτηρίας*, καὶ ἡ ὑπακοή *Προλαβοῦσαι τὸν Ὅρθρον*. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατῆλθες*. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ *Ὅσοι εἰς Χρι-*

867. Τὰ ΤΚ (σ. 111), ΤΜΕ (§ 71, σ. 236) καὶ ΤΞ (σ. 271) ὀρίζουν πρὸ τοῦ *Τὴν ἀνάστασίν σου* τὸ *Εὐαγγέλιον γῆ χαρὰν μεγάλην*, τὸ ὁποῖον ὁμοως φρονοῦμεν ὅτι οὐδεμίαν θέσιν ἔχει ἐνιαυθῶ.

868. Ὁμοφώνως πάντα τὰ Τυπικά, μὴδὲ τοῦ ΤΚ (σ. 111) ἐξαρουμένου, ὀρίζουν διπλᾶς καταβασίας, καὶ μόνον τὸ ΤΜΕ (§ 71, σ. 236) ὀρίζει μόνον τὰς τοῦ Πάσχα.

869. Τὰ ΠΠ (σ. 185) καὶ ΤΞ (σ. 271) ἀγνοοῦν τὴν ὑπακοήν, τὸ δὲ ΤΔ (σ. 290) ἀποκλείει αὐτήν· πάντα τὰ λοιπὰ Τυπικά ὁμοως ὀρίζουν αὐτήν.

870. Τὰ μοναχικά Τυπικά ὀρίζουν τὸ *Ἀναστᾶσα Μαριάμ*, διότι εἰς τὴν Λειτουργίαν ὀρίζουν τὰ *Εὐαγγέλια* ἀμφοτέρων τῶν ἑορτῶν. Μὴ τηρουμένης ὁμοως τῆς τάξεως ταύτης ἐν ταῖς ἐνορίας, εὐλογον εἶναι νὰ ἀναγνωσθῇ ἐνιαυθῶ τὸ *Εὐαγγέλιον* τῆς Λειτουργίας τῆς ἑορτῆς, ὡς ὀρίζει τὸ ΤΜΕ (§ 71, σ. 236).

871. Τὰ ΤΑΣ, ΤΔ, ΤΦ (σ. 146) καὶ ΤΚω (σ. 140) ὀρίζουν μόνον τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ* καὶ τὸ *Ἀναστὰς Ὁ Ἰησοῦς* καὶ εὐθύς τὰς λοιπὰς ὥδας τῶν κανόνων, ἀποσιωποῦν δὲ τὰ *Ταῖς τῆς Θεοτόκου* κλπ., τὰ ὁποῖα πιθανῶς παρεσιγήθησαν μεταγενεστέρως κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰς ἄλλας περιπτώσεις τῆς ἑορτῆς.

872. Τοῦτο ὀρίζουν πάντα τὰ Τυπικά. Μόνον τὰ ΤΚ (σ. 113) καὶ ΤΜΕ (§ 72, σ. 236) ὀρίζουν ἀντίφωνα μὲν τοῦ Πάσχα, εἰσοδικὸν δὲ τοῦ *Εὐαγγελισμοῦ*. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι λογικῶς καὶ ἱστορικῶς ἀνακόλουθον, ὡς ἀλλοῦχοῦ ἐσημειώσαμεν (σημ. 101), ἰδιαιτέρως δὲ διὰ τὸ Πάσχα, τὴν ἑορτὴν τῶν ἑορτῶν.

σπόν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Πάσχα καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε [καὶ Ἐξελέετο Κύριος τὴν Σιών]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ Χριστὸς ἀνέστη. Τὸ αὐτὸ ἐκ γ' μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν καὶ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973) μετὰ τοῦ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ τοῦ πασχαλίου διαλόγου ἐν τέλει (§ 1798).

Ἡ ἀπόδοσις.⁸⁷³

1142. Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας μετὰ τὸ Χριστὸς ἀνέστη καὶ τὰ εἰρηνικά εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ β' ἤχου δ' καὶ τῆς ἑορτῆς Βουλὴν προαιώνιον εἰς στ'. Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Τίς Θεὸς μέγας καὶ τὸ Εὐαγγέλιον Οὐσῆς ὀψίας. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ α' στιχηρὸν τοῦ β' ἤχου Ἡ ἀνάστασίς σου, Χριστέ Σωτήρ, καὶ τὰ Πάσχα ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, Σήμερον χαρὰς εὐαγγέλια. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ', τὸ Σήμερον τῆς σωτηρίας ἅπαξ. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973) μετὰ τοῦ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ τοῦ πασχαλίου διαλόγου ἐν τέλει (§ 1798).

ΛΓ'.

1143. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Δευτέρᾳ τῆς Διακαινησίμου, τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα ἐσπέρας μετὰ τὸ Χριστὸς ἀνέστη καὶ τὰ εἰρηνικά εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ β' ἤχου δ' καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς Βουλὴν προαιώνιον εἰς στ'.⁸⁷⁴ Δόξα, καὶ νῦν. Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ μέγα προκείμενον Τίς Θεὸς μέγας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν § 973. Εἶτα Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι κλπ. καὶ τὸ Εὐαγγέλιον Οὐσῆς ὀψίας. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ α' στιχηρὸν τοῦ β' ἤχου Ἡ ἀνάστασίς σου, Χριστέ Σωτήρ καὶ τὰ στιχηρὰ Πάσχα ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (ἢ ἀντ' αὐτῶν τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν⁸⁷⁵). Δόξα, Σήμερον χαρὰς εὐαγγέλια. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ' καὶ τὸ Σήμερον τῆς σωτηρίας ἅπαξ. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 973) μετὰ τοῦ καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ τοῦ πασχαλίου διαλόγου ἐν τέλει (§ 1798).

1144. Τῇ Δευτέρᾳ πρωτὶ τὸ Μεσονυκτικὸν τῆς Διακαινησίμου, ἵτοι τὸ Χριστὸς ἀνέστη γ', τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ γ' καὶ τὰ λοιπὰ ἐκ τρίτου (§ 1799). Μετὰ δὲ τὴν τρίτην ἐπανάληψιν ψάλλεται ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς, τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ' καὶ ἀπόλυσις.⁸⁷⁶

873. Περί τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὰ πλεῖστα τῶν Τυπικῶν σιωποῦν. Μόνον τὸ ΤΦ ὀρίζει ρητῶς: «Τῇ δὲ μεγάλῃ Κυριακῇ ἐσπέρας λέγομεν καὶ τὰ ἐσπέρια καὶ δοξαστικά τῆς ἑορτῆς ὁμοῦ μὲ τὰ ἀναστάσιμα· ὁμοίως καὶ εἰς τὰ ἀπόστιχα. Καὶ οὕτως ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ». Τὰ δὲ ΤΔ (σ. 293), ΤΜΕ (§ 76, σ. 238) καὶ ΤΡ (σ. 602) ὀρίζουν τὴν ἀπόδοσιν εἰς τὸν Ἑσπερινόν, ὅταν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Δευτέρᾳ ἢ Τρίτῃ ἢ Τετάρτῃ τῆς Διακαινησίμου. Εἶναι λοιπὸν λογικὸν νὰ τηρηθῆ ἡ αὐτὴ τάξις καὶ εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν. Ὅθεν ὠρίσαμεν τὰ τῆς ἀποδόσεως κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας.

874. Μόνον τὸ ΤΜΕ (§ 73, σ. 237) ὀρίζει ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ', ἐνῶ ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει εἰς τὴν ἀπόδοσιν ὀρίζει δ' καὶ στ' (ΤΜΕ § 76, σ. 238).

875. Κατὰ τὸ ΤΠ (σ. 187).

876. Περί τῆς λιτῆς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ ΤΜΕ οὐδὲν λέγει, ἐνῶ τὰ ΤΑΣ (ἀποροῦμ. κεφ. με'), ΤΠ (σ. 186), ΤΦ (σ. 148), ΤΚω (σ. 143), ΤΕ (σ. 274) καὶ ΤΡ (σ. 600) τοποθετοῦν αὐτὴν εἰς τὸν Ἑσπερινόν κατὰ τὴν συνήθη τάξιν τῶν ἀγρυπνιῶν. Τὸ ΤΔ ὁμῶς (σ. 292) μετὰ τὸν Ἑσπερινόν ἀρχεται τῆς ἀγρυπνίας διὰ τοῦ Ἀποδείπνου τῆς Διακαινησίμου καὶ ἐν αὐτῷ τοποθετεῖ τὴν λιτὴν. Επειδὴ δὲ τὸ Ἀπόδειπνον τῆς Διακαινησίμου εἶναι ὁμοιον πρὸς τὸ Μεσονυκτικόν, ἔπειτα ὅτι καὶ εἰς τὴν ἀκολουθίαν ταύτην εἶναι δυνατόν καὶ πρέπον νὰ ἐνταχθῆ ἡ λιτὴ, ὅταν δὲν τελεῖται ἀγρυπνία, ὅπως ἐντάσσεται εἰς τὸ σῆμαθες Μεσονυκτικόν. Τοιοῦτο ἀκριβῶς ὀρίζει τὸ ΤΔ (σ. 299) διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὅταν τύχη ἐν τῇ Διακαινησίμῳ ἐβδομάδι.

1145. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ μετὰ τὸ Χριστὸς ἀνέστη ψάλλεται Δόξα, Σήμερον τῆς σωτηρίας. Καὶ νῦν τὸ αὐτὸ (βλ. § 1140). Εἶτα τὰ εἰρηνικά· [καὶ ψάλλεται ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς καὶ μετ' αὐτὸν τὰ δύο καθίσματα Γαβριὴλ ἐξ οὐρανοῦ καὶ Ἀπεστάλη Γαβριὴλ⁸⁷⁷]. Καὶ εὐθὺς τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι γ'. Δόξα, Ταῖς τῆς Θεοτόκου κλπ. ὡς ἐν § 1140. Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς οἱ κανόνες τοῦ Πάσχα καὶ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν καταβασίων καὶ τῶν συναπτῶν ὡς ἐν § 1140. Μετὰ τὸ συναξάριον τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι ἐκ γ', τὸ Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς ἐκ γ' καὶ αἱ λοιπαὶ ψόδαι. Τὰ ἑξαποστειλάρια καὶ οἱ αἶνοι ὡς ἐν § 1140 μετ' ἀναστασίμων στιχηρῶν τοῦ β' ἤχου. Μετὰ τὸ Ἀναστάσεως ἡμέρα τὸ Χριστὸς ἀνέστη γ', τὸ Σήμερον τῆς σωτηρίας ἀπαξ καὶ ἄρχεται ἡ Λειτουργία.

1146. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 1141. Ἀπόστολος ὁμοῦ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Εὐαγγελίζου γῆ... Ὡς ἐμπνύω Θεοῦ κυβατῶ.⁸⁷⁸ Κοινωνικόν· [Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε καὶ] Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών.

1147. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑσπέρας γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς κατὰ τὴν ἐν περιπτ. ΛΒ' 1142 διάταξιν πλὴν τοῦ Εὐαγγελίου· ψάλλονται δὲ στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ γ' ἤχου καὶ προκείμενον Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ.

ΛΔ'.

1148. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Τρίτῃ ἢ τῇ Τετάρτῃ τῆς Διακαινησίμου, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ἀπαραλλάκτως κατὰ τὴν ἐν περιπτ. ΛΓ' §§ 1143-1147 διάταξιν, ἐναλλασσομένον μόνον τῶν ἤχων καὶ τῶν προκειμένων καὶ παραλειπομένου τοῦ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ Εὐαγγελίου.

Τῆ ΚΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ.

Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Διακαινησίμου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος.

1149. Ἡ διάταξις τῆς ἀκολουθίας κατὰ περίπτωσιν περιελήφθη εἰς τὸ τυπικὸν τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Ἐὰν δὲ ἡ σύναξις τύχη ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου καὶ ἐπέκεινα, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς καταλιμπάνεται.

Τῆ ΚΖ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος Ματρῶνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκη.

Ἡ μνήμη τῆς ἁγίας συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Α' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν μέχρι τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου.

⁸⁷⁷ Δὲν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ ΤΚ καὶ ΤΜΕ, ὀρίζονται ὁμοῦ ὑπὸ πάντων τῶν μοναχικῶν Τυπικῶν (ΤΔ σ. 292, ΤΠ σ. 187, ΤΦ σ. 149, ΤΚω σ. 143, ΤΞ σ. 275 καὶ ΤΡ σ. 601).

⁸⁷⁸ Τὰ πλείστα τῶν Τυπικῶν σιωποῦν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, ἀφήνοντα ἴσως νὰ ἐνοηθῇ ὅτι δέον νὰ ψαλῆ ὁ εἰρμὸς τῆς θ' τοῦ Πάσχα. Ἐπειδὴ ὁμοῦ δὲν πρόκειται περὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τοῦ Πάσχα, εὐρίσκομεν λογικὴν τὴν διάταξιν τῶν ΤΜΕ (§ 75, σ. 238), ΤΞ (σ. 275) καὶ ΤΡ (σ. 602) ὀρίζουσας τὸν εἰρμὸν τῆς θ' τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Οὕτως ὠρίσαμεν καὶ διὰ τὸ κοινωνικόν, ἀφήσαντες ὁμοῦ καὶ τὸ τοῦ Πάσχα ὡς προαιρητικόν.

1150. Ἐάν τύχη ἐν Κυριακῇ ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγίας καταλιμπάνεται. Ἐπίσης καταλιμπάνεται, ἐάν τύχη ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου καὶ ἐπέκεινα.

Ἐάν τύχη ἐν καθημερινῇ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγίας καὶ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1692-1717, 1726-1727, 1735-1736, 1742-1743, 1748-1758 καὶ 1765-1766 διάταξιν ἀναλόγως τῆς ἡμέρας.

Ἐάν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Β΄ ἢ Γ΄ ἢ Δ΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγίας καὶ τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1711 καὶ 1728-1729 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆ ΚΗ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰλαρίωνος τοῦ νέου.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπιπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Γ΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Β΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων.

1151. Ἐν οἰαδῆποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κζ΄ τοῦ μηνός (§ 1150).

Τῆ ΚΘ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἀγίων μαρτύρων Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων, Κυρίλλου διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς· καὶ τῶν ἀγίων μαρτύρων Ἰωῆ, Βαραχισίου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

Ἡ μνήμη τῶν ἀγίων συμπιπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Δ΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Β΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Μ. Δευτέρας.

1152. Ἐκ τῶν δύο ἀκολουθιῶν τοῦ Μηναίου ψάλλεται ἡ μία μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου, ἐάν δὲν συμπέσῃ ἐν Κυριακῇ ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν ἢ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου καὶ ἐπέκεινα, ὅτε ἀμφοτέραι καταλιμπάνονται. Τηροῦνται δὲ κατὰ περιπτώσει τὰ διαταχθέντα τῇ κζ΄ τοῦ μηνός (§ 1150).

Τῆ Λ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου, συγγραφέως τῆς Κλίμακος.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπιπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Δ΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ Θωμᾶ, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Β΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Μ. Τρίτης.

1153. Ἐάν τύχη μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς ΣΤ΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, τηροῦνται τὰ διαταχθέντα τῇ κζ΄ τοῦ μηνός (§ 1150).

Ἐάν τύχη ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου καταλιμπάνεται.

Ἐάν δὲ τύχη τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου μετὰ τῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 διάταξιν.

Τῆ ΛΑ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ὑπατίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Δ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ Θωμᾶ, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Β΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Μ. Τετάρτης.

1154. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ λ΄ τοῦ μηνός (§ 1153).

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ἔχον ἡμέρας λ'.

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιγ' καὶ ἡ νύξ ὥρας ια'.

Τῆ Α' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας.

Ἡ μνήμη τῆς ὁσίας συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Δ' ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τετάρτης τοῦ Θωμᾶ, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Β' ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Μ. Πέμπτης.

1155. Ἐὰν τύχη ἐν καθημερινῇ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς) μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς ΣΤ' ἐβδομάδος, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κς' Μαρτίου (§ 1150), καταλιμπανομένου τοῦ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ δοξαστικοῦ τῆς ἁγίας καὶ τοῦ ἀπολυτικίου αὐτῆς.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Β' ἢ Γ' ἢ Δ' ἐβδομάδος, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1705 καὶ 1727-1729 διάταξιν, ψάλλεται ὁμως καὶ τὸ δοξαστικὸν αὐτῆς τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας ἀντὶ τοῦ νεκρωσίου τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας. Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν τύχη ἐν Κυριακῇ τοῦ Τριωδίου ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Ε' ἐβδομάδος ἢ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπανεται.

Ἐὰν τέλος τύχη ἐν καθημερινῇ μετὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας μετὰ τῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 διάταξιν, λέγεται δὲ καὶ τὸ δοξαστικὸν αὐτῆς καὶ τὸ ἀπολυτικίον. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας. Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆ Β' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Τίτου τοῦ θαυματουργοῦ.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Δ' ἐβδομάδος μέχρι τῆς Πέμπτης τοῦ Θωμᾶ, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Β' ἐβδομάδος μέχρι τῆς Μ. Παρασκευῆς.

1156. Ἐὰν τύχη ἐν καθημερινῇ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς) μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς ΣΤ' ἐβδομάδος, ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1692-1717, 1726-1727, 1735-1736, 1742-1743, 1748-1758 καὶ 1765-1766 διάταξιν ἀναλόγως τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Β' ἢ Γ' ἢ Δ' ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1705 καὶ 1727-1729 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν τύχη ἐν Κυριακῇ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Ε' ἐβδομάδος ἢ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπανεται.

Ἐὰν δὲ τύχη ἐν καθημερινῇ μετὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆ Γ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Νικήτα,
ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ Μηδικίου.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Παρασκευῆς τοῦ Θωμᾶ, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Β' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν μέχρι τοῦ Μ. Σαββάτου.

1157. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ β' τοῦ μηνός (§ 1156).

Τῆ Δ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου τοῦ ἐν τῷ Μαλεῶ.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Δ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν μέχρι τοῦ Σαββάτου τοῦ Θωμᾶ, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα.

1158. Ἐὰν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τῆς Παρασκευῆς τοῦ Θωμᾶ, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ β' τοῦ μηνός (§ 1156).

Ἐὰν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1818-1820 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, κοινωνικὸν δὲ τῆς ἑορτῆς.

Τῆ Ε' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Κλαυδίου, Διοδώρου, Οὐϊκτωρος,
Οὐϊκτωρίνου, Παππίου, Νικηφόρου καὶ Σεραπίωνος.

Ἡ μνήμη τῶν μαρτύρων συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Διακαινησίμου.

1159. Ἐὰν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τοῦ Σαββάτου τοῦ Θωμᾶ, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ β' καὶ δ' τοῦ μηνός (§§ 1156 καὶ 1158).

Ἐὰν δὲ τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων, ἡ ἀκολουθία τῶν μαρτύρων καταλιμπάνεται.

Τῆ ΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Εὐτυχίου, πατριάρχου
Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Δευτέρας τῶν Μυροφόρων, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Γ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Διακαινησίμου.

1160. Ἐὰν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τοῦ Σαββάτου τοῦ Θωμᾶ, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ β' καὶ δ' τοῦ μηνός (§§ 1156 καὶ 1158).

Ἐὰν τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται.

Ἐὰν δὲ τύχη τῇ Δευτέρᾳ τῶν Μυροφόρων, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 καὶ 1825 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆ Ζ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλιπίου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τρίτης τῶν Μυροφόρων, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Διακαινησίμου.

1161. Ἐν οἰαδῆποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ β΄, δ΄ καὶ στ΄ τοῦ μηνός (§§ 1156, 1158 καὶ 1160).

Τῆ Η΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα Ἡρωδίωνος,
Ἀγάβου, Ρούφου, Ἀσυγκρίτου, Φλέγοντος καὶ Ἐρμού.

Ἡ μνήμη τῶν ἀποστόλων συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τετάρτης τῶν Μυροφόρων, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Διακαινησίμου.

1162. Ἐν οἰαδῆποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ β΄, δ΄ καὶ στ΄ τοῦ μηνός (§§ 1156, 1158 καὶ 1160).

Τῆ Θ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐνυχίου τοῦ ἐν Καισαρείᾳ.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Πέμπτης τῶν Μυροφόρων, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Γ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου.

1163. Ἐν οἰαδῆποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ β΄, δ΄ καὶ στ΄ τοῦ μηνός (§§ 1156, 1158 καὶ 1160).

Τῆ Ι΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου,
Μακαρίου, Ἀφρικανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

Ἡ μνήμη τῶν μαρτύρων συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῶν Μυροφόρων, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Γ΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου.

1164. Ἐν οἰαδῆποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ β΄, δ΄ καὶ στ΄ τοῦ μηνός (§§ 1156, 1158 καὶ 1160).

Τῆ ΙΑ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀντίπα, ἐπισκόπου Περγάμου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Ε΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν μέχρι τοῦ Σαββάτου τῶν Μυροφόρων, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Δ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ.

1165. Ἐὰν τύχη ἐν οἰαδῆποτε ἡμέρᾳ μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῶν Μυροφόρων, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ β΄, δ΄ καὶ στ΄ τοῦ μηνός (§§ 1156, 1158 καὶ 1160).

Ἐὰν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν Μυροφόρων, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1818-1820 καὶ 1826 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆ IB' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ Θωμᾶ.

1166. Ἐὰν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τοῦ Σαββάτου τοῦ Θωμᾶ, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ β', δ' καὶ στ' τοῦ μηνός (§§ 1156, 1158 καὶ 1160).

Ἐὰν τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων ἢ τοῦ Παραλύτου, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλαμβάνεται.

Ἐὰν δὲ τύχη ἀπὸ τῆς Δευτέρας ἕως τῆς Παρασκευῆς τῆς ἑβδομάδος τῶν Μυροφόρων, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 διάταξιν· τῷ δὲ Σαββάτῳ τῶν Μυροφόρων κατὰ τὴν ἐν §§ 1818-1820 καὶ 1826 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆ ΙΓ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Μαρτίνου πάπα Ρώμης.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ Παραλύτου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ Θωμᾶ.

1167. Ἐὰν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τοῦ Σαββάτου τοῦ Θωμᾶ, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ β' καὶ δ' τοῦ μηνός (§§ 1156 καὶ 1158).

Ἐὰν τύχη ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς τοῦ Παραλύτου, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιβ' τοῦ μηνός (§ 1166).

Ἐὰν δὲ τύχη τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Παραλύτου, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 καὶ 1832 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆ ΙΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου.

Ἡ μνήμη τῶν ἀποστόλων συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ Παραλύτου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τετάρτης τοῦ Θωμᾶ.

1168. Ἐὰν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ Παραλύτου, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ β', δ', ιβ' καὶ ιγ' τοῦ μηνός (§§ 1156, 1158, 1166 καὶ 1167).

Ἐὰν δὲ τύχη τῇ Τρίτῃ τοῦ Παραλύτου, ἡ ἀκολουθία τῶν ἀποστόλων μετὰ τῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 καὶ 1832 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆς Ἰε' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κρήσκεντος.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Πέμπτης τοῦ Θωμᾶ.

1169. Ἐὰν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ Παραλύτου, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ β', δ', ιβ', ιγ' καὶ ιδ' τοῦ μηνός (§§ 1156, 1158, 1166, 1167 καὶ 1168).

Ἐὰν δὲ τύχη τῆς Τετάρτης τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται.

Τῆς Ιστ' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων γυναικῶν Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας.

Ἡ μνήμη τῶν μαρτύρων συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Πέμπτης μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Παρασκευῆς τοῦ Θωμᾶ.

1170. Ἐὰν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ β', δ' καὶ ιβ' τοῦ μηνός (§§ 1156, 1158 καὶ 1166).

Ἐὰν τύχη τῆς Δευτέρας ἢ Τρίτης τοῦ Παραλύτου, ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων μετὰ τῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 καὶ 1832 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν τύχη τῆς Τετάρτης τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται.

Ἐὰν δὲ τύχη τῆς Πέμπτης μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν, ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων μετὰ τῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν § 1837 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆς Ιζ' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Συμεῶν τοῦ ἐν Περσίδι.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Παρασκευῆς μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Δ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν μέχρι τοῦ Σαββάτου τοῦ Θωμᾶ.

1171. Ἐὰν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ β' τοῦ μηνός (§ 1156).

Ἐὰν τύχη ἐν καθημερινῇ τῆς ἑβδομάδος τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 διάταξιν· ἐὰν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1818-1820 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων ἢ τοῦ Παραλύτου, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται.

Ἐὰν τύχη ἐν καθημερινῇ τῆς ἑβδομάδος τῶν Μυροφόρων, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 καὶ 1825 διάταξιν· ἐὰν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος, τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1818-1820 καὶ 1826 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη τῆς Δευτέρας ἢ Τρίτης τοῦ Παραλύτου, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 καὶ 1832 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη τῆς Τετάρτης τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται.

Ἐάν δὲ τύχη τῇ Πέμπτῃ ἢ Παρασκευῇ μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν § 1837 διάταξιν.

Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆ ΙΗ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου
Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων μέχρι τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων.

1172. Ἐάν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τῆς Παρασκευῆς μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ β΄ καὶ ιζ΄ τοῦ μηνός (§§ 1156 καὶ 1171).

Ἐάν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν § 1837 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆ ΙΘ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Παφνουτίου.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Μ. Δευτέρας μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Δευτέρας τῶν Μυροφόρων.

1173. Ἐάν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ β΄, ιζ΄ καὶ ιη΄ τοῦ μηνός (§§ 1156, 1171 καὶ 1172).

Ἐάν δὲ τύχη τῇ Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται.

Τῆ Κ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Μ. Τρίτης μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Σαμαρείτιδος, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τρίτης τῶν Μυροφόρων.

1174. Ἐάν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ β΄, ιζ΄, ιη΄ καὶ ιθ΄ τοῦ μηνός (§§ 1156, 1171, 1172 καὶ 1173).

Ἐάν δὲ τύχη τῇ Δευτέρᾳ τῆς Σαμαρείτιδος, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν § 1837 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆ ΚΑ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰανουαρίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Μ. Τετάρτης μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Σαμαρείτιδος, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τετάρτης τῶν Μυροφόρων.

1175. Ἐάν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ β΄, ιζ΄, ιη΄ καὶ ιθ΄ τοῦ μηνός (§§ 1156, 1171, 1172 καὶ 1173).

Ἐάν δὲ τύχη τῆ Δευτέρα ἢ Τρίτη τῆς Σαμαρείτιδος, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν § 1837 διατάξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆ ΚΒ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Μ. Πέμπτης μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Σαμαρείτιδος, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Πέμπτης τῶν Μυροφόρων.

1176. Ἐάν τύχη ἐν οἰαδιήποτε ἡμέρα μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Σαμαρείτιδος, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ β΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄ καὶ κα΄ τοῦ μηνός (§§ 1156, 1171, 1172, 1173 καὶ 1175).

Ἐάν δὲ τύχη τῇ Τετάρτῃ τῆς Σαμαρείτιδος, καθ΄ ἦν ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται.

Τῆ ΚΓ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Γεωργίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Μ. Παρασκευῆς μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Σαμαρείτιδος, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῶν Μυροφόρων.

1177. Εἰσαγωγικὴ παρατήρησις. Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου κατὰ τὸ π.ἡ. οὐδέποτε ἐωρτάζεται πρὸ τοῦ Πάσχα, διότι μόνον ἀπὸ τῆς Μ. Παρασκευῆς καὶ ἐπέκεινα ἦτο δυνατόν νὰ τύχη, μετετίθετο δὲ εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου, ὅταν συνέπιπτε τῇ Μ. Παρασκευῇ ἢ τῇ Μ. Σαββάτῳ ἢ τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.⁸⁷⁹ Τοῦτο εἶχεν ὡς συνέπειαν νὰ προσλάβῃ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἀναστάσιμον χαρακτῆρα (βλ. τὰ εἰς ἦχον δ΄ τέσσαρα ἰδιόμελα τῆς λιτῆς, τὸ κάθισμα τῆς α΄ στιχολογίας, τὸν α΄ κανόνα, τὸ ἐξαποστειλᾶριον, τὸ α΄ στιχηρὸν τῶν αἰῶνων καὶ τὸ δοξαστικὸν Ἀνέτειλε τὸ ἔσφ). Ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς ὁμως τοῦ ν.ἡ. ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου εἶναι δυνατόν νὰ τύχη καὶ ἐνωρίτερον, ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν καὶ ἐξῆς, εἰς περιόδον δηλ., καθ΄ ἣν δὲν εἶναι ἀναγκαῖα ἡ μετάθεσις αὐτῆς. Παρὰ ταῦτα λόγῳ τῆς φαιδρότητος τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἀναστασίμου χαρακτῆρος τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια νὰ μετατίθεται ἡ ἑορτὴ εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου, εἰς οἰανδήποτε ἡμέραν πρὸ αὐτῆς καὶ ἂν ἤθελε συμπέσει. Ἡ μετάθεσις εἶναι ἀσφαλῶς σκόπιμος καὶ πρόσφορος διὰ τὰς κατὰ κόσμον ἐκκλησίας, διότι ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐωρτάζεται λαμπρῶς πανταχοῦ. Ἄλλως ὁμως ἔχει τὸ πρῶγμα διὰ τὰς μονάς, αἱ ὁποῖαι δύνανται κάλλιστα νὰ ἐωρτάζουσι τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου καθ΄ ἣν ἡμέραν ἤθελε τύχει, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι θὰ ἐξαίρεθοῦν τῆς ἀκολουθίας οἱ ἔχοντες ἀναστάσιμον χαρακτῆρα ἕμνοι, θὰ τελῆται δὲ Προηγιασμένη, ἐάν ἡ ἑορτὴ τυγχάνῃ ἐκτὸς Σαββάτου ἢ Κυριακῆς. Ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται ἐν τῇ ἐν Πάτμῳ ἰ. μονῇ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ὅπως δὲ ἡ ἑορτὴ πρέπει νὰ μετατίθεται, ὅταν συμπύπτῃ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα. Διὰ ταῦτα ὠρίσαμεν μὲν μετὰ θεοῦ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου, ἐάν τύχη εἰς οἰανδήποτε πρὸ αὐτῆς ἡμέραν, διὰ τὴν ἀκριβείαν ὁμως τῆς τάξεως καὶ διὰ τὸ ἐνδεχόμενον ἐορτασμοῦ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου καθ΄ ἣν ἡμέραν συμπύπτει αὕτη, παραθέτομεν ἐντὸς ἀγκυλῶν καὶ διὰ μικροτέρων στοιχείων τὰς σχετικὰς διατάξεις, προτάσομεν δὲ εἰδικὴν διαρῆθμωσιν τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου διὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας.

879. Βλ. ΤΜΕ, κγ΄ Ἀπριλίου, περίπτ. Α΄ § 1, σ. 239.

1178. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συνιίπτεται	Περίπτ.	§§
Ἰαν. 11	Μαρτ. 22	Τῆ Πέμπ. τῆς Σαμαρείτ.	ΙΣΤ'	1216
Ἰαν. 12	Μαρτ. 23	Τῆ Τετ. τῆς ἀποδ. τῆς Μεσοπ.	ΚΑ'	1230
Ἰαν. 13	Μαρτ. 24	Τῆ Τρίτῃ τῆς Σαμαρείτ.	Κ'	1228
Ἰαν. 14	Μαρτ. 25	Τῆ Δευτ. τῆς Σαμαρείτ.	Κ'	1228
Ἰαν. 15	Μαρτ. 26	Τῆ Κυρ. τῆς Σαμαρείτ.	ΙΕ'	1212-1215
Ἰαν. 16	Μαρτ. 27	Τῷ Σαββ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	Κ'	1229
Ἰαν. 17	Μαρτ. 28	Τῆ Παρασκ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	Κ'	1228
Ἰαν. 18	Μαρτ. 29	Τῆ Πέμπ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	Κ'	1228
Ἰαν. 19	Μαρτ. 30	Τῆ Τετ. τῆς Μεσοπεντ.	ΙΘ'	1224-1227
Ἰαν. 20	Μαρτ. 31	Τῆ Τρίτῃ τοῦ Παραλύτου	ΙΗ'	1221-1223
Ἰαν. 21	Ἀπρ. 1	Τῆ Δευτ. τοῦ Παραλύτου	ΙΣΤ'	1216
Ἰαν. 22	Ἀπρ. 2	Τῆ Κυρ. τοῦ Παραλύτου	ΙΕ'	1212-1215
Ἰαν. 23	Ἀπρ. 3	Τῷ Σαββ. τῶν Μυροφ.	ΙΖ'	1217-1220
Ἰαν. 24	Ἀπρ. 4	Τῆ Παρασκ. τῶν Μυροφ.	ΙΣΤ'	1216
Ἰαν. 25	Ἀπρ. 5	Τῆ Πέμπ. τῶν Μυροφ.	ΙΣΤ'	1216
Ἰαν. 26	Ἀπρ. 6	Τῆ Τετ. τῶν Μυροφ.	ΙΣΤ'	1216
Ἰαν. 27	Ἀπρ. 7	Τῆ Τρίτῃ τῶν Μυροφ.	ΙΣΤ'	1216
Ἰαν. 28	Ἀπρ. 8	Τῆ Δευτ. τῶν Μυροφ.	ΙΣΤ'	1216
Ἰαν. 29	Ἀπρ. 9	Τῆ Κυρ. τῶν Μυροφ.	ΙΕ'	1212-1215
Ἰαν. 30	Ἀπρ. 10	Τῷ Σαββ. τοῦ Θωμᾶ	ΙΔ'	1208-1211
Ἰαν. 31	Ἀπρ. 11	Τῆ Παρασκ. τοῦ Θωμᾶ	ΙΓ'	1204-1207
Φεβρ. 1	Ἀπρ. 12	Τῆ Πέμπ. τοῦ Θωμᾶ	ΙΓ'	1204-1207
Φεβρ. 2	Ἀπρ. 13	Τῆ Τετ. τοῦ Θωμᾶ	ΙΓ'	1204-1207
Φεβρ. 3	Ἀπρ. 14	Τῆ Τρίτῃ τοῦ Θωμᾶ	ΙΓ'	1204-1207
Φεβρ. 4	Ἀπρ. 15	Τῆ Δευτ. τοῦ Θωμᾶ	ΙΓ'	1204-1207
Φεβρ. 5	Ἀπρ. 16	Τῆ Κυρ. τοῦ Θωμᾶ	ΙΒ'	1200-1203
Φεβρ. 6	Ἀπρ. 17	Τῷ Σαββ. τῆς Διακαιν.	Ι'	1195
Φεβρ. 7	Ἀπρ. 18	Τῆ Παρασκ. τῆς Διακαιν.	ΙΑ'	1196-1199
Φεβρ. 8	Ἀπρ. 19	Τῆ Πέμπ. τῆς Διακαιν.	Ι'	1195
Φεβρ. 9	Ἀπρ. 20	Τῆ Τετ. τῆς Διακαιν.	Ι'	1195
Φεβρ. 10	Ἀπρ. 21	Τῆ Τρίτῃ τῆς Διακαιν.	Ι'	1195
Φεβρ. 11	Ἀπρ. 22	Τῆ Δευτ. τῆς Διακαιν.	Θ'	1191-1194
Φεβρ. 12	Ἀπρ. 23	Τῆ Κυρ. τοῦ Πάσχα	Η'	1190
Φεβρ. 13	Ἀπρ. 24	Τῷ ἁγ. καὶ μεγ. Σαββάτῳ	Η'	1190
Φεβρ. 14	Ἀπρ. 25	Τῆ ἁγ. καὶ μεγ. Παρασκευῇ	Η'	1190
Φεβρ. 15	Ἀπρ. 26	Τῆ ἁγ. καὶ μεγ. Πέμπτῃ	Η'	1190
Φεβρ. 16	Ἀπρ. 27	Τῆ ἁγ. καὶ μεγ. Τετάρτῃ	Η'	1190

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Φεβρ. 17	Ἀπρ. 28	Τῆ ἁγ. καὶ μεγ. Τρίτη	Η΄	1190
Φεβρ. 18	Ἀπρ. 29	Τῆ ἁγ. καὶ μεγ. Δευτέρα	Η΄	1190
Φεβρ. 19	Ἀπρ. 30	Τῆ Κυρ. τῶν Βαίων	Η΄	1190
Φεβρ. 20	Μαΐου 1	Τῷ Σαββ. τοῦ Λαζάρου	Η΄	1190
Φεβρ. 21	Μαΐου 2	Τῆ Παρασκ. πρὸ τῶν Βαίων	Ζ΄	1189
Φεβρ. 22	Μαΐου 3	Τῆ Πέμτ. πρὸ τῶν Βαίων	ΣΤ΄	1188
Φεβρ. 23	Μαΐου 4	Τῆ Τετ. πρὸ τῶν Βαίων	Ε΄	1187
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῆ Τρίτη πρὸ τῶν Βαίων	Δ΄	1186
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῆ Δευτ. πρὸ τῶν Βαίων	Γ΄	1185
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῆ Ε΄ Κυρ. τῶν νηστ.	Β΄	1184
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῷ Σαββ. τῆς Ε΄ ἑβδ. τῶν νηστ.	Α΄	1183

Διάταξις τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Γεωργίου διὰ τὰς περιπτώσεις Α΄-Ζ΄.

(Ἐὰν δὲν μετατεθῆ ἡ ἑορτή).

1179. EN TΩ EΣΠEPINΩ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ τοῦ Τριωδίου καὶ ἐκ τῶν προσομοίων τοῦ ἁγίου γ΄ ἢ δ΄.

Δόξα. Ἦχος πλ. β΄.

Ἀξίως τοῦ ὀνόματος ἐπολιτεύσω...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Γνώμη ὀλισθήσαντα... (Ζήτηε ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Κυριακῇ τοῦ πλ. β΄ ἤχου ἐσπέρας).

Ἦ σαυροθεοτοκίον.

Κρίσιν Ἰσραὴλ κριταί... (Ζήτηε ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Τρίτῃ τοῦ πλ. β΄ ἤχου ἐσπέρας).

Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις καὶ τὸ μαρτυρικόν.

Δόξα. Ἦχος α΄.

Τοῦ μεγάλου βασιλέως στρατιῶτα... (Ζήτηε ἐν τῷ Μικρῷ Ἐσπερινῷ).

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τῶν οὐρανίων ταγμάτων... (Ζήτηε ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Κυριακῇ τοῦ α΄ ἤχου ἐσπέρας).

Ἦ σαυροθεοτοκίον.

Ἀναρτηθέντα ὡς εἶδεν... (Ζήτηε ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Πέμπτῃ τοῦ α΄ ἤχου ἐσπέρας).

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ΄.

Ὡς τῶν αἰχμαλώτων ἐλευθερωτῆς...

Δόξα, καὶ νῦν.

Θεοτοκίον ἢ σαυροθεοτοκίον τῆς ἡμέρας.

1180. EN ΤΩ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΩ

Ψάλλεται πρῶτον τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ ἐκ τῆς λιτῆς τοῦ ἁγίου τὰ κάτωθι ἰδιόμελα.

Ἦχος α΄.

Ὁ λαμπρὸς ἀριστεὺς Γεώργιος...

Ἀριστείας ἄθλων γεωργῶν τὰ κρείττονα...

Τοῦ μεγάλου βασιλέως στρατιῶτα Γεώργιε...

Δόξα. Ἦχος β΄.

Νευέτω δίκαια, ἔφησεν ὁ Σολομών...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου...

1181. EN ΤΩ ΟΡΘΡῶ

Μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν, κάθισμα.

Ἦχος δ΄ (Θείας πίστεως).

Πόθῳ ζέοντι τῷ τοῦ Δεσπότου...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Θεία γέγονας σκηγή τοῦ Λόγου... (Ζήτει ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Δευτέρῃ τοῦ γ΄ ἤχου πρῶτῷ).

Μετὰ τὴν β΄ στιχολογίαν, κάθισμα.

Ἦχος δ΄. (Κατεπλάγη Ἰωσήφ).

Γεωργήσας ἐμμελῶς...

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Κατεπλάγησαν ἀγνή... (Ζήτει ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Κυριακῇ τοῦ δ΄ ἤχου πρῶτῷ).

Μετὰ τὸν πολυέλεον, κάθισμα.

Ἦχος πλ. δ΄. (Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον).

Τοῦ Σταυροῦ τῷ σημείῳ καθοπλισθεῖς...

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Χαριστήριον αἶνον χρωστικῶς...

(Ζήτει ἀμφοτέρα τῇ γ΄ Νοεμβρίου μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν).

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκειμένον, τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ τὰ μετ' αὐτὸν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Κανὼν. Ἦχος β΄. (Ἐν βυθῷ κατέστρωσε).

Θεομοτάτη πίστει καὶ στοργῇ... (Ὁ β΄ τῆς κγ΄ Ἀπριλίου).

Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν, καθίσματα.

Ἦχος πλ. δ' . (Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον).

Εὐσεβείας τοῖς τρόποις ἀνδραγαθῶν...

Δόξα Πατρί. Ὁμοιον.

Τὸν ἐπίγειον πλοῦτον τὸν ἐπὶ γῆς... (Ζῆτει ἀμφότερα τῆ γ' Ἀπριλίου).

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὁ τῶν ὄλων Δεσπότης καὶ ποιητής... (Ζῆτει τῆ ι' Ἀπριλίου μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Μετὰ τὴν στ' ᾠδὴν.

Κοντάκιον, οἶκος καὶ συναξάριον ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου...

Ἐξαποστειλάριον.

Τοῖς ρείθροις τῶν αἱμάτων σου...

Θεοτοκίον.

Ὅν ἔστιν ὄλωσ ἐν ἐμοί... (Ζῆτει ἀμφότερα τῆ γ' Νοεμβρίου).

Εἰς τοὺς αἴνους τὰ ἐν τῷ Μηναιῷ προσόμοια πλὴν τοῦ α', ἀντὶ τοῦ ὁποίου, ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη, δευτεροῦται τὸ β'.

Δόξα. Ἦχος δ' .

Τὸν νοερὸν ἀδάμαντα... (Ζῆτει εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ).

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἐκ παντοίων κινδύνων... (Ζῆτει ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ δ' ἤχου εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ὁρθρου).

1182. ΕΝ Τῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΗΣ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ ἀγίου τὰ τῶν ἀποστίχων Ἀνευφημοῦσι λαοὶ ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις εἰς δ' .

Δόξα. Ἦχος πλ. β' .

Ἀξίως τοῦ ὀνόματος ἐπολιτεύσω... (Ζῆτει ἐν τῷ Ἑσπερινῷ).

Καὶ νῦν.

Θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον ὡς ἐν § 1179.

Αἱ τυπικαὶ περιπτώσεις.

Α' .

1183. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀγίου τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Ε' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, μετατίθεται εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Θ' §§ 1191-1194 διάταξιν.

[Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀγίου δὲν μεταθεθῇ, ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς τοῦ Ἀκαθίστου ὕμνου κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΚΒ' §§ 946-951 τῆς μνήμης τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων].

Β'.

1184. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῆ Ε' Κυριακῆ τῶν νηστειῶν, μετατίθεται εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Θ. §§ 1191-1194 διάταξιν.

[Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου δὲν μετατεθῆ, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀναστασίμου τοῦ τυχόντος ἤχου ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΗ' §§ 933-936 τῆς μνήμης τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν: Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ἀναστάσιμα* δ' καὶ τοῦ ἁγίου στ'. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ ἀφ' στ' τὰ τοῦ ἁγίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον *Προστασία τῶν Χριστιανῶν*].

Γ'.

1185. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῆ Δευτέρᾳ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, μετατίθεται εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Θ' §§ 1191-1194 διάταξιν.

[Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου δὲν μετατεθῆ, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΔ' §§ 852-853 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους].

Δ'.

1186. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῆ Τρίτῃ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, μετατίθεται εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Θ' §§ 1191-1194 διάταξιν.

[Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου δὲν μετατεθῆ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Η' §§ 834-838 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους. Ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ τῆς Δευτέρας εἰς τοὺς στίχους *Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε* μετὰ τὸν στίχον Ὅσοι θεοφόροι πατέρες ἡμῶν ψάλλεται καὶ ὁ ἐξῆς: Ἅγιε ἐνόηξε μεγαλομάργς τοῦ Χριστοῦ τροπαιοφόρε καὶ θαυματουργέ Γεώργιε, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν⁸⁸⁰].

Ε'.

1187. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῆ Τετάρτῃ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, μετατίθεται εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Θ' §§ 1191-1194 διάταξιν.

[Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου δὲν μετατεθῆ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Θ' § 839 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους. Ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ τῆς Τρίτης ψάλλεται καὶ ὁ ἐν § 1186 στίχος τοῦ ἁγίου].

ΣΤ'.

1188. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῆ Πέμπτῃ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, μετατίθεται εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Θ' §§ 1191-1194 διάταξιν.

[Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου δὲν μετατεθῆ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Ι' §§ 840-841 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους. Ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ τῆς Τετάρτης ψάλλεται καὶ ὁ ἐν § 1186 στίχος τοῦ ἁγίου].

880. Εὐρηται εἰς μουσικά βιβλία ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τοῦ Μεγ. Ἀποδείπνου (Ταμεῖον Ἀνθολογίας, τ. Ιος, ἔκδ. 4ῃ ὑπὸ Θεοδώρου Φωκαέως, Κωνσταντινουπόλις 1851, σ. 254).

Ζ'.

1189. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῆ Παρασκευῆ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, μετατίθεται εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Θ' §§ 1191-1194 διάταξιν.

[Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου δὲν μετατεθῆ, ὁ Ἑσπερινὸς ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Η' § 834 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων ψάλλονται σταυροθεοτοκία. Τὰ τοῦ Ἀποδείπνου, Μεσονυκτικοῦ, Ὁρθροῦ καὶ Ὁρῶν ψάλλονται ἐπίσης ὡς διετάχθησαν ἐν τῇ αὐτῇ περιπτ. §§ 835-837. Ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ ψάλλεται καὶ ὁ ἐν § 1186 στίχος τοῦ ἁγίου. Ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ τῆς Προηγιασμένης εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον *Τὴν ψυχωφελὴ πληρώσαντες* (τὸ μικρὸν) δὶς, τοῦ ἁγίου Λαζάρου ἰδιόμελα δ' καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου δ'. Δόξα τοῦ ἁγίου Γεωργίου *Ἀξίως τοῦ ὀνόματος. Καὶ νῦν, Τὴν ψυχωφελὴ πληρώσαντες* (τὸ μέγα). Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, τὸ *Κατευθυνθήτω*, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εὐλόγησω τὸν Κύριον*].

Η'.

1190. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, μετατίθεται εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Θ' §§ 1191-1194 διάταξιν.

Θ'.

1191. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῆ Δευτέρα τῆς Διακαινησίμου, τῆ Κυριακῆ τοῦ Πάσχα ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* καὶ τὰ εἰρηνικά εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν σιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ β' ἤχου *Τὸν πρὸ αἰῶνων ἐκ Πατρὸς γεννηθέντα δ'* καὶ τοῦ ἁγίου *Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι δ'*.⁸⁸¹ Δόξα, *Ἀξίως τοῦ ὀνόματος. Καὶ νῦν, Παρῆλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν*, τὸ μέγα προκείμενον *Τὶς Θεὸς μέγας*, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου⁸⁸² καὶ τὸ Εὐαγγέλιον *Οὐσῆς ὀψίας*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ α' σιχηρὸν τοῦ ἤχου *Ἡ ἀνάστασις σου, Χριστέ Σωτήρ*, καὶ τὰ σιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (ἢ τὸ σιχηρὸν τοῦ ἤχου καὶ τὰ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ αὐτοῦ⁸⁸³). Δόξα, *Τὸν νοερόν ἀδάμαντα. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεις ἡμέρα. Τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'*. Εἶτα Δόξα τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*,⁸⁸⁴ καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ τοῦ πασχαλίου διαλόγου (§ 1798).

881. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 299), ΤΞ (σ. 282) καὶ ΤΜ (σ. 237) ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου στ'.

882. Τὸ ΤΜε παραλείπει τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου καὶ ὀρίζει μόνον τὸ Εὐαγγέλιον, ἐνῶ εἰς τὰς ἄλλας ἡμέρας τῆς Διακαινησίμου ὀρίζει αὐτά. Τὸ ΤΑΣ (ἀποροῦμ. κερ. μστ') ἐπίσης ἀποσιωπᾷ τὰ ἀναγνώσματα, χωρὶς ὅμως νὰ κάμῃ διάκρισον μεταξὺ τῶν ἡμερῶν. Τὰ ΤΔ (σ. 298), ΤΚω (σ. 148) καὶ ΤΡ (σ. 606) ὀρίζουν τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, ἐνῶ τὰ ΤΠ (σ. 191), ΤΦ (σ. 152) καὶ ΤΚ (σ. 113) ὀρίζουν ἐπίσης τὰ ἀναγνώσματα δι' οἰαδήποτε ἡμέραν τῆς Διακαινησίμου. Ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι καὶ τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα πρέπει νὰ λέγονται τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου, ἂν καὶ ὑπάρχει Εὐαγγέλιον. Ἐχομεν ἄλλωστε τὸ παράλληλον τῶν Ἑσπερινῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφαιείων, εἰς τοὺς ὁποίους ὑπάρχουν ἀναγνώσματα ἐκ τῆς Π. Διαθήκης, ἀλλὰ καὶ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον.

883. Κατὰ τὸ ΤΠ (σ. 191).

884. Αὕτη εἶναι ἡ ὀρθὴ τάξις, τὴν ὁποίαν ἀκολουθοῦν τόσον τὸ ΤΑΣ (ἐνθ' ἀνωτ.), ὅσον καὶ πάντα τὰ ἀγιορειτικὰ Τυπικά. Μόνον τὰ ΤΚ (σ. 113) καὶ ΤΜε (§ 1, σ. 239) παρεμβάλλουν τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου πρὸ τοῦ τρίτου *Χριστὸς ἀνέστη*.

1192. Τῇ Δευτέρᾳ προῖ τὸ Μεσονυκτικὸν τῆς Διακαινησίμου, ἥτοι τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ', τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ ἐκ γ' καὶ τὰ λοιπὰ (§ 1799)· μετὰ δὲ τὴν τρίτην ἐπανάληψιν ψάλλεται ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἁγίου μετὰ θεοτοκίου ὁμοίχου εἰς τὸ Καὶ νῦν. Εἶτα τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ' καὶ ἀπόλυσις.⁸⁸⁵

1193. Ἐν τῷ Ὁρθρω μετὰ τὸ Χριστὸς ἀνέστη τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον εἶτα τὰ εἰρηνικά. [Ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς μάρτυρας καὶ τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου Γεωργήσας ἐμμελῶς μεθ' ὁμοίου θεοτοκίου (βλ. § 1181)⁸⁸⁶] Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, τὸ Πᾶσα πνοή καὶ τὸ Εὐαγγελίου τοῦ ἁγίου. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι ἐκ γ' ἄνευ τοῦ ν' ψαλμοῦ καὶ εὐθύς δόξα. Ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Στίχος: Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ καὶ ἐλπιδί ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπαινεθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ⁸⁸⁷ καὶ τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου Σήμερον ἡ οἴκουμένη πᾶσα. Τὸ Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου κτλ. Κανόνες: ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ στίχου Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε, εἰς δ' καὶ ὁ α' τοῦ ἁγίου μετὰ στίχου Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν εἰς δ'. Καταβασία: Ἀναστάσεως ἡμέρα. Μεθ' ἐκάστην ᾠδὴν τὸ Χριστὸς ἀνέστη γ', τὸ Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς ἅπαξ καὶ ἡ μικρὰ συναπτή μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως (βλ. § 1797). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὰ καθίσματα αὐτοῦ μεθ' ὁμοίου θεοτοκίου (βλ. § 1181). Ἀφ' σι' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Πάσχα καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ ἐκ γ' καὶ τὸ Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς ἐκ γ' καὶ αἱ λοιπὰ ᾠδαί. Ἡ δὲ θ' ψάλλεται ὡς ἑξῆς:

Τοῦ Πάσχα.

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τὸν ἐθέλουσίως * παθόντα καὶ ταφέντα * καὶ ἐξαναστάνα * τριήμερον ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου...

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τὸν ἐξαναστάνα * τριήμερον ἐκ τάφου * Χριστὸν τὸν ζωοδότην. Φωτίζου, φωτίζου...

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, * τὸ ζωόθυτον θῦμα, * ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων * τὴν ἁμαρτίαν κόσμου. Ὡ θείας, ὦ φίλης...

Σήμερον πᾶσα κτίσις * ἀγάλλεται καὶ χαίρει, * ὅτι Χριστὸς ἀνέστη * καὶ ῥῆδης ἐσκυλευθῆ. Ὡ πάσχα τὸ μέγα...

Τοῦ ἁγίου.⁸⁸⁸

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τὸν ἐν ἀθλοφόροις * πρῶτιστον σταδιάρχην * Γεώργιον τὸν μέγαν. Γλυκίτατον δρόσον...

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τὸ Παλαιστίνης κλέος * καὶ Καππαδόκων κῦδος * Γεώργιον τὸν μέγαν. Ραβδίσιμα, ξέσεις...

885. Βλ. σημ. 875.

886. Τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ δὲν ὀρίζουν πολυέλεον καὶ καθίσματα: πάντα ὁμοῦ τὰ ἁγιορειτικά Τυπικά ὀρίζουν αὐτά. Καὶ τὸ ΤΑΣ (ἐνθ' ἄνωγ.) ὀρίζει πολυέλεον, προβλέπει ὁμοῦ καὶ τὴν δυνατότητα παραλείψεως αὐτοῦ. Τὸ δὲ ΤΡ (σ. 607) ὀρίζει μόνον τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἁγίου. Παραλειπομένου, ὡς συνήθως, τοῦ πολυελέου ἐν ταῖς ἐνοριαῖς, εἶναι εὐλογον νὰ ψαλοῦν μόνον τὰ ἀντίστοιχα καθίσματα μετὰ τὰ εἰρηνικά καὶ πρὸ τῶν ἀναβαθμῶν.

887. Κατὰ τὸ ΤΑΣ, τὰ ἁγιορειτικά Τυπικά καὶ τὸ ΤΡ. Ἀνάλογον ὀρίζει τὸ ΤΜΕ διὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ (§ 71, σ. 236 καὶ § 74, σ. 237).

888. Τὰ παρατιθέμενα δύο μεγαλυνάκια τοῦ ἁγίου ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ ΤΠ (σ. 197). Συνήθως λέγεται καὶ εἰς τὴν θ' ὁ στίχος Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Δόξα Πατρί. Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τῆς τριουποστάτου * καὶ ἀδιαιρέτου * Θεότητος τοῦ κράτους.
 Δημήτριε μάρτυς...

Χαῖρε, Παρθένη, χαῖρε * χαῖρε, εὐλογημένη * χαῖρε, δεδοξασμένη * σὸς γὰρ Υἱὸς ἀνέστη * τριήμερος ἐκ τάφου.
 Ἡ δόξα, τὸ κάλλος...

Καταβασία: Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου... Τὸ Χριστὸς ἀνέστη γ'. Τὸ Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς ἄπαξ. Ἐξαποστειλάρια τῶν Πάσχα, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τοῦ Πάσχα. Εἰς τοὺς αἶνους ἀπὸ τοῦ στίχου *Τοῦ ποιήσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἐγγραπτον...* στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ β' ἤχου δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ'⁸⁸⁹ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει... καὶ Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου... (§ 203) καὶ τὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Τὸ Χριστὸς ἀνέστη γ' καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

1194. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Εἶτα τὸ Χριστὸς ἀνέστη, ἡ ὑπακοὴ Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοινάκιον τοῦ Πάσχα. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστόν. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου. Κοινωνικόν: Σῶμα Χριστοῦ [καὶ Εἰς μνημόσυνο]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Χριστὸς ἀνέστη. Τὸ αὐτὸ καὶ ἀντὶ τοῦ Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου. Ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ τοῦ πασχαλίου διαλόγου (§ 1798).

I'.

1195. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Τρίτῃ ἢ τῇ Τετάρτῃ ἢ τῇ Πέμπτῃ ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Διακαινησίμου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἀπαράλλакτως κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Θ' §§ 1191-1194, ψαλλομένων τῶν στιχηρῶν τοῦ ἤχου τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ εἰδικοῦ δι' ἐκάστην ἡμέραν προκειμένου καὶ παραλειπομένου τοῦ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ Εὐαγγελίου.

IA'.

1196. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Παρασκευῇ τῆς Διακαινησίμου, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. β' ἤχου γ', τῆς Θεοτόκου γ' καὶ τοῦ ἁγίου δ'. Δόξα, Ἀξίως τοῦ ὀνόματος ἐπολιτεύσω. Καὶ νῦν, Τίς λαλήσει τίς δυναστείας σου, πηγῇ. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμένον Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχύς μου καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ Σωτήρ, καὶ τὰ γ' στιχηρὰ τῆς Θεοτόκου Χαίροις ἡ ζωηφόρος πηγῇ (ἢ τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ τὰ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ αὐτοῦ). Δόξα, Τὸν νοερόν ἀδάμαντα. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ', τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τῆς Ζωηφόρου πηγῆς⁸⁹⁰ καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ τοῦ πασχαλίου διαλόγου (§ 1798).

1197. Τῇ Παρασκευῇ πρῶτ' τὸ Μεσονυκτικὸν μετὰ τῆς λιτῆς τοῦ ἁγίου, ὡς διετάχθη ἐν § 1192. Μετὰ τὸ δοξαστικὸν εἰς τὸ Καὶ νῦν, Σαλπίσσωμεν ἐν σάλπιγγι ἁμαρτῶν (ζῆτει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τῇ Πέμπτῃ ἔσπερας εἰς τὰ ἀπόστιχα).⁸⁹¹

889. Οὕτω κατὰ τὰ πλεῖστα τῶν Τυπικῶν. Ἄλλα τὰ ΤΑΣ (ἀποροῦμ. κεφ. μσ') καὶ ΤΔ (σ. 300) ὀρίζουν ἀναστάσιμα γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ', ὁπότε περιτεύουν οἱ στίχοι τοῦ ἁγίου.

890. Βλ. § 1805.

891. Ἐπειδὴ τὸ δοξαστικὸν τοῦτο δὲν ἐψάλλετο εἰς τὰ ἀπόστιχα, ἐθεωρήσαμεν πρέπον νὰ ὀρίσωμεν αὐτὸ εἰς τὴν λιτὴν ὡς ἐπισφραγιτικὸν τοῦ δοξαστικοῦ τοῦ ἁγίου.

1198. Ἐν τῷ Ὁρθρω ἡ ἀκολουθία μέχρι τῶν κανόνων τελεῖται κατὰ τὴν ἐν § 1193 διάταξιν· ἀλλὰ μετὰ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου ἀντὶ ἄλλου θεοτοκίου τὸ ἀπολυτικίον τῆς Ζωηφόρου πηγῆς. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*, ὁ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου *Ἐπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς καὶ ὁ α΄* τοῦ ἁγίου μετὰ στίχου *Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*.⁸⁹² Καταβασίαι· *Ἀναστάσεως ἡμέρα*. Μεθ' ἐκάστην ᾠδὴν τὸ *Χριστὸς ἀνέστη γ΄*, τὸ *Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἅπαξ*, ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ ἡ οἰκεία ἐκφώνησις (§ 1797). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα καὶ τὸ τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ οἴκου· εἶτα τὰ καθίσματα αὐτοῦ καὶ τὸ τῆς Ζωηφόρου Πηγῆς. Ἄφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ γ΄*, τὸ *Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς γ΄* καὶ αἱ λοιπαὶ ᾠδαὶ τῶν κανόνων. Ἡ θ' τοῦ Πάσχα ψάλλεται μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐν § 1193, τῶν δὲ ἄλλων δύο κανόνων μετὰ τῶν οἰκείων στίχων.⁸⁹³ ἄλλ' εἰς τὸ *Δόξα* καὶ τὸ *Καὶ νῦν* λέγονται τὰ οἰκεία μεγαλυναρία τοῦ Πάσχα. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ Πάσχα, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τοὺς αἶνους ἀπὸ τοῦ στίχου *Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον* στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τῆς Θεοτόκου γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει...* καὶ *Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου...* (§ 203) καὶ τὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. *Δόξα*, *Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ*. *Καὶ νῦν*, *Ἀναστάσεως ἡμέρα*. Τὸ *Χριστὸς ἀνέστη γ΄*, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τῆς Ζωηφόρου Πηγῆς.

1199. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 1194· ἀλλὰ μετὰ τὴν ὑπακοὴν τοῦ Πάσχα ψάλλεται καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς Ζωηφόρου πηγῆς. Κοινωνικόν· *Σῶμα Χριστοῦ* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*].⁸⁹⁴

IB'.

1200. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς στ' καὶ τοῦ ἁγίου δ'.⁸⁹⁵ *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς. *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτικά· τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς.

892. Τὸ ΤΜΕ (§ 5, σ. 241) προτάσσει τὸν κανόνα τοῦ ἁγίου καὶ ἐπιτάσσει τὸν τῆς Θεοτόκου· ὁμοίως εἰς τὴν στ' ᾠδὴν ὀρίζει κοντάκιον καὶ οἶκον τοῦ ἁγίου. Ὅσονδήποτε ὅμως λαμπρὰ καὶ ἂν εἶναι ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τὴν προτεραιότητα ἔχει ἡ Θεοτόκος. Διὰ τοῦτο τόσοσιν ὡς πρὸς τοὺς κανόνας, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὰ κοντάκια ἠκολουθήσαμεν τὴν διάταξιν τοῦ ΤΔ (σ. 301) ὡς λογικώτερον. Πρὸς αὐτὴν συμφωνοῦν μόνον ὡς πρὸς τοὺς κανόνας καὶ τὰ ΤΚ (σ. 115), ΤΞ (σ. 284) καὶ ΤΡ (σ. 609).

893. Εἰς τὰ τροπάρια τοῦ ἁγίου εἶναι δυνατόν νὰ ψαλοῦν τὰ ἐν § 1193 μεγαλυναρία αὐτοῦ.

894. Τὰ ΤΚ (σ. 115) καὶ ΤΜΕ (§ 6, σ. 241) ὀρίζουν κοινωνικὸν *Εἰς μνημόσυνον*. Τὰ αὐτὰ Τυπικὰ ὅμως διὰ τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου ὀρίζουν τὸ *Σῶμα Χριστοῦ* καὶ μόνον ὅταν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὄνοματι τοῦ ἁγίου τὸ *Εἰς μνημόσυνον*. Κατόπιν τούτου εἶναι ἀνεξηγήτος ἡ διάφορος διάταξις διὰ τὴν Παρασκευὴν, ἀφοῦ, ὡς γνωστόν, ὅλη ἡ Διακαινησίμος ἐβδομάς «ὡς μία ἡμέρα λογίζεται». Τὸ πρόβλημα βεβαίως παύει νὰ ὑφίσταται, ἐάν κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ψαλοῦν ἀμφότερα τὰ κοινωνικά.

895. Ὡς πρὸς τὴν κατανομὴν τῶν στιχηρῶν (ἐσπεριῶν, ἀποστίχων καὶ αἰνῶν) εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν ἠκολουθήσαμεν τὴν διάταξιν τῆς πλειονότητος τῶν Τυπικῶν· σημειοῦμεν ὅμως ἐνταῦθα παραλλαγὰς τινάς, αἱ ὁποῖαι εἶναι δυνατόν νὰ τηρηθοῦν εἰς ναοὺς πανηγυρίζοντας ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Τὸ ΤΚω (σ. 150) ὀρίζει ἐσπέριον στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς δ' καὶ τοῦ ἁγίου στ', τὸ δὲ ΤΠ (σ. 192) ἀνὰ ε'. Τὰ αὐτὰ Τυπικὰ ὀρίζουν ἀπόστιχα ἐν τῆς ἑορτῆς καὶ γ' τοῦ ἁγίου. Εἰς δὲ τοὺς αἶνους τὰ ΤΠ (σ. 193) καὶ ΤΔ (σ. 302) ὀρίζουν τῆς ἑορτῆς δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ'.

1201. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν καὶ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτή τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1202. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ τῆς ἑορτῆς. Εἶτα τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου, τὸ προκείμενον *Ἐπαινεί, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον καὶ τὸ Α΄ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον* κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. Κανόνες· ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε,*⁸⁹⁶ καὶ ὁ α΄ τοῦ ἁγίου μετὰ στίχου *Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.* Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου· εἶτα τὰ καθίσματα αὐτοῦ καὶ ἐν τῆς ἑορτῆς ἐκ τῶν μεθεόρτων. Ἀφ΄ στ΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι· *Ἀναστάσεως ἡμέρα.* Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων, ὡς καὶ αἱ λοιπαί. Τὸ *Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ τὰ ἑξαποστοειλάρια*· τὸ α΄ τῆς ἑορτῆς, τὸ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ β΄ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου γ΄. *Δόξα, Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ. Καὶ νῦν, Μεθ΄ ἡμέρας ὀκτώ.*⁸⁹⁷ Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

1203. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ τροπάρια ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τοῦ ἁγίου, καὶ εισοδικὸν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν...ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εισοδικὸν τοῦ Πάσχα. Τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.⁸⁹⁸ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς *Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα. Κοινωνικόν· Ἐπαινεί, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Χριστὸς ἀνέστη.*

ΙΓ΄.

1204. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἀπὸ τῆς Δευτέρας ἕως τῆς Παρασκευῆς τοῦ Θωμᾶ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α΄ στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου εἰς στ΄.⁸⁹⁹ *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τῆς

896. Τὸ ΤΜΕ (§ 8, σ. 242) ὀρίζει τὸν μὲν κανόνα τῆς ἑορτῆς ἄνευ στίχου, τὸν δὲ τοῦ ἁγίου μετὰ στίχου. Ἀλλ΄, ὡς ἤδη ἐσημειώσαμεν (σημ. 75), ἡ ψαλμωδία κανόνων ἄνευ στίχων οὐδέποτε δικαιολογεῖται. Πολὺ δὲ περισότερον δὲν δικαιολογεῖται ἡ ψαλμωδία τοῦ ἐνὸς κανόνος ἄνευ στίχου καὶ τοῦ ἑτέρου μετὰ στίχου. Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ΤΜΕ καταρρίπτει τὴν αἰτιολογίαν αὐτοῦ τούτου τοῦ Τυπικοῦ διὰ τὴν ἄνευ στίχων ψαλμωδίαν τῶν κανόνων τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν (ΤΜΕ προθεωρία § 24, σ. 22).

897. Οὕτως ὀρίζεται ὑπὸ πάντων τῶν Τυπικῶν. Μόνον τὸ ΤΑΣ (ἑποροῦμ. κεφ. μζ΄), ἀπῆχον ἄσφαλῶς παλαιότεραν πράξιν, ὀρίζει *Δόξα, Μεθ΄ ἡμέρας ὀκτώ. Καὶ νῦν. Ὑπερευλογημένη.* Τὰ αὐτὰ ὀρίζει καὶ εἰς τὴν συνήθη διάταξιν τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ (κεφ. μζ΄). Ἐφ΄ ὅσον ὁμως κατὰ τὴν σήμερον ἰσχύουσιν αἱ τάξεις τὸ *Ὑπερευλογημένη* δὲν ψάλλεται τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ, οὐδὲν κωλύει νὰ ψαλοῦν ἀμφότερα τὰ δοξαστικά, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς.

898. Βλ. § 1812 καὶ σημ. 1325.

899. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν εἰς η΄. Τὸ ΤΜΕ (§ 10, σ. 242) μόνον διὰ τὴν ἑσπέραν τῆς Κυριακῆς προτάσσει ἄνευ ἀποχρώτους λόγου δύο προσόμοια τῆς ἑορτῆς. Τὰ δὲ ΤΞ (σ. 279-281) καὶ ΤΜ (σ. 242) ὀρίζουν γενικῶς εἰς τὰς μεθεόρτους ἡμέρας μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ὄχι μόνον τὰ ἑσπερία στιχηρὰ τῆς προλαβοῦσης ἑορτῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ τυχὸν ἀναστάσιμον στιχηρὸν εἰς τὰ ἀπόστιχα καὶ τοὺς αἶνους, καὶ τὰ καθίσματα τῆς ἡμέρας μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν. Τοῦτο ἡμεῖς ἐτηρήσαμεν μόνον κατὰ τὰ Σάββατα διὰ τὰς ἀποδόσεις τῶν ἡχων.

έορτης.⁹⁰⁰ Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ μέγα προκειμένον *Τίς Θεὸς μέγας* τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας, κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τοῦ ἁγίου. *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τῆς έορτῆς. Ἀπολυτίκια· τῆς έορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τῆς έορτῆς.

1205. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ δοξαστικὸν αὐτοῦ. *Καὶ νῦν* τῆς έορτῆς. Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἢ δέησις καὶ ἢ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1206. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς]. Καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ ἀντιθεοκίων τὰ τῆς έορτῆς. Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκειμένον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ τὰ μετ' αὐτὸν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες ὡς ἐν περιπτ. IB' § 1202. Ἀπὸ γ' ῥόδης τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ ἐν τῆς έορτῆς. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξαρίου τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι· *Ἀναστάσεως ἡμέρα*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν.⁹⁰¹ Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ἁγίου καὶ τῆς έορτῆς. Εἰς τοὺς αἰνους τὰ δ' στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου. *Δόξα*, *Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ*. *Καὶ νῦν* τῆς έορτῆς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

1207. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ ὡς ἐν § 1203, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτίκια τῆς έορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα*, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς έορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *Ἄξιόν ἐστιν*. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Χριστὸς ἀνέστη*.

ΙΑ΄.

1208. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ, καθ' ὃ ἀποδίδεται ἡ έορτή, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς έορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου προσόμοια ε'.⁹⁰² *Δόξα*, *Ἄξιως τοῦ ὀνόματος*. *Καὶ νῦν*, *Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκειμένον *Ὁ Θεός, ἀνιλήπτωρ μου εἶ* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα· τὸ α' ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου καὶ τὰ τοῦ ἁγίου.⁹⁰³ *Δόξα*, *Τὸν νοερὸν ἀδάμαντα*. *Καὶ νῦν*, *Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον*. Ἀπολυτίκια· τῆς έορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τῆς έορτῆς.

900. Εἰς τὴν τυπικὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου παραθέτομεν πίνακα τῶν ἰδιομέλων καὶ καθισμάτων ἐκάστης έορτῆς, τὰ ὁποῖα εἶναι δυνατόν νὰ ψάλλονται ὡς ἐπισφραγιστικά τῶν δοξαστικῶν καὶ τῶν καθισμάτων τῶν εορταζομένων ἁγίων. Τὰ τῆς παρουσίας έορτῆς βλ. ἐν § 1817.

901. Τὸ ΤΔ (σ. 298 καὶ 304), ὀρίζει τὸν κανόνα τοῦ Πάσχα καὶ ὄχι τῆς προλαβούσης έορτῆς, ὀρίζει νὰ μὴ στιχολογῆται ἡ Τιμιωτέρα ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ ἄλλαις μνήμαις ἁγίων κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, ἄλλὰ νὰ ψάλλεται καὶ ἐν καθημερινῇ μόνον ἡ θ' τοῦ Πάσχα καὶ τοῦ ἁγίου.

902. Τὸ ΤΜΕ (§ 13, σ. 243) ὀρίζει στιχηρὰ τῆς έορτῆς δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ'. Ἀλλὰ τὸ Πεντηκοστάριον προβλέπει διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς έορτῆς τοῦ Θωμᾶ μόνον γ' στιχηρὰ τῆς έορτῆς. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν κατὰ τὸ ΤΡ (σ. 617) τῆς έορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου ε' πρὸς ἀποφυγὴν διπλασιασμοῦ τοῦ α' στιχηροῦ τῆς έορτῆς καὶ ἐπισημότερον εορτασμὸν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου.

903. Τὸ ΤΜΕ (ἐνθ' ἄνωγ.) ὀρίζει ἀπόστιχα τῆς έορτῆς. Ἀλλὰ τόσον τὸ Πεντηκοστάριον, ὅσον καὶ αὐτὸ τὸ ΤΜΕ ἐν τῇ τυπικῇ διατάξει τοῦ Πεντηκοσταρίου (§ 13, σ. 376) ὀρίζουν τὰ ἀναστάσιμα ἀπόστιχα καὶ ὄχι τὰ τῆς έορτῆς. Διατὶ λοιπὸν ἐν τῇ παρουσίᾳ περιπτώσει νὰ ψαλοῦν τὰ τῆς έορτῆς; Ὅθεν ὠρίσαμεν τὸ α' ἀναστάσιμον διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἤχου καὶ τὰ τοῦ ἁγίου. Οὕτω καὶ τὸ ΤΡ (σ. 617). Βλ. καὶ σημ. 899.

1209. Ἐν τῷ Μεσουκτικῷ ἡ λιτή τοῦ ἁγίου ὡς ἐν § 1205· ἀπολυτικίον ὁμως τῆς ἐορτῆς διὰ τὴν ἀπόδοσιν.

1210. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν⁹⁰⁴ μετὰ τὴν β΄ καὶ τὸν πολυέλεον τὰ τοῦ ἁγίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ τῆς ἐορτῆς. Οἱ ἀναβαθμοὶ κτλ. ὡς ἐν § 1206. Οἱ κανόνες ὡσαύτως. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς· εἶτα τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ ἔν τῆς ἐορτῆς. Ἀφ' στ΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι· Ἀναστάσεως ἡμέρα. Ἡ Τιμωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῆς ἐορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου. Ἐξαποστειλάρια· τὸ α΄ τῆς ἐορτῆς, τὸ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ β΄ τῆς ἐορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β΄,⁹⁰⁵ τῆς ἐορτῆς γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου γ΄ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δίκαιος ὡς φοινῆξ ἀνήσει... καὶ Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου... (§ 203). Δόξα, Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ. Καὶ νῦν, Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἐορτῆς.

1211. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 1203, Ἀπόστολος ὁμως καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου.

ΙΕ΄.

1212. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων ἢ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆς Σαμαρείτιδος,⁹⁰⁶ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτήριου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ΄, τῆς ἐορτῆς γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου δ΄.⁹⁰⁷ Δόξα τῆς ἐορτῆς. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχου.⁹⁰⁸ Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα· τὸ α΄ ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (ἢ τὸ α΄ στιχηρὸν τοῦ ἡχου καὶ τὰ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ αὐτοῦ). Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς. Ἀπολυτικά· τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων· Ὅτε κατῆλθες. Ὁ εὐσχήμων. Δόξα, Ὡς τῶν αἰχμαλώτων. Καὶ νῦν, Ταῖς Μυροφόροις. Τῇ Κυριακῇ τοῦ Παραλύτου· Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια. Δόξα, Ὡς τῶν αἰχμαλώτων. Καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον. Τῇ Κυριακῇ τῆς

904. Οὕτως ὀρίζει τὸ ΤΡ (σ. 617), ἀλλὰ καὶ τὸ ΤΔ (σ. 238) δι' ἀνάλογον περίπτωσιν τῆς ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου· εἶναι δὲ τοῦτο σύμφωνον πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν διατάξεων τοῦ Πεντηκοσταρίου διὰ τὰ μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα Σάββατα.

905. Τὸ ΤΜΕ (§ 14, σ. 244) ὀρίζει μόνον τὰ τῆς ἐορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου· ὀρίζει ὁμως ἀναστάσιμα εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐορτῆς τῶν Μυροφόρων μετὰ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§ 22, σ. 246), καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Θωμᾶ ἄνευ μνήμης ἁγίου (Τυλ. Πεντηκ. § 14, σ. 377). Ὅθεν εἶναι προφανές ὅτι καὶ εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν δέον νὰ ψαλοῦν ἀναστάσιμα δ΄ ἐν τῇ ἀπόδοσιν τοῦ ἡχου.

906. Τῇ Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος καταλαμβάνεται ἡ ἀκολουθία τῆς Μεσοπεντηκοστῆς πλην τοῦ ἀπολυτικίου αὐτῆς.

907. Τὴν ποσότητα τῶν στιχηρῶν ᾠρίσαμεν κατὰ τὸ ΤΑΣ (ἀποροῦμ. κεφ. μῆ'), τὰ ἀγιορειτικά Τυπικά (ΤΔ, σ. 205, ΠΠ, σ. 193, ΤΦ, σ. 155, ΤΚω, σ. 151, ΤΞ, σ. 286) καὶ τὸ ΤΡ (σ. 611). Τὰ ΤΚ (σ. 116) καὶ ΤΜΕ (§ 16, σ. 244 καὶ § 23, σ. 247) ὀρίζουν ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τῆς ἐορτῆς β΄. Οὕτως ὀρίζει καὶ τὸ ΤΞ μόνον διὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Παραλύτου, ἥτις ἔχει μόνον δύο ἐσπέρια στιχηρὰ.

908. Τὰ δοξαστικά κατὰ τὰ ΤΑΣ, ΤΦ καὶ ΤΡ (ἐνθ' ἄνω.) ἐκπροσωποῦντα τὴν ἄρχαιότεραν καὶ ὀρθότεραν τάξιν. Τὰ ΤΚω, ΤΔ καὶ ΤΠ ὀρίζουν Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχου· τὰ δὲ ΤΞ, ΤΚ καὶ ΤΜΕ Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς. Ὅπωςδὴποτε δὲν εὐρίσκομεν ὀρθὴν τὴν παρὰλειψιν τοῦ α΄ θεοτοκίου τοῦ ἡχου.

Σαμαρείτιδος· *Τὸ φαίδρὸν τῆς ἀναστάσεως. Δόξα, ὡς τῶν αἰχμαλώτων. Καὶ νῦν, Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς.*

1213. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τῆ μὲν Κυριακῆ τῶν Μυροφόρων ψάλλεται ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου, ταῖς δὲ ἄλλαις μόνῃ ἢ τοῦ ἁγίου ὡς ἐν § 1205. Δόξα τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ*⁹⁰⁹ τῆ Κυριακῆ τῶν Μυροφόρων, ταῖς δὲ ἄλλαις τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου, ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1214. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς]. Καθίσματα· τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ ἁγίου μετὰ θεοτοκίου.⁹¹⁰ Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· τοῦ Πάσχα εἰς δ΄, τῆς Θεοτόκου εἰς β΄, [τῆς Κυριακῆς εἰς δ΄]⁹¹¹ καὶ τοῦ ἁγίου εἰς δ΄. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου· εἶτα τὰ καθίσματα αὐτοῦ καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ΄ στ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι· *Ἀναστάσεως ἡμέρα*. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ΄ ᾠδῆ τῶν κανόνων. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ Πάσχα, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἰῶνας ἀπὸ τοῦ στίχου *Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κριμα ἔγγραπτον στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄*, τοῦ ἁγίου δ΄ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει... καὶ Πεφντεννογος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου...* (§ 203) καὶ τὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.⁹¹² Δόξα τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν τῆ μὲν Κυριακῆ τῶν Μυροφόρων τὸ Ἀναστάσεως ἡμέρα, ταῖς δὲ ἄλλαις τὸ τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία.*

1215. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια, δ΄ ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τοῦ ἁγίου, καὶ εἰσοδικὸν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, κατὰ δὲ τὴν νέαν*] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Ἀπολυτικά· πρῶτον τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου· μετ΄ αὐτὸ τῆ μὲν Κυριακῆ τῶν Μυροφόρων τὰ *Ὁ εὐσχήμων καὶ Ταῖς Μυροφόροις*, τῆ δὲ Κυ-

909. Τὸ ΤΜΕ (§ 17, σ. 244) ὀρίζει τὸ *Ὅτε κατῆλθες*. Τὸ αὐτὸ ὅμως Τυπικὸν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου (§ 16, σ. 377) ὀρίζει τὸ *Ὁ εὐσχήμων* τοῦτο δὲ εἶναι καὶ τὸ λογικώτερον. Ἄλλωστε, ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ λεχθῆ τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, θὰ ἦτο ὀρθότερον νὰ λεχθῆ ἡ ὑπακοή. Ὁρθότερον ὅμως εἶναι νὰ λεχθῆ τὸ *Ταῖς Μυροφόροις*, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ κύριον ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς (βλ. § 1822 καὶ σημ. 1333).

910. Τὰ καθίσματα ὄρισαν μετὰ τὴν ἀρχαίαν ὀρθὴν τάξιν, ἐκπροσωποῦμένη ὑπὸ τοῦ ΤΑΣ (βλ. § 181). Τὸ ΤΜΕ (§ 17, σ. 244, § 24, σ. 247 καὶ § 33, σ. 250) ὀρίζει τὰ καθίσματα κατὰ τὴν ὀρθὴν ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, διότι ἐπισημαίνει τὰ τοῦ ἁγίου δι' ἑτεροῦ ἡχοῦ θεοτοκίων ἢ καὶ δι' ἀναστασίμων καθισμάτων, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε χρησιμοποιοῦνται ὡς ἐπισημαστικά, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐπισημαζοῦνται αὐτὰ διὰ θεοτοκίων.

911. Ὁ κανὼν τῆς Κυριακῆς συνήθως παραλείπεται· ἐὰν ὅμως ψαλῆ, ὅπερ καὶ τὸ ὀρθόν, δέον νὰ προτιμηθῶν τὰ τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς, διότι αὐτὰ ἀναφέρονται εἰς τὸ θέμα ἐκάστης Κυριακῆς, ἐνῶ τὰ προηγούμενα εἶναι ἀναστάσιμα. Τοῦτο ὀρθῶς ἐπισημαίνει τὸ ΤΕ (σ. 287): «Ἐνταῦθα σκοπεῖτω ὁ ἐκκλησιαστικός, ἵνα μὴ ἐν ἐκάστη ᾠδῇ παραλείπωνται τὰ τὴν ἑορτὴν χαρακτηρίζοντα τροπάρια, ὡς καὶ τὸ θεοτοκίον». Τὸ ΤΜΕ (ἐνθ' ἄνω.) προτάσσει τὸν κανόνα τοῦ ἁγίου καὶ ἐπιτάσσει τὸν τῆς Θεοτόκου (βλ. καὶ σημ. 892). Τὸ δὲ ΤΚω (σ. 152) οὐχὶ ἀστόχως παραλείπει τὸν κανόνα τῆς Θεοτόκου.

912. Ὡς πρὸς τὴν ποσότητα τῶν στιχῶν ἐτηρήσαμεν τὴν αὐτὴν τάξιν, τὴν ὁποίαν προεκρίναμεν καὶ διὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα (βλ. § 1193), δεδομένου ὅτι εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἔχομεν τὰ αὐτὰ ἀκριβῶς στοιχεῖα, ἢτοι στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου, προσόμοια τοῦ ἁγίου καὶ τὰ τοῦ Πάσχα. Τὸ ΤΑΣ καὶ ἡ πλειονότης τῶν ἀγιορειτικῶν Τυπικῶν ὀρίζουν κατὰ τὴν παλαιὰν τάξιν μόνον τὰ ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου καὶ τὰ τοῦ ἁγίου ἀνά δ΄ καὶ μόνον τὸ ΤΠ προσθέτει καὶ τὰ τοῦ Πάσχα.

ριακή της Σαμαρείτιδος τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς· εἶτα τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἡχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγελίου τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαρέτως· Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου (ἢ Συμφώνως, Παρθένε ἢ Εὐφραίνου, ἀγάλλου, ἀναλόγως τῆς Κυριακῆς). Κοινωνικὸν Σῶμα Χριστοῦ [καὶ Εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Χριστὸς ἀνέστη.

ΙΣΤ'.

1216. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῶν Μυροφόρων (ἐκτὸς τῆς ἀποδόσεως) ἢ τῆ Δευτέρᾳ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆ Πέμπτῃ τῆς Σαμαρείτιδος,⁹¹³ ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΓ' §§ 1204-1207 μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν: Προκειμένον ἐν τῷ Ἐσπερινῷ πάντοτε τὸ τῆς ἡμέρας. Ἀπολυτικά ἐν τῷ Ἐσπερινῷ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος κατὰ μὲν τὴν ἐβδομάδα τῶν Μυροφόρων· Ὁ εὐσχημων.⁹¹⁴ Ὅτε κατῆλθες. Δόξα, Ὡς τῶν αἰχμαλώτων. Καὶ νῦν, Ταῖς Μυροφόροις. Κατὰ δὲ τὰς ἄλλας ἡμέρας· τὸ ἀναστάσιμον (Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια ἢ Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως). Δόξα, Ὡς τῶν αἰχμαλώτων. Καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον. Κανόνες· ὁ (τῆς ἑορτῆς ἢ) τοῦ Πάσχα⁹¹⁵ καὶ ὁ α' τοῦ ἁγίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατῆλθες.

ΙΖ'.

1217. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς ἐβδομάδος τῶν Μυροφόρων, καθ' ὃ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου ε'. Δόξα, Ἀξίως τοῦ ὀνόματος. Καὶ νῦν, Αἱ Μυροφόροι γυναῖκες. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν, τὸ προκειμένον Ὁ Θεός, ἀντιλήπτω μου εἶ καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ α' ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ τὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα, Τὸν νοερὸν ἀδάμαντα. Καὶ νῦν, Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον. Τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν § 1216.

1218. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ δοξασιτικὸν αὐτοῦ. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικὸν Ὁ εὐσχημων διὰ τὴν ἀπόδοσιν, ἢ δέησις καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1219. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν § 1216. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς μάρτυρας]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα·⁹¹⁶ μετὰ τὴν β' καὶ τὸν πολυέλεον τὰ τοῦ ἁγίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τῆς ἑορτῆς. Οἱ ἀναβαθμοὶ κτλ. ὡς ἐν § 1206. Κανόνες· ὁ τῆς ἑορτῆς⁹¹⁷ καὶ ὁ β' τοῦ ἁγίου.⁹¹⁸ Ἀπὸ

913. Αἱ δύο αὐταὶ ἡμέραι εἶναι αἱ μόναι ἐκ τῶν ἐβδομάδιον τοῦ Παραλύτου καὶ τῆς Σαμαρείτιδος, διὰ τὰς ὁποίας ἰσχύει ἡ διάταξις τῆς περιπτώσεως ταύτης. Διὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας ἰσχύουν αἱ ἐφεξῆς περιπτώσεις.

914. Κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς ἐβδομάδος τῶν Μυροφόρων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ΤΑΣ καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου προτάσσεται τὸ Ὁ εὐσχημων. Τὸ ΤΜΕ (§ 19, σ. 245 καὶ § 21, σ. 246) προτάσσει τὸ Ὅτε κατῆλθες, εἰς δὲ τὴν α' περίπτωσιν παραλείπει τὸ Ὁ εὐσχημων.

915. Κανονικῶς πρέπει νὰ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς προλαβοῦσης Κυριακῆς· ἐπεκράτησεν ὁμως νὰ ψάλλεται ἀντ' αὐτοῦ ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα πρὸς ἐπισημότερον ἑορτασμὸν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου, ἴσως δὲ καὶ διὰ τὴν ὁμοίτητα τοῦ ἡχου καὶ τῶν εἰρμῶν (βλ. ΤΜΕ σ. 245 σημ. 3). Ἐὰν πάντως διὰ τὴν ἐβδομάδα τῶν Μυροφόρων προτιμηθῇ ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς, λογικὸν εἶναι νὰ ψαλλῇ ὁ β' κανὼν τοῦ ἁγίου διὰ τὸ ὁμόηχον.

916. Βλ. σημ. 904.

917. Τὸ ΤΔ (σ. 329) εἰς παρομοίαν περίπτωσιν ὀρίζει τὸν κανόνα τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων. Φρονοῦμεν ὁμως ὅτι τοῦλάχιστον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀποδόσεως πρέπει νὰ ψαλλῇ ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς, ὁ ὁποῖος ἄλλωστε περιέχει καὶ ἀναστάσιμα τροπάρια.

918. Βλ. σημ. 915.

γ' ὤδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς· εἶτα κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι· Ἀναστάσεως ἡμέρα. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἰνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα, Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

1220. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικά καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ὤδης τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Ἀπολυτίκια· Ὁ εὐσχήμων. Ὅτε κατηλθες. Ταῖς Μυροφόροις. Ὡς τῶν αἰχμαλώτων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τὸ Χαῖρε ταῖς Μυροφόροις φθεγζάμενος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Χριστὸς ἀνέστη.

ΙΗ'.

1221. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Τρίτῃ τοῦ Παραλύτου, καθ' ἣν ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τοῦ Παραλύτου γ' καὶ τοῦ ἁγίου ε'. Δόξα, Ἀξίως τοῦ ὀνόματος. Καὶ νῦν, Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Κύριος εἰσακούσεται μου καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τοῦ ἁγίου. Δόξα, Τὸν νοερόν ἀδάμαντα. Καὶ νῦν, Ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομώντος. Ἀπολυτίκια· Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια. Δόξα, Ὡς τῶν αἰχμαλώτων. Καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.

1222. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ ὡς ἐν § 1205.

1223. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς]. Τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν θεοτοκιῶν.⁹¹⁹ Τὰ λοιπὰ τοῦ Ὁρθρου καὶ τῆς Λειτουργίας ὡς ἐν περιπτ. ΙΖ' §§ 1219-1220. Εἰς τοὺς αἰνους ὅμως μόνον τὰ δ' προσόμοια τοῦ ἁγίου. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ μετὰ τὴν εἴσοδον· Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια. Ὡς τῶν αἰχμαλώτων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατηλθες.

ΙΘ'.

1224. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Τετάρτῃ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ'.⁹²⁰ Δόξα, Ἀξίως τοῦ ὀνόματος. Καὶ νῦν, Τῆς ἑορτῆς μεσουσης. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Τὸ ἔλεός σου, Κύριε, καταδιώξει με καὶ τὰ ἀναγνώσματα, δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ἓν τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς.⁹²¹ Δόξα, Τὸν νοερόν ἀδάμαντα. Καὶ νῦν, Μεσουσης τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς.

919. Καθίσματα τοῦ Παραλύτου ὑπάρχοντα μόνον δύο, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἐν θά ψαλῆ μετὰ τὴν γ' ὤδην. Διὰ τοῦτο εἰς τὰ καθίσματα τῆς στιχολογίας ὠρίσαμεν τὰ θεοτοκία.

920. Ἡ ποσότης καὶ ἡ κατανομή τῶν στιχηρῶν διαφόρως ὀρίζονται ὑπὸ τῶν Τυπικῶν, ἤτοι: τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ' (ΤΑΣ ἀποροῦμ. κεφ. μθ') ἢ τῆς ἑορτῆς στ' καὶ τοῦ ἁγίου δ' (ΤΚω σ. 152, ΤΚ σ. 117 καὶ ΤΠ σ. 194) ἢ τῆς ἑορτῆς δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ' (ΤΜΕ § 27, σ. 248, ΤΦ σ. 157, ΤΞ σ. 288 καὶ ΤΡ σ. 613). Προεκρίναμεν ὡς μέσση λύσιν τὴν τελευταίαν διάταξιν.

921. Κατὰ τὸ ΤΚω (σ. 153) ἐν τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ τοῦ ἁγίου. Τοῦτο εἶναι δυνατόν νά τηρηθῆ, εἰάν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου.

1225. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ ὡς ἐν § 1205. Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξόμεθα*.

1226. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς]. Καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ τῆς ἑορτῆς Ὁ πάντων ἐπιστάμενος, Ὁ Δεσπότης τῶν ὄλων καὶ Ἐστηκὸς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἱεροῦ (τὸ τελευταῖον ζῆτει μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν). Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου καὶ τὰ μετ' αὐτὸ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες· οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι (ὁ α' μετὰ τῶν εἰρωμῶν καὶ ὁ β' ἄνευ τῶν εἰρωμῶν, τῶν τριαδικῶν καὶ τῶν θεοτοκίων) καὶ ὁ εἰς τοῦ ἁγίου μετὰ στίχου Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρόσβενε ὑπὲρ ἡμῶν.⁹²² Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου· εἶτα κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς Τῆς σοφίας τὸ ὕδωρ καὶ τῆς ζωῆς. Ἀρ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι· Θάλασσαν ἔπηξας. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ᾠδῆ τῶν κανόνων. Ἐξαποστοεῖα· τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἰνοὺς στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα, Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ. Καὶ νῦν, Φωτισθέντες ἀδελφοί. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

1227. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου καὶ εἰσοδικὸν Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς Ἀλλότριον τῶν μητέρων ἢ παρθενία. Κοινωνικόν· Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα [καὶ εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Χριστὸς ἀνέστη.

Κ'.

1228. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν τοῖς μεθεόροις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς (ἐκτὸς τοῦ Σαββάτου καὶ τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος), ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΓ' §§ 1204-1207. Κανόνες ὁ εἰς τῆς ἑορτῆς καὶ οἱ τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι· Θάλασσαν ἔπηξας. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

1229. Ἐὰν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ, εἰς τὰ ἑσπέρια Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ γ' ἤχου Πῶς μὴ θαυμάσωμεν. Ἀπόστιχα· τὸ α' ἀναστάσιμον καὶ τὰ τοῦ ἁγίου. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα, μετὰ δὲ τὴν β' καὶ τὸν πολυέλεον τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Κατὰ τὰ λοιπὰ τηρεῖται ἡ διάταξις τῆς περιπτ. ΙΓ' §§ 1204-1207.

ΚΑ'.

1230. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΘ' §§ 1224-1227· ἀλλ' ἐν τῷ Ἑσπερινῷ λέγονται μόνον τοῦ ἁγίου τὰ ἀναγνώματα, ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ ἐπίσης Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου.

922. Τὸ ΤΠ (σ. 199) ὀρίζει τοὺς κανόνες ὡς ἐξῆς: τὸν α' τῆς ἑορτῆς, τὸν τοῦ ἁγίου καὶ τέλος τὸν β' τῆς ἑορτῆς «διὰ τὸ ἔχειν δοξαστικά τριαδικὰ», προφανῶς δὲ καὶ διὰ τὰς καταβασίας. Τὸ αὐτὸ ὀρίζει καὶ τὸ ΤΑΣ (ἀπορροῦμ. κεφ. 7β') διὰ τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Τὸ δὲ ΤΚω (σ. 153) ὀρίζει μόνον τὸν α' τῆς ἑορτῆς καὶ τοὺς δύο τοῦ ἁγίου.

ΤΗ ΚΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Ἑλισάβετ τῆς θαυματουργοῦ.

Ἡ μνήμη τῆς ὁσίας συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τοῦ Μ. Σαββάτου μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Σαμαρείτιδος, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Ε' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν μέχρι τοῦ Σαββάτου τῶν Μυροφόρων.

1231. Ἐὰν τύχη τῆ Ε' Κυριακῆ τῶν νηστειῶν ἢ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ ἢ ἐν ἄλλῃ Κυριακῆ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἢ τῆ Τετάρτῃ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἢ τῆ ἀποδόσει αὐτῆς, ἡ ἀκολουθία τῆς ὁσίας καταλιμπάνεται.

Ἐὰν τύχη ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου καὶ τῆς ἁγίας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1692-1704 καὶ 1765-1766 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ τῆς ἁγίας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1818-1820 διάταξιν.

Ἐὰν δὲ τύχη ἐν καθημερινῇ μετὰ τὴν Κυριακῆν τῶν Μυροφόρων, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1825-1826 διάταξιν ἀναλόγως τῆς ἡμέρας.

ΤΗ ΚΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Σαμαρείτιδος, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου.⁹²³

1232. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει	Περίπτ.	§§
Ἰαν. 11	Μαρτ. 22	Τῷ Σαββ. τῆς Σαμαρείτ.	ΙΔ'	1248
Ἰαν. 12	Μαρτ. 23	Τῇ Παρασκ. τῆς Σαμαρείτ.	ΙΓ'	1247

923. Οὐδὲν ἄλλο τυπικὸν πλὴν τῶν ΤΜΕ (σ. 251-255) καὶ ΤΡ (σ. 618-623) ἀσχολεῖται ἀναλυτικῶς μετὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην. Τὰ ΤΔ (σ. 308) καὶ ΤΠ (σ. 198) περιέχουν μόνον γενικὴν τινα διάταξιν ἀναφερομένην εἰς τὴν ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῶν ἑορτῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου σύμπτωσιν τῆς ἑορτῆς. Ἐκτενεστεράς πως διατάξεις, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐλλιπεῖς περιέχουν τὰ ΤΞ (σ. 289-291) καὶ ΤΜ (σ. 243-246). Ἐπομένως μόνα σχεδὸν βοηθήματα διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ τυπικοῦ τῆς ἑορτῆς ταύτης εἶχομεν τὰς διατάξεις τῶν ΤΜΕ καὶ ΤΡ, αἱ ὁποῖα ὅμως δὲν καλύπτουν πάσας τὰς περιπτώσεις, ὄχι μόνον τὰς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου προκυφάσας, ἀλλ' οὔτε καὶ τὰς κατὰ τὸ πάλαιον δυνατάς. Γενικῶς ἠκολοθησαμεν τὴν διάταξιν τῶν ἀντιστοιχῶν περιπτώσεων τῶν ἑορτῶν τοῦ ἁγίου Χαριλάμπους καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὡς διετυπώσαμεν αὐτὰς ἐν τῷ παρόντι ἢ συμμόρφως ὅμως πρὸς αὐτὰς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι πλήρης, διότι ἐκείναι περιέχουν πάντα τὰ ἑορταστικὰ στοιχεῖα, ἐνῶ ἡ τοῦ ἁγίου Μάρκου στερεῖται ἀναγνωσμάτων, λιτῆς, καθισμάτων, πολυελέου καὶ Εὐαγγελίου Ὁρθρου.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει	Περιπτ.	§§
Ἰαν. 13	Μαρτ. 24	Τῆ Πέμπ. τῆς Σαμαρείτ.	ΙΓ'	1247
Ἰαν. 14	Μαρτ. 25	Τῆ Τετ. τῆς ἀποδ. τῆς Μεσοπ.	ΙΗ'	1252
Ἰαν. 15	Μαρτ. 26	Τῆ Τρίτῃ τῆς Σαμαρείτ.	ΙΖ'	1251
Ἰαν. 16	Μαρτ. 27	Τῆ Δευτ. τῆς Σαμαρείτ.	ΙΖ'	1251
Ἰαν. 17	Μαρτ. 28	Τῆ Κυρ. τῆς Σαμαρείτ.	ΙΒ'	1246
Ἰαν. 18	Μαρτ. 29	Τῷ Σαββ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	ΙΖ'	1251
Ἰαν. 19	Μαρτ. 30	Τῆ Παρασκ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	ΙΖ'	1251
Ἰαν. 20	Μαρτ. 31	Τῆ Πέμπ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	ΙΖ'	1251
Ἰαν. 21	Ἀπρ. 1	Τῆ Τετ. τῆς Μεσοπεντ.	ΙΣΤ'	1250
Ἰαν. 22	Ἀπρ. 2	Τῆ Τρίτῃ τοῦ Παραλ.	ΙΕ'	1249
Ἰαν. 23	Ἀπρ. 3	Τῆ Δευτ. τοῦ Παραλ.	ΙΓ'	1247
Ἰαν. 24	Ἀπρ. 4	Τῆ Κυρ. τοῦ Παραλ.	ΙΒ'	1246
Ἰαν. 25	Ἀπρ. 5	Τῷ Σαββ. τῶν Μυροφ.	ΙΔ'	1248
Ἰαν. 26	Ἀπρ. 6	Τῆ Παρασκ. τῶν Μυροφ.	ΙΓ'	1247
Ἰαν. 27	Ἀπρ. 7	Τῆ Πέμπ. τῶν Μυροφ.	ΙΓ'	1247
Ἰαν. 28	Ἀπρ. 8	Τῆ Τετ. τῶν Μυροφ.	ΙΓ'	1247
Ἰαν. 29	Ἀπρ. 9	Τῆ Τρίτῃ τῶν Μυροφ.	ΙΓ'	1247
Ἰαν. 30	Ἀπρ. 10	Τῆ Δευτ. τῶν Μυροφ.	ΙΓ'	1247
Ἰαν. 31	Ἀπρ. 11	Τῆ Κυρ. τῶν Μυροφ.	ΙΒ'	1246
Φεβρ. 1	Ἀπρ. 12	Τῷ Σαββ. τοῦ Θωμᾶ	ΙΑ'	1245
Φεβρ. 2	Ἀπρ. 13	Τῆ Παρασκ. τοῦ Θωμᾶ	Ι'	1242-1244
Φεβρ. 3	Ἀπρ. 14	Τῆ Πέμπ. τοῦ Θωμᾶ	Ι'	1242-1244
Φεβρ. 4	Ἀπρ. 15	Τῆ Τετ. τοῦ Θωμᾶ	Ι'	1242-1244
Φεβρ. 5	Ἀπρ. 16	Τῆ Τρίτῃ τοῦ Θωμᾶ	Ι'	1242-1244
Φεβρ. 6	Ἀπρ. 17	Τῆ Δευτ. τοῦ Θωμᾶ	Ι'	1242-1244
Φεβρ. 7	Ἀπρ. 18	Τῆ Κυρ. τοῦ Θωμᾶ	Θ'	1241
Φεβρ. 8	Ἀπρ. 19	Τῷ Σαββ. τῆς Διακαιν.	Ζ'	1239
Φεβρ. 9	Ἀπρ. 20	Τῆ Παρασκ. τῆς Διακαιν.	Η'	1240
Φεβρ. 10	Ἀπρ. 21	Τῆ Πέμπ. τῆς Διακαιν.	Ζ'	1239
Φεβρ. 11	Ἀπρ. 22	Τῆ Τετ. τῆς Διακαιν.	Ζ'	1239
Φεβρ. 12	Ἀπρ. 23	Τῆ Τρίτῃ τῆς Διακαιν.	Ζ'	1239
Φεβρ. 13	Ἀπρ. 24	Τῆ Δευτ. τῆς Διακαιν.	ΣΤ'	1238
Φεβρ. 14	Ἀπρ. 25	Τῆ Κυρ. τοῦ Πάσχα	ΣΤ'	1238
Φεβρ. 15	Ἀπρ. 26	Τῷ ἁγ. καὶ μεγ. Σαββάτῳ	ΣΤ'	1238
Φεβρ. 16	Ἀπρ. 27	Τῷ ἁγ. καὶ μεγ. Παρασκευῇ	ΣΤ'	1238
Φεβρ. 17	Ἀπρ. 28	Τῷ ἁγ. καὶ μεγ. Πέμπτῃ	ΣΤ'	1238
Φεβρ. 18	Ἀπρ. 29	Τῷ ἁγ. καὶ μεγ. Τετάρτῃ	ΣΤ'	1238
Φεβρ. 19	Ἀπρ. 30	Τῷ ἁγ. καὶ μεγ. Τρίτῃ	ΣΤ'	1238
Φεβρ. 20	Μαΐου 1	Τῷ ἁγ. καὶ μεγ. Δευτέρῃ	ΣΤ'	1238

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει	Περιπτ.	§§
Φεβρ. 21	Μαΐου 2	Τῆ Κυρ. τῶν Βαΐων	ΣΤ'	1238
Φεβρ. 22	Μαΐου 3	Τῷ Σαββ. τοῦ Λαζάρου	ΣΤ'	1238
Φεβρ. 23	Μαΐου 4	Τῆ Παρασκ. πρὸ τῶν Βαΐων	Ε'	1237
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῆ Πέμπ. πρὸ τῶν Βαΐων	Δ'	1236
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῆ Τετ. πρὸ τῶν Βαΐων	Γ'	1235
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῆ Τρίτη πρὸ τῶν Βαΐων	Β'	1234
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῆ Δευτ. πρὸ τῶν Βαΐων	Α'	1233

Α'.

1233. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη τῆ Δευτέρᾳ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ὁ μὲν Ἐσπερινὸς τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΔ' § 852 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, αἱ δὲ λοιπαὶ ἀκολουθίαι κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Η' §§ 836-838 τοῦ αὐτοῦ ἁγίου. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ ὅμως [στιχολογεῖται μόνον τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας:] καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ τῆς Ὀκτωήχου· μετὰ τὴν β' τὰ τοῦ Τριωδίου· μετὰ τὴν γ' τὰ τοῦ ἁγίου (ἡ τὰ τοῦ Τριωδίου).⁹²⁴ Μετὰ δὲ τὰ καθίσματα εὐθύς ὁ ν' ψαλμὸς, τὸ *Σῶσον, ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου, ἡ στιχολογία τῶν ῥόδων*⁹²⁵ καὶ οἱ κανόνες, ὁ τοῦ ἁγίου καὶ τὰ τριώδια τῆς ἡμέρας. Ἐν δὲ τῷ Ἐσπερινῷ τῆς Προηγιασμένης προσόμοια τοῦ ἁγίου τὰ δευτέρα ἐσπέρια ἢ τὰ τῶν ἀποστίχων. Κοινωνικόν· *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*.

Β'.

1234. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη τῆ Τρίτῃ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτώσεως Η' §§ 834, 836-838 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐν § 1233 διαφορῶν.

Γ'.

1235. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη τῆ Τετάρτῃ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Θ' § 839 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐν § 1233 διαφορῶν.

Δ'.

1236. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη τῆ Πέμπτῃ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Ι' §§ 840-841 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐν § 1233 διαφορῶν.

924. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου στερεῖται καθισμάτων· δυνατόν ὅμως νὰ ψαλοῦν τὰ ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ παρατεθέντα (§ 358)· ἄλλως θὰ ψαλοῦν μόνον τὰ τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. Εἰς τοὺς αἰῶνες ἐπίσης πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως τοῦ δοξαστικοῦ *Σοῦ ἐξεχύθη χάρις* εἶναι δυνατόν νὰ ψαλῆ τὸ τῶν ἀποστίχων τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ *Πάνσοφε ἀλιεῦ*, ὡς ὀρίζει τὸ ΤΠ (σ. 198).

925. Ἐφ' ὅσον θὰ ψαλοῦν καταβασίαι καὶ δοξολογία μεγάλη, εἶναι δυνατόν νὰ παραλειφθῇ ἡ στιχολογία τῶν ῥόδων κατὰ τὴν ἐν ταῖς ἐνορίας κρατούσαν τάξιν.

Ε΄.

1237. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη τῆ Παρασκευῆ τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, αἱ μὲν ἀκολουθίαι Ἑσπερινῶ, Ὁρθρου καὶ Ὡρῶν τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Η΄ §§ 834, 836-837 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐν § 1233 διαφορῶν, ὁ δὲ Ἑσπερινὸς τῆς Προηγιασμένης κατὰ τὴν ἐντὸς ἀγκυλῶν διάταξιν τῆς περιπτ. Ζ΄ § 1189 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

ΣΤ΄.

1238. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Διακαινησίμου, μετατίθεται εἰς τὴν Τρίτην τῆς Διακαινησίμου⁹²⁶ καὶ τελοῦνται αἱ ἀκολουθίαι ὡς ὀρίζεται ἐν περιπτ. Ζ΄ § 1239.

Ζ΄.

1239. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη ἐν τῇ Διακαινησίμῳ ἑβδομάδι ἐκτὸς τῆς Παρασκευῆς, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῶν περιπτ. Θ΄ καὶ Ι΄ §§ 1191-1195 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐξαιρουμένων τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Μετὰ τὰ εἰρηνικὰ τοῦ Ὁρθρου εὐθύς οἱ κανόνες τοῦ Πάσχα καὶ τοῦ ἁγίου. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.⁹²⁷ Κοινωνικόν· *Σῶμα Χριστοῦ* [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*].

Η΄.

1240. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη τῆ Παρασκευῆ τῆς Διακαινησίμου, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΑ΄ §§ 1196-1199 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐν § 1239 ἐξαιρέσεων.

Θ΄.

1241. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη τῆ Κυριακῆ τοῦ Θωμᾶ, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΒ΄ §§ 1200-1203 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἐξαιρουμένων τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς τοῦ ἁγίου. Καθίσματα μετὰ τὴν στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου καὶ τὸν πολυέλεον μόνα τὰ τῆς ἑορτῆς.⁹²⁸ Κοινωνικόν· *Ἐπαίνει Τερουσαλήμ* [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*].

Ι΄.

1242. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Θωμᾶ ἐκτὸς τοῦ Σαββάτου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας] εἰς τὸ Κύριε

926. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Γεωργίου μείνη ἀμετάθετος (βλ. § 1177), ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μάρκου εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλῆ τῇ Δευτέρᾳ τῆς Διακαινησίμου.

927. Τὸ ΤΜΕ (§ 2, σ. 252) ὀρίζει τὰ ἀναγνώσματα ἀντιστροφῶς, ἴτοι Ἀπόστολον τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ· προετιμήσαμεν ὁμως τὴν ἀνωτέρω τάξιν, διότι ὁ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου (Α΄ Πέτρο. ε΄ 6-14) εἶναι εἰδικὸς διὰ τὴν μνήμην αὐτοῦ, καθόσον ἐν αὐτῷ μνημονεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐνῶ τὸ Εὐαγγέλιον (Λουκ. ι΄ 16-21) οὔτε εἰς αὐτὸν ἀναφέρεται οὔτε ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου του προέρχεται.

928. Τὸ ΤΕ (σ. 290) μεταθέτει τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου εἰς τὴν Δευτέραν, ἐάν τύχη ἐν μιᾷ τῶν Κυριακῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου. Δὲν κρίνομεν ὁμως ἀναγκαίαν τὴν μετάθεσιν ταύτην. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου κάλλιστα εἶναι δυνατὸν νὰ συμπαλῆ μετὰ τῆς τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ ἢ τῆς ἀναστασίμου, ἐάν τύχη ἐν μιᾷ τῶν ἐπομένων Κυριακῶν.

ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας γίνεται εἰσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκειμένον *Τὺς Θεοὺς μέγας* ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἄνευ εἰσοδου τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς.

1243. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ ἀντί θεοτοκίων τῆς ἑορτῆς (ἢ τὰ τῆς ἡμέρας ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου).⁹²⁹ Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι: Ἀναστάσεως ἡμέρα. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου εἰς δ' Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

1244. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν. Χριστὸς ἀνέστη.

ΙΑ'.

1245. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ, καθ' ὃ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΔ', §§ 1208-1211 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου πλὴν τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ [τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Καθίσματα μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν, μετὰ δὲ τὴν β' τὰ τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς.⁹³⁰ Κανόνες τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 1244. Κοινωνικὸν ὅμως Ἐπαίνει Ἱερουσαλήμ [καὶ Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν].

ΙΒ'.

1246. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων ἢ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆς Σαμαρείτιδος, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΕ' §§ 1212-1215 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Ἄλλ' εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Ἀναγνώσματα δὲν λέγονται οὔτε πολυέλεος. Λιτὴ ψάλλεται μόνῃ ἡ τῆς ἑορτῆς καὶ καθίσματα μόνα τὰ ἀναστάσιμα. Εἰς τοὺς αἶνους Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Κοινωνικόν. Σῶμα Χριστοῦ [καὶ Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν].

ΙΓ'.

1247. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῶν Μυροφόρων (ἐκτὸς τοῦ Σαββάτου) ἢ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Παραλύτου ἢ τῇ Πέμπτῃ ἢ Παρασκευῇ τῆς Σαμαρείτιδος, αἱ

929. Βλ. σημ. 924.

930. Βλ. σημ. 904.

ἀκολουθία τελούνται κατά την διάταξιν τῆς περιπτ. Ι' §§ 1242-1244. Ἀπολυτικά: κατά μὲν τὴν ἐβδομάδα τῶν Μυροφόρων: Ὁ εὐσχήμων. Ὅτε κατῆλθες. Δόξα, Ἀπόστολε ἄγιε. Καὶ νῦν, Ταῖς Μυροφόροις. Κατὰ δὲ τὰ μεθεόρτα τοῦ Παραλύτου ἢ τῆς Σαμαρείτιδος: τὸ ἀναστάσιμον (Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια ἢ Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως). Δόξα, Ἀπόστολε ἄγιε. Καὶ νῦν, Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον: Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατῆλθες.

ΙΔ'.

1248. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν Μυροφόρων ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Σαμαρείτιδος, καθ' ἃ ἀποδίδονται αἱ ἑορταί, αἱ ἀκολουθία τελούνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΖ' §§ 1217-1220 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐκτὸς τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ [τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν § 1247, τὰ δὲ καθίσματα ὡς ἐν § 1245. Κανόνες τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν: Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

ΙΕ'.

1249. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη τῇ Τρίτῃ τοῦ Παραλύτου, καθ' ἣν ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, αἱ ἀκολουθία τελούνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΗ' §§ 1221-1223 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου πλὴν τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ [τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τοῦ Παραλύτου γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Καθίσματα τοῦ ἁγίου μετὰ θεοτοκίων.⁹³¹ Κανόνες τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν: Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

ΙΣΤ'.

1250. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη τῇ Τετάρτῃ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, αἱ ἀκολουθία τελούνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΘ' §§ 1224-1227 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου πλὴν τῆς λιτῆς, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Ἀναγνώσματα μόνον τὰ τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Κοινωνικόν: Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα [καὶ Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν].

ΙΖ'.

1251. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἐκτὸς τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος, αἱ ἀκολουθία τελούνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Κ' §§ 1228-1229 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου πλὴν τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ [τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Κοινωνικόν: Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

ΙΗ'.

1252. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ εὐαγγελιστοῦ τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, αἱ ἀκολουθία τελούνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΘ' §§ 1224-1227 τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐκτὸς τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ

931. Βλ. σημ. 919 καὶ 924.

ἽΟρθρου. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ [τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν: Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα [καὶ Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν].

1253. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Μάρκου.

Ποίημα Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου.⁹³²

Ἦχος δ'. (Ταχὺ προκατάλαβε).

Τοῦ Πέτρου συνέκδημος * καὶ κοινωνὸς ἱερός, * τοῦ Λόγου διάκονος * καὶ ὑποφήτης σοφός * ἐδείχθης, ἀπόστολε· * ὅθεν τὸ τοῦ Σωτῆρος * Εὐαγγέλιον θεῖον, * Μάρκε, διαχαράττις * ὡς οὐράνιος μύστης· * διό, εὐαγγελιστά, σέ * πόθῳ γεραιρομεν.

ΤΗ ΚΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασειας.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ Παραλύτου.

1254. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κδ' τοῦ μηνὸς (§ 1231).

ΤΗ ΚΖ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Συμεών, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ Τυφλοῦ, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ Παραλύτου.

1255. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κδ' τοῦ μηνὸς (§ 1231).

ΤΗ ΚΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἐννέα μαρτύρων τῶν ἐν Κυζίκῳ.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ Τυφλοῦ, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.

1256. Ἐὰν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ Τυφλοῦ, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κδ' τοῦ μηνὸς (§ 1231).

Ἐὰν δὲ τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Σαμαρείτιδος, βλ. καὶ § 1843.

Ἐὰν τέλος τύχη τῇ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ, καθ' ἣν ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1850-1852 διάταξιν.

932. Νέος ἐνιαύσιος στέφανος, Ἰγ. Ὅρος 2002, σ. 302. Ἐὰν προτιμηθῇ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦτο, μετ' αὐτὸ θὰ ψαλλῆ θεστοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*.

ΤΗ ΚΘ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου.

Ἡ μνήμη τῶν ἀποστόλων συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν μέχρι τῆς Πέμπτης μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν.

1257. Ἐὰν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ Παραλύτου ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κδ΄ καὶ κη΄ τοῦ μηνὸς (§ 1231 καὶ 1256).

Ἐὰν δὲ τύχη τῇ ἀποδόσει τοῦ Πάσχα, ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται.

ΤΗ Λ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου, ἀδελφοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Ἀναλήψεως, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Παρασκευῆς μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν.

1258. Δι' οἰανδήποτε περιπτώσει τῆς μνήμης τοῦ ἀποστόλου βλέπε τὴν ἀντίστοιχον περιπτώσει τῆς μνήμης τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου (κε΄ Ἀπριλίου) ἢ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου (β΄ Μαΐου) κατὰ τὸν κάτωθι πίνακα.⁹³³ Ἐν καθημερινῇ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου (Σαββάτου τῆς Δ΄ ἑβδομάδος τῶν Πράξεων) καὶ Εὐαγγέλιον ἐπίσης (Ε΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν), κοινωνικὸν δὲ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*.

1259. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Ἰαν. 11	Μαρτ. 22	Τῇ Πέμπτ. τῆς Ἀναλ.	Ἄγ. Ἀθαν. ΙΕ΄	1281
Ἰαν. 12	Μαρτ. 23	Τῇ Τετ. τῆς ἀποδ. τοῦ Πάσχα	Ἄγ. Ἀθαν. ΙΔ΄	1277-1280
Ἰαν. 13	Μαρτ. 24	Τῇ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ	Ἄγ. Ἀθαν. Ι΄	1273
Ἰαν. 14	Μαρτ. 25	Τῇ Δευτ. τοῦ Τυφλοῦ	Ἄγ. Ἀθαν. Η΄	1271
Ἰαν. 15	Μαρτ. 26	Τῇ Κυρ. τοῦ Τυφλοῦ	Ἄγ. Μάρκ. ΙΒ΄	1246
Ἰαν. 16	Μαρτ. 27	Τῷ Σαββ. τῆς Σαμαρείτ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΔ΄	1248

933. Τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ οὐδόλας ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἑορτὴν ταύτην, κατατάσσοντα οὕτως αὐτὴν εἰς τὰς μνήμας τῶν ἀνεπισημῶν ἁγίων. Τὰ ΓΔ (σ. 309) καὶ ΤΠ (σ. 198) ὁμως διατάσσον τὴν τάξιν αὐτῆς διὰ τὰς καθημερινὰς ἀπαραλλάκτως ὅπως καὶ τὴν τῶν ἑορτῶν τοῦ ἁγίου Μάρκου καὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, χωρὶς νὰ ἐνδιατρίβουν εἰς ἄλλας περιπτώσεις. Τὸ ΤΕ (σ. 292) ὁμως ὀρίζει: «Ὅταν δὲ ἡμέραν λάξη ἡ μνήμη αὐτοῦ, εἴτε καὶ ἑτέρου ἀποστόλου ἡ μνήμη, ψάλλονται μετὰ τῆς ἐνεστώσης ἑορτῆς». Ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι καὶ εἰς τὰς ἄλλας περιπτώσεις τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Ἰακώβου δέον νὰ τηρηθῶν αἱ διατάξεις τῶν ἀντιστοίχων περιπτώσεων τῶν ἁγίων Μάρκου καὶ Ἀθανασίου. Ἄλλωστε ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἰακώβου ἔχει τὰ αὐτὰ ἀκριβῶς ἡμολογικὰ στοιχεῖα, τὰ ὅποια ἔχει καὶ ἡ τοῦ ἁγίου Μάρκου (ἐκτός ἀπιστίχων Ἑσπερινῶν), καὶ συνεπῶς δὲν δικαιολογεῖται ὁ ὑποβιβασμὸς αὐτῆς ἐναντι ἐκείνης.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Ἰαν. 17	Μαρτ. 28	Τῆ Παρασκ. τῆς Σαμαρείτ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΓ'	1247
Ἰαν. 18	Μαρτ. 29	Τῆ Πέμπ. τῆς Σαμαρείτ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΓ'	1247
Ἰαν. 19	Μαρτ. 30	Τῆ Τετ. τῆς ἀποδ. τῆς Μεσοπ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΗ'	1252
Ἰαν. 20	Μαρτ. 31	Τῆ Τρίτῃ τῆς Σαμαρείτ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΖ'	1251
Ἰαν. 21	Ἄπρ. 1	Τῆ Δευτέρα τῆς Σαμαρείτ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΖ'	1251
Ἰαν. 22	Ἄπρ. 2	Τῆ Κυρ. τῆς Σαμαρείτ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΒ'	1246
Ἰαν. 23	Ἄπρ. 3	Τῷ Σαββ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΖ'	1251
Ἰαν. 24	Ἄπρ. 4	Τῆ Παρασκ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΖ'	1251
Ἰαν. 25	Ἄπρ. 5	Τῆ Πέμπ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΖ'	1251
Ἰαν. 26	Ἄπρ. 6	Τῆ Τετ. τῆς Μεσοπεντ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΣΤ'	1250
Ἰαν. 27	Ἄπρ. 7	Τῆ Τρίτῃ τοῦ Παραλ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΕ'	1249
Ἰαν. 28	Ἄπρ. 8	Τῆ Δευτ. τοῦ Παραλ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΓ'	1247
Ἰαν. 29	Ἄπρ. 9	Τῆ Κυρ. τοῦ Παραλ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΒ'	1246
Ἰαν. 30	Ἄπρ. 10	Τῷ Σαββ. τῶν Μυροφ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΔ'	1248
Ἰαν. 31	Ἄπρ. 11	Τῆ Παρασκ. τῶν Μυροφ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΓ'	1247
Φεβρ. 1	Ἄπρ. 12	Τῆ Πέμπ. τῶν Μυροφ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΓ'	1247
Φεβρ. 2	Ἄπρ. 13	Τῆ Τετ. τῶν Μυροφ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΓ'	1247
Φεβρ. 3	Ἄπρ. 14	Τῆ Τρίτῃ τῶν Μυροφ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΓ'	1247
Φεβρ. 4	Ἄπρ. 15	Τῆ Δευτ. τῶν Μυροφ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΓ'	1247
Φεβρ. 5	Ἄπρ. 16	Τῆ Κυρ. τῶν Μυροφ.	Ἄγ. Μάρκ. ΙΒ'	1246
Φεβρ. 6	Ἄπρ. 17	Τῷ Σαββ. τοῦ Θωμᾶ	Ἄγ. Μάρκ. ΙΑ'	1245
Φεβρ. 7	Ἄπρ. 18	Τῆ Παρασκ. τοῦ Θωμᾶ	Ἄγ. Μάρκ. Ι'	1242-1244
Φεβρ. 8	Ἄπρ. 19	Τῆ Πέμπ. τοῦ Θωμᾶ	Ἄγ. Μάρκ. Ι'	1242-1244
Φεβρ. 9	Ἄπρ. 20	Τῆ Τετ. τοῦ Θωμᾶ	Ἄγ. Μάρκ. Ι'	1242-1244
Φεβρ. 10	Ἄπρ. 21	Τῆ Τρίτῃ τοῦ Θωμᾶ	Ἄγ. Μάρκ. Ι'	1242-1244
Φεβρ. 11	Ἄπρ. 22	Τῆ Δευτ. τοῦ Θωμᾶ	Ἄγ. Μάρκ. Ι'	1242-1244
Φεβρ. 12	Ἄπρ. 23	Τῆ Κυρ. τοῦ Θωμᾶ	Ἄγ. Μάρκ. Θ'	1241
Φεβρ. 13	Ἄπρ. 24	Τῷ Σαββ. τῆς Διακαιν.	Ἄγ. Μάρκ. Ζ'	1239
Φεβρ. 14	Ἄπρ. 25	Τῆ Παρασκ. τῆς Διακαιν.	Ἄγ. Μάρκ. Η'	1240
Φεβρ. 15	Ἄπρ. 26	Τῆ Πέμπ. τῆς Διακαιν.	Ἄγ. Μάρκ. Ζ'	1239
Φεβρ. 16	Ἄπρ. 27	Τῆ Τετ. τῆς Διακαιν.	Ἄγ. Μάρκ. Ζ'	1239
Φεβρ. 17	Ἄπρ. 28	Τῆ Τρίτῃ τῆς Διακαιν.	Ἄγ. Μάρκ. Ζ'	1239
Φεβρ. 18	Ἄπρ. 29	Τῆ Δευτ. τῆς Διακαιν.	Ἄγ. Μάρκ. ΣΤ'	1238
Φεβρ. 19	Ἄπρ. 30	Τῆ Κυρ. τοῦ Πάσχα	Ἄγ. Μάρκ. ΣΤ'	1238
Φεβρ. 20	Μαΐου 1	Τῷ ἁγ. καὶ μεγ. Σαββάτῳ	Ἄγ. Μάρκ. ΣΤ'	1238
Φεβρ. 21	Μαΐου 2	Τῆ ἁγ. καὶ μεγ. Παρασκευῇ	Ἄγ. Μάρκ. ΣΤ'	1238
Φεβρ. 22	Μαΐου 3	Τῆ ἁγ. καὶ μεγ. Πέμπτῃ	Ἄγ. Μάρκ. ΣΤ'	1238
Φεβρ. 23	Μαΐου 4	Τῆ ἁγ. καὶ μεγ. Τετάρτῃ	Ἄγ. Μάρκ. ΣΤ'	1238

Ἄρχη Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῆ ἁγ. και μεγ. Τρίτη	Ἄγ. Μάρκ. ΣΤ'	1238
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῆ ἁγ. και μεγ. Δευτέρα	Ἄγ. Μάρκ. ΣΤ'	1238
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῆ Κυρ. τῶν Βαΐων	Ἄγ. Μάρκ. ΣΤ'	1238
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῷ Σαββ. τοῦ Λαζάρου	Ἄγ. Μάρκ. ΣΤ'	1238

1260. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Ἰακώβου.

Ποίημα Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου.⁹³⁴

Ἦχος γ'. (Θείας πίστεως).

Γόνος ἅγιος * βροντῆς ὑπάρχων * κατεβρόντησας * τῆ οἰκουμένη * τὴν τοῦ Σωτῆρος, Ἰάκωβε, κένωσιν * καὶ τὸ ποτήριον τοῦτου ἐξέπιες * μαρτυρικῶς ἐναθλήσας, ἀπόστολε * ὄθεν πάντοτε * ἐξαίτει τοῖς σὲ γεραίρουσι * παισιμάτων ἰλασμόν καὶ μέγα ἔλεος.

1261. ΠΙΝΑΞ

ἐμφαίνων τὰς μετατιθεμένας λόγῳ τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καὶ τοῦ Πάσχα μνήμας ἁγίων καὶ τὰς ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας εορτάζονται.

Εἰσαγωγικαὶ παρατηρήσεις.

Ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ οὐδὲν ψάλλεται ἐκ τοῦ Μηναιίου. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας συμπιπτουσῶν μνημῶν ἁγίων καταλιμπάνονται ἢ - κατὰ τὴν μοναχικὴν τάξιν - προυάλλονται εἰς τὰ Ἀπόδεικτα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (βλ. § 1771 καὶ σμμ. 51 καὶ 1189). Κατ' ἐξαίρεσιν ὁμως μῆμαι ἐπισημῶν τινῶν ἁγίων εορτάζονται κατὰ τὴν Διακαινησίμου ἑβδομάδα ἢ μετατίθενται εἰς αὐτήν, ἐὰν τύχουν ἐνωρίτερον. Αὐταὶ εἶναι:

α'. Ἡ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου (23 Ἀπριλίου).

β'. Ἡ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου (25 Ἀπριλίου).

γ'. Ἡ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου υἱοῦ Ζεβεδαίου (30 Ἀπριλίου).

δ'. Ἡ τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας (2 Μαΐου). Καὶ

ε'. Ἡ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (8 Μαΐου).

Ὁ κατωτέρω πίναξ δεικνύει δι' ἐκάστην περίπτωσιν, ἀναλόγως τῆς ἡμερομηνίας τοῦ Πάσχα, τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς συμπίπτουν αἱ μῆμαι αὐταὶ, καὶ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς εορτάζονται.

Ὁ πίναξ καθηρέθη βάσει τῆς καθιερωθείσης ἤδη συνηθείας τῆς μεταθέσεως τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου, ὅταν πυχάνῃ πρὸ τοῦ Πάσχα (βλ. § 1177). Ἐὰν ὁμως αὕτη δὲν μεταθεθῇ (βλ. περιπτ. Α'-Ζ', §§ 1183-1189), τότε τῇ Δευτέρᾳ τῆς Διακαινησίμου δεῖν νὰ ψαλῆ μόνῃ ἢ πασχάλιος ἀκολουθία, αἱ δὲ ἀκολουθίαι τῶν ἄλλων ἁγίων νὰ ψαλοῦν εἰς ἃς ἡμέρας ὀρίζεται ἐν τῷ πίνακι.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Γεωργίου μετατίθεται πάντοτε εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου, ἐὰν συμπίπτῃ μέχρι καὶ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα (ἦτοι, ἐὰν τὸ Πάσχα συμπίπτῃ ἀπὸ τῆς 23ης Ἀπριλίου καὶ ἐπέκεινα). Διὰ τοῦτο παραλείπεται ὡς αὐτονόητος ἢ ἀναγραφὴ αὐτῆς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν.

934. Νέος ἐνιαύσιος στέφανος, Ἄγ. Ὅρος 2002, σ. 305.

Όταν τη Δευτέρα της Διακαινησίμου εορτάζεται ή μνήμη του αγίου Γεωργίου, συμπίπτει δὲ κατ' αὐτὴν μνήμη ἄλλου ἐκ τῶν ἀνωτέρω αγίων, αὐτὴ μετατίθεται εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς Διακαινησίμου.

Αἱ μνήμαι τῶν ἄλλων αγίων μετατίθενται κατὰ σειρὰν εἰς τὴν Τρίτην, Τετάρτην καὶ Πέμπτην τῆς Διακαινησίμου. Ἐὰν ὁμως μία ἐξ αὐτῶν συμπίπτει εἰς τινὰ τῶν ἡμερῶν τούτων, αὐτὴ μὲν δὲν μετατίθεται, αἱ δὲ ἄλλαι μετατίθενται κατὰ σειρὰν εἰς τὰς λοιπὰς δύο ἡμέρας. Π.χ. ὅταν τὸ Πάσχα τυγχάνῃ τῆ λ' Ἀπριλίου, ἡ μνήμη τοῦ αγίου Ἀθανασίου συμπίπτει τῇ Τρίτῃ τῆς Διακαινησίμου καὶ κατ' αὐτὴν εορτάζεται, εἰς δὲ τὴν Τετάρτην καὶ τὴν Πέμπτην μετατίθενται αἱ μνήμαι τῶν αγίων Μάρκου καὶ Ἰακώβου ἀντιστοίχως.

Ἡ μνήμη τοῦ αγίου Μάρκου δὲν μετατίθεται, ἐὰν τύχῃ πρὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου (ἦτοι ἐὰν τὸ Πάσχα συμβαίῃ ἀπὸ 4 ἕως 8 Μαΐου).

Εἰς τὰς εορταζομένας κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα ἀκολουθίας αγίων συμπεριελήφθη καὶ ἡ τοῦ αγίου Ἰακώβου, ἀδελφοῦ τοῦ αγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, - μολονότι τὸ ΤΜΕ δὲν κάμνει λόγον περὶ αὐτῆς - δι' οὓς λόγους ἐξεθέσαμεν ἐν σημ. 933. Ἐὰν αὐτὴ δὲν ψαλῇ, τότε αἱ ἀκολουθίαι τῶν μετ' αὐτὴν ὀριζομένων αγίων εἶναι δυνατόν νὰ ψαλοῦν μίαν ἡμέραν ἐνωρίτερον τῆς ἐν τῷ πίνακι δι' ἐκάστην περιπτώσιν ἀναγραφομένης.

Ἡμερομηνία Πάσχα	Μνήμη αγίου	Ἡμέρα καθ' ἣν συμπίπτει	Ἡμέρα, καθ' ἣν εορτάζεται
22 Ἀπριλ.	Ἄγ. Μάρκου	Τετ. Διακαιν.	Ἀμετάθετος
23 Ἀπριλ.	Ἄγ. Μάρκου	Τρίτη Διακαιν.	Ἀμετάθετος
24 Ἀπριλ.	Ἄγ. Μάρκου	Δευτ. Διακαιν.	Τρίτη Διακαιν.
25 Ἀπριλ.	Ἄγ. Μάρκου	Κυρ. Πάσχα	Τρίτη Διακαιν.
26 Ἀπριλ.	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου	Μ. Σάββατον Πέμπ. Διακαιν. Σάββ. Διακαιν.	Τρίτη Διακαιν. Ἀμετάθετος Ἀμετάθετος
27 Ἀπριλ.	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου	Μ. Παρασκευὴ Τετ. Διακαιν. Παρασκ. Διακαιν.	Τρίτη Διακαιν. Ἀμετάθετος Ἀμετάθετος
28 Ἀπριλ.	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου	Μ. Πέμπτη Τρίτη Διακαιν. Πέμπ. Διακαιν.	Τετ. Διακαιν. Ἀμετάθετος Ἀμετάθετος
29 Ἀπριλ.	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου	Μ. Τετάρτη Δευτ. Διακαιν. Τετ. Διακαιν.	Τρίτη Διακαιν. Πέμπ. Διακαιν. Ἀμετάθετος
30 Ἀπριλ.	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου	Μ. Τρίτη Κυρ. Πάσχα Τρίτη Διακαιν.	Τετ. Διακαιν. Πέμπ. Διακαιν. Ἀμετάθετος
1 Μαΐου	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου	Μ. Δευτέρα Μ. Σάββατον	Τρίτη Διακαιν. Τετ. Διακαιν.

Ἡμερομηνία Πάσχα	Μνήμη ἁγίου	Ἡμέρα καθ' ἣν συμπύπτει	Ἡμέρα, καθ' ἣν ἐορτάζεται
2 Μαΐου	Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Δευτ. Διακαιν. Κυρ. Θωμᾶ	Πέμπ. Διακαιν. Ἀμετάθετος
	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Κυρ. Βαῖων Μ. Παρασκευή Κυρ. Πάσχα Σάββ. Διακαιν.	Τρίτη Διακαιν. Τετ. Διακαιν. Πέμπ. Διακαιν. Ἀμετάθετος
3 Μαΐου	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Σάββ. Λαζάρου Μ. Πέμπτη Μ. Σάββατον Παρασκ. Διακαιν.	Τρίτη Διακαιν. Τετ. Διακαιν. Πέμπ. Διακαιν. Ἀμετάθετος
	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Παρασκ. ΣΤ' ἔβδ. Μ. Τετάρτη Μ. Παρασκευή Πέμπ. Διακαιν.	Ἀμετάθετος Τρίτη Διακαιν. Τετ. Διακαιν. Ἀμετάθετος
4 Μαΐου	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Πέμπ. Στ' ἔβδ. Μ. Τρίτη Μ. Πέμπτη Τετ. Διακαιν.	Ἀμετάθετος Τρίτη Διακαιν. Πέμπ. Διακαιν. Ἀμετάθετος
	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Τετ. ΣΤ' ἔβδ. Μ. Δευτέρα Μ. Τετάρτη Τρίτη Διακαιν.	Ἀμετάθετος Τετ. Διακαιν. Πέμπ. Διακαιν. Ἀμετάθετος
5 Μαΐου	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Τρίτη ΣΤ' ἔβδ. Κυρ. Βαῖων Μ. Τρίτη Δευτ. Διακαιν.	Ἀμετάθετος Τρίτη Διακαιν. Τετ. Διακαιν. Πέμπ. Διακαιν.
	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Δευτ. ΣΤ' ἔβδ. Σάββ. Λαζάρου Μ. Δευτέρα Κυρ. Πάσχα	Ἀμετάθετος Τρίτη Διακαιν. Τετ. Διακαιν. Πέμπ. Διακαιν.
6 Μαΐου	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Δευτ. Διακαιν. Κυρ. Θωμᾶ	Πέμπ. Διακαιν. Ἀμετάθετος
	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Κυρ. Βαῖων Μ. Παρασκευή Κυρ. Πάσχα Σάββ. Διακαιν.	Τρίτη Διακαιν. Τετ. Διακαιν. Πέμπ. Διακαιν. Ἀμετάθετος
7 Μαΐου	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Σάββ. Λαζάρου Μ. Πέμπτη Μ. Σάββατον Παρασκ. Διακαιν.	Τρίτη Διακαιν. Τετ. Διακαιν. Πέμπ. Διακαιν. Ἀμετάθετος
	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Παρασκ. ΣΤ' ἔβδ. Μ. Τετάρτη Μ. Παρασκευή Πέμπ. Διακαιν.	Ἀμετάθετος Τρίτη Διακαιν. Τετ. Διακαιν. Ἀμετάθετος
8 Μαΐου	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Πέμπ. Στ' ἔβδ. Μ. Τρίτη Μ. Πέμπτη Τετ. Διακαιν.	Ἀμετάθετος Τρίτη Διακαιν. Πέμπ. Διακαιν. Ἀμετάθετος
	Ἄγ. Μάρκου Ἄγ. Ἰακώβου Ἄγ. Ἀθανασίου Ἄγ. Ἰωάννου	Τετ. ΣΤ' ἔβδ. Μ. Δευτέρα Μ. Τετάρτη Τρίτη Διακαιν.	Ἀμετάθετος Τετ. Διακαιν. Πέμπ. Διακαιν. Ἀμετάθετος

ΜΗΝ ΜΑΪΟΣ

ἔχων ἡμέρας λα΄.

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιδ΄ καὶ ἡ νύξ ὥρας ι΄.

ΤΗ Α΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἰερεμίου.

Ἡ μνήμη τοῦ προφήτου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Παρασκευῆς μετὰ τὴν Ἀνάληψιν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων μέχρι τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν.

1262. Ἐὰν τύχη ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ ἢ ἐν ἄλλῃ Κυριακῇ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἢ τῇ Τετάρτῃ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἢ τῇ ἀποδόσει αὐτῆς ἢ τῇ ἀποδόσει τοῦ Πάσχα ἢ τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλαμβάνεται.

Ἐὰν τύχη ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1818-1820 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη ἐν καθημερινῇ μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ Τυφλοῦ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1826, 1832, 1837, 1843 καὶ 1849 διάταξιν ἀναλόγως τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν τύχη τῇ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ, καθ' ἣν ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1850-1852 διάταξιν.

Ἐὰν τέλος τύχη τῇ Παρασκευῇ μετὰ τὴν Ἀνάληψιν, τελεῖται κατὰ τὴν ἐν § 1864 διάταξιν.

Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

ΤΗ Β΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Ἡ μνήμη τοῦ ἱεράρχου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μέχρι τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Ἀνάληψιν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Μ. Δευτέρας μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος.

1263. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἄρχῃ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Ἰαν. 11	Μαρτ. 22	Τῷ Σαββ. μετὰ τὴν Ἀνάλ.	ΙΣΤ΄	1282
Ἰαν. 12	Μαρτ. 23	Τῇ Παρασκ. μετὰ τὴν Ἀνάλ.	ΙΣΤ΄	1282
Ἰαν. 13	Μαρτ. 24	Τῇ Πέμπ. τῆς Ἀναλήψεως	ΙΕ΄	1281
Ἰαν. 14	Μαρτ. 25	Τῇ Τετ. τῆς ἀποδ. τοῦ Πάσχα	ΙΔ΄	1277-1280
Ἰαν. 15	Μαρτ. 26	Τῇ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ	Ι΄	1273
Ἰαν. 16	Μαρτ. 27	Τῇ Δευτ. τοῦ Τυφλοῦ	Η΄	1271
Ἰαν. 17	Μαρτ. 28	Τῇ Κυρ. τοῦ Τυφλοῦ	Ζ΄	1270
Ἰαν. 18	Μαρτ. 29	Τῷ Σαββ. τῆς Σαμαρείτ.	Θ΄	1272
Ἰαν. 19	Μαρτ. 30	Τῇ Παρασκ. τῆς Σαμαρείτ.	Η΄	1271

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Ἰαν. 20	Μαρτ. 31	Τῆ Πέμπ. τῆς Σαμαρείτ.	Η΄	1271
Ἰαν. 21	Ἀπρ. 1	Τῆ Τετ. τῆς ἁποδ. τῆς Μεσοπ.	ΙΓ΄	1276
Ἰαν. 22	Ἀπρ. 2	Τῆ Τρίτῃ τῆς Σαμαρείτ.	ΙΒ΄	1275
Ἰαν. 23	Ἀπρ. 3	Τῆ Δευτ. τῆς Σαμαρείτ.	ΙΒ΄	1275
Ἰαν. 24	Ἀπρ. 4	Τῆ Κυρ. τῆς Σαμαρείτ.	Ζ΄	1270
Ἰαν. 25	Ἀπρ. 5	Τῷ Σαββ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	ΙΒ΄	1275
Ἰαν. 26	Ἀπρ. 6	Τῆ Παρασκ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	ΙΒ΄	1275
Ἰαν. 27	Ἀπρ. 7	Τῆ Πέμπ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	ΙΒ΄	1275
Ἰαν. 28	Ἀπρ. 8	Τῆ Τετ. τῆς Μεσοπεντ.	ΙΑ΄	1274
Ἰαν. 29	Ἀπρ. 9	Τῆ Τρίτῃ τοῦ Παραλ.	Ι΄	1273
Ἰαν. 30	Ἀπρ. 10	Τῆ Δευτ. τοῦ Παραλ.	Η΄	1271
Ἰαν. 31	Ἀπρ. 11	Τῆ Κυρ. τοῦ Παραλ.	Ζ΄	1270
Φεβρ. 1	Ἀπρ. 12	Τῷ Σαββ. τῶν Μυροφ.	Θ΄	1272
Φεβρ. 2	Ἀπρ. 13	Τῆ Παρασκ. τῶν Μυροφ.	Η΄	1271
Φεβρ. 3	Ἀπρ. 14	Τῆ Πέμπ. τῶν Μυροφ.	Η΄	1271
Φεβρ. 4	Ἀπρ. 15	Τῆ Τετ. τῶν Μυροφ.	Η΄	1271
Φεβρ. 5	Ἀπρ. 16	Τῆ Τρίτῃ τῶν Μυροφ.	Η΄	1271
Φεβρ. 6	Ἀπρ. 17	Τῆ Δευτ. τῶν Μυροφ.	Η΄	1271
Φεβρ. 7	Ἀπρ. 18	Τῆ Κυρ. τῶν Μυροφ.	Ζ΄	1270
Φεβρ. 8	Ἀπρ. 19	Τῷ Σαββ. τοῦ Θωμᾶ	ΣΤ΄	1269
Φεβρ. 9	Ἀπρ. 20	Τῆ Παρασκ. τοῦ Θωμᾶ	Ε΄	1268
Φεβρ. 10	Ἀπρ. 21	Τῆ Πέμπ. τοῦ Θωμᾶ	Ε΄	1268
Φεβρ. 11	Ἀπρ. 22	Τῆ Τετ. τοῦ Θωμᾶ	Ε΄	1268
Φεβρ. 12	Ἀπρ. 23	Τῆ Τρίτῃ τοῦ Θωμᾶ	Ε΄	1268
Φεβρ. 13	Ἀπρ. 24	Τῆ Δευτ. τοῦ Θωμᾶ	Ε΄	1268
Φεβρ. 14	Ἀπρ. 25	Τῆ Κυρ. τοῦ Θωμᾶ	Δ΄	1267
Φεβρ. 15	Ἀπρ. 26	Τῷ Σαββ. τῆς Διακαιν.	Β΄	1265
Φεβρ. 16	Ἀπρ. 27	Τῆ Παρασκ. τῆς Διακαιν.	Γ΄	1266
Φεβρ. 17	Ἀπρ. 28	Τῆ Πέμπ. τῆς Διακαιν.	Β΄	1265
Φεβρ. 18	Ἀπρ. 29	Τῆ Τετ. τῆς Διακαιν.	Β΄	1265
Φεβρ. 19	Ἀπρ. 30	Τῆ Τρίτῃ τῆς Διακαιν.	Β΄	1265
Φεβρ. 20	Μαΐου 1	Τῆ Δευτ. τῆς Διακαιν.	Α΄	1264
Φεβρ. 21	Μαΐου 2	Τῆ Κυρ. τοῦ Πάσχα	Α΄	1264
Φεβρ. 22	Μαΐου 3	Τῷ ἁγ. καὶ μεγ. Σαββάτῳ	Α΄	1264
Φεβρ. 23	Μαΐου 4	Τῆ ἁγ. καὶ μεγ. Παρασκευῆ	Α΄	1264
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῆ ἁγ. καὶ μεγ. Πέμπτῃ	Α΄	1264
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῆ ἁγ. καὶ μεγ. Τετάρτῃ	Α΄	1264
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῆ ἁγ. καὶ μεγ. Τρίτῃ	Α΄	1264
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῆ ἁγ. καὶ μεγ. Δευτέρῃ	Α΄	1264

Α'.

1264. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἀπὸ τῆς Μ. Δευτέρας μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Διακαινησίμου, μετατίθεται εἰς τὴν Τετάρτην ἢ Πέμπτην τῆς Διακαινησίμου (βλ. σχετικὸν πίνακα ἐν § 1261) καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀναστασίμου ὡς ὀρίζεται κατωτέρω ἐν περιπτ. Β' § 1265.

Β'.

1265. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν τῇ Διακαινησίμῳ ἑβδομάδι πλὴν τῆς Παρασκευῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῶν περιπτώσεων Θ' καὶ Ι' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1191-1195) ἐξαιρουμένων τῶν ἀναγνωσμάτων, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὴν συνήθη ἀκολουθίαν τῆς Διακαινησίμου (§ 1799) ψάλλεται ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν θεοτοκίον Ἀσπύρωσ ἐκ θείου Πνεύματος* (ζήτησι ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας τοῦ γ' ἤχου εἰς τὰ ἀπόστιχα). Ἐν τῷ Ὁρθρῷ μετὰ τὰ εἰρηνικά εὐθύς οἱ κανόνες τοῦ Πάσχα καὶ τοῦ ἁγίου.

Γ'.

1266. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Παρασκευῇ τῆς Διακαινησίμου, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΑ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1196-1199) μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐν § 1265 ἐξαιρέσεων.

Δ'.

1267. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΒ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1200-1203), ἐξαιρουμένων τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ Ἑσπερινοῦ. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτή τῆς ἑορτῆς. *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. *Εἶτα* τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μεσονυκτικοῦ. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ καθίσματα μόνον τὰ τῆς ἑορτῆς.

Ε'.

1268. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Ι' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Μάρκου (§§ 1242-1244). Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁμως μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλεται ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

ΣΤ'.

1269. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ, καθ' ὃ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΔ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1208-1211) πλὴν τῶν ἀναγνωσμάτων, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ [τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. *Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἡ λιτή ὡς ἐν § 1268· ἀπολυτίκιον ὁμως τῆς ἑορτῆς διὰ τὴν ὑπόδοσιν. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα· μετὰ τὴν β' τὰ δύο τοῦ ἁγίου καὶ ἐν τῆς ἑορτῆς. *Εἰς τοὺς αἶνους* στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν... καὶ Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται...* (§ 203).

Ζ'.

1270. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων ἢ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆς Σαμαρείτιδος ἢ τοῦ Τυφλοῦ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΕ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1212-1215). Ἄλλ' εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Ἀναγνώσματα δὲν λέγονται οὔτε πολυελέος. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τῇ μὲν Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων ψάλλεται ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς. Δόξα τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν, Ἥτήσατο Ἰωσήφ*· ταῖς δὲ λοιπαῖς Κυριακαῖς τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τῆς Κυριακῆς. Καθίσματα μόνα τὰ ἀναστάσιμα. Καταβασίαι Ἀναστάσεως ἡμέρα· ἀλλὰ τῇ Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ *Τῷ Σωτηρι Θεῶ*. Εἰς τοὺς αἴνους· Δόξα τῆς Κυριακῆς. *Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα*.

Η'.

1271. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῶν Μυροφόρων ἢ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆς Σαμαρείτιδος ἢ τοῦ Τυφλοῦ (ἐκτὸς τῶν ἀποδόσεων αὐτῶν), ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῶν περιπτ. Ι' καὶ ΙΙ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Μάρκου (§§ 1242-1244 καὶ 1247). Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἡ λιτὴ ὡς ἐν § 1268. Καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Τῇ Δευτέρῃ τοῦ Τυφλοῦ καταβασίαι *Τῷ Σωτηρι Θεῶ*.

Θ'.

1272. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν Μυροφόρων ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Σαμαρείτιδος, καθ' ἃ ἀποδίδονται αἱ ἑορταὶ αὐταί, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΖ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1217-1220) ἐκτὸς τῶν ἀναγνωσμάτων, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ [τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Τὰ δὲ ἀπολυτικά ὡς διετάχθησαν ἐν περιπτ. ΙΙ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Μάρκου (§ 1247). Ἡ λιτὴ ὡς ἐν § 1268, τὰ δὲ καθίσματα ὡς ἐν § 1269.

Ι'.

1273. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Τρίτῃ τοῦ Παραλύτου ἢ τῇ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ, καθ' ἃς ἀποδίδονται αἱ ἑορταὶ αὐταί, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΗ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1221-1223) μετὰ τῶν ἐξαιρέσεων καὶ διαφορῶν τῆς § 1272. Καθίσματα ὁμως τὰ τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν ἐξῆς θεοτοκιῶν: Μετὰ τὸ τῆς α' στιχολογίας *Θεῖα γέγονας σκηνὴ τοῦ Λόγου* (ζῆτει εἰς τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ μηνὸς Μαΐου θεοτοκία διὰ τὴν κα' τοῦ μηνός, μετὰ δὲ τὸ τῆς β' στιχολογίας *Προσασία ἄμαχε* (ζῆτει ὁμοίως εἰς τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Μαΐου θεοτοκία διὰ τὴν κε' τοῦ μηνός). Καταβασίαι εἰς μὲν τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Παραλύτου Ἀναστάσεως ἡμέρα, εἰς δὲ τὴν τοῦ Τυφλοῦ *Τῷ Σωτηρι Θεῶ*.

ΙΑ'.

1274. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Τετάρτῃ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΘ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1224-1227) πλὴν τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ [τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Ἀναγνώσματα μόνα τὰ τῆς ἑορτῆς. Ἡ λιτὴ ὡς ἐν § 1268. Καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς.

ΙΒ'.

1275. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς (ἐκτός τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρειτίδος), ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Κ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1228-1229) ἐκτός τῶν ἀναγνωσμάτων, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ [τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Ἡ λιτὴ ὡς ἐν § 1268. Καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς· τῷ Σαββάτῳ ὁμοῦς τὰ καθίσματα ὡς ἐν § 1269.

ΙΓ'.

1276. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΘ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1224-1227) ἐκτός τῶν ἀναγνωσμάτων, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ [τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Ἡ λιτὴ ὡς ἐν § 1268. Καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου.

ΙΔ'.

1277. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Τετάρτῃ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* καὶ τὰ εἰρηνικά εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. α' ἤχου *Διὰ τοῦ τιμίου σου Σταυροῦ, Χριστέ, σ'* καὶ τοῦ ἁγίου προσόμοια δ'. *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν, Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν* καὶ τὸ προκείμενον *Τὸ ἔλεός σου, Κύριε, καταδιώξει με*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ στιχηρὸν τοῦ ἤχου *Σὲ τὸν σαρκωθέντα Σωτῆρα Χριστὸν* καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα*. *Τὸ Χριστὸς ἀνέστη γ'*, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. *Δόξα*, καὶ νῦν. *Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν* καὶ ἡ ἀπόλυσις κατὰ τὴν τάξιν τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος (βλ. § 1798).

1278. Μεσονυκτικὸν τελεῖται τὸ τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος (§ 1799), ἐν ᾧ ψάλλεται καὶ ἡ λιτὴ ὡς ἐν περιπτ. Β' § 1265.

1279. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ μετὰ τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἶτα τὰ εἰρηνικά καὶ εὐθύς οἱ κανόνες· οὗ τοῦ Πάσχα (ὁ προεόρτιος τῆς Ἀναλήψεως μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*)⁹³⁵ καὶ οὗ τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι: *Ἀναστάσεως ἡμέρα*. Μεθ' ἐκάστην ᾠδὴν ἡ καταβασία τὸ *Χριστὸς ἀνέστη γ'*, τὸ *Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἄπαξ*, συναπτὴ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις ὡς ἐν τῇ Διακαινησίμῳ ἑβδομάδι (§ 1797). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου· εἶτα τὸ κάθισμα αὐτοῦ καὶ θεοτοκίον *Τὴν ὥραιότητα τῆς παρθενίας σου*. Ἀφ' σ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Πάσχα καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι γ'*, τὸ *Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς γ'* καὶ αἱ ᾠδαὶ ζ' καὶ η'. Ἡ θ' τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, τοῦ δὲ (προεορτίου κανόνος καὶ τοῦ) κανόνος τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν οἰκείων στίχων. Ἐξαποστειλάρια: τοῦ Πάσχα, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τοῦ Πάσχα. Εἰς τοὺς αἰνους ἀπὸ τοῦ στίχου *Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἐγγραπτον...* στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. α' ἤχου *Κύριε, ἐσφραγισμένου τοῦ τάφου γ'*, τοῦ ἁγίου γ' καὶ τὰ τοῦ Πάσχα μετὰ

935. Βλ. σμμ. 1363.

τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καί νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Τὸ Χριστὸς ἀνέστη γ' καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

1280. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα καὶ τὸ εἰσοδικόν. Εἶτα τὸ Χριστὸς ἀνέστη, ἡ ὑπακοή Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες*. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστόν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου. Κοινωνικόν· *Σῶμα Χριστοῦ* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Χριστὸς ἀνέστη. Ἡ ἀπόλυσις κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πάσχα (§ 1798).

ΙΕ'.

1281. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως, μετατίθεται εἰς τὴν Παρασκευὴν καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς μεθεόρτου κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 195-198). Καταβασίαι· *Θεῖω καλυφθεῖς*. Κοντάκιον· *Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν*. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τοῦ ἁγίου.

ΙΣΤ'.

1282. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῇ Παρασκευῇ ἢ τῷ Σαββάτῳ μετὰ τὴν Ἀνάληψιν, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Ἀναλήψεως ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 195-198). Καταβασίαι κλπ. ὡς ἀνωτέρω (§ 1281).

Τῆ Γ' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Τιμοθέου καὶ Μαύρας.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Μ. Τρίτης μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Σαμαρείτιδος.

1283. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τῆς Ἀναλήψεως, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ α' τοῦ μηνός (§ 1262).

Ἐὰν δὲ τύχη τῇ Παρασκευῇ ἢ τῷ Σαββάτῳ μετὰ τὴν Ἀνάληψιν, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν μεθεόρτων τελεῖται κατὰ τὴν ἐν § 1864 διάταξιν. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

Τῆ Δ' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος Πελαγίας.

Ἡ μνήμη τῆς ἁγίας συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Μ. Τετάρτης μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Σαμαρείτιδος.

1284. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πατέρων, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ α' τοῦ μηνός (§ 1262).

Ἐὰν δὲ τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Ἀναλήψεως, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ γ' τοῦ μηνός (§ 1283).

Τῆ Ε΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Ειρήνης.

Ἡ μνήμη τῆς ἁγίας συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Τρίτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Μ. Πέμπτης μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς ἀποδόσεως τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.

1285. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ α΄ καὶ γ΄ τοῦ μηνὸς (§§ 1262 καὶ 1283).

Τῆ ΣΤ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Ἰώβ.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Τετάρτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Μ. Παρασκευῆς μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Σαμαρείτιδος.

1286. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ α΄ καὶ γ΄ τοῦ μηνὸς (§§ 1262 καὶ 1283). Εἰς τὰ ἑσπέρια Δόξα τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτικά· ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Θωμᾶ, τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ τῆς Ἀναλήψεως· τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῶν Μυροφόρων· Ὁ εὐσχήμων. Ὅτε κατῆλθες. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, Ταῖς Μυροφόροις.* Ἐν δὲ τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον *Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν.*

Τῆ Ζ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἐπὶ Κωνσταντίνου βασιλέως, τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου.

Ἡ μνήμη συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Πέμπτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τοῦ Μ. Σαββάτου μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Σαμαρείτιδος.

1287. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ α΄ καὶ γ΄ τοῦ μηνὸς (§§ 1262 καὶ 1283). Εἰς τὰ ἑσπέρια· Δόξα τοῦ Σταυροῦ. *Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτικά· ἐν μὲν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Θωμᾶ, τῶν Μυροφόρων, τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ τῆς Ἀναλήψεως ὡς τῆ στ΄ τοῦ μηνὸς (§ 1286)· ἐν δὲ τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τοῦ Σταυροῦ.*

Τῆ Η΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀρσενίου τοῦ μεγάλου.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἀναλήψεως, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Σαμαρείτιδος.

1288. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Ἰαν. 11	Μαρτ. 22	Τῆ Παρασκ. τῆς ἀποδ. τῆς Ἀναλ.	ΙΗ'	1312
Ἰαν. 12	Μαρτ. 23	Τῆ Πέμπ. μετὰ τὴν Κυρ. τῶν Πατ.	ΙΣΤ'	1307
Ἰαν. 13	Μαρτ. 24	Τῆ Τετ. μετὰ τὴν Κυρ. τῶν Πατ.	ΙΣΤ'	1307
Ἰαν. 14	Μαρτ. 25	Τῆ Τρίτη μετὰ τὴν Κυρ. τῶν Πατ.	ΙΣΤ'	1307
Ἰαν. 15	Μαρτ. 26	Τῆ Δευτ. μετὰ τὴν Κυρ. τῶν Πατ.	ΙΣΤ'	1307
Ἰαν. 16	Μαρτ. 27	Τῆ Κυρ. τῶν ἁγ. Πατέρων	ΙΖ'	1308-1311
Ἰαν. 17	Μαρτ. 28	Τῷ Σαββ. μετὰ τὴν Ἀνάλ.	ΙΣΤ'	1307
Ἰαν. 18	Μαρτ. 29	Τῆ Παρασκ. μετὰ τὴν Ἀνάλ.	ΙΣΤ'	1307
Ἰαν. 19	Μαρτ. 30	Τῆ Πέμπ. τῆς Ἀναλήψεως	ΙΕ'	1303-1306
Ἰαν. 20	Μαρτ. 31	Τῆ Τετ. τῆς ἀποδ. τοῦ Πάσχα	ΙΔ'	1302
Ἰαν. 21	Ἀπρ. 1	Τῆ Τρίτη τοῦ Τυφλοῦ	Ι'	1298
Ἰαν. 22	Ἀπρ. 2	Τῆ Δευτ. τοῦ Τυφλοῦ	Η'	1296
Ἰαν. 23	Ἀπρ. 3	Τῆ Κυρ. τοῦ Τυφλοῦ	Ζ'	1295
Ἰαν. 24	Ἀπρ. 4	Τῷ Σαββ. τῆς Σαμαρείτ.	Θ'	1297
Ἰαν. 25	Ἀπρ. 5	Τῆ Παρασκ. τῆς Σαμαρείτ.	Η'	1296
Ἰαν. 26	Ἀπρ. 6	Τῆ Πέμπ. τῆς Σαμαρείτ.	Η'	1296
Ἰαν. 27	Ἀπρ. 7	Τῆ Τετ. τῆς ἀποδ. τῆς Μεσοπεντ.	ΙΓ'	1301
Ἰαν. 28	Ἀπρ. 8	Τῆ Τρίτη τῆς Σαμαρείτ.	ΙΒ'	1300
Ἰαν. 29	Ἀπρ. 9	Τῆ Δευτ. τῆς Σαμαρείτ.	ΙΒ'	1300
Ἰαν. 30	Ἀπρ. 10	Τῆ Κυρ. τῆς Σαμαρείτ.	Ζ'	1295
Ἰαν. 31	Ἀπρ. 11	Τῷ Σαββ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	ΙΒ'	1300
Φεβρ. 1	Ἀπρ. 12	Τῆ Παρασκ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	ΙΒ'	1300
Φεβρ. 2	Ἀπρ. 13	Τῆ Πέμπ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	ΙΒ'	1300
Φεβρ. 3	Ἀπρ. 14	Τῆ Τετ. τῆς Μεσοπεντ.	ΙΑ'	1299
Φεβρ. 4	Ἀπρ. 15	Τῆ Τρίτη τοῦ Παραλ.	Ι'	1298
Φεβρ. 5	Ἀπρ. 16	Τῆ Δευτ. τοῦ Παραλ.	Η'	1296
Φεβρ. 6	Ἀπρ. 17	Τῆ Κυρ. τοῦ Παραλ.	Ζ'	1295
Φεβρ. 7	Ἀπρ. 18	Τῷ Σαββ. τῶν Μυροφ.	Θ'	1297
Φεβρ. 8	Ἀπρ. 19	Τῆ Παρασκ. τῶν Μυροφ.	Η'	1296
Φεβρ. 9	Ἀπρ. 20	Τῆ Πέμπ. τῶν Μυροφ.	Η'	1296
Φεβρ. 10	Ἀπρ. 21	Τῆ Τετ. τῶν Μυροφ.	Η'	1296
Φεβρ. 11	Ἀπρ. 22	Τῆ Τρίτη τῶν Μυροφ.	Η'	1296
Φεβρ. 12	Ἀπρ. 23	Τῆ Δευτ. τῶν Μυροφ.	Η'	1296
Φεβρ. 13	Ἀπρ. 24	Τῆ Κυρ. τῶν Μυροφ.	Ζ'	1295
Φεβρ. 14	Ἀπρ. 25	Τῷ Σαββ. τοῦ Θωμᾶ	ΣΤ'	1294
Φεβρ. 15	Ἀπρ. 26	Τῆ Παρασκ. τοῦ Θωμᾶ	Ε'	1293
Φεβρ. 16	Ἀπρ. 27	Τῆ Πέμπ. τοῦ Θωμᾶ	Ε'	1293

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει	Περιπτ.	§§
Φεβρ. 17	Ἄπρ. 28	Τῆ Τετ. τοῦ Θωμᾶ	Ε΄	1293
Φεβρ. 18	Ἄπρ. 29	Τῆ Τρίτῃ τοῦ Θωμᾶ	Ε΄	1293
Φεβρ. 19	Ἄπρ. 30	Τῆ Δευτ. τοῦ Θωμᾶ	Ε΄	1293
Φεβρ. 20	Μαΐου 1	Τῆ Κυρ. τοῦ Θωμᾶ	Δ΄	1292
Φεβρ. 21	Μαΐου 2	Τῷ Σαββ. τῆς Διακαιν.	Β΄	1290
Φεβρ. 22	Μαΐου 3	Τῆ Παρασκ. τῆς Διακαιν.	Γ΄	1291
Φεβρ. 23	Μαΐου 4	Τῆ Πέμπ. τῆς Διακαιν.	Β΄	1290
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῆ Τετ. τῆς Διακαιν.	Β΄	1290
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῆ Τρίτῃ τῆς Διακαιν.	Β΄	1290
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῆ Δευτ. τῆς Διακαιν.	Α΄	1289
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῆ Κυρ. τοῦ Πάσχα	Α΄	1289

Α΄.

1289. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη τῆ Κυριακῆ τοῦ Πάσχα ἢ τῆ Δευτέρα τῆς Διακαινησίμου, μετατίθεται εἰς τὴν Τετάρτην ἢ Πέμπτην τῆς Διακαινησίμου (βλ. σχετικὸν πίνακα § 1261) καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς Ἀναστασίμου ὡς ὀρίζεται κατωτέρω (§ 1290). Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου καταλιμπάνεται.

Β΄⁹³⁶

1290. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη ἐν τῆ Διακαινησίμῳ ἑβδομαδί ἐκτὸς τῆς Παρασκευῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῶν περιπτ. Θ΄ καὶ Ι΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1191-1195). Εἰς τὸ μετὰ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου ιδιόμελον στίχος *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ*. Ἐν τῆ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου καταλιμπάνεται.

Γ΄.

1291. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη τῆ Παρασκευῆ τῆς Διακαινησίμου, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΑ΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§ 1196-1199) μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐν § 1290 διαφορῶν. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου καταλιμπάνεται. Κοινωνικὸν *Σῶμα Χριστοῦ* [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*].

Δ΄.

1292. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη τῆ Κυριακῆ τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΒ΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1200-1203). Ἐν τῷ Ὁρθρῳ μετὰ τὴν α΄ σιχολογίαν τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς δὶς, μετὰ δὲ τὴν β΄ καὶ τὸν πολυέ-

936. Ἐν τῷ ΤΠ (σ. 202-204) παρατίθεται κανὼν τοῦ ἀποστόλου προσόμοιος τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα. Τὸν κανόνα τοῦτον, παραβέτομεν μετὰ τινων διορθώσεων εἰς τὸ τέλος τῆς τυπικῆς διατάξεως τῆς μνήμης τοῦ ἀποστόλου (§ 1313) ὡς κατ'ἀλλήλον διὰ τὴς περιπτώσεις, καθ' ἕνα τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα.

λεον τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου καταλιμπάνεται. Κοινωνικόν· *Ἐπαίνει Ἱερουσαλήμ [καὶ Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν].*

Ε΄.

1293. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ (ἐκτός τοῦ Σαββάτου), ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου καὶ τῶν μεθεόρτων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν.⁹³⁷ Κανόνες· ὁ τῆς ἑορτῆς καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Καταβασίαι· *Ἀναστάσεως ἡμέρα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τοῦ ἀποστόλου.*

ΣΤ΄.

1294. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ, καθ' ὃ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΔ΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1208-1211), συμπάλλεται ὁμοῦ καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου ὡς ἑξῆς: Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ΄, τοῦ ἀποστόλου γ΄ καὶ τοῦ ὁσίου β΄.⁹³⁸ Κανόνες· ὁ τῆς ἑορτῆς καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Ἀπὸ γ΄ ὥδῃς τὰ καθίσματα ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάρια· τὸ α΄ τῆς ἑορτῆς, τὰ τῶν ἁγίων καὶ τὸ β΄ τῆς ἑορτῆς. Οὐδὲν ἄλλο ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου ψάλλεται.

Ζ΄.

1295. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων ἢ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆς Σαμαρείτιδος ἢ τοῦ Τυφλοῦ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΕ΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1212-1215), καταλιμπανομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου. Τῇ Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ καταβασίαι· *Τῷ Σωτῆρι Θεῷ. Κοινωνικόν· Σῶμα Χριστοῦ [καὶ Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν].*

Η΄.

1296. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῶν Μυροφόρων ἢ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆς Σαμαρείτιδος ἢ τοῦ Τυφλοῦ (ἐκτός τῶν ἀποδόσεων αὐτῶν), ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου καὶ τῶν μεθεόρτων ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΣΤ΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§ 1216).⁹³⁹ Κανόνες· ὁ τῆς προλαβούσης ἑορτῆς (ἢ ὁ τοῦ Πάσχα) καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Καταβασίαι· *Ἀναστάσεως ἡμέρα. Ἀλλὰ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Τυφλοῦ· Τῷ Σωτῆρι Θεῷ. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.*

Θ΄.

1297. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν Μυροφόρων ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Σαμαρείτιδος, καθ' ἃ ἀποδίδονται αἱ ἑορταὶ αὐταί, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς τῶν Μυροφόρων ἢ τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΖ΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1217-1220) μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐν § 1294 δια-

937. Τὸ ἐλλείπον καθίσμα τῆς α΄ στιχολογίας δυνατόν νὰ αναπληρωθῇ ἐκ τῆς ἀκολουθίας τῆς κοτ΄ Σεπτεμβρίου.

938. Κατὰ τὰ ΤΞ (σ. 297) καὶ ΤΡ (σ. 634).

939. Βλ. καὶ σημ. 937.

φορών. Τῷ Σαββάτῳ τῆς Σαμαρείτιδος ἀπολυτικά: *Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως. Δόξα. Ἀποστολε Χριστῷ τῷ Θεῷ ἠγαπημένε. Καὶ νῦν. Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν. Κοντάκιον· Εἰ καὶ ἐν τάφῳ. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.*

I'.

1298. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη τῇ Τρίτῃ τοῦ Παραλύτου ἢ τῇ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ. καθ' ἃς ἀποδίδονται αἱ ἑορταὶ αὐταί, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἑορτῆς καὶ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΗ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1221-1223) μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐν § 1294 σημειωθεισῶν διαφορῶν. Καταβασίαι· εἰς μὲν τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Παραλύτου *Ἀναστάσεως ἡμέρα*, εἰς δὲ τὴν τοῦ Τυφλοῦ *Τῷ Σωτῆρι Θεῷ. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.*

ΙΑ'.

1299. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη τῇ Τετάρτῃ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΘ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1224-1227), καταλιμπανομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου.⁹⁴⁰ Κοινωνικόν· *Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα* [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*].

ΙΒ'.

1300. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς (ἐκτός τοῦ Σαββάτου καὶ τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος), ἡ ἀκολουθία μετὰ τῶν μεθεόρτων καὶ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Κανόνες· ὁ εἰς τῆς ἑορτῆς καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Καταβασίαι· *Θάλασσαν ἐπηξας. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον· Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τοῦ ἀποστόλου.*

Ἐὰν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ, βλ. τὴν περιπτ. Κ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§ 1229).

ΙΓ'.

1301. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΚΑ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§ 1230), καταλιμπανομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου. Κοινωνικόν· *Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα* [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*].

ΙΔ'.

1302. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη τῇ Τετάρτῃ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΔ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου (§§ 1277-1280), καταλιμπανομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου. Ἄλλ' ἐν τῷ Ἑσπερινῷ λέγονται καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἀποστόλου. Ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῳ μετὰ τὰ εἰρηνικά ψάλλεται [ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς ἀποστόλους ἐκλογῆς καὶ μετ' αὐτὴν τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίου⁹⁴¹ εἶτα] τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι ἐκ γ' ἄνευ τοῦ ν' ψαλμοῦ καὶ εὐθύς· Δόξα, Ταῖς τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Στίχος· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*

940. Βλ. ἐπίσης σημ. 937.

941. Βλ. σημ. 886.

ἐξηλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ καὶ τὸ ἰδιόμε-
λον τοῦ ἀποστόλου. Οἱ κανόνες⁹⁴² καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς ὀρίζεται ἄνωτέρω. Κοινωνικὸν
Σῶμα Χριστοῦ [καὶ Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν].

ΙΕ' .⁹⁴³

1303. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ
τὸν προοιμακὸν [ἄνευ στιχολογίας Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ
ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς στ' καὶ τὰ προσόμοια τοῦ ἀποστόλου εἰς δ'. Δόξα τοῦ ἀποστόλου. Καὶ
νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκειμένον Ὁ Θεός, ἐν τῷ ὀνόματί σου σώσον
με καὶ τὰ ἀναγνώσματα, δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ἐν τοῦ ἀποστόλου. Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς. Δόξα
τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἀποστόλου καὶ πάλιν τῆς
ἑορτῆς. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου καταλιμπάνεται.

1304. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλεται ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς καὶ ἡ τοῦ ἀπο-
στόλου. Δόξα τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς,
ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξάμεθα*.

1305. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεός Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτή-
ριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Καθίσματα μετὰ τὴν α' στι-
χολογίαν τὸ τῆς ἑορτῆς δις⁹⁴⁴ μετὰ τὴν β' καὶ τὸν πολυέλεον τοῦ ἀποστόλου καὶ τῆς ἑορτῆς.
Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκειμένον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς
ἑορτῆς. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα, Ταῖς τῶν ἀπο-
στόλων. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ὁ στίχος Ἐλέησόν με, ὁ Θεός... καὶ τὸ ἰδιόμελον τῆς
ἑορτῆς. Οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς ἀμφότεροι μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι,⁹⁴⁵
καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου μετὰ στίχου Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρόσβενε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ
κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου εἶτα τὸ κάθισμα αὐτοῦ καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ'
κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.
Καταβασίαι Θεῖω καλυφθεῖς. Ἡ Τιμωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὥδη τῶν
κανόνων τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἀποστόλου. Ἐξαποστειλάρια τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἀποστόλου καὶ
πάλιν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἀποστόλου γ'.
Δόξα τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

1306. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὰ
ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστο-
λος τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδης Σὲ
τὴν ὑπὲρ νοῦν. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς [καὶ τοῦ ἀποστόλου]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Ἀνελή-
φθῆς ἐν δόξῃ.

942. Ἐὰν ψαλῆ ὁ ἐν § 1313 προσόμοιος πρὸς τὸν κανόνα τοῦ Πάσχα κανὼν τοῦ ἀποστόλου, εἰς τὸ Δόξα καὶ
τὸ Καὶ νῦν τῆς θ' ὥδης δέον νὰ ψαλοῦν τὰ οἰκεία μεγαλυνάρια τοῦ Πάσχα.

943. Μόνον τὸ ΤΞ (σ. 299) μεταθετεῖ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὴν μνήμην τοῦ ἀποστόλου εἰς τὴν ἐπομέ-
νην ἡμέραν. Πάντα τὰ λοιπὰ Γυπικά ὀρίζουν συμπαραμυθίαν τῶν ἀκολουθιῶν τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἀποστόλου
(ΤΑΣ ἀποροῦμ. κεφ. νζ'. ΤΚ σ. 119, ΤΜΕ § 13-15, σ. 263, ΤΚω σ. 157, ΤΦ σ. 162-164, ΤΔ σ. 319, ΤΜ σ. 256
καὶ ΤΡ σ. 637).

944. Βλ. σημ. 937.

945. Βλ. σημ. 75.

ΙΣΤ'.

1307. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Ἀναλήψεως, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου καὶ τῶν μεθεόρτων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 211-214). Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθοῦ εὐθύς ὁ ν' ψαλμὸς κτλ. Καταβασίαι: *Θεῖω καλυφθεῖς*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς.⁹⁴⁶ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστίν. Κοινωνικόν: *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*.

ΙΖ'.

1308. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. β' ἤχου δ', τοῦ ἀποστόλου γ'⁹⁴⁷ καὶ τῶν πατέρων γ'.⁹⁴⁸ Δόξα τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσόδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα, δύο τοῦ ἀποστόλου καὶ ἐν τῶν πατέρων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τῶν πατέρων. Καὶ νῦν τῆς Ἀναλήψεως.⁹⁴⁹ Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἀποστόλου, τῶν πατέρων καὶ τῆς Ἀναλήψεως. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου καταλιμπάνεται.

1309. Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ψάλλεται ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ δοξαστικὸν αὐτοῦ ὡς ἰδιόμελον. Δόξα τῶν πατέρων. Καὶ νῦν τῆς Ἀναλήψεως. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστίν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικὸν τοῦ ἀποστόλου,⁹⁵⁰ ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1310. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἀποστόλου]. Καθίσματα μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ: μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ ἁγίου Ἀναπεσῶν ἐν τῷ στήθει τοῦ Ἰησοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Ἐπιβάς ἐν νεφέλαις (ζῆτει τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).⁹⁵¹ Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ Ι' ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ ἀποστόλου καὶ ὁ τῶν πατέρων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντά-

946. Τὸ ΤΜΕ (§ 16, σ. 264) ὀρίζει εἰσοδικὸν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεῖς*. Βλ. ὁμως σχετικῶς σμμ. 101.

947. Τὸ ΤΔ (σ. 321) προτάσσει τὴν ἀκολουθίαν τῶν πατέρων, ἐνῶ τὰ ΤΜΕ (§§ 17-19, σ. 264-265), ΤΦ (σ. 164-166), ΤΞ (σ. 300-301) καὶ ΤΡ (σ. 640-641) προτάσσουν τὴν τοῦ ἀποστόλου, ὅπερ καὶ τὸ λογικώτερον, διότι ἀναντιρρήτως οἱ ἀπόστολοι προηγούνται τῶν πατέρων. Τὰ λοιπὰ Τυπικὰ δὲν πολυπραγμονοῦν ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης. Τὸ ΤΜ (σ. 256) ἀνευ ἀποχρώντος λόγου μεταθέτει τὴν μνήμην τοῦ ἀποστόλου εἰς τὴν Δευτέραν.

948. Τὰ στιχηρὰ κατανέμονται ὑπὸ τῶν Τυπικῶν διαφοροτρόπως. Προεκρίναμεν τὴν κατανομήν τοῦ ΤΦ ὡς λογικωτέραν.

949. Τὰ ΤΜΕ, ΤΞ καὶ ΤΡ (ἐνθ' ἄνωπ.) τόσον εἰς τὰ ἀπόστιχα, ὅσον καὶ εἰς τὴν λιτήν, ὀρίζουν Δόξα τοῦ ἀποστόλου, Καὶ νῦν τῶν πατέρων. Ἀλλὰ τὰ δοξαστικὰ τῶν ἁγίων οὐδέποτε ψάλλονται εἰς τὸ Καὶ νῦν ὡς ἐπισφραγιστικὰ ἄλλων δοξαστικῶν, ἀλλ' ἐπισφραγίζονται αὐτὰ διὰ θεοτοκίαν ἢ μεθεόρτων. Διὰ τοῦτο ἠκολουθήσαμεν τὴν ὀρθὴν διάταξιν τῶν ΤΔ (σ. 321) καὶ ΤΦ (σ. 1650).

950. Τὸ ΤΜΕ, ἐνῶ δίδει, ὡς εἴπομεν, τὴν προτεραιότητα εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἀποστόλου, ἐνταῦθα ὀρίζει ἀνακολούθως τὸ ἀπολυτικὸν τῶν πατέρων.

951. Τὰ καθίσματα ᾠρίσαμεν κατὰ τὴν τάξιν τῶν ΤΦ καὶ ΤΡ (ἐνθ' ἄνωπ.). Τὸ ΤΜΕ ἐπαναλαμβάνει τὰ αὐτὰ σφάλματα, τὰ ὁποῖα διατράπτει καὶ εἰς ἀνάλογον περίπτωσιν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (βλ. σμμ. 910).

κίον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων· εἶτα κάθισμα τοῦ ἀποστόλου, τῶν πατέρων καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἄφ' σ' τὸ κονιάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἀποστόλου, τῶν πατέρων καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τοῦ ἀποστόλου γ' καὶ τῶν πατέρων γ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 1868). Δόξα τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1311. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τῶν πατέρων καὶ εἰσοδικὸν Δεῦτε προσκυνήσωμεν...ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 1862)⁹⁵² μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς.⁹⁵³ Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἀποστόλου, τῶν πατέρων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχοῦ]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κονιάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.⁹⁵⁴ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Ἀναλήφθης ἐν δόξῃ.

ΙΗ'.

1312. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη τῇ Παρασκευῇ τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἀναλήψεως, ἡ ἀκοιουθία τῆς ἑορτῆς μετὰ τῆς τοῦ ἀποστόλου ψάλλεται ὡς καὶ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς (περίπτ. ΙΕ', §§ 1303-1306) μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν: Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ [στιχολογεῖται ἢ α' στάσις τοῦ Ψαλτηρίου] ἀναγνώσματα λέγονται μόνα τὰ τοῦ ἀποστόλου. Ἡ λιτὴ ἐπίσης μόνη τοῦ ἀποστόλου, προτασσομένου τοῦ ἰδιομέλου τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ μόνον τὸ Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐθύς ὁ ν' ψαλμὸς καὶ τὰ μετ' αὐτὸν τοῦ ἀποστόλου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου.

1313. Κανὼν εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον καὶ εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην προσόμειος τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα.⁹⁵⁵

Ἦχος α'.

ᾠδὴ α'. (Ἀναστάσεως ἡμέρα).

*Ἀναστάσεως ἡμέρα * εὐσεβείας πιστῶν, * πώσεως δὲ τῆς πλάνης· * καὶ γὰρ υἱὸς ὁ τῆς βροντῆς * «ἐν ἀρχῇ ὁ Λόγος ἦν» * βροντήσας τρανώς * αἰρέσεις κατέβαλε * καὶ τὴν πίστιν ἐκράτυνε.*

952. Τὸ ΤΜΕ, ἐνῶ εἰς τὴν παροῦσαν ἑορτὴν ὀρίζει τυπικὰ καὶ μακαρισμοὺς, εἰς τὴν ἀντίστοιχον τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου ὀρίζει τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

953. Τὰ ἐφύμνια τοῦ β' ἀντιφώνου καὶ τοῦ εἰσοδικοῦ ὠρίσαμεν κατὰ τὴν ἱστορικὴν σειρὰν. Τὸ ΤΜΕ εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου (περίπτ. Η', § 13, σ. 269) ὀρίζει αὐτὰ ἀντιστρόφως.

954. Τὸ ΤΜΕ (περίπτ. Ζ', § 19, σ. 265) ὀρίζει κοινωνικὸν Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Εἰς τὴν μνήμην ὁμοῦ τοῦ αὐτοῦ ἀποστόλου τῆ σστ' Σεπτεμβρίου ὀρίζει ἐν Κυριακῇ κοινωνικὸν Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν (§ 6, σ. 84). Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ εἰς τὰς μνήμας τῶν εὐαγγελιστῶν Λουκᾶ (τῆ' Ὀκτωβρίου) καὶ Ματθαίου (ιστ' Νοεμβρίου) καὶ ἄλλων ἐπισημῶν ἁγίων. Διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀντίστοιχον τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, ὠρίσαμεν ὡς κύριον μὲν κοινωνικὸν τὸ Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ὡς δευτερεύον δὲ προαιρετικὸν τὸ Αἰνεῖτε τὸν Κύριον.

955. Ἐκ τοῦ ΤΠ (σ. 202-204). Ἐκ τοῦ ὕφους καὶ τῶν λεκτικῶν αὐτοῦ σχημάτων κρινόμενος ὁ κανὼν φαίνεται νὰ εἶναι ποιῆμα τοῦ ὁσίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου. Στίχος τινὰς διωρθώσαμεν ἐπὶ τὸ εὐρυθμότερον (βλ. καὶ σημ. 936).

Καθαρθῶμεν τὰς αἰσθήσεις * καὶ ὀφίόμεθα * θεολογίας ὕψος * τὸ δυσανάβατον * Ἰωάννου σήμερον, * βάθος τὸ ἀπύθμενον, * πλάτος τὸ ἀόριστον * καὶ τὸ μῆκος τὸ ἄπειρον.

Οὐρανοὶ μὲν ἐπαξίως * εὐφραϊνέσθωσαν, * γῆ δὲ ἀγαλλιᾶσθω * ἐπὶ τῇ σῇ πανηγύρει, * οἱ μὲν ὡς πνευμά σου * τὸ θεῖον ἔχοντες, * ἡ δὲ ὡς κατέχουσα * τὰ σεπτὰ σου συγγράμματα.

Θεοτοκίον.

Χαῖρε, δέσποινα Μαρία * χαίροις σήμερον χαρᾶ * διπλῇ διπλῶς, Παρθένε, * ἐν τῇ ἐγγέσει τὸ μὲν * τοῦ κατὰ φύσιν Υἱοῦ, * ἐν τῇ μνήμῃ τὸ δὲ * υἱοῦ παμφιλτάτου σοι * κατὰ χρέος, θεόνυμφε.

Ῥδὴ γ' . (Δεῦτε πόμα πίνωμεν).

Δεῦτε πόμα πίνωμεν καινόν, * δεῦτε κόνιν, ζωῆς μάνα, ἀρυσώμεθα * ἀπὸ τοῦ τάφου καινῶς * τοῦ θείου ὀμβρούμενον ἡμῖν * Ἰωάννου σήμερον.

Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτὸς * τῇ Χριστοῦ Ἀναστάσει ἐκλαμπρυνόμενα * καὶ τῇ λαμπρᾷ ἑορτῇ * Ἰωάννου φίλου τοῦ Χριστοῦ * συνεκλαμπρυνόμενα.

Χθές συνεθαπτόμην σοι, Χριστέ, * διὰ τῆς ἐν τάφῳ καινῆς καταθέσεως, * ὁ Ἰωάννης βοᾷ, * ἀλλὰ συνανίσταμαί σοι νῦν * διὰ μεταστάσεως.

Θεοτοκίον.

Μήτηρ μόνη γέγονας Χριστοῦ * τοῦ Θεοῦ Λόγου, Δέσποινα ὑπεράνωμε, * καὶ Θεολόγου ὁμοῦ * τοῦ νῦν προκειμένου εἰς ὧδῆν * ὧ χάρις μητρότητας!

Ῥδὴ δ' . (Ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς).

Ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς * ἀποκαλύψεως ἐστῶς, * ὥσπερ ἀετὸς ὑψιπέτης, * τοῦ Υἱοῦ ἐπώπτευσας * δόξαν καὶ τὴν θεότητα, * γέννησίν τε τὴν ἄχρονον τούτου * καὶ τὴν ἐν χρόνῳ αὐτοῦ ἄφραστον σάρκωσιν.

Ῥς ἐνιαύσιος ἀμνὸς * καὶ ὡσεὶ πρόβατον σφαγῆς * ἐλογίσθης σὺ καθ' ἡμέραν, * Ἰωάννη ἔνδοξε, * διὰ Χριστοῦ ἀγάπησιν, * θνήσκων καὶ πίνων τοῦ μαρτυρίου, * ὡς ἐπηγγείλω, πνευματικῶς ποτήριον.

Ὁ θεοπάτωρ μὲν Δαβὶδ * πρὸ τῆς σκιώδους κιβωτοῦ * ἤλατο σκιρτῶν ἡμεῖς δὲ * οἱ φιλόχριστοι σήμερον * πρὸ τῆς λαμπρᾶς εἰκόνος σου * χοροὺς συγκροτοῦντες λαμπαδούχους * χαρμονικῶς σε, σοφέ, ὕμνοις γεραίρομεν.

Θεοτοκίον.

Ὁ ἐκ παρθένου τοῦ Πατρὸς * λάμψας παρθένος ὑπὲρ νοῦν * ἀχρόνως Υἱὸς τε καὶ Λόγος * παρθένον μητέρα σε * ἔσχεν ἐν χρόνῳ, ἄχραντε, * καὶ ἔλαβεν ἀδελφὸν παρθένον. * Ὡ παρθενία πατρονιομητράνανδρε!

Ῥδὴ ε' . (Ὁρθρίσωμεν ὄρθρου βαθέος).

Ὁρθρίσωμεν ὄρθρου βαθέος * καὶ ἐκ λειμώνων ἁσμάτων * πολυανθῆ καὶ εὐώδη * στέφανον δρεψώμεθα * καὶ Θεολόγου σήμερον * τὴν κορυφὴν στεφανώσωμεν.

Τὴν ἄμετρον σου εὐσπλαγχνίαν * δοξολογοῦμεν, Χριστέ, * ὅτι ἐχαρίσω τῷ κόσμῳ * μαθητὴν φῶς δεύτερον, * δι' οὗ σε τὸ ἀληθινόν * καὶ πρῶτον φῶς πάντες εἶδομεν.

Προσέλθωμεν λαμπαδηφόροι * τῷ Θεολόγῳ Χριστοῦ, * τῷ μεγάλῳ κόσμου ἡλίῳ, * πάντοτε μὲν λάμποντι * οὐδόλως δὲ δύνοντι * καὶ παντελῶς μὴ ἐκλείποντι.

Θεοτοκίον.

Εἰ γέγονε θετὸς υἱός σου * ὁ Ἰωάννης, Παρθένε, * καὶ νόμιμόν ἐστι πάντως * ἅπαντα τὸν πλουτόν σου * καὶ δόξαν τὴν βασιλείον * κληρονομήσαι, βασιλίсса.

Ῥδὴ στ' . (Κατῆλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις).

Κατῆλθες * εἰς τὰ βάθη τὰ τοῦ Θεοῦ * καὶ ἠρευνήσας αὐτὰ * πνεύματι, Θεολόγε, * καὶ μαργαρίτας λαμπροῦς * εὗρες, δόγματα * καὶ γνῶσιν τὴν μυστικὴν * τῆς ἁγίας Τριάδος.

Φυλάξας * τὰ σήμαντρα σῶα, σοφέ, * τετραπλῆς παρθενίας * σαρκός, ψυχῆς, νοός τε * καὶ τῶν αἰσθήσεων, * κατ' ἐξαιρέτον * ὑπὸ πάντων μόνος σὺ * ὀνομάζῃ παρθένος.

Σωτήρ μου, * τὸ ζῶν ἀποσφράγισμα * σὺ πέλεις μὲν τοῦ Πατρός, * σοῦ δὲ πάλιν τὸ Πνεῦμα * τὸ ἐκμαγεῖόν ἐστι. * τοῦ δὲ Πνεύματος * σφραγίς ὡφθη ἀληθῶς * Ἰωάννης ὁ θείος.

Θεοτοκίον.

Φανεῖσα * μήτηρ φύσει σὺ τοῦ Χριστοῦ, * καὶ χριστωνύμων ἡμῶν * μήτηρ γέγονας θέσει * ἀλλὰ, πανάχραντε, * ὁ πρωτότοκος * τῶν υἱῶν σου τῶν θετῶν * ἐστὶν ὁ Ἰωάννης.

Ῥδὴ ζ' . (Ὁ παῖδας ἐκ καμίνου).

Ὁ παῖδας ἐκ καμίνου θυσάμενος * καὶ σὲ ἐλυτρώσατο * ὡς ἀγαπητόν * σάλου καὶ κλύδωνος δεινοῦ * θαλαττίων ὑδάτων κραυγάζοντα. * Σὺ μόνος εὐλογητός * τῶν πατέρων Θεός * καὶ ὑπερένδοξος.

Γυναῖκες μετὰ μύρων θεόφρονες * ὀπίσω σου ἔδραμον * ὁ δὲ μυστικός * φίλος τῷ πόθῳ σου φλεχθεῖς * ὡς κριὸς τῷ ποιμένι συνείπετο, * μὴ χωρισθεῖς οὐδαμῶς, * οὔτε ἐν τῷ σταυρῷ * οὔτε ἐν τῷ πάθει σου.

Ὡς ὄντως ὁ ναός σου ἐνδείκνυται * οὐρανός, ἀπόστολε, * ἐν ᾧ τοὺς πιστοὺς * τῷ Εὐαγγελίῳ λάμπεις * ὡς ἥλιος, τῆ δ' Ἀποκαλύψει σου * ὡς σελήνη δαδουχεῖς, * ὡς ἄστρα δ' ἐπιστολάς * θείας προβέβλησαι.

Θεοτοκίον.

Παρεστῶσα τῷ σταυρῷ πρὶν, πανάμωμε, * τοῦ Υἱοῦ σου ἠλγησας * σὺν τῷ μαθητῇ * τῷ φιλουμένῳ ὑπ' αὐτοῦ. * διὸ δίκαιον σημερον χαίρειν σε * ἐξόχως σὺν αὐτῷ * δι' ἐκείνου * τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν.

Ῥδὴ η' . (Αὐτῆ ἢ κλητῆ).

Αὐτῆ ἢ κλητῆ καὶ ἁγία ἡμέρα * διπλὴν χαρὰν προβάλλει * καὶ διπλοῦς τοὺς ἡλίους, * ἀναστάσεως Χριστοῦ * καὶ Ἰωάννου λαμπρᾶς πανηγύρεως. * Διὸ εὐφρανθῶμεν * διπλῶς καὶ ἡμεῖς πάντες.

Δεῦτε τὸν ἐμὸν τῆς ζωῆς ἄρτον φάγετε. * δεῦτε πίετε οἶνον, * ὡ ἀδελφοί μου καὶ φίλοι * τῆς θεώσεως * ὁ Ἰωάννης βοᾷ. πρὸς ἐστίασιν * καλῶν τοὺς πιστοὺς * τῆς αὐτοῦ θεολογίας.

Ἐἶρον κίχλω τοὺς ὀφθαλμοὺς σου, Σιών, καὶ ἴδε, * πῶς κατησφάλισέ σου * ὁ Ἰωάννης τὸ πλοῖον, * ἐκ μερῶν τεσσάρων * ἀγκύρας ῥίψας μεγάλας τέσσαρας, * τετραχῶς τὸν Λόγον, * ὡς ἦν, θεολογήσας.

Θεοτοκίον.

Κόρην ὡς ὀφθαλμοῦ σε φυλάξας, Παρθένη, * ὁ παῖς σου Ἰωάννης * καὶ μέχρι τῆς σῆς ἐξόδου * συμπαραινεῖς σοι, * τὰς εὐχὰς σου ὑπὲρ πάντων ἐπλούτησε. * Διὸ ἠξιώθη * γενέσθαι θεολόγος.

᾿Ωδὴ θ' . (Φωτίζου, φωτίζου).

Φαιδρύνου, φωτίζου, * ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, * κατατέροπον καὶ νικά * τοὺς ἐχθροὺς σου πάντοτε. * ἔχεις καὶ γὰρ πρόμαχον στερρόν * κόσμου πιστὸν * τὸ μέγα στοιχεῖον, * τὸν θεολόγον τὸν πρῶτιστον.

᾿Ω θείας, ὦ φίλης, * ὦ γλυκυτάτης σου φωνῆς, * τῆς ἀγάπης τοὺς νόμους * ἐκφραζούσης ἄριστα. * ὡς ὄντως ἡγαπημένου Χριστοῦ! * ἦν ἐν ἡμῖν * αἰεὶ βασιλεύειν * τοῖς ὑμνηταῖς σου ἰκέτενε.

᾿Ω κλέους, ὦ δόξης, * ὦ συγγενείας θεϊκῆς, * ἧς ἠξίωσαι μόνος, * Ἰωάννη ἐνδοξε! * Τοῦ γὰρ Θεοῦ τὴν μητέρα πλουτεῖς * μητέρα σὴν, * Θεὸν δ' ἀδελφόν σου. * ᾿Ω ξενηκούστου ἀχήμετος!

Θεοτοκίον.

᾿Ω μήτηρ ἀγία * Χριστοῦ καὶ μύστου ἐκλεκτοῦ, * ὦ ἐλπίς γλυκυτάτη * ὀρθοδόξων, Δέσποινα, * ὅπου ὑμεῖς κατοικεῖτε οἱ τρεῖς, * ἐκεῖ, ἀγνή, * καὶ ἡμᾶς οἰκῆσαι * ταῖς σαῖς πρεβείαις ἀξίωσον.

Τῆ Θ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἀγίου προφήτου Ἡσαίου καὶ τοῦ ἀγίου μάρτυρος Χριστοφόρου.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων μέχρι τοῦ Σαββάτου τῶν ψυχῶν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ.

1314. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ ἢ ἐν ἄλλῃ Κυριακῇ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἢ τῇ Τετάρτῃ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἢ τῇ ἀποδόσει αὐτῆς ἢ τῇ ἀποδόσει τοῦ Πάσχα ἢ τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως ἢ τῇ ἀποδόσει αὐτῆς ἢ τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἢ ἀκολουθία αὐτῶν καταλαμβάνεται.

Ἐὰν τύχη ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς τοῦ Θωμᾶ, ἢ ἀκολουθία τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ τῶν ἁγίων τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1814-1816 διάταξιν. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* μόνα τὰ σιχηρὰ τῶν δύο ἁγίων. *Δόξα* τοῦ μάρτυρος. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστιχα τοῦ Πεντηκοσταρίου. *Δόξα* τοῦ μάρτυρος. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτικά· τοῦ προφήτου, τοῦ μάρτυρος καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἐν τῷ Ὄρθρῳ ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Ἀπὸ γ' ὥδης καθίσματα τῶν ἁγίων καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' σ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ μάρτυρος. Τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωκὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1818-1820 διάταξιν. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς δύο καὶ ἀνά τρία τῶν ἁγίων. *Δόξα* τοῦ μάρτυρος. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἀνωτέρω.

Ἐὰν τύχη ἐν καθημερινῇ μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ Τυφλοῦ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1826, 1832, 1837 καὶ 1843 διάταξιν. Τὰ ἐσπέριον στιχηρὰ ὁμῶς καὶ τὰ δοξαστικά ὡς ὀρίσθησαν ἀνωτέρω διὰ τὴν ἑβδομάδα τοῦ Θωμᾶ. Ἐὰν δὲ τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῶν Μυροφόρων ἢ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆς Σαμαρείτιδος, στιχηρὰ καὶ δοξαστικά ὡς ὀρίσθησαν ἀνωτέρω διὰ τὸ Σάββατον τοῦ Θωμᾶ. Ἀπολυτικά· κατὰ μὲν τὴν ἑβδομάδα τῶν Μυροφόρων· Ὁ εὐσχημων. Ὅτε κατήλθες, τὰ τῶν ἁγίων καὶ *Ταῖς Μυροφόροις*· κατὰ τὰ μεθεόρτα τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου, τὰ τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*· κατὰ δὲ τὰ μεθεόρτα τῆς Μεσοπεντηκοστῆς τὰ τῶν ἁγίων καὶ τῆς ἑορτῆς.

Ἐὰν τύχη τῇ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ, καθ' ἣν ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1850-1852 διάταξιν. Τὰ στιχηρὰ καὶ δοξαστικά ὡς ὀρίσθησαν ἀνωτέρω διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Θωμᾶ, τὰ δὲ ἀπολυτικά ὡς ὀρίσθησαν τὴν Κυριακὴν τοῦ Τυφλοῦ.

Ἐὰν τέλος τύχη ἐν τοῖς μεθεόροις τῆς Ἀναλήψεως, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 182-186 καὶ 1864 διάταξιν.

Τῆ Ι΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Σίμωνος τοῦ Ζηλωτοῦ.

Ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ Τυφλοῦ.

1315. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου καταλαμβάνεται, ἐὰν τύχη ἐν μιᾷ τῶν μνημονευθεισῶν τῇ θ΄ τοῦ μηνός ἡμερῶν (§ 1314) ἢ τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἐν οἰαδήποτε ἄλλῃ περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ θ΄ τοῦ μηνός. Ἄλλ' εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἀποστόλου γ'· εἰς δὲ τὸν στίχον τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς δ'. *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη. Ἐὰν δὲ τύχη ἐν Σαββάτῳ πρὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, εἰς τὰ ἀπόστιχα ἐν ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ τὰ γ' τοῦ ἁγίου· ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς αἶνους. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου.

Τῆ ΙΑ΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Ἀνάμνησις τῶν γενεθλίων, ἧτοι τῶν ἐγκαινίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Μωκίου.

Ἡ μνήμη τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ ἁγίου Πνεύματος, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ Τυφλοῦ.

1316. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου καταλαμβάνεται, ἐὰν τύχη ἐν μιᾷ τῶν μνημονευθεισῶν τῇ θ΄ τοῦ μηνός ἡμερῶν (§ 1314) ἢ τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς ἢ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Ἐν οἰαδήποτε ἄλλῃ περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ θ΄ τοῦ μηνός. Ἄλλ' εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ Μηναίου γ', δοξαστικά δὲ μόνον τὰ τοῦ

Πεντηκοσταρίου. Ἀπολυτίκια· κατὰ μὲν τὴν ἐβδομάδα τῶν Μυροφόρων· Ὁ εὐσχήμων, Ὅτε κατῆλθες, τῶν ἐγκαινίων καὶ Ταῖς Μυροφόροις· κατὰ τὰ μεθεόρτα τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἢ τῆς Ἀναλήψεως· τῶν ἐγκαινίων καὶ τῆς ἑορτῆς· κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς ἡμέρας· τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἡχοῦ καὶ τὸ τῶν ἐγκαινίων.

ΣΗΜ. Ἐν Θεσσαλονίῃ καὶ ὀπουδήποτε ἀλλάχου τιμᾶται ἡ μνήμη τῶν ἁγίων ἰσαποστόλων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου, φωτιστῶν τῶν Σλάβων, ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ψάλλεται μετὰ τῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου κατὰ τὴν διάταξιν τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἢ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἢ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου ἀναλόγως τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν συμπίπτει ἡ μνήμη αὐτῶν, καταλιμπάνεται δὲ ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου.

Τῆ IB' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κύπρου
καὶ Γερμανοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Τρίτης μετὰ τὴν Πεντηκοστήν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα.

1317. Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται, ἐὰν ἡ μνήμη αὐτῶν τύχη ἐν μιᾷ τῶν μνημονευθεισῶν τῆ θ' καὶ τῆ ια' τοῦ μηνὸς ἡμερῶν (§§ 1314, 1316).

Ἐν οἰαδήποτε ἄλλῃ περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ θ' τοῦ μηνός. Ἐὰν δὲ τύχη τῆ Τρίτῃ τῆς Πεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς καὶ ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Ἀναλήψεως (βλ. §§ 182-186 καὶ 1883).

Τῆ ΙΓ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος Γλυκερίας.

Ἡ μνήμη τῆς ἁγίας συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Τετάρτης μετὰ τὴν Πεντηκοστήν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Ἀναλήψεως.

1318. Ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπάνεται, ἐὰν τύχη ἐν μιᾷ τῶν μνημονευθεισῶν τῆ θ' καὶ ια' τοῦ μηνός ἡμερῶν (§§ 1314, 1316).

Ἐν οἰαδήποτε ἄλλῃ περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ια' τοῦ μηνός (§ 1316). Ἀπολυτίκια τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἐὰν δὲ τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Πεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς καὶ ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Ἀναλήψεως. (βλ. §§ 182-186 καὶ 1883).

Τῆ ΙΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰσιδώρου τοῦ ἐν Χίῳ.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Πέμπτης μετὰ τὴν Πεντηκοστήν, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου μέχρι τῆς Παρασκευῆς μετὰ τὴν Ἀνάληψιν.

1319. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται, ἐὰν τύχη ἐν μιᾷ τῶν μνημονευθεισῶν τῆ θ' καὶ ια' τοῦ μηνός ἡμερῶν (§§ 1314, 1316).

Ἐν οἰαδήποτε ἄλλη περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰα' καὶ ιγ' τοῦ μηνός (§§ 1316, 1318).

Τῆ ΙΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παχωμίου τοῦ μεγάλου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Παρασκευῆς μετὰ τὴν Πεντηκοστήν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μέχρι τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Ἀνάληψιν.

1320. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται, ἐὰν τύχη ἐν μιᾷ τῶν μνημονευθεισῶν τῆ θ' καὶ ια' τοῦ μηνός ἡμερῶν (§§ 1314, 1316).

Ἐν οἰαδήποτε ἄλλη περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰα' καὶ ιγ' τοῦ μηνός (§§ 1316, 1318). Ἄλλ' εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Λέγονται δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ δοξαστικά τοῦ ἁγίου. Τὰ ἀπολυτίκια ὡς τῆ θ' τοῦ μηνός. Θεοτοκίον *Χαῖρε πύλη Κυρίου*.

Τῆ ΙΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Ἁγιασμένου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου μέχρι τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Πεντηκοστήν, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α' Οἴκου. Συνόδου.

1321. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται, ἐὰν τύχη ἐν μιᾷ τῶν μνημονευθεισῶν τῆ θ' καὶ ια' τοῦ μηνός ἡμερῶν (§§ 1314, 1316) ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἐν οἰαδήποτε ἄλλη περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰα' καὶ ιγ' τοῦ μηνός (§§ 1316, 1318).

Τῆ ΙΖ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Παραλύτου μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α' Οἴκου. Συνόδου.

1322. Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται, ἐὰν τύχη ἐν μιᾷ τῶν μνημονευθεισῶν τῆ θ' καὶ ια' τοῦ μηνός ἡμερῶν (§§ 1314, 1316) ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἐν οἰαδήποτε ἄλλη περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰα' καὶ ιγ' τοῦ μηνός (§§ 1316, 1318).

Τῆ ΙΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Πέτρου, Διονυσίου, Ἀνδρέου, Παύλου, Χριστίνης, Ἡρακλείου, Παυλίνου καὶ Βενεδίμου.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τοῦ Παραλύτου μέχρι τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Τρίτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α' Οἴκου. Συνόδου.

1323. Ἐάν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰα', ιγ' καὶ ιστ' τοῦ μηνὸς (§§ 1314, 1316 καὶ 1321).

Ἐάν δὲ τύχη τῆ Δευτέρᾳ μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων, ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τῶν ἁγίων τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 157-160 διάταξιν.

Τῆ ΙΘ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Πατρικίου ἐπισκόπου Προύσης.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Μεσοπεντηκοστῆς μέχρι τῆς Τρίτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τοῦ Ὁμῆ μέχρι τῆς Τετάρτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α' Οἴκουμ. Συνόδου.

1324. Ἐάν τύχη ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰα', ιγ' καὶ ιστ' τοῦ μηνὸς (§§ 1314, 1316 καὶ 1321).

Ἐάν δὲ τύχη ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 157-160 διάταξιν.

Τῆ Κ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θαλλελαίου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τοῦ Παραλύτου μέχρι τῆς Τετάρτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τοῦ Ὁμῆ μέχρι τῆς Πέμπτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α' Οἴκουμ. Συνόδου.

1325. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ἰα', ιγ', ιστ' καὶ ιθ' τοῦ μηνὸς (§§ 1314, 1316, 1321 καὶ 1324).

Τῆ ΚΑ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἰσαποστόλων βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τοῦ Παραλύτου μέχρι τῆς Πέμπτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Ὁμῆ μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἀναλήψεως.

1326. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει	Περίπτ.	§§
		Ἐκτὸς Πεντηκοστ. ἐν καθημ.	ΙΗ'	1356
Ἰαν. 15	Μαρτ. 26	Τῆ Κυρι. τῶν ἁγ. Πάντων	ΙΖ'	1352-1355
Ἰαν. 16	Μαρτ. 27	Τῷ Σαββ. τῆς Πεντηκ.	ΙΓ'	1342
Ἰαν. 17	Μαρτ. 28	Τῆ Παρασκ. τῆς Πεντηκ.	ΙΑ'	1337
Ἰαν. 18	Μαρτ. 29	Τῆ Πέμπ. τῆς Πεντηκ.	ΙΑ'	1337
Ἰαν. 19	Μαρτ. 30	Τῆ Τετ. τῆς Πεντηκ.	ΙΑ'	1337

Ἀοχή Τρωαδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει	Περὶπτ.	§§
Ἰαν. 20	Μαρτ. 31	Τῆ Τρίτῃ τῆς Πεντηκ.	ΙΑ'	1337
Ἰαν. 21	Ἀπρ. 1	Τῆ Δευτ. τοῦ Ἁγ. Πνεύματος	ΙΣΤ'	1348-1351
Ἰαν. 22	Ἀπρ. 2	Τῆ Κυρ. τῆς Πεντηκ.	ΙΕ'	1344-1347
Ἰαν. 23	Ἀπρ. 3	Τῷ Σαββ. τῶν ψυχῶν	ΙΔ'	1343
Ἰαν. 24	Ἀπρ. 4	Τῆ Παρασκ. τῆς ἁποδ. τῆς Ἀναλ.	ΙΓ'	1342
Ἰαν. 25	Ἀπρ. 5	Τῆ Πέμπτ. μετὰ τὴν Κυρ. τῶν Πατ.	ΙΑ'	1337
Ἰαν. 26	Ἀπρ. 6	Τῆ Τετ. μετὰ τὴν Κυρ. τῶν Πατ.	ΙΑ'	1337
Ἰαν. 27	Ἀπρ. 7	Τῆ Τρίτῃ μετὰ τὴν Κυρ. τῶν Πατ.	ΙΑ'	1337
Ἰαν. 28	Ἀπρ. 8	Τῆ Δευτ. μετὰ τὴν Κυρ. τῶν Πατ.	ΙΑ'	1337
Ἰαν. 29	Ἀπρ. 9	Τῆ Κυρ. τῶν ἁγ. Πατέρων	ΙΒ'	1338-1341
Ἰαν. 30	Ἀπρ. 10	Τῷ Σαββ. μετὰ τὴν Ἀνάλ.	ΙΑ'	1337
Ἰαν. 31	Ἀπρ. 11	Τῆ Παρασκ. μετὰ τὴν Ἀνάλ.	ΙΑ'	1337
Φεβρ. 1	Ἀπρ. 12	Τῆ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψ.	Ι'	1336
Φεβρ. 2	Ἀπρ. 13	Τῆ Τετ. τῆς ἁποδ. τοῦ Πάσχα	Θ'	1335
Φεβρ. 3	Ἀπρ. 14	Τῆ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ	Ε'	1331
Φεβρ. 4	Ἀπρ. 15	Τῆ Δευτ. τοῦ Τυφλοῦ	Γ'	1329
Φεβρ. 5	Ἀπρ. 16	Τῆ Κυρ. τοῦ Τυφλοῦ	Β'	1328
Φεβρ. 6	Ἀπρ. 17	Τῷ Σαββ. τῆς Σαμαρείτ.	Δ'	1330
Φεβρ. 7	Ἀπρ. 18	Τῆ Παρασκ. τῆς Σαμαρείτ.	Γ'	1329
Φεβρ. 8	Ἀπρ. 19	Τῆ Πέμπτῃ τῆς Σαμαρείτ.	Γ'	1329
Φεβρ. 9	Ἀπρ. 20	Τῆ Τετ. τῆς ἁποδ. τῆς Μεσοπ.	Η'	1334
Φεβρ. 10	Ἀπρ. 21	Τῆ Τρίτῃ τῆς Σαμαρείτ.	Ζ'	1333
Φεβρ. 11	Ἀπρ. 22	Τῆ Δευτ. τῆς Σαμαρείτ.	Ζ'	1333
Φεβρ. 12	Ἀπρ. 23	Τῆ Κυρ. τῆς Σαμαρείτ.	Β'	1328
Φεβρ. 13	Ἀπρ. 24	Τῷ Σαββ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	Ζ'	1333
Φεβρ. 14	Ἀπρ. 25	Τῆ Παρασκ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	Ζ'	1333
Φεβρ. 15	Ἀπρ. 26	Τῆ Πέμπτ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	Ζ'	1333
Φεβρ. 16	Ἀπρ. 27	Τῆ Τετ. τῆς Μεσοπεντ.	ΣΤ'	1332
Φεβρ. 17	Ἀπρ. 28	Τῆ Τρίτῃ τοῦ Παραλ.	Ε'	1331
Φεβρ. 18	Ἀπρ. 29	Τῆ Δευτ. τοῦ Παραλ.	Γ'	1329
Φεβρ. 19	Ἀπρ. 30	Τῆ Κυρ. τοῦ Παραλ.	Β'	1328
Φεβρ. 20	Μαΐου 1	Τῷ Σαββ. τῶν Μυροφ.	Δ'	1330
Φεβρ. 21	Μαΐου 2	Τῆ Παρασκ. τῶν Μυροφ.	Γ'	1329
Φεβρ. 22	Μαΐου 3	Τῆ Πέμπτ. τῶν Μυροφ.	Γ'	1329
Φεβρ. 23	Μαΐου 4	Τῆ Τετ. τῶν Μυροφ.	Γ'	1329
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῆ Τρίτῃ τῶν Μυροφ.	Γ'	1329
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῆ Δευτ. τῶν Μυροφ.	Γ'	1329
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῆ Κυρ. τῶν Μυροφ.	Β'	1328
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῷ Σαββ. τοῦ Θωμᾶ	Α'	1327

Α'.

1327. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ, καθ' ὃ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτώσεως ΙΔ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1208-1211). Κοινωνικόν: Ἐπαίνει Ἐρουσαλήμ [καὶ Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν].

Β'.

1328. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων ἢ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆς Σαμαρείτιδος ἢ τοῦ Τυφλοῦ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΕ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1212-1215). Τῇ Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ καταβασία *Τῷ Σωτῆρι Θεῷ*. Κοινωνικόν: *Σῶμα Χριστοῦ* {καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*}.

Γ'.

1329. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῶν Μυροφόρων ἢ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆς Σαμαρείτιδος ἢ τοῦ Τυφλοῦ (ἐκτὸς τῶν ἀποδόσεων αὐτῶν), ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΓ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1204-1207) ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΣΤ' τῆς αὐτῆς ἑορτῆς (§ 1216). Τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Τυφλοῦ ἀπολυτικά: *Τὸν συνάναρχον Λόγον. Δόξα. Τοῦ Σταυροῦ σου τὸν τύπον. Καὶ νῦν. Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς.*⁹⁵⁶ Καταβασία: *Τῷ Σωτῆρι Θεῷ*. Κοινωνικόν: *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*.

Δ'.

1330. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν Μυροφόρων ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Σαμαρείτιδος, καθ' ἃ ἀποδίδονται αἱ ἑορταὶ αὐταί, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΖ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1217-1220). Ἐν τῇ ἀποδόσει ὁμῶς τῆς Σαμαρείτιδος ἀπολυτικά: *Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως. Δόξα. Τοῦ Σταυροῦ σου τὸν τύπον. Καὶ νῦν. Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς.*⁹⁵⁷ Κοντάκιον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ: *Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες. Κοινωνικόν εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις: Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*.

Ε'.

1331. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Τρίτῃ τοῦ Παραλύτου ἢ τῇ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ, καθ' ἃς ἀποδίδονται αἱ ἑορταὶ αὐταί, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΗ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1221-1223). Κοινωνικόν: *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*. Τῇ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ καταβασία: *Τῷ Σωτῆρι Θεῷ*.

ΣΤ'.

1332. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Τετάρτῃ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΘ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1224-1227). Κοινωνικόν: *Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα* [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*].

956. Τὸ ἀπολυτικίον τῶν ἁγίων εἰς τὰ λειτουργικὰ βιβλία ἐπιγράφεται εἰς ἕχρον πλ. δ'. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν θεοτοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς. Ὑπὸ πολλῶν ψαλτῶν ὁμῶς ψάλλεται εἰς ἕχρον δ', ὅποτε δέον νὰ ψαλλῆ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*.

957. Βλ. προηγουμένην σημείωσιν.

Ζ'.

1333. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς (ἐκτὸς τοῦ μετὰ τὴν ἑορτὴν Σαββάτου καὶ τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος), ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν μετὰ τῶν μεθεόρτων. Ἐσπέρια στιχηρὰ μόνα τὰ τῶν ἁγίων εἰς στ'. Κανόνες· ὁ εἰς τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τῶν ἁγίων. Καταβασίαι· *Θάλασσαν ἔπηξας*. Κοινάκιον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ· *Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς μεσαζούσης*. Κοινωνικόν· *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*.

Ἐάν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ, βλ. περίπτ. Κ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§ 1229). Κοινωνικόν· *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*.

Η'.

1334. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΚΑ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§ 1230). Κοινωνικόν· *Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα* [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*].

Θ'.

1335. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Τετάρτῃ τῆς ὑποδόσεως τοῦ Πάσχα, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΔ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (§ 1302).

Ι'.

1336. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΕ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (§§ 1303-1306).

ΙΑ'.

1337. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Ἀναλήψεως ἢ τῆς Πεντηκοστῆς (ἐκτὸς τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος), ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου καὶ τῆς περιπτ. ΙΣΤ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (§ 1307). Ἐσπέρια στιχηρὰ μόνα τὰ τῶν ἁγίων εἰς στ'. Καταβασίαι· *Θεῖω καλυφθεῖς*. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Κοινωνικόν· *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*.

ΙΒ'.

1338. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων πατέρων τῆς Α' Οἴκουμ. Συνόδου,⁹⁵⁸ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προσομιακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῶν πατέρων γ' καὶ τῶν ἁγίων γ'. Δόξα τῶν πατέρων *Τὰς μυστικὰς σήμερον*. Καὶ νῦν, *Τίς μὴ μακαρίσει σε*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκειμένον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε* καὶ τὰ ἀναγνώσματα, δύο τῶν πατέρων καὶ ἐν τῶν ἁγίων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τῶν ἁγίων *Σέλας φαινότατον*. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς

958. Περί τῆς περιπτ. ταύτης μόνον τὸ ΤΜΕ (περίπτ. Η' §§ 11-13, σ. 268-269) καὶ τὸ ΤΔ (σ. 330-331) ποιοῦνται λόγον, συμφωνοῦντα σχεδὸν ἐν πάσι. Τὰ ΤΦ (σ. 168), ΤΞ (σ. 308), ΤΚω (σ. 160) καὶ ΤΡ (σ. 648) παραπέμπουν εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου μετὰ τὴν παρατήρησιν ὅτι ἐνταῦθα προηγείται ἡ ἀκολουθία τῶν πατέρων.

Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανοὺς (ζήτηι τῇ Πέμπτῃ μετὰ τὴν τῶν Πατέρων προῶ).⁹⁵⁹ Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων. Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις· Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς...

1339. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τῶν ἁγίων καὶ τὸ δοξασιτικὸν αὐτῶν ὡς ἀποῦν ἰδιόμελον. Δόξα τῶν πατέρων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.⁹⁶⁰ Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν πατέρων, ἢ δέησις καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1340. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἁγίων]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τῶν θεοτοκίων ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταριῷ· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ καθίσμα τῶν ἁγίων *Ἡ εὐσχημος μνήμη σου. Δόξα, καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Ὁ ἀνελθὼν εἰς οὐρανοὺς* (ζήτηι τῇ Κυριακῇ τῶν πατέρων μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν). Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ Ἰ' ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῶν πατέρων καὶ ὁ τῶν ἁγίων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων εἶτα τὰ καθίσματα· τῶν πατέρων *Τῶν Νικαέων ἢ λαμπρὰ πόλις σήμερον. Δόξα τῶν ἁγίων Τὰς αἰσθήσεις ἐκτείνας πρὸς οὐρανόν. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Ἐπιβάς ἐν νεφέλαις τῶν οὐρανῶν* (ζήτηι τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν). Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι· *Θεῖω καλυφθεὶς*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων, τῶν ἁγίων καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τῶν Πατέρων γ' καὶ τῶν ἁγίων γ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

α'. Ὑψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου, εὗρον Δαβὶδ τὸν δοῦλόν μου, ἐν ἐλαίῳ ἁγίῳ μου ἔχρισα αὐτόν. (Ψαλμ. πη' 20-21)

β'. Διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε, ὁ Θεός, ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. (Ψαλμ. μδ' 8)

Δόξα, Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορός. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1341. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τῶν ἁγίων καὶ εἰσοδικὸν Δεῦτε προσκυνήσωμεν...ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἑορτῆς, τῶν πατέρων, τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος τῶν ἁγίων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*.⁹⁶¹

959. Τόσον τὸ ΤΜΕ, ὅσον καὶ τὸ ΤΔ, εἰς τὰ ἀπόστιχα καὶ τὴν λιτὴν ὀρίζουν Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν τῶν πατέρων. Ἀλλὰ τὸ ΤΔ εἰς ἄλλην περίπτωσιν ὀρίζει, ὡς εἶδομεν, εἰς τὸ τῆς ἑορτῆς (βλ. σημ. 949), τὴν διάταξιν δὲ ταύτην ἐφηρηκόσαμεν καὶ ἐνταῦθα ὡς ὀρθότεραν.

960. Βλ. σημ. 949 καὶ 959.

961. Βλ. σημ. σημ. 954.

Γ'.

1342. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Ἀναλήψεως ἢ τῆς Πεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΕ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (§§ 1303-1306) μετὰ τῶν διαφορῶν τῆς περιπτ. ΙΗ' τῆς αὐτῆς ἑορτῆς (§ 1312). Ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Πεντηκοστῆς ὁμοῦ ψάλλονται διπλαῖα καταβασίαι: *Πόντω ἐκάλυψε καὶ Θείῳ καλυφθεῖς*, μετὰ δὲ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

ΙΔ'.

1343. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ ἀκολουθία αὐτῶν προψάλλεται τῇ Παρασκευῇ μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἀναλήψεως, ὡς διετάχθη ἀνωτέρω ἐν περιπτ. ΙΓ' (§ 1342).⁹⁶²

ΙΕ'.

1344. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς.⁹⁶³ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὴν *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς σι'* καὶ τὰ προσόμοια τῶν ἁγίων εἰς δ'.⁹⁶⁴ *Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.*⁹⁶⁵ Εἰσόδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα*, δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ἐν τῶν ἁγίων. Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς. *Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτικά* τῆς ἑορτῆς, τῶν ἁγίων καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

1345. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ἁγίων. *Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.* Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξάμεθα*.

1346. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Καθίσματα τῶν ἁγίων καὶ ἀντί θεοτοκίων τὰ τῆς ἑορτῆς. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς κτλ.⁹⁶⁶ Κανόνες: οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρωῶν καὶ μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ ὁ τῶν ἁγίων μετὰ στίχου Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ πρεσβεύσατε ὑπὲρ*

962. Τὸ ΤΚ (σ. 120) ἀνευ λόγου ὀρίζει εἰς τὴν παροῦσαν περιπτῶσιν τὴν μὲν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς εἰς τὴν Πέμπτην, τὴν δὲ ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων μόνην εἰς τὴν Παρασκευὴν.

963. Τὰ ΤΔ (σ. 332) καὶ ΤΞ (σ. 308) μεταθέτουν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὴν μνήμην τῶν ἁγίων εἰς τὴν Δευτέραν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὰ λοιτὰ μοναχικά Τυπικά σιωποῦν. Ἡ ἐπισημότης ὁμοῦ τῶν ἁγίων τοιῶν, χαρακτηριζομένων ὡς ἰσαποστόλων, ἐπιτρέπει, νομιζομεν, τὸν συνορθασμὸν τῆς μνήμης αὐτῶν μετὰ τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς, τὸν ὅποιον ὀρίζουν τὰ ΤΚ (σ. 121), ΤΜΕ (περίπτ. Ι', §§ 17-19, σ. 271) καὶ ΤΡ (σ. 648-650). Ἀφοῦ ἄλλωστε ἡ μνήμη τῶν ἁγίων δὲν μετατίθεται, ὅταν συμπίπτῃ πρὸς τὴν ἐπίσης μεγάλην ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως, διατὶ νὰ μετατεθῇ, ὅταν συμπίπτῃ πρὸς τὴν Πεντηκοστήν;

964. Κατὰ τὸ ΤΚ. Τὰ ΤΜΕ καὶ ΤΡ (ἐνθ' ἀνωτ.) ὀρίζουν τῆς ἑορτῆς ζ' καὶ τῶν ἁγίων γ'.

965. Τὰ ΤΚ, ΤΜΕ καὶ ΤΡ (ἐνθ' ἀνωτ.) ὀρίζουν μόνον τῆς ἑορτῆς τὸ δοξαστικόν, τόσον ἐνταῦθα, ὅσον καὶ εἰς τοὺς αἰνοὺς. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦ εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως ὀρίζουν καὶ τῶν ἁγίων τὰ δοξαστικά (ΤΜΕ περίπτ. Η' § 8, σ. 268), δὲν βλέπομεν τὸν λόγον τοῦ ἀποκλειομένου αὐτῶν εἰς τὴν παροῦσαν περιπτῶσιν.

966. Τὸ ΤΚ (σ. 121) ὀρίζει ἐν τῷ Ὁρθρῷ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Φρονοῦμεν ὁμοῦ ὅτι τοῦτε δὲν ἀρμόζει εἰς δεσποτικὴν ἑορτὴν, ἐφ' ὅσον μάλιστα αἱ διὰ τοὺς ἁγίους ὠρισμένα εὐαγγελικά περικοπαί, τόσον ἢ τοῦ Ὁρθρου (Ἰωάν. ι' 9-16), ὅσον καὶ ἡ τῆς Λειτουργίας (Ἰωάν. ι' 1-9), ἐλαχίστην σχέσιν ἔχουν πρὸς αὐτοὺς. Οὐχ ἦττον ὁμοῦς ἡ λύσις τοῦ ΤΚ θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς εἰς ναοὺς πανηγυρίζοντας ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν ἁγίων.

ἡμῶν.⁹⁶⁷ Ἀπὸ γ' ὠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων· εἶτα τὸ κάθισμα αὐτῶν καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' οὗ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι διπλαῖ· *Πόντῳ ἐκάλυψε καὶ Θεῖῳ καλυφθεῖς*. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν σιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ὠδῆ τῶν κανόνων. Ἐξαποστειλάρια· τὸ α' τῆς ἑορτῆς, τὸ τῶν ἁγίων καὶ τὸ β' τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους σιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τῶν ἁγίων γ'. Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.⁹⁶⁸ Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

1347. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ἁγίων. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστόν. Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὠδῆς *Μὴ τῆς φθορᾶς*. Κοινωνικόν· *Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν [καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν]*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εὐλογητός εἶ, Χριστέ*.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Θ. Λειτουργίας τελεῖται, ὁ Ἑσπερινὸς τῆς γονυκλισίας κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§ 1879).

ΙΣΤ'.

1348. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς γονυκλισίας εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ γ' προσόμοια τῆς ἑορτῆς *Παράδοξα σήμερον καὶ τῶν ἁγίων γ'*. Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν, *Βασιλεῦ οὐράνιε*.⁹⁶⁹ Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ μέγα προκείμενον *Τίς Θεὸς μέγας* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων.⁹⁷⁰ Εἶτα αἱ εὐχαὶ τῆς γονυκλισίας κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. (§ 1879). Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς *Νῦν εἰς σημεῖον τοῖς πᾶσιν*. Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· τῆς ἑορτῆς, τῶν ἁγίων καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς γονυκλισίας μετὰ μνείας τῶν ἑορταζομένων ἁγίων.

1349. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτῆ, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τῶν ἁγίων. Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1350. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἅπαντα ὡς ἐν § 1346· προκείμενον ὁμῶς καὶ εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων, ὡς καὶ τὰ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν. Καταβασίαι· *Θεῖῳ καλυφθεῖς*.

1351. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ἁγίων. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστόν. Ἀπόστολος τῶν ἁγίων καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· *Χαίροις ἄνασσα*. Κοινωνικόν· *Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλῃς ἀφ' ἡμῶν [καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν]*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

ΙΖ'.

1352. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν σι-

967. Τὸ ΤΚ ἀδικαιολογητῶς ὀρίζει μόνον τῆς ἑορτῆς τοὺς κανόνας. Παραλείπει ἐπίσης καὶ τὸ ἀπὸ γ' ὠδῆς κάθισμα τῶν ἁγίων καὶ τὸ κοντάκιον αὐτῶν μετὰ τοῦ οἴκου. Ὡς πρὸς τοὺς στίχους τῶν κανόνων βλ. σημ. 75.

968. Βλ. σημ. 965.

969. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 332), ΤΞ (σ. 309) καὶ ΤΡ (σ. 650). Τὸ ΤΜΕ (§ 20, σ. 272) ὀρίζει μόνον τῆς ἑορτῆς τὸ δοξασιτικόν.

970. Καὶ πάλιν κατὰ τὰ ΤΔ καὶ ΤΞ. Τὸ ΤΜΕ παραλείπει τὰ ἀναγνώσματα προφανῶς χάριν συντομίας.

χηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῶν ἁγίων Πάντων γ' καὶ τῶν ἰσαποστόλων γ'. Δόξα τῶν ἁγίων Πάντων. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα, δύο τῶν ἁγίων Πάντων καὶ ἓν τῶν ἰσαποστόλων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τῶν ἰσαποστόλων Σέλας φαινότατον. Καὶ νῦν, Ἀνίμφευτε Παρθένε.⁹⁷¹ Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Πάντων, τῶν ἰσαποστόλων καὶ θεοτοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς.⁹⁷²

1353. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτή, ἦτο το ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὰ τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τὰ τῶν ἰσαποστόλων μετὰ τοῦ δοξαστικοῦ αὐτῶν ὡς ἄπλου ἰδιομέλου. Δόξα τῶν ἁγίων Πάντων. Καὶ νῦν, Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις. Τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῶν ἁγίων Πάντων, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1354. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς ἰσαποστόλους]. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἀναστάσιμα μετὰ θεοτοκίον εἰς μὲν τὴν α' Ἐπὶ σοὶ χαίρει, εἰς δὲ τὴν β' Χαριστήριον αἶνον χρωστικῶς (ζήτηε εἰς τὸ τέλος τοῦ Μηναίου).⁹⁷³ Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τῶν ἰσαποστόλων Ἡ εὐσημος μνήμη σου. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον Ταχύ προκατάλαβε (ζήτηε εἰς τὸ τέλος τοῦ Μηναίου). Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ Α' ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τῶν ἰσαποστόλων. Ἀπὸ γ' φθῆς κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν ἰσαποστόλων: εἶτα καθίσματα τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τῶν ἰσαποστόλων καὶ θεοτοκίον Τὴν οὐράνιον πύλην καὶ κιβωτόν. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων Πάντων καὶ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι: Ἄνοιξέ τὸ σπῆμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογούμενην τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Πάντων, τῶν ἰσαποστόλων καὶ τὸ θεοτοκίον τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τῶν ἁγίων Πάντων γ' καὶ τῶν ἰσαποστόλων γ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα (βλ. § 1340). Δόξα τὸ Α' ἔωθινόν.⁹⁷⁴ Καὶ νῦν, Ὑπερυλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνιατος.

1355. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' φθῆς τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων Πάντων καὶ δ' ἐκ τῆς σ' τῶν ἰσαποστόλων, ἦ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Πάντων, τῶν ἰσαποστόλων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ

971. Τὰ ΤΜΕ (περιπτ. ΙΔ' § 25, σ. 273), ΤΔ (σ. 331), ΤΞ (σ. 310) καὶ ΤΡ (σ. 652) ὀρίζουν Καὶ νῦν τῶν ἁγίων Πάντων ὁμοίως καὶ εἰς τὴν λιτήν. Ἀλλὰ τὰ δοξαστικά τῶν ἁγίων Πάντων, ὡς δοξαστικά ἁγίων ἐπισφραγιζόμενα αὐτὰ διὰ θεοτοκίον, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀντὶ θεοτοκίον (βλ. καὶ σημ. 949). Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν εἰς μὲν τὰ ἀπόστιχα τὸ δοξαστικὸν τῶν ἰσαποστόλων, εἰς δὲ τὴν λιτήν τὸ τῶν ἁγίων Πάντων, ἐπισφραγιζόμενα δι' ὁμοίχων θεοτοκίον.

972. Βλ. σημ. 956.

973. Ὁρίσαμεν τὰ θεοτοκία ταῦτα, ἐπειδὴ τὸ Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς ὠρίσαμεν εἰς τὰ ἀπολυτικά. Ἐὰν ὅμως τὸ ἀπολυτικίον τῶν ἁγίων ψαλῆ εἰς ἤχον δ', ὁπότε μετ' αὐτὸ θὰ ψαλῆ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον, τὰ θεοτοκία τῶν καθισμάτων δέον νὰ ψαλοῦν ὡς ἔχουν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

974. Τὸ ΤΜΕ ἐν τῇ Προθεωρίᾳ (§ 32, σ. 27) κατατάσσει τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης μεταξὺ ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὰ δοξαστικά ψάλλονται ἐν Κυριακῇ ἀντὶ τοῦ ἔωθινου. Τὸ αὐτὸ Τελικὸν ὅμως εἰς τὴν σχετικὴν περιπτώσει τῆς μνήμης τῶν ἁγίων (ΤΜΕ περιπτ. ΙΔ' § 25, σ. 273) ὀρίζει τὸ ἔωθινόν ὁμοίως καὶ τὰ ΤΔ (σ. 383), ΤΞ (σ. 311), ΤΡ (σ. 652) καὶ ΤΚ (ἔκδ. ε', Βενετία 1892, σ. 196). Ἀκολουθοῦντες τὴν πλειονότητα τῶν Τυπικῶν ὠρίσαμεν καὶ ἡμεῖς τὸ ἔωθινόν.

κοντάκιον Ὡς ἀπαρχάς τῆς φύσεως. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι [καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

ΙΗ΄.

1356. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν καθημερινῇ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν μετὰ τῶν ἐν τέλει τοῦ Μηναίου θεοτοκιῶν (βλ. καὶ §§ 195-198). Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ προσόμοια τῶν ἁγίων εἰς στ΄. Κανόνες· τῆς Θεοτόκου ὁ τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τῶν ἁγίων. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον· Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

ΤΗ ΚΒ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βασιλίσκου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς ἐβδομάδος τοῦ Παραλύτου μέχρι τῆς Παρασκευῆς μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων μέχρι τοῦ Σαββάτου τῶν ψυχῶν.

1357. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται, ἐάν τύχη ἐν μιᾷ τῶν μνημονευθεισῶν τῆ θ΄ τοῦ μηνὸς ἡμερῶν (§ 1314) ἢ τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς ἢ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Πεντηκοστῆς ἢ τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων.

Ἐν οἰαδήποτε ἄλλῃ περιπτώσει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ια΄ καὶ ιγ΄ τοῦ μηνὸς (§§ 1316 καὶ 1318).

Ἐάν δὲ τύχη ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ ἁγίου τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 157-160 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

ΤΗ ΚΓ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Μιχαήλ ἐπισκόπου Συνάδων.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος μέχρι τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς.

1358. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κβ΄ τοῦ μηνὸς (§ 1357). Ἐάν ὅμως τύχη τῷ Σαββάτῳ μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων, ἡ ἀκολουθία τελεῖται μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦια (§§ 165-167).

ΤΗ ΚΔ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεὼν τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Σαμαρείτιδος μέχρι τῆς Β΄ Κυριακῆς Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

1359. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κβ' τοῦ μηνός (§ 1357).

Ἐάν ὁμως πύχη τῷ Σαββάτῳ μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων, ἡ ἀκολουθία τελεῖται μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164).

Ἐάν δὲ πύχη τῇ ἐπιούσῃ Κυριακῇ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται μετὰ τῆς ἀναστασίμου τοῦ α' ἡχου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156).

ΤΗ ΚΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς γ' εὐρέσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Προδρόμου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Σαμαρείτιδος μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Γ' ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Πεντηκοστῆς.

1360. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ ἑορτὴ συμπίπτει	Περίπτ.	§§
		Ἐκτὸς Πεντηκοστ. ἐν καθημ.	ΙΖ'	1377
		Ἐκτὸς Πεντηκοστ. ἐν Κυριακῇ	ΙΗ'	1378-1381
Ἰαν. 19	Μαρτ. 30	Τῇ Κυρ. τῶν ἁγ. Πάντων	ΙΣΤ'	1376
Ἰαν. 20	Μαρτ. 31	Τῷ Σαββ. τῆς Πεντηκ.	ΙΒ'	1372
Ἰαν. 21	Ἀπρ. 1	Τῇ Παρασκ. τῆς Πεντηκ.	Ι'	1370
Ἰαν. 22	Ἀπρ. 2	Τῇ Πέμπ. τῆς Πεντηκ.	Ι'	1370
Ἰαν. 23	Ἀπρ. 3	Τῇ Τετ. τῆς Πεντηκ.	Ι'	1370
Ἰαν. 24	Ἀπρ. 4	Τῇ Τρίτῃ τῆς Πεντηκ.	Ι'	1370
Ἰαν. 25	Ἀπρ. 5	Τῇ Δευτ. τοῦ Ἁγ. Πνεύματος	ΙΕ'	1375
Ἰαν. 26	Ἀπρ. 6	Τῇ Κυρ. τῆς Πεντηκ.	ΙΔ'	1374
Ἰαν. 27	Ἀπρ. 7	Τῷ Σαββ. τῶν ψυχῶν	ΙΓ'	1373
Ἰαν. 28	Ἀπρ. 8	Τῇ Παρασκ. τῆς ἀποδ. τῆς Ἀναλ.	ΙΒ'	1372
Ἰαν. 29	Ἀπρ. 9	Τῇ Πέμπ. μετὰ τὴν Κυρ. τῶν Πατ.	Ι'	1370
Ἰαν. 30	Ἀπρ. 10	Τῇ Τετ. μετὰ τὴν Κυρ. τῶν Πατ.	Ι'	1370
Ἰαν. 31	Ἀπρ. 11	Τῇ Τρίτῃ μετὰ τὴν Κυρ. τῶν Πατ.	Ι'	1370
Φεβρ. 1	Ἀπρ. 12	Τῇ Δευτ. μετὰ τὴν Κυρ. τῶν Πατ.	Ι'	1370
Φεβρ. 2	Ἀπρ. 13	Τῇ Κυρ. τῶν ἁγ. Πατέρων	ΙΑ'	1371
Φεβρ. 3	Ἀπρ. 14	Τῷ Σαββ. μετὰ τὴν Ἀνάλ.	Ι'	1370
Φεβρ. 4	Ἀπρ. 15	Τῇ Παρασκ. μετὰ τὴν Ἀνάλ.	Ι'	1370
Φεβρ. 5	Ἀπρ. 16	Τῇ Πέμπ. τῆς Ἀναλήψεως	Θ'	1369
Φεβρ. 6	Ἀπρ. 17	Τῇ Τετ. τῆς ἀποδ. τοῦ Πάσχα	Η'	1368
Φεβρ. 7	Ἀπρ. 18	Τῇ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ	Δ'	1364
Φεβρ. 8	Ἀπρ. 19	Τῇ Δευτ. τοῦ Τυφλοῦ	Α'	1361
Φεβρ. 9	Ἀπρ. 20	Τῇ Κυρ. τοῦ Τυφλοῦ	Γ'	1363
Φεβρ. 10	Ἀπρ. 21	Τῷ Σαββ. τῆς Σαμαρείτ.	Β'	1362

Αρχή Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ ἑορτὴ συμπίπτει	Περίπτ.	§§
Φεβρ. 11	Ἀπρ. 22	Τῆ Παρασκ. τῆς Σαμαρείτ.	Α'	1361
Φεβρ. 12	Ἀπρ. 23	Τῆ Πέμπ. τῆς Σαμαρείτ.	Α'	1361
Φεβρ. 13	Ἀπρ. 24	Τῆ Τετ. τῆς ἀποδ. τῆς Μεσοπ.	Ζ'	1367
Φεβρ. 14	Ἀπρ. 25	Τῆ Τρίτῃ τῆς Σαμαρείτ.	ΣΤ'	1366
Φεβρ. 15	Ἀπρ. 26	Τῆ Δευτ. τῆς Σαμαρείτ.	ΣΤ'	1366
Φεβρ. 16	Ἀπρ. 27	Τῆ Κυρ. τῆς Σαμαρείτ.	Γ'	1363
Φεβρ. 17	Ἀπρ. 28	Τῷ Σαββ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	ΣΤ'	1366
Φεβρ. 18	Ἀπρ. 29	Τῆ Παρασκ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	ΣΤ'	1366
Φεβρ. 19	Ἀπρ. 30	Τῆ Πέμπ. μετὰ τὴν Μεσοπ.	ΣΤ'	1366
Φεβρ. 20	Μαΐου 1	Τῆ Τετ. τῆς Μεσοπεντ.	Ε'	1365
Φεβρ. 21	Μαΐου 2	Τῆ Τρίτῃ τοῦ Παραλ.	Δ'	1364
Φεβρ. 22	Μαΐου 3	Τῆ Δευτ. τοῦ Παραλ.	Α'	1361
Φεβρ. 23	Μαΐου 4	Τῆ Κυρ. τοῦ Παραλ.	Γ'	1363
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῷ Σαββ. τῶν Μυροφ.	Β'	1362
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῆ Παρασκ. τῶν Μυροφ.	Α'	1361
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῆ Πέμπ. τῶν Μυροφ.	Α'	1361
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῆ Τετ. τῶν Μυροφ.	Α'	1361

Α'.

1361. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῶν Μυροφόρων ἢ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆς Σαμαρείτιδος ἢ τοῦ Τυφλοῦ (ἐκτός τῶν ἀποδόσεων αὐτῶν), ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν μετὰ τῶν μεθεόρτων. Ἀπολυτικά κατὰ μὲν τὴν ἐβδομάδα τῶν Μυροφόρων: *Ὁ εὐοχῆμων. Ὅτε κατήλθες. Δόξα, Ἐκ γῆς ἀνατείλασα. Καὶ νῦν, Ταῖς Μυροφόροις*· κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς: τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου. *Δόξα, Ἐκ γῆς ἀνατείλασα. Καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.* Ἐν τῷ Ὁρθρῳ τὰ καθίσματα τοῦ Προδρόμου καὶ ἀνὰ ἕν τῆς προλαβούσης ἑορτῆς· ἐάν δὲ δὲν ὑπάρχουν ἰσάριθμα καθίσματα τῆς ἑορτῆς, ἀναπληροῦνται τὰ ἐλλείποντα διὰ τῶν ἐν τῷ τέλει τοῦ Μηναίου θεοτοκίων. Καταβασίαι: *Ἀναστάσεως ἡμέρα*· ἀλλὰ τῆ Δευτέρᾳ τοῦ Τυφλοῦ *Τῷ Σωτῆρι Θεῷ.* Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον κατὰ μὲν τὴν ἐβδομάδα τῶν Μυροφόρων: *Τὸ Χαῖρε ταῖς Μυροφόροις φθελγόμενος*, κατὰ δὲ τὰς ἄλλας ἡμέρας: *Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες.* Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ Προδρόμου.

Β'.

1362. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν Μυροφόρων ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Σαμαρείτιδος, καθ' ἃ ἀποδίδονται αἱ ἑορταὶ αὐταί, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΖ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1217-1220) πλην τῶν ἀναγνωσμάτων⁷⁵ καὶ τῆς λιτῆς. Ἐσπέρια στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Τὰ δὲ ἀπολυτικά καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν § 1361.

975. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Προδρόμου στερεῖται ἀναγνωσμάτων: τὸ ΤΔ ὅμως (σ. 334) ὀρίζει τὰ τῆς κθ' Ἀγούστου, τοῦτο δὲ εἶναι δυνατόν νὰ τηρηθῆ εἰς ναοὺς τιμωμένους ἐπ' ὀνόματι τοῦ Προδρόμου.

Γ'.

1363. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ Κυριακῆ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆς Σαμαρείτιδος ἢ τοῦ Τυφλοῦ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΕ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1212-1215) πλὴν τῶν ἀναγνωσμάτων. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ Προδρόμου γ'. Δοξαστικά ἐσπερίων καὶ αἰῶνων τὰ τῆς τυχούσης Κυριακῆς. Λιτὴ δὲ μόνον ἡ τῆς Κυριακῆς, προτασσομένου τοῦ ἰδιομέλου τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Τῆ Κυριακῆ τοῦ Τυφλοῦ καταβασίαι *Τῷ Σωτῆρι Θεῷ*.

Δ'.

1364. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ Τρίτῃ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ, καθ' ἃς ἀποδίδονται αἱ ἑορταὶ αὐταί, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΗ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1221-1223) πλὴν τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ Προδρόμου γ'. Διὰ τὰ ἀπολυτίκια, τὰς καταβασίας καὶ τὰ λοιπὰ βλ. ἀνωτέρω § 1361.

Ε'.

1365. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ Τετάρτῃ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΘ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1224-1227) πλὴν τῆς λιτῆς. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ Προδρόμου γ'. Ἀναγνώσματα τὰ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.

ΣΤ'.

1366. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία μετὰ τῶν μεθεόρτων τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Καταβασίαι: *Θάλασσαν ἔπηξας*. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον: *Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς μεσαζούσης*. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ Προδρόμου.

Ἐάν δὲ τύχη τῷ Σαββάτῳ μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστὴν, βλ. τὴν διάταξιν ἐν περιπτ. Κ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§ 1229).

Ζ'.

1367. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΘ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (§§ 1224-1227) πλὴν τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ Προδρόμου γ'. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου.

Η'.

1368. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ Τετάρτῃ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΔ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου (§§ 1277-1280) πλὴν τῆς λιτῆς. Ἐν τῷ Ὄρθρῳ ὁμοῦ λέγεται καὶ [ὁ πολυέλεος μετὰ τοῦ ἀντιστοίχου καθίσματος καὶ θεοτοκίου καὶ] τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου, ὡς ὀρίζεται ἐν περιπτ. ΙΔ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (§ 1302). Στίχος πρὸ τοῦ ἰδιομέλου: *Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀθήσει...*

Θ'.

1369. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῆ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως, μετατίθεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτῆς τῇ Παρασκευῇ μετὰ τῶν μεθεόρτων, ὡς ὀρίζεται κατωτέρω ἐν περιπτ. Ι' § 1370.

I'.

1370. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Ἀναλήψεως ἢ τῆς Πεντηκοστῆς (ἐκτὸς τῶν ἀποδόσεων αὐτῶν καὶ τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος), ἡ ἀκολουθία μετὰ τῶν μεθεόρτων τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 211-214). Καταβασίαι· *Θεῖω καλυφθεῖς*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 1862 ἢ 1878) καὶ τὸ κοντάκιον ὁμοίως. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν κατὰ μὲν τὰ μεθεόρτα τῆς Ἀναλήψεως *Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*, κατὰ δὲ τὰ μεθεόρτα τῆς Πεντηκοστῆς *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

IA'.

1371. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων πατέρων, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. IB' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου (§§ 1338-1341). Ἀναγνώσματα ὁμως καὶ λιτὴ μόνον τὰ τῶν ἁγίων πατέρων. Κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*].

IB'.

1372. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Ἀναλήψεως ἢ τῆς Πεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. IE' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (§§ 1303-1306) ἄνευ ἀναγνωσμάτων καὶ λιτῆς. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου, ὡς καὶ τὰ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἐπίσης Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Πεντηκοστῆς καταβασίαι διπλαῖ· *Πόντῳ ἐκάλυψε καὶ Θεῖω καλυφθεῖς*. Κοινωνικόν· *Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

IG'.

1373. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς προφάλλεται τῇ Παρασκευῇ, ὡς ὀρίζεται ἀνωτέρω (§ 1372).

ID'.

1374. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, μετατίθεται εἰς τὴν Δευτέραν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία ὡς ὀρίζεται ἐν περιπτ. IE' (§ 1375).

IE'.

1375. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. IΣΤ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου (§§ 1348-1351) ἐκτὸς τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς. Κοινωνικόν· *Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*].

IΣΤ'.

1376. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. IΖ' τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου (§§ 1352-1355). Ἀναγνώσματα ὁμως καὶ λιτὴ λέγονται μόνον τὰ τῶν ἁγίων Πάντων. Εἰς τοὺς αἶνους *Δόξα τὸ ἐωθινόν*. Κοινωνικόν· *Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*].

ΙΖ΄.

1377. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν καθημερινῇ ἐκτός τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνιαίῳ διάταξιν μετὰ τῶν ἐν τῷ τέλει τοῦ Μηνιαίου θεοτοκίων (βλ. καὶ §§ 195-198). Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ στιχηρὰ τοῦ Προδρόμου εἰς στ΄. Κανόνες τῆς Θεοτόκου⁷⁷⁶ καὶ τοῦ Προδρόμου. Καταβασίαι: Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον: Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ Προδρόμου.

ΙΗ΄.

1378. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ ἐκτός τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ΄ καὶ τοῦ Προδρόμου δ΄. Δόξα, Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἴλαρόν* καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Ἡ τῶν θεῶν ἐννοιῶν. Καὶ νῦν, Ὡ θαύματος καιοῦ. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου καὶ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ΄ αἰῶνος ἀπόκρυφον*.

1379. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

1380. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προδρόμου⁷⁷⁷]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας: μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ Προδρόμου Ὁ Ἡρώδης Πρόδρομε. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον Προστασία ἄμαχε (ζῆτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Μηνιαίου). Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου. Ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου: εἶτα τὸ κάθισμα Ἐπεφάνη σήμερον. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον Ἐν τῇ σκέπῃ πάναγε (ζῆτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Μηνιαίου). Ἀφ΄ στ΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηνιαίου. Καταβασίαι: Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τοῦ Προδρόμου δ΄ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α΄. Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαβίδ, ἠτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μου. (Ψαλμ. ρλα΄ 17).

β΄. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ καὶ ἐλπιδεῖ ἐπ΄ αὐτόν. (Ψαλμ. ξγ΄ 11).

Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία.

1381. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ ὥδης τοῦ κανόνος τοῦ Προδρόμου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν: Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: Εἶδομεν τὸ φῶς.

976. Κατάλληλος ὁ ἐν τῇ Τετάρτῃ τοῦ πλ. δ΄ ἤχου *Δεδοξαμένα περὶ σοῦ λελάληνται* μετὰ τῶν εἰρημῶν.

977. Τὸ ΤΜΕ (περίπτ. 1΄ § 13, σ. 277) καὶ τὸ ΤΔ (σ. 337) ὀρίζουν τὸν Ἀμώμιον. Ἐφ΄ ὅσον ὁμως ἡ ἀκολουθία τοῦ Προδρόμου προβλέπει πολυέλεον, ὀρθὸν εἶναι νὰ ψαλλῆ οὗτος ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου.

Τῆ ΚΣΤ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Κάρπου, ἑνὸς τῶν ἑβδομήκοντα.

Ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Σαμαρείτιδος μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Γ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Πεντηκοστῆς.

1382. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κβ΄ τοῦ μηνός (§ 1357).

Ἐὰν δὲ τύχη ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἐν καθημερινῇ, ἢ ἀκολουθίᾳ τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 157-160 διάταξιν, ἐν Σαββάτῳ μετὰ τοῦ Ἀλληλούια (§§ 165-167), ἐν Κυριακῇ δὲ μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν ἐν §§ 133-156 διάταξιν. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Τῆ ΚΖ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἑλλαδίου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Σαμαρείτιδος μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Γ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Πεντηκοστῆς.

1383. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κβ΄ τοῦ μηνός (§ 1357).

Ἐὰν δὲ τύχη ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κστ΄ τοῦ μηνός (§ 1382).

Τῆ ΚΗ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Εὐτυχούς ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Σαμαρείτιδος μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Γ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῶν Μυροφόρων μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Πεντηκοστῆς.

1384. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κβ΄ καὶ τῆ κστ΄ τοῦ μηνός (§§ 1357 καὶ 1382).

Τῆ ΚΘ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδοσίας.

Ἡ μνήμη τῆς ἁγίας συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Σαμαρείτιδος μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Γ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Πεντηκοστῆς.

1385. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κβ΄ καὶ τῆ κστ΄ τοῦ μηνός (§§ 1357 καὶ 1382).

Τῆ Λ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰσαακίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Γ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Παραλύτου μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων.

1386. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κβ΄ καὶ τῆ κστ΄ τοῦ μηνός (§§ 1357 καὶ 1382).

Τῆ ΛΑ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἑρμείου.

Ἡ μνήμη τοῦ μάρτυρος συμπέμπει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Τυφλοῦ μέχρι τῆς Γ΄ Κυριακῆς Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τοῦ Παραλύτου μέχρι τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων.

1387. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κβ΄ καὶ κατ' τοῦ μηνὸς (§§ 1357 καὶ 1382).

ΜΗΝ ΙΟΥΝΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας λ´.

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιε´ και ἡ νύξ ὥρας θ´.

Τῆ Α´ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουστίνου τοῦ φιλοσόφου
καὶ ἐτέρου Ἰουστίνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ἡ μνήμη τῶν μαρτύρων συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τοῦ Τυφλοῦ μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Δ´ ἐβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Μεσοπενητηκοστῆς μέχρι τῆς Τρίτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων.

1388. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κβ´ και κοτ´ Μαΐου (§§ 1357 και 1382).

Τῆ Β´ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικηφόρου ἀρχιεπισκόπου
Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ἡ μνήμη τοῦ ἱεράρχου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Δ´ ἐβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης μετὰ τὴν Μεσοπενητηκοστὴν μέχρι τῆς Τετάρτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων.

1389. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κβ´ και κοτ´ Μαΐου (§§ 1357 και 1382).⁹⁷⁸

Τῆ Γ´ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκιλιανοῦ.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Ἀναλήψεως μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Δ´ ἐβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς μετὰ τὴν Μεσοπενητηκοστὴν μέχρι τῆς Πέμπτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων.

1390. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κβ´ και κοτ´ Μαΐου (§§ 1357 και 1382).

Τῆ Δ´ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Μητροφάνους ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.⁹⁷⁹

Ἡ μνήμη τοῦ ἱεράρχου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς μετὰ τὴν Ἀνάληψιν μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Δ´ ἐβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Μεσοπενητηκοστὴν μέχρι τῆς Παρασκευῆς μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων.

978. Βλ. κατωτέρω σημ. 979 περὶ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Μητροφάνους. Ἐάν ψαλὴ σήμερον ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μητροφάνους, καταλαμβάνεται ἡ τοῦ ἁγίου Νικηφόρου. Τοῦτο ἰσχύει και διὰ τὴν γ´, ε´ και στ´ τοῦ μηνός.

979. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μητροφάνους, μὴ οὕσα προηγουμένος ἐορτάσιμος, ἀνηρώθη εἰς τοιαύτην ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν ἰστ´ αἰ. ἀκμάσαντος Νικολάου Μαλαξοῦ, πρωτοπαπᾶ Ναυπλίου, ποιητοῦ πλείστων ὕμνων

1391. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ςβ' καὶ ςστ' Μαΐου (§§ 1357 καὶ 1382), ψαλλομένοι ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου μόνον τῶν δευτέρων ἐσπερίων σιχηρῶν, τοῦ β' κανόνος, τοῦ μεσῳδίου καθίσματος καὶ τοῦ ἑξαποστειλαρίου.

Δυνατὸν ὁμοῦς ὑπὸ τῶν βουλομένων νὰ τιμήσουν ἐπισημότερον τὸν ἅγιον νὰ ψαλῆ ἡ ἐορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία, ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, τηρουμένων τῶν ἑξῆς ἀρχῶν.

Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη τῆ Κυριακῆ τοῦ Παραλύτου ἢ τῆς Σαμαρειτίδος ἢ τοῦ Τυφλοῦ ἢ τῶν ἁγίων Πατέρων ἢ τῶν ἁγίων Πάντων, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται τῆ ἐπομένη Δευτέρα.

Ἐὰν τύχη τῆ Τετάρτη τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἢ τῆ ἀποδόσει αὐτῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται τῆ Πέμπτη.

Ἐὰν τύχη τῆ Τετάρτη τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἢ τῆ Πέμπτη τῆς Ἀναλήψεως, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται τῆ Παρασκευῆ.

Ἐὰν τύχη τῆ Παρασκευῆ τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἀναλήψεως ἢ τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ ἀκολουθία προψάλλεται τῆ Πέμπτη.

Ἐὰν τύχη τῆ Κυριακῆ τῆς Πεντηκοστῆς ἢ τῆ Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται τῆ Τρίτη.

Ἐὰν τέλος τύχη τῷ Σαββάτῳ τῆς Πεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία προψάλλεται τῆ Παρασκευῆ.

Ἐν οἰαδήποτε δὲ ἡμέρα συμπίπτει ἢ κατὰ μετάθεσιν ἐορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου, τηρεῖται ἡ διάταξις τῆς ἀντιστοίχου περιπτώσεως τῆς γ' εὐρέσεως τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου (κε' Μαΐου), καταλιμπανομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας ὡς μὴ ἐορτασίμου.

Τῆ Ε' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Δωροθέου ἐπισκόπου Τύρου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Ἀνάληψιν μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Δ' ἑβδομάδος Μαθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρειτίδος μέχρι τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων.

1392. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ ςβ' καὶ ςστ' Μαΐου (§§ 1357 καὶ 1382).

καὶ ἀκολουθιῶν ολοκληρῶν, πολλοὶ τῶν ὁποίων συμπεριληφθέντες εἰς παλαιὰς ἐκδόσεις τῶν λειτουργικῶν βιβλίων ἐξεβλήθησαν ἔπειτα, ἰónα δὲ λείψανα αὐτῶν ἀπέμειναν ἐκτὸς τῆς συμπληρώσεως τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Μητροφάνους τὰ δευτέρα ἐσπερία σιχηρὰ τῶν ἐορτῶν τοῦ ἁγίου Νικολάου (στ' Δεκεμβρίου), τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου (κε' Ἰανουαρίου) καὶ τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου (κς' Ἰανουαρίου, βλ. σημ. 3 εἰς τὸν Πρόλογον τοῦ Πεντηκοσταρίου, ΤΜΕ σημ. 1 εἰς τὴν στ' Δεκ., σ. 109 καὶ σημ. 397 τοῦ παρόντος). Εἶναι δὲ περίεργον ὅτι, ἐνῶ ἐν τῷ ΤΜΕ ὀρίζεται νὰ μὴ ψάλλωνται τὰ προσόμοια ταῦτα, δὲν ὀρίζεται τοιοῦτόν τι καὶ διὰ τοὺς ἴμνους τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Μητροφάνους. Ἐντεῦθεν ὁ Γ. Ρήγας ὀρίζει τὴν τυπικὴν διάταξιν τῆς ἀκολουθίας μετὰ τῶν ἴμνων τοῦ Μαλαξοῦ, σημεῖοι ὅμως ὅτι «εἰ τύχοι ἐν τινὶ ἐορτῇ ἢ Κυριακῇ τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μεταπίθεται καὶ ψάλλεται ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ» (ΤΡ σ. 660). Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν πάντα ταῦτα, ὠρίσαμεν κατ' ἀρχὴν τὴν τελευτὴν τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου κατὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς μὴ ἐορτάσιμον μορφήν, προεβλεψάμεν ὅμως καὶ τὴν δυνατότητα ἐπιστημον τελεσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἐπιθυμούντων νὰ τιμήσουν τὸν ἅγιον, ἐφαρμοζόντες τὴν ὑπὸ τοῦ Γ. Ρήγα τεθεισάν ἀρχὴν καὶ ἐπεκτείνοντες αὐτὴν καὶ εἰς τὰς ἀποδόσεις τῶν μεγάλων ἐορτῶν. Διὸτι ἀσφαλῶς ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τούτου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταταχθῆ εἰς τὰς μνήμας τῶν μεγάλων ἁγίων, τῶν ὁποίων ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὰς ἀποδόσεις, ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ τὰς κυρίας ἡμέρας τῶν ἐορτῶν τούτων.

Τῆ ΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰλαρίωνος τοῦ νέου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Δ' ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς Σαμαρείτιδος μέχρι τῆς Β' Κυριακῆς Ματθαίου.

1393. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κβ' καὶ κστ' Μαΐου (§§ 1357 καὶ 1382).

Τῆ Ζ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Θεοδοτοῦ τοῦ ἐν Ἀγκύρα.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου μέχρι τῆς Δ' Κυριακῆς Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Σαμαρείτιδος μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Γ' ἑβδομάδος Ματθαίου.

1394. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κβ' καὶ κστ' Μαΐου (§§ 1357 καὶ 1382).

Τῆ Η' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τρίτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Ε' ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς ἀποδόσεως τῆς Μεσοπεντηκοστῆς μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Γ' ἑβδομάδος Ματθαίου.

1395. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν Κυριακῇ ἢ ἑορτῇ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἢ ἀποδόσει ἑορτῆς, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ καταλιμπάνεται ἢ μετατίθεται καὶ ψάλλεται ἐν ἄλλῃ μὴ ἑορτασίμῳ ἡμέρᾳ, εἴτε μόνῃ (ἐάν ὁ ναὸς πανηγυρίξῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου), καταλιμπανομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, εἴτε μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας. Μετατίθεται δὲ ὡς ἑξῆς:

Ἐάν τύχη τῇ ἀποδόσει τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἢ τῆ Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ ἢ τῶν ἁγίων Πατέρων ἢ τῶν ἁγίων Πάντων ἢ τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως ἢ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μετατίθεται εἰς τὴν θ' τοῦ μηνός.

Ἐάν τύχη τῇ ἀποδόσει τοῦ Πάσχα ἢ τῆ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, μετατίθεται εἰς τὴν ι' τοῦ μηνός.

Ἐάν τύχη τῇ ἀποδόσει τῆς Ἀναλήψεως ἢ τῆς Πεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία προψάλλεται τῇ ζ' τοῦ μηνός.

Ἐάν τέλος τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ ἀκολουθία προψάλλεται τῇ στ' τοῦ μηνός.

Ψάλλεται δὲ ἡ ἀκολουθία ἐν οἰαδήποτε τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων, ὡς ὀρίζεται ἐν ταῖς οἰκείαις §§ περὶ τῶν ἀκολουθιῶν τῶν καθημερινῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Ἐν οἰαδήποτε ἄλλῃ περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κβ' καὶ κστ' Μαΐου (§§ 1357 καὶ 1382). Ἐν Σαββάτῳ ὁμῶς ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἡ ἀκολουθία τελεῖται μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164).

ΤΗ Θ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Ἡ μνήμη τοῦ ἱεράρχου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Σαμαρείτιδος μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Γ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου.

1396. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κβ΄ καὶ κστ΄ Μαΐου (§§ 1357 καὶ 1382).

ΤΗ Ι΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης.

Ἡ μνήμη τῶν μαρτύρων συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Σαμαρείτιδος μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Γ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου.

1397. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ κβ΄ καὶ κστ΄ Μαΐου (§§ 1357 καὶ 1382).

ΤΗ ΙΑ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα.

Ἡ μνήμη τῶν ἀποστόλων συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἀναλήψεως μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Σαμαρείτιδος μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Γ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου.

1398. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἀποστόλων τύχη ἐν Κυριακῇ ἢ ἑορτῇ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἢ ἀποδόσει ἑορτῆς, ἢ ἀκολουθία αὐτῶν καταλιμπάνεται ἢ μετατίθεται καὶ ψάλλεται ἐν ἄλλῃ μὴ ἑορτασίμῳ ἡμέρᾳ, καταλιμπανομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας· μετατίθεται δὲ ὡς ἑξῆς:

Ἐὰν τύχη τῇ Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ ἢ τῶν ἁγίων πατέρων ἢ τῇ ἀποδόσει τοῦ Πάσχα ἢ τῆς Ἀναλήψεως ἢ τῆς Πεντηκοστῆς, προψάλλεται τῇ ι΄ τοῦ μηνός.

Ἐὰν τύχη τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως ἢ τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν ἢ τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων, προψάλλεται τῇ θ΄ τοῦ μηνός.

Ἐὰν τύχη τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς ἢ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μετατίθεται εἰς τὴν ιγ΄ τοῦ μηνός.

Ψάλλεται δὲ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων μετὰ τῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου ὡς ἑξῆς:

Ἐὰν μὲν ἡ ἡμέρα εἶναι ἀπλή μεθέορτος, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα*, εἰς τὰ ἀπόστιχα καὶ εἰς τοὺς αἴνους ψάλλονται τὰ στιχηρά καὶ τὰ δοξαστικά τῶν ἁγίων, εἰς δὲ τὸ *Καὶ νῦν* μεθέορτα. Ἀπολυτίκια τῶν ἀποστόλων καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀλλὰ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Τυφλοῦ *Τὸν συνάναρχον Λόγον. Δόξα, Ἀπόστολοι ἅγιοι. Καὶ νῦν, Σὲ τὴν μεοιτεύσασαν*. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὰ καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου. Κανόνες ὁ τῆς προλαβοῖσης ἑορτῆς καὶ οἱ τῶν ἁγίων. Μετὰ τὴν γ΄ ὥδην καθίσματα τῶν ἁγίων καὶ τῆς ἑορτῆς, ὁμοίως καὶ ἐξαποστειλάρια. Δοξολογία μεγάλη. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῶν ἁγίων.

Ἐὰν εἶναι ἡ ἀπόδοσις τῆς Σαμαρείτιδος, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρά τῆς ἑορτῆς β΄ καὶ τὰ τῶν ἁγίων εἰς στ΄. Εἰς τὰ ἀπόστιχα ἐν ἀναστάσιμον διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἤχου καὶ τὰ

τῶν ἁγίων, ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς αἰνοὺς. Ἀπολυτίκια: *Τὸ φαιδρὸν τῆ ἀναστάσεως. Δόξα, Ἀπόστολοι ἅγιοι. Καὶ νῦν. Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν.* Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἀνωτέρω.

Ἐάν εἶναι ἡ ἀπόδοσις τοῦ Τυφλοῦ, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς β' καὶ τὰ τῶν ἁγίων εἰς στ'. Ἀπόστιχα τῶν ἁγίων. Ἀπολυτίκια: *Τὸν συνάναρχον Λόγον. Δόξα, Ἀπόστολοι ἅγιοι. Καὶ νῦν. Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν.* Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ α' περιπτώσει.

Ἐν καθημερινῇ ἐκτός τοῦ Πεντηκοσταρίου ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ τῆς Παρακλητικῆς κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164), εἰς ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιπτώσεις μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῶν ἁγίων.

Ἐν Κυριακῇ ἐκτός τοῦ Πεντηκοσταρίου ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 133-156 διάταξιν. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ IB' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ὀνουφρίου τοῦ Αἰγυπτίου.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου συμπίπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῶν ψυχῶν μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ε' ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Γ' ἑβδομάδος Ματθαίου.

1399. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου τύχη ἐν Κυριακῇ ἢ ἑορτῇ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἢ ἀποδοσεῖ ἑορτῆς, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ καταλιμπάνεται ἢ μετατίθεται καὶ ψάλλεται ἐν ἄλλῃ μὴ ἑορτασίμῳ ἡμέρᾳ ὡς ἀκολουθως:

Ἐάν τύχη τῇ Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ ἢ τῶν ἁγίων πατέρων ἢ τῶν ἁγίων Πάντων ἢ τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως, μετατίθεται εἰς τὴν ιγ' τοῦ μηνὸς καὶ συμπάλλεται μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἁγίας Ἀκυλίνης καὶ τῶν μεθεόρτων τῆς προλαβούσης ἑορτῆς ἢ μετὰ τῆς Παρακλητικῆς, ἐάν ἐξη λήξει ἢ περιόδος τοῦ Πεντηκοσταρίου (§§ 157-160).

Ἐάν τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν ἢ τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς ἢ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἢ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα ἢ τῆς Πεντηκοστῆς, μετατίθεται εἰς τὴν ιε' καὶ συμπάλλεται μετὰ τῆς τοῦ προφήτου Ἀμῶς.

Ἐάν τύχη εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ἀναλήψεως, μετατίθεται εἰς τὴν ιστ' τοῦ μηνὸς καὶ συμπάλλεται μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Τύχωνος καὶ τῶν μεθεόρτων τῆς ἑορτῆς.

Εἰς πάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου συμπάλλεται μετὰ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, εἰς ἣν μετατίθεται, καὶ τῶν μεθεόρτων τῆς προλαβούσης ἑορτῆς, ὡς διετάχθη τῇ ια' τοῦ μηνὸς (§ 1398). Ἀπόστολος ὅμως, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐάν τύχη ἐν ἄπλῃ μεθεόρτῳ ἡμέρᾳ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν μεθεόρτων ψάλλεται ἐπίσης ὡς διετάχθη τῇ ια' τοῦ μηνὸς, ἄλλ' εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Ὅμοίως καὶ ἐάν τύχη εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Τυφλοῦ.

Ἐν καθημερινῇ ἐκτός τοῦ Πεντηκοσταρίου ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ τῆς Παρακλητικῆς κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164).

Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει δυνατόν νὰ ψαλῆ δοξολογία μεγάλη. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἐκτός τοῦ Πεντηκοσταρίου ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου συμπάλλεται μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν ἐν §§ 133-156 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΙΓ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀκυλίνης.

Ἡ μνήμη τῆς ἁγίας συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Ε΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Τυφλοῦ μέχρι τῆς Γ΄ Κυριακῆς Ματθαίου.

1400. Ἐάν τύχη ἐν οἰαδήποτε Κυριακῇ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἢ τῇ ἀποδόσει τοῦ Πάσχα ἢ τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως ἢ τῇ ἀποδόσει αὐτῆς ἢ τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν ἢ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Πεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται μόνη ἢ τοῦ Πεντηκοσταρίου κατὰ τὴν διάταξιν τῶν οἰκειῶν §§. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐάν τύχη ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρων τῆς προλαβούσης ἑορτῆς κατὰ τὴν διάταξιν τῶν οἰκειῶν §§. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν καθημερινῇ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου ψάλλεται μετὰ τῆς Παρακλητικῆς κατὰ τὴν ἐν §§ 157-160 διάταξιν, ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλουῖα (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 133-156 διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΙΔ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἐλισσαίου καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Μεθοδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέχρι τῆς Ε΄ Κυριακῆς Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τοῦ Τυφλοῦ μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Δ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου.

1401. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιγ΄ τοῦ μηνὸς (§ 1400). Ἐν Σαββάτῳ ὁμως ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριου (§§ 162-164). Εὐαγγέλιον τοῦ προφήτου εἰς ἅς περιπτώσεις ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ἐκτὸς Κυριακῆς.

Τῆ ΙΕ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἀμώς.

Ἡ μνήμη τοῦ προφήτου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Δ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου.

1402. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιγ΄ τοῦ μηνὸς (§ 1400).

Τῆ ΙΣΤ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Τύχωνος ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος τῆς Κύπρου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς Τρίτης τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Ἀναλήψεως μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Δ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου.

1403. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιγ΄ τοῦ μηνὸς (§ 1400).

ΤΗ ΙΖ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰσαύρου, Βασιλείου, Ἰννοκεντίου, Ἐρμείου, Φήλικος καὶ Περεγρίνου καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Μανουὴλ, Σαβέλ καὶ Ἰσμαήλ.

Ἡ μνήμη τῶν μαρτύρων συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς μετὰ τὴν Ἀνάληψιν μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Δ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου.

1404. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιγ΄ τοῦ μηνός (§ 1400)· ἀλλ' ἐν Σαββάτῳ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα μόνα τὰ στιχηρὰ τοῦ Μηναίου. Δόξα τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς ἢ θεοτοκίον, ἐάν τύχη ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΤΗ ΙΗ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λεοντίου.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Ἀνάληψιν μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Δ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου.

1405. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιγ΄ τοῦ μηνός (§ 1400).

ΤΗ ΙΘ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰούδα.

Ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Δ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου.

1406. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιγ΄ τοῦ μηνός (§ 1400)· ἀλλ' ἐν Σαββάτῳ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου εἰς ἃς περιπτώσεις ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ἐκτὸς Κυριακῆς.

ΤΗ Κ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Μεθοδίου ἐπισκόπου Πατάρων.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπύπτει κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. ἀπὸ τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου μέχρι τῆς Δ΄ Κυριακῆς Ματθαίου.

1407. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιγ΄ τοῦ μηνός (§ 1400).

ΤΗ ΚΑ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ τοῦ Ταρσεῶς.

Ἡ μνήμη τοῦ μάρτυρος κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. οὐδέποτε συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. συμπύπτει ἀπὸ τῆς Τρίτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς Ε΄ ἑβδομάδος Ματθαίου.

1408. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιγ΄ τοῦ μηνός (§ 1400).

Τῆ ΚΒ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Εὐσεβίου ἐπισκόπου Σαμοσάτων.

Ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. οὐδέποτε συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. συμπίπτει ἀπὸ τῆς Τετάρτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος Μαθαίου.

1409. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ γγ΄ τοῦ μηνὸς (§ 1400).

Τῆ ΚΓ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἀγριππίνης.

Ἡ μνήμη τῆς ἁγίας κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. οὐδέποτε συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. συμπίπτει ἀπὸ τῆς Πέμπτης μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος Μαθαίου.

1410. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ γγ΄ τοῦ μηνὸς (§ 1400).

Τῆ ΚΔ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Τὸ Γενέσιον τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου προφήτου,
προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.⁹⁸⁰

Τὸ Γενέσιον τοῦ Προδρόμου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. οὐδέποτε συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. συμπίπτει ἀπὸ τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἀναλήψεως μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς Ε΄ ἑβδομάδος Μαθαίου.

1411. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἄρχῃ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ ἑορτὴ συμπίπτει	Περίπτ.	§§
		Ἐκτὸς Πεντηκοστ. ἐν καθημ.	Η΄	1428
		Ἐκτὸς Πεντηκοστ. ἐν Κυρ.	Θ΄	1429-1432
Φεβρ. 18	Ἄπρ. 29	Τῆ Κυρ. τῶν ἁγ. Πάντων	Ζ΄	1424-1427
Φεβρ. 19	Ἄπρ. 30	Τῷ Σαββ. τῆς Πεντηκ.	ΣΤ΄	1423
Φεβρ. 20	Μαΐου 1	Τῆ Παρασκ. τῆς Πεντηκ.	Ε΄	1419-1422
Φεβρ. 21	Μαΐου 2	Τῆ Πέμπτ. τῆς Πεντηκ.	Ε΄	1419-1422
Φεβρ. 22	Μαΐου 3	Τῆ Τετ. τῆς Πεντηκ.	Ε΄	1419-1422
Φεβρ. 23	Μαΐου 4	Τῆ Τρίτῃ τῆς Πεντηκ.	Ε΄	1419-1422
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῆ Δευτ. τοῦ Ἁγ. Πνεύματος	Δ΄	1418
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῆ Κυρ. τῆς Πεντηκ.	Γ΄	1417
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῷ Σαββ. τῶν ψυχῶν	Β΄	1416
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῆ Παρασκ. τῆς ἀποδ. τῆς Ἀναλ.	Α΄	1412-1415

980. Αἱ μετὰ κινήτων ἑορτῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου συμπτώσεις τῆς ἑορτῆς ταύτης καὶ τῶν ἐπιπέμων μέχρι τῆς β΄ Ἰουλίου προέκυψαν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου. Ὡς ἐκ τούτου οὐδὲν τυπικὸν ὄμιλεν περὶ αὐτῶν. Ὅθεν διετυλώσαμεν τὴν διάταξιν τῶν περιπτώσεων τούτων κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, λαβόντες ὑπὸ ὄψιν τὰς ἀντιστοίχους περιπτώσεις τῶν προηγουμένων ἑορτῶν.

Α΄.

1412. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Ἀναλήψεως, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακῶν [καὶ τὴν α΄ στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς ε΄ καὶ τοῦ Προδρόμου ε΄.⁹⁸¹ *Δόξα* τοῦ Προδρόμου *Σήμερον τοῦ φωτός ὁ λύχνος. Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς *Τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν μὴ χωρισθεῖς*. Εἴσοδος, τὸ προκειμενον *Ἡ βοήθειά μου παρὰ Κυρίου* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Προδρόμου. Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς. *Δόξα* τοῦ Προδρόμου *Ἡσαίου νῦν τοῦ προφήτου ἢ φωνῆ. Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς *Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγῷ*.⁹⁸² Ἀπολυτικά· τῆς ἑορτῆς, τοῦ Προδρόμου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς.

1413. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ψάλλεται ἡ λιτὴ, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ Προδρόμου. *Δόξα, Τὸν ἐν προφήταις ὄρον. Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς *Κύριε, ἀναλαμβάνομένου σου* (ζήτησι τῆ Παρασκευῆ μετὰ τὴν Ἀνάληψιν πρωΐ),⁹⁸³ τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1414. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προδρόμου]. Καθίσματα τοῦ Προδρόμου καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ τῆς ἑορτῆς. Τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου, τὸ προκειμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου καὶ τὰ μετ' αὐτὸ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες· οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι* καὶ ὁ εἰς τοῦ Προδρόμου μετὰ στίχου *Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*. Ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ Προδρόμου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι· *Θεῖω καλυφθεῖς*. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ὥδη τοῦ α΄ κανόνος τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*, τοῦ β΄ μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου *Ἄγγελιο τὴν ἄνοδον τοῦ Δεσπότου* καὶ τοῦ Προδρόμου μετὰ στίχου *Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ*. Ἐξαποστειλάρια· τῆς ἑορτῆς, τοῦ Προδρόμου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς γ΄ καὶ τοῦ Προδρόμου γ΄. *Δόξα* τοῦ Προδρόμου *Ἀστὴρ ἀστέρων Προδρόμος. Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς *Ἐτέχθης ὡς αὐτὸς ἠθέλησας*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς.

1415. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 1862). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά τῆς ἑορτῆς, τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως ὁ εἶρημός Σέ τὴν ὑπὲρ ἡμῶν*. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς [καὶ τοῦ Προδρόμου]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*.

981. Ὁ αἰόδιμος Γ. Μπεκατώρος (Τάξις 1983, σ. 188) ὀρίζει τῆς ἑορτῆς στ' καὶ τοῦ Προδρόμου δ'. Θὰ συνεφωνοῦμεν, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς· ἐφ' ὅσον ὁμως πρόκειται περὶ τῆς ἀποδόσεως, καὶ τὰ μὲν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς εἶναι πέντε μόνον, τὰ δὲ τοῦ Προδρόμου ζ', εὐρίσκομεν λογικώτερον νὰ κατανεμηθοῦν ἐξ ἰσοῦ, ὥστε καὶ παραλειφθοῦν μόνον δύο στιχηρὰ τοῦ Προδρόμου.

982. Ὁ Γ. Μπεκατώρος (ἐνθ' ἄνωπ.) ὀρίζει πανταχοῦ εἰς τὸ *Καὶ νῦν* ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς ὁμόηχα πρὸς τὰ δοξαστικά τοῦ Προδρόμου. Τοῦτο θὰ ἦτο δεκτόν, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἄλλης μεθεόρου ἡμέρας· εἰς τὰς ἀποδόσεις ὁμως τῶν ἑορτῶν ὀρθὸν εἶναι νὰ ψάλλωνται τὰ δοξαστικά τῆς κυρίας ἡμέρας εἰς τὰ ἐσπέρια, τὰ ἀπόστιχα καὶ τοὺς αἶνους, ἔστω καὶ ἂν δὲν εἶναι ὁμόηχα πρὸς τὰ δοξαστικά τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ καθίσματα. Εἰς τὴν λιτὴν ὁμως, ἐφ' ὅσον δὲν ψάλλεται ἡ τοιαύτη τῆς ἑορτῆς κατὰ τὴν ἀπόδοσιν, οὐδὲν κωλύει νὰ ψαλῆ εἰς τὸ *Καὶ νῦν* ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς ὁμόηχον πρὸς τὸ δοξαστικὸν τοῦ ἁγίου.

983. Βλ. προηγουμένην σημείωσιν.

Β'.

1416. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν, ἡ ἀκολουθία τοῦ Προδρόμου προψάλλεται τῇ Παρασκευῇ κατὰ τὴν ἄνωτέρω ἐν περιπτ. Α' (§§ 1412-1415) διάταξιν.

Γ'.

1417. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ Προδρόμου ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΕ' τῆς μηνῆς τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου (§§ 1344-1347). Ἐν τῷ Ὄρθρῳ ὁμῶς λέγεται προκείμενον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου (τὸ τῆς Λειτουργίας) καὶ τὰ μετὰ τὸν ν' ψαλμόν.⁹⁸⁴ Κοινωνικόν· *Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν [καὶ Εἰς μνημόσυνον].*

Δ'.

1418. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. ΙΣΤ' τῆς μηνῆς τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου (§§ 1348-1351) μετὰ τῶν ἑξῆς διαφορῶν: Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ γ' προσόμοια τῆς ἑορτῆς *Παράδοξα σήμερον* καὶ τοῦ Προδρόμου *ιδιόμελα ε'*. Κανόνες· οἱ δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ εἰς τοῦ Προδρόμου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Κοινωνικόν· *Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον [καὶ Εἰς μνημόσυνον].*

Ε'.

1419. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη ἀπὸ τῆς Τρίτης μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Πεντηκοστῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ *ιδιόμελα* τοῦ Προδρόμου *Λύει τοῦ Ζαχαρίου τὴν σωπὴν εἰς η'*. *Δόξα, Σήμερον τοῦ φωτός ὁ λύχνος. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Κύριε, τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἡ ἐπιφοίτησις* (ζῆτει εἰς τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς).⁹⁸⁵ Εἰσόδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Προδρόμου. Ἀπόστιχα τοῦ Προδρόμου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, ἦτοι:

Εἰς τὸ β'. *Εὐλόγητός Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λίτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. (Λουκ. α' 68)*

Εἰς τὸ γ'. *Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ. (Λουκ. α' 76)*

Δόξα τοῦ Προδρόμου *Ἡσαίου νῦν τοῦ Προφήτου ἡ φωνή. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Γλῶσσαι ποτὲ* (ζῆτει εἰς τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς). Ἀπολυτικά· τῆς ἑορτῆς, τοῦ Προδρόμου καὶ ἄλλιν τῆς ἑορτῆς.

984. Τοῦτο ὠρίσαμεν κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἰσχύοντα διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑγιαπαντῆς, ὅταν πῆγῃ ἐν Κυριακῇ μετὰ Τριωδίου (βλ. ΤΜΕ β' Φεβρ. § 12, σ. 176). Ἡ περίπτωσις δὲν εἶναι βεβαίως ἀπολύτως ὁμοία ἐνομίσαμεν ὁμῶς ὅτι ἥα τῷ ἄδικον νὰ παραλειφθῇ τελείως ἡ εὐαγγελικὴ περικοπὴ ἢ ἰστοροῦσα αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονός τῆς γεννήσεως τοῦ Προδρόμου. Ἐάν δὲ τις παρατηρήσῃ ὅτι ἐν σημ. 966 ὑπεστηρίξαμεν τὸ ἀντίθετον, ἀπαντῶμεν ὅτι τοῦτο δὲν ἐπράξαμεν ἄνευ λόγου· ἀφ' ἐνὸς μὲν διότι ὁ Πρόδρομος ἀναντιρρητως ὑπερέχει τῶν ἄλλων ἁγίων, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι ἐκεῖ πρόκειται περὶ εὐαγγελικῆς περικοπῆς οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς τοὺς ἑορταζομένους ἁγίους, ἐνταῦθα δὲ περὶ τοιαύτης ἀναφερομένης εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ ἑορταζόμενον γεγονός.

985. Ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς ἢ τῆς ἀποδόσεως (βλ. σημ. 982), ὠρίσαμεν ὡς ἐπισφραγιστικά τῶν δοξαστικῶν τοῦ Προδρόμου ὁμόχη ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς ἐκτός τοῦ δοξαστικῆς τῆς λιτῆς, τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει ὁμόχη ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς· ὁμοίως καὶ καθίσματα ὁμόχη πρὸς τὰ τοῦ Προδρόμου.

1420. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ τοῦ Προδρόμου ὡς ἐν § 1413 καὶ τὸ δοξαστικὸν αὐτῆς. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Πεντηκοστὴν ἐφορτάζομεν. Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Προδρόμου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξάμεθα*.

1421. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προδρόμου]. Καθίσματα τοῦ Προδρόμου καὶ ἀντί θεοτοκίων τῆς ἑορτῆς τὰ ἐξῆς: Εἰς τὴν α' στιχολογίαν *Τὴν μεθέορτον πιστοί*: εἰς τὴν β' *Μετὰ τὴν ἔγερσιν, Χριστέ* (ζητεῖ ἀμφότερα τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς): μετὰ τὸν πολυέλεον: *Τὸ πανάγιον Πνεῦμα νῦν κατελθόν* (ζητεῖ τῇ Δευτέρῃ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν). Εἶτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου κτλ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες: ὁ εἰς τῆς ἑορτῆς (τῇ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ὁ α', τῇ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ ὁ β') καὶ οἱ δύο τοῦ Προδρόμου μετὰ τῶν οἰκείων στίχων (βλ. § 1414). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τοῦ Προδρόμου *Ὡσπερ ἥλιος φαιδρός*. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς *Ἡ τοῦ Πνεύματος πηγὴ* (ζητεῖ τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς). Ἄφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: *Θεῖψ καλυφθεῖς*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια τοῦ Προδρόμου εἰς δ'. *Δόξα, Ἀσπὴρ ἀστέρων Πρόδρομος*. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς *Βασιλεῦ οὐράνιου*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Προδρόμου.

1422. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 1878). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν: *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

ΣΤ'.

1423. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Πεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν περιπτ. Α' (§§ 1412-1415) διάταξιν. Καταβασίαι ὁμως ψάλλονται διπλαῖ: *Πόντω ἐκάλυψε καὶ Θεῖψ καλυφθεῖς*. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως*: *Χαίροις ἀνασσα*. Κοινωνικόν: *Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

Ζ'.

1424. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ', τοῦ Προδρόμου δ' καὶ τῶν ἁγίων Πάντων γ'. *Δόξα* τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν* καὶ τὰ ἀναγνώσματα, δύο τοῦ Προδρόμου καὶ ἐν τῶν ἁγίων Πάντων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα τῶν ἁγίων Πάντων*. Καὶ νῦν τοῦ Προδρόμου *Ἡ Ἐλισάβετ συνέλαβε* (ζητεῖ εἰς τὸ *Καὶ νῦν τῶν ἐσπερίων στιχηρῶν*).⁹⁸⁶ Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου, τῶν ἁγίων Πάντων καὶ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*.

1425. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτὴ ὡς ἐξῆς: πρῶτον τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἔπειτα τὰ τοῦ Προδρόμου μετὰ τοῦ δοξαστικοῦ ὡς ἀπλοῦ ἰδιομέλου καὶ τέλος τὰ τῶν ἁγίων Πάντων. *Δόξα τῶν ἁγίων Πάντων*, Καὶ νῦν τοῦ Προδρόμου *Βλέπε*

986. Τὸ ἰδιόμελον τοῦτο εἶναι συγχρόνως καὶ θεοτοκίον καὶ συνεπῶς εἶναι δυνατόν νὰ ψαλῆ ὡς ἐπισφραγιστικόν διὰ τοῦτο καὶ ἐπετάξαμεν αὐτό, προτάξαντες τὸ δοξαστικὸν τῶν ἁγίων Πάντων. Προετιμήσαμεν δὲ αὐτὸ διὰ τὸ ὁμοίον ἀντὶ τοῦ τῶν Ἀποστίχων *Βλέπε τὴν Ἐλισάβετ*, τὸ ὅποσον ἐτάξαμεν εἰς τὴν λιτὴν.

τὴν Ἐλισάβετ (ζήτηι εἰς τὰ ὑπόσχη). Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ Προδρόμου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξόμεθα*.

1426. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προδρόμου]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α΄ καὶ β΄ στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τῶν θεοτοκίων ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ Προδρόμου καὶ θεοτοκίων. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ Α΄ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ εἰς τοῦ Προδρόμου καὶ ὁ τῶν ἁγίων Πάντων. Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων Πάντων· εἶτα κάθισμα τοῦ Προδρόμου, τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίων. Ἀφ' στ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι· Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου, τῶν ἁγίων Πάντων καὶ θεοτοκίων. Εἰς τοὺς αἶνους σιχηρὰ ἀναστάσιμα β΄, τοῦ Προδρόμου γ΄ καὶ τῶν ἁγίων Πάντων γ΄ μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 1888). Δόξα τοῦ Προδρόμου Ἀσπὴρ ἀστέρος Προδρόμος. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1427. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια, δ΄ ἐκ τῆς γ΄ ὠδῆς τοῦ Προδρόμου καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τῶν ἁγίων Πάντων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου, τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως. Ἀπόστολος τῶν ἁγίων Πάντων καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον [καὶ Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Η΄.

1428. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν καθημερινῇ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Κανόνες· οἱ δύο τοῦ Προδρόμου (ὁ α΄ μετὰ τῶν εἰρημῶν). Καταβασίαι· Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ τροπάρια ἐκ τῆς γ΄ ὠδῆς τοῦ α΄ κανόνος καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τοῦ β΄, ἢ] τὰ παρόντα ἀντίφωνα.⁹⁸⁷

Ἀντίφωνον Α΄. Ἦχος β΄. (Ψαλμὸς ρια΄)

Στίχ. α΄. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα. (ρια΄ 1)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β΄. Δυνατὸν ἐν τῇ γῇ ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, γενεὰ εὐθέων εὐλογηθήσεται. (ρια΄ 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ΄. Ἐξανέτειλεν ἐν σκότει φῶς τοῖς εὐθέσιν, ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων καὶ δίκαιος. (ρια΄ 4)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

⁹⁸⁷ Ἀντίφωνα εἰς τὸ Γενέσιον τοῦ Προδρόμου περιέχει τὸ ΤΚ (σ. 125) ἀπαρτιζόμενα κυρίως ἐξ ἡμιστίχων τοῦ ψαλμοῦ ρια΄. Τὰ ἡμιστίχια ταῦτα συμπύκναντες ἀπηρτίσαμεν τὸ α΄ τῶν ἐνταῦθα παρατιθεμένων ἀντιφώνων, ἐνῶ τὰ ἄλλα ἀπηρτίσαμεν ἐκ τῆς ἐπικαίρου ὠδῆς τοῦ Ζαχαρίου.

Στίχ. δ'. Χρηστός ἀνὴρ ὁ οἰκτιρῶν καὶ κυχρῶν οἰκονομήσει τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει.
(ρ'α' 5)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου.

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ψδὴ τοῦ Ζαχαρίου)

Στίχ. α'. Εὐλογητός Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. (Λουκ. α' 68)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Στίχ. β'. Καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ. (Λουκ. α' 69)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ'. Σωτηριαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς. (Λουκ. α' 71)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ. (Λουκ. α' 72)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενῆς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος δ'. (Ψδὴ τοῦ Ζαχαρίου)

Στίχ. α'. Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ. (Λουκ. α' 76)

Προφήτα καὶ Πρόδρομε...

Στίχ. β'. Τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν. (Λουκ. α' 77-78)

Προφήτα καὶ Πρόδρομε...

Στίχ. γ'. Ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολή ἐξ ὕψους ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. (Λουκ. α' 78-79).

Προφήτα καὶ Πρόδρομε...

Θ'.

1429. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ ἐκτός τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὴν Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ Προδρόμου στ'. Δόξα, Σήμερον τοῦ φωτός ὁ λύχνος. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Προδρόμου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Ἡσαίου νῦν τοῦ προφήτου ἢ φωνῆ. Καὶ νῦν, Βλέπε τὴν Ἐλισάβετ.⁹⁸⁸ Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.

988. Τὸ ΤΜΕ (§ 5, σ. 294) ὀρίζει Δόξα, καὶ νῦν, Βλέπε τὴν Ἐλισάβετ. Παραλείπει δηλ. ἄνευ λόγου τὸ α' δοξαστικὸν τοῦ Προδρόμου.

1430. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ Προδρόμου· εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ Προδρόμου, ἡ δέσις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1431. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προδρόμου]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ Προδρόμου καὶ θεοτοκίον. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τοῦ Προδρόμου ἄνευ τῶν εἰρμῶν. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ΄ στ΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τοῦ Προδρόμου δ΄ μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ εἰς τὰ δύο τελευταία (§ 1419). Δόξα, Ἀστὴρ ἀστέρων Προδρόμος. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία.

1432. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος τοῦ Προδρόμου, ἢ τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀποστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ κε΄ τοῦ αὐτοῦ μηνος

Μεθέορτα τοῦ Γενεσίου τοῦ Προδρόμου καὶ μνήμη τῆς ἁγίας
μάρτυρος Φεβρωνίας.

Τὰ μεθέορτα καὶ ἡ μνήμη τῆς ἁγίας κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. οὐδέποτε συμπίπτουν ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. συμπίπτουν ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τῶν ψυχῶν μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ε΄ ἑβδομάδος Ματθαίου.

1433. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τρωαδίου	Πάσχα	Τὰ μεθέορτα συμπίπτουν	Περίπτ.	§§
		Ἐκτὸς Πεντηκοστ. ἐν καθημ.	Δ΄	1442
		Ἐκτὸς Πεντηκοστ. ἐν Κυρ.	Ε΄	1443-1446
Φεβρ. 19	Ἀπρ. 30	Τῇ Κυρ. τῶν ἁγ. Πάντων	Γ΄	1438-1441
Φεβρ. 20	Μαΐου 1	Τῷ Σαββ. τῆς Πεντηκ.	Α΄	1434
Φεβρ. 21	Μαΐου 2	Τῇ Παρασκ. τῆς Πεντηκ.	Β΄	1435-1437
Φεβρ. 22	Μαΐου 3	Τῇ Πέμπ. τῆς Πεντηκ.	Β΄	1435-1437
Φεβρ. 23	Μαΐου 4	Τῇ Τετ. τῆς Πεντηκ.	Β΄	1435-1437
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῇ Τρίτῃ τῆς Πεντηκ.	Β΄	1435-1437
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῇ Δευτ. τοῦ Ἁγ. Πνεύματος	Α΄	1434

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Τὰ μεθέορτα συμπίπτουν	Περίπτ.	§§
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῇ Κυρ. τῆς Πεντηκ.	Α΄	1434
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῷ Σαββ. τῶν ψυχῶν	Α΄	1434

Α΄.

1434. Ἐὰν τὰ μεθέορτα τύχουν τῷ Σαββάτῳ τῶν ψυχῶν ἢ τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς ἢ τῇ Δευτέρῳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Πεντηκοστῆς, οὔτε ἡ μεθέορτος ἀκολουθία ψάλλεται οὔτε ἡ τῆς ἀγίας, ἀλλὰ μόνῃ ἢ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Β΄.

1435. Ἐὰν τὰ μεθέορτα τύχουν ἀπὸ τῆς Τρίτης μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Πεντηκοστῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ ἐνδιάτακτον κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ Προδρόμου γ΄ καὶ τῆς ἀγίας γ΄. *Δόξα* τοῦ Προδρόμου. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς. *Δόξα* τοῦ Προδρόμου. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια τοῦ Προδρόμου καὶ τῆς ἑορτῆς.

1436. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα μεθέορτα τῆς ἡμέρας. Κανόνες: ὁ εἰς τῆς ἑορτῆς (τῇ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ὁ α΄, τῇ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ ὁ β΄), ὁ εἰς τοῦ Προδρόμου καὶ ὁ τῆς ἀγίας. Εἰς τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν γ΄, στ΄, η΄ καὶ θ΄ οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τῆς ἀγίας. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς καθίσματα τοῦ Προδρόμου, τῆς ἀγίας καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ΄ τὸ κοντάκιον τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια τοῦ Προδρόμου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς. *Δόξα* τοῦ Προδρόμου. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Τὸ Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια τοῦ Προδρόμου καὶ τῆς ἑορτῆς.

1437. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 1878). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Γ΄.

1438. Ἐὰν τὰ μεθέορτα τύχουν τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα γ΄, τοῦ Προδρόμου γ΄ καὶ τῶν ἁγίων Πάντων δ΄. *Δόξα* τῶν ἁγίων Πάντων. *Καὶ νῦν, Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν.* Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων Πάντων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα* τῶν ἁγίων Πάντων. *Καὶ νῦν, Ἡ Ἐλισάβητ συνέλαβεν.* Ἀπολυτίκια τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου, τῶν ἁγίων Πάντων καὶ θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.* Ἡ δὲ ἀκολουθία τῆς ἀγίας καταλιμπάνεται.

1439. Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτῇ, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τὸ δοξαστικὸν αὐτῶν. *Καὶ νῦν, Βλέπε τὴν Ἐλισάβητ* (ζῆτει τῇ κδ' εἰς τὸ *Καὶ νῦν* τῶν ἑσπερίων). Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων Πάντων, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα.*

1440. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τῶν θεοτοκίων ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ Α΄ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ εἰς τοῦ Προδρόμου καὶ ὁ τῶν ἁγίων Πάντων. Ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα καθίσματα τοῦ Προδρόμου, τῶν ἁγίων Πάντων καὶ θεοτοκίων. Ἀφ' σι' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου, τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν ἁγίων Πάντων δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 1888). Δόξα τὸ Α΄ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1441. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς σι' ὥδης τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων Πάντων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου, τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Κοινωνικόν· [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Δ'.

1442. Ἐὰν τὰ μεθέορτα τύχουν ἐν καθημερινῇ ἐκτός τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν, ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κυρίου (§§ 162-164). Καθίσματα τῆς Παρακλητικῆς, ἐν Σαββάτῳ δὲ παραλείπονται τὸ νεκρώσιμον στιχηρὸν τῶν ἀποστίχων Ἑσπερινοῦ καὶ Ὁρθρου, τὰ νεκρώσιμα καθίσματα καὶ ὁ νεκρώσιμος κανὼν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (§ 160) ἢ τὰ τοῦ Προδρόμου (§ 1428). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ε'.

1443. Ἐὰν τὰ μεθέορτα τύχουν ἐν Κυριακῇ ἐκτός τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τοῦ Προδρόμου γ' Λύει τοῦ Ζαχαρίου τὴν σιωπὴν⁹⁸⁹ καὶ τῆς ἁγίας γ'. Δόξα, Ἡ Ἐλισάβετ συνέλαβε. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀποστίχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν. Βλέπε τὴν Ἐλισάβετ. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.⁹⁹⁰

989. Τὰ ΤΜΕ (§ 4, σ. 279) καὶ ΤΚ (σ. 126) ὀρίζουν τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ. Ὁρθότερον ὅμως εἶναι νὰ ψαλοῦν ἐκ τῶν στιχηρῶν τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ, τὰ ὁποῖα ἄλλωστε ὀρίζει καὶ τὸ Μηναῖον εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς κε', διότι πρόκειται περὶ ἀποδόσεως.

990. Τὰ ΤΜΕ καὶ ΤΚ (ἐνθ' ἀντιπ.) περιορίζουν τὴν ἀπόδοσιν εἰς τὸν Ἑσπερινόν, διὰ δὲ τὸν Ὁρθρον σημειῶνουν: «Τὸ πρῶτ' ψάλλεται μόνη ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία». Ἄλλ' εἶναι γνωστὸν ὅτι οὐδέποτε ψάλλεται μόνη ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία· μετ' αὐτῆς θὰ πρέπει νὰ ψαλῆ καὶ ἡ τοῦ Προδρόμου καὶ τῆς ἁγίας. Ὅθεν ὠρίσαμεν τὰ τῆς ἀποδόσεως εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας συμφώνως πρὸς τὴν τάξιν τῶν ἀποδόσεων ὅλων τῶν ἑορτῶν. Ἄλλωστε τὴν τάξιν ταύτην ἐφαρμόζουν τὰ ΤΜΕ (xθ' Αὐγ. § 5, σ. 313), ΤΔ (σ. 406) καὶ ΤΞ (σ. 301) εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς τῆς ἀποτομῆς τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου (λ. Αὐγ.), εἶναι δὲ λογικὸν νὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν, δεδομένου ὅτι αἱ δύο ἑορταὶ πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ἰσότιμοι. Συμφωνεῖ δὲ εἰς τοῦτο καὶ τὸ ΤΡ (σ. 670).

1444. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου ὡς συνήθως.

1445. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμιμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικού ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ εἰς τοῦ Προδρόμου καὶ ὁ τῆς ἁγίας. Ἀπὸ γ΄ ὥδης καθίσματα τοῦ Προδρόμου, τῆς ἁγίας καὶ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασαίαι· Ἀνοιξῶ τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου καὶ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα στιχηρά.⁹⁹¹ Δόξα τὸ ἔωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνίματος.

1446. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς τὰ ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου, ἦ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν.

Τῆ ΚΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δαβίδ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. οὐδέποτε συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. συμπίπτει ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Ε' ἑβδομάδος Ματθαίου.

1447. Ἐὰν τύχη τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς ἢ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἢ τῷ Σαββάτῳ τῆς Πεντηκοστῆς ἢ τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων, ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καταλαμβάνεται καὶ ψάλλεται μόνῃ ἢ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Ἐὰν τύχη ἀπὸ τῆς Τρίτης μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Πεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου μετὰ τῶν μεθεόρων ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν § 1883 διάταξιν.

Ἐὰν τύχη ἐν καθημερινῇ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 157-160 διάταξιν, ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλουΐα (§§ 165-167).

Ἐὰν τύχη ἐν Κυριακῇ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 133-156 διάταξιν.

Τῆ ΚΖ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σαμφῶν τοῦ Ξενοδόχου.

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. οὐδέποτε συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. συμπίπτει ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέχρι τῆς Ε' Κυριακῆς Ματθαίου.

1448. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κοτ' τοῦ μηνὸς (§ 1447).

991. Κατὰ τὸ ΤΜ (σ. 284) καὶ τὴν ἀντίστοιχον περίπτωσιν τῆς λ' Αὐγούστου (ΤΜΕ, ΤΔ καὶ ΤΞ ἐνθ' ἀνωτ.). Δὲν θεωροῦμεν ὁμῶς ἄστοχον νὰ ψαλοῦν δ' ἀναστάσιμα καὶ δ' τοῦ Προδρόμου (τὰ τῶν αἰῶν ἢ τὰ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ).

ΤΗ ΚΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων ἀναγύρων Κύρου καὶ Ἰωάννου.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. οὐδέποτε συμπίπτει ἐντός τοῦ Πεντηκοσταρίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. συμπίπτει ἀπὸ τῆς Τρίτης τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς Δευτέρας τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος Ματθαίου.

1449. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κοτ' τοῦ μηνὸς (§ 1447).

ΤΗ ΚΘ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου τῶν πρωτοκορυφαίων.

Ἡ μνήμη τῶν κορυφαίων ἀποστόλων κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. οὐδέποτε συμπίπτει ἐντός τοῦ Πεντηκοσταρίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. συμπίπτει ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς Τρίτης τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος Ματθαίου.

1450. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπίπτει	Περίπτ.	§§
		Ἐκτὸς Πεντηκοστ. ἐν καθμ.	Δ'	1460
		Ἐκτὸς Πεντηκοστ. ἐν Κυρ.	Ε'	1461
Φεβρ. 23	Μαΐου 4	Τῇ Κυρ. τῶν ἁγ Πάντων	Γ'	1459
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῷ Σαββ. τῆς Πεντηκ.	Β'	1455-1458
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῇ Παρασκ. τῆς Πεντηκ.	Α'	1451-1454
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῇ Πέμπ. τῆς Πεντηκ.	Α'	1451-1454
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῇ Τετ. τῆς Πεντηκ.	Α'	1451-1454

Α'.

1451. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν κορυφαίων τύχη ἀπὸ τῆς Τετάρτης ἕως τῆς Παρασκευῆς τῆς Πεντηκοστῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιον τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ προσόμοια *Ποίους εὐφημιῶν στέμμασιν* εἰς στ'.⁹⁹² *Δόξα, Τῷ τριτῷ τῆς ἐρωτήσεως. Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἀποστόλων. Εἰς τὸν στίχον τὰ ἰδιόμελα *Τὰ κατὰ πόλιν δεσμὰ* μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. *Δόξα, Ἑορτὴ χαρισμόνος. Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· τῆς ἑορτῆς, τῶν κορυφαίων καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς.

1452. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τῶν κορυφαίων καὶ τὸ δοξαστικὸν αὐτῶν. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν κορυφαίων, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1453. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς ἀποστόλους]. Καθίσματα τῶν κορυ-

⁹⁹² Εἰς ἡ' κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν (ΤΔ σ. 356, ΤΠ σ. 220, ΤΞ σ. 324, ΤΡ σ. 672). Συμπληρωματικὰ προσόμοια βλ. ἐν § 1462.

φραίων και ἀντί θεοτοκίων τῆς ἑορτῆς τὰ ὁμόηχα, ἤτοι: εἰς τὴν α΄ σιχολογίαν· *Μετὰ τὴν ἔγερσιν Χριστέ* (ζῆτει τῇ Κυριακῇ μετὰ τὸν πολυέλεον)· εἰς τὴν β΄· *Οἱ τοῦ Σωτῆρος ἑρασταὶ* (ζῆτει τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν)· μετὰ τὸν πολυέλεον· *Τὸ πανάγιον Πνεῦμα* (ζῆτει τῇ Δευτέρᾳ μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν). Τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου, τὸ προκείμενον και τὸ Εὐαγγέλιον τῶν κορυφαίων κτλ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες· ὁ εἰς τῆς ἑορτῆς (τῇ Τετάρτῃ και Παρασκευῇ ὁ β΄, τῇ Πέμπτῃ ὁ α΄) και οἱ δύο τῶν κορυφαίων. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *Ποία φυλακῆ*. Ἀφ΄ στ΄ τὸ κοντάκιον και ὁ οἶκος τῶν κορυφαίων και τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· *Θεῖω καλυφθεῖς*. Εἰς τὴν θ΄ σιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τῶν κορυφαίων και τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ΄ σιχηρὰ προσόμοια τῶν κορυφαίων Ὁ οὐρανόθεν τὴν χάριν δεδεγμένος. Δόξα, Ἡ πάνσεπτος τῶν ἀποστόλων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς, Βασιλεῦ οὐράνιε. Δοξολογία μεγάλη και τὸ ἀπολυτίκιον τῶν κορυφαίων.

1454. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα και τὸ εισοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 1878). Ἀπολυτίκια· τῆς ἑορτῆς, τῶν κορυφαίων και τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, και νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς*. Ἀπόστολος και Εὐαγγέλιον τῶν κορυφαίων. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιον ἔστιν. Κοινωνικόν· *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

B΄.

1455. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν κορυφαίων τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Πεντηκοστῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικὸν [και τὴν α΄ στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν σιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς στ΄ και τὰ προσόμοια τῶν κορυφαίων εἰς δ΄. *Δόξα, Τῷ τριτῷ τῆς ἐρωτήσεως. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Δεῦτε λαοί*. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ και τὰ ἀναγνώσματα τῶν κορυφαίων. Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς. *Δόξα τῶν κορυφαίων Ἑορτῆ χαρμόσυνος. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Γλώσσαί ποτέ*. Ἀπολυτίκια· τῆς ἑορτῆς, τῶν κορυφαίων και πάλιν τῆς ἑορτῆς.

1456. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ἡ λιτὴ ὡς ἐν § 1452. Ἀπολυτίκιον ὁμως τῆς ἑορτῆς διὰ τὴν ἀπόδοσιν.

1457. Ἐν τῷ Ὁρθῳ ἡ ἀκολουθία μέχρι τῶν κανόνων ὡς ἐν § 1453. Καθίσματα τῆς ἑορτῆς ὁμως λέγονται τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας διὰ τὴν ἀπόδοσιν. Κανόνες· οἱ δύο τῆς ἑορτῆς εἰς στ΄ και οἱ δύο τῶν κορυφαίων εἰς η΄.⁹⁹³ Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον και ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς και ἡ ὑπακοὴ *Ποία φυλακῆ*. Ἀφ΄ στ΄ τὸ κοντάκιον και ὁ οἶκος τῶν κορυφαίων και τὸ συναξάριον. Καταβασίαι διπλαῖ· *Ποντῷ ἐκάλυψε και Θεῖω καλυφθεῖς*. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν σιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων. Ἐξαποστειλάρια· τὸ α΄ τῆς ἑορτῆς, τῶν κορυφαίων και τὸ β΄ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους σιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς γ΄ και τῶν κορυφαίων γ΄. *Δόξα, Ἡ πάνσεπτος τῶν ἀποστόλων. Καὶ νῦν, Βασιλεῦ οὐράνιε*. Δοξολογία μεγάλη και τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

1458. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἀντίφωνα, ἀπολυτίκια και ἀναγνώσματα ὡς ἐν § 1454. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως ὁ εἰρμὸς *Χαίροις ἄνασσα*. Κοινωνικόν· *Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν* [και *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

Γ΄.

1459. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν κορυφαίων τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Ζ΄ τοῦ Γενεσίου τοῦ Προδρομοῦ (§§ 1424-1427), τῆς

⁹⁹³ Ἀντὶ τῶν δύο κανόνων τῶν κορυφαίων εἶναι δυνατὸν ἐπὶ τὸ συντομώτερον εἰς τὰς περιπτώσεις Β΄ και Γ΄ νὰ ψαλῆ εἰς δ΄ ὁ εἰς τὴν λ. Ἰουνίου ὑπάρχον κοινὸς δι' ἀμφοτέρους κανὼν *Παράσχου μοι, Κύριε*.

ἀκολουθίας τοῦ Προδρόμου ἀντικαθισταμένης διὰ τῆς τῶν κορυφαίων. Ἄλλ' εἰς τὰ ἐσπερία Δόξα τῶν ἀποστόλων τὸ τῶν ἀποστίχων Ἑορτὴ χαρμόσυνος.⁹⁹⁴ Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Οἱ δὲ κανόνες ψάλλονται οὕτως· ὁ ἀναστάσιμος εἰς δ', ὁ τοῦ Πέτρου εἰς β', ὁ τοῦ Παύλου εἰς β' καὶ ὁ τῶν ἁγίων Πάντων εἰς δ'. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων Πάντων καὶ ἡ ὑπακοὴ Ποία φυλακῆ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν κορυφαίων.⁹⁹⁵ Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν [καὶ Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι].

Δ'.

1460. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν κορυφαίων τύχη ἐν καθημερινῇ ἐκτός τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Κανόνες μόνοι οἱ τῶν κορυφαίων, ὁ α' μετὰ τῶν εἰρῶν.⁹⁹⁶ Καταβασίαι· Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῶν τὰ εἰς ἀποστόλους ἄντιφωνα (§ 207). Κοντάκιον· Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῶν κορυφαίων.

Ε'.

1461. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν κορυφαίων τύχη ἐν Κυριακῇ ἐκτός τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Θ' τοῦ Γενεσίου τοῦ Προδρόμου (§§ 1429-1432). Ἀλλὰ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῶν κορυφαίων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ ἡ ὑπακοὴ Ποία φυλακῆ. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν κορυφαίων. Κοινωνικόν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

1462. Ὑμνοι συμπληρωματικοὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν κορυφαίων.⁹⁹⁷

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα δυνατὸν νὰ ψαλοῦν τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ προσόμοια ἀνὰ μίαν καὶ εἶτα τὰ ἐτόμενα.

Ἦχος β'. (Ποίους εὐφημιῶν).

Ποίους μελωδιῶν ἄνθει * καταστέψωμεν Πέτρον καὶ Παῦλον, * τὰς τῶν ἀποστόλων ἀκρότητας * καὶ τῆς ἐκλογῆς προεξάρχοντας, * μαθητῶν Χριστοῦ τοὺς κορυφαίους; * τὸν

994. Εὐστόχος ὀρίζεται τὸ δοξαστικὸν τοῦτο ὑπὸ τοῦ Γ. Μπεκατώρου (Τάξις 1986, σ. 198), διότι ἀναφέρεται εἰς ἀμφοτέρους τοὺς κορυφαίους ἀποστόλους (ἐνῶ τὸ τῶν ἐσπερίων Τῷ τριτῷ τῆς ἐρωτήσεως ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸν Πέτρον), ἐφ' ὅσον μάλιστα εἰς τὰ ἀπόστιχα θὰ ψαλῆ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἁγίων Πάντων.

995. Ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων τῆς εορτῆς τῶν κορυφαίων ὁ μὲν Ἀπόστολος προσιδιάζει εἰς τὸν Παῦλον, τὸ δὲ Εὐαγγέλιον εἰς τὸν Πέτρον. Ὅθεν εὐρέθημεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παραλειψωμεν τελείως τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων Πάντων, διότι, ἐὰν ὠρίζομεν τὸν Ἀπόστολον αὐτῶν, θὰ παρελείπετο ὁ Ἀπόστολος τοῦ Παύλου. Ἄλλωστε τὰ ἀναγνώσματα τῶν κορυφαίων κάλλιστα εἶναι δυνατὸν νὰ νοηθῶν ὡς τοιαῦτα καὶ τῶν ἁγίων Πάντων, διότι τόσον τὰ παθήματα τοῦ Παύλου, τὰ ὁποῖα ἐξιστοροῦνται εἰς τὸν Ἀπόστολον, ὅσον καὶ ἡ ὁμολογία τοῦ Πέτρου, τὴν ὁποῖαν διηγείται τὸ Εὐαγγέλιον, εἶναι παθήματα καὶ ὁμολογία ὄλων τῶν ἁγίων.

996. Τὸ ΤΚω (σ. 165) προτάσσει κανόνα τῆς Θεοτόκου.

997. Ἐκ τῶν ἐνταῦθα παρατιθεμένων ὕμνων τὰ μὲν προσόμοια ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ ΤΠ (σ. 220) πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡ' στιχηρῶν, τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖ ἡ ἀρχαία τάξις, τὸ δὲ ἀπολιπτικὸν ἐκ τοῦ βιβλίου Νέος ἐνιαύσιος στέφανος, Ἄγιον Ὅρος 2002, σ. 367.

μέν ὡς τοῦ παραδείσου κλεῖς κατέχοντα· * τὸν δὲ ὡς στόμα Κυρίου χρηματίσαντα· * τοὺς πρὸς Χριστοῦ οὐρανόθεν * τὰς ἀποκαλύψεις * καὶ τὰς κλήσεις περιφανῶς * λαβόντας καὶ ἅπασι * τὴν πίστιν λαμπρῶς κηρύζοντας.

Ἔτερα προσόμοια.

Ἦχος α΄. (Ἦ τοῦ παραδόξου θαύματος).

Ἦ τοῦ παραδόξου θαύματος! * ἡ κρηπὶς μαθητῶν * καὶ κλεινοὶ διάκοσμοι, * ὁ Πέτρος ὁ ἱερός * καὶ Παῦλος πάνσοφος, * τὸν κόσμον ὡς ἀστραπαὶ * διαδραμόντες, τὰ ἔθνη ἐφώτισαν * καὶ εἰλκυσαν ἐκ βυθοῦ * τῆς ἀπιστίας λαοὺς πρὸς εὐσέβειαν * τὸν μονογενῆ Υἱὸν γὰρ * τοῦ Πατρὸς ἐκήρυξαν * ἐκ Παρθένου τεχθέντα· * οὓς ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν.

Σήμερον φαιδρὰν πανήγυριν * εὐσεβῶν χορεῖαι * κροτοῦντες τιμήσωμεν * τὸ ζεῦγος τὸ ἱερόν, * τοὺς προεξάρχοντας * χορείας τῶν μαθητῶν, * Πέτρον καὶ Παῦλον, τοῦ Λόγου τοὺς κήρυκας. * Ἀγάλλονται σὺν ἡμῖν * καὶ τῶν ἁγίων ἀπάντων τὰ τάγματα * ἐν τῇ θεΐᾳ μνήμῃ τοιῶν, * οὓς Χριστὸς ἐδόξασεν * ὡς κοινούς εὐεργέτας· * οὓς τιμῶντες εὐφραινόμεθα.

Δεῦτε, φιλεόρτων ἄθροισμα, * καὶ λαμπρὰν χορεῖαν * στησάμενοι σήμερον * τοὺς πρώτους τῶν μαθητῶν * Χριστοῦ τιμήσωμεν, * τοὺς δύο πανευκλεεῖς, * Πέτρον καὶ Παῦλον, τῆς πίστεως κήρυκας, * Τριάδος τοὺς ευκλεεῖς * μύστας, προβόλους τε πάντων ὑπάρχοντας, * τῶν πιστῶν θερμοὺς προστάτας· * οὓς ἐν ὕμνοις στέφοντες * τὸν Σωτῆρα ὑμνοῦμεν * τὸν φαιδρῶς αὐτοὺς δοξάσαντα.

Ὑμνοὶς κατὰ χρέος στέψομεν * Πέτρον τε καὶ Παῦλον, * τοὺς τοῦ Λόγου ῥήτορας * καὶ κήρυκας τῆς αὐτοῦ * μεγαλειότητος· * ἐβρόντησαν γὰρ ἡμῖν * τοῖς ἐπὶ γῆς τὰ οὐράνια δόγματα, * τὴν ἀναρχὸν τε ἀρχὴν * τῆς υπεράρχου Τριάδος ἐθέσπισαν * καὶ τὰς τῶν πιστῶν καρδίας * βεβαιοῦντες ἠγάσασαν * καὶ πρὸς ἔνθεον πίστιν * τοὺς βροτοὺς χειραγωγῆσαν.

Ἀπολυτίκιον.

Ποίημα Γερασίου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου.

Ἦχος γ΄. (Θείας πίστεως).

Θεοὶ κήρυκες * τῆς εὐσεβείας, * κρήνη δίκρουνος * θεογνωσίας * καὶ δογμάτων οὐρανίων ἐκφάντορες, * Πέτρε καὶ Παῦλε, σαφῶς ἀνεδείχθητε * ὡς ἀποστόλων τῶν θείων πρωτόθρονοι. * Ἄλλ' αἰτήσασθε * σωτήριον ἡμῖν ἔλλαμψιν * καὶ λύτρωσιν παθῶν καὶ μέγα ἔλεος.

Τῆς Ἀ΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Ἦ συνάξεις τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων.⁹⁹⁸

Ἦ συνάξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. οὐδέποτε συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, κατὰ δὲ το ν.ἡ. συμπίπτει ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου.

998. Ἡ ἀκολουθοῦσα τυπικὴ διάταξις προϋποθέτει τὴν ἐν § 1481 συμπλήρωσιν τῆς ἀκολουθίας. Τὰ ὑπὸ τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ ΤΜΕ μὴ προβλεπόμενα στοιχεῖα ἐτέθησαν ἐντὸς ἀγκυλῶν, ἐπαφιεμένης εἰς τὸν προεστώτα τῆς χρήσεως ἢ τῆς παραλείψεως αὐτῶν. Εὐνόητον δὲ τυχάνει ὅτι οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ ψάλουν τὴν ἀκολουθίαν ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, παραλείποντες τὰ ἐν § 1481 ὀριζόμενα στοιχεῖα.

1463. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ σύναξις συμπίπτει	Περίπτ.	§§
		Ἐκτός Πεντηκοστ. ἐν καθῆμ.	Δ'	1473-1476
		Ἐκτός Πεντηκοστ. ἐν Κυρ.	Ε'	1477-1480
Φεβρ. 24	Μαΐου 5	Τῆ Κυρ. τῶν ἀγ. Πάντων	Γ'	1472
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῷ Σαββ. τῆς Πεντηκ.	Β'	1468-1471
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῆ Παρασκ. τῆς Πεντηκ.	Α'	1464-1467
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῆ Πέμπ. τῆς Πεντηκ.	Α'	1464-1467

Α'.

1464. Ἐὰν ἡ σύναξις τῶν ἁγίων ἀποστόλων τύχη τῆ Πέμπτη ἢ τῆ Παρασκευῆ τῆς Πεντηκοστῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου⁹⁹⁹] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ γ' στιχηρὰ τῶν κορυφαίων *Ἐδωκας καυχήματα καὶ τὰ γ' τῶν Δώδεκα Ὡς αὐτόπται καὶ μάρτυρες*.¹⁰⁰⁰ *Δόξα τῶν ἀποστόλων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας [καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἀποστόλων (βλ. § 1481)¹⁰⁰¹]. Ἀπόστιχα τῶν ἀποστόλων. Δόξα τῶν ἀποστόλων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια τῶν κορυφαίων, τῶν Δώδεκα καὶ τῆς ἑορτῆς.*

1465. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν [ἢ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τῶν ἀποστόλων καὶ τὸ δοξασιτικὸν αὐτῶν (§ 1481). *Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς*], τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀποστόλων, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1466. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτηριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς ἀποστόλους]. Καθίσματα τῶν ἀποστόλων καὶ ἀντιθεοτικὴν τῆς ἑορτῆς. [Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῶν ἀποστόλων καὶ τὰ μετ' αὐτὸ ὡς ἐν § 1481]. Κανόνες· ὁ εἰς τῆς ἑορτῆς (Τῆ Πέμπτη ὁ α', τῆ Παρασκευῆ ὁ β'), τῶν κορυφαίων καὶ τῶν Δώδεκα. Ἀπὸ γ' ὥδης κάθισμα τῶν ἀποστόλων καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἀποστόλων καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· *Θεῖω καλυφθεῖς*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τῶν ἀποστόλων καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ' προσόμοια τῶν ἀποστόλων. *Δόξα, Ἦν διήλθετε κτίσιν. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Γλώσσαί ποτέ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν Δώδεκα.*

1467. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 1878). Ἀπολυτίκια· τῆς ἑορτῆς, τῶν κορυφαίων, τῶν Δώδεκα καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντά-*

999. Τὸ ΤΜΕ (§ 1, σ. 282) δὲν προβλέπει στιχολογίαν Ψαλτηρίου. Τὸ ΤΠ ὅμως (σ. 221) ὀρίζει τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου, καίτοι δὲν προβλέπει ἀγρυπνίαν διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. Εἶναι φανερὸν ὅτι διὰ τὸν ἐντελῆ ἑορτασμὸν τῆς λαμπρᾶς ἑορτῆς τῶν ἀποστόλων εἶναι ἀναγκαῖα ἡ στιχολογία τῆς α' στάσεως τοῦ Ψαλτηρίου.

1000. Ὁρίσαμεν τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ ὡς ἔχουν ἐν τῷ Μηναιῷ. Τὸ ΤΜΕ (ἐνθ' ἀνωτ., ἀλλὰ καὶ ἐν § 4, σ. 283) ὀρίζει ὡς προσόμοια τῶν κορυφαίων τὰ *Ποιοὺς εὐφημιῶν* καὶ ὡς τοιαῦτα τῶν Δώδεκα τὰ *Ἐδωκας καυχήματα*, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν εἶναι τῶν Δώδεκα, ἀλλὰ πάλιν τῶν κορυφαίων. Ἴσως πρόκειται περὶ ἄβλεπτηματος.

1001. Ὑπὸ τοῦ Μηναιῷ δὲν προβλέπονται ἀναγνώσματα.

κίον τῆς ἐορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν Δώδεκα.¹⁰⁰² Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Β΄.

1468. Ἐάν ἡ σύναξις τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Πεντηκοστῆς, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α΄ στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἐορτῆς στ΄ καὶ τῶν ἀποστόλων τὰ προσόμοια *Ὡς αὐτόπται καὶ μάρτυρες* εἰς δ΄. Δόξα τῶν ἀποστόλων. Καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς Δεῦτε λαοί. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκειμένον *Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ* [καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἀποστόλων (βλ. § 1481)]. Ἀπόστιχα τῆς ἐορτῆς. Δόξα τῶν ἀποστόλων. Καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς *Γλώσσα ποτιέ*. Ἀπολυτικά· τῆς ἐορτῆς, τῶν ἀποστόλων καὶ πάλιν τῆς ἐορτῆς. Ἡ δὲ ἀκολουθία τῶν κορυφαίων καταλιμπάνεται.

1469. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ἡ λιτή ὡς ἐν § 1465. Ἀπολυτικίον ὅμως τῆς ἐορτῆς διὰ τὴν ἀπόδοσιν.

1470. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἡ ἀκολουθία μέχρι τῶν κανόνων ὡς ἐν § 1466. Καθίσματα ὅμως τῆς ἐορτῆς λέγονται τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας διὰ τὴν ἀπόδοσιν Κανόνες· οἱ δύο τῆς ἐορτῆς καὶ ὁ τῶν Δώδεκα. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἐορτῆς· εἶτα τὸ κάθισμα τῶν ἀποστόλων καὶ τῆς ἐορτῆς. Ἀφ΄ στ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἀποστόλων καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι διπλαῖ· *Πόντω ἐκάλυψε καὶ Θείῳ καλυφθεῖς*. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων. Ἐξαποστειλάρια· τὸ α΄ τῆς ἐορτῆς, τῶν ἀποστόλων καὶ τὸ β΄ τῆς ἐορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ τῆς ἐορτῆς γ΄ καὶ τῶν ἀποστόλων γ΄. Δόξα. *Ἦν διήλθετε κτίσιν. Καὶ νῦν, Βασιλεῦ οὐράνιε*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἐορτῆς.

1471. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἐορτῆς (§ 1878). Ἀπολυτικά· τῆς ἐορτῆς, τῶν ἀποστόλων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἀποστόλων. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς *Χαίροις ἄνασσα*. Κοινωνικόν· *Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν* [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

Γ΄.

1472. Ἐάν ἡ σύναξις τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων, καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τῶν κορυφαίων καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος, ἡ τῶν Δώδεκα καὶ ἡ τῶν ἁγίων Πάντων κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Ζ΄ τῆς ἐορτῆς τοῦ Γενεσίου τοῦ Προδρομοῦ (§§ 1424-1427), τῆς ἀκολουθίας τοῦ Προδρομοῦ ἀντικαθισταμένης διὰ τῆς τῶν Δώδεκα. Ἀλλὰ μετὰ τὸ δοξασικὸν τῶν ἀποστίχων *Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου*. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τῶν ἁγίων Πάντων καὶ Εὐαγγέλιον τῶν Δώδεκα. Κοινωνικόν· *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν* [καὶ *Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι*].

Δ΄.

1473. Ἐάν ἡ σύναξις τύχη ἐν καθημερινῇ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α΄ στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν

1002. Ἀντὶ τῶν συνήθως ἀναγιγνωσκομένων σήμερον περικοπῶν (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16 καὶ Ματθ. θ΄ 36, ι΄ 1-8) τὸ ΤΠ (σ. 229) ὀρίζει Ἀπόστολον μὲν τὸν τῆς Δευτέρας τῆς Διακαινησίμου (Πράξ. α΄ 12-17, 21-26) «διὰ τὰ ὀνόματα τῶν ἀποστόλων», Εὐαγγέλιον δὲ τὸ τῆς Τρίτης τῆς ΙΓ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου (Μάρκ. γ΄ 13-21)· τὸ δὲ ΤΣ (σ. 163) ὀρίζει Εὐαγγέλιον τὸ τῆς Α΄ Κυριακῆς Λουκᾶ (Λουκ. ε΄ 1-11).

στιχηρά τῶν κορυφαίων *Ἔδωκας καυχήματα γ'* καὶ τῶν Δώδεκα *Ὡς αὐτόπται καὶ μάρτυρες γ'*. Δόξα, *Τοὺς ἀποστόλους Κυρίου* (βλ. § 1481). Καὶ νῦν, *Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας [καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἀποστόλων (βλ. § 1481)]. Εἰς τὸν στίχον τὰ προσόμοια *Στεροτάτω φρονήματα*. Δόξα, *Ἀπόστολοι ἔνδοξοι*. Καὶ νῦν, *ὑπὸ τὴν σὴν, Δέσποινα, σκέπην* (βλ. § 1481). Ἀπολυτίκια τῶν κορυφαίων, τῶν Δώδεκα καὶ θεοτοκίον *Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*.

1474. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν [ἢ λιτὴ τῶν ἀποστόλων (βλ. § 1481)], τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1475. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς ἀποστόλους]. Καθίσματα τῶν ἀποστόλων μετὰ τῶν θεοτοκίων (βλ. § 1481). [Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῶν ἀποστόλων καὶ τὰ μετ' αὐτὸ ὡς ἐν § 1481]. Κανόνες ὁ τῶν κορυφαίων *Παράσχου μοι, Κύριε*, μετὰ τῶν εἰρῶν καὶ ὁ τῶν Δώδεκα *Χορεῖαν τῶν ἀποστόλων μέλπειν μοι*.¹⁰⁰³ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τῶν ἀποστόλων καὶ θεοτοκίον. Ἀφ' σί' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἀποστόλων καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασία: *Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τῶν ἀποστόλων καὶ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ προσόμοια τῶν ἀποστόλων. Δόξα, *Ἦν διηλθετε κτίσιν*. Καὶ νῦν, *Δέσποινα πρόσδεξα*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀποστόλων.

1476. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν κορυφαίων καὶ δ' ἐκ τῆς σί' τῶν Δώδεκα, ἢ] τὰ εἰς ἀποστόλους ἀντίφωνα (§ 207). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτίκια τῶν κορυφαίων, τῶν Δώδεκα καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Προστασία τῶν Χριστιανῶν*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἀποστόλων. Εἰς τὸ *Ἐξαρέτως* τὸ *Ἄξιόν ἐστιν*. Κοινωνικόν: *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

Ε' ¹⁰⁰⁴

1477. Ἐὰν ἡ σὺναξις τύχη ἐν Κυριακῇ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῶν κορυφαίων *Ἔδωκας καυχήματα γ'* καὶ τῶν Δώδεκα *Ὡς αὐτόπται καὶ μάρτυρες γ'*. Δόξα τῶν ἀποστόλων. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν* [καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἀποστόλων (βλ. § 1481)]. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τῶν ἀποστόλων. Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον. Ἀπολυτίκια τὸ ἀναστάσιμον, τῶν κορυφαίων, τῶν Δώδεκα καὶ τὸ θεοτοκίον *Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*.

1478. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα [ἢ λιτὴ τῶν ἀποστόλων (βλ. § 1481)], τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν Δώδεκα, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1479. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς ἀποστόλους ἐκλογῆς]. Καθι-

1003. Τὸ ΤΚω (σ. 165) ὀρίζει καὶ ἐνταῦθα κανόνα τῆς Θεοτόκου.

1004. Κατὰ τὸ ΤΜΕ (§ 4-6) ἡ ἀκολουθία τῶν κορυφαίων ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ καταλιμπάνεται. Ἀλλὰ τὰ ΤΞ (σ. 327) καὶ ΤΡ (σ. 676) ὀρίζουν συμπληρωθῆναι καὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν κορυφαίων. τὴν τάξιν δὲ ταυτην ἐφηρμοσάμεν καὶ ἡμεῖς.

σματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος εἶτα [τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τῶν ἀποστόλων καὶ τὸ θεοτοκίον,] τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, τῶν κορυφαίων καὶ τῶν Δώδεκα. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὸ κάθισμα τῶν ἀποστόλων καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' σ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἀποστόλων καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἀποστόλων καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τῶν ἀποστόλων δ΄ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* καὶ *Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται...* (§ 203). *Δόξα, Ἦν διήλθετε κτίσιν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

1480. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ΄ ἐκ τῆς σ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν Δώδεκα, ἦ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῶν κορυφαίων, τῶν Δώδεκα καὶ τὰ ἅγιου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν Δώδεκα.* Εἰς τὸ *Ἐξαρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

**1481. Συμπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας τῶν ἁγίων ἀποστόλων
δι' ὕμνων ἐκ τῆς Παρακλητικῆς.¹⁰⁰⁵**

ΕΝ Τῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ ἐν τῷ Μηνίῳ στιχηρὰ προσόμοια τῶν κορυφαίων *Ἐδωκας καυχήματα καὶ τῶν Δώδεκα Ὡς αὐτόπται καὶ μάρτυρες.*

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄.

Τοὺς ἀποστόλους Κυρίου... (Ζῆτει τῇ Πέμπτῃ τοῦ πλ. α΄ ἤχου πρωτῷ).

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ...

Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Α΄. Καθολικῆς Β΄ ἐπιστολῆς Πέτρου τὸ ἀνάγνωσμα. (γ΄ 1-18).

Ἀγαπητοί, ταύτην ἤδη δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολήν... Τέλος· καὶ σωτήρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

1005. Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων ἀποστόλων εἰς τὰ ἔντυπα Μηνιαῖα εἶναι ἐλλιπής, περιλαμβάνουσα μολὶς τρία ἐσπέρια στιχηρὰ προσόμοια, κανόνα μετὰ μεσφίδιον καθίσματος, ἔξαποστειλάριον καὶ τέσσαρα προσόμοια, δὲν προβλέπεται δὲ λιτὴ, πολυέλεος καὶ Εὐαγγέλιον Ὁρθρου. Συμπλήρωσιν τῆς ἀκολουθίας περιέχει τὸ ΠΠ (σ. 221-228), δι' ὕμνων ὅμως οὐχὶ ἀπολύτως ἐπιτυχῶν. Ἄντ' αὐτῶν προετιμήσαμεν νὰ καταρτίσωμεν συμπλήρωσιν τῆς ἀκολουθίας δι' ἀποστολικῶν ὕμνων τῆς Παρακλητικῆς ἐκ τῶν καθ' ἐκάστην Πέμπτῃ ψαλλομένων, παραλαμβάνοντες μόνον τὸ ἀπολυτικίον ἐκ τοῦ ΠΠ. Τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Ἐσπερινοῦ ἐπελέγησαν ὑφ' ἡμῶν.

Β'. Πρὸς Θεσσαλονικεὶς Α' ἐπιστολῆς Παύλου τὸ ἀνάγνωσμα
(δ' 1-8, ε' 12-23).

Ἄδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν... Ἔως τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἰς ὑμᾶς. Καὶ Ἐρωτῶμεν δε ὑμᾶς ἀδελφοί, εἰδέναί... Τέλος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθεῖη.

Γ'. Καθολικῆς Α' ἐπιστολῆς Ἰωάννου τὸ ἀνάγνωσμα. (ε' 1-13).

Ἀγαπητοί, πᾶς ὁ πιστευὼν ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστός... Τέλος καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Εἰς τὴν λιτὴν.

Τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ κάτωθι.

Ἦχος α'.

Ἡ τῶν ἀποστόλων παναρμόνιος λύρα... (Ζήτει τῇ Πέμπτῃ τοῦ α' ἤχου πρῶτῷ).

Ἦχος β'.

Ἐμεγάλυνας, Σωτήρ, ἐν τῇ οἰκουμένῃ... (Ζήτει τῇ Πέμπτῃ τοῦ β' ἤχου πρῶτῷ).

Ἦχος γ'.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν... (Ζήτει τῇ Πέμπτῃ τοῦ γ' ἤχου πρῶτῷ).

Ἦχος δ'.

Τῶν ἀποστόλων τὸν χορόν... (Ζήτει τῇ Πέμπτῃ τοῦ δ' ἤχου πρῶτῷ).

Δόξα. Ἦχος πλ. α'.

Μαθηταὶ τοῦ Σωτήρος... (Ζήτει τῇ Πέμπτῃ τοῦ πλ. α' ἤχου πρῶτῷ).

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Μακαρίζομέν σε, Θεοτόκε Παρθένε... (Ζήτει τῇ Δευτέρᾳ τοῦ πλ. α' ἤχου ἐσπέρας).

Εἰς τὸν στίχον προσόμοια.

Ἦχος δ'. (Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν).

Στεροτάτῳ φρονήματι...

Στίχ. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν...

Σταυροτύπως ἀπλώσασα...

Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται...

Δωδεκάς ἡ θεόλεκτος...

(Ζήτει τῇ Τετάρτῃ τοῦ δ' ἤχου ἐσπέρας).

Δόξα. Ἦχος βαρύς.

Ἀπόστολοι ἐνδοξοί, σὺλοι τῶν Ἐκκλησιῶν... (Ζήτει τῇ Πέμπτῃ τοῦ βαρέος ἤχου πρῶτῷ).

Καὶ νῦν. Ὁ αὐτός.

Ἦγὸ τὴν σὴν, Δέσποινα, σκέπην... (Ζήτει τῷ Σαββάτῳ τοῦ βαρέος ἤχου ἐσπέρας).

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ' . (Θείας πίστεως).

Λίθοι τίμοι * καὶ μαργαρίται * διαυγέστατοι * Σιών τῆς ἄνω * ἀνεδείχθητε, Κυρίου
Ἀπόστολοι * τοῖς γὰρ δαιμόνων βωμοῦς κατεστρέψατε * καὶ ἐκκλησίας Χριστοῦ ἀνηγεί-
ρατε. * Σεπτοὶ δώδεκα, * σὺν πᾶσι Χριστῷ πρεσβεύσατε * δωρησασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Θεοτοκίον.

Σὲ τὴν μειτεύσασαν τὴν σωτηρίαν...

ΕΝ Τῷ ΟΡΘῶ

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν κάθισμα.

Ἦχος α' . (Τὸν τάφον σου, Σωτήρ).

Τὰς σάλπιγγας Χριστοῦ...

Δόξα. Ὅμοιον.

Τὸ φῶς τὸ ἐκ φωτός...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὅμοιον.

Οἱ θεῖοι μαθηταί...

(Ζήτηε αὐτὰ τῇ Πέμπτῃ τοῦ α' ἡχου πρῶτῷ).

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν κάθισμα.

Ἦχος γ' . (Θείας πίστεως).

Δεῦτε ἅπαντες τοὺς ἀποστόλους...

Δόξα. Ὅμοιον.

Ἔργοις λάμπαντες ὀρθοδοξίας...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὅμοιον.

Θρόνος πάγχρυσος τοῦ Βασιλέως...

(Ζήτηε αὐτὰ τῇ Πέμπτῃ τοῦ γ' ἡχου πρῶτῷ).

Μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα.

Ἦχος πλ. δ' . (Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον).

Τῇ σαγήνῃ τῶν λόγων τῶν θεϊκῶν...

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὅμοιον.

Τὴν ψυχὴν μου, Παρθένε, τὴν ταπεινήν...

(Ζήτηε αὐτὰ τῇ Πέμπτῃ τοῦ πλ. δ' ἡχου πρῶτῷ).

Προκείμενον. Ἦχος δ' .

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα
αὐτῶν. (Ψαλμ. ιη' 5)

Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ, ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέ-
ωμα. (Ψαλμ. ιη' 2)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. (ιε' 1-7).¹⁰⁰⁶*Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος...**(Ζήτει εἰς τὴν Παννυχίδα τῆς Παρασκευῆς τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν).**Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Εἶτα·**Δόξα. Ταῖς τῶν ἀποστόλων...**Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου...**Στίχ. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός...**Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β'.**Κύριε, οἱ ἀπόστολοι κατέλαβον... (Ζήτει τῇ Πέμπτῃ τοῦ πλ. β' ἤχου πρώτῃ).**Οἱ κανόνες καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἀκολουθίας ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.*

1006. Τὸ Μηναῖον καὶ πάντα σχεδὸν τὰ Τυπικά δὲν προβλέπουν Εὐαγγέλιον Ὁρθρου. Μόνον τὸ ΤΠ (σ. 224) ὀρίζει τὸ ἐνταῦθα σημειούμενον. Δυνατὸν ἐπίσης ἀντ' αὐτοῦ νὰ ἀναγνωσθῇ τὸ τῆς Τετάρτης τῆς ΙΕ' ἑβδομάδος Ματθαίου (Μάρκ. σ' 7-13).

ΜΗΝ ΙΟΥΛΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας λα΄.

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιδ΄ και ἡ νύξ ὥρας ι΄.

Τῆ Α΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων και θαυματουργῶν ἀναργύρων Κοσμᾶ και Δαμιανοῦ
τῶν ἐν Ρώμῃ μαρτυρησάντων.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων ἀναργύρων κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. οὐδέποτε συμπύπτει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. συμπύπτει ἀπὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς Πέμπτης τῆς ΣΤ΄ ἑβδομάδος Ματθαίου.

1482. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων συμπύπτει	Περίπτ.	§§
		Ἐκτὸς Πεντηκοστ. ἐν καθημ.	Δ΄	1492
		Ἐκτὸς Πεντηκοστ. ἐν Κυρ.	Ε΄	1493
Φεβρ. 25	Μαΐου 6	Τῆ Κυρ. τῶν ἁγ. Πάντων	Γ΄	1488-1491
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῷ Σαββ. τῆς Πεντηκ.	Β΄	1487
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῆ Παρασκ. τῆς Πεντηκ.	Α΄	1483-1486

Α΄.

1483. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῆ Παρασκευῆ τῆς Πεντηκοστῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [και τὴν α΄ στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου¹⁰⁰⁷] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ προσόμοια τῶν ἁγίων Ὁλην ἀποθήμενοι εἰς σ΄. Δόξα, Ἀτελεύτητος ὑπάρχει. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ἡ βοήθειά μου παρὰ Κυρίου και τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων (ζητεῖ τῆ κς΄ Ἰουλίου). Ἀπόστιχα τῶν ἁγίων. Δόξα, Πάντοτε ἔχοντες Χριστόν. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια: τῆς ἑορτῆς, τῶν ἁγίων και πάλιν τῆς ἑορτῆς.

1484. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ἡ λιτὴ τῶν ἁγίων και τὸ δοξαστικὸν αὐτῆς. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων, ἡ δέησις και ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1485. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τῶν ἁγίων και ἀντί θεοτοκίων τῆς ἑορτῆς. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες: τῆς ἑορτῆς ὁ τοῦ δ΄ ἤχου και ὁ τῶν ἁγίων. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς κάθισμα τῶν ἁγίων και τῆς ἑορτῆς. Ἀφ΄ σ΄ τὸ κοντάκιον και ὁ οἶκος τῶν ἁγίων και τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: Θεῶν καλυφθεῖς. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τῶν ἁγίων και τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια τῶν ἁγίων εἰς δ΄. Δόξα, Πηγὴν ἰαμάτων. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη και τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων.

1007. Τὸ Μακάριος ἀνὴρ και τὰ ἀναγνώσματα ἐν τῷ Μηναίῳ σημειοῦνται δινητικῶς.

1486. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εισοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 1878). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Β'.

1487. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Πεντηκοστῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Β' τῆς μνήμης τῶν κορυφαίων ἀποστόλων (§§ 1455-1458), ἐξααιρουμένων τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθροῦ. Κοινωνικόν· Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν [καὶ Εἰς μνημόσυνον].

Γ'.

1488. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προουμιακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῶν ἁγίων Πάντων γ' καὶ τῶν ἀναργύρων γ'. Δόξα τῶν ἁγίων Πάντων. Καὶ νῦν θεοτοκίον Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν. Εἴσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων Πάντων.¹⁰⁰⁸ Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τῶν ἀναργύρων Πάντοτε ἔχοντες Χριστόν. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Πάντων, τῶν ἀναργύρων καὶ θεοτοκίον Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς.

1489. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτή, ἥτις τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὰ τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τὰ τῶν ἀναργύρων μετὰ τοῦ δοξαστικοῦ αὐτῶν ὡς ἄνωθι ἰδιομέλου. Δόξα τῶν ἁγίων Πάντων. Καὶ νῦν, Ναός καὶ πόλις. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων Πάντων, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1490. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ θεοτοκίων εἰς μὲν τὴν α' στιχολογίαν Ἐπὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, εἰς δὲ τὴν β' Ὡς Παρθένον καὶ μόνην ἐν γυναιξί (ζῆτει ἐν τῷ Μηναιῷ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν). Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ Α' ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῶν ἁγίων Πάντων καὶ ὁ τῶν ἀναργύρων. Ἀπὸ γ' φθῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἀναργύρων· εἶτα καθίσματα τῶν ἁγίων Πάντων, τῶν ἀναργύρων καὶ θεοτοκίον. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιῦ καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Πάντων, τῶν ἀναργύρων καὶ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τῶν ἁγίων Πάντων γ' καὶ τῶν ἀναργύρων γ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α'. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος. (Ψαλμ. ιε' 3)

β'. Ἰδοὺ δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνὸν ἄλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό; (Ψαλμ. ρλβ' 1)

Δόξα τὸ Α' ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1008. Τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἀναργύρων εἶναι τὰ αὐτὰ πρὸς τὰ τῶν ἁγίων Πάντων.

1491. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικά καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων Πάντων καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τῶν ἀναργύρων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Πάντων, τῶν ἀναργύρων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως. Ἀπόστολος τῶν ἀναργύρων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Δ'.

1492. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν καθημερινῇ ἐκτός τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. (βλ. καὶ §§ 195-198). Ἀλλὰ μετὰ τὸ δοξασικὸν τῶν ἀποστίχων· Καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος...μετὰ τῶν ἀναργύρων. Κανόνες· τῆς Θεοτόκου¹⁰⁰⁹ καὶ τῶν ἁγίων. Καταβασίαι· Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικά καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων καὶ δ' ἐκ τῆς στ', ἢ] τὰ δύο πρῶτα ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148) μετὰ τοῦ ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός εἰς τὸ β', ὡς τρίτον δὲ τὸ εἰδικὸν διὰ τοὺς ἁγίους ἀναργύρους (βλ. τῇ α' Νοεμβρίου, § 393). Κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Ε'.

1493. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν Κυριακῇ ἐκτός τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Β' τῆς α' Νοεμβρίου (§§ 394-397), προσοιθημένων τῶν ἀναγνωσμάτων ἐν τῷ Ἐσπερινῷ καὶ τῆς λιτῆς ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ.

Τῆ Β' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἐν Βλαχέρναις καταθέσεως τῆς τιμίας ἐσθῆτος
τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἡ ἑορτὴ τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου κατὰ μὲν τὸ π.ἡ. οὐδέποτε συμπίπτει ἐντός τοῦ Πεντηκοσταρίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ἡ. συμπίπτει ἀπὸ τῆς ἀποδόσεως τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος Ματθαίου.

1494. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Ἀρχὴ Τριωδίου	Πάσχα	Ἡ ἑορτὴ συμπίπτει	Περιπτ.	§§
		Ἐκτός Πεντηκοστ. ἐν καθημ.	Γ'	1502
		Ἐκτός Πεντηκοστ. ἐν Κυρ.	Δ'	1503-1506
Φεβρ. 26	Μαΐου 7	Τῇ Κυρ. τῶν ἁγ. Πάντων	Β'	1498-1501
Φεβρ. 27	Μαΐου 8	Τῷ Σαββ. τῆς Πεντηκ.	Α'	1495-1497

1009. Κατάλληλος τοιοῦτος ὁ ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ πλ. β' ἤχου Μεταλαβοῦσα ἡ Εὐα μετὰ τῶν εἰρμῶν.

Α'.

1495. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τῆς Θεοτόκου τύχη ἐν τῇ ἀποδόσει τῆς Πεντηκοστῆς,¹⁰¹⁰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς στ' καὶ τῆς Θεοτόκου προσόμοια δ'.* *Δόξα, Δεῦτε λαοί. Καὶ νῦν, Φρένα καθάραντες καὶ νοῦν.*¹⁰¹¹ Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτω μου εἰ.* Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς. *Δόξα, Γλῶσσαι ποτέ. Καὶ νῦν, Ὡς στέφανον ὑπέρλαμπρον.* Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς δις καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου ἅπαξ.

1496. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα εἰς ἐκάστην στιχολογίαν τῆς ἑορτῆς καὶ τῆς Θεοτόκου. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες· οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ ὁ εἰς τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.* Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς· εἶτα κάθισμα τῆς ἑορτῆς καὶ τῆς Θεοτόκου. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι διπλαῖ· *Πόντω ἐκάλυψε καὶ Θεῖω καλυφθεῖς.* Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων. Ἐξαποστειλάρια· τὰ δύο τῆς ἑορτῆς καὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τῆς Θεοτόκου γ'. *Δόξα, Βασιλεῦ σὺράνιε. Καὶ νῦν, Φρένα καθάραντες καὶ νοῦν.* Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

1497. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 1878). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ*

1010. Ἡ περίπτωσις αὕτη, ἀδύνατος κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, ἢπ' οὐδενὸς Τυπικοῦ, ὡς εἶναι φυσικόν, προβλέπεται. Τὸ ΠΠ ὁμως περιέχει ἀνάλογον περίπτωσιν, καθ' ἣν «τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς Θεοτόκου διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν ἐκ δεκαετοῦς καταδρομῆς τοῦ ἁγίου τούτου ὄρους» (ΠΠ σ. 298 κ.έ.). Τὴν διάταξιν ταύτην, καθ' ἣν προτάσσονται τὰ τῆς ἑορτῆς καὶ ἐπονται τὰ τῆς Θεοτόκου, ἐφηρομόσαμεν εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν ὡς πρὸς τὰ στιχηρὰ καὶ τοὺς κανόνες. Εἰς τὰ δοξαστικά ὁμως καὶ τὰ καθίσματα τὸ ΠΠ προτάσσει τὰ τῆς Θεοτόκου καὶ ἐπιτάσσει τὰ τῆς ἑορτῆς οἰοεινὸς ὡς ἐπισφραγιστικά. Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ ὁ Γ. Μπεκατώρος (Τάξις 1983, σ. 198-199), παρατηρῶν ὅτι «οἱ ὕμνοι τῆς παρουσίας ἑορτῆς τῆς Θεοτόκου, μὴ ὄντες ἀπλᾶ θεοτοκία, δὲν ψάλλονται πρὸς ἐπισφράγισην ὕμνων τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς, ὄντων ἀνεπισφραγίστων». Καὶ ὅτι μὲν οἱ ὕμνοι τῆς Πεντηκοστῆς δὲν ἐπισφραγίζονται δι' ἄλλων ὕμνων εἶναι ἀληθές· ἐπιτάσσοντες ὁμως αὐτοὺς ἐπισφραγίζομεν δι' αὐτῶν τοὺς ὕμνους τῆς Θεοτόκου, ὅπερ εἶναι ἐπίσης ἄτοπον, διότι καὶ οἱ ὕμνοι τῆς Θεοτόκου δὲν ἔχουν ἀνάγκην ἐπισφραγίσεως. Ἀντιθέτως ἐπιτάσσοντες τοὺς ὕμνους τῆς Θεοτόκου δὲν εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ θεωρήσωμεν αὐτοὺς ὡς ἐπισφραγιστικούς· ἀπλῶς τοῦτο γίνεται εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν διὰ τὴν προτεραιότητα τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς. Τοῦτο ἀκριβῶς γίνεται εἰς τὰς ᾠδὰς τῶν κανόνων, ὡσάκις ἐπισφραγίζονται διὰ τριαδικῶν καὶ θεοτοκίων· προτάσσεται τὸ τριαδικὸν καὶ ἐπειτα τὸ θεοτοκίον, ὄχι βεβαίως διὰ νὰ ἐπισφραγισθῇ δι' αὐτοῦ τὸ τριαδικόν, ἀλλὰ διὰ τὸν λόγον τῆς προτεραιότητος τῆς ἁγίας Τριάδος. Ἀλλὰ καὶ εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καθ' ἃς αὕτη συμπίπτει ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τοῦ Μ. Σαββάτου, πάντα τὰ Τυπικὰ εἰς τὰ δοξαστικά καὶ τὰ καθίσματα προτάσσουν τὰ τῆς ἡμέρας καὶ ἐπιτάσσουν τὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ μὲ μόναν ἐξαίρεσιν εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ὁρθρου τῆς Μ. Τετάρτης καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Μ. Παρασκευῆς, ὅτε τὸ *Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις καὶ τὸ Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον τὸ φῶς* ἐπιτάσσονται τῶν ἀντιστοίχων δοξαστικῶν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Τὸ ΤΔ ὁμως καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐπιτάσσει τὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ (ΤΑΣ κεφ. κα' καὶ ἀποροῦμ. κεφ. λστ' -μγ', ΤΚ σ. 102-109, ΤΜΕ §§ 51-68, σ. 226-233, ΤΔ σ. 278-288, ΤΦ σ. 121-142, ΤΚω σ. 122-139, ΤΞ σ. 251-270, ΤΠ σ. 173-183, ΤΡ σ. 575-596). Πάντα ταῦτα ἐπεισαν ἡμᾶς ὅτι καὶ εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν τὰ δοξαστικά καὶ τὰ καθίσματα τῆς Θεοτόκου πρέπει νὰ ἐπονται τῶν τῆς ἑορτῆς ὄχι, ἐπαναλαμβανόμεν. ὡς ἐπισφραγιστικά, ἀλλὰ κατὰ λόγον προτεραιότητος τῶν ἑορτῶν.

1011. Ὁ Γ. Μπεκατώρος (ἐνθ' ἀνωτ.) παραλείπει τὸ δοξαστικὸν τῆς Θεοτόκου εἰς τὰ ἐσπέρια, ἴσως διότι τὸ αὐτὸ ψάλλεται καὶ εἰς τοὺς αἶνους.

κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἰρμὸς *Χαίροις ἀνασσα. Κοινωνικόν: Τὸ Πνευμά σου τὸ ἀγαθὸν [καὶ Ποτήριον σωτηρίου].* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Β'.

1498. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τῆς Θεοτόκου τύχη τῆ Κυριακῆ τῶν ἁγίων Πάντων, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλοντες στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς Θεοτόκου γ' καὶ τῶν ἁγίων Πάντων γ'. *Δόξα, Μαρτύρων θείος χορός. Καὶ νῦν, Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν.* Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων Πάντων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, Δεῦτε, πιστοί, σημερον χορεῖαν ἐπικροτήσαντες. Καὶ νῦν. Ὡς σέφανον ὑπέρ- λαμπρον. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου Θεοτόκε ἀειπάρθενε.*

1499. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτὴ, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὰ τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τὸ δοξαστικὸν αὐτῶν. *Καὶ νῦν τῆς Θεοτόκου Φρένα καθάραντες καὶ νοῦν* (ζῆτει εἰς τὰ ἐσπέρια). Εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα.*

1500. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ Α' ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ εἰς τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ τῶν ἁγίων Πάντων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων Πάντων: εἶτα κάθισμα τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τῆς Θεοτόκου *Οἱ τῶν θαυμάτων ποταμοί, Θεοτόκε.* Ἀφ' σι' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι: *Ἀνοιξω τὸ στόμα μου.* Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τῆς Θεοτόκου γ' καὶ τῶν ἁγίων Πάντων γ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 1888). *Δόξα τὸ Α' ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

1501. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου καὶ δ' ἐκ τῆς σι' τῶν ἁγίων Πάντων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς Θεοτόκου, τῶν ἁγίων Πάντων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου Περιβολῆν πᾶσι πιστοῖς ἀφραρσίας.* Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων Πάντων. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν: Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι [καὶ Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι].* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Γ'.

1502. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τῆς Θεοτόκου τύχη ἐν καθημερινῇ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Δυνατὸν ὅμως ἐπὶ τὸ ἐπισημότερον νὰ γίνῃ εἴσοδος ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ νὰ ψαλοῦν καταβασίαι *Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς σι' τοῦ β', ἢ] τὰ δύο πρῶτα ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148) μετὰ τοῦ ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός εἰς τὸ β', ὡς τρίτον δὲ ἀντίφωνον τὸ κάτωθι.*

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος πλ. δ'. (Ἐκλογή)¹⁰¹²

Στίχ. α'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος σου.
(Ψαλμ. ρλα' 8)

Θεοτόκε ἀειπάρθενε...

Στίχ. β'. Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὄρμηματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ. (με' 5)

Θεοτόκε ἀειπάρθενε...

Στίχ. γ'. Ἠγάσεν τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος. (με' 5)

Θεοτόκε ἀειπάρθενε...

Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Περιβολὴν πᾶσι πιστοῖς ἀφθαρσίας. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν. Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Δ'.

1503. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τῆς Θεοτόκου τύχη ἐν Κυριακῇ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐπέκραξα ψάλλοντες στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ' καὶ τῆς Θεοτόκου δ'. Δόξα, Φρένα καθάραντες καὶ νοῦν. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, Ὡς στέφανον ὑπέβραμπρον. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου.

1504. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

1505. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον δις καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου εἰς τὴν α' στιχολογίαν. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῆς Θεοτόκου. Ἀπὸ γ' φθῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου· εἶτα τὸ κάθισμα τῆς Θεοτόκου δις. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποσιτελάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς Θεοτόκου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταία.

α'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος σου.
(Ψαλμ. ρλα' 8)

β'. Τὸ πρόσωπὸν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλοῦσιοι τοῦ λαοῦ. (Ψαλμ. μδ' 13)

Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1506. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' φθῆς τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου] Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Περιβολὴν πᾶσι πιστοῖς ἀφθαρσίας. Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Ποτήριον σωτηρίου]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

1012. Τὸ ἀντίφωνον τοῦτο ἀηρητίσθη ἐκ τῶν ψαλμικῶν στίχων τῶν λεγομένων εἰς τὰ ἀπόστιχα τῆς παρούσης ἑορτῆς καὶ τῆς τοιαύτης τῆς καταθέσεως τῆς ἁγίας ζωῆς (α' Ἀγούστου).

Τῆ Γ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὑακίνθου.

Ἡ μνήμη τοῦ μάρτυρος κατὰ μὲν τὸ π.ῆ. οὐδέποτε συμπίπτει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου, κατὰ δὲ τὸ ν.ῆ. εἶναι δυνατὸν νὰ τύχη μόνον τῆ Κυριακῆ τῶν ἁγίων Πάντων.

1507. Ἐὰν τύχη τῆ Κυριακῆ τῶν ἁγίων Πάντων, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται.

Ἐν καθημερινῇ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν §§ 157-160 διάταξιν, ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦα (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἐκτὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ Δ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου ἐπισκόπου
Γορτύνης τῆς Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου.

1508. Ἐν οἰαδῆποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ γ΄ τοῦ μηνὸς (§ 1501).

Τῆ Ε΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ καὶ τοῦ ὁσίου Λαμπαδοῦ.

Α΄.

1509. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ὁσίων τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Τὰ ἐλλείποντα τῆς ἀκολουθίας (ἀναγνώσματα Ἑσπερινοῦ, κάθισμα πολυελέου καὶ Εὐαγγέλιον Ὁρθρου) δυνατὸν νὰ ἀναπληρωθοῦν ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου (ἰς Ἰανουαρίου). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ γίνεται εἴσοδος. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ καταβασίαι· Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον ὁσιακὰ (ζητεῖ τῆ ἰς Ἰανουαρίου). Κοινωνικὸν Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

Β΄.

1510. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ὁσίων τύχη ἐν Κυριακῇ, ἡ μὲν ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Λαμπαδοῦ καταλιμπάνεται, ἡ δὲ τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Β΄ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου (§§ 681-684), ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὁποίου ἀναπληροῦνται τὰ ἐλλείποντα (ἀναγνώσματα Ἑσπερινοῦ καὶ κάθισμα πολυελέου). Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου, μετὰ δὲ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν. Καταβασίαι· Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν.

Τῆ ΣΤ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σισῶη τοῦ Μεγάλου.

1511. Ἐν οἰαδῆποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ γ΄ τοῦ μηνὸς (§ 1507).

ΤΗ Ζ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θωμᾶ τοῦ ἐν τῷ Μαλεφῷ
καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Κυριακῆς.¹⁰¹³

Α΄.

1512. Ἐὰν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ §§ 157-160) ἢ ἐπὶ τὸ ἐορταστικώτερον ὡς ἐξῆς:

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας] εἰς τὴν *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων ἀνά γ΄. *Δόξα, Ἐκ δεξιῶν τοῦ Σωτῆρος. Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσει σε.* Εἰσόδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα τῆς ἁγίας (τὰ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς). *Δόξα, Ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Καὶ νῦν, Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου.* Ἀπολυτικίον τῆς ἁγίας (§ 1520) καὶ θεοτοκίον *Χαίρε πύλη Κυρίου ἢ ἀδιόδευτος.*

1513. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἁγίας δις καὶ τὸ θεοτοκίον ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τῆς ἁγίας μετὰ τῶν θεοτοκίων (τὰ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς). Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες τῆς Θεοτόκου¹⁰¹⁴ καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Ἀπὸ γ΄ καὶ στ΄ ᾠδῆς τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἁγίας δ΄ (τὰ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς). *Δόξα, Ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Καὶ νῦν, Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου.* (Ἡ πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως τοῦ δοξαστικοῦ, τὸ ὅποσον ἐψάλη καὶ εἰς τὰ ἐσπέρια, *Δόξα, Ἀθλητικὴν ὀδεύσασα ὁδόν, ζῆτει τῆ ἰς΄* τοῦ μηνὸς εἰς τοὺς αἶνους. *Καὶ νῦν, Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος...μετὰ τῆς ἀθληφόρου.*) Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἁγίας.

1514. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ τροπάρια ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ὁσίου καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τῆς ἁγίας, ἢ] τὰ εἰς μνήμας μαρτύρων ἀντίφωνα (§ 208). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικία τῆς ἁγίας καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ κοντάκιον *Προστασία τῶν Χριστιανῶν.* Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας (ζῆτει τῆ δ΄ Δεκεμβρίου). Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.*

1515. ΣΗΜ. Ἐὰν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς ἁγίας, καταλαμβάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καὶ ψάλλονται ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μόνον τὰ στιχηρὰ τῆς ἁγίας εἰς στ΄, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ τῆς ἁγίας καὶ ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς κάθισμα τῆς ἁγίας καὶ θεοτοκίον, τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ὡς διετάχθησαν ἀνωτέρω.

Β΄.

1516. Ἐὰν ἡ μνήμη τῆς ἁγίας τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὴν *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ΄ καὶ τῆς ἁγίας δ΄. *Δόξα τῆς ἁγίας. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.* Εἰσόδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν.* Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, Ἐν*

1013. Ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας Κυριακῆς ἐν τῷ Μηναίῳ εἶναι ἐλλιπής, περιλαμβάνουσα μόνως τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ μετὰ δοξαστικοῦ, δοξαστικὸν διὰ τὰ ἀπόστιχα, κανόνα μετὰ μεσφδίου καθίσματος καὶ κοντάκιον μετὰ οἴκου. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ μνήμη αὐτῆς τιμᾶται πολλαχοῦ, εὐλόγον εἶναι καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτῆς νὰ ψάλλεται ἐορταστικώτερον, ἀναπληρουμένων τῶν ἐλλειπόντων στοιχείων ἐκ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἁγίας παρθενομάρτυρος Παρασκευῆς (κοτ΄ Ἰουλίου). Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ταύτην διετυπώσαμεν τὴν ἐν καθημερινῇ διάταξιν τῆς ἀκολουθίας, τὴν δὲ ἐν Κυριακῇ κατὰ τὸ ΤΜΕ (ζ΄ Ἰουλ. §§ 2-4, σ. 286-287).

1014. Κατάλληλος τοιοῦτος ὁ ἐν τῇ Παρασκευῇ τοῦ β΄ ἤχου *Τὸν εὐσεβῶς σὲ Θεοτόκον* μετὰ τῶν εἰρωμῶν.

πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Καὶ νῦν, Ὡ θαύματος καινοῦ. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἁγίας καὶ τὸ θεοτοκίον *Χαίρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος*. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καταλιμπάνεται.

1517. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου ὡς συνήθως.

1518. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἁγίας. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἁγίας καὶ τὸ κάθισμα αὐτῆς μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἁγίας (τὸ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς) καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἁγίας δ' (τὰ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς) μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α΄. Ὑπομένον ὑπέμεινα τὸν Κύριον... καὶ β΄. Καὶ ἔσθησεν ἐπὶ πέτρων τοὺς πόδας μου... (§ 203). Δόξα τὸ ἔωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1519. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἁγίας, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἁγίας καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Προστασία τῶν Χριστιανῶν*. Ἀπόστολος τῆς ἁγίας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

1520. Ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας.

Ἦχος πλ. α΄. (Τὸν συνάναρχον Λόγον).¹⁰¹⁵

*Καλλιέρημα ὠφθης * καὶ θῦμα ἅγιον * προσενεγκοῦσα τῷ κτίσῃ * τὴν καθαρὰν σου ψυχὴν, * ἣν ἐδόξασε Χριστός, * ᾧ καρτερόψυχε. * Ὅθεν καὶ βρῦει διὰ σοῦ * τοῖς τιμῶσί σε πιστοῖς * τὰς χάριτας ὑπὲρ ψάμμον, * Κυριακῇ ἀθλοφόρε, * ὡς ἐλεήμων καὶ φιλόνητος.*

Τῆς Ἡ' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου.

Α΄.

1521. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχῃ ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 157-160). Δυνατὸν ὁμῶς νὰ ψαλοῦν καταβασίαι Ἀνοίξω τὸ στόμα μου καὶ δοξολογία μεγάλη, παραλειπομένων τῶν ἀποστίχων, ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν τὰ εἰς μνήμας μαρτύρων ἀντίφωνα (§ 208) καὶ κοντάκιον *Προστασία τῶν Χριστιανῶν*. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τοῦ ἁγίου.

¹⁰¹⁵. Παραθέτομεν τὸ ἀπολυτίκιον τοῦτο τῆς ἁγίας, ἐπειδὴ δὲν περιλαμβάνεται εἰς πάσας τὰς ἐκδόσεις τῶν λειτουργικῶν βιβλίων.

Β'.

1522. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν Κυριακῇ,¹⁰¹⁶ ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Β' τῆς μνήμης τῆς ἁγίας Κυριακῆς (§§ 1516-1519). Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων· *Καὶ νῦν, Ἀνύμφευτε Παρθένε·* μετὰ δὲ τὸ ἀπολυτικίον· *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.* Εἰς τοὺς αἶνους ἀντὶ τῶν ιδιομέλων τοῦ ἁγίου δυνατὸν νὰ ψαλοῦν τὰ δευτέρα ἐσπέρια στιχηρὰ ἢ τὰ τῶν ἀποστίχων, τὰ δὲ ιδιόμελα τῶν αἰῶνων νὰ ψαλοῦν εἰς τὸ Μεσονυκτικὸν ὡς ιδιόμελα λιτῆς μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, ὅποτε ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς δέον νὰ λεχθῇ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου.¹⁰¹⁷

1523. Ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου.

Ποίημα Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου.¹⁰¹⁸

Ἦχος πλ. α'. (Τὸν συνάναρχον Λόγον).

Ἀγρευθεὶς οὐρανόθεν * πρὸς τὴν εὐσέβειαν * κατηκολούθησας χαίρων, * ὡσπερ ὁ Παῦλος, Χριστῷ, * τῶν μαρτύρων καλλονή, * μάρτυς Προκόπιε· * ὅθεν δυνάμει τοῦ Σταυροῦ * ἀριστεύσας εὐκλεῶς * κατήσχυνας τὸν Βελίαρ· * οὐ τῆς κακίας ἀτρώτους * σῶξε τοὺς πίστει σε γεραίροντας.

Τῆ Θ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Παγκρατίου
ἐπισκόπου Ταυρομενίας.

1524. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ γ' τοῦ μηνός (§ 1507).

Τῆ Ι' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα πέντε μαρτύρων
τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας.

1525. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ γ' τοῦ μηνός (§ 1507).

Τῆ ΙΑ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας καὶ πανευφήμου μεγαλομάρτυρος Εὐφημίας.

Α'.

1526. Ἐὰν ἡ μνήμη τῆς ἁγίας τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 195-198). Ἐν τῷ Ὁρθρῷ κανόνες τῆς Θεοτόκου¹⁰¹⁹ καὶ τῆς

1016. Τὸ ΤΜΕ οὐδὲν προβλέπει περὶ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Προκοπίου, τοῦτο δὲ ἔχει ὡς συνέπειαν νὰ μὴ λέγεται ὁ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου ἐν Κυριακῇ. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ὅμως εἶναι σχεδὸν πλήρης (πολύ πληρεστέρα τῆς ἀκολουθίας τῆς ἁγίας Κυριακῆς, τῆς ὁποίας ὁ Ἀπόστολος κατὰ τὸ ΤΜΕ, § 4, σ. 287. λέγεται ἐν Κυριακῇ), μόνον καθισμάτων στερουμένη. Διὰ νὰ εἰμεθα λοιπὸν συνεπεῖς, πρέπει ἐν Κυριακῇ νὰ ἐορτάσωμεν τὸν ἅγιον καθ' ἣν τάξιν καὶ τὴν ἁγίαν Κυριακὴν.

1017. Γ. Μπεκατώρου, Τάξις 1973, σ. 183 καὶ ΤΡ σ. 684.

1018. Νέος ἐνιαύσιος, Ἄγ. Ὁρος 2002, σ. 377. Ἐὰν προτιμηθῇ τὸ ἀπολυτικίον τοῦτο, δέον νὰ ψαλῆ θεοτοκίον *Χαῖρε πύλη Κυρίου.*

1019. Κατάλληλος ὁ τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου.

άγιας. Καταβασιαι: *Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος,¹⁰²⁰ Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς άγιας.*

Β'.

1527. Ἐὰν ἡ μνήμη τῆς άγιας τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ' καὶ τῆς άγιας δ'. *Δόξα τῆς άγιας. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκειμενὸν Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς άγιας (ζήτει τῇ κζ' Ἰουλίῳ). Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τῆς άγιας. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου. Ἀπολυτικά τὰ ἀναστάσιμον, τῆς άγιας *Λίαν εὐφρανας τοὺς ὀρθοδόξους καὶ θεοτοκίον Σὲ ἡν μεσιτεύσασαν.**

1528. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτή, ἦτο τὸ ιδιόμελον τοῦ άγιου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τῆς άγιας. Εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς άγιας, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1529. Ἐν τῷ Ὁρθρω εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς μάρτυρας ἐκλογῆς]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον κάθισμα τῆς άγιας καὶ θεοτοκίον. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμενὸν τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς άγιας. Ἀπὸ γ' ὠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς άγιας· εἶτα τὸ κάθισμα αὐτῆς μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος¹⁰²¹ καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασιαι: *Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξασποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς άγιας καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς άγιας δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α'. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον... Καὶ β'. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου... (§ 203). Δόξα τὸ ἑωθινόν.¹⁰²² Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

1530. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ὠδῆς τοῦ κανόνος τῆς άγιας, ἦ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς άγιας καὶ τοῦ άγιου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος τῆς άγιας¹⁰²³ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Τῆ IB' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν άγιῶν μαρτύρων Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου.

1531. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ γ' τοῦ μηνός (§ 1507).

1020. Περί τοῦ Ἀποστόλου τῆς άγιας βλ. σημ. 263 τῆ ἰστ' Σεπτεμβρίου.

1021. Τὸ ΤΜΕ (§ 5, σ. 288) ὀρίζει τὸ μὲν ἀναστάσιμον κοντάκιον εἰς τὴν γ' ὠδὴν, τὸ δὲ τῆς άγιας εἰς τὴν στ'. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι δυνατόν νὰ ἐχῇ ἐφαρμογὴν μόνον ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ Κωνσταντινουπόλεως, ἐνθα εὐρίσκεται τὸ ἱερόν λείψανον τῆς άγιας, καὶ ἄπου ἄλλου ἄγεται πανηγυρις πρὸς τιμὴν αὐτῆς.

1022. Τὸ ΤΜΕ (ἐνθ' ἄνωπ.) ὀρίζει μόνον διὰ τὸν πατριαρχικὸν ναὸν τὸ δοξαστικὸν τῆς άγιας. Τοῦτο δυνατόν νὰ ἰσχύσῃ καὶ εἰς ναοὺς τιμωμένων ἐπ' ὀνόματι τῆς άγιας ἢ πανηγυρίζοντας τὴν μνήμην αὐτῆς.

1023. Βλ. σημ. 263 τῆ ἰστ' Σεπτεμβρίου.

ΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ

ἥτις συμπίπτει ἀπὸ ἰγ' ἕως ιθ' τοῦ μηνός.

Μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

1532. Ἡ ἀκολουθία τῶν πατέρων μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων τῆς Ζ' Οἴκουμ. Συνόδου (ια' Ὀκτωβρίου, §§ 343-346). Ἄλλ' εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ ἀναστάσιμα σί' καὶ τῶν πατέρων δ'. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου ὡς συνήθως. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν πατέρων. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας καταλιμπάνεται ἢ ψάλλεται ὡς ὀρίζεται κατωτέρω δι' ἐκάστην ἡμέραν.

ΤΗ ΙΓ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
Στεφάνου τοῦ Σαββαΐτου.

1533. Ἐν καθημερινῇ ἢ ἀκολουθίᾳ τοῦ ἀρχαγγέλου καὶ τοῦ ὁσίου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Ἐπὶ τὸ ἑορταστικώτερον ὁμως δυνατὸν ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ νὰ γίνῃ εἴσοδος, ψαλλομένου εἰς τὸ *Καὶ νῦν τοῦ θεοτοκίου Συγχάρητε ἡμῖν ἅπανσαι αἱ τῶν παρθένων χοροστασίαι* (ζήτηι τῇ σί' Σεπτ. ἢ τῇ ἡ' Νοεμβρ.) καὶ μετὰ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀρχαγγέλου *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ νὰ ψαλοῦν καθίσματα (τὰ τῆς σί' Σεπτ.), καταβασίαι *Ἀνοιξω τὸ στόμα μου καὶ δοξολογία μεγάλη*. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ δυνατὸν νὰ ψαλοῦν τὰ εἰς ἀσωμάτους ἀντίφωνα (§ 206). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ ἀρχαγγέλου.

Ἐν Κυριακῇ, ἐπειδὴ τελεῖται ἡ μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἢ μὲν ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καταλιμπάνεται, ἢ δὲ τοῦ ἀρχαγγέλου ψάλλεται τῇ ιθ' μετὰ τῆς τοῦ ἀποστόλου Ἀκύλα κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν.¹⁰²⁴

ΤΗ ΙΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀκύλα.

1534. Ἐν καθημερινῇ ἢ ἀκολουθίᾳ τοῦ ἀποστόλου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦα (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐάν ὁμως τύχῃ ἐν ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ, συμπάλλεται μετὰ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἀποστόλου καὶ ἡ τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ, (ἥτις καὶ προηγείται), ὡς ὀρίζεται ἀνωτέρω (§ 1533).

Ἐν Κυριακῇ ἢ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου καταλιμπάνεται, ψάλλεται δὲ ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῶν ἁγίων πατέρων (§ 1532).

ΤΗ ΙΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Κηρύκου καὶ Ἰουλίτης.

1535. Ἐν καθημερινῇ ἢ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ τῆς Παρακλητικῆς κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεὸς Κύριος (§§ 162-164). Εἰς τὸ

1024. Κατὰ τὸ TP (σ. 688).

Κύριε ἐκέκραξα τὰ στιχηρὰ τῶν ἁγίων εἰς στ'. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Δυνατὸν ὅμως νὰ ψαλῆ ἢ ἐν τῷ τέλει τοῦ Μηναιῖου ὑπάρχουσα ἐορτάσιμος ἀκολουθία τῶν ἁγίων ἄνευ τῆς Παρακλητικῆς. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῶν ἁγίων.

Ἐν Κυριακῇ ἢ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται ἢ μετατίθεται εἰς τὴν ιστ' τοῦ μηνὸς καὶ συμψάλλεται μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀθηνογένους, προηγείται δὲ ἢ τῶν μαρτύρων. Ἐὰν ὅμως ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν ἁγίων, συμψάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτῶν τῇ Κυριακῇ κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Β' τῆς μνήμης τῆς ἁγίας Μαρίνης (§§ 1541-1544).

Τῆ Ιστ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀθηνογένους
ἐπισκόπου Πηδαχθόης.

1536. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιδ' τοῦ μηνὸς (§ 1534).

Ἐὰν ὅμως τύχῃ ἐν ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ, δυνατὸν νὰ συμπαλῆ καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης, ὡς ὀρίζεται ἀνωτέρω (§ 1535).

Τῆ Ιζ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς

Μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Μαρίνης.¹⁰²⁵

Α'.

1537. Ἐὰν ἡ μνήμη τῆς ἁγίας τύχῃ ἐν καθημερινῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιᾶκὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ τῆς ἁγίας εἰς στ'. *Δόξα, Ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως. Καὶ νῦν, Παρῆλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου* (ἐν ἐσπέρᾳ Παρασκευῆς τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχοῦ τῆς ἐβδομάδος). Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. (Δυνατὸν νὰ λεχθοῦν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς κζ' τοῦ μηνὸς). Ἀπόστιχα τὰ προσόμοια *Δεῦτε φιλομάρτυρες πιστῶς. Δόξα, Ἐκ δεξιῶν τοῦ Σωτῆρος. Καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῆς ἀθληφόρου. Ἀπολυτίκιον Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον* (ἢ τὸ ἐν § 1545 *Μνηστευθεῖσα τῷ Λόγῳ* καὶ θεοτοκίον *Χαίρε, πύλη Κυρίου*).

1538. Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ τῆς ἁγίας, προτασσομένου τοῦ ἰδιομέλου τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· εἴτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας, ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1539. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὸ ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ θεοτοκίον ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τῆς ἁγίας μετὰ τῶν θεοτοκίων (τὰ τῆς ἁγίας Παρα-

1025. Ὡς παρατηρεῖ ὁ Γ. Μπεκατώρος (Τάξις 1983, σ. 209), ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας Μαρίνης, ἐλλιπὴς οὖσα ἀρχικῶς, συνελπηρώθη σὺν τῷ χρόνῳ, προφανῶς λόγῳ τῆς ἀύξανομένης πρὸς τὴν μάρτυρα τιμῆς, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ καταστῇ πλήρως ἐορτάσιμος, διότι ἐλλείπουν μὲν καθίσματα διὰ τὰς δύο στιχολογίας, διατηροῦνται δὲ ἐν τῷ Μηναιῖῳ ἀντὶ καταβασίων οἱ ἐπισφραγιζόντες τὰς ψῆδας γ', στ', η' καὶ θ' εἰρημοί. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἁγία τιμᾶται γενικῶς, εἴθισται νὰ ψάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτῆς ἐορτάσιμος συμπληρουμένη διὰ τῶν καθισμάτων τῆς ἁγίας Παρασκευῆς. Κατὰ τὸν τύπον τοῦτον διετεπύσωμεν τὴν τάξιν τῆς ἀκολουθίας. Διὰ τὴν περίπτωσιν δὲ ἐπὶ ἐπισημοτέρου ἐορτασμοῦ τῆς μνήμης τῆς ἁγίας, δεδομένου ὅτι πλείστοι ναοὶ τιμῶνται ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς, παραθέτομεν ἐν § 1545 τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα.

σκευῆς). Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες: τῆς Θεοτόκου (ὁ τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως) μετὰ τῶν εἰρωμῶν καὶ οἱ δύο τῆς ἁγίας. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα τῆς ἁγίας καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἁγίας καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: Ἐνοιξὼ τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τῆς ἁγίας καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια Πολυώδυνα βάσανα εἰς δ'. Δόξα, Ἀθλητικὴν ὁδεύουσα ὁδόν. Καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῆς ἀθληφόρου. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας.

1540. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος τῆς ἁγίας καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ β', ἦ] τὰ εἰς μνήμας μαρτύρων ἀντίφωνα (§ 208). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν. Εἶδομεν τὸ φῶς.

B'.

1541. Ἐὰν ἡ μνήμη τῆς ἁγίας τύχη τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων πατέρων, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῶν πατέρων γ' καὶ τῆς ἁγίας γ'. Δόξα, Τὰς μυστικὰς σήμερον. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Ἐκ δεξιῶν τοῦ Σωτήρος. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου.¹⁰²⁶ Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων, τῆς ἁγίας Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ (ἦ τὸ ἐν § 1545) καὶ τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον.

1542. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τῆς ἁγίας μετὰ τοῦ δοξαστικοῦ αὐτῆς ὡς ἄπλου ἰδιόμελου. Δόξα τῶν πατέρων Ἀποστολικῶν παραδόσεων. Καὶ νῦν, Ἀσπόρως ἐκ θείου Πνεύματος (ἀμφότερα ζήτηι εἰς τὰ ἀπόστιχα). Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν πατέρων, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1543. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικού ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ εἰς τῶν πατέρων καὶ ὁ εἰς τῆς ἁγίας. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος: εἶτα καθίσματα τῶν πατέρων, τῆς ἁγίας καὶ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς Κυριακῆς. Καταβασίαι: Ἐνοιξὼ τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων, τῆς ἁγίας καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τῶν πατέρων γ' καὶ τῆς ἁγίας γ'¹⁰²⁷ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α'.

1026. Τὸ ΤΜΕ (§ 2, σ. 290) ὀρίζει Καὶ νῦν τῶν πατέρων. Ἀλλ' ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐσημείωσαμεν (σμη. 949, 959 καὶ 971), τὰ δοξαστικά τῶν ἁγίων δὲν εἶναι ὀρθόν νὰ χρησιμοποιοῦνται ὡς ἐπισφραγιστικά ἄλλων δοξαστικῶν. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον, τὸ δὲ δοξαστικὸν τῶν πατέρων ἐτάξαμεν εἰς τὴν λιτήν.

1027. Τὸ ΤΜΕ (ἐνθ' ἄνωτ.) ἀποσιωπᾷ τελειῶς τὰ τῶν αἰνων, ἀφῆνον οὕτω νὰ ἐννοηθῇ ὅτι δὲν ψάλλονται στιχηρὰ τῆς ἁγίας. Τὰ ΤΚ (σ. 132) καὶ ΤΡ (σ. 682) ὀρίζουν ἀναστάσιμα δ', τῶν πατέρων γ' καὶ τῆς ἁγίας γ', ἀναβιβάζοντα οὕτω τὰ στιχηρὰ εἰς ι'. Ἡμεῖς ἠκολουθήσαμεν τὴν καὶ εἰς ἄλλας ἀντιστοιχοῦς περιπτώσεις μνημῶν ἁγίων τηρουμένην τάξιν (βλ. καὶ Γ. Μπεκατόρου, Τάξις 1983, σ. 207).

Υπομένων ύπέμεινα τὸν Κύριον... Καὶ β'. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου... (§ 203). Δόξα. Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορὸς. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1544. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τῆς ἁγίας, ἦ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν ἀπολυτικία· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων, τῆς ἁγίας καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχοῦ] Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος τῆς ἁγίας¹⁰²⁸ καὶ Εὐαγγέλιον τῶν πατέρων. Εἰς τὸ Ἐξαιρετικῶς τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

1545. Συμπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας τῆς ἁγίας.

ΕΝ Τῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Ἀναγνώσματα τὰ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος (κζ' Ἰουλίου).

Ἀπολυτικίον.

Ποίημα Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου.¹⁰²⁹

Ἦχος πλ. α'. (Τὸν συνάναρχον Λόγον).

Μησηυθεῖσα τῷ Λόγῳ, * Μαρίνα ἐνδοξε, * τῶν ἐπιγείων τὴν σχέσιν * πᾶσαν κατέλι-
πες * καὶ ἐνήθλησας λαμπρῶς * ὡς καλλιπάρθενος· * τὸν γὰρ ἀόρατον ἐχθρὸν * κατεπάτη-
σας στερωῶς * ὀφθέντα σοι, ἀθληφόρε. * Καὶ νῦν πηγάζεις τῷ κόσμῳ * τῶν ἰαμάτων τὰ χαρί-
σματα.

Θεοτοκίον. Χαῖρε, πύλη Κυρίου.

ΕΝ Τῷ ΟΡΘΡῳ

Μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν τὰ καθίσματα τῆς ἁγίας Παρασκευῆς μετὰ τῶν θεοτο-
κίων αὐτῶν (κστ' Ἰουλίου).

Μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα.

Ἦχος δ'. (Ταχὺ προκατάλαβε).¹⁰³⁰

Ἀνδρείαν καὶ φρόνησιν * σὺ κεκτημένη, σεμνή, * τελείως κατεπάλαισας * ὄφιν ἀρχέκα-
κον, * Μαρίνα πανεύφημη· * ἥσχυνας Ὀλυβρίου * τὰς πικρὰς τιμωρίας, * εὐφρανας ἀσω-
μάτων * τὰς χορείας ἀθλοῦσα· * διὸ καὶ ἐορτάζομεν, * μάρτυς, τὴν μνήμην σου.

1028. Τὸ ΤΜΕ (ἐνθ' ἄνωγ.) ὀρίζει Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον τῶν πατέρων. Ἐφ' ὅσον ὁμως ἡδὴ ἡ μνήμη τῆς ἁγίας ἔχει προσλάβει ἐορταστικὸν χαρακτῆρα, ὀρθὸν εἶναι νὰ λεχθῇ ὁ Ἀπόστολος αὐτῆς, ὡς γίνεται εἰς ἀντιστοιχοῦς περιπτώσεις μνημῶν ἄλλων ἁγίων (βλ. π.χ. ΤΜΕ ιβ' Δεκ. § 4, σ. 114).

1029. Νέος ἐνιαύσιος στέφανος, Ἄγ. Ὅρος 2002, σ. 389.

1030. Γ. Μπεκατώρου, Τάξις 1956, σ. 151, σημ. 6. Τὸ τέλος τοῦ καθίσματος ἔχον οὕτω: Διὸ ἀπαύτως πρέ-
σβευε Χριστῷ * εἰς τὸ σωθῆναι ἡμᾶς, διὰ τὸ παρῶρρυθμον αὐτοῦ ἀντικατεστήσαμεν διὰ τοῦ τέλους τοῦ προ-
σομοίου καθίσματος τῆς ἁγίας Κυριακῆς.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἡ μόνη κηύσασα (ζήτει τῆ ἰστ' Ἰουλίου μετὰ τὴν γ' ὥδην).

Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου.

Προκείμενον. Ἦχος δ'.

Υπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου. (Ψαλμ. λθ' 1)

Στίχ. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατεύθυνε τὰ διαβήματά μου. (Ψαλμ. λθ' 3)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ὁμοιωθὴ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις... (Ζήτει τῷ Σαββάτῳ τῆς ΙΖ' ἑβδομάδος Ματθαίου).

Ὁ ν' ψαλμός. Δόξα, Ταῖς τῆς ἀθληφόρου. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Στίχ. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός... καὶ τὸ ἰδιόμελον Ὡσπερ ἀλάβαστρον μύρου (Ζήτει εἰς τὴν λιτήν).

Τῆ ΙΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Αἰμιλιανοῦ.

1546. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦα (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῶν ἁγίων πατέρων (§ 1532).

Τῆ ΙΘ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Μακρίνης καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δίου.

1547. Ἐν καθημερινῇ αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἁγίων μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλονται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦα (§§ 165-167). Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα μόνα τὰ στιχηρὰ τῶν ἁγίων. Ἐν τῷ Ὄρθῳ κανόνες· ὁ εἰς τῆς Παρακλητικῆς καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος καὶ ἡ τῶν ἁγίων πατέρων (§ 1532).

Τῆ Κ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προφήτου Ἠλιού τοῦ Θεοβίτου.

Α'.

1548. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ προφήτου τύχῃ ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 195-198). Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων Καὶ νῦν, Θεο-

τόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος...μετὰ τοῦ προφήτου. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ κανόνες· τῆς Θεοτόκου¹⁰³¹ καὶ οἱ δύο τοῦ προφήτου. Καταβασίαι· Ἄνοιξω τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν δυνατὸν νὰ ψαλοῦν τὰ δύο πρῶτα ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148) μετὰ τοῦ ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός εἰς τὸ β', ὡς τρίτον δὲ τὸ κάτωθι.

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος δ'. (Ψαλμὸς λβ')

Στίχ. α'. Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ· τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεῖσι. (λβ' 1)

Ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος...

Στίχ. β'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ ἐν κιθάρα, ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψάλατε αὐτῷ. (λβ' 2)

Ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος...

Στίχ. γ'. Ἄσατε αὐτῷ ᾄσμα καινόν, καλῶς ψάλατε αὐτῷ ἐν ἀλαλαγμῷ. (λβ' 3)

Ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος...

Κοντάκιον· Προστασία τῶν Χριστιανῶν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ προφήτου. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ.

Β'.

1549. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ προφήτου τύχη ἐν Κυριακῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Β' τῆς μνήμης τῆς ἁγίας Εὐφημίας (§§ 1527-1530) ἐξαιρουμένου τοῦ πολυελέου. Μετὰ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου θεοτοκίον *Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*. Εἰς τὰ δύο τελευταῖα σιχηρὰ τῶν αἰῶνων σίχοι:

α'. *Μὴ ἄπτεσθε τῶν χριστῶν μου καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρεῦσθε.* (Ψαλμ. ρδ' 15)

β'. *Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.* (Ψαλμ. ρθ' 4).

Κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι].

Τῆ ΚΑ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν Ἰωάννου καὶ Συμεῶν
τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ.

1550. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ γ' τοῦ μηνὸς (§ 1507).

Τῆ ΚΒ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μυροφόρου καὶ ἰσαποστόλου Μαρίας
τῆς Μαγδαληνῆς.

1551. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κυρίου (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας.¹⁰³² Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

1031. Κατάλληλος ὁ ἐν τῇ κζ' τοῦ μηνὸς Ὡς ὠραίαν ὡς περικαλλῆ μετὰ τῶν εἰρμῶν.

1032. Ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ ὀρίζεται ἡ περικοπή Λουκᾶ ἡ' 1-3, ἐν τῇ ὁποία γίνεται μνεῖα τῶν ὑπηρετουσῶν τὸν Κύριον γυναικῶν, μία τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ἡ Μαγδαληνῆ. Εὐστοχώτερον ὁμῶς θεωροῦμεν νὰ ἀναγνωσθῇ τὸ Η' ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΚΓ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Φωκά.

1552. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΚΔ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Χριστίνης.

1553. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. §§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* μόνα τὰ στιχηρὰ τῆς ἁγίας εἰς σ΄. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τῆς ἁγίας δ΄ μετὰ τῶν εἰς γυναῖκας μάρτυρας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 203). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΚΕ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας θεοπρομήτορος Ἄννης.

Α΄.

1554. Ἐὰν ἡ μνήμη τῆς ἁγίας τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Τὸ ἀπολυτικίον ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ Θεοῦ Κύριος δις. Κανόνες τῆς Θεοτόκου¹⁰³³ καὶ τῆς ἁγίας. Καταβασίαι· Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν δυνατὸν νὰ ψαλοῦν ἀντίφωνα ὡς ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ (§ 1548). Κοντάκιον τῆς ἁγίας· Προγόνων Χριστοῦ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας. Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

Β΄.

1555. Ἐὰν ἡ μνήμη τῆς ἁγίας τύχη ἐν Κυριακῇ, ἡ ἀκολουθία μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Β΄ τῆς μνήμης τῆς ἁγίας Εὐφημίας (§§ 1527-1530) μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν: Εἰς τὰ ἀπόστιχα *Δόξα, καὶ νῦν* τῆς ἁγίας. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον (ἐν τῷ Ὁρθρῳ δις) καὶ τὸ τῆς ἁγίας. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή

1033. Κατάλληλος ὁ τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου μετὰ τῶν εἰρωμῶν.

τοῦ ἤχου ὡς συνήθως. Ἐν τῷ Ὁρθρω [τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος] καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τῆς ἁγίας δ΄ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α΄. Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεσις. (Ψαλμ. λβ΄ 1)

β΄. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα. (Ψαλμ. ρια΄ 1)

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον Προγόνων Χριστοῦ. Κοινωνικόν: Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι].

Τῆ ΚΣΤ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἱερομαρτύρων Ἐρμολάου, Ἐρμίπτου καὶ Ἐρμοκράτους καὶ τῆς ἁγίας ὀσιομάρτυρος Παρασκευῆς.

Α΄.

1556. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Καὶ ἐάν μὲν γίνῃ εἴσοδος ἐν τῷ Ἐσπερινῷ, μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων ψάλλεται *Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσει σε*, μετὰ δὲ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἁγίας θεοτοκίου *Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι*, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρω καταβασίαι Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Ἐάν ὁμως δὲν γίνῃ εἴσοδος, μετὰ τὸ δοξαστικὸν δέον νὰ ψαλῆ θεοτοκίον καθημερινόν (οἶον *Οὐδεὶς προστρέχων ἐπὶ σοί*, ὅπερ ζῆτει ἐν τῷ Ἐσπερινῷ τῆς ιγ΄ Ἰουλίου), μετὰ δὲ τὸ ἀπολυτικίον ἐπίσης θεοτοκίον καθημερινόν, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρω ἀντὶ καταβασίων οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τῆς ἁγίας εἰς τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν γ΄, στ΄, ἦ΄ καὶ θ΄. Δυνατὸν ὁμως νὰ ψαλῆ ἐπὶ τὸ ἑορταστικώτερον μόνῃ ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Α΄ τῆς μνήμης τῆς ἁγίας Μαρίνης (§§ 1537-1540) πλὴν τῆς λιτῆς, καταλιμπανομένης τῆς ἀκολουθίας τῶν ἱερομαρτύρων. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει δέον νὰ λεχθῇ Ἀπόστολος τῆς ἁγίας Ἀδελφοί, *πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν* (ζῆτει τῇ Πέμπτῃ τῆς ΙΕ΄ ἑβδομάδος).¹⁰³⁴

Β΄.

1557. Ἐάν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν Κυριακῇ, ἡ μὲν ἀκολουθία τῶν ἱερομαρτύρων καταλιμπάνεται, ἡ δὲ τῆς ἁγίας μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Β΄ τῆς μνήμης τῆς ἁγίας Κυριακῆς (§§ 1516-1519). Μετὰ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἁγίας θεοτοκίου *Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι*.¹⁰³⁵

Τῆ ΚΖ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος καὶ ἱαματικοῦ Παντελεήμονος.

Α΄.

1558. Ἐάν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 195-198). Καταβασίαι: *Χοροὶ Ἰσραὴλ*. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἀντὶ

1034. Ἡ ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου ὀριζομένη διὰ σήμερον περικοπὴ *Τέκνον Τιμόθεε, οἱ καλῶς διακονήσαντες, ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἱερομάρτυρας καὶ ὄχι εἰς τὴν ἁγίαν Παρασκευὴν*. Ἐπομένως, ἐάν δὲν ψαλῆ ἡ ἀκολουθία τῶν ἱερομαρτύρων, ἡ περικοπὴ αὕτη δὲν ἔχει θέαν. Ὁρθότερον τὸ Μηναῖον σημειοῖ: «Εἰς τὴν Λειτουργίαν ζῆτει τὰ ἐλλείποντα τῆ δ΄ Δεκεμβρίου».

1035. Βλ. προηγουμένην σημείωσιν.

τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν δυνατὸν νὰ λεχθοῦν τὰ εἰς μνήμας μαρτύρων ἀντίφωνα (§ 208).
Κοντάκιον· Ἐπί τοῦ ὄρους μετεμορφώθης. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνι-
κόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

B'.

1559. Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν Κυριακῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Β' τῆς μνήμης τῆς ἁγίας Εὐφημίας (§§ 1527-1530) μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν: Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων Καὶ νῦν, Ἀνύμφευτε Παρθένε. Καταβασίαι· Χοροὶ Ἰσραὴλ. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τοῦ ἁγίου, τὸ ὁποῖον εἶναι συγχρόνως καὶ θεοτοκίον. Εἰς τὰ δύο τελευταῖα σιχηρὰ τῶν αἰῶνων οἱ εἰς μεγαλομάρτυρας στίχοι (§ 203). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον Ἐπί τοῦ ὄρους μετεμορφώθης.

1560. ΣΗΜ. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς ε' Αὐγούστου (ἐκτός τῆς α' Αὐγ.) κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ ἑορτὰς ψάλλονται καταβασίαι Χοροὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον Ἐπί τοῦ ὄρους μετεμορφώθης, (ἐκτός τῆς α' καὶ ε' Αὐγ.).

Τῆ ΚΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ διακόνων Προχοῦρου,
Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενά.

1561. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλουῖα (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τῶν ἁγίων, Εὐαγγέλιον δὲ καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ ΚΘ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλινίκου καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδότῃς.

1562. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κη' τοῦ μηνός (§ 1561).

Τῆ Λ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἀποστόλων Σίλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος,
Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου.

1563. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κη' τοῦ μηνός (§ 1561).

Τῆ ΛΑ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Προεόρτια τῆς προόδου τοῦ τιμίου Σταυροῦ
καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Εὐδοκίμου.

Α'.

1564. Ἐὰν τὰ προεόρτια τύχουν ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία μετὰ τῆς Παρακλητικῆς τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ προεόρτια σιχηρὰ καὶ τὰ τοῦ

ἀγίου. Δόξα τοῦ ἀγίου. Καί νῦν τοῦ Σταυροῦ. Ἀπόστιχα τῆς Ὁκτωήχου. Δόξα, καί νῦν τοῦ Σταυροῦ. Ἀπολυτίκια· τοῦ ἀγίου καί τοῦ Σταυροῦ. Ἐν τῷ Ὁρθρω ἡ ἀκολουθία τῆς Ὁκτωήχου καί τοῦ ἀγίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καί κοινωνικόν τῆς ἡμέρας. Δυνατόν ὅμως νά παραλειφθῇ τελείως ἡ ἀκολουθία τῆς Ὁκτωήχου, συμπληρουμένης τῆς προεορτίου δι' ὕμνων ἐκ τῶν προεορτιῶν καί μεθεόρτων τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ¹⁰³⁶ ὡς ἀκολουθῶς.

1565. Συμπλήρωσις τῆς προεορτίου ἀκολουθίας τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

ΕΝ Τῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Ἀπόστιχα στιχηρά.

Ἦχος πλ. β'. (Τριήμερος ἀνάστης).

Ραπίσματα ὑπὲρνεκας...

Στίχ. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.
(Ψαλμ. ἠ' 5)

Τιμῶ σου τὸν Σταυρόν, ἀγαθέ...

Στίχ. Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.
(Ψαλμ. σγ' 10)

Σταυρῷ προσηλωθεὶς δι' ἐμέ...

(Ζῆτει εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἰστ' Σεπτεμβρίου).

Ἀπολυτίκιον προεόρτιον.¹⁰³⁷

Ποίημα Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου.

Ἦχος α'. (Χορὸς ἀγγελικός).

*Τὸν τίμιον Σταυρόν, * τὸ σωτήριον ὄπλον, * δεξώμεθα, πιστοί, * καθαρᾶ διανοία· * προ-
έρχεσθαι μέλλει γάρ, * θείαν χάριν δωρούμενος * καὶ ἰώμενος * ψυχῶν ὁμοῦ καὶ σωμα-
των * τὰ νοσήματα * δι' ἐνεργείας ἀρρήτου * Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.*

ΕΝ Τῷ ΟΡΘΡῳ

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν κάθισμα.

Ἦχος α'. (Τὸν τάφον σου Σωτήρ).

Ὁ ἄνω ὡς Θεός... (Ζῆτει τῇ ιη' Σεπτεμβρίου).

Δόξα, καὶ νῦν. Τὸ αὐτό.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν ὅμοιον.

Ἀπλώσας ἐν Σταυρῷ... (Ζῆτει τῇ ιθ' Σεπτεμβρίου).

Δόξα, καὶ νῦν. Τὸ αὐτό.

1036. Συμπλήρωσιν τῆς προεορτίου ἀκολουθίας ποιοῦνται τὰ ΤΠ (σ. 239) καὶ ΤΔ (προσθήκη μετὰ τὴν σ. 378) ὀρίζοντα προεόρτιον κανόνα. Ἀναθῆτως τὸ ΤΜ (σ. 301-302) ἀφαίρει τελείως τὰ προεόρτια.

1037. Νέος ἐνιαύσιος στέφανος, Ἁγ. Ὅρος 2002, σ. 296.

Κανών προεόρτιος.

Ἄγαλλου, οὐρανέ... (Ζήτει τῆ ἰγ' Σεπτεμβρίου).

Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν κάθισμα τοῦ ἁγίου Εὐδοκίμου.

Δόξα, καὶ νῦν. Τοῦ Σταυροῦ.

Ἦχος δ'. (Ὁ ἠψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ).

Ἐν παραδείσῳ με δεινῶς πεπνωκότα... (Ζήτει τῆ ιη' Σεπτεμβρίου).

Μετὰ τὴν στ' ᾠδὴν κοντάκιον προεόρτιον.¹⁰³⁸

Ποίημα Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου.

Ἦχος β'. (Τὰ ἄνω ζητῶν).

Ἦς θεία λαμπὰς * προέρχεται τοῖς πέρασι * Χριστοῦ ὁ Σταυρός, * δι' οὗ ζωὴ δεδώρηται * προσέλθωμεν οὖν, ἄνθρωποι, * καὶ ὀψωθῶμεν τούτου τῆ χάριτι * ὁ γὰρ ἐν τούτῳ προσπαγεῖς * παρέχει τοῖς πᾶσιν ἰλασμόν καὶ ζωὴν.

Ἐξαποστειλάριον τοῦ Σταυροῦ.

Σταυρὸς τοῦ κόσμου πέφυκε σωτηρία... (Ζήτει τῆ ιστ' Σεπτεμβρίου).

Ἀπόστιχα προσόμοια.

Ἦχος β'. (Ὀἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ).

Ἦλην φθοροποιόν... καὶ τὰ μετ' αὐτὸ μετὰ τοῦ Δόξα, καὶ νῦν. (Ζήτει εἰς τὸν Ὅρθρον τῆς ιθ' Σεπτεμβρίου).

B'.

1566. Ἐὰν τὰ προεόρτια τύχουν ἐν Κυριακῇ,¹⁰³⁹ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τοῦ Σταυροῦ γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα, Σὺ μου σκέπη κραταιά. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου Παντὸς δικαίου μνήμη. Καὶ νῦν, Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον.

1567. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου ὡς συνήθως.

1568. Ἐν τῷ Ὅρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικού εἰς τὴν α' στιχολογίαν. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος μετὰ στίχου Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε, ὁ προεόρτιος μετὰ στίχου Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σώσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου καὶ ὁ τοῦ ἁγίου μετὰ στίχου Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ προεόρτιον. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος

1038. Αὐτόθι σ. 408.

1039. Κατὰ τὸ ΤΜΕ (σημειώσεις ἐν τέλει τοῦ μηνὸς Ἰουλίου, σ. 294) «ἡ προεόρτιος ἀκολουθία καταλιμπανεται, μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῷ Ὅρθρῳ κανόνος προεορτίου». Ἀντιθέτως τὸ ΤΔ (ἐνθ' ἄνωγ.) ὀρίζει καὶ ἐν Κυριακῇ τὴν προεόρτιον ἀκολουθίαν καὶ τὴν τοῦ ἁγίου, τοῦτο δὲ ἐπράξαμεν καὶ ἡμεῖς, ἐφ' ὅσον ἤδη συνελληρώσαμεν τὴν προεόρτιον ἀκολουθίαν.

καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· *Χοροὶ Ἰσραήλ*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαλοστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ προεόρτια δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α'. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν... Καὶ β'. Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν... (§ 1565). Δόξα τὸ ἔθθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερυλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1569. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἀναστάσιμα καὶ δ' ἐκ τῆς σ' ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου] Δόξα, καὶ νῦν τὸ προεόρτιον κοντάκιον. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

ΜΗΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ἔχων ἡμέρας λα'.

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας ιγ' καὶ ἡ νύξ ὥρας ια'.

Τῆ Α' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Ἡ πρόοδος τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ καὶ μνήμη τῶν ἁγίων ἑπτὰ μιστηρίων τῶν Μακκαβαίων, τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Ἐλεαζάρου καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Σολομονῆς.

Α'.

1570. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν καθημερινῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμαϊκὸν [καὶ τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Σταυροῦ γ' καὶ τῶν ἁγίων γ'. *Δόξα, Οἱ ἅγιοι Μακκαβαῖοι. Καὶ νῦν, Ὁν περ πάλαι Μωυσης. Εἴσοδος,*¹⁰⁴⁰ *τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα τοῦ Σταυροῦ μετὰ τῶν στίχων Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν... καὶ Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν... (βλ. § 1565). Δόξα, Ψυχὰι δικαίων. Καὶ νῦν, Ἡ φωνὴ τοῦ προφήτου σου Μωυσέως. Ἀπολυτίκια: τῶν ἁγίων καὶ τοῦ Σταυροῦ.*

1571. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Σταυροῦ, τῶν ἁγίων καὶ πάλιν τοῦ Σταυροῦ.¹⁰⁴¹ [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τοῦ Σταυροῦ ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες: ὁ τοῦ Σταυροῦ μετὰ τῶν εἰρημῶν καὶ μετὰ στίχου *Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου καὶ ὁ τῶν ἁγίων μετὰ στίχου Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ καὶ κάθισμα τῶν ἁγίων καὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἀφ' σ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν ἁγίων καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: *Σταυρὸν χαράξας. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τῶν ἁγίων καὶ τοῦ Σταυροῦ. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Σταυροῦ γ' καὶ τῶν ἁγίων ἰδιόμελα γ'. Δόξα, Τὸν κατὰ Μακκαβαίων συγκροτηθέντα πόλεμον. Καὶ νῦν, Ὁ συμμαχήσας, Κύριε. Δοξολογία μεγάλη, καὶ γίνεται ἡ πρόοδος τοῦ τιμίου Σταυροῦ ὡς ἀκολούθως:*¹⁰⁴²*

Εἰσοδεύει ὁ ἱερεὺς φέρων τὸν Σταυρὸν ἐπὶ δίσκῳ μετ' ἀνθέων καὶ τριῶν κηρῶν, προηγουμένων λαμπάδων καὶ θυμιατοῦ καὶ τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ ἀσματικὸν Ἅγιος ὁ Θεός· ὅταν δὲ φθάσῃ εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου εὐρίσκεται προηγουμένως τετραπόδιον, περιέρχεται αὐτὸ τρίς· ἔπειτα ἰστάμενος εἰς τὸ δυτικὸν μέρος αὐτοῦ καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολάς ἐκφωνεῖ: *Σοφία· ὀρθοί·* καὶ ἀποθέτει τὸν δίσκον ἐπὶ τοῦ τετραποδίου. Ἐπειτα θυμιᾷ κύκλῳ τοῦ τετραποδίου περιερχόμενος αὐτὸ τρίς καὶ ψάλλον τὸ *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνουν καὶ οἱ χοροὶ ἀνά μιαν. Ἐἶτα ἀποδοῖς τὸ θυμιατὸν προσκυ-*

1040. Εἴσοδον ὀρίζουν τὰ ΤΜΕ (§ 1, σ. 295) καὶ ΤΡ (σ. 704). Τὰ ΤΑΣ (κεφ. κστ'), ΤΠ (σ. 240), ΤΞ (σ. 243) καὶ ΤΚω (σ. 171) δὲν ὀρίζουν εἴσοδον, ἐνῶ τὰ ΤΔ (σ. 379) καὶ ΤΜ (σ. 364) οἷτως λέγουν ὅτι δὲν γίνεται εἴσοδος. Ἐφ' ὅσον ὁμως ἡ ἀκολουθία τοῦ Σταυροῦ ἔχει πλήρως ἑορταστικὸν χαρακτῆρα μετὰ καθισμάτων, καταβασίων καὶ μεγάλης δοξολογίας ἐν τῷ Ὁρθρῷ, ἐθεωρήσαμεν ἀπαραίτητον καὶ τὴν εἴσοδον ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

1041. Τὰ ἀπολυτίκια ἐν τῷ Ὁρθρῷ ὠρίσαμεν κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 379), ΤΚω (σ. 171) καὶ ΤΞ (σ. 243). Τὸ ΤΜΕ (§ 2, σ. 295) ὀρίζει τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων δις καὶ τοῦ Σταυροῦ ἁπλῶς.

1042. Τὸ ΤΜΕ (§ 2, σ. 295) δὲν προβλέπει τὴν τελετὴν τῆς εἴσοδου καὶ προσκυνησμοῦ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, σημειοῖ ὁμως ὅτι ὀρίζει αὐτὴν τὸ ἱεροσολιμητικὸν Τυπικόν. Τὸ ΤΔ (σ. 380), ΤΞ (σ. 344) καὶ ΤΜ (σ. 364) ὀρίζουν αὐτὴν ὡς παρατίθεται ἐνταῦθα, ἐνῶ τὰ ΤΠ (240-241) καὶ ΤΡ (σ. 705) ἀκολουθοῦν τὴν ἐν § 1572 ταύτην.

νεὶ τρεῖς ψάλλον *Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, Δέσποτα, καὶ τὴν ἁγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν*. Οἱ χοροὶ ἐπαναλαμβάνουν αὐτὸ ἀνά μίαν. Καὶ ἀσπάζεται ὁ ἱερεὺς τὸν τίμιον Σταυρόν, ἀκολούθως δὲ ἀσπάζονται αὐτὸν οἱ πιστοὶ, ψαλλομένου τοῦ ἰδιομέλου *Δεῦτε, πιστοί, τὸ ζωοποιὸν ξύλον προσκυνήσομεν*.¹⁰⁴³ Εἶτα τὸ ἀπολυτίκιον *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*.

1572. Ἄλλη τάξις προσκυνήσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ μετὰ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μικροῦ Ἀγιασμοῦ.¹⁰⁴⁴

Γίνεται ἡ εἴσοδος κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν· καὶ ὅταν φθάσῃ ὁ ἱερεὺς εἰς τὰς βασιλικὰς πύλας, ἐκφωνεῖ· *Σοφία· ὀρθοί·* καὶ εἰσοδεύει, ψαλλομένου τοῦ *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου·* καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀποθέτει τὸν δίσκον ἐπὶ τοῦ τετραποδίου, πρὸ τοῦ ὁποῦ ὑπάρχει προηυτρεπισμένον καὶ τὸ δοχεῖον τοῦ Ἀγιασμοῦ. Καὶ εὐθὺς ἄρχεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀγιασμοῦ ἀπὸ τῶν τροπαρίων· *Ἦ τὸ Χαῖρε δι' ἀγγέλου δεξαμένη*. Μετὰ δὲ τὸ *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου* καὶ τὸ *Τῶν σάν δωρεῶν ὁ ἱερεὺς ἀποθέτει* πάλιν τὸν Σταυρόν ἐπὶ τοῦ δίσκου καὶ προσκυνεῖ τρεῖς ψάλλον *Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν*, τὸ ὁποῖον καὶ οἱ χοροὶ ἐπαναλαμβάνουν ἀνά μίαν· καὶ ἀσπάζεται ὁ ἱερεὺς τὸν τίμιον Σταυρόν. Ἀκολούθως, ψαλλομένου τοῦ ἰδιομέλου *Δεῦτε, πιστοί*, ἀσπάζονται καὶ οἱ πιστοὶ τὸν Σταυρόν ραντιζόμενοι συγχρόνως ὑπὸ τοῦ ἱερέως διὰ τοῦ Ἀγιασμοῦ.

1573. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ὥδῃς τοῦ κανόνος τοῦ Σταυροῦ καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς Γ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν (§ 1740) μετὰ τοῦ *ὁ σαρκὶ σταυρωθεῖς*.¹⁰⁴⁵ Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά τοῦ Σταυροῦ, τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ*. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου *Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν*. Ἀπόστολος τῶν ἁγίων (ζητεῖ τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων) καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σταυροῦ (ζητεῖ τῇ Γ' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν).¹⁰⁴⁶ Εἰς τὸ *Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστίν. Κοινωνικόν· Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

Β'.

1574. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιαικόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ'*, τοῦ

1043. Ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη νὰ ψαλοῦν καὶ ἄλλα ἰδιόμελα, ζητεῖται αὐτὰ τῇ ιδ' Σεπτεμβρίου ἢ τῇ Γ' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν.

1044. Κατὰ τὸ ΤΑΣ (κεφ. κοτ'). Τὴν τάξιν τοῦ ΤΑΣ ἀκολουθεῖ κατὰ βᾶσιν καὶ τὸ ΤΡ (σ. 705), τὸ ὁποῖον προσθέτει καὶ τὴν θυμίασιν κύκλῳ τοῦ τετραποδίου μετὰ τὴν ἀπόθεσιν τοῦ δίσκου καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Ἀγιασμοῦ.

1045. Ταῦτα ὠρίσαμεν ἐξ ἰδίας προτοβουλίας ὡς κατὰλληλα ἀντὶ τῶν μὴ ψαλλομένων συνήθως τυπικῶν (βλ. καὶ Γ. Μπεκατόρου, Τάξις 1983, σ. 214, σημ. 89).

1046. Ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον δὲν ὀρίζουν ἀναγνώσματα τοῦ Σταυροῦ, ἀλλὰ μόνον τῶν ἁγίων, ὁμοίως καὶ τὸ ΤΜΕ, τὸ δὲ Μηναῖον σωπᾷ. Τὸ ΤΑΣ ὁμῶς (ἐνθ' ἀνωτ.) ὀρίζει: «Εἰς τὴν Λειτουργίαν ἡ ἀκολουθία σταυρώσεως». Τὸ ΤΔ (σ. 381) ὀρίζει Ἀπόστολον τοῦ Σταυροῦ καὶ τῶν ἁγίων, Εὐαγγέλιον δὲ μόνον τῶν ἁγίων· ἐν σημειώσει ὁμῶς ἐν τῷ περιθωρίῳ ὀρίζει καὶ τοῦ Σταυροῦ Εὐαγγέλιον (τὸ τῆς Γ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν). Τὸ ΤΠ (σ. 241) ὀρίζει ἐπίσης καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σταυροῦ (τὸ τῆς Γ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν ἢ τὸ τῆς Ὑψώσεως). Τέλος τὸ ΤΜ (σ. 305) ὀρίζει τὸ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν πάντα ταῦτα ὠρίσαμεν Ἀπόστολον τῶν ἁγίων καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σταυροῦ, προκρίναντες τὸ τῆς Γ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν, ἐφ' ὅσον καὶ ἡ προσκυνήσις τοῦ Σταυροῦ γίνεται κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ἐξ ἴσου κατὰλληλον ὁμῶς εὐρίσκαμεν καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ ΤΜ ὀριζόμενον Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως.

Σταυροῦ γ' καὶ τῶν ἁγίων γ'.¹⁰⁴⁷ Δόξα τοῦ Σταυροῦ *Ὅνπερ πάλοι Μωϋσῆς. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Ψυχὰι δικαίων. Καὶ νῦν, Ἡ φωνὴ τοῦ προφήτου σου. Ἀπολυτικά:* τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων καὶ τοῦ Σταυροῦ.

1575. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

1576. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Σταυροῦ καὶ ὁ τῶν ἁγίων. Ἀπὸ γ' φῶδης τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ καὶ τὰ καθίσματα τῶν ἁγίων καὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: *Σταυρὸν χαράξας*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων καὶ τοῦ Σταυροῦ. Εἰς τοὺς αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ Σταυροῦ δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν... καὶ Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν...* (βλ. § 1565). Δόξα τὸ ἔωθινόν. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη καὶ ἡ τελετὴ τῆς προσκυνήσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ ὡς διετάχθη ἀνωτέρω* (§ 1571 ἢ 1572), μετ' αὐτὴν δὲ τὸ *Σήμερον σωτηρία* ἢ τὸ *Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*.

1577. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' φῶδης τοῦ κανόνος τοῦ Σταυροῦ καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τῶν ἁγίων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς Γ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν (βλ. § 1740) μετὰ τοῦ *ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν* εἰς τὸ β'.¹⁰⁴⁸ Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ Σταυροῦ, τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, *καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ*.¹⁰⁴⁹ Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου *Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν Παρακλήσεων.

1578. Ἀπὸ τῆς α'¹⁰⁵⁰ μέχρι τῆς ιγ' Αὐγούστου ψάλλονται ἐν τῷ τέλει τοῦ Ἑσπερινοῦ ἡ Μικρὰ καὶ ἡ Μεγάλῃ Παρακλήσις ἐναλλάξ. Ἡ ἑναρξίς γίνεται διὰ τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως, ἐκτός ἐὰν ἡ α' Αὐγούστου τύχη ἐν Κυριακῇ. Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας καὶ τῇ παραμονῇ τῆς Μεταμορφώσεως δὲν ψάλλεται Παρακλήσις, ἐνῶ τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας¹⁰⁵¹ καὶ τῇ ἡμέρᾳ

1047. Τὰ TK (σ. 136) καὶ TME (§ 4, σ. 295) παραλείπουν τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων· δὲν βλέπομεν ὁμοίως τὸν λόγον τῆς παραλείψεως. Ἡ ἐναυθα παρατιθεμένη τάξις ἐλήφθη ἐκ τῶν ΤΔ (σ. 381), ΤΜ (σ. 305-306) καὶ ΤΡ (σ. 706).

1048. Βλ. σημ. 1045.

1049. Τὰ TK (σ. 136) καὶ TME (§ 6, σ. 296) ὀρίζουν τὸ κοντάκιον τῆς Μεταμορφώσεως, ὡλλὰ τοῦτο εἶναι ἀπρόσφορον διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.

1050. Κατὰ τὸ ΤΜ (σ. 304-305) αἱ Παρακλήσεις ἄρχονται ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς λα' Ἰουλίου.

1051. Ὅτι τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας εἰθιστὰ νὰ ψάλλεται ἡ Μεγάλῃ Παρακλήσις σημειοῦται δις ἐν τῷ TME (β' Αὐγ. § 2, σ. 298 καὶ στ' Αὐγ. § 9, σ. 304). Τοῦτο δέον νὰ τηρηθῇ καὶ διὰ τὴν α' Αὐγούστου, ὅταν αὕτη πύχη ἐν Κυριακῇ, ὡς ὀρίζει κατὰ λογικὴν συνέπειαν τὸ ΗΕΕ (1982, σ. 136), δὲν βλέπομεν δὲ τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ τάξις αὕτη δέον νὰ τηρηθῇ «ἀπὸ τῆς πρώτης Κυριακῆς τοῦ Αὐγούστου, ἥτις γίνεται ἀπὸ τῆς β' τοῦ μηνός», ὡς θέλει ὁ Γ. Μπεκατώρος (Τάξις 1983, σ. 214 καὶ προηγουμένων ἐτών).

της Μεταμορφώσεως¹⁰⁵² ψάλλεται ἡ Μεγάλη Παράκλησις, ἀναλόγως δὲ ρυθμίζεται ἡ σειρά τῶν Παρακλήσεων κατὰ τὰς ἐνδιαμέσους ἡμέρας. Τὴν σειράν τῶν παρακλήσεων δεικνύει ὁ κατωτέρω πίναξ. ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ ἀριθμοὶ δεικνύουν τὰς ἡμερομηνίας, ἡ ἀναγραφομένη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος εἶναι ἡ τῆς α' Αὐγούστου, τὸ μ σημαίνει μικρὰν Παράκλησιν, τὸ Μ μεγάλην, ἡ δὲ παῦλα ὅτι δὲν τελεῖται Παράκλησις.

Πίναξ τῶν Παρακλήσεων.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Δευτέρα	μ	Μ	μ	Μ	-	-	Μ	μ	Μ	μ	Μ	μ	-
Τρίτη	μ	Μ	μ	Μ	-	Μ	μ	Μ	μ	Μ	μ	-	Μ
Τετάρτη	μ	Μ	μ	-	-	Μ	μ	Μ	μ	Μ	-	Μ	μ
Πέμπτη	μ	Μ	-	Μ	-	Μ	μ	Μ	μ	-	Μ	μ	Μ
Παρασκευή	μ	-	Μ	μ	-	Μ	μ	Μ	-	Μ	μ	Μ	μ
Σάββατον	-	Μ	μ	Μ	-	Μ	μ	-	Μ	μ	Μ	μ	Μ
Κυριακή	Μ	μ	Μ	μ	-	Μ	-	Μ	μ	Μ	μ	Μ	μ

1579. Ἡ Παράκλησις τελεῖται κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν: Μετὰ τὸ Νῦν ἀπολύεις ἀναγινώσκειται ὁ ρυθμὸς ψαλμὸς Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου. Εἶτα ψάλλεται εἰς ἦχον δ' τὸ Θεὸς Κύριος μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ (§ 71) καὶ τὰ τροπάρια: Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενωῶς νῦν προσδράμωμεν. Δόξα τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Καὶ νῦν, Οὐ σωπήσομέν ποτε, Θεοτόκε. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα· καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς Μικρᾶς ἢ τῆς Μεγάλης Παρακλήσεως ἄνευ τῶν εἰρῶν εἰς δ' μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς, τὰ δὲ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς μετὰ τοῦ Δόξα καὶ τοῦ Καὶ νῦν. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν: Διάσωσον ἀπὸ κινδύνων... καὶ Ἐπιβλεπον ἐν εὐμενεῖα... Ὁ ἱερεὺς: Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς κτλ., οἱ χοροὶ τὸ Κύριε ἐλέησον γ' εἰς ἐκάστην δέσησιν, μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι ἐλέημων... τὸ κάθισμα Πρῶσβεία θερμῆ καὶ τὰς ᾠδὰς δ', ε' καὶ στ'. Μετὰ τὴν στ' πάλιν Διάσωσον ἀπὸ κινδύνων... καὶ Ἀχραντε, ἡ διά λόγου... Ὁ ἱερεὺς καὶ πάλιν τὴν δέσησιν καὶ μετ' αὐτὴν οἱ χοροὶ τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν καὶ τὸ προκειμένον Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου.¹⁰⁵³ καὶ ἀναγινώσκειται ὑπὸ τοῦ ἱερέως τὸ Εὐαγγέλιον (ἐν μὲν τῇ Μικρᾷ Παρακλήσει τὸ Ἀνασταῖα Μαριὰμ, ἐν δὲ τῇ Μεγάλῃ τὸ Εἰσηλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά). Εἶτα οἱ χοροὶ. Δόξα, Πάτερ Λόγε Πνεῦμα. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ὁ στίχος Ἐλέησόν με, ὁ Θεός... καὶ τὰ τροπάρια Μὴ καταπιστεύσης με. Οὐδεὶς προστρέχων ἐπὶ σοί. Μεταβολὴ τῶν θλιβομένων. Ὁ ἱερεὺς: Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου. Οἱ χοροὶ τὸ Κύριε ἐλέησον τετράκις ἀνὰ τρεῖς καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς. Καὶ ψάλλονται αἱ ᾠδαὶ ζ', η' καὶ θ' καὶ τὰ μεγαλυνάρια Ἀξιόν

1052. Τοῦτο ὑπ' οὐδενὸς Τυπικοῦ ὀρίζεται, ἔχει ὁμως ἐπικρατήσει ἐκ συνηθείας χάριν τῆς ἐορτῆς, ἐφηρομένη δὲ καὶ εἰς τὰ ΗΕΕ τῶν ἐτῶν 1963, 1965, 1971, 1976, 1979 καὶ 1980, καίτοι ἡ σειρά ἀπῆρτε μικρὰν παράκλησιν διὰ τὴν ἐσπέραν τῆς στ' Αὐγούστου. Εἰς τὸ ΗΕΕ τοῦ 1963 μάλιστα προστίθεται καὶ ἡ εὐλογία ἐξηγήσις: «Ἄτε προηγηθείσης δεσποτικῆς ἐορτῆς, ὡς συμβαίνει καὶ κατὰ τὰς Κυριακάς, καθ' ἃς ψάλλεται μεγάλη παράκλησις». Ἀλλὰ καὶ ὁ Γ. Μπεκατώρος ἐτήρησεν αὐτὴν εἰς τὴν Τάξιν τῶν ἐτῶν 1956, 1958, 1962, 1965, 1969 καὶ 1971, ἀποροῦμεν δὲ διατὶ μετὰ ταῦτα ἐγκατέλειπεν αὐτήν.

1053. Τὸ Ὁρολόγιον πρὸ τοῦ προκειμένου ὀρίζει τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἦχου, τὸ ὁποῖον ὁμως δὲν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ καὶ συνήθως παραλείπεται. Τὸ δὲ ΤΜΕ (§ 1, σ. 297) μετὰ τὸ προκειμένου ὀρίζει καὶ τὸ Πᾶσα πνοή, τὸ ὁποῖον οὔτε ἐν τῷ Ὁρολόγιῳ ὀρίζεται οὔτε ψάλλεται συνήθως.

ἐστιν. Τὴν ὑψηλοτέραν τῶν οὐρανῶν κτλ., ὡν ψαλλομένων θυμῷ ὁ ἱερεὺς. Πρὸ τοῦ τελευταίου μεγαλυναρίου Πάσαι τῶν ἀγγέλων αἱ στρατιαὶ ψάλλεται καὶ τὸ μεγαλυνάριον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Εἶτα τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτικά τῆς ἡμέρας, ἥτοι: τῆ α' Αὐγ. ἐσπέρας τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου Στεφάνου μεθ' ὁμοῦχου θεοτοκίου· τῆ β' καὶ γ' Αὐγ. ἐσπέρας τὰ κατανυκτικὰ Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς κτλ., ἐπειδὴ οἱ ἅγιοι τῶν ἡμερῶν τούτων στερεοῦνται δοξασιτικῶν, ἢ ἐν ἐσπέρᾳ Παρασκευῆς τὰ Ἀπόστολοι, μάρτυρες καὶ προφῆται κτλ. τῆ δ' Αὐγ. ἐσπέρας τὸ προεόρτιον τῆς Μεταμορφώσεως· ἀπὸ στ' ἕως ιβ' Αὐγ. τὸ τῆς Μεταμορφώσεως· καὶ τῆ ιγ' τὸ προεόρτιον τῆς Κοιμήσεως. Εἶτα ὁ ἱερεὺς μνημονεύει καὶ πάλιν ὡς ἀνωτέρω ἐπιλέγων καὶ τὰς δεήσεις Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι κ.τ.λ. καὶ τὴν εὐχὴν Ἐπάουσον ἡμῶν, ὁ Θεός. Εἶτα Σοφία Ὁ ὢν εὐλογητός. Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεός κτλ. καὶ ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν. Πρὸ τοῦ Δι' εὐχῶν ψάλλονται ἐν μὲν τῇ Μικρᾷ Παρακλήσει τὰ τροπάρια Πάντων προστατεύεις, ἀγαθῆ, ἐν δὲ τῇ Μεγάλῃ τὰ ἐξαποστειλάρια Ἀπόστολοι ἐκ περάτων.¹⁰⁵⁴

Τῆ Β' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχidiaκόνου Στεφάνου.

1580. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κυρίου (§§ 162-164). Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα μόνα τὰ προσόμοια καὶ τὰ ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου.¹⁰⁵⁵ Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν: Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

1054. Τὰ πρὸ τοῦ Δι' εὐχῶν τροπάρια δὲν ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ οὔτε διὰ τὴν Μικρὰν οὔτε διὰ τὴν Μεγάλην Παράκλησιν· ἐκ συνθῆκας ὁμοῦ προελθούσης πιθανώτατα ἐκ τῆς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τάξεως ψάλλονται εἰς μὲν τὴν Μικρὰν τὰ τροπάρια Πάντων προστατεύεις, ἀγαθῆ, εἰς δὲ τὴν Μεγάλην τὰ ἐξαποστειλάρια Ἀπόστολοι ἐκ περάτων. Ἀλλὰ κατὰ τὰ τελευταῖα ἐτη γενικεύεται ἡ συνῆθεια ὡς ψάλλονται τὰ ἐξαποστειλάρια ταῦτα εἰς ὅλας τὰς Παρακλήσεις τοῦ Δεκαπενταγούστου, συμφωνοῦντος εἰς τοῦτο τοῦ ΤΔ (σ. 383). Ἡ συνῆθεια αὕτη δὲν εἶναι τόσον καινοφανής, ὅσον ἴσως ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται. Τὸ ὅτι αὕτη προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ΤΔ, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ ὅτι τὰ ἐξαποστειλάρια ταῦτα (τὸ α' τῶν ὁποίων εἶναι τὸ τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου) υπάρχουν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς Μεγάλης Παρακλήσεως, ἥτις ψάλλεται μόνον κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, συνηγοροῦν ὑπὲρ τῆς παλαιότητος τῆς συνθῆκας ταύτης, ἡ ἧ οποία πάντως δὲν εἶναι ἀστοχος. - Σημειώωμεν ὅτι τὰ ἐξαποστειλάρια ἐν μὲν τῷ Ὁρολογίῳ ὀρίζονται μετὰ τὸ τρισάγιον, ἐν δὲ τῷ πατριαρχικῷ ναφ ψάλλονται μετὰ τὴν θ' ὥδην ἀντὶ τῶν μεγαλυναρίων (βλ. ΤΜΕ § 2, σ. 298).

1055. Τὸ ΤΜΕ (§§ 1-2 σ. 296, 298) ὀρίζει τὸν μὲν Ἐσπερινὸν (μετὰ τοῦ ὁποίου ψάλλεται ἡ πρώτη Παράκλησις) μετ' εἰσόδου, τὸν δὲ Ὁρθρον κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου, ἐν Κυριακῇ δὲ κατὰ τὴν διάταξιν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα εἶναι ἀδικαιολόγητα, διότι ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Στεφάνου στερεῖται τῶν ἑορταστικῶν στοιχείων, τὰ ὅποια ἔχει ἡ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν αὐτὴν ἐν καθημερινῇ μὲν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου, ἐν Κυριακῇ δὲ κατὰ τὴν συνῆθιμ τὰξιν τῶν ἡμεορταζομένων ἁγίων. Κατ' ἐξαιρέσιν ὠρίσαμεν ἐν Κυριακῇ προσόμοια τοῦ ἁγίου εἰς τοὺς αἶνους καὶ τὸν Ἀπόστολον τοῦ ἁγίου ὡς ἀναφερόμενον εἰδικῶς εἰς αὐτόν. Οἱ θέλοντες ὁμοῦ νὰ ἑορτάσουν ἐπισημότερον τὸν ἅγιον, δύνανται νὰ συμπληρώσουν τὰ ἐλλείποντα στοιχεῖα ἐκ τῆς συμπλήρωσεως τῆς ἀκολουθίας τῆς κς' Δεκεμβρίου (§ 589). - Ὡς πρὸς τὴν ἐν τῷ Ἐσπερινῷ εἰσόδον σημειοῦμεν ὅτι τινὲς συνθίζουσιν νὰ κἀνουν τοιαύτην εἰς πάντας τοὺς Ἐσπερινούς τοῦ Δεκαπενταγούστου διὰ τὰς Παρακλήσεις (βλ. ΗΕΕ 1983, σ. 140, σημ. 2 καὶ Τάξιν 1983, σ. 214, ὡς καὶ ἡμερολόγια προηγουμένων ἐτῶν)· ἀλλὰ καὶ ἡ συνῆθεια αὕτη οὐδόλως δικαιολογεῖται διὰ τοὺς μὴ ἑορταστικούς Ἐσπερινούς. Χαρακτηριστικῶς τὸ ΤΜ (σ. 309) σημειοῖ ὅτι τῆς Μεταμορφώσεως ἐσπέρας Παράκλησις δὲν ἐμβαίνει, καθότι ἔχει εἰσόδον· θεωρεῖ δηλ. ἀσυμβίβαστον τὴν Παράκλησιν πρὸς τὴν εἰσόδον. Ἐὰν δὲ εἰς τὸν μεθέορτον Ἐσπερινὸν τῆς στ' Αὐγούστου γίνεται εἰσόδος, (ἂν καὶ ψάλλεται Παράκλησις), αὕτη γίνεται διὰ τὸ μέγα προκείμενον, τὸ ὁποῖον ψάλλεται κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ ἀναστάσιμά στ' καὶ τοῦ ἁγίου τὰ προσόμοια εἰς δ'. Εἰς τοὺς αἶνους ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Δίκαιος ὡς φοιτῆξ ἀνθήσει...* καὶ *Πεφυτευμένοι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου...* (§ 203). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Κοινωνικόν: *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*].

Τῆ Γ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ὁσίων Ἰσαακίου, Δαλμάτου καὶ Φαύστου.

1581. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλοῦια (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ὁσίων μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς Κυριακῆς.

Τῆ Δ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων ἑπτὰ παιδῶν τῶν ἐν Ἐφέσῳ.

1582. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ γ' τοῦ μηνὸς (§ 1581).

Τῆ Ε' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐσιγνίου.

Α'.

1583. Ἐὰν τὰ προεόρτια τύχουν ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 182-186).¹⁰⁵⁶ Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ *Νῦν ἀπολύεις* ψάλλεται ἡ Παράκλησις τῆς σειρᾶς κατὰ τὴν ἐν § 1579 τάξιν, μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον *Χριστοῦ τὴν Μεταμόρφωσιν προῦπαντήσωμεν*. Ἐν τῷ Ὄρθρῳ καθίσματα προεόρτια (βλ. § 1588). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (§ 160) καὶ κοντάκιον τὸ προεόρτιον *Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον Μεταμορφώσεται*. Ἀπόστολος προεόρτιος (Παρασκευῆς τῆς ΔΒ' ἑβδομάδος), Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

Β'.

1584. Ἐὰν τὰ προεόρτια τύχουν ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', προεόρτια γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. *Δόξα, Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, καὶ νῦν, Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβῶρ*. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ προεόρτιον.

1056. Τὸ ΤΜΕ (§§ 1-2, σ. 298-299) ὀρίζει ἄνευ λόγου εἴσοδον εἰς τὸν Ἑσπερινὸν καὶ στιχηρὰ εἰς τοὺς αἶνους.

1585. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

1586. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον δις καὶ τὸ προεόρτιον ἄπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος μετὰ σίχων Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Χοροὶ Ἰσραὴλ. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ προεόρτια δ' μετὰ σίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α'. Ἐλεος καὶ ἀλήθεια προπορεύονται πρὸ προσώπου σου. (Ψαλμ. πη' 15)

β'. Κύριε, ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου πορεύονται καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιᾶσθαι ὄλην τὴν ἡμέραν. (Ψαλμ. πη' 16-17)

Δόξα τὸ ἔωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἄναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος.

1587. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τὸ προεόρτιον καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ προεόρτιον κοντάκιον Ἐν τῇ θεῖα σήμερον Μεταμορφώσει. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

1588. Καθίσματα προεόρτια.¹⁰⁵⁷

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν.

Ἦχος δ' (Ταχὺ προκατάλαβε).

Ἡμέρα εὐφρόσυνος * ἐπέστη νῦν τοῖς πιστοῖς * τῆς θείας, ἐνδόξου τε * Μεταμορφώσεως * Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. * Πάντες οὖν φαιδρυνθῶμεν * τοῦ δοξάσαι ἀξίως * ἄσπασσι θεηγόροις * τὰ αὐτοῦ μεγαλεῖα, * ἐν οἷς ὡς Θεὸς ἐκλάμψας * κόσμον ἐφώτισεν.

Δόξα, Καὶ νῦν. Τὸ αὐτό.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν.

Ἦχος α'. (Τὸν τάφον σου, Σωτήρ).

Ἐν ὄρει τῷ Θαβῶρ * συναλέθωμεν πάντες, * πιστοί, τοῖς μαθηταῖς * τοῦ Χριστοῦ τοῖς προκρίτοις * νοῖ καὶ κατιδῶμεν * τὴν αὐτοῦ Μεταμόρφωσιν * καὶ δοξάσωμεν * τὴν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ ἄκραν * συγκατάβασιν, * δι' ἧς τῷ κόσμῳ παρέχει * ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Δόξα, καὶ νῦν. Τὸ αὐτό.

1057. Αἱ πλεῖστοι ἐκδόσεις τῶν Μηναίων δὲν περιέχουν προεόρτια καθίσματα διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Μεταμορφώσεως. Μόνον αἱ ἐκ τοῦ ἐν Βενετία τυπογραφείου τοῦ ἁγίου Γεωργίου γενόμενα κατὰ τὰ ἔτη 1852 καὶ 1874 ἐκδόσεις περιέχουν καὶ διὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην εἰδικὰ προεόρτια καθίσματα. Ἐξ αὐτῶν ἀνεδημοσίευσεν αὐτὰ ὁ ἀοιδίμος Γ. Ρήγας (ΖΤ. σ. 142). Παραθέτομεν αὐτὰ ἐνταῦθα, διότι εἶναι τελείως ἄτοπον νὰ ψάλλονται καθίσματα τῆς Παρακλητικῆς, ἐφ' ὅσον ἡ Παρακλητικὴ σχολάζει κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεορτίους ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν.

ΤΗ ΣΤ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτηρὸς ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

1589. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως τύχη ἐν Κυριακῇ, οὐδὲν τῶν ἀναστασιμῶν ψάλλομεν, ἀλλὰ μόνον τὰ τῆς ἑορτῆς ὡς ἀκολούθως.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [ἐν ἑσπέρᾳ μὲν Σαββάτου ἀναγινώσκεται τὸ ἀ΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου ὅλον, ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρᾳ δὲν ἀναγινώσκεται Ψαλτήριον]. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ ἰδιόμελα *Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου, Κύριε εἰς στ΄*.¹⁰⁵⁸ *Δόξα, καὶ νῦν, Προφητῶν τὴν ἀνάστασιν τὴν σὴν.* Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα *Ὁ πάλοι τῷ Μωσεῖ συλλαλήσας μετὰ στίχων:*

Εἰς τὸ β΄. *Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ.* (Ψαλμ. πη΄ 12)

Εἰς τὸ γ΄. *Θαβῶρ καὶ Ἐρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιᾶσονται.* (Ψαλμ. πη΄ 13)

Δόξα, καὶ νῦν, Πέτρω καὶ Ἰωάννῃ καὶ Ἰακώβω. Ἀπολυτικίον: *Μεταμορφώθης ἐν τῷ ὄρει ἐκ γ΄.* Ἀπόλυσις: *Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβῶρ μεταμορφωθείς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...*

1590. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα.*

1591. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ΄. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Τὰ καθίσματα ἐκ β΄. Τὸ ἀ΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου, τὸ προκειμένον *Θαβῶρ καὶ Ἐρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιᾶσονται*, τὸ *Πᾶσα πνοὴ* καὶ τὸ *Εὐαγγέλιον*. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. *Δόξα, Ταῖς τῶν ἀποστόλων. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου.*¹⁰⁵⁹ Ὁ στίχος *Ἐλέησόν με, ὁ Θεός...* καὶ τὸ ἰδιόμελον *Ὁ φωτὶ σου ἄπασαν τὴν οἰκουμένην.* Κανόνες: ὁ ἀ΄ μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ β΄ ἄνευ τῶν εἰρμῶν¹⁰⁶⁰ εἰς δ΄ ἕκαστος μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.* Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὸ κάθισμα *Ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Θαβῶρ δὶς.* Ἀφ΄ στ΄ τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος¹⁰⁶¹ καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: *Σταυρὸν χαράξας.*¹⁰⁶² Ἡ Τιμιωτέρα δὲν σιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ὠδὴ τῶν κανόνων. Τὸ ἔξαποστειλάριον *Φῶς ἀναλλοίωτον, Λόγε, ἐκ γ΄.* Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια *Πρὸ τοῦ τιμίου Σταυροῦ σου εἰς δ΄.* *Δόξα, καὶ νῦν, Παρέλαβεν ὁ Χριστὸς.* Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον.

1058. Εἰς ἡ΄ κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν (ΤΑΣ κεφ. κστ΄, ΤΔ σ. 384, ΤΠ σ. 142, ΤΕ σ. 347, ΤΡ σ. 711).

1059. Ἀπὸ τούτων τὸ ΤΡ (σ. 712) ὀρίζει τὸ ἔξῃς, τὸ ὁποῖον μνημονεῖται καὶ τὸ ΤΜΕ (σημ. 2, σελ. 301). *Δόξα. Τὰ σύμπαντα σήμερον χαρὰς πληροῦνται, Χριστοῦ ὀφθέντος ἐν Θαβωρίῳ. Καὶ νῦν τὸ αὐτὸ.*

1060. Τῆς δ΄ ἁρμοῦ καὶ τῆς θ΄ ὠδῆς τοῦ β΄ κανόνος ψάλλονται καὶ οἱ εἰρμοὶ «καὶ διὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν καὶ διότι περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἀποστιχίδα τοῦ κανόνος» (ΖΤ σ. 146 καὶ ΤΡ σ. 713).

1061. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 385) τὸ μὲν κοντάκιον ψάλλεται, ὁ δὲ οἶκος ἀναγινώσκεται.

1062. Τὰ ΤΕ (σ. 481) καὶ ΤΣ (σ. 176) ὀρίζουν καταβασίας τοὺς εἰρμούς τοῦ β΄ κανόνος Ἰγρὰν διοειδύσας τὸ δὲ ΤΔ εἰς μὲν τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς *Σταυρὸν χαράξας* (σ. 385), εἰς δὲ τὰ μετέορτα καὶ τὴν ἀπόδοσιν *Χοροὶ Ἰσραὴλ* (σ. 386). Ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι παλαιότερον ἐψάλλοντο ὡς καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τοῦ ἐνὸς ἐκ τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς, ὅπως συμβαίνει εἰς πᾶσας τὰς δεσποτικὰς ἑορτάς, ὅπερ καὶ ὀρθότερον. Αἱ δὲ καταβασίαι *Σταυρὸν χαράξας* εἰσῆχθησαν ἀρχικῶς μόνον διὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς κατ' ἐπέκτασιν πιθανάτα ἐκ τῆς α΄ Αἰγύπτου ἢ καὶ διὰ τὴν μνείαν τοῦ Μωυσεῶς ἐν τῇ α΄ ὠδῇ, βαθμηδὸν δὲ ἐπέξετάτῃ ἡ γρηῖσις αὐτῶν καὶ εἰς τὰ μετέορτα.

1592. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ β', κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ παρόντα ἀντίφωνα.¹⁰⁶³

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν ὄρει ἀγίῳ αὐτοῦ.
(Ψαλμ. μη' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Ἐτοιμάζων ὄρη ἐν τῇ ἰσχύι αὐτοῦ, περιεζωσμένοι ἐν δυναστείᾳ. (ξδ' 7)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Ἐξομολόγησιν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐνεδύσω, ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἰμάτιον.
(ϑγ' 1-2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Τὰ ὄρη ἀγαλλιᾶσονται ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἔρχεται, ὅτι ἦκει κρῖναι τὴν γῆν. (ζ' 8)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ψαλμὸς ποτ')

Στίχ. α'. Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρει τοῖς ἀγίοις. (ποτ' 1)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὃ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβῶρ μεταμορφωθείς...

Στίχ. β'. Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών ὑπὲρ πάντα τὰ σηκνώματα Ἰακώβ. (ποτ' 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ'. Δεδοξασμένα ἐλάληθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ. (ποτ' 3)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Μήτηρ Σιών, ἔρει ἄνθρωπος, καὶ ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ. (ποτ' 5)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος βαρῦς. (Ψαλμὸς πη')

Στίχ. α'. Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ἄσσομαι, εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἀπαγγελῶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ στόματί μου. (πη' 2)

Μεταμορφώθης ἐν τῷ ὄρει...

Στίχ. β'. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων. (πη' 6)

Μεταμορφώθης ἐν τῷ ὄρει...

Στίχ. γ'. Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλῆρωμα αὐτῆς σὶ ἐθεμελίωσας. (πη' 12)

Μεταμορφώθης ἐν τῷ ὄρει...

1063. Τὰ ἀρχαιότερα Τυπικὰ (ΤΑγΣ, ΤΕ, ΤΑΣ) δὲν προβλέπουν εἰδικὰ ἀντίφωνα διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Μεταμορφώσεως, οὔτε τὸ ΤΔ (σ. 385), ἀλλ' ὀρίζουν τυπικὰ καὶ μακαρισμοὺς. Τὰ παρόντα ἀντίφωνα ὑπάρχουν εἰς τὰ ΤΚ (σ. 140), ΤΜΕ (σ. 301) καὶ ΤΠ (σ. 243) παρουσιάζοντα ἰκανὰς διαφορὰς ὡς πρὸς τὴν ἐπιλογὴν τῶν στίχων. Ἐνταῦθα παρατίθενται κατὰ τὸ ΤΜΕ μετὰ τῶν βελτιώσεων.

Εἰσοδικόν.

Θαβῶρ καὶ Ἐρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται. (πη' 13).¹⁰⁶⁴ Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβῶρ μεταμορφωθείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλουῖα.

Τὸ ἀπολυτικίον Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἐπί τοῦ ὄρους μετεμορφώθης. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμός Ὁ τόκος σου ἄφθορος ἐδείχθη.¹⁰⁶⁵ Κοινωνικόν· Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου πορευσόμεθα καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιασόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα. (Ψαλμ. πη' 16-17). Ἀλληλουῖα.¹⁰⁶⁶ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει.¹⁰⁶⁷

1593. ΣΗΜ. Κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς ψάλλονται ἐναλλάξ, ἥτοι ὁ μὲν α' τῆ ζ', θ' καὶ ια', ὁ δὲ β' τῆ η', ι' καὶ ιβ' τοῦ μηνός. Κοντάκιον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ λέγεται τὸ τῆς ἑορτῆς.

Τῆ Ζ' τοῦ αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου ὀσιομάρτυρος Δομετίου.

Α'.

1594. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς μεθεόρτου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 182-186). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ [δὲν ἀναγινώσκεται Ψαλτήριον,] γίνεται εἰσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκειμένον Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ..., μετὰ δὲ τὸ Νῦν ἀπολύεις ψάλλεται, ὡς εἴθισται, ἡ Μεγάλῃ Παράκλησις.¹⁰⁶⁸ Ἐν τῷ Ὁρθρῷ ὁ α' κανὼν τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικόν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον μεθεόρτον. Κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

1064. Τὰ ΤΚ (σ. 141), ΤΜΕ (σ. 302) καὶ ΤΞ (σ. 348) ὀρίζουν ὡς εἰσοδικὸν τὸν στίχον Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, Κύριε, ἐν τῷ φωτὶ σου ὀψόμεθα φῶς. (Ψαλμ. λε' 10), ἐνφ' τὰ ΤΑΣ, ΠΠ, ΤΔ καὶ ΤΡ ὀρίζουν τὸ Θαβῶρ καὶ Ἐρμών. Τὸ δεύτερον εὐρίσκουμεν ὀρθότερον, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡς καταλληλότερον διὰ τὴν ἡμέραν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὡς προερχόμενον ἐκ τοῦ αὐτοῦ ψαλμοῦ, ἐξ οὗ καὶ οἱ στίχοι τοῦ γ' ἀντιφώνου. (Βλ. καὶ Ἱ.Μ.Φουντούλη, Ἀπαντήσεις ἀριθμ. 331, τ. Δ' σ. 68-72).

1065. Οὐχὶ ὀρθῶς ἐπεκράτησε νὰ ψάλλεται ἀντὶ τοῦ εἰρμοῦ τούτου τὸ τροπάριον τῆς ζ' ᾠδῆς Νῦν τὰ ἀνήκουστα ἠκούσθη. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ψάλλεται πάντοτε θεομητορικὸς ὕμνος. (Βλ. ΤΜΕ, σ. 302, σημ. 3).

1066. Τὸ κοινωνικόν κατὰ τὰ ΤΑΣ καὶ ΤΞ (ἐνθ' ἀνωτ.). Αἱ μουσικαὶ συνθέσεις παραλείπουν τὴν φράσιν καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιασόμεθα.

1067. Εἴθισται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην νὰ εὐλογοῦνται σταφυλαί, ψαλλόμενον μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τοῦ ἀπολυτικίου τῆς ἑορτῆς καὶ ἀναγινωσκομένης τῆς εὐχῆς Εὐλόγησον, Κύριε, τὸν καρπὸν τούτον. Τὸ ΤΠ (σ. 244) περιέχει ἄλλην εὐχὴν, τὴν ὁποίαν παραθέτομεν ἐνταῦθα, ἐδημοσιεύθη δὲ καὶ εἰς πρόσφατον ἐκδοσιν τοῦ Ἱερατικοῦ ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας (ἐκδ. 4η, Ἀθήναι 2002, σ. 309)

Εὐχὴ ἐπὶ εὐλογίῃσι σταφυλῶν.

Ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ εὐδοκῆσας ἀμπέλον κληθῆναι τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν καὶ Θεὸν ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν καὶ δι' αὐτοῦ καρπὸν ἀθανασίας ἡμῖν χαριζόμενος, αὐτὸς καὶ τούτον τῆς ἀμπέλου τὸν καρπὸν εὐλόγησον καὶ τοὺς δούλους σου τοὺς μεταλαμβάνοντας ἐξ αὐτοῦ τῆς ἀληθινῆς ἀμπέλου σου μετόχους ποιήσον καὶ ἀνεπηρέαστον τὴν ζωὴν ἡμῶν διαφυλάξον, εἰρήνην ἡμῖν διὰ παντός χαριζόμενος, καὶ ταῖς αἰωνίαις σου καὶ ἀνακαιρέτοις δωρεαῖς κατακόσμησον· πρεσβεΐαις τῆς παναχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόνηρος Θεὸς ἡμῶν, καὶ οἱ σὺν τῷ δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

1068. Βλ. σημ. 1052.

Β'.

1595. Ἐὰν τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιᾶκὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς γ'¹⁰⁶⁹ καὶ τοῦ ἁγίου γ'. *Δόξα, Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου* (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς). Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*.¹⁰⁷⁰ Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ *καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*.

1596. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

1597. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον δις καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α' τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' σι' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· *Σταυρὸν χαράξας*.¹⁰⁷¹ Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ μεθέορτον. Εἰς τοὺς αἶνους ἀναστάσιμα στιχηρὰ δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ'¹⁰⁷² μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 1589). *Δόξα* τὸ ἔωθινόν. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη*. Δοξολογία μεγάλη. *Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μήνατος*.

1598. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς σι' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ εἰσοδικὸν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 1592) μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτῆς καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ *ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *Ἄξιόν ἐστιν Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

Τῆ Η' τοῦ Αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου Αἰμιλιανοῦ ἐπισκόπου Κυζίκου.

1599. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς μεθεόρτου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 182-186). Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ β'. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία, ἡ μεθέορτος καὶ ἡ τοῦ ἁγίου ψάλλονται ὡς διετάχθησαν τῇ ζ' τοῦ μηνός (§§ 1595-1598).

Τῆ Θ' τοῦ Αὐτοῦ μηνός

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Μαθθίου.

1600. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ η' τοῦ μηνός (§ 1599). Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ α'. Ἐν καθημερινῇ Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου, Εὐαγγέλιον δὲ καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

1069. Συνήθως ψάλλονται τὰ τῆς σειρᾶς· ἡ ἀκριβὴς τάξις ὁμοῦς ἀπαιτεῖ τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς (βλ. καὶ σημ. 189),

1070. Βλ. σημ. 44.

1071. Βλ. σημ. 1062.

1072. Βλ. σημ. 1069.

ΤΗ Ι΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος καὶ ἀρχidiaκόνου Λαυρεντίου.

1601. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ η΄ τοῦ μηνὸς (§ 1599). Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ β΄.

ΤΗ ΙΑ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐπλου τοῦ διακόνου.

1602. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῆ η΄ τοῦ μηνὸς (§ 1599). Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ α΄.

ΤΗ ΙΒ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Φωτίου καὶ Ἀνικήτου.

Συμφάλλεται δὲ καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ, διότι τῆ ιγ΄ γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς.

1603. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων μετὰ τῆς μεθεόρτου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 182-186). Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ β΄. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καταλιμπάνεται¹⁰⁷³ καὶ ψάλλεται ἡ τῶν μαρτύρων μετὰ τῆς ἀναστασίμου καὶ τῆς μεθεόρτου, ὡς διετάχθη τῆ ζ΄ τοῦ μηνὸς (§§ 1595-1598).

ΤΗ ΙΓ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως καὶ μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Α΄.

1604. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς (§§ 1589-1592) ἐκτὸς τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς.

Β΄.

1605. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τῆς ἑορτῆς τὰ ἰδιόμελα εἰς στ΄. *Δόξα, Προτυπῶν τὴν ἀνάστασιν τὴν σὴν. Καὶ νῦν τὸ α΄* θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, καὶ νῦν, Πέτρῳ καὶ Ἰωάννῃ καὶ Ἰακώβῳ*. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον ἕπαξ καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς (§ 1589) μετὰ τοῦ *καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*.

¹⁰⁷³ Τὸ ΤΡ (σ. 715) ὀρίζει τὴν ἀκολουθίαν τῶν μαρτύρων ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ, τὴν δὲ τοῦ ὁσίου μετὰ τῆς ἀναστασίμου καὶ τῆς μεθεόρτου ἐν τῷ Ἐσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῳ. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ὁ ὁσιος Μάξιμος ἐορτάζεται καὶ τῆ κα΄ Ἰανουαρίου, προεκρίναμεν τὴν ἀκολουθίαν τῶν μαρτύρων διὰ τὸν Ἐσπερινὸν καὶ τὸν Ὁρθρον.

1606. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

1607. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β΄ ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν οἰκείων στίχων. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς δις. Ἀφ΄ στ΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Σταυρὸν χαράξας. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν καὶ ἀκολουθῶν ψάλλομεν τὴν θ΄ ᾠδὴν [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος¹⁰⁷⁴ καὶ] τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Εἰς τοὺς αἰνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τῆς ἑορτῆς δ΄ μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 1589). Δόξα, Παρέλαβεν ὁ Χριστός. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1608. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος τῆς ἑορτῆς, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 1592) μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτῆς καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ ἐλεῶς Ὁ τόκος σου ἄφθορος ἐδείχθη. Κοινωνικόν· [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει.

Τῆ ἸΔ΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός

Προεόρτια τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου
προφήτου Μιχαίου.

Α΄.

1609. Ἐὰν τὰ προεόρτια τύχουν ἐν καθημερινῇ, ἡ προεόρτιος ἀκολουθία μετὰ τῆς τοῦ προφήτου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνιαίῳ διάταξιν (§§ 182-186). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ Νῦν ἀπολύεις ψάλλεται ἡ τελευταία Παράκλησις. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Β΄.

1610. Ἐὰν τὰ προεόρτια τύχουν ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄, προεόρτια γ΄ καὶ τοῦ προφήτου γ΄. Δόξα, Τὴν πάνσεπτόν σου κοίμησιν. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίου τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα ὑπάρχουσα. Ἀπολυτικά τὰ ἀναστάσιμον καὶ τὸ προεόρτιον.

1611. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

1074. Τὸ ΤΜΕ (§ 11, σ. 304) κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτοῦ παραλείπει τὴν θ΄ τοῦ ἀναστασίμου κανόνος.

1612. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον δις καὶ τὸ προεόρτιον ἄπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἢ ὑπακοῆ, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος μετὰ στίχου Ἰπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς καὶ ὁ τοῦ προφήτου μετὰ στίχου Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τοῦ προφήτου καὶ προεόρτιον. Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, ὡς ἔχουν τῆ ιε' τοῦ μηνός. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαλοστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ προφήτου καὶ τὸ προεόρτιον. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ προεόρτια δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος σου. (Ψαλμ. ρλα' 8)

β'. Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαβίδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν. (Ψαλμ. ρλα' 11)

Δόξα τὸ ἔωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη, Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1613. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τὸ προεόρτιον καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου] Δόξα, καὶ νῦν τὸ προεόρτιον κοντάκιον Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ ΙΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ Κοίμησις τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Α'.

1614. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐκτός Κυριακῆς, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὴν α' στάσιον τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ προσόμοια Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος εἰς στ'.¹⁰⁷⁵ Δόξα, καὶ νῦν, Θεαρχίῳ νεύματι ὀκτάηχον δίχορον. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰαρόν, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα Δεῦτε ἀνυμνήσωμεν λαοὶ μετὰ τῶν στίχων Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου... καὶ Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαβίδ ἀλήθειαν... (§ 1612). Δόξα, καὶ νῦν, Ὅτε ἐξεδήμησας, Θεοτόκε Παρθένε. Τὸ ἀπολυτικίον Ἐν τῇ γεννήσει ἐκ γ'. Ἀπόλυσις· Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν τὰς πρεσβείας τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρὸς, ἥς τὴν κοίμησιν ἑορτάζομεν, δυνάμει κλπ.

1615. Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ τῆς ἑορτῆς, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1616. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκ τοῦ μδ' ψαλμοῦ ἐκλογῆς διὰ τὰς θεομητορικὰς ἑορτάς]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ ἐκ β'. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκειμένον Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον Ἀναστάσα

1075. Εἰς ἡ' κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, ἐὰν τελῆται ἀγρυπνία.

Μαριάμ. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Καὶ νῦν τὸ αὐτό.¹⁰⁷⁶ Ὁ στίχος Ἐλέησον με, ὁ Θεός... καὶ τὸ ἰδιόμेलον Ὅτε ἡ μετὰστασις. Οἱ κανόνες ἀμφοτέρω μετὰ τῶν εἰρωμῶν εἰς δ' ἕκαστος μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς. Ἀπὸ γ' ὦδης ἡ ὑπακοὴ Μακαρίζομέν σε πᾶσαι αἱ γενεαί. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Πεποικιλμένη τῇ θεῖᾳ δόξῃ.¹⁰⁷⁷ Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ὦδῃ τῶν κανόνων μετὰ τῶν κάτωθι μεγαλυναρίων εἰς ἕκαστον τροπᾶριον.

Εἰς τὰ τοῦ α' κανόνος.

Αἱ γενεαὶ πᾶσαι * μακαρίζομέν σε * τὴν μόνην Θεοτόκον.

Εἰς τὰ τοῦ β' κανόνος.

* Ἄγγελιο τὴν κοίμησιν τῆς Παρθένου * ὀρῶντες ἐξεπλήττοντο, * πῶς ἡ Παρθένος ἀπαίρει * ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὰ ἄνω.

Εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια προτάσσεται τοῦ μεγαλυναρίου τὸ Δόξα καὶ τὸ Καὶ νῦν. Καταβασία· Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηται τῆς φύσεως οἱ ὄροι. Τὸ ἐξαποστειλάριον Ἀπόστολοι ἐκ περάτων ἐκ γ'. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια Τῇ ἐνδόξῳ κοιμήσει σου εἰς δ'. Δόξα, καὶ νῦν, Τῇ ἀθανάτῳ σου κοιμήσει. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

1617. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ὦδης τοῦ α' κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ β', κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ παρόντα ἀντίφωνα.

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ἐκλογὴ)

Στίχ. α'. Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ, δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ, εἰσέλθετε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει. (Ψαλμ. 150 1-2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. (150 3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτω καὶ εἶδομεν, ἐν πόλει Κυρίου τῶν δυνάμεων, ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. (μζ' 9)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Ἐγενήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐτοῦ καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἐν Σιών. (οε' 3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ἐκλογὴ)

Στίχ. α'. Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ἰακώβ. (ποτ' 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Στίχ. β'. Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ. (ποτ' 3)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

1076. Ἐν Ἀγίῳ Ὁρει ψάλλεται χάριν ἐναλλαγῆς Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς παναχράντου.

1077. Κατὰ τὰ ΤΕ (σ. 488) καὶ ΤΣ (σ. 180) ψάλλονται καταβασίαι Ἀνοιξὺ τὸ στόμα μου, κατὰ δὲ τὰ ΤΠ (σ. 246), ΤΔ (σ. 394), ΤΕ (σ. 353), ΤΜ (σ. 315) καὶ ΤΡ (σ. 719) διπλά. Ἡ τελευταία αὕτη συνήθεια τηρεῖται καὶ σήμερον ἐνιαχοῦ. Περί τῆς ταξείως τῆς ψαλμωδίας διπλῶν καταβασίων βλ. § 90.

Στίχ. γ´. Ὁ Θεὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. (μζ´ 9).

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ´. Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὄρηματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος. (με´ 5)

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ´. Ἦχος α´. (Ἐκλογή)

Στίχ. α´. Ἐτοιμὴ ἡ καρδία μου, ὁ Θεός, ἐτοιμὴ ἡ καρδία μου, ἄσσομαι καὶ ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ μου. (ρζ´ 2)

Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν...

Στίχ. β´. Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκέ μοι; (ρι´ 3)

Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν...

Στίχ. γ´. Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι. (ρι´ 4)

Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν...

Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός. Τὸ ἀπολυτικίον Ἐν τῇ γεννήσει. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τὴν ἐν πρεσβείαις ἀκοίμητον. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαρέτως Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ἔθροι. Κοινωνικόν· Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Β´.

1618. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προουμιακὸν [καὶ τὸ α´ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ´ καὶ τῆς ἑορτῆς τὰ προσόμοια εἰς σ´. Δόξα, καὶ νῦν, Θεαρχίῳ νεύματι ὀκτάτηχον δίχορον. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα (ἢ τὸ α´ ἀναστάσιμον καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς¹⁰⁷⁸). Δόξα, καὶ νῦν, Ὅτε ἐξεδήμησας. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον ἅπαξ καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Ἀπόλυσις ὡς ἐν § 1614 μετὰ τοῦ Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν.

1619. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτὴ τῆς ἑορτῆς· εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1620. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς εἰς θεομητορικὰς ἑορτὰς ἐκλογῆς]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α´ στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· εἰς τὴν β´ ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς· μετὰ τὸν πολυέλεον τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου, τὸ προκειμένον Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου, τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον Ἀναστάσα Μαριάμ. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, ὁ ν´ ψαλμὸς χῦμα καὶ τὰ μετ´ αὐτὸν ὡς ἐν § 1616. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρημῶν εἰς δ´ ἕκαστος μετὰ τῶν οἰκειῶν στίχων. Ἀπὸ γ´ ὥδῃς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ ἡ ὑπακοὴ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ´

1078. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 17) καὶ ΤΜ (σ. 314).

στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· *Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ* (ἢ διπλαῖ *Πεποικιλμένη* καὶ *Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*¹⁰⁷⁹). Εἰς τὴν θ' [στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα καὶ ἀκολουθῶς] ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος καί] τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων (§ 1616).¹⁰⁸⁰ Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δῖς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 1612). *Δόξα, Τῇ ἀθανάτῳ σου κοιμήσει. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

1621. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ β' κανόνος τῆς ἑορτῆς, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 1617) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Αἱ γενεαὶ πάσαι... Νενίκηται τῆς φύσεως οἱ ὄροι. Κοινωνικόν· [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.*

1622. ΣΗΜ. Οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας ψάλλονται ἐναλλάξ, ἦτοι ὁ μὲν α' τῆς στ', ιη', κ' καὶ κβ', ὁ δὲ β' τῆς ιε', ιθ' καὶ κα' τοῦ μηνός. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Τῆ ΙΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἐξ Ἐδέσσης ἀνακομιδῆς τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἦτοι τοῦ ἁγίου Μανδηλίου· καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Διομήδους.¹⁰⁸¹

Α'.

1623. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχῃ ἐν καθημερινῇ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [ἄνευ στιχολογίας Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Μανδηλίου γ' καὶ τοῦ ἁγίου Διομήδους γ'. *Δόξα* τοῦ ἁγίου Μανδηλίου. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς *Δεῦτε τὴν παγκόσμιον κοιμήσιν*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκειμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα καὶ δοξαστικὸν τοῦ ἁγίου Μανδηλίου. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς *Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλότερα ὑπάρχουσα* (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν). Ἀπολυτίκια· *Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου καὶ τῆς ἑορτῆς.*

1079. Βλ. σημ. 1077.

1080. Τὰ ἐντὸς ἀγκυλῶν περικλειόμενα δὲν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ καὶ δὲν ψάλλονται συνήθως ἐν ταῖς ἐνορίας.

1081. Ἡ ἀκολουθία τῆς παρουσίας ἡμέρας ἐν τῷ Μηναίῳ ἔχει τὴν συνήθη μορφήν τῶν ἀκολουθιῶν τῶν μεθεόρτων ἡμερῶν. Τὸ ΤΜΕ ὅμως (§ 7-9, σ. 309) προσδίδει εἰς αὐτὴν ἐορτάσιμον χαρακτῆρα, ὀρίζον εἴσοδον ἐν τῷ Ἐσπερινῷ, καταβασίας, στιχηρὰ εἰς τοὺς αἶνους (τὰ τοῦ Ἐσπερινοῦ) καὶ δοξολογίαν μεγάλην, προφανῶς διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, καὶ παραλείπον τὴν ἀκολουθίαν τοῦ μάρτυρος. Ἡ ἀκολουθία ὅμως τοῦ ἁγίου Μανδηλίου ἐν τῷ Μηναίῳ στερεῖται παντελῶς ἐορταστικῶν στοιχείων, μὴ ἔχουσα οὔτε δοξαστικά οὔτε κοντάκιον οὔτε ἐξαποστειλάρια. Ὑπὸ τὴν μορφήν ταύτην οὐδόπως δικαιολογεῖται ἡ ἀντιφασὴς αὐτῆς εἰς ἐορτάσιμον (βλ. καὶ Γ. Μπεκατώρου, Τάξις 1970, σημ. 130, σ. 198). Συμπληρωσὴν τῆς ἀκολουθίας περιέχον τὸ ΤΠ (σ. 246-249) καὶ τὸ Νέον Λειμωνάριον (τ. Α', σ. 66-67, Ἐρμούπολις 1855). Ἐξ αὐτῶν· καὶ κυρίως ἐκ τοῦ ΤΠ - παραθετομένον ἐν § 1630 τὰ ἀπαραίτητα δι' ἐορτάσιμον ἀκολουθίαν στοιχεία, ἀνεύχως δὲ διευπλώσαμεν καὶ τὴν διάταξιν αὐτῆς. Οἱ βουλόμενοι ὅμως δύνανται νὰ παραλείψουν τὰ ἐορταστικὰ πάντα στοιχεία καὶ νὰ τηρήσουν τὴν διάταξιν τοῦ Μηναιου. Ἡ παρὰλειψις τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Διομήδους ἐν καθημερινῇ δὲν δικαιολογεῖται. Ἐν Κυριακῇ ὅμως ὁποσοῦποτε ἡ ἀκολουθία ταύτη ἢ ἀκολουθία ἡθε ψάλλῃ ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ.

1624. Ἐν τῷ Ὁρθρω εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον *Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου* δις καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ἄπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τοῦ ἁγίου Μανδηλίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες· ὁ α' τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου Ἰπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς. ὁ τοῦ ἁγίου Μανδηλίου μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ ὁ τοῦ μάρτυρος μετὰ στίχου Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' ὠδῆς καθίσματα τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, τοῦ μάρτυρος καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Μανδηλίου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· *Πεποικιλμένη τῇ θεῖα δόξῃ*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ἁγίου Μανδηλίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Μανδηλίου εἰς δ'. Δόξα τοῦ ἁγίου Μανδηλίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς Ἄσατε λαοὶ (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν). Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον *Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*.

1625. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ὠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου Μανδηλίου¹⁰⁸² ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 1617). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου Μανδηλίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου Μανδηλίου (ζῆτει τῷ Σαββάτῳ πρὸ τῶν Φώτων) καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως (ζῆτει τῇ ἰστ' Αὐγούστου). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*.¹⁰⁸³ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

B'.

1626. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ,¹⁰⁸⁴ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς γ' (τὰ τοῦ Μικροῦ Ἐσπερινου)¹⁰⁸⁵ καὶ τοῦ ἁγίου Μανδηλίου γ'. Δόξα τοῦ ἁγίου Μανδηλίου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου Μανδηλίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου Μανδηλίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος καταλιμπάνεται.

1627. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

1628. Ἐν τῷ Ὁρθρω εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α' τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Μανδηλίου μετὰ τῶν οἰκείων στίχων. Ἀπὸ γ' ὠδῆς κάθισμα τοῦ ἁγίου Μανδηλίου Ἐδέσσης βασιλεὺς καὶ τῆς ἑορτῆς Ὁ πάντιμος χορὸς (ζῆτει τῇ ιε' τοῦ μηνός). Ἀφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· *Πεποικιλμένη τῇ θεῖα δόξῃ*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ

1082. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 395), ΤΠ (σ. 249) καὶ ΤΡ (σ. 721). Τὸ ΤΜΕ ὀρίζει μόνον τοῦ ἁγίου Μανδηλίου.

1083. Τὸ κοινωνικόν τοῦτο ὀρίζεται ὄχι μόνον ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ΤΑγΣ (τ. Α', σ. 374) καὶ ΤΕ (σ. 490). Τὸ ΤΔ (σ. 395) ὀρίζει κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας, ὅπερ δὲν ἀρμόζει εἰς ἑορτάσιμον ἀκολουθίαν, ἐνῶ τὸ ΤΠ (σ. 249) ὀρίζει τὸ Ἐσημιώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε. Ἀλληλούια, τὸ δὲ ΤΕ (σ. 355) Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀφ' ἡμῶν δέομεθα, φιλάνθρωπε. Ἀλληλούια. Ἀμφότερα τὰ δύο τελευτήα δὲν φαίνονται ἀγαπύλληλα διὰ τὴν παρούσαν ἑορτήν.

1084. Εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν ἠκολουθήσαμεν κατὰ τὸ πλεῖστον τὴν διάταξιν τοῦ ΤΔ (σ. 396).

1085. Τὸ ΤΜΕ (§ 10, σ. 309) προτάσσει τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Μανδηλίου.

ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου Μανδηλίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου Μανδηλίου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α'. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον ἡμᾶς καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου καὶ σωθησόμεθα. (Ψαλμ. οθ' 8)

β'. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου. (Ψαλμ. ρλα' 8)¹⁰⁸⁶

Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1629. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 1617) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου Μανδηλίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Εἶδομεν τὸ φῶς.

1630. Συμπλήρωσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Μανδηλίου.¹⁰⁸⁷

ΕΝ Τῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Μανδηλίου καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Διομήδους.

Δόξα. Ἦχος πλ. β'.

Τίς μὴ θαυμάσει * τὰς δυναστείας σου, Κύριε; * ἢ τίς μὴ ἀξίως αἰνέσει * τὴν σὴν συγκατάβασιν, Δέσποτα; * Σὺ γὰρ πρὸ αἰώνων ὑπάρχων * ὁμοούσιος καὶ ἀπαράλλακτος εἰκὼν τοῦ Πατρὸς * ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων * ὅλον ἐκ Παρθένου προσεῖληφας * τὸν κατ' εἰκόνα Θεοῦ γενόμενον ἄνθρωπον. * Εἶτα καὶ τὴν εἰκόνα τῆς θεανδρικῆς σου μορφῆς * ἐν σινδόνι ἀχειροποιήτως ἐτύπωσας, * θαῦμα θεῖον ἀληθῶς, * ὡς Θεοῦ θεᾶν ὑπάρχουσαν, * ἧς τὴν ἐξ Ἐδέσσης μετακομιδὴν * εἰς τὴν βασιλίδαν τῶν πόλεων * σήμερον ἐορτάζομεν * καὶ ταύτην σχετικῶς προσκυνῶντες * δεόμεθα συγχώρησιν * πταισμάτων δωρηθῆναι ἡμῖν * καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς. Ἦχος ὁ αὐτός.

Δεῦτε τὴν παγκόσμιον κοίμησιν (Ζῆτει ἐν τῷ Μηναίῳ).

Εἰς τὸν στίχον προσόμοια.

Ἦχος δ'. (Ἐδωκας σημείωσιν).

Ἐδωκας τοῖς δούλοις σου * τῆς σῆς μορφῆς τὸ ἐκτύπωμα * ἐκμαγεῖον. φιλόνηρωπε, * πηγὴν τῶν ἰάσεων * τοῖς προσπτυσσομένοις * αὐτὸ μετὰ πόθου, * τῶν ἀναγκῶν τὰς προσ-

1086. Τὸ ΤΔ (σ. 396) οὔτε ἐξαποστειλάριον οὔτε στιχηρὰ τοῦ ἁγίου Μανδηλίου ὀρίζει, ἀλλὰ τὰ τῆς ἑορτῆς. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μανδηλίου προσλαμβάνει ἑορταστικὸν χαρακτήρα, δέον να προτιμηθῶν αὐτῆς τὰ στιχηρὰ καὶ ὄχι τὰ τῆς ἑορτῆς. Ὡς στίχους διὰ τὰ δύο τελευταῖα στιχηρὰ ὠρίσασθαι ἓνα μὲν κατάλληλον διὰ τὸ ἅγιον Μανδηλίον, ἓνα δὲ τῆς ἑορτῆς, διότι τὸ τελευταῖον ἐκ τῶν παρατιθεμένων ἐν § 1630 στιχηρῶν διὰ τοὺς αἶνους εἶναι μεθεόριον.

1087. Τὸ μὲν δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων *Τίς μὴ θαυμάσει* ἐλήφθη ἐκ τοῦ Νέου Λειτουργίου (τ. Β' σ. 66), πάντες δὲ οἱ λοιποὶ ὕμνοι ἐκ τοῦ ΤΠ (σ. 246-249).

βολᾶς * ἀποδιῶκον καὶ εὐθυμίαν ψυχῆς * παρέχον τοῖς δοξάζουσιν * αὐτοῦ τὴν χάριν τὴν ἔνθεον * ὅπερ νῦν ἀσπαζόμενοι * χάριν ἀπαρνούμεθα.

Στίχ. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον ἡμᾶς, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα. (Ψαλμ. οθ' 20)

Ἐδέσσης τῷ ἀνακτι * ἦν ἐξαπέστειλας, Κύριε, * σὴν μορφὴν ἀχειρότευκτον, * σεπτὸν ἀπεικόνισμα, * θεῖον ἐκμαγεῖον, * σημερον ὁρῶντες * παρατιθέμενον ἡμῖν * κατασπαζόμεθα ἀρνούμενοι * τὴν χάριν καὶ τὴν ἴασιν * ψυχῆς ὁμοῦ τε καὶ σώματος, * καὶ δαιμόνων αἰ φάλαγγες * ἀφ' ἡμῶν ἐκδιώκοντα.

Στίχ. Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε ἔδωκας εὐφροσύνην εἰς τὴν καρδίαν μου. (Ψαλμ. δ' 7-8)

Μορφῆς σου ἐκτίπωμα * νῦν καθορῶντες, φιλάνθρωπε, * σχετικῶς ἀσπαζόμεθα, * τὸ μέγα μυστήριον * τῆς οἰκονομίας * σαφῶς ἐκδηλοῦντες, * καὶ προσκυνοῦντες εὐλαβῶς * ἀγιαζόμεθα αἰσθητήρια * καὶ σώματος προσψαύσεις * παθῶν κηλίδας ἐκπλύνομεν * δαφυλῶς ἀρνούμενοι * σοῦ τὸ πλοῦσιον ἔλεος.

Δόξα. Ἦχος β'.

Ἐπικροτοῦσι σημερον * πιστῶν ἢ πληθὺς γηθόμενοι * καὶ ἀγγέλων ὁ δῆμος ἄνωθεν προτρέχει * ἐν τῇ ἐλεύσει τῆς θεανδρικής μορφῆς τοῦ Σωτῆρος * ἐκ γῆς γὰρ βαρβάρων * πρὸς τὴν χριστῶνιμον πόλιν μεταφέρεται. * Διὸ ὁ σύμπας κόσμος πεφάπισται * ἡμεῖς δὲ τῇ προσψαύσει αὐτοῦ καθαγιαζόμεθα * καὶ πρὸς τὸ ἀρχέτυπον * τῆς φρικτῆς ὄψεως τοῦ Σωτῆρος ἀναγόμεθα, * τὴν αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς συγκατάβασιν ἀνυμνοῦντες * καὶ αἰτούμενοι παρ' αὐτοῦ * τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς. Ἦχος ὁ αὐτός.

Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλότερα ὑπάρχουσα (Ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν).

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος β'.

Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν, ἀγαθέ...

Καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἦχος α'.

Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν ἐφύλαξας...

ΕΝ Τῷ ΟΡΘΡῳ

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν κάθισμα.

Ἦχος α'. (Τοῦ λίθου σφραγισθέντος).

Τὸν ἄγραφόν σου τύπον * ἀσπαζόμενοι πίστει * καὶ ὡς δι' ἐσόπτρου ἐν ἀντῷ σε * ὁρῶντες ἐκβῶμεν * Μετέλαβες τοῦ χείρονος, Σωτῆρ * μετέδωκας τοῦ κρείττονος ἡμῖν * διὰ σπλάγγνα οἰκτιρῶν σου * οἱ γηγενεῖς συνήφθημεν τοῖς ἀγγέλοις. * Δόξα τῷ εὐδοκίῃσαντι Πατρὶ * δόξα τῷ συνεργήσαντι Υἱῷ * δόξα τῷ τελειώσαντι * Ἁγίῳ Πνεύματι.

Δόξα, καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς ὅμοιον.

Ὁ θίασος τῶν θεῶν * ἀποστόλων συνήθροισται * κηδεύσαι σου τὸ σῶμα * τὸ ἀκήρατον, Δέσποινα * μεθ' ὧν καὶ τῶν ἀγγέλων οἱ χοροὶ * ἀνύμουν τὴν μετάστασιν τὴν σὴν * ἀνα-

κράζοντες εὐφήμως· * οἷς καὶ ἡμεῖς ἐν πόθῳ, ἀγνή, σαρπῶντες * τὸν αἶνόν σοι προσάγομεν
φωναῖς * εὐήχους καὶ πιστῶς βοῶμέν σοι· * Χαῖρε, ἡ προστασία * τῶν αἰεὶ γεραιρόντων σε.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν κάθισμα.

Ἦχος δ'. (Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ).

Ὁ καταβάς ἐξ οὐρανοῦ διὰ σπλάγχνα * ἐλέους, εὐσπλαγχνε Σωτήρ, τῆς σαρκός σου *
τὴν παναγίαν σήμερον * καὶ ἄχραντον μορφὴν * πόλει τῆ τιμῶση σε * καὶ λαῷ χριστωνύ-
μῳ * ἐναλεθησαύρινας * ὡς στερρὰν πανοπλίαν· * ἐξ ἧς ἀντλοῦντες τὸν ἁγιασμόν * ταύτην
ἐν πίστει * θερμῶς προσπνυσσόμεθα.

Δόξα, καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς ὅμοιον.

Ταῖς τοῦ Υἱοῦ τε καὶ Θεοῦ σου παλάμαις * παραθεμένη τὴν ψυχὴν τὴν ἁγίαν * οὐδὲ τὸ
σῶμα ἔλιπες ἐν μνήματι· * ὡσπερ ὑπέδξω γὰρ * τὴν ζωὴν τῶν ἀπάντων, * οὕτω μετὰ θάνα-
τον * πρὸς ζωὴν μεταστᾶσα * τοῖς Θεοτόκον σε παναληθῆ * εἰδοῖσι βρῦεις * ζωὴν τὴν
αἰώνιον.

Κοντάκιον. Ἦχος δ'. (Ἐπεφάνης σήμερον).

Ἐπεφάνη σήμερον * ὁ θεῖος πᾶσαν * χαρακτὴρ ὑψήλιον * εὐφραίνων καὶ φωταγω-
γῶν· * ὃν προσκυνοῦντες βοήσομεν· * Ἥλθες, ἐφάνης, * τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον.

Ἐξαποστειλᾶριον. (Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις).

Σοῦ τῆς μορφῆς χαρακτῆρα * πανευλαβῶς, Γιε Θεοῦ, * τιμῶντες καὶ προσκυνοῦντες, *
τῶν ἰαμάτων προχοᾶς * ἀπαρῶμεθα, πόθῳ * κατασπαζόμενοι πάντες.

Τῆς ἑορτῆς ὅμοιον.

Τῶν ἀποστόλων ὁ δῆμος (Ζῆτει ἐν τῷ Μηναίῳ).

Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος δ'. (Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθείς).

Ὁ ἐν μορφῇ τοῦ Θεοῦ Θεὸς ὑπάρχων, * δόξης ὦν ἀπαύγασμα * καὶ χαρακτῆρ τοῦ
Πατρὸς, * δι' εὐσπλαγχνίαν ἀμέτροτον * βουλήσει θεῖα * ἐκὼν ὠράθη δούλου φορέσας μορ-
φήν· * ταύτης τὴν ἐμφέριαν, * μόνος ὡς οἶδεν αὐτός, * τὴν ἀκριβῆ διετύπωσε * θεοχαρά-
κτως * ἐν ἐκμαγείῳ τῷ τοῦ προσώπου αὐτοῦ· * ἧς τῆ ἐλεύσει ἐπεκρότησε * σὺν ἡμῖν τοῖς βρο-
τοῖς καὶ ἀγγέλων πληθῆς * καὶ πεφώτισται κόσμος * ὁρατός τε καὶ ἀόρατος.

Ὁ θεοπρία ποτὲ τῶν ὀπισθίων * Μωσέως τὸ πρόσωπον * παραδοξάσας Θεὸς * καὶ δι'
αὐτοῦ θεοχάρακτον * νόμον ἐκπέμφσας * τῷ ἀπειθοῦντι Ἰσραηλίτῃ λαῷ * ἰδοὺ ἐπεδήμη-
σεν, * ὡς ἐξ Αἰγύπτου, ἐκ γῆς * βαρβαρικῆς προερχόμενος, * τῆ χριστωνύμῳ * μεγαλοπόλει
τοῦ θεολέκτου λαοῦ * διὰ τοῦ θείου χαρακτῆρος * τῆς πρωτοτύπου αὐτοῦ θείας ὄψεως· * ὃν
πρὸς πρόσωπον βλέπειν * ἀξιούμενοι δοξάζομεν.

Ὁ βασιλεύων τῆς κτίσεως ἀπάσης * πτωχείαν ἐκούσιον * καταδεξάμενος * καταπλουτί-
ζει θεότητι * τοὺς ἐπιγνόντας * αὐτοῦ τὴν ἀναρχον κυριότητα· * διὸ καὶ πρὸς Αἴγαρον * τὰ
θεοχάρακτα * γράμματα πέμψας αἰτήσαντα * τὴν σωτηρίαν * ῥώννισι τοῦτον τῷ ἐκμαγείῳ
αὐτοῦ * μορφῆς τῆς θείας ἧς τὴν ἔλευσιν * περιχαρῶς νῦν ἡμεῖς ἑορτάζοντες * εὐφραινόμε-
θα πίστει * φωτισμὸν ἀπαρῶμενοι.

Τῆς ἑορτῆς ὁμοιον.

Τὰ τοῦ φωτός καθαρώτατα δοχεῖα * οἱ λύχνοι οἱ λύσαντες * νύκτα πολύθεον, * οἱ τοῦ Σωτῆρος ἀπόστολοι, * νεφέλη θεία, * ἐξ ἧς τὸ ἄδυτον φέγγος ἔλαμψεν, * ἡνίκα τῷ Πνεύματι * μεθισταμένην σε * τῶν ἐγκοσμίων ἐπέγνωσαν, * εὐλογημένη, * πρὸς ὑπερκόσμιον ἀγαλίασιν, * διὰ νεφέλης παρεγένοντο * ἐξοδίους φδοαῖς σε προπέμποντες * πρὸς ζωὴν ζωηφόρον, * Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς ἡμῶν.

Δόξα. Ἦχος πλ. α'.¹⁰⁸⁸

Ὡ γλυκίτατε Ἰησοῦ καὶ παμπόθητε, * ὦ κάλλιε ὠραῖε * παρὰ πάντας υἱοὺς ἀνθρώπων, * πῶς σου ἡ θεανδρική εἰκὼν ὠραιώθη * καὶ πηγὴ θαυμάτων * θεοπρεπῶν ἀνεδείχθη! * Τὴν γὰρ Ἐκκλησίαν σου ὡς ἄλλον οὐρανόν, * ἐν τῷ μέσῳ ἵσταμένη, * ἡλίου δίκην * πανταχόσε καταλαμπρύνει * τοὺς ὁρῶντας αὐτὴν κατευφραίνει * καὶ πρὸς τὴν σὴν μνήμην * καὶ ἐπιπόθησιν διεγείρει * τοὺς προσκυνοῦντας ἀγιάζει * τοὺς ἀσπαζομένους αὐτὴν * πρὸς σέ το πρωτότυπον ἀναβιβάζει * καὶ πᾶσι τοῖς αἰτούσι * παρέχει ἰλασμόν * καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς. Ἦχος ὁ αὐτός.

Ἄσατε, λαοί... (Ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν).

Τῆ ΙΖ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μύρωνος.

Α'.

1631. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος μετὰ τῆς μεθεόρτου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 182-186). Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ β'. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 1617). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Β'.

1632. Ἐὰν τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλοντες στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς γ'¹⁰⁸⁹ καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα, Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλότερα ὑπάρχουσα (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν). Καὶ νῦν α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν. Ἄσατε, λαοί (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν). Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

1633. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου, ὡς συνήθως.

1634. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ἄπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ

1088. Τὸ δοξασικὸν τοῦτο μετ' ἐλαφρῶν παραλλαγῶν ἀπαντᾷ καὶ εἰς τὸ Νέον Λειμωνάριον, μνημονεύεται δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ΤΔ καὶ ΤΞ.

1089. Συνήθως ψάλλονται τὰ τῆς σειρᾶς ἢ ἀκριβῆς τάξις ὁμοῦς ἀπαιτεῖ τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς αἰνοὺς.

ἀναστάσιμος, ὁ β' τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἄφ' στ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: *Πεποικιλμένη τῇ θεῖα δόξῃ*. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωπέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ' ¹⁰⁹⁰ μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς (§ 1612) εἰς τὰ δύο τελευταῖα. *Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη*. Δοξολογία μεγάλη. *Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*.

1635. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, ἢ τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 1617) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχοῦ]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν*. Κοινωνικόν: *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

Τῆ ΙΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Φλώρου καὶ Λαύρου.

1636. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιζ' τοῦ μηνός (§ 1631-1635). Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ α'.

Τῆ ΙΘ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀνδρέου τοῦ στρατηλάτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

1637. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιζ' τοῦ μηνός (§§ 1631-1635). Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ β'.

Τῆ Κ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Σαμουὴλ.

1638. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ ιζ' τοῦ μηνός (§§ 1631-1635). Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ α'.

Τῆ ΚΑ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θαδδαίου καὶ τῆς ἁγίας μάρτυρος Βάσσης.

1639. Ἐν καθημερινῇ ἢ ἀκολουθίᾳ τῶν ἁγίων μετὰ τῆς μεθεόρτου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 182-186). Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ β'. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἢ ἀκολουθίᾳ τῆς μάρτυρος καταμιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος, ἡ μεθεόρτος καὶ ἡ τοῦ ἀποστόλου, ὡς διετάχθη τῇ ιζ' τοῦ μηνός (§§ 1632-1635).

1090. Βλ. προηγουμένην σημείωσιν.

ΤΗ ΚΒ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀγαθονίκου.

Συμφάλλεται δὲ καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λούπου, διότι τῇ κγ΄ γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς.

1640. Ἐν οἰαδῆποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κα΄ τοῦ μηνός (§ 1639). Κανὼν τῆς ἑορτῆς ὁ α΄. Ἐν Κυριακῇ καταλαμβάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Λούπου.

ΤΗ ΚΓ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου¹⁰⁹¹
καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λούπου.

Α΄.

1641. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς καὶ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς (§§ 1614-1617) ἐκτὸς τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς, τοῦ πολυελέου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. [Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς.

Β΄.

1642. Ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν σιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄* καὶ τὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς στ΄. *Δόξα, καὶ νῦν, Θεαρχίω νεύματι ὀκτάτηχον δίχορον.*¹⁰⁹² Εἰσόδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκειμένον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα (ἢ τὸ α΄ ἀναστάσιμον καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς¹⁰⁹³). *Δόξα, καὶ νῦν, Ὅτε ἐξεδήμησας*. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον ἄπαξ καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δις.

1643. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

1091. Ἐν Ἁγίῳ Ὁρει ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς γίνεται κατ' ἀρχαίαν παράδοσιν τῇ κη΄ τοῦ μηνός (ΤΔ σ. 402, ΤΠ σ. 247, ΤΚω σ. 174, ΤΞ σ. 359). Τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τηρηθῇ ἐν ταῖς ἐνορίας, διότι ἔχει ἐπικρατή-σει γενικῶς ὡς ἡμέρα ἀποδόσεως ἡ κγ΄, ναοὶ δὲ τινες πανηγυρίζουν κατ' αὐτήν. Ἐὰν ὅμως μονῆ τις ἐπιθυμῇ νὰ τηρήσῃ τὴν συνήθειαν ταύτην, αἱ ἀκολουθίαι ἀπὸ τῆς κβ΄ μέχρι τῆς κη΄ δέον νὰ ψαλοῦν ὡς ἐξῆς:

Τῇ κβ΄ μεθέορτα ἐκ τῆς ιζ΄ καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀγαθονίκου.

Τῇ κγ΄ μεθέορτα ἐκ τῆς ιη΄ καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Λούπου.

Τῇ κδ΄ μεθέορτα ἐκ τῆς ιθ΄ καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Εὐτυχοῦς.

Τῇ κε΄ μεθέορτα ἐκ τῆς κ΄ καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἀποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Τίτου.

Τῇ κστ΄ μεθέορτα ἐκ τῆς κα΄ καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας.

Τῇ κζ΄ μεθέορτα ἐκ τῆς κβ΄ καὶ αἱ ἀκολουθίαι τῶν ὁσίων Ποιμένους καὶ Μωσῆος τοῦ Αἰθίοπος.

Τῇ κη΄ μόνῃ ἡ ἀκολουθία τῆς ἀποδόσεως.

Κανόνες τῆς ἑορτῆς· τῇ μὲν κβ΄, κδ΄ καὶ κστ΄ ὁ α΄, τῇ δὲ κγ΄, κε΄ καὶ κζ΄ ὁ β΄. Ἐν Κυριακῇ καταβασιαὶ Πεποικίλημὴ καὶ κοντάκιον *Τὴν ἐν πρεσβείαις ἀκοίμητον*, ἀπὸ δὲ τῆς κθ΄ καταβασιαὶ *Σταυρὸν χαράξας* καὶ κοντάκιον *Ἰωακείμ καὶ Ἄννα*.

1092. Κατὰ τὰ ΤΔ (σ. 402, 407) καὶ ΤΜ (σ. 322) τὸ ὀκτάτηχον δοξαστικὸν *Θεαρχίω νεύματι* εἰς τὴν ἀπόδο-σιν ψάλλεται παρὰ τοῦ προσωπάλτου ὄλον εἰς ἤχον α΄. Ἐὰν δὲ ἡ ἀπόδοσις τύχη ἐν Κυριακῇ, ψάλλεται τοῦτο εἰς τὸ *Δόξα*, εἰς δὲ τὸ *Καὶ νῦν* τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Τοῦτο εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν τάξιν τῶν ἀποδόσε-ων ὄλων τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν.

1093. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 407).

1644. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄνωμος]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β΄ ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρημῶν καὶ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τῆς ἑορτῆς δις. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι· *Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ.*¹⁰⁹⁴ Εἰς τὴν θ' [στιχολογούμεν τὴν Τιμιωτέραν καὶ ἀκολουθῶν] ψάλλομεν τὴν θ' ᾠδὴν [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος καὶ] τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων (§ 1616).¹⁰⁹⁵ Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς ἑορτῆς δ'¹⁰⁹⁶ μετὰ τῶν στίχων αὐτῆς εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 1612). *Δόξα, Τῇ ἀθανάτῳ σου κοιμησί. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

1645. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ β', ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 1617) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἡχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Αἶ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄθοι.*¹⁰⁹⁷ Κοινωνικόν· [*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ*] *Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι.* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

1646. ΣΗΜ. Μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ψάλλονται καταβασίαι *Σταυρὸν χαράξας* μέχρι τῆς κα' Σεπτεμβρίου καὶ κοντάκιον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ *Ἰωακείμ καὶ Ἄννα* μέχρι τῆς ιβ' Σεπτεμβρίου πλὴν τῆς λα' Αὐγούστου καὶ τῆς α' καὶ ζ' Σεπτεμβρίου.

Τῆ ΚΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Εὐτυχούς, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

1647. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Ἀλληλουῖα (§§ 165-167). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς Κυριακῆς.

1094. Καὶ Ἄνοιξω τὸ στόμα μου κατὰ τὰ ΤΔ καὶ ΤΜ (ἐνθ' ἄνωτ.).

1095. Τὰ ἐντὸς ἀγκυλῶν δὲν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ καὶ ὡς ἐκ τοῦτου δὲν ψάλλονται ἐν ταῖς ἐνορίαις.

1096. Τὰ ΤΔ καὶ ΤΜ (ἐνθ' ἄνωτ.) ὀρίζουν ὡς δ' στιχηρὸν τῆς ἑορτῆς τὸ δοξαστικὸν αὐτῆς, ὡς δοξαστικὸν δὲ τὸ ἐωθινόν.

1097. Τὸ ΤΚ (σ. 146) ὀρίζει εἰς τὴν ἀπόδοσιν τὸ Ἄγγελοι τὴν κοίμησιν τῆς Παρθένου... Ἄπας γενεῆς. Ἀνάλογον τι γίνεται καὶ εἰς τὰς ἀποδόσεις τῶν ἑορτῶν τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, τῶν Χριστογεννῶν, τῶν Θεοφανείων καὶ τῆς Πεντηκοστῆς (βλ. ΤΜΕ κα' Σεπτ. § 20, σ. 8, κε' Δεκ. § 39, σ. 134, ιδ' Ἰαν. § 19, σ. 150, Τυπ. Πεντηκ. § 52, σ. 393). Τὸ δὲ ΤΜ (σ. 323) παραδόξως ὀρίζει τὸ Ἄξιόν ἐστιν, ἰσως διότι ἐν τῷ Ὁρθρῳ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

ΤΗ ΚΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἐπανόδου τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Βαρθολομαίου
καὶ μνήμη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Τίτου.

1648. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ἀποστόλων μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* μόνα τὰ στιχηρὰ τῶν ἀποστόλων. Εἰς τοὺς αἴνους ἐπίσης τὰ στιχηρὰ τῶν ἀποστόλων. Δοξολογία μεγάλη. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος,¹⁰⁹⁸ Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῶν ἀποστόλων.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἀμφοτέρων τῶν ἀποστόλων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν ἀποστόλων δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* καὶ *Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται...* (§ 203). Δόξα τὸ ἔθωτόν. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη.* Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Κοινωνικὸν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*].

ΤΗ ΚΣΤ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας.

1649. Ἐν καθημερινῇ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων μετὰ τῆς Παρακλητικῆς ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (§§ 157-160), ἐν Σαββάτῳ δὲ μετὰ τοῦ Θεοῦ Κύριος (§§ 162-164). Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* μόνα τὰ στιχηρὰ τῶν ἁγίων εἰς σ', ὡς καὶ εἰς τὸν στίχον καὶ τοὺς αἴνους. Δυνατὸν νὰ ψαλῆ δοξολογία μεγάλη, παραλειπομένων τῶν ἀποστίχων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἐν Κυριακῇ ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία καὶ ἡ τῶν ἁγίων ψάλλεται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (§§ 133-156). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων θεοτοκίον Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου, μετὰ δὲ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων *Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῶν ἁγίων δ' μετὰ τῶν εἰς μάρτυρας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 203). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς Κυριακῆς.

ΤΗ ΚΖ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ποιμένος.

1650. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κδ' τοῦ μηνὸς (§ 1647).

ΤΗ ΚΗ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μωυσέως τοῦ Αἰθίοπος.

1651. Ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει ἰσχύουν τὰ διαταχθέντα τῇ κδ' τοῦ μηνὸς (§ 1647).

1098. Ἐν τῷ Μηναίῳ ὀρίζεται Ἀπόστολος ὁ συνήθης εἰς μνήμας ἀποστόλων Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους. Ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου ὁμοῦς ὑπάρχει ἄλλη περικοπή κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῆς πρὸς Τίτον ἐπιστολῆς, τὴν ὅποιαν θεωροῦμεν προσιωτέραν. Δὲν θὰ ἦτο δὲ ἀποπὸν νὰ ἀναγινώσκεται ἡ περικοπή αὕτη καὶ ὅταν ἡ μνήμη τῶν ἀποστόλων τυγχάνῃ ἐν Κυριακῇ.

ΤΗ ΚΘ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μνήμη τῆς ἀποτομῆς τῆς κεφαλῆς τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου
καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Α'.

1652. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ
διάταξιν (βλ. καὶ §§ 195-198).¹⁰⁹⁹ Κανὼν τῆς Θεοτόκου ὁ τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως μετὰ τῶν
εἰρῶν. Καταβασίαι· Σταυρὸν χαράξα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν
δυνατὸν νὰ λεχθοῦν τὰ κάτωθι ἀντίφωνα.¹¹⁰⁰

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Ἐνώπιαι, ὁ Θεός, τὴν προσευχὴν μου καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν δέησίν μου. (Ψαλμ.
νδ' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Ἴδου ἐμάκρυνα φυγαδεύων καὶ ἠλίθισθην ἐν τῇ ἐρήμῳ. (νδ' 8)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Ὡμοιώθην πελεκᾶνι ἐρημικῷ, ἐγενήθην ὡσεὶ νυκτικὸραξ ἐν οἰκοπέδῳ. (ρα' 7)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Καὶ ἐταλείουν ἐν νηστείᾳ τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἡ προσευχή μου εἰς κόλπον μου
ἀποστραφῆσεται. (λδ' 13)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Ἐξεξήτησέ σε τὸ πρόσωπόν μου, τὸ πρόσωπόν σου, Κύριε, ζητήσω. (κστ' 8)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Στίχ. β'. Ἐδίψησέ σε ἡ ψυχὴ μου, ποσαπλῶς σοι ἡ σάρξ μου ἐν γῆ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ
ἀνύδρῳ. (ξβ' 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ'. Διὰ τοὺς λόγους τῶν χειλέων σου ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοὺς σκληράς. (ιστ' 4)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Οὐκ ἔκρυψα τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἀπὸ συναγωγῆς πολλῆς.
(λθ' 11)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

1099. Ἄξιοσημείωτοι διαφοραὶ τῶν Τυπικῶν: α'. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ ψάλλονται
εἰς ἡ'. - β'. Τὰ ΤΔ (σ. 403) καὶ ΤΠ (σ. 254) προσθέτουν εἰς τὴν λιτὴν καὶ τὰ μετὰ τοὺς αἶνους εἰς ἦχον δ' ἰδιό-
μελα Γενέσιον ἀθέμιτον κ.λ.π. - γ'. Τὰ ΤΑΣ (κεφ. κστ'), ΤΠ (σ. 254), ΤΞ (σ. 360) καὶ ΤΡ (σ. 728) δὲν ὀρίζονται
κανόνα τῆς Θεοτόκου, ἐξομοιοῦντα οὕτω τὴν ἑορτὴν πρὸς τὴν τοῦ Γενεθλίου τοῦ Προδρόμου καὶ τὴν τῶν κορυ-
φαίων ἀποστόλων.

1100. Ἐκ τοῦ ΤΚ (σ. 147) βελτιωθέντα ὑφ' ἡμῶν.

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος β'. (Ἐκλογία)

Στίχ. α'. *Εἶπα τοῖς παρανομοῦσι μὴ παρανομεῖτε, καὶ τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ ὑψοῦτε κέρας.* (οδ' 5)

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων...

Στίχ. β'. *Εὐηγγελισάμην δικαιοσύνην ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ· ἰδοὺ τὰ χεῖλη μου οὐ μὴ κωλύσω· Κύριε, σὶ ἔγνωσ.* (λθ' 10)

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων...

Στίχ. γ'. *Καὶ ἡ γλῶσσά μου μελετήσῃ τὴν δικαιοσύνην σου, ὄλην τὴν ἡμέραν τὸν ἔπαινον σου.* (λδ' 28)

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων...

Κοντάκιον· *Ἰωακείμ καὶ Ἄννα.* Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ Προδρόμου.

B'.

1653. Ἐάν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ Προδρόμου τὰ ἰδιόμελα εἰς σ'. *Δόξα, Γενεθλίων τελομένων. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.* Εἰσόδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Προδρόμου.* Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα.¹¹⁰¹ *Δόξα, Πρόδρομε τοῦ Σωτῆρος. Καὶ νῦν, Ἀνήμεψετε Παρθένε.* Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου *Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων* καὶ θεοτοκίον *Πάντα ὑπὲρ ἔνοιαν.*

1654. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτή, ἦτο τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ Προδρόμου. Εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Προδρόμου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα.*

1655. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προδρόμου]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας, ἐάν δὲν ἐψάλη εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος*· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Προδρόμου. Ἀπὸ γ' ὥδῃς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· *Σταυρὸν χαράξας.* Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαιποσειτάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἰνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ Προδρόμου δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α'. *Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται.* (Ψαλμ. 7β' 13)

β'. *Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ καὶ ἐλπιεῖ ἐπ' αὐτόν.* (Ψαλμ. 5ξ' 11)

Δόξα, Πάλιν Ἡρωδιάς μαίνεται. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνύματος.

1656. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς σ' ὥδῃς τοῦ κανόνος τοῦ Προδρόμου, ἦ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148).

1101. Ἐάν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Προδρόμου, δυνατόν νὰ ψαλοῦν τὸ α' ἀναστάσιμον καὶ τὰ τοῦ Προδρόμου, ὡς ὀρίζει τὸ ΤΔ (σ. 404).

Μετά την εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἰωακείμ καὶ Ἄννα. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καί] Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον. Μετά την θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Τῆ Α΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μεθέορτα τῆς ἀποτομῆς τοῦ Προδρόμου καὶ μνήμη τῶν ἁγίων Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου καὶ Παύλου, πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.

Α΄.

1657. Ἐὰν τὰ μεθέορτα τύχουν ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ δυνατὸν νὰ ψαλοῦν τὰ ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (§ 160) ἢ τὰ τοῦ Προδρόμου (§ 1652). Κοντάκιον, Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τῆς ἡμέρας.

Β΄.

1658. Ἐὰν τὰ μεθέορτα τύχουν ἐν Κυριακῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄, τοῦ Προδρόμου γ΄ καὶ τῶν ἁγίων γ΄. *Δόξα τοῦ Προδρόμου Γενεθλίῶν τελουμένων. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ Προδρόμου Γενέσιον ἀθέμιτον. Καὶ νῦν, Νεῖσσον παρακλήσεσιν. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου καὶ θεοτοκίον Πάντα ὑπὲρ ἔνοιαν.*

1659. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

1660. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ μεθέορτος τοῦ Προδρόμου καὶ ὁ τῶν ἁγίων.¹¹⁰² Ἀπὸ γ΄ ὥδης καθίσματα τοῦ Προδρόμου, τῶν ἁγίων καὶ θεοτοκίον. Ἀφ΄ στ΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· Σταυρὸν χαράξας. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποσειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ.¹¹⁰³ Δόξα τὸ ἔωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνημάτος.

1661. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ ὥδης τοῦ κανόνος τοῦ Προδρόμου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148).

1102. Τὸ μὲν ΤΚ (σ. 148) περιορίζει τὰ μεθέορτα τοῦ Προδρόμου εἰς τὸν Ἑσπερινόν, τὸ δὲ ΤΜΕ (§ 5, σ. 314) ἐπεκτείνει αὐτὰ καὶ εἰς τὸν Ὁρθρον, παραλείπει ὁμοίως τὸν κανόνα τῶν ἁγίων, ἐνῷ ὀρίζει τὰ στιχηρὰ αὐτῶν εἰς τὸν Ἑσπερινόν. Ὁρθρότερον τὰ ΤΔ (σ. 406), ΤΞ (σ. 361) καὶ ΤΜ (σ. 324) ὀρίζουν καὶ τὸν κανόνα τῶν ἁγίων, τὰ δὲ ΤΔ καὶ ΤΡ (σ. 730) ἐπεκτείνουν τὰ μεθέορτα τοῦ Προδρόμου καὶ εἰς τὴν Λειτουργίαν. Τὴν ὀρθρὴν ταύτην τάξιν ἠκολούθησαμεν ἐν τῷ παρόντι.

1103. Δὲν εὐρίσκαμεν ἄποπον νὰ ψαλοῦν δ΄ ἀναστάσιμα καὶ δ΄ τοῦ Προδρόμου. Τὸ ΤΡ (σ. 730), ὀρίζει ἀναστάσιμα ζ΄ καὶ ὡς ὄγδοον τὸ ἰδιόμελον τοῦ Προδρόμου *Πρόδρομε τοῦ Σωτήρος*.

Μετά την είσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ Προδρομοῦ καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἰωακείμ καὶ Ἄννα. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Τῆ ΛΑ΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ κατάθεσις τῆς τιμίας ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Α΄.

1662. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν καθημερινῇ, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (βλ. καὶ περιπτ. Γ΄ τῆς ἑορτῆς τῆς τιμίας ἐσθῆτος, β΄ Ἰουλίου, § 1502). Καταβασίαι· Σταυρὸν χαράξας.¹¹⁰⁴ Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον· *Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου, Θεοτόκε.*¹¹⁰⁵

Β΄.

1663. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ τύχη ἐν Κυριακῇ, ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς περιπτ. Δ΄ τῆς β΄ Ἰουλίου (§§ 1503-1506). Καταβασίαι καὶ κοντάκιον ὡς ἀνωτέρω ἐν περιπτ. Α΄ (§ 1662).

1104. Τὸ Μηναῖον καὶ τὸ ΤΠ (σ. 256) ὀρίζουν καταβασίας Ἀνοιξω τὸ στόμα μου. Δὲν εὐρίσκομεν τοῦτο ἄτοπον, ἰδίᾳ διὰ ναοὺς πανηγυρίζοντας, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἑορτῆς τῆς Θεοτόκου καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ψάλλεται τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

1105. Τὸ ΤΜΕ ὀρίζει ὡς κοντάκιον ἐν καθημερινῇ μὲν τὸ κάθισμα *Τὰ καταθέσια τῆς σῆς θείας ζώνης*, ἐν Κυριακῇ δὲ τὸ ἐπίσης κάθισμα *Τῆς τιμίας ζώνης σου τῇ καταθέσει* (§ 1, σ. 314 καὶ § 4, σ. 315). Ἐφ' ὅσον ὁμοῦς ὑπάρχει εἰδικὸν κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ ψαλοῦν καθίσματα ἀντ' αὐτοῦ.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΥΠΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ ΤΟΥ ΤΡΙΩΔΙΟΥ¹¹⁰⁶

* * *

ΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ¹¹⁰⁷

1664. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προουσιακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα ζ΄ καὶ τοῦ Τριωδίου γ΄.¹¹⁰⁸ Δόξα, Παντοκράτορ Κύριε. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Βεβαρημένων τῶν ὀφθαλμῶν μου. Καὶ νῦν, Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις. Ἀπολυτίκιον τὸ ἀναστάσιμον μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

1665. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἡχου ὡς συνήθως¹¹⁰⁹

1666. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ θεοτοκίον ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἡχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς. Εἶτα· Δόξα, Τῆς μετάνοιας ἀνοιξόν μοι πύλας. Καὶ νῦν, Τῆς σωτηρίας εὐθνήσον μοι τρίβους. Ὁ στίχος Ἐλέησόν με, ὁ Θεός... καὶ τὸ ἰδιόμελον Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων μοι δεινῶν.¹¹¹⁰ Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν. Ἀφ΄ στ΄ τὸ κοντάκιον τοῦ Τριωδίου Στεναγμούς προσοίσομεν, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι· Ὡς ἐν ἡπειρῷ πεζεύσας ὁ Ἰσραὴλ, (ἐὰν ἀπεδόθη ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς).¹¹¹¹ Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀνα-

1106. Ἡ ἐφεξῆς ἐκτιθεμένη διάταξις τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἀφορᾷ εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν συμπίπτει ἐν τινὶ ἡμέρᾳ τοῦ Τριωδίου ἢ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἀκίνητος ἑορτὴ ἢ μετέορτα τῶν Θεοφανείων ἢ τῆς Ὑπαπαντῆς. Αἱ διάφοροι περιπτώσεις τῶν ἀκινήτων ἑορτῶν ἐξετέθησαν ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ τοῦ Μηνολογίου.

1107. Ἡ διάταξις τῆς πρώτης ταύτης Κυριακῆς τοῦ Τριωδίου διατυπῶνται ἀναλυτικῶς. Τῶν ἐπομένων ὁμως τριῶν Κυριακῶν ἡ τάξις διατυπῶνται περιληπτικώτερον, ἀποφευγομένων τῶν ἐπαναλήψεων καὶ ἀναγραφόμενων κυρίως τῶν προσοιδιᾶζόντων εἰς ἐκάστην Κυριακὴν στοιχείων. Ἐπομένως διὰ τὰς Κυριακὰς ταύτας οἱ τελετουργοὶ δεόν νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν διάταξιν τῆς παρούσης Κυριακῆς.

1108. Ὡς πρὸς τὴν κατανομήν τῶν στιχηρῶν ἐνταῦθα καὶ εἰς τοὺς αἶνους ἠκολούθησαμεν τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν προερχομένην ἐκ τοῦ ΤΑΣ (κεφ. κζ'), πρὸς τὴν ὁποίαν συμφωνοῦν καὶ τὰ ΤΔ (σ. 411), ΤΞ (σ. 364) καὶ ΤΜ (σ. 327). Τὰ ΤΠ (σ. 257) καὶ ΤΜΕ (§ 2, σ. 318) συμφωνοῦν ὡς πρὸς τὰ ἐσπέριον, εἰς τοὺς αἶνους ὁμως ὀρίζουν ἀναστάσιμα ε΄ καὶ τοῦ Τριωδίου γ΄.

1109. Ἡ ἀντικατάστασις τῆς ὑπακοῆς διὰ τῶν κατανοκτικῶν Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς κτλ., τὴν ὁποίαν ὀρίζει τὸ ΤΜΕ διὰ τὰς τέσσαρας πρώτας Κυριακὰς τοῦ Τριωδίου (§ 2, σ. 317, § 5, σ. 318, § 11, σ. 321 καὶ § 15, σ. 323) οὐδόπως δικαιολογεῖται. Κατὰ τὰς Κυριακὰς οὐδέποτε ψάλλονται κατανοκτικὰ

1110. Ταῦτα ψάλλονται καθ' ὅλας τὰς Κυριακὰς ἀπὸ τῆς παρουσίας μέχρι τῆς Ε΄ τῶν νηστειῶν.

1111. Τὸ ΤΔ (σ. 443 καὶ 554) ὀρίζει μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ὑπαπαντῆς καταβασίαις Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου δι' ὅλας τὰς Κυριακὰς τοῦ Τριωδίου πλὴν τῆς Γ΄ τῶν νηστειῶν. Ὁμοίως καὶ τὸ ΤΚω (σ. 187).

πάσιμα δ' και του Τριψιδίου δ'.¹¹¹² Δόξα. *Ταῖς ἐξ ἔργων καυχῆσῃσι. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

1667. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαριαμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς σ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Τριψιδίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχοῦ]. Δόξα. *καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Φαρισαίου φύγωμεν ὑψηγορίαν. Προκείμενον καὶ Ἀλληλουϊάριον τοῦ τυχόντος ἡχοῦ.*¹¹¹³ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν. Εἶδομεν τὸ φῶς.

1668. [Ἐὰν τῇ Κυριακῇ ταύτῃ ἢ μιᾷ τῶν τριῶν ἐπομένων τύχη ἅγιος ἔχων δοξαστικόν, δυνατὸν νὰ συμπαλῆ καὶ τούτου ἢ ἀκολουθία ὡς ἐξῆς.¹¹¹⁴ Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τοῦ Τριψιδίου γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τοῦ Τριψιδίου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχοῦ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τοῦ Τριψιδίου. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον ὁμόηχον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, τοῦ Τριψιδίου καὶ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τοῦ Τριψιδίου, τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Τριψιδίου, τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ψάλλεται καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου. Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ὡς διατάχθησαν ἀνωτέρω. Ἐὰν δὲ τύχη ἅγιος ἐκ τῶν ἐπισημῶς ἐορταζομένων, βλ. τὴν διάταξιν εἰς τὴν οἰκειαν ἡμερομηνίαν].

1669. Κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ταύτης αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν ἐκ τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Μηναιίου (βλ. §§ 157-167).

Τῆ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

1670. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ ἀναστάσιμα ζ' καὶ τοῦ Τριψιδίου γ'.¹¹¹⁵ Δόξα, Ἔω πόσων ἀγαθῶν. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχοῦ. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Τῆς πατρικῆς δωρεᾶς. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου. Ἀπολυτικίον τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ θεοτοκίον. - Ἐν τῷ Ὁρθρω κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριψιδίου. Καταβασίαι· Τὴν Μωσέως ᾠδὴν, (ἐὰν ἀπεδόθη ἢ ἐορτῇ τῆς Ὑπαπαντῆς). Εἰς

1112. Βλ. σημ. 1108.

1113. Ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνοσῶν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, διότι ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου καὶ ἐν τῷ Τριψιδίῳ τάσσεται πρὸ τῆς ἀποστολικῆς περικοπῆς τῆς σημερινῆς Κυριακῆς τὸ προκείμενον τοῦ πλ. δ' ἡχοῦ καὶ μετ' αὐτὴν τὸ ἀλληλουϊάριον τοῦ αὐτοῦ ἡχοῦ, ἐνῶ ἡ Κυριακὴ αὕτη, ὡς γνωστόν, δὲν συμπίπτει πάντοτε μετὰ πλ. δ' ἡχοῦ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Ἀσώτου καὶ τὰς Κυριακὰς Β', Δ' καὶ Ε' τῶν νηστειῶν.

1114. Κατὰ τὴν σήμερον κρατοῦσαν τάξιν, τὴν ὁποίαν καὶ ἡμεῖς ἠκολοθησαμεν, καθ' ὅλας τὰς Κυριακὰς τοῦ Τριψιδίου ἐν τῷ Ἐσπερινῷ, τῷ Ὁρθρω καὶ τῇ Λειτουργίᾳ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ Τριψιδίου, ἐνῶ ἡ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἐὰν δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐπισημῶς ἐορταζομένων, ψάλλεται ἐν τοῖς Ἀποδείκτοις. Εἰς παλαιότεραν ὁμῶς ἐποχὴν συνεψάλλετο - τοῦλάχιστον κατὰ τὰς δύο πρώτας Κυριακὰς - καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ὡς ὀρίζει σαφῶς τὸ ΤΕ (σ. 499 καὶ 502). Ἀνάλογόν τι ὀρίζει καὶ τὸ ΤΔ (σ. 412) δι' ἁγίους «ἐχοντας εἰκόνα» καὶ ἐπομένως τιμωμένους ἰδιατέρως πῶς ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ. Ἡ διάταξις αὕτη θά ἦτο δυνατὸν νὰ εἴρη ἐφαρμογὴν καὶ ἐν ταῖς ἐνορίας δι' ἁγίους ἐχοντας δοξαστικόν, διὸ καὶ μεταφερόμεν αὕτην ἐνταῦθα διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ τηρήσουν αὐτήν.

1115. Πάντα τὰ Τυπικὰ ὀρίζουν διὰ τὴν Κυριακὴν ταύτην ἀναστάσιμα σ' καὶ τοῦ Τριψιδίου δ'. Μόνον τὸ ΤΜΕ (§ 4, σ. 318) ὀρίζει ἀναστάσιμα ζ' καὶ τοῦ Τριψιδίου γ'. Τοῦτο ὁμῶς εἶναι λογικώτερον, ἐφ' ὅσον εἰς πάντα τὰ ἄλλα ἡ τάξις τῆς παρουσίας Κυριακῆς συμφωνεῖ πρὸς τὴν τῆς παρελθούσης, τὸ δὲ Τριψιδίον ἔχει μόνον δύο ἐσπερία στιχηρὰ. Διὸ καὶ προεκρίναμεν τὴν τάξιν τοῦ ΤΜΕ.

τούς αίνους στιχηρά ἀναστάσιμα ε' καὶ τοῦ Τριωδίου γ'. Δόξα, Πάτερ ἀγαθέ. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. - Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον Ἐὶς πατρώας δόξης σου. Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ὡς διατάχθησαν τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ (§§ 1664-1668).

1671. Κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος μέχρι τῆς Παρασκευῆς αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν ἐκ τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Μηναιῦ (§§ 157-160).

Τῶ ΣΑΒΒΑΤῶ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ

Μνήμη πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

1672. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προομιαικὸν [καὶ τὰ Πρὸς Κύριον] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ μαρτυρικά τοῦ τυχόντος ἡχου γ' καὶ τοῦ Τριωδίου τῶν ἀπ' αἰῶνος σήμερον νεκρῶν γ'. Δόξα, Θρηνῶ καὶ ὀδυρομαι. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Καὶ εὐθύς τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ ἀντὶ προκειμένου τὸ Ἀλληλούια τρις ἐκ γ' εἰς ἡχον πλ. δ', τὸ α' ἄνευ στίχου, τὰ δὲ λοιπὰ μετὰ στίχων:

α'. Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε. (Ψαλμ. ξδ' 5)

β'. Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεάν καὶ γενεάν. (Ψαλμ. ρλδ' 13)

Ἔπειτα τὸ Καταξίωσον, Κύριε, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ κεφαλοκλισία. Εἰς τὰ ὑπόστιχα τὸ ὑπολειφθὲν μαρτυρικόν¹¹¹⁶ καὶ τὰ δύο νεκρώσιμα τοῦ ἡχου¹¹¹⁷ μετὰ στίχων:

Εἰς τὸ β'. Αἶ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀνίσθησονται. (Ψαλμ. κδ' 13).

Εἰς τὸ γ'. Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε. (Ψαλμ. ξδ' 5)

Δόξα, Ἀρχή μοι καὶ ὑπόστασις. Καὶ νῦν, Πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε. Τὸ Νῦν ἀπολύεις. Καὶ εὐθύς ψάλλεται ἐκ τῆς Παρακλητικῆς ὁ νεκρώσιμος κανὼν τοῦ τυχόντος ἡχου¹¹¹⁸ μετὰ στίχων ἐν ἐκάστῃ ᾠδῇ: εἰς τὸ α' τροπάριον Πρεσβείαις τῶν μαρτύρων σου, Χριστέ ὁ Θεός, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου· εἰς τὸ β'· Αἶ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀνίσθησονται· εἰς τὸ γ'· Δόξα Πατρὶ καὶ εἰς τὸ δ'· Καὶ νῦν καὶ αἰεὶ. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα Ἀληθῶς

1116. Ἡ περὶ τεσσάρων μαρτυρικῶν διατάξεις τοῦ ΤΜΕ (§ 7, σ. 319), ἡ ὁποία παγίως ἐφαρμόζεται εἰς τὸ ΗΕΕ (1980 σ. 31 κ. ἑτῶν) καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὰ Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὀφείλεται εἰς σφάλμα τῆς α' ἐκδόσεως τοῦ ΤΑΣ ἐπαναληφθὲν καὶ εἰς τὰς μετέπειτα ἐκδόσεις τόσον αὐτοῦ, ὅσον καὶ τοῦ Τριωδίου. Τὸ ἐσφαλμένον τῆς διατάξεως κατέδειξε δι' ἀδιασειστων ἐπιχειρημάτων ὁ αὐδιμος Γ. Μπεκατώρος (Τάξις 1965, σ. 5-13), ὑποδείξας συγχρόνως καὶ τὴν ὀρθὴν τάξιν, ἣτις εὐρίσκεται διατετυπωμένη ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ εἰς τὸ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς Ψυχοσάββατον καὶ ἀπαιτεῖ ἐν μαρτυρικὸν καὶ δύο νεκρώσιμα. Τὴν τάξιν ταύτην τηροῦν καὶ τὰ ΤΠ (σ. 258), ΤΞ (σ. 366), ΤΡ (σ. 737) καὶ ΤΚω (σ. 179). Τὸ τελευταῖον μάλιστα λέγει χαρακτηριστικῶς: «Εἰς τὰ ἀπόστιχα οὐ ποιοῦμεν, ὡς γράφει τὸ Τριωδίον, τὰ δ' μαρτυρικά καὶ τὰ δύο νεκρώσιμα ἄλλα τὸ ἐν μαρτυρικόν, ὅπερ ἔμεινεν ἐκ τοῦ Ἑσπερινοῦ, καὶ τὰ δύο νεκρώσιμα, ἅπερ εἰσι τὸ ἐν εἰς τὸ Δόξα τοῦ Ἑσπερινοῦ πλησίον τῶν μαρτυρικῶν τροπαρίων καὶ τὸ ἕτερον τὸ Δόξα εἰς τοὺς αἶνους τῆς Ὁκτωήχου». Ἡ δὲ ἐν τῷ ΗΕΕ (1964 σημ. σ. 52 καὶ 1965 σ. 56) δοθεῖσα ἐρμηνεία περὶ τῶν δύο νεκρωσίων, ὅτι ταῦτα εἶναι τὸ δοξασικὸν Ἀρχή μοι καὶ ὑπόστασις καὶ τὸ θεοτοκίον Πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε, δὲν συνάδει πρὸς τὴν ὀρολογίαν καὶ φρασεολογίαν τῶν τυπικῶν διατάξεων, αἱ ὁποιαὶ πάντοτε ποιοῦνται σαφῆ διάκρισιν μεταξὺ τῶν στιχηρῶν ἢ τῶν ἀποστίχων καὶ τῶν ἐπακολουθούντων δοξασικῶν.

1117. Τὰ κατ' ἡχον ψαλτέα μαρτυρικά καὶ νεκρώσιμα βλέπει εἰς τὴν τάξιν τῆς ἀκολουθίας τῶν Σαββάτων (§ 169) ἢ ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου. Ὡς θεοτοκίον τῶν καθισμάτων τῆς α' στιχολογίας δέον νὰ ψάλλεται τὸ α' τοῦ ἡχου, ὡς ὀρίζεται ἐν § 189. Τὸ Τριωδίον οὐκ ὀρθῶς ἔχει εἰς τινεὶς ἡχους ἄλλα θεοτοκία.

1118. Ἡ διατάξις τοῦ ΤΜΕ (§ 7, σ. 319) ἡ ὀρίζουσα παγίως τὸν κανὼνα τοῦ πλ. β' ἡχου ὀφείλεται εἰς τὴν ἀνάλογον περίπτωσιν τοῦ Πεντηκοσταρίου. Τότε ὅμως ὁ ἡχος τῆς ἑβδομάδος εἶναι πάντοτε ὁ πλ. β', ἐνῶ ἐνταῦθα ποικίλλει. Τόσον τὸ Τριωδίον, ὅσον καὶ τὰ ΤΑΣ (κεφ. κη'), ΤΠ (σ. 259) καὶ ΤΡ (σ. 738) ὀρίζουν τὸν κανὼνα τοῦ τυχόντος ἡχου. Τὰ ἀπὸ γ' ᾠδῆς καθίσματα ὅμως εἶναι πάντοτε τὸ πλ. β' ἡχου.

ματαιότης τὰ συμπαῖα (ζητεῖ ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῷ Σαββάτῳ τοῦ πλ. β' ἤχου). Δόξα, καὶ νῦν. Παναγία Θεοτόκε (ζητεῖ ἐν τῷ Ὁρολογίῳ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μεγ. Ἀποδείκνου). Ἄφ' σ' τὸ κοντάκιον *Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαισον, Χριστέ*.¹¹¹⁹ Μετὰ τὴν θ' ὁ εἰρμός αὐτῆς.¹¹²⁰ Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον Ὁ βάθει σοφίας. Δόξα τὸ τέλος αὐτοῦ· Ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα ἀνέθεντο. Καὶ νῦν. Σὲ καὶ τείχος καὶ λιμένα ἔχομεν. Ἡ συνήθης ἐκτενῆς καὶ ἡ ἐκφώνησις Ὅτι ἐλειμῶν. Καὶ εὐθὺς ψάλλονται τὰ τροπάρια *Μετὰ πνευμάτων δικαίων*, καὶ μετ' αὐτὰ δέεται ὁ ἱερεὺς ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων οὕτως:

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...

Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ ἀνέσεως, μακαρίας μνήμης καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν πάντων τῶν προαπελθόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐνθάδε κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.¹¹²¹

Ὅπως Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν τάξῃ...

Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν...

Καὶ λέγει τὴν εὐχὴν Ὁ Θεός τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός...

Εἶτα· *Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητός* κτλ. καὶ γίνεται ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

1673. Ἐν τῷ Ὁρθῳ μετὰ τὰ εἰρηνικά ψάλλομεν τὸ Ἀλληλούια μετὰ τῶν νεκρωσίμων στίχων (§ 73) εἰς ἦχον πλ. δ' καὶ τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ 1ο σ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου]. Ἡ αἰτησις καὶ τὰ μαρτυρικά καθίσματα τοῦ ἤχου μετὰ τοῦ νεκρωσίμου καὶ τοῦ θεοτοκίου (ζητεῖ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Εἶτα [ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο (βλ. σημ. 170) καὶ] τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Καὶ μνημονεύει ὁ ἱερεὺς τῶν κεκοιμημένων ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἶτα τὸ κάθισμα Ἀνάπαισον, Σωτὴρ ἡμῶν. Δόξα τὸ τέλος αὐτοῦ *Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοία. Καὶ νῦν, Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας τῷ κόσμῳ. Ὁ ν' ψαλμός* χῦμα. Ὁ κανὼν τοῦ Τριωδίου μετὰ τῶν εἰρῶν καὶ μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς* τὰ ἐν τῷ Τριωδίῳ καθίσματα. Ἄφ' σ' τὸ κοντάκιον *Μετὰ τῶν ἁγίων*, ὁ οἶκος Αὐτὸς μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασιὰ οἱ εἰρμῶι τοῦ κανόνος Ἄσμα ἀναλέμψομεν λαοί.¹¹²² Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξα-

1119. Τὰ καθίσματα καὶ τὸ κοντάκιον δὲν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ, ἀλλὰ προστετέθησαν ὑφ' ἡμῶν ὡς προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς τάξεως τῆς Παννυχίδος ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων, περὶ ἧς κατωτέρω (σημ. 1120).

1120. Ὁ κανὼν καὶ ἡ ἐν τῷ τέλει τοῦ Ἑσπερινοῦ δέησις ἀποτελοῦν στοιχεῖα τῆς ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων Παννυχίδος, τὰ ὁποῖα ἐν ταῖς ἐνορίας ἐνσωματοῦνται εἰς τὸν Ἑσπερινόν. Ἐὰν ἡ Παννυχὶς τελεσθῇ αὐτοτελῶς, τότε μετὰ τὸ Νῦν ἀπολύεις λέγεται εὐθὺς τὸ τρισάγιον, τὰ ἀπολυτικά καὶ ἡ ἐκτενῆς καὶ γίνεται ἀπόλυσις. Εὐθὺς δὲ μετὰ τὸν Ἑσπερινὸν τελεῖται ἡ Παννυχὶς, τῆς ὁποίας ἡ τάξις (κατὰ τὸ Πεντηκοστάριον, τὸ ΤΠ σ. 258-259 καὶ τὸ ΤΡ σ. 738) ἔχει οὕτως; Εὐλόγησαντος τοῦ ἱερέως ἀναγινώσκειται ὁ β' ψαλμός Ὁ κατοικῶν ἐν βοήθειᾳ τοῦ Ὑψίστου· εἶτα ψάλλεται τὸ Ἀλληλούια μετὰ τῶν νεκρωσίμων στίχων (§ 73) καὶ τὰ τροπάρια Ὁ βάθει σοφίας δις καὶ *Σὲ καὶ τείχος καὶ λιμένα ἔχομεν* ἀπαξ. Ἀκολουθῶς στιχολογεῖται ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο (βλ. σημ. 170) καὶ μετ' αὐτὸν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Ὁ ἱερεὺς μνημονεύει τῶν κεκοιμημένων καὶ λέγει τὴν εὐχὴν Ὁ Θεός τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός. Εἶτα ψάλλεται τὸ κάθισμα Ἀνάπαισον, Σωτὴρ ἡμῶν, καὶ τὸ θεοτοκίον Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας τῷ κόσμῳ. Ὁ ν' ψαλμός χῦμα καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν. Ἀπὸ γ' καὶ σ' ᾠδῆς μνημονεύει ὁ ἱερεὺς καὶ ψάλλονται ἀντιστοίχως τὰ καθίσματα καὶ τὸ κοντάκιον. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν τὸ τρισάγιον, τὰ τροπάρια *Μετὰ πνευμάτων δικαίων*, ἡ δέησις καὶ ἡ εὐχὴ Ὁ Θεός τῶν πνευμάτων, καὶ ἡ νεκρώσιμος ἀπόλυσις. (Πληρροτέραν ἀποκατάστασιν τῆς ἀκολουθίας βλ. ἐν Ἰ.Μ.Φουντούλη, Κείμενα Λειτουργικῆς, ἀριθμ. 20, Ἀκολουθία τοῦ Μνημοσύνου, Θεσσαλονίκη 1979).

1121. Ἡ δέησις κατὰ τὸ ΤΠ (σ. 259) ὡς εὐσύνοπτος καὶ περιεκτικὴ συγχρόνως ἀντὶ τῆς συνήθους λεγομένης ἐπιτενεστέρως ταιαύτης.

1122. Κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν, τὴν ὁποῖαν ἀκολουθοῦν καὶ τὰ ΤΔ (σ. 415), ΤΠ (σ. 259) καὶ ΤΡ (σ. 739). Τὸ ΤΜΕ (§ 8, σ. 320) ὀρίζει μόνον τοὺς εἰρμούς εἰς τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν γ', σ', η' καὶ θ'.

ποστειλάρια· τὰ νεκρώσιμα Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων καὶ Ἀνάπαισον τοὺς δούλους σου καὶ τὸ θεοτοκίον Μαρία θεονύμφευτε. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ' προσόμοια Δεῦτε πρὸ τέλους πάντες, ἀδελφοί. Δόξα, Ὡς ἄνθος μαραίνεται. Καὶ νῦν, Χαῖρε, Μαρία Θεοτόκε. Ἡ δοξολογία χῆμα. Ἀπόστιχα τὰ τοῦ ἤχου νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ Θεοφάνους (ζητεῖ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Δόξα, Ἄλγος τῷ Ἀδάμ ἐχρημάτισεν. Καὶ νῦν, Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Τὸ Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον Ὁ βάθει σοφίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

1674. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικά καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (§ 160). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτίκιον Ὁ βάθει σοφίας καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαισον Χριστέ. Προκείμενον, Ἀπόστολος καὶ Ἀλληλουία νεκρώσιμα. Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας Εἶπεν ὁ Κύριος· Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Μακάριοι οὓς ἐξελέξω. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς. Μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ τροπάρια Μετὰ πνευμάτων δικαίων καὶ γίνεται δέησις ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἶτα τὸ Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς Θ. Λειτουργίας.

ΤΗ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ

Μνήμη τῆς δευτέρας καὶ ἀδεκάστου παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

1675. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ' καὶ τοῦ Τριωδίου δ'. Δόξα, Ὅταν τίθωνται θρόνοι. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Οἶμοι μέλαινα, ψυχῇ. Καὶ νῦν, Ἀνύμφευτε Παρθένε. - Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτή, ἦτοι πρῶτον τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, εἶτα Δόξα τοῦ Τριωδίου Τὰς τοῦ Κυρίου γνόντες ἐντολάς. Καὶ νῦν, Ὑπὸ τὴν σὴν, Δέσποινα, σκέπην. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου κτλ. - Ἐν τῷ Ὁρθρῷ [ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ψάλλεται ὁ πολυέλεος καὶ ἀντὶ ἐκλογῆς ὁ ψαλμὸς ρλστ' Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος].¹¹²³ Καταβασίαι· Βοηθὸς καὶ σκεπαστής, (ἐὰν ἀπεδόθη ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαιαντίας). Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα ε' καὶ τοῦ Τριωδίου γ'. Δόξα, Προκαθάρωμεν ἑαυτούς, ἀδελφοί. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. - Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον Ὅταν ἔλθῃς, ὁ Θεός. Προκείμενον,¹¹²⁴ Ἀπόστολος, ἀλληλουϊάριον καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. - Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ὡς διετάχθησαν ἐν §§ 1664-1668.

1123. Τὰ ΤΚω (σ. 180) καὶ ΤΠ (σ. 260) ὀρίζουν εὐστόχως - ἐφ' ὅσον ψάλλεται πολυέλεος - μετὰ τὴν ὑπακοὴν (κατὰ τὴν ἀγιορειτικὴν τάξιν) τὴν α' ὁμάδα τῶν μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν καθισμάτων. ἦτοι: Τὸ βῆμά σου φοικτον. Δόξα, καὶ νῦν, Τὸν πάντων ποιητήν, εἰς δὲ τὴν γ' ᾠδὴν μόνον τὴν β' ὁμάδα Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν τὴν φοβεράν κτλ. Κατὰ τὴν ἐν τῷ παρόντι τηρουμένην τάξιν (βλ. § 181) ἡ α' ὁμάς τῶν καθισμάτων δέον νὰ ψαλῆ μετὰ τὰ ἀναστάσιμα τοιαῦτα καὶ πρὸ τῶν εὐλογηταρίων.

1124. Προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον τῆς παρουσίας Κυριακῆς εἶναι τὰ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἀναγραφόμενα καὶ οὐχὶ τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου, τὰ ὅποια εἶναι τὰ τῆς Κυριακῆς τοῦ β' ἤχου (βλ. καὶ σημ. 1113).

ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΗΣ ΕΔΟΜΑΔΟΣ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ

Τῆ Κυριακῆ τῆς Ἀπόκρου εσπέρας¹¹²⁵

1676. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [ἄνευ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν. ὡς συνήθως, στιχηρὰ προσόμοια τῆς Ὀκτωήχου γ' καὶ τοῦ Μηναίου γ'. *Δόξα, καὶ νῦν* προσόμοιον θεοτοκίον. Τὸ *Φῶς ἰλαρόν* καὶ τὸ προκείμενον *Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου *Λιχνευσάμενοι τὴν πρώτην ὑπέστημεν γυμνωσιν* δις καὶ τὸ μαρτυρικόν ἄπαξ μετὰ τῶν συνήθων στίχων *Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμοῦς μου* κτλ. *Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη δοξαστικά εἰς τὰ ἐσπέρια καὶ τὰ ἀπόστιχα, ψάλλονται ταῦτα μετὰ τῶν οἰκείων θεοτοκίων. Τὸ *Νῦν ἀπολύεις*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας καὶ θεοτοκίον ὁμόηχον καθημερινόν. Ἐκτενῆς καὶ ἀπολύσις κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (βλ. § 158).

Τῆ Δευτέρᾳ τῆς Τυρινῆς πρωί.

1677. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας (βλ. § 19 α')]. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ τῆς Ὀκτωήχου (ἐκ τῶν ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου), ἐν οἷς καὶ τὸ μαρτυρικόν πρὸ τοῦ θεοτοκίου: μετὰ τὴν β' τοῦ Τριωδίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες τῆς Ὀκτωήχου, τοῦ Μηναίου καὶ τὰ τριώδια τῆς ἡμέρας ὡς ἐξῆς:¹¹²⁶ Ἡ α' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου καὶ τῶν δύο τριωδίων μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*, καὶ ἡ γ' τῶν δύο κανόνων τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ Μηναίου, ἐν τέλει δὲ ὁ εἰρμὸς τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ Μηναίου. Μετὰ τὴν συναπτήν τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Εἶτα ἡ δ', ε' καὶ στ' ᾠδὴ τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ Μηναίου καὶ ἐν τέλει ὁ εἰρμὸς τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ Μηναίου. Μετὰ τὴν συναπτήν τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου ἢ τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Εἶτα ἡ ζ' ᾠδὴ τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ Μηναίου, ἡ η' τοῦ Μηναίου καὶ τῶν τριωδίων καὶ ἐν τέλει ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου ὁμοίως καὶ ἡ θ' ᾠδὴ. Τὰ ἐξαποστειλάρια τοῦ Μηναίου ἢ ἐλλείπει τοιοῦτων τὰ τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικόν ἄπαξ μετὰ τῶν στίχων *Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωὶ τοῦ ἐλέους σου* κτλ. *Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη δοξαστικόν, ψάλλεται τοῦτο μετὰ τοῦ οἰκείου θεοτοκίου. Εἶτα τὸ *Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*, τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτικίον μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἡ δὲ Θ. Λειτουργία τελεῖται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν τῶν καθημερινῶν (βλ. § 160).

1125. Ἐκθέτομεν κατὰ τὸ δυνατόν ἀναλυτικῶς τὴν τυπικὴν διάταξιν τῶν καθημερινῶν τῆς ἑβδομάδος τῆς Τυρινῆς, διότι παρουσιάζει ἱκανὰς ιδιορρυθμίας, τὰς ὁποίας τὸ ΤΜΕ (§ 13, σ. 322) ἐλάχιστα καὶ ἀνεπαρκῶς καταπραγματεύεται.

1126. Τὴν ψαλμωδίαν τῶν κανόνων κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῆς Τυρινῆς διέπουν αἱ ἐξῆς ἀρχαί: α'. Εἰς τὰς ᾠδὰς, διὰ τὰς ὁποίας δὲν ὑπάρχουν τριώδια, λέγονται οἱ δύο κανόνες τῆς Ὀκτωήχου καὶ ὁ τοῦ Μηναίου. - β'. Εἰς τὰς ᾠδὰς, διὰ τὰς ὁποίας ὑπάρχουν τριώδια, καταλιμπάνονται οἱ κανόνες τῆς Ὀκτωήχου καὶ λέγονται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου καὶ τὰ δύο τριώδια. - γ'. Τῆ Τετάρτῃ καὶ τῆ Παρασκευῇ, καθ' ἃς ἐν τῷ Τριωδίῳ ὑπάρχει ἐκτός τῶν δύο τριωδίων καὶ πλήρης κανὼν, εἰς ἃς μὲν ᾠδὰς δὲν ὑπάρχουν τριώδια, λέγονται ὁ α' κανὼν τῆς Ὀκτωήχου, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου, εἰς ἃς δὲ ᾠδὰς ὑπάρχουν τριώδια, λέγονται μόνον οἱ ἐν τῷ Τριωδίῳ κανόνες. - δ'. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ' καὶ στ' ᾠδῆς ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ τοῦ τελευταίου ἐκ τῶν ψαλλομένων κανόνων, εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς η' καὶ θ' πάντοτε οἱ εἰρμοὶ τοῦ β' τριωδίου.

Τῇ Δευτέρᾳ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

1678. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας (§ 1676), [στιχολογεῖται ὁμως καὶ τὸ καθίσμα τῆς ἡμέρας].

Τῇ Τρίτῃ τῆς Τυρινῆς πρωῒ.

1679. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς Δευτέρας (§ 1677). Οἱ κανόνες ὁμως λέγονται ὡς ἑξῆς: Ἡ α΄ ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ Μηναίου· ἡ β΄ ᾠδὴ τῶν δύο τριωδίων, τῆς ὁποίας δεόν νὰ προταχθῇ ὁ εἰρμός τοῦ α΄, μὴ ὑπάρχων ἐν τῷ Τριωδίῳ καὶ ἔχων οὕτως:

Ἦχος γ΄.

Ἦχος γ΄.
 Ὡς ὄμβρος ἐπ' ἄγρωσιν * καὶ ὡσεὶ νιφετός ἐπὶ χόρτον * καταβήτω * ἐπὶ γῆς τὰ ῥήματά μου.

Ἡ γ΄ ᾠδὴ τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ Μηναίου καὶ ἐν τέλει ὁ εἰρμός τῆς γ΄ τοῦ Μηναίου. Αἱ λοιπαὶ ᾠδαὶ ὡς καὶ τῇ Δευτέρᾳ.

Τῇ Τρίτῃ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

1680. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας (§ 1676), [στιχολογουμένου καὶ τοῦ καθίσματος τῆς ἡμέρας], ἀλλὰ μετὰ τὰ ἑσπέρια καὶ τὰ ἀπόστιχα ψάλλονται σταυροθεοτοκία. Τυχὸν ὑπάρχοντα ἐν τῷ Μηναίῳ δοξαστικά δὲν ψάλλονται. Ἐντὶ ἀπολυτικίων τὰ τροπάρια Θεοτόκε Παρθένε κτλ. Τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄. Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ ὢν εὐλογητός. Τὸ Ἐπουράνιε βασιλεῦ. Καὶ ποιοῦμεν τρεῖς μεγάλας μετανοίας λέγοντες καὶ τὴν εὐχὴν τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου, καὶ γίνεται ἀπόλυσις.

Τῇ Τετάρτῃ τῆς Τυρινῆς πρωῒ.

1681. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ μετὰ τὰ εἰρηνικά ψάλλεται τὸ Ἀλληλοῖα μετὰ τῶν στίχων Ἐκ νικτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου κτλ. (§ 72) καὶ οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ τυχόντος ἤχου.¹¹²⁷ [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τὰ τῆς Ὀκτωήχου (ζητεῖ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου) μετὰ τὴν β΄ τὰ τοῦ Τριωδίου. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ ἀναγινώσκονται αἱ ἑννέα ᾠδαὶ ὡς ἑξῆς: ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς α΄, ὀλόκληρος ἡ γ΄, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν δ΄, ε΄, στ΄ καὶ ζ΄ καὶ ὀλόκληροι ἡ η΄ καὶ ἡ θ΄ (ἡ τοῦ Ζαχαρίου).¹¹²⁸ Ἐπειτα οἱ κανόνες ὡς ἑξῆς: Ἡ α΄ ᾠδὴ τοῦ α΄ κανόνος τῆς Ὀκτωήχου, τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ πλήρους κανόνος τοῦ Τριωδίου· ἡ γ΄ τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου καὶ τῶν δύο τριωδίων, ἐν τέλει δὲ ὁ εἰρμός τῆς γ΄ τοῦ β΄ τριωδίου. Μικρὰ συναπτὴ καὶ μετ' αὐτὴν τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Αἱ ᾠδαὶ δ΄, ε΄ καὶ στ΄ ὡς καὶ ἡ α΄, ἐν τέλει δὲ ὁ εἰρμός τῆς στ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου. Μικρὰ συναπτὴ καὶ μετ' αὐτὴν ἀντὶ κοντακίου τὸ μαρτυρικόν τοῦ ἤχου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Ἡ ζ΄ ᾠδὴ ὡς καὶ ἡ α΄, ἡ δε΄ ἡ καὶ ἡ θ΄ ὡς καὶ ἡ γ΄, ἐν τέλει δὲ αὐτῶν οἱ εἰρμοὶ

1127. Περὶ τοῦ τρόπου ψαλμωδίας τῶν τριαδικῶν ὕμνων βλ. § 1694.

1128. Τὰ τῆς στιχολογίας τῶν ᾠδῶν ἐκτίθενται ἀναλυτικῶς ἐν τῇ διατάξει τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (§ 1696).

του β' τριφιδίου. Αντί εξαποστειλαρίου το φωταγωγικόν του ἤχου ἐκ γ'.¹¹²⁹ Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριφιδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικόν ἀπαξ μετὰ τῶν συνήθων στίχων. Δόξα, καὶ νῆν σταυροθεοτικόν. Ἀντί ἀπολυτικίου τὸ Ἐν τῷ ναῷ ἐσῶτες τῆς δόξης σου χῦμα. Τὸ Κύριε ἐλέησον μ' καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ (§ 1680). Μετὰ δὲ τὰς τρεῖς μεγάλας μετανοίας ἀναγινώσκονται αἱ Ὁραὶ Α', Γ' καὶ ΣΤ',¹¹³⁰ ἀλλὰ τὰ τροπάρια αὐτῶν λέγονται χῦμα. Εἰς τὴν ΣΤ' Ὁραν μετὰ τὸ θεοτοκίον Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρησίαν, τὸ τροπάριον τῆς προφητείας καὶ ἡ προφητεία¹¹³¹ μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς Ὁρας γίνεται ἀπόλυσις.

1682. ΣΗΜ. Κατ' ἔθος ἐπικρατήσαν ἀπὸ αἰῶνων τῆ Τετάρτη καὶ τῆ Παρασκευῆ τῆς Τυρινῆς δὲν τελεῖται Λειτουργία οὔτε τελεία οὔτε Προηγιασμένη.¹¹³² Ἐάν ὁμως τύχη ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς ἢ μνήμη ἐπισήμως ἑορταζομένου ἀγίου, τελεῖται ἡ Θ. Λειτουργία τοῦ Χρυσόστομου.

Τῆ Τετάρτη τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

1683. Μετὰ τὴν Θ' Ὁραν ψάλλονται οἱ Μακαρισμοὶ καὶ τὰ μετ' αὐτοὺς τροπάρια καὶ εὐχαί,¹¹³³ μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τελεῖται ὁ Ἐσπερινὸς ὡς διετάχθη τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας (§ 1676), [συχολογουμένοι καὶ τοῦ καθίσματος τῆς ἡμέρας]. Ἀλλὰ μετὰ τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας ἀναγινώσκειται τὸ ἐν τῷ Τριφιδίῳ προφητικὸν ἀνάγνωσμα καὶ μετ' αὐτὸ ψάλλεται τὸ προκειμένον Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον εἶτα τὸ Καταξίωσον καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἐσπερινοῦ. Ἀπολυτικίον τοῦ ἀγίου τῆς ἡμέρας καὶ θεοτοκίον.¹¹³⁴

Τῆ Πέμπτη τῆς Τυρινῆς πρωῒ.

1684. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς Δευτέρας (§ 1677). Οἱ κανόνες ὁμοῦ ψάλλονται ὡς ἐξῆς: Ἡ α' καὶ γ' ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ Μηναιοῦ καὶ ἐν τέλει ὁ εἰρμὸς τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ Μηναιοῦ. Ἡ δ' ᾠδὴ τοῦ Μηναιοῦ καὶ τῶν δύο τριφιδίων ἡ ε' καὶ στ' τῶν κανόνων τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ Μηναιοῦ καὶ ἐν τέλει ὁ εἰρμὸς τῆς στ' τοῦ Μηναιοῦ. Ἡ ζ' τῶν κανόνων τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ Μηναιοῦ ἡ η' καὶ θ' τοῦ Μηναιοῦ καὶ τῶν δύο τριφιδίων καὶ ἐν τέλει αὐτῶν οἱ εἰρμοὶ τοῦ β' τριφιδίου.

1129. Περί τοῦ τρόπου ψαλμωδίας τῶν φωταγωγικῶν βλ. § 1698.

1130. Καὶ περὶ τῶν Ὁρῶν βλ. ἀναλυτικῶς ἐν §§ 1700-1703.

1131. Ἐάν χάριν συντομίας παραλειφθοῦν αἱ Ὁραὶ, ἡ προφητεία δέον νὰ ἀναγνωσθῆ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου.

1132. Τὸ ἔθος τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς ἱεροσολυμιτικῆς Ἐκκλησίας, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς σημειώσεως τοῦ ΤΑΣ (ζεφ. κθ') ὅτι «ἐν Παλαιστίῃ οὐ παρελάβομεν ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων ποιεῖν τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς Τυροφάγου Λειτουργίαν τελείαν οὔτε Προηγιασμένην». Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁμοῦ εἶχεν ἄλλην συνήθειαν ἐτέλει δηλ. κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας Προηγιασμένην, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁμοῦ δὲν ἐλέγετο τὸ Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσιν οὔτε τὸ Κατευθυνθῆτω, ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐν καὶ μόνον προφητικὸν ἀνάγνωσμα (τὸ ὁποῖον διεσώθη μέχρι σήμερον ἐν τῷ Τριφιδίῳ τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας) ἐψάλλετο τὸ προκειμένον Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος μετὰ τῶν στίχων τοῦ ρλ' ψαλμοῦ καὶ εὐθὺς ἐλέγετο ἡ ἐκτενής, τὰ κατηχούμενα κτλ. (βλ. ΤΑγΣ τ. 2ος, σ. 6 καὶ ΤΕ σ. 508 καὶ 510). Κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν ἐτελείτο Προηγιασμένη καὶ κατὰ τὴν Μ. Παρασκευῇν (ΤΕ σ. 553).

1133. Βλ. § 1704.

1134. Ἐν τῷ Τριφιδίῳ ὀρίζεται τὸ Θεοτόκε Παρθένε κτλ. Τὸ ΤΕ ὁμοῦ (σ. 370) ὀρίζει αὐτὸ μόνον τῇ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἑσπέρας: τὰ δὲ ΤΔ (σ. 422) καὶ ΤΡ (σ. 747) τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας ὀρίζουν τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἀγίου· τοῦτο δὲ εἶναι καὶ τὸ ὄρθρον, ἐφ' ὅσον τῇ Πέμπτῃ πρωῒ θὰ ψαλῆ Θεὸς Κύριος.

Τῇ Πέμπτῃ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

1685. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας (§ 1680).

Τῇ Παρασκευῇ τῆς Τυρινῆς πρωῒ.

1686. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη τῇ Τετάρτῃ πρωῒ (§ 1681). Αἱ ψάδι ὁμως ἀναγινώσκονται ὡς ἑξῆς: Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς α', γ' καὶ δ', ὀλόκληρος ἡ ε', ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς στ' καὶ ζ' καὶ πάλιν ὀλόκληροι ἡ η' καὶ θ' (ἡ τοῦ Ζαχαρίου).¹¹³⁵ Οἱ δὲ κανόνες λέγονται ὡς ἑξῆς: Ἡ α' καὶ γ' ψόδη τοῦ α' κανόνος τῆς Ὀκτωήχου, τοῦ Μηναιίου καὶ τοῦ πλήρους κανόνος τοῦ Τριωδίου καὶ ἐν τέλει ὁ εἰρμὸς τῆς γ' ψόδης τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου. Ἡ δ' ψόδη ὡς καὶ αἱ προηγούμεναι· ἡ ε' τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου καὶ τῶν δύο τριωδίων· ἡ στ' ὡς καὶ ἡ α' καὶ ἐν τέλει ὁ εἰρμὸς τῆς στ' ψόδης τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου. Ἡ ζ' ὡς καὶ ἡ α', ἡ δὲ η' καὶ θ' τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου καὶ τῶν δύο τριωδίων (βλ. κατωτέρω § 1687), ἐν τέλει δὲ αὐτῶν οἱ εἰρμοὶ τοῦ β' τριωδίου.

1687. Συμπλήρωσις τοῦ β' τριωδίου τῆς Παρασκευῆς τῆς Τυρινῆς.¹¹³⁶

Ἔωδη θ'. (Ἀλλότριον τῶν μπετρῶν).

Τὰ σίγματα * προσκυνουμέν σου, ζωοδότα, * δι' ὧν τῆς ἀμαρτίας * τῶν παθῶν λυτρωθέντες * τῷ τιμίῳ Σταυρῷ σου * ἐγνώσθημεν ἐσφραγισμένοι * εἰς σωτηρίαν καὶ ἀντίληψιν * ἐκ πάσης προσβολῆς τοῦ ἐχθροῦ.

Καταύγασον * τοῦ Σταυροῦ σου ταῖς λαμπηδόσιν, * ὁ σταυρωθεὶς βουλῆσει * εἰς πάντων σωτηρίαν, * τὰς ψυχὰς τῶν ὑμνούντων * τὰ πάθη σου, παντελεῆμον, * καὶ ἐν τῇ τριβῆ τῆς ζωῆς ἡμᾶς * εὐθνον καὶ καθοδήγησον.

Δόξα Πατρὶ. Τριαδικόν.

Ἄλλότριον * τοῖς ἀνόμοις τὸ συνδοξάζειν * Τριάδα τὴν ἁγίαν, * Πατέρα καὶ Υἱὸν τε * καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, * τὴν ἀκτιστον παγκρατοριάν, * δι' ἧς ὁ σύμπας κόσμος ἐκτισται * καὶ ἤδρασαι τῷ κράτει αὐτῆς.

1135. Τὸ ΤΜΕ (§ 19, σ. 327) ὀρίζει νὰ ἀναγνωσθοῦν σημερον ὀλόκληροι ἐκτὸς τῆς ε' καὶ αἱ ψάδι στ' καὶ ζ', ἵσως διότι αἱ ψάδι αὐταὶ σὺδέποτε ἄλλοτε ἀναγινώσκονται ἐν ταῖς ἐνορίας, ἐπειδὴ κατὰ τὰ Σάββατα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, καθ' ἃ ἡ τάξις ἀπατεῖ νὰ ἀναγινώσκονται, παραλείπεται τελείως ἡ στιχολογία τῶν ψάδων. Ἐφ' ὅσον ὅμως κατὰ τὴν κρατούσαν ἀνάκασιν τάξιιν ἀναγινώσκονται ὀλόκληροι μόνον αἱ ψάδι, δι' ἅς ὑπάρχουν τροπάρια εἰς τὰ τριώδια τῆς ἡμέρας, μόνον τῆς ε' ψόδης ἡ ἀνάγνωσις δικαιολογεῖται διὰ τὴν σημερον.

1136. Ἡ θ' ψόδη τοῦ β' τριωδίου τῆς ἡμέρας ταύτης ἐλλείπει ἐξ ὄλων τῶν ἐντίπων Τριωδίων, ὁ δὲ ὑπάρχων ἐν τοῖς Τριωδίοις εἰς τὸ τέλος τῆς θ' ψόδης εἰρμὸς Ἀπορεῖ πᾶσα γλώσσα εἶναι τοῦ α' τριωδίου καὶ δέον νὰ ἀπαλειφθῆ. Ἡ ἐλλείπουσα ψόδη ἀνευρέθη καὶ ἐδημοσιεύθη παλαιότερον μὲν ὑπὸ τοῦ γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου ἐκ χειρογράφου μὴ κατονομαζομένου ὑπ' αὐτοῦ, προφανῶς ὁμοῦ Λαυριωτικοῦ («Συμπλήρωσις τῆς θ' ψόδης τοῦ β' κανόνος, ἡχος πλ. δ' τῆς Παρασκευῆς τῆς Τυρινῆς», Περιοδ. Ἀγιορειτικῆ Βιβλιοθηκῆ, τ. 14ος, ἔτος 1949, σ. 236), βραδύτερον δὲ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἰ.Μ.Φουντουλῆ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 734-735 κωδικοῦ τῆς Μονῆς τοῦ Σινᾶ τοῦ ι'-ια' αἰ. («Συμπλήρωσις τοῦ δευτέρου τριωδίου τῆς Παρασκευῆς τῆς Τυροφραγού», περιοδ. Κληρονομία, τ. 6ος, τεῦχος Β', Ἰούλιος 1974, σ. 351 κ.έ.). Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἀνευρέθη καὶ ὑφ' ἡμῶν εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 188 κώδικα τῆς ἰ. μονῆς Φιλοθέου τοῦ ιε' αἰ. Ἐπὶ τῇ βίβσει τῶν χειρογράφων τούτων παραθέτομεν ἐνταῦθα τὸ κείμενον τῆς ἐκπεσοῦσης ψόδης.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἰλάσθητι * ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, * οἰκτίρμων, τοῖς σοῖς δούλοις, * ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης, * ὅταν ἔλθῃς τοῦ κρίναι * τὰ σίμπαντα, δικαιοκρίτα * εἰς σέ γὰρ πάντες βεβαπίσμεθα * καὶ σοὶ μόνῳ λατρεύομεν.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ἡμάρτομεν * παραβάντες τὰς ἐντολάς σου * καὶ τῆς ὁδοῦ τῶν θείων * διαταγῶν σου πόρρω * ἐξενεύσαμεν πάντες, * φιλάνθρωπε, δι' ἀμελείας * ἀλλ' ὡς οἰκτίρμων ἀνακάλεσαι * ἐκ πλάνης τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ εἰρμός.

Ἀλλότριον * τῶν μητέρων ἢ παρθενία * καὶ ξένον ταῖς παρθένοις * ἢ παιδοποιία * ἐπὶ σοί. Θεοτόκε, * ἀμφοτέρα ὠκονομήθη * διὸ σε πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς * ἀπαύστως μακαρίζομεν.

Τῷ ΣΑΒΒΑΤῶ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ

Μνήμη πάντων τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπρῶντων ὁσίων πατέρων ἡμῶν.

1688. Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας μετὰ τὴν Θ' Ὁραν ψάλλονται οἱ Μακαρισμοὶ ὡς καὶ τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας (§ 1683). Ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προουμιακὸν [καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον*] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ τοῦ Τριωδίου *Δεῦτε ἅπαντες πιστοὶ εἰς σὶ*. *Δόξα, Τὸ κατ' εἰκόνα τηρήσαντες ἀλώβητον. Καὶ νῦν* τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Καὶ εὐθὺς τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκειμένον *Ὁ Θεός, ἀπιλήπτωρ μου εἶ*, τὸ προφητικὸν ἀνάγνωσμα, τὸ ἕτερον προκειμένον *Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον* καὶ τὸ *Καταξίωσον, Κύριε*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Καθαρίσωμεν ἑαυτούς, ἀδελφοί*, δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ μετὰ τῶν στίχων *Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου κτλ. Δόξα, Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη. Καὶ νῦν, Χαῖρε ἀγγελίας κειμήλιον. Ἀπολυτίκιον: Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.*

1689. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ θεοτοκίον ἄπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Ὁ κανὼν τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου Ἁγιοὶ τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν, προτασσομένου τοῦ εἰρμοῦ ἐν ἐκάστῃ ᾠδῇ.¹¹³⁷ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου. Ἀφ' σὶ κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν πατέρων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι: Ἄσμα ἀναπέμψωμεν λαοί.¹¹³⁸ Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια τὰ δύο τῶν πατέρων, ὧν τὸ β' ἐπέχει καὶ τόπον θεοτοκίου. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ' στιχηρὰ προσόμοια *Τὴν τῶν πατέρων ἅπαντες πληθύν. Δόξα, Ὅσοι πατέρες. Καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ὁσίων. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν πατέρων.*

1137. Κατὰ τὴν μοναχικὴν τάξιν ψάλλεται πρῶτον ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου τῆς μονῆς καὶ ἔπειτα ὁ τῶν ἁγίων πατέρων· διὰ τοῦτο οἱ εἰρμοὶ αὐτοῦ εὐρίσκονται εἰς τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν ὡς καταβασίαι. Ἐν ταῖς ἐνορῖαις ὅμως, μὴ ψαλλομένου ἄλλου κανόνος, δέον νὰ προταχθοῦν οἱ εἰρμοὶ τοῦ Τριωδίου, οἱ αὐτοὶ δὲ νὰ ψαλοῦν ἐν τέλει καὶ ὡς καταβασίαι.

1138. Τὸ ΤΠ (σ. 261), προβλέπον καὶ δεύτερον κανόνα τῶν ὁσίων πρὸς τὸ Ἄνοιξω τὸ στόμα μου, ὀρίζει καὶ καταβασίας Ἄνοιξω τὸ στόμα μου.

1690. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικά καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ὥδης καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τῶν πατέρων, ἢ] τὰ εἰς ὁσίοις ἀντίφωνα (§ 210). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτίκιον τῶν πατέρων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Προστασία τῶν Χριστιανῶν.*¹¹³⁹ Ἀπόστολος τῶν ὁσίων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ *Ἐξαίρετός τὸ Ἄξιόν ἐστίν. Κοινωνικόν: Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.* Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Τῆ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ

Ἀνάμνησις τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου ἐξορίας τῶν πρωτοπλάστων.

1691. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ' καὶ τοῦ Τριωδίου δ'. *Δόξα, Ἐκάθισεν Ἀδάμ. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.* Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, Ἐξεβλήθη Ἀδάμ. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου.* Ἀπολυτίκιον τὸ ἀναστάσιμον μετὰ τοῦ θεοτοκίου. - Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα τοῦ Τριωδίου Ἥλιος ἀπίνας ἔκρυψεν. Καὶ νῦν, Μυστικῶς ἀνυμνοῦμέν σε.* Εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστίν, τὸ τρισάγιον καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.* - Ἐν τῷ Ὁρθρῷ [ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ψάλλεται ὁ πολυέλεος καὶ ἀντὶ ἐκλογῆς ὁ ψαλμὸς ρλστ' *Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος*].¹¹⁴⁰ Καταβασίαι: *Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεξεύσας, (ἐὰν ἀπεδόθη ἡ ἐορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς).* Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα ε' καὶ τοῦ Τριωδίου γ'. *Δόξα, Ἐφθασε καιρὸς. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη.* - Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον *Τῆς σοφίας ὁδηγέ.* Προκείμενον,¹¹⁴¹ Ἀπόστολος, Ἀλληλουία καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. - Τὰ δε λουτὰ πάντα ὡς διετάχθησαν ἐν §§ 1664-1668.

Τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

1692. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ κατανυκτικὰ τοῦ τυχόντος ἤχου δ' (ζῆτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου), τὰ γ' προσόμοια τοῦ Τριωδίου *Ἐγκρατεία τὴν σάρκα καὶ γ' τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον ἐκ τοῦ Μηναίου.* Εἴσοδος μετὰ τοῦ θυματοῦ, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ μέγα προκείμενον Μὴ ἀποσρέψης τὸ πρόσωπόν σου μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.* Εἶτα ἡ ἐκτενής,¹¹⁴² τὸ *Καταξίωσον, Κύριε, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ κεφαλοκλισία.* Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Ἐλαμψεν ἡ χάρις σου, Κύριε, δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ μετὰ τῶν στίχων Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου κτλ. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον. Τὸ Νῦν ἀπολύεις, τὸ τρισάγιον καὶ τὰ τροπάρια: Θεοτόκε Παρθένε. Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ. Δόξα, Ἰκετεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν. Καὶ νῦν, Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγ-*

1139. Τὸ ΠΠ (σ. 749) ὀρίζει κατὰ τὴν μοναχικὴν τάξιν τὸ κοντάκιον τῶν πατέρων καὶ τὸ *Προστασία τῶν Χριστιανῶν.* Τὰ λουτὰ Τυπικά σιωποῦν. Ἐφ' ὅσον ὁμως ἡ ὅλη ἀκολουθία εἶναι ἐορτάσιμος, τὸ ἀρμόζον κοντάκιον κατὰ τὴν ἐνοριακὴν πρᾶξιν εἶναι τὸ *Προστασία τῶν Χριστιανῶν.*

1140. Καὶ δυνατόν καὶ εὐλογον εἶναι. νὰ τηρηθῆ καὶ ἐναυθα ἡ ἐν σμῆ 1123 τάξις, ἦτοι νὰ ψαλῆ μετὰ μὲν τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα τὸ κάθισμα *Ἐξεβλήθη ὁ Ἀδάμ μεθ' ὁμοίου θεοτοκίου* διὰ τὸν πολυέλεον, μετὰ δὲ τὴν γ' ὥδην τὸ ἔτερον κάθισμα *Νῦν ὁ καιρὸς τῶν ἀρετῶν ἐπεφάνη* μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

1141. Καὶ τῆς Κυριακῆς ταύτης προκείμενον καὶ Ἀλληλουιάριον εἶναι τὰ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἀνεγγραφόμενα καὶ ὄχι τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου, εἰς ὅποια εἶναι τῆς Κυριακῆς τοῦ γ' ἤχου (βλ. καὶ σμῆ. 1113).

1142. Ὁ περιορισμὸς τῆς ἐκτενῆς μετὰ τῆς ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου δεήσεως εἰς τοὺς Ἑσπερινοὺς τῶν Κυριακῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς καὶ εἰς τὴν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων δὲν δικαιολογεῖται.

χίαν.¹¹⁴³ Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον. πάτερ. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ ὢν εὐλογητός. Τὸ Ἐπουράνιε βασιλεῦ, τὰς τρεῖς μεγάλας μετανόιας μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου, καὶ γίνεται ἀπόλυσις. Πρὸ τοῦ Δι' εὐχῶν ψάλλεται ὑπὸ τοῦ β' χοροῦ τὸ θεοτοκίον Πάντων προστατεύεις, ἀγαθὴ· τούτου δὲ ψαλλομένου πάντες οἱ πιστοὶ λαμβάνουν συγχώρησιν παρὰ τοῦ ἱερέως (ἢ τοῦ τυχόν χοροστατοῦντος ἀρχιερέως) ἀσπαζόμενοι τὴν χεῖρα αὐτοῦ· ἐν τέλει δὲ λέγεται τὸ Δι' εὐχῶν.

Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

Διάταξις τῶν καθ' ἡμέραν ἀκολουθιῶν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.¹¹⁴⁴

1693. Κατὰ τὰς πέντε ἡμέρας ἐκάστης ἐβδομάδος τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, ἥτοι ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς, τελοῦνται ἐν τοῖς ἐνοριακοῖς ναοῖς αἱ κάτωθι ἀκολουθίαι:

Τὴν πρωΐαν [τὸ Μεσονυκτικόν,] ὁ Ὁρθρος, αἱ Ὑραι καὶ ὁ Ἑσπερινός, πρὸς τὸν ὅποιον ἐκάστην Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν συνάπτεται καὶ ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.¹¹⁴⁵

Τὴν ἑσπέραν τὸ Ἀπόδειπνον, ἀπὸ Δευτέρας μὲν μέχρι Πέμπτης τὸ Μέγα, τῇ δὲ Παρασκευῇ τὸ Μικρόν.

Ἡ τάξις τῶν ἀκολουθιῶν τούτων ἐκτίθεται ἐφεξῆς.

Α'. Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, τῶν Ὁρῶν καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ ἄνευ Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων.

1. Ὁ Ὁρθρος.

1694. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Μεσονυκτικοῦ, τὸ ὅποιον τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τάξιν, ἀρχεται ὁ Ὁρθρος καθ' ὃν τρόπον καὶ κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον καὶ τὰ εἰρηνικὰ ψάλλεται τὸ Ἀλληλούια τετράκις ἐκ γ' εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος μετὰ τῶν στίχων Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου κλπ. (§ 72) καὶ μετ' αὐτὸ οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ τυχόντος ἦχου, ἕκαστος τῶν ὁποίων μετὰ τὰς λέξεις Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος εἶ, ὁ Θεός, συμπληροῦνται ὡς ἐξῆς:

1143. Τὸ τελευταῖον τοῦτο τροπᾶριον κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν λέγεται χῦμα ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου. Σήμερον ὁμως συνήθως ψάλλεται καὶ τοῦτο, ὡς καὶ τὰ προηγουμένα.

1144. Ἡ τάξις τῶν ἀκολουθιῶν τῶν καθημερινῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς παρουσιάζει ἱκανὰς διαφορὰς ἀπὸ τῆς συνήθους κατὰ τὸ λοιπὸν διάστημα τοῦ ἔτους τελέσεως αὐτῶν. Διὰ τοῦτο ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ προτάξωμεν ἐνταῦθα ὑπὸ μορφῆν προθεωρίας ἀναλυτικὴν ἐκθεσιν αὐτῆς, εἰς τὴν ὅποιαν θὰ δύνανται οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ψάλται νὰ προσφεύγουν διὰ τὴν ἐπίλυσιν πάσης ἀπορίας. Αἱ ἐνταῦθα ἐκτιθέμεναι διατάξεις δὲν ἐπαναλαμβάνονται ἐφεξῆς, ἀλλ' ἐκτίθενται μόνον αἱ προσιδιάζουσαι εἰς ἐκάστην ἡμέραν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς τοιαῦτα.

1145. Ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται κατὰ κανόνα εἰς τὰς ἐνορίας. Ἀπὸ ἐτῶν ὁμως ἤρξατο καὶ διεδόθη εὐρῶς ἡ συνήθεια τῆς τελέσεως τῆς Προηγιασμένης (ἰδίᾳ κατὰ τὰς Τετάρτας) περὶ τὴν 7ην μ.μ. ἢ καὶ βραδύτερον, παραλειπομένου τοῦ Ἀποδείπνου. Ἡ κανονικὴ ὁμως ὥρα τῆς τελέσεως τοῦ Ἑσπερινοῦ μετὰ ἢ ἀνευ Προηγιασμένης εἶναι ἡ ἐνάτη (3 μ.μ.). Ὅθεν φρονοῦμεν ὅτι ὀρθότερον εἶναι νὰ τελῆται τὸ πρωτὸ τὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὁρθρος καὶ αἱ Ὑραι μέχρι τῆς ΣΤ', κατὰ δὲ τὰς πρώτας ὑπογευματινὰς ὥρας ὁ Ἑσπερινός μετὰ ἢ ἀνευ Προηγιασμένης, ἀκολουθῶς δὲ νὰ τελῆται ὁποσδήποτε τὸ Ἀπόδειπνον.

‘Ο α’ διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἴτοι:

Τῆ Δευτέρα· *Προστασίας τῶν ἀσωμάτων σῶσον ἡμᾶς.*

Τῆ Τρίτη· *Πρεσβείαις τοῦ Προδρόμου σῶσον ἡμᾶς.*

Τῆ Τετάρτη καὶ τῆ Παρασκευῆ· *Δυνάμει τοῦ Σταυροῦ σου σῶσον ἡμᾶς.*

Τῆ Πέμπτη· *Πρεσβείαις τῶν ἀποστόλων σῶσον ἡμᾶς.*

‘Ο β’ διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τοῦ ἱγίου τοῦ ναοῦ, π.χ. *Πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου* (ἢ τοῦ ὁσίου ἢ τοῦ ἀθλοφόρου ἢ τῶν μαρτύρων κλπ.) *σῶσον ἡμᾶς.* Ἐάν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ’ ὀνόματι τῆς ἁγίας Τριάδος ἢ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἢ τῆς Θεοτόκου, συμπληροῦνται καὶ ὁ β’ ὡς ὁ α’. Τῆ Πέμπτη ὁμως, ἥτις εἶναι ἀφιερωμένη καὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον, ἢ συμπλήρωσις τοῦ β’ ὕμνου εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας γίνεται διὰ τοῦ *Πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου σῶσον ἡμᾶς.* Ἐάν τέλος ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ’ ὀνόματι τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἢ συμπλήρωσις τοῦ β’ ὕμνου γίνεται πάντοτε διὰ τοῦ *Δυνάμει τοῦ Σταυροῦ σου σῶσον ἡμᾶς.*

‘Ο γ’ πάντοτε διὰ τῆς φράσεως *Διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.*¹¹⁴⁶

1695. Ἀκολουθοῦντες [ἀναγινώσκονται τὰ δι’ ἐκάστην ἡμέραν ὠρισμένα τρία καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου καὶ] μετὰ τὴν μικρὰν συναπὴν ψάλλονται τὰ καθίσματα ὡς ἑξῆς: Μετὰ τὴν α’ στιχολογίαν τὰ ἐκ τῆς Ὀκτωῆχου καθίσματα (κατανυκτικά ἢ σταυρωσίμα ἢ ὑποστολικά), ἅτινα εὐρίσκονται εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριωδίου. Ἐάν δὲ ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας ἔχη κοντάκιον εἰς τὴν στ’ ᾠδὴν, ψάλλεται μετὰ τῶν καθισμάτων καὶ τὸ μαρτυρικὸν πρὸ τοῦ θεοτοκίου. Μετὰ τὴν β’ καὶ τὴν γ’ στιχολογίαν τὰ καθίσματα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου.

1696. Μετὰ τὰ καθίσματα ἀναγινώσκειται ὁ ν’ ψαλμὸς καὶ μετ’ αὐτὸν λέγεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἢ εὐχὴ *Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου. Τὸ Κύριε ἐλέησον* ιβ’, ἢ ἐκφώνησις *Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς* καὶ ἄρχεται ἡ στιχολογία τῶν ᾠδῶν.

Ἐκ τῶν ᾠδῶν στιχολογοῦνται ὀλόκληροι ἐκεῖναι, διὰ τὰς ὁποίας ὑπάρχουν ἐν τῷ Τριωδίῳ τροπάρια, ἴτοι: τῆ Δευτέρα ἢ α’, τῆ Τρίτη ἢ β’, τῆ Τετάρτη ἢ γ’, τῆ Πέμπτη ἢ δ’ καὶ τῆ Παρασκευῆ ἢ ε’, καθ’ ἐκάστην δὲ ἢ η’ καὶ ἐκ τῆς θ’ ἢ προσευχὴ τοῦ Ζαχαρίου. Τῶν λοιπῶν ᾠδῶν ἀναγινώσκειται ἡ ἀρχὴ (δηλ. ὁ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς στίχος, λ.χ. *Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν ἐνδόξως γὰρ δεδόξαται ἡ Ἄγιος εἶ, Κύριε, καὶ σὲ ὕμνεῖ τὸ πνεῦμά μου κλπ.*)¹¹⁴⁷ καὶ οἱ δύο τελευταῖοι στίχοι αὐτῆς μετὰ τοῦ *Δόξα, καὶ νῦν.* Οὕτως ἀναγινώσκονται:

1146. Εἰς τὴν ἐκδοσὶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἡ καθ’ ἡμέραν ἀκολουθία τῆς ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς» (ἐκδ. β’, Ἀθήναι 1965, σ. 22) ὀρίζονται τὰ ἑξῆς: «Ἐάν ὁ ναὸς σεμνύνεται ἐπ’ ὀνόματι τῆς ἁγίας Τριάδος ἢ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, εἰς τὸ πρῶτον, καθ’ ἐκάστην, οὐδὲν λέγομεν. Εἰς τὸ δεύτερον λέγομεν τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἡμέρας». Τὰ αὐτὰ ὀρίζει ἡ ἐκδοσις αὐτῆ καὶ διὰ τὰ φωταγωγιὰ (σ. 46). Ἡ διάταξις αὐτῆ εἶναι ἀστοχος καὶ ἀτυχῆς, διότι πάντες οἱ ὕμνοι οὗτοι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα καὶ ἐπομένως τὸ χαρακτηριστικὸν τῶν ἐπ’ ὀνόματι αὐτῆς τιμωμένων ναῶν ὑπάρχει εἰς ὅλους τοὺς ὕμνους, δὲν τιμῶμεν δὲ περισσότερον τὴν ἁγίαν Τριάδα μὲ τὴν παρὰλειψιν τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας ἢ τὴν μετὰθεσιν αὐτοῦ εἰς τὸν β’ ὕμνον. Εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον ὀλίγον κατωτέρω ὀρίζεται: «Ἐάν ὁ ναὸς σεμνύνεται ἐπ’ ὀνόματι τῆς Θεοτόκου ἢ τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἢ τῶν ἀσωμάτων ἢ τοῦ τιμίου Προδρόμου ἢ τῶν ἀποστόλων, ἀναλόγως τῆς τάξεως καὶ τῆς ἡμέρας προηγείται ἡ μνημόνευσις». Καὶ ἡ διάταξις αὐτῆ εἶναι, ἂν μὴ τὸ ἄλλο, ἐξεζητημένη, δημιουργοῦσα περιπλοκάς ἀνωφελεῖς. Εἰδικῶς δὲ προκειμένου περὶ τῆς Θεοτόκου οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ γίνῃ μνημόνευσις αὐτῆς εἰς τὸν α’ ὕμνον, ἐφ’ ὅσον γίνεται πάντοτε τοιαυτῆ εἰς τὸν γ’. Εὐτυχῶς αἱ περιέργοι αὐτὰ διατάξεις ἀηλείφθησαν εἰς τὴν νεωτέραν ἐκδοσὶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας «Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ», Ἀθήναι 1981. Ἐπισημαίνομεν ὁμως αὐτάς, ἐπειδὴ εἶναι πιθανὸν νὰ χρησιμοποιηθῶνται εἰσέτι ὑπὸ τινῶν ἢ περιέχουσα αὐτάς ἐκδοσις.

1147. Οἱ στίχοι οὗτοι ἀποτελοῦν τὰ ἀρχαῖα ἐφήμνια τῶν ᾠδῶν, τὰ ὁποῖα ἐψάλλοντο μεθ’ ἑκάστον στίχον αὐτῶν πρὸ τῆς συνθέσεως τῶν κανόνων. Εἰς τὴν β’ ᾠδὴν ὁμως, μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῷ ὄρωσι τῶν τοιούτων ἐφημνίου, ἐπεκράτησε νὰ ἀναγινώσκειται ὡς ἀρχὴ ὁ στίχος *Νόμου γραφέτης αὐτῆς ᾠδῆς Μωσῆς*. Ομοίως καὶ εἰς

Τῆ Δευτέρᾳ: Ὀλόκληρος ἡ ἀ΄ ᾠδή, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν γ΄, δ΄, ε΄, στ΄ καὶ ζ΄ καὶ πάλιν ὀλόκληροι ἡ η΄ καὶ ἡ θ΄.

Τῆ Τρίτῃ: Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς ἀ΄, ὀλόκληρος ἡ β΄, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν γ΄, δ΄, ε΄, στ΄ καὶ ζ΄ καὶ πάλιν ὀλόκληροι ἡ η΄ καὶ ἡ θ΄.

Τῆ Τετάρτῃ: Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς ἀ΄ ᾠδῆς, ὀλόκληρος ἡ γ΄, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν δ΄, ε΄, στ΄ καὶ ζ΄ καὶ πάλιν ὀλόκληροι ἡ η΄ καὶ ἡ θ΄.

Τῆ Πέμπτῃ: Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν ἀ΄ καὶ γ΄, ὀλόκληρος ἡ δ΄, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν ε΄, στ΄ καὶ ζ΄ καὶ πάλιν ὀλόκληροι ἡ η΄ καὶ ἡ θ΄.

Τῆ Παρασκευῇ: Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν ἀ΄, γ΄ καὶ δ΄, ὀλόκληρος ἡ ε΄, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν στ΄ καὶ ζ΄ καὶ πάλιν ὀλόκληροι ἡ η΄ καὶ ἡ θ΄.

1697. Μετὰ τὰς ᾠδὰς ψάλλεται ἡ ἀναγινώσκειται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν τριωδίων τῆς ἡμέρας. Καὶ εἰς αὐτὸν μὲν ᾠδὰς ὑπάρχουν τριώδια, προηγεῖται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ εἰρμοῦ αὐτοῦ καὶ μετὰ στίχου Ἑὐχαριστοῦ, πρὸς βίβλιν ἡμῶν, εἰς δὲ τὸ θεοτοκίον Ἑὐχαριστοῦ Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς καὶ ἔπονται τὰ τριώδια μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι¹¹⁴⁸ εἰς αὐτὸν δὲ ᾠδὰς δὲν ὑπάρχουν τριώδια, λέγεται μόνον ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ εἰρμοῦ εἰς στ΄, εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς λέγεται τὸ Δόξα καὶ τὸ Καὶ νῦν. Τῆ δὲ Τρίτῃ ἐκάστης ἐβδομάδος, καθ΄ ἣν τὰ τριώδια ἔχουν β΄ ᾠδήν, τὴν ὅποιαν δὲν ἔχουν οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου, αὕτη ἀναγινώσκειται αὐτοτελῶς· ἀφοῦ δηλ. ἐπισφραγισθῆ ἡ ἀ΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου διὰ τοῦ Δόξα καὶ τοῦ Καὶ νῦν, ἄρχεται ἡ β΄ ᾠδὴ τῶν τριωδίων διὰ τοῦ εἰρμοῦ αὐτῆς· ἀφοῦ δὲ ἐπισφραγισθῆ καὶ αὕτη, ἄρχεται ἡ γ΄ τοῦ Μηναίου διὰ τοῦ εἰρμοῦ αὐτῆς.

Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν ψάλλεται ὁ εἶρμος αὐτῆς ἐκ τοῦ Μηναίου· τῆ Τετάρτῃ ὁμοίως ψάλλεται ὁ εἶρμος ἐκ τοῦ Τριωδίου, διότι ἔχει τριώδια ἡ γ΄ ᾠδή.¹¹⁴⁹ Ἀκολουθῶς γίνεται μικρὰ συναπτὴ

τὴν προσευχὴν τοῦ Ζαχαρίου ὁ στίχος Ὁ Ζαχαρίας εὐλογεῖ παιδὸς τόκον. Ἄλλ' οἱ ἱαμβικοὶ οὗτοι στίχοι δὲν ἀποτελοῦν ἐφύμνια, ἀλλ' ἐπιγραφὰς τῶν ᾠδῶν. Τοιαῦτα ἱαμβικὰ ἐπιγραφαὶ ὑπάρχουν καὶ εἰς τὰς ἄλλας ᾠδὰς, ἀλλὰ δὲν ἀναγινώσκονται. Κατὰ συνέπειαν καὶ τῶν δύο τούτων ᾠδῶν αἱ ἐπιγραφαὶ δὲν πρέπει νὰ ἀναγινώσκωνται. Ἄν' αὐτῶν εὐρίσκωμεν ὀρθότερον νὰ ἀναγινώσκειται εἰς μὲν τὴν β΄ ᾠδὴν τὸ ἀρχαῖον ἐφύμνιον αὐτῆς, τὸ ὅποιον πιθανώτατα ἦτο τὸ Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι (διὰ τὸ ὅποιο μέχρι σήμερον προοιμαίζονται τὰ τροπάρια αὐτῆς, ὅταν ὑπάρχουν) ἢ ἄλλο παρῳαλῆσιον, ὡς Δόξα σοι, δόξα σοι, δόξα σοι (βλ. Π. Τρεμπέλα, Μικρὸν Εὐχολόγιον, τ. 2ος, Ἀθῆναι 1955, σ. 189), εἰς δὲ τὴν θ΄ οὐδὲν ὡς ἀρχὴ, διότι αὐτὸς ὁ ἀ΄ στίχος αὐτῆς Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ κλπ. ἀποτελεῖ τὸ μεθ' ἑκάστου στίχου ἐπαναλαμβανόμενον ἐφύμνιον αὐτῆς (Π. Τρεμπέλα, ἔνθ' ἄνωθ'. σ. 200).

1148. Ἡ παρατήρησις τοῦ ΤΜΕ (§ 19, σημ. 8, σ. 327) ὅτι εἰς τὰ τριώδια δὲν πρέπει νὰ λέγεται στίχος, διότι αἱ προαναγνωσθεῖσαι ᾠδαὶ περιέχουν τοὺς ἀναγκαίους διὰ τὰ τριώδια στίχους, θὰ ἦτο ἴσως ὀρθή, ἐὰν ἐφηρμόζετο καὶ διὰ τοὺς κανόνες τοῦ Μηναίου· διότι αἱ βιβλικαὶ ᾠδαὶ περιέχουν τοὺς στίχους ὄχι μόνον τῶν τριωδίων, ἀλλὰ πάντων τῶν κανόνων. Ἐφ' ὅσον ὁμοίως ἐν ταῖς ἐνορίας αἱ ᾠδαὶ δὲν σιχολογοῦνται μετὰ τῶν κανόνων, ἀλλὰ πρὸ αὐτῶν, καὶ ἐφ' ὅσον εἰς τοὺς κανόνες τοῦ Μηναίου λέγομεν στίχον Ἑὐχαριστοῦ Θεοῦ..., ἢ ψαλμῶδια τῶν τριωδίων ἄνευ στίχων ἀποτελεῖ ἀνακολουθίαν. Ἄλλωστε καὶ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει, ὅπου τηρεῖται ἡ ἀρχαία τάξις τῆς σιχολογίας τῶν ᾠδῶν μετὰ τῶν κανόνων, ὅταν αἱ ᾠδαὶ ἀναγινώσκωνται πρὸ τῶν κανόνων, τότε τῶν τροπαρίων προτάσσονται οἱ ἀρμόζοντες στίχοι. Καὶ αὕτη δὲ ἡ ἐν τῷ Ὁρολογίῳ διατάξις περὶ τῆς β΄ ᾠδῆς, καθ' ἣν «σιχολογοῦμεν αὐτὴν ἕως τέλους, εἰς δὲ τὰ τροπάρια λέγομεν ἐν ἐνὶ ἐκάστῳ Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», μαρτυρεῖ περὶ τῆς ἀρχῆς, ὅταν αἱ ᾠδαὶ ἀναγινώσκωνται πρὸ τῶν κανόνων, ἐπιβάλλεται ἡ πρόταξις καταλλήλων στίχων εἰς τὰ τροπάρια.

1149. Ἡ διατάξις τοῦ ΤΜΕ (§ 19, σ. 327-328), καθ' ἣν μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν ψάλλεται ὁ εἶρμος τῆς ἀ΄ ἢ τῆς β΄ ἐκ τοῦ Τριωδίου καὶ μετὰ τὴν στ΄ ὁ εἶρμος τῆς δ΄ ἢ τῆς ε΄, ἐκείνης δηλ. ἡ ὅποια ἔχει τριώδια, εἶναι ἐσφαλμένη· διότι εἰς τὸ τέλος τῆς γ΄ καὶ τῆς στ΄ ᾠδῆς ψάλλονται πάντοτε οἱ εἶρμοι τοῦ τελευταίου ἐκ τῶν ψαλλομένων κανόνων. Ἐὰν λοιπὸν τὸ τριώδιον ἔχη γ΄ ᾠδήν, (ὅπερ συμβαίνει μόνον ἐκάστῃ Τετάρτῃ), ἡ στ΄, (ὅπερ συμ-

καί ψάλλονται τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Μετὰ τὴν στ' ᾠδὴν ψάλλεται πάντοτε ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, γίνεται πάλιν μικρὰ συναπτή καὶ ἀναγινώσκεται τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἐλλείπει δὲ τοιοῦτου τὸ μαρτυρικὸν τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ συναξάριον. Μετὰ τὴν η' ᾠδὴν ψάλλεται πάντοτε ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου μετὰ τοῦ Αἰνούμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον. Εἰς τὴν θ' στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, ἐν τέλει δὲ ψάλλεται πάντοτε ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου καὶ μετ' αὐτὸν εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τὸ Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς.

1698. Μετὰ τὴν μικρὰν συναπτὴν ἀντὶ ἐξαποστειλारीου ψάλλεται τὸ φραγαγωγικὸν τοῦ ἦχου ἐκ γ' συμπληρούμενον ὡς καὶ οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι, ἦτοι: τὸ α'

Τῆ Δευτέρᾳ· Προστασίας τῶν ἀσωμάτων καὶ σῶσόν με.

Τῆ Τρίτῃ· Πρεσβείαις τοῦ Προδρόμου καὶ σῶσόν με.

Τῆ Τετάρτῃ καὶ τῆ Παρασκευῇ· Δυνάμει τοῦ Σταυροῦ σου καὶ σῶσόν με.

Τῆ Πέμπτῃ· Πρεσβείαις τῶν ἀποστόλων καὶ σῶσόν με.

Τὸ β' διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὸ γ' διὰ τοῦ Πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσόν με.¹¹⁵⁰

1699. Εἶτα [οἱ αἶνοι χῦμα καί] ἡ δοξολογία *Σοὶ δόξα πρέπει κτλ.* τὰ πληρωτικὰ καὶ ἡ κεφαλοκλισία. Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν ψάλλεται τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ μετὰ τῶν στίχων *Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωὶ τοῦ ἐλέους σου κτλ. Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον, τῇ δὲ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ σταυροθεοτοκίον. Τὸ Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ, τὸ τρισάγιον, τὸ τροπάριον *Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες τῆς δόξης σου, τὸ Κύριε ἐλέησον μ'.* *Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς: Ὁ ὦν εὐλογητὸς καὶ τὸ Ἐπουράνιε βασιλεῦ· αἱ τρεῖς μεγάλαι μετόνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου, καὶ εὐθὺς ἄρχονται*

2. Αἱ ὼραι.

1700. Ὁ ἀναγνώστης· Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ τοὺς ψαλμοὺς τῆς Α' ὼρας (ε', πθ' καὶ ρ')· εἶτα· *Δόξα, καὶ νῦν. Ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα· δόξα σοι, ὁ Θεός, ἐκ γ'.* *Κύριε ἐλέησον γ'.*¹¹⁵¹ Καὶ ψάλλεται τὸ τροπάριον τῆς ὼρας *Τὸ πρωὶ εἰσάκουσον τῆς φωνῆς*

βαίνει μόνον ἕκαστον Σάββατον), θὰ ψαλοῦν οἱ εἰρμοὶ οὗτοι· ἄλλως θὰ ψαλοῦν οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐν τῷ Τριωδίῳ ὑπάρχει εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου· ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ὁ εἰρμὸς οὗτος πρέπει νὰ ψαλῆ μετὰ τὴν γ' ἢ μετὰ τὴν στ' ᾠδὴν τοῦ Μηναίου. Ἡ παράθεσις τοῦ εἰρμοῦ εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς ὀφείλεται εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν, καθ' ἣν εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς (καὶ ὄχι μόνον τῆς γ' καὶ τῆς στ') ἐψάλλετο ὁ εἰρμὸς αὐτῆς ὡς καταβασία. Τὴν τάξιν ταύτην διαζῶξαι τὸ ΤΔ (σ. 248). Μὴ τηρουμένης ὁμοῦ τῆς τάξεως ταύτης ἐν ταῖς ἐνορίας, ἡ μόνη ὀρθὴ εἶναι ἡ ἀνωτέρω διατυπωθεῖσα, καθ' ἣν μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου καὶ μόνον ἐκάστην Τετάρτην ὁ τοῦ Τριωδίου, μετὰ δὲ τὴν στ' ψάλλεται πάντοτε ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου καὶ μόνον κατὰ τὸ Σάββατον ὁ τοῦ Τριωδίου. Μετὰ τὴν η' καὶ τὴν θ' ὁμοῦ ψάλλονται πάντοτε οἱ εἰρμοὶ τοῦ Τριωδίου, διότι πάντοτε τὰ τριῶδια ἔχουν ἠ' καὶ θ' ᾠδὴν. Ἀτυχὸς ἡ ἐσφαλμένη διάταξις περιελήφθη καὶ εἰς τὴν νεωτέραν ἐκδοσὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας «Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ» (Ἀθῆναι 1981), μολοντί ὁ αἰόδιμος Γ. Μπεκατώρος ἀπὸ ἐτῶν ἐπεσήμανε τὸ σφάλμα (Τάξις 1980, σ. 93, σμμ. 29 καὶ παλαιότερων ἐτῶν).

1150. Βλ. καὶ § 1694 καὶ σμμ. 1146.

1151. Ἡ τάξις στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν προβλέπει στιχολογίαν καθισμάτων καὶ εἰς τὰς ὼρας (βλ. § 19). Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐν ταῖς ἐνορίας δὲν τηρεῖται ἡ τάξις αὕτη, οὐδὲν ἐσημειώσαμεν περὶ Ψαλτηρίου εἰς τὰς ὼρας. Σημειοῦμεν μόνον ὅτι τὸ καθίσμα παρεμβάλλεται μεταξὺ τῶν ψαλμῶν καὶ τοῦ τροπαρίου τῆς ὼρας, ἦτοι μετὰ τὸ *Κύριε ἐλέησον* λέγει πάλιν ὁ ἀναγνώστης *Δόξα, καὶ νῦν.* καὶ ἀναγινώσκεται τὸ καθίσμα κατὰ τὴν συνήθη τάξιν, ἐν τέλει δὲ αὐτοῦ λέγει πάλιν *Δόξα, καὶ νῦν. Ἀλληλουῖα κτλ. Κύριε ἐλέησον γ'* καὶ τότε ψάλλεται τὸ τροπάριον.

μου τρεις μετά των στίχων αὐτοῦ. Εἶτα χῆμα: Δόξα, καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον *Τί σε καλέσωμεν, ὡ Κεχαριτωμένη*. Καὶ ψάλλονται οἱ στίχοι *Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον κτλ. ἐκ β' ἑκαστος*, ὁ δὲ τελευταῖος *Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν... ἐκ γ'*.¹¹⁵² Εἶτα τὸ τρισάγιον καὶ τὸ κοντάκιον: τῇ μὲν Δευτέρᾳ, Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ *Τὴν ὑπερένδοξον τοῦ Θεοῦ Μητέρα*, τῇ δὲ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ *Ταχὺ προκατάλαβε. Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'*. *Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ. Κύριε ἐλέησον γ'*. *Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς: Ὁ Θεὸς οἰκτιρῆσαι ἡμᾶς*. [Καὶ ποιοῦμεν τρεῖς μεγάλας μετανοίας λέγοντες ἐν ἑκάστη ἓνα στίχον τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ *Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου*: εἶτα μετανοίας μικρὰς *ιβ'* καὶ πάλιν μίαν μεγάλην ἐπαναλαμβάνοντες τὸν τελευταῖον στίχον τῆς εὐχῆς. Εἶτα τρισάγιον, *Κύριε ἐλέησον ιβ'*] ¹¹⁵³ καὶ τὴν εὐχὴν *Χριστέ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν*.^{1154 1155}

1701. Ὁ ἀναγνώστης: *Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ τοὺς ψαλμοὺς τῆς Γ' Ὁρας* (ιστ', κδ' καὶ ν'). εἶτα *Δόξα, καὶ νῦν* κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὁρα: καὶ ψάλλεται τὸ τροπάριον *Κύριε, ὁ τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα τρεῖς μετά των στίχων αὐτοῦ*. Εἶτα χῆμα: *Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος. Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητός*. Τὸ τρισάγιον καὶ τὰ τροπάρια: *Εὐλογητός εἶ, Χριστέ. Δόξα, Ταχεῖαν καὶ σταθῆράν. Καὶ νῦν, Ἡ ἐλπίς καὶ προσασία*. Τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'* κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὁρα. Ὁ ἱερεὺς: Ὁ Θεὸς οἰκτιρῆσαι ἡμᾶς [τὰς μετανοίας μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ ὡς ἐν τῇ Α' Ὁρα] καὶ τὴν εὐχὴν *Δέσποτα Θεέ, Πάτερ παντοκράτορ*.¹¹⁵⁶

1702. Ὁ ἀναγνώστης: *Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ τοὺς ψαλμοὺς τῆς ΣΤ' Ὁρας* (νγ', ιδ' καὶ λ'). *Δόξα, καὶ νῦν* κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὁρα. Καὶ ψάλλεται τὸ τροπάριον *Ὁ ἐν ἑκτῇ ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρα τρεῖς μετά των στίχων αὐτοῦ*: εἶτα χῆμα: *Δόξα, καὶ νῦν. Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρηγοσίαν*. Καὶ ψάλλεται τὸ τροπάριον τῆς προφητείας. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ αὐτό*.¹¹⁵⁷ Εἶτα ὁ ἀναγνώστης: *Προκειμενον, ἦχος* (δεῖνα), *ψαλμὸς* (δεῖνα). Ὁ ἱερεὺς: *Πρόσχωμεν*. Καὶ ψάλλεται τὸ προκειμενον ἐκ γ' μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ.¹¹⁵⁸ Ὁ ἱερεὺς: *Σοφία*. Ὁ ἀναγνώστης: *Προφητείας*

1152. Μόνον τῆς Α' Ὁρας οἱ στίχοι ψάλλονται, ἐνῷ τῶν ἄλλων Ὁρῶν λέγονται χῆμα. Ἀλλὰ καὶ οἱ τῆς Α' Ὁρας λέγονται χῆμα ἅπαξ ἑκαστος, ὅταν ἀντὶ τοῦ τροπαρίου τῆς Ὁρας λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας (Ὁραὶ λιταί).

1153. Ταῦτα παραλείπονται συνήθως ἐν ταῖς ἐνοριαῖς χάριν συντομίας καὶ διὰ τοῦτο ἐτέθησαν ἐν τῶν ἀγγελῶν. Σημειωτέον ὅτι τὸ δεύτερον τοῦτο τρισάγιον καὶ τὸ *Κύριε ἐλέησον* μόνον εἰς τὴν Α' Ὁραν προβλέπονται, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς μόνον τὸ *Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου* καὶ εὐθὺς ἡ εὐχὴ τῶς Ὁρας.

1154. Αἱ καθαρὰ εὐχαὶ τῆς Α' Ὁρας εἶναι αἱ ἐν τῷ τέλει τοῦ Μεσωρίου αὐτῆς κείμεναι Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος καὶ Ὁ ἐξαποστέλλων τὸ φῶς, αἱ ὁποῖαι ἐτέθησαν εἰς τὸ Μεσῶριον διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐπισυνάπτονται εἰς τὰς Ὁρας τὰ Μεσῶρια (Τεσσαρακοσθαὶ Χριστουγέννων καὶ ἁγίων ἀποστόλων), ὁπότε εἰς μὲν τὸ τέλος τῆς Α' Ὁρας λέγεται ἡ εὐχὴ *Χριστέ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν*, εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ Μεσωρίου αἱ ἄλλαι δύο. Ὁρθότερον λοιπὸν θὰ ἦτο νὰ λέγονται αἱ εὐχαὶ αὐτὰ ἀντὶ τῆς *Χριστέ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν*, ὅταν δὲν ἀναγινώσκονται τὰ Μεσῶρια (βλ. § 439 καὶ σημ. 357).

1155. Ἐάν αἱ Ὁραὶ δὲν τελοῦνται συναπτῶς, ἀλλὰ κεχωρισμένως ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν, εἰς τὸ τέλος τῆς Α' Ὁρας γίνεται ἀπόλυσις, ἡ δὲ Γ' Ὁρα ἀρχεται διὰ τοῦ *Εὐλογητός ὁ Θεός, τοῦ Βασιλεῦ* οὐράνιου καὶ τοῦ τρισαγίου. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς ΣΤ' Ὁρας καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Θ'.

1156. Καὶ τῆς Γ' Ὁρας ἡ καθαρὰ εὐχὴ εἶναι ἡ ἐν τῷ Μεσῶριῳ κειμένη *Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν σὴν εἰρήνην δέδωκώς τοῖς ἀνθρώποις*, ἡ ὁποῖα ἐτοποθετήθη εἰς τὸ Μεσῶριον (ὡς καὶ αἱ εὐχαὶ τῆς ΣΤ' καὶ τῆς Θ' δι' ὃν λόγον καὶ αἱ εὐχαὶ τῆς Α' (βλ. καὶ σημ. 357 καὶ 1154). Δύναται λοιπὸν κάλλιστα οἱ ἱερεῖς νὰ λέγουν τὴν εὐχὴν ταύτην εἰς τὴν Γ' Ὁραν ἀντὶ τῆς συνήθους *Δέσποτα Κύριε*, ἡ ὁποῖα λέγεται καὶ εἰς τὸ Μεσονυκτικὸν καὶ εἰς τὸ Ἀπόδειπνον.

1157. Ὑπὸ πολλῶν τὸ τροπάριον τῆς προφητείας λέγεται χῆμα ἅπαξ. Ἡ τάξις ὁμοῦς, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνάγκη ἐναλλαγῆς ἀναγνώσεως καὶ ψαλμωδίας ἀπαιτοῦν νὰ ψάλλεται εἰς τὸν ἦχον αὐτοῦ.

1158. Καὶ τὰ προκειμένα σήμερον χάριν συντομίας λέγονται χῆμα ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου. Κανονικῶς ὁμοῦς

Ἡσαίου τὸ ἀνάγνωσμα. Ὁ ἱερεὺς καὶ πάλιν Πρόσχωμεν. Καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸ ἀνάγνωσμα. Ἀκολούθως ψάλλεται τὸ ἕτερον προκείμενον καθ' ὃν τρόπον καὶ τὸ πρῶτον. Εἶτα ὁ ἀναγνώστης: *Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν, τὸ τρισάγιον καὶ τὰ τροπάρια: Σοτηρίαν εἰργάσω. Δόξα, Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου. Καὶ νῦν τῇ μὲν Δευτέρῃ, Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ: Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα πηγὴ· τῇ δὲ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ Ὑπερδεδοξαμένη ὑπάρχεις. Τὸ Κύριε ἐλέησον μ' κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὁρα. Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς [τύς μετανοίας μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ ὡς ἐν τῇ Α' Ὁρα] καὶ τὴν εὐχὴν Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων.*¹¹⁵⁹

1703. Ὁ ἀναγνώστης: *Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ τοὺς ψαλμούς τῆς Θ' Ὁρας (πγ', πδ' καὶ πε'). Δόξα, καὶ νῦν κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὁρα. Καὶ ψάλλεται τὸ τροπάριον Ὁ ἐν τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ δι' ἡμᾶς τρεῖς μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα χῦμα: Δόξα, καὶ νῦν. Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου. Μὴ δὴ παραδόξως ἡμᾶς εἰς τέλος, τὸ τρισάγιον καὶ τὰ τροπάρια: Βλέπων ὁ ληστής. Δόξα, Ἐν μέσῳ δύο ληστῶν. Καὶ νῦν, Τὸν ἀμὸν καὶ ποιμένα. Τὸ Κύριε ἐλέησον μ' καὶ εὐθύς.¹¹⁶⁰ Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς: Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ τὴν εὐχὴν τῆς Θ' Ὁρας Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν.*¹¹⁶¹

1704. Καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν ψάλλομεν τοὺς Μακαρισμοὺς εἰς ἦχον πλ. δ' ἐπιλέγοντες ἐν ἐκάστῳ τὸ Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου καὶ ποιῶντες μίαν μικρὰν μετάνοιαν· ὁμοίως καὶ εἰς τὸ Δόξα καὶ εἰς τὸ Καὶ νῦν. Εἶτα ποιῶμεν τρεῖς μεγάλας μετανοίας λέγοντες:

Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

Μνήσθητι ἡμῶν, Δέσποτα, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

Μνήσθητι ἡμῶν, ἄγιε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

πρέπει νὰ ψάλλονται· ἄλλως οὐδὲν νόημα θὰ εἶχεν ἡ ἀναγραφὴ καὶ ἡ ἀναγγελία τῶν ἦχων πρὸ αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸ Τριῶδιον σημειοῦται μόνον ἡ ἀρχὴ τῶν ψαλμικῶν στίχων, ἐπιβάλλεται νὰ ἀνατρέχῃ ὁ ἀναγνώστης εἰς τὸν οἰκίον ψαλμὸν, ὥστε νὰ ἀπαγγέλλῃ αὐτοὺς ὁλοκλήρως καὶ ὄχι κεκολωμένους καὶ ἀνευ νοήματος.

1159. Ἐχει ἐπικρατήσει ἡ συνήθεια νὰ παραλείπωνται κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν αἱ εὐχαὶ τῆς ΣΤ' καὶ τῆς Θ' Ὁρας, αἱ ὁποῖαι διὰ τοῦτο δὲν περιλαμβάνονται συνήθως εἰς τὰς φυλλάδας τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς Μ. Ἑβδομάδος. Ἡ παράλειψις ὁμως αὐτῆ δὲν εἶναι ὀρθή, ὀφείλεται δὲ εἰς τὴν ἀσάφειαν τῶν διατάξεων τῶν νεωτέρων Ὁρολογίων. Οὕτως ὀρίζεται εἰς τὴν ΣΤ' Ὁραν: «Καὶ μετανοίας, ὡς εἴρηται, εἰ ἔστι Τεσσαρακοστή· εἰ δὲ μὴ τὴν εὐχὴν ταύτην· Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προφανῶς συνήχθη τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ εὐχὴ δὲν πρέπει νὰ λέγεται κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν. Ἡ ὀρθὴ ὁμως ἔννοια τῆς διατάξεως εἶναι ὅτι μετὰ τὸ Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς, εἴαν μὲν εἶναι Μ. Τεσσαρακοστή, γίνονται πρῶτον αἱ μετάνοιαι καὶ ἔπειτα λέγεται ἡ εὐχὴ, ἐκτὸς δὲ τῆς Τεσσαρακοστῆς λέγεται εὐθύς ἡ εὐχή. Ὅποτε τὸ «εἰ ἔστι Τεσσαρακοστή» ἀναφέρεται, καταδεικνύεται εἰς τὴν εὐχὴν καὶ ὄχι εἰς τὴν εὐχὴν, ἡ ὁποία πάντοτε πρέπει νὰ λέγεται. Ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ ὀρθὴ ἐξηγήσεια, εἰς δὲ τὴν ἀκολουθίαν τῶν Τυπικῶν ἔτι σαφέστερον: «Εἰδέναι χρὴ ὅτι τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ οὐ λέγομεν τοὺς τῶν Τυπικῶν ψαλμοὺς· ἀλλὰ μετὰ τὴν εὐχὴν τὴν Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἀρχεται ὁ τεταγμένος χορὸς οὕτως: Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε». Ὅποτε, ἀφοῦ ὁλοκληρωθῇ ἡ Θ' Ὁρα διὰ τῆς εὐχῆς, ἀρχεται ἡ ἀκολουθία τῶν Μακαρισμῶν. Τὰς εὐχὰς τῶν Ὁρῶν ὀρίζουν καὶ τὰ ΤΕ (σ. 514) καὶ ΤΣ (σ. 203), ὡς καὶ τὰ ΤΔ (σ. 430 καὶ 431) καὶ ΤΡ (σ. 760), τὰ ὁποῖα ὁμως μεταθέτουν τὴν εὐχὴν τῆς Θ' Ὁρας μετὰ τοὺς Μακαρισμοὺς. Ἀντιθέτως παραλείπουν αὐτὰς τὰ ΤΞ (σ. 382-383), ΤΦ (σ. 188) καὶ ΤΜ (σ. 341).

1160. Ἡ εὐχὴ Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ δὲν λέγεται ἐνταῦθα, διότι θὰ λεχθῇ μετ' ὀλίγον μετὰ τοὺς Μακαρισμοὺς.

1161. Βλ. σημ. 1159.

Ὁ ἀναγνώστης τὰ τροπάρια: *Χορὸς ὁ ἐπουράνιος κτλ., τὸ Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, τὸ Ἄνεξ ἄφες καὶ τὸ Πάτερ ἡμῶν. Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τὰ κοντάκια ὡς ἀκολούθως:*

α'. Τὸ τῆς Μεταμορφώσεως *Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης καθ' ἑκάστην.*

β'. Τὸ τῆς ἡμέρας, ἦτοι: τῆ Δευτέρᾳ· Ἀρχιστρατήγου Θεοῦ· Τῆ Τρίτῃ· Προφήτα Θεοῦ καὶ πρόδρομο τῆς χάριτος· τῆ Τετάρτῃ καὶ τῆ Παρασκευῇ· Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ· τῆ Πέμπτῃ· Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ θεοφθόγγους κήρυκας καὶ *Ἐν τοῖς Μύροις, ἄγιε.*

γ'. Τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ.

δ'. Τὸ μαρτυρικὸν τῆς ἡμέρας.

ε'. *Δόξα, Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ.*

στ'. *Καὶ νῦν, Προστασία τῶν Χριστιανῶν.*

Εἶτα τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'.* Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ. *Κύριε ἐλέησον γ'.* *Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμωτέραν.* Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσει ἡμᾶς. Μετανοίας μεγάλας τρεῖς καὶ εὐθύς ἄρχεται

3. Ὁ Ἑσπερινός.

1705. Ὁ προσετώς (ἢ ὁ ἀναγνώστης): *Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ τὸν προοιμακὸν ψαλμόν.* Ὁ ἱερεὺς τὰ εἰρηνικά. [Ὁ ἀναγνώστης τὸ ιη' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου, ἦτοι τὰ *Πρὸς Κύριον*,¹¹⁶² καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν συναπτὴν]. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν σιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριωδίου γ' καὶ τοῦ Μηναιῶν γ'. *Δόξα, καὶ νῦν* προσόμοιον θεοτοκίον, τῆ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ σταυροθεοτοκίον. Τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας ὡς ἐν τῇ ΣΤ' Ὁρα,¹¹⁶³ τὸ *Καταξίωσον Κύριε*, τὰ πληρωτικὰ καὶ ἡ εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ μετὰ τῶν στίχων *Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου κτλ. Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον. Τὸ *Νῦν ἀπολύεις*, τὸ τρισάγιον, τὰ τροπάρια *Θεοτόκε Παρθένη κτλ.* ὡς καὶ τῆ Κυριακῇ ἐσπέρας.¹¹⁶⁴ Τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'.* *Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμωτέραν.* Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ ὦν εὐλογητός, τὸ *Ἐπουράνιε βασιλεῦ*, τὰς μετανοίας μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ ὡς ἐν τῇ Α' Ὁρα· [εἶτα τὸ τρισάγιον],¹¹⁶⁵ τὸ *Κύριε ἐλέησον* ιβ' καὶ τὴν εὐχὴν *Παναγία Τριάς*, τὸ ὁμοούσιον κράτος. Τὸ *Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου ἐκ γ'.* [Ὁ ἀναγνώστης τοὺς ψαλμούς λγ' *Εὐλόγησω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ* καὶ ρμδ' *Υψώσω σε, ὁ Θεός μου ὁ βασιλεὺς μου. Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε ἐλέησον γ'.*] Καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν.

Β'. Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων.¹¹⁶⁶

1706. Ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων τελεῖται ἀπαραιτήτως ἐκάστην Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, τῆ Πέμπτῃ τῆς Ε' ἑβδομάδος διὰ τὸν μέγαν κανόνα, τῆ Μ. Δευτέρᾳ, Μ. Τρίτῃ καὶ Μ. Τετάρτῃ, καθὼς καὶ κατὰ τὰς μνήμας ἐπισήμως ἐορταζο-

1162. Τὰ *Πρὸς Κύριον* κανονικῶς πρέπει νὰ λέγονται καθ' ἑκάστην, συνήθως ὁμως παραλείπονται, ὅταν δὲν τελῆται Προηγιασμένη.

1163. Βλ. § 1702 καὶ σημ. 1158.

1164. Βλ. § 1692 καὶ σημ. 1143.

1165. Τὰ ἐντὸς ἀγκυλῶν παραλείπονται συνήθως ἐν ταῖς ἐνορίας.

1166. Εἰς τὴν διάταξιν τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων δὲν ἐνδιατρίβωμεν εἰς λεπτομερείας ἀφορώ-
σας εἰς τοὺς ἱερεῖς, οἵτινες εὐρίσκουν αὐτὰς εἰς τὰς λειτουργικὰς φυλλάδας.

μένον αγίων, όταν αυτά συμπιπτουν εκτός Σαββάτου ή Κυριακής. Δυνατόν επίσης να τελεσθῆ Προηγιασμένη και κατά τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς εκτός Σαββάτου και Κυριακῆς και τῶν ἑορτῶν τῆς Ὑπαπαντῆς και τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.¹¹⁶⁷

1707. Ὅταν πρόκηται νὰ τελεσθῆ Προηγιασμένη, μετὰ τὴν ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τῶν Μακαρισμῶν ἐκφώνησιν Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς ὁ ἀναγνώστης λέγει [τὸ τρισάγιον,] τὸ Κύριε ἐλέησον ἰβ' και τὴν εὐχὴν Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος, μεθ' ἣν ὁ ἱερεὺς ποιεῖ μικρὰ ἀπόλυσιν και εὐθὺς ἄρχεται ὁ Ἐσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων.

1708. Ὁ ἱερεὺς: *Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς, ὁ ἀναγνώστης τὸν προοιμιᾶκὸν και πάλιν ὁ ἱερεὺς τὰ εἰρηνικά. Εἶτα ἀναγινώσκειται τὸ ἰη' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου (τὰ Πρὸς Κύριον) εἰς τρεῖς στάσεις, μεθ' ἐκάστην δὲ αὐτῶν γίνεται μικρὰ συναπτή. Ἀναλυτικώτερον ἢ α' στάσις ἄρχεται ἄνευ τινὸς προοιμίου, κατακλείεται δὲ διὰ τοῦ Δόξα, και νῦν. Ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα· δόξα σοι, ὁ Θεός, ἐκ γ' ¹¹⁶⁸ και γίνεται μικρὰ συναπτή. Ἡ β' στάσις προοιμιάζεται διὰ τοῦ Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα, και νῦν, κατακλείεται δὲ ὡς και ἡ α' και γίνεται πάλιν μικρὰ συναπτή. Ἡ γ' προοιμιάζεται ὡς και ἡ β', κατακλείεται δὲ ὡς και ἡ α', προστιθεμένου τοῦ Ἡ ἐλπίς ἡμῶν, Κύριε, δόξα σοι, και γίνεται πάλιν μικρὰ συναπτή. Ἀκολούθως ψάλλεται τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἐν ᾧ ψάλλομεν στιχηρὰ ι' ὡς ἐξῆς: Τῇ μὲν Τετάρτῃ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δὶς, τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, τὰ γ' προσόμοια τοῦ Τριωδίου και τὰ προσόμοια τοῦ Μηναίου εἰς δ'. Δόξα, και νῦν προσόμοιον θεστοκίον. Ὅμοιως ψάλλονται τὰ στιχηρὰ και ἐν τῇ περιπτώσει τελέσεως Προηγιασμένης ἐν ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ, Τρίτῃ ἢ Πέμπτῃ¹¹⁶⁹ ἀλλὰ τῇ Τρίτῃ και Πέμπτῃ εἰς τὸ Δόξα, και νῦν ψάλλεται σταυροθεστοκίον. Τῇ*

1167. Ἡ τέλεις Προηγιασμένη κατά τὰς ἄλλας ἡμέρας τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς δὲν ἀπαγορεύεται, ὡς νομίζον τινές. Τούναντι ὁ νβ' κανὼν τῆς ΣΤ' οἰκουμενικῆς συνόδου ὀρίζει: «Ἐν πάσαις ταῖς τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς τῶν νηστεϊῶν ἡμέραις, παρεκτὸς Σαββάτου και Κυριακῆς και τῆς ἁγίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἡμέρας, γινέσθω ἡ τῶν προηγιασμένων ἱερὰ Λειτουργία». Ὁ δὲ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἄγιορείτης ἐξημεριῶν τὸν κανόνα τοῦτον ὑποσημειῶ τὰ ἐξῆς: «Ὁ μόνον δὲ κατά τὰς δ' και στ' ἀλλὰ και κατά τὰς β' και γ' και ε' ἀκωλύτως ὑπὸ τῶν βουλομένων ἢ προηγιασμένη γίνεται κατά τὸν κανόνα τοῦτον» (Πηδάλιον, ἐκδ. 2α, Ἀθῆναι 1841, σ. 152-153, σμ. 2). Ἀλλὰ και ὑπὸ τῶν ΤΑΥΣ και ΤΕ προβλέπεται ἡ τέλεις Προηγιασμένης καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς εκτός Σαββάτου και Κυριακῆς και τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

1168. Διαφωνία ἐπικρατεῖ ὡς πρὸς τὸ σημεῖον, εἰς τὸ ὅποιον γίνεται ἡ διακοπὴ τῆς ἀναγνώσεως διὰ τὰς ἐνδιαμέσουσιν συναπτάς. Συνήθως ἡ διακοπὴ γίνεται, ἀφοῦ λεχθῆ τὸ Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα Πατρὶ και Υἱῶ και Ἁγίῳ Πνεύματι· μετὰ δὲ τὴν συναπτὴν ὁ ἀναγνώστης συνεχίζει: *Και νῦν και αἶι...* και ἀναγινώσκει τὴν ἐπομένην στάσιν. Ἡ διακοπὴ ὅμως αὕτη τῆς μικρᾶς δοξολογίας και ἡ συμπλήρωσις αὐτῆς μετὰ τὴν συναπτὴν φαίνεται ἄστοχος. Διὰ τοῦτο τινές λέγουσιν ὀλοκληρον τὴν μικρὰν δοξολογίαν πρὸ τῆς συναπτῆς (ΤΑ σ. 435), ἄνευ ὅμως τοῦ Ἀμήν. Ὁ Γ. Μπεκατώρος προτιμᾷ νὰ γίνεται ἡ διακοπὴ εὐθὺς μετὰ τὸ τρίτον Ἀλληλουῖα... δόξα σοι, ὁ Θεός, φρονεῖ δὲ ὅτι «παρέλκει μετὰ τὴν α' και τὴν β' ἴσασιν τὸ προοίμιον τῆς β' και τῆς γ' στάσεως», δηλ. τὸ Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα, και νῦν. (Τάξις 1923, σ. 100 και παλαιότερων ἐτῶν). Ἐφ' ὅσον ὅμως, ὡς ὁ ἴδιος παρατηρεῖ, «ἐκάστη στάσις προοιμιάζεται μετὰ τοῦ Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα, και νῦν, και κατακλείεται μετὰ τοῦ Δόξα, και νῦν. Ἀλληλουῖα γ'. Δόξα σοι, ὁ Θεός, τρεῖς ἢ ἅπαξ», μόνον δὲ «ἐν τῇ ἄρχῃ τῆς α' στάσεως, ὡς αὕτη στιχολογεῖται εὐθὺς μετὰ συναπτῆν, καταλιμπάνεται τὸ προοίμιον Κύριε ἐλέησον γ'. Δόξα και νῦν» (Τάξις, ἐνθ' ἀνωτ., βλ. και σμ. 18 τοῦ παρόντος), δὲν ἐννοοῦμεν διατὶ παρέλκει τοῦτο εἰς τὴν β' και γ' στάσιν. Συμφωνοῦντες λοιπὸν μετὰ τοῦ αἰτιδίου πσιπκολογού ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῶν συναπτῶν, διαφωνοῦντες ὅμως ὡς πρὸς τὴν παράλειψιν τοῦ προοιμίου τῶν στάσεων, ὠρίσαμεν τὴν συναπτὴν εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπιφοράσιν ἐκάστης στάσεως, τὸ δὲ προοίμιον μετὰ τὴν συναπτὴν, ὥστε νὰ εἶναι πρᾶγματι προοίμιον τῆς ἐπομένης στάσεως.

1169. Τῇ Δευτέρᾳ, Τρίτῃ και Πέμπτῃ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας και τὸ μαρτυρικὸν εὐρίσκονται εἰς τὰ ἀπόστιχα. Ἐάν λοιπὸν ἢ Προηγιασμένη τελῆται ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν τούτων, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλονται πρῶτον τὸ ἰδιόμελον και τὸ μαρτυρικὸν και ἔπειτα τὰ τρία προσόμοια τῆς σειρᾶς.

δὲ Παρασκευῆ τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δὶς, τὰ δ' μαρτυρικά τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος καὶ τὰ προσόμοια τοῦ Μηναιῶν εἰς δ'. Δόξα τὸ νεκρώσιμον. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος μετὰ τοῦ θυμιατοῦ ἢ - ἐάν πρόκηται ν' ἀναγνωσθῆ Εὐαγγέλιον - μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου. Τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας.¹¹⁷⁰ Μετὰ τὸ β' προκείμενον ὁμοῦς ὁ ἀναγνώστης ἐκφωνεῖ ἐμμελῶς: *Κέλευσον*. Ὁ ἱερεὺς κρατῶν θυμιατήριον καὶ λαμπάδα ἀνημμένη ἐκφωνεῖ: *Σοφία ὀρθοί. Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι*. Καὶ τότε ὁ ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὸ β' ἀνάγνωσμα. Μετὰ τοῦτο ὁ ἱερεὺς ἰστάμενος ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ θυμῶν ψάλλει τὸ *Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ἄπαξ*, ὁ δὲ χορὸς τὴν τελευταίαν λέξιν *ἐσπερινή*. Εἶτα ὁ ἱερεὺς θυμῶν ἐκάστην πλευρὰν τῆς ἁγίας Τραπέζης λέγει τοὺς στίχους *Κύριε, ἐκέκραξα πρὸς σέ κτλ.* καὶ τὸ *Δόξα Πατρὶ*, οἱ δὲ χοροὶ μεθ' ἑκαστον αὐτῶν ἐπαναλαμβάνουν τὸ *Κατευθυνθήτω* εἰς δὲ τὸ *Καὶ νῦν ἐπαναλαμβάνει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς μέχρι τοῦ ἐνώπιόν σου*, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ψάλλει ὁ α' χορὸς. (Ἐνταῦθα ἀναγινώσκειται τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα, ἐν μνήμῃς δὲ ἁγίων Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον). Εἶτα λέγονται ἡ ἐκτενής, αἱ δεήσεις ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων, (ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Δ' ἐβδομάδος καὶ αἱ ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων), καὶ αἱ δύο εὐχαὶ τῶν πιστῶν. Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν *Κατὰ τὴν δωρεάν τοῦ Χριστοῦ σου...* ψάλλεται ὑπὸ τοῦ α' χοροῦ μετὰ μέλους ὁ ὕμνος *Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν* μετὰ τὴν φράσιν ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης ὁ ψάλτης διακόπτει τὸν ὕμνον καὶ γίνεται ἡ εἴσοδος τῶν προηγιασμένων δώρων ἐν σιγῇ, τοῦ λαοῦ προσκυνοῦντος μέχρις ἐδάφους κατὰ τὴν διέλευσιν αὐτῶν· εἰσελθόντος δὲ τοῦ ἱερέως εἰς τὸ Ἱερὸν συνεχίζει ὁ χορὸς τὸν ὕμνον. Ἀκολουθῶς λέγονται αἱ δεήσεις *Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινὴν δέησιν κτλ.* καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν *Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, τὸ Πάτερ ἡμῶν καὶ καθεξῆς τὰ τῆς Λειτουργίας κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. Κοινωνικόν· Γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι Χριστὸς ὁ Κύριος*. (Ψαλμ. λγ' 9) *Ἀλληλοῦα. Ἀντὶ τοῦ εἶδομεν τὸ φῶς τὸ Εὐλόγησω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ*. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν καὶ πρὸ τοῦ *Δι' εὐχῶν* ἀναγινώσκονται οἱ ψαλμοὶ λγ' καὶ ρμδ'.

1709. Ἐάν ἡ Προηγιασμένη τελεῖται ἐπὶ τῇ μνήμῃ ἁγίου, τὰ στιχηρὰ ψάλλονται, ὡς διατάχθησαν ἀνωτέρω, λέγονται ὁμοῦς τὰ προσόμοια τοῦ ἐορταζομένου ἁγίου καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ ἁγίου τῆς ἐπομένης ἡμέρας. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον, ἐν Παρασκευῆ δὲ τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Ἡ εἴσοδος γίνεται μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου· μετὰ δὲ τὸ *Κατευθυνθήτω* ἀναγινώσκειται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἐορταζομένου ἁγίου· εἶτα ἡ ἐκτενής καὶ καθεξῆς ἡ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων. Κοινωνικόν· *Εἰς μνημόσινον αἰώνων*.

Γ'. Τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον.

1710. Τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον τελεῖται ἐν ταῖς ἐνορίαις ἐκάστην Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην καὶ Πέμπτην τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς μέχρι καὶ τῆς Μ. Τρίτης.¹¹⁷¹ Τῇ Τετάρτῃ ὁμοῦς τῆς Ε' ἐβδομάδος ἀναγινώσκειται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον καὶ ψάλλεται ὁ μέγας κανὼν.¹¹⁷²

1170. Περί τῶν προκειμένων βλ. § 1702 καὶ σημ. 1158.

1171. Ἐν τοῖς μοναῖς τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον καὶ κατὰ τὰς ἐσπέρας τῶν Κυριακῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, ἀλλὰ κατὰ τὴν τάξιν τῆς νηστείας τῶν Χριστουγέννων (ΤΔ σ. 443 καὶ 449, ΤΠ σ. 272 καὶ ΤΡ σ. 752. Βλ. καὶ § 439 τοῦ παρόντος).

1172. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 460) τελεῖται καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον, διότι ὁ μέγας κανὼν ψάλλεται ἐν τῇ Ὁρθρῃ.

Τὸ Μέγα Ἀποδείπνον τελεῖται κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν. Εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως καὶ εἰπόντος τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, λέγει ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον κτλ., τὸ *Κύριε ἐλέησον* β'. *Δόξα, καὶ νῦν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν*, καὶ ἀναγινώσκει τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Ἀποδείπνου (δ', στ', ιβ', κδ', λ' καὶ 5')¹¹⁷³ εἰς δύο στάσεις· εἰς τὸ τέλος ἐκάστης στάσεως: *Δόξα, καὶ νῦν. Ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα· δόξα σοι, ὁ Θεός, ἐκ γ' . Κύριε ἐλέησον γ' . Δόξα, καὶ νῦν.* Μετὰ δὲ τοὺς ψαλμοὺς ψάλλονται οἱ στίχοι *Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός* κτλ., ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, εἰς τὸ τέλος δὲ ἐπαναλαμβάνει ὁ α' χορὸς ἀργότερον τὸν α' στίχον. Εἶτα ὁ ἀναγνώστης χῆμα τὰ τροπάρια *Τὴν ἡμέραν διελθών*. Καὶ ψάλλονται οἱ στίχοι *Ἡ ἀσώματος φύσις*, ἀρχομένου καὶ πάλιν τοῦ α' χοροῦ. Ὁ τελευταῖος στίχος *Ἄγιε, ἄγιε, ἄγιε, τρισάγιε Κύριε*, λέγεται χῆμα ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου. Εἶτα τὸ *Πιστεύω*. Καὶ ἄρχεται ὁ β' χορὸς τῶν στίχων *Παναγία Δέσποτα Θεοτόκε*, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ α' ψάλλεται ἐκ γ', οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ β'· εἰς τὸ τέλος πάλιν ἐκ γ' τὸ *Ὁ Θεός, ἰλάσθητι ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς*, μετὰ δὲ τὸ γ'· *Καὶ ἐλέησον ἡμᾶς ἅπαξ*. Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον καὶ ἀκολουθῶς χῆμα τῆς μεν Δευτέρας καὶ Τετάρτης τὰ τροπάρια *Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου*,¹¹⁷⁴ τῆς δὲ Τρίτης καὶ Πέμπτης τὰ τροπάρια *Τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν μου*. Τὸ *Κύριε ἐλέησον μ' . Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν*. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεύς· *Δι' εὐχῶν* καὶ τὴν εὐχὴν *Κύριε Κύριε, ὁ ῥυσάμενος ἡμᾶς*.

Ὁ ἀναγνώστης· *Δεῦτε προσκυνήσωμεν* καὶ τοὺς ψαλμοὺς ν' καὶ ρα', τὴν προσευχὴν τοῦ Μανασσῆ *Κύριε παντοκράτορ ὁ Θεός τῶν πατέρων ἡμῶν*, καὶ τὸ τρισάγιον. Καὶ ψάλλονται συντόμως καὶ πρᾶξι τῆς φωνῆ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια *Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς*. Ὁ ἀναγνώστης· *Κύριε ἐλέησον μ' . Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν*. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεύς· *Δι' εὐχῶν*, καὶ τὴν εὐχὴν *Δέσποτα Θεέ, πάτερ παντοκράτορ*.

Ὁ ἀναγνώστης· *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*, τοὺς ψαλμοὺς ξθ' καὶ ρμβ' καὶ τὴν δοξολογίαν χῆμα. Ἀκολουθῶς ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας, ἦτοι κατὰ μὲν τὴν α' ἑβδομάδα τὸ ὠρισμένον τμήμα τοῦ μεγάλου κανόνος, κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς κανὼν ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου κατὰ τὸν ἦχον καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, κατὰ δὲ τὴν Μ. Ἐβδομάδα τὸ τριώδιον τῆς ἡμέρας. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον. Καὶ ψάλλεται τὸ *Κύριε τῶν δυνάμεων* ἐξάκις, ἅπαξ ἄνευ στίχου καὶ ἀκολουθῶς μετὰ τῶν στίχων τοῦ ρν' ψαλμοῦ. Εἰς τὸ τέλος ὁ α' χορὸς· *Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ*. Ὁ β' χορὸς· *Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν στερεώματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ*. Καὶ πάλιν ὁ α' χορὸς ἀργότερον τὸ *Κύριε τῶν δυνάμεων*. Ὁ ἀναγνώστης· *Δόξα τῷ Πατρὶ, Κύριε, εἰ μὴ τοὺς ἁγίους σου εἶχονεν πρεσβεύτας*. Καὶ νῦν, *Πολλὰ τὰ πληθῆ τῶν ἔμῶν*. Ὁ α' χορὸς ψάλλει τὸ θεοτοκίον *Παναγία Θεοτόκε*, καὶ ὁ β' *Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου*. Ὁ ἀναγνώστης· *Κύριε ἐλέησον μ' . Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ. Κύριε ἐλέησον γ' . Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν*. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεύς· Ὁ Θεός οἰκτιρήσαι ἡμᾶς. Τὰς τρεῖς μεγάλας μετανοίας μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ καὶ τὰς λοιπὰς ὡς ἐν τῇ Α' Ὁρῳ. Καὶ πάλιν ὁ ἀναγνώστης [τὸ τρισάγιον.] τὸ *Κύριε ἐλέησον* β', καὶ ἀναγινώσκονται (ἢ ἀπαγγέλλονται ἐμμελῶς ἐνώπιον τῶν δεσποτικῶν εἰκόνων) αἱ εὐχαὶ *Ἄσπιλε ἀμόλυντε. Καὶ δὸς ἡμῖν, Δέσποτα. Ὑπερένδοξε ἀειπάρθενε. Ἡ ἐλπίς μου ὁ Πατῆρ. Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου*.

1173. Κατ' ἄλλην ἀρχαιότεραν τάξιν κατὰ τὴν α' ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν μετὰ τὸ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν* ἀναγινώσκεται ὁ ξθ' ψαλμὸς Ὁ Θεός εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες, καὶ εὐθὺς ψάλλεται τὸ ὠρισμένον τμήμα τοῦ μεγάλου κανόνος καὶ μετ' αὐτὸ ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀποδείπνου ἀπὸ τοῦ δ' ψαλμοῦ κ.έ., χωρὶς νὰ ἐπαναληφθῆ εἰς τὴν θέσιν τοῦ δ' ξθ' ψαλμοῦ (ΤΑΣ κειφ. λα', ΤΠ σ. 269, ΤΞ σ. 390, ΤΔ σ. 432). Ἡ τάξις αὕτη δὲν ηῤεῖται σήμερον ἐν ταῖς ἐνορίας.

1174. Κατὰ τὸ ΤΠ (σ. 269) τὰ τροπάρια ταῦτα, ὡς καὶ τὰ ἐπόμενα, ψάλλονται μεγαλοφωνῶς.

Μετά τὰς εὐχὰς ὁ ἱερεὺς μόνον κατὰ τὴν α' ἑβδομάδα λέγει: *Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι* κτλ. καὶ ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ μετ' αὐτό: *Εἰρήνη πᾶσι* κτλ. ὡς κατωτέρω. Κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς ἑβδομάδας εὐθύς μετὰ τὰς εὐχὰς: *Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν*, τὴν εὐχὴν *Δέσποτα πολυέλεε*, καὶ τὸ *Εὐξώμεθα ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου*. Ἀκολουθῶς ψάλλεται ὑπὸ τοῦ β' χοροῦ τῇ μὲν Δευτέρᾳ καὶ Τετάρτῃ τὸ θεοτοκίον *Πάντων προστατεύεις, ἀγαθὴ*, τῇ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ, ὡς καὶ τῇ Μ. Δευτέρᾳ καὶ Μ. Τρίτῃ, τὸ σταυροθεοτοκίον *Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον, Χριστέ*: καὶ οἱ πιστοὶ λαμβάνουν συγχώρησιν ἀσπαζόμενοι τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως, ὅστις ἐν τέλει ἐπιλέγει τὸ *Δι' εὐχῶν*.

Δ'. Τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον.

1711. Τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον ἐν ταῖς ἐνορῖαις τελεῖται ἑκάστην Παρασκευὴν τῆς Μ. Γεοσαρακοστῆς, τῇ Τετάρτῃ τῆς Ε' ἑβδομάδος καὶ τῇ Μ. Τετάρτῃ. Τελεῖται δὲ οὕτως:

Εὐλόγησαντος τοῦ ἱερέως καὶ εἰπόντος τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, λέγει ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον κτλ., τὸ *Κύριε ἐλέησον ιβ'*, *Δόξα, καὶ νῦν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν* καὶ ἀναγινώσκει τοὺς ψαλμοὺς ν', ξθ' καὶ ρμβ', τὴν δοξολογίαν, τὸ *Πιστεύω* καὶ τὸ *Ἄξιόν ἐστιν*.¹¹⁷⁵ Ἀκολουθῶς ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας ἢ οἱ Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Μετὰ τοῦτο ὁ ἀναγνώστης πάλιν τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας, τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'*. *Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ. Κύριε ἐλέησον γ'*. *Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς: Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς. Ὁ ἀναγνώστης τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'* καὶ τὰς εὐχὰς *Ἄσπιλε ἀμόλυντε* κτλ. Εἶτα κατὰ μὲν τὴν Παρασκευὴν τῆς Α' ἑβδομάδος ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, εἰς πάσας δὲ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις γίνεται εὐθύς μικρὰ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*. Πρὸ τοῦ *Δι' εὐχῶν* ψάλλεται διὰ τὴν συγχώρησιν (βλ. § 1710) κατὰ μὲν τὰς Παρασκευὰς τῶν πέντε πρώτων ἑβδομάδων τὸ θεοτοκίον *Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου*, τῇ Τετάρτῃ τῆς Ε' ἑβδομάδος καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος τὸ *Πάντων προστατεύεις, ἀγαθὴ*, τῇ δὲ Μ. Τετάρτῃ τὸ σταυροθεοτοκίον *Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον, Χριστέ*.

Τῆ ΔΕΥΤΕΡᾶ Τῆς Α' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

1712. Τὴν πρωΐαν δὲν τελεῖται Μεσονυχτικόν, ὃ δὲ Ὁρθρος ἄρχεται οὕτως: Ὁ ἱερεὺς φορέσας ἐπιτραχήλιον καὶ θυμιάσας σταυροειδῶς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκφωνεῖ: *Εὐλογητός ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὁ ἀναγνώστης λέγει τὸ τρισάγιον κτλ.*, μετὰ δὲ τὸ *Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'* καὶ ἐπιλέγει: *Ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: Δόξα τῇ ἁγία καὶ ὁμοουσίῳ, καὶ ἀναγινώσκειται ὁ ἐξαψαλμος*.¹¹⁷⁶ Ἐφεξῆς ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, τῶν Ὁρῶν καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν §§ 1694-1705.

1175. Βλ. σημ. 49.

1176. Ἡ τάξις αὐτῆ τῆς ἐνάρεξως τοῦ Ὁρθρου ἄνευ τῆς βασιλικῆς ἀκολουθίας (βλ. καὶ § 68), ὀριζομένη ὑπὸ τῶν ΓΑΣ (κεφ. λ'), ΤΜΕ (§ 18, σ. 238) καὶ ΤΡ (σ. 752-753) μόνον διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, φαίνεται ὅτι εἶναι λείψανον ἀρχαίας πράξεως. Καὶ τὸ ΤΜ (σ. 3243) σημειοῖ ὅτι «Μοναὶ τινες καταλιμπάνουν τὸ Μεσονυχτικὸν τῇ καθαρᾷ Δευτέρᾳ διὰ τὸ βραχὺ τῆς νυκτός». Ὑπ' ἄλλων Τυπικῶν ὅμως δὲν ἀκολουθεῖται ἡ τάξις αὐτή, ἀλλὰ προβλέπεται καὶ διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τὸ Μεσονυχτικὸν καὶ ἡ βασιλικὴ ἀκολουθία (ΤΔ σ. 428, ΤΠ σ. 283, ΤΚω σ. 183 καὶ ΤΞ σ. 376).

1713. Τὴν ἐσπέραν τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον ὡς διατάχθη ἐν § 1710. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται τὸ α' τμήμα τοῦ μεγάλου κανόνος. Ἀφ' σ' ὄρθης ψάλλεται ἀργῶς τὸ κοντάκιον *Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*, μετὰ δὲ τὴν θ' ὁ εἰρμὸς *Ἀσπόρου σπλήμφεως*. Ἐἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ *Κύριε τῶν δυνάμεων καὶ τὰ ἐξῆς*. Μετὰ τὰς εὐχὰς *Ἀσπιλε ἀμόλυντε κτλ. ἀναγινώσκειται τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Παννυχίδος*. Ἐἶτα ἡ εὐχὴ *Δέσποτα πολυέλεε καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἀποδείπνου*.

Τῆ ΤΡΙΤῆ Τῆς Α' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

1714. Ἡ ἀκολουθία Μεσονυκτικοῦ, Ὁρθρου, Ὁρῶν καὶ Ἑσπερινοῦ τελεῖται ὡς διατάχθη ἐν §§ 1694-1705.

[Ἐὰν τελεσθῇ Προηγιασμένη,¹¹⁷⁷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὸ ἰδιόμελον *Νηστείαν οὐκ ἀποχὴν βρωμάτων μόνον τελέσωμεν* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Οἱ μάρτυρες σου, Κύριε, ἅπαξ*, τὰ τρία προσόμοια *Βρῶσει πάλαι πικρᾶ* καὶ τοῦ Μηναιίου δ'. *Δόξα, καὶ νῦν* σταυροθετοκίον].

Εἰς τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον (βλ. § 1710) ψάλλεται τὸ β' τμήμα τοῦ μεγάλου κανόνος, ἀναγινώσκειται δὲ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Παννυχίδος κατὰ τὴν ἐν § 1713 τάξιν.

Τῆ ΤΕΤΑΡΤῆ Τῆς Α' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

1715. Ἡ ἀκολουθία Μεσονυκτικοῦ, Ὁρθρου καὶ Ὁρῶν τελεῖται ὡς διατάχθη ἐν §§ 1694-1704, ἡ δὲ τοῦ Ἑσπερινοῦ μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων ὡς διατάχθη ἐν §§ 1707-1708. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὸ ἰδιόμελον *Νηστεύοντες, ἀδελφοί, σωματικῶς* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος ἅπαξ*, τὰ τρία προσόμοια *Φεγγοβόλους ὑμᾶς ὡς ἀστραπᾶς* καὶ τοῦ Μηναιίου δ'. *Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον ἐκ τοῦ Μηναιίου.

[Ἐὰν δὲν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ γ' προσόμοια *Φεγγοβόλους ὑμᾶς ὡς ἀστραπᾶς* καὶ γ' τοῦ Μηναιίου. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ θεοτοκίον τοῦ Μηναιίου. Εὐθύς τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ *Καταξίωσον Κύριε*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Νηστεύοντες, ἀδελφοί, σωματικῶς* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος ἅπαξ*. *Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον *Τὴν ἔνδοξον καὶ ἄχραντον* (ζητεῖ τῇ Δευτέρᾳ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας). Ἀπολιτικία *Θεοτόκε Παρθένε κτλ.* Τὸ *Κύριε ἐλέησον* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ ὡς ἐν § 1705].

Εἰς τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον (§ 1710) ψάλλεται τὸ γ' τμήμα τοῦ μεγάλου κανόνος, ἀναγινώσκειται δὲ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Παννυχίδος κατὰ τὴν ἐν § 1713 τάξιν.

1177. Ὡς ἤδη ἐσημειώσαμεν (§§ 1693 καὶ 1706) κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ὁ Ἑσπερινὸς τελεῖται τῇ μὲν Δευτέρᾳ, Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἄνευ Προηγιασμένης, τῇ δὲ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, ὡς καὶ τῇ Πέμπτῃ τῆς Ε' ἑβδομάδος, τῇ Μ. Δευτέρᾳ, Μ. Τρίτῃ καὶ Μ. Τετάρτῃ μετὰ Προηγιασμένης. Συμφώνως πρὸς τὴν πρᾶξιν ταύτην εἶναι διατεταγμένοι ἐν τῷ Τριώδιῳ οἱ ὕμνοι ἐκάστης ἡμέρας. Ἐὰν ὅμως διὰ τινα ἀνάγκην δὲν τηρηθῇ ἡ τάξις αὕτη, ἀπαιτεῖται ἀνάλογος τροποποίησις τῆς διατάξεως τῶν ὕμνων τοῦ Τριώδιου. Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν τελετουργῶν σημειούμεν ἐφεξῆς δι' ἑκάστην ἡμέραν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς διὰ μικροτέρων στοιχείων καὶ ἐντὸς ἀγκυλῶν τὴν τάξιν, καθ' ἣν δέον νὰ ψαλοῦν οἱ ὕμνοι τοῦ Ἑσπερινοῦ. ἐὰν τελεσθῇ Προηγιασμένη εἰς ἡμέραν, δι' ἣν δὲν προβλέπεται τοιαύτη τὸ Τριώδιον, ἢ ἀντιθέτως, ἐὰν δὲν τελεσθῇ Προηγιασμένη εἰς ἡμέραν, δι' ἣν προβλέπεται τοιαύτη τὸ Τριώδιον. Δὲν ἐσημειώσαμεν ὅμως τοιαύτην διάταξιν διὰ τὴν Δευτέραν τῆς α' ἑβδομάδος, διότι οὐδέποτε τελεῖται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην Προηγιασμένη καὶ ἐπομένως οὐδέποτε μεταβάλλεται ἡ διάταξις τῶν ὕμνων.

Τῆ ΠΕΜΠΤῆ ΤῆΣ Α΄ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

1716. Ἡ ἀκολουθία Μεσονυκτικοῦ, Ὁρθρου, Ὁρῶν καὶ Ἑσπερινοῦ τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν §§ 1694-1705.

[Ἐὰν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὸ ἰδιόμελον *Οἱ ποθοῦντες τοῦ θεοῦ Πάσχα μετασχεῖν* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Ὁ ἐνδοξαζόμενος ἐν ταῖς μνεῖαις τῶν ἁγίων σου ἄπαξ*, τὰ γ' προσόμοια *Τὸν σκοπισθέντα με* καὶ τοῦ Μηναίου δ' *Δόξα, καὶ νῦν σταυροθεοτοκίον*].

Εἰς τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον (§ 1710) ψάλλεται τὸ δ' τμήμα τοῦ μεγάλου κανόνος, ἀναγινώσκειται δὲ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Παννυχίδος κατὰ τὴν ἐν § 1713 τάξιν.

Τῆ ΠΑΡΑΣΚΕΥῆ ΤῆΣ Α΄ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

1717. Ἡ ἀκολουθία Μεσονυκτικοῦ, Ὁρθρου καὶ Ὁρῶν τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν §§ 1694-1704, ἡ δὲ τοῦ Ἑσπερινοῦ μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων ὡς διετάχθη ἐν §§ 1707-1708. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὸ ἰδιόμελον *Δεῦτε, πιστοὶ ἐπεργασώμεθα* δις, τὰ δ' μαρτυρικά τοῦ τυχόντος ἤχου καὶ τὰ δ' ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου *Δεῦτε, φιλομάρτυρες πάντες*, *Δόξα, Ὁργάνῳ χρησάμενος*. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

[Ἐὰν δὲν τελεσθῇ Προηγιασμένη,¹⁷¹⁸ εἰς τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας τῶν Μακαρισμῶν μετὰ τὸ Ὁ Θεὸς οἰκτιρῆσαι ἡμᾶς, λέγεται τὸ τρισάγιον, τὸ *Κύριε ἐλέησον* β', ἡ εὐχή *Παναγία Τριάς*, τὸ ὁμοούσιον κράτος, οἱ ψαλμοὶ λγ' καὶ ρμδ' καὶ γίνεται ἀπόλυσις. Ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* μαρτυρικά τοῦ τυχόντος ἤχου γ' καὶ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου *Δεῦτε, φιλομάρτυρες πάντες γ'*. *Δόξα, Ὁργάνῳ χρησάμενος*. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εὐθὺς τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ *Καταξίωσον, Κύριε*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Δεῦτε, πιστοὶ, ἐπεργασώμεθα* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Τῶν ἐπιγείων ἀπάντων καταφρονήσαντες* (ζήτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου τῆ Παρασκευῆ τοῦ πλ. α' ἤχου ἐσπέρας).¹⁷¹⁹ *Δόξα, Θεῶν δωρεῶν ἐπώνυμόν σε γεραίρω* (τὸ δ' ἰδιόμελον τοῦ ἁγ. Θεοδώρου). Καὶ νῦν, *Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου*. Ἀπολυτικίον *Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα*. *Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*. Ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις].

1718. Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἐσπέρας ἀναγινώσκειται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον (§ 1711) μέχρι τοῦ *Ἄξιόν ἐστιν*. Εἶτα ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου *Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου* μετὰ τῶν εἰρῶν εἰς στ' μετὰ στίχου *Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν¹⁸⁰ ψάλλεται ἀργῶς τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* δίχρονον. Περὶ τὸ τέλος αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔρχεται ἐνώπιον τῆς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ προηγουμένης εἰκόνας τῆς Θεοτόκου καὶ θυμιάσας αὐτὴν καὶ προσκυνήσας τρεῖς ἀπαγγέλλει τὴν α' στάσιν τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου (Α' -Ζ'). Μεθ' ἕκαστον οἶκον ὁ ἱερεὺς θυμῆ τρεῖς τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἐνῶ ὁ χορὸς ἐπαναλαμβάνει μετὰ μέλους τὸ ἐφρῦ-

1178. Ἡ περίπτωσης μὴ τελέσεως Προηγιασμένης ἐν Παρασκευῆ εἶναι βεβαίως σπανιώτατη εἰς τὰς ἐνορίας τῶν πόλεων, εἶναι ὅμως πιθανὴ εἰς χωρία ἢ μονήρια στεροῦμενα ἱερέως. Τῆς περιπτώσεως ταύτης διάταξιν διαλαμβάνουν τὸ ΤΑΣ (κεφ. κθ', περιχομένην καὶ εἰς τὸ Τριώδιον τῆ Παρασκευῆ τῆς Τυρινῆς μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου) καὶ τὸ ΤΡ (σ. 766). Βάσει τῶν διατάξεων τούτων καὶ κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλας τυπικὰς περιπτώσεις καὶ κυρίως κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν τάξιν τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Παρασκευῆς ἐκτὸς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (βλ. §§ 162 καὶ 165) διεμορφώσαμεν τὰς διαφόρους ὑποπεριπτώσεις αὐτῆς.

1179. Ἐπειδὴ ἐν τῷ Ὁρθρῳ ὑπάρχουν ἀπόστιχα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, τὰ ὁποῖα παραλείπονται, διότι ψάλλεται δοξολογία μεγάλῃ, εἶναι δυνατόν εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ νὰ ψαλῆ τὸ ἰδιόμελον *Δεῦτε, πιστοὶ, ἐπεργασώμεθα ἕπαξ* καὶ ἀκολούθως τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ὁρθρου μετὰ τοῦ δοξαστικοῦ καὶ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν.

1180. Τὰ ΤΞ (σ. 393) καὶ ΤΜ (σ. 351) τοποθετοῦν τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* καὶ τοὺς οἴκους μετὰ τὴν στ' ᾠδὴν, εἶτα τὰς λοιπὰς ᾠδὰς καὶ μετὰ τὴν θ' τὸν εἰρῶν *Ἄπας γηγενῆς*, τὸ τρισάγιον καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἀποδείπνου.

μνιον Χαῖρε, νύμφη, ἀνύμφευτε ἢ Ἀλληλούια. Μετά δὲ τὸ τέλος τῆς στάσεως ψάλλεται πάλιν τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* δίχορον σύντομον, ὃ δὲ ἱερεὺς θυμῶ καὶ πάλιν τὴν εἰκόνα καὶ τὸν λαὸν κύκλῳ, προσκυνήσας δὲ τρεῖς καὶ ἀσπασάμενος τὴν εἰκόνα εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερόν. Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου *Πίστιν Χριστοῦ ὡσεὶ θώρακα*, τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'*. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἀποδείπνου. Μετά τὰς εὐχὰς ἀναγιγνώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Παννυχίδος, πρὸ δὲ τοῦ *Δι' εὐχῶν* ψάλλεται ὑπὸ τοῦ β' χοροῦ τὸ θεοτοκίον *Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθένης σου*.¹¹⁸¹

Κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν τελεῖται τὸ Ἀποδείπνον καὶ κατὰ τὰς ἐπομένους τρεῖς Παρασκευάς, ἄνευ ὁμῶς Εὐαγγελίου, ἀναγιγνώσκεται δὲ ἀνά μία στάσις τοῦ ἀκαθίστου· κοντάκιον δὲ λέγεται Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, ἐκτὸς ἐὰν τύχη τῷ Σαββάτῳ ἐορταζόμενος ἅγιος ἢ τὰ προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὁπότε λέγεται τὸ οἰκειὸν κοντάκιον.

Τῷ ΣΑΒΒΑΤῶ ΤΗΣ Α' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Μνήμη τοῦ διὰ κολλύβων θαύματος τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος
Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος.

1719. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον *Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα* δις καὶ τὸ θεοτοκίον *Πάντα ὑπὲρ ἐννοίαν ἅπαξ*. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας] Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ μαρτυρικά τοῦ ἤχου μετὰ τοῦ θεοτοκίου, παραλειπομένου τοῦ νεκρωσίου· μετὰ τὴν β' τὰ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Οἱ δύο κανόνες τοῦ ἁγίου,¹¹⁸² ὁ α' μετὰ τῶν εἰρῶν, ὁ β' ἄνευ τῶν εἰρῶν. Εἰς τὸ α' τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος καὶ εἰς τὸ θεοτοκίον αὐτῆς στίχος Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ ἐν τῷ Τριωδίῳ καθίσματα. Ἀφ' σι' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια τοῦ ἁγίου εἰς δ'. Δόξα, Ἀγιωσύνης δωρεά. Καὶ νῦν, Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος...μετὰ τοῦ ἀθλοφόρου. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου.

1720. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος τοῦ ἁγίου καὶ δ' ἐκ τῆς σι' τοῦ β' ἢ] τὰ εἰς μάρτυρας ἀντίφωνα (§ 208). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Προστασία τῶν Χριστιανῶν*. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

1181. Ἡ διάταξις τοῦ ΤΜΕ (σημ. 21, σ. 335) περὶ τοῦ ψαλτέου εἰς τὸ Ἀποδείπνον τῆς Παρασκευῆς κανόνος «ἄπον ἢ ἀκολουθία τῆς Ἀκαθίστου εἰθισταὶ νὰ ψάλληται εἰς τὸν Ὁρθρον» εἶναι τελείως περιττή, διότι οὐδέποτε καὶ οὐδαμοῦ αἱ μεμονωμένα στάσεις τοῦ ἀκαθίστου ψάλλονται εἰς τὸν Ὁρθρον.

1182. Τὸ ΤΜΕ (§ 27, σ. 335) ὀρίζει καὶ τὸν κανόνα τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, προφανῶς εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Τριωδίου καὶ τῶν μοναχικῶν Τυπικῶν προβλεπομένου κανόνος τοῦ ἁγίου τῆς μονῆς. Ἄλλ' ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου δὲν ἔχει θέσιν, ἐφ' ὅσον οὔτε τὰ σιγηρὰ αὐτοῦ ἐψάλλησαν εἰς τὸν Ἑσπερινόν. Θὰ ἐνεδεικνυτο ἴσως νὰ προταχθῇ κανὼν τῆς Θεοτόκου, ὡς ὀρίζει τὸ ΤΣ (σ. 212): ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ α' τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος τοῦ ἁγίου ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν Θεοτόκον, παρέλκει ἡ πρόταξις κανόνος τῆς Θεοτόκου.

Τῆ Α΄ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Ἀνάμνησις τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ μνήμη
τῶν προφητῶν Μωϋσέως, Ἀαρῶν καὶ Σαμουὴλ.¹¹⁸³

1721. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ
Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ΄ καὶ τοῦ Τριωδίου δ΄. Δόξα, Ἡ χάρις
ἐπέλαμψε τῆς ἀληθείας. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὸ
προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, Οἱ ἐξ ἀσε-
βείας εἰς εὐσέβειαν προβάτες.¹¹⁸⁴ Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, Τὴν ἄχραντον εἰκόνα
σου. Καὶ νῦν. Πάντα ὑπὲρ ἔνοιαν.

1722. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου
τοῦ ναοῦ. Δόξα, Χαίρετε, προφήται τίμοι. Καὶ νῦν, Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου. Εἶτα τὰ τριαδικὰ
Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου,¹¹⁸⁵ ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπό-
λυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1723. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτή-
ριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄνωμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυ-
τικίου ἀντὶ τοῦ α΄ στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογη-
τάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου, τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὰ
μετ' αὐτὸ ὡς ἐν § 1666. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου Δόξα σοι,
ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὸ κάθι-
σμα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ
συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι· Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλα-
γος.¹¹⁸⁶ Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ
Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ Τριωδίου δ'.
Δόξα, Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη.
Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1183. Ἡ μνήμη τῶν προφητῶν τούτων, ἀναφερομένη ὑπὸ τῶν ΤΑΥΣ (τ. 2ος σ. 20) καὶ ΤΣ (σ. 213), εἶναι τὸ
ἀρχαῖον θέμα τῆς Κυριακῆς ταύτης. Καίτοι δὲ αὕτη ἐπεσοκίασθη ὑπὸ τῆς ἐπετείου τῆς ἀναστηλώσεως τῶν
εἰκόνων, ἐν τοῖτοις δὲν ἐξεβλήθη παντελῶς. Εἰς αὐτὴν ἀναφέρονται τὰ δύο πρῶτα ἐσπέρια στιχηρὰ προσό-
μοια, τὸ δοξαστικὸν τῆς λιτῆς, τὸ προκείμενον καὶ τὸ ἀλληλουϊάριον, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, προσέ-
τι δὲ καὶ τὸ τροπάριον Καὶ ὁ χορὸς τῶν προφητῶν ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τῆς λιτανεύσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων. Τὸ
ΤΑΥΣ (ἐνθ' ἀνωτ.) ἔχει ἐκτός τοῦ τροπαρίου τούτου καὶ τὸ ἐξῆς διὰ τὸν Μωϋσεῖα καὶ τὸν Ἀαρῶν:

Ἦχος β'.

Καὶ ἐν πυρὶ παραδειχθεὶς * καὶ ἐν σαρκὶ φανερωθεὶς * τὸ Μωσέως ἐδόξασας πρόσωπον * ταῖς ἐν νόμῳ
ιερατείας τὸν Ἀαρῶν * τύπον τῆς καινῆς ἀνέδειξας χάριτος. * Ταῖς αὐτῶν ἰκεσίας, * Χριστέ ὁ Θεός, * δώρη-
σαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

1184. Τὰ ΤΑΣ (κεφ. λβ'), ΤΔ (σ. 442), ΤΕ (σ. 395) καὶ ΤΡ (σ. 774) ὀρίζουν μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀπο-
στίχων τὸ θεοτοκίον Ὡ θαύματος καινοῦ. Τοῦναντίον τὰ ΠΠ (σ. 271), ΓΜΕ (§ 28, σ. 336) καὶ ΤΚ (σ. 163)
παράλειπουν αὐτὸ. Ἡ παράλειψις δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὸ δοξαστικὸν γίνεται μνεῖα τῆς Θεοτόκου καὶ
ἐπομένως τοῦτο ἐπέχει καὶ θεοτοκίον θέσιον.

1185. Ἐφ' ὅσον τὸ δοξαστικὸν τῆς λιτῆς ἀναφέρεται εἰς τοὺς προφήτας, δὲν θὰ ἦτο ἄστοχον νὰ λεχθῆ
ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ἀπολυτικίου τούτου τὸ τοιοῦτο τῶν προφητῶν Καὶ ὁ χορὸς τῶν προφητῶν ἢ Καὶ ἐν πυρὶ παρα-
δειχθεὶς (βλ. σημ. 1183).

1186. Ἐκτός τῶν ΤΔ καὶ ΤΚω, τὰ ὅποια, ὡς εἶπομεν (σημ. 1111) ὀρίζουν εἰς ὅλας τὰς Κυριακὰς τοῦ
Τριωδίου καταβασίας Ἀνοῖξω τὸ στόμα μου, καὶ τὸ ΠΠ (σ. 271) ὀρίζει διὸ σήμερον τὰς καταβασίας ταύτας.

1724. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς σι' ὥδης τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ παρόντα ἀντίφωνα:

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο. (Ψαλμ. ἰβ' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθῆσεται. (ἰβ' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστιάς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ; (ρε' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ. (ρσ' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου.

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Ἐξομολογησάσθωσαν τὰ ἐλέη αὐτοῦ καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. (ρσ' 8)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Στίχ. β'. Ὑψώσατ' αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεσάτωσαν αὐτόν. (ρσ' 32)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Στίχ. γ'. Ὁφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. (λβ' 18)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθατατωμένων. (ρα' 21)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Αἰνεσάτωσαν αὐτόν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἔρποντα ἐν αὐτῇ. (Ξη' 35)

Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...

Στίχ. β'. Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος· ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. (ριζ' 24)

Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...

Στίχ. γ'. Κύριε ὁ Θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί σοι. (κθ' 13)

Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...

Εἰσοδικόν.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν...ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικιον, τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Τῇ ὑπερμάχῳ*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς καὶ καθεξῆς ἡ Θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἐπί σοι χαίρει*. Κοινωνικόν: *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

1725. Τάξις λιτανεύσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων.¹¹⁸⁷

Εἶθισται πολλαχοῦ, ὅπως εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, ἢ συνηθέστερον εἰς τὸ τέλος τῆς Θ. Λειτουργίας, γίνεται λιτανεύσεις τῶν ἁγίων εἰκόνων περίξ τοῦ ναοῦ κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἢ εἰς τὸ τέλος τῆς Θ. Λειτουργίας μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν, τῶν ἱερέων καὶ τῶν φερόντων τὰς ἁγίας εἰκόνας ἱσταμένων ἐν τῷ σωλέῳ, ἐκφωνεῖ ὁ προεξάρχων ἀρχιερεὺς ἢ ἱερεὺς:

*Εὐλογημένη ἡ δόξα Κυρίου ἐκ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.*¹¹⁸⁸

Ὁ χορὸς: *Ἀμήν*. Καὶ ὁ προεξάρχων ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθῶρων τὸ προοίμιον τοῦ Συνοδικοῦ τῆς ἁγίας Ζ' οἰκουμενικῆς συνόδου.

Ἐποφειλομένη πρὸς Θεὸν ἐτήσιος εὐχαριστία, καθ' ἣν ἡμέραν ἀπελάβομεν τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν, σὺν ἀποδείξει τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καὶ καταστροφῆ τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

Προφητικαῖς ἐλόμενοι ῥήσεσιν, ἀποστολικαῖς παραινέσεσιν εἰκοντες καὶ εὐαγγελικαῖς ἱστορίαις στοιχειούμενοι, ταύτην σήμερον τὴν πανήγυριν ἐορτάζομεν καὶ ταύτῃ εὐχαῖς τε καὶ λιτανείαις συνευφραίνόμενοι τε καὶ συναγαλλόμενοι ψαλμοῖς ἐκβοῶμεν καὶ ᾄσμασι.

Καὶ εὐθὺς ἐκκινεῖ ἡ πομπὴ κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν: Προηγούνται τὰ λάβαρα καὶ τὰ ἐξαπτέρυγα: ἔπονται οἱ ψάλται, εἶτα οἱ κρατοῦντες τὰς εἰκόνας, ἀκολούθως οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν διακόνων καὶ τέλος ὁ λαός. Ψάλλομεν δὲ τὰ κάτωθι τροπάρια ἐκ τοῦ εἰς τὰς ἁγίας εἰκόνας κανόνος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.

Ἦχος πλ. β'. Ὁδὴ α'. (Βοηθός καὶ σκεπαστής).

Χαριστήριον ᾠδὴν τῷ εὐεργέτῃ...

Τοῦ Κυρίου τὴν μορφήν...

1187. Ἡ λιτανεύσεις αὕτη, ἀποτελοῦσα χαρακτηριστικὸν τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, καίτοι ὀρίζεται ἐν τῷ Τριψιδίῳ, ἐλημονήθη κατὰ τὸ παρελθὸν οὕτως, ὥστε οὐδὲν τυπικὸν ὀρίζει αὐτήν. Ἀπὸ ἀρκετῶν ἐτῶν ὁμοῦ ἀναβιοί, φρονουῦμεν δὲ ὅτι πρέπει νὰ γενικευθῇ ἡ τέλεσις αὐτῆς. Διατάξεις τῆς λιτανείας ταύτης (μία συντομωτέρα καὶ ἄλλη ἐκτενεστερά «κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων») δημοσιεύονται κατ' ἔτος εἰς τὰ Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀμφότερα ὁμοῦ - καὶ ἰδίως ἡ πρώτη - παρουσιάζονται πτωχαῖ εἰς ἔμλους, μολονότι ἐν τῷ Τριψιδίῳ ὑπάρχει ἐκτενεστάτος κανὼν τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου εἰδικὸς διὰ τὴν λιτανείαν ταύτην. Διὰ τοῦτο κατηρτίσαμεν ἄλλην τάξιν, διατηροῦσαν μὲν τὸ σχῆμα τῶν δύο προηγουμένων, ἐμπλουτισθεῖσαν ὁμοῦ καὶ δι' ἄλλων ἀποσπασμάτων ἐκ τοῦ συνοδικοῦ καὶ δι' ἐπιλογῆς τῶν ἐκλεκτοτέρων καὶ καταλληλοτέρων τροπαρίων τοῦ μνημονευθέντος κανόνος, τεσσάρων ἐξ ἐκάστης ᾠδῆς. Ἡ τυχὸν σύντησις τῆς ἀκολουθίας ἀπόκειται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ προεστῶτος ἀναλόγως τῶν περιστάσεων.

1188. Ἀντὶ τῆς ἐν τοῖς Διπτύχοις ὀριζομένης ἐκφωνήσεως *Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου κτλ., μᾶλλον ἀπροσφόρου, διότι δὲν πρόκειται περὶ εἰσόδου, ἀλλὰ περὶ ἐξόδου ἐκ τοῦ ναοῦ, ὥρισamen τὴν ἀνωτέρω ἐκφώνησιν, ἥτις κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἁγίου Συμεῶν τοῦ Θεσσαλονίκης ἐλέγετο εἰς τὴν ἔναρξιν τῶν λιτανειῶν (Συμεῶν Θεσσαλονίκης, Διάλογος κλπ., κεφ. TNB').*

Σέ, Τριάς, θεολογῶ...

Δόξα Πατρί. Τριαδικόν.

Τὴν βασιλείον στολήν...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Εὐφραίνεσθε ἅπαντες...

Ῥδὴ γ' . (Στερέωσον Κύριε).

Αἰσχύνθητε ἄνομοι...

Δόξα Πατρί. Τριαδικόν.

Τὴν ἀναρχον θέλησιν...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Κυρίως σε Δέσποιναν...

Καὶ γενομένης στάσεως ἐν τῇ νοτιᾷ πλευρῇ τοῦ ναοῦ ὁ προεξάρχων ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ:

Τῶν τὴν ἔνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου παρουσίαν λόγῳ, στόματι, καρδίᾳ καὶ νῶ, γραφῇ τε καὶ εἰκόσιν ὁμολογούντων αἰωνία ἡ μνήμη.

Ῥ χορός· Αἰωνία ἡ μνήμη (γ').

Τῶν εἰδόντων τῆς τοῦ Χριστοῦ μᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως τὸ ἐν οὐσίαις διάφορον καὶ ταύτης τὸ κτιστὸν τε καὶ ἄκτιστον, τὸ ὄρατον καὶ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ ἀπαθές, τὸ περιγραπτὸν καὶ ἀπερίγραπτον, καὶ τῇ μὲν θεϊκῇ οὐσίᾳ τὸ ἄκτιστον καὶ τὰ ὅμοια προσαρμολόζοντων, τῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ φύσει τὰ τε ἄλλα καὶ τὸ περιγραπτὸν ὁμολογούντων καὶ λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν αἰωνία ἡ μνήμη.

Ῥ χορός· Αἰωνία ἡ μνήμη (γ').

Τῶν πιστευνόντων καὶ διακηρυκτουμένων, ἥτοι εὐαγγελιζομένων, τοὺς λόγους ἐπὶ γραμμάτων, τὰ πράγματα ἐπὶ σχημάτων καὶ εἰς μίαν ἐκάτερον συντελεῖν ὠφέλειαν, τὴν τε διὰ λόγων ἀνακήρυξιν καὶ τὴν δι' εἰκόνων τῆς ἀληθείας βεβαίωσιν αἰωνία ἡ μνήμη.

Ῥ χορός· Αἰωνία ἡ μνήμη (γ').

Καὶ ἐκκινούσης αὐτῆς τῆς λιτανείας ἐξακολουθοῦμεν ψάλλοντες τὸν κανόνα.

Ῥδὴ δ' . (Ἀκήκοεν ὁ προφήτης).

Ἀγάλλου ἡ Ἐκκλησία...

Χριστὸς ἡμᾶς προσκαλεῖται...

Δόξα Πατρί. Τριαδικόν.

Ἡ ἄκτιστος μοναρχία...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἀγίων ἀγιωτέρα...

Ῥδὴ ε' . (Ἐκ νικτὸς ὀρθρίζοντα).

Ὁ Χριστὸς νενίκηκε...

Ἐν εἰκόνι βλέποντες...

Δόξα Πατρί. Τριαδικόν.

Ἡ τὸ πᾶν συνέχουσα...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὡς χρυσοκαλλώπιστον...

Ὡδὴ στ' . (Ἐβόησα ἐν ὄλῃ καρδίᾳ μου).

Ἐβόησαν οἱ ἄγρυπνοι φύλακες...

Διήλεγκται τοῦ πλάνου τὰ θήρατρα...

Δόξα Πατρὶ. Τριαδικόν.

Μίαν ἀρχὴν δοξάζω Θεότητος...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Προφητικῶς, ἀγνή θεοδόξαστε...

Καὶ γενομένης δευτέρας στάσεως ἐν τῇ ἀνατολικῇ πλευρᾷ τοῦ ναοῦ ὁ προεξάρχων ἀναγινώσκει ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ τὰ κάτωθι:

Τῶν τῷ λόγῳ ἁγιαζόντων τὰ χεῖλη, εἶτα τοὺς ἀκροατὰς διὰ τοῦ λόγου, εἰδόντων τε καὶ κηρυσόντων, ὡς ἀγιάζεται μὲν ὁμοίως διὰ τῶν σεπτῶν εἰκόνων τὰ ὄμματα τῶν ὁρώντων, ἀνάγεται δὲ δι' αὐτῶν ὁ νοῦς πρὸς θεογνωσίαν, ὥσπερ καὶ διὰ τῶν θείων ναῶν καὶ τῶν ἱερῶν σκευῶν καὶ τῶν ἄλλων κειμηλίων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς· Αἰωνία ἡ μνήμη (γ').

Τῶν ἐπισταμένων, ὡς ἡ ῥάβδος καὶ αἱ πλάκες, ἡ κιβωτὸς καὶ ἡ λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ τὸ θυμιατήριον τὴν Παναγίαν προέγραφε τε καὶ προδιετύπου Παρθένον, τὴν Θεοτόκον Μαρίαν, καὶ ὡς ταῦτα μὲν προετύπου ταύτην, οὐ γέγονε δὲ ἐκείνη ταῦτα, γέγονε δὲ κόρη καὶ διαμένει μετὰ τὴν θεογεννησίαν παρθένος, καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον Κόρην αὐτὴν τοῖς εἰκονίσμασι γραφόντων ἢ τοῖς τύποις σκιαγραφούντων αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς· Αἰωνία ἡ μνήμη (γ').

Τῶν τὰς προφητικὰς ὁράσεις, ὡς αὐτὸ τὸ θεῖον αὐτὰς ἐσημάτισε καὶ διετύπου, εἰδόντων, καὶ ἀποδεχομένων καὶ πιστευόντων, ἅπερ ὁ τῶν προφητῶν χορὸς ἑωρακότες διηγήσαντο, καὶ τὴν τῶν ἀποστόλων καὶ εἰς τοὺς πατέρας διήκουσαν ἐγγραφόν τε καὶ ἄγραφον παράδοσιν κρατούντων καὶ διὰ τοῦτο εἰκονιζόντων τὰ ἅγια καὶ τιμώντων αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς· Αἰωνία ἡ μνήμη (γ').

Καὶ ἐκκινούσης πάλιν τῆς πομπῆς ψάλλομεν τὰς λοιπὰς ᾠδὰς τοῦ κανόνος.

Ὡδὴ ζ' . (Ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν).

Ἐόρταζε, πανηγύριζε...

Ἐπτόχευσε καὶ ἐπέινασε...

Δόξα Πατρὶ. Τριαδικόν.

Ἄϊδιον, παντοδύναμον...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Πανύμνητε, πολυδόξαστε...

Ὡδὴ η' . (Ὅν στραταὶ οὐρανῶν).

Προφητικῶς ἀγαλλιασώμεθα...

Τίς μὴ θρηνήσῃ τὸ μέγα τόλμημα...

Δόξα Πατρί. Τριαδικόν.

Παντουργικὴν θεαρχίαν σέβοντες...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Χριστιανῶν ἡ βεβαία γέφυρα...

Ῥδὴ θ'. (Ἀσπόρου συλλήψεως).

Ὁ πῆξας ἀσάλευτον...

Ὁ δούς τὴν εἰρήνην σου...

Δόξα Πατρί. Τριαδικόν.

Δοξάζω θεότητα...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἡ πάντων βοήθεια...

Καὶ γενομένης τρίτης στάσεως ἐν τῇ βορεία πλευρᾷ τοῦ ναοῦ ὁ προεξάρχων ἀναγινώσκει ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ τὰ κάτωθι:

Τῶν ὁμολογούντων ἓνα Θεόν τρισυπόστατον, παντοδύναμον, οὐ μόνον ἄκτιστον κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὰς ὑποστάσεις, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἐνέργειαν, καὶ λεγόντων προΐεναί μὲν τὴν θείαν ἐνέργειαν ἐκ τῆς θείας οὐσίας, προΐεναί δὲ ἀδιαιρέτως, διὰ μὲν τοῦ προΐεναί τὴν ἀπόρρητον διάκρισιν παριστῶντων, διὰ δὲ τοῦ ἀδιαιρέτως ὑπερφυᾶ δεικνύντων τὴν ἔνωσιν, ὡς καὶ ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ ἔκτη Σύνοδος ἀπεφήνατο, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορός· Αἰωνία ἡ μνήμη (γ').

Τῶν ὁμολογούντων τὸν Θεόν, ὡσπερ κατ' οὐσίαν ἄκτιστον καὶ ἄναρχον, οὕτω δὴ καὶ κατ' ἐνέργειαν, τοῦ ἀνάρχου δηλαδὴ οὐ κατὰ χρόνον λαμβανομένου, κατὰ μὲν τὴν θείαν οὐσίαν ἀμέθεκτον καὶ ἀπερινόητον πάντῃ τὸν Θεόν λεγόντων, μεθεκτὸν δὲ αὐτὸν εἶναι τοῖς ἀξίοις κατὰ τὴν θείαν καὶ θεοποιὸν ἐνέργειαν, ὡς οἱ τῆς Ἐκκλησίας θεολόγοι φασίν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορός· Αἰωνία ἡ μνήμη (γ').

Τῶν δοξαζόντων τὸ φῶς τῆς τοῦ Κυρίου Μεταμορφώσεως ἄκτιστον μὲν, μὴ μέντοιγε αὐτὸ εἶναι λεγόντων τὴν ὑπερουσίον τοῦ Θεοῦ οὐσίαν, ὡς ἐκείνης ἀοράτου παντάπασι καὶ ἀμεθέκτου μενουσης· Θεὸν γὰρ οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε, δηλαδὴ καθὼς ἔχει φύσεως, οἱ θεολόγοι φασίν· δόξαν δὲ μᾶλλον αὐτὸ λεγόντων φυσικὴν τῆς ὑπερουσίου οὐσίας ἐξ ἐκείνης προιοῦσαν ἀδιαιρέτως καὶ ἐπιφαινομένην διὰ φιλανθρωπίαν Θεοῦ τοῖς κεκαθαρμένοις τὸν νοῦν· μεθ' ἧς δόξης ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς ἦξει κατὰ τὴν δευτέραν καὶ φρικτὴν αὐτοῦ παρουσίαν κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, ὡς οἱ θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας φασίν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορός· Αἰωνία ἡ μνήμη (γ').

Καὶ ἐκκινούσης πάλιν τῆς λιτανείας ψάλλομεν τὰ τροπάρια:

Ἦχος β'.

Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...

Δόξα, καὶ νῦν. Ἦχος ὁ αὐτός.

Καὶ ὁ χορός τῶν προφητῶν...

Καὶ γενομένης τετάρτης στάσεως πρὸ τῆς δυτικῆς πύλης τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει καὶ πάλιν ὁ προεστὼς ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ:

Οὐ προφήται ὡς εἶδον, οἱ ἀποστόλοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίωσαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφωνήκει, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδεδείκται, τὸ φρενὸς ὡς ἀπεληλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρρησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐθριάμβησεν, οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν, Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ Δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν Δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκίνησιν ἀπονέμοντες. Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν.

Ἐπὶ τοῦτοις τοὺς τῆς εὐσεβείας κήρυκας ἀδελφικῶς τε καὶ πατροποθῆτως εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς εὐσεβείας, ὑπὲρ ἧς ἠγωνίασαντο, ἀνευφημοῦμεν καὶ λέγομεν:

Τῶν τῆς ὀρθοδοξίας προμάχων, εὐσεβῶν βασιλέων, ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς: Αἰωνία ἡ μνήμη (γ').

Τοῦτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίαισι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγείσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδεικνύσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιοθεύημεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων. Ἀμήν.

Μεθ' ὃ ὁ διάκονος λέγει τὰς συνήθεις δεήσεις τῆς λιτῆς καὶ ὁ προεξάρχων τὸ Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός. Καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὸν ναὸν ψάλλοντες τὸ Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Καὶ μετὰ τοῦτο, ἐὰν μὲν ἡ λιτανεία τελεῖται εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ Σήμερον σωτηρία ἡ τὸ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος καὶ ἄρχεται ἡ Θ. Λειτουργία· ἐὰν δὲ τελεῖται εἰς τὸ τέλος τῆς Λειτουργίας, ψάλλεται τὸ Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου καὶ γίνεται ἡ ἀπόλυσις τῆς Θ. Λειτουργίας.

Αἱ ἀκολουθίαι τῆς β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

1726. Τῇ Α' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν ἐσπέρας ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ τελεῖται κατὰ τὴν ἐν § 1692 διάταξιν. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ δ' ἀκατανυκτικὰ τοῦ τυχόντος ἤχου, τὰ τρία προσόμοια τοῦ Τριωδίου Δίδου μοι κατάνυξιν καὶ γ' τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ μέγα προκείμενον Ἐδωκας κληρονομίαν. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον Δεῦτε ἐκκαθάρωμεν ἑαυτοὺς δις μετὰ τοῦ μαρτυρικοῦ καὶ τοῦ θεοτοκίου.

1727. Ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς β' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν §§ 1694-1711, ψαλλομένον τῶν ὕμνων ἐκάστης ἡμέρας ὡς ἔχουν ἐν τῷ Τριωδίῳ. Εἰς τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον ψάλλονται κανόνες ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου κατὰ τὸν ἤχον τῆς ἑβδομάδος.¹¹⁸⁹ Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τελεῖται ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων κατὰ τὴν προγραφείσαν τάξιν (§§ 1707-1708). Τῇ δὲ Παρασκευῇ ἐσπέρας τελεῖται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον καὶ ἀναγινώσκειται ἡ β' στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου (Η' - Μ') κατὰ τὴν ἐν § 1718 διάταξιν ἄνευ Εὐαγγελίου.

^{1189.} Κατὰ τὴν μοναχικὴν τάξιν, ἀναγραφομένη καὶ ἐν τῷ Τριωδίῳ τῇ Α' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν ἐσπέρας, ἀπὸ τῆς Δευτέρας τῆς β' ἑβδομάδος κ.έ. ψάλλονται ἐν τοῖς Ἀποδείπνοις μετὰ τῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου καὶ οἱ κανόνες τῶν ἁγίων, τῶν ποίων αἱ μῆμαι συμπίπτουν ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ (βλ. καὶ σημ. 51).

[Τῆ Δευτέρα τῆς Β' ἑβδομάδος, ἐάν τελεσθῆ Προηγιασμένη, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὸ ἰδιόμελον *Τὴν πνευματικὴν νηστείαν νηστεύσομεν* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Προφήται καὶ ἀπόστολοι ἅπαξ*, τὰ γ' προσόμοια *Τίν ὁμοιώθης, ταλαίπωρε* καὶ δ' τοῦ Μηναίου. *Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον.*

Τῆ Τρίτῃ τῆς Β' ἑβδομάδος, ἐάν τελεσθῆ Προηγιασμένη, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὸ ἰδιόμελον *Ὁ σαρκὶ σταυρωθεὶς* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Προφήται καὶ ἀπόστολοι ἅπαξ*, τὰ γ' προσόμοια *Σταυρῶ ἐξεπέτασας, Χριστέ*, καὶ δ' τοῦ Μηναίου. *Δόξα, καὶ νῦν σταυροθεοτοκίον.*

Τῆ Τετάρτῃ τῆς Β' ἑβδομάδος, ἐάν δὲν τελεσθῆ Προηγιασμένη, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ γ' προσόμοια *Τῶν θείων ἀποστόλων, Κύριε, δεήσῃσι καὶ γ' τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον.* Εὐθύς τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὰ προκειμένα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ *Καταξίωσον, Κύριε.* Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Τὴν πνευματικὴν, ἀδελφοί, ἀναλαβόντες νηστείαν* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Πανεύφημοι μάρτυρες ἅπαξ. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον Παρθένε πανήμιγτε, Μωσῆς (ζῆτει ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Τετάρτῃ τοῦ α' ἤχου ἐσπέρας).* Ἀπολυτίκια: *Θεοτόκε Παρθένε κλπ.* Τὸ Κύριε ἐλέησον καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ ὡς ἐν § 1705.

Τῆ Πέμπτῃ τῆς Β' ἑβδομάδος, ἐάν τελεσθῆ Προηγιασμένη, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὸ ἰδιόμελον *Μὴ νηστεύσαντες κατ' ἐντολὴν τοῦ κτίαντος* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Τῶν ἐπιγείων ἀπάντων καταφρονήσαντες ἅπαξ*, τὰ γ' προσόμοια *Πλευρὰν ἐκκεντούμενος* καὶ δ' τοῦ Μηναίου. *Δόξα, καὶ νῦν σταυροθεοτοκίον.*

Τῆ Παρασκευῇ τῆς Β' ἑβδομάδος, ἐάν δὲν τελεσθῆ Προηγιασμένη,¹¹⁹⁰ ἢ μὲν ἀκολουθία τῶν Μακαρισμῶν δολοκληροῦται ὡς ὠρίσθη τῇ Παρασκευῇ τῆς Α' ἑβδομάδος (§ 1717), ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα μαρτυρικά τοῦ τυχόντος ἤχου γ' καὶ τοῦ Μηναίου γ'. *Δόξα τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου (ζῆτει πάντα ταῦτα ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου).* Εὐθύς τὸ *Φῶς Ἰλαρόν*, τὰ προκειμένα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ *Καταξίωσον, Κύριε.* Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Ἱερεῖα ἔμψυχα ἅπαξ* μετὰ τῶν στίχων *Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου κλπ. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον Ἐχοντές σε, Θεοτόκε (ζῆτει ἀμώφερα ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Παρασκευῇ τοῦ δ' ἤχου ἐσπέρας).* Ἀπολυτίκια: *Ἀπόστολοι, μάρτυρες καὶ προφῆται. Δόξα. Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθὸς τῶν δούλων σου. Καὶ νῦν. Μήτηρ ἀγία ἢ τοῦ ἀφράστου φωτός.* Ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις].

Τῷ ΣΑΒΒΑΤῶ ΤΗΣ Β' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

1728. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ μετὰ τὸν ἐξάψαλμον καὶ τὰ εἰρηνικά ψάλλεται τὸ Ἀλληλουία μετὰ τῶν νεκρωσίμων στίχων (βλ. § 73) καὶ τὰ τροπάρια: *Ἀπόστολοι, μάρτυρες καὶ προφῆται. Δόξα, Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθὸς τῶν δούλων σου. Καὶ νῦν, Μήτηρ ἀγία ἢ τοῦ ἀφράστου φωτός.* [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας, ἦτοι τὸ ιστ' κάθισμα]. Τὰ μαρτυρικά καθίσματα τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος μετὰ τοῦ νεκρωσίμου καὶ τοῦ θεοτοκίου (ζῆτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Εἶτα [ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο (βλ. σημ. 170) καὶ] τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Ὁ ἱερεὺς τὴν δέησιν ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων (§ 1672) καὶ τὴν εὐχὴν Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός. Εἶτα τὸ κάθισμα Ἀνάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν. *Δόξα τὸ τέλος Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ. Καὶ νῦν, Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.* [Ἡ στιχολογία τῶν ᾠδῶν, ἀρχὴ καὶ τέλος τῶν α', γ', δ' καὶ ε' καὶ ὀλόκληροι αὶ στ', ζ', η' καὶ θ']. Κανόνες: ὁ τοῦ Μηναίου

1190. Βλ. σημ. 1178. Πρὸς τὴν ἕψ' ἡμῶν διαμορφωθεῖσαν διάταξιν τῆς παρούσης περιπτώσεως, ἥτις ἰσχύει καὶ διὰ τὰς ἐπομένους δύο Παρασκευάς, συμφωνοῦν καὶ τὰ ΤΞ (σ. 398) καὶ ΤΜ (σ. 354). Τὸ ΤΚω (σ. 185) οὐ μὲν ἴσχυει μόνον περὶ τῶν ἀπολυτικίων.

μέχρι μὲν τῆς ε΄ ὥδης μόνος,¹¹⁹¹ ἀπὸ δὲ τῆς στ΄ ὥδης μετὰ τῶν τετραψιδίων τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ΄ ὥδης ὁ εἰρμός τοῦ Μηναίου καὶ μετὰ τὴν αἴτησιν τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς στ΄ ὁ εἰρμός τοῦ β΄ τετραψιδίου. Τὸ κοντάκιον *Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπανσον καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου*. Εἰς τὸ τέλος τῆς η΄ καὶ θ΄ οἱ εἰρμοὶ τοῦ β΄ τετραψιδίου. Μετὰ δὲ τὴν αἴτησιν ψάλλεται [πρῶτον τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου δις (εἰς τὸ τέλος τοῦ μὲν α΄ *Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου καὶ σῶσόν με*, τοῦ δὲ β΄ *Πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσόν με*),¹¹⁹² εἶτα] τὸ ἐξαποστειλάριον *Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων* καὶ τὸ θεοτοκίον *Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχώμεθα*. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ΄ μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος. *Δόξα νεκρώσιμον. Καὶ νῦν θεοτοκίον. Ἡ δοξολογία χῦμα. Ἀπόστιχα τὰ νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ ἤχου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Τὸ Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτικά Ἀπόστολοι, μάρτυρες. Δόξα, Μνήσθητι, Κύριε. Καὶ νῦν, Μήτηρ ἁγία.*

1729. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (§ 160). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά *Ἀπόστολοι, μάρτυρες καὶ Μνήσθητι, Κύριε*, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Κοντάκια [Μετὰ τῶν ἁγίων καὶ] Δόξα, καὶ νῦν, Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν. Μακάριοι οὗς ἐξελέξω. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν. Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Τῆ Β΄ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ,
ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης.

1730. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ΄ καὶ τοῦ ἁγίου δ΄. Δόξα, Ὅσπερ τρισμάκαρ. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Ἡ γρηγόρος γλώσσά σου. Καὶ νῦν, Ἀνίμψευτε Παρθένε. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου Ὁρθοδοξίας ὁ φωστῆρ καὶ θεοτοκίον Ὁ δι΄ ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου.*

1731. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου ὡς συνήθως.

1732. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄωμος]. Τὰ καθίσματα καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία μέχρι τῶν κανόνων ὡς ἐν § 1666. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου: εἶτα τὸ κάθισμα αὐτοῦ καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ΄ στ΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριψιδίου. Καταβασίαι: Ἀνοιξῶ τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τοῦ ἁγίου δ΄ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

1191. Εἰς τὰς μονὰς ἀπὸ α΄ μέχρι ε΄ ὥδης προτάσσεται τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου τῆς μονῆς, ἀπὸ δὲ τῆς στ΄ κ.έ. λέγεται ὁ τοῦ Μηναίου καὶ τὰ τετραψίδια. Εἶναι λοιπὸν δυνατόν καὶ σύμφωνον πρὸς τὴν τυπικὴν παράδοσιν νὰ προτάσσεται καὶ εἰς τὰς ἑνορίας ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ ἀπὸ α΄ μέχρι ε΄ ὥδης.

1192. Τὸ φωταγωγικὸν δὲν λέγεται συνήθως ἐν ταῖς ἑνορίας κατὰ τὸ Σάββατον τοῦτο καὶ τὰ ἐπόμενα δύο. Τὸ ΤΜΕ (§ 34, σ. 339) δὲν ὀρίζει μὲν αὐτὸ, σημειοῖ ὅμως ἀλλαγῶ (§ 19, σημ. 10, σ. 328) ὅτι ἀπατεῖ αὐτὸ «ἡ ἱεραβετέρα τάξις».

α'. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν. (Ψαλμ. μθ' 4)
β'. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται. (Ψαλμ.
9)

Δόξα, Τοῖς ἐν σκότει ἀμαρτημάτων. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη.
Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1733. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ὥδης τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀνασπάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Τῇ ὑπερμάχῳ*. Προκειμένον καὶ ἀλληλουαίριον τοῦ τυχόντος ἤχου. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαυρέτως τὸ Ἐπί σοί χαίρει*. Κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

1734. ΣΗΜ. Ὅπου ὁ ἅγιος Γρηγόριος ἐορτάζεται ἐπισημότερον, δυνατὸν νὰ ψαλοῦν εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ ἁγίου στ' μετὰ τὸ προκειμένον τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου· εἰς τὰ ἀπόστιχα ἐν ἀνασπάσιμον καὶ γ' τοῦ ἁγίου· ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτὴ τοῦ ἁγίου καὶ ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς τὸ ἀπολυτικίον αὐτοῦ· ἐν τῷ Ὁρθρῷ μετὰ τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα [ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς ἱεράρχας καὶ] κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον· εἰς τὴν γ' ὥδην τὸ ἀνασπάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ εἰς τὴν στ' τὰ τοῦ ἁγίου· ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου (ζῆτει τῇ ιζ' Νοεμβρίου).¹¹⁹³

ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΗΣ Γ' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

1735. Τῇ Β' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν ἐσπέρας ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ τελεῖται κατὰ τὴν ἐν § 1692 διάταξιν. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ δ' κατανυκτικὰ τοῦ ἤχου, τὰ γ' προσόμοια *Ἀμέτρητά σοι πταίσας* καὶ γ' τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν* καὶ τὸ μέγα προκειμένον *Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου*. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον *Χαλινοὺς ἀποπτύσας* δὶς, τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ καὶ τὸ θεοτοκίον.

1736. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν τῆς ἐβδομάδος ταύτης μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου τελοῦνται ἀπαρallάκτως ὡς καὶ κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα (βλ. §§ 1727-1729). Ἀπὸ Δευτέρας ἕως Πέμπτης ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἀποδείπνῳ ψάλλονται κανόνες ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου κατὰ τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος. Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας εἰς τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον ἀναγινώσκειται ἡ γ' στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου (Ν-Σ) κατὰ τὴν ἐν § 1718 διάταξιν.

[Τῇ Δευτέρᾳ τῆς Γ' ἐβδομάδος, ἐὰν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὸ ἰδιόμελον *Πάτερ ἀγαθὲ* δὶς, τὸ μαρτυρικὸν *Τῶν ἁγίων μαρτύρων πρεσβούντων ὑπὲρ ἡμῶν* ἄπαξ, τὰ γ' προσόμοια *Νηστείαν ποθῶμεν* καὶ δ' τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον.

Τῇ Τρίτῃ τῆς Γ' ἐβδομάδος, ἐὰν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὸ ἰδιόμελον *Πατέρα σε τὸν κτίστην* δὶς, τὸ μαρτυρικὸν *Χοροὶ μαρτύρων ἀπέτησαν ἄπαξ*, τὰ γ' προσόμοια *Κύριε, ὁ Σταυρῷ κτείνας τὸν δόλιον* καὶ δ' τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν σταυροθεοτοκίον.

1193. Τὸ ΤΔ (σ. 448-449) ὀρίζει τὴν τέλεσιν ἀγρυπτίας ἐπὶ τῇ νημῇ τοῦ ἁγίου καὶ ὡς ἐκ τούτου προβλέπει ἐορταστικὴν διάταξιν τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀναστασιμῆς. Ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς διεμορφώσαμεν τὴν ἐνταῦθα παρατιθεμένην. Ἀκολουθίαν πλήρη τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, ποιηθείαν ὑπὸ Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου, ἐξέδωκεν ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ Μητροπολιτικὸς καὶς τιμῆμενος ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γρηγορίου (Θεσσαλονίκη 1977).

Τῇ Τετάρτῃ τῆς Γ' ἑβδομάδος, ἐὰν δὲν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ γ' προσόμοια *Ἥλιον αἰγάσματα* καὶ γ' τοῦ Μηναίου. *Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον. Εὐθύς τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ *Καταξίωσον, Κύριε*. Εἰς τὸν στίχον τὸ ἰδιόμελον *Ἀσώτως διασπείρας* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Ἱερεῖα ἐμψυψα* ἅπαξ. *Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον *Ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀναγκῶν ἡμῶν* (ζῆτει ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Τετάρτῃ τοῦ δ' ἤχου ἐσπέρας). Ἀπολυτίκια: *Θεοτόκε Παρθένε* κτλ. Τὸ *Κύριε ἐλέησον* μ' καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ ὡς ἐν § 1705.

Τῇ Πέμπτῃ τῆς Γ' ἑβδομάδος, ἐὰν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὸ ἰδιόμελον *Ἦ ἐν τῷ ξύλῳ τοῦ Σταυροῦ* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, οὐκ ἠρνήσαντό σε* ἅπαξ, τὰ γ' προσόμοια *Σῶτερ, ὁ ἀληθὴς γλυκασμός* καὶ δ' τοῦ Μηναίου. *Δόξα, καὶ νῦν* σταυροθεοτοκίον.

Τῇ Παρασκευῇ τῆς Γ' ἑβδομάδος, ἐὰν δὲν τελεσθῇ Προηγιασμένη,¹¹⁹⁴ ἢ μὲν ἀκολουθία τῶν Μακαρισμῶν ὀλοκληροῦται ὡς ὠρίσθη τῇ Παρασκευῇ τῆς Α' ἑβδομάδος (§ 1717), ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* μαρτυρικά τοῦ τυχόντος ἤχου γ' καὶ τοῦ Μηναίου γ'. *Δόξα* τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἡγου. *Καὶ νῦν* τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡγου (ζῆτει πάντα ταῦτα ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριψιδίου). Εὐθύς τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ *Καταξίωσον, Κύριε*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Ἀσώτου δίκην ἀπέστην* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Πανεύφημοι μάρτυρες, θρεμματα πνευματικά, ἅπαξ. Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον *Ὁρος Θεοῦ ἄγιον* (ζῆτει αὐτὰ ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Παρασκευῇ τοῦ βωρέος ἡχου ἐσπέρας). Ἀπολυτίκια: *Ἀπόστολοι, μάρτυρες καὶ προφῆται. Δόξα, Μνησθητι, Κύριε. Καὶ νῦν, Μήτηρ ἁγία*. Ἐκτενης καὶ ἀπόλυσις].

Τῇ Γ' ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Ἦ προσκύνησις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

1737. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν σιχηρὰ ἀναστάσιμα σ' καὶ τοῦ Σταυροῦ δ'. *Δόξα, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Καὶ νῦν* τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡγου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν* καὶ τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*.¹¹⁹⁵ Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, καὶ νῦν, Ὁ συμμαχῆσας Κύριε*. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον. *Δόξα, Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου. Καὶ νῦν, Τοῦ Γαβριὴλ φηγεζαμένον σοι*.

1738. Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν, Ὁρῶσά σε ἡ κτίσις ἅπασα*. Εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα*.

1739. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἄμωμον ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς εἰς τὴν Ὑψωσιον τοῦ τιμίου Σταυροῦ¹¹⁹⁶]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' σιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλῃ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα *Ἐν παραδείσῳ με τὸ πρὶν* δις. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια¹¹⁹⁷ ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ

1194. Βλ. σημ. 1178 καὶ 1190.

1195. Τὸ ΤΞ (σ. 402-403) συμπλήροῖ τὴν ἀκολουθίαν δι' ἀναγνωσμάτων καὶ λιτῆς ἐκ τῆς ιδ' Σεπτεμβρίου, τοῦτο δὲ προφανῶς διότι ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ, ἣτις κατέχει τὸ μεγαλύτερον τμῆμα τοῦ τιμίου Ἐύλου, τιμᾶται ἰδιαιτέρως ὁ τίμιος Σταυρός. Ἀλλὰ καὶ τὸ ΤΠ (σ. 274) ὀρίζει τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς, ὄχι ὁμῶς καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Τὰ στοιχεῖα ταῦτα εἶναι δυνατὸν νὰ χρησιμοποιηθοῦν εἰς ναοὺς τιμωμένους ἐπ' ὄνοματι τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ὡς καὶ τὰ κατοπέρῳ ἐν σημ. 1198 ἀναγραφόμενα,

1196. Τὸ ΤΔ (σ. 450) ὀρίζει τὸν Ἄμωμον.

1197. Περὶ τῶν εὐλογητάρων κατὰ τὴν παρούσαν Κυριακὴν βλ. σημ. 65.

καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου (§ 1666).¹¹⁹⁸ Κανὼν μόνος ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς ἡ'.¹¹⁹⁹ Ἐν ἐκάστῃ ᾠδῇ λέγεται πρῶτον ὁ ἐν τῷ τέλει αὐτῆς κείμενος εἰρμὸς δευτεροῦμενος, ἐὰν ἀπαιτῆ τοῦτο ὁ ἀριθμὸς τῶν τροπαρίων, ἔπειτα τὸ α' τροπάριον μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε, ἀκολούθως τὰ ἐπόμενα μετὰ στίχου Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου καὶ τέλος Δόξα τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι: Ὁ θεϊότατος προεῖπῶσεν. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Σταυροῦ καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τοῦ Σταυροῦ δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:*

α'. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. (Ψαλμ. 7η' 5)

β'. Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. (Ψαλμ. 9γ' 12)

Δόξα, Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη καὶ γίνεται ἡ λιτάνευσις καὶ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ὡς διετάχθη τῇ α' Αὐγούστου (§ 1571). Μετὰ δὲ τὴν προσκύνησιν τὸ *Σήμερον σωτηρία* ἢ τὸ *Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*.¹²⁰⁰

1740. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Σταυροῦ, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ παρόντα ἀντίφωνα.

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε. (Ψαλμ. δ' 7)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημεῖωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου. (νθ' 6)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Ἀνέβης εἰς ὕψος, ἠχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν, ἔλαβες δόματα ἐν ἀνθρώποις. (ξζ' 19)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Ἐδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, Κύριε. (ξ' 6)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

1198. Τὸ ΤΚω (σ. 190) ὀρίζει μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἀντὶ τῶν τροπαρίων *Τῆς μετανοίας ἀνοιξὸν μοι κτλ.* τὰ τοῦ Σταυροῦ, ἦτοι: *Δόξα, Σὺ μου σκέπη κραταῖά. Καὶ νῦν* τὸ αὐτό. Στίχος: *Ἐλεησον με, ὁ Θεός...* καὶ τὸ ἰδιόμοelon *Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ* (ζητεῖ τῇ ιδ' Σεπτεμβρίου).

1199. Τὸ Τριωδίον καὶ πάντα τὰ μοναχικὰ Τυπικὰ ὀρίζουν πρῶτον τοὺς κανόνας τῆς Ὀκτωῆχου (ἀναστάσιμον καὶ τῆς Θεοτόκου) καὶ ἔπειτα τὸν τοῦ Τριωδίου. Ἐν ταῖς ἐνορίας ὁμοῦ τηρεῖται ἢ ὑπο τῶν ΤΚ (σ. 167) καὶ ΤΜΕ (§ 39, σ. 341) προβλεπομένη καὶ ἐνταῦθα παρατιθεμένη τάξις ὡς συντομωτέρα, συμφωνοῦντος καὶ τοῦ ΤΡ (σ. 781).

1200. Ἐοφθαλμένως ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ (§ 39, σ. 341) ὀρίζεται τὸ *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου. ἐνῶ ἐν τῇ Πρωτοθωρία (§ 35, σ. 30) ὀρίζεται τὸ *Σήμερον σωτηρία*.*

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. (ἕζ' 3)

Σῶσον ἡμᾶς. Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Στίχ. β'. Εἰσελευσόμεθα εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ, προσκυνήσομεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ. (ἕζ' 3)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ'. Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνων, ἐργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. (ογ' 12)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Σχολάσατε καὶ γινῶτε ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός· ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῆ. (με' 11)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος α'. (Ἐκλογή)

Στίχ. α'. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. (ἑη' 5)

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...

Στίχ. β'. Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. (κξ' 9)

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...

Στίχ. γ'. Καὶ ποιῶσαν καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος. (κξ' 9)

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...

Εἰσοδικόν.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Τῇ ὑπερμάχῳ*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἐπὶ σοὶ χαίρει*. Κοινωνικόν: *Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε* (Ψαλμ. δ' 7). Ἀλληλουία. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*.

1741. ΣΗΜ. Ὁ τίμιος Σταυρὸς παραμένει ἐπὶ τοῦ τετραποδίου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ πρὸς προσκύνησιν μέχρι τῆς Παρασκευῆς, ὅτε αἴρεται (βλ. κατωτέρω § 1743).

ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΗΣ Δ' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

1742. Τῇ Γ' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν ἐσπέρας ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ τελεῖται κατὰ τὴν ἐν § 1692 διάταξιν. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ δ' κατανυκτικὰ τοῦ ἤχου, τὰ γ' προσόμοια *Κύριε, ὁ ἐπὶ σταυροῦ ἐκουσίως* καὶ γ' τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν* καὶ τὸ μέγα προκειμένον *Ἐδωκας κληρονομίαν*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Ἀτενίσαι τὸ ὄμμα* δις, τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ καὶ τὸ θεοτοκίον.

1743. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν τῆς ἐβδομάδος ταύτης μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν §§ 1727-1729. Ἀλλὰ τῇ Δευτέρᾳ, Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ ἐν τῇ Α' Ὄρῳ ἀντὶ τῶν στίχων *Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον ψάλλεται Τὸν Σταυρόν σου*

προσκυνοῦμεν ἐκ γ', κοντάκιον δὲ εἰς ὅλας τὰς Ὁρας καὶ εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς λέγεται τὸ Οὐκέτι φλογίνη ρομφαία.¹²⁰¹ Τῇ Τρίτῃ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῇ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου δὲν ψάλλεται, ἀλλὰ μόνῃ ἡ τοῦ Τριωδίου. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς Τετάρτης Δόξα, καὶ νῦν τὸ ἰδιόμελον Σήμερον ὁ ἀπόστολος τῆ οὐσία. Τῇ δὲ Παρασκευῇ μετὰ τὴν εὐχὴν Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος ὁ ἱερεὺς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου ἀπὸ τῆς Κυριακῆς εὐρίσκεται ὁ τίμιος Σταυρός, καὶ θυμιάσας αὐτὸν καὶ ποιήσας τρεῖς μετανοίας ἀσπάζεται αὐτόν, ψαλλομένου τρις τοῦ Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν· μετὰ τοῦτο αἶρει τὸν τίμιον Σταυρόν καὶ εἰσάγει αὐτόν εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν· καὶ εὐθὺς ἄρχεται ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων. Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας εἰς τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον ἀναγινώσκεται ἡ δ' στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου (Τ-Ω καὶ Α) κατὰ τὴν ἐν § 1718 διάταξιν.

[Τῇ Δευτέρᾳ τῆς Δ' ἑβδομάδος, ἐὰν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὸ ἰδιόμελον Μεγαλορρημῶν φαρισαῖος δις, τὸ μαρτυρικὸν Μάρτυρες Κυρίου, ἱκετεύσατε τὸν Θεὸν ἡμῶν ἅπαξ, τὰ γ' προσόμοια Μέσον διπλούντες σήμερον καὶ δ' τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον.

Τῇ Τρίτῃ τῆς Δ' ἑβδομάδος, ἐὰν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὸ ἰδιόμελον Νικῶν τὸν τελώνῃν τοῖς παραπτώμασι δις, τὸ μαρτυρικὸν Προφήται καὶ ἀπόστολοι ἅπαξ, τὰ γ' προσόμοια Μέσον γῆς ὑπέμεινας καὶ τὰ ἕτερα προσόμοια Δεῦτε προσκυνήσωμεν εἰς δ'. Δόξα, καὶ νῦν, Σήμερον ὁ δεσπότης τῆς κτίσεως. Ἐὰν ὅμως τυγχάνῃ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, ἀντὶ τῶν προσομοίων Δεῦτε προσκυνήσωμεν ψάλλονται τὰ τοῦ ἁγίου. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, Σήμερον ὁ δεσπότης τῆς κτίσεως.

Τῇ Τετάρτῃ τῆς Δ' ἑβδομάδος, ἐὰν δὲν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ γ' προσόμοια Νηστείας ἐν ὕδατι καὶ γ' τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν, Σήμερον ὁ ἀπόστολος τῆ οὐσία. Εὐθὺς τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Καταξίωσον, Κύριε. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ δύο ἰδιόμελα Ἡ τῶν ἀγαθῶν πρόξενος νηστεία καὶ Οἱ ἐν κρηπῶν ἀρετὰς ἐργαζόμενοι καὶ τὸ μαρτυρικὸν Ἀκορόστω διαθέσει ψυχῆς. Δόξα, καὶ νῦν, Ὁρώσᾳ σε ἡ κτίσις ἅλασα (ζῆτει τῇ Τρίτῃ τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος ἐσπέρας). Ἀπολυτικά· Θεοτόκε Παρθένε κτλ. Τὸ Κύριε ἐλέησον μ' καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ ὡς ἐν § 1705).

Τῇ Πέμπτῃ τῆς Δ' ἑβδομάδος, ἐὰν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὸ ἰδιόμελον Παρὰ Κυρίου τοῦ ταπεινώσαντος ἐαυτὸν δις, τὸ μαρτυρικὸν Οἱ μάρτυρες σου, Κύριε, οὐκ ἠρνήσαντό σε ἅπαξ, τὰ γ' προσόμοια Τὸν ἀειμακάριστον καὶ δ' τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν σταυροθεοτοκίον.

Τῇ Παρασκευῇ τῆς Δ' ἑβδομάδος, ἐὰν δὲν τελεσθῇ Προηγιασμένη,¹²⁰² ἡ μὲν ἀκολουθία τῶν Μακαρισμῶν ὀλοκληροῦται ὡς ὠρίσθη τῇ Παρασκευῇ τῆς Α' ἑβδομάδος (§ 1717), ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου γ' καὶ τοῦ Μηναίου γ'. Δόξα τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου (ζῆτει πάντα ταῦτα ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Εὐθὺς τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Καταξίωσον, Κύριε. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον Τοῖς πάθεσι δουλώσας δις, τὸ μαρτυρικὸν Πανεύφημοι μάρτυρες ἅπαξ. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον Ὁρος θεῖον ἅγιον (ζῆτει αὐτὰ ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Παρασκευῇ τοῦ βαρέος ἤχου ἐσπέρας). Ἀπολυτικά· Ἀπόστολοι, μάρτυρες καὶ προφῆται. Δόξα, Μνήσθητι Κύριε. Καὶ νῦν. Μήτηρ ἁγία ἡ τοῦ ἀφράστου φωτός. Ἐκτενὴς καὶ ἀπόλυσις].

1201. Τὴν τάξιν ταύτην ἀναγράφουν ρητῶς τὰ πλεῖστα τῶν Τυπικῶν (ΤΜΕ § 40, σ. 343, ΤΔ σ. 453, ΤΚω σ. 191, ΤΞ σ. 405, ΤΜ σ. 357, ΤΡ σ. 783-785). Ἐσφαλμένως ὁ ἀείμνηστος Ἐμμ. Φαρλέκας ὀρίζει δι' ὅλην τὴν ἑβδομάδα τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ (Ἐμμ. Φαρλέκα, Διάταξις τῶν καθ' ἡμέραν ἀκολουθιῶν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς). Ἡ ἐσφαλμένη αὕτη διάταξις ἔχει συμπεριληφθῆ καὶ εἰς τὰ Ὡρολόγια ἐκδόσεως Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐσφαλμένως ἐπίσης τινὲς ἀντικαθιστοῦν καὶ τὰ τροπάρια τῶν Ὡρῶν τὸ πρωτὶ εἰσακούσων τῆς φωνῆς μου κτλ. διὰ τοῦ Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν.

1202. Βλ. σημ. 1178 καὶ 1190.

Τῆ Δ΄ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου,
συγγραφέως τῆς Κλίμακος.¹²⁰³

1744. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ΄ καὶ τοῦ ὁσίου δ΄. Δόξα, Ὅσιε πάτερ, τῆς φωνῆς τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρὸν καὶ τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Τὸν ἐπὶ γῆς ἄγγελον. Καὶ νῦν, Ὡ θαύματος καινοῦ. Ἀπολυτικά: τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς. Καὶ νῦν, Ὁ δι΄ ἡμᾶς γεννηθεῖς.

1745. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως.

1746. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμιμος]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικού ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχολογίας, ἐὰν δὲν ἐψάλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐθωνὸν Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου (§ 1666). Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Τριωδίου Ὡμοιώθην, Χριστέ, μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ ὁ τοῦ ὁσίου μετὰ στίχου Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ Τριωδίου Τὸν ἄχραντον Σταυρὸν σου. Δόξα, Ταῖς ἀρεταῖς πρὸς οὐρανὸν ἀναλάμπας. Καὶ νῦν, Ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβὶμ καθεζόμενος. Ἀφ΄ στ΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι: Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ὁσίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τοῦ ὁσίου δ΄ (τὰ ἐσπέρια) μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα: α΄. Μακάριος ἀνήρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον... Καὶ β΄. Τιμίος ἐναντίον Κυρίου... (§ 203).¹²⁰⁴ Δόξα, Δεῦτε ἐργασώμεθα. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μῆματος.

1747. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια, δ΄ ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Τριωδίου καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τοῦ ὁσίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικόν, τοῦ ὁσίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τῇ Ὑπερμάχῳ. Προκειμένον καὶ ἀλληλουϊάριον τοῦ τυχόντος ἤχου.¹²⁰⁵ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἐπὶ σοὶ χαίρει. Κοινωνικόν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [καὶ εἰς μνημόσυνον]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

1203. Ἡ μνήμη αὐτοῦ μεταγενεστέρως ὠρίσθη εἰς τὴν Κυριακὴν ταύτην· παλαιότερον ἐψάλλετο ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ μετὰ τὴν μνήμην τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας διὰ τὴν Ε΄ Κυριακὴν τῶν νηστεῶν (ΤΑΣ κεφ. λε΄ καὶ λστ΄). Πάντως τοῦτο πρέπει νὰ ἐγένετο πρὸ τοῦ ια΄ αἰ., διότι τὸ Ε΄ (σ. 538) ὀρίζει εἰς τὴν Ε΄ Κυριακὴν τὴν μνήμην τῆς ὁσίας Μαρίας. Ἀναθῆτος τὸ ΤΣ οὐδόλως μνημονεῖται τῶν δύο ἁγίων, ὀρίζον διὰ τὰς Κυριακὰς ταύτας μόνην τὴν ἀναστάσιμον ἀκολουθίαν (ΤΣ σ. 222 καὶ 225).

1204. Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Τριωδίου λέγονται μόνον τὰ ἡ ἀναστάσιμα στιχηρὰ. Ὁμοίως ὀρίζον καὶ τὰ ΤΑΣ (κεφ. λε΄), ΤΞ (σ. 407) καὶ ΤΡ (σ. 786).

1205. Τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου εἶναι τὰ δύο βαρέος ἤχου (βλ. σημ. 1113).

ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΡΩΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ
ΤΗΣ Ε΄ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

1748. Τῇ Δ΄ Κυριακῇ τῶν νηστειῶν ἐσπέρας ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ τελεῖται κατὰ τὴν ἐν § 1692 διάταξιν. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ δ΄ κατασκευτικὰ τοῦ ἤχου, τὰ γ΄ προσόμοια *Μεγίστους ἐν καιρῷ* καὶ γ΄ τοῦ Μηναίου. *Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν* καὶ τὸ μέγα προκείμενον *Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου*. Εἰς τὰ ὑπόστιχα τὰ δύο ἰδιόμελα *Ὁ τὸν ἀμπελώνα φυτεύσας καὶ Λησθαῖς λογισμοῖς*, τὸ μαρτυρικὸν καὶ τὸ θεοτοκίον.

1749. Τῇ Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τρίτῃ τῆς Ε΄ ἐβδομάδος αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν § 1727.

[Τῇ Δευτέρᾳ τῆς Ε΄ ἐβδομάδος, ἐὰν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ δύο ἰδιόμελα *Ὡς ὁ περιπεσὼν εἰς τοὺς ληστάς* καὶ *Ἀποσφαλέντες ἐκ παραβάσεως*, τὸ μαρτυρικὸν *Ὁ τῶν ἁγίων μαρτύρων*, τὰ γ΄ προσόμοια *Ὁ δούς ἡμῖν τῆς νηστείας τὸν χρόνον* καὶ δ΄ τοῦ Μηναίου. *Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον.

Τῇ Τρίτῃ τῆς Ε΄ ἐβδομάδος, ἐὰν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ δύο ἰδιόμελα *Ἐξοστρακισθεὶς τῆς εὐθείας ὁδοῦ* καὶ *Ἐξ Ἱερουσαλὴμ κατέβην*, τὸ μαρτυρικὸν *Οἱ μάγυρες σου, Κύριε*, τὰ γ΄ προσόμοια *Βρωμα τὴν ἀγάπην ποιούμενοι* καὶ δ΄ τοῦ Μηναίου. *Δόξα, καὶ νῦν* σταυροδεοτοκίον].

Τῇ ΤΕΤΑΡΤῃ ΤΗΣ Ε΄ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

1750. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου καὶ τῶν Ὁρῶν τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1694-1704 διάταξιν. Ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστῳ αὐτῶν οἱ ἁμαρτωλοὶ* καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον *Τοῖς τῶν ἐμῶν λογισμῶν δῖς*, τὸ μαρτυρικὸν *ἄπαξ*, τὰ γ΄ προσόμοια *Κύριε, σὺ τοὺς ἱερούς μαθητάς σου* καὶ τὰ κατ' ἀλφάβητον προσόμοια *Ἄπας ὁ βίος μου* μετὰ δὲ τὴν ἐξάντλησιν τῶν στίχων λέγομεν καὶ τοὺς δύο τῶν ἀποστίχων *Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμοὺς μου* καὶ *Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*, εἰς δὲ τὰ ὑπόλοιπα τροπάρια τὸ *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Δόξα, καὶ νῦν. Ὡ τῇ ἀρρήτῳ συγκαταβάσει*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθήτω* καὶ καθεξῆς ἡ λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

[Ἐὰν δὲν τελῆται Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστῳ αὐτῶν οἱ ἁμαρτωλοὶ* καὶ ψάλλομεν τὰ γ΄ προσόμοια *Κύριε, σὺ τοὺς ἱερούς μαθητάς σου* καὶ τὰ κατ' ἀλφάβητον *Ἄπας ὁ βίος μου* μέχρι τοῦ *Ψάλλοντα δέξα με καθ' ἑκάστην*. (Μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν στίχων λέγομεν *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι* τοὺς δὲ στίχους *Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμοὺς μου* δὲν λέγομεν ἐνταῦθα, ἀλλ' εἰς τὰ ἀπόστιχα). *Δόξα, Ὡ τῆς ἀρρήτου σου εὐσπλαγχνίας. Καὶ νῦν, Ὡ τῇ ἀρρήτῳ συγκαταβάσει*. Εὐθύς τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ *Καταξίωσον, Κύριε*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Τοῖς τῶν ἐμῶν λογισμῶν δῖς*, τὸ μαρτυρικὸν *Εἰ τις ἀρετῆ καὶ εἴ τις ἐπαινος* μετὰ τῶν συνήθων στίχων. *Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον *Νύμφην καὶ παρθένον ἐκήρυξαν* (ζῆτει ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Τετάρτῃ τοῦ πλ. δ΄ ἤχου ἐσπέρας). *Ἀπολιτίκα* *Θεοτόκε παρθένε κτλ.*, τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ ὡς ἐν § 1705].

1751. Τῇ αὐτῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας ἀναγιγνώσκεται τὸ Μικρὸν Ἀποδεικνὸν καὶ μετὰ τὸ *Ἄξιόν ἐστιν ψάλλεται ὁ μέγας κανὼν* μετὰ στίχου *Ἐλέησον με, ὁ Θεός, ἐλέησον με* καὶ ὁ τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας μετὰ στίχου *Ὅσια τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*. Μετὰ τὴν

στ' ᾠδὴν ψάλλεται ἀργῶς τὸ κοντάκιον *Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*. Εἶτα οἱ μακαρισμοὶ τοῦ μεγάλου κανόνου¹²⁰⁶ καὶ αἱ λοιπὰ ᾠδαὶ αὐτοῦ καὶ τέλος ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς *Ἀσπόρου συλλήψεως*. Τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον *Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου χῦμα, τὸ Κύριε ἐλέησον μ'*, *Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου (§ 1711). Πρὸ τοῦ *Δι' εὐχῶν* ψάλλεται τὸ *Πάντων προσοπατεῖεις, ἀγαθὴ*.

Τῆ ΠΕΜΠΤῆ ΤΗΣ Ε' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

1752. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὸ Ἀλληλοῦια μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ καὶ οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ ἤχου, ὡς συνήθως. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας¹²⁰⁷]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀποστολικά τοῦ ἤχου, τὸ μαρτυρικὸν καὶ τὸ θεοτοκίον μετὰ τὴν β' τὸ τοῦ Τριωδίου *Φωστῆρες θεαυγεῖς* (ζήτει μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν). *Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον Ὁ Λόγος τοῦ Πατρὸς* (ζήτει τῆς Δ' ἐβδομάδος)· μετὰ τὴν γ' στιχολογίαν τὸ ἕτερον κάθισμα τοῦ Τριωδίου *Τῶν ἀποστόλων δωδεκάς ἢ θεόλεκτος. Δόξα, καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον Τὸν ἀκατάληπτον Θεοῦ Υἱὸν καὶ Λόγον* (ζήτει ἀμφοτέρω μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν). Ὁ ν' ψαλμὸς καὶ ἡ στιχολογία τῶν ᾠδῶν. Ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου καὶ τὰ τριῶδια τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ' ᾠδῆς ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου καὶ μετὰ τὴν αἴτησιν τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς στ' ᾠδῆς πάλιν ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, μετὰ δὲ τὴν αἴτησιν τὸ κοντάκιον *Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*, ὁ οἶκος *Τὸ τοῦ Χριστοῦ ἱατρεῖον* καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς η' ὁ εἰρμὸς τοῦ β' Τριωδίου *Τὸν ἀναρχον βασιλέα τῆς δόξης*.¹²⁰⁸ Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν· εἰς τὸ τέλος αὐτῆς ὁ εἰρμὸς *Σὲ τὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς μεσίτιν* καὶ τὸ *Ἄξιόν ἐστιν*. Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Ταῖς ληστρικαῖς ἐφόδοις* δις, τὸ μαρτυρικὸν *ἄπαξ* καὶ τὸ θεοτοκίον. Τὸ *Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ὁρθρου ὡς ἐν § 1699.

1753. Αἱ Ὁραι τελοῦνται ὡς διατάχθησαν ἐν §§ 1700-1704· κοντάκιον ὁμῶς εἰς ὄλας τὰς Ὁρας καὶ εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς λέγεται τὸ *Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*.

1754. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὸ ἰδιόμελον *Αὐτεξουσίως ἐξεδύθην* δις, τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ, τὰ γ' προσόμοια *Ἠλούμενος, Κύριε, σταυρῷ* καὶ δ' τοῦ Μηναίου. *Δόξα, καὶ νῦν σταυροθεοτοκίον*. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθήτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

[Ἐὰν δὲν τελεσθῆ Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ γ' προσόμοια *Ἠλούμενος, Κύριε, σταυρῷ* καὶ γ' τοῦ Μηναίου. *Δόξα, καὶ νῦν σταυροθεοτοκίον*. Εὐθύς τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ *Καταξίωσον, Κύριε*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Αὐτεξουσίως ἐξεδύθην* δις, τὸ μαρτυρικὸν *Μάρτυρες Κυρίου, πάντα τόπον ἀγιαζετε. Δόξα, καὶ νῦν σταυρο-*

1206. Τὸ ΤΜΕ (§ 46, σ. 346) ὀρίζει τὰ τροπάρια τῶν μακαρισμῶν εἰς τὸν Ὁρθρον μετὰ τὸ συναξάριον. Ἀλλὰ τὰ τροπάρια ταῦτα εἶναι τμήμα τοῦ μεγ. κανόνου. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ὁ μέγας κανὼν μεταφέρεται ἀπὸ τοῦ Ὁρθρου εἰς τὸ Ἀποδείπνον, εἶναι ὀρθρὸν καὶ λογικὸν νὰ μεταφερθοῦν καὶ οἱ μακαρισμοί· ἄλλως δημιουργεῖται χάσμα εἰς τὴν βιβλικὴν ἱστορίαν, τὴν ὁποίαν πραγματεύεται ἐν τῷ κανόνι τοῦτῳ ὁ ἅγιος Ἀνδρέας.

1207. Ἐφ' ὅσον ὁ μέγας κανὼν δὲν ψάλλεται ἐν τῷ Ὁρθρῳ, ἡ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην γίνεται ὡς καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἐβδομάδας τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, στιχολογοῦνται δηλ. σήμερον τρία καθίσματα (βλ. § 19 γ'), ἀναλόγως δὲ διατάσσονται καὶ τὰ τροπάρια καθίσματα.

1208. Τὸ ΤΜΕ (§ 46, σ. 346) ὀρίζει εἰς τὴν η' καὶ θ' ᾠδὴν τοὺς εἰρμούς τοῦ μεγάλου κανόνου *Ὁν στραταὶ καὶ Ἀσπόρου συλλήψεως*. Ἐφ' ὅσον ὁμῶς ὁ μέγας κανὼν δὲν ψάλλεται ἐν τῷ Ὁρθρῳ, δὲν ἔχουν θέσιν οἱ εἰρμοὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ δεόν νὰ ψαλοῦν οἱ εἰρμοὶ τοῦ β' τριωδίου, τοὺς ὁποίους καὶ ἐσημειώσαμεν.

θεοτοκίον 'Ορωᾶ σε σταυρούμενον (ζήτη ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Πέμπτῃ τοῦ πλ. δ' ἤχου ἐσπέρας). 'Απολυτικά· Θεοτόκε Παρθένε κτλ., τὸ Κύριε ἐλέησον μ' καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ 'Εσπερινοῦ].

Ὁ μέγας κανὼν ἐν τῷ Ὁρθρω.

1755. Ὄταν ὁ μέγας κανὼν ψάλλεται ἐν τῷ Ὁρθρω, τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον, ὡς συνήθως (§ 1710), ψάλλεται δὲ ἐν αὐτῷ μετὰ τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου τῆς Πέμπτης καὶ ἀντὶ τῶν τροπαρίων *Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς* λέγεται τὸ κοντάκιον *Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*.¹²⁰⁹ Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου τελεῖται εἴτε ἀφ' ἐσπέρας, (ὁπότε αἱ Ὁρραι καὶ ἡ Προηγιασμένη τελοῦνται τῇ Πέμπτῃ πρωί, ἀρχῆς γινομένης διὰ τοῦ *Εὐλόγητός ὁ Θεός...*, *Βασιλεῦ οὐράνιε* καὶ τοῦ τρισάγιου), εἴτε ὀρθρου βαθέος τῆς Πέμπτης, ὁπότε τελοῦνται ἐν συνεχείᾳ καὶ αἱ Ὁρραι καὶ ἡ Προηγιασμένη. Τελεῖται δὲ ὁ Ὁρθρος κατὰ τὴν ἀκολουθον τάξιν.

1756. Εὐλογῆσαντος τοῦ ἱερέως λέγεται τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, τὸ τρισάγιον, τὸ *Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς*. *Δόξα, καὶ νῦν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν* καὶ οἱ ψαλμοὶ *Ἐπακούσαι σου Κύριος* κλπ., ὡν ἀναγινωσκομένων θυμῶ ὁ ἱερεὺς· εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου* κτλ., ὁ ἐξάψαλμος καὶ τὰ εἰρηνικά. Καὶ ψάλλεται τὸ *Ἀλληλούια* καὶ οἱ τριαδικοὶ ἕμνοι τοῦ τυχόντος ἤχου. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας, ἦτοι τὸ ἡ' κάθισμα¹²¹⁰]. Καθίσματα τὰ ἀποστολικά τοῦ τυχόντος ἤχου μετὰ τοῦ μαρτυρικοῦ καὶ τοῦ θεοτοκίου. Ὁ ν' ψαλμὸς χῆμα [καὶ ἡ στιχολογία τῶν ψδῶν¹²¹¹]. Καὶ ψάλλεται ὁ μέγας κανὼν μετὰ στίχου *Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με* καὶ ὁ τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας μετὰ στίχου *Ὅσια τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ' ψδῆς ὁ εἰρμὸς *Στερέωσον Κύριε, ἡ αἰτῆσις καὶ τὰ καθίσματα* τοῦ Τριωδίου. Εἶτα ψάλλεται ἡ δ' ψδὴ τῶν δύο τριωδίων μετὰ τοῦ εἰρμοῦ εἰς ἰ' μετὰ στίχου *Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεῖσατε ὑπὲρ ἡμῶν* καὶ ἀκολουθῶς αἱ ψδαὶ δ', ε' καὶ στ' τοῦ μεγάλου κανόνος, ἐν τέλει δὲ ὁ εἰρμὸς τῆς στ' ψδῆς *Ἐβόησα ἐν ὄλῃ καρδίᾳ μου*. Μετὰ τὴν αἰτῆσιν ψάλλεται ἀργῶς τὸ κοντάκιον *Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου* καὶ ἀναγινώσκειται ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Ἀκολουθῶς ψάλλονται κατὰ σειράν οἱ μακαρισμοὶ, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, ἡ ζ' ψδὴ τοῦ μεγ. κανόνος, ἡ η' τῶν τριωδίων καὶ ἡ τοῦ μεγ. κανόνος· εἶτα *Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν...* Ὄν στραταί.¹²¹² Ὁ ἱερεὺς· *Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός*, καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμωτέρα,¹²¹³ μεθ' ἣν ψάλλεται ἡ θ' ψδὴ τῶν τριωδίων καὶ τοῦ μεγ. κανόνος καὶ ἐν τέλει ὁ εἰρμὸς *Ἀσπύρον σιλλήψεως*. Ἡ αἰτῆσις καὶ τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ὁρθρου ὡς ἐν § 1752.

1209. Οὕτως ὀρίζει τὸ ΤΔ (σ. 460), τοῦτο δὲ εἶναι τὸ λογικώτερον καὶ ἀκριβέστερον, ἐνῶ τὸ ΤΡ (σ. 787) ὀρίζει τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον χῆμα καὶ ἄνευ κανόνος. Ἐν ταῖς ἐνορίας ὅμως χάριν συντομίας εἶναι δυνατόν νὰ ἀναγνωσθῇ τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ κοντακίου *Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*, ὡς ὀρίζουν τὰ ΤΞ (σ. 409) καὶ ΤΜ (σ. 362), ἢ καὶ νὰ παραλειφθῇ τελείως τὸ Ἀπόδειπνον, ἐάν ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου τελεῖται ἀφ' ἐσπέρας.

1210. Τὸ Ψαλτήριον ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ στιχολογεῖται κατὰ τὸν εἰδικὸν διὰ τὴν Ε' ἑβδομάδα πίνακα, προβλέποντα διὰ τὴν Πέμπτῃν ἐν μόνον κάθισμα, προφανῶς διὰ τὸ μῆκος τῆς ἀκολουθίας (βλ. § 19 δ').

1211. Τὸ ΤΜΕ (§ 48, σ. 346) παραλείπει τὴν στιχολογίαν τῶν ψδῶν προφανῶς χάριν συντομίας. Ἡ ἀκριβὴς ὅμως τάξις ἀπαιτεῖ αὐτάς, ὡς σημειοῦται ἐν τῷ Τριωδίῳ πρὸ τῆς δ' ψδῆς. Τὴν στιχολογίαν τῶν ψδῶν ὀρίζουν καὶ τὰ ΤΔ (σ. 461) καὶ ΤΡ (σ. 780), ἐνῶ τὰ ΤΞ (σ. 409) καὶ ΤΜ (σ. 363) παραλείπουν αὐτήν.

1212. Τὸ ΤΜΕ (§ 48, σ. 347) ὀρίζει ἐνταῦθα αἰτῆσιν καὶ μετ' αὐτήν *Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός*. Ἄλλ' εἶναι πασίγνωστον, ὅτι οὐδέποτε γίνεται συναπτὴ μετὰ τὴν η' ψδὴν εἰμὴ μόνον κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα, ὅτε μεθ' ἐκάστην ψδὴν τοῦ κανόνος γίνεται συναπτὴ.

1213. Τὰ ΤΚ (σ. 175) καὶ ΤΜΕ (§ 48, σ. 347) ἀποσιωποῦν τὴν Τιμωτέρα. Ρητῶς ὀρίζουν αὐτήν τὰ ΤΔ (σ. 461), ΤΠ (σ. 276), ΤΞ (σ. 409), ΤΜ (σ. 363) καὶ ΤΡ (σ. 788).

1757. Αἱ Ὑβραι καὶ ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Προηγιασμένης-τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν §§ 1753-1754, ἀντὶ τῶν *Πρὸς Κύριον* ὅμως ἀναγινώσεται τὸ ἰβ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου (βλ. § 19 δ').

Τῆ ΠΑΡΑΣΚΕΥῆ ΤΗΣ Ε' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

1758. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου καὶ τῶν Ὁρῶν τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1694-1704 διάταξιν. Ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προομιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν εἰς στίχους στ' τὸ ἰδιόμελον Ὡς ἐξ Ἱερουσαλήμ δις, τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ καὶ τὰ γ' προσόμοια τῆς Θεοτόκου *Βουλὴν προαιώνιον* ἀνὰ μίαν.¹²¹⁴ Δόξα, καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθήτω* καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

[Ἐὰν δὲν τελεσθῆ Προηγιασμένη, ἡ μὲν ἀκολουθία τῶν Μακαρισμῶν ὁλοκληροῦται ὡς ὠρίσθη τῆ Παρασκευῆ τῆς Α' ἑβδομάδος (§ 1717), ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ γ' προσόμοια *Βουλὴν προαιώνιον* εἰς στ'. Δόξα, καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον. Εὐθύς τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ *Καταξίωσον, Κύριε*. Εἰς τὰ ἀπόλυτικα τὸ ἰδιόμελον Ὡς ἐξ Ἱερουσαλήμ δις, τὸ μαρτυρικὸν *Οἱ μάρτυρες σου, Κύριε, οὐκ ἠρνήσαντο σε ἅπαξ. Δόξα, καὶ νῦν, Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριὴλ* (ζητεῖ τῆ κε' Μαρτίου εἰς τὴν λιτὴν). Ἀπολυτικίον *Τὸ προσταχθέν ἅπαξ. Ἐκτενὴς καὶ ἀπόλυσις*].¹²¹⁵

1759. Τῆ αὐτῆ Παρασκευῆ ἐσπέρας ἀναγινώσεται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον μετὰ δὲ τὸ Ἀξιὸν ἐστὶν ψάλλεται τὸ τροπάριον *Τὸ προσταχθέν μουσικῶς ἐκ γ'* καὶ εὐθύς ἀναγινώσεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἢ α' στάσις τοῦ ἀκαθίστου ἕμνου (Α-Ζ) κατὰ τὴν ἐν § 1718 ἐκτεθεισαν τάξιν. Εἶτα ψάλλεται ὁ κανὼν Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου εἰς στ' μετὰ τῶν εἰρωμῶν. Μετὰ τὴν γ' ὤδην ψάλλεται τὸ κοντάκιον *Τῆ ὑπερμάχῳ* ἀργὸν δίχορον καὶ ἀναγινώσεται ἡ β' στάσις τῶν οἰκῶν (Η-Μ). Ἀκολουθῶς ψάλλονται αἱ ὧδαὶ δ', ε' καὶ στ' καὶ πάλιν τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* δίχορον, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, καὶ ἀναγινώσεται ἡ γ' στάσις τῶν οἰκῶν (Ν-Σ). Μετ' αὐτὴν ψάλλονται αἱ ὧδαὶ ζ', η' καὶ θ' καὶ θυμῶ ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερεὺς ὄλον τὸν ναόν· τέλος ψάλλεται πάλιν τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* δίχορον, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, καὶ ἀναγινώσεται ἡ δ' στάσις τῶν οἰκῶν (Τ-Ω καὶ Α). Μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* σύντομον.¹²¹⁶ Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* χῆμα, τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'*, Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου. Εἰς τὴν ἀπόλυσιν πρὸ τοῦ Δι' εὐχῶν τὸ θεοτοκίον *Τὴν ὠραϊότητα*.

Τῷ ΣΑΒΒΑΤῶ ΤΗΣ Ε' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

1760. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ τροπάριον *Τὸ προσταχθέν ἐκ γ'*.¹²¹⁷ [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα μετὰ τὴν α' στιχολογίαν *Σήμερον ἅπαντα κτίσις εὐφραίνεται* δις μετὰ τὴν β' *Γαβριὴλ ἐξ οὐρανοῦ. Δόξα, καὶ νῦν, Ἀπεστάλη Γαβριὴλ* (ζητεῖ αὐτὰ τῆ

1214. Ἡ ἐν τῷ Τριψδίῳ τάξις ἀπαιτεῖ νὰ ψαλοῦν τὰ προσόμοια τῆς Θεοτόκου εἰς ζ' πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἰ' στιχῶν. Προεκρίναμεν τὴν τάξιν τοῦ ΤΜΕ (§ 49, σ. 347) ὡς προσηγορωτέραν διὰ τὰς ἐνορίας.
1215. Κατὰ τὰ ΤΞ (σ. 398) καὶ ΤΜ (σ. 364).

1216. Τὸ τελευταῖον τοῦτο *Τῆ ὑπερμάχῳ* δὲν ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει (§ 50, σ. 348), ὀρίζεται ὅμως εἰς τὴν ἐν τῷ Παραρτήματι αὐτοῦ τάξιν τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἀκαθίστου ἕμνου ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναφ' (σ. 397).

1217. Τὰ ΤΚ (σ. 175) καὶ ΤΜΕ (§ 51, σ. 348) ὀρίζουν τὸ τροπάριον δις, μᾶλλον χάριν συντομίας.

κε^ε Μαρτίου).¹²¹⁸ Ὁ ν^ο ψαλμὸς χῆμα. Ὁ κανὼν Ἀνοιξω τὸ στόμα μου μετὰ τῶν εἰρημῶν εἰς στ^ε, μέχρι μὲν τῆς ε^ε ὥδης μόνος, ἀπὸ δὲ τῆς στ^ε καὶ ἐξῆς μετὰ τῶν τετραψιδίων τῆς ἡμέρας. Ἀπὸ γ^ε ὥδης τὸ κάθισμα Ὁ μέγας στρατηγὸς δῖς. Φησι τ^ο κοντάκιον Τῆ ὑπερμάχῳ, ὁ οἶκος Ἀγγελος πρωτοστάτης καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριψιδίου. Καταβασίαι Ἀνοιξω τὸ στόμα μου (εἰς τὴν δ^ε ὥδην Ὁ καθημένος ἐν δόξῃ).¹²¹⁹ Εἰς τὴν θ^ε στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Τὸ ἐξαποστειλάριον Τὸ ἀπ^α αἰῶνος σήμερον δῖς. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια Κεκρυμμένον μυστήριον εἰς δ^ε. Δόξα, καὶ νῦν, Γλώσσαν ἦν οὐκ ἔγνω. Δοξολογία μεγάλη. Τὸ προσταχθέν μυστικῶς.

1761. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ^ε τροπάρια ἐκ τῆς γ^ε ὥδης καὶ δ^ε ἐκ τῆς στ^ε τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου, ἢ] τὰ δύο ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148) καὶ τὸ ἐξῆς:

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος πλ. δ'. (Ψαλμὸς μδ')

Στίχ. α'. Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἶδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου, καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου. (μδ' 11-12)

Τὸ προσταχθέν μυστικῶς...

Στίχ. β'. Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ. (μδ' 13)

Τὸ προσταχθέν μυστικῶς...

Στίχ. γ'. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ. (μδ' 18)

Τὸ προσταχθέν μυστικῶς...

Μετὰ τὴν εἴσοδον. Τὸ προσταχθέν. Δόξα, καὶ νῦν. Τῆ ὑπερμάχῳ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν.¹²²⁰ Κοινωνικόν. Ποτήριον σωτηρίου. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν. Εἴδομεν τὸ φῶς.

Ὁ ἀκάθιστος ὕμνος ἐν τῷ Ὁρθρω.

1762. Ὃταν ὁ ἀκάθιστος ὕμνος ψάλλεται ἐν τῷ Ὁρθρω, τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας ἀναγιγνώσκεται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον (1711) καὶ ψάλλεται ἐν αὐτῷ ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου ἐκ τοῦ

1218. Τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ (ἐνθ^ο ἀνωτ.) ὀρίζουν ὡς μόνον κάθισμα τὸ ἐν τῷ Τριψιδίῳ ἀπὸ γ^ε ὥδης Ὁ μέγας στρατηγὸς δῖς, ἐπαναλαμβάνοντα αὐτὸ καὶ εἰς τὴν γ^ε ὥδην. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη διάταξις, ἐκτὸς τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ αὐτοῦ καθίσματος καὶ εἰς τὴν στιχολογίαν καὶ εἰς τὴν γ^ε ὥδην, εἶναι ἑλληνικῆς καὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι προβλέπει ἐν μόνον κάθισμα, ἐνῶν τὰ καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου εἶναι δύο (ιστ^ο καὶ ιζ^ο). Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν εἰς τὴν στιχολογίαν τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τῆς ὁποίας ἡ σχέσις πρὸς τὸν ἀκάθιστον ὕμνον εἶναι προφανῆς, ἀφήσαντες τὸ κάθισμα Ὁ μέγας στρατηγὸς μόνον εἰς τὴν γ^ε ὥδην (βλ. καὶ Γ. Μπεκατώρου, Τάξις 1979, σ. 139, σημ. 58 καὶ παλαιότερων ἐτών).

1219. Κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριψιδίῳ τάξιν εἰς μὲν τὰς ὥδας α^ε-ε^ε πρέπει νὰ ψαλοῦν καταβασίαι οἱ εἰρημοὶ τοῦ κανόνος τοῦ ἀκαθίστου, εἰς δὲ τὰς ὥδας στ^ε-θ^ε οἱ εἰρημοὶ τοῦ β^ο τριψιδίου. Ἡ τάξις αὕτη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τηρηθῇ, ὅταν αἱ καταβασίαι ψάλλωνται ὁμαδικῶς μετὰ τοὺς κανόνες, ὡς γίνεται συνήθως ἐν ταῖς ἐνορίας· εἶναι ὁμῶς ἀπαραίτητον νὰ τηρηθῇ, ἐὰν αἱ καταβασίαι ψαλοῦν κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ὥδης.

1220. Τὰ ΤΚ (σ. 175), ΤΜΕ (§ 52, σ. 349) καὶ ΤΡ (σ. 791) ὀρίζουν τὸ Ἄλας γηγενής. Ἐφ' ὅσον ὁμῶς εἰς τὸν Ὁρθρον στιχολογεῖται ἡ Τιμωτέρα, ὀρθότερον εἶναι νὰ ψαλῇ τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Ἀντιθέτως τὸ ΤΔ (σ. 465) ὀρίζει τὸ Ἄξιόν ἐστιν, μολοντί ἐν τῷ Ὁρθρω παραλείπει τὴν Τιμωτέραν. Ὁρθότερον τὰ ΤΠ (σ. 277), ΤΞ (σ. 409) καὶ ΤΜ (σ. 366) ὀρίζουν εἰς τὸν Ὁρθρον τὴν Τιμωτέραν, περὶ δὲ τοῦ Ἄξιόν ἐστιν τι μὲν δύο πρῶτα σιωποῦν, ὅπερ σημαίνει ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐνταῦθα μεταβολὴ τῆς συνήθους τάξεως, τὸ δὲ τρίτον ρητῶς ὀρίζει αὐτὸ.

Θεοτοκαρίου και ὁ τοῦ ἁγίου τοῦ Σαββάτου. Κοντάκιον *Τῆ ὑπερμάχῳ*. Εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Πάντων προσπατεύεις, ἀγαθῆ.

1763. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου τελεῖται εἴτε ὀρθρου βαθέος τοῦ Σαββάτου μετὰ τῆς Θ. Λειτουργίας, εἴτε μόνῃ ἀφ' ἑσπέρας, κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν. Εὐλόγησαντος τοῦ ἱερέως λέγεται τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, τὸ τρισάγιον, τὸ *Κύριε ἐλέησον ἱβ'*, τὸ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν* και οἱ ψαλμοὶ *ιβ'* και *κ'*, ὧν ἀναγινωσκομένον θυμῷ ὁ ἱερεὺς εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ *Σῶσον, Κύριε τὸν λαόν σου* κτλ. και ὁ ἐξάψαλμος. Μετὰ τὰ εἰρηνικά τὸ *Θεὸς Κύριος και τὸ τροπάριον* *Τὸ προσταχθέν μουσικῶς ἐκ γ'*. Εἶτα [στιχολογεῖται τὸ *ιστ'* κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου,] γίνεται μικρὰ συναπτή και ἐκφώνησις *Ὅτι σὸν τὸ κράτος*,¹²²¹ ψάλλεται τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* ἀργὸν δίχορον και ἀναγινώσκεται ἡ *α'* στάσις τῶν οἰκῶν (Α-Ζ)¹²²² κατὰ τὴν ἐν § 1718 τάξιν. Εἰς τὸ τέλος αὐτῆς τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* σύντομον, [τὸ *ιζ'* κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου], αἴτησις και ἐκφώνησις *Ὅτι ἀγαθὸς και φιλόανθρωπος*, και πάλιν *Τῆ ὑπερμάχῳ* δίχορον¹²²³ και ἀναγινώσκεται ἡ *β'* στάσις τῶν οἰκῶν (Η-Μ). Μετ' αὐτὴν πάλιν τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* σύντομον. Ὁ *ν'* ψαλμὸς χῦμα· και ψάλλεται ὁ κανὼν *Ἀνοῖξω τὸ στόμα μου* εἰς *στ'*¹²²⁴ μετὰ τῆς καταβασίας εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ψῆδης. Μετὰ τὴν *γ'* ψῆδὴν τὸ κοντάκιον *Τῆ ὑπερμάχῳ* δίχορον, και ἀναγινώσκεται ἡ *γ'* στάσις τῶν οἰκῶν (Ν-Σ), μεθ' ἣν πάλιν τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* σύντομον. Συναπτή μικρὰ¹²²⁵ και ἐκφώνησις *Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν*. Και ψάλλεται τὸ κάθισμα *Ὁ μέγας στρατηγὸς* δις· εἶτα αἱ ψῆδαι *δ'*, *ε'* και *στ'*, μεθ' ἣν και ἡ *στ'* τῶν τετραψῆδων εἰς *ι'* μετὰ στίχου *Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν* εἰς τὸ τέλος ὁ εἰρμὸς *Τοῦ κήτους τὸν προφήτην*,

1221. Τὸ ΤΔ (σ. 464) ὀρίζει εὐθὺς μετὰ τὸ *ιστ'* κάθισμα ἀνευ συναπτῆς τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ*. Ἐὰν ὁμως παραλειφθῇ τὸ κάθισμα, ὡς συμβαίνει εἰς τὰς ἐνορίας, εἶναι ἀναγκαῖα ἡ συναπτή πρὸς διαχωρισμὸν τῶν τροπαρίων *Τὸ προσταχθέν*, τὸ ὅποσον ἐπέχει θεσιν ἀπολυτικίου, και *Τῆ ὑπερμάχῳ*, τὸ ὅποσον ἐπέχει θεσιν καθίσματος. Τὰ ΤΚ (σ. 177) και ΤΜΕ (§ 53, σ. 349) ὀρίζουν ἀστόχως συναπτὴν μετὰ τὴν *β'* στάσιν τῶν οἰκῶν και πρὸ τοῦ *ν'* ψαλμοῦ.

1222. Ὡς πρὸς τὴν ἑντάξιν τῶν οἰκῶν εἰς τὴν ἀκολουθίαν ἠκολουθήσαμεν τὴν τάξιν τοῦ Τριψιδίου και τῶν ΤΑΣ (κεφ. λε'), ΤΔ (σ. 464), ΤΠ (σ. 277), ΤΞ (σ. 410), ΤΜ (σ. 395) και ΤΡ (σ. 790-791) ὡς ἀκριβεστέραν. Τὰ ΤΚ και ΤΜΕ (ἐνθ' ἄνωγ.) τοποθετοῦν τὴν *α'* στάσιν μετὰ τὸ τροπάριον *Τὸ προσταχθέν*, μετ' αὐτὴν δὲ εὐθὺς τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* και τὴν *β'* στάσιν. Σημειωπέον χάριν τῆς ἱστορίας ὅτι τὸ ΤΕ (σ. 537) τοποθετεῖ τοὺς οἰκούς ἄλλους ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν συνήθη θεσιν τοῦ κοντακίου, δηλ. μετὰ τὴν *στ'* ψῆδὴν, ὀρίζει δὲ νὰ ψάλλεται τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* ἀνὰ *δ'* οἰκούς. Εἰς τὴν θεσιν ταύτην, ὡς ἤδη ἐσημειώσαμεν (σημ. 1180), τοποθετοῦν τοὺς οἰκούς και τὰ ΤΞ και ΤΜ κατὰ τὴν τμηματικὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν κατὰ τὰς τέσσαρας προηγουμένας Παρασκευάς. Τὸ δὲ ΤΞ (σ. 223-224) διαμοιράζει τοὺς οἰκούς ἀνὰ δώδεκα εἰς τὴν *γ'* και *στ'* ψῆδὴν τὸ κανόνος, ὀρίζει και αὐτὸ νὰ ψάλλεται τὸ *Τῆ ὑπερμάχῳ* ἀνὰ *δ'* οἰκούς, τάττει δὲ τὸν ἀκάθιστον «πρὸ πέντε ἡμέρας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ» ὄχι εἰς τὸν Ὁρθρον, ἀλλ' εἰς τὴν ἑσπερινὴν ἀκολουθίαν τῆς «πρεσβείας».

1223. Ἡ ἐνὸς ἀγκυλίων τάξις εἶναι ἡ ἀκριβής. Ἐὰν ὁμως παραλειφθῇ ὁ Ἄμωμος και ἡ μετ' αὐτὸν συναπτή, ὡς γίνεται συνήθως, θὰ ψαλῆ ἔν μόνον *Τῆ ὑπερμάχῳ* μεταξὺ τῆς *α'* και τῆς *β'* στάσεως. Γενικῶς δὲ πρὸς ἀποφυγὴν πολλαπλῆς ἐπαναλήψεως τοῦ *Τῆ ὑπερμάχῳ* εἶναι δυνατόν νὰ ψάλλεται τοῦτο μόνον πρὸ ἐκάστης στάσεως, οὗχι δὲ και μετ' αὐτὴν, ὅπως ἀκριβῶς γίνεται, ὅταν ὁ ἀκάθιστος ψάλλεται ἐν τῷ Ἀποδείτῳ (βλ. § 1759).

1224. Τὰ ἀγιορειτικά Τυπικά ὀρίζουν και ἕτερον κανόνα κατὰ τὸν αὐτὸν ἦχον και εἰρμὸν *Ἠορέσις ἀχραυτε* (Ἀγ. Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Θεοτοκάριον, ἐκδ. ζ' ὑπὸ Σωτ. Σχουνά, Βόλος 1959, σ. 195), τὰ δὲ τετραψῆδια ὀρίζουν εἰς τὸ Ἀπόδειπνον ἢ κατακλιμπάνουν αὐτὰ (ΤΚω σ. 192, ΤΔ σ. 463-464, ΤΞ σ. 410, ΤΠ σ. 277 και ΤΜ σ. 365).

1225. Τόσον τὸ Τριψιδίον, ὅσον και τὰ ΤΚ (σ. 176) και ΤΜΕ (§ 53, σ. 349) ὀρίζουν αἴτησιν και πρὸ τῆς *γ'* στάσεως και μετ' αὐτὴν. Προφανῶς ἡ μία αἴτησις εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν *γ'* ψῆδὴν, ἡ δὲ ἄλλη πλεονάζει. Τὸ ΤΔ (σ. 465) παραλείπει τὴν μετὰ τὴν στάσιν αἴτησιν και ὀρίζει νὰ ψαλῆ εὐθὺς μετὰ τὸ ἐπισφραγιστικὸν *Τῆ ὑπερμάχῳ* τὸ κάθισμα *Ὁ μέγας στρατηγός*. Ἀντιθέτως τὸ ΤΑΣ (κεφ. λε') παραλείπει τὴν πρὸ τῆς στάσεως αἴτησιν και διατρεῖ τὴν μετ' αὐτὴν. Τοῦτο ἐθεωρήσαμεν φαικώτερον, ὥστε ἡ συναπτή νὰ διαχωρίζῃ τὸ κάθισμα ἀπὸ τῆς στάσεως.

τὸ Τῆ ὑπερμάχῳ δίχορον καὶ ἀναγινώσκειται ἡ δ' στάσις τῶν οἴκων (Γ-Ω καὶ Α), μεθ' ἦν πάλιν τὸ Τῆ ὑπερμάχῳ σύντομον. Συναπτῆ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις *Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης*.¹²²⁶ Τὸ Τῆ ὑπερμάχῳ χῆμα, ὁ οἶκος Ἄγγελος πρωτοστάτης καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Εἶτα ψάλλονται αἱ ᾠδαὶ ζ', η' καὶ θ' τοῦ κανόνος καὶ τῶν τετραψιδίων [στιχολογουμένης καὶ τῆς Τιμιωτέρας¹²²⁷], εἰς τὸ τέλος δὲ ἐκάστης ὁ εἰρμός τοῦ β' τετραψιδίου. Τὰ λοιπὰ τοῦ Ὁρθρου ὡς ἐν § 1760. Μετὰ τὴν δοξολογίαν καὶ τὸ τροπάριον *Τὸ προσταχθέν*, ἐὰν δὲν τελεῖται εὐθύς ἡ Θ. Λειτουργία, λέγονται ἡ ἑκτενής, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ εὐχή τῆς κεφαλοκλισίας καὶ γίνεται ἀπόλυσις. Ἡ δὲ Θ. Λειτουργία τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν § 1761.

Τῆ Ε΄ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Μνήμη τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας.¹²²⁸

1764. Ἡ ἀκολουθία τῆς ὁσίας μετὰ τῆς ἀναστασίμου ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς Δ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν (§§ 1744-1747). Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ὁμως, ἐὰν παρῆλθεν ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, λέγομεν κοντάκιον *Προστασία τῶν Χριστιανῶν*, ἄλλως *Τῆ ὑπερμάχῳ*.

ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΗΣ ΣΤ' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

1765. Τῆ Ε' Κυριακῆ τῶν νηστειῶν ἑσπέρας ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ τελεῖται κατὰ τὴν ἐν § 1692 διάταξιν. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ δ' κατανυκτικὰ τοῦ ἤχου, τὰ γ' προσόμοια *Πτωχεύσας ὁ πλούσιος*, *Χριστέ*, καὶ γ' τοῦ Μηναίου. *Δόξα*, καὶ νῦν θεοτοκίον. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν* καὶ τὸ μέγα προκείμενον *Ἐδωκας κληρονομίαν*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Θαυμαστὴ τοῦ Σωτῆρος* δις, τὸ μαρτυρικόν καὶ τὸ θεοτοκίον.

1766. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν τῆς ἑβδομάδος ταύτης μέχρι τῆς Πέμπτης τελοῦνται ὡς διετάχθησαν ἐν §§ 1693-1707.

[Τῆ Δευτέρα τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος, ἐὰν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὸ ἰδιόμελον *Τῆς ψυχοβλαβοῦς πλεονεξίας* δις, τὸ μαρτυρικόν *Ὁ τῶν ἁγίων μαρτύρων ἄπαξ*, τὰ γ' προσόμοια *Πολλοὺς παραπτώμασι* καὶ δ' τοῦ Μηναίου. *Δόξα*, καὶ νῦν θεοτοκίον.

Τῆ Τρίτῃ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος, ἐὰν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὸ ἰδιόμελον *Πορφύραν αὐτοκρατορίας θεότευκτον* δις, τὸ μαρτυρικόν *Ὁ τῆς καλῆς ἡμῶν πραγματείας ἄπαξ*, τὰ γ' προσόμοια *Πάσαις προσβολαῖς τοῦ πονηροῦ* καὶ δ' τοῦ Μηναίου. *Δόξα*, καὶ νῦν σταυροθεοτοκίον.

Τῆ Τετάρτῃ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος, ἐὰν δὲν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ γ' προσόμοια *Πέραν τοῦ Ἰορδάνου σαρχὶ* καὶ γ' τοῦ Μηναίου. *Δόξα*, καὶ νῦν θεοτοκίον. Εὐθύς τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ *Καταξίωσον*. *Κύριε*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Πλούσιος ἐν πάθειν ὑπάρχων* δις, τὸ μαρτυρικόν *Ἀκορέσω διαθέσει ψυχῆς ἄπαξ*. *Δόξα*, καὶ νῦν θεοτοκίον *Χαῖρε Κεχαριτωμένη* (ζῆτει ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῇ Τετάρτῃ τοῦ πλ. α' ἤχου ἑσπέρας). Ἀπολυτικά: *Θεοτόκε Παρθένε* κτλ. Τὸ *Κύριε ἐλέησον* μ' καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ, ὡς ἐν § 1705.

1226. Τὴν συναπτὴν ταύτην παρασιωποῦν τὰ πλείστα τῶν Τυπικῶν. εἶναι ὁμως ἀπαραίτητος διὰ τὴν σφδῆν. Τὸ ΤΔ ὀρίζει αὐτὴν, ὡς καὶ τὴν ἀπὸ γ' ᾠδῆς. εὐθύς μετὰ τὴν σφ' ᾠδὴν καὶ πρὸ τοῦ *Τῆ ὑπερμάχῳ* καὶ τῆς δ' στάσεως.

1227. Βλ. σημ. 1220.

1228. Βλ. σημ. 1203.

Τῆ Πέμπτῃ τῆς ΣΤ' ἑβδομάδος. ἐὰν τελεσθῆ Προηγιασμένη, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὸ ἰδιόμελον τοῦ πλουσίου τῆς ἀσπιταθοῦς πλεονεξίας δις, τὸ μαρτυρικὸν Μάρτυρες Κυρίου, πάντα τόπον ἀγιάζετε δις, τὰ γ' προσόμοια τῶν ἀποστόλων διὰς ἱερωτάῃ καὶ δ' τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν σταυροθεοτοκίον.]

Τῆ ΠΑΡΑΣΚΕΥῆ ΤΗΣ ΣΤ' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

1767. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου καὶ τῶν Ὁρῶν τελεῖται κατὰ τὴν ἐν §§ 1694-1704 διάταξιν. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ὁρθρου Δόξα, καὶ νῦν τὸ ἰδιόμελον *Τὴν ψυχωφελὴ πληρώσαντες Τεσσαρακοστήν*. Ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν εἰς στίχους η' τὸ ἰδιόμελον *Τὴν ψυχωφελὴ πληρώσαντες Τεσσαρακοστήν* (τὸ μικρὸν) δις, τὸ μαρτυρικὸν *Μάρτυρες Κυρίου, ἱκετεύσατε τὸν Θεὸν ἡμῶν ἀπαξ* καὶ τὰ ε' ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου Λαζάρου *Κύριε, Λαζάρου θέλων τάφον ἰδεῖν*.¹²²⁹ Δόξα, *Ἐπιστάς τῷ μνήματι Λαζάρου. Καὶ νῦν, Τὴν ψυχωφελὴ πληρώσαντες Τεσσαρακοστήν* (τὸ μέγα). Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκειμένα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθῆτω καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. Ἀπόλυσις: Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*.

[Ἐὰν δὲν τελεσθῆ Προηγιασμένη,¹²³⁰ ἢ μὲν ἀκολουθία τῶν Μακαρισμῶν ὀλοκληροῦται ὡς ὠρίσθη τῆ Παρασκευῆ τῆς Α' ἑβδομάδος (§ 1717), ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ ἰδιόμελα *Κύριε, Λαζάρου θέλων τάφον ἰδεῖν* εἰς σ'. Δόξα, καὶ νῦν, *Ἐπιστάς τῷ μνήματι Λαζάρου*. Εὐθὺς τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκειμένα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ τὸ *Καταξίωσον, Κύριε*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Τὴν ψυχωφελὴ πληρώσαντες Τεσσαρακοστήν* (τὸ μικρὸν) δις, τὸ μαρτυρικὸν *Μάρτυρες Κυρίου, ἱκετεύσατε τὸν Θεὸν ἡμῶν ἀπαξ*. Δόξα, καὶ νῦν, *Τὴν ψυχωφελὴ πληρώσαντες Τεσσαρακοστήν* (τὸ μέγα). Ἀπολυτίκιον: *Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν ἐκ γ'*. Ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν].

1768. Τῆ αὐτῆς ἡμέρας ἐσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον, μετὰ δὲ τὸ Ἄξιόν ἐστὶν ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης *Ἰδὴν ἐπινίκιον* μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς *Ἐποίησε κράτος*. Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον *Ἡ πάντων χαρά, τὸ Κύριε ἐλέησον μ'*, *Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου (§ 1711). Πρὸ τοῦ *Δι' εὐχῶν* τὸ *Πάντων προστατεύεις, ἀγαθὴ*.

Τῷ ΣΑΒΒΑΤῳ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ

1769. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον *Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν ἐκ γ'*. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας, ἦτοι τὰ καθίσματα ἰσ' καὶ ιζ']. Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὸ κάθισμα *Κατοικτίρας τῆς Μάρθας* δις· μετὰ τὴν β' τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια καὶ τὸ κάθισμα *Ἡ πηγὴ τῆς σοφίας* δις.¹²³¹ Τὸ Ἄνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Οἱ κανόνες ἑκατέρωθεν μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ ἐν τῷ Τριωδίῳ καθίσματα. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ

1229. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν τὰ δύο πρότα ἰδιόμελα τοῦ Λαζάρου δευτεροῦνται πρὸς συμπλήρωσιν ἰ' στίχων.

1230. Τὴν τάξιν τῆς περιτώσεως ταύτης διευκλώσαμεν κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, μὴ ὑπαρχούσης ἐν οὐδενί Τυπικῷ σχετικῆς διατάξεως.

1231. Τὸ ΠΙ (σ. 278) προβλέπει διὰ τοὺς πανηγυρίζοντας ναοὺς προκειμένον Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην, *Εὐαγγελίον ἔλεπεν ὁ Κύριος: ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα, καὶ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν Δόξα, Ταῖς τοῦ ἱεράρχου. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου καὶ ἰδιόμελον Κύριε, ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ τετραήμερου (ἐκ τῶν ἐσπερίων).*

Τριωδίου. Καταβασία: 'Υγρὰν διοδεύσας. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων μετὰ τοῦ στίχου καὶ ἡ καταβασία Κυρίως Θεοτόκου. Τὸ 'Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐκ γ' ¹²²² εἶτα τὰ ἐξαποστειλάρια: Λόγῳ σου, Λόγε τοῦ Θεοῦ δις καὶ Διὰ Λαζάρου σε Χριστὸς ἅπαξ. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἡ' ἰδιόμελα 'Ἀνάστασις καὶ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων κατὰ σειρὰν. Δόξα, Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία.

1770. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικά καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ β' ¹²²³ ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν εἰς τὸ β' καὶ τοῦ ἀπολυτικίου Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν εἰς τὸ γ'. Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν. Τὸ ἀπολυτικίον Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ἡ πάντων χαρὰ. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστόν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰμὸς Τὴν ἀγνὴν ἐνόδωξας τιμήσωμεν. Κοινωνικόν· Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον (Ψαλμ. ἡ' 3). Ἀλληλουία. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν.

1771. ΣΗΜ. Ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ οὐδὲν ἐκ τῆς Παρακλητικῆς ἢ τοῦ Μηναίου ψάλλεται, ἀλλὰ μόνῃ ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου, ἐκτός ἐάν τύχῃ ἔν τι τῶν ἡμερῶν τούτων ἡ ἐορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Μνήμαι ἁγίων τινῶν ἐπισήμως ἐορταζομένων μετατίθενται εἰς τὴν Διακαινήσιμον ἐβδομάδα (βλ. πίνακα ἐν τέλει τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ παρόντος (§ 1261)).

Κατὰ τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω διάστημα δὲν τελοῦνται μνημόσυνα μετὰ κολλύβων δυνατὸν ὅμως νὰ τελεσθῇ ἄπλοῦν τρισάγιον ἄνευ παραθέσεως κολλύβων.

ΤΗ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΩΝ ΒΑΙΩΝ

1772. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐπέκραξα ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ Σήμερον ἢ χάρις εἰς σ' ¹²²⁴ Δόξα, καὶ νῦν, Σήμερον ἢ χάρις. Εἰσόδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἐορτῆς. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ γ' ἰδιόμελα Χαῖρε καὶ εὐφραίνου, πόλις Σιών μετὰ στίχων:

Εἰς τὸ β'. Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον. (Ψαλμ. ἡ' 3)

Εἰς τὸ γ'. Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστόν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῆ. (Ψαλμ. ἡ' 2)

Δόξα, καὶ νῦν, Σήμερον ἢ χάρις. Ἀπολυτικά· Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν δις· Συνταφέντες σοὶ διὰ τοῦ βαπτίσματος ἅπαξ. Ἀπόλυσις· Ὁ ἐπὶ πῶλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

1773. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ τῆς ἐορτῆς· εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον Συνταφέντες σοὶ, ἢ δέησις καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1232. Ἡ ὑπὸ τῶν ΤΜΕ (§ 61, σ. 352) καὶ ΤΞ (σ. 413) ὀριζομένη παράλειψις τοῦ στίχου Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπ' οὐδενὸς ἄλλου Τυπικοῦ μαρτυρεῖται. Τουναντίον τὸ ΤΚ (σ. 179) ὀρίζει ρητῶς καὶ τὸ Ὑψοῦτε Κύριον, τὸ δὲ ΤΜ (σ. 368) προβλέπει τὴν δυνατότητα ψαλμωδίας ἢ παραλείψεως αὐτοῦ (βλ. καὶ Γ. Ρῆγα ΖΤ σ. 59-60).

1233. Ἐπειδὴ οἱ κανόνες εἰς τὴν στ' ᾠδὴν ἔχουν ἕκαστος ἀνά δύο μόνον τροπάρια, εἶναι δυνατὸν πρὸς ἀποφυγὴν διπλάσιασμοῦ τῶν τροπαρίων τοῦ β' κανόνος νὰ ψαλοῦν καὶ τὰ τοῦ α'.

1234. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν τὰ στιχηρὰ ψάλλονται εἰς ε', τὸ δὲ δοξασιτικὸν Σήμερον ἢ χάρις δευτεροῦται τόσον εἰς τὰ ἐσπέρια, ὅσον καὶ εἰς τὰ ἀπόστιχα.

1774. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Τὰ καθήματα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον Ἐκ στόματος νηπίων, τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ δὲν λέγεται,¹²³⁵ ἀλλ' εὐθύς ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.¹²³⁶ Δόξα, Σήμερον ὁ Χριστὸς εἰσέρχεται ἐν πόλει τῆ ἀγία.¹²³⁷ Καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ὁ στίχος Ἐλέησόν με, ὁ Θεός... καὶ τὸ ἰδιόμελον Σήμερον ἡ χάρις. Ὁ κανὼν εἰς στ' μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.¹²³⁸ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ Μετὰ κλάδων ὑμνήσαντες πρότερον. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριῳδίου. Καταβασίαι Ὁφθησαν αἱ πηγαί. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ κανόνος. Ἐξαποστειλάριον δὲν ψάλλεται, ἀλλὰ μόνον τὸ Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐκ γ' ¹²³⁹ καὶ εὐθύς ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχὴ τῶν βαίων. Εἶτα τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὰ στιχηρὰ Ὁ πλεῖστος ὄχλος Κύριε εἰς δ' ψαλλομένων δὲ αὐτῶν διανέμει ὁ ἱερεὺς τὰ βαῖα εἰς τὸν λαόν. Δόξα, καὶ νῦν, Πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον Συνταφέντες σοι διὰ τοῦ βαπτίσματος.

1775. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ παρόντα ἀντίφωνα.

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β'. (Ψαλμὸς ριδ')

Στίχ. α'. Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακουσεται Κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου. (ριδ' 1)
Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Περιέσχον με ὠδίνες θανάτου, κίνδυνοι ἄδου εὔροσάν με. (ριδ' 3)
Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Θλίψιν καὶ ὀδύνην εὔρον, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπεκαλεσάμην. (ριδ' 3-4)
Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Ἐνάρεστίσω ἐνώπιον Κυρίου ἐν χώρᾳ ζώντων. (ριδ' 9)
Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'. (Ψαλμὸς ριε')

Στίχ. α'. Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα· ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα. (ριε' 1)
Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πάλου ὄνου καθεσθεῖς...

Στίχ. β'. Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκέ μοι; (ριε' 3)
Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

1235. Τὸ ΤΑ (σ. 11) ὀρίζει εἰδικὸν ὕμνον ἀντὶ τοῦ Ἀνάστασιν Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον παραθέτομεν κατωτέρω ἐν § 1776.

1236. Κατὰ τὴν ὄρχαιάν τάξιν εὐθύς μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται ἡ εὐχὴ τῶν βαίων, ψαλλομένου δὲ ἀκολούθως τοῦ ν' ψαλμοῦ γίνεται ὁ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἡ διανομὴ τῶν βαίων (ΤΑΣ κεφ. λξ', ΤΔ σ. 472, ΤΠ σ. 279, ΤΞ σ. 415, ΤΜ σ. 369). Ἐν ταῖς ἐνορίας ὁμοῦ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου δὲν γίνεται, καὶ ἡ μὲν εὐχὴ ἀναγινώσκεται μετὰ τὸ Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ δὲ διανομὴ τῶν βαίων γίνεται κατὰ τὴν ψαλμῳδικὴν τῶν αἰνων.

1237. Ἐσφαλμένοις εἰς τὰ ἐντυπα Τριῳδία γράφεται «ἐν πόλει Βηθανίᾳ». Ὁ Χριστὸς δὲν εἰσηλθεν ἐν πόλει καθήμενος εἰς τὴν Βηθανίαν, ἀλλ' εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ.

1238. Βλ. σημ. 75.

1239. Τὸ ΤΑ (σ. 14) περιέχει εἰδικὰ ἐξαποστειλάρια διὰ τὴν ἑορτὴν, τὰ ὅποια εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλοῦν μετὰ τὸ Ἅγιος Κύριος. (βλ. αὐτὰ ἐν § 1776).

Στίχ. γ'. Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι και τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι. (ριε' 4)
Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Στίχ. δ'. Τὰς εὐχὰς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω ἐναντίον παντός τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. (ριε' 5)
Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Δόξα, και νῦν.

Ὁ μονογενῆς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος α'. (Ψαλμός ριζ')

Στίχ. α'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἶῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. (ριζ' 1)
Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...

Στίχ. β'. Εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἶῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. (ριζ' 4)

Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...

Στίχ. γ'. Συστήσασθε ἑορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. (ριζ' 27)

Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...

Εἰσοδικόν.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Θεὸς Κύριος και ἐπέφανεν ἡμῖν. (ριζ' 26-27). Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πάλου ὄνου καθεσθεις, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλοῦια.

Τὰ ἀπολυτικά Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν και Συνταφέντες σοι. Δόξα, και νῦν τὸ κοντάκιον Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ὁ Ἀπόστολος και τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς και καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμός τῆς θ' ᾠδῆς Θεὸς Κύριος και ἐπέφανεν ἡμῖν. Κοινωνικόν· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου (Ψαλμ. ριζ' 26). Ἀλληλοῦια. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν.

1776. Ὕμνοι ἐκ τοῦ Τυπικοῦ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως.¹²⁴⁰

Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου ἀντὶ τοῦ Ἀνάστασιν Χριστοῦ τὸ παρόν.

Τὴν τῶν βαίῶν ἀγίαν ἑορτὴν θεασάμενοι * προσκυνήσωμεν ἅγιον Κύριον, * Ἰησοῦν τὸν μόνον ἀναμάρτητον. * Τὸ μετριοπαθές σου, Χριστέ, προσκυνούμεν * και τὰ προοίμια τῆς σῆς ἀναστάσεως * ὑμνοῦμεν και δοξάζομεν· * ἡ τοῦ Λαζάρου γὰρ τετραήμερος ἔγερσις * τὴν τριήμερόν σου ἀνάστασιν προετίπωσε. * Δεῦτε πάντες πιστοὶ προσκυνήσωμεν * τὴν τοῦ Χριστοῦ συγκατάβασιν· * ἰδοὺ γὰρ ἦλθε δι' αὐτῆς * χαρὰ ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ. * Διὰ παντός εὐλογοῦντες τὸν Κύριον * ὑμνοῦμεν τὰ παθήματα αὐτοῦ· * σταυρόν γὰρ ὑπομείνας * θανάτῳ θάνατον ὤλεσεν.

Ἐξαποστειλάριον. (Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν).

Ἐπὶ περὺν γαν Κύριος * τῶν ἀνέμων ὁ βαινῶν, * ἐπ' ὧμων τε καθημένος * Χερουβὶμ ἐν ὑψίστοις, * νῦν ἐποχοῦμενος πάλῳ * ἔρχεται ἐπιβῆναι * πρὸς πάθος τὸ ἔκουσιον. * προφητῶν τὰς προρρησεις * ἀποπληρῶν * και νηπίων αἰνεσις και ἀγγέλων * ἀπαύτως προσδεχόμενος * ὡς Θεὸς και δεσπότης.

1240. ΤΑ σ. 11 και 14.

Θεοτοκίον ὁμοιον.

Ὁ οὐρανόν, πανάχραντε, * ὡσεὶ δέρριν ἐκτείνας * ἐξ ἀχράντων λαγόνων σου * προελθὼν ἀπορητήως * τοῖς κάτω συναναστρέφει, * τοὺς βροτούς ἐκ τῆς πλάνης * ἑσταμένος ὡς εὐσπλαγχνός * ὃν διωσὶ ἀπαύστως * λύσιν ἡμῖν * δωρηθῆναι τῶν πολλῶν ἐγκλημάτων * ὡς παρησιασὶν ἔχουσα * πρὸς τὸν πάντων δεσπότην.

Τῆ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ ΕΣΠΕΡΑΣ

1777. Τῆ αὐτῆ Κυριακῆ ἐσπέρας μετὰ τὸν προοιμακὸν εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν τὰ ἰδιόμελα Χαῖρε καὶ εὐφραίνου, πόλις Σιών εἰς στ' . Δόξα, Χαῖρε καὶ εὐφραίνου. Καὶ νῦν, Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχούμενος*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, καὶ τὸ προκείμενον *Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ γ' ἰδιόμελα *Ἐκ βαΐων καὶ κλάδων*¹²⁴¹ μετὰ τῶν στίχων:

Εἰς τὸ β' . *Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ*. (Ψαλμ. 7ε' 1)

Εἰς τὸ γ' . *Εἶδονσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν*. (Ψαλμ. 7ζ' 3)

*Δόξα, Ἐκ βαΐων καὶ κλάδων. Καὶ νῦν, Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν. Τὸ Νῦν ἀπολύεις καὶ εὐθύς ψάλλομεν τὸ τριώδιον τοῦ Ἀποδείπνου Ἰωσήφ τὴν σωφροσύνην μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.*¹²⁴² Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν ὁ εἰρμὸς *Ἀλλότριον τῶν μητέρων ἢ παρθενία*, τὸ τρισάγιον, τὰ τροπάρια *Θεοτόκε Παρθένη* κτλ. ὡς καὶ κατὰ τὰς προλαβούσας Κυριακάς (βλ. § 1692). Ἀπόλυσις: *Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...* Εἰς τὴν συγχώρησιν τὸ *Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον, Χριστέ, καὶ τέλος τὸ Δι' εὐχῶν*.

Τῆ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛῆ ΔΕΥΤΕΡΑ¹²⁴³

1778. Ἐν τῷ Ὁρθρω μετὰ τὸ *Εὐλόγητός ὁ Θεὸς λέγεται τὸ Βασιλεῦ οὐράνιε*, τὸ τρισάγιον, τὸ *Κύριε ἐλέησον ἱβ'*, *Δόξα, καὶ νῦν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ οἱ ψαλμοὶ Ἐπακούσαι σου Κύριος* κτλ. Τούτων ἀναγιγνωσκομένων ὁ ἱερεὺς θυμῶ διὰ κατζίου, προπορευομένου λαμπαδοῦχου. Εἶτα πάλιν τὸ τρισάγιον, τὰ τροπάρια *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου* κτλ. ἢ δέησις καὶ ὁ ἐξάψαλμος. Μετὰ τὰ εἰρηνικὰ ψάλλεται τὸ *Ἀλληλούια* εἰς ἦχον πλ. δ' μετὰ τῶν στίχων *Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου* κτλ. (§ 72) καὶ τὸ τροπάριον *Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐκ γ'*.¹²⁴⁴ [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις *Ὅτι σὸν τὸ*

1241. Εἰς τὸ ἰδιόμελον τοῦτο μετὰ τὴν φράσιν «καὶ τοῦτον ὑπὲρ ἡμῶν πάθος ὑφιστάμενον κατοπεύσωμεν ἐκούσιον» δεόν να προσεθεῖ ἡ ἐκπεσοῦσα τοιαυτὴ «καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον παρεχόμενον παγκόσμιον», ὑπάρχουσα εἰς χειρόγραφα Τριώδια.

1242. Τὸ τριώδιον κανονικῶς ψάλλεται εἰς τὸ Ἀποδείπνον. Ἐν ταῖς ἐνορίας ὅμως, μὴ τελουμένου Ἀποδείπνου κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην, τὸ τριώδιον ψάλλεται ἐν τῷ Ἐσπερινῷ.

1243. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν σήμερον ἐν ταῖς ἐνορίαις συνήθειαν καθ' ὅλην τὴν Μ. Ἑβδομάδα ὁ Ὁρθρος ἐκάστης ἡμέρας τελεῖται τὴν ἐσπέραν τῆς προηγουμένης, τὴν δὲ προῖαν τελοῦνται αἱ Ὁραὶ καὶ ὁ Ἐσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας (τελείας ἢ Προηγουμένης). Ἡ συνήθεια αὕτη, καίτοι δὲν ἀναποκρίνεται εἰς τὴν ἀκριβείαν, ἐπεβλήθη ἐκ πρακτικῶν λόγων. Τὸ ἀπόγευμα τῶν τριῶν πρώτων ἡμερῶν τελεῖται καὶ τὸ Ἀπόδειπνον.

1244. Εἰθίωςται γενικῶς σήμερον, ὅπως κατὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ α' *Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος* ὁ ἱερεὺς ἐξάγει ἐκ τοῦ Ἱεροῦ τὴν εἰκόνα τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ, προηγουμένων λαμπαδῶν καὶ θυμιατοῦ, καὶ λιτανεύσας αὐτὴν ἐν τῷ τοῦ ναοῦ ἀποθέτῃ αὐτὴν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου αὕτη παραμένει πρὸς προσκύνησιν μέχρι τῆς Μ. Τετάρτης. Κατὰ τὸ ΤΜ (σ. 371) ἡ ἐξοδος αὐτῆς τῆς εἰκόνης γίνεται εἰς τὴν ἐναρξίν τοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς, κατὰ

κράτος. Καί ψάλλονται τὰ γ' καθίσματα ἐκ β' ¹²⁴⁵ καὶ εὐθύς τὸ Εὐαγγέλιον. Εἶτα ὁ ν' ψαλλ-
 μὸς χῦμα καὶ εὐθύς ψάλλεται τὸ τριώδιον εἰς στ' μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.* ¹²⁴⁶ Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς καταβασία ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Μετὰ τὴν α' ᾠδὴν μικρὰ συνα-
 πτὴ καὶ ἐκφώνησις *Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης.* Τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξά-
 ριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Ἀκολουθῶς ἡ ἠ' καὶ ἡ θ' ᾠδῆ. Τὸ ἐξαποστειλάριον
Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω ἐκ γ'. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἰδιόμελα *Ἐρχόμενος ὁ Κύριος καὶ Φθά-
 σαντες πιστοὶ εἰς δ'.* *Δόξα, καὶ νῦν, Κύριε, ἐρχόμενος πρὸς τὸ πάθος.* ¹²⁴⁷ Ἡ δοξολογία χῦμα,
 αἱ δεήσεις καὶ ἡ κεφαλοκλισία καὶ ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα *Κύριε, πρὸς τὸ μυστήριον τὸ
 ἀπόρητον μετὰ τῶν στίχων Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωῒ τοῦ ἐλέους σου κτλ.,* ἀρχομένου τοῦ α'
 χοροῦ. *Δόξα, καὶ νῦν, Δευτέραν Εὐαν.* Τὸ Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, τὸ τρισάγιον, τὸ
 κοντάκιον *Ὁ Ἰακώβ ᾠδύρετο,* ¹²⁴⁸ *τὸ Κύριε ἐλέησον μ'.* *Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν
 ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ ὢν εὐλογητός.* Τὸ Ἐπουράνιε βασιλεῦ, αἱ
 τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ καὶ ἀπόλυσις *Ἐρχόμενος ὁ
 Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...* ἥτις
 λέγεται μέχρι τῆς Προηγιασμένης τῆς Μ. Τετάρτης.

1779. Αἱ Ὑραὶ ¹²⁴⁹ ἀναγινωσκονται λιταὶ μετὰ τοῦ τροπαρίου *Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος καὶ τοῦ
 κοντακίου Ὁ Ἰακώβ ᾠδύρετο,* τὸ ὅποιον λέγεται καὶ εἰς τοὺς Μακαρισμούς. Μετὰ δὲ τὴν
 εὐχὴν *Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος γίνεται ἀπόλυσις καὶ ἄρχεται ὁ Ἐσπερινός.*

1780. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὰ *Πρὸς Κύριον* εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκρα-
 ξα* ψάλλομεν τὰ ἰδιόμελα τῶν αἰνῶν καὶ τῶν ἀποστίχων τοῦ Ὁρθρου κατὰ σειρὰν εἰς στ'. ¹²⁵⁰
Δόξα, καὶ νῦν, Δευτέραν Εὐαν. Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς ἰλαρόν,* τὰ προκειμέ-
 να καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ *Κατευθυνθήτω,* τὸ Εὐαγγέλιον καὶ καθέξις ἡ Λει-
 τουργία τῶν Προηγιασμένων.

δὲ τὸ ΤΔ (σ. 473) μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ἐσπερινοῦ ἄνευ πομπῆς τινος. Ὁ αἰοίδιμος Γ. Ρήγας (Ζ.Τ. σ. 109)
 προτείνει νὰ γίνεται ἡ εἴσοδος εἰς τὸν Ἐσπερινὸν ψαλλομένου τοῦ α' ἰδιομέλου τῶν ἀποστίχων *Ἐκ βαίτων καὶ
 κλάδων* ἢ τοῦ τροπαρίου τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ τριωδίου *Ἐπόδεξαι, Ἰουδαία, τὸν βασιλεῖα.* Μολοντοὶ αἱ λύσεις αὐταὶ
 φαίνονται ὀρθότεραι, ἐν τούτοις φρονουῦμεν ὅτι ἡ ἐπικρατοῦσα συνήθεια εἶναι σκοπιμωτέρα καὶ διὰ τὸ ἐπο-
 πτικὸν καὶ ἐντυπωσιακὸν αὐτῆς καὶ διότι μεγαλύτερος ἀριθμὸς Χριστιανῶν παρακολουθεῖ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ
 Ὁρθρου παρὰ τὴν τοῦ Ἐσπερινοῦ.

1245. Συνήθως ψάλλονται τὰ δύο πρῶτα ἀπαξ καὶ μόνον τὸ γ' δευτεροῦται. Τοῦτο ὀρίζεται τὸ πρῶτον ὑπὸ
 τοῦ ΤΜΕ (§ 67, σ. 354), ἐνῶ τὸ ΤΚ (σ. 181) ὀρίζει αὐτὰ κανονικῶς ἐκ δευτέρου.

1246. Χάρην συντομίας τὸ τριώδιον ψάλλεται ἐνίοτε εἰς δ'. Ὅταν γίνεται τοῦτο, σκοπῖμον εἶναι νὰ μὴ διπλα-
 σιάζεται ὁ εἰρμὸς, ἀλλὰ τὸ α' μετ' αὐτὸν τροπάριον, ὥστε νὰ μὴ λέγεται εὐθύς μετὰ τὸν εἰρμὸν τὸ *Δόξα Πατρί.*

1247. Τὸ ἰδιόμελον τοῦτο καὶ τὰ δύο πρῶτα τῶν ἀποστίχων συνδέονται στενότερα πρὸς ἄλληλα, ἀποτε-
 λούντα ὁμάδα ἰδιομέλων τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ Κοσμᾶ τοῦ μελωδοῦ, ἀναφερομένων εἰς τὸ αὐτὸ θέμα. τὰς προ-
 ρήσεις τοῦ Κυρίου περὶ τοῦ πάθους καὶ τὸ αἴτημα τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου (Ματθ. κ' 20-28 καὶ Μάρκ. ι' 35-45).
 Ἡ τοποθέτησις αὐτῶν ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ εἶναι ἀνεπιτυχής. Ὁρθότερον τὸ ΤΑ (σ. 44) τοποθετεῖ καὶ τὰ τρία ὁμοῦ
 ὡς ἐσπέρα σιχηρὰ τῆς Μ. Δευτέρας ἐσπέρας. Διὰ τοῦτο φρονουῦμεν ὅτι ἐνδείκνυται ἐλαφρὰ τροποποίησις τῆς
 κρατοῦσης τάξεως, ἥτοι ὡς δοξαστικὸν μὲν τῶν αἰνῶν νὰ ψάλλεται τὸ ἰδιόμελον *Τῆς ξηρανθείσης σικκῆς,* ὡς
 ἀπόστιχα δὲ τὰ τρία ρηθέντα ἰδιόμελα κατὰ σειρὰν, ἐξασφαλίζομένης οὕτω καὶ ἐνόητος ἦχον εἰς τὰ ἀπόστιχα.

1248. Ἡ ἀκριβὴς τάξις ἀπατεῖ τὸ *Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες τῆς δόξης σου.* Ἄντ' αὐτοῦ ὁμοῦ ἔχει ἐπικρατήσει
 κατὰ τὰς τρεῖς πρῶτας ἡμέρας τῆς Μ. Ἐβδομάδος νὰ λέγεται τὸ κοντάκιον ἐκάστης.

1249. Ἐφ' ὅσον, ὡς εἵπομεν (σημ. 1243), ὁ Ὁρθρος ψάλλεται ἄφ' ἐσπέρας, αἱ Ὑραὶ ἄρχονται διὰ τοῦ
Εὐλογητός ὁ Θεός. Βασίλει ὀυράνιε, τοῦ τρισανίου καὶ τοῦ *Δεῖτε προσκυνήσομεν.* Ἐάν ὁμως ὁ Ὁρθρος ψαλλῆ
 τὴν πρωῒαν, μετὰ τὰς τρεῖς μεγάλας μετανόιας ἄνευ ἀπολύσεως ἄρχεται ἡ Α' Ὑρα ὑπὸ τοῦ *Δεῖτε προσκυνή-
 σομεν.*

1250. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν εἰς ι', δευτερουμένων τῶν τεσσάρων πρῶτων στιχηρῶν.

[Ἐάν δὲν τελεσθῇ Προηγιασμένη,¹²⁵¹ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ γ' ἰδιόμελα *Κύριε, ἐρχόμενος πρὸς τὸ πάθος. Κύριε, πρὸς τὸ μυστήριον τὸ ἀπόρητον* καὶ *Κύριε, τὰ τελεώτατα φρονεῖν*¹²⁵² εἰς σ'. *Δόξα, καὶ νῦν. Τῆς ξηρανθείσης σκῆς*. Εἰσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ εὐθύς τὸ Εὐαγγέλιον. Ἡ ἕκτενης κτλ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Ἐρχόμενος ὁ Κύριος* δις καὶ τὸ *Φθάσαντες πιστοὶ ἅπαξ μετὰ τῶν στίχων Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου* κτλ. *Δόξα, καὶ νῦν. Δευτέραν Εὐαν. Ἀπολυτίκια: Θεοτόκε Παρθένε* κτλ. *χῦμα*.¹²⁵³ Τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἐσπερινοῦ ὡς ἐν § 1705].

1781. Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται τὸ τριῶδιον τῆς ἡμέρας μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ*. Εἰς τὸ τέλος ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς *Τὸν προδηλωθέντα ἐν ὄρει*. Τὸ τρισάγιον, τὸ *Κύριε τῶν δυνάμεων* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἀποδείπνου. Εἰς τὴν συγχώρησιν τὸ σταυροθεοτοκίον *Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον*.¹²⁵⁴

[Εὐαγγέλιον τῆς Παννυχίδος: Ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον (ια' 11-26). *Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα*. Τέλος: *Οὐδὲ ὁ Πατὴρ ἡμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν*].

Τῆ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛῆ ΤΡΙΤῆ

1782. Αἱ ἀκολουθίαι ἅσασαι τελοῦνται ἀπαρallάκτως κατὰ τὴν τάξιν τῆς Μ. Δευτέρας (βλ. §§ 1778-1780). Ἄλλ' ἐν τῷ Ὁρθρῷ, ἐπειδὴ ὁ κανὼν εἶναι διῶδιος, μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν εὐθύς ἢ αἰτησις, τὸ κοντάκιον κτλ. Ἐν ταῖς Ὁραῖς τροπάριον *Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος* καὶ κοντάκιον *Τὴν ὄραν, ψυχὴ, τοῦ τέλους ἐνόησασα*. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ ἰδιόμελα τῶν αἰῶνων καὶ τῶν ἀποστίχων εἰς σ'. *Δόξα, καὶ νῦν. Ἰδοὺ σοι τὸ τάλαντον*. Ἐν δὲ τῷ Ἀποδείπνῳ ἄρχεται τοῦ τριῶδιου ὁ α' χορός.

[Ἐάν δὲν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ γ' ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων *Δεῦτε, πιστοὶ, ἐπεργασάμεθα. Ὅταν ἔλθῃς ἐν δόξῃ* καὶ *Ὁ Νυμφίος ὁ κάλλι ὠραῖος* εἰς σ'.¹²⁵⁵ *Δόξα, καὶ νῦν. Τοῦ κρῦψαντος τὸ τάλαντον*. Εἰσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ εὐθύς τὸ Εὐαγγέλιον. Ἡ ἕκτενης κτλ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου* δις καὶ τὸ *Ὁ τῆ ψυχῆς ῥαθυμία νυστάξας ἅπαξ μετὰ τῶν στίχων Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου* κτλ. *Δόξα, καὶ νῦν. Ἰδοὺ σοι τὸ τάλαντον*. Ἀπολυτίκια: *Θεοτόκε Παρθένε* κτλ. *χῦμα*. Τὸ *Κύριε ἐλέησον μ'* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἐσπερινοῦ ὡς ἐν § 1705].

[Εὐαγγέλιον τῆς Παννυχίδος:¹²⁵⁶ Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν (ιβ' 35-59). Εἶπεν ὁ Κύριος: *Ἔστωσαν αἱ ὀσφύς ὑμῶν περιεζωσμένοι*. Τέλος: *Ἔως οὗ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτόν ἀποδοῦς*.]

1251. Περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης ποιοῦνται λόγον τὰ ΤΚω (σ. 193-194), ΤΠ (σ. 281) καὶ ΤΞ (σ. 420).

1252. Ἐτάξαμεν ὁμοῦ τὰ τρία ταῦτα ἰδιόμελα διὰ τὸ ὁμόηχον καὶ τὴν ἐνότητά θεματος (βλ. καὶ σημ. 1247). Τὸ αὐτὸ ἐπράξαμεν καὶ διὰ τὴν ἀντίστοιχον περιπτώσιν τῆς Μ. Τρίτης.

1253. Βλ. ΤΜΕ § 17, σημ. 5, σ. 324 καὶ ἐν τῷ Τριῶδιῳ σημειώσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς τῶν Βαίων.

1254. Τὸ ΤΑ προβλέπει διὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας τὴν τέλεσιν τῆς ζοματικῆς Παννυχίδος, ἀντιστοιχοῦσης πρὸς τὸ Ἀπόδειπνον, ὁρίζει δὲ διὰ τὴν Παννυχίδα ἐκάστης ἡμέρας Εὐαγγέλιον. Τὰ Εὐαγγέλια ταῦτα εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγινώσκωνται εἰς τὸ τέλος τῶν Ἀποδείπνων, ὅπως καὶ τὰ τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν (βλ. § 1710). Διὰ τοῦτο ἐσημειώσαμεν αὐτὰ εἰς τὰς οἰκείας §§ ἐντὸς ἀγκυλῶν.

1255. Βλ. σημ. 1252.

1256. Βλ. σημ. 1254.

ΤΗ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

1783. Αί ἀκολουθίαι τοῦ Ὁρθρου, τῶν Ὁρῶν καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ μετὰ τῆς Προηγιασμένης τελοῦνται ἀπαρλλάκτως κατὰ τὴν διάταξιν τῆς Μ. Δευτέρας (βλ. §§ 1778-1780).¹²⁵⁷ Ἐν ταῖς Ὁραῖς τροπάριον Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος καὶ κοντάκιον Ὑπὲρ τὴν πόρνην, ἀγαθὴ, ἀνομήσας. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ ἰ' ἰδιόμελα τῶν αἰῶν καὶ τῶν ἀποστίχων κατὰ σειράν. Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις.

[Ἐὰν δὲν τελεσθῇ Προηγιασμένη, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν εἰς στίχους στ' τὰ ἰδιόμελα τῶν αἰῶν Σὲ τὸν τῆς Παρθένου υἱὸν καὶ τὰ δοξαστικά Ἡ ἁμαρτωλὸν ἔδραμε πρὸς τὸ μύρον καὶ Ἡ βεβυθισμένη τῇ ἁμαρτίᾳ ὡς στιχηρά. Δόξα, καὶ νῦν. Ἡ ἀπεγνωσμένη διὰ τὸν βίον. Εἰσοδος μετὰ τοῦ Ἐυαγγελίου, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὰ προκειμένα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας καὶ εὐθύς τὸ Εὐαγγέλιον. Ἡ ἐκτενής κτλ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα Σήμερον ὁ Χριστὸς παραγίνεται. Ἥπλωσεν ἡ πόρνη τὰς τρίχας· καὶ Προσηλθε γυνὴ δυσώδης μετὰ τῶν στίχων Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου κτλ. Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις. Ἀπολυτικά: Θεοτόκε Παρθένε κτλ. χῦμα. Τὸ Κύριε ἐλέησον μ' καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ ὡς ἐν § 1705].

1784. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ἀναγιγώσκεται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον. Μετὰ τὸ Ἄξιόν ἐστιν ψάλλεται τὸ τροπῆδιον Ἀνώγειν ἐστρωμένον μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ. Εἰς τὸ τέλος τῆς θ' ὥδης ὁ εἰρηδὸς Ἀσπόρου συλλήψεως. Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον Τὸν ἄρτον λαβὼν εἰς χεῖρας ὁ προδότης,¹²⁵⁸ τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου. Εἰς τὴν συγχώρησιν τὸ σταυροθετοκίον Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον, Χριστέ.

[Εὐαγγέλιον τῆς Παννυχίδος.¹²⁵⁹ Ἐκ τοῦ κατὰ Μᾶρκον (ιδ' 1-12). Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦν τὸ Πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα. Τέλος: Καὶ ἐξήτει, πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῶ.]

Μετὰ τὸ Ἀπόδειπνον εἰθίσται νὰ τεληταῖ τὸ μυστήριον τοῦ Εὐχελαιίου.¹²⁶⁰

ΤΗ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ

1785. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ¹²⁶¹ μετὰ τὸν ἐξάψαλμον καὶ τὰ εἰρηνικά ψάλλεται τὸ Ἀλληλοῦα εἰς ἕκτον πλ. δ' μετὰ τῶν στίχων Ἐκ νεκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου κτλ. (§ 72) καὶ μετ' αὐτὸ τὸ

1257. Τὸ εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν αἰῶν ψαλλόμενον ἰδιόμελον Ἡ βεβυθισμένη τῇ ἁμαρτίᾳ εἶναι ἑλλιπὲς εἰς πάσας τὰς ἐκδόσεις τῶν λειτουργικῶν βιβλίων. Διὰ τοῦτο παραθέτομεν αὐτὸ ἐνταῦθα πλῆρες ἐκ τοῦ ΤΑ (σ. 77. Βλ. καὶ Ἄγιαν καὶ Μεγάλην Ἑβδομάδα, ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας 1985, σ. 132).

Ἡ βεβυθισμένη τῇ ἁμαρτίᾳ * εὐρὸ σε λιμένα τῆς σωτηρίας * καὶ μύρον σὺν δάκρυσι * κενοῦσά σοι ἐβόα· * Ἴδε, ὁ ἔχων ἐξουσίαν * συγχωρεῖν ἁμαρτίας· * Ἴδε, ὁ τῶν ἁμαρτανόντων * τὴν μετάνοιαν μένων. * Ἀλλὰ, Δέσποτα, * διάσωσόν με * ἐκ τοῦ κλύδωνος * τῆς ἁμαρτίας μου, δέρομαι, * διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

1258. Τὸ ΤΜΕ (§ 77, σ. 357) ὀρίζει κοντάκιον Ὑπὲρ τὴν πόρνην, ἀγαθὴ, ἀνομήσας. Ἀλλὰ τὸ κοντάκιον τοῦτο εἶναι τῆς Μ. Τετάρτης, τῆς ὁποίας αἱ ἀκολουθίαι ληγουν διὰ τῆς Προηγιασμένης. Εἰς τὸ Ἀπόδειπνον λέγεται πάντοτε τὸ κοντάκιον τῆς ἐπομένης ἡμέρας, ἡ ὁποία ἤδη ἔχει ἀρχίσει ἐκκλησιαστικῶς, ἐν προκειμένῳ δὲ τῆς Μ. Πέμπτης. Τοῦτο ὀρίζει καὶ τὸ ΤΔ (σ. 478), ἐνῶ τὰ λοιπὰ Τυπικά σιωποῦν. (Βλ. καὶ Τάξιν 1983, σ. 150, σημ. 478 καὶ παλαιότερων ἐτῶν).

1259. Βλ. σημ. 1254.

1260. Ἐν ταῖς μοναῖς τοῦ Ἁγίου Ὁρους τὸ Εὐχέλαιον τελεῖται τῇ Μ. Πέμπτῃ πρὸ τῶν Ὁρῶν καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ (ΤΚω σ. 194, ΤΔ σ. 479 καὶ ΤΞ σ. 424). Ὁθεν ὀρθότερον καὶ σκοπιμότερον διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ λαοῦ παρακολούθησιν θά ἦτο νὰ τεληταῖ εἰς τὰς ἐνορίας τὴν ἐσπέραν τῆς Μ. Τετάρτης, ἀφοῦ τελεσθῇ καὶ ὁ Ὁρθρος τῆς Μ. Πέμπτης.

1261. Ἐν ταῖς ἐνορίαις δὲν λέγονται συνήθως σήμερον οἱ βασιλικοὶ ψαλμοὶ (ιθ' καὶ κ'), ὡλλ' ἀρχεται ὁ

τροπάριον "Ότε οί ἔνδοξοι μαθηταί ἐκ γ'. Καί εὐθύς ἀναγινώσκειται ὑπὸ τοῦ ἱερέως τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα· καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν *Τμηθεῖση τριῖται* εἰς σ' μετὰ στίχου Δόξα σοι. ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς καταβασία ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ καθίσματα. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Μετὰ τὴν θ' τὸ ἐξαποστειλάριον *Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω ἐκ γ'.* Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ' ἰδιόμελα *Συντρέχει λοιπὸν. Δόξα, καὶ νῦν.* Ὁν ἐκήρυξεν ἀμὼν Ἡσαΐας. Ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ κεφαλοκλισία. Ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα *Σήμερον τὸ κατὰ τοῦ Χριστοῦ, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, μετὰ στίχων:*

Εἰς τὸ β'. Ὁ ἐσθίων ἄρτους μου ἐμεγάλυνεν ἐπ' ἐμέ πτερισμόν. (Ψαλμ. μ'. 10)

Εἰς τὸ γ'. Ἐξεπορευέτο ἔξω καὶ ἐλάλει ἐπὶ τὸ αὐτό. (Ψαλμ. μ' 7)

Εἰς τὸ δ'. Λόγον παράνομον κατέθεντο κατ' ἐμοῦ. (Ψαλμ. μ' 9)

*Δόξα, καὶ νῦν. Μυσταγωγῶν σου, Κύριε, τοὺς μαθητάς.*¹²⁶² Τὸ Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, τὸ τρισάγιον, τὸ τροπάριον "Ότε οί ἔνδοξοι μαθηταί,¹²⁶³ τὸ τροπάριον τῆς προφητείας "Ὁ θαπισθεῖς ὑπὲρ γένους ἀνθρώπων, τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία καὶ τὸ ἕτερον προκείμενον,¹²⁶⁴ ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις. Ὁ δι' ὑπερβάλλουσιν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπεινῶσιν ὑποδείξας ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ μέχρι σταυροῦ καὶ ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

1786. ΣΗΜ. Ἐν ταῖς ἐνορίας δὲν ἀναγινώσκονται σήμερον αἱ Ὁραι. Ἡ ἀκριβὴς τάξις ὁμῶς ἀπαιτεῖ τὰ ἀναγνωσθῶν αὐταὶ λιταὶ μὲ ἀπολυτικίον "Ότε οί ἔνδοξοι μαθηταί καὶ κοντάκιον *Τὸν ἄρτον λαβών*, μετὰ δὲ τὴν Θ' οἱ Μακαρισμοί, τὰ τροπάρια Χορὸς ὁ ἐπουράνιος κλπ. (ἄνευ τοῦ Πιστεύω καὶ τοῦ Πάτερ ἡμῶν, τὰ ὁποῖα θὰ λεχθῶν ἐν τῇ Λειτουργίᾳ), τὸ Ἄνευ ἀφες, τὸ κοντάκιον *Τὸν ἄρτον λαβών*, τὸ Κύριε ἐλέησον ἰβ', ἡ εὐχὴ Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος, καὶ ἀπόλυσις: Ὁ δι' ὑπερβάλλουσιν ἀγαθότητα (βλ. § 1785).

[Ὁ ὑπ' ἀριθμ. 7 κωδῆς τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης Ἀθηνῶν περιεχει εἰδικὰς Ὁρας διὰ τὴν Μ. Πέμπτην, τὴν Μ. Παρασκευὴν καὶ τὸ Μ. Σάββατον (βλ. Ἱ.Μ.Φουντουλά, Αἱ Μεγάλαι Ὁραι τῆς Μ. Πέμπτης, Μ. Παρασκευῆς καὶ τοῦ Μ. Σαββάτου, Θεσσαλονίκη 1964). Παραθέτομεν ἐναυθα τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα τῶν Ὁρῶν τούτων διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ τελέσουν αὐτάς. Ὁ β' ψαλμὸς τῆς Θ' Ὁρας, ἐκπεσῶν ἐν τῷ χφ., ἀνεπληρώθη ὑφ' ἡμῶν διὰ τοῦ ξθ' ψαλμοῦ, τὸν ὁποῖον τὸ χφ. ὀρίζει εἰς τὰς Ὁρας τῆς Μ. Παρασκευῆς.

ΩΡΑ Α'. Ψαλμοὶ ε', λε' καὶ μ'. Τροπάριον. Ἦχος πλ. δ'. Ὡ πῶς Ἰούδας ὁ ποτε σου μαθητής.

ΩΡΑ Γ'. Ψαλμοὶ νά', νβ' καὶ ν'. Τροπάριον. Ἦχος βαρῦς. Ποιὸς σε τρόπος Ἰούδα.

Ὁρθρος, ὡς συνήθως, ἀπὸ τοῦ τρισαγίου καὶ τοῦ Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου. Τελεῖται δὲ ὁ Ὁρθρος ἀλλαχοῦ μὲν ἀφ' ἐσπέρας, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι τῶν ἡμερῶν τῆς Μ. Ἑβδομάδος, ἀλλαχοῦ δὲ τὴν πρωΐαν τῆς Μ. Πέμπτης καὶ μετ' αὐτὸν ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας τοῦ Μ. Βασιλείου.

1262. Τὸ Τριωδίου καὶ πάντα τὰ Τυπικά ὀρίζουν *Δόξα, Ὁ τρόπος σου δολιότητος γέμει*, (τὸ ὅποιον ἐψάλλη καὶ πρὸ ὀλίγου ὡς ἀπόστιχον). *Καὶ νῦν, Μυσταγωγῶν σου, Κύριε.* Πρὸς ἄποφυγὴν ἀσκοποῦ ἐπαναλήψεως τοῦ αὐτοῦ ἰδιόμελου ὠρίσαμεν ἐν μόνον δοξαστικόν, ὡς συμβαίνει καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἀκολουθίας τῆς Μ. Ἑβδομάδος. Οὕτως ὀρίζει καὶ τὸ ΤΕ (σ. 546). Οἱ βουλόμενοι ὁμῶς δύνανται νὰ τῆρησιν τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν.

1263. Τὸ ΤΜΕ (§ 78, σ. 358) παραλείπει τὸ "Ότε οί ἔνδοξοι μαθηταί, ἀντικαθιστῶν οἰονεῖ αὐτὸ διὰ τοῦ τροπαρίου τῆς προφητείας. Τὰ ΤΔ (σ. 479), ΤΠ (σ. 283), ΤΞ (σ. 424), ΤΜ (σ. 378) καὶ ΤΡ (σ. 808) ὀρίζουν αὐτὸ ὡς ἀπολυτικίον. Ἐξ ἄλλου, ἐὰν τὸ τροπάριον τῆς προφητείας λεχθῆ εἰς τὴν Α' Ὁραν, ὡς ὀρίζει τὸ Τριωδίου, ὁ Ὁρθρος θὰ μείνῃ ἀνευ ἀπολυτικίου, ἐὰν δὲν ψαλλῆ τὸ "Ότε οί ἔνδοξοι μαθηταί. Τὸ ὀρθρὸν λοιπὸν εἶναι νὰ ψαλλῆ πρῶτον τὸ "Ότε οί ἔνδοξοι μαθηταί ὡς ἀπολυτικίον καὶ ἔπειτα νὰ λεχθῆ τὸ τροπάριον τῆς προφητείας, ὅπως γίνεται καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου τοῦ Μ. Σαββάτου.

1264. Ἐπειδὴ ἐν ταῖς ἐνορίας δὲν ἀναγινώσκονται σήμερον αἱ Ὁραι, τὸ τροπάριον καὶ ἡ προφητεία ἀναγινώσκονται εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου. Ἐάν ὁμῶς ἀναγνωσθῶν αἱ Ὁραι, ταῦτα δέον νὰ λεχθῶν εἰς τὴν Α' Ὁραν μετὰ τὸ θεοτοσίον *Τι σε καλέσωμεν, ὦ Κεχαριτωμένη*, ὡς ὀρίζεται ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΩΡΑ ΣΤ'. Ψαλμοί ια', ιγ' και λ'. Τροπάριον. Ἦχος γ'. Ὁ ῥαπισθεὶς ὑπὲρ γένους ἀνθρώπων.
ΩΡΑ Θ'. Ψαλμοί νη', ξθ' και πε'. Τροπάριον. Ἦχος πλ. δ'. Ὅτε οἱ ἐνδοξοὶ μαθηταί.
Κοντάκιον εἰς ὄλας τὰς Ὁρας. Τὸν ἄρτον λαβὼν. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν Ὁρῶν ὡς συνήθως].

1787. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, τοῦ ἱερέως ἐκφωνήσαντος *Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς*, ἀναγινώσκειται ὁ προοιμαϊκὸς ψαλμὸς· εἶτα τὰ εἰρηνικά. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν* τὰ ἰδιόμελα τῶν αἰῶν *Συντρέχει λοιπὸν εἰς σ'* μετὰ τοῦ δοξαστικοῦ *Ὅν ἐκῆρυξεν ἀμὸν Ἡσαΐας* ὡς στιχηροῦ.¹²⁶⁵ *Δόξα, και νῦν. Γέννημα ἐχιδνῶν.* Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὰ προκειμένα και τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας. Εἶτα ἡ συναπτὴ τοῦ τρισαγίου, ὁ τρισάγιος ἕνους, ὁ Ἀπόστολος και τὸ Εὐαγγέλιον και καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Ἀντὶ τοῦ Χερουβικῆ και τοῦ κοινωνικοῦ ψάλλεται τὸ *Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ*, ἡ δὲ εἴσοδος τῶν τιμίων δώρων γίνεται μετὰ τὴν φράσιν *καθάπερ ὁ Ἰούδας*. Τὸ αὐτὸ ψάλλεται και μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν ἀντὶ τοῦ *Εἰδομεν τὸ φῶς*.¹²⁶⁶ Ἀπόλυσις· Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα (βλ. § 1785).¹²⁶⁷

Τῆς ἁγίας και Μεγάλῃς Παρασκευῆς

α'. Ὁ Ὁρθρος, ἥτις ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων και ἀχράντων παθῶν.

1788. Τῇ ἁγίᾳ και μεγάλῃ Πέμπτῃ ἑσπέρας¹²⁶⁸ εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως λέγεται τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, τὸ τρισάγιον, τὸ *Κύριε ἐλέησον ιβ'*, *Δόξα, και νῦν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν* και οἱ ψαλμοὶ *Ἐπακούσαι σου Κύριος* κλπ. Τούτων ἀναγινωσκομένων θυμῷ ὁ ἱερεὺς διὰ κατσί-
ου, προπορευομένου λαμπαδοῦχου. Εἶτα πάλιν τὸ τρισάγιον, τὰ τροπάρια *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*, ὁ ἐξάψαλμος και τὰ εἰρηνικά. Μετὰ ταῦτα ψάλλεται τὸ *Ἀλληλοῦα εἰς ἡχον πλ. δ'* μετὰ τῶν στίχων *Ἐκ νικτὸς ὀρθοῖζει τὸ πνεῦμά μου* κλπ. (§ 72) και τὸ τροπάριον *Ὅτε οἱ ἐνδοξοὶ μαθηταί ἐκ γ'*. Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκειται ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως ἡ τοῦ προεξάρχοντος ἱερέως τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Διαθήκης. Εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ (και εἰς τὸ τέλος ἐκάστου Εὐαγγελίου πλὴν τοῦ ιβ') ψάλλεται τὸ *Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου, Κύριε, δόξα σοι*. Καὶ ψάλλονται τὰ τρία πρῶτα ἀντίφωνα *Ἀρχοντες λαῶν συνήχησαν* κλπ.,¹²⁶⁹ ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ·

1265. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν εἰς ι'.

1266. Πρωτύστερον και ἀνακόλουθον εἶναι μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν νὰ παρακαλῶμεν *Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ...κοινωνῶν με παράλαβε*. Ὅθεν οὐχὶ ἀσπῶχος τὸ ΤΚ (σ. 184) σημειοῖ: «Εἰ δὲ βούλει, εἶτε τὸ *Μνησθη, εὐσπλαγχνε, και ἡμῶν*». Τοῦτο σχετίζεται στενῶς πρὸς τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ Κοινωνικοῦ *Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ...ἀλλ' ὡς ὁ ληστής ὁμολογῶ σοι: Μνήσθητι μου, Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου*.

1267. Ἐν ταῖς μοναῖς μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τελεῖται ἡ ἀκολουθία τοῦ νιπτήρος κατὰ τὴν ἐν τῷ Μ. Εὐχολογίῳ τάξιν εἰς ἀνάμνησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου νίψεως τῶν ποδῶν τῶν μαθητῶν κατὰ τὴν ἑσπέραν τοῦ μυστικοῦ δείπνου. Ἐν Ἱεροσολύμοις, Πάτριψ και ἀλλαχοῦ ὁ νιπτὴρ τελεῖται ὡς ἀνεξάρτητος ἀκολουθία. Παλαιότερον ὁ νιπτὴρ ἐτελεῖτο πρὸ τῆς Θ. Λειτουργίας, ὡς μαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν ΤΑΥΣ (τ. β', σ. 73), ΤΑ (σ. 108), ΤΕ (σ. 547) και ΤΣ (σ. 234-235), τοῦτο δὲ εἶναι συμφωνότερον πρὸς τὴν ἱστορικὴν σειρὰν τῶν γεγονότων, καθόσον ὁ Κύριος πρῶτον ἔνιψε τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν και ἔπειτα παρέδωκε τὸ μυστήριον τῆς Θ. Εὐχαριστίας. Τὰ ΤΑ και ΤΣ ἐντάσσουσιν τὸν νιπτήρα εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ, μετὰ τὸν ὅποιον τάσσουσιν τὴν Θ. Λειτουργίαν.

1268. Ἡ ἀκολουθία αὕτη τελεῖται πανταχοῦ ἀφ' ἑσπέρας και εἰς αὐτὰς ἐτι τὰς μονάς, ὅπου ὁμοῦς ἐκτενέστερον τελομένη δὴκεῖ μέχρι τῶν πρῶτων μεταμεσονυκτικῶν ὥρων (ΤΠ σ. 286, ΤΔ σ. 481, ΤΚω σ. 194, ΤΞ σ. 426 ΤΡ σ. 811).

1269. Ἡ ἀκριβὴς τάξις ἀπαιτεῖ, ὅπως τὰ τροπάρια τῶν ἀντιφώνων πλὴν τῶν θεοτοκίων διπλασιασθῶσι, καθὼς ἐπίσης και τὰ καθίσματα (βλ. Τριῶδιον, ΤΠ σ. 286, ΤΔ σ. 482, ΤΚω σ. 194). Ἐν ταῖς ἐνορίας ὁμοῦς

μετά δὲ τὸ γ' ἀντίφωνον ψάλλεται ὑπὸ τοῦ α' χοροῦ τὸ κάθισμα *Ἐν τῷ δεῖνῳ τοὺς μαθητὰς διατρέφων*, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Β' Εὐαγγέλιον. Μετ' αὐτὸ ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα δ' - σι', ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, ὁ ὁποῖος ψάλλει ἐν τέλει καὶ τὸ κάθισμα *Ποῖός σε τρόπος, Ἰούδα*, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Γ' Εὐαγγέλιον. Ἀκολουθῶς ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ζ' - θ', ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, ὅστις ψάλλει ἐν τέλει καὶ τὸ κάθισμα *Ὡ πῶς Ἰούδας ὁ ποτέ σου μαθητῆς*, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Δ' Εὐαγγέλιον. Μετὰ τοῦτο ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ι' - ιβ', ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, ὅστις ψάλλει ἐν τέλει καὶ τὸ κάθισμα *Ὅτε παρέστης τῷ Καϊάφα, ὁ Θεός*, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Ε' Εὐαγγέλιον. Μετὰ τοῦτο ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ιγ' - ιδ', ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ ιδ' ἀντιφώνου, προπορευομένων λαμπάδων καὶ θυμιατοῦ, γίνεται ἡ ἔξοδος τοῦ Ἐσταυρωμένου¹²⁷⁰ φερομένου ὑπὸ τοῦ πρώτου τῶν ἱερέων, ὅστις ἀπαγγέλλει ἐμμελῶς τὸ *Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου*. Καὶ ὅταν ἔλθουν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, πηγνυταὶ ὁ Σταυρός, καὶ ὁ ἱερεὺς θυμιάσας αὐτὸν καὶ προσκυνήσας τρεῖς ἀσπάξει αὐτὸν· οἱ δὲ χοροὶ ψάλλουν τὸ *Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου* καὶ τὰ λοιπὰ τροπάρια τοῦ ιε' ἀντιφώνου, ἐν τέλει δὲ ὁ α' χορὸς ψάλλει τὸ κάθισμα *Ἐξηγόρασας ἡμᾶς*, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ ΣΤ' Εὐαγγέλιον. Εἶτα ψάλλονται οἱ μακαρισμοὶ ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ καὶ ἐν τέλει τὸ προκείμενον *Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς ἐκ γ'*, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Ζ' Εὐαγγέλιον. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ εὐθύς τὸ Η' Εὐαγγέλιον. Εἶτα ψάλλεται τὸ τριψῆδιον *Πρὸς σέ ὀρθρίζω εἰς σι'*¹²⁷¹ μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ῥόδης καταβασία ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Μετὰ τὴν ε' ῥόδην μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφώνησις *Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης*. Τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιου καὶ τοῦ Τριψδίου, καὶ ψάλλονται αἱ ῥοδαὶ η' καὶ θ'. Συναπτή μικρὰ καὶ ἐκφώνησις *Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσα αἶ δυνάμεις*, καὶ τὸ ἐξαποστειλάριον *Τὸν ληστήν αὐθήμερόν ἐκ γ'*, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Θ' Εὐαγγέλιον. Εἶτα ψάλλονται οἱ ἀνοὶ καὶ τὰ στιχηρὰ *Δύο καὶ πονηρὰ ἐποίησεν εἰς δ'*. *Δόξα, Ἐξεδύσάν με τὰ ἱμάτιά μου. Καὶ νῦν, Τὸν νοτήν μου ἔδωκα εἰς μασίγωσιν*, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Ι' Εὐαγγέλιον. Ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικὰ καὶ ἡ κεφαλοζυλίσια, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ ΙΑ' Εὐαγγέλιον. Καὶ ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα *Πᾶσα ἡ κτίσις ἡλλιοῦτο φόβῳ*, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ. *Δόξα, Κύριε, ἀναβαίνοντός σου ἐν τῷ Σταυρῷ. Καὶ νῦν, Ἦδη βάπτειται κάλαμος ἀποφάσεως*. Καὶ ἀναγινώσκεται τὸ ΙΒ' Εὐαγγέλιον ὑπὸ τοῦ διακόνου ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ἢ, μὴ ὑπάρχοντος διακόνου, ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἀπὸ τῆς Ὁρραίας πύλης, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ. Μετ' αὐτὸ τὸ *Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι*. Τὸ *Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον *Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ γ'*, ἐκτενῆς καὶ ἐκφώνησις

χάριν συντομίας πάντα τὰ τροπάρια καὶ τὰ καθίσματα ψάλλονται ἀνά μίαν. Ἡ ἀκριβὴς τάξις ἐπίσης ἀπατεῖ νὰ γίνεται ἐναλλαγῆ τῶν χορῶν εἰς τὴν ἐναρξιν τῶν ἀντιφώνων, ἥτοι ὁ μὲν α' χορὸς νὰ ἀρχεται τῶν ἔχοντων περιττὸν ἀριθμὸν ἀντιφώνων, ὁ δὲ β' τῶν ἔχοντων ἄρτιον ἀριθμὸν, καθὼς καὶ τῶν καθισμάτων. Ἡ ἐναλλαγὴ αὕτη ἐν ταῖς ἐνορίας δὲν τηρεῖται εἰμὴ μόνον εἰς τὸ α' ἀντίφωνον ἐκάστης τριάδος καὶ εἰς τὰ καθίσματα.

1270. Ἡ ἔξοδος τοῦ Ἐσταυρωμένου εἶναι νεώτερά συνήθεια, τὴν ὁποίαν οὐδὲν τῶν παλαιῶν Τυπικῶν ὀρίζει, οὐδ' αὐτὸ τὸ ΤΚ. Μόνον τὰ ΤΞ (σ. 427) καὶ ΤΜ (σ. 377) προβλέπουν αὐτήν. Τὸ ΤΔ (σ. 482) ὀρίζει ἀντ' αὐτῆς, ὅπως κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ΣΤ' Εὐαγγελίου καὶ συγκεκριμένως τῆς φράσεως *Ἦν δὲ ἄρα τρίτη καὶ ἐσταυρωσαν αὐτόν*, τοποθετήται εἰς τὸ προσκυνητᾶριον ἢ εἰκὼν τῆς Σταυρώσεως. Τὸ δὲ ΤΜΕ (§ 80, σ. 359) σημειοῖ, ὅτι «γίνεται ἡ ἔξοδος τοῦ Σταυροῦ, ὡς συνειθισθῆ ἤδη σχεδὸν πανταχοῦ»: ἀλλαγῆ δὲ (σ. 404) σημειοῖ ὅτι «ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἡ ἔξοδος αὕτη τοῦ Ἐσταυρωμένου οὐκ ἐγένετο μέχρι τῆς πατριαρχείας Κοκρονούου τοῦ ἀπὸ Ἀμμοσίας, 1864».

1271. Τὰ ΤΚ (σ. 185) καὶ ΤΜΕ (§ 80, σ. 359) ὀρίζουν εἰς δ'. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον εἰς τὴν ε' ῥόδην εἶναι δυνατόν νὰ τηρηθῆ, διότι ἡ η' καὶ ἡ θ' ἔχουν ἐκάστη τὸν εἰρμὸν καὶ δ' τροπάρια. Ὁρθότερον λοιπὸν εἶναι νὰ ψαλοῦν ὀμι αἱ ῥοδαὶ εἰς σ'.

‘Οτι ἐλέημων. Σοφία. ‘Ο ὦν εὐλογητός. Στερεώσεις Κύριος ὁ Θεός κτλ. ‘Απόλυσις. ‘Ο ἔμπυ-
σμοὺς καὶ μίστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας διὰ τὴν τοῦ
κόσμου σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

β'. Αἱ μεγάλαι Ὑραι.

1789. Τῇ Μ. Παρασκευῇ πρωὶ εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως λέγεται τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, τὸ
τρισάγιον, τὸ *Κύριε ἐλέησον* ιβ', *Δόξα καὶ νῦν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν* καὶ τελεῖται ἡ ἀκο-
λουθία τῶν Μεγάλων Ὑρῶν ἀπαρallάκτως ὡς διετάχθη τῇ παραμονῇ τῶν Χριστουγέννων
(§§ 566-569). Μετὰ τὴν Θ' Ὑραν [ἀναγινώσκονται οἱ Μακαρισμοὶ καὶ τὰ μετ' αὐτοῦς τρο-
πάρια: μετὰ τὸ *Πάτερ ἡμῶν* τὸ κοντάκιον *Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα, τὸ Κύριε ἐλέησον* ιβ',
ἡ εὐχὴ *Παναγία Τριάς*, τὸ ὁμοούσιον κράτος, τὸ *Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον* ἐκ γ', ὁ
λγ' ψαλμὸς *Εὐλογῆσω τὸν Κύριον ἐν παντί καιρῷ*¹²⁷² καὶ] γίνεται μικρὰ ἀπόλυσις ὡς ἀνωτέ-
ρω (§ 1788). Εὐθὺς δὲ ἀρχεται

γ'. ‘Ο Ἑσπερινός.

1790. Εὐλογῆσαντος τοῦ ἱερέως ἀναγινώσκεται ὁ προοιμακὸς ψαλμὸς· εἶτα τὰ εἰρηνικά.
Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ στιχηρὰ ἰδιόμελα *Πᾶσα ἡ κτίσις ἡλλοιοῦτο φόβῳ* εἰς στ'. *Δόξα*,
Ὡ πῶς ἡ παράνομος συναγωγή. Καὶ νῦν, Φοβερὸν καὶ παράδοξον μυστήριον. Εἴσοδος μετὰ
τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς ἴλαρόν*, τὸ προκείμενον *Διμερίσαστο τὰ ἱμάτια μου ἑαυτοῖς ἐκ γ'*,
τὰ ἀναγνώσματα, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ὑπὸ τοῦ διακόνου ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος. Περὶ
τὸ τέλος δὲ τοῦ Εὐαγγελίου γίνεται ἡ ἀποκαθήλωσις τοῦ Ἑσταυρωμένου οὕτω: Τοῦ διακό-
νου λέγοντος τὸ *Οφίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος* κτλ. ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς τοῦ ἁγίου
Βήματος φέρων σινδὸνα καθαρὰν καὶ ἔρχεται ἐνώπιον τοῦ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ Ἑσταυρω-
μένου· θυμιάσας δὲ αὐτὸν καὶ προσκυνήσας τρις καὶ ἀπασάμενος ἀποκαθηλοῖ τὸ Σῶμα
ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ καὶ καλύπτει αὐτὸ διὰ τῆς σινδόνης, προπορευομένου δὲ λαμπαδούχου
μετὰ τοῦ θυμιατοῦ εἰσάγει αὐτὸ καὶ ἀποθέτει εἰς τὸ Ἱερόν.¹²⁷³ Ἐὰν δὲ τὴν ἀκολουθίαν τελῇ
εἰς ἱερέως μόνος ἄνευ διακόνου, ποιεῖ τὴν ἀποκαθήλωσιν μετὰ τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελίου,
ψαλλομένου ἀργῶς ὑπὸ τοῦ α' χοροῦ τοῦ *Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι. Εἶτα ἡ ἐκτενής, τὸ*
Καταξίωσον Κύριε, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ κεφαλοκλισία· μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν *Εἶη τὸ κρά-*
τος τῆς βασιλείας σου γίνεται ἡ ἔξοδος τοῦ Ἐπιταφίου¹²⁷⁴ κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν: Προηγούνται
αἱ λαμπάδες καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα καὶ μετ' αὐτὰ οἱ χοροὶ ψάλλοντες τὰ ἀπόστιχα *Ὅτε ἐκ τοῦ*
ξύλου σε νεκρὸν μετ' αὐτοῦς ὁ διάκονος θυμῶν καὶ ἀκολουθοῦν οἱ ἱερεῖς αἶροντες τὸν Ἐπι-
τάφιον· ὁ δὲ α' τῶν ἱερέων κρατεῖ καὶ τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον. Ἡ πομπὴ ἐκκινεῖ ἐκ τῆς βορεί-
ας πύλης τοῦ Ἱεροῦ καὶ διὰ τοῦ βορείου καὶ τοῦ κεντρικοῦ κλίτους ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ

1272. Οἱ Μακαρισμοὶ καὶ τὰ μετ' αὐτοῦς παραλείπονται συνήθως ἐν ταῖς ἐνορίας καὶ διὰ τοῦτο ἐτέθησαν ἐντός ἀγκυλῶν.

1273. Ὅπως ἡ ἔξοδος τοῦ Ἑσταυρωμένου, οὕτω καὶ ἡ ἀποκαθήλωσις δὲν προβλέπεται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Τυπικῶν. Τὸ ΤΔ (σ. 484) ὀρίζει ἀντ' αὐτῆς, ὅπως κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς σχετικῆς διηγῆσεως ἀντικαθίσταται ἡ ἐν τῷ προσκυνηταρίῳ εἰκὼν τῆς Σταυρώσεως διὰ τῆς τοιαύτης τῆς Ἀποκαθλώσεως. Ὁμοίως καὶ τὸ ΤΚω (σ. 195). Ἡδὴ ὁμως ἡ τελετὴ τῆς ἀποκαθλώσεως ἔχει γενικευθῆ καὶ ἐπικρατήσει πανταχοῦ ἐν ταῖς ἐνορίαις.

1274. Τὰ ΤΑΥΣ (τ. 2ος, σ. 82) καὶ ΤΕ (σ. 553) ὀρίζουν τὴν τέλειον Προηγιασμένης κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. Ἡ ἔξοδος τοῦ Ἐπιταφίου εἶναι πιθανότατα κατάλοιπον τῆς εἰσόδου τῶν τιμῶν δωρῶν, ἥτις ἐγένετο κατὰ τὴν ὥραν ταύτην.

ναοῦ, ὅπου εὐρίσκεται ἠὲ τρεπισμένον τὸ κουβούκλιον· καὶ οἱ μὲν χοροὶ ἴστανται ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ψάλλοντες τὰ λοιπὰ τῶν ἀποστάσιων, οἱ δὲ ἱερεῖς περιελθόντες τρεῖς τὸ κουβούκλιον ἀποθέτουσιν εἰς αὐτὸ τὸν Ἐπιτάφιον καὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Εἶτα ὁ πρῶτος τῶν ἱερέων θυμῶν τὸν Ἐπιτάφιον καὶ προσφωνήσας τρεῖς ἀσπάεται μετὰ τῶν λοιπῶν ἱερέων τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὸν Ἐπιτάφιον, μετ' αὐτοὺς δὲ προσκυνεῖ πᾶς ὁ λαὸς κατὰ τάξιν, ψαλλομένου ὑπὸ τῶν χορῶν τοῦ Δόξα, καὶ νῦν, *Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον τὸ φῶς*.¹²⁷⁵ Εἶτα τὸ *Νῦν ἀπολύεις*, τὸ τρισάγιον, τὰ ἀπολυτικά *Ὁ εὐσχημῶν Ἰωσήφ* μέχρι τοῦ *κηδεύσας ἀπέθετο καὶ ταῖς μυροφόροις γυναιξί* μέχρι τοῦ *ἔδειχθη ἀλλότριος*. Ἀπόλυσις· *Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιοῦν σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...*

Τῷ ΑΓΙῶ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛῶ ΣΑΒΒΑΤῶ

α'. Ὁ Ὅρθρος.¹²⁷⁶

1791. Εὐλόγησαντος τοῦ ἱερέως λέγεται τὸ τρισάγιον, τὰ τροπάρια *Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου* καὶ ὁ ἐξάψαλμος. Μετὰ τὰ εἰρηνικά ψάλλεται τὸ Θεὸς Κύριος μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ (§ 71) καὶ τὰ τροπάρια· *Ὁ εὐσχημῶν Ἰωσήφ, Δόξα, Ὅτε κατῆλθες πρὸς τὸν θάνατον. Καὶ νῦν, Ταῖς μυροφόροις γυναιξί*. [Καὶ ἀναγινώσκεται ὁ Ἄμωμος].¹²⁷⁷ Εἶτα συναπτὴ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις *Ὅτι σὸν τὸ κράτος*. Καὶ ψάλλονται τὰ καθίσματα· *Σινδὸν καθαρᾶ, Δόξα* τὸ τέλος αὐτοῦ *Δεῖξον ἡμῖν, ὡς προεῖπας, Χριστέ, τὴν ἀνάστασιν. Καὶ νῦν, Ἐξέστησαν χοροί*. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν *Κύματι θαλάσσης* εἰς σί' μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς καταβασία ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα *Τὸν τάφον σου, Σωτήρ* δις. Ἀρ' σί' τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Μετὰ τὴν καταβασίαν τῆς θ' ᾠδῆς ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ ἱερεῖς ἐνδεδυμένοι ἄπασαν τὴν στολὴν αὐτῶν ἐξέρχονται τοῦ Ἱεροῦ καὶ πορεύονται πρὸς τὸν Ἐπιτάφιον ψάλλοντες τὸ τροπάριον *Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ*. Καὶ οἱ μὲν χοροὶ ψάλλουν τὰ τροπάρια τῆς α' στάσεως, οἱ δὲ ἱερεῖς ἴστανται περὶ τὸ κουβούκλιον, ὁ δὲ προεξάρχων ἀρχιερεὺς ἢ ἱερεὺς θυμῶν τὸν Ἐπιτάφιον σταυροειδῶς καὶ ἐν συνεχείᾳ ὅλον τὸν λαόν, ἐπανελθὼν δὲ ἴστανται ἐνώπιον τοῦ Ἐπιταφίου. Μετὰ τὴν α' στάσιν μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις *Ὅτι ἠυλόγηταί σου τὸ ὄνομα*. Καὶ ψάλλεται ἡ β' στάσις ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ· εἰς τὴν ἑναρξιν αὐτῆς ὁ β' ἱερεὺς θυμῶν τὸν Ἐπιτάφιον καὶ τὸν λαόν κύκλῳ ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτοῦ. Μετ' αὐτὴν αὐτὴν μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις *Ὅτι ἄγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐπὶ θρόνον δόξης τῶν Χερουβὶμ ἐπαναπαυόμενος, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν*. Καὶ ψάλλεται ἡ γ' στάσις ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, εἰς τὴν ἑναρξιν δὲ αὐτῆς θυμῶν ὁ γ' ἱερεὺς. Εἰς δὲ τὸ τροπάριον *Ἐρραναν τὸν*

1275. Εἴησται πολλαχῶς νὰ ψάλλουν οἱ χοροὶ τὸ δοξαστικὸν καὶ τὰ ἀπολυτικά ἰσάμενοι ἐνώπιον τοῦ κουβούκλιου. Ὁ δὲ ἀσπασμὸς λόγῳ τοῦ πλήθους τῶν προσερχομένων γίνεται κατὰ κανόνα μετὰ τὴν ἀπόλυσιν.

1276. Ὁ Ὅρθρος τοῦ Μ. Σαββάτου τελεῖται γενικῶς σήμερον κατὰ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας τῆς Μ. Παρασκευῆς. Ἐνιαχῶ ὁμοῦς τελεῖται κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν τῷ Σαββάτῳ ὄρθρου βαθῆος, ἐν συνεχείᾳ δὲ τελεῖται καὶ ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Θ. Λειτουργίας.

1277. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ψάλλονται τὰ ἐγκώμια μετὰ τοῦ Ἀμώμου καὶ τὰ ἀναστάσια εὐλογητάρια. Καὶ ἡ μὲν ἀκριβὴς τάξις διασωθεῖσα ἐν τῷ ΤΑΣ (κεφ. με'), τῷ Τριωδίῳ καὶ τῷ ΤΠ (σ. 289) ἀπαιτεῖ τὴν ψαλμωδίαν τῶν ἐγκωμίων ἀνά στίχον τοῦ ἀμώμου. Ὅμοιος ὁρίζει αὐτὴν καὶ τὸ ΤΡ (σ. 819). Τὰ δὲ ΤΔ (σ. 486), ΤΞ (σ. 434) καὶ ΤΚω (σ. 196) ὁρίζουν πρῶτον τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἀμώμου καὶ ἔπειτα τὴν ψαλμωδίαν τῶν ἐγκωμίων. Ἐν ταῖς ἐνορίας ὁμοῦς ὁ μὲν Ἄμωμος ἀναγινώσκεται πρὸ τῆς ἀκολουθίας ἢ καὶ παραλείπεται τελείως, τὰ δὲ ἐγκώμια καὶ τὰ εὐλογητάρια ψάλλονται μετὰ τὸν κανόνα.

τάφον ὁ ἀρχιερεὺς ἢ ὁ ἱερεὺς ραίνει τὸν Ἐπιτάφιον διὰ ροδοστάγματος ψάλλον αὐτὸς τὸ τροπάριον, ὃπερ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑφ' ἑκάστου τῶν χορῶν. Μετὰ τὴν γ' στάσιν καὶ πάλιν μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφώνησις *Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης*.¹²⁷⁸ Ἀκολούθως ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπανέρχονται εἰς τὸ Ἱερὸν. Εἶτα συναπτή μικρὰ καὶ ἐκφώνησις *Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν. Καὶ ψάλλεται τὸ Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐκ γ'.* Εἰς τοὺς αἰνοὺς τὰ δ' στιχῆρὰ ἰδιόμελα *Σήμερον συνέχει τάφος. Δόξα, Τὴν σήμερον μυστικῶς. Καὶ νῦν, Ὑπερυλογημένη. Δοξολογία μεγάλη.* Ψάλλομένου δὲ τοῦ ἁσματικοῦ *Ἅγιος ὁ Θεὸς γίνεται ἡ ἔξοδος καὶ περιφορά τοῦ Ἐπιταφίου* πῆριξ τοῦ ναοῦ ἢ ἀνά τὴν ἐνορία κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν: Προηγούνται τὰ ἑξαπτέρυγα, οἱ φανοὶ, τὰ λάβαρα καὶ ὁ Σταυρὸς· εἶτα ἔπονται οἱ χοροὶ ψάλλοντες τὸ ἁσματικὸν· ἀκολουθοῦσι οἱ διάκονοι μετὰ θυμιατῶν, οἱ ἱερεῖς, ὁ πρῶτος τῶν ὁποίων κρατεῖ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὁ ἀρχιερεὺς καὶ τέλος ὁ Ἐπιτάφιος, ἀκολουθεῖ δὲ πᾶς ὁ λαός. Κατὰ τὴν περιφορὰν γίνονται στάσεις καὶ δεήσεις ὑπὲρ τοῦ οἰκείου ἱεράρχου, τῶν ἀρχῶν, τοῦ λαοῦ καὶ τέλος ὑπὲρ τῶν κτιτῶν τοῦ ναοῦ· ψάλλεται δὲ καὶ τὸ ἰδιόμελον *Τὸν ἥλιον κρύψαντα* (βλ. § 1792).¹²⁷⁹ Ἐπανελεύσους τῆς πομπῆς εἰς τὸν ναὸν ὁ προεξάρχων ἐκφωνεῖ: *Πρόσχωμεν. Εἰρήνη πᾶσι. Σοφία*.¹²⁸⁰ Καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν μετὰ τῶν λοιπῶν ἱερῶν φερόντων τὸν Ἐπιτάφιον· καὶ περιέρχονται τρεῖς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ψάλλοντες τὰ τροπάρια *Ὅτε κατήλθες. Ταῖς μυροφόροις γυναιξί· καὶ Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ*,¹²⁸¹ μετὰ δὲ τὴν τρίτην περιφορὰν ἀποθέτουν τὸν Ἐπιτάφιον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς. Ὁ ἀναγνώστης τὸ τροπάριον τῆς προφητείας, τὴν προφητείαν καὶ τὸν Ἀπόστολον, ὁ δὲ προεξάρχων ἀρχιερεὺς ἢ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆς Ὡραίας πύλης. Εἶτα ἡ ἐκτενής, τὰ πληρωτικά, ἡ κεφαλοκλισία καὶ ἀπόλυσις· *Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους* (βλ. § 1790).

1792. Ἅσματικὸν ἰδιόμελον ψαλλόμενον κατὰ τὴν περιφορὰν τοῦ Ἐπιταφίου.

Ποίημα Γεωργίου Ἀκροπολίτου.¹²⁸²

Ἦχος πλ. α'.

*Τὸν ἥλιον κρύψαντα * τὰς ἰδίας ἀκτῖνας * καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ * διαρραγὲν τῷ τοῦ Σωτῆρος θανάτῳ * ὁ Ἰωσήφ θεασάμενος * προσῆλθε τῷ Πιλάτῳ * καὶ καθικετεύει λέγων· * Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, * τὸν ἐκ βρέφους ὡς ξένον * ξενωθέντα ἐν κόσμῳ. * Δός*

1278. Τὸ Τριῶδιον καὶ τὸ ΤΑΣ δὲν προβλέπουσιν συναπτήν μετὰ τὴν γ' στάσιν, ἀλλὰ μετὰ τὰ εὐλογητάρια, τὰ ὁποῖα κανονικῶς πρέπει νὰ ψάλλονται συναπτῶς πρὸς τὴν γ' στάσιν, μετὰ δὲ τὴν συναπτήν ψάλλονται τὰ καθίσματα. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐν ταῖς ἐνορῖαις τὰ εὐλογητάρια μετεφέρθησαν μετὰ τῶν ἐγκωμίων μετὰ τὸν κανόνα, ἡ δὲ μετ' αὐτὰ γινομένη συναπτή εἶναι ἡ μετὰ τὴν θ' ὥδην, ἡ ἀρχικῶς ὑπάρχουσα μετ' αὐτὰ συναπτή μετεφέρθη πρὸ αὐτῶν.

1279. Καὶ ἡ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου ἀποτελεῖ ἀναμφιβόλως μεταγενετέραν συνήθειαν, ὁποσοῦποτε ὁμοῦ παλαιότεραν τῆς ἐξόδου τοῦ Σταυροῦ (βλ. σημ. 1273). Τὰ ΤΑΣ (κεφ. 45) καὶ ΤΣ (σ. 243) ὀρίζουσιν ἀπλῶς εἴσοδον μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας. Τὰ ἀγιορειτικὰ Τυπικά προβλέπουσιν τὴν περιφορὰν. Τὸ δὲ ΤΠ (σ. 289) ὀρίζει αὐτὴν ὡς ἐξῆς: «Αἶρει ὁ ἡγουμένος τὸ Εὐαγγέλιον ἐπὶ κεφαλῆς αἰτοῦ, ἔχον Ἄμνον τῆς Μεγάλης Πέμπτης. Οἱ δὲ λοιτοὶ κρατοῦσιν ὡς οὐρανίαν τὸ ἱερὸν πέμπλον τοῦ Ἐπιταφίου θρήνου, καὶ γίνεται εἴσοδος λιτῆς κλπ.». Πρόκειται πιθανῶς περὶ ἐπιβίωσης τῆς εἴσοδου τῶν τιμίων δωρῶν τῆς Προηγιασμένης τῆς Μ. Παρασκευῆς μεταφερθείσης εἰς τὸν Ὄρθρον τοῦ Μ. Σαββάτου.

1280. Ταῦτα ἐκφωνοῦνται εἰσερχομένης τῆς πομπῆς εἰς τὸν ναὸν ἢ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ (ΤΠ σ. 289. ΤΔ σ. 487. ΤΚω σ. 196) καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ Ἱεροῦ, ὡς ὀρίζει τὸ ΤΜΕ (§ 85, σ. 363).

1281. Ἡ ἀρχαία τάξις ἀπατεῖ μόνον τὸ *Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ*. Ἡδὴ ὁμοῦς ἔχει ἐπικρατήσει νὰ προτάσσονται αὐτοῦ τὰ ἔτερα δύο ἀπολυτικά.

1282. Παραθέτομεν ἐνταῦθα τὸ ἁσματικὸν τοῦτο ἰδιόμελον μὴ ὑπάρχον εἰς τὸ Τριῶδιον. Περὶ τοῦ ποιητοῦ αὐτοῦ βλ. Ν. Παπαδοπούλου, Ἰμνογράφοι ἀδευπτῶν ἕμνων, περιοδικὸν Ἐκκλησια 1953, σ. 111.

μοι τοῦτον τὸν ξένον. * ὄν ὁμόφυλοι μισοῦντες * θανατοῦσιν ὡς ξένον. * Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, * ὄν ξενίζομαι βλέπειν, * τοῦ θανάτου τὸν ξένον. * Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, * ὅστις οἶδε ξενίζειν * τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ξένους. * Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, * ὄν Ἑβραῖοι μισοῦντες * ἀπεξένωσαν κόσμῳ. * Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, * ἵνα κρύψω ἐν τάφῳ, * ὅς ὡς ξένος οὐκ ἔχει * τὴν κεφαλὴν ποῦ κλίνῃ. * Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, * ὄν ἡ Μήτηρ ὀρώσα * νεκρωθέντα ἔβόα. * Ὡ Γιεὲ καὶ Θεέ μου, * εἰ καὶ τὰ σπλάγχνα τιτρώσκομαι * καὶ καρδίαν σπαράττομαι * νεκρόν σε καθορώσα, * ἀλλὰ τῆ σῆ ἀναστάσει * θαρροῦσα μεγαλύνω. * Καὶ τοῦτοις τοῖνιν τοῖς λόγοις * δυσωπῶν τὸν Πιλάτον * ὁ εὐσχήμων λαμβάνω. * τοῦ Σωτήρος τὸ σῶμα, * ὁ καὶ φόβῳ ἐν σινδόνι * ἐνειλήσας καὶ σμύρνη * κατέθετο ἐν τάφῳ * τὸν παρέχοντα πᾶσι * ζωὴν αἰώνιον * καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

1793. ΣΗΜ. Αἱ Ὑραι δὲν ἀναγινώσκονται συνήθως κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐν ταῖς ἐνορῖαις. Ἐὰν ἀναγνωσθοῦν, λέγονται τροπάρια εἰς μὲν τὴν Α' καὶ τὴν Θ' Ὅτε κατῆλθες, εἰς δὲ τὴν Γ' Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, εἰς δὲ τὴν ΣΤ' Ταῖς μυροφόροις γυναιξί, κοντάκιον δὲ εἰς πάσας τὰς Ὑρας Τὴν ἄβυσσον ὁ κλείσας. Μετὰ τὴν Θ' Ὑραν τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, τὰ τροπάρια Χορὸς ὁ ἔπουράνιος κτλ ὡς καὶ τῆ Μ. Πέμπτη (βλ. § 1786). Κοντάκιον Τὴν ἄβυσσον ὁ κλείσας. Ἀπόλυσις: Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους (βλ. § 1790).

[Κατὰ τὸν κώδικα 7 τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης Ἀθηνῶν αἱ Ὑραι τοῦ Μ. Σαββάτου ἔχουν ὡς ἑξῆς: Ὑρα Α'. Ψαλμοὶ ε', θ' καὶ ιε'. Τροπάριον Ὅτε κατῆλθες.

Ὑρα Γ'. Ψαλμοὶ κγ', κθ' καὶ ν'. Τροπάριον Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ.

Ὑρα ΣΤ'. Ψαλμοὶ πα', γ' καὶ λ'. Τροπάριον Ὁ συνέχων τὰ πέρατα.

Ὑρα Θ'. Ψαλμοὶ λ'α', λ'δ' καὶ πε'. Τροπάριον Ὅτε κατῆλθες.¹²⁸³

Κοντάκιον εἰς πάσας τὰς Ὑρας: Τὴν ἄβυσσον ὁ κλείσας. Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς συνήθως].

β'. Ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας.

1794. Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: *Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρός, καὶ ἀναγινώσκεται ὁ προοιμακὸς ψαλμὸς* εἴτα τὰ εἰρηνικὰ. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν εἰς στίχους η'* στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ α' ἤχου *Τὰς ἑσπερινὰς ἡμῶν εὐχὰς δ'* καὶ τὰ ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας *Σήμερον ὁ ἄδης στένων βοᾷ εἰς δ'*. *Δόξα, Τὴν σήμερον μυστικῶς. Καὶ νῦν, Τὴν παγκόσμιον δόξαν.* Εἰσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε*¹²⁸⁴ καὶ τὰ ἀναγνώσματα: τὸ Α' *Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός· τὸ Δ' Ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωάν· καὶ τὸ ΙΕ' Ἐτους ὀκτωκαίδεκάτου Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεύς.*¹²⁸⁵ Καὶ μετὰ τὸ

1283. Ἀντὶ τούτου εἶναι δυνατόν νὰ λεχθῆ τὸ *Ταῖς μυροφόροις γυναιξί*.

1284. Τὸ προκείμενον ὑπ' οὐδενὸς τῶν ἐν χρήσει σήμερον ἐνοριακῶν καὶ μοναχικῶν Τυπικῶν ὀρίζεται ἀντιθέτως ταῦτα ἀποκλείον ἀυτό. Ὅρίζεται ὁμοῦς ὑπὸ τοῦ ΤΑ (σ. 182) καὶ τοῦ ΤΕ (σ. 555), καθὼς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ ΤΑΥΣ (τ. 2ος, σ. 86) μετὰ τὸ ἰ' ἀνάγνωσμα. Ταῦτα μαρτυροῦν σαφῶς ὅτι ἡ παραλείψις τοῦ προκειμένου εἶναι μεταγενεστέρα συνήθεια, ἐνῶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἐψάλλετο τὸ προκείμενον, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ὡς ἀναστάσιμον εἶναι καταλληλότερον διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. Διὰ τοῦτο καὶ ὠρίασμεν αὐτό. Σημειωτέον ὅτι καὶ τὸ ΤΣ (σ. 244) ὀρίζει προκείμενον *Πᾶσα ἡ γῆ προσκνησάτωσάν σοι καὶ ψαλάτωσάν σοι*.

1285. Τὰ τρία ταῦτα ἀναγνώματα ἀναγινώσκονται σήμερον ἐν ταῖς ἐνορῖαις, τὰ δὲ λοιπὰ παραλείπονται χάριν συντομίας ἢ ἀναγινώσκονται πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Ἑσπερινοῦ. Ἡ συντόμισις ὁμοῦς αὐτῆ συμπαρέσυσεν ἄλλα καταλληλότερα διὰ τὴν ἡμέραν ἀναγνώσματα καὶ μάλιστα τὸ στ' ἐκ τῆς Ἐξόδου, ἐν ᾧ ἐξιστορεῖται ἡ διάβασις τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἥτις ὑπῆρξε προτύπων τῆς «ἐκ θανάτου πρὸς ζωὴν καὶ ἐκ γῆς πρὸς σφρανόν» διαβίβασεως ἡμῶν διὰ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Μετὰ τὸ ἀνάγνωσμα τοῦτο, ὡς μαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν ΤΑ (σ. 182), ΤΑΥΣ (τ. 2ος, σ. 84), ΤΕ (σ. 555) καὶ ΤΣ (σ. 244) ἀπηγγέλλετο ἡ ψόδι τοῦ

τέλος τοῦ ἀναγνώσματος τούτου ἀνιστάμενοι ψάλλομεν εἰς ἦχον α΄· *Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψηλοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας*. Εἶτα ὁ ἀναγνώστης ἀπαγγέλλει τοὺς στίχους τῆς ψῆδης τῶν τριῶν παιδίων, οἱ δὲ χοροὶ μεθ' ἕκαστον στίχον ἐπαναλαμβάνουν ἐναλλάξ *Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε*. Εἶτα συναπτῆ τοῦ τρισαγίου καὶ ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ *Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε*. Ὁ Ἀπόστολος καὶ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τοῦ Ἀλληλουῖα ψάλλεται εἰς ἦχον βαρῶν τὸ Ἀνάστα, ὁ Θεός, κρίνων τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι (Ψαλμ. πα' 8). Τοῦτο ψάλλει πρῶτον ὁ ἱερεὺς σκορπίζων φύλλα δάφνης εἰς ὄλον τὸν ναόν· εἶτα ὁ μὲν ἀναγνώστης ἀπαγγέλλει τοὺς στίχους τοῦ πα' ψαλμοῦ *Ὁ Θεός ἐστι ἐν συναγωγῇ θεῶν κλπ.*, οἱ δὲ χοροὶ ἐπαναλαμβάνουν μεθ' ἕκαστον στίχον τὸ Ἀνάστα, ὁ Θεός. Εἶτα τὸ Εὐαγγέλιον καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Ἀντὶ τοῦ συνήθους Χερουβικοῦ ὕμνου ψάλλεται εἰς ἦχον πλ. α΄ τὸ *Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία*, ἡ δὲ εἴσοδος τῶν τιμίων δώρων γίνεται μετὰ τὴν φράσιν μετὰ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας.¹²⁸⁶ Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἐπὶ σοὶ χαίρει*. Κοινωνικόν· *Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος καὶ ἀνέστη σφῶζων ἡμᾶς*. Ἀλληλουῖα. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ παρόν· *Μνησθητι, εὐσπλαγχνε καὶ ἡμῶν, * καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ ληστοῦ * ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν*. Ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*.

Μωυσέως *Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ*, μεθ' ἕκαστον δὲ στίχον αὐτῆς ἐψάλλετο ὡς ἐφύμνιον τὸ *Ἐνδόξως γὰρ δεδόξασαι*, ὅπως ἀκριβῶς ψάλλεται μέχρι σήμερον ἡ ψῆδὴ τῶν τριῶν παιδίων. Τὴν ψαλμωδίαν τῆς ψῆδης τοῦ Μωυσέως διασφῆζει καὶ τὸ ΤΠ (σ. 290). Διὰ ταῦτα φρονούμεν ὅτι ἐπιβάλλεται εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο μερικὴ ἀποκατάστασις τῆς ἀκολουθίας, ἥτοι ἐπαναφορὰ τοῦ στ' ἀναγνώσματος καὶ τῆς ψῆδης τοῦ Μωυσέως. Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ ἐπιμηκύνσεως τῆς ἀκολουθίας ἐν ταῖς ἐνορίας εἶναι δυνατόν νὰ παραλείπεται τὸ Α' ἀνάγνωσμα (ἢ νὰ ἀναγινώσκεται μόνον μέχρι τοῦ *ἡμέρα μία*, ὡς μαρτυρεῖται ὑπὸ τοῦ ΤΑ σ. 182), τῶν δὲ ψδῶν τοῦ Μωυσέως καὶ τῶν τριῶν παιδίων νὰ μὴ ἀπαγγέλλονται ὅλοι οἱ στίχοι, ἀλλὰ μόνον 10-12 ἐξ ἐκάστης κατ' ἐκλογὴν.

1286. Τὸ ΤΑΣ (κεφ. με΄) ὀρίζει τὸν ὕμνον τούτον προαιρετικῶς: «Ἀντὶ δὲ τοῦ Χερουβικοῦ, εἰ θέλεις, ψάλλεται τροπάριον, ἦχος πλ. δ' *Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία*».

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΤΥΠΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ ΤΟΥ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟΥ

* * *

ΤΗ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ¹²⁸⁷

α'. Ἡ παννυχίς.¹²⁸⁸

1795. Εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως λέγεται τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, τὸ τρισάγιον, τὸ *Κύριε ἐλέησον* ἰβ', *Δόξα*, καὶ νῦν. *Δεῦτε προσκυνήσωμεν* καὶ ὁ ν' ψαλμός. Εἶτα ψάλλεται ὁ κανὼν *Κύματι θαλάσσης* μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς σι' μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμός.¹²⁸⁹ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἄνευ συναπτῆς τὸ κάθισμα *Τὸν τάφον σου, Σωτήρ*, ἄφ' σι' δὲ τὸ κοντάκιον *Τὴν ἄβυσσον ὁ κλείσας* καὶ ὁ οἶκος *Ὁ συνέχων τὰ πάντα*.¹²⁹⁰ Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον *Ὅτε κατήλθες πρὸς τὸν θάνατον*, ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν. Εὐθὺς δὲ ἄρχεται

β'. Ἡ τελετὴ τῆς ἀναστάσεως.¹²⁹¹

1796. Ὁ προεξάρχων ἀρχιερεὺς ἢ ἱερεὺς ἀνάψας λαμπάδα ἐκ τῆς ἀκοιμήτου κανδήλας τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐξέρχεται εἰς τὴν Ὁραϊάν πύλην κρατῶν καὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ προσκαλεῖ τοὺς πιστοὺς νὰ ἀνάψουν τὰς λαμπάδας αὐτῶν ψάλλων τὸ παρόν.

1287. Ἡ ἐορτὴ τοῦ Πάσχα ἐωρτάζεται ἀπὸ τῶν ἀρχαιότατων χρόνων κατὰ τὴν νύκτα, διότι καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν νύκτα ἐγένετο. Εἰς τὰς μονὰς μέχρι σήμερον τὸ Πάσχα ἐορτάζεται δι' ὀλονυκτίου ἀκολουθίας. Εἰς τὰς ἐνορίας ἡ ἀκολουθία παλαιότερον μὲν ἐτελεῖτο μετὰ τὸ μεσονύκτιον κατὰ τὰς πρώτας πρωινὰς ὥρας τῆς Κυριακῆς, σήμερον δὲ ἔχει γενικῶς ἐπικρατήσει ἡ περὶ τὸ μεσονύκτιον τέλεσις αὐτῆς, ἥτοι ἡ μὲν παννυχίς ἄρχεται μίαν ὥραν πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, ἡ τελετὴ τῆς ἀναστάσεως γίνεται ἀκριβῶς τὸ μεσονύκτιον, ἀκολουθεῖ δὲ ὁ Ὁρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία.

1288. Εἰς τὰς μονὰς πρὸ τῆς παννυχίδος γίνεται ἀνάγνωσις τοῦ βιβλίου τῶν Πράξεων, ὡς ὀρίζει καὶ τὸ Τριψῆδιον.

1289. Εἰς τὰ Δίπτυχα τοῦ ἔτους 2003 (σελ. 149) σημειοῦται ὅτι «οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος δὲν ἐπαναλαμβάνονται εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς ὡς καταβασίαι, διότι εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μεσονυκτικοῦ οὐδέποτε ψάλλονται καταβασίαι» (βλ. καὶ Δίπτυχα 2004, σ. 136). Εἶναι ἀληθές ὅτι εἰς τὸ σῆνηθες Μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὁ τριαδικὸς κανὼν ψάλλεται ἄνευ καταβασίων, ἀλλ' οὔτε καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ᾠδῶν ψάλλονται οἱ εἰρμοί. Γενικῶς μόνον ἐν τῷ Ὁρθρῳ οἱ κανόνες ψάλλονται μετὰ τῶν εἰρμῶν, διότι μόνον εἰς τὸν Ὁρθρον προβλέπεται ἡ στιχολογία τῶν ᾠδῶν, τῶν ὁποίων τὰ ἀρχαῖα σύντομα ἐφύμνια ἀντικατέστησαν οἱ εἰρμοί· εἰς πᾶσαν ἄλλην ἀκολουθίαν οἱ κανόνες ψάλλονται ἄνευ τῶν εἰρμῶν. Ὑπάρχουν ὁμως καὶ ἐξαιρέσεις τινές, εἰς αὐτὰς δὲ συμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ κανὼν τῆς παννυχίδος τοῦ Πάσχα. Ἄλλωστε οὐδαμοῦ ἡ Παννυχίς αὕτη χαρακτηρίζεται ὡς Μεσονυκτικόν. Ἐφ' ὅσον δὲ ὁ κανὼν ψάλλεται μετὰ τῶν εἰρμῶν, δὲν κατανοοῦμεν διατί δὲν πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνονται οὗτοι εἰς τὸ τέλος τῶν ᾠδῶν. Ὁμοφώνως δὲ τὸ Τριψῆδιον καὶ πάντα τὰ Τυπικὰ καὶ αὐτὸ τὸ ΤΜΕ (Τυπ. Πεντηκ. § 1, σελ. 368) ὀρίζουν τὴν ἐπανάληψιν τοῦ εἰρμοῦ εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς.

1290. Τὸ ΤΜΕ (§ 1, σ. 367) ὀρίζει ὅτι «τὸ κάθισμα οὐ ψάλλεται», περὶ δὲ κοντακίου καὶ οἴκου οὐδὲν ἀναφέρει. Ὡς ἐκ τούτου σήμερον ταῦτα παραλείπονται. Πάντα τὰ μοναχικὰ Τυπικὰ ὁμως ὀρίζουν αὐτὰ ρητῶς (ΤΑΣ κεφ. με', ΤΕ σ. 556, ΔΔ σ. 491, ΤΠ σ. 291, ΤΡ σ. 825). Τὸ ΤΜ μάλιστα (σ. 386) ὀρίζει καὶ συναπτὰς μετὰ τὴν γ' καὶ τὴν σι' ᾠδῆν. Διὰ τοῦτο ἐσημειώσαμεν τόσον τὸ κάθισμα, ὅσον καὶ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, ἀλλ' ἄνευ συναπτῶν.

1291. Ἡ τελετὴ τῆς ἀναστάσεως, ἀποτελουμένη ἐκ τῆς ἁφῆς τῶν λαμπάδων καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, εἶναι νεω-

Ἦχος πλ. α΄.

*Δεῦτε λάβετε φῶς * ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός * καὶ δοξάσατε Χριστὸν * τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν.*

Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνουν καὶ οἱ χοροὶ. Εἶτα ὁ προεξάρχων ψάλλει *Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ Σωτήρ, ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν πολλάκις, μέχρις ὅτου ἡ πομπὴ φθάσῃ εἰς τὴν ἐκτός τοῦ ναοῦ προηυτρεπισμένην ἐξέδραν* προηγουμένοι δὲ αἱ λαμπάδες καὶ τὰ ἐξαπτέρυγα, τὸ λάβαρον τῆς ἀναστάσεως, ἀκολουθοῦν οἱ χοροὶ καὶ τέλος ὁ ἱερός κληρὸς καὶ ἅπας ὁ λαός. Ὅταν δὲ φθάσουν εἰς τὴν ἐξέδραν, ὁ προεξάρχων ἀποθέτει τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον ἐπὶ τοῦ τετραποδίου, καὶ ὁ μὲν διάκονος λέγει· *Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι κτλ.*, ὁ δὲ προεξάρχων ἀναγινώσκει [τὸ εὐαγγέλιον τῆς Λειτουργίας τοῦ Μ. Σαββάτου *Ὅψε σαββάτων τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, παράλειπον τὴν περικοπὴν ἀπὸ τοῦ Πορευομένων δὲ αὐτῶν μέχρι τοῦ ἕως τῆς σήμερον, ἢ συνηθέστερον*] τὸ Β΄ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον *Διαγενόμενου τοῦ Σαββάτου.*¹²⁹² Μετὰ δὲ τὸ Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι ἄρχεται εὐθύς

γ΄. Ὁ Ὅρθρος.

1797. Ὁ προεξάρχων θυμῶν τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον ἐκφωνεῖ· *Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίᾳ, καὶ εὐθύς ψάλλει τὸ τροπάριον Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ΄ μέχρι τῆς φράσεως καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι, τοῦ χοροῦ συμπληροῦντος αὐτὸ διὰ τῶν λέξεων ζῶν χαρισάμενος.* Εἶτα αὐτὸς μὲν θυμῆν ἐκάστην πλευρὰν τοῦ τετραποδίου λέγων τοὺς κατωτέρω στίχους, οἱ δὲ χοροὶ μεθ' ἑκαστον αὐτῶν ψάλλουν τὸ *Χριστὸς ἀνέστη.*

Στίχ. α΄. *Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν.* (Ψαλμ. ξξ΄ 2)

Στίχ. β΄. *Ὡς ἐκλείπει καπνὸς ἐκλιπέτωσαν, ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός.* (ξξ΄ 3)

Στίχ. γ΄. *Οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν.* (ξξ΄ 3-4)

Στίχ. δ΄. *Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος· ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ.* (ριζ΄ 24)

Στίχ. ε΄. *Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι.*

Στίχ. στ΄. *Καὶ νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.*¹²⁹³

τέρα, μὴ προβλεπομένη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Τυπικῶν. Ἡδὴ ὁμοῦς ἔχει ἐπικρατήσει πανταχοῦ, καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς μονὰς (ΤΔ σ. 492, ΤΠ σ. 293, ΤΚω σ. 198, ΤΕ σ. 439, ΤΜ σ. 391, ΤΡ σ. 826). Ὅπως δὲ ποτε ὁμοῦς ἡ ἑναρξὶς τοῦ Ὅρθρου κατὰ πάντα τὰ Τυπικὰ γίνεται πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ ναοῦ.

1292. Γενικῶς ἔχει ἐπικρατήσει τὸ Β΄ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον.

1293. Παραθέτομεν τοὺς στίχους, ὡς ἔχει ἐπικρατήσει νὰ λέγονται. Ἡ διαίρεσις ὁμοῦς τῶν στίχων β΄ καὶ γ΄ εἶναι ἄστοχος καὶ ἑλλιπής. Ὅρθρότερον εἶναι νὰ λέγονται οἱ στίχοι κατὰ τὴν ἐν τῷ Ψαλμῷ διαίρεσιν ὡς ἐξῆς:

Στίχ. β΄. *Ὡς ἐκλείπει καπνὸς ἐκλιπέτωσαν ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός, οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ.* (Ψαλμ. ξξ΄ 3).

Στίχ. β΄. *Καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν ἀγαλλιασθῶσαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τερφθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ.* (ξξ΄ 4)

Σημειωτέον ἐπίσης ὅτι ἀντὶ τῶν ἐκ τοῦ ξξ΄ ψαλμοῦ στίχων τὰ ΤΕ (σ. 557) καὶ ΤΣ (σ. 248) ὀρίζουν στίχους ἐκ τοῦ ριζ΄ ψαλμοῦ, ὅστις ἀνέκαθεν ἔθεωρεῖτο ἀναστάσιμος, ἐκ τοῦ ὁποῦο μόνον ὁ στίχος *Αὕτη ἡ ἡμέρα...* διατηρεῖται σήμερον. Ἀλλὰ καὶ τὰ ΤΠ (σ. 185) καὶ ΤΞ (σ. 272) ὀρίζουν στίχους ἐκ τοῦ ριζ΄ ψαλμοῦ, ὅταν τῇ

Τέλος επαναλαμβάνει αυτό ο προεξάρχων μέχρι του θανάτου θάνατον πατήσας θυμιών από της θέσεως αυτού τον λαόν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἀποπληροῖ ὁ χορός. Εἶτα ὁ διάκονος τὰ εἰρηνικά καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν *᾿Οτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα*. Καὶ ἐπανερχόμεθα μετὰ τῆς αὐτῆς ποιμπῆς εἰς τὸν ναόν¹²⁹⁴ ψάλλοντες τὸν κανόνα ᾿Αναστάσεως ἡμέρα εἰς στ' μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἀγίῃ ἀναστάσει σου, Κύριε*. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς ψάλλεται καταβασία ὁ εἰρμός αὐτῆς καὶ ἀκολουθῶς εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* τρίς καὶ τὸ ᾿Αναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἅπαξ καὶ γίνεται μικρὰ συναπτή, λέγονται δὲ αἱ ἐκφωνήσεις ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὴν α' ᾠδὴν· *᾿Οτι σὸν τὸ κράτος...*

Εἰς τὴν γ' ᾠδὴν· *᾿Οτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν...*

Καὶ λέγεται ἡ ὑπακοὴ *Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον*.¹²⁹⁵

Εἰς τὴν δ' ᾠδὴν· *᾿Οτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις...*

Εἰς τὴν ε' ᾠδὴν· *᾿Οτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα σου...*

Εἰς τὴν στ' ᾠδὴν· *Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης...*

Τὸ κοντάκιον,¹²⁹⁶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Τὸ ᾿Ανάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι ἐκ γ' καὶ τὸ ᾿Αναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἐκ γ'.

Εἰς τὴν ζ' ᾠδὴν· *Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον...*

Εἰς τὴν η' ᾠδὴν· *᾿Οτι ἠυλόγηται σου τὸ ὄνομα καὶ δεδόξασται σου ἡ βασιλεία...*

᾿Ο διάκονος· *Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός...*

Καὶ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἀκολουθῶς.¹²⁹⁷

*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τὸν ἐθελουσίως * παθόντα καὶ ταφέντα * καὶ ἐξαναστάσαντα * τριήμερον ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου...*

*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τὸν ἐξαναστάντα * τριήμερον ἐκ τάφου * Χριστὸν τὸν ζωοδότην. Φωτίζου, φωτίζου...*

Κυριακῆ τοῦ Πάσχα συμπλήρη καὶ ἡ εορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Τὸ δὲ ΤΑ (σ. 190) ὀρίζει δύο στίχους ἐκ τοῦ ξζ' καὶ δύο ἐκ τοῦ ριζ' ψαλμοῦ. Δεδομένου ὅτι οἱ αὐτοὶ στίχοι ἐπαναλαμβάνονται σήμερον καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἐξάκις τῆς ἡμέρας (εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ὁρθρου καὶ εἰς τοὺς αἴνους, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Λειτουργίας καὶ εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἐσπερινοῦ καὶ εἰς τὰ ἀπόστιχα), φρονοῦμεν ὅτι δεν θὰ ἦτο ἀστοχος ἡ ἐπαναφορὰ τῶν ἐκ τοῦ ριζ' ψαλμοῦ στίχων διὰ τὴν ἑναρξίν τοῦ Ὁρθρου, τῆς Λειτουργίας καὶ τοῦ Ἐσπερινοῦ καὶ ὁ περιορισμὸς τῶν στίχων ᾿Αναστῆται ὁ Θεὸς κλπ. εἰς τοὺς αἴνους, εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον καὶ εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ἐσπερινοῦ. Οὕτως ἐκάστη ὁμάς στίχων θὰ λέγεται ἅπαξ ἐν ἐκάστῃ ἀκολουθίᾳ καὶ οὐχὶ δις, ὡς συμβαίνει σήμερον. Ὡς καταλληλότερους στίχους ἐκ τοῦ ριζ' ψαλμοῦ ὑποδεικνύομεν τοὺς κάτωθι:

Στίχ. γ'. ᾿Εξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. (ριζ' 1).

Στίχ. β'. Εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. (ριζ' 4)

Στίχ. γ'. ᾿Ανοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης, εἰσελθὼν ἐν αὐταῖς ἐξομολογήσομαι τῷ Κυρίῳ. (ριζ' 19)

Στίχ. δ'. Αὐτὴ ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. (ριζ' 24)

Στίχ. ε'. Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἀγίῳ Πνεύματι.

Στίχ. στ'. Καὶ νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ᾿Αμήν.

1294. Ἡ εἴσοδος εἰς τὸν ναὸν κατὰ τὰ ΤΑ (σ. 19)0 καὶ ΤΕ (σ. 537) γίνεται ψαλλομένου τοῦ Χριστοῦ ἀνέστη μετὰ τὸν στίχον ᾿Ανοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης· κατὰ δὲ τὰ ΤΑΣ (κεφ. μστ') καὶ ΤΔ (σ. 492) γίνεται εἰς τὸ τελευταῖον Χριστὸς ἀνέστη. Ἡ ἀρχαία συνήθεια λοιπὸν ἦτο νὰ γίνεται ἡ εἴσοδος εἰς τὸν ναὸν ψαλλομένου τοῦ Χριστοῦ ἀνέστη, τὰ δὲ εἰρηνικά νὰ λέγονται ἐντὸς τοῦ ναοῦ.

1295. Ἡ ὑπακοὴ ὀρθὸν εἶναι νὰ ψάλλεται (ΤΑ σ. 192) καὶ ὄχι νὰ λέγεται χῆμα.

1296. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 493) τὸ μὲν κοντάκιον ψάλλεται, ὁ δὲ οἶκος ἀναγινώσκειται.

1297. Περὶ τῶν μεγαλυναρίων τοῦ Πάσχα βλ, § 1803.

Χριστός τὸ καινὸν Πάσχα, * τὸ ζώοθτον θῆμα, * ἀμνός Θεοῦ ὁ αἶρων * τὴν ἁμαρτίαν κόσμου.
 Ὡ θείας, ὦ φίλης!...

Σήμερον πᾶσα κτίσις * ἀγάλλεται καὶ χαίρει, * ὅτι Χριστὸς ἀνέστη * καὶ ᾗδης ἐσκυλεύθη.
 Ὡ θείας, ὦ φίλης!...

Δόξα Πατρί. Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τῆς τρισυποστάτου * καὶ ἀδιαιρέτου * Θεότητος τὸ κράτος.
 Ὡ Πάσχα τὸ μέγα...

Καὶ νῦν. Χαῖρε, Παρθένε, χαῖρε * χαῖρε, εὐλογημένη * χαῖρε, δεδοξασμένη * σὸς γὰρ Υἱὸς ἀνέστη * τριήμερος ἐκ τάφου.
 Ὡ Πάσχα τὸ μέγα...

Καταβασία: Ὁ ἄγγελος ἔβόα * τῇ κεχαριτωμένη * Ἀγνῇ Παρθένε, χαῖρε * καὶ πάλιν ἔρω, χαῖρε * ὁ σὸς Υἱὸς ἀνέστη * τριήμερος ἐκ τάφου.
 Φωτίζου, φωτίζου...

Τὸ Χριστὸς ἀνέστη γ'. Τὸ Ἄναστας ὁ Ἰησοῦς ἀπᾶς. Συναπτῆ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις: Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν. Τὸ ἐξαποστειλάριον Σαρκι ὑπνώσας ὡς θνητὸς ἐκ γ'.¹²⁹⁸ Εἰς τοὺς αἶνους ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ α' ἤχου Ὑμνοῦμέν σου, Χριστέ, δ' ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ στίχου Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ, καὶ τὰ δ' στιχηρὰ τοῦ Πάσχα Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον ἀναδέδεικται¹²⁹⁹ μετὰ τῶν στίχων Ἀναστήτω ὁ Θεὸς κτλ. Δόξα, καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα¹³⁰⁰ μέχρι τοῦ καὶ οὕτω βοήσωμεν. Τὸ Χριστὸς ἀνέστη εἰς τὸ σύνηθες μέλος αὐτοῦ ἐκ γ'. Παλλομένου δὲ τοῦ Ἀναστάσεως ἡμέρα γίνεται ὁ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου,¹³⁰¹ ἐπαναλαμβανομένου πολλὰκις τοῦ Χριστὸς ἀνέστη, ἐν παραστῆ ἀνάγκῃ. Μετὰ δὲ τὸν ἀσπασμὸν ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ προεξάρχοντος ὁ κατηχητικὸς λόγος τοῦ Χρυσοστόμου Εἰ τις ἐσεβῆς καὶ φιλόθεος,¹³⁰² μεθ' ὃν ψάλλεται τὸ ἀπολυτικίον αὐτοῦ Ἡ τοῦ στόματός σου καθάπερ πρῶτος καὶ εὐθύς ἄρχεται

1298. Κατὰ τὸ ΤΑ (σ. 196) τοῦ ἐξαποστειλαρίου προετάσσοτο τὸ Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

1299. Τὰ ΤΑ (σ. 198) καὶ ΤΣ (σ. 248) προβλέπουν μόνον τὰ δύο πρῶτα στιχηρὰ Πάσχα ἱερὰ καὶ Δεῦτε ἀπὸ θέας μεθ' ἑνὸς τρίτου Πάσχα ὁ ἀμνός ἡμῖν τέθνηται, τὸ ὁποῖον παραθέτομεν ἐν § 1804. Τὰ τρία ταῦτα εἶναι προσόμοια, ὡς αὐτόμελον δὲ, κατὰ τὸ ὁποῖον εἶναι πεποιημένα, σημειοῦται ἐν τῷ ΤΑ τὸ Ἠχθῆς δι' ἡμᾶς, ἀγνωστον ἀλλαγθέν. Τὰ λοιπὰ δύο Αἰ μυροφόροι γυναῖκες καὶ Πάσχα τὸ τερπνὸν πιθανὸν νὰ εἶναι μεταγενέστερα ἢ νὰ ἀνήκουν εἰς ἄλλην ομάδα στιχηρῶν.

1300. Τὸ ΤΑΣ (κεφ. μοτ') ὀρίζει Δόξα, Πάσχα τὸ τερπνόν. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Ἐὶν τηρηθῆ ἡ τάξις αὕτη, εἶναι δυνατόν τὸ στιχηρὸν τοῦτο νὰ ψαλῆ μόνον ὡς δοξαστικόν, ὡς δ' δὲ στιχηρὸν νὰ ψαλῆ ἀντ' αὐτοῦ τὸ ἀνωτέρω μνημονεύομενον Πάσχα ὁ ἀμνός ἡμῖν τέθνηται (βλ. § 1804)

1301. Χάριν εὐκολίας καὶ συντομίας πολλαχοῦ ὁ ἀσπασμὸς γίνεται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν αἰνῶν ἢ καὶ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κανόνος.

1302. Ἐνιαῦθα εἶναι ἡ ἀρχικὴ καὶ κανονικὴ θέσις τῆς ἀναγνώσεως τοῦ λόγου τούτου, ὡς μαρτυρεῖται ὑπὸ πάντων τῶν Τυπικῶν. Τὴν μετᾶθεσιν αὐτοῦ εἰς τὸ τέλος τῆς Λειτουργίας ὀρίζουν μόνον τὰ ΤΚ (σ. 192) καὶ ΤΜΕ (§ 2, σ. 271), ἐπικυροῦντα προφανῶς συνήθειαν εἰσαχθεῖσαν ἐνωρίτερον. Αἰτία τῆς μετᾶθεσεως ὑπῆρξε πιθανῶτατα ἡ βραδύτης τῆς προσελευσεως τῶν Χριστιανῶν εἰς τὸν ναὸν εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ ἀκολουθία τοῦ Πάσχα ἐτέλειτο κατὰ τὰς πρώτας πρωϊνὰς ὥρας τῆς Κυριακῆς (βλ. σημ. 1287). ὥστε οἱ καθυστερημένως προσερχόμενοι νὰ μὴ στεροῦνται τῆς ἀκρόασεως τοῦ ὡραιοτάτου τούτου λόγου. Ἡ μετᾶθεσις ὁμοίως ὑπῆρξεν ἀτυχῆς καὶ ἀστοχος, διότι οἱ εἰσαγαγόντες αὐτὴν δὲν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τὸ περιεχόμενον καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ λόγου, ὅστις εἶναι ἡ προπαρασκευὴ τῶν Χριστιανῶν διὰ τὴν θ. κοινωνίαν, καὶ ἐπομένως ἡ ἀνάγκη αὐτοῦ μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν εἶναι προῦθις. Τὸ ἀστοχον τῆς μετᾶθεσεως καὶ τὴν ἀνάγκη τῆς ἀποκαταπάσεως ἀναγνωρίζουν ἐμμέσως τὸσον τὸ ΤΜΕ (σημ. 7, σ. 371), ὅσον καὶ ἡ Διοίκησις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς εἰς τὸ Ἡμερολόγιον αὐτῆς κατ' ἔτος καταχωριζομένης σημειώσεως: «Ὁ λόγος οὗτος ἀνεγινώσκειτο, κατὰ τὰ ἀρχαῖα Τυπικά, μετὰ τοὺς αἰῶνας πρὸ τῆς Θ. Λειτουργίας, διότι ἀφορρᾷ εἰς τὴν προπαρασκευὴν διὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ τὴν ἁγίαν κοινωνίαν ἥδη ὅμως καθιερώθη νὰ ἀναγινώσκειται, ὡς μὴ ὡφέλε, μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν» (ΗΕΕ 1983, σ. 91 καὶ προηγουμένων ἐτῶν. Βλ. καὶ Δίπτυχα 2004, σ. 140). Διὰ τοῦτο ἐθεωρησάμεν πρεπὸν νὰ ὀρίσωμεν τὸν λόγον εἰς τὴν ἀρχικὴν του θέσιν. Οὔτω δι' αὐτοῦ ἐπιφωραγίζεται μὲν ὁ Ὁρθρος, προε-

δ'. Ἡ Θεία Λειτουργία.

1798. Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: *Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς· καὶ εὐθὺς θυμῶν τὴν ἁγίαν Τραπέζαν ψάλλει τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'*· εἶτα λέγει τοὺς στίχους Ἐναστήτω ὁ Θεὸς κτλ. θυμῶν περὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης, οἱ δὲ χοροὶ ἐπαναλαμβάνουν τὸ Χριστὸς ἀνέστη, ὡς καὶ ἐν τῷ Ὅρθρω, καὶ τέλος ψάλλει αὐτὸ πάλιν ὁ ἱερεὺς θυμῶν τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαὸν ἀπὸ τῆς Ὁραίας πύλης. Εἶτα τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὰ παρόντα ἀντίφωνα.

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β' . (Ψαλμὸς ξε')

Στίχ. α' . Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ. (ξε' 1)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β' . Ψάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· δότε δόξαν αἰνέσει αὐτοῦ. (ξε' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ' . Εἶπατε τῷ Θεῷ· ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου. (ξε' 3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ' . Πᾶσα ἡ γῆ προσκνησάτωσάν σοι καὶ ψαλάτωσάν σοι, ψαλάτωσαν δὴ τῷ ὀνόματί σου, Ὑψιστε. (ξε' 4)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β' . (Ψαλμὸς ξστ')

Στίχ. α' . Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς, ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐλεήσαι ἡμᾶς. (ξστ' 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Στίχ. β' . Τοῦ γνῶναι ἐν τῇ γῇ τὴν ὁδόν σου, ἐν πᾶσιν ἔθνεσι τὸ σωτήριόν σου. (ξστ' 3)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Στίχ. γ' . Ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοί, ὁ Θεός, ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ πάντες. (ξστ' 4)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Στίχ. δ' . Εὐλογήσαι ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ φοβηθήτωσαν αὐτὸν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς. (ξστ' 8)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος πλ. α' . (Ψαλμὸς ξξ')

Στίχ. α' . Ἐναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν. (ξξ' 2)

Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν...

τομάζονται δὲ οἱ Χριστιανοὶ διὰ τὸ μυστήριον τῆς Θ. Εὐχαριστίας. - Σημειώτεον ὅτι εἶθισται, ὅπως κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ λόγου ὁ λαὸς ἀναφωνῇ τὰς λέξεις ἐπικράνθη καὶ ἀνέστη, ὁσάκις λέγη αὐτὰς ὁ ἀναγιγνώσκων.

Στίχ. β'. Ὡς ἐκλείπει καπνὸς ἐκλιπέτωσαν, ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός.
(ξξ' 3)

Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν...

Στίχ. γ'. Οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν. (ξξ' 3-4)

Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν...

Εἰσοδικόν.

Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραήλ. (ξξ' 27). Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλοῦα.

Τὸ Χριστὸς ἀνέστη,¹³⁰³ ἡ ὑπακοή Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατῆλθες, ἀθάνατε. Ἀντὶ τοῦ τρισηγίου τὸ "Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου. Κοινωνικόν Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσαθε. Ἀλληλοῦα.¹³⁰⁴ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ Χριστὸς ἀνέστη. Τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν εἰς ἦχον β' ἐκ γ' ἀντὶ τοῦ Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου. Καὶ γίνεται ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν ὑπὸ τοῦ προεξάρχοντος ἀρχιερέως ἢ ἱερέως, ὅστις ἐν τέλει ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν λαὸν ἀναφωνεῖ τρεῖς Χριστὸς ἀνέστη· καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται εἰς ἐκάστην ἀναφώνησιν Ἀληθῶς ἀνέστη· εἶτα πάλιν ὁ προεξάρχων Δόξα τῇ αὐτοῦ τριήμερῳ ἐγέρσει καὶ ὁ λαὸς Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἐγερσιν καὶ τέλος ὁ προεξάρχων ὀλόκληρον τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἀντὶ τοῦ Δι' εὐχῶν ὁ δὲ λαὸς Ἀληθῶς ἀνέστη ὁ Κύριος.¹³⁰⁵

1799. ΣΗΜ. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου αἱ Ὁραὶ, τὸ Ἀποδείπνον καὶ τὸ Μεσονυκτικὸν τελοῦνται ὡς ἐξῆς: Μετὰ τὸ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς τὸ Χριστὸς ἀνέστη γ', τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι γ', εἶτα ἀνα μίαν τὰ τροπάρια Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον. Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατῆλθες. Ἐν τάφῳ σωματικῶς. Δόξα, Ὡς ζωφόρος. Καὶ νῦν, Τὸ τοῦ Ὑψίστου. Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ. Ὁ ἱερεὺς Δι' εὐχῶν. Καὶ πάλιν τὸ Χριστὸς ἀνέστη καὶ τὰ λοιπὰ διὰ δευτέραν καὶ τρίτην φοράν. Μετὰ δὲ τὴν τρίτην πάλιν τὸ Χριστὸς ἀνέστη γ'. Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε ἐλέησον γ'. Εὐλόγησον. Καὶ γίνεται μικρὰ ἀπόλυσις.

Ἡ τοιαύτη ἀκολουθία τελεῖται ἀντὶ [τῆς Α' Ὁρας, τῆς Τριθέκτης,] τῆς Θ' Ὁρας, τοῦ Ἀποδείπνου καὶ τοῦ Μεσονυκτικοῦ τρισσευομένη εἰς ἐκάστην περίπτωσιν. Εἰς τὸ Ἀποδείπνον μετὰ τὸ τρίτον Δι' εὐχῶν λέγεται καὶ ἡ εὐχὴ Εὐλογητὸς εἰ, Δέσποτα παντοκράτορ.¹³⁰⁶

1303. Συνήθως ψάλλεται ἅπαξ χάριν συντομίας κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ὁμοῦς λέγεται τρεῖς.

1304. Περὶ τοῦ Ἀλληλοῦα εἰς τὸ κοινωνικὸν τοῦτο βλ. σημ. 122.

1305. Ὁ διάλογος οὗτος λέγεται καθ' ὅλην τὴν Διακαινησίμον ἐβδομάδα εἰς τὰς μεγάλας ἀπολύσεις, τὸ δὲ Χριστὸς ἀνέστη ἀντὶ τοῦ Δι' εὐχῶν εἰς πάσας τὰς ἀπολύσεις μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα.

1306. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 494-500) ἡ σύντομος αὕτη ἀκολουθία λέγεται ἅπαξ μόνον ἀντὶ τῆς Α' καὶ τῆς Θ' Ὁρας, τρισσεύεται δὲ εἰς πάσας τὰς ἄλλας περιπτώσεις. Κατὰ τὸ ΤΜ (σ. 398) μόνον ἀντὶ τῆς Α' Ὁρας ἅπαξ, τρεῖς δὲ εἰς τὰς λοιπὰς περιπτώσεις. Κατὰ δὲ τὰ ΤΞ (σ. 443) καὶ ΤΠ (σ. 296) εἰς τὸ Μεσονυκτικὸν λέγεται καὶ τὸ Εὐξόμεθα εἰς τὴν οἰκειαν θεοῦ.

ΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ ΕΣΠΕΡΑΣ

'Ο 'Εσπερινός.¹³⁰⁷

1800. Μετά την ἀντί τῆς Θ' Ὁρας ἀκολουθίαν (βλ. § 1799) ὁ ἱερεὺς ἐνδεδυμένος ἄπασαν τὴν ἱερατικὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ ἱσάμενος ἐνάπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐκφωνεῖ [*Εὐλογητός ὁ Θεός ἡμῶν ἢ, ὡς συνηθίζεται σήμερον,*] *Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ.*¹³⁰⁸ Καὶ ψάλλεται τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τῶν χορῶν ὡς ἐν τῷ Ὁρθρω (§ 1797), τοῦ ἱερέως λέγοντος τοὺς στίχους καὶ θυμιῶντος περίξ τῆς ἁγίας Τραπέζης ὡς καὶ ἐν τῇ Θ. Λειτουργίᾳ (§ 1798). Εἶτα λέγονται τὰ εἰρηνικά. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ β' ἤχου *Τὸν πρὸ αἰῶνων ἐκ Πατρὸς γεννηθέντα* στ'. Καὶ θυμῆ ὁ προεξάρχων ἱερεὺς ὄλον τὸν ναὸν *Δόξα. Τὸν σωτήριον ἕμνον ἄδοντες. Καὶ νῦν, Παρῆλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου.* Εἰσόδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ *Φῶς Ἰλαρόν* καὶ τὸ μέγα προκείμενον *Τίς Θεός μέγας* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα ὁ διάκονος: *Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξωθῆναι* κλπ. καὶ ὁ προεξάρχων ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον *Οὔσης οὐσίας* μέχρι τοῦ οὐ μὴ πιστεύσω κατὰ περιόδους ἐπαναλαμβανομένας ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἱερέων καὶ διακόνων εἰς διαφόρους γλώσσας, ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατὸν. Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον ἢ ἐκτενής, τὸ *Καταξίωσον Κύριε,* τὰ πληρωτικά καὶ ἡ κεφαλοκλισία. Καὶ ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα: τὸ α' ἀναστάσιμον στιχηρὸν τοῦ β' ἤχου *Ἡ ἀνάστασις σου, Χριστέ Σωτήρ,* καὶ τὰ στιχηρὰ *Πάσχα* ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Ψαλλομένων δὲ τῶν ἀποστίχων γίνεται ἀσπασμός τοῦ Εὐαγγελίου.¹³⁰⁹ *Δόξα, καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Τὸ Χριστὸς ἀνέστη γ'.* Καὶ εὐθύς: *Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητός. Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεός. Ἀντί τὴν τιμωτέραν τὸ Φωτίζου φωτίζου.* Καὶ γίνεται ἡ ἀπόλυσις ὡς διετάχθη ἐν τῇ Λειτουργίᾳ (§ 1798).

ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ

1801. Τὸ πρωῖ μετὰ τὴν ἀντί Μεσονυκτικοῦ ἀκολουθίαν (§ 1799) ὁ ἱερεὺς ἐνδεδυμένος ἐπιτραχήλιον καὶ φελώνιον λευκὸν καὶ κρατῶν θυμιατήριον καὶ λαμπάδα ἴσταται ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ θυμιῶν ἐκφωνεῖ: *Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ.* Καὶ ψάλλεται τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τῶν χορῶν μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ ὡς ἐν § 1797. Εἶτα τὰ εἰρηνικά, ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα καὶ πᾶσα ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου ὡς διετάχθη ἐν § 1797. Μετὰ τὴν στ' ὥδην τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Πάσχα καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου.¹³¹⁰ Τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι* κλπ. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ' ἀναστάσιμα στιχηρὰ τοῦ β' ἤχου *Πᾶσα πνοὴ καὶ πᾶσα κτίσις* καὶ τὰ στιχηρὰ *Πάσχα* ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. *Δόξα, καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Τὸ Χριστὸς ἀνέστη* ἐκ γ' καὶ εὐθύς ἄρχεται ἡ Θ. Λειτουργία, ἥτις τελεῖται ἀπαρραλλάκτως, ὡς διετάχθη ἐν § 1798. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

1307. Ὁ Ἐσπερινός οὗτος τελεῖται πολλαχοῦ, καὶ ἰδίᾳ εἰς τὰς ἔδρας τῶν Ἱ. Μητροπόλεων, περὶ τὴν 10ην πρωϊνὴν ὥραν.

1308. Ἡ ἀκριβὴς ἀρχαία τάξις ἀπαιτεῖ εἰς τὴν ἑναρξιν τοῦ Ἐσπερινοῦ τὸ *Εὐλογητός ὁ Θεός* (ΤΑΣ κεφ. μστ', ΤΔ σ. 498, ΤΞ σ. 445, ΤΠ σ. 295). Ἡδὴ ὁμως ἔχει ἐπικρατήσει γενικῶς τὸ *Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ* καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἐβδομάδα.

1309. Ὁ ἀσπασμός κατὰ τὸν Ἐσπερινὸν μαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν ΤΔ (σ. 499), ΤΞ (σ. 446) καὶ ΤΠ (σ. 296) συνοδευέτω δὲ παλαιότερον καὶ ὑπὸ ἀσπασμοῦ ἀγάπης μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν, ἐξ οὗ καὶ ὁ Ἐσπερινός οὗτος καλεῖται συνήθως Ἀγάπη.

1310. Τὸ ΤΜΕ (§ 4, σ. 373) ὀρίζει «μόνον τὸ κοντάκιον καὶ εὐθύς τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ», ὑποδηλοῦν οὕτω παράλειψιν τοῦ οἴκου καὶ τοῦ συναξαρίου. Ἄλλ' ἡ παράλειψις αὕτη οὐδόλως δικαιολογεῖται. Ρητῶς ὀρίζουν τὸ συναξάριον τὰ ΤΔ (σ. 500), ΤΞ (σ. 447) καὶ ΤΡ (σ. 833). Τὰ δὲ ΤΑ (σ. 208) καὶ ΤΕ (σ. 561) ὀρίζουν «καὶ οἶκον».

1802. ΣΗΜ. Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον τελοῦνται αἱ ἀκολουθίαι καθ' ὄλην τὴν Διακαινήσιμον ἐβδομάδα, ἥτοι ὁ μὲν Ἑσπερινὸς κατὰ τὴν ἐν § 1800 διάταξιν ἄνευ τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ δὲ Ὅρθρος κατὰ τὴν ἐν § 1801 διάταξιν. Ἐναλλάσσονται δὲ οἱ ἤχοι καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἥτοι τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας καὶ τῇ Τρίτῃ πρωΐ ψάλλονται στιχηρὰ τοῦ γ' ἤχου, τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας καὶ τῇ Τετάρτῃ πρωΐ τοῦ δ' ἤχου κ.ο.κ., παραλειπομένου τοῦ βαρέος ἤχου.¹³¹¹ Προκειμένα ἐν τοῖς Ἑσπερινοῖς ψάλλονται τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ δι' ἑκάστην ἡμέραν ὀριζόμενα. Ἡ δὲ Θ. Λειτουργία τελεῖται ἀπαρallάκτως ὡς ἐν § 1798. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

1803. Τὰ μεγαλυνάρια τοῦ Πάσχα.

Εἰσαγωγικὸν σημείωμα. Τὰ μεγαλυνάρια τῆς θ' ὥδης τοῦ Πάσχα, δώδεκα ἐν ὄλῳ, κατὰ τὴν κρατούσαν σήμερον τάξιν δὲν ψάλλονται ὅλα, ἀλλὰ μόνον τὰ ἐν § 1797 παρατεθέντα ἕξ καὶ τὸ Ὅ αγγελος ἐβόα εἰς τὴν καταβασίαν. Εὐκαίῃον ὅμως θὰ ἦτο νὰ ἐπανεισαχθῇ ἡ ψαλμωδία καὶ τῶν λοιπῶν μεγαλυναρίων κατὰ τὰς ἄλλας ἡμέρας τῆς Διακαινησίμου καὶ τὰς μεθεόρτους Κυριακὰς ἐκ περιτροπῆς μετὰ τῶν σήμερον ψαλλομένων. Οὕτω καὶ τὰ μεγαλυνάρια πάντα θὰ ψάλλωνται καὶ ἡ κατὰ κόρον ἐπανάληψις τῶν αὐτῶν θὰ ἀποφεύγεται. Πρὸς τοῦτο κατηρτίσαμεν καὶ παραθέτομεν τὰ παραλειπόμενα μεγαλυνάρια εἰς δύο ὁμάδας, τὰς ὁποίας χαρακτηρίζομεν ὡς δευτέραν καὶ τρίτην, ὡς πρώτης λογιζομένης τῆς ἐν χρήσει, διὰ νὰ ἐναλλάσσωνται αὐταί, ἥτοι νὰ ψάλλωνται ἡ μὲν α' τῇ Κυριακῇ, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῷ Σαββάτῳ τῆς Διακαινησίμου καὶ τῇ Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος, ἡ δὲ β' τῇ Δευτέρᾳ καὶ τῇ Πέμπτῃ τῆς Διακαινησίμου, τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων καὶ τῇ Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ, ἡ δὲ γ' τῇ Τρίτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς Διακαινησίμου καὶ τῇ Κυριακῇ τοῦ Παράλυτου. Μεγαλυνάρια τινὰ κατ' ἀνάγκην ἐπαναλαμβάνονται.

Ὅμας α'.

(Ζήτει αὐτὴν ἐν § 1797).

Ὅμας β'.

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τὸν ἐθελουσίως * παθόντα καὶ ταφέντα * καὶ ἔξαναστάντα * τριήμερον ἐκ τάφου.

* Ἄγγελος ἔξαστράπτων * ταῖς γυναιξίν ἐβόα· * Παύσασθε τῶν δακρύων, * ὅτι Χριστὸς ἀνέστη.

Μαγδαληνὴ Μαρία * προσέδραμε τῷ τάφῳ * καὶ τὸν Χριστὸν ἰδοῦσα * ὡς κηπουρὸν ἠρώτα.

Ἐξύπνησας ὑπνώσας * νεκροὺς τοὺς ἀπ' αἰῶνος, * βασιλικῶς βρυχήσας * ὡς ἐξ Ἰούδα λέων.

Δόξα Πατρὶ. Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, * τῆς τρισυποστάτου * καὶ ἀδιαιρέτου * Θεότητος τοῦ κράτους.

Καὶ νῦν. Χαῖρε, Παρθένε, χαῖρε· * χαῖρε, εὐλογημένη· * χαῖρε, δεδοξασμένη· * σὸς γὰρ Υἱὸς ἀνέστη * τριήμερος ἐκ τάφου.

1311. Τὸ ΤΑ (σ. 244) ὀρίζει τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας καὶ τῷ Σαββάτῳ πρωΐ στιχηρὰ τοῦ βαρέος ἤχου, παραλείπει δὲ τὰ τοῦ πλ. δ'. Τὸ αὐτὸ Τυπικὸν ἔχει εἰς τὸν Ἑσπερινὸν ἑκάστης ἡμέρας στιχηρὰ προσομοία ἀναστάσιμα εἰς τὸν ἤχον αὐτῆς ψαλλόμενα ἀντὶ τῶν ἀνατολικῶν, εἰς δὲ τὸν Ὅρθρον ἑκάστης ἡμέρας κανὸνα ἀναστάσιμον κατὰ τὸν ἤχον αὐτῆς ψαλλόμενον μετὰ τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα. Καὶ τὸ ΤΕ (σ. 560) μνημονεῖ τῶν κατ' ἤχον προσομοίων καὶ κανόνων τούτων. Τῶν προσομοίων τινὰ ἔχουν ἐνταχθῆ εἰς τὸ ἐν χρήσει Πεντηκοστάριον εἰς τὰ μεθεόρτα τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν Μυροφόρων.

‘Ομάς γ’.

Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τὸν ἕξανασάπαντα * τριήμερον ἐκ τάφου * Χριστὸν τὸν ζωοδότην.
 Ὅτι Χριστὸς ἀνέστη * τὸν θάνατον πατήσας * καὶ τοὺς νεκροὺς ἐγείρας, * λαοί, ἀγαλ-
 λιᾶσθε.

Σήμερον πᾶσα κτίσις * ἀγάλλεται καὶ χαίρει, * ὅτι Χριστὸς ἀνέστη * καὶ ᾄδης ἐσκυλεύ-
 θη.

Σήμερον ὁ Δεσπότης * ἐσκύλευσε τὸν ᾄδην * ἐγείρας τοὺς δεσμίους, * οὓς ἀπ’ αἰῶνος εἶχε
 * δεινῶς κεκρατημένους.

Δόξα Πατρί. Μεγάλυνον, ψυχή μου, * τῆς τρισυποστάτου...

Καὶ νῦν. Χαῖρε, Παρθένε, χαῖρε...

1804. Ὑμνοὶ ἀναστάσιμοι ἀρχαῖοι.¹³¹²

Στιχηρὸν προσόμοιον.

Ἦχος πλ. α΄. (Πάσχα ἱερόν).

Πάσχα· ὁ ἄμνος ἡμῖν * τέθνηται θεῖον σφάγιον· * Πάσχα Θεοῦ ἁγίον· * Πάσχα θεουρ-
 γόν· * Πάσχα τὸ σωτήριον· * Πάσχα λυτήριον παθῶν· * Πάσχα ἔνθεον· * Πάσχα, αἴγλη· *
 Πάσχα μυστικόν· * Πάσχα, δι’ οὐπερ βροτοὶ * λαμπροφοροῦντες ἀγαλλόμεθα· * Πάσχα
 βρῦνον ἀφθαρσίας πηγὴν.

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. α΄.

Ἄγγελοι, σκιρτήσατε, * ἀγαλλιᾶσθε, γηγενεῖς, * καὶ πανηγυρίσατε χαρμονικῶς, * ὅτι
 Χριστὸς ἀνέστη, * κράτος καθελὼν θανάτου * καὶ κόσμον ἀφθαρτίσας, * ὥφθη τε μυροφό-
 ροις * τριήμερος ἐκ νεκρῶν * ὡς ἐκ παστοῦ νυμφίος. * Ὅθεν κροτοῦντες χεῖρας * ἐν ὕμνοις
 εἴπωμεν γηθοσύνως· * Πάσχα Κυρίου Πάσχα· * Πάσχα τῶν πιστῶν ἢ λύτρωσις * καὶ λύτης
 ἢ ἀφαίρεισις * καὶ κόσμου ἢ τερπνότης· * Πάσχα καινόν· * Πάσχα τερπνόν· * Πάσχα τῆς
 Τριάδος * τιμὴ καὶ θεία δόξα. * Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν * θανάτῳ θάνατον πατήσας * καὶ
 τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι * ζωὴν χαρισάμενος.

Τῆ ΠΑΡΑΣΚΕΥῆ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ

Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.¹³¹³

1805. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι τελοῦνται κατὰ τὸν τύπον τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος (§§
 1800-1801). Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ.
 β΄ ἤχου Νίκην ἔχων, Χριστέ, σ΄ καὶ τὰ προσόμοια τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Ξένα καὶ παρὰ-
 δοξα εἰς δ΄. Δόξα, Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας σου, Πηγῆ. Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσει σε.

1312. Ἐκ τοῦ ΤΑ (σ. 198 καὶ 202). Ἐκ τῶν παρατιθεμένων δύο ὕμνων ὁ μὲν α΄ εἶναι τὸ ἐν σημ. 1299 μνη-
 μονεύομενον στιχηρὸν, ὁ δὲ β΄ ὀρίζεται ἐν τῷ ΤΑ ὡς κοινωκόν, εἶναι δυνατὸν ὁμῶς νὰ ψάλλεται ἐνίοτε ὡς
 δοξαστικὸν ἀντὶ τοῦ Ἀναστάσεως ἡμέρα πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ ἐνός καὶ μόνου δοξαστικοῦ.

1313. Ἡ ἀκολουθία αἴτη εἶναι ἀγνωστος εἰς τὰ ἀρχαῖα Τυπικὰ ΤΑ, ΤΕ, ΤΣ καὶ ΤΑΣ. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ
 Πεντηκοσταρίῳ σημειοῦται: «Ψάλλομεν τὴν παρούσαν ἀκολουθίαν τὴν γεγυνοῦσαν παρὰ κυρίου Νικηφόρου
 Καλλιστοῦ τοῦ Ξανθοπούλου, εἰς τὴν ὑπεραγίαν καὶ κυρίαν δέσποιναν Θεοτόκον, τὴν Ζωοδόχον Πηγὴν· οὐ
 γὰρ εὔρομεν ὑπὸ τυπικοῦ τὴν τοιαύτην ἀκολουθίαν, ἀλλ’ ἐτέθη δι’ ἀγάπην τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου». Ἐφ’ ὅσῳν

Εἰσόδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν καὶ τὸ προκείμενον Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἀ΄ ἀναστάσιμον στιχηρὸν *Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ Σωτήρ*, καὶ τὰ γ΄ τῆς Θεοτόκου *Χαίροις ἡ ζωηφόρος Πηγὴ* μετὰ στίχων:

Εἰς τὸ β΄. *Ἦγάσῃ τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος.* (Ψάλμ. με΄ 5)

Εἰς τὸ γ΄. *Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὄρηματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ.* (Ψάλμ. με΄ 5)

Τὰ δὲ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα παραλείπονται.¹³¹⁴ *Δόξα, Σαλπίσσωμεν, φιλέορτοι, ἐν ἡμῖνοις. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα.* Τὸ *Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ΄*. Εἰ δὲ βούλει, εἰπέ ἐν συνεχείᾳ *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ κάτωθι ἀπολυτικίον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

Ἀπολυτικίον. Ἦχος α΄.¹³¹⁵

*Ὁ ναὸς σου, Θεοτόκε, * ἀνεδείχθη παράδεισος, * ὡς ποταμοὺς ἀειζῶους * ἀναβλύζων ἰάματα * ᾧ προσερχόμενοι πιστῶς * ὡς Ζωοδόχου ἐκ Πηγῆς * ῥῶσιν ἀντλοῦμεν * καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον * προσβεβύεις γὰρ σὺ * τῷ ἐκ σοῦ τεχθέντι Σωτηρι Χριστῷ * σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.*

1806. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα εἰς δ΄ μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*, καὶ ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς δ΄ μετὰ στίχου *Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς ἡ καταβασία, τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* κτλ ὡς ἐν § 1797. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα χῦμα καὶ τὸ κάθισμα τῆς Θεοτόκου *Τὴν ἀέναον κρήνην καὶ ζωηρὰν δις*. Ἀφ΄ στ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἡ θ΄ τοῦ Πάσχα μετὰ τὸν τεσσάρων πρώτων μεγαλυναρίων, εἶτα τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου *Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*, εἰς δὲ τὸ *Δόξα* καὶ τὸ *Καὶ νῦν* λέγονται καὶ τὰ δύο τελευταῖα μεγαλυνάρια. Ἡ καταβασία *Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου* κτλ. Ἐξαποστειλάρια τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τοὺς αἶνους ἀπὸ τοῦ στίχου *Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἔγγραπτον* στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. β΄ ἤχου δ΄, τῆς Θεοτόκου δ΄¹³¹⁶ μετὰ τῶν οἰκείων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 1805) καὶ τὰ *Πάσχα ἱερὸν* μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. *Δόξα, Σαλπίσσωμεν, φιλέορτοι, ἐν ἡμῖνοις* (Ζῆτει εἰς τὰ ἀπόστιχα).¹³¹⁷ *Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα.* Τὸ *Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ΄*, εἰ δὲ βούλει, καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

δὲ ποιητῆς αὐτῆς εἶναι ὁ Νικηφόρος Κάλλιστος ὁ Ξανθόπουλος, ὡς καταδεικνύεται καὶ ἐκ τῆς ἀκροστιχίδος τοῦ κανόνος, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἰσηχθῇ αὐτὴ πρὸ τοῦ ἰγ΄ ἡ ιδ΄ αἰώνος, καθ΄ οὓς ἔζησεν οὗτος. Εἰς τὰ ἔντυπα Πεντηκοστάρια εἰσήλθε τὸ πρῶτον διὰ τῆς ἐν ἔτει 1579 γενομένης ἐκδόσεως ὑπὸ Ἰακώβου τοῦ Λεογγίνου (βλ. Πρόλογον Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ εἰς τὸ Πεντηκοστάριον). Δυνάμεθα νὰ εἰκάσωμεν ὅτι ἡ ἀκολουθία αὐτὴ εἰσηχθῆ τὸ πρῶτον ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐνθα τὸ ἅγισμα καὶ ὁ ναὸς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἐκεῖθεν δὲ διεδόθη καὶ ἐγενικεύθη ἡ χρῆσις αὐτῆς.

1314. Συμφωνοῦν εἰς τοῦτο καὶ τὰ ΤΔ (σ. 500) καὶ ΤΡ (σ. 835), ἐνῶ τὸ ΤΠ (σ. 297) ὀρίζει καὶ τὰ τοῦ Πάσχα. Ἀντιθέτως τὰ ΤΞ (σ. 450) καὶ ΤΜ (σ. 402) παραλείπουν τὰ τῆς Θεοτόκου. Θὰ ἴητο ὅμως δυνατόν νὰ ψαλοῦν εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα, τὰ δὲ τῆς Θεοτόκου εἰς τοὺς αἶνους ἀντὶ τῶν ἐκεῖ πρὸς τὸ *Οἶκος τοῦ Εὐφραθά*, μᾶλλον ἀκαταλλήλων δι΄ ἐορτάσιμον ἡμέραν.

1315. Ἡ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἀκολουθία τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς δὲν περιλαμβάνει ἀπολυτικίον. Πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἐπιυῆθησαν καὶ περιεληφθῆσαν εἰς Ὁρολογία, Ἡμερολόγια κτλ. διάφορα ἀπολυτικία. Ἐξ αὐτῶν παραθέτομεν τὸ ἐν τοῖς Διπτυχοῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δημοσιευόμενον κατ΄ ἔτος.

1316. Τὸ ΤΜΕ (§ 7, σ. 374) ὀρίζει ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τῆς Θεοτόκου γ΄. Πρόκειται προφανῶς περὶ ἀβλεπτήματος, ἐκτὸς ἂν περιορίσωμεν καὶ τὰ ἀναστάσιμα εἰς γ΄, δεδομένου ὅτι ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν στιχηρῶν δέον νὰ εἶναι πάντοτε ἄρτιος καὶ οὐδέποτε περιττός.

1317. Ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ δὲν ὑπάρχει δοξαστικὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς εἰς τοὺς αἶνους. Ἄλλὰ τὸ μὲν

1807. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα (§ 1798). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ *Χριστὸς ἀνέστη*, ἡ ὑπακοὴ *Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς* (ἢ τὸ κοντάκιον αὐτῆς *Ἐξ ἀκνώτου σου πηγῆς*).¹³¹⁸ *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα* *Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες*. Τὸ *Ὅσοι εἰς Χριστὸν*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία κατὰ τὴν ἐν § 1798 τάξιν. Εἰς τὰ δίπτυχα ψάλλεται τὸ μεγαλυνάριον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς *Ὑδωρ τὸ ζώηρον τῆς Πηγῆς*.

Τῆ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ

Μνήμη τῆς ψηλαφήσεως τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ.

1808. Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας μετὰ τὴν Θ' Ὄραν τοῦ Πάσχα (βλ. § 1799)¹³¹⁹ ἄρχεται ὁ Ἑσπερινὸς οὕτω: Μετὰ τὸ *Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς* ψάλλεται τὸ *Χριστὸς ἀνέστη ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ ἀνα μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ προοιμακὸς ψαλμὸς ἄνευ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*. Εἶτα τὰ εἰρηνικά [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου]. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα τὰ σ' ἰδιόμελα Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*.¹³²⁰ *Δόξα, καὶ νῦν, Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐπέστης Χριστέ*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβάσλειυσεν*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ γ' προσόμοια *Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος*¹³²¹ μετὰ στίχων:*

Εἰς τὸ β'. *Ἐπαίνει, Ἱερουσαλὴμ τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών. (Ψαλμ. ρμζ' 1)*

Εἰς τὸ γ'. *Ὅτι ἐνίσχυσε τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου, εὐλόγησε τοὺς υἱοὺς σου ἐν σοί. (Ψαλμ. ρμζ' 2).*

*Δόξα, καὶ νῦν, Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον. Τὸ Νῦν ἀπολύεις, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος ἐκ γ' καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ὅπερ λέγεται καθ' ἐκάστην μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα. Ἀντὶ τοῦ *Δι' εὐχῶν τὸ Χριστὸς ἀνέστη, ὅπερ ἐπίσης λέγεται εἰς πάσας τὰς ἀπολύσεις μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα.**

ΤΔ (σ. 505) ὀρίζει τὸ τῶν ἑσπεριῶν *Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας σου, Πηγῇ*, τὸ δὲ ΤΠ (σ. 297) ἀορίστως ἰδιόμελον τῆς Θεοτόκου. Κρίνοντας εὐλογον τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀκολουθίας εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, προετιμήσαμεν τὸ τῶν ἀποστίχων διὰ τὸ ὁμόηχον αὐτοῦ πρὸς τὰ προσόμοια καὶ τὸ δοξαστικὸν τοῦ Πάσχα.

1318. Ἐὰν ψαλῇ τὸ ἀπολυτικίον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, παρέλκει ἡ ψαλμωδία τοῦ κοντακίου, τὸ ὁποῖον ὀρίζεται ὑπὸ τῶν ΤΚ (σ. 194) καὶ ΤΜΕ (§ 8, σ. 374) προφανῶς λόγῳ τῆς ἐλλείψεως ἀπολυτικίου. Ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα διὰ τὰς μονάς, εἰς τὰς ὁποίας ψάλλεται πάντοτε τὸ κοντάκιον τῆς ἀγομένης ἑορτῆς πρὸ τοῦ τοιούτου τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιόδου.

1319. Ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ὀρίζεται ὅτι ἡ Θ' Ὄρα τῆς παρουσίας ἡμέρας ἀναγινώσκεται τριψαλμὸς μὲ ἀπολυτικίον *Ἐξ ὕψους κατήλθες καὶ κοντάκιον* *Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες*. Τὴν αὐτὴν τάξιν ἀκολουθοῦν καὶ τὰ ΤΔ (σ. 506), ΤΚω (σ. 202), ΤΜ (σ. 195) καὶ ΤΡ (σ. 836), ἐνῶ τὰ ΤΞ (σ. 451) καὶ ΤΜΕ (§ 9, σ. 375) ὀρίζουν τὴν Θ' τοῦ Πάσχα. Τὰ ΤΑΣ, ΤΕ καὶ ΤΠ σιωποῦν ἀλλ' ἡ σιωπὴ αὕτη πρέπει νὰ ἐρμηνευθῇ ὡς συνηγοροῦσα ὑπὲρ τῆς τελέσεως τῆς Θ' Ὄρας καθ' ἣν τὰς τὰς ἐξῆς τελοῦνται καὶ αἱ λοιπαὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἦτοι κατὰ τὴν τάξιν τῆς Διακαινησίμου. Τοῦτο δὲ θεωροῦμεν ὀρθότερον· διότι, ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Θ' Ὄρα ἀνήκει εἰς τὴν λήγουσαν ἐκκλησιαστικῶς ἡμέραν, εἶναι περίεργος καὶ ἀνακόλουθος ἡ παρεισαγωγὴ τῆς τριψαλμοῦ Θ' Ὄρας εἰς ἡμέραν, καθ' ἣν αἱ ἄλλαι Ὄραι ἐτελέσθησαν κατ' ἄλλην τάξιν.

1320. Κατὰ τὴν ὄρχαιαν τάξιν τὰ ἰδιόμελα ψάλλονται εἰς ι', δευτερουμένων τῶν τεσσάρων πρώτων. Εἰς τὰς ἐνορίας ὁμως χάριν συντομίας ψάλλονται εἰς στ' (ΤΜΕ § 9, σ. 375).

1321. Περὶ προσομοίων πρόκειται καὶ ὄχι περὶ ἰδιομέλων, ὡς χαρακτηρίζονται ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Διὰ τοῦτο δὲν συμπεριελάμβανον αὐτὰ εἰς τὸν πίνακα τῆς § 1817, μολοντί ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ χρησιμοποιοῦνται καὶ ὡς μεθέορτα δοξαστικά.

1809. ΣΗΜ. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης μέχρι καὶ τῆς Τρίτης πρὸ τῆς Ἀναλήψεως μετὰ τὴν ἐναρκτήριον εὐλογίαν πάσης ἀκολουθίας ψάλλεται τρίς τὸ *Χριστὸς ἀνέστη*, καὶ τοῦτο ἀντικαθιστᾷ τὸ *Βασιλεῦ σὺράνιε* καὶ τὸ *Ἅγιος ὁ Θεὸς ἢ τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν*, διὰ τῶν ὁποίων ἀρχεται ἡ ἀκολουθία. Ἡ ἀντικατάστασις αὕτη γίνεται μόνον εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἀκολουθιῶν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ὑπάρχοντα τρισάγια καὶ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*. Οὕτω τὸ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν* δὲν λέγεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἑσπερινοῦ, λέγεται ὁμως εἰς τὸ Ἀποδείπνον, τὸ Μεσονυκτικὸν καὶ τὰς Ὁρας, διότι προηγοῦνται αὐτοῦ τὰ *Παναγία Τριάς* κλπ. Τὸ *Ἅγιος ὁ Θεὸς* δὲν λέγεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀποδείπνου, τοῦ Μεσονυκτικοῦ, τῆς Τριθέκτης καὶ τῆς Θ' Ὁρας, λέγεται ὁμως εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ Ὁρθρου καὶ εἰς τὰ ἐνδιάμεσα τρισάγια τοῦ Ἀποδείπνου, τοῦ Μεσονυκτικοῦ καὶ τῶν Ὁρῶν.

1810. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ α' ἤχου· εἶτα ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς, τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξόμεθα*.

1811. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ἀντὶ τοῦ Ἀμώμου ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἐκ β'. Εὐλογητάρια δὲν ψάλλονται. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον *Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον*, τὸ *Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Α' ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον* κατὰ τὴν συνήθη τάξιν.¹³²² Ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς εἰς σι' μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*.¹³²³ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἢ ὑπακοῆς Ὡς ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν σου. Ἄφ' σι' τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι· *Ἀναστάσεως ἡμέρα*. Ἡ *Τιμιωτέρα* δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῆς ἑορτῆς. Τὸ *Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν* καὶ ὁ στίχος *Ἦψουτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν* εἶτα τὰ ἐξαποστειλάρια *Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου* δις καὶ *Σήμερον ἔαρ μυρίζει ἕπαξ*. Εἰς τοὺς αἰῶνας τὰ προσόμοια *Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου φρικτὴν εἰς δ'*. *Δόξα, καὶ νῦν, Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον.

1812. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς καὶ δ' ἐκ τῆς σι' τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, εἰσοδικὸν δὲ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*, κατὰ δὲ τὴν νεωτέραν] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα (§ 1798).¹³²⁴ Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτικίον *Ἐσφραγισμένου τοῦ*

1322. Τὸ ΤΜΕ (§ 10, σ. 375) ὀρίζει τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν κρατοῦσαν συνήθειαν μετὰ τὰς καταβασίας. Ὑπὸ τοῦ αἰοίδιμου Γ. Μπεκατώρου ὁμως παρατηρήθη ὅτι «ὡς εἰς πάσας τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου ἀναγινώσκεται εὐθὺς μετὰ τὸ ἔμνημον προκείμενον αὐτοῦ ἐκ τῶν βημοθύρων, οἴπως ἔδει νὰ ἀνεγινώσκετο τοῦτο καὶ σήμερον» (Τάξις 1980, σμ. 75, σ. 161 καὶ παλαιότερων ἐτῶν). Συμφωνοῦμεν μετὰ τοῦ Γ. Μπεκατώρου ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Εὐαγγελίου (μετὰ τὸ προκείμενον), ἥτις εἶναι ἡ μόνη ὀρθή, εἴτε πρόκειται περὶ ἀναστασίμου Εὐαγγελίου εἴτε ὄχι, καὶ τὴν ὅποιαν τηροῦμεν πιστῶς ἐν τῷ παρόντι (βλ. σμ. 71). Διαφωνοῦμεν ὁμως ὡς πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς σημερινῆς ἡμέρας «ἐκ τῶν βημοθύρων»: διότι ναι μὲν προηγοῦνται αὐτοῦ τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου καὶ προκείμενον ἔμνημον, τὸ Εὐαγγέλιον ὁμως εἶναι ἑωθινὸν ἀναστάσιμον, μὴ ἔχον σχέσιν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἑορτῆς, καὶ ὡς ἐκ τοῦτου δέον νὰ ἀναγινώσκειται κατὰ τὴν ὀρθρὴν διάταξιν τοῦ ΤΔ (σ. 507) «ἐντὸς τοῦ Βήματος».

1323. Περὶ στίχου τοῦ σημερινοῦ κανόνος δὲν ὀμιλοῦν βεβαίως τὰ μοναχικὰ Τυπικὰ, διότι κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν λέγονται οἱ ἀναγκαῖοι στίχοι τῶν βιβλικῶν ψδῶν. Τὸ ΤΜΕ (§ 10, σ. 375) ὀρίζει κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ τὸν κανόνα ἄνευ στίχου. Ἐφ' ὅσον ὁμως, ὡς κατεδείξαμεν (βλ. σμ. 75), οὐδέποτε ψάλλονται κανόνες ἄνευ στίχου, προεκρίναμεν τὸν ἀναστάσιμον στίχον, διότι τὸσον ὁ κανὼν, ὅσον καὶ ἡ ὅλη ἑορτὴ, ἔχουν ἀναπαράσιμον χαρακτῆρα. Οὕτως ὀρίζει καὶ τὸ ΤΡ (σ. 838).

1324. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν καθ' ὅλας τὰς Κυριακὰς μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ψάλλονται τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ καὶ εἰσοδικὸν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*. Ἦδη ὁμως ἔχουν ἐπικρατήσει τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα ψαλλόμενα καθ' ἑκάστην μέχρι τῆς ἀποδόσεως.

μνήματος. Δόξα, και νῦν τὸ κοντάκιον *Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ*.¹³²⁵ Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ὁ Ἀπόστολος και τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαρέτως* ὁ εἰρμός τῆς θ' ᾠδῆς *Σὲ τὴν φαινήν λαμπάδα. Κοινωνικόν* Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών (Ψαλμ. ρμζ' 1). Ἀλληλοῦα. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ *Χριστὸς ἀνέστη*. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τὸ *Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου*.

1813. Τῆ αὐτῆ Κυριακῆ ἑσπέρας ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ διάταξιν (βλ. και κατωτέρω § 1814), γίνεται δὲ εἴσοδος και ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον *Τὶς Θεὸς μέγας*.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν τῆς μετὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Ἀντίπασχα ἑβδομάδος (ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τῆς Παρασκευῆς).¹³²⁶

1814. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς γ' και τοῦ Μηναίου γ'. Ἐὰν ὅμως τὸ Μηναιὸν ἔχη δύο ἄγιους, παραλείπονται τὰ τῆς ἑορτῆς. Δόξα τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχη. *Και νῦν* τῆς ἑορτῆς, κατὰ προτίμησιν ὁμόηχον τῷ ἰδιομέλῳ τοῦ Μηναίου. Ἐὰν δὲ τὸ Μηναιὸν δέν ἔχη δοξαστικόν, Δόξα, και νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστιχα τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ στιχηρὰ ἐκ τῆς Ὀκτωήχου· ἐὰν ὅμως τὸ Μηναιὸν ἔχη ἀπόστιχα, παραλείπονται τὰ τῆς Ὀκτωήχου. Δοξαστικά ὡς ἀνωτέρω. Ἀπολυτίκια τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχη. Δόξα, και νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἄλλως μόνον τὸ τῆς ἑορτῆς ἄπαξ. Ἐὰν δὲ τὸ Μηναιὸν ἔχη δύο ἀπολυτίκια, ψάλλονται ἀμφότερα και εἰς τὸ *Και νῦν* τὸ τῆς ἑορτῆς.

1815. Ἐν τῷ Ὄρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Δόξα τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχη. *Και νῦν* πάλιν τῆς ἑορτῆς. Ἄλλως Δόξα, και νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἐὰν δὲ τὸ Μηναιὸν ἔχη δύο ἀπολυτίκια, ψάλλονται πρῶτον αὐτὰ και εἰς τὸ *Και νῦν* τὸ τῆς ἑορτῆς. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἐκ τῆς Ὀκτωήχου· τοῦ θεοτοκίου προτάσσεται τὸ Δόξα, και νῦν. Μετὰ δὲ τὴν β' στιχολογίαν κάθισμα τῆς ἑορτῆς δὶς. Ἐὰν ὅμως ἔχη τὸ Μηναιὸν καθίσματα, παραλείπονται τὰ τῆς Ὀκτωήχου και ψάλλονται τὰ τοῦ Μηναίου ἐπισφραγιζόμενα διὰ καθισμάτων τῆς ἑορτῆς ὁμοίχων κατὰ προτίμησιν. Μετὰ τὰ καθίσματα τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι και ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες· ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε, και ὁ τοῦ Μηναίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τοῦ Μηναίου και τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον τοῦ Μηναίου ἢ ἐλλείπει τοιοῦτου τὸ τῆς ἑορτῆς, και τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχη, και ἐν τῆς ἑορτῆς· ἄλλως τὰ δύο τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ στιχηρὰ ἐκ τῆς Ὀκτωήχου. Δόξα, και νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἐὰν ὅμως ἔχη στιχηρὰ τὸ Μηναιὸν, παραλείπονται τὰ τῆς Ὀκτωήχου και ψάλλονται τὰ τοῦ Μηναίου. Δόξα τοῦ Μηναίου. *Και νῦν* τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη, ἐὰν ὀρίζῃ τοιαύτην τὸ Μηναιὸν· ἄλλως ἡ δοξολογία χῦμα. Ἀπόστιχα τὰ

1325. Ὑπὸ τῶν TK (σ. 196) και TME (§ 11, σ. 376) ὀρίζεται τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα και μόνον διὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ψάλλεται κατὰ τὸν τύπον τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, λογικὸν εἶναι νὰ ψαλῆ και τὸ κοντάκιον αὐτῆς, ὡς ὀρίζουν τὸ Πεντηκοστάριον και τὰ TE (σ. 566), TΔ (σ. 508) και TΞ (σ. 452).

1326. Ἡ ἐνταῦθα ἐπιθεμένη διάταξις τῶν ἀκολουθιῶν τῶν καθημερινῶν τῆς ἑβδομάδος ταύτης ἰσχύει και διὰ τὰς ἐπομένους ἑβδομάδας μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα μετὰ τινων διαφορῶν, τὰς ὁποίας σημειοῦμεν εἰς τὰς οἰκείας §§.

ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ προσόμοια τῆς ἑορτῆς. Δοξαστικά ὡς ἄνωτέρω. Ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.¹³²⁷

1816. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα (§ 1798). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τῆ φιλοπράγμων δεξιᾷ.* Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας ἢ τὰ ἁγίου, ἐὰν εἶναι ἐκ τῶν ἑορταζομένων. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ *Χριστὸς ἀνέστη*. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τὸ *Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου*.

1817. Ἰδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ.¹³²⁸

α'. Ἰδιόμελα.

Ἦχος α'.

Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων...

Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ...

Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος...

Τῶν μαθητῶν δισταζόντων...

(Ἑσπέρια στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς).

Ἦχος β'.

Μετὰ τὴν ἐγερσίν σου, Κύριε...

Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων...

(Ἑσπέρια στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς).

Ἦχος δ'.

Κύριε, τῆ ἀστέκτω... (Ἰδιόμελον λιτῆς).

Ἦχος πλ. α'.

Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον... (Δοξαστικὸν ἀποστίχων).

Ἦχος πλ. β'.

Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων... (Δοξαστικὸν ἑσπερίων).

Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ... (Δοξαστικὸν αἰνων).

Ἦχος πλ. δ'.

Ἄψαι, Θωμᾶ, τῆς πλευρᾶς... (Ἰδιόμελον τῆς λιτῆς).

Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων... (Δοξαστικὸν τῆς λιτῆς).

1327. Ἡ ἀκριβὴς τάξις ἀπατεῖ νὰ ψάλλωνται εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὄρθρου τὰ ἀπολυτικά ὡς καὶ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἐν τῇ πράξει ὁμως ψάλλεται πολλάκις ἐν ἀπολυτικίον. Τηρουμένης τῆς συνηθείας ταύτης, δεόν νὰ προτιμηθῇ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἐκτός ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη δοξολογίαν μεγάλην, ὁπότε δεόν νὰ προτιμηθῇ τὸ τοῦ ἁγίου.

1328. Πρὸς εὐχερῆ εὐρεσιν τῶν ἰδιομέλων καὶ καθισμάτων ἐκάστης ἑορτῆς, τὰ ὅποια εἶναι δυνατόν νὰ ψαλοῦν ὡς ἐπισφραγιστικά τῶν τοιοῦτων τοῦ Μηναίου, παραθέτομεν μετὰ τὴν διάταξιν τῶν μεθεόρτων ἐκάστης ἑορτῆς πίνακα αὐτῶν κατ' ἦχον.

β'. Καθίσματα.

Ἦχος α'. (Τοῦ λίθου σφραγισθέντος).

Τῷ φόβῳ τῶν Ἑβραίων... (Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν).

Ἦχος α'. (Τὸν τάφον σου, Σωτήρ).

Ἐπέστης ἡ ζωὴ... (Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Ἰδὼν μου τὴν πλευράν καὶ τὰς τρήσεις... (Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὸν πολυέλεον).

Ἀψάμενος χειρὶ... (Τῇ Δευτέρᾳ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Ἰδὼν μου τὴν πλευράν μὴ ἀπίσται μοι... (Τῇ Πέμπτῃ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Μακάριος εἶ σὺ... (Τῇ Παρασκευῇ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Ἦχος πλ. α'. (Τὸν συνάναρχον Λόγον).

Τὸν ἀπόστολον πάντες... (Τῇ Τρίτῃ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Τῷ ΣΑΒΒΑΤῶ ΤΗΣ ΑΥΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ.

1818. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ γ' στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων καὶ τοῦ Μηναίου γ'. Δόξα, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων. Καὶ νῦν, τὴν παγκόσμιον δόξαν. Τὸ Φῶς ἰλαρόν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ. Ἀπόστιχα τὰ δ' ἀναστάσιμα τοῦ α' ἤχου μετὰ τῶν στίχων Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε κτλ. Δόξα, καὶ νῦν, Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον. Τὸ ἀπολυτίκιον Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος ἐκ γ'.

Ἐὰν ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας ἔχη ἓν δοξαστικόν, ψάλλεται τοῦτο εἰς τὰ ἀπόστιχα, εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν τὸ τῆς ἑορτῆς· ἐὰν δὲ ἔχη δύο δοξαστικά, ψάλλονται τὸ ἓν εἰς τὰ ἐσπέρια καὶ τὸ ἕτερον εἰς τὰ ἀπόστιχα, εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν τὰ τῆς ἑορτῆς, παραλειπομένου τοῦ θεοτοκίου τὴν παγκόσμιον δόξαν. Ἀπολυτίκια· τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Ἐὰν δὲ τύχουν δύο ἅγιοι, εἰς μὲν τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλονται τὰ στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἐνόου ἁγίου, εἰς δὲ τὰ ἀπόστιχα τὸ α' ἀναστάσιμον καὶ τὰ τοῦ ἑτέρου ἁγίου μετὰ καταλλήλων στίχων.¹³²⁹

1819. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ κατὰ περιπρωσιν. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ α' θεοτοκίου ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· μετὰ τὴν β' τὸ τῆς ἑορτῆς Τῷ φόβῳ τῶν Ἑβραίων δις. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες· ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ στίχου Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε, καὶ ὁ τοῦ Μηναίου. Ἀπὸ γ' ὠδῆς κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια τὰ δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ἀνὰ μέσον αὐτῶν τὸ τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχη. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ δ' ἀναστάσιμα στιχηρὰ τοῦ α' ἤχου Ὑμνοῦμέν σου, Χριστέ. Δόξα, καὶ νῦν, Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ αἰῶνων, ψάλλομεν ἀναστάσιμα γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ. Δοξολογία μεγάλη, ἐὰν ὀρίζῃ τὸ Μηναιὸν ἄλλως ἢ δοξο-

1329. Βλ. παρομοίαν διάταξιν ἐν τῷ Μηναίῳ τῆ κ' Νοεμβρίου, καθ' ἣν μετὰ τῶν προεορτίων τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου ἑορτάζεται ἡ μνήμη δύο ἁγίων.

λογία χῆμα. Ἀπόστιχα τὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς *Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου φρικτὴν. Δόξα, καὶ νῦν, Τῶν μαθητῶν διασάζονταν*. Τὸ Ἅγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.¹³³⁰

1820. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς (§ 1812), ψάλλεται ὁμῶς καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου, ἐν ὑπάρχη, καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Προκείμενον καὶ Ἄλληλούια τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Τῆ Γ΄ ΚΥΡΙΑΚῆ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Μνήμη τῶν ἁγίων Μυροφόρων γυναικῶν καὶ τῶν κεκρυμμένων μαθητῶν τοῦ Κυρίου

Ἰωσήφ τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας καὶ Νικοδήμου.

1821. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προσομιτικὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ β΄ ἤχου ζ΄ καὶ τῶν Μυροφόρων γ΄*.¹³³¹ *Δόξα, Αἱ Μυροφόροι γυναῖκες. Καὶ νῦν, Παρῆλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου*. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς Ἰλαρὸν* καὶ τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ α΄ ἀναστάσιμον στιχηρὸν τοῦ β΄ ἤχου *Ἡ ἀνάστασίς σου, Χριστέ Σωτήρ, καὶ τὰ στιχηρὰ Πάσχα ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, καὶ νῦν, Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον*.¹³³² Ἀπολυτικά: *Ὅτε κατῆλθες. Δόξα, Ὁ εὐσχημὸν Ἰωσήφ. Καὶ νῦν, Ταῖς Μυροφόροις γυναῖξι*.

1822. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ β΄ ἤχου εἶτα ἡ λιτή, ἥτις τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τῶν Μυροφόρων, τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον *Ταῖς Μυροφόροις γυναῖξιν*,¹³³³ ἡ δέσις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1823. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ Δ΄ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. Κανόνες: ὁ τοῦ Πάσχα εἰς δ΄ μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*, ὁ τῆς Θεοτόκου *Θανατώσεως τὸν ὄρον ἀνεμόχλευσας* εἰς β΄ μετὰ στί-

1330. Ὡς πρὸς τὸν Ὁρθρον ἠκολουθήσαμεν τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν, ἥτις εἶναι κοινὴ καὶ διὰ τὰ ἐπόμενα τρία Σάββατα. Τὴν τάξιν ταύτην ἀκολουθοῦν καὶ τὰ ΤΑΣ, ΤΞ, ΤΔ, ΤΠ καὶ ΤΜ. Τὰ ΤΚ (σ. 197) καὶ ΤΜΕ (§ 14, σ. 376) διατάσσουσιν ἐπὶ τὸ ἑορταστικώτερον τὸν Ὁρθρον τῆς ἀποδόσεως, ὀρίζοντα καταβασιᾶς Ἄναστάσεως ἡμέρα, τὴν θ΄ ὥδην τῆς ἑορτῆς ἀνευ τῆς Τιμιωτέρας, εἰς τοὺς αἶνους ἀναστάσιμα γ΄ καὶ τῆς ἑορτῆς γ΄ καὶ δοξολογίαν μεγάλην. Ἀλλὰ καὶ τὸ ΤΔ (σ. 512) σημειοῖ: «εἰ δέ βούλει, ποιήσον δοξολογίαν». Δὲν θεωροῦμεν καὶ τὴν τάξιν ταύτην ἀστοχον - μόνον διὰ τὸ Σάββατον τοῦτο, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰ ἐπόμενα - δεδομένου ὅτι πρόκειται περὶ ἀποδόσεως δεσποτικῆς ἑορτῆς. Ἐν τῇ περιπτώσει ὁμῶς ταύτῃ, ἐάν καὶ τὸ Μηναῖον ἔχῃ στιχηρὰ αἶνων, δεόν νὰ ψαλοῦν ἀναστάσιμα β΄ τῆς ἑορτῆς γ΄ καὶ τοῦ Μηναίου γ΄. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

1331. Οὕτω κατανέμονται τὰ στιχηρὰ πάντα τὰ Τυπικά πλην τοῦ ΤΠ (σ. 307), τὸ ὁποῖον ὀρίζει ἀναστάσιμα στ΄ καὶ τῶν Μυροφόρων δ΄.

1332. Τὸ Πεντηκοστᾶριον καὶ τὰ ΤΠ (σ. 308), ΤΔ (σ. 523), ΤΞ (σ. 457), ΤΜ (σ. 406) καὶ ΤΡ (σ. 850) ὀρίζουσιν Δόξα, Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Ἀντιθέτως τὰ ΤΑΣ (κεφ. μη΄), ΤΚ (σ. 197) καὶ ΤΜΕ (§ 17, σ. 377) ὀρίζουσιν μόνον τὸ Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον. Τὴν τάξιν ταύτην, ἥτις πιθανώτατα εἶναι ἀρχαιότερα, προεκρίναμεν ὡς ἀπλουστεράν καὶ καταλληλοτέραν διὰ τὰς ἐνορίας, δεδομένου μάλιστα ὅτι εἰς τὸ ἰδιόμελον τοῦτο μνημονεύεται καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου.

1333. Τὸ ΤΔ (σ. 513) ὀρίζει τὴν ὑπακοὴν τοῦ ἤχου, ἐνῶ τὸ ΤΜΕ (§ 17, σ. 377) ὀρίζει τὸ Ὁ εὐσχημὸν Ἰωσήφ. Ἐπειδὴ ψάλλεται λιτή τῆς ἑορτῆς, δικαιολογεῖται ἡ ἀντικατάστασις τῆς ὑπακοῆς διὰ τοῦ ἀπολυτικίου αὐτῆς, τὸ ὁποῖον κυρίως εἶναι τὸ *Ταῖς μυροφόροις γυναῖξι* (ΤΡ σ. 850).

χου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς, καὶ ὁ τῶν Μυροφόρων εἰς δ' ¹³³⁴ μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Ἀπὸ γ' ὥδης τὰ καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν Μυροφόρων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι· Ἀναστάσεως ἡμέρα. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὥδη τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δ' πρώτων μεγαλυναρίων, ἡ τῆς Θεοτόκου καὶ ἡ τῶν Μυροφόρων μετὰ τῶν οἰκείων στίχων. Τὸ Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ τὰ ἐξαποστειλάρια τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Μυροφόρων. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ β' ἤχου δ' ἀπὸ τοῦ στίχου *Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστεῖαις αὐτοῦ* καὶ τὰ στιχηρὰ Πάσχα ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. ¹³³⁵ Δόξα. Μετὰ μύρων προσελθούσας. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία.

1824. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ὥδης τοῦ κανόνος τῶν Μυροφόρων καὶ εἰσοδικὸν *Δεῦτε προσκνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα (§ (1798). ¹³³⁶ Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ γ' ἀπολυτικά κατὰ σειρὰν καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα *Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατῆλθες*. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου. Κοινωνικὸν· Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε. ¹³³⁷ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Χριστὸς ἀνέστη.

1825. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν τῆς ἐβδομάδος ταύτης ψάλλονται ὡς διετάχθησαν διὰ τὴν προηγουμένην τοιαύτην (βλ. §§ 1814-1816). Τὰ ἀπολυτικά ὁμως ψάλλονται ὡς ἐξῆς: Ὁ εὐσχημῶν Ἰωσήφ. Δόξα, Ὅτε κατῆλθες. Καὶ νῦν, Ταῖς Μυροφόροις γυναιξί. ¹³³⁸ Ἐὰν δὲ ἔχη ὁ ἅγιος ἀπολυτικίον, ψάλλονται ὡς ἐξῆς: Ὁ εὐσχημῶν. Ὅτε κατῆλθες. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, Ταῖς Μυροφόροις. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα.

1826. Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας καὶ τῷ Σαββάτῳ πρωτὶ ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τῶν Μυροφόρων μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ β' ἤχου. Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ διάταξιν (βλ. καὶ §§ 1818-1819). Τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν § 1825. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ

1334. Ὁ κανὼν τῶν Μυροφόρων σήμερον γενικῶς παραλείπεται, καθὼς καὶ τῶν ἐπομένων τριῶν Κυριακῶν, λέγεται δὲ τὸ Δόξα καὶ τὸ Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τροπάρια τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου, εἰς δὲ τὴν θ' ὥδην λέγονται τὰ δύο τελευταῖα μεγαλυναρία τοῦ Πάσχα (τριαδικὸν καὶ θεοτοκίον). Ἡ παράλειψις ὁμως αὕτη δὲν δικαιολογεῖται, ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ (§ 17, σμ. 11, σ. 377) προβαλλόμενος λόγος, ὅτι ὁ κανὼν τῆς Κυριακῆς «καταλιπνάνεται ὡς ἀναγινωσκόμενος ἐν ταῖς ἄλλαις ἡμέραις τῆς ἐβδομάδος» εἶναι ἀνεπαρκής. Διότι ὄλων τῶν ἑορτῶν οἱ κανόνες ψάλλονται καὶ κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας, πρωτίστως ὁμως ψάλλονται κατὰ τὰς κυρίας ἡμέρας τῶν ἑορτῶν. Οἱ κανόνες λοιπὸν τῶν Κυριακῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου πρέπει νὰ ψάλλονται ὁποσοῦποτε καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς. Ἐπειδὴ ὁμως οὗτοι περιέχουν καὶ ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ μόνον τὰ τελευταῖα ἐκάστης ὥδης ἀναφέρονται εἰς τὸ θέμα τῆς Κυριακῆς, δέον νὰ ἐπιλέγονται τὰ εἰδικὰ ταῦτα τροπάρια (ἐφ' ὅσον προυάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα) καὶ ὁποσοῦποτε τὰ τριαδικὰ καὶ τὰ θεοτοκία (βλ. καὶ σμ. 911). Ἄλλῃ λύσις ἀπλοστέρα καὶ ἀρχαιοπρεπεστέρα θὰ ἦτο νὰ ψάλλεται μόνον ὁ κανὼν τῆς Κυριακῆς ὡς περιέχων καὶ ἀναστάσιμα τροπάρια, ὡς γίνεται τῇ Κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως καὶ τῇ Κυριακῇ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως. Ἄλλ' ἡδὴ ἔχει ἐπικρατήσει ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα, καὶ τοῦτο δὲν εὐνοεῖ τὴν λύσιν ταυτην.

1335. Ἡ παλαιότερα τάξις δὲν προβλέπει τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα, ἀλλὰ μόνον τὰ τῆς Ὀκτωήχου (βλ. Πεντηκοσταρίον, ΤΑΣ κεφ. μη, ΤΔ σ. 514, ΤΕ σ. 458 καὶ ΤΡ σ. 850), οὔτε εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ Ἀναστάσεως ἡμέρα, ἀλλὰ τὸ Ὑπερευλογημένη. Τὸ ΤΠ (σ. 308) ἔχει υἱοθετήσει τὴν νεωτέρην συνθήθειαν.

1336. Βλ. σμ. 1324.

1337. Κατὰ τὴν παλαιάν τάξιν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*.

1338. Ἡ πρόταξις τοῦ Ὁ εὐσχημῶν κατὰ τὰς καθημερινὰς μαρτυρεῖται ὑπὸ τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ τῶν ΤΑΣ (κεφ. μ'), ΤΠ (σ. 308), ΤΕ (σ. 456), ΤΜ (σ. 407) καὶ ΤΡ (σ. 841). Τὸ ΤΔ (σ. 515-516) εἰς μὲν τὸν Ὁρθρον δὲν μεταβάλλει τὴν σειρὰν τῶν ἀπολυτικίων, εἰς δὲ τὸν Ἑσπερινὸν παραλείπει τελείως τὸ Ὅτε κατῆλθες.

τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα (§ 1798) καὶ τὸ κοντάκιον ἐπίσης. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ Ἑξαμετάς τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Μετὰ τὴν θ. κοινωσίαν· Χριστὸς ἀνέστη.

1827. Ἰδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς ἑορτῆς τῶν Μυροφόρων.

α'. Ἰδιόμελα.

Ἦχος α'.

Μυροφόροι γυναῖκες...

Μετὰ φόβου ἦλθον αἱ γυναῖκες...

Ἦλθον ἐπὶ τὸ μνημεῖον...

(Ἰδιόμελα τῆς λιτῆς).

Ἦχος β'.

Αἱ Μυροφόροι γυναῖκες, ὄρθρου βαθέος...

Τί τὰ μύρα τοῖς δάκρυσιν...

Αἱ Μυροφόροι ὄρθρῳ γενόμεναι...

(Ἐσπέρια στιχηρά).

Ἐρραναν μύρα μετὰ δακρῶν... (Στιχηρὸν τῶν αἰνῶν).

Ἦχος πλ. α'.

Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον... (Δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων).

Ἦχος πλ. β'.

Αἱ Μυροφόροι γυναῖκες... (Δοξαστικὸν τῶν ἐσπερίων).

Ἠπήσατο Ἰωσήφ... (Δοξαστικὸν τῆς λιτῆς).

β'. Καθίσματα.

Ἦχος β'.

Αἱ Μυροφόροι ὄρθρῳ γενόμεναι...

Τὰ μύρα τῆς ταφῆς σου...

(Τῆ Κυριακῇ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν).

Τὰ μύρα θερμῶς τῷ τάφῳ...

Τῶν μαθητῶν σου ὁ χορὸς...

(Τῆ Κυριακῇ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Πρὸς τὸ μνήμά σου, Σῶτερ... (Τῆ Τετάρτῃ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Τὰ μύρα, Σωτήρ... (Τῆ Πέμπτῃ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Ἐὰν δὲ παραστῇ ἀνάγκη νὰ ψαλοῦν ὡς ἐπισφραγιστικὰ ἰδιόμελα ἢ καθίσματα εἰς ἄλλους ἦχος, εἰς οὓς δὲν ὑπάρχουν τοιαῦτα ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τῶν Μυροφόρων, εἶναι δυνατὸν νὰ χρησιμοποιηθοῦν τοιαῦτα ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἀναστασίμοις ἀκολουθίαις τῆς Ὀκτωηχοῦ ἀναφερομένων εἰς τὰς Μυροφόρους. Π.χ. κάθισμα εἰς ἦχον α'. *Γυναῖκες πρὸς τὸ μνήμα παρεγένοντο ὄρθρῳ κ.ἄ.*

Τῆ Δ΄ ΚΥΡΙΑΚῆ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ
(Τοῦ Παραλύτου)

1828. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλοντες σιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ γ΄ ἤχου ζ΄ καὶ τοῦ Παραλύτου τὰ δύο ἰδιόμελα εἰς γ΄. Δόξα, Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Τεροσόλυμα. Καὶ νῦν, Πῶς μὴ θαυμάσωμεν. Εἴσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρὸν καὶ τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ α΄ σιχηρὸν τοῦ γ΄ ἤχου Ὁ τῷ πάθει σου, Χριστέ, καὶ τὰ Πάσχα ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, Ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομώντος. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Ἀπολυτίκιον. Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια. Δόξα, καὶ νῦν θεοτοκίον Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν.

1829. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ γ΄ ἤχου· εἶτα ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, Ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα. Καὶ νῦν, Ναός καὶ πύλη ὑπάρχεις· τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου,¹³³⁹ ἡ δέησις καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1830. Ἐν τῷ Ὄρθρω εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ θεοτοκίον ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ Ε΄ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. Κανόνες· ὁ τοῦ Πάσχα εἰς δ΄ μετὰ στίχου Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε, ὁ τῆς Θεοτόκου Θανατώσεως τὸν ὄρον ἀνεμόχλευσας εἰς β΄ μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς, καὶ ὁ τοῦ Παραλύτου μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.¹³⁴⁰ Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς κάθισμα τοῦ Παραλύτου καὶ θεοτοκίον. Ἀφ΄ στ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Παραλύτου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι· Ἀναστάσεως ἡμέρα. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν σιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν τεσσάρων μεγαλυναριῶν, ἡ τῆς Θεοτόκου καὶ ἡ τοῦ Παραλύτου μετὰ τῶν οικειῶν στίχων. Καταβασία· Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου. Τὸ Ἄγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ τὰ ἐξαποστειλάρια τοῦ Πάσχα καὶ τοῦ Παραλύτου. Εἰς τοὺς αἶνους σιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ γ΄ ἤχου δ΄ ἀπὸ τοῦ στίχου Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ καὶ τὰ Πάσχα ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.¹³⁴¹ Δόξα, Κύριε τὸν παράλυτον. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία.

1831. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Παραλύτου καὶ εἰσοδικὸν Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα (§ 1798).¹³⁴² Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον καὶ τοῦ

1339. Τὰ ΤΚ (σ. 198) καὶ ΤΜΕ (§ 21, σ. 378) ὀρίζονται σήμερον καὶ τῇ Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῇ δὲ Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Ἄλλ΄ ἐὰν διὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων δικαιολογεῖται ἡ ἀντικατάστασις τῆς ὑπακοῆς διὰ τοῦ ἀπολυτικίου αὐτῶν (βλ. σημ. 1333), οὐδόπως δικαιολογεῖται αὕτη διὰ τὰς ἐπομένους Κυριακάς, διὰ τὰς ὁποίας δὲν ὑπάρχουν εἰδικὰ ἀπολυτίκια, ἀλλὰ μόνον τὰ ἀναστάσιμα τῶν ἡμῶν τῶν Κυριακῶν τούτων· εἶναι δὲ γνωστὸν, ὅτι οὐδέποτε τὰ ἀναστάσιμα ἀπολυτίκια ψάλλονται εἰς τὸ Μεσονυκτικόν. Ἄλλ΄ οὔτε καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἔχει θέσιν εἰς τὸ Μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος, διότι αὕτη εἶναι ἀπλῆ μεθέροτος ἡμέρα τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, εἰς δὲ τὸ Μεσονυκτικὸν αὐτῆς ψάλλεται λιτή τῆς Σαμαρείτιδος καὶ ὄχι τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Διὰ ταῦτα καὶ εἰς τὰς τρεῖς ταύτας Κυριακάς ὀρίσασθαι εἰς τὸ Μεσονυκτικὸν τὴν ὑπακοήν τοῦ ἤχου, ὡς πράττουν καὶ τὰ ΤΔ (σ. 517 καὶ 520) καὶ ΤΡ (σ. 852 καὶ 856).

1340. Βλ. σημ. 1334.

1341. Βλ. σημ. 1335.

1342. Βλ. σημ. 1324.

ἀγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου καί τὸ κοντάκιον τοῦ Παραλύτου]. *Δόξα, καί νῦν τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες, ἀθάνατε.* Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Συμφώνως, Παρθένε.*¹³⁴³ Κοινωνικόν, *Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε.*¹³⁴⁴ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Χριστὸς ἀνέστη.*

1832. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Παραλύτου ψάλλεται τῇ Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τρίτῃ, καθ' ἣν καὶ ἀποδίδεται. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν δύο τούτων ἡμερῶν ψάλλονται, ὡς διετάχθησαν διὰ τὴν ἐβδομάδα τοῦ Θωμᾶ (βλ. § 1814-1816). Ἀπολυτίκιον· *Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια καὶ θεοτοκίον Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν.* Ἐὰν δὲ ἔχη ὁ ἅγιος ἀπολυτίκιον, μετὰ τὸ *Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια, Δόξα τοῦ ἀγίου.* Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον ἀναστάσιμον.¹³⁴⁵ Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον τοῦ Πάσχα. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν.*

1833. Ἰδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς ἑορτῆς τοῦ Παραλύτου.

α' Ἰδιόμελα.

Ἦχος α'.

Ὁ τῆ παλάμη τῆ ἀχράντω...

Ἄταφος νεκρὸς ὑπάρχων...

(Ἐσπέρια στιχηρά).

Ἦχος πλ. α'.

Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα... (Δοξαστικὸν ἐσπερίων).

Ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ... (Δοξαστικὸν λιπῆς).

Ἦχος πλ. δ'.

Ἐν τῇ στοῦ τοῦ Σολομῶντος... (Δοξαστικὸν ἀποστίχων).

Κύριε, τὸν παράλυτον... (Δοξαστικὸν αἰνων).

β' Καθίσματα.

Ἦχος γ'. (Τὴν ὠραιότητα).

Ῥῆμα παράλυτον μόνον συνέσφιγξεν... (Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Πάρεσιν εὗραντο τὴν ὀλοσώματον... (Τῇ Δευτέρᾳ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

1343. Τὴν συνήθειαν τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ εἰρημοῦ *Φωτίζου, φωτίζου* δι' ἄλλων τροπαρίων χάριν ἐναλλαγῆς συναντῶμεν μόνον εἰς τὰ ΤΚ καὶ ΤΜΕ. Καὶ τὸ μὲν ΤΚ ὀρίζει τῇ μὲν Κυριακῇ τοῦ Παραλύτου τὸ Ὡ θείας, ὦ φίλης, (σ. 199) τῇ δὲ τῆς Σαμαρείτιδος τὸ Ὡ Πάσχα τὸ μέγα (σ. 201). Τὸ δὲ ΤΜΕ ὀρίζει τῇ μὲν Κυριακῇ τοῦ Παραλύτου τὸ *Συμφώνως, Παρθένε*, (§ 22, σ. 379), τῇ δὲ τῆς Σαμαρείτιδος τὸ *Εὐφραίνου, ἀγάλου* (§ 28, σ. 381). Ἀλλὰ τὰ τροπάρια Ὡ θείας, ὦ φίλης καὶ Ὡ Πάσχα τὸ μέγα δέον ν' ἀποκλεισθοῦν, διότι δὲν εἶναι θεομητορικοὶ ὕμνοι (βλ. καὶ σημ. 1065). Ὁρθότερα ἀναμφιβόλως εἶναι ἡ τάξις τοῦ ΤΜΕ, τὴν ὁποίαν καὶ ἐτηρήσαμεν.

1344. Βλ. σημ. 1337.

1345. Τὰ θεοτοκία τῶν καθημερινῶν δὲν ψάλλονται κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΗΣ ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

1834. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [ἄνευ στιχολογίας Ψαλτηρίου]¹³⁴⁶ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ προσόμοια Πάρεστιν ἢ μεσοτῆς ἡμερῶν εἰς σ'. Δόξα, καὶ νῦν, Τῆς ἑορτῆς μεσοσίσης. Εἰσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Τὸ ἔλεός σου, Κύριε, καταδιώξει με καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα Πεντηκοστῆς ἐφέστηκεν μετὰ στίχων:

Εἰς τὸ β'. Μνησθητι τῆς συναγωγῆς σου, ἧς ἐκτίσω ἀπ' ἀρχῆς. (Ψαλμ. ογ' 2)

Εἰς τὸ γ'. Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. (Ψαλμ. ογ' 12)

Δόξα, καὶ νῦν. Μεσοσίσης τῆς ἑορτῆς. Τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ'.

1835. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεός Κύριος τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Τὰ καθίσματα Ὁ πάντων ἐπιστάμενος καὶ Ὁ Δεσπότης τῶν ὅλων ἐκ β'.¹³⁴⁷ Τὸ Ἄναστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες: ὁ τοῦ δ' ἤχου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς δ' καὶ ὁ τοῦ πλ. δ' ἄνευ τῶν εἰρμῶν εἰς σ', ἀμφότεροι μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι.¹³⁴⁸ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ δύο καθίσματα Ἐσθηκῶς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἱεροῦ καὶ Τῆς σοφίας τὸ ὕδωρ καὶ τῆς ζωῆς. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συνατάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι. Θάλασσαν ἐπηξας. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων. Ἐξαποστειλάριον Ὁ τὸν κρατήρα ἔχων ὀδὸς. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ προσόμοια Ἡ σοφία καὶ δύναμις εἰς δ'. Δόξα, καὶ νῦν, Φωτισθέντες, ἀδελφοί. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον.

1836. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος καὶ δ' ἐκ τῆς σ' τοῦ β' καὶ εἰσοδικὸν Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα (§ 1798). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀπολυτικίον Μεσοσίσης τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς μεσαζούσης. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ Ἐξαίρετός ὁ εἰρμὸς Ἀλλότριον τῶν μητέρων ἢ παρθενία. Κοινωνικόν Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἶμα ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ, εἶπεν ὁ Κύριος (Ἰωάν. σ' 56). Ἀλληλουία. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Χριστὸς ἀνέστη.

1837. Ἡ ἑορτὴ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἑορτάζεται μέχρι τῆς ἐπομένης Τετάρτης, καθ' ἣν καὶ ἀποδίδεται. Κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς λέγονται ἐναλλάξ, ἥτοι ὁ μὲν τοῦ δ' ἤχου τῇ Πέμπτῃ, τῷ Σαββάτῳ καὶ τῇ Δευτέρᾳ, ὁ δὲ τοῦ πλ. δ' τῇ Παρασκευῇ, τῇ Κυριακῇ καὶ τῇ Τρίτῃ. Αἱ ἀκολουθίαι τῆς Πέμπτης, Παρασκευῆς, Δευτέρας καὶ Τρίτης ψάλλονται ὡς διετάχθησαν διὰ τὴν ἑβδομάδα τοῦ Θωμᾶ (§§ 1814-1816), αἱ δὲ τοῦ Σαββά-

1346. Μόνον τὸ ΤΔ (σ. 518) ὀρίζει στιχολογίαν Ψαλτηρίου, ἐνῶ ἀντιθέτως τὰ ΤΕ (σ. 574), ΤΠ (σ. 309), ΤΞ (σ. 461), ΤΜ (σ. 409) καὶ ΤΡ (σ. 853) ὀρίζουν ὅτι δὲν γίνεται στιχολογία. Τὰ λοιπὰ Τυπικὰ σιωποῦν. Ἄλλ' εἶναι φανερόν ὅτι, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ δεσποτικῆς ἑορτῆς ἐν ἡμέρᾳ ἐκτὸς Κυριακῆς, τὸ Ψαλτήριον δὲν ἔχει θέσιν (βλ. § 41).

1347. Τὸ ΤΠ (σ. 309), ὁλοκληροῦν τὸν ἑορταστικὸν χαρακτήρα τῆς ἑορτῆς, ὀρίζει πολυέλεον καὶ ἐκλογὴν Ἰνατί, ὁ Θεός, ἀνώσω εἰς τέλος (προφανῶς τὸν οὕτως ἀρχόμενον ψαλμὸν ογ') καὶ Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν Τῷ καρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν Ἰησοῦς εἰς Ναζαρέτ (τῇ α' Σεπτεμβρίου), μετὰ δὲ τὸν ν' ψαλμὸν Δόξα, Ταῖς τῶν ἀποστόλων. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου καὶ ἰδιόμελον Ὅτε τὸ μέσον τῆς ἑορτῆς ἐπέστη (γ' ἰδιόμελον τῶν ἀποστίχων). Ἐάν τηρηθῇ ἡ τάξις αὕτη πρέπει μετὰ τὸν πολυέλεον νὰ ψαλῆ καὶ κάθισμα τῆς ἑορτῆς (βλ. § 1838).

1348. Τὸν στίχον ὀρίζει τὸ ΤΚ (σ. 199), ἐνῶ τὸ ΤΜΕ (§ 24, σ. 380) ὀρίζει, ὡς συνηθως, τοὺς κανόνας ἄνευ στίχων. Τὴν δὲ ποσότητα τῶν τροπαριῶν ὀρίσαμεν πάλιν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ΤΚ εἰς παρομοίας περιπτώσεις (τῇ Σεπτεμβρίου καὶ κα' Νοεμβρίου, ΤΚ σ. 8 καὶ 33).

του ὡς καὶ τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ (§§ 1818-1819). Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας ταύτας. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστίν. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Χριστὸς ἀνέστη. Κατὰ δὲ τὴν ἡμέραν τῆς ἀποδόσεως ψάλλεται πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ὡς καὶ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν αὐτῆς ἐκτὸς τῶν ἀναγνωσμάτων [ἀλλὰ μετὰ στιχολογίας Ψαλτηρίου ἐν τῷ Ἑσπερινῷ]. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

1838. Ἰδιόμελα, καθίσματα καὶ ἑξαποστειλάρια τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.

α' Ἰδιόμελα.

Ἦχος α'.

Πεντηκοστῆς ἐφέστηκεν...

Ἐν τῷ ἱερῷ ἐπέστης...

(Ἰδιόμελα ἀποστίχων).

Ἦχος β'.

Ὅτε τὸ μέσον τῆς ἑορτῆς ἐπέστη... (Ἰδιόμελον ἀποστίχων).

Ὅτε παρεγένου ἐν ἱερῷ... (Τῆ Τετάρτῃ ἐσπέρας).

Ἦχος γ'.

Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς δοξάζομεν... (Τῆ Τετάρτῃ ἐσπέρας).

Ἦχος δ'.

Φωτισθέντες, ἀδελφοί,... (Δοξαστικὸν αἰνων).

Κύριε, πρὸ τοῦ ἀχράντου σου Σταυροῦ... (Τῆ Πέμπτῃ πρωῒ).

Ἦχος πλ. β'.

Τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης... (Δοξαστικὸν ἐσπερίων).

Ἦχος πλ. δ'.

Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς, διδάσκοντός σου... (Δοξαστικὸν ἀποστίχων).

Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς πρὸ τοῦ πάθους... (Τῆ Πέμπτῃ πρωῒ).

Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα... (Τῆ Παρασκευῆ πρωῒ).

Καθαρθῶμεν ἐννοιῶν τοὺς κευθμῶνας... (Τῆ Παρασκευῆ πρωῒ).

β' Καθίσματα.

Ἦχος δ' (Ταχὺ προκατάλαβε).

Ὁ πάντων ἐπιστάμενος... (Τῆ Τετάρτῃ πρωῒ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν).

Ἦχος δ' (Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ).

Ὁ τῆς σοφίας χορηγός... (Τῆ Κυριακῇ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Ἦχος πλ. α' (Τὸν συνάναρχον Λόγον).

Ὁ Δεσπότης τῶν ὄλων... (Τῆ Τετάρτῃ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Ἦχος πλ. δ'. (Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον).

Ἐσθηκῶς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἱεροῦ... (Τῇ Τετάρτῃ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Τῆς σοφίας τὸ ὕδωρ καὶ τῆς ζωῆς... (Τῇ Τετάρτῃ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Ἐορτῆς μεσαζούσης τῆς νομικῆς... (Τῷ Σαββάτῳ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Ἡ Σοφία, ὁ Λόγος ὁ τοῦ Πατρὸς... (Τῇ Δευτέρᾳ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

γ'. Ἐξαποστειλάρια.

(Γυναῖκες ἀκουσίσθητε).

Μεσοῦσης παραγένοντας... (Τῇ Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος).

(Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς).

Ὁ τὸν κρατῆρα ἔχων... (Τῇ Τετάρτῃ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς).

Τῆ Ε' ΚΥΡΙΑΚῆ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

(Τῆς Σαμαρείτιδος).

1839. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ δ' ἤχου δ', τῆς Μεσοπεντηκοστῆς γ' καὶ τῆς Σαμαρείτιδος γ'. Δόξα, Παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ. Καὶ νῦν, Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ α' στιχηρὸν τοῦ δ' ἤχου Κύριε, ἀνελθὼν ἐν τῷ Σταυρῷ καὶ τὰ Πάσχα ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, Ὡς ἄφθης ἐπὶ γῆς. Καὶ νῦν, Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια: Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως κήρυγμα. Δόξα, καὶ νῦν, Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς.

1840. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ δ' ἤχου· εἶτα ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ιδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν, Ἀγαλλιάσθω σήμερον φαιδρῶς. Τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου,¹³⁴⁹ ἡ δέησις καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξῶμεθα.

1841. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ἕπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ Ζ' ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. Κανόνες: τοῦ Πάσχα εἰς δ' μετὰ στίχου Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε, τῆς Θεοτόκου Θανατώσεως τὸν ὄρον ἀνεμόχλευσας εἰς β' μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς, τῆς Μεσοπεντηκοστῆς Ἔθνη κροτήσατε εἰς δ' μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ τῆς Σαμαρείτιδος εἰς δ' μετὰ τοῦ αὐτοῦ στίχου.¹³⁵⁰ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς Μεσοπεντηκοστῆς χῦμα.¹³⁵¹ εἶτα τὰ καθίσματα τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς

1349. Βλ. σημ. 1339.

1350. Βλ. σημ. 1334. Λόγῳ τῆς συσσωρεύσεως τῶν κανόνων θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ψαλοῦν τοῦ Πάσχα εἰς γ' τῆς Θεοτόκου εἰς β', τῆς Μεσοπεντηκοστῆς εἰς γ' καὶ τῆς Σαμαρείτιδος εἰς δ', ἢ νὰ παραλειφθῇ ὁ κανὼν τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.

1351. Ἐσφαλμένως ἐν τῷ ΤΜΕ (§ 27, σ. 380) χαρακτηρίζεται τὸ κοντάκιον τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ὡς κάθισμα.

Σαμαρείτιδος και τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασία: Ἐναστάσεως ἡμέρα. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ᾠδὴ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν τεσσάρων πρώτων μεγαλυναρίων καὶ ἢ τῶν λοιπῶν κανόνων μετὰ τῶν οἰκειῶν στίχων. Τὸ Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ τὰ ἐξαποστειλάρια τοῦ Πάσχα, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ δ' ἤχου δ' ἀπὸ τοῦ στίχου Δίνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστεῖαις αὐτοῦ καὶ τὰ Πάσχα ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.¹³⁵² Δόξα, Ἡ πηγὴ τῆς ζωαρχίας. Καὶ νῦν, Ἐναστάσεως ἡμέρα. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία.

1842. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τῆς Σαμαρείτιδος καὶ εἰσοδικῶν Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα (§ 1798).¹³⁵³ Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ τὸ κοντάκιον τῆς Σαμαρείτιδος]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαρέτως τὸ Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Εὐφραίνου, ἀγάλλου.¹³⁵⁴ Κοινωνικὸν Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε.¹³⁵⁵ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Χριστὸς ἀνέστη.

1843. Ἡ ἀκολουθία τῆς Σαμαρείτιδος ψάλλεται τῇ Πέμπτῃ, τῇ Παρασκευῇ καὶ τῇ Σαββάτῳ, ὅτε καὶ ἀποδίδεται ἡ ἑορτῆ. Διὰ τὴν τάξιν τῶν ἀκολουθιῶν τῶν ἡμερῶν τούτων βλ. τὴν διάταξιν τῆς ἐβδομάδος τοῦ Θωμᾶ (§§ 1814-1816 καὶ 1818-1819). Ἀπολυτίκιον Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως καὶ θεοτοκίον Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον. Ἐὰν δὲ ἔχη ὁ ἅγιος ἀπολυτίκιον, μετὰ τὸ ἀναστάσιμον τὸ τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον ὁμοίησεν ἀναστάσιμον.¹³⁵⁶ Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ κοντάκιον τοῦ Πάσχα. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ Ἐξαρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Χριστὸς ἀνέστη.

1844. Ἰδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος.

α'. Ἰδιόμελα.

Ἦχος α'.

Ἐπὶ τὴν πηγὴν ἐπέστη... (Ἐσπέριον στιχηρὸν).

Ἦχος β'.

Ἐπὶ τὸ φρέαρ ὡς ἦλθεν ὁ Κύριος...

Ὁ συννάρχος καὶ συναΐδιος...

(Ἐσπέρια στιχηρὰ).

1352. Ἡ παλαιωτέρα τάξις δὲν προβλέπει τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα, ἀλλὰ τὰ δ' ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου, β' ἀνατολικὰ καὶ β' τῆς Σαμαρείτιδος (βλ. ἐν τῇ Πεντηκοσταρίῳ). Τὴν τάξιν ταύτην ἀκολουθοῦν τὰ ΤΔ (σ. 521), ΤΚω (σ. 206), ΤΞ (σ. 463) καὶ ΤΡ (σ. 855), ἐνῶ τὸ ΤΠ (σ. 309) υἱοθετεῖ τὴν νεωτέραν συνήθειαν. Ἴσως θὰ ἦτο σκόπιμος διὰ τὰς ἐνορίας συνδυασμὸς τῶν δύο πράξεων, ἦτοι ἀναστάσιμα β', τῆς Σαμαρείτιδος β' καὶ τὰ τοῦ Πάσχα.

1353. Βλ. σμμ. 1324.

1354. Βλ. σμμ. 1343.

1355. Βλ. σμμ. 1337.

1356. Βλ. σμμ. 1345.

Ἦχος γ'.

Ἀγαλλιάσθω σήμερον φαιδρωῶς... (Δοξαστικὸν λιτῆς).

Ἦχος πλ. β'.

Παρά τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ... (Δοξαστικὸν ἐσπεριῶν).

Τάδε λέγει Κύριος τῇ Σαμαρείτιδι... (Στιχηρὸν αἰνῶν).

Ἡ πηγὴ τῆς ζωαρχίας... (Δοξαστικὸν αἰνῶν).

Ἦχος πλ. δ'.

Ὡς ὠφθη ἐπὶ γῆς... (Δοξαστικὸν ἀποστίχων).

β'. Καθίσματα.

Ἦχος δ' . (Ταχὺ προκατάλαβε).

Ἐκ φρέατοςνάματα... (Τῇ Παρασκευῇ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Ἦχος δ' . (Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ).

Ἀγαλλιάσθω οὐρανός... (Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν γ' ὤδην).

Ἦχος πλ. β'.

Ὡς τῇ πιστῇ Σαμαρείτιδι, Κύριε... (Τῇ Πέμπτῃ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Τῆ ΣΤ' ΚΥΡΙΑΚῆ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

(Τοῦ Τυφλοῦ).

1845. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προουμιακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. α' ἤχου ζ' καὶ τοῦ Τυφλοῦ ιδιόμελα γ'. Δόξα, Κύριε, παράγων ἐν τῇ ὁδῷ. Καὶ νῦν, Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ α' στιχηρὸν τοῦ πλ. α' ἤχου Σὲ τὸν σαρκωθέντα σωτῆρα Χριστὸν καὶ τὰ Πάσχα ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, Δικαιοσύνης ἤλιε νοητέ. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Ἀπολυτικίον Τὸν συνάναρχον Λόγον καὶ θεοτοκίον Χαίρε πύλη Κυρίου.

1846. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ πλ. α' ἤχου εἶτα ἡ λιτή, ἦτοι: τὸ ιδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, Ὅλον τὸν βίον ὁ τυφλός. Καὶ νῦν, Νεῦσον παρακλήσει. Τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου,¹³⁵⁷ ἡ δέησις καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1847. Ἐν τῷ Ὁρθῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον δις καὶ τὸ θεοτοκίον ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια: ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ Ἡ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. Κανόνες: τοῦ Πάσχα εἰς δ' μετὰ στίχου Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε, τῆς Θεοτόκου Θανατώσεως τὸν ὄρον ἀνεμόχλευσας εἰς β' μετὰ στίχου Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς καὶ τοῦ Τυφλοῦ εἰς δ' μετὰ στίχου Δόξα σοι

ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.¹³⁵⁸ Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ κάθισμα Ὁ τῶν ὄλων Δεσπότης καὶ ποιητὴς δις. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τυφλοῦ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι: *Τῷ σωτηρι Θεῷ*. Ἡ Τιμιωτέρη δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ὥδη τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν τεσσάρων πρώτων μεγαλυναρίων καὶ ἢ τῶν λοιπῶν κανόνων μετὰ τῶν οἰκειῶν στίχων. Τὸ Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὸ ἔξαποστειλάριον τοῦ Πάσχα καὶ τὰ δύο τοῦ Τυφλοῦ. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. α' ἤχου δ' ὑπὸ τοῦ στίχου *Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ καὶ τὰ Πάσχα ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν*.¹³⁵⁹ *Δόξα, Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας σου, Χριστέ. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα*. Δοξολογία μεγάλη. Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνήματος.

1848. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ὥδης τοῦ κανόνος τοῦ Τυφλοῦ, καὶ εἰσοδικὸν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα (§ 1798).¹³⁶⁰ Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Τυφλοῦ]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως τὸ Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου. Κοινωνικόν: Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε*.¹³⁶¹ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν: *Χριστὸς ἀνέστη*.

1849. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Τυφλοῦ ψάλλεται τῇ Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τρίτῃ, καθ' ἣν καὶ ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ. Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας καὶ τῇ Δευτέρᾳ πρωτῆ αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῶν ἀκολουθιῶν τῆς ἐβδομάδος τοῦ Θωμᾶ (§§ 1814-1816). Ἀπολυτικίον *Τὸν συνάναρχον Λόγον καὶ θεοτοκίον Χαῖρε πύλη Κυρίου*. Ἐὰν δὲ ἐχη καὶ ὁ ἅγιος ἀπολυτικίον, μετὰ τὸ ἀναστάσιμον τὸ τοῦ ἁγίου καὶ θεοτοκίον ἀναστάσιμον ὁμόηχον.¹³⁶²

Τῆ ΤΡΙΤῆ Τῆς ΣΤ' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Τυφλοῦ.¹³⁶³

1850. Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας μετὰ τὸν προοιμιᾶκὸν [καὶ τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα τὰ γ' ἰδιόμελα τοῦ Τυφλοῦ Ὁ τυφλὸς γεννηθεὶς. Παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκ τοῦ ἱεροῦ* καὶ *Ὁλον τὸν βίον ὁ τυφλὸς καὶ γ' τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν, Κύριε, παράγων ἐν τῇ ὁδῷ*. (Ζῆτει αὐτὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας κατὰ τὴν β' διάταξιν). Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν *Ὁ τὴν ἀνάστασιν διδοὺς, τὸ κατανοητικὸν Κύριε, καὶ*

1358. Βλ. σημ. 1334.

1359. Ὅπως καὶ διὰ τὰς προηγουμένας Κυριακάς, οὔτω καὶ διὰ τὴν παρούσαν ἢ παλαιὰ τάξις προβλέπει ἀναστάσιμα δ', ἀνατολικά γ' καὶ τοῦ Τυφλοῦ ἓν. Εἰς τὰς ἐνορίας θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ψαλοῦν ἀναστάσιμα γ', τοῦ Τυφλοῦ ἓν καὶ τὰ *Πάσχα ἱερὸν* (βλ. καὶ σημ. 1352).

1360. Βλ. σημ. 1324.

1361. Βλ. σημ. 1337.

1362. Βλ. σημ. 1345.

1363. Τῆς ἀποδόσεως τῶν ἑορτῶν τοῦ Τυφλοῦ καὶ τοῦ Πάσχα ὑπάρχουν δύο τάξεις. Κατὰ τὴν παλαιότεραν (ΤΑΣ κεφ. ζα', Πεντηκοστάριον α' διάταξις, ΤΜ σ. 411-412 καὶ ΤΡ σ. 858) ἡ ἀπόδοσις ἀμφοτέρων ἐγίνετο τῇ Τετάρτῃ μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ πλ. α' ἤχου, αἱ δὲ ἀκολουθίαι ἐτελοῦντο κατὰ τὸν συνηθὴ τύπον καὶ ὄχι κατὰ τὸν τοῦ Πάσχα. Κατὰ τὴν νεωτέραν τάξιν, τὴν ἰσχύουσαν σήμερον, ἡ μὲν ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Τυφλοῦ γίνεται τῇ Τρίτῃ μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ πλ. α' ἤχου, ἡ δὲ τοῦ Πάσχα τῇ Τετάρτῃ μετ' ἀναστασίμων τοῦ α' ἤχου (Πεντηκοστάριον β' διάταξις, ΤΔ σ. 529 καὶ ΤΞ σ. 465-466), αἱ δὲ ἀκολουθίαι τῆς Τετάρτης τελοῦνται κατὰ τὸν τύπον τοῦ Πάσχα. Εἰς τὴν διάταξιν ταυτην, φυσικὴν καὶ λογικὴν κατὰ τὰ ἄλλα, ἔχουν παρεϊσθῆσαι

τὸν φόβον σου ποιοῦμαι καὶ τὸ μαρτυρικὸν Τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως περιβαλλόμενοι (Ζήτει αὐτὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας κατὰ τὴν α' διάταξιν) μετὰ τῶν στίχων *Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου κτλ. Δόξα, καὶ νῦν, Δικαιοσύνης ἤλιε νοητέ*, (Ζήτει αὐτὸ τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας κατὰ τὴν β' διάταξιν). Ἀπολυτικίον Τὸν συνάναρχον Λόγον καὶ θεοτοκίον *Χαῖρε πύλη Κυρίου*.

1851. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἀνωτέρω. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν: ἀναστάσιμον *Κύριε, νεκρὸς προσηγορεύθης· κατανυκτικὸν Κριτοῦ καθεζομένου· μαρτυρικὸν Λάμπει σήμερον ἡ μνήμη τῶν ἀθλοφόρων. Δόξα, καὶ νῦν* θεοτοκίον *Μήτηρ Θεοῦ Παναγία*. Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν· Ἀναβλέψας ὁρᾶται τυφλὸς τῷ πύσματι δὲς (Ζήτει ἅπαντα τῇ Τρίτῃ πρωὶ κατὰ τὴν α' διάταξιν). Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες· ὁ τοῦ Τυφλοῦ μετὰ τῶν εἰρημῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου.¹³⁶⁴ Ἄπο γ' ὥδης κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τυφλοῦ.¹³⁶⁵ Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τυφλοῦ καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ α' τοῦ Τυφλοῦ, τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχη, καὶ τὸ β' τοῦ Τυφλοῦ. Εἰς τοὺς αἶνους· τὸ ἀναστάσιμον *Κύριε, τοὺς μοχλοὺς τοὺς αἰωνίους συντρίψας* δὲς, τὸ κατανυκτικὸν *Τὰ πλήθη τῶν παισμάτων μου καὶ τὸ μαρτυρικὸν Οἱ ἀθλοφόροι σου, Κύριε. Δόξα, καὶ νῦν, Τὶς λαλήσει τὰς δυναστείας σου, Χριστέ*. Ἡ δοξολογία χῦμα. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ προσόμοια *Λάμπιν φωσφόρον* (Τὰ τῶν αἰῶν καὶ ἀποστίχων ζήτει τῇ Τρίτῃ πρωὶ κατὰ τὴν α' διάταξιν). *Δόξα, καὶ νῦν, Ὁ διὰ σπλάγχνα ἐλέους* (Ζήτει τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας κατὰ τὴν α' διάταξιν).

1852. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα (§ 1798). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀπολυτικίον Τὸν συνάναρχον Λόγον καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα.¹³⁶⁶ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Χριστὸς ἀνέστη*.

δύο σφάλματα: α'. Ἡ ἀπόδοσις τῶν ἀναστασίμων τοῦ πλ. α' ἦχου τῇ Τρίτῃ ἀντὶ τῆς Τετάρτης· καὶ β'. Ἡ παρεμβολὴ τῶν ἀναστασίμων τοῦ α' ἦχου εἰς τὴν Τετάρτην. Ἐπὶ πλέον τὸ ΤΜΕ (§§ 32-34, σ. 382-383) προσθέτει εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐορτῆς τοῦ Τυφλοῦ καταβασίαις καὶ δοξολογίαν μεγάλην, ἀναβιβάζον οὕτως αὐτὴν εἰς περιωπὴν ἀποδόσεως μεγάλης δεσποτικῆς ἐορτῆς. Τὰ στοιχεῖα ταῦτα ὑπάρχουν βεβαίως εἰς τὴν παλαιὰν τάξιν τῆς συνηνωμένης ἀποδόσεως τῶν ἐορτῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα καὶ ὄχι διὰ τὴν τοῦ Τυφλοῦ. Ὁρθότερον τὸ ΤΠ (σ. 311-312) διαχωρίζει μὲν τὰς ἀποδόσεις, ὁρίζει δὲ ὅτι «ἡ ἀκολουθία τοῦ Τυφλοῦ ἀποδίδεται τῇ Τρίτῃ καθὼς καὶ ἡ τοῦ Παραλύτου», ἦτοι ἄνευ ταυτοχρόνου ἀποδόσεως καὶ τῶν ἀναστασίμων τοῦ πλ. α' ἦχου καὶ ἄνευ καταβασιῶν καὶ δοξολογίας μεγάλης· εἰς δὲ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα ὁρίζει ἀναστάσιμα τοῦ πλ. α' ἦχου. Τὴν αὐτὴν τάξιν ἀκολουθεῖ καὶ τὸ ΤΚω (σ. 207-208). Τὴν τάξιν ταύτην ὡς ὀρθότεραν ἐφημέροσαμεν καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ παρόντι· ὠρίσαμεν ὁμῶς τὰς ἀκολουθίας τῆς Τετάρτης κατὰ τὸν τύπον τοῦ Πάσχα, διότι οὕτω τελούνται σήμερον, ἐνθ' τὰ ΤΠ καὶ ΤΚω ὁρίζουν αὐτὰς κατὰ τὸν συνήθη τύπον.

1364. Τὸν προεόρτιον κανόνα τῆς Ἀναλήψεως, τὸν ὅποιον τὸ ΤΜΕ (§ 33, σ. 382) τάσσει ἐνταῦθα, ὠρίσαμεν ὀρθότερον κατὰ τὸ ΤΠ (σ. 312) εἰς τὴν Τετάρτην, διότι αὐτὴ εἶναι ἡ προεόρτιος ἡμέρα. Οἱ βουλλόμενοι ὁμῶς δύνανται νὰ ἀκολουθήσουν τὴν τάξιν τοῦ ΤΜΕ, διὰ νὰ μείνῃ ἀμνήμη ἡ ἀκολουθία τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα. Ἡ λύσις αὕτη εἶναι σκόπιμον νὰ προτιμηθῇ, ὅταν τῇ Τετάρτῃ συμπιπτῇ ἐπισημῶς ἐορταζόμενος ἅγιος.

1365. Ἐὰν ὁ προεόρτιος κανὼν ψαλῆ σήμερον, τὰ ἀπὸ γ' ὥδης καθίσματα δέον νὰ ψαλοῦν ὡς ἐξῆς: τοῦ Τυφλοῦ, τοῦ Μηναίου καὶ τὸ προεόρτιον *Ἐτέχθης ὡς αὐτὸς σὺ ἠθέλησας, Σῶτερ*, (Ζήτει τῇ Τετάρτῃ κατὰ τὴν α' διάταξιν μετὰ τὴν γ' ὥδην).

1366. Τὸ ΤΜΕ (§ 34, σ. 383) ὁρίζει τὸ κοντάκιον τοῦ Τυφλοῦ, ἐνθ' εἰς οὐδεμίαν τῶν προηγουμένων ἐορτῶν πρᾶττει τοῦτο. Τουναντίον ἐν τῇ προθεωρίᾳ (§ 40, σ. 34) ὁρίζει τὸ τοῦ Πάσχα δι' ὄλας τὰς ἡμέρας μέχρι τῆς ἀποδόσεως αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μεθεόρτων τοῦ Θωμᾶ καὶ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Ὁρθότερον θὰ ἦτο· κατὰ τὴν μοναχικὴν τάξιν - νὰ ψαλοῦν ἀμφότερα τὰ κοντάκια, πρῶτον τοῦ Τυφλοῦ καὶ ἔπειτα τοῦ Πάσχα· ἀλλὰ τοῦτο οὐδέποτε γίνεται εἰς τὰς ἐνορίας. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ψάλλεται ἐν μόνον κοντάκιον, δέον νὰ προτιμηθῇ τὸ τοῦ Πάσχα.

1853. Ἰδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς ἑορτῆς τοῦ Τυφλοῦ.

α'. Ἰδιόμελα.

Ἦχος β'.

*Ὁ τυφλὸς γεννηθεῖς...**Παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκ τοῦ ἱεροῦ...**(Ἑσπέρια στιχηρά).*

Ἦχος δ'.

Ὅλον τὸν βίον ὁ τυφλός... (Δοξαστικὸν λιτῆς).

Ἦχος πλ. α'.

Κύριε, παράγων ἐν τῇ δόξῃ... (Δοξαστικὸν ἐσπερίων).

Ἦχος πλ. δ'.

*Δικαιοσύνης ἤλιε νοητέ... (Δοξαστικὸν ἀποσιτίχων).**Ὁ διὰ σπλάγχνα ἐλέους... (στιχηρὸν αἰνῶν).**Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας σου... (Δοξαστικὸν αἰνῶν).*

β'. Καθίσματα.

Ἦχος α'. (Τὸν τάφον σου, Σωτήρ).

Ὠμμάτωσας, Χριστέ... (Τῇ Τετάρτῃ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Ἦχος πλ. α'. (Τὸν συνάναρχον Λόγον).

*Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου, οἰκτίρμον, ... (Τῇ Δευτέρῃ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).**Ἀναβλέψας ὀράται... (Τῇ Τρίτῃ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).**Τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύματι... (Τῇ Τετάρτῃ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).*

Ἦχος πλ. δ'. (Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον).

Ὁ τῶν ὄλων δεσπότης... (Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Τῇ ΤΕΤΑΡΤῃ Τῆς ΣΤ' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα.

1854. Ἀφ' ἑσπέρας εἰς τὴν Θ' Ὁραν λέγομεν ἀπολυτικίον *Τὸν συνάναρχον Λόγον* καὶ κοντάκιον *Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα*.¹³⁶⁷ Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν αὐτῆς, εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως¹³⁶⁸ ψάλλεται τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ ὡς καὶ κατὰ τὴν Διακαινισμόν

1367. Ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ὀρίζεται ἡ Θ' Ὁρα τῆς παρουσίας ὡς ἐν τῇ Διακαινισίμῳ ἐβδομάδι (§ 1799). Τοῦτο εἶναι ὀρθὸν διὰ τὰς Ὁρας τῆς Τετάρτης, ὅχι ὁμως καὶ διὰ τὴν Θ' τῆς Τρίτης, ἵτις δεόν να λεχθῆ τριψαλμος, ὡς καὶ αἱ ἄλλαι Ὁραι τῆς ἡμέρας ταύτης (TME § 35, σ. 383)

1368. Κατὰ τὴν σημερινὴν κρατοῦσαν συνήθειαν ἐκφωνεῖται ἀντὶ τοῦ *Εὐλογητός ὁ Θεός τὸ Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ* (Βλ. σημ. 1310).

έβδομάδα (§ 1797): εἶτα λέγονται τὰ εἰρηνικά. [Στιχολογία Ψαλτηρίου δὲν γίνεται]. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλοιμεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. ἀ' ἤχου Διὰ τοῦ τιμίου σου Σταυροῦ. Χριστέ, στ'.*¹³⁶⁹ *Δόξα, Κύριε, ὁ τὸν ἄδην σκυλεύσας. Καὶ νῦν, Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ.* (Ζῆτει ἅπαντα τῇ Τετάρτῃ τῆς Διακαινησίμου ἐσπέρας). Εἰσόδος, τὸ *Φῶς ἰλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Τὸ ἔλεός σου, Κύριε, καταδιώξει με.* Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἀ' στιχηρὸν τοῦ πλ. ἀ'. ἤχου *Σὲ τὸν σαρκωθέντα Σωτῆρα Χριστὸν* (ζῆτει τῇ Τετάρτῃ τῆς Διακαινησίμου ἐσπέρας) καὶ τὰ Πάσχα ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. *Δόξα, καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ' καὶ ἀπόλυσις κατὰ τὸν τύπον τοῦ Πάσχα* (βλ. § 1798).

1855. Τῇ Τετάρτῃ πρωτὶ μετὰ τὸ Μεσονυκτικὸν τῆς Διακαινησίμου (§ 1799) ἐκφωνήσαντος τοῦ ἱερέως *Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ ψάλλεται τὸ Χριστὸς ἀνέστη μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ καὶ τελεῖται ἐν συνεχείᾳ ὁ Ὅρθρος κατὰ τὸν τύπον τοῦ Πάσχα* (βλ. § 1797). Κανόνες· ὁ τοῦ Πάσχα εἰς δ' μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε,* καὶ ὁ προεόρτιος *Ἄνω πρὸς τὸν Πατέρα Χριστὸς ἀνέρχεται εἰς δ'*¹³⁷⁰ μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι* (Ζῆτει αὐτὸν τῇ Τετάρτῃ κατὰ τὴν ἀ' διάταξιν). Καταβασίαι· *Ἀναστάσεως ἡμέρα.* Μεθ' ἐκάστην φῶδην ἢ καταβασίαν, τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* τρίς, τὸ *Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἅπαξ,* ἡ συναπτή καὶ ἡ ἐκφωνήσις, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα. Ἄπο γ' φῶδης τὸ προεόρτιον κῆθισμα *Ἐτέχθης, ὡς αὐτὸς σὺ ἠθέλησας, Σῶτερ.*¹³⁷¹ Ἄφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Πάσχα καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι ἐκ γ',* τὸ *Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἐκ γ' καὶ αἱ λοιπαὶ φῶδαι τοῦ κανόνος.* Τὸ ἐξαποστειάριον *Σαρκὶ ὑπνώσας ὡς θνητὸς ἐκ γ'.* Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. ἀ' ἤχου *Κύριε, ἐσφραγισμένου τοῦ τάφου δ'* (Ζῆτει τῇ Πέμπτῃ τῆς Διακαινησίμου πρωτὶ) καὶ τὰ Πάσχα ἱερὸν μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. *Δόξα, καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ' καὶ ἄρχεται ἡ Θ. Λειτουργία.*

1856. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα (βλ. § 1798). Προκείμενον καὶ *Ἀλληλουῖα* τοῦ Πάσχα. Ἀπόστολος ὁμοῦ καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

1857. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ἀναγινώσκεται ἡ Θ' Ὁρα κατὰ τὸν τύπον τῆς Διακαινησίμου ἐβδομάδος (§ 1799) εἰς τὸ τέλος δὲ αὐτῆς ψάλλεται πολλακίς τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* καὶ γίνεται ἀσπασμός τῆς εἰκόνης τῆς Ἀναστάσεως καὶ μετ' αὐτὸν ἀπόλυσις κατὰ τὸν τύπον τῆς Διακαινησίμου ἐβδομάδος¹³⁷² καὶ οὕτως ἀποδίδεται ἡ μεγάλη καὶ λαμπρὰ ἑορτὴ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

1369. Βλ. σημ. 1363.

1370. Βλ. σημ. 1364.

1371. Ἐάν ὁ προεόρτιος κανὼν ἐψάλη τῇ Τρίτῃ, ἀνὰ τοῦ καθίσματος δέον νὰ λεχθῇ ἡ ὑπακοὴ τοῦ Πάσχα.

1372. Τὸν τύπον τοῦτον τῆς ἀποδόσεως ὀρίζουν τὰ ΤΔ (σ. 529) καὶ ΤΠ (σ. 313). Ἐπειδὴ ἡ προσέλευσις τοῦ λαοῦ εἰς τὴν τελετὴν ταύτην εἶναι ἀρκούντως πικνὴ, πρὸς ἀποφυγὴν πολλαπλῆς ἐπαναλήψεως τοῦ *Χριστὸς ἀνέστη* εἶναι δυνατόν πρὸς κάλυψιν τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὸν ἀσπασμὸν χρόνου νὰ ψαλοῦν καὶ ἄλλοι ὕμνοι τῆς ἀκολουθίας τοῦ Πάσχα. Σημειωτέον ὅτι εἰθιστὶ ἐνιαχοῦ νὰ γίνεται ἡ ἀπόδοσις ὡς ἑξῆς: Μετὰ τὴν Θ' Ὁραν ψάλλομένου τοῦ στιχηροῦ *Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ Σωτῆρ,* ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς εἰκόνης τῆς Ἀναστάσεως, προηγουμένων λαμπάδων καὶ ἐξαπτερόγων, εἰς τὴν ἐκτὸς τοῦ ναοῦ ἐξέδραν, ἀκολουθεῖ δὲ πᾶς ὁ λαὸς λαμπαδιφορῶν. Ἐκεῖ ἀναγινώσκεται τὸ Β' ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον μετ' αὐτὸ ψάλλεται τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ, τοῦ ἱερέως θυμῶντος περὶξ τοῦ τετραποδίου, καὶ ἐν συνεχείᾳ γίνεται ὁ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς εἰκόνης τῆς Ἀναστάσεως, ψαλλομένων τῶν ὕμνων τοῦ Πάσχα μετὰ δὲ τὸν ἀσπασμὸν, ἐπανελθούσης τῆς πομπῆς εἰς τὸν ναόν, γίνεται ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ πασχαλίου διαλόγου καὶ εὐθὺς ἄρχεται ὁ Ἑσπερινὸς τῆς Ἀναλήψεως.

ΤΗ ΠΕΜΠΤΗ ΤΗΣ ΣΤ' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἡ εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

1858. Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα εὐλογησάντος τοῦ ἱερέως ἀναγινώσκειται ὁ προοιμακὸς ψαλμὸς μετὰ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*. [Στιχολογία Ψαλτηρίου δὲν γίνεται]. Εἰς τὸ *Κύριε ἐπέκραξα* ψάλλομεν τὰ ἰδιόμελα *Ὁ Κύριος ἀνελήφθη εἰς οὐρανοὺς εἰς στ'*.¹³⁷³ *Δόξα, καὶ νῦν, Τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν μὴ χωρισθεῖς*. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκειμένον *Ὁ Θεός, ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσόν με καὶ τὰ ἀναγνώσματα*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα *Ἐτέχθης ὡς αὐτὸς ἠθέλησας* μετὰ στίχων:

Εἰς τὸ β'. *Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, ἀλαλάξατε ᾧ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως*. (Ψαλμ. μισ' 1)

Εἰς τὸ γ'. *Ἀνέβη ὁ Θεός ἐν ἀλαλαγῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος*. (Ψαλμ. μισ' 6)

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀνέβη ὁ Θεός ἐν ἀλαλαγῷ. Τὸ ἀπολυτικίον *Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ ἐκ γ'*. Ἀπόλυσις: *Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἄφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός ἡμῶν...*

1859. ΣΗΜ. Ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν ἑναρξιν τῶν ἀκολουθιῶν λέγεται τὸ *Ἅγιος ὁ Θεός καὶ τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν*, ὅχι ὅμως καὶ τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνεται ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

1860. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον, ἡ δέησις καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1861. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἐκ β'. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκειμένον *Ἀνέβη ὁ Θεός ἐν ἀλαλαγῷ*, τὸ *Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ εὐαγγέλιον* (Γ' ἑωθινόν). Τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι* καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῆμα. *Δόξα, Ταῖς τῶν ἀποστόλων. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου*. Ὁ στίχος *Ἐλέησον με, ὁ Θεός...* καὶ τὸ ἰδιόμελον *Σήμερον ἐν οὐρανοῖς αἱ ἄνω δυνάμεις*. Οἱ κανόνες ἀμφότεροι μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι*.¹³⁷⁴ Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα *Ἐπιβάς ἐν νεφέλαις τῶν οὐρανῶν δις*. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς¹³⁷⁵ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι: *Θεῖω καλυφθεῖς*. Ἡ Τιμωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ μὲν α' κανόνος μετὰ τοῦ στίχου, τοῦ δὲ β' μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου *Ἀγγελοι * τὴν ἄνοδον τοῦ Δεσπότου * ὀρῶντες ἐξεπλήττοντο, * πῶς μετὰ δόξης ἐπήρθη * ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὰ ἄνω*, τὸ ὅποιον λέγεται εἰς ὅλα τὰ τροπάρια πλὴν τοῦ θεοτοκίου. Ἐξαποστειλαῖον: *Τῶν μαθητῶν ὀρώτων σε ἀνελήφθης ἐκ γ'*. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ προσόμοια *Ἀγγελικῶς οἱ ἐν κόσμῳ εἰς δ'*. *Δόξα, καὶ νῦν, Ἐτέχθης ὡς αὐτὸς ἠθέλησας*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον.

1862. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ παρόντα ἀντίφωνα.¹³⁷⁶

1373. Εἰς ι' κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν.

1374. Τὸ ΤΜΕ (§ 39, σ. 384) ὀρίζει, ὡς συνήθως, τοὺς κανόνες ἄνευ στίχων. Τὸ ΤΚ ὅμως (σ. 203) συμφωτότερον πρὸς τὴν ἀρχαίαν πρᾶξιν ὀρίζει στίχον *Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι*.

1375. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 530) τὸ μὲν κοντάκιον ψάλλεται, ὁ δὲ οἶκος ἀναγινώσκειται.

1376. Τὰ ἐν χρήσει σήμερον λειτουργικὰ βιβλία προβλέπου ἀντίφωνα κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν ψαλμῶν μισ' μς' καὶ μη'. Κατὰ τὰ ἀρχαῖα ὅμως Τυπικὰ ΤΑγΣ (τ. 2ος, σ. 128), ΤΕ (σ. 586) καὶ ΤΣ (σ. 272) οἱ στίχοι τῶν ἀντιφώνων λαμβάνονται ἐκ τῶν ψαλμῶν μδ', με' καὶ μστ'. Ἡ σειρὰ αὕτη εἶναι φυσικωτέρι καὶ σηματοδοτετέρα πρὸς τὴν καὶ διὰ τὰ ἀντίφωνα τῶν ἄλλων ἑορτῶν κρατοῦσαν τάξιν, καθ' ἣν ὁ ψαλμὸς τοῦ γ' ἀντιφώνου διδίδει

Ἀντίφωνον Α΄. Ἦχος β΄. (Ψαλμὸς μδ΄)

Στίχ. α΄. Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον αγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ.
(μδ΄ 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β΄. Ὡραῖος κάλλι παρα τούς υἱούς τῶν ἀνθρώπων, ἐξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου.
(μδ΄ 3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ΄. Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος
τῆς βασιλείας σου. (μδ΄ 7)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ΄. Ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε, ὁ Θεός, ὁ
Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρά τούς μετόχους σου. (μδ΄ 8)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β΄. Ἦχος β΄. (Ψαλμὸς με΄)

Στίχ. α΄. Ὁ Θεός ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις, βοηθός ἐν θλίψει ταῖς εὐρούσαις ἡμᾶς
σφόδρα. (με΄ 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς...

Στίχ. β΄. Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεός Ἰακώβ. (με΄ 8)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. γ΄. Δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, ἃ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς. (με΄ 9)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχ. δ΄. Σχολάσατε καὶ γνῶτε ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός· ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθή-
σομαι ἐν τῇ γῇ. (με΄ 11)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ΄. Ἦχος δ΄. (Ψαλμὸς μστ΄)

Στίχ. α΄. Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως.
(μστ΄ 2)

Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ...

Στίχ. β΄. Ὅτι Κύριος ὑψιστος, φοβερὸς, βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. (μστ΄ 3)

Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ...

Στίχ. γ΄. Ἐβασίλευσεν ὁ Θεός ἐπὶ τὰ ἔθνη, ὁ Θεός κάθηται ἐπὶ θρόνου ἁγίου αὐτοῦ.
(μστ΄ 9)

Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ...

καὶ τὸν στίχον τοῦ εισοδικοῦ, τὸ ὁποῖον ἐν προκειμένῳ εἶναι ἐκ τοῦ μστ΄ ψαλμοῦ. Ἄλλωστε οἱ ψαλμοὶ μδ΄ καὶ με΄ εἶναι μάλλον καταλληλότεροι τῶν μζ΄ καὶ μη΄ διὰ τὴν παρούσαν ἐορτήν. Διὰ τοῦτο κατὰ τὴν τάξιν ταύτην διεμορφώσαμεν τὰ παρατιθέμενα ἀντίφωνα.

Εισοδικόν.

Ἄνεβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος (μστ' 6). Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναλήφθεις ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ψάλλοντάς σοι Ἄλληλουῖα.

Τὸ ἀπολυτίκιον Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμός τῆς θ' ὥδης Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν καὶ λόγον. Κοινωνικόν: Ἄνεβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος (Ψαλμ. μστ' 6). Ἄλληλουῖα. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ.

1863. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑσπέρας γίνεται εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκειμένον Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

1864. Ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀναλήψεως ἑορτάζεται μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Ζ' ἑβδομάδος, καθ' ἣν καὶ ἀποδίδεται. Αἱ μεθεορτοὶ ἀκολουθοῦναι τῶν καθημερινῶν τελοῦνται ὡς καὶ αἱ τοιαῦται τῶν ἀκινήτων δεσποτικῶν ἑορτῶν, σχολαζούσης τῆς Ὀκτωήχου (§§ 182-186). Οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς κατὰ τὰς μεθεορτοὺς ἡμέρας λέγονται ἐναλλάξ, ἦτοι ὁ μὲν τοῦ πλ. α' ἤχου τῆ Παρασκευῆ, τῆ Κυριακῆ, τῆ Τρίτῃ καὶ τῆ Πέμπτῃ, ὁ δὲ τοῦ δ' ἤχου τῷ Σαββάτῳ, τῇ Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τετάρτῃ. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ καθ' ἑκάστην τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εισοδικόν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ.

1865. Ἰδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς Ἀναλήψεως.

α'. Ἰδιόμελα.

Ἦχος α'.

Ἄνελθὼν εἰς οὐρανοῦς...

Ἀνήλθες, Χριστέ...

Οἱ ἄγγελοί σου, Κύριε...

(Ἰδιόμελα τῆς λιτῆς).

Ἦχος β'.

Ἐτέχθης, ὡς αὐτὸς ἠθέλησας...

Ἀναλαμβανομένου σου, Χριστέ...

Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ...

(Ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων).

Ἦχος δ'.

Ὅτε παραγέγονας...

Τὴν καταβάσαν φύσιν τοῦ Ἀδάμ...

(Ἰδιόμελα τῆς λιτῆς).

Κύριε, τὸ μυστήριον...

(Δοξαστικὸν τῆς λιτῆς).

Ἦχος πλ. α'.

Κύριε, ἀναλαμβανομένου σου... (Τῇ Παρασκευῇ πρωτῇ).

Δεῦτε τῶν πιστῶν τὸ σύστημα... (Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας).

Ἦχος πλ. β'.

Ὁ Κύριος ἀνελήφθη εἰς οὐρανοῦς...

Κύριε, τῆ σῆ ἀναλήψει...

Ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις...

Κύριε, οἱ ἀπόστολοι ὡς εἶδον σε...

Κύριε, τῆς οἰκονομίας πληρώσας...

(Ἐσπέρια στιχηρά).

Τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν... (Δοξαστικὸν ἔσπεριον).

Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ... (Δοξαστικὸν ἀποστιχῶν).

Σήμερον ἐν οὐρανοῖς... (Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν).

Ἦχος βαρῦς.

Εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν... (Τῆ Παρασκευῇ ἔσπερας).

Ἦχος πλ. δ'.

Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ... (Τῆ Πέμπτῃ πρωϊ).

β'. Καθίσματα.

Ἦχος α'. (Τοῦ λίθου σφραγισθέντος).

Ἀγγέλων θαυμαζόντων... (Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τῆς ἑορτῆς).

Τοῦ ἄδου σκυλευθέντος... (Τῷ Σαββάτῳ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν).

Ἦχος α'. (Τὸν τάφον σου Σωτήρ).

Ἐτέχθης ὡς αὐτός... (Τῆ Τετάρτῃ τοῦ Τυφλοῦ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Ἦχος β'. (Τὰ ἄνω ζητῶν).

Ἐψόθεν εἰς γῆν, Χριστέ, καταβέβηκας... (Τῆ Τρίτῃ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν).

Ἦχος γ'. (Τὴν ὠραιότητα).

Ὁ προαιώνιος Θεός... (Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν τῆς ἑορτῆς).

Ἦχος δ'. (Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ).

Ὁ ἀνελθὼν εἰς οὐρανοῦς... (Τῆ Κυριακῇ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Ἦχος δ'. (Ἐπεφάνης σήμερον).

Πρὸς τὸν σὸν γεννήτορα... (Τῆ Τετάρτῃ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν).

Οἱ κλεινοὶ διάκοσμοι... (Τῆ Τετάρτῃ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Ἦχος πλ. α'. (Τὸν συνάναρχον Λόγον).

Κατελθὼν οὐρανόθεν... (Μετὰ τὸν πολυέλεον τῆς ἑορτῆς).

Ἦχος πλ. δ'. (Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον).

Ἐπιβάς ἐν νεφέλαις τῶν οὐρανῶν... (Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τῆς ἑορτῆς).

Ἦχος πλ. δ'. (Τὸ προσταχθέν).

Ἐπὶ τοῦ ὄρους ἀνελθὼν... (Τῆ Παρασκευῇ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν).

Τῆ Ζ΄ ΚΥΡΙΑΚῆ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ
Μνήμη τῶν ἁγίων τῆς θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ
Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

1866. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. β΄ ἤχου γ΄, τῆς Ἀναλήψεως γ΄ καὶ τῶν πατέρων δ΄. *Δόξα, Τὰς μυστικὰς σήμερον. Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσει σε.* Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα.* Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα, Τὴν ἐπίσηον μνήμην. Καὶ νῦν, Κύριε τὸ μυστήριον.* Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις· *Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινός...*

1867. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ πλ. β΄ ἤχου· εἶτα ἡ λιτή, ἥτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα, Ἀποστολικῶν παραδόσεων. Καὶ νῦν, Κύριε, τῆς οἰκονομίας πληρώσας τὸ μυστήριον.* Τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν πατέρων, ἡ δέσις καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα.*

1868. Ἐν τῷ Ὄρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ Γ΄ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος μετὰ στίχου *Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*· τῆς ἑορτῆς ὁ α΄ μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*· καὶ τῶν πατέρων μετὰ στίχου *Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.* Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς γῆμα· εἶτα τὰ δύο καθίσματα τῶν πατέρων καὶ τὸ μεθέορτον. Ἀφ' οὗ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι· *Θεῖω καλυφθεὶς.* Εἰς τὴν θ΄ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ΄ καὶ τῶν πατέρων δ΄ μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α΄. *Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξαζομένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας.* (Δανιὴλ, Προσευχὴ Ἀζαρίου 2)

β΄. *Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς δόσιους αὐτοῦ τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ.* (Ψαλμ. μθ' 5)

Δόξα, Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορὸς. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1869. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια, δ΄ ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ΄ ἐκ τῆς σι' τῶν πατέρων καὶ εἰσοδικὸν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν...* ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (§ 1862) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς.¹³⁷⁷ Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἑορτῆς, τῶν πατέρων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν.* Ἀπόστολος καὶ εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν· *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* [καὶ *Εἰς μνημόσυνον*]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Αναλήφθης ἐν δόξῃ.*

1377. Τὰ ἐφύμια ὠρίσαμεν κατὰ τὴν ἱστορικὴν σειρὰν τῶν γεγονότων.

1870. Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ διάταξιν.

1871. Τῇ Παρασκευῇ τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀναλήψεως καὶ ψάλλονται αἱ ἀκολουθίαι ὡς καὶ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν (βλ. §§ 1858, 1861-1862) [μετὰ στιχολογίας Ψαλτηριῶ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ] ἐκτός τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς, τοῦ πολυελέου, τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθροῦ καὶ τοῦ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι. Προκειμένον καὶ Ἀλληλοῦια τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

ΤΩ ΣΑΒΒΑΤῶ ΠΡΟ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

Μνήμη πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.¹³⁷⁸

1872. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὰ Πρὸς Κύριον] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ μαρτυρικά τοῦ πλ. β' ἤχου γ' Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, οὐκ ἤρνησαντό σε καὶ τῶν κεκοιμημένων γ' Τῶν ἀπ' αἰῶνος σήμερον νεκρῶν. Δόξα, Θρηνῶ καὶ ὀδύρομαι. Καὶ νῦν, Τίς μὴ μακαρίσει σε. Τὸ Φῶς ἰλαρόν, καὶ ἀντὶ προκειμένου τὸ Ἀλληλοῦια εἰς ἡχον πλ. δ' μετὰ τῶν νεκρώσιμων στίχων (§ 1672). Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ μαρτυρικόν Ὁ Σταυρός σου, Κύριε, καὶ τὰ δύο νεκρώσιμα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, Ἀρχὴ μοι καὶ ὑπόστασις. Καὶ νῦν, Πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε. Τὸ Νῦν ἀπολύεις καὶ εὐθὺς ψάλλεται ὁ νεκρώσιμος κανὼν τοῦ πλ. β' ἤχου Ἐν οὐρανόις θαλάμοις διηνεκῶς μετὰ στίχων ἐν ἐκάστη ᾠδῇ: εἰς τὸ α' τροπάριον: Πρεσβείαις τῶν μαρτύρων σου, Χριστὲ ὁ Θεός, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου: εἰς τὸ β' Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλοθήσονται: εἰς τὸ γ' Δόξα Πατρί: καὶ εἰς τὸ δ' Καὶ νῦν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα Ἀληθῶς ματαιότης τὰ σύμπαντα. Δόξα, καὶ νῦν, Παναγία Θεοτόκε. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον Μετὰ τῶν ἁγίων. Μετὰ τὴν θ' ὁ εἰρμός Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον. Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον Ὁ βάθει σοφίας. Δόξα τὸ τέλος Ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα ἀνέθεντο. Καὶ νῦν, Σὲ καὶ τείχος καὶ λιμένα ἔχομεν. Ἡ συνήθης ἐκτενής καὶ ἡ ἐκφώνησις Ὅτι ἐλέημων. Καὶ εὐθὺς τὰ τροπάρια Μετὰ πνευματικῶν δικαίων καὶ ἡ δέησις ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων μετὰ τῆς εὐχῆς Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων (§ 1672). Εἶτα: Σοφία. Ὁ ὦν εὐλογητός καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

1873. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ μετὰ τὸν ἐξάψαλμον καὶ τὰ εἰρηνικά τὸ Ἀλληλοῦια μετὰ τῶν νεκρώσιμων στίχων (§ 73) καὶ τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας, ἦτοι τὸ ιστ' κάθισμα). Τὰ μαρτυρικά καθίσματα Ἀθλητικαὶ ἐνοστάσεις κλπ. Εἶτα [ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο (βλ. σημ. 170) καὶ] τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια: καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν δέησιν ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων μετὰ τῆς εὐχῆς Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων (§ 1672). Εἶτα τὸ κάθισμα Ἀνάπαυσον, Σωτήρ, ἡμῶν. Δόξα τὸ τέλος Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ. Καὶ νῦν, Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατεῖλας. Ὁ ν' ψαλμὸς χύμα. Ὁ κανὼν Ψυχῶν πασῶν ὁ Δεσπότης. Ἐν ἐκάστη ᾠδῇ πρῶτον ὁ εἰρμός δις, εἶτα τὰ τροπάρια εἰς δ', τὰ μὲν δύο πρῶτα μετὰ νεκρώσιμων στίχων, τὰ δὲ ἄλλα δύο μετὰ τοῦ Δόξα καὶ τοῦ Καὶ νῦν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ καθίσματα. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν κεκοιμημένων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι: Ὡς ἐν ἡλείῳ πεζεύσας. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια: τὸ νεκρώσιμον καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἰῶνας τὰ δ' προσόμοια Φοβερόν τὸ τέλος τὸ τοῦ

1378. Ἡ διάταξις τῶν ἀκολουθιῶν τῆς ἡμέρας ταύτης εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν τοῦ Σαββάτου τῆς Ἀπόκριω, ὅπου αὐτὴ ἐξετέθη ἀναλυτικῶς (§§ 1672-1674). Διὰ τοῦτο ἐνταῦθα ἐκθέτομεν αὐτὴν περιληπτικώτερον, διὰ πᾶσαν δὲ ἀπορίαν παραπέμπομεν ἐκεῖ τὸν ἀναγνώστην.

θανάτου. Δόξα, Ὡς ἄνθρωπος μαραινεται. Καί νῦν, Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ἡ δοξολογία χῆμα. Ἀπόστιχα τὰ νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ πλ. β' ἤχου Ἔχων ἀκατάληπτον μετὰ τῶν οικειῶν στίχων. Δόξα, Ἄλγος τῷ Ἀδὰμ ἐχρημάτισεν. Καί νῦν, Ὁρφθης ἐνδιαίτημα. Τὸ Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτικίον μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

1874. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς καὶ δ' ἐκ τῆς σ' τοῦ κανόνος, ἦ] τὰ ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (§ 160). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀπολυτικίον Ὁ βάθει σοφίας καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ. Ἀπόστολος νεκρώσιμος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας (ΙΑ' ἐωθινόν). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν Μικάριοι οὐς ἐξελέξω. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Μνήσθητι, εὐπλαγχνε, καὶ ἡμῶν, * καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ ληστοῦ * ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.¹³⁷⁹ Μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ τροπάρια Μετὰ πνευμάτων δικαίων καὶ γίνεται δέησις ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ (βλ. § 1672). Εἶτα τὸ Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς Θ. Λειτουργίας.

Τῆ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

1875. Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακόν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου¹³⁸⁰] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν ἀπὸ τοῦ στίχου Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου τὰ γ' ἰδιόμελα τοῦ α' ἤχου Πεντηκοστὴν ἐορτάζομεν εἰς δ' καὶ τὰ ε' τοῦ β' ἤχου Εἶδομεν τὸ φῶς εἰς σ'. Δόξα, καὶ νῦν, Δεῦτε λαοί. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ γ' ἰδιόμελα Ἄγνοοῦντα τὰ ἔθνη, Κύριε μετὰ στίχων:

Εἰς τὸ β'. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. (Ψαλμ. ν' 12).

Εἰς τὸ γ'. Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀναπέλης ἀπ' ἐμοῦ (Ψαλμ. ν' 13).

Δόξα, καὶ νῦν, Γλῶσσαι ποτὲ συνεχύθησαν. Ἀπολυτικίον Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ, ἐκ γ'. Ἀπόλυσις Ὁ ἐν εἰδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...

1876. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ τῆς ἑορτῆς, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον, ἡ δέησις καὶ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1877. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτικίον ἐκ γ'. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἐκ β'. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὀδηγήσει με ἐν γῆ εὐθείᾳ, τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον Οὐσίας ὀφίας μέχρι τοῦ ἄν τινων κρατῆτε κεκράτηνται. Τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ δὲν λέγεται, ἀλλ' εὐθὺς ὁ ν' ψαλμὸς

1379. Κατὰ τὰ ΤΚ (σ. 206) ΤΚω (σ. 210) καὶ ΤΔ (σ. 536). Τὸ ΤΜΕ (§ 46, σημ. 14, σ. 388) ὀρίζει τὸ ἀπολυτικίον Ὁ βάθει σοφίας, χαρακτηρίζει δὲ τὸ Μνήσθητι, εὐπλαγχνε ὡς «ἀπροσφυνές». Ἀλλὰ τὸ ἀπολυτικίον εἶναι ἐπιπροσφυνέστερον, οὔτε δικαιολογεῖται ἡ θέσις αὐτοῦ ἐνταῦθα, διότι δὲν πρόκειται περὶ δεσποτικῆς ἑορτῆς. Ὅθεν προσημειῶν τὸ Μνήσθητι, εὐπλαγχνε (βλ. καὶ Γ.Μ.Φουντούλη, Ἀπαντήσεις ἀριθμ. 434).

1380. Ὁμοφώνως τὸ Πεντηκοστάριον καὶ τὰ ΤΕ (σ. 593), ΤΑΣ (κεφ. 7δ'), ΤΔ (σ. 537), ΤΠ (σ. 315), ΤΞ (σ. 474) καὶ ΤΡ (σ. 868) ὀρίζουν στιχολογίαν τοῦ καθίσματος. Μόνον τὰ ΤΚ (σ. 206) καὶ ΤΜΕ (§ 47, σ. 389 καὶ Προθεωρία § 4, σ. 7) ὀρίζουν ὅτι δὲν γίνεται στιχολογία (βλ. καὶ § 41 καὶ σημ. 38 τοῦ παρόντος).

χῦμα.¹³⁸¹ Δόξα. Ταῖς τῶν ἀποστόλων. Καί νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ὁ στίχος Ἐλέησόν με, ὁ Θεός... καί τὸ ἰδιόμελον Βασιλεῦ οὐράνιε. Οἱ κανόνες ἀμφοτέροι μετὰ τῶν εἰρημῶν εἰς δ' ἕκαστος μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα Οἱ τοῦ Σωτήρος ἐρασταὶ δις. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον,¹³⁸² ὁ οἶκος καί τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καί τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι διπλαῖ: Πόντῳ ἐκάλυψε καὶ Θεῖῳ καλυφθεῖς. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ᾠδῆ τῶν κανόνων.¹³⁸³ Ἐξαποστειλάρια: Τὸ πανάγιον Πνεῦμα δις: Φῶς ὁ Πατήρ ἄπαξ. Εἰς τοὺς αἰῶνας τὰ προσόμοια Παράδοξα σήμερον¹³⁸⁴ εἰς δ' ¹³⁸⁵ Δόξα, καὶ νῦν, Βασιλεῦ οὐράνιε. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον.

1878. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ παρόντα ἀντίφωνα.

Ἀντίφωνον Α'. Ἦχος β' . (Ψαλμὸς ιη')

Στίχ. α'. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα. (ιη' 2)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. β'. Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεῦνεται ῥῆμα, καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γινῶσιν. (ιη' 3)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. γ'. Οὐκ εἰσι λαλαῖα οὐδὲ λόγοι, ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν. (ιη' 4)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. δ'. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. (ιη' 5)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β' . (Ψαλμὸς ιθ')

Στίχ. α'. Ἐπακούσαι σου Κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ. (ιθ' 2)

Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ, ψάλλοντάς σοι: Ἀλληλοῦα.

Στίχ. β'. Ἐξαποστειλαὶ σοι βοήθειαν ἐξ ἁγίου καὶ ἐκ Σιών ἀντιλάβοιτό σου. (ιθ' 3)

Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ...

Στίχ. γ'. Μνησθεῖν πάσης θυσίας σου καὶ τὸ ὄλοκαυτωμά σου πιανάτω. (ιθ' 4)

Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ...

Στίχ. δ'. Δῶψοι σοι Κύριος κατὰ τὴν καρδίαν σου καὶ πᾶσαν τὴν βουλήν σου πληρώσαι. (ιθ' 5)

Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ...

1381. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ὁ ν' ψαλμὸς ψάλλεται καὶ γίνεται ὑσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου (ΤΔ σ. 537, ΤΠ σ. 315 καὶ ΤΡ σ. 869).

1382. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 537) «τὸ κοντάκιον ψαλτόν».

1383. Ἀπαντᾷ ἐνιαχοῦ τὸ ἐξῆς μεγαλυνάριον διὰ τὸν β' κανόνα: Ἀπόστολοι * τὴν χάριν τοῦ Παρακλήτου * ὁρῶντες ἐξεπλήττοντο, * ἐτέροις γλώσσαις λαλοῦντες, * καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου.

1384. Περὶ προσομοίων πρόκειται, ὡς δεικνύει προσεκτικὴ σύγκρισις αὐτῶν, καίτοι πανταχοῦ χαρακτηρίζονται ὡς ἰδιόμελα. Διὰ τοῦτο δὲν συμπεριελάβομεν αὐτὰ εἰς τὸν πίνακα τῆς § 1885.

1385. Κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν εἰς στ' . Ὁμοίως καὶ κατὰ τὰ ΤΕ (σ. 594), ΤΔ (σ. 537), ΤΠ (σ. 316) καὶ ΤΞ (σ. 476).

Δόξα, και νῦν.
Ὁ μονογενῆς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος πλ. δ'. (Ψαλμός κ')

Στίχ. α'. Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου ἐφρανθήσεται ὁ βασιλεύς και ἐπὶ τῶ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα. (κ' 2)

Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ...

Στίχ. β'. Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ και τὴν δέησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ οὐκ ἐστέρησας αὐτόν. (κ' 3)

Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ...

Στίχ. γ'. Ὅτι προέφθασας αὐτὸν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος, ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου. (κ' 4)

Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ...

Εἰσοδικόν.

Ἵψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου, ἄσομεν και ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου. (κ' 14).
Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούια.

Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀπολυτίκιον Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ. Δόξα, και νῦν τὸ κοντάκιον Ὅτε καταβάς. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε. Ὁ Ἀπόστολος και τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς Μὴ τῆς φθορᾶς διαπεῖρα κνοφορήσασα. Κοινωνικόν. Τὸ Πνεῦμα σου τὸ ἀγαθὸν ὀδηγήσει με ἐν γῆ εὐθείᾳ (Ψαλμ. ρμβ' 10). Ἀλληλούια. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ.

1879. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ¹³⁸⁶ [ἀνευ στιχολογίας Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα τὰ προσόμοια Παράδοξα σήμερον εἰς σ'. Δόξα, και νῦν, Βασιλεῦ οὐράνιε. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρὸν και τὸ μέγα προκείμενον Τίς Θεὸς μέγας μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα ὁ διάκονος: Ἐτι και ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ πάντων κλινάντων τὰ γόνατα και ἐν εὐλαβείᾳ ἀκροωμένων, ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ ἀρχιερεὺς) κλῖνας και αὐτὸς τὰ γόνατα και ἐστραμμένος πρὸς τὸν λαὸν ἀναγινώσκει ἀπὸ τῆς Ὠραίας Πύλης τὰς εὐχὰς τῆς α' στάσεως. Μετὰ τὴν β' εὐχὴν ὁ διάκονος: Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον (ἐνταῦθα πάντες ἀνίστανται) και διαφύλαξον κτλ. και ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν Σὺν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν. Ὁ διάκονος τὴν ἐκτενὴ και ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι ἐλεήμων. Καὶ πάλιν ὁ διάκονος: Ἐτι και ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα κτλ. και ἀναγινώσκονται αἱ εὐχαὶ τῆς β' στάσεως: μετ' αὐτὰς ὁ διάκονος: Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον κτλ. και ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν Εὐδοκία και χάριτι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ. Ὁ ἀναγνώστης τὸ Καταξίωσον, Κύριε: ὁ διάκονος και πάλιν: Ἐτι και ἔτι κλίναντες τὰ γόνατα κτλ. και ἀναγινώσκονται αἱ εὐχαὶ τῆς γ' στάσεως.¹³⁸⁷ Εἰς τὸ τέλος και πάλιν ὁ διάκονος: Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον κτλ.

1386. Ὁ Ἑσπερινὸς τελεῖται συνήθως σήμερον εὐθύς μετὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν.

1387. Ὑπὸ τὴν σημερινὴν αὐτῶν μορφήν αἱ εὐχαὶ τῆς γ' στάσεως εἶναι τρεῖς. Ἡ ἀρχὴ ὁμοῦ τῆς β' εὐχῆς Ὁ Θεὸς ὁ μέγας και αἰώνιος μέχρι τοῦ σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν και φιλόφρονον Θεὸν ἀποτελεῖ ἰδίαν εὐχὴν. τὴν εὐχὴν τοῦ τρισαγίου τοῦ ἁσματικοῦ Ἑσπερινοῦ (βλ. τὸ ἐν αὐτῇ αἴτημα: τοῦ μετὰ συντετριμμένης καρδίας ἀμειψωρίτως προσενεγκεῖν σοι τὴν τρισάγιον δοξολογίαν). Ἀπὸ δὲ τοῦ Σὺν γάρ ὡς ἀληθὺς και μέγα ὄντως μυστήριον ἀρχεται ἄλλη εὐχὴ (ἢ μᾶλλον συνεχίζεται ἡ α' εὐχὴ), ἡ ὁποία μετὰ τῆς εὐχῆς Ὁ Θεὸς ὁ μέγας και ἕψμος ἀπετέλει δ' στάσιον εὐχῶν, ἥτις κατὰ μὲν τὰ ΤΕ (σ. 596) και ΤΣ (σ. 282) ἀνεγινώσκετο μυστικῶς. καθ' ὄν χρόνον ὁ διάκονος ἀπήγγελλε τὰ πληρωτικὰ ἐπαναλαμβάνων αὐτὰ πολλάκις ἐν ἀνάγκῃ. καθ' ἄλλο δὲ

καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν *Σὺ γὰρ εἶ ἡ ἀνάπαντις τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν. Τὰ πληρωτικά καὶ ἡ κεφαλοκλισία. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ γ' προσόμοια Νῦν εἰς σημεῖον τοῖς πᾶσιν*¹³⁸⁸ μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (§ 1875). *Δόξα, καὶ νῦν, Δεῦτε λαοί. Τὸ Νῦν ἀπολλύεις, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον Εὐλογητός εἶ, Χριστέ, ἐκ γ'.* Ἀπόλλυσις· Ὁ ἐκ τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν κλπ. καὶ τὸ Δι' εὐχῶν.

1880. ΣΗΜ. Ἀπὸ τοῦ Ἀποδείπνου τῆς σήμερον¹³⁸⁹ καὶ ἐξῆς εἰς τὴν ἑναρξιν τῶν ἀκολουθιῶν μετὰ τὸ Εὐλογητός ὁ Θεὸς λέγεται τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε.*

Τῆ ΔΕΥΤΕΡᾶ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

1881. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀπολυτίκιον *Εὐλογητός εἶ, Χριστέ, ἐκ γ'.* [Τὸ Φαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Τὰ καθίσματα *Τὴν μεθέορτον, πιστοὶ καὶ Ἡ τοῦ Πνεύματος πηγὴ ἐκ β'.*¹³⁹⁰ Καὶ εὐθὺς ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς ἀμφότεροι ὡς χθές (βλ. § 1877). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κάθισμα *Τὸ πανάγιον Πνεῦμα δις, Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι· Θείῳ καλυφθεῖς.*¹³⁹¹ Ἡ θ' ᾠδὴ καὶ τὰ ἐξαποστειλάρια ὡς χθές. Εἰς τοὺς αἶνους τὰ ἰδιόμελα *Ἐν τοῖς προφήταις ἀγγέλιαις ἡμῖν εἰς δ'.* *Δόξα, καὶ νῦν, Γλῶσσαι ποτὲ συνεχύθησαν. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.*

1882. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα¹³⁹² καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς (§ 1878). Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. *Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον αὐτῆς. Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε.*¹³⁹³ Ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ *Ἐξαίρετως ὁ εἰρμὸς Χαίροις ἀνασσα. Κοινωνικόν· Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῆ εὐθείᾳ* (Ψαλμ. ρμβ' 10). *Ἀλληλούια (ἢ Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀφ'*

Τυπικὸν (κῶδιξ ἀγ. Παντελεήμονος ἀριθμ. 68) ἀνεγνώσκειτο καὶ αὐτὴ ἐκφώνως μετὰ τὰ ἀπόστιχα. (Δμη-τρίεφσκη, Τυπικά σμ. σ. 149). Εἰς τὸ ΤΑΣ (κεφ. ζε') ἡ εὐχὴ τοῦ τρισαγίου προσαρτᾶται εἰς τὴν α' εὐχὴν, ἢ β' εὐχὴ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Σὸν ὡς ἀληθῶς καὶ μέγα ὄντως μυστήριον, ἡ δὲ γ' εὐχὴ δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὴν β' ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σώσον, ἐλέησον, ἀνάστησον... *Τὴν ἐσπέραν πᾶσαν τελείαν κλπ.* Ἐχοντες ὑπ' ὀψιν τὰς παραλλαγὰς ταύτας φρονοῦμεν ὅτι σὺδόλως θά ἦτο ἄτοπος ἡ σύντημις τῆς ἀρχοῦντως μακρῆς γ' στάσεως, ἥτις θά ἐπετυγχάνετο, ἐὰν ἐλέγοντο ἐκφώνως μόνον αἱ δύο πρῶται εὐχαι αὐτῆς *Ἡ ἀενάως βρῦουσα καὶ Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ αἰώνιος* (τοῦ τρισαγίου), αἱ δὲ λοιπαὶ δύο *Σὸν ὡς ἀληθῶς καὶ μέγα ὄντως μυστήριον καὶ Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ ἕμιτος* μυστικῶς μετὰ τὴν γ' γονυκλισίαν, δεδομένου ὅτι εἰς τὴν εὐχὴν *Σὸν ὡς ἀληθῶς* ἐπαναλαμβάνονται τὰ ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων αἰτήματα τῆς α' εὐχῆς.

1388. Ἰσχύει καὶ ἐνταῦθα ἡ παρατήρησις τῆς σμ. 1384.

1389. Κατὰ τὸ ΤΔ (σ. 538).

1390. Τὸ ΤΠ (σ. 317) ὀρίζει καὶ Εὐαγγέλιον Ὁρθρου (τὸ τῆς Πέμπτης τῆς Διακαινησίμου) καὶ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν *Δόξα, Πάτερ, Λόγε, Πνεῦμα. Καὶ νῦν τὸ αὐτό, μετὰ δὲ τὸν στίχον τὸ Βασιλεῦ οὐράνιε.* Ἡ τάξις αὐτῆ εἶναι πρόσοφος διὰ ναοὺς πανηγυρίζοντας κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. Ἐὰν ὁμως τηρηθῇ αὐτῆ, δέον νὰ λεχθῆ [καὶ ὁ πολυτέλεις] καὶ τὸ γ' κάθισμα *Μετὰ τὴν ἔγερσιν, Χριστέ, τὴν ἐκ τοῦ τάφου, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προ-κείμενον Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν.*

1391. Τὸ Πεντηκοστάριον καὶ τὰ ΤΔ (σ. 539), ΤΠ (σ. 317) καὶ ΤΞ (σ. 479) ὀρίζουν καὶ σήμερον διπλᾶς καταβασίας.

1392. Ἡ παλαιότερα τάξις προβλέπει τυπικὰ καὶ μακαρισμοὺς (ΤΑΣ (κεφ. ζε', ΤΔ σ. 540, ΤΠ σ. 317, ΤΞ σ. 479 καὶ ΤΡ σ. 872).

1393. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν τὸ τρισάγιον (ΤΑΣ κεφ. ζε', ΤΠ σ. 317, ΤΔ σ. 540, ΤΞ σ. 540, ΤΜ σ. 419 καὶ ΤΡ σ. 872). Μόνον τὰ ΤΚ (σ. 208) καὶ ΤΜΕ (§ 52, σ. 392) ὀρίζουν τὸ Ὅσοι εἰς Χριστὸν. Αφῆκαμεν ὁμως αὐτό, διότι ἤδη ἔχει ἐπικρατησεῖ.

ἡμῶν, δεόμεθα, φιλόνηρωπε (Ψαλμ. ν' 13). Ἀλληλοῦια.¹³⁹⁴ Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν *Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν*, τὸ ὁποῖον ἐφεξῆς λέγεται εἰς πάσαν Θ. Λειτουργίαν. Ἀπόλυσις: Ὁ ἐν εἰδεί πυρίνων γλωσσῶν (βλ. § 1875).

1883. Αἱ μεθέροτοι ἀκολουθίαι τῶν λοιπῶν ἡμερῶν μέχρι τῆς Παρασκευῆς τελοῦνται ὡς καὶ αἱ τοιαῦται τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, σχολασούσης τῆς Ὀκτωήχου (βλ. §§ 182-186). Οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς λέγονται ἐναλλάξ, ἥτοι ὁ μὲν τοῦ βαρέος ἤχου τῇ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ, ὁ δὲ τοῦ δ' ἤχου τῇ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικόν τῆς ἑορτῆς (§ 1878). Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ *Ἐξαρέτως* τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν *Εἶδομεν τὸ φῶς*. Ἐὰν δὲ τύχη ἑορταζόμενος ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι *Θεῖψ καλυφθεῖς* καὶ λέγεται Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τοῦ ἁγίου.

1884. Τῷ Σαββάτῳ ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ καὶ ψάλλονται αἱ ἀκολουθίαι αὐτῆς ὡς καὶ τῇ Κυριακῇ (§§ 1875-1878) ἐκτός τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς, τοῦ πολυελέου μετὰ τοῦ ἀντιστοίχου καθίσματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου. Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* τὰ σιχηρὰ ψάλλονται εἰς ἡ'. Καταβασίαι διπλαῖ. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ *Ἐξαρέτως τὸ Χαίροις ἀνασσα*. Κοινωνικόν: *Τὸ Πνεῦμα σου τὸ ἀγαθόν*. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

1885. Ἰδιόμελα καὶ καθίσματα τῆς Πεντηκοστῆς.

α'. Ἰδιόμελα.

Ἦχος α'.

Πεντηκοστὴν ἑορτάζομεν...

Γλώσσαίς ἀλλογενῶν...

Πάντα χορηγεῖ τὸ Πνεῦμα...

(Ἑσπέρια σιχηρὰ).

Ἦχος β'.

Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν...

Ἐν τοῖς προφήταις ἀνήγγειλας ἡμῖν...

Ἐν ταῖς ἀνταῖς σου ὑμνήσω σε...

Ἐν ταῖς ἀνταῖς σου, Κύριε...

Τριάδα ὁμοούσιον ὕμνολογήσωμεν...

(Ἑσπέρια σιχηρὰ).

Ἦχος πλ. β'.

Ἄγνοοῦντα τὰ ἔθνη, Κύριε...

Κύριε, τοῦ ἁγίου Πνεύματος...

Βασιλεῦ οὐράνιε...

(Ἰδιόμελα ἀποστίχων).

1394. Τὸ ΤΜΕ (§ 52, σ. 392) καὶ τὸ ΤΞ (σ. 479) ὀρίζουν τὸ ἐν παρενθέσει κοινωνικόν, τὸ ὁποῖον τὸ ΤΚ (σ. 207) ὀρίζει διὰ τὴν Κυριακῇ. Τὸ Πεντηκοστάριον ὁμῶς καὶ τὰ ΤΕ (σ. 597), ΤΣ (σ. 283), ΤΑΣ (κεφ. 7ε') ΤΑ (σ. 540) καὶ ΤΠ (σ. 317) ὁμοφώνως ὀρίζουν τὸ κοινωνικόν τῆς ἑορτῆς *Τὸ Πνεῦμα σου τὸ ἀγαθόν*.

Ἦχος βαρύς.

Παράκλητον ἔχοντες... (Τῆ Πέμπτῃ ἑσπεράς).

Ἦχος πλ. δ'.

Δεῦτε, λαοί, τὴν τρισπόστατον Θεότητα... (Δοξαστικὸν ἑσπερίων).

Ὅτε τὸ Πνεῦμά σου κατέπεμψας... (Δοξαστικὸν λιτῆς).

Γλώσσαι ποτὲ συνεχύθησαν... (Δοξαστικὸν ἀποστίχων).

β'. Καθίσματα.

Ἦχος α'. (Τὸν τάφον σου, Σωτήρ).

Συντάττω, συνυμνῶ... (Τῆ Τρίτῃ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν).

Χριστοῦ τοὺς μαθητάς... (Τῆ Τρίτῃ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Ἴδου προφητικά... (Τῆ Πέμπτῃ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν).

Ἦχος δ'. (Ταχὺ προκατάλαβε).

Καθὼς ἐπηγγέιλαιτο... (Τῆ Τετάρτῃ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν).

Ἦχος δ'. (Κατεπλάγη Ἰωσήφ).

Τὴν μεθέορτον, πιστοί... (Τῆ Κυριακῇ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν).

Ἦ τοῦ Πνεύματος πηγὴ... (Τῆ Κυριακῇ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Ἦχος πλ. α'. (Τὸν συνάναρχον Λόγον).

Ἦ τοῦ Πνεύματος αἴγλη... (Τῆ Πέμπτῃ μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Ἦχος πλ. δ'. (Τὸ προσταχθέν).

Μετὰ τὴν ἔγερσιν, Χριστέ... (Τῆ Κυριακῇ μετὰ τὸν πολυέλεον).

Οἱ τοῦ Σωτῆρος ἐρασταί... (Τῆ Κυριακῇ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Ἦχος πλ. δ'. (Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον).

Τὸ πανάγιον Πνεῦμα... (Τῆ Δευτέρᾳ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Τῆ Κυριακῆ τῶν ἁγίων Παντῶν

1886. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. δ' ἤχου στ' καὶ τῶν ἁγίων δ'. Δόξα, Μαρτύρων θείων χορός. Καὶ νῦν, Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν. Εἰσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, Δεῦτε, πιστοί, σήμερον. Καὶ νῦν, Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου. Ἀπολυτίκια Ἐξ ὕψους κατήλθες. Δόξα, Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων σου. Καὶ νῦν, Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.

1887. Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ πλ. δ' ἤχου, ἡ λιτή-ητοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τῶν ἁγίων, τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισά-γιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1888. Ἐν τῷ Ὁρθρῳ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτή-ριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἶτα τὰ ἀναστά-

σιμα εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ Α' ἑωθινόν Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα τὸ κάθισμα τῶν ἁγίων καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι· Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Τὸ Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ τὰ ἑξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τὰ δύο τῶν ἁγίων καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. δ' ἤχου δ' καὶ τῶν ἁγίων δ' μετὰ σιχῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α'. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν. (Ψαλμ. λγ' 18).

β'. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. (Ψαλμ. ξξ' 36)

Δόξα τὸ Α' ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.

1889. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ δ' ἐκ τῆς στ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν Κυριακῶν (§ 148). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικόν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεσις. Ἀλληλούια. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

1890. ΣΗΜ. Μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου ἐπαναλαμβάνεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς ἀπὸ τοῦ πλ. δ' ἤχου. Κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἑορτὰς τῶν ἐπισημῶν ἁγίων μέχρι τῆς κοτ' Ἰουλίου ψάλλονται καταβασίαι Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου καὶ κοντάκιον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Προσασία τῶν Χριστιανῶν.

1891. ΣΗΜ. Ἀπὸ τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν ἁγίων Πάντων ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ἧτις διήκει μέχρι τῆς κη' Ἰουνίου. Κατ' αὐτὴν αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν ἐν μὲν ταῖς ἑνοριαῖς τελοῦνται ὡς καὶ κατὰ τὸ λοιπὸν διάστημα τοῦ ἔτους, ἐν δὲ ταῖς μοναῖς ὡς καὶ κατὰ τὴν νηστείαν τῶν Χριστουγέννων (βλ. § 439).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1892. Προκειμένου νά συλλειτουργήσουν δύο ἢ περισσότεροι ἱερεῖς, λαμβάνουν καιρὸν μετὰ τοῦ διακόνου, συνήθως ψαλλομένων τῶν καθισμάτων,¹³⁹⁶ καὶ ἀφοῦ ἐνδυθοῦν τὰ ἱερά ἄμφια, νίπνονται τὰς χεῖρας εἰς τὸ χωνευτήριον. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν (συνήθως ὁ β΄ τῆ τάξει) τελεῖ τὴν Προσκομιδὴν καὶ ἐξάγει μερίδας ὑπὲρ ζώντων καὶ τεθνεώτων καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, χωρὶς νά καλύψῃ τὰ ἅγια. Ἀκολούθως προσέρχονται καὶ μνημονεύουν καὶ οἱ λοιποὶ κατὰ σειρὰν. Τελευταῖος μνημονεῖ ὁ πρῶτος τῆ τάξει, ὅσους καὶ ἀποπληροῖ τὴν Προσκομιδὴν. Ἀκολούθως ὁ διάκονος (ἢ ἐλλείπει τοιοῦτου ὁ α΄ ἱερεὺς) θυμᾶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὴν Πρόθεσιν, τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαὸν ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης. Ἐπειτα ἐρχονται εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ ἴστανται κατὰ τὴν τάξιν τῶν ὀφφικίων καὶ τῶν πρεσβείων τῆς χειροτονίας, ὁ α΄ ἐνώπιον αὐτῆς μετὰ τοῦ διακόνου, ὅστις ἴσεται δεξιὰ αὐτοῦ καὶ ὀλίγον ὀπισθεν, οἱ δὲ λοιποὶ κατὰ σειρὰν ἐκατέρωθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης. Τὴν ἔναρξιν τῆς Θ. Λειτουργίας ποιεῖ ὁ α΄ ἱερεὺς, ὅστις καὶ ἀναγινώσκει τὰς εὐχὰς τοῦ α΄ ἀντιφώνου, τῆς εἰσόδου, τοῦ τρισαγίου, τὴν β΄ τῶν πιστῶν, τοῦ χερουβικοῦ, τῆς προσκομιδῆς, τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς, τῆς ὑψώσεως καὶ τὴν μετὰ τὴν μετάληψιν εὐχαριστήριον μετὰ τῶν οἰκείων ἐκφωνήσεων. Αἱ λοιπαὶ εὐχαὶ καὶ ἐκφωνήσεις κατανέμονται κατὰ σειρὰν μεταξύ τῶν συλλειτουργούντων ἱερέων. Ἀλλὰ τὰς μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν ἐκφωνήσεις *Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου... καὶ Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεί...*, ὡς καὶ τὸ *Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν* λέγει ὁ α΄ ἱερεὺς, τὴν δὲ ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ὁ β΄ ἱερεὺς.

Κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Εὐαγγελίου οἱ συλλειτουργοῦντες ἱερεῖς ψάλλουν ὀλόκληρον τὸ εἰσοδικὸν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ὁ δὲ β΄ χορὸς ἐπαναλαμβάνει τὸ *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...* Ἐπειτα οἱ ἱερεῖς ψάλλουν ἀπὸ τοῦ Βήματος τὸ πρῶτον ἀπολυτικίον,¹³⁹⁷ οἱ χοροὶ τὰ λοιπὰ καὶ τέλος οἱ ἱερεῖς τὸ κοντάκιον. Ἐὰν τελῆται μνημόσυνον, ψάλλουν αὐτοὶ τὸ *Μνήσθητι, Κύριε...* πρὸ τοῦ ἀπολυτικίου τοῦ ναοῦ. Ὁ τρισάγιος ὕμνος ψάλλεται δις ὑπὸ τῶν χορῶν, ἔπειτα ὑπὸ τῶν ἱερέων, ἀκολούθως ὑπὸ τοῦ α΄ χοροῦ καὶ πάλιν ὑπὸ τῶν ἱερέων, καὶ τότε ὁ β΄ χορὸς λέγει τὸ *Δόξα Πατρὶ κτλ.*¹³⁹⁸

Εἰς δὲ τὴν εἴσοδον τῶν τιμίων δώρων ὁ διάκονος κρατεῖ τὸν ἅγιον δίσκον, ὁ δὲ α΄ ἱερεὺς τὸ ἅγιον ποτήριον καὶ ἐκφωνοῦν ἀλληλοδιαδόχως τὸ *Πάντων ὕμνων μνησθεῖτὶ Κύριος ὁ Θεός...* Οἱ δὲ λοιποὶ ἱερεῖς κρατοῦντες τὰ ἄλλα ἱερά σκευὴ (λόγγην, λαβίδα κτλ.) εἰσοδεύ-

1395. Τὰ περὶ ἱερατικοῦ συλλειτουργοῦ ἐκθέτομεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, ὡς πράττει ὀρθῶς καὶ τὸ ΤΜΕ (σ. 432-433). Ἡ λεπτολόγος καὶ περιπτωσιολογικὴ διατύπωσις ἢ περιεχομένη εἰς τινὰ Ἱερατικά (Ἱερατικὸν Ἄποστ. Διακονίας κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Ἀθῆναι 1968, σ. 174 κ.έ., Ἄποστ. Διακονίας, Ἀθῆναι 1995 σ. 225 κ.έ., Σίμωνος Πέτρας τεῦχος Α΄ Ἅγιον Ὅρος 1992 σ. 163 κ.έ., τεῦχος Β΄ Ἅγιον Ὅρος 1992 σ. 153 κ.έ.) περιπλέκει μᾶλλον ἢ διευκολύνει τὰ πράγματα, οὐδὲ ἀποκλείεται ἢ τροποποιήσῃ αὐτῆς εἰς δευτερευούσης σημασίας λεπτομερείας, ἀποτελεῖ δὲ θέμα τελετουργικῆς καὶ ἡ θέσις αὐτῆς εἶναι μᾶλλον εἰς τὸ Ἱερατικὸν καὶ ὄχι εἰς τὸ Τυπικὸν (βλ. καὶ Ἱερατικὸν Ἄποστ. Διακονίας τοῦ 2002, σ. 205-207).

1396. Ἡ συνήθεια νά λαμβάνῃ καιρὸν εἰς ἱερεῖς μετὰ τοῦ διακόνου, διὰ νά τελεσθῇ τὴν προσκομιδὴν, οἱ δὲ λοιποὶ νά λαμβάνουν καιρὸν εἰς τοὺς αἴνους, ὀφειλομένη πιθανῶς εἰς μίμησιν τῆς ἀρχιερατικῆς Λειτουργίας, δὲν ἀρμόζει εἰς τὸ Ἱερατικὸν συλλειτουργοῦν.

1397. Ἡ θυμίασις, τὴν ὁποίαν ἱερεῖς τινες συνηθίζουν νά κάμνουν ψάλλοντες τὸ ἀπολυτικίον, δὲν ἔχει θέαν ἐνταῦθα, ἀλλὰ παρεισήλθεν ἐκ τῆς ἀρχιερατικῆς Λειτουργίας (βλ. Ἱ.Μ.Φουντουῆ, Ἀπαντήσεις, τ. 1ος, σ. 191-193).

1398. Τὸ ΤΜΕ (σ. 432) ὀρίζει νά ψάλλεται τὸ Ἅγιος ὁ Θεός μόνον τρίς, ἦτοι ἀνά μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν καὶ τὸ γ΄ ὑπὸ τῶν ἱερέων εἰς τὸ ἀρχιερατικὸν συλλειτουργοῦν ὁμοῦς ὀρίζει νά λέγεται πεντάκις (σ. 433). Γούτο καὶ γίνεται σήμερον εἰς οἰονδήποτε συλλειτουργοῦν.

ουν ἐν σιωπῇ. Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὸ Ἱερὸν εὐχονται πρὸς ἀλλήλους· *Τῆς ἱερωσύνης ὑμῶν (καὶ τῆς ἱεροδιακονίας ὑμῶν) μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεός..*

Μετὰ τὴν προτροπὴν Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους... ψάλλεται συνήθως ἀντὶ τοῦ Πατέρα, Υἱόν... τὸ Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου· Κύριος σπερέωμά μου καὶ καταφυγὴ μου καὶ δύστης μου, καὶ οἱ ἱερεῖς ἀσπάζονται πρῶτον τὰ τίμια δῶρα καὶ ἔπειτα ἀλλήλους· καὶ ὁ μὲν εἰς λέγει· Ὁ Χριστὸς ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν ὁ δὲ ἕτερος ἀποκρίνεται· Ἦν καὶ ἔστι καὶ ἔσται· ἐπανελθόντες δὲ εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν κρατοῦν ὅλοι καὶ σείουν τὸν ἀέρα ὑπεράνω τῶν τιμίων δώρων.

Τὸ μνημόσυνον τοῦ ἐπισκόπου Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε... ἐκφωνεῖται ὑπὸ πάντων τῶν ἱερέων ἐν χορῷ.

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς θ. κοινωνίας ἕκαστος μεταλαμβάνει ἰδιοχείρως, ὁ δὲ τελευταῖος μεταδίδει τὴν θ. κοινωνίαν εἰς τὸν διάκονον.

Αἱ εὐλογίαι πᾶσαι ἀνήκουν κανονικῶς εἰς τὸν ἀ΄ ἱερέα, ἐνίοτε ὅμως παραχωροῦνται πινες ἐξ αὐτῶν εἰς τοὺς λοιπούς. Ἀπαραιτήτως ὅμως ὁ ἀ΄ ἱερεὺς εὐλογεῖ τὴν εἴσοδον, τὴν ἄνω καθέδραν, ἀπευθύνει τὴν πρὸ τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς εὐλογίαν *Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ...* καὶ τὴν τελικὴν εὐλογίαν *Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος...*, μεθ' ἧν ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν καὶ διανέμει τὸ ἀντίδωρον. Τὰ δὲ ἅγια συστέλλει ἐν τῇ Προθέσει ὁ διάκονος.

Μὴ ὑπάρχοντος διακόνου, τὰ μὲν εἰρηνικὰ λέγονται ὑπὸ τοῦ ἀ΄ ἱερέως, τὰ δὲ λοιπὰ διακονικὰ κατανέμονται μεταξὺ τῶν συλλειτουργούντων, ἕκαστος τῶν ὁποίων λέγει καὶ τὴν ἀντίστοιχον ἐκφώνησιν. Ὁ τελευταῖος τῇ τάξει κρατεῖ τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν εἴσοδον, ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον καὶ μεταφέρει τὸν ἅγιον δίσκον κατὰ τὴν εἴσοδον τῶν τιμίων δώρων.

II ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΑΙ ΧΟΡΟΣΤΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ

Α΄.

Εἰς τὰς συνήθεις ἀκολουθίας.

α΄. Εἰς τὸν Ἑσπερινόν.¹³⁹⁹

1893. Προκειμένου νὰ χοροστατήσῃ ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸν Ἑσπερινόν, κατέρχεται εἰς τὸν ναὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτοῦ φέρων ἐγκόλιον καὶ ἐπανωκαλύμμαχον, καὶ ἐν τῷ νάρθηκι ἱστάμενος ἐνδύεται μανδύαν καὶ λαμβάνει ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ α΄ τῶν ἱερέων τὴν ποιμαντορικὴν ράβδον. Ἐπειτα προηγουμένων τῶν διακόνων καὶ τῶν ἱερέων εἰσέρχεται εἰς τὸν ναὸν καὶ φθάσας εἰς τὸ μέσον εὐλογεῖ τὸν λαὸν καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἀργῶς τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*. Τότε ὁ ἱερεὺς μετὰ τοῦ διακόνου λαβόντες εὐλογίαν παρὰ τοῦ ἀρχιερέως εἰσέρχονται εἰς τὸ Ἱερὸν, ὁ δὲ ἱερεὺς περιβαλόμενος ἐπιτραχήλιον ἐκφωνεῖ: *Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν...*

Ὁ ἀρχιερεὺς Ἄμην. Καὶ ἀναγινώσκει τὸν προοιμακὸν ψαλμὸν, εἴτε ὄλον, εἴτε μέχρι τοῦ δόντος σου αὐτοῖς συλλέξουσιν, ἐὰν πρόκηται νὰ ψαλοῦν τὰ Ἀνοιξαντάρια. Ὁ δὲ ἱερεὺς ἱστάμενος ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης ἀναγινώσκει τὰς εὐχὰς τοῦ Λυχνικοῦ.

Πληρωθέντος τοῦ προοιμακοῦ λέγει ὁ διάκονος τὰ εἰρηνικὰ καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα. [Μετὰ τοῦτο ἀναγινώσκειται τὸ ἐνδιάτακτον κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου· εἶτα ὁ διάκονος τὴν μικρὰν συναπτὴν καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν Ὅτι σὸν τὸ κράτος...].

Τότε ὁ κανονάρχης ἱστάμενος ἀπέναντι τοῦ θρόνου καὶ βαλὼν μετάνοιαν ἐκφωνεῖ: *Κέλευσον, δέσποτα ἅγιε. Ἥχος* (δεῖνα). Καὶ βαλὼν πάλιν μετάνοιαν καὶ ἀσπασάμενος τὴν χεῖρα τοῦ ἀρχιερέως ἀπέρχεται εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ. Καὶ οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* καὶ τὰ σιχηρὰ τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ *Κατευθυνθήτω* ὁ διάκονος λαβὼν εὐλογίαν παρὰ τοῦ ἀρχιερέως θυμῶς κατὰ τὴν τάξιν.

Εἰς τὴν εἴσοδον οἱ εἰσοδεύοντες ἱερεῖς παρατάσσονται ἐκατέρωθεν τοῦ θρόνου, ὁ δὲ ἀρχιερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου καὶ εὐλογεῖ τὴν εἴσοδον. Ὁ διάκονος θυμιάσας τὸν ἀρχιερέα, τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαὸν ἐκφωνεῖ: *Σοφία ὀρθοί*. Ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει μετὰ τῶν ἱερέων τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, περὶ τὸ τέλος δὲ αὐτοῦ εὐλογεῖ τὸν λαὸν μετὰ τῶν δικηροτρικῆρων, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*. Ἀκολουθῶς ψάλλει μετὰ τῶν ἱερέων καὶ τὸ προκειμενον, ἐνῶ δὲ ἐπαναλαμβάνουν αὐτὸ οἱ χοροί, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ διάκονοι ὑποκλινόμενοι ἐνώπιον τοῦ ἀρχιερέως εἰσέρχονται εἰς τὸ Ἱερὸν.

Μετὰ τοῦτο ἀναγινώσκονται ὑπὸ τοῦ ἀναγνώστου τὰ ἀναγνώσματα, (ἐὰν ὑπάρχουν), καὶ μετ' αὐτὰ λέγονται ἡ ἐκτενής κτλ., ὁ δὲ ἀρχιερεὺς λέγει τὸ *Καταξίωσον, Κύριε...* Αὐτὸς ἐπίσης λέγει τὸ *Εἰρήνη πᾶσι*, εὐλογῶν τὸν λαόν, καὶ τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας, ὁ δὲ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν *Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου...*

Ἐὰν ὑπάρχη ἀρτοκλασία, ὁ ἀρχιερεὺς περιβάλλεται ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμοφόριον καὶ λέγει τὰς εὐχὰς *Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός..., Δέσποτα πολυέλεε... καὶ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*

1399. Καὶ τὰ περὶ ἀρχιερατικῆς χοροστασίας ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῷ ἐκτίθενται ἐνταῦθα ἐν γενικαῖς γραμμαῖς. Ἀναλυτικὴν ἐκθεσιν αὐτῆς βλέπε εἰς Ἀρχιερατικὸν Ἀποστολικῆς Διακονίας τοῦ 1995, σελ. 17-25 καὶ εἰς Ἱερατικὸν Ἀποστολικῆς Διακονίας τοῦ 2002, σελ. 41-44 καὶ 81-82.

ὁ Θεὸς ἡμῶν... εὐλογῶν τοὺς ἄρτους. Τὸ Θεοτόκε Παρθένε ψάλλει συνήθως ὁ α' τῶν ἱερέων θυμῶν τοὺς ἄρτους, μετὰ δὲ τὴν εὐλόγησιν τῶν ἄρτων ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει μετὰ τῶν ἱερέων τὸ *Πλούσιοι ἐπώχρυσαν...*, τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνουν καὶ οἱ χοροί, καὶ ἀποδύεται τὸ ἐπιτραχήλιον καὶ τὸ ὠμοφόριον.

Μετὰ τὰ ἀπόστιχα ὁ ἀρχιερεὺς λέγει τὸ *Νῦν ἀπολύεις...*, ὁ δὲ ἀναγνώστης ἐλθὼν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ λέγει χῦμα τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα καὶ τὸ τρισάγιον.*

Μετὰ τὰ ἀπολυτικά, ἐὰν προηγήθῃ ἀρτοκλασία, ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ: *Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, καὶ ὁ ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαὸν λέγων τὸ Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος... 'Ο α' ἱερεὺς: Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς. 'Ο ἀναγνώστης: Τὴν τιμωτέραν... 'Ο ἱερεὺς: Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεός... 'Ο ἀναγνώστης: Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον γ'. Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον. Καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς λέγει τὴν ἀπόλυσιν, ὁ δὲ ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαὸν διὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, τῶν χορῶν ψαλλόντων: *Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα ἡμῶν, Κύριε, φύλαττε* καὶ τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα γ'*. Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς λέγει: *Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν... καὶ ὁ ἱερεὺς ἐπιλέγει: Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου δεσπότου ἡμῶν... Καὶ οὕτως ὁ ἀρχιερεὺς κατέρχεται τοῦ θρόνου.**

Ἐὰν ὁμως δὲν προηγήθῃ ἀρτοκλασία, ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ: *Σοφία. 'Ο ἱερεὺς: 'Ο ὦν εὐλογητός... 'Ο ἀρχιερεὺς: Στερεῶσαι Κύριος ὁ Θεός... 'Ο ἱερεὺς: Ὑπεραγία Θεοτόκε... Καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἀνωτέρω.*

β'. Εἰς τὸν Ὅρθρον

1894. Προκειμένου νὰ χοροστατήσῃ ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸν Ὅρθρον, εἷς ἱερεὺς φέρων ἐπιτραχήλιον τελεῖ τὸν Ὅρθρον μέχρι τῆς ἐλευσεως τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς προσέρχεται εἰς τὸν ναὸν πρὸ τῶν καταβασίων καὶ περιβληθεὶς ἐν τῷ νάρθηκι μανδύαν καὶ λαβὼν παρὰ τοῦ α' τῶν ἱερέων τὴν ποιμαντορικὴν ράβδον εἰσέρχεται εἰς τὸν ναόν, εὐλογεῖ τὸν λαόν καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον ὡς καὶ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ (§ 1893). Τότε οἱ μέλλοντες νὰ ἱερουργήσουν ἱερεῖς καὶ διάκονοι λαβόντες εὐλογίαν παρὰ τοῦ ἀρχιερέως εἰσέρχονται εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ἐνδύονται τὰς στολάς αὐτῶν.

Ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει ἀντὶ τοῦ δεξιοῦ χοροῦ τὰς καταβασίας, τὴν θ' ὠδὴν καὶ τὸ ἐξαποστειλάριον.

Ἐν Κυριακῇ, ἐὰν τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον ἀναγνωσθῇ μετὰ τὰς καταβασίας,¹⁴⁰⁰ ὁ ἀρχιερεὺς λέγει πρὸ αὐτοῦ τὸ *Εἰρήνη πᾶσι* καὶ εὐλογεῖ τὸν λαόν· μετὰ δὲ τὸ Εὐαγγέλιον λέγει τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεσάμενοι...* Ψαλλομένου δὲ τοῦ ν' ψαλμοῦ κατέρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ καί, ὅταν ὁ β' χορὸς ψάλλῃ ἀργῶς τὸν στίχον *Ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας...*, ἀσπάζεται τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον προσφερόμενον ὑπὸ τοῦ ἱερέως, ὅστις ἀσπάζεται τὴν χεῖρα αὐτοῦ· εὐλόγησας δὲ τὸν λαόν, τοῦ α' χοροῦ ψάλλοντος τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*, ἐπιστρέφει εἰς τὸν θρόνον.

Μετὰ τὰ ἐξαποστειλάρια ὁ κανονάρχης ἐλθὼν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἐκφωνεῖ ὡς καὶ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ (§ 1893) τὸ *Κέλευσον, δέσποτα ἅγιε. Ἥχος* (δεῖνα), καὶ οἱ χοροὶ ἀρχονται τῶν αἰνων. Μετὰ δὲ τὸ *Αἰνεῖτε αὐτὸν πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ...* (ἢ μετὰ τὴν δοξολογίαν, ἐὰν πρόκηται νὰ ἐνδυθῇ ἐκτὸς τοῦ Ἱεροῦ), ὁ ἀρχιερεὺς λαμβάνει καιρὸν διὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν, ὡς ἐκτίθεται κατωτέρω (§ 1895).

1400. Βλ. σημ. 71.

γ'. Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία¹⁴⁰¹

1895. Προκειμένου ὁ ἄρχιερεὺς νὰ τελέσῃ τὴν Θ. Λειτουργίαν, χοροστατεῖ εἰς τὸν Ὅρθρον μέχρι τῶν αἰῶν, ὡς περιεγράφη ἀνωτέρω (§ 1894). Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τῶν μελλόντων νὰ ἱερουργήσουν ἱερέων τελεῖ τὴν Προσκομιδὴν, ὄχι ὁμως μέχρι τέλους, ἀλλ' ἀφοῦ προετοιμάσῃ τὸν Ἄμνόν καὶ τὸ Ποτήριον, χωρὶς νὰ εὐλογήσῃ τὴν ἔνωσιν, ἐξάγει τὰς μερίδας τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν ἁγίων καὶ μίαν μερίδα ὑπὲρ τοῦ ἄρχιερέως καὶ καλύπτει τὸ ἅγιον ποτήριον δι' ἑνὸς καλύμματος. Ἀφοῦ δὲ ψαλῆ τὸ *Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Αἰνεῖτε αὐτόν*, τοῦ α' χοροῦ ψάλλοντος ἀργῶς τὴν φήμην *Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα ἡμῶν. Κύριε, φύλαττε*, ὁ ἄρχιερεὺς συνοδευόμενος ὑπὸ δύο διακόνων κρατούντων τὰ δικηροτρύχηρα ἔρχεται ἐνώπιον τῆς Ὁραίας Πύλης καὶ λαμβάνει καιρὸν διὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν· εὐλογίᾳ εἰσερχομένου δὲ τὸν λαὸν διὰ τὸν τρικηρίου, τοῦ β' χοροῦ ψάλλοντος τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*, εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερόν. Ἀκολούθως, ψαλλομένων τῶν στιχηρῶν τῶν αἰῶν, ἐνδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν αὐτοῦ, νίπτει τὰς χεῖρας καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν Πρόθεσιν εὐλογεῖ τὴν ἔνωσιν, μνημονεὺει ζώντων καὶ κεκοιμημένων καὶ ἀποπληροῖ τὴν Προσκομιδὴν.¹⁴⁰² Ἀρχομένης δὲ τῆς δοξολογίας ὁ ἄρχιερεὺς, προηγουμένων τῶν διακόνων καὶ τῶν ἱερέων ἔρχεται εἰς τὸν θρόνον, ἔνθα λέγονται χαμηλοφώνως αἱ δεήσεις καὶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ Ὁρθρου καὶ ὁ προπαρασκευαστικὸς διὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν διάλογος, μεθ' ὃν ἅπαντες οἱ συλλειτουργοὺντες ἀσπάζονται τὴν χεῖρα τοῦ ἀρχιερέως· καὶ αὐτὸς μὲν λέγει πρὸς αὐτοὺς *Τῆς ἱερωσύνης καὶ ἱεροδιακονίας ὑμῶν μνησθεὶ Κύριος ὁ Θεός...*, ἐκεῖνοι δὲ πρὸς αὐτόν· *Τῆς ἀρχιερωσύνης σου μνησθεὶ Κύριος ὁ Θεός...*

Κατ' ἄλλην πανηγυρικωτέραν τάξιν, σπανιώτερον τηρουμένην, ὁ ἄρχιερεὺς ἐνδύεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην λαμβάνει καιρὸν ὄχι εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀλλὰ μετὰ τὴν δοξολογίαν, ἀκολούθως δὲ ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ καὶ ἐνδύεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἀργῶς τὸ *Ἀνωθεν οἱ προφηταὶ ἡ τὸ Περιζύσσει τὴν ῥομφαίαν σου*· ἀφοῦ δὲ εὐλόγησῃ τὸν λαόν, ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον.

1896. Τὴν ἔναρξιν τῆς Θ. Λειτουργίας κάμνει ὁ α' τῶν ἱερέων μετὰ τοῦ διακόνου, λαβόντες εὐλογίαν παρὰ τοῦ ἀρχιερέως. Τὰς εὐχὰς τῶν ἀντιφώνων λέγει ὁ ἄρχιερεὺς ἀπὸ τοῦ θρόνου, τὰς δὲ ἐκφωνήσεις οἱ ἱερεῖς κατὰ σειρὰν λαμβάνοντες εὐλογίαν παρὰ τοῦ ἀρχιερέως καὶ εἰσερχόμενοι εἰς τὸ Ἱερόν· περὶ τὸ τέλος δὲ τοῦ β' ἀντιφώνου εἰσέρχονται καὶ οἱ λοιποὶ ἱερεῖς εἰς τὸ Ἱερόν.

Κατὰ τὴν μικρὰν εἴσοδον ὁ ἄρχιερεὺς κατέρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, εὐλογεῖ τὴν εἴσοδον καὶ ἀσπάζεται τὸ ἱ. Εὐαγγέλιον προσφερόμενον ὑπὸ τοῦ διακόνου, ὅστις ἀσπάζεται

1401. Δὲν κάμνομεν λόγον περὶ χοροστασίας ἀρχιερέως κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν, διότι αὕτη εἶναι κατ' ἀκρίβειαν ἀσύστατος καὶ ἀπαράδεκτος θεολογικῶς καὶ ἐκκλησιολογικῶς. Ὁ ἄρχιερεὺς, ἐφ' ὅσον εἶναι παρὼν ἐν τῇ Θ. Λειτουργίᾳ, ὀφείλει νὰ προσφέρῃ ὁ ἴδιος τὴν ἀνάιμακτον θυσίαν ὡς ὁ προϊστάμενος τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος. Ἐὰν δι' οἰονδήποτε λόγον δὲν δύναται νὰ ἱερουργήσῃ, ὀρθότερον εὐρίσκομεν νὰ παρακολουθῇ τὴν Θ. Λειτουργίαν ἀνεπισημῶς ἀπὸ τοῦ βήματος (βλ. καὶ Ἰ.Μ.Φουντούλη, Ἀπαντήσεις, ἐρώτ. 243-247). Διὰ τοῦτο καὶ δὲν προεβλέψαμεν ἀνωτέρω περίπτωσιν χοροστασίας ἀρχιερέως ἐν τῷ Ὁρθρῳ, χωρὶς ἐν συνεχείᾳ νὰ τελέσῃ οὗτος τὴν Θ. Λειτουργίαν. (Ἀναλυτικὴν περιγραφὴν τῆς τάξεως τῆς ἀρχιερατικῆς Θ. Λειτουργίας βλ. εἰς Ἀρχιερατικὸν τῆς Ἀποστ. Διακονίας τοῦ 1999, σελ. 26 κ.έ. καὶ εἰς Ἱερατικὸν τῆς Ἀποστ. Διακονίας τοῦ 2002, σ. 196-204).

1402. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν ὀρθὴν τάξιν ὁ ἄρχιερεὺς ἀποπληροῖ τὴν Προσκομιδὴν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Χερουβουοῦ. Σήμερον ὁμως πρὸς ἐξοικονόμησιν χρόνου πολλοὶ ἀρχιερεῖς τελοῦν αὐτὴν εὐθὺς ὡς ἐνδιθῶν τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν.

τήν χεῖρα αὐτοῦ, μετὰ δὲ τὸ *Σοφία ὄρθοί*, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν διακόνων ψάλλει μετ' αὐτῶν τὸ εἰσοδικόν· εἰς δὲ τὸ *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ*... εὐλογεῖ τὸν λαόν διὰ τῶν δικηροτρικῆρων, τοῦ α' χοροῦ ψάλλοντος τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*. Ἀκολούθως ὁ β' χορὸς ἐπαναλαμβάνει τὸ *Σῶσον ἡμᾶς*..., ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ψάλλει μετὰ τῶν συλλειτουργῶν τὸ ἀπολυτικίον θυμῶν ἅμα τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὴν Πρόθεσιν καὶ ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαόν. Τὰ λοιπὰ ἀπολυτικά ψάλλονται ὑπὸ τῶν χορῶν καὶ τέλος ἀπὸ τοῦ Βήματος τὸ κοντάκιον. Ἐφεξῆς ὁ ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει πάσας τὰς εὐχὰς τῆς Θ. Λειτουργίας, τὰς ἐκφωνήσεις ὅμως λέγουν οἱ ἱερεῖς διαδοχικῶς τῇ εὐλογία αὐτοῦ, πλην τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸν προεξάρχοντα (βλ. § 1892), τὰς ὁποίας λέγει ὁ ἀρχιερεὺς.

Ὁ τρισάγιος ὕμνος ψάλλεται ὡς καὶ κατὰ τὸ ἱερατικὸν συλλειτουργῶν· ἀλλὰ πρὸ τοῦ *Δύναμις* ψάλλεται πάλιν ἀπὸ τοῦ Βήματος ἀργότερον εἰς τέσσαρας στάσεις, ἀνὰ μέσον τῶν ὁποίων ὁ ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαόν ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης διὰ τῶν δικηροτρικῆρων ἐκφωνῶν τρις τὸ *Κύριε Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ*..., οἱ δὲ χοροὶ μεθ' ἐκάστην εὐλογίαν ψάλλουν ἐναλλάξ τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*. Μετὰ δὲ τὴν τελευταίαν στάσιν ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος· *Δύναμις*, καὶ ψάλλεται πάλιν ὁ ὕμνος ὁλόκληρος ὑπὸ τῶν χορῶν. Μετὰ τοῦτο ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ τρις· *Κύριε, σῶσον τοὺς εὐσεβεῖς*. Καὶ ψάλλεται τοῦτο ἅπαξ ἀπὸ τοῦ Βήματος καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν. Εἶτα πάλιν ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος· *Καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν*. Καὶ ψάλλεται τοῦτο ἀπὸ τοῦ Βήματος. Ἀκολούθως ὁ διάκονος ἀπαγγέλλει τὴν φήμην τοῦ λειτουργοῦντος ἀρχιερέως, ἧτις ψάλλεται εὐθὺς ἅπαξ ὑπὸ τῶν ἱερέων καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν. Ἐὰν δὲ ὁ λειτουργῶν ἀρχιερεὺς ἔχη τὴν ἀναφορὰν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἀπαγγέλλεται πρῶτον ἡ φήμη τοῦ πατριάρχου καὶ ψάλλεται ἅπαξ ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ εἶτα ἡ φήμη τοῦ λειτουργοῦντος ἀρχιερέως ὡς ἀνωτέρω. Σημειωτέον ἐπίσης ὅτι, ὅταν ἀρχιερεὺς λειτουργῇ ἐκτὸς τῆς περιφερείας αὐτοῦ, ἀντὶ τῆς φράσεως *ἡμῶν δὲ πατρός* καὶ *ποιμενάρχου* λέγεται *ἡμῶν δὲ πατρός* καὶ *ιεράρχου*.

Ἀναγινωσκομένου τοῦ Ἀποστόλου ὁ ἀρχιερεὺς εἰς ἔνδειξιν ταπεινώσεως καὶ σεβασμοῦ ἀποβάλλει τὴν μίτραν καὶ τὸ μέγα ὠμοφόριον, παραδίδει εἰς τὸν διάκονον τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον καὶ ἀκροᾶται τῆς ἀναγνώσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν ἱερέων καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ παραλαμβάνει αὐτὸ ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ διακόνου καὶ εὐλογεῖ τὸν λαόν δι' αὐτοῦ.¹⁴⁰³

Ψαλλομένου τοῦ Χερουβικῆ ὕμνου ὁ ἀρχιερεὺς περιβάλλεται τὸ μικρὸν ὠμοφόριον, λέγει τὴν εὐχὴν *Οὐδεὶς ἄξιος*... καὶ θυμῶ ὡς συνήθως, ἔπειτα δὲ προσκυνήσας τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ ζητήσας συγχώρησιν παρὰ τῶν συλλειτουργῶν καὶ τοῦ λαοῦ ἀπέρχεται εἰς τὴν Πρόθεσιν. Τὸ αὐτὸ πράττουν ἐν συνεχείᾳ καὶ οἱ συλλειτουργοῦντες ἱερεῖς. Ὁ ἀρχιερεὺς παραδίδει τὰ τίμια δῶρα καὶ τὰ λοιπὰ ἱερά σκευὴ εἰς τοὺς λειτουργοὺς, οἱ ὅποιοι εἰσοδεύουσιν ἐκφωνοῦντες τὸ *Πάντων ὕμνων*..., αὐτὸς δὲ πάλιν παραλαμβάνει τὰ δῶρα εἰς τὴν Ὁραίαν Πύλην καὶ ἀποθέτει αὐτὰ εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν.

1403. Ἡ συνήθεια νὰ ψάλλεται ἀντὶ τοῦ *Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι* τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα* δὲν εἶναι ὀρθή· ἀλλ' οὔτε καὶ τὸ νὰ ψάλλεται χῆμα τὸ *Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι* καὶ ἀργῶς τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα* εἶναι ὀρθόν. Τὸ ὀρθόν εἶναι νὰ ψάλλεται κανονικῶς τὸ *Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι*, μέχρις ὅτου ὁ διάκονος ἔλθῃ ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος εἰς τὴν Ὁραίαν Πύλην καὶ παραδόσῃ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὸν ἀρχιερεῖα, καὶ μόνον καθ' ἣν ὥραν ὁ ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου νὰ ψάλλεται σινιτώμως τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*. Δὲν εἶναι ἐπίσης ὀρθόν νὰ ἀντικαθίσταται ἡ ἀντιφώνησις *Καὶ τῷ πνεύματί σου ἡ* *Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου* διὰ τοῦ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*.

Εἰς τὸν ἀσπασμὸν ὁ μὲν ἀρχιερεὺς ἀσπάζεται τὰ τίμια δῶρα καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ἀκολουθοῦσ δὲ οἱ ιερεῖς ἀσπάζονται πρῶτον τὰ τίμια δῶρα καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ἔπειτα δὲ τοὺς ἐν τῷ ὠμοφορίῳ σταυροῦς (ἢ τὸ ἐγκόλιον) τοῦ ἀρχιερέως καὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ ἀσπάζεται αὐτούς. Ἔπειτα οἱ ιερεῖς ἀναλλάσσουν καὶ μετ' ἀλλήλων ἀσπασμὸν, ἐπανελθόντες δὲ εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν σείουν τὸν ἀέρα ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀρχιερέως, ὅσους κύπτων περιβάλλει διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὰ τίμια δῶρα.

Ἐφεξῆς τὰς ἐκφωνήσεις πάσας τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς λέγει ὁ ἀρχιερεὺς πλὴν τῆς *Τὸν ἐπὶ νίκιον ὕμνον...*, τὴν ὁποίαν λέγει εἰς ιερεῖς.

Εἰς τὸ *Ἐν πρώτοις μνήσθητι...* ὁ μὲν ἀρχιερεὺς μνημονεὺς τῆς προϊσταμένης αὐτοῦ ἀρχῆς (τοῦ πατριάρχου ἢ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου), οἱ δὲ ιερεῖς ἐπαναλαμβάνουν αὐτὸ μνημονεύοντες τοῦ λειτουργοῦντος ἀρχιερέως.

Τὰς ἐκφωνήσεις *Καὶ δὸς ἡμῖν, Δέσποτα..., Καὶ καταξίωσον..., Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία...* καὶ *Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς* λέγουν οἱ ιερεῖς.

Τῶν τιμίων δώρων μεταλαμβάνει πρῶτος ὁ ἀρχιερεὺς, ἔπειτα δὲ μεταδίδει αὐτὸς κατὰ σειράν εἰς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ διακόνους πρῶτον ἐκ τοῦ ἁγίου Ἄρτου καὶ ἔπειτα ἐκ τοῦ Ποτηρίου.

Μετὰ τὴν εὐχαριστήριον εὐχὴν ὁ ἀρχιερεὺς λέγει τὴν ἐκφώνησιν *Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν...* καὶ τὸ *Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν*, ὁ δὲ πρῶτος τῶν ιερέων τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν.

Τὴν ἀπόλυσιν κάμνει ὁ ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης ἢ ἀπὸ τοῦ θρόνου περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν ιερέων· περὶ τὸ τέλος δὲ αὐτῆς ἐκεῖνος μὲν εὐλογεῖ τὸν λαὸν διὰ τοῦ τρικηρίου, οἱ δὲ χοροὶ ψάλλουν *Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα ἡμῶν...* Ἐν τέλει δὲ ὁ μὲν ἀρχιερεὺς λέγει *Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν...*, ὁ δὲ πρῶτος τῶν ιερέων *Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου δεσπότου ἡμῶν...* Καὶ διανέμει ὁ ἀρχιερεὺς τὸ ἀντίδωρον.

δ'. Ἀρχιερατικὸν συλλεῖτουργον.

1897. Προκειμένου νὰ συλλειτουργήσουν πολλοὶ ἀρχιερεῖς, ὁ πρῶτος τῆ τάξεως φέρων μανδύαν καὶ ράβδον χοροστατεῖ εἰς τὸν Ὁρθρον κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν τάξιν (§ 1894). Εἰς τοὺς αἶνους λαμβάνει καιρὸν (§ 1895), τῶν λοιπῶν ἀρχιερέων παρακολουθούτων ἀπὸ τοῦ Βήματος, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ Ἱερὸν δίδει καὶ λαμβάνει συγχώρησιν παρὰ τῶν λοιπῶν ἀρχιερέων, καὶ οὕτως ἐνδύονται ἅπαντες τὰς ἀρχιερατικὰς στολὰς αὐτῶν.

Εἰς τὴν Πρόθεσιν μνημονεῦον ἅπαντες κατὰ σειράν, τελευταῖος δὲ ὁ προεξάρχων, ὁ ὁποῖος καὶ καλύπτει τὰ τίμια δῶρα.

Ἀρχομένης τῆς δοξολογίας ἐξέρχονται ἅπαντες, προηγουμένων τῶν διακόνων καὶ τῶν ιερέων, τελευταῖος δὲ ἐξέρχεται ὁ προεξάρχων, ὁ ὁποῖος ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον, ἐνῶ οἱ λοιποὶ ἴστανται κατὰ τάξιν ἐκατέρωθεν αὐτοῦ.

Ἐὰν ὁμως ὁ προεξάρχων πρόκηται νὰ ἐνδυθῆ εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ (§ 1895), οἱ λοιποὶ ἀρχιερεῖς ἐνδύονται ἐντὸς τοῦ Βήματος· ἀφοῦ δὲ καὶ ὁ προεξάρχων ἐνδυθῆ, ὁ διάκονος προσκαλεῖ αὐτούς λέγων· *Ἀρχιερεῖς ἐξέλθετε*· καὶ τότε ἐξέρχονται καὶ ἴστανται ἐκατέρωθεν αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἄρχεται ἡ Θ. Λειτουργία.

1898. Τὰ τῆς Θ. Λειτουργίας τελοῦνται γενικῶς, ὡς διετάχθησαν ἐν § 1896. Ἄλλ' εἰς τὴν εἴσοδον εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν πρῶτος ὁ προεξάρχων, ἀκολουθοῦν δὲ οἱ λοιποὶ καὶ μετ' αὐτούς οἱ ιερεῖς. Ὁ προεξάρχων ψάλλει τὸ ἀπολυτικίον καὶ θυμᾶ, εὐλογεῖ εἰς πᾶσαν περιπτώσιν καὶ ἀναγιγνώσκει τὰς εὐχὰς τῆς Θ. Λειτουργίας· τὰς ἐκφωνήσεις ὁμως λέγουν κατὰ

σειράν οί συλλειτουργοῦντες ἄρχιερεῖς καί μετ' αὐτοῦς οί ἱερεῖς. Μετά τὸν τρισάγιον ὕμνον ψάλλεται ἡ φήμη τοῦ Πατριάρχου, ἐὰν ὁ προεξάρχων ἔχη τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸ Οἰκουμηνικὸν Πατριαρχεῖον, καὶ ἡ τοῦ προεξάρχοντος ἐκ τρίτου. Ἐὰν ὁμως οί συλλειτουργοῦντες εἶναι πάντες μητροπολίται ἢ πάντες ἐπίσκοποι, παραλείπεται ἡ φήμη τοῦ προεξάρχοντος.¹⁴⁰⁴ Τὰ τίμια δῶρα εὐλογεῖ μόνον ὁ προεξάρχων. Τὴν θεῖαν κοινωνίαν λαμβάνει ἕκαστος τῶν ἀρχιερέων ἰδιοχειρῶς, ὁ δὲ τελευταῖος τῆ τάξει μεταδίδει αὐτὴν εἰς τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς διάκονους.

Β'.

Κατὰ τὴν ἁγίαν καὶ Μεγάλην Τεσσαρακοστήν.

α'. Εἰς τὸν Ὁρθρον, τὰς Ὁρας καὶ τὸν Ἑσπερινόν.

1899. Ἐὰν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπιθυμῇ νὰ παραστῇ εἰς τὰς καθ' ἑκάστην πρωΐαν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς τελουμένης συναπτῶς ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου, τῶν Ὁρῶν καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ, προσέρχεται εἰς τὸν ναὸν εἴτε ἀπ' ἀρχῆς τοῦ Ὁρθρου, εἴτε εἰς τὴν ἑναρξιν τῶν Ὁρῶν, εἴτε εἰς τὴν Θ' Ὁραν, ἴσονται δὲ εἰς τὸ παραθρόνιον ἄνευ μανδύου, φέρων χαζράνιον καὶ λευκὸν ἐγκόλιον. Καὶ εἰς μὲν τὸν Ὁρθρον ἀναγινώσκει τὸν ἐξάψαλμον, τὸν ν' ψαλμὸν καὶ τὴν δοξολογίαν, ψάλλει τὴν Τιμιωτέραν καὶ τὸ φωταγωγικόν, εὐλογεῖ πρὸ τῆς εὐχῆς τῆς κεφαλοκλισίας καὶ ἀναγινώσκει τὴν εὐχὴν, ἐν τέλει δὲ λέγει τὸ Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι καὶ τὸ Ἐπουράνιε βασιλεῦ... Εἰς δὲ τὸ τέλος ἐκάστης Ὁρας λέγει τὸ Ὁ Θεὸς οἰκτιρῆσαι ἡμᾶς... καὶ τὴν εὐχὴν τῆς Ὁρας. Εἰς δὲ τὸν Ἑσπερινὸν ἀναγινώσκει τὸν προομιαικόν, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ Καταξίωσον Κύριε, τὸ Νῦν ἀπόλυεις, τὸ Ἐπουράνιε βασιλεῦ, καὶ τὸ Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον κράτος, εὐλογεῖ δὲ καὶ λέγει τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας.

β'. Εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων.

1900. Προκειμένου νὰ χοροστατήσῃ εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων ὁ ἀρχιερεὺς,¹⁴⁰⁵ ἐὰν δὲν ἔχη προσέλθει ἐνωρίτερον (βλ. § 1899), κατέρχεται εἰς τὸν ναὸν καθ' ὃν χρόνον ὁ ἀναγνώστης λέγει τὸ μετὰ τοὺς Μακαρισμοὺς τρισάγιον, εἰσέρχεται δὲ εἰς τὸν ναὸν λεγομένου τοῦ Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία..., φέρων χαζράνιον καὶ λευκὸν ἐγκόλιον καὶ εὐλογεῖ, ὡς συνήθως, ψαλλομένου τοῦ Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα· ἀφοῦ δὲ εἶπη ὁ ἀναγνώστης τὸ Κύριε ἐλέησον δωδεκάκις, ὁ ἀρχιερεὺς ἰστάμενος ἔτι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ λέγει τὴν εὐχὴν Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος· μεθ' ὃ ὁ μὲν ἱερεὺς ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν τῶν Ὁρῶν, ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ἀνέρχεται εἰς τὸ παραθρόνιον. Ἀκολουθῶς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ἀναγινώσκει τὸν προομιαικὸν ψαλμόν, τὸ Φῶς ἰλαρόν καὶ τὸ Πάτερ ἡμῶν, καὶ εὐλογεῖ εἰς τὴν εἵσοδον, πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου, (ἐὰν πρόκειται νὰ ἀναγνωσθῇ Εὐαγγέλιον), καὶ μετ' αὐτό, μετὰ τὴν Κυριακὴν προσευχὴν καὶ εἰς τὴν ἀπόλυσιν, ὡς συνήθως. Τὸ ἀντίδωρον διανέμει ὁ ἀρχιερεὺς ἢ ὁ ἱερουργήσας ἱερεὺς.

1901. Ἐὰν ὁμως πρόκειται νὰ ἱεουργήσῃ, κατέρχεται εἰς τὴν Θ' Ὁραν καὶ ἀσπασάμενος τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ εὐλογήσας τὸν λαὸν εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερόν καὶ ἐνδύεται πένθι-

1404. Κατὰ τὸ ΤΜΕ σ. 433.

1405. Ἡ χοροστασία ἀρχιερεῶς κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων δὲν ἀντιφάσκει πρὸς τὴν παρατήρησιν τῆς σημ. 1401, διότι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ προσφοράς τῆς ἀναμίμακτου θυσίας, ἀλλὰ περὶ Ἑσπερινοῦ, καθ' ὃν παρατίθενται τὰ προηγιασμένα Ἅγια πρὸς μετάληψιν.

μον ἀρχιερατικὴν στολὴν ἄνευ μίτρας καὶ μεγάλου ὠμοφορίου· εἰς δὲ τὸ *Ἵτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία...* ἐξέρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ καὶ ποιεῖ ὅσα προεγράφησαν ἀνωτέρω (§ 1900)· εἰς τὸ *Φῶς ἱλαρόν* ὁμοῦς εὐλογεῖ διὰ τῶν δικηροτρικῆρον καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν, ἐφεξῆς δὲ τελεῖ τὴν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων ἀναγινώσκων αὐτὸς τὰς εὐχὰς καὶ διανέμων εἰς τοὺς ἱερεῖς τὰς ἐκφωνήσεις. Αὐτὸς ὁμοῦς λέγει τὸ *Σοφία· ὀρθοί· φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι*, καὶ κατ' ἄρχεται τοῦ *Κατευθυνθῆτω...* λέγων καὶ τοὺς στίχους *Κύριε ἐκέκραξα κτλ.* Ἐὰν πρόκηται ν' ἀναγνωσθῇ Ἐυαγγέλιον, ὁ ἀρχιερεὺς λέγει χαμηλοφώνως τὴν εὐχὴν *Ἐλλαμνον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν...*, ὁ δὲ διάκονος θυμιάσας παραλαμβάνει παρὰ τοῦ ἀρχιερέως τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν συνήθη τάξιν καὶ ἀναγινώσκει ἀπὸ τοῦ ἡμῶνος τὴν τεταγμένην περικοπήν. Εἰς τὸ *Νῦν αἱ δυνάμεις* ὁ ἀρχιερεὺς θυμιᾷ ὡς συνήθως λέγων τὸν ν' ψαλμὸν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Πρόθεσιν παραδίδει τὰ Ἅγια εἰς τοὺς ἱερεῖς καὶ πάλιν θυμιάσας παραλαμβάνει αὐτὰ εἰς τὴν Ὁραϊαν Πύλην καὶ ἀποθέτει αὐτὰ εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν. Ὁ διάκονος λέγει· *Ἀγάθυνον, δέσποτα*· καὶ ὁ ἀρχιερεὺς θυμιῶν τὰ Ἅγια λέγει· *Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών...* κτλ. εἶτα οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ διάκονοι ἀσπάζονται τὴν χεῖρα τοῦ ἀρχιερέως λέγοντες· *Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου δεσπότου ἡμῶν...*, ὁ δὲ ἀρχιερεὺς πρὸς αὐτούς· *Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν...* Καὶ ὁ διάκονος ἐξελθὼν εἰς τὸν συνήθη τόπον λέγει· *Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν δέξαιν* κτλ. Ἐνταῦθα εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ χειροτονία διακόνου, μεθ' ἣν λέγονται τὰ Πληρωτικά. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν τὰ ἐν τῇ συνήθει ἀρχιερατικῇ Λειτουργίᾳ τελούμενα (§ 1896).

1902. Ἐὰν δὲ ἡ Λειτουργία τελῆται ἐπὶ τῇ μνήμῃ ἐορταζομένου ἁγίου, ὁ ἀρχιερεὺς κατέρχεται εἰς τὰς καταβασίας καὶ χοροστατεῖ ἐν τῷ Ὁρθρῷ κατὰ τὴν προεκτεθεισάν τάξιν (§ 1894). Εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, ἀφοῦ εὐλόγησιν τοὺς ἄρτους, ἐὰν ὑπάρχουν,¹⁴⁰⁶ ἀσπάζεται τὰς εἰκόνας καὶ εὐλόγησας τὸν λαὸν εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ἀναγινωσκομένων τῶν Ὁρῶν ἐνδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν αὐτοῦ. Μετὰ δὲ τοὺς Μακαρισμοὺς καὶ τὸ *Ἵτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία...* ἐξέρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ καὶ ποιεῖ ὡς προεγράφη (§§ 1900-1901).

γ'. Εἰς τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον.

1903. Ὁ ἀρχιερεὺς προσέρχεται εἰς τὸν ναὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀκολουθίας φέρων χαζράνιον καὶ λευκὸν ἐγκόλπιον καὶ εὐλόγησας ὡς συνήθως ἴσταται εἰς τὸ παραθρόνιον. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀκολουθίας λέγει τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, τὸ Σῦμβολον τῆς πίστεως, τὰς εὐχὰς τῆς α' καὶ β' στάσεως, ἧτοι τὸ *Κύριε Κύριε, ὁ θυσάμενος ἡμᾶς...* καὶ τὸ *Δέσποτα Θεέ, Πάτερ παντοκράτορ...*, ψάλλει δὲ τὴν θ' ᾠδὴν τοῦ κανόνος, τὸ *Κύριε τῶν δυνάμεων*, καὶ εἰ τι ἄλλο βούλεται. Πρὸ τῶν εὐχῶν ὁ ἀναγνώστης ἀντὶ τῆς συνήθους προσφωνήσεως *Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ, λέγει· Ἐν ὀνόματι Κυρίου, δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον*· ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει· *Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου δεσπότου ἡμῶν...* Μετὰ τὸ *Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ* κτλ. τοῦ ἀναγνώστου εἰπόντος καὶ πάλιν *Ἐν ὀνόματι Κυρίου, δέσποτα ἅγιε εὐλόγησον*. ὁ ἀρχιερεὺς λέγει τὸ *Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς...* καὶ μετὰ τὰς εὐχὰς *Ἄσπιλε ἀμόλυντε* κτλ. τὸ *Εἰρήνη* πᾶσι καὶ τὴν εὐχὴν *Δέσποτα πολυέλεε...* Ψαλλομένου δὲ τοῦ Πάντων προστατεῖεις ἀγαθῆ... ἢ τοῦ

1406. Τὸ ΤΜΕ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος, (§§ 15 καὶ 19, σ. 186-187) ὀρίζει τὴν εὐλόγησιν τῶν ἄρτων ἐν τῇ Προηγιασμένῃ μετὰ τὸ *Κατευθυνθῆτω*. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦς ὁ ἀρχιερεὺς εὐρίσκειται ἤδη ἐν τῷ ναφ καὶ χοροστατεῖ εἰς τὸν Ὁρθρον, ὀρθότερον εὐρίσκομεν νὰ γίνεταί ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων. ὡς συνήθως, μετὰ τὴν δοξολογίαν.

Σφαγήν σου την ἄδικον... ἀσπάζεται τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ ἀκολούθως δίδει συγχώρησιν εἰς τοὺς πιστοὺς ἀσπαζομένους τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

δ'. Εἰς τοὺς Χαιρετισμούς.

1904. Ὁ ἄρχιερεὺς προσέρχεται εἰς τὸν ναὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀκολουθίας καὶ ἐνδύθει τὸν μανδύαν καὶ φέρων τὴν ποιμαντορικὴν ράβδον εἰσέρχεται εἰς τὸν ναὸν καὶ εὐλογήσας τὸν λαὸν ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον, ψαλλομένου τοῦ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*, ὅτε καὶ λαμβάνουν καιρὸν παρ' αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ διάκονοι. Εὐλογήσαντος δὲ τοῦ α' τῶν ἱερέων ὁ ἄρχιερεὺς λέγει τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, ὁ δὲ ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὰ τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου μέχρι τοῦ *Ἄξιόν ἐστιν*. Ἀκολούθως ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου καὶ τὸ κοντάκιον *Τῆ ὑπερμάχῳ* ἀργὸν δίχορον. Εἰς τὸν προτελευταῖον στίχον αὐτοῦ ὁ ἄρχιερεὺς συνοδευόμενος ὑπὸ διακόνων μετὰ δικηροτρικῆρων εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἁγίαν Τράπεζαν περιβάλλεται ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμοφόριον· περὶ τὸ τέλος δὲ τοῦ μέλους ἐξέρχεται τοῦ Ἱεροῦ προπορευομένων τῶν διακόνων καὶ σταθεῖς ἐνώπιον τῆς προηπτυρεπισμένης εἰκόνας τῆς Θεοτόκου καὶ θυμιάσας αὐτὴν τρις καὶ προσκυνήσας ἀναγινώσκει τὴν ὠρισμένην στάσιν τῶν οἰκῶν, θυμῶν τρις μεθ' ἑκάστον οἶκον, τῶν χορῶν ἐπαναλαμβανόντων μετὰ μέλους τὸ ἐφύμνιον *Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε*, ἢ *Ἀλληλούια*. Μετὰ τὸν τελευταῖον οἶκον προσκυνεῖ καὶ πάλιν τρις καὶ ἀσπάζεται τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καὶ εὐλογεῖ τὸν λαὸν διὰ τοῦ τρικηρίου, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*, ἀκολούθως δὲ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ἀποθέσας τὸ ἐπιτραχήλιον καὶ τὸ ὠμοφόριον ἐξέρχεται καὶ ἀνέρχεται πάλιν εἰς τὸν θρόνον. Μετὰ τὸ *Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ κτλ.*, τοῦ ἀναγνώστου εἰπόντος *Ἐν ὀνόματι Κυρίου, δέσποτα ἄγιε, εὐλόγησον*, ὁ ἄρχιερεὺς λέγει τὸ *Ὁ Θεὸς οἰκτιρῆσαι ἡμᾶς...*, οἱ δὲ κανονάρχαι τὰς εὐχὰς *Ἀσπιλε, ἀμόλυντε κτλ.* Εἶτα ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν καὶ τὸ *Εὐξώμεθα*, οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ κάθισμα *Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου...*, καὶ οὕτως ὁ ἄρχιερεὺς κατέρχεται τοῦ θρόνου, τοῦ ἱερέως ἐκφωνοῦντος τὸ *Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου δεσπότου ἡμῶν...*, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν.

1905. Τῆ Παρασκευῇ τῆς Ε' ἐβδομάδος, ὅτε ἀναγινώσκειται ὁλόκληρος ὁ Ἀκάθιστος, ὁ ἄρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν εἰς τὸ β' *Τὸ προσταχθέν μυστικῶς...*, ἐξέρχεται εἰς τὸ γ' καὶ ἀναγινώσκει τὴν α' στάσιν τῶν οἰκῶν, τὰς δὲ λοιπὰς στάσεις ἀναγινώσκουν οἱ ἱερεῖς κατὰ τὴν τάξιν τῆ εὐλογίας τοῦ ἄρχιερέως.

Γ'.

Κατὰ τὴν ἁγίαν καὶ Μεγάλην Ἑβδομάδα.

α'. Εἰς τοὺς Ὁρθοὺς τῆς Μ. Δευτέρας, Μ. Τρίτης, Μ. Τετάρτης καὶ Μ. Πέμπτης.

1906. Ὁ ἄρχιερεὺς προσέρχεται εἰς τὸν ναὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀκολουθίας ἄνευ μανδύου, φέρων χαζράνιον καὶ λευκὸν ἐγκόλιον· εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸν ναὸν καὶ σταθεῖς ἐν τῷ μέσῳ, εὐλογεῖ τὸν λαόν, ὡς συνήθως, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*, καὶ ἴσταται εἰς τὸ παραθρόνιον. Λαβὼν δὲ καιρὸν ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν ἐναρξιν τῆς ἀκολουθίας· Κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ὁ ἄρχιερεὺς λέγει τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε*, τὸν ἐξάψαλμον, τὸν ν' ψαλμόν, τὴν δοξολογίαν, τὸ *Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*, τὸ *Ὁ Θεὸς οἰκτιρῆσαι ἡμᾶς καὶ τὸ Ἐπουράνιε βασιλεῦ* (τῆ Μ. Πέμπτῃ τὸ *Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεὸς*) καὶ εὐλογεῖ τὸν λαὸν πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ πρὸ τῆς εὐχῆς τῆς κεφαλοκλισίας, τὴν ὁποίαν λέγει ὁ ἴδιος. Εἰς δὲ τὸ

Αίνειτε τῶν αἰῶν κατελθῶν τοῦ παραθρόνιου ἀσπάζεται τὴν εἰκόνα τοῦ Νυμφίου (τῆ Μ. Πέμπτη τὴν τοῦ Μυστικῆς δείπνου) καὶ εὐλογήσας τὸν λαόν, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*, ἐπιστρέφει εἰς τὸ παραθρόνιον.

β'. Εἰς τὴν Λειτουργίαν τῆς Μ. Πέμπτης.

1907. Ὁ ἀρχιερεὺς προσέρχεται εἰς τὸν ναὸν καὶ λαμβάνει καιρὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ Ἱερὸν ἐνδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ· εὐλογήσας δὲ τὸν λαόν, ὡς συνήθως, ψαλλομένου τοῦ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*, ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον· εὐλογήσαντος δὲ τοῦ ἱερέως ἀναγινώσκει τὸν προοιμακὸν ψαλμὸν. Τὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ μέχρι τῆς εἰσόδου τελοῦνται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (βλ. § 1893)· Εἰς τὸ *Φῶς ἱλαρὸν* ὅμως ὁ ἀρχιερεὺς, εὐλογήσας, ὡς συνήθως, διὰ τῶν δικηροτρικῆρων, εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ τελεῖ ἐφεξῆς τὰ τῆς Θ. Λειτουργίας κατὰ τὴν προγραφείσαν τάξιν (§ 1896).

γ'. Εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων Παθῶν.

1908. Ὁ ἀρχιερεὺς προσέρχεται εἰς τὸν ναὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀκολουθίας καὶ ἐνδυθεὶς τὸν μανδύαν καὶ εὐλογήσας, ὡς συνήθως, ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀκολουθίας λέγει τὸ *Βασιλεῦ σὺράνιε*, τὸν ἐξάψαλμον, τὸν ν' ψαλμὸν, τὴν δοξολογίαν, τὸ Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι καὶ τὸ *Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεός*, ἀπευθύνει πᾶσας τὰς εὐλογίας καὶ ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Διαθήκης. Πρὸς τοῦτο ψαλλομένου τοῦ β' *Ὅτε οἱ ἐνδοξοὶ μαθηταί*, ἐξέρχονται οἱ διάκονοι καὶ ἴστανται ἐκατέρωθεν τοῦ θρόνου· ἀρχομένου δὲ τοῦ γ' *Ὅτε οἱ ἐνδοξοὶ μαθηταί...*, ὁ ἀρχιερεὺς προπορευομένων τῶν διακόνων εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ περιβληθεὶς ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμοφόριον ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον ἀπὸ τοῦ ἔμπροσθεν τῆς Ὠραίας Πύλης τεθέντος τρισκελίου, τῶν διακόνων ἰσταμένων ἐκατέρωθεν αὐτοῦ. Πληρωθέντος τοῦ Εὐαγγελίου εὐλογεῖ τὸν λαόν διὰ τοῦ τρικηρίου, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*· ἀποθέσας δὲ τὸ ἐπιτραχήλιον καὶ τὸ ὠμοφόριον ἐξέρχεται, προπορευομένων τῶν διακόνων, καὶ ἴστανται πάλιν εἰς τὸν θρόνον, οἱ δὲ χοροὶ ψάλλουν τὰ ἀντίφωνα. Τὰ λοιπὰ Εὐαγγέλια ἀναγινώσκονται ὑπὸ τῶν ἱερέων κατὰ σειρᾶν ὀφθαλμίων καὶ προσβείων, τοῦ ἀρχιερέως εὐλογοῦντος πρὸ ἐκάστου καὶ λέγοντος τὸ *Εἰρήνη πᾶσι*, μεθ' ἑκάστου δὲ Εὐαγγέλιον οἱ χοροὶ ψάλλουν ἐναλλάξ τὸ *Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου, Κύριε, δόξα σοι*. Εἰς τὸ *Αἰνεῖτε...* ὁ ἀρχιερεὺς κατέρχεται τοῦ θρόνου καὶ προσκυνεῖ τὸν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ Ἐσταυρωμένον καὶ εὐλογήσας τὸν λαόν, τοῦ α' χοροῦ ψάλλοντος τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*, ἀνέρχεται πάλιν εἰς τὸν θρόνον. Ψαλλομένου τοῦ *Καὶ νῦν* τῶν ἀποστίχων ὁ διάκονος ἔρχεται μετὰ τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου εἰς τὸν θρόνον, αἰτήσας δὲ καὶ λαβὼν εὐλογίαν παρὰ τοῦ ἀρχιερέως κατὰ τὴν ἐν τῇ Θ. Λειτουργίᾳ τάξιν, ἐπανερχεται εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ἐκεῖθεν μεταβαίνει εἰς τὸν ἄμβωνα, ὅπῃθεν ἀναγινώσκει τὸ IB' Εὐαγγέλιον. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελίου ὁ ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ τὸν διάκονον λέγων· *Εἰρήνη σοι*. Καὶ ὁ μὲν α' χορὸς ψάλλει, ὡς συνήθως, τὸ *Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι*, ὁ δὲ διάκονος κατελθὼν τοῦ ἄμβωνος φέρει τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὸν ἀρχιερέα, ὅστις ἀσπάζεται αὐτὸ καὶ εὐλογεῖ δι' αὐτοῦ τὸν λαόν, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*, ἀκολουθῶν δὲ παραδίδει αὐτὸ πάλιν εἰς τὸν διάκονον, ὅστις ἀσπασάμενος τὴν χεῖρα τοῦ ἀρχιερέως μεταφέρει αὐτὸ εἰς τὸ Ἱερὸν. Ἀκολουθῶν ὁ ἀρχιερεὺς λέγει τὸ Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι καὶ ἀποπληροῦται ἡ ἀκολουθία.

δ'. Εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν Μ. Ὁρῶν καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ.

1909. Ὁ ἀρχιερεὺς προσέρχεται εἰς τὸν ναὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀκολουθίας, εὐλογῆσας δέ, ὡς συνήθως, καὶ ἀνελθὼν εἰς τὸν θρόνον λέγει κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε* καὶ τὸ *Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς...* καὶ τὴν εὐχὴν ἐκάστης Ὁρας καὶ εὐλογεῖ πρὸ τῶν Εὐαγγελίων. Εἰς τὸν Ἑσπερινὸν λέγει τὰ συνήθη (προοιμιακόν, *Καταξίωσον*, εὐχὴν κεφαλοκλισίας, *Νῦν ἀπολύεις καὶ Στερεώσαι*). Τὸ Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ διακόνου, ὅστις ποιεῖ ὡς προεγράφη ἀνωτέρω διὰ τὸ IB' Εὐαγγέλιον τῆς ἀκολουθίας τῶν ἁγίων Παθῶν (§ 1908). Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ Ἐπιταφίου καὶ τὴν ἀπόθεσιν αὐτοῦ εἰς τὸ κομβοῦκλιον ὁ ἀρχιερεὺς κατέρχεται τοῦ θρόνου καὶ προσκυνήσας ἀσπάζεται τὸ ἱ. Εὐαγγέλιον καὶ τὸν Ἐπιτάφιον καὶ εὐλογῆσας τὸν λαόν, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*, ἐπανερχεται εἰς τὸν θρόνον.

ε'. Εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἐπιταφίου.

1910. Ὁ ἀρχιερεὺς προσέρχεται εἰς τὸν ναὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀκολουθίας καὶ εὐλογῆσας, ὡς συνήθως, ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον καὶ ἀναγινώσκει τὸν ἐξάψαλμον καὶ τὸν ν' ψαλμόν. Εἰς τὰ καθίσματα λαμβάνουν καιρὸν παρὰ τοῦ ἀρχιερέως οἱ διάκονοι καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸ Ἱερὸν ἐνδύονται τὰς στολάς αὐτῶν καὶ ἐξελθόντες ἴστανται ἐκατέρωθεν τοῦ ἀρχιερέως μετὰ τῶν δικηροτρικῆρων. Εἰς δὲ τὴν δ' ᾠδὴν τοῦ κανόνος ὁ ἀρχιερεὺς, προπορευομένων τῶν διακόνων εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ἐνδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν αὐτοῦ ὁμοίως καὶ οἱ ἱερεῖς λαβόντες καιρὸν παρὰ τοῦ ἀρχιερέως ἐνδύονται τὰς ἱερατικὰς στολάς αὐτῶν. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν ὁ ἀρχιερεὺς, προπορευομένων τῶν διακόνων καὶ τῶν ἱερέων, προχωρεῖ πρὸς τὸν Ἐπιτάφιον ψάλλον τὸ *Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ...*, ἀκολουθῶν δὲ θυμῶ κύκλῳ τὸν Ἐπιτάφιον καὶ ὄλον τὸν λαὸν περιερχόμενος τὸν ναὸν καὶ περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν διακόνων μετὰ τῶν δικηροτρικῆρων, ἐπανελθὼν δὲ ἴστανται εἰς τὸν θρόνον καὶ λέγει τὰς ἐκφωνήσεις εἰς τὰς μικρὰς συναπτὰς τῶν τριῶν στάσεων. Εἰς τὸ *Ἐρραναν τὸν τάφον* αὐτὸς ραίνει τὸν Ἐπιτάφιον διὰ ῥοδοστάγματος· αὐτὸς ἐπίσης ἄρχεται ψάλλον τὰ εὐλογητάρια. Εἰς τὸ *Αἰνεῖτε τῶν αἰνῶν* κατέρχεται τοῦ θρόνου καὶ προσκυνεῖ τὸν Ἐπιτάφιον, εὐλογῆσας δὲ τὸν λαόν, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ *Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*, ἐπανερχεται εἰς τὸν θρόνον. Εἰς τὴν περιφορὰν τοῦ Ἐπιταφίου ὁ ἀρχιερεὺς προηγεῖται αὐτοῦ· ἐπανελθούσης δὲ τῆς πομπῆς τὸν ναὸν αὐτὸς ἐκφωνεῖ τὸ *Πρόσχωμεν. Εἰρήνη πᾶσι. Σοφία, καὶ ψάλλον τὰ ἀπολυτίκια Ὅτε κατῆλθες κτλ.* προηγεῖται τοῦ Ἐπιταφίου περιερχόμενος τρεῖς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ θυμῶν τὸν Ἐπιτάφιον. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόθεσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης παραμένων ἐν τῷ Ἱερῷ ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἀκολουθίας.

στ'. Εἰς τὴν Λειτουργίαν τοῦ Μ. Σαββάτου

1911. Ἐάν πρόκηται νὰ τελεσθῇ ἡ Λειτουργία εὐθὺς μετὰ τὸν Ὁρθρον, ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὴν δ' ᾠδὴν λαμβάνει καιρὸν διὰ τὴν τέλεσιν αὐτῆς, ἐνδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ λέγει καὶ ποιεῖ ὅσα προεγράφησαν ἀνωτέρω. Μετὰ δὲ τὸ Εὐαγγέλιον δὲν ἐκδύεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀφοῦ ποιήσῃ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ὁρθρου, ἐξέρχεται εἰς τὸν θρόνον καὶ ποιεῖ ὡς καὶ τῇ Μ. Πέμπτῃ (§ 1907), αὐτὸς δὲ ἄρχεται τοῦ Ἁνάστα, ὁ Θεός... καὶ σοροπίζει φύλλα δάφνης εἰς τὸν ναόν.

Ἐάν δὲ ἡ Λειτουργία τελῆται κεχωρισμένως, ὁ ἀρχιερεὺς προσέρχεται πρὸ τῆς ἐνάρξεως, λαμβάνει καιρὸν καὶ ποιεῖ ὡς καὶ τῇ Μ. Πέμπτῃ, αὐτὸς δὲ ἄρχεται, ὡς προεγράφη, τοῦ Ἁνάστα ὁ Θεός.

ζ'. Εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Πάσχα.

1912. Ὁ ἀρχιερεὺς προσέρχεται εἰς τὸν ναὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀκολουθίας, εὐλογεῖ, ὡς συνήθως, καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον. Εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως λέγει τὸ *Βασιλεῦ σὺρά-νιε*. Ὁ ἀναγνώστης τὸ *Τρισάγιον* κτλ. καὶ τὸν ν' ψαλμὸν καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν *Κύματι θαλάσσης*. Εἰς τὴν δ' ᾠδὴν ἐξέρχονται οἱ διάκονοι ἐνδεδυμένοι μετὰ δικηροτρικίρων καὶ ὁ ἀρχιερεὺς λαμβάνει καιρὸν διὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν, εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ἐνδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν αὐτοῦ. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς παννυχίδος ψάλλει τὸ *Δεῦτε λάβετε φῶς...*, ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Ἀναστάσεως, ἐκφωνεῖ τὸ *Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ...* καὶ ψάλλει τὸ *Χριστὸς ἀνέστη ἐκ γ'*, ἀκολουθῶν δὲ λέγει τοὺς στίχους *Ἀναστήτω ὁ Θεὸς* κτλ. Μετὰ τὰ εἰρηνικὰ λέγει τὴν ἐκφώνησιν *Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα...* καὶ ἄρχεται τοῦ κανόνος *Ἀναστάσεως ἡμέρα...* Μετὰ τὴν στ' ᾠδὴν λέγει πρῶτος αὐτὸς τὸ *Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι...* Αὐτὸς ἐπίσης ἀναγινώσκει τὸν λόγον τοῦ Χρυσοστόμου. Ἡ δὲ Θ. Λειτουργία τελεῖται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (βλ. § 1896).

η'. Εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Πάσχα.

1913. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Ἑσπερινοῦ προσέρχονται οἱ ἱερεῖς, οἱ διάκονοι καὶ οἱ ψάλται εἰς τὸ Ἐπισκοπεῖον καὶ λαβόντες καιρὸν παρὰ τοῦ ἀρχιερέως ἐνδύονται τὰς στολὰς αὐτῶν. Ἀκολουθῶν ἐνδύεται ὁ ἀρχιερεὺς, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἀργῶς τὸ δοξαστικὸν *Ἀναστάσεως ἡμέρα*. Μετὰ τοῦτο κατέρχονται ἐν πομπῇ εἰς τὸν ναόν, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* καὶ τοῦ ἀρχιερέως κρατοῦντος τὴν ποιμαντορικὴν ράβδον καὶ τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον, καὶ κατευθύνονται εἰς τὸ Ἱερὸν. Ἐκεῖ ὁ ἀρχιερεὺς λαβὼν θυμιατὸν ἐκφωνεῖ τὸ *Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ...* καὶ ψάλλει τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* καὶ λέγει τοὺς στίχους αὐτοῦ θυμιῶν κύκλῳ τὴν ἀγίαν Τράπεζαν. Μετὰ τὰ εἰρηνικὰ λέγει αὐτὸς τὴν ἐκφώνησιν *Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα...*, εἰς δὲ τὸ *Κατευθυνθητω* ὁ ἴδιος θυμιατὴν τὴν ἀγίαν Τράπεζαν, τὴν Πρόθεσιν, τὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαόν περιερχόμενος τὸν ναόν, προπροευομένων τῶν διακόνων μετὰ δικηροτρικίρων, μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς θυμιάσεως ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον. Ψαλλομένου τοῦ προκειμένου *Τίς Θεὸς μέγας...* εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ἀναγινώσκει ἀπὸ τῆς Ὠραίας Πύλης τὸ Εὐαγγέλιον *Ὁῦσης ὀφίας...* κατὰ περιόδους ἐπαναλαμβάνομένας ὑπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν διακόνων εἰς διαφόρους γλώσσας. Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον ἐξέρχεται πάλιν καὶ ἴσταται εἰς τὸν θρόνον, ἀπαγγέλλει τὸ *Καταξίωσον, Κύριε*, εὐλογεῖ τὸν λαόν καὶ λέγει τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας. Μετὰ δὲ τὰ ἀπόστιχα καὶ τὸ *Χριστὸς ἀνέστη* ποιεῖ ἀπὸ τοῦ θρόνου τὴν ἀπόλυσιν μετὰ τοῦ πασχαλίου διαλόγου (§ 1798) ἢ ἐπανέρχεται ἐν πομπῇ εἰς τὸ Ἐπισκοπεῖον, ἔνθα ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν καὶ ἀκολουθῶν δέχεται τὰς πασχαλίους εὐχὰς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ.

III ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΕΙΣ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΝΑΟΥ

1914. Εισαγωγικά παρατηρήσεις. Τελουμένων ἐγκαίνων ναοῦ τινος συμπάλλονται ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, τῷ Ὁρθρῷ καὶ τῇ Λειτουργίᾳ αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἐγκαίνων καὶ τοῦ ἁγίου ἢ τῆς δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, ἐπ' ὄνοματι τῶν ὁποίων τιμᾶται ὁ ἐγκαίνιζόμενος ναός. Εἰς ταύτας, ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τελοῦνται ἐν ἡμέρᾳ δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς ἢ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, προστίθεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγομένης ἑορτῆς, ἐν Κυριακῇ δὲ καὶ ἡ ἀναστάσιμος τοιαύτη. Ὡς εἶναι εὐνόητον, αἱ προκύπτουσαι περιπτώσεις εἶναι πολυάριθμοι καὶ ἡ πλήρης ἀντιμετώπισις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ ἀδύνατος. Διὰ τοῦτο περιοριζόμεθα εἰς τὴν διάταξιν τῶν βασικωτέρων περιπτώσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ προεστῶτος εἶναι δυνατόν νὰ ρυθμισθοῦν καὶ αἱ μὴ προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ παρόντος Τυπικοῦ.

Τὸ ΤΜΕ - τὸ μόνον Τυπικόν, τὸ ὁποῖον ἀσχολεῖται μὲ τὴν τυπικὴν διάταξιν τῆς ἀκολουθίας τῶν ἐγκαίνων - προβλέπει ἕξ περιπτώσεις, αἵτινες ἅπασαι προϋποθέτουν ὅτι ὁ ἐγκαίνιζόμενος ναός τιμᾶται ἐπ' ὄνοματι ἁγίου τινός· οὐδόλως ὁμοῦ προνοεῖ διὰ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ ναός τιμᾶται ἐπ' ὄνοματι δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, εἰς τὰς ὁποίας εἶναι προφανές ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ περιπτώσεις τοῦ ΤΜΕ. Διὰ τοῦτο εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ προβλεπομένας περιπτώσεις προσεθέσαμεν καὶ τὰς κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν ἀπαραιτήτους. Ἀλλὰ καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ προβλεπομένας διευρύνσαμεν ἀναλυτικώτερον καὶ εὐτακτότερον.

Τινὲς τῶν περιπτώσεων, τὰς ὁποίας διευρύνσαμεν, σπανίως θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἐν τοῖτοις ἔθεωρήσαμεν σκόπιμον νὰ ὑπάρχῃ καὶ δι' αὐτὰς διατετυπωμένη διάταξις, ὥστε νὰ εἶναι πρόχειρος δι' ἐνδεχομένην ἐφαρμογὴν.

Περὶ τὴν καθ' αὐτὸν τελετὴν τῶν ἐγκαίνων δὲν ἐνδιατρίβομεν, διότι αὕτη τελεῖται, ὅπως ἀκριβῶς ἐκτίθεται ἐν τῷ Μεγάλῳ Εὐχολογίῳ, ἡ περιγραφή δὲ αὐτῆς ἀποτελεῖ θέμα τελετουργικῆς καὶ ὄχι τυπικοῦ. Τοῦτο μόνον σημειοῦμεν ἐνταῦθα ἐν γενικαῖς γραμμαῖς: Ἀφ' ἑσπέρας τελεῖται πρῶτον ἡ σύντομος ἀκολουθία τοῦ εὐτρεπισμοῦ τῶν ἁγίων λειψάνων καὶ μετ' αὐτὴν ὁ Ἑσπερινός. Τὴν δὲ πρῶταν ἐν τῷ Ὁρθρῷ ὁ ἀρχιερεὺς μετὰ τὸ πασαπνοάριον τῶν αἰῶνων καὶ πρὸ τῶν στιχηρῶν κατέρχεται τοῦ θρόνου καὶ ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔνθα κλίνας τὰ γόνατα καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ἀναγινώσκει τὰς δύο προκαταρκτικὰς τῶν ἐγκαίνων ἐυχὰς τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Καλλίστου, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται ἐν τῷ Μ. Εὐχολογίῳ πρὸ τῆς ἀκολουθίας τῶν ἐγκαίνων· ἀκολουθῶν δὲ ἐγερθεὶς λαμβάνει καιρὸν ὡς συνήθως διὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν, ψαλλομένου ἀργῶς τοῦ *Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα*. Εἶτα ψάλλονται τὰ στιχηρὰ τῶν αἰῶνων καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ὁρθρου καὶ γίνεται ἀπόλυσις. Ἀκολουθῶν εὐλόγησαντος τοῦ ἀρχιερέως ἄρχεται ἡ τελετὴ τῶν ἐγκαίνων καὶ γίνεται ἡ λιτάνευσις τῶν ἁγίων λειψάνων, τὰ θυρανοῖξια, ὁ ἐγκαίνισμός, ἡ ἐκπυσις καὶ ἡ ἐνδύσις τῆς ἁγίας Τραπεζῆς καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἀκολουθίας τῶν ἐγκαίνων, ὡς ἐκτίθενται ἐν τῷ Μ. Εὐχολογίῳ. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν αὐτῆς τελεῖται ἡ Θ. Λειτουργία, τὴν ἐναρξίν τῆς ὁποίας εἰσποταὶ νὰ τελῇ αὐτός ὁ ἀρχιερεὺς, ὅστις ἐν συνεχείᾳ ἐξέρχεται εἰς τὸν θρόνον.

1915. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

I. Ὃταν ὁ ναός τιμᾶται ἐπ' ὄνοματι ἁγίου τινός.

Α.ἀ.	Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τελοῦνται	Περίπτ.	§§
1	Ἐν καθημ. ἄνευ μνήμης ἑορταζομ. ἁγίου	Α'	1916-1919
2	Ἐν Κυρ. ἄνευ μνήμης ἑορταζομ. ἁγίου	Β'	1921-1924
3	Ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγ. τοῦ ναοῦ ἐκτὸς Κυρ.	Α'	1920
4	Ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγ. τοῦ ναοῦ ἐν Κυριακῇ	Β'	1925

Α.ά.	Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τελοῦνται	Περίπτ.	§§
5	Ἐν καθημ. μετὰ μνήμης ἑορταζομ. ἁγίου	Γ'	1926-1929
6	Ἐν Κυρ. μετὰ μνήμης ἑορταζομ. ἁγίου	Δ'	1930-1933
7	Ἐν δεσποτικῇ ἑορτῇ	Ε'	1934-1937
8	Ἐν Θεομητορ. ἑορτῇ ἐκτὸς Κυρ.	ΣΤ'	1938-1941
9	Ἐν Κυρ. μετὰ θεομητορ. ἑορτῆς	Ζ'	1942-1945
10	Ἐν μεθεόρτῳ καθημ. ἄνευ μνήμης ἑορταζ. ἁγίου	Η'	1946-1949
11	Ἐν μεθεόρτῳ καθημ. μετὰ μνήμης ἑορταζ. ἁγίου	Η'	1950
12	Ἐν μεθεόρτῳ Κυρ. ἄνευ μνήμης ἑορταζ. ἁγίου	Θ'	1951
13	Ἐν μεθεόρτῳ Κυρ. μετὰ μνήμης ἑορταζ. ἁγίου	Θ'	1952
14	Ἐν ἀποδόσει δεσποτ. ἢ θεομητ. ἑορτῆς ἐκτὸς Κυρ.	Ι'	1953
15	Ἐν Κυρ. μετὰ ἀποδόσεως δεσποτ. ἢ θεομητ. ἑορτῆς	Ι'	1954

II. Ὅταν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι δεσποτ. ἢ θεομητορ. ἑορτῆς.

Α.ά.	Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τελοῦνται	Περίπτ.	§§
1	Ἐν καθημ. ἄνευ μνήμης ἑορταζομ. ἁγίου	ΙΒ'	1955-1958
2	Ἐν Κυρ. ἄνευ μνήμης ἑορταζομ. ἁγίου	ΙΓ'	1959-1962
3	Ἐν καθημ. μετὰ μνήμης ἑορταζομ. ἁγίου	ΙΔ'	1963-1966
4	Ἐν Κυρ. μετὰ μνήμης ἑορταζομ. ἁγίου	ΙΕ'	1967
5	Ἐν δεσποτικῇ ἑορτῇ	ΙΣΤ'	1968-1969
6	Ἐν θεομητορ. ἑορτῇ ἐκτὸς Κυριακῆς	ΙΖ'	1970-1971
7	Ἐν Κυρ. μετὰ θεομητ. ἑορτῆς	ΙΗ'	1972-1973
8	Ἐν μεθεόρτῳ καθημ. ἄνευ μνήμ. ἑορταζ. ἁγίου	ΙΘ'	1974
9	Ἐν μεθεόρτῳ καθημ. μετὰ μνήμ. ἑορταζ. ἁγίου	Κ'	1975
10	Ἐν μεθεόρτῳ Κυρ. ἄνευ μνήμ. ἑορταζ. ἁγίου	ΚΑ'	1976
11	Ἐν μεθεόρτῳ Κυρ. μετὰ μνήμ. ἑορταζ. ἁγίου	ΚΒ'	1977
12	Ἐν ἀποδόσει δεσποτ. ἢ θεομητ. ἑορτῆς ἐκτὸς Κυρ.	ΚΓ'	1978-1979
13	Ἐν Κυρ. μετὰ ἀποδ. δεσπ. ἢ θεομητ. ἑορτῆς	ΚΔ'	1980-1981

Αἱ περιπτώσεις.

I. Ὅταν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι ἁγίου τινός.

Α'.

1916. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν καθημερινῇ ἄνευ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου,¹⁴⁰⁷ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλοντες στιχηρὰ ἰδιόμελα τῶν ἐγκαίνιων δ' καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ δ'. Δόξα τοῦ ἁγίου τοῦ

1407. Ἡ περίπτωσις αὕτη δεν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ, εἶναι ὅμως ἢ ὑπὸ τοῦ Μ. Εὐχολογίου προβλεπομένη.

ναοῦ. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων Τὸν ἐγκαινισμὸν τελοῦντες.¹⁴⁰⁸ Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προ-
κειμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἐγκαινίων. Ἀπόστιχα τῶν ἐγκαινίων μετὰ στί-
χων:

Εἰς τὸ β'. Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου.
(Ψαλμ. κε' 8)

Εἰς τὸ γ'. Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων· ἐπιποθεὶ καὶ ἐκλείπει ἡ
ψυχὴ μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου. (Ψαλμ. πγ' 2)

Δόξα τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων Πρὸς σεαυτὸν ἐπανάγου, ἄνθρωπε.
Ἀπολυτικά τῶν ἐγκαινίων Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος. Δόξα τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Καὶ νῦν,
Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος.

1917. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὸ δοξα-
στικὸν αὐτῆς, εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν ἐν ἰδιόμελον τῶν ἐγκαινίων. Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτί-
κιον τοῦ ἁγίου, ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1918. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτή-
ριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου¹⁴⁰⁹]. Καθίσματα μεθ' ἐκάστην
στιχολογίαν τοῦ ἁγίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ τῶν ἐγκαινίων. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀνα-
βαθμῶν τοῦ δ' ἤχου. Προκειμενον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου, ὡς καὶ τὰ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν.
Κανόνες· τῶν ἐγκαινίων μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι
καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Ἀπὸ γ' ὠδῆς κάθισμα τῶν ἐγκαινίων *Τὰ πάντα ἐφώτισε. Δόξα τοῦ*
ἁγίου. Καὶ νῦν, Ἐν πίστει τὰ ἐγκαινία. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν ἐγκαινίων καὶ τὸ
συναξάριον τῆς ἡμέρας. Αἱ καταβασαί τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιω-
τέραν. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαινίων. Εἰς τοὺς αἵνους στιχηρὰ προσομοια
τῶν ἐγκαινίων γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'.¹⁴¹⁰ Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων Ὁ ἐπὶ τῶν κόλ-
πων τῶν πατρικῶν. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἐγκαινίων.

1919. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ὠδῆς
τοῦ κανόνος τῶν ἐγκαινίων καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν
ἐγκαινίων (ζητεῖ αὐτὰ τῇ ιγ' Σεπτεμβρίου, § 280) μετὰ τοῦ ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός. Μετὰ τὴν
εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον
τῶν ἐγκαινίων Οὐρανὸς πολύφωτος. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἐγκαινίων
*Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου.*¹⁴¹¹ Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν
ἐστίν. Κοινωνικὸν τῶν ἐγκαινίων· Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώ-
ματος δόξης σου (Ψαλμ. κε' 8). Ἀλληλουία [καὶ τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν*
τὸ φῶς.

1408. Φρονοῦμεν ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἄτοπον ἢ ἐν τῷ ἰδιόμελῳ τούτῳ ὑπάρχουσα φράσις τοῦ πανέρου ναοῦ τῆς
σῆς ἀναστάσεως νὰ τροποποιεῖται ἐκάστοτε ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως, ὡς λ.χ. τῆς σῆς μεταμορφώσεως ἢ τῆς
παναχράντου σου Μητρὸς ἢ τοῦ σοῦ ὀσίου κτλ.

1409. Μὴ ὑπαρχούσης ἐκλογῆς καταλλήλου διὰ τὰ ἐγκαινία, ὠρίσαμεν τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἁγίου, ἐφ' ὅσον
ἀκολουθεῖ καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν καὶ τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου, μὴ προβλεπόμενα ὑπὸ
τοῦ Μ. Εὐχολογίου.

1410. Τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου δὲν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ Μ. Εὐχολογίου, ἐθεωρήσαμεν ὁμῶς αὐτὰ ἀπαραι-
τητα, ἐφ' ὅσον ψάλλεται πληρῶς σχεδὸν ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου.

1411. Τὸ Μ. Εὐχολόγιον δὲν ὀμιλεῖ σαφῶς περὶ τῶν ἀναγνωστῶν περικοπῶν, ἐκ τῆς συνεχείας τοῦ λόγου
ὁμῶς εἰκάζεται ὅτι ὀρίζει κατὰ τὴν παλαιὰν τάξιν Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ἁγίου.
Ὁθεν κατὰ τὴν σημερινὴν κρατοῦσαν συνήθειαν ὠρίσαμεν Ἀπόστολον τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἐγκαι-
νίων.

1920. ΣΗΜ. Ἡ ἀνωτέρω τάξις δέον νά τηρηθῆ καί εἰς τὴν περιπτώσιν τελέσεως τῶν ἐγκαίνων κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου τιμάται ὁ ναός, ἐκτὸς Κυριακῆς. Ἀλλὰ τότε ἐν τῷ Ἑσπερινῷ λέγονται δύο ἀναγνώσματα τῶν ἐγκαίνων καὶ ἐν τοῦ ἁγίου, ἀπόστιχα δὲ ψάλλονται τὰ τοῦ ἁγίου· ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλονται τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων τῶν ἐγκαίνων καὶ τὰ τῆς λιτῆς τοῦ ἁγίου. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τὸ γ' τῶν ἀποστίχων τῶν ἐγκαίνων, ἀπολυτίκιον δὲ λέγεται τὸ τοῦ ἁγίου· ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ πρὸ τῶν καθισμάτων τῆς γ' ὥδης ἀναγιγνώσκεται τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἐγκαίνων, μετὰ δὲ τὴν στ' τὰ τοῦ ἁγίου.

B¹⁴¹²

1921. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν Κυριακῇ ἄνευ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προομιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' τῶν ἐγκαίνων γ' καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ γ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκειμένον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἐγκαίνων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαίνων. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαίνων.

1922. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτὴ ὡς ἐν § 1920· εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἀξιὸν ἐστίν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1923. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας· μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν τῶν ἐγκαίνων. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, τῶν ἐγκαίνων καὶ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου· εἶτα κάθισμα τῶν ἐγκαίνων *Τὰ πάντα ἐφώτισε*. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, Ἐν πίστει τὰ ἐγκαίνια. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν ἐγκαίνων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Αἱ καταβασίαι τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαίνων. Εἰς τοὺς αἴνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τῶν ἐγκαίνων γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'¹⁴¹³ μετὰ τῶν οἰκείων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 203). Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνηματος.

1924. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ὥδης τοῦ κανόνος τῶν ἐγκαίνων καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν ἐγκαίνων (§ 280) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν ἐγκαίνων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Οὐρανὸς πολύφωτος*. Ἀπόστολος τῶν ἐγκαίνων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς.¹⁴¹⁴ Εἰς τὸ *Ἐξαίρετός* τὸ *Ἀξιὸν ἐστίν*. Κοινωνικὸν [Ἀίνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] τῶν ἐγκαίνων (§ 1919).

1412. Κατηρτίσθη ἐπὶ τῆ βάσει τῆς περιπτ. Β' τοῦ ΤΜΕ (σ. 409).

1413. Τὸ ΤΜΕ (σ. 410) δὲν προβλέπει τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου (βλ. καὶ σσημ. 1410).

1414. Ταῦτα ὥρισamen κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν καὶ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἰσχύοντα εἰς παραπλησιας τυπικὰς περιπτώσεις. Τὸ αὐτὸ ἐπράξαμεν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς περιπτώσεις τῶν ἐγκαίνων. Τὸ ΤΜΕ (σ. 412) ἐπαφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ τελεουργοῦ διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀναγνωσμάτων.

1925. ΣΗΜ. Ἡ αὐτὴ τάξις δέον νὰ τηρηθῆ καὶ εἰς τὴν περιπτώσει τῆς τελέσεως τῶν ἐγκαινίων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου. ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποῖου τιμᾶται ὁ ναός, ἐὰν αὕτη τύχη ἐν Κυριακῇ. Ἀλλὰ τότε ἐν τῷ Ἑσπερινῷ λέγονται δύο ἀναγνώσματα τῶν ἐγκαινίων καὶ ἐν τοῦ ἁγίου· ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ μετὰ τὴν στ' ᾠδὴν κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου.

Γ' ¹⁴¹⁵

1926. Ἐὰν τὰ ἐγκαινία τύχουν ἐν καθημερινῇ μετὰ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλοντες στιχηρὰ τῶν ἐγκαινίων δ', τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου γ' καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ γ'. Δόξα τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου. *Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων Τὸν ἐγκαινισμὸν τελοῦντες*. Εἰσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα, δύο τῶν ἐγκαινίων καὶ ἐν τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου. Ἀπόστιχα τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου. Δόξα τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων Πρὸς σεαυτὸν ἐπανάγου ἄνθρωπε*. Ἀπολυτίκια· τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων.

1927. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτῆ, ἴτοι τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων τῶν ἐγκαινίων καὶ τὰ τῆς λιτῆς τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου. Δόξα τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Καὶ νῦν τὸ γ' ἰδιόμελον τῶν ἐγκαινίων*. Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1928. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, μετὰ τὴν β' τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ τῶν ἐγκαινίων.¹⁴¹⁶ Προκείμενον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου. Κανόνες· ὁ τῶν ἐγκαινίων μετὰ τῶν εἰρημῶν, τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ εἰς δ' ἕκαστος. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἐγκαινίων· εἶτα καθίσματα τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Αἱ καταβασαὶ τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων. Εἰς τοὺς αἰνοὺς στιχηρὰ τῶν ἐγκαινίων β', τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου γ' καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ γ' μετὰ καταλλήλων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 203). Δόξα τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου.¹⁴¹⁷ *Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἐγκαινίων.

1929. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἦ] τὰ ἀντίφωνα τῶν ἐγκαινίων (§ 280) μετὰ τοῦ ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν τὰ ἀπολυτίκια τῶν ἐγκαινίων, τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Οὐρανὸς πολύφωτος*. Ἀπόστολος τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ

1415. Κατηρίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς περιπτ. Α' τοῦ ΤΜΕ (σ. 410). Τὰ ἐκεῖ ἐλλείποντα ὥρισamen κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν κατ' ἀναλογίαν πρὸς παραπλήσιας τυπικὰς περιπτώσεις. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς ἐπομένους περιπτώσεις.

1416. Τὸ ΤΜΕ ὀρίζει μόνον τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου τὰ καθίσματα.

1417. Τὸ ΤΜΕ ὀρίζει τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἐκτός ἂν ὁ ἑορταζόμενος ἅγιος εἶναι ἐκ τῶν ἀποστόλων ἢ εὐαγγελιστῶν ἢ ὁ Προδρόμος ἢ ἄλλος ἐπισήμως ἑορταζόμενος ἅγιος. Ἡμεῖς ὥρισamen δι' οἰανδήποτε περιπτώσεων τὸ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ προηγείται, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι τὸ δοξασιτικὸν τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ ψάλλεται καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς τελετῆς τῶν ἐγκαινίων.

Εὐαγγέλιον τῶν ἐγκαίνιων.¹⁴¹⁸ Εἰς τὸ Ἑξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικὸν τῶν ἐγκαίνιων (§ 1919) [καὶ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

Δ' .¹⁴¹⁹

1930. Ἐάν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν Κυριακῇ μετὰ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ'*, τῶν ἐγκαίνιων γ' καὶ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου γ'.¹⁴²⁰ *Δόξα* τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου. *Καὶ νῦν τὸ α'* θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκειμένον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε* καὶ τὰ ἀναγνώσματα, δύο τῶν ἐγκαίνιων καὶ ἓν τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου. Ἀπόστιχα· τὸ α' ἀναστάσιμον καὶ τὰ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Δόξα* τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. *Καὶ νῦν τῶν ἐγκαίνιων*. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαίνιων.

1931. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτὴ ὡς ἐν § 1927· εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1932. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας· μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαίνιων. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, τῶν ἐγκαίνιων καὶ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου. Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου· εἶτα κάθισμα τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαίνιων. Ἀφ' σ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Αἱ καταβασαίαι τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμηωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαίνιων. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τῶν ἐγκαίνιων γ' καὶ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου γ' μετὰ καταλλήλων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 203). *Δόξα* τὸ ἔωθινὸν (ἢ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, ἐὰν προβλέπεται τοῦτο ὑπὸ τῆς οἰκειᾶς τυπικῆς περιπτώσεως).¹⁴²¹ *Καὶ νῦν*, Ἐπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. *Σήμερον σωτηρία ἢ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*.

1933. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' ἀναστάσιμα τροπάρια, δ' ἐκ τῆς γ' ὥδης τοῦ κανόνος τῶν ἐγκαίνιων καὶ δ' ἐκ τῆς σ' τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν ἐγκαίνιων (§ 280) μετὰ τοῦ *ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν ἐγκαίνιων, τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. *Δόξα*, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον *Οὐρανὸς πολύφωτος*. Ἀπόστολος τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἑξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικὸν [*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον* καὶ] τῶν ἐγκαίνιων. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

1418. Βλ. σημ. 1414.

1419. Βάσει τῆς περιπτ. Γ' τοῦ ΤΜΕ (σ. 410) συμπληρωθείσης ὑφ' ἡμῶν.

1420. Τὸ ΤΜΕ ὀρίζει εἰς μὲν τὸ *Κύριε ἐκέκραξα ἀναστάσιμα γ'*, τῶν ἐγκαίνιων β', τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου γ' καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ β'. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἢ συμπληρωθῆναι στοιχείων ἐκ πλειόνων τῶν τριῶν ἀκολουθιῶν εἶναι ἀσυνήθης, μετεθέσαμεν τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ εἰς τὰ ἀπόστιχα, χρησιμοποιοῦντες λίαν συνηθῆ εἰς τὰ ἀγιοεργικά Τυπικά.

1421. Βλ. σημ. 1417.

Ε'.¹⁴²²

1934. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν δεσποτικῇ ἑορτῇ, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου ἐν ἑσπέρα Σαββάτου ἢ ἀνευ στιχολογίας Ψαλτηρίου ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς σ' καὶ τῶν ἐγκαίνιων δ'.¹⁴²³ Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαίνιων. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα, δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ἓν τῶν ἐγκαίνιων. Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς. Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαίνιων. Ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαίνιων, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς.

1935. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ δύο ἰδιόμελα τῶν ἐγκαίνιων τῶν ἀποστίχων. Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν τὸ γ' ἰδιόμελον τῶν ἐγκαίνιων. Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1936. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Καθίσματα μεθ' ἐκάστην στιχολογίαν τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ἐγκαίνιων. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκειμένον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Κανόνες οἱ τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ἐγκαίνιων. Ἀπὸ γ' ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἐγκαίνιων καὶ κάθισμα τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ἐγκαίνιων. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι τῆς ἑορτῆς. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ὥδη τῶν κανόνων. Ἐξαποστειλάρια τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαίνιων καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ' καὶ τῶν ἐγκαίνιων γ'. Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαίνιων. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

1937. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον ὁμως ψάλλονται καὶ τὰ ἀπολυτίκια τῶν ἐγκαίνιων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς [καὶ τῶν ἐγκαίνιων].

ΣΤ'.¹⁴²⁴

1938. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν θεομητορικῇ ἑορτῇ ἐκτὸς Κυριακῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς δ', τῶν ἐγκαίνιων γ' καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ γ'. Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαίνιων. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα, δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ἓν τῶν ἐγκαίνιων. Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς. Δόξα τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαίνιων, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς.

1939. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτὴ ὡς ἐν § 1935 καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

1422. Βάσει τῆς περυσ. Ε' τοῦ ΤΜΕ (σ. 441) συμπληρωθεῖσις ὑφ' ἡμῶν. Τὸ ΤΜΕ ὀρίζει εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην καὶ στοιχεῖα ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ (τὸ δοξασιτικὸν τῶν ἀποστίχων, τὸ ἀπολυτίκιον, τὸ ἐξαποστειλάριον καὶ δύο στιχηρὰ τῶν αἰνῶν). Φρονοῦμεν ὁμως ὅτι ἐν δεσποτικῇ ἑορτῇ δὲν χωρεῖ ἡ συμπληρωθὴ ἀκολουθίας ἁγίου (ἐκτὸς τινῶν ἐξαιρέσεων). Διὰ τοῦτο ἀφῆρέσαμεν τὰ στοιχεῖα ταῦτα, ἀφήσαντες μόνον τὸ ἀπολυτίκιον.

1423. Τὸ ΤΜΕ ὀρίζει μόνον δύο στιχηρὰ τῶν ἐγκαίνιων. Δὲν βλέπομεν ὁμως τὸν λόγον τοῦ περιορισμοῦ τούτου, ἐφ' ὅσον τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ εἶναι δυνατόν νὰ αὐξηθῶν μέχρι δέκα.

1424. Βάσει τῆς περὶ τῶσδε Δ' τοῦ ΤΜΕ (σ. 410-411) συμπληρωθεῖσις ὑφ' ἡμῶν.

1940. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Μεθ' ἐκάστην στιχολογίαν κάθισμα τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ἐγκαινίων. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Κανόνες· εἰς τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἐγκαινίων· εἶτα καθίσματα τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαινίων. Ἀφ' στ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Αἱ καταβασεῖς τῆς περιόδου. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ᾠδῆ τῶν κανόνων. Ἐξαποστειλάρια· τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ', τῶν ἐγκαινίων β' καὶ τοῦ ἁγίου γ' ¹⁴²⁵ μετὰ καταλλήλων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 203). Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς.

1941. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, δ' ἐκ τῆς γ' τῶν ἐγκαινίων καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ ἁγίου, κατὰ δὲ τὴν κρατοῦσαν συνήθειαν] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς [καὶ τῶν ἐγκαινίων]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Z ¹⁴²⁶

1942. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν Κυριακῇ μετὰ θεομητορικῆς ἑορτῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξά ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς ἑορτῆς δ' καὶ τῶν ἐγκαινίων β'. Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα, δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ἐν τῶν ἐγκαινίων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα (ἢ ἐν ἀναστάσιμον καὶ τὰ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ). Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων. Ἀπολυτικά· τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαινίων.

1943. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτὴ τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ γ' ἰδιόμελα τῶν ἑσπερίων τῶν ἐγκαινίων. Δόξα τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων Ὁ ἐπὶ τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν (ζῆτει εἰς τοὺς αἶνους). Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1944. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἑορτῆς]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τὸν θεοτοκίον τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β' ἐν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς ἑορτῆς· μετὰ τὸν πολυέλεον τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ἐγκαινίων. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, εἰς τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τῶν ἐγκαινίων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἐγκαινίων καὶ κάθισμα τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ἐγκαινίων. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Αἱ καταβασεῖς τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ' [στιχολογοῦμεν τὴν Τιμιωτέραν καὶ ἀκολουθῶν] ψάλλομεν τὴν θ' ᾠδὴν [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος καὶ] τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ἐγκαινίων. Ἐξαποστειλάρια· τὸ

1425. Κατὰ τὸ ΤΜΕ τῆς ἑορτῆς δ', τῶν ἐγκαινίων β' καὶ τοῦ ἁγίου β'.

1426. Βάσει τῆς περιπτ. ΣΤ' τοῦ ΤΜΕ (σ. 411-412) συμπληρωθείσης ὑφ' ἡμῶν.

ἀναστάσιμον. τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β´, τῆς ἑορτῆς γ´ καὶ τοῦ ἁγίου γ´ μετὰ καταλλήλων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταία (§ 203). Δόξα τῆς ἑορτῆς. *Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος.*

1945. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν τάξιν τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ´ ἀναστάσιμα τροπάρια, δ´ ἐκ τῆς γ´ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ δ´ ἐκ τῆς στ´ τῶν ἐγκαινίων, κατὰ δὲ τὴν νέαν] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὕπακοη τοῦ ἡχου]. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμός τῆς θ´ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς. Κοινωνικὸν [Αἰνεῖτε καὶ] τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

Η´¹⁴²⁷

1946. Ἐὰν τὰ ἐγκαινία τύχουν ἐν καθημερινῇ μετὰ μεθεόρτων δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμιακὸν [καὶ τὴν α´ στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς γ´,¹⁴²⁸ τῶν ἐγκαινίων δ´ καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ γ´. Δόξα τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τῶν ἐγκαινίων. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἐγκαινίων. Ἀπόστιχα τῶν ἐγκαινίων. Δόξα τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· τῶν ἐγκαινίων, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς.

1947. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν´ ψαλμὸν ἢ λιτὴ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ δοξαστικὸν αὐτῆς. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

1948. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου]. Καθίσματα μεθ' ἐκάστην στιχολογίαν· τῶν ἐγκαινίων, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Τὸ α´ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ´ ἡχου, τὸ προκειμένον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου καὶ τὰ μετ' αὐτό. Κανόνες· τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ´ ᾠδῆς κάθισμα τῶν ἐγκαινίων, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' στ´ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἐγκαινίων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Αἱ καταβασαίαι τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν θ´ στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν. Ἐξαποστειλάρια· τῶν ἐγκαινίων, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ προσόμοια τῶν ἐγκαινίων γ´ καὶ τοῦ ἁγίου γ´. Δόξα τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἐγκαινίων.

1949. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ´ τροπάρια ἐκ τῆς γ´ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἐγκαινίων καὶ δ´ ἐκ τῆς στ´ τοῦ ἁγίου, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἐγκαινίων. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικὸν τῶν ἐγκαινίων [καὶ τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· *Εἶδομεν τὸ φῶς.*

1950. ΣΗΜ. Ἐὰν μετὰ τῶν μεθεόρτων τύχη καὶ μνημὴ ἑορταζομένου ἁγίου, παραλείπονται τὰ μεθέορτα καὶ τελοῦνται αἱ ἀκολουθίαι ὡς ἐν περιπτ. Γ´ (§§ 1926-1929). Τὰ ἀπολυτίκια ὁμως ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῷ ψάλλονται ὡς ἐξῆς· τῶν ἐγκαινίων, τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τῆς ἑορτῆς· ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ προτάσσεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἀκολουθοῦν τὰ λοιπὰ καὶ τέλος τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

1427. Περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης καὶ τῶν ἐπομένων τριῶν οὐδὲν προβλέπει τὸ ΤΜΕ. Ὅθεν διετάξαμεν αὐτὰς κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλας παρεμφερεῖς περιπτώσεις.

1428. Λόγῳ τῆς ἐπισημότητος τῆς ἡμέρας τῶν ἐγκαινίων ἐνδείκνυται νὰ ψαλοῦν τὰ στιχηρὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς καὶ ὄχι τὰ μεθέορτα τῆς σειρᾶς.

Θ'.

1951. Ἐάν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν μεθεόρτῳ Κυριακῇ ἄνευ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν τάξιν τῆς περιπτ. Β' (§§ 1921-1924), παραλειπομένων τῶν μεθεόρτων πλὴν τοῦ ἀπολυτικίου καὶ τοῦ κοντακίου. Τὰ ἀπολυτικά ψάλλονται ὡς ἑξῆς: Ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῷ τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἐγκαινίων, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τῆς ἑορτῆς. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, [ἢ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ] Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

1952. Ἐάν δὲ συμπέσῃ καὶ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν τάξιν τῆς περιπτ. Δ' (§§ 1930-1933), τὰ δὲ ἀπολυτικά ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῷ ψάλλονται ὡς ἐν § 1951, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἀπολυτικίου τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ λέγεται τὸ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ λέγονται ἀμφοτέρα.

Ι'.

1953. Ἐάν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν ἀποδόσει δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς ἐκτός Κυριακῆς, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς ἐν περιπτ. ΣΤ' (§§ 1938-1941) μετὰ τῶν ἑξῆς διαφορῶν: Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἐγκαινίων. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ἡ λιτὴ ὡς ἐν § 1947, ἀπολυτικίον δὲ τῆς ἑορτῆς διὰ τὴν ἀπόδοσιν. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ [ἢ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου.¹⁴²⁹] Καθίσματα μετὰ τὰς δύο στιχολογίας τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ἐγκαινίων μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαινίων. Προκείμενον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἐγκαινίων.¹⁴³⁰

ΙΑ'.

1954. Ἐάν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν Κυριακῇ μετ' ἀποδόσεως δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς ἐν περιπτ. Ζ' (§§ 1942-1945) μετὰ τῶν ἑξῆς διαφορῶν: Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ἀναγνώσματα τῶν ἐγκαινίων. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ἡ λιτὴ ὡς ἐν § 1947, ἀπολυτικίον ὁμῶς τῆς ἑορτῆς διὰ τὴν ἀπόδοσιν. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ [ἢ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου¹⁴³¹]. Καθίσματα μετὰ τὰς δύο στιχολογίας ὡς ἐν § 1944, μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαινίων. Προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ Εὐαγγέλιον ἑωθινόν. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Ἀπόστολος τῶν ἐγκαινίων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς.

Π. Ὅταν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς.¹⁴³²

ΙΒ'.

1955. Ἐάν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν καθημερινῇ ἄνευ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ἐν τῷ

1429. Βλ. σημ. 1409.

1430. Βλ. σημ. 1411.

1431. Βλ. σημ. 1409.

1432. Πᾶσαι αἱ ἐφεξῆς περιπτώσεις διεμορφώθησαν ὑφ' ἡμῶν, καθ' ὅσον τὸ ΤΜΕ οὐδὲν προβλεπεῖ περὶ αὐτῶν (βλ. καὶ § 1914). Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ἀκολουθία τῆς δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας δὲν ψάλλεται ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ αὐτῆς, ἀλλ' ὡς ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας τιμᾶται ὁ ναός· ἐντεῦθεν στοιχεῖα τινὰ αὐτῆς παραλείπονται ἀναλόγως τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τελοῦνται τὰ ἐγκαίνια, τὰ ψαλλόμενα ὁμῶς προηγούνται τῆς ἀκολουθίας τῶν ἐγκαινίων ὡς ἔχοντα προτεραιότητα ἐναντι ἐκείνης.

Ἐσπερινῶ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στίχον τοῦ Ψαλτηρίου¹⁴³³] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλοντες στιχηρὰ τοῦ ναοῦ¹⁴³⁴ δ' καὶ τῶν ἐγκαινίων δ'. *Δόξα* τοῦ ναοῦ. *Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων Τὸν ἐγκαινισμὸν τελοῦντες*.¹⁴³⁵ Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἱλαρόν*, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἐγκαινίων. Ἀπόστιχα τῶν ἐγκαινίων. *Δόξα* τοῦ ναοῦ. *Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων*. Ἀπολυτίκια τοῦ ναοῦ, τῶν ἐγκαινίων καὶ πάλιν τοῦ ναοῦ.

1956. Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιπὴ καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ναοῦ.

1957. Ἐν τῷ Ὁρθρῶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ναοῦ]. Καθίσματα μεθ' ἐκάστην στιχολογίαν τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου. Προκειμένον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ναοῦ. Κανόνες τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων. Ἀπὸ γ' ὥδης κάθισμα τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν ἐγκαινίων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι τοῦ ναοῦ ἢ τῆς τυχούσης περιόδου.¹⁴³⁶ Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ὥδῃ τῶν κανόνων. Ἐξαποστειλάρια τοῦ ναοῦ, τῶν ἐγκαινίων καὶ πάλιν τοῦ ναοῦ. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ τοῦ ναοῦ γ' καὶ τῶν ἐγκαινίων γ'. *Δόξα* τοῦ ναοῦ. *Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

1958. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ὥδης τοῦ κανόνος τοῦ ναοῦ καὶ δ' ἐκ τῆς στ' τοῦ κανόνος τῶν ἐγκαινίων ἢ] τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ ναοῦ. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτίκια τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων. *Δόξα*, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῶν ἐγκαινίων. Ἀπόστολος τοῦ ναοῦ¹⁴³⁷ καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἐγκαινίων. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδης τοῦ κανόνος τοῦ ναοῦ. Κοινωνικὸν [τοῦ ναοῦ καὶ] τῶν ἐγκαινίων. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ ἀπολυτίκιον τῆς δεσποτικῆς ἑορτῆς ἢ τὸ *Εἶδομεν τὸ φῶς*.¹⁴³⁸

ΙΓ'.

1959. Ἐὰν τὰ ἐγκαινία τύχουν ἐν Κυριακῇ ἄνευ μνήμης ἑορταζομένου ἀγίου, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλοντες στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τοῦ ναοῦ γ' καὶ τῶν ἐγκαινίων γ'. *Δόξα* τοῦ ναοῦ. *Καὶ*

1433. Ως γνωστὸν, εἰς τοὺς Ἐσπερινοὺς τῶν ἐκτὸς Κυριακῆς δεσποτικῶν ἑορτῶν δὲν γίνεται στιχολογία Ψαλτηρίου· ἐνταῦθα ὁμοῦς ἢ α' στίχος ὀρίζεται διὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐγκαινίων.

1434. Οὕτως ὀνομάζομεν ἐφεξῆς χάριν συντομίας τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἑορτῆς, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας τιμᾶται ὁ ναός.

1435. Βλ. σημ. 1408.

1436. Ἐὰν κατὰ τὴν κυριώνημον ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας τιμᾶται ὁ ναός, ψάλλονται αἱ καταβασίαι τῆς ἑορτῆς ταύτης (ὡς λ.χ. κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων, τῶν Θεοφανείων, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἢ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου), εἶναι λογικὸν νὰ ψαλοῦν αὐταὶ καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἐγκαινίων. Ἐὰν ὁμοῦς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς ψάλλονται ὡς καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ ἄλλης προσεγγιζούσης ἑορτῆς (ὡς λ.χ. κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου, τῶν Εἰσοδίων καὶ τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου), δέον νὰ ψαλοῦν αἱ καταβασίαι τῆς τρεχούσης περιόδου. Ἐξαιρέσεις εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ εἰς δύο περιπτώσεις: α'. Ἐὰν ὁ ναός τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου, ὅποτε δυνατόν νὰ ψαλοῦν αἱ καταβασίαι *Σταυρόν χαράξας*, ὡς ἔχουσαι σχέσιν τινὰ πρὸς τὴν ἑορτήν, ἢ αἱ καθ' αὐτὸ τῆς ἑορτῆς καταβασίαι *Χοροὶ Ἰσραὴλ*. Καὶ β'. Ἐὰν ὁ ναός τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου, ὅποτε δέον νὰ ψαλοῦν αἱ καταβασίαι *Τῷ Σωτηρὶ Θεῷ*.

1437. Ἐπειδὴ Εὐαγγέλιον τοῦ ναοῦ λέγεται ἐν τῷ Ὁρθρῶ, ὠρίσαμεν ἐνταῦθα Ἀπόστολον τοῦ ναοῦ καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἐγκαινίων.

1438. Ἐὰν μὲν ὁ ναός τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι δεσποτικῆς ἑορτῆς, δέον νὰ ψαλῆ τὸ ἀπολυτίκιον αὐτῆς, ἐὰν δὲ ἐπ' ὀνόματι θεομητορικῆς, τὸ *Εἶδομεν τὸ φῶς*.

νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἐγκαινίων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. *Δόξα* τοῦ ναοῦ. *Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων*. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων.

1960. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἢ λιτή τοῦ ναοῦ καὶ τὰ ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων τῶν ἐγκαινίων. *Δόξα, καὶ νῦν* τοῦ ναοῦ. Εἶτα τὰ τριαδικὰ *Ἄξιόν ἐστιν*, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ναοῦ, ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1961. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ναοῦ]. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α΄ στιχοῦ γίγας, μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον κάθισμα τῆς ἑορτῆς καὶ τῶν ἐγκαινίων. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια· ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος· εἶτα κάθισμα τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων. Ἀφ' στ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἐγκαινίων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι τοῦ ναοῦ (ἢ τῆς περιόδου).¹⁴³⁹ Εἰς τὴν θ΄ [στιχολογουμένη τὴν Τιμιωτέραν] καὶ μετ' αὐτὴν ψάλλομεν τὴν θ΄ ᾠδὴν [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος καὶ] τῶν κανόνων τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων. Εἰς τοὺς αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα β΄, τοῦ ναοῦ γ΄ καὶ τῶν ἐγκαινίων γ΄ μετὰ τῶν ἐν § 1916 στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. *Δόξα* τοῦ ναοῦ. *Καὶ νῦν*, Ἐπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. *Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*.

1962. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ ἀναστάσιμα τροπάρια, δ΄ ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ναοῦ καὶ δ΄ ἐκ τῆς στ΄ τῶν ἐγκαινίων, ἢ] τὰ ἀντίφωνα τοῦ ναοῦ μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ αὐτῶν, ἐὰν εἶναι ἀντίφωνα δεσποτικῆς ἑορτῆς ἢ μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ἐὰν εἶναι θεομητορικῆς ἑορτῆς, καὶ τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς (ἐὰν ὑπάρχῃ, ἄλλως τὸ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*) μετὰ τοῦ ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. *Δόξα, καὶ νῦν* τὸ κοντάκιον τῶν ἐγκαινίων. Ἀπόστολος τῶν ἐγκαινίων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ *Ἐξαίρετως* ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ναοῦ. Κοινωνικὸν [*Αἰνεῖτε καὶ*] τῶν ἐγκαινίων. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ναοῦ ἢ τὸ *Εἶδομεν τὸ φῶς*.¹⁴⁴⁰

ΙΑ΄.

1963. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τίχουν ἐν καθημερινῇ μετὰ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α΄ στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ναοῦ γ΄, τῶν ἐγκαινίων γ΄ καὶ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου δ΄. *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τῶν ἐγκαινίων. Εἴσοδος, τὸ *Φῶς ἰλαρόν*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα, δύο τῶν ἐγκαινίων καὶ ἓν τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τοῦ ἁγίου. *Δόξα* τοῦ ναοῦ. *Καὶ νῦν* τῶν ἐγκαινίων. Ἀπολυτίκια· τοῦ ναοῦ, τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαινίων.

1964. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ψάλλονται τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων τῶν ἐγκαινίων καὶ τὰ τῆς λιτῆς τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου. *Δόξα* τοῦ ἁγίου. *Καὶ νῦν* τὸ γ΄ ἰδιόμελον τῶν ἐγκαινίων. Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἢ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *Εὐξώμεθα*.

1439. Βλ. σημ. 1436.

1440. Βλ. σημ. 1438.

1965. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τοῦ ναοῦ, τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαινίων· μετὰ τὴν β΄ ὁμοίως· μετὰ τὸν πολυέλεον μόνον τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαινίων. Τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου. Προκειμενον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κανόνες· τοῦ ναοῦ, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ΄ ὥδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἐγκαινίων καὶ καθίσματα τοῦ ναοῦ, τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαινίων. Ἀφ' σ΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι τοῦ ναοῦ (ἢ τῆς περιόδου).¹⁴⁴¹ Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ΄ ὥδη τῶν κανόνων. Ἐξαποστειλάρια· τοῦ ναοῦ, τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαινίων. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ τοῦ ναοῦ β΄, τῶν ἐγκαινίων γ΄ καὶ τοῦ ἁγίου μετὰ τῶν οἰκείων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 203). Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῶν ἐγκαινίων.

1966. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ [τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς δ΄ τροπάρια ἐκ τῆς γ΄ ὥδης τοῦ κανόνος τοῦ ναοῦ, δ΄ ἐκ τῆς γ΄ τῶν ἐγκαινίων καὶ δ΄ ἐκ τῆς σ΄ τοῦ ἁγίου ἢ] τὰ ἀντίφωνα τῶν ἐγκαινίων (§ 280). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά τῶν ἐγκαινίων, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῶν ἐγκαινίων. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἐγκαινίων. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ὥδης τοῦ κανόνος τοῦ ναοῦ. Κοινωνικὸν τῶν ἐγκαινίων [καὶ τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ναοῦ ἢ τὸ Εἶδομεν τὸ φῶς.¹⁴⁴²

ΙΕ΄.

1967. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν Κυριακῇ μετὰ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, αἱ ἀκολουθιαὶ τελοῦνται κατὰ τὴν τάξιν τῆς περιπτ. Δ΄ (§§ 1930-1933), παραλειπομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ναοῦ, ἐκ τῆς ὁποίας ψάλλεται μόνον τὸ ἀπολυτικίον οὕτως: Ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ναοῦ, τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαινίων· ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἐγκαινίων, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ.

ΙΣΤ΄.

1968. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν δεσποτικῇ ἑορτῇ, αἱ ἀκολουθιαὶ τελοῦνται κατὰ τὴν τάξιν τῆς περιπτ. Ε΄ (§§ 1634-1637), παραλειπομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ναοῦ, ἐκ τῆς ὁποίας ψάλλεται μόνον τὸ ἀπολυτικίον ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, τῷ Ὁρθρῷ καὶ τῇ Λειτουργίᾳ ὡς ἐξῆς: τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ναοῦ.

1969. ΣΗΜ. Κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν τελοῦνται αἱ ἀκολουθιαὶ καὶ ὅταν τὰ ἐγκαίνια τύχουν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας τιμᾶται ὁ ναός, ὅποτε ἡ ἀκολουθία τοῦ ναοῦ εἶναι ἢ αὐτὴ πρὸς τὴν τῆς ἀγομένης ἑορτῆς.

ΙΖ΄.

1970. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν θεομητορικῇ ἑορτῇ ἐκτός Κυριακῆς, αἱ ἀκολουθιαὶ τελοῦνται κατὰ τὴν τάξιν τῆς περιπτ. ΣΤ΄ (§§ 1938-1941), παραλειπομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ναοῦ, ἐκ τῆς ὁποίας ψάλλεται μόνον τὸ ἀπολυτικίον ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, τῷ Ὁρθρῷ καὶ τῇ Λειτουργίᾳ ὡς ἐξῆς: τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ναοῦ.

1441. Βλ. σημ. 1436.

1442. Βλ. σημ. 1438.

1971. ΣΗΜ. Κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν τελοῦνται αἱ ἀκολουθίαι καὶ ὅταν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι θεομητορικῆς ἑορτῆς καὶ τὰ ἐγκαίνια τελοῦνται κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς ἐν καθημερινῇ, ὁπότε ἡ ἀκολουθία τοῦ ναοῦ εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν τῆς ἀγομένης ἑορτῆς.

ΙΗ'.

1972. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν Κυριακῇ μετὰ θεομητορικῆς ἑορτῆς, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν τάξιν τῆς περιπτ. Ζ' (§§ 1942-1945), παραλειπομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ναοῦ, ἐκ τῆς ὁποίας ψάλλεται μόνον τὸ ἀπολυτίκιον ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, τῷ Ὁρθρῷ καὶ τῇ Λειτουργίᾳ ὡς ἑξῆς: τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ναοῦ.

1973. ΣΗΜ. Κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν τελοῦνται αἱ ἀκολουθίαι καὶ ὅταν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι θεομητορικῆς ἑορτῆς καὶ τὰ ἐγκαίνια τελοῦνται κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς ἐν Κυριακῇ, ὁπότε ἡ ἀκολουθία τοῦ ναοῦ συμπίπτει πρὸς τὴν τῆς ἀγομένης ἑορτῆς.

ΙΘ'.

1974. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν καθημερινῇ μετὰ μεθεόρων δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, παραλείπεται ἡ μεθέορτος ἀκολουθία καὶ τελοῦνται αἱ ἀκολουθίαι ὡς ἐν περιπτ. ΙΒ' (§§ 1955-1958). Ψάλλεται ὁμως τὸ ἀπολυτίκιον τῆς προλαβούσης ἑορτῆς ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῷ τελευταίον, ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ πρὸ τῶν ἄλλων. Κοντάκιον ἐπίσης λέγεται τὸ τῆς ἑορτῆς.

Κ'.

1975. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν μεθεόρῳ καθημερινῇ μετὰ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, παραλείπεται ἡ μεθέορτος ἀκολουθία καὶ τελοῦνται αἱ ἀκολουθίαι ὡς ἐν περιπτ. ΙΔ' (§§ 1963-1966). Ψάλλεται ὁμως τὸ ἀπολυτίκιον τῆς προλαβούσης ἑορτῆς ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῷ τελευταίον, ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ πρὸ τῶν ἄλλων. Εἰς τὴν λιτὴν μετὰ τὸ Δόξα τοῦ ἁγίου λέγεται εἰς τὸ Καὶ νῦν ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς. Κοντάκιον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ λέγεται τὸ τῆς ἑορτῆς.

ΚΑ'.

1976. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν μεθεόρῳ Κυριακῇ ἄνευ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς ἐν περιπτ. ΙΓ' (§§ 1959-1962), παραλειπομένων τῶν μεθεόρων. Ψάλλεται ὁμως τὸ ἀπολυτίκιον τῆς προλαβούσης ἑορτῆς ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῷ τελευταίον, ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ μετὰ τὸ ἀναστάσιμον. Κοντάκιον λέγεται τὸ τῆς ἑορτῆς.

ΚΒ'.

1977. Ἐὰν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν μεθεόρῳ Κυριακῇ μετὰ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, παραλείπονται τὰ μεθέορτα καὶ τελοῦνται αἱ ἀκολουθίαι κατὰ τὴν τάξιν τῆς περιπτ. Δ' (§§ 1930-1933) μετὰ τῶν ἑξῆς διαφορῶν: Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῶν ἐγκαινίων. Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἐγκαινίων, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς. Τὰ αὐτὰ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Εἰς τὴν λιτὴν Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' καὶ β' σιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' σιχολογίας μετὰ τὸν πολυέλεον ἀνὰ ἓν τοῦ ἁγίου καὶ τῶν ἐγκαινίων. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἐγκαινίων, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ. Μετὰ τὴν εἰσοδὸν ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου]. Δόξα. καὶ νῦν τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

ΚΓ'.

1978. Ἐάν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν ἀποδόσει δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς ἐκτὸς Κυριακῆς, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν τάξιν τῆς περιπτ. Ε' (§§ 1934-1937) μετὰ τῶν ἑξῆς διαφορῶν: Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἐγκαίνιων. Ἀπολυτίκια: τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ναοῦ. Τὰ αὐτὰ καὶ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ἡ λιτή ὡς ἐν § 1927, ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς διὰ τὴν ἀπόδοσιν. Προκείμενον καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς.¹⁴⁴³ Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ναοῦ καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἐγκαινίων.

1979. ΣΗΜ. Κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν τελοῦνται αἱ ἀκολουθίαι καὶ ὅταν τὰ ἐγκαίνια τύχουν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας τιμᾶται ὁ ναός, ἐὰν αὕτη τύχη ἐκτὸς Κυριακῆς, ὁπότε ἡ ἀκολουθία τοῦ ναοῦ συμπίπτει πρὸς τὴν τῆς ἑορτῆς.

ΚΔ'.

1980. Ἐάν τὰ ἐγκαίνια τύχουν ἐν Κυριακῇ μετ' ἀποδόσεως δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν τάξιν τῆς περιπτ. ΙΑ' (§ 1954), παραλειπομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ναοῦ, τῆς ὁποίας ψάλλεται μόνον τὸ ἀπολυτίκιον ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, τῷ Ὁρθρῷ καὶ τῇ Λειτουργίᾳ ὡς ἑξῆς: τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἑορτῆς, τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ ναοῦ. Εἰς τὸν πολυέλεον ἡ ἐκλογή τῆς ἑορτῆς.¹⁴⁴⁴

1981. ΣΗΜ. Κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν τελοῦνται αἱ ἀκολουθίαι καὶ ὅταν τὰ ἐγκαίνια τύχουν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας τιμᾶται ὁ ναός, ἐὰν αὕτη τύχη ἐν Κυριακῇ, ὁπότε ἡ ἀκολουθία τοῦ ναοῦ συμπίπτει πρὸς τὴν τῆς ἑορτῆς.

1443. Ἰκανῶς ἐπιροβληματίστημεν ἐπὶ τοῦ ποία ἐκλογή δεόν να ψαλῆ καὶ ποῖον Εὐαγγέλιον να ἀναγνωσθῆ εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν. Ἐφ' ὅσον ἀτεκλείσαμεν τὴν συμπαλμωδιαν τῆς ἀκολουθίας τοῦ ναοῦ μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἀποδομένης ἑορτῆς, δὲν ἦτο δυνατόν να ὀρίσωμεν τὴν ἐκλογὴν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἀκολουθίας τοῦ ναοῦ. Διὰ τοῦτο ὀρίσαμεν - διὰ τὸ ἐπίσημον τῆς ἡμέρας τῶν ἐγκαινίων - τὴν ἐκλογὴν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἀποδομένης ἑορτῆς, καίτοι τοῦτο εἰς σὺδεμίαν ἀπόδοσιν γίνεται. Τοῦτο ἐπράξαμεν μετὰ πάσης ἐπιφυλάξεως, ἔτοιμοι να δεχθῶμεν πᾶσαν ὀρθὴν καὶ εὐστοχον παρατήρησιν ἢ διόρθῶσιν.

1444. Βλ. σημ. 1443.

IV ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ

1982. Εισαγωγικά παρατηρήσεις. "Όπως περι της τυπικής διατάξεως της ακολουθίας των ἔγκαιων, οὕτω καὶ περι της τοιαύτης των χειροτονιών οὐδὲν ἄλλο Τυπικὸν ὀμιλεῖ πλὴν του ΤΜΕ, τὸ ὁποῖον ὀρίζει, ὅπως ἐπὶ χειροτονίας ἀρχιερέως ψάλλονται εἰς τὸν Ὁρθρον καὶ τὴν Θ. Λειτουργίαν οἱ ὕμνοι τῆς Πεντηκοστῆς αὐξομειοῦμενοι ἀναλόγως τῆς ἡμέρας.¹⁴⁴⁵

Εἰς τὴν διάταξιν ταύτην φρονοῦμεν ὅτι ὑπάρχουν δύο σφάλματα. Πρῶτον· ὁ περιορισμὸς τῶν ὕμνων τῆς Πεντηκοστῆς εἰς μόνην τὴν χειροτονίαν ἀρχιερέως καὶ ἡ μὴ ψαλμωδία αὐτῶν εἰς χειροτονίαν πρεσβυτέρου ἢ διακόνου. Οἱ ὕμνοι τῆς Πεντηκοστῆς ψάλλονται, διὰ τὴν ὑπενθυμίσειον ὅτι ἡ τελεσιουργία τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης εἶναι ἔργον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ἀλλὰ τοῦτο ἰσχύει δι' οἰονδήποτε ἐκ τῶν τριῶν βαθμῶν τῆς ἱερωσύνης καὶ ὄχι μόνον διὰ τὸν ἐπισκοπικόν. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ συντάξις τὸ ΤΜΕ ἐπιτροπὴ ἐν τῇ εισαγωγικῇ ἐκθέσει αὐτῆς «παρακαλεῖ ἵνα ἀποφῆνηται ἡ Ἱερὰ Σύνοδος καὶ ἐπὶ χειροτονίας διακόνου, ἱερέως καὶ ἀρχιερέως ὅποσα καὶ ὅποια ἐκ τῆς ακολουθίας τῆς Πεντηκοστῆς δεῖ ψάλλειν».¹⁴⁴⁶ Ἡ λοιπὸν πρέπει νὰ ψάλλονται τὰ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ εἰς τὰς χειροτονίας τῶν ἄλλων δύο βαθμῶν ἢ νὰ μὴ ψάλλονται οὔτε εἰς τὴν τοῦ ἐπισκόπου. Ὅτι ὁμοῦ εἶναι παλαιότης συνήθεια νὰ ψάλλονται ὕμνοι τῆς Πεντηκοστῆς εἰς οἰανδήποτε χειροτονίαν, μαρτυρεῖται ὑπὸ κωδίκων τοῦ ἰδ' καὶ ἰε' αἰ., οἱ ὁποῖοι ὀρίζουν νὰ ψάλλεται κατὰ τὴν προσαγωγὴν τοῦ χειροτονομένου εἰς διάκονον ἢ πρεσβύτερον τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε* ἢ «ὄ,τι ἂν ὀρίση ὁ ἀρχιερέως».¹⁴⁴⁷

Δεύτερον· ἡ παράλειψις τῶν ὕμνων τῆς Πεντηκοστῆς εἰς τὸν Ἑσπερινόν. Ἑσπερινὸς καὶ Ὁρθρος εἶναι αἱ κυριώτεραι τῶν ακολουθιῶν τοῦ νυχθημέρου, ἔχουσαι κοινὰ τὰ ὕμνολογικὰ στοιχεῖα· οὐδεμία ἀκολουθία ἑορτῆς ἢ ἁγίου ψάλλεται εἰς τὸν Ὁρθρον, χωρὶς νὰ ἔχουν ψαλῆ καὶ εἰς τὸν Ἑσπερινόν τὰ ἀρμόζοντα στοιχεῖα αὐτῆς· ἐξαιρέσεις γίνονται, μόνον ὅταν εἰς τὸν Ἑσπερινόν ἐπεκτείνεται ἡ ἀκολουθία τῆς προηγουμένης ἡμέρας, διὰ τὴν τελεσθῆ ἡ Λειτουργία αὐτῆς (ὡς λ.χ. κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς Μ. Ἐβδομάδος) ἢ διὰ τὴν γίνῃ ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς (ὡς λ.χ. κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ). Ἐὰν λοιπὸν ψαλοῦν τὰ τῆς Πεντηκοστῆς εἰς τὸν Ὁρθρον, κατ' ἀνάγκην δεόν νὰ ψαλοῦν καὶ εἰς τὸν Ἑσπερινόν, ὅπως ἀκριβῶς καὶ εἰς τὴν περιπτώσει τῶν ἔγκαιων, τὸσον ἢ ἀκολουθία τῶν ἔγκαιων, ὅσον καὶ ἡ τοῦ ἁγίου τοῦ ἔγκαινιζομένου ναοῦ, ψάλλεται ἀπὸ τοῦ Ἑσπερινοῦ.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω διετηρήσαμεν καὶ διευτύσαμεν ἀναλυτικώτερον τὰς ὑπὸ τοῦ ΤΜΕ προβλεπομένας περιπτώσεις, ἐπεκτείνοντες τὰ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ εἰς τὸν Ἑσπερινόν καὶ ἀφήνοντες εἰς τὴν κρίσιν τῶν τελετουργῶν ἀρχιερέων τὴν χρησιμοποίησιν τῶν διατάξεων τούτων ἐπὶ χειροτονίας οἰονδήποτε βαθμοῦ ἢ μόνον ἐπὶ ἀρχιερέως ἢ καὶ τὴν μὴ χρησιμοποίησιν αὐτῶν. Ὅπωσδήποτε ὁμοῦ φρονοῦμεν ὅτι εἰς οἰανδήποτε χειροτονίαν πρέπει νὰ ψάλλεται τοῦλάχιστον τὸ ἀπολυτικὸν τῆς Πεντηκοστῆς ἐν τῇ Λειτουργίᾳ μετὰ τῶν ἄλλων ἀπολυτικῶν καὶ τὸ *Βασιλεῦ οὐράνιε* κατὰ τὴν προσαγωγὴν τοῦ ὑποψηφίου, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχη ψαλῆ ἢ ἀκολουθία τῆς Πεντηκοστῆς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῷ.

1983. Πίναξ τῶν περιπτώσεων.

Α.ἂ.	Ἐὰν ἡ χειροτονία τελεῖται	Περίπτ.	§§
1	Ἐν καθημ. ἄνευ μνήμης ἑορταῶν, ἁγίου	Α'	1984
2	Ἐν Κυρ. ἄνευ μνήμης ἑορταῶν, ἁγίου	Β'	1985-1988

1445. ΤΜΕ, Παράρτημα σ. 430-431.

1446. ΤΜΕ σ. στ'.

1447. Βλ. Π. Τριμετέλα, Μικρὸν Εὐχολόγιον, τ. Ιος, Ἀθήνα 1950 σ. 222 καὶ 225.

A.ά.	Ἐάν ἡ χειροτονία τελεῖται	Περίπτ.	§§
3	Ἐν καθημ. μετὰ μνήμης ἑορταζ. ἁγίου	Γ'	1989-1992
4	Ἐν Κυρ. μετὰ μνήμης ἑορταζ. ἁγίου	Δ'	1993-1996
5	Ἐν δεσποτ. ἑορτῇ ἢ ἀποδόσει ἢ μεθεόρτοις	Ε'	1997
6	Ἐν Θεομητ. ἑορτῇ ἢ ἀποδόσει ἢ μεθεόρτοις	ΣΤ'	1998

Αἱ περιπτώσεις

Α'.

1984. Ἐάν ἡ χειροτονία τελεῖται ἐν καθημερινῇ ἄνευ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ψάλλεται ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, τῷ Ὁρθρῷ καὶ τῇ Λειτουργίᾳ ἅπασα ἡ ἀκολουθία τῆς Πεντηκοστῆς ὡς ἐν τῇ ἀποδόσει αὐτῆς (§ 1884),¹⁴⁴⁸ λέγεται ὁμως ἐν τῇ Λειτουργίᾳ καὶ ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Πεντηκοστῆς.

Β'.

1985. Ἐάν ἡ χειροτονία τελεῖται ἐν Κυριακῇ ἄνευ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ἐν τῷ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα στ' καὶ τῆς Πεντηκοστῆς δ'. *Δόξα, Δεῦτε λαοί. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρὸν καὶ τὸ προκείμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν. Γλῶσσαι ποτέ. Ἀπολυτίκια:* τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὸ *Εὐλογητὸς εἶ Χριστέ. Ἀπόλυσις: Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ ἐν εἰδῇ πυρίνων γλωσσῶν καταπέμφας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...*

1986. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν καὶ ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου ὡς συνήθως.

1987. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ *Θεὸς Κύριος* τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον δις καὶ τὸ τῆς Πεντηκοστῆς ἅπαξ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ Ἄμωμος]. Καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου· μετὰ τὴν β' ἔν ἀναστάσιμον καὶ δύο τῆς Πεντηκοστῆς. Τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῆς Πεντηκοστῆς μετὰ στίχου *Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς* τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ κάθισμα τῆς Πεντηκοστῆς. Ἀφ' στ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι τῆς Πεντηκοστῆς διπλαῖ. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωπέραν καὶ μετ' αὐτὴν ψάλλομεν τὴν ᾠδὴν [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος καί] τῶν δύο κανόνων τῆς Πεντηκοστῆς. Ἐξαποστειλάρια: τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὰ δύο τῆς Πεντηκοστῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ' καὶ τῆς Πεντηκοστῆς Παράδοξα σήμερον εἰς δ' μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα:

α'. *Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ Πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου.* (Ψαλμ. ν' 12)

1448. Ἡ ἀκολουθία τῆς Πεντηκοστῆς εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις δὲν εἶναι λογικὸν νὰ ψαλῆ ὡς κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν αὐτῆς, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς μεθεόρτος, ἐνταῦθα δὲ ὡς ἐν τῇ ἀποδόσει, δεδομένου ὅτι ψάλλεται μόνη αὐτή, παρᾠεπομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας.

β'. Μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀπ' ἐμοῦ. (Ψαλμ. ν' 13).

Δόξα, Βασιλεῦ οὐράνιε. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμεραρον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μήνηματος.

1988. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς Πεντηκοστῆς (βλ. § 1878)· ἀλλ' εἰς μὲν τὸ β' ἀντίφωνον λέγομεν: *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...*, εἰς δὲ τὸ εἰσοδικὸν *Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε αγαθέ...*¹⁴⁴⁹ Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικιον, τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τοῦ ναοῦ. [Ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου]. Δόξα, καὶ νῦν κοντάκιον Ὅτε καταβάς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος τῆς Πεντηκοστῆς καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ Ἄξιόν ἐστιν. Κοινωνικὸν [Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ] τῆς Πεντηκοστῆς. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Γ'.

1989. Ἐὰν ἡ χειροτονία τελῆται ἐν καθημερινῇ μετὰ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ τῆς Πεντηκοστῆς δ' καὶ τοῦ ἁγίου δ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς Πεντηκοστῆς.¹⁴⁵⁰ Εἴσοδος, τὸ Φῶς Ἰλαρόν, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τοῦ ἁγίου. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς Πεντηκοστῆς. Ἀπολυτικά· τῆς Πεντηκοστῆς, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τῆς Πεντηκοστῆς. Ἀπόλυσις· Ὁ ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν... (§ 1875).

1990. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ἢ λιτή, ἦτοι τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὰ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς Πεντηκοστῆς. Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτικιον τοῦ ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1991. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου]. Καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τῆς Πεντηκοστῆς. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου. Προκείμενον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κανόνες· οἱ δύο τῆς Πεντηκοστῆς μετὰ στίχου Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι καὶ ὁ τοῦ ἁγίου (ἢ εἰς τῆς Πεντηκοστῆς καὶ δύο τοῦ ἁγίου). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς Πεντηκοστῆς. Ἀφ' στ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι τῆς Πεντηκοστῆς δυτλαί. Ἡ Τιμιωτέρα δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ᾠδῆ τῶν κανόνων. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἐν τῆς Πεντηκοστῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ ἕτερον τῆς Πεντηκοστῆς. Εἰς τοὺς αἰνους στιχηρὰ τῆς Πεντηκοστῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς Πεντηκοστῆς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικιον τοῦ ἁγίου.

1992. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς Πεντηκοστῆς (§ 1878). Μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ ἀπολυτικά τῆς Πεντηκοστῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα, καὶ

1449. Τὸ ΤΜΕ (σ. 430) ὀρίζει εἰσοδικὸν *Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*. Ἐπειδὴ ὁμοῦ τὸ εἰσοδικὸν συνδέεται ἀρρήκτως πρὸς τὸ γ' ἀντίφωνον (βλ. σημ. 101), ὠρίσαμεν τὸ εἰσοδικὸν τῆς Πεντηκοστῆς, ἀντιστρέψαντες τὰ χαρακτηριστικὰ συμφώνως πρὸς τὴν χρονολογικὴν σειρὰν τῶν γεγονότων (βλ. ἀνάλογον τάξιν καὶ εἰς τὰ ἀντίφωνα τῆς Ἀναλήψεως κατὰ τὴν μεθέορτον αὐτῆς Κυριακῆς, § 1866). Τὸ αὐτὸ ἐπράξαμεν καὶ εἰς τὴν ἀπόλυσιν (§ 1985).

1450. Τόσον ἐνταῦθα, ὅσον καὶ εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὴν λιτὴν καὶ τοὺς αἰνους, δυνατὸν νὰ ψαλοῦν εἰς τὸ Καὶ νῦν ἰδιόμελα τῆς Πεντηκοστῆς ὁμόηχα πρὸς τὰ δοξαστικά τοῦ ἁγίου, ἐὰν βεβαίως ὑπάρχουν τοιαῦτα· ἄλλως θὰ ψαλοῦν τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ καθίσματα. Πίνακα τῶν ἰδιομέλων καὶ καθισμάτων τῆς Πεντηκοστῆς βλ. ἐν § 1885.

νῦν κοντάκιον Ὅτε καταβάς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Πεντηκοστῆς. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως ὁ εἰρμὸς Μὴ τῆς φθοράς. Κοινωνικὸν τῆς Πεντηκοστῆς [καὶ τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν· Εἶδομεν τὸ φῶς.

Δ'.

1993. Ἐὰν ἡ χειροτονία τελεῖται ἐν Κυριακῇ μετὰ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ἐν τῷ Ἐσπερινῷ μετὰ τὸν προοιμακὸν [καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα δ', τῆς Πεντηκοστῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ'. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρόν, τὸ προκειμενον Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν τῆς Πεντηκοστῆς.¹⁴⁵¹ Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς Πεντηκοστῆς. Ἀπόλυσις ὡς ἐν § 1985.

1994. Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα ἡ λιτή ὡς ἐν § 1990. Εἶτα τὰ τριαδικὰ Ἄξιόν ἐστιν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ Εὐξώμεθα.

1995. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ εἰς τὸ Θεὸς Κύριος τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτηριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος μετὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου]. Καθίσματα· μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου τοῦ ἀπολυτικίου ἀντὶ τοῦ τῆς α' στιχολογίας· μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς Πεντηκοστῆς. Εἶτα τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμενον τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑθνικὸν Εὐαγγέλιον. Κανόνες· ὁ ἀναστάσιμος, ὁ εἰς τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ κάθισμα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς Πεντηκοστῆς. Ἀφ' σ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι τῆς Πεντηκοστῆς διπλαῖ. Εἰς τὴν θ' στιχολογοῦμεν τὴν Τιμωτέραν καὶ μετ' αὐτὴν ψάλλομεν τὴν θ' ᾠδὴν [τοῦ ἀναστασίμου κανόνος,] τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τοῦ ἁγίου. Ἐξαποστειλάρια· τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ ἐν τῆς Πεντηκοστῆς. Εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ ἀναστάσιμα β', τῆς Πεντηκοστῆς γ' καὶ τοῦ ἁγίου γ' μετὰ καταλλήλων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα (§ 203). Δόξα, Βασιλεῦ οὐράνιε. Καὶ νῦν, Ὑπερευλογημένη. Δοξολογία μεγάλη. Σήμερον σωτηρία ἡ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήμα-τος.

1996. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα ὡς ἐν § 1988, ψαλλομένου μετὰ τὴν εἴσοδον καὶ τοῦ ἀπολυτικίου τοῦ ἁγίου.

Ε'.

1997. Ἐὰν ἡ χειροτονία τελεῖται ἐν δεσποτικῇ ἑορτῇ, οὐδὲν ψάλλεται ἐκ τῶν τῆς Πεντηκοστῆς εἰμῆ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον αὐτῆς ἐν τῇ Λειτουργίᾳ μετὰ τὸ τῆς ἑορτῆς.¹⁴⁵² Ἡ αὐτὴ τάξις τηρεῖται, καὶ ὅταν ἡ χειροτονία τελεῖται κατὰ τὴν ἀπόδοσιν δεσποτικῆς ἑορτῆς, λέγονται ὁμως τότε Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Πεντηκοστῆς. Ἐὰν ὁμως ἡ χειροτονία τελεῖται

1451. Βλ. σημ. 1450.

1452. Τὸ ΤΜΕ (περὶ τ. ΣΤ' σ. 431) ὀρίζει καὶ τὸ ἐξαποστειλάριον τῆς Πεντηκοστῆς. Ἐφ' ὅσον ὁμως ἡ ἀκολουθία τῆς Πεντηκοστῆς παραλείπεται, οὔτε τὸ ἐξαποστειλάριον αὐτῆς ἔχει θέσιν. Ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα ὡς πρὸς τὸ ἀπολυτίκιον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, ἐν τῇ ὁποίᾳ συχνότατα ψάλλονται καὶ ἄλλα ἀπολυτίκια ἐκτὸς τῶν τῆς ἡμέρας, ὡς λ.χ. τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τοῦ πολιούχου πόλεως τίνος καὶ ἄλλων τοπικῶς τιμωμένων ἁγίων.

ἐν ἀπλῇ μεθεόρτῳ ἡμέρα, παραλείπεται ἡ μεθέορτος ἀκολουθία καὶ ψάλλεται ἡ τῆς Πεντηκοστῆς ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως· ψάλλεται ὁμοῦς τὸ ἀπολυτίκιον τῆς προλαβούσης ἑορτῆς ἐν τῇ Λειτουργίᾳ εὐθύς μετὰ τὸ εἰσοδικόν (ἐν Κυριακῇ μετὰ τὸ ἀναστάσιμον).

ΣΤ'.

1998. Ἐὰν ἡ χειροτονία τελεῖται ἐν θεομητορικῇ ἑορτῇ (εἴτε ἐν καθημερινῇ, εἴτε ἐν Κυριακῇ), παραλείπεται ἡ ἀκολουθία τῆς Πεντηκοστῆς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρῷ¹⁴⁵³ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ὁμοῦς μετὰ τὴν εἴσοδον ψάλλεται πρῶτον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Πεντηκοστῆς, εἶτα τὸ τῆς ἑορτῆς, (ἐν Κυριακῇ πρῶτον τὸ ἀναστάσιμον, εἶτα τὰ λοιπά), λέγεται δὲ καὶ ὁ Ἀπόστολος τῆς Πεντηκοστῆς. Διὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας καὶ τὴν ἀπόδοσιν ἰσχύουν τὰ ἐν § 1996 σημειωθέντα.

1453. Τὸ ΤΜΕ (περίτ. Ε', σ. 431) ὀρίζει καὶ ἐν τῷ Ὁρθρῷ τὸ ἑξαποστειλάριον, δύο στιχηρά εἰς τοὺς αἶνους καὶ τὸ δοξαστικόν τῆς Πεντηκοστῆς. Φρονούμεν ὁμοῦς ὅτι τὰ ἐν σημ. 1452 σημειωθέντα ἰσχύουν καὶ διὰ τὴν παρούσαν περίπτωσιν καὶ ὅτι εἶναι προτιμότερον νὰ μείνῃ ἀμιγῆς ἡ ἀκολουθία τῆς θεομητορικῆς ἑορτῆς, διότι συμψαλμωδία δεσποτικῆς καὶ θεομητορικῆς ἀκολουθίας εἶναι τι τὸ ἄηθες ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ παραδόσει.